CL. CLAUDIANI

QUAE EXSTANT

VARIETATE LECTIONIS

ET PERPETUA ADNOTATIONE

ILLUSTRATA

A

IO. MATTHIA GESNERO

ACCEDIT

INDEX UBERRIMUS

TOMUS II

LIPSIAE

IN OFFICINA FRITSCHIA

A. C. CIↃIↃCCLVIIII

6000

93705

XXV

CL. CLAUDIANI

IN LIBRUM

DE BELLO GETICO*

PRAEFATIO.

Poſt reſides annos longo velut excita ſomno
Romanis fruitur noſtra Thalia choris.
Optatos renovant eadem mihi culmina cœtus,
Perſonat & noto Pythia vate domus.
Conſulis hic faſces cecini, Libyamque receptam.
Hic mihi proſtratis bella canenda Getis.

Sed

* De Victoria Stiliconis contra Alaricum *Vic.* de bello Getico, id eſt, de V. St. c. A. *Vien. Ald. Junt. Plant. Barth.* de bello Pollentiaco *MS. Claverii, it. Cujac. & Heinſ. Commentario ſuo inſcripſit Barthius,* de laud. Stilic. lib. IV. 5 cecinit *Baſ. Plant.*

* De *Bello Getico* non magis, quam de aliis argumentis poëtæ noſtri hiſtoricis, promittimus Commentarios. Illud modo eos, qui opus habent, monemus, quos *Gothos* & *Veſegothos* aut *Viſigothos* adeo appellat Jornandes, eos antiquo vocabulo Herodoti, ac deinde Ovidii etc. *Getas* vocari, (vid. Oroſ. 1, 16 n. 5 & ibi Haverc.) ipſumque Gothum Jornandem videri ſuum opus inſcripſiſſe *de rebus Geticis:* tum illud, Iſtri ad Pontum Euxinum appropinquantis a ſiniſtra accolas fuiſſe hos vel Getas vel Gothos, (vid. 26, 81. 135. 169) quidquid de nominis tam late patentis vel originibus vel ſedibus alias diſputetur: denique, Stilichoni ſuo cum hic etiam faveat ſuus poëta, alios alia tradidiſſe: ut Caſſiodorus Chron. *Stilico & Aurelianus* (COSS. A. 400) *His Coſſ. Gothi Alarico & Radagaiſa regibus ingrediuntur Italiam.* Deinde *Arcadio V & Honorio V* (A. 402) *Hic Coſſ. Pollentiæ Stiliconem cum exercitu Romano victum Gothi acie fugaverunt.* Et apud Jornandem 1, 29 *Alaricus rex Gothorum —— ſumto exercitu per Pannonias, Stilicone & Aureliano Conſulibus —— intravit Italiam.* Ibidem c. 30 *Stilico ex inſidiis aggreditur Gothos ad Polentiam, civitatem in Alpibus Cottiis locatam —— Gothi —— primo perterriti ſunt, ſed mox —— omnem pene exercitum Stiliconis in fugam converſum usque ad internecionem dejiciunt.* Vid. ad v. 78. 90. it. 583.

1 *Reſides annos* eosdem puto, de quibus 23, 23.

4 *Pythia domus*, templum Apollinis Palatinum, recitationibus & Bibliothecis olim deſtinatum ab Auguſto, ſive ipſum, ſive quæcunque ædes ad exemplum illius recitationi ſerviens.

Sed prior effigiem tribuit ſucceſſus ahenam,
Oraque patricius noſtra dicavit honos.
Annuit hunc princeps titulum poſcente Senatu,
Reſpice; judicium quam grave, Muſa, ſubis!
Ingenio minuit merces properata favorem.
Carminibus veniam præmia tanta negant:
Et magis intento ſtudium cenſore laborat,
Quod legimur medio conſpicimurque foro.
Materies tamen ipſa juvat, ſolitumque timoris
Dicturo magna ſedula parte levat.
Nam mihi conciliat gratas impenſius aures
Vel meritum belli, vel Stilichonis amor.

7 amœnam *ante Claver.* 9 hic *vulg.* hunc *MSS.*
15 timorem *vulg.* 18 libri *vulg.*

7 Statuam decretam poſitamque Claudiano, hic ipſe locus declarat. Vtrum baſis illius inventa ſit a Pomponio Læto, & vera Inſcriptio? diſputamus in Prolegomenis.

8 *Patricius honos*, credo, eſt honos a Patribus, a Senatu habitus, vt *popularis*, quem populus tribuit.

10 *Reſpicere*, vel *reſpicere ſe* jubemus, quos a calore cujuscunque affectus revocamus. A Poëta tantam gloriam conſecuto nihil mediocre exſpectatur. Hæc exſpectatio gravis velut adverſaria eſt, quam ſuperare difficile.

14 *Medio foro*, Trajani, vt eſt in Inſcriptione.

15 *Solitum timoris*, ſolitum timorem, ut *repentina belli* etc.

16 *Sedula*, materiæ epitheton mihi placere non poteſt: metuo tamen, ne potius poëtæ imputandum ſit, quam librario.

XXVI

CL. CLAUDIANI

DE

BELLO GETICO

LIBER

Intacti cum clauſtra freti coëuntibus æquor
Armatum ſcopulis audax irrumperet Argo,
Aetnam Colchoſque petens; propiore periclo
Omnibus attonitis ſolus poſt numina Tiphys
Incolumem tenui damno ſervaſſe carinam
Fertur, & ancipitem montis vitaſſe ruinam,
Deceptoque vagæ concurſu rupis in altum
Victricem duxiſſe ratem. Stupuere ſuperbæ
Arte viri domitæ Symplegades; & nova paſſæ
Jura ſoli, cunctis faciles jam puppibus hærent,

Ut

2 Arctatum *Raphel. contra libros.* 8 ſuperbi, ſuperba *MSS.*
10 *pro* ſoli, ſali, *it. pro* cunctis, certis *MS.*

1 Qui hoc exordium plene intelligere, & ſuavitatem illius percipere velit, illum oportet ſummam fabulæ Argonauticæ præſentem animo habere: cujus non minima pars ſunt Cyaneæ rupes, Symplegades, trajiciendæ navigantibus Colchos, ubi regnabat Aceres pater Medeæ. Harum rupium ſubitus concurſus conflictusque interitum minabatur præſentiſſimum. Tiphys gubernator Argûs navis, ita obſervat tempus, quo diſceſſu ſuo trajiciendi ſpatium dabant rupes, ut nihil illo conflictu præter ornamenta puppis, ultra navim eminentia, perierit. *Corymbos* vocat Valerius Flaccus 4, 691 ubi graphica hujus tranſitus deſcriptio eſt, Græci ἄφλαστα, *apluſtria* Romani. Hoc eſt *tenue damnum* noſtri poëtæ v. 5.

4 *Poſt numina* Junonis & Minervæ, quæ diſtinuerunt rupes, ne ita cito coire poſſent. Pulchre deſcribit Valerius Flaccus l. c.

10 Poſt illum Argûs tranſitum fato jam firmatæ ſunt Cyaneæ petræ, non amplius vocandæ Symplegades, quæ συμπλήγναι confligi deſierint. Ovid. Met. 15, 337 *Tinuit concurſibus Argo Undarum ſparſas Symplegadas eliſarum, Quæ nunc immotæ perſtant, ventisque reſiſtunt.*

Ut vinci didicere ſemel. Quod ſi ardua Tiphyn
Navis ob innocuæ meritum ſic gloria vexit:
Quæ tibi pro tanti pulſo diſcrimine regni
Sufficiant laudes, Stilicho? Licet omnia vates
In majus celebrata ferant, ipſamque ſecandis
Argois trabibus jactent ſudaſſe Minervam;
Nec nemoris tantum junxiſſe carentia ſenſu
Robora, ſed cæſo Tmarii Jovis augure luco,
Arbore præſaga tabulas animaſſe loquaces.
Plurima ſed quamvis variis miracula monſtris
Ingeminent teneras vincturo carmine mentes,
Harpyiaſque truces, inſopitiſque refuſum
Tractibus aurati cuſtodem velleris anguem,
Et juga taurorum rapidis ambuſta favillis,
Et virides galeis ſulcos, fetaſque novales
Matris,

13 tantis -- regnis *conj. Heinſ.* 17 vinxiſſe *al.* 18 cæſa -- Arbore *conj. Heinſ.* teneri *MSS. etiam Cuj. it. Vic.* toto *Vien.* ſummi, totum *MSS.* monitu *Ald. Junt. Baſ.* Tomari *Plant.* Tmarii *Heinſ. Heſychii & Stephani auctoritate, atque Callimachi.* 19 armaſſe *Cuj.* 21 victuro *MSS. it. Cuj.* victuri *MSS.* vincturi *vulg.*

12 *Innocua* paſſive, cui noxa illata non eſt, ut ipſe Virg. 10, 302 *Sedere carinæ omnes innocuæ.* Sic etiam *innoxium* poni, in Lexico ruſtico oſtenſum.

18 *Tmarius* Jupiter a monte Dodonæ *Tmaro* dictus apud Heſychium & Stephanum Byz. Add. Heinſ. ad Virg. Ae. 5, 620.

19 Hæc eſt illa carina Argûs navis (*τρόπις*) loquax & fatidica, de qua portenta canunt Argonautici. Modeſtius Val. Fl. 1, 501 ſqq. tutelam facit navis, & inducit dicentem in ſomnio Jaſoni, *Dodonida quercum, Chaoniique vides famulam Jovis: æquora tecum Ingredior: nec fatidicis avellere ſilvis Me niſi promiſſo potuit Saturnia cælo.* Hæc *arbor*, hæc quercus Dodonæa fuit carina Argûs, cujus animavit & reliquas *tabulas*, e carina tanquam coſtas e ſpina doctſi aptas, ut tota navis fatidica dici potuerit. Conf. ad 7, 118.

21 *Miracula ingeminant* poëtæ h.e. augent, multiplicant *variis monſtris* enarrandis qualia ſunt Harpyiæ, Draco, Tauri ignivomi.

22 *Inſopitis tractibus*, *ὑλκοῖς* ab *ἕλκω*, ſ. ſpiris nunquam plane ſopitis ſ. quieſcentibus: *refuſum* Draconem dicit, h. e. reflexum replicatumque jacentem, ut humi *funduntur*, qui procumbunt, & jacent: unde exercitus quoque fundi dicuntur, cum cæduntur & coguntur fugere.

24 Ignivomi ſunt tauri illi cuſtodes, ipſoque adeo halitu ſuo poſſunt noxam jugo inferre aut in cineres adeo illud convertere.

25 *Virides* non colorem indicat, puto, verum hoc modo, pro herbis

Matris, & in ſegetem creſcentis ſemina belli:
Nil veris æquale dabunt. Prohibere rapaces
Scilicet Harpyias, unaque excludere menſa
Nobilior titulus, quam tot potuiſſe paratas
In Latii prædam Geticas avertere fauces?
Anne ego terrigenas potius mirabor in ipſis
Procubuiſſe ſatis, vitæ quibus attulit idem
Principium finemque dies; quam cæſa Getarum
Agmina, quos tantis aluit Bellona tropæis,
Totaque ſub galeis Mavortia canuit ætas?
Per te namque unum mediis exuta tenebris
Imperio ſua forma redit, clauſtriſque ſolutæ
Triſtibus exſangues audent procedere leges.

26 *quid ſi* creſcentia? 31 an ego *vulg.* 36 *pro* vnum, virum *MS. unde* iterum *conj. Heinſ.* excita *MSS. quod placet Heinſ.*

bis & viridibus profiliiſſe de ſulcis galeata capita, & reliqua deinceps membra armatorum. Quod *fetas Martis*, hoc eſt armatorum, *novales* dicit, metaphora eſt ab animantibus tracta: *feta* enim eſt quæ peperit. Ceterum facile video, per hypallagen poni poſſe *bellum* i. bello concurſuros armatos *creſcere in ſegetem*: facilius tamen & naturalius eſſe videtur, *ſemina belli creſcere in ſegetem*, venire ad maturitatem, verbo vellem in bonis libris eſſet *creſcentia ſemina*.

27 *Nihil* etiam mentientes de Argonautis poëtae fingendo dabunt ita magnificum & admirandum, quod *æquale* ſit veris, quæ narrari de gloria Stilichonis poſſunt. Hoc ut oſtendat, comparationem ingreditur.

28 *Harpyias*, fœda monſtra, Calais & Zetes Boreæ filii a Phinei menſa, quam & ſpoliabant & fœdabant, abegere. Vid. Valer. Fl. Argon. 4, 428 ſqq.

29 *Titulus*, inſcriptio, quales in ferculis triumphi ferebantur, aut ponebantur, ſub ſtatuis, in arcubus etc. Hic igitur poſſis *titulum* etiam laudem reddere vel prædicationem.

34 *Aluit* Getas *Bellona tropæis*, virtutem illorum per victoriam & ſucceſſus auxit: quanquam neque ipſum victum excludere velim, quem ſibi armis paraverint.

35 *Tota ætas* Getarum *canuit*, peritiam & prudentiam ab uſu collectam habuit, ut adoleſcentes quoque veterani eſſe viderentur.

36 *Exuta* tenebris, ſqualore & obſcuritate, qua velut involuta erat, liberata. Ut lux gloriam notat & magnam celebritatem, ita tenebris indicatur infamia & humilitas. Hic illud inſuper vult poëta, leges, inſtituta, mores Romanos barbarorum incurſione opprimi, ut non agnoſcas illum populum victorem, qui in tenebris quaſi deliteſcat.

Jamque poteſtates priſcus diſcriminat ordo
Juſtitiæ, quas ante pares effecerat una
Nube timor. Tua nos urgenti dextera leto
Eripuit, tectiſque ſuis redduntur & agris
Damnati fato populi, virtute renati.
Jam non in pecorum morem formidine clauſi
Proſpicimus ſævos campis ardentibus ignes:
Alta nec incertis metimur flumina votis
Excidio latura moram: non poſcimus amnes
Undoſam ſervare fidem, nubeſque fugaces,
Aut conjuratum querimur ſplendere ſerenum.
Ipſa quoque interius furiis exercita plebis
Securas jam Roma levat tranquillior arces.
Surge, precor, veneranda parens, & certa ſecundis
Fide

40 ſuffuderat *vel* infecerat *conj. Heinſ.* 46 fulmina *MSS.* 50 internis *Heinſ. ex MSS. Sic & Cuj. Pro* plebis, belli *MS. inde* interni belli *conj. Heinſ. quod malim præ verſu ſibilante, quem dedit,* internis furiis exer. plebis. 51 leva *MS.*

39 Belli tempore, cum omnes hoſtem vel jam incubantem, vel imminentem certe, metuunt, ceſſant legitima imperia. Agunt hoc ipſum hoſtes, ut ſuis a dominis, magiſtratibus, principibus homines avocent.

41 *Nubes* cum proſpectum & diſtinctionem rerum etiam propinquarum adimat, perturbationem confuſionemque rerum, officiorum, perſonarum, apte exprimit.

43 *Fato* aſſignat infelicitatem Romanorum, reſtitutam felicitatem virtuti Stilichonis, vitio mortalitatis familiari, qui ſua peccata infortuniorum nomine vocent, ſecunda autem ſuæ ſapientiæ vel virtuti adſcribant.

44 *Formido* non tam rete eſt, quam funiculus ſ. linea panniculis, pennis præſertim varii coloris, diſtincta, cujus inſolita ſpecie, & motu ab aura, perterritæ beſtiæ contineri ſe, aut coarctari adeo patiuntur. Dictum ea de re in Theſauris V Formido & Linea.

46 Qui metuunt adventum hoſtilis exercitus, illi interdum ſperant, a fluminis ſubito incremento illum retineri poſſe, hoc flumen metiuntur votis, optant, ut quam latiſſime diffundatur, quam profundos agat vortices. Amnis, qui ſic remoratur hoſtes, *ſervat fidem* ſuis accolis, *undoſam*, undis actis hoſti terribilem. Novimus laudari munimenta a quorum aditu inundatione arceri hoſtis poteſt. Interdum hoc beneficium a cælo ac tempeſtate exſpectatur. *Nubes fugaces*, quæ diffugiunt non demiſſo ante imbre: *conjuratum ſerenum*, ſerenitas, quæ hoſtem juvat, ſimili figura ut 7, 98 *conjurati veniunt ad claſſica venti.*

Fide Deis, humilemque metum depone ſenectæ,
Urbs æquæva polo. Tum demum ferrea ſumet
Jus in te Lacheſis, cum ſic mutaverit axem
Fœderibus natura novis, ut flumine verſo
Irriget Aegyptum Tanais, Mæotida Nilus,
Eurus ab occaſu, Zephyrus ſe prodat ab Indis,
Caucaſiiſque jugis calido nigrantibus Auſtro
Getulas Aquilo glacie conſtringat arenas.
Fatales hucuſque manus, crebriſque notatæ
Prodigiis abiere minæ: nec fidera pacem
Semper habent, ipſumque Jovem turbante Typhœo,
Si fas eſt, tremuiſſe ferunt, cum brachia centum
Montibus armaret totidem, ſpiramque retorquens
Lamberet attonitas erectis anguibus Arctos.

Cc 4 Quid

58 promat *vulg.* prodat *ex MSS. Heinſ. quod verbum illuſtrat ad 8, 644.*
64 timuiſſe *vulg.* 65 ſpirasque *vulg.*

53 *Metus* omnis eſt *humilis*, deprimit, contrahitque animos: *ſenecta* non ætatem ipſam productam, ſed imbecillitatem notat, quæ illi adjuncta eſt, triſtitiamque. Sic *Senium* & *conſenescere* paſſim.

54 *Ferrea Lacheſis* nihil aliud eſt, quam dura ſors, cui mortalia omnia ſubjecta ſunt. Romam illa ſorte eximebant, æternam urbem, Deam vocabant, pro Dea hymnis, qualis eſt ille Erinnæ, ſtatuis, nummis celebrabant. Ponamus ex illa Erinnæ Ode unam ſtrophen, quæ maxime huc facit, Πάντα δὲ σφάλλων ὁ μέγιστος αἰών, Καὶ μεταπλάσσων βίον ἄλλοτ' ἄλλως, Σοὶ μόνᾳ πλησίστιον οὖρον ἀρχᾶς οὐ μεταβάλλει, quam ſic reddidit H. Grotius, *Quæque res cunctas vaga fallit ætas, Dum novis vitam variat figuris, Semper ut regnes, tibi perſtat auras Flare ſecundas.*

55 *Axem* more ſuo dicit cælum, & relationem ad illud telluris, climata, & quæ inde pendent. *Fœdera* etiam alias illum, quem naturæ ordinem vocare ſolemus appellat, E. G. 3, 4.

61 *Manus* barbarorum fato huc usque proceſſerunt: *prodigiis notatæ* ſunt *minæ* hoſtiles. Prodigia ut invertunt quodammodo rerum naturam aliam: ita prodigii & portenti inſtar eſt, Romam concuti & metuere a barbaris. Scilicet ut ipſum Jovem metuere Typhoëus & conjurati gigantes coëgere.

64 *Si fas eſt*, intell. dicere, vel credere, vel fieri adeo. *Centum brachia* tribuuntpoëtæ non Briareo modo, ſed huic ipſi Typhoëo, v. g. Ovid. Met. 3, 305: & univerſim gigantibus, ut Id. Met. 1, 184 *Centum quisque parabat Injicere anguipedum captivo brachia cælo.*

65 *Spira* eſt flexus ſerpentis, ſive potius ipſa pars in ſpiram flexa, *volumina* etiam vocantur. Typhoëus anguipes eſt, pro pedibus habet ſerpentes, ut ceteri gigantes, quorum *pedes*, ut ait Macrob. Sat. 1, 20 *in draconum volumina definebant.* Noſtri imago plane horribilis eſt: anguinei

Quid mirum, ſi regna labor mortalia vexat?
Cum gemini fratres, genuit quos aſper Alœus,
Martem ſubdiderint vinclis, & in aſtra negatas
Tentarint munire vias, ſteteritque revulſis
Pene tribus ſcopulis cæleſti machina bello.
Sed caret eventu nimius furor: improba numquam
Spes lætata diu: nec pervenere juventæ
Robur Aloïdæ. dum vellere Pelion Otus
Nititur, occubuit Phœbo, morienſque Ephialtes
In latus obliquam projecit languidus Oſſam.

Adſpice, Roma, tuum jam vertice celſior hoſtem:
Adſpice, quam rarum referens inglorius agmen
Italia detruſus eat, quantumque priori
Diſſimilis, qui cuncta ſibi ceſſura ruenti
Pollicitus patrii numen juraverat Iſtri.

Non

74 Othrys *vel* Otrys *ante Claver.* *qui* Otos. Otis, Otys *MSS.*

anguinei illi pedes in extremo habent capita cum linguis exſertis, & adeo immani ſunt longitudine, ut reflexi retortique ac duplicata illa parte in cælum erecti pertingant ad Urſas cæleſtes, quæ ipſæ attonitæ vident Dracones, illius, qui utramque ſpiris complectitur, æquales.

68 Hi ſunt *Aloidæ* quos apud inferos etiam vidit Aeneas Virgilianus 6, 582 exemplo Homeri Οδ. Λ, 304. Hi *Martem* captivum, & in æneo incluſum cacabo tenuere, periturum ibi, niſi furto Mercurii evaſiſſet. Fabula eſt ιλ. Ε, 385.

73 *Pervenere juventæ robur*, intellecta *ad*: plane ut exprimere voluiſſe videatur etiam phraſin Homericam v. 316 Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἧβης μέτρον ἵκοντο. Nec alias inſolitum eſt omittere poſt hoc verbum Præpoſitionem. Ovid. Met. 3, 462 *Verba refers aures non pervenientia noſtras.* Stat. Theb. 3, 12 *Ut vero infames ſcopulos ſilvamque nefandam Perventum.*

78 Ergo magna clade in Italia affectus eſt ſecundum hæc Alaricus. Deſcribit cladem etiam Prudentius in Symmach. 2, 695 ſq. & inter alia canit v. 708 *Dux agminis imperiique Chriſtipotens nobis juvenis fuit* (Honorius) & *Comes ejus Atque parens Stilicho.* Deinde, *Illic ter denis gens exitiabilis annis Pannoniæ, pœnas tandem deleta pependit.* —— *Mirabere --- Poſteritas --- cadavera --- Quæ Pollentinos texerunt oſſibus agros.* Hæc utrum veriora ſint his, quæ ad 25 pr. attulimus, an conciliari cum iis poſſint, quærere facilius eſt, quam certum reſpondere. Fateor tamen, mihi placuiſſe rationem Jo. Lud. Vivis in libello de Getis ſ. Gothis S. Auguſtini de Civitate Dei libris præmiſſo.

Non niſi calcatis loricam ponere Roſtris.
O rerum fatique vices! qui fœda parabat
Romanas ad ſtupra nurus, ſua pignora vidit
Conjugibus permiſta trahi. qui mente profunda
Hauſerat Urbis opes, ultro victoribus ipſe
Præda fuit. noſtri quondam qui militis auro
Aggreſſus tentare fidem, deſertus ab omni
Gente ſua manibuſque redit truncatus & armis.
Hoc quoque quod veniam leti valuere mereri,
Si poſitis pendas odiis, ignoſcere pulcrum
Jam miſero, pœnæque genus vidiſſe precantem.
Quæ vindicta prior, quam cum formido ſuperbos
Flectit, & aſſuetum ſpoliis affligit egeſtas?
Sed magis ex aliis fluxit clementia cauſſis,
Conſulitur dum, Roma, tibi. tua cura coëgit
Incluſis aperire fugam, ne pejor in arcto
Sæviret rabies venturæ conſcia mortis.
Nec tanti nomen ſtirpemque abolere Getarum,
Ut propius peterere, fuit. Procul arceat altus

98 nuncia *vulg.* conſcia *a Barthio & Heinſ. e MSS.*

82 *Roſtra* fori Romani, unde concionabantur ad multitudinem, intelligi, apparet.

85 *Mente profunda* exprimit poëta inſatiabilem cupiditatem, quæ inſtar profundæ voraginis expleri nullo modo poteſt. *Mévos* cogitaſſe videtur, partem, quæ vult in nobis & appetit, non quæ intelligit & ſcrutatur. *Devorandi* verbum in tali re amat Cicero.

89 *Manus* intelligamus milites, & copias adeo omnes, præter *arma*, quæ ſeparatim nominat.

90 Hic poëta illud *veniam leti* vocat & clementiam, in quo alii vel turpem Romanis pactionem, vel proditionem adeo deprehendere ſibi viſi ſunt. Vid. Zoſimus 5, 29. Et fuiſſe rem invidioſam, etiam ex hac defenſione apparet. Ipſa formula *valuere mereri*, indicat, *mereri* hic eſſe ſimpliciter conſequi ſine reſpectu dignitatis.

96 *Tua cura* poſuit pro *tui*. Dum tibi, o Roma, conſulit, tuæ ſalutis dum rationem habet Stilicho, maluit incluſis Getis fugæ occaſionem præbere, ne deſperatio illos in rabiem verteret, pernicioſam forte Romanis futuram. Honeſta & ſpecioſa oratio, quam populares mei breviter comprehendunt, *Fugienti hoſti pontem ſubſternendum eſſe aureum.*

99 Comparat inter ſe hæc duo, Internecionem Getarum, Periculum Romæ ab illorum deſperato impetu. Hæc ſi in bilancem imponantur, non tanti ponderis eſt prius, ut poſterius ſubeatur.

Jupiter, ut delubra Numæ, ſedemque Quirini
Barbaries oculis ſaltem temerare profanis
Poſſit, & arcanum tanti deprendere regni.
Quamquam, ſi veterum certamina rite recordor,
Tunc etiam, pulcra cum libertate vigerent,
Et proprio late florerent milite Patres,
Semper ab his famæ petiere inſignia bellis,
Quæ diverſa procul tuto trans æquora vires
Exercere dabant. Currus regumque catervæ
Inter abundantis fati ludibria ductæ.
At vero Italiam quoties circumſtetit atrox
Tempeſtas, ipſumque caput læſura pependit;
Non illis vani ratio ventoſa favoris,

Sed

101 ſanctumque *al.* 108 diviſa *MSS. pro* tuto, totas *MSS. hinc* tutas *conj. Heinſ.* virtus Exer. dabat *conj. Scal.* dabat *vulg. Sed* dabant *omnes MSS. Heinſ.* 109 catenæ *ante Heinſ.* 113 furoris *MSS.* timoris *MS. hinc* tumoris *conj. Heinſ.*

103 *Arcanum regni.* Ignem in templo Veſtæ, in primis intelligerem, niſi obſtaret illud, quod jam Theodoſius ſenior ſtatim a victo Eugenio dicitur Veſtales & cultum Veſtæ abrogaſſe, quod copioſe narrat Zoſimus 5, 28. Et fruſtra jam ante conſumta erat nobilis illa Symmachi relatio, quam oppugnarunt Ambroſius & Prudentius. An igitur alia imperii Ro. pignora reſpicit? Serv. ad Aen. 7, 188 *Septem fuerunt pavia* (leg. *pignora*) *quæ imperium Ro. tenerent, acus Matris Deum, quadriga fictilis Vejorum, cineres Oreſtis, ſceptrum Priami, velum Ilionæ, Palladium, ancilia.*

109 *Regum catervas*, ab Heinſio ex bonis libris aſſumtas, eo minus mutare, & reducere *catenas*, quæ alioqui pulchre conveniunt, auſus ſum, quod auguſtius ſpectaculum ſunt *Reges* plurium numero, nec inviſum Romæ, cum *Reges* ſint etiam filii & fratres regum, ut non abſurde poſſimus etiam *catervas* illorum putare in triumpho ductas. Currum triumphalem Aemilii Paulli Macedonici præceſſerunt ipſe Perſes rex, tres illius liberi, Bitis, Cotyis regis filius etc.

110 *Abundans fatum*, quod plura tribuit, quam quis ſperare vel optare adeo audeat. *Ludibria* dicuntur non tam reſpectu triumphantis, quamquam id quoque, quam eorum de quibus triumphatur, quos, paullo ante in ſummo velut faſtigio conſtitutos, jam *Fortuna ſævo læta negotio, & Ludum inſolentem ludere pertinax*, (Hor. Car. 3, 29. 49) ad miſerrimam conditionem depreſſit.

112 *Tempeſtas --- pependit* pictura eſt nubis capitibus ac cervicibus imminentis, fulmina & grandines intentantis. Ceterum in hac prudentiae Stilichonis prædicatione ineſt tacita confeſſio, quam timendus etiam poſt prælium ad Pollentiam fuerit Alaricus.

Sed graviter ſpectata ſalus, ductorque placebat,
Non qui præcipiti traheret ſimul omnia caſu,
Sed qui maturo vel læta vel aſpera rerum
Conſilio momenta regens, nec triſtibus impar,
Nec pro ſucceſſu nimius, ſpatiumque morandi,
Vincendique modum mutatis noſſet habenis.
Cautius ingentes morbos, & proxima cordi
Ulcera Pæoniæ tractat ſolertia curæ,
Parcendoque ſecat, ferro ne largius acto
Irrevocandus eat ſectis vitalibus error.
Sublimi certe Curium canit ore vetuſtas,
Aeaciden Italo pepulit qui litore Pyrrhum.
Nec magis inſignis Pauli Mariique triumphus,
Qui captos niveis reges egere quadrigis.
Plus fuga laudatur Pyrrhi, quam vincla Jugurthæ.
Et quamvis gemina feſſum jam clade fugarit,
Poſt Decii lituos, & nulli pervia culpæ
Pectora Fabricii donis invicta vel armis,
Plena datur Curio pulſi victoria Pyrrhi.
Quanto majus opus ſolo Stilichone peractum
Cernimus! hic validam gentem, quam dura nivoſis
Educat Urſa plagis, non Chaonas atque Moloſſos,
Quos

114 ſuſpecta *MS.* 118 præ *MS.* tumidus *vulg. ſed* nimius *MSS. & exemplis tuetur Heinſ.* 122 longius *vulg.* latius *MS.* largius *Heinſ. ex MSS.*

121 *Pæoniam curam* eſſe medicam, monuimus ad 24, 173.

122 *Secando parcit* debebat dicere naturaliter: ſed etiam ipſa hypallage habet vim ſuam: ſecat dum parcit, & quia parcit: ne pars ſincera trahatur. Itaque cavet ne ſectio plus damni ferat, quam caveat.

125 *Aeacidæ* cognomen Pyrrho, quod per Achillem ab Aeaco deſcenderet, tributum etiam ab illo nobili oraculo, ſive verum fuerit, ſive confictum ab Ennio *Ajo te, Aeacide, Romanos vincere poſſe*, de quo Cic. Divin. 2 c. 56.

128 *Fuga Pyrrhi*, Pyrrhus in fugam actus a Curio: non laudatur Pyrrhus, quod fugit: ſic Jugurthæ vincula, quibus vinctus Jugurtha.

133 *Solo Stilichone:* cum ſolus eſſet Stilicho. Nam præpoſitionem paſſivi, *peractam*, ſimpliciter omitti, durius eſſe puto.

135 *Chaones & Moloſſi* ac *Dodonæi*, gentes

Quos Epirus alit, nec Dodonæa ſubegit
Agmina, fatidicam fruſtra jactantia quercum,
Primus fulmineum lento luctamine Pœnum
Compreſſit Fabius: campo poſt auſus aperto
Marcellus vinci docuit: ſed tertia virtus
Scipiadæ Latiis tandem deterruit oris.
Unus in hoc Stilicho diverſis artibus hoſte
Tres potuit ſuperare duces, fregitque furentem
Cunctando, vicitque manu, victumque relegat.
Atque hæc tanta brevi miſcentem incendia Pyrrhum
Suſtinuit tota mærens Oenotria luſtro,
Et prope ter ſenas Itali per graminis herbas
Maſſylus Pœno ſonipes vaſtante cucurrit,
Hannibalemque ſenem vix ad ſua reppulit arva
Vindex fera patrum poſt bellum nata juventus.
Hic celer effecit, bruma ne longior una
Eſſet hiems rerum, primis ſed meſſibus æſtas
Temperiem cælo pariter belloque referret.

Sed

138 cunctamine *MS. quod placet Heinſio: mihi* παντελόγον *videtur.* 143 complere *ante Heinſ.* ſuperare *etiam Baſ. marg.* frangit *Raphel. quod probat Barth.* & *mox* vincit *MSS. Favet, quod ſequitur* relegat. 145 miſc. prælia *MSS.* & *Baſ. marg.* 147 Latii per graminis herbas *conj. Barth.* Latii per gramina meſſes: & v. 160 bellorum *editio Amſtel. Cæſiorum laudata Heinſio.*

gentes Epiri ſub Pyrrhi regno, quos cur deteriores faciat Getis, non apparet, cum bellicoſa ſemper illa pars Græce loquentium habita ſit. De fatidica Dodonæ quercu ad 7, 118 it. ad 26, 19 dictum.

138 *Fulmineum Pœnum & lentum luctamen*, antitheton vehemens.

144 *Relegat*, removet & remotum tenet. vid. 21, 250. Ceterum concinna brevitate (verum a poëta tali quis exſpectet?) trium ſummorum ducum laudes hic in unum confert Stilichonem ſuum.

145 Pyrrhi bellum duravit annis quinque: Punicum ſecundum, annis XVIII. *Herbæ* ſignificant ver: quot *herbæ graminis*, tot ſunt anni. Ut *poſt aliquot ariſtas*, poſt aliquot annos. Sic *meſſes, hiemes* etc.

150 *Poſt bellum* primum Punicum finitum nata juventus intelligi debet, ſi non volumus nimis excedere modum poëtam. Pauci ſane eſſe potuerunt milites, XVI vel paullo amplius annorum in exercitu Romanorum, poſt cœptum bellum cum Hannibale nati, qui ultimis annis duobus in acie contra illum ſtare poſſent.

152 *Hiems rerum*, tempeſtas, procella, turbo. Pulchre comparavit Heinſius Ovid. Epiſt. 1, 5. 34 *Peſſima mutati coepit amoris hiems.*

Sed quid ego Hannibalem contra, Pyrrhumque tot annis
Certatum memorem? cum illis Spartacus omne
Per latus Italiæ ferro bacchatus & igni,
Conſulibusque palam toties congreſſus, inertes
Exuerit caſtris dominos, & ſtrage pudenda
Fuderit imbelles aquilas ſervilibus armis.
Nos terrorum expers, & luxu mollior ætas
Deficimus queruli, ſi bos abductus aratro,
Si libata ſeges. non hanc ergaſtula nobis
Immiſere manum, nec conjurantis arenæ
Turba fuit. qualem Stilicho dejecerit hoſtem,
Thraces & Aemonii poterunt Mœſique fateri.
Frigida ter decies nudatum frondibus Aemum
Tendit hiems veſtire gelu; totidemque ſolutis
Ver nivibus viridem monti reparavit amictum,
Ex quo jam patrios gens hæc oblita Triones,
Atque Iſtrum tranſvecta ſemel veſtigia fixit
Threïcio funeſta ſolo; ſeu fata vocabant,

Seu

155 vili *al.* 156 furto *al.* 167 totiesque *vulg. ante Heinſ.* 170 ſimul *MS.*

153 *Temperiem cælo referre* pulchre dictum: *bello*, non item. Nempe optimi etiam in jungendis ſ. conjugandis uni verbo communi diverſis nominibus ſ. notionibus non ſemper ſatis accurate verſantur, quæ res figuræ nomen accepit, Zeugma vocant. Poſſis tamen dicere, invito verum hic excidiſſe Poëtæ: non enim finem allatam bello Getico illa receſſione Alarici de limite Italico, ſed qualemcunque temperiem ſ. moderationem.

155 De *Spartaco* dictum ad 3, 255.

162 Servorum pars *ergaſtulis* apertis prodiit, pars de ludis gladiatoriis, ubi *arenæ* & ſpectaculis parabantur.

170 *Semel* hic eam vim habet quam primum, ut noſtrum *ein mahl*. Ut Liv. 33, 9 *Ter prodita patria --- ſemel, iterum, tertio.*

171 *Fata, & ira Deûm* ſibi opponuntur. Illa ſerie immutabili atque æterna cauſarum & eventuum continentur: hæc interponit ſe extra illum ordinem. Sic dicunt *fato* ſuo mori, qui ex lege & machinali ratione corporis morbo conſumuntur, quod quæſitæ manu ſua vel aliena morti opponitur. Hæc ipſa tamen *ira Deûm* quoque ordinem ſervat, & modum quendam agendi per cauſas naturaliter efficientes, hoc eſt *ſeriem meditatur ruinis*, quæ non vno impetu & ſine alia cauſa ingruunt, ſed velut e longinquo parantur, & per ſeriem quandam velut rotarum ſe contingentium & impellentium ad finem & effectum ſuum perveniunt.

Seu gravis ira Deum, ſeriem meditata ruinis.
Ex illo, quocumque vagos impegit Erinnys,
Grandinis aut morbi ritu per devia rerum
Præcipites per clauſa ruunt. nec contigit ullis
Amnibus, aut ſcopulis proprias defendere terras.
Nil Rhodope, nil vaſtus Athos, nil profuit Aemus
Odryſiis. facili contemtum Strymona ſaltu,
Et fruſtra rapidum damnant Aliacmona Beſſi.
Nubibus intactum Macedo miratur Olympum
More pererratum campi. Gemit irrita Tempe
Theſſalus, & domitis irriſam cautibus Oeten.
Sperchiuſque, & virginibus dilectus Enipeus,
Barbaricas lavere comas. Non objice Pindi
Servati Dryopes; nec nubifer Actia texit
Littora Leucates. ipſæ, qua durius olim

Reſtite-

173 exilio *al.* quoscunque *al.* 175 clauſa *vel* luſtra *al.* clauſa *MSS. Heinſ.* 177 Hebrus *Baſ. marg. & MSS. quid. Barth. & Heinſ.* 178 contemnunt *vulg.* 180 hinc tectum *vel* en tectum *conj. Heinſ.* 181 gerit *vulg.* gemit *etiam Baſ. marg.* 182 cotibus *al.* Oetam *al.* 186 quæ *vulg.*

179 *Aliacmon* ſ. Haliacmon Macedoniam propriam a Theſſalia dividit. *Beſſi* inter Thracas etiam bellicoſiores habiti. Sed qui hic totam Græciam deſcribit Poëta, & velut depingit in tabula, non ſatis huic loco intentus fuit, cum Beſſos multum ad Orientem & Septentrionem remotos facit damnantes Aliacmona, qui, rapidus licet, non potuerit arcere Getas. Atqui Hebrus ad quem colebant Beſſi, & Strymon erant ante ſuperandi, quam ad Aliacmona pervenirent ab Iſtro Getæ. Reliqua lector jucundius cum tabula Cellariana vel alia comparabit, quam longis adnotationibus hic declarata leget.

180 Montes *nubibus intactos* memorat Iſ. Voſſ. ad Melam 2, 2 p. 443.

181 *Irrita*, profanata, cum ſanctitas illa poëtica & fabularis non magis, quam montes & ſilvæ, tueri illa poſſet.

183 *Enipeus* Theſſaliæ fluvius ob aquarum & litorum amœnitatem frequentatus Nymphis etiam antiquis, in quibus Tyro Salmonei filia, cui ſub Enipei ſpecie obrepſit Neptunus. Fabula eſt Od. Λ, 234. Conf. Lucia. Dial. Mari. 13 T. 1 p. 320.

184 Ab *Objiciendo* primum *objex* dictus: deinde, ut in *adjicere, abjicere*, ceteris, *i* prius ejectum, quod hic jure ſuo, & exemplo optimorum, revocat Claudianus.

186 *Durius*, pertinacius, Metaphora ab his, quæ in via agenda per Alpes, in cuniculis item militaribus vel bellicis effodiendis, objiciuntur.

Reſtiterant Medis, primo conamine ruptæ
Thermopylæ. Vallata mari Scironia rupes,
Et duo continuo connectens æquore muro
Iſthmos, & anguſti patuerunt clauſtra Lechæi.
Nec tibi Parrhaſios licuit munire colonos
Frondoſis, Erymanthe, jugis, equitataque ſummi
Culmina Taygeti trepidæ vidiſtis Amyclæ.
Tandem ſupplicium cunctis pro montibus Alpes
Exegere Getis tot tandem flumina victor
Vindicat Eridanus. Docuit nunc exitus, alte
Fatorum ſecreta tegi. quiſquamne recluſis
Alpibus ulterius Latii fore credidit umbram?
Nonne velut capta rumor miſerabilis urbe
Trans freta, trans Gallos, Pyrenæumque cucurrit;
Famaque nigrantes ſuccincta pavoribus alas

Secum

190 templa *vulg.* Lycæi *vulg.* Lechæi *e conj. Scal. & MS.*
196 hunc *Cuj.* 200 fluvios *Cuj.*

189 Ut antiqui perfodere Iſthmum ad navigandi commoditatem conati ſunt aliquoties: ita recentioribus curæ fuit illas anguſtias, muris ab uno ſinu ad alterum, a portu Lechæo ad Cenchreenſem ductis, munire. Hoc factum ſub Valeriani imperio refert Zoſimus 1, 29 Πελοποννήσιοι τὸν Ἰσθμὸν διετείχιζον. Hoc muro freti ſuas urbes ſine mœnibus reliquere, quod male illis per Alarici expeditiones ceſſit, narrante eodem Zoſimo 5, 6, cum Gerontius, præfectus muro, transeundi copiam illi daret.

195 Alpes vindicarunt injuriam tot montibus factam, ulti ſunt contumeliam ab Alarico & Getis illatam celebratiſſimis jugis. Vellem ego in bonis libris eſſet *Getas*: & apud Ovid. Faſt. 4, 230 *Hunc pœnas exigit ira deæ.* Apud Elzevirios 1650 jam expreſſum hic erat *Getas*: ſed mutari juſſum in erratorum indiculo. Apud Ovidium *Hinc* legebatur ante Heinſium. Sed mihi videtur non minus recte dici *exigere aliquem pœnas*, quam *Otium rogare divos*, & horum ſimilia. Et de paſſivo non eſt dubium, ut in illo Metelli apud Gell. 15, 14 *Seſe pecunias maximas exactos eſſe.* Sed nolim contendere in tali re, contra tales auctores, acrius.

198 *Latii umbram* dictam puto cum alluſione ad etymon. Umbra eſt, ubi latere licet adverſus lucem & æſtum etc.

200 *Freta* intelligo oram maris inferioris, litora Liguriæ, Galliæ, Hiſpaniæ.

201 *Fama*, horribile monſtrum, ſubter alas ſibi habet ſuccinctos pavores, ut *Scyllam* Virgilius Ecl. 6, 75 facit *Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris.* Non impediunt hi pavores ſuccincti volatum & celeritatem famæ, quia leves ſunt, aura & vento conſtant.

Secum cuncta trahens a Gadibus uſque Britannum
Terruit Oceanum, & noſtro procul axe remotam
Inſolito belli tremefecit murmure Thulen?
Mandemuſne Noti flabris, quoſcumque timores
Pertulimus, feſtæ doleant ne triſtibus aures?
An potius meminiſſe juvat, ſemperque viciſſim
Gaudia præmiſſi cumulant inopina dolores?
Vtque ſub occidua jactatis Pleiade nautis
Commendat placidum maris inclementia portum;
Sic mihi tunc major Stilicho, cum læta periclis
Metior, atque illi redeunt in corda tumultus.
Nonne videbantur, quamvis adamante rigentes,
Turribus invalidis fragiles procumbere muri,
Ferratæque Getis ultro ſe pandere portæ?
Nec vallum denſæque ſudes arcere volantes
Cornipedum ſaltus. Jam jam conſcendere puppes,
Sardo-

214 infragiles validis *MS.*

202 *Secum cuncta trahere* dicitur Fama, quatenus illam, & rumores, quamvis vanos, ſequitur vulgus h. e. major pars hominum.

204 *Thulen* ad Septentrionem locat, nihil definit, ut ſolet. Vid. ad 5, 240 it. 24, 157.

205 An oblivione deleamus metus, quos ſuſtinuimus? plane ut Horat. Car. 1, 26 pr. *Triſtitiam & metus Tradam protervis in mare Creticum Portare ventis.*

208 Huc pertinet illa Socratis fabella, de voluptate & dolore a Jove catena inter ſe devinctis, ut altera ſemper alterum, aut alteram alter trahant.

209 *Occidua Pleias* ſ. occaſus Vergiliarum in IX Calend. Nov. refertur a Colum. 2, 8. 2 cum jam tempeſtuoſum eſſe mare ſolet, & navigatio cum periculo. Vid. ad 8, 437. Uſus verbi *commendare* plane ſimilis, quin ſententia eadem Plin. Pan. 5, 8 *Sicut maris cælique tem-periem turbines tempeſtatesque commendant* etc.

211 *Læta periclis metiri*, magnitudinem felicitatis æſtimare perpendendis periculis, quibus illa nos liberavit: ut medici beneficium æſtimamus magnitudine morbi, gravitate vulneris, quibus nos exemit.

214 *Turres* ſunt partes robuſtiores & velut articuli mœnium: *his invalidis* reliquum murum, tanquam fragilem, procumbere, mirum non eſt.

216 *Vallum* poſuiſſe videtur pro ipſo aggere: qui vero proprie antiquis valli erant, rami arborum bifurci aut plurium ſurculorum defixi in aggerem & ſibi implexi, hos vel pro his *denſas ſudes* ponit noſter. Fungebantur autem vice eorum, quos recentior diſciplina *equos Friſios* vel *equites Hiſpanos* appellat.

Sardooſque habitare ſinus, & inhoſpita Cyrni
Saxa parant, vitamque freto ſpumante tueri.
Ipſa etiam diffiſa brevi Trinacria ponto,
Si rerum natura ſinat, diſcedere longe
Optet, & Jonium refugo laxare Peloro.
Fultaque deſpiciens auro laquearia dives,
Tutior Aeoliis mallet vixiſſe cavernis.
Jamque oneri creduntur opes, tandemque libido
Hæſit avaritiæ gravioribus obruta curis.
Utque eſt ingenioque loquax, & plurima fingi
Permittens credique timor; tum ſomnia vulgo
Narrari; tum monſtra Deum, monituſque ſiniſtri:
Quid meditentur aves, quid cum mortalibus æther
Fulmineo

218 Sardoniosque *vel* Sardonios *it.* Cypri *vulg. ante Claver.* 219 ſinas *MS. belle.* 220 diffuſa *vulg.* diſtincta *Cuj. & MSS. unde* diſtenta *conj. Heinſ.* diffiſſa *it.* divulſa *al.* diffiſa *Clav. miſc.* p 13, b. *& Heinſ. ex MSS.* 222 optat *omnes: ſed* optet *vol. Heinſ. & ratio.* 228 tunc omina *conj. Heinſ.*

220 Cum Italiy alii Sardiniam & Corſicam (hæc enim *Cyrne* eſt) inſulas petant, ut mari circumfluo tuti ſint: Siculi non ſatis fidunt anguſto freto, quod ſuam inſulam ab Italia ſeparat. Optat igitur Sicilia recedere ab illa longius, & *Jonium* mare, in anguſtias coactum in freto Siculo, dilatare recedente Peloro promontorio, nè nimirum ita facilis ex Italia trajectus ſit hoſtibus.

223 *Laquearia auro fulta* ſunt columnæ aureæ, ſuſtinentes laquearia ſplendide & ipſa culta. De verbo *fulta* vid. 28, 168. Hæc laquearia nunc deſpiciunt divites domini, nihil ſibi prodeſſe ſentiunt, & malint deliteſcere in cavernis vicinarum Inſularum Aeoliarum.

226 *Hæſit avaritia*, ſubſtitit, in quantum tali tempore nemo quisquam plus habere, augere poſſeſſiones ſuas cupit, ſed quæ habet, ea removere ſtudet ab oculis hoſtium, vel partis jactura conſervare reliqua.

227 Quid fieri in magno metu ac terrore ſoleat, exemplo eſt illud Veſuvii incendium, de quo Plin. Epiſt. 6, 20. 15 *Nec defuerunt, qui fictis mentitisque terroribus vera pericula augerent --- falſo, ſed credentibus narrabant --- plerique lymphati terrificis vaticinationibus & ſua & aliena mala ludificabantur.*

230 Calumniator fuerit, ſi quis accuſet poëtam, aut ſibi perſuaſiſſe, aut voluiſſe credere alios, *meditari*, conari aliquid aves, conſcias vel has vel æthera ſibi ſuarum eſſe ſignificationum: ſed ſunt iſtæ Metaphoræ, a qualibus nec vita communis ſemper abhorret. Quis non dicat cum Cicerone Verr. 2 c. 61 *Quid ergo ſibi illæ ſtatuæ equeſtres inauratæ volunt?* e. i. g. a.

Fulmineo velit igne loqui, quid carmine poſcat
Fatidico cuſtos Romani carbaſus ævi.
Territat aſſiduus Lunæ labor, atraque Phœbe
Noctibus æriſonas crebris ululata per urbes.
Nec credunt vetito fraudatam Sole ſororem
Telluris ſubeunte globo: ſed caſtra ſecutas
Barbara Theſſalidas patriis lunare venenis
Inceſtare jubar. Tunc anni ſigna prioris,
Et ſi quod fortaſſe quies neglexerit omen,
Addit cura novis: lapidoſos grandinis ictus,
Molitaſque examen apes, paſſimque crematas
Perbacchata domos nullis incendia cauſſis,
Et numquam cælo ſpectatum impune cometen,
Qui primum roſeo Phœbi prolatus ab ortu,
Qua micat aſtrigera ſenior cum conjuge Cepheus,
Inde Lycaonia paullatim expulſus ab Arcto
Crine

232 Caucaſus *Cuj.* 234 horriſonas *vulg.* Auſonias *Baſ. marg.* 239 neglexerat *al. etiam Heinſ. 2.* 246 Lycaoniam ad arcton *MSS.*

232 *Carbaſus* lintei genus Hiſpanici ſubtilis. Sed eodem nomine etiam vela navium ſignant, forte ſimili Aſteiſmo, quo tenuiſſimum quoddam byſſi genus *Baptiſtæ* nomine diſtinguunt. *Linteos libros* faſtorum h. e. in textili linteo ſcriptos, paſſim laudat Livius. Ex eo genere fuiſſe Sibyllinos, indicat etiam Symmachus 4, 34 *Monitus Cumanos lintea texta ſumſerunt. Cuſtos ævi Romani*, in quo fata imperii deſcripta ſunt per omnia ſæcula, ad quem aditur rebus dubiis.

233 Pulchre hic & ſuperſtitiones plebeculæ, & ſuam rerum cæleſtium peritiam, juxta ſe ponit.

236 Etiam hic loquitur ita, ut motum telluri tribuat. Vid. ad 1, 1.

238 Hæc & ſimilia prodigia conſideravimus ad 18, pr. it. 20, 40 ſq. Qui Prodigia Liviana vel ex Indice Drakenborchiano vel ex Julio Obſequente percurrerit, & hæc & plura alia inveniet.

243 *Cometen non impune ſpectari* dicit etiam, de vulgi nempe ſententia, noſter 33, 234 h. e. ſemper conſequi ſolere mala quædam publica. Ceterum quem hic deſcribit cometen, hunc in Catalogo chronologico, ſed ſola hac auctoritate refert Lubieniecius ad A. 405. Via quam dat cometæ, probabilis eſt, & ex obſervatione ſumtam haud dubito, quod comparatio viarum oſtendit, quæ a duobus inde ſæculis in literas relatæ ſunt.

247 *Geticum plauſtrum* appellat hoc ſidus cum alluſione ad bellum Geticum, & cladem gentis: ideo etiam fœdandi verbo utitur. Nempe *Lycaoniam urſam* puto eam, quæ minor vulgo vocatur: *plauſtrum* (noſtris *der Heerwagen*) urſa major.

Crine vago Getici fœdavit ſidera plauſtri,
Donec in exiguum moriens vaneſceret ignem.
Sed gravius mentes cæſorum oſtenta luporum
Horrificant. duo quippe lupi ſub principis ora,
Dum campis exercet equos, violenter adorti
Agmen, & excepti telis, immane relatu
Prodigium, miramque notam duxere futuri.
Nam ſimul humano geminas de corpore palmas
Vtraque perfoſſis emiſit bellua caſtis:
Illo læva tremens, hoc dextera, ventre latebant
Intentis ambæ digitis, & ſanguine vivo.
Scrutari ſi vera velis, fera nuntia Martis
Ora ſub Auguſti caſurum prodidit hoſtem.
Vtque manus utero virides patuere retecto,

250 terrificant *MS.* 253 veramque *conj. Heinſ.* 256 latebat *Raphel.* 259 orbe *vulg.* ore *al.* ora *a Claverio.* 260 reſecto *conj. Heinſ.* recepto *MS.*

248 Pulchre pingit hic verſus phænomenon cometæ diſcedentis, & ſubducentis ſe conſpectui.

250 *Principem* pro more bonorum temporum intelligit Imperatorem Honorium. Utrum porro ſimpliciter finxerit hoc, & ex ſuo ingenio pepererit prodigium, an narratum ab aliis acceperit, non temere dixerim.

251 *Violenter adorti* quod ſunt agmen lupi, in hoc jam eſt prodigium, cum non niſi dura hieme, & in ſumma omnium inopia, invadere homines rapax beſtia ſoleat. Lupi in urbe viſi aliquoties in prodigiis apud Julium Obſequentem.

253 *Notam duxere* translate dictum videtur, a ſcribentibus pingentibusve. Lupi ſignificationem dederunt non minus claram & apertam, quam ſi carmine fatidico nobis ceciniſſent periculum imperii. Ceterum vero ſimile eſt, aliquid accidiſſe, quod quamcunque ſimilitudinem haberet hujus narrationis.

254 *Palmæ humano de corpore* nihil aliud ſunt quam humanæ manus emergentes e vulneribus, quibus perfoſſæ erant beſtiæ, dextra e latere unius, ex latere alterius ſiniſtra.

258 Mutato genere & numero *fera nuncia* dicitur, qui paullo ante *duo* erant *lupi*, ut facilius lector cogitet Lupam Romuli. Jam Poëta primo ipſe interpretatur prodigium, deinde quomodo formido hominum illud interpretata ſit, oſtendit.

260 *Virides manus* ſunt vivarum, ſimiles ſucco ſuo plenæ, Metaphora ſolemni. *Uterum* de omni ventre dici poëtis, & ipſum frequens eſt. Interpretatio oſtenti ſecundum poëtam hæc erat: ruptis jam lateribus luporum in conſpectum veniunt manus: ſic perruptis jam Alpibus, quibus Lupa Martia ſe texerat, prodeunt manus, a quibus conficiuntur Barbari.

Romula poſt ruptas ſic virtus emicat Alpes.
Sed malus interpres rerum metus omne trahebat
Augurium pejore via, truncataque membra,
Nutricemque lupam, Romæ regnoque minari.
Tunc reputant annos, interceptoque volatu
Vulturis, incidunt properatis ſæcula metis.
Solus erat Stilicho, qui deſperantibus augur
Sponderet meliora manu: dubiæque ſalutis
Dux idem vateſque fuit. „*Durate parumper,*
Inquit, *& excuſſis muliebribus ore querelis*
Fatorum toleremus onus. Nil nautica proſunt
Turbatæ lamenta rati: nec ſegnibus undæ
Planctibus, aut vanis miteſcunt flamina votis.

Nunc

264 Obſervari hic poteſt ellipſis verbi *dicit* vel ſimilis, quæ hiſtoricis quoque in uſu eſt.

265 Meticuloſi homines ita rationes ſubducunt. Duodecim vultures, qui omen regni fecerunt Romulo, Liv. 1, 7, tot ſæcula imperio portenderunt: nunc ſæculum agitur duodecimum, dicebant; ſed truncabant illa ſæcula, metas ac terminos illorum (ſi etiam demus reſpondere vulturum numerum numero ſæculorum) incidebant, neque enim niſi ex dimidia parte tum finitum erat ſæculum Romæ XII. Comparatur enim cum A. V. 1152, Chriſtianorum annus 400, circa quem iſta gerebantur. Si Sibyllina ſæcula annorum CX ponas, quod in hac re neceſſe eſt, alii plus centum anni decedent. Hoc, puto, ſibi voluit Claudianus, cum interceptum volatum vulturis minimum unius, cum *inciſa ſæcula properatis metis*, ait. Neque vero hic ſimpliciter fingit poëta. Audiamus Cenſorinum (qui libellum ſuum ſcripſit Anto. Pio & Pontiano Proculo COSS. V. C. 990. vid. Reland) de die nat. c. 17 extr. *Quot ſæcula urbi Romæ debeantur, dicere meum non eſt: ſed quid apud Varronem legerim, non tacebo, qui libro Antiquitatum duodeviceſimo ait, fuiſſe Vettium Romæ in augurio non ignobilem --- eum ſe audiſſe dicentem: ſi ita eſſet, ut traderent hiſtorici de Romuli urbis condendæ auguriis, ac duodecim vulturibus; quoniam* CXX *annos incolumis præteriiſſet populus Romanus, ad mille & ducentos perventurum.* Hæc non incognita fuerunt doctiſſimo poëtæ, ut neque fugerunt Apollinarem Sidonium, qui attingit Car. in Avitum 7, 55 & 358. Alia quæſtio eſt, an verus fuerit augur Vettius? quod putat Barthius, nixus verbis Marellini Comitis in Chronico Aetio & Studio COSS. (A. V. 1206. C. 455 ſecundum Rel.) *Aëtius patricius --- trucidatur, atque cum ipſo Heſperium cecidit regnum, nec hactenus valuit relevari.*

268 *Manu*, non voce tantum *ſpondebat meliora* Stilicho. Fidem promiſſis viri & conſolationi addebat manus illa victrix, fortitudine non minus quam fide præſtans

Nunc inſtare manu, toto nunc robore niti
Communi pro luce decet; ſuccurrere velis,
Exhaurire fretum, varios aptare rudentes,
Omnibus & docti juſſis parere magiſtri.
Non, ſi perfidia nacti penetrabile tempus
Irrupere Getæ, noſtras dum Rhætia vires
Occupat, atque alio deſudant Marte cohortes,
Iccirco ſpes omnis abit. Mirabile poſſet
Eſſe mihi, ſi fraude nova, vel calle reperto
Barbarus ignotas invaderet inſcius Alpes.
Nunc vero geminis clades repetita tyrannis
Famoſum vulgavit iter. nec nota fefellit
Semita præſtructum bellis civilibus hoſtem.
Per ſolitas venere vias, adituſque ſequendos
Barbarico Romana dedit diſcordia bello.
Sed nec præteritis hæc res incognita ſæclis.
Sæpe laceſſitam, ſed non impune, fatemur
Auſoniam. hæc Senonum reſtinxit ſanguine flammas.
Hæc & Teutonico quondam patefacta furori
Colla catenati vidit ſqualentia Cimbri.

D d 3 *Vile*

274 pectore *vulg.* *Sic &* Sil. II, 492 Adductis percuſſa ad pectora tonſis.
275 ſuccedere *MS.* 278 non niſi *vulg.* non ſi *etiam Baſ. marg.*
287 ſecandos *it.* ſecundos *al.*

276 *Exhaurire fretum*, ſi qua rimam & vitium fecerit navis, qua aqua irruat, exhaurire illam, obſtruere lacunam.

277 *Docti* apud poëtas præſertim, non ſoli, qui literas tractant, ſed quicunque artem quamcunque, vel præceptis vel uſu, conſecuti ſunt.

278 *Penetrabile tempus* activa ſignificatione ut *penetrabile telum*, quod irrumpit & penetrat: ipſa temporis opportunitas inſtar teli eſt, certe celeritatem & vim adeo addit armis.

284 Eugenius & Maximus *tyranni* inter Alpes oppreſſi. Itaque bellis illis civilibus hoſtis *præſtructus*, q. d. præ inſtructus, edoctus & munitus eſt.

289 Pergit oſtendere, Alpes olim quoque tranſitas ab Romanorum hoſtibus, ſed nempe magno hoſtium infortunio, exitu certe triſti.

291 *Hæc Auſonia* ſ. Italia reſtinxit flammas, a Gallis Senonibus excitatas, illorum ſanguine.

293 Pertinet ad bellum Cimbricum a Mario confectum ingenti Teuto-

Vile decus, quod non erexit prævius horror.
Ingentes geminant discrimina magna triumphos.
Quid turpes jam mente fugas, quid Gallica rura
Respicis, Latioque libet post terga relicto
Longinquum profugis Ararin præcingere castris?
Scilicet Arctois concessa gentibus Vrbe
Considet regnum Rhodano, capitique superstes
Truncus erit. Vestros stimulant si pignora sensus,
Me quoque non impar naturæ cura remordet.
Nec ferro sic corda rigent, ut nosse recusem,
Quam sanctum soceri nomen, quam dulce mariti,
Quantus prolis amor. sed numquam oblita decoris
Obscenam latebram pietas ignava requiret.
Nec vobis fortis monitor, mihi cautior uni.
Hic conjux, hic progenies, hic carior omni
Luce gener. pars nulla mei subducta procellæ.
Accipe tu nostræ, tellus Oenotria, mentis
Vincula communes tecum subeuntia casus,
Exiguamque moram muris impende tuendis,
Dum redeo lectum referens in classica robur.

His

295 generant *MS.* 300 captique *Vien. Baf. Plant. Sed* capitique *jam Vic.* 302 causa *Baf. marg.* 303 aut nosse recusant *vulg.* 311 pignora *vulg. nec damno. Sed* Vincula *jam Vien. & Baf. marg. Heinf.*

Teutonum & Cimbrorum strage. *Colla catenata* noster memorat etiam 22, 374.

294 *Vile decus*, gloria tenuis, quam non extollit & auget periculum, quo liberavit victor laborantes. *Geminare* hic est in alterum tantum augere.

298 *Profuga castra*, quæ post fugam transferuntur a media Italia ad ripas Rhodani: *præcingere*, velut tegere & vestire, eaque re munire ac tueri.

302 *Naturæ cura*, quam dictat natura, naturalis: vt *nosse recusem*, non sentiam, vel reprimam illum sensum naturæ, ac pietatem in meos.

306 *Obscena latebra* turpis & pudenda: *pietas ignava*, amor qui non audet pugnare & facere ac pati omnia pro his qui amantur.

308 *Omni luce* h. e. vita *carior gener* Honorius, qui non sit gener tantum, sed idem terrarum dominus & Imperator. *Partes sui* vocat necessarios, quos jam indicavit.

313 *Classica* posuit Metonymia quadam, ut intelligamus exercitum. Neque enim *classicum canitur*, vel *canit* adeo, nisi ubi collecta est *classis*, hoc est exercitus.

His dictis pavidi firmavit inertia vulgi
Pectora, migrantisque fugam compescuit aulæ.
Ausaque tum primum tenebris emergere pulsis
Hesperia, ut secum junxisse pericula vidit
Augustum, tantoque sui stetit obside fati.
Protinus, umbrosa vestit qua litus oliva
Larius, & dulci mentitur Nerea fluctu,
Parva puppe lacum prætervolat. ocius inde
Scandit inaccessos brumali sidere montes,
Nil hiemis cælive memor. Sic ille relinquens
Jejunos antro catulos immanior exit
Hiberna sub nocte leo, tacitusque per altas
Incedit furiale nives. stant colla pruinis
Aspera. flaventes adstringit stiria setas.
Nec meminit leti, nimbosve aut frigora curat,
Dum natis alimenta paret. Sublimis in Arcton
Prominet Hercyniæ confinis Rhætia silvæ:
Quæ se Danubii jactat Rhenique parentem,
Vtraque Romuleo prætendens flumina regno.
Primo fonte breves, alto mox gurgite regnant,
Et fluvios cogunt unda coëunte minores

320 fluxu *MS.*

318 *Stetit* firma, non amplius vel fugit vel plane jacuit.

320 *Larius* lacus in Transpadana Gallia, hodie Comensis (*Lago di Como*) Plinii junioris villis & possessionibus & laudibus nobilis, qui illum suum vocare solet, v. g. 2,8.1. Hic *Nerea* h. e. mare imitatur *fluctu*, undis, sed *dulci*; itaque *mentitur*, simulat, non est.

326 *Furiale* pro adverbio ponitur, ut *horrendum clamat*: furit autem Leo propter famem suam & catulorum.

329 *Arcton* septentrionesque videtur hic & alias poëta noster valde extendere, nempe Alexandrinus ipse, qui frigus & hiemes metuit etiam, ubi aliis moderata satis temperies cæli videtur. Sic *Rhætiam* valde extendit, cum non Hercyniæ modo silvæ facit conterminam, sed eandem & Rheni & Danubii patriam. Scilicet fines regionum & nominum barbarorum, ut illis videbantur, regere difficile est. Et fontes duorum fluminum, quæ tum naturales fines erant imperii Ro. non longis a se intervallis distare, constat.

332 Etiam hoc audaciusculum *Rhætia --- prætendit flumina regno Romuleo*: i. fundit duo flumina quæ utraque imperii Romani fines (quibusdam certe partibus & temporibus diversis) constituunt.

In nomen tranſire ſuum. te Cimbrica Tethys
Diviſum bifido conſumit, Rhene, meatu.
Thracia quinque vadis Iſtrum vorat Amphitrite.
Ambo habiles remis, ambo glacialia ſecti
Terga rotis; ambo Boreæ Martique ſodales.
Sed latus, Heſperiæ quo Rhætia jungitur oræ,
Præruptis ferit aſtra jugis, panditque terendam
Vix æſtate viam. multi ceu Gorgone viſa
Obriguere gelu. multos hauſere profundæ
Vaſta mole nives, cumque ipſis ſæpe juvencis
Naufraga candenti merguntur plauſtra barathro.
Interdum glacie ſubitam labente ruinam

Mons

339 Martisque *probat Bentl. ad Horat. car. 1, 25. 19.* 341 tremendam *ante Heinſ. qui dedit ex Delrii conj.* terendam, *ipſe conj.* premendam. *MS.* tenendam.

335 *Cimbrica Tethys* & ipſa late valde extenſa eſt: forte magis id conveniat Albi aut ab altera parte Viadro. Interea tamen cauſam habuit poëta *Cimbricum* mare, Tethyn *Cimbricam* vocandi partem Oceani Germanici, in quam procurrit Cherſonneſus Cimbrica: licet enim remotior ſit, nulla tamen vel Inſula major vel Peninſula intercedit. De oſtiis Rheni totis libris diſputatum. Conf. ad 21, 222.

337 Etiam Iſtri oſtia diuerſimode a Geographis numerantur. *Quinque* facit cum noſtro Dionyſius Periegetes v. 301. Plinius 4, 12 *ſex*: Strabo 7 p. 212 *ſeptem*.

339 Videtur poëta in mente habuiſſe Horatii illum Car. 1, 25 extr. *ſodalem hiemis* ſive *Hebrus* eſt, ſive *Eurus*. Et, ne quid diſſimulem, *Hebro* magis videtur favere, neque tamen rem plane conficere. Hoc apparet, Danubium atque Rhenum fluvios dici *ſodales Boreæ*: ſi preſſo pede ſecutus eſt Horatium noſter, legit apud illum, *Hebrum* fluvium *ſodalem Hiemis*. Sed tamen nihil impedit, quo minus, ſervata analogia, etiam *Eurum* ventum dixerit ſodalem hiemis Horatius, quemadmodum Car. 4, 12. 1 *Veris comites animas Thracias*. Feliciter quidem imitatus eſt noſter, quoquo modo legerit, Horatium.

341 *Ferit aſtra* non audacius dictum illo Hor. Car. 1, 1 extr. *Sublimi feriam ſidera vertice*: ſed hic magis etiam proprie h. e. optice. Vid. v. 470.

342 Conſpectus capitis Meduſæ mutavit in ſaxa adſpicientes, hic ſaxorum inſtar durantur homines frigore.

345 *Naufraga* illud viſionem nobis offert horribilem quaſi maris glutientis & mergentis fracta navi onera illius omnia: *barathrum*, alias nigrum ab ipſa profunditate, hic *candet* a nive.

346 Tales ruinæ nec hodie inſolentes. Vel recentiſſima hujus ipſius anni hiſtoria exemplum habet villæ totius a mole nivium, volumine ſuo & vertigine in immenſum aucta, oppreſſæ. Quod *juvencos* ad *plauſtra* memorat, pertinet ad conſuetum ea tempeſtate curſum

Mons dedit, & tepidis fundamina ſubruit Auſtris
Pendenti maleſida ſolo. Per talia tendit
Frigoribus mediis Stilicho loca. Nulla Lyæi
Pocula; rara Ceres: raptos contentus in armis
Delibaſſe cibos, madidoque oneratus amictu
Algentem pulſabat equum. Nec mollia feſſo
Strata dedere torum. tenebris ſi cæca repreſſit
Nox iter, aut ſpelæa ſubit metuenda ferarum,
Aut paſtorali jacuit ſub culmine fultus
Cervicem clipeo. Stat pallidus hoſpite magno
Paſtor, & ignoto præclarum nomine vultum
Ruſtica ſordenti genitrix oſtendit alumno.
Illa ſub horrendis prædura cubilia ſilvis,
Illi ſub nivibus ſomni, curæque laborque
Pervigil, hanc requiem terris, hæc otia rebus
Inſperata dabant. illæ tibi, Roma, ſalutem
Alpinæ peperere caſæ. Jam fœdera gentes
Exuerant, Latiique audita clade feroces

347 trepidis-aſtris *Vic. Vien. Baſ. marg.* tepidis-aſtris *al.* auſtris *MSS.*
350 cruda *it.* nulla *MS.* 355 tegmine *MS.*
360 illis *vulg.*

curſum clabularium, qui bubus conſtabat. Vid. Iac. Gothofr. ad l. 22 C. Th. de Curſu publ.

347 Philoſophatur more ſuo. Teporem aëris ab auſtris juvat naturalis calor terræ; molleſcunt igitur fundamenta h. e. ima ſtrata nivium humo proxima, & in loco declivi hærens adhuc, glacie nempe durata & firmata, moles, jam pondere ſuo victa cedit ac ruit. *Pendens ſolum* hic intelligo nimis accline, in quo moles paulo amplior ſedere non facile poſſit.

350 *Raptos* cibos non opus eſt intelligere vi ablatos incolis: quamquam illos forte hiſtoria ipſa non excludit ſimpliciter. Sed hoc indicat poëta, celeriter, & in ipſo itinere, raptimque adeo captos eſſe cibos. *Delibatos* ad moderationem & parſimoniam pertinet.

358 *Sordens* hic *alumnus* elegantiam addit & lucem picturæ poëticæ, ut Hor. Car. 2, 18. 28 *ſordidi nati.*

359 Pulchrum antitheton, quo oſtenditur, quæ dura & moleſta ſuſceperit Stilicho, illa omnia profuiſſe Romanis civibus.

364 *Latii* cladem intelligo non proprie, verum latiori ſignificatione de toto imperio Romano. Ceterum accuſat *Vindelicos & Noricos*, novarum rerum exſpectatione ſuſpenſos fuiſſe, & excutere jugum Romanorum paratos.

Vindelicos ſaltus, & Norica rura tenebant.
Ac veluti famuli, mendax quos mortis herilis
Nuntius in luxum falſo rumore reſolvit,
Dum marcent epulis, atque inter vina choroſque
Perſultat vacuis effrena licentia tectis;
Si reducem dominum fors improviſa revexit,
Hærent attoniti, libertatemque peroſus
Conſcia ſervilis præcordia concutit horror:
Sic ducis adſpectu cuncti ſtupuere rebelles,
Inque uno princeps Latiumque & tota refulſit
Roma viro. Frons læta parum, non triſtior æquo,
Non dejecta malis, miſta ſed nobilis ira:
Qualis in Herculeo, quoties infanda jubebat
Euryſtheus, fuit ore dolor: vel qualis in atram
Sollicitus nubem mæſto Jove cogitur æther.
„*Tantane vos*, inquit, *Getici fiducia belli*
Erigit? hinc animo fruſtra tumuiſtis inani?
Non ita Romanum fati violentia nomen
Opprimit; ut veſtros nequeat punire tumultus
Parte ſui. (*Neu vos longe ſermone petito*
Demorer

365 caſtra *MSS.* *inde* clauſtra *conj. Heinſ.* 370 ſors *vulg.* fors *ex MSS. Heinſ.* revixit *Vien.* revinxit *Baſ.* reduxit *Plant. marg.* *Sed* revexit *jam Vic.* 378 color *MSS.* iniquam *MS.* 384 pace *Vien. marg.*

371 *Libertatem peroſus horror*, verbo, ſervilis metus, qui cum libertate conſiſtere non poteſt. Ubi libertas eſt, ea expellit metum, inimicum ſuum, quicum habitare in uno pectore nequit.

372 *Conſcia pectora* abſolute, ut intelligatur quidquid metum incutere vel augere poteſt: *conſcia* promeritorum, iræ domini, exemplorum ab illo editorum etc.

364 *Latium*, imperium Ro. ut v. 364.

378 *Euryſtheus* Mycenarum rex, cui fato quodam, & arte Junonis, ſervire coactus Hercules, celebratos illos labores ſ. ἀγῶνας ab illo imperatos peregit.

380 Vindelicos & Noricos alloquitur hic Stilicho, defectionem ſpectantes, de quibus a v. 363.

384 Si mihi recitaſſet ante quam ederet hos verſus Poëta, rogaſſem, ut hanc parentheſin, *Neu vos --Demorer*, omitteret, quæ neſcio quid indecens mihi, & languidum, & parum efficax habere videtur. Non tantum nihil decedat huic loco, ſed vigor accedat & nervorum aliquid, ſi hæc verba ſimpliciter omittantur.

385 *Demorer*) *exemplum veteris cognoſcite facti.*
Cum ferus Auſonias perfringeret Hannibal arces,
Et Trebiam ſævo geminaſſent funere Cannæ,
Nequidquam Emathium pepulit ſpes vana Philippum,
Ut velut a[illegible]ictos ferro tentaret inerti.
390 *Romanos commovit atrox injuria Patres,*
Vrgerent majora licet: graviterque tulere
Urbibus inter ſe claris de culmine rerum
Congreſſis, aliquid gentes audere minores.
Nec pœnam differre placet; ſed bella gerenti
395 *Punica Lævino Regis quoque prælia mandant.*
Paruit imperiis Conſul; fuſuſque Philippus
(Vilia dum gravibus populis interſerit arma,)
Prætereunte manu, didicit non eſſe potentum
Tentandas, mediis quamvis in luctibus, iras.,,
400 Hoc monitu pariter naſcentia bella repreſſit,
Et bello quæſivit opes, legitque precantes
Auxilio, menſus numerum, qui congruus eſſet,
Nec gravis Italiæ, formidanduſve regenti.
Nec minus accepto noſtræ rumore cohortes
405 (Sic ducis urget amor) properantibus undique ſignis
Conve-

385 fati *Vic. Vien. Baſ. marg.* *Recte, puto.* 387 ſocio *Baſ. marg. MSS.* *quod placet.*

387 *Trebia & Cannæ*, duo quaſi ſepulcra populi Ro. *Emathius*, Macedonicus a populo ſ. parte gentis.

396 Valerius *Lævinus* cum bellum contra Philippum geſſit, non *Conſul* fuit, ſed pro Prætore, quem etiam *Prætorem* recte dixit Livius. Vid. Viri docti ad Florum 2, 7 ubi eſt hiſtoriæ ſumma.

397 *Vilia* Philippi *arma*, cauſæ ſerviens vocat, quæ contemni nullo modo merebantur. Equidem ſi mei res arbitrii fuiſſet, feciſſem, quod modo dicebam ad 384.

400 Mirum fuerit, ſi hac vel ſimili oratione tantum profecit Stilicho, ut qui defectionem paullo ante vel rebellionem minabantur Vindelici atque Norici, ii non tantum quieſcerent, ſed in caſtris etiam Romanis militarent. Videtur poëtam cum veritate ipſe etiam ſpiritus defeciſſe.

402 *Menſus numerum*, rariuſcula, ut videtur, forma, ſed recti certe ſenſus: menſura ſine numero intelligi vix poteſt, certe commodius quam numeris expediri nequit.

Conveniunt; viſoque animi Stilichone recepti,
Singultus varios lacrymoſaque gaudia miſcent.
Sic armenta boum, quæ vaſtis turbida ſilvis
Spargit hiems, cantus ac ſibila nota magiſtri
Certatim repetunt, & avitæ paſcua vallis;
Inque vicem ſe voce rogant, gaudentque fideles
Reddere mugitus; & qua ſonus attigit aurem,
Rara per obſcuras apparent cornua frondes.
Accurrit vicina manus, quam Rhætia nuper
Vindelicis auctam ſpoliis defenſa probavit.
Venit & extremis legio prætenta Britannis,
Quæ Scoto dat frena truci, ferroque notatas
Perlegit exſangues Picto moriente figuras.
Agmina quinetiam flavis objecta Sicambris,
Quæque domant Cattos, immanſuetoſque Cheruſcos,

Huc

406 animis -- receptis *malit Heinſ.* 410 vel notæ paſc. *ante Heinſ.* *qui* avitæ *tuetur libris & exemplis.* pabula *MS.* 411 regunt *omnes editi.* rogant *MSS. quod placet etiam Delr. & Scal.* 413 vara *conj. Heinſ. pulchre.* 415 Vandalicis *MSS. Vicent. Cuj. Alludit* Vindalicis *Vien.* 418 exanimes *ante Claver.* exſangues *jam Baſ. marg.* 420 Cinthos *Vic.* Scinthos *Vien. Baſ.* Scinthios *Junt.* Citos *Ald.* Cattos *MSS. meliores, Claver. &c.* *Sic* Cherucas *Vic.*

411 Audito poſt tempeſtatem, quæ gregem diſperſit, paſtoris ſibilo vel cantu, mugitu reſpondent boues quædam, his aliæ; eaque ratione brevi intervallo grex colligitur. Pulchra Metaphora *rogant ſe invicem, & reddunt fideles mugitus.*

414 Debent Vindelici impetum feciſſe in Rhætiam: hos qui ſuperatos ſpoliaverant, nunc accurrunt ad Italiam liberandam a Getis.

416 *Prætendere, prætentus, prætentura* indicant milites paullo ultra limitem Romanum, velut extra mœnia ſive caſtra, tuendi cauſa collocatos, *Excubias* mox pulchre vocat v. 422 & *præſidia* v. 426. *Tendere*, eſt tendendis pellibus vel ſagis parare ſibi, vel parata habere qualiacunque tecta, quæ inde *tentoria* vocantur. Eſt ergo *legio Britannis prætenta*, quæ limitem meridionalis Britanniæ ſ. proprie dictæ, contra ſeptentrionales Britannos, qui hodie etiam *Scoti* ſunt, tuetur. Hæc univerſim ex notitia Imperii & hiſtoricis, de Britannia autem ex Horsleji Britannia Romana illuſtrari, ſi quis hoc agat, poſſunt. De *Pictis* vid. ad 7, 54. De *Sicambris*, (*Sygambris*) ad 8, 446 it. 24, 18.

418 *Perlegit*, cum admiratione animadvertit, qui morientem ex vulneribus Pictum, ſtigmatis inſignem conſiderat, illa ſtigmata quoque colorem mutare deſerente ſanguine.

Huc omnes vertere minas, tutumque remotis
Excubiis Rhenum ſolo terrore relinquunt.
Ullane poſteritas credet? Germania quondam
Illa ferox populis, quæ vix inſtantibus olim
Principibus tota poterat cum mole teneri,
Tam ſeſe placidam præſtat Stilichonis habenis,
Ut nec præſidiis nudato limite tentet
Expoſitum calcare ſolum, nec tranſeat amnem,
Incuſtoditam metuens attingere ripam.
Celſior o cunctis, unique æquande Camillo!
Veſtris namque armis Alarici fracta quievit
Ac Brenni rabies. confuſis rebus uterque
Divinam tribuiſtis opem: ſed tardior ille
Jam captæ vindex patriæ; tu ſoſpitis ultor.
O quantum mutata tuo fortuna regreſſu!
Ut ſeſe pariter diffudit in omnia regni
Membra vigor, vivuſque redit color urbibus ægris!
Creditur Herculeis lucem renovaſſe lacertis
Femina dilecti fatis impenſa mariti.
Et juvenem ſpretæ laniatum fraude novercæ

Non

423 credat *ex MS. Heinſ. Sed* credet *omnes.* 424 populi *MS.*
426 jam *ante Barth.* præbet *vulg.* 427 principe *Baſ. marg.*
437 calor *vulg.* 438 reparaſſe *MS.*

425 Verba *tota cum mole* jungenda ſunt participio *inſtantibus*. Inſtabant barbaris, urgebant illos Principes Romani cum toto exercitu, & vel ſic vix *tenere* illos & coërcere poterant.

434 *Ultor* igitur hic eſt, qui intentatam modo, nondum illatam, injuriam repulit.

437 *Color* poëticum magis eſt quam *calor*: hic pars, ille ſignum ſanitatis.

439 Tangit fabulam Alceſtis, quæ vicariam pro viro ſuo Admeto Theſſaliæ rege mortem ſubire auſa, ab Hercule revocata in vitam eſt. Argumentum fabulæ cognominis Euripidæ. Reſpicit noſter etiam 29, 12. Amare, ut ſolet Juvenal. 6, 653 *Spectant, ſubeuntem fata mariti Alceſtim, &, ſimilis ſi permutatio detur, Morte viri cupient animam ſervare catellæ.*

440 *Juvenem* Hippolytum, Theſei filium, cum inceſtum Phædræ novercæ amorem repudiaſſet, hæc apud maritum calumniata perfecit, ut precibus Theſei monſtrum marinum & furorem obiiceret Neptunus illius equis, a quibus laceratus, ſed Dianæ venatricis (hæc eſt *Latonia*) ſtudiis in vitam eſt revocatus.

Non ſine Circæis Latonia reddidit herbis.
Cretaque, ſi verax narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire ſepulcro:
Quem ſenior vates avium clangore repertum
Gramine reſtituit; miræ nam munere ſortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.
At tuus adventus non unum corpus ab umbris,
Sed tot communi populos ſub morte jacentes,
Totaque Tartareis e faucibus oppida traxit.
Ipſo Roma die, nec adhuc oſtenditur auctor,
Perſonuit veniſſe ducem, lætiſque Quirites
Vocibus auſpicium certi plauſere triumphi,
Muniti Stilichone ſuo. Quis gaudia vero
Principis, amplexus alacris quis differat aulæ?
Pulveris ambiguam nubem ſpeculamur ab altis
Turribus, incerti, ſocios apportet an hoſtes
Ille globus: mentem ſuſpenſa ſilentia librant,
Donec

442 vera *Baſ. Junt. Ald.* 453 veri *Ald. & MSS.* veros *al.*

revocatus. Suaviter narrat ſummam rei Virg. Aen. 7, 765 ſqq. Exſtant Euripidis & Senecæ hoc nomine & argumento tragœdiæ. *Cirtææ herbæ* ſunt magicæ, quibus præeſt Diana, quatenus Hecate eſt. Itaque non opus habuit Aeſculapio quem Virgilius l. c. ob reſuſcitatum Hippolytum a Jove fulminatum, cum aliis refert.

442 Monſtroſa fabula, quæ tangitur ab Ovidio Ibide 559; narratur, ſed cum diverſitate quadam ab Apollodor. Bibl. 3, 3. 1 & Hygino f. 136. Nos breviter ſupplebimus abruptam brevitatem noſtri poëtæ. *Minous puer* eſt Glaucus Minois, Cretæ regis, filius, hic in mellis dolium nemine conſcio delapſus perierat. Reperit illum augurio Polyidus vates, & a dracone edoctus herbam potentem, vitam ei reſtituit.

450 Ipſo die, quo Stilicho ad Alpes vicit, Romæ increbuit fama victoriae. Imitatur, puto, poëta vetera ejus genus miracula, de victoria qua Sybaris eſt deleta, ad Sagram, Cimbrica, Macedonica, quæ collegi olim in Chreſtom. Pliniana ad n. 12 no. 28 ſqq.

454 *Differat* poſitum pro *ediſſerat*, enarret.

455 De pulveris fallaci indicio v. ad 22, 398.

457 Ad *ſuſpenſa* appoſite admodum convenit *librant*, ut mens concipiat imaginem bilancis nondum conſiſtentis, ſed alternis momentis huc illuc nutantis. Hic verſus, & aliquot ſequentes divini ſunt, & optimis Virgilianis nihilo inferiores.

Donec pulvereo ſub turbine ſideris inſtar
Emicuit Stilichonis apex, & cognita fulſit
Canities. Gaviſa repens per mœnia clamor
Tollitur, Ipſe venit! Portas ſecura per omnes
Turba ſalutatis effunditur obvia ſignis.
Non jam delectus miſeri, nec falce per agros
Depoſita jaculum vibrans ignobile meſſor.
Nec tentat clipeum projectis ſumere raſtris
Bellona ridente Ceres, humiliſque novorum
Seditio clamoſa ducum: ſed vera juventus,
Verus ductor adeſt, & vivida Martis imago.
Proſpera ſed quantum noſtræ ſpes addita menti,
Tantum exemta Getæ: qui vertice proximus aſtris
Poſt Alpes jam cuncta ſibi promiſit apertas,
Nil ſupereſſe ratus. poſtquam tot flumina pulſus,
Cinctaque fluminibus crebris tot mœnia cernit;

Tot

458 vertice *MSS.* vortice *malit Heinſ.* 462 ſalutandis *malit Heinſ. recte.* 471 promittit *Junt. Ald. Baſ.* 472 pulſis *vulg.* pulſa, paſſim, paſſis *al.* vallis *conj. Heinſ. Totum verſum tollendum cenſet Barth.*

461 *Ipſe venit!* Pulchre exprimit illud *αὐτὸς* Græcorum, quo patrem familias, herum, magiſtrum ſignant, ut illo ſuo *αὐτὸς ἔφα* Pythagorei.

462 *Salutatis* poteſt ſignificare, jam de turribus ac mœnibus ſalutata ſigna. Non nego tamen, mihi quoque *ſalutandis* magis placere, quod de ſe dicit Heinſius.

464 *Ignobile* adverbii vicem ſuſtinet.

466 *Bellona* ridet *Cererem*, h. e. ruſticum miles pro falce ac raſtris, jaculum ſi ſumat & clipeum. *Novi* illi & imperiti *duces* etiam cum clamant & imperiis ſuis vim voce volunt addere, humile quiddam ſonant, ut ſeditionem potius turbulentam audire videare, quam iuſtum imperium. *Vera juventus* videtur dicta, quæ veritatem, ἔτυμον, veriverbium nominis ſui implet, a *juvando* dicta.

470 In ſummis Alpibus cum eſſet, propior ſibi aſtris videbatur naturali ratione: ſed multo magis figura dicendi, qua *aſtra vertice ferire* vel *digito tangere* dicuntur felices. Vid. v. 341.

472 *Pulſus*, percuſſus nouitate rei et inſperata conditione commotus, vt Cic. Nat. De. I c. 10 *Natura ſenſu pulſa ſentit*, vt id. Fin. 2 c. 10 *Status non dolendi nullum habet ictum, quo pellat animum.* Percuſſit animum Alarici novâ rerum facies, tot urbes capiendæ, tot ſuperanda flumina ante quam ad Romam adſpirandi facultas detur. An hæc vera ſint, an tam imprudens, tam inſcius Geographiæ, tam barbarus denique fuerit Alaricus, non diſputo. Sed video, hanc illi ἀγεωγραφησίαν hic tribui.

Tot subitos pedites, equitum tot conspicit alas,
Seque velut clausum laqueis, sub pectore furtim
Aestuat, & nimium prono fervore petitæ
Jam piget Italiæ, sperataque Roma teneri
Visa procul. magni subeunt jam tædia cœpti.
Occultat tamen ore metum, primosque suorum
Consultare jubet bellis annisque verendos.
Crinigeri sedere patres, pellita Getarum
Curia: quos plagis decorat numerosa cicatrix,
Et tremulos regit hasta gradus, & nititur altis
Pro baculo contis non exarmata senectus.
Hic aliquis gravior natu, cui plurima dicti
Consiliique fides, defixus lumina terræ,
Concutiensque comam, capuloque acclinis eburno,
„*Si numero non fallor*, ait, *tricesima currit*
Bruma fere, rapidum postquam tranavimus Istrum,
Romanamque manum tantis eludimus annis.
Sed numquam Mavors adeo constrinxit in arctum
Res, Alarice, tuas. Per tot certamina ducto
Crede seni, qui te tenero vice patris ab ævo

Gesta-

474 subito *ante Heinf.* 479 ira *MSS. quod argutum videtur Heinsio.* 485 dictis Consiliisque *ante Heinf.* 487 acclivis *Baf. Junt. Ald. Pul. male.* 492 docto *ante Heinf.*

477 *Roma* quam sperabat superatis Alpibus jam teneri, nunc *visa* est *procul* abesse.

481 *Crines* prolixi & *pelles* vtrumque insigne gentium barbararum. De *pellibus* 5, 79 it. 8, 466. Et 21, 203 habuimus *crinigero flaventes vertice reges.*

484 *Conti* non videntur diversi ab *hastis*: bis idem dixit, ut indicet rem insolitam, senes etiam non uti venia ætatis, pro baculis & scipionibus gradum firmare hastis.

485 *Fides dicti* pertinet, puto, ad historicam fidem; *consilii*, ad auctoritatem ex opinione prudentiæ usu collectæ.

489 Non ego suaserim poëseos candidato dicere, neque post Claudianum, *currit bruma*: bruma enim dies est. Saepe imponit hominibus illud, quod tropos putant simpliciter ponere nomen pro nomine, quæ res mille potest parere ineptias. *Gladium* intelligimus, cum audimus *mucronem*: sed nonne ridiculus fuerit, si quis dicat quanti emisti hunc mucronem?

Geſtatum parva ſolitus donare pharetra,
Atque aptare breves humeris puerilibus arcus.
Sæpe quidem fruſtra monui, ſervator ut icti
Fœderis Emathia tutus tellure maneres.
Sed quoniam calidæ rapuit te flamma juventæ,
Nunc ſaltem, ſi cura tibi manet ulla tuorum,
His clauſtris evade precor. dumque agmina longe,
Dum licet, Heſperiis præceps elabere terris,
Ne nova prædari cupiens, & parta reponas,
Paſtorique lupus ſcelerum delicta priorum
Intra ſepta luas. Quid palmitis uber Etruſci,
Quid mihi neſcio quam proprio cum Tibride Romam
Semper in ore geris? Referunt ſi vera parentes,
Hanc urbem inſano nullus qui Marte petivit
Lætatus violaſſe redit. Nec Numina ſedem
Deſtituunt. jactata procul dicuntur in hoſtem
Fulmina, divinique volant pro mœnibus ignes:
Seu cœlum, ſeu Roma, tonat. Si temnis Olympum,
A ma-

497 *Emathiam* tellurem non videtur ponere pro illa piguiori Macedoniæ particula: ſed licentia poëtæ ita extendere uti Theſſaliam maxime intelligat, exemplo Lucani ipſiusque Maronis Ge. 1, 491 qui ipſe locus nos admonere poteſt, quam multum ſibi in locorum & regionum nominibus vetères indulſerint. Alaricus totam Græciam cum exercitu ſuo pervagatus fuerat. Suaſerat igitur ſenex, qui hic loquitur, ut illa tueretur potius, quam ultra tenderet.

498 Non poterat valde juvenis tum eſſe Alaricus, ſi jam XXX anni ſunt, ex quo Iſtrum tranſiit, ut v. 488 dictum. Sed ſeptuagenario etiam juvenes videntur quinquagenarii &c.

502 *Reponere* hic idem eſſe debet, quod deponere, dimittere: contrarium *parta tueri.*

507 Ita intelligi voluit hic orator, id ipſum inſanum eſſe, ſi quis Romam Marte petat, bellum eo ipſo nomine inſanum, quod Romam petat.

508 Reſpicitne poëta ad illam Deorum evocationem, Romanam cerimoniam, qua vſi v. g. ad Vejos, e qua evocarunt Junonem Reginam, Liv. 5, 21. Indicamus hic modo locos claſſicos, Plin. 28, 2 ſ. 4. Macrob. Sat. 3, 9. tum Diſputationes ea de re Bergerianam & Coccejanam.

510 Auget forte illa, quæ Liv. 26, 11 narrantur de præliis Annibalis ad Urbem bis tempeſtate impeditis.

511 Magnifica dictio, *Seu cœlum* naturaliter, *ſeu Roma* Dea ſuam urbem & populum defenſura, *tonat.* Illud *Si temnis Olympum*, impietatis exprobratio videtur, ut

A magno Stilichone cave, qui ſemper iniquos
Fortuna famulante premit. ſcis ipſe, peroſis
Arcadiæ quam denſa rogis cumulaverit oſſa:
Sanguine quam largo Grajos calefecerit amnes.
Exſtinctusque fores, ni te ſub nomine legum
Proditio regnique favor texiſſet Eoi.„
Talia grandævum flammata fronte loquentem
Obliquiſque tuens oculis non pertulit ultra;
Sed rapit rabidas accenſa ſuperbia voces:
„Si non mentis inops fraudataque ſenſibus ætas
Præberet veniam, numquam hæc opprobria linguæ
Turpia Danubius me ſoſpite ferret inultus.
Anne, tot Auguſtos Hebro qui teſte fugavi,
Te patiar ſuadente fugam, cum ceſſerit omnis
Obſequiis natura meis? Subſidere noſtris
Sub pedibus montes, areſcere vidimus amnes.
Non ita Dii Getici faxint Maneſque parentum,
Ut mea converſo relegam veſtigia curſu.
Hanc ego vel victor regno, vel morte tenebo
Victus humum. per tot populos urbeſque cucurri,
Fregi Alpes, galeiſque Padum vibricibus hauſi.

Quid

513 ſtimulante *MSS.* peroſus *vulg.* pereſis *Raph.* 514 regis *Baſ. marg.* rogis *Cuj. & MSS.* jugis *probant primæ editt. MSS. Heinſius, ratio.* 517 fratrisque favor *MS.* 520 rapidas *al.* 525 ſuadere *Raphel. contra libros.* 527 faciant *vulg.*

perjurii, illud quod dixerat v. 496 *Servator icti federis.*

513 Difficile eſt, modo non plane impoſſibile, has res ordinare, & componere inter ſe ſcriptores. Illud tamen apparet, hinc Ruffini in Oriente, hinc per Occidentem Stilichonis artibus ſubornatos, incitatos, immiſſos emiſſosque barbaros, eaque re Imperii Romani interitum acceleratum. Conferat mihi aliquis Zoſimum 5,29, &, quæ hic Conſtantinopolitanis vertuntur vitio, ea, h. e. horum ſimilima ab eo imputari Stilichoni videbit. Cf. 564 ſq.

523 *Danubii* nomine oſtendit accolas, Getas.

524 *Hebrus* teſtis indicat res in Thracia & Macedonia geſtas.

532 *Galeis* haurire de fluvio eſt militiæ duræ & fortis, quae non opus habeat multo apparatu.

Quid reſtat niſi Roma mihi? Gens robore noſtra
Tunc quoque pollebat, nullis cum fideret armis.
At nunc Illyrici poſtquam mihi tradita jura,
Meque ſuum fecere ducem; tot tela, tot enſes,
Tot galeas multo Thracum ſudore parari,
Inque meos uſus vectigal vertere ferri
Oppida legitimo juſſu Romana coëgi.
Sic me fata fovent. ipſi, quos omnibus annis
Vaſtabam, ſervire dati. nocitura gementes
Arma dabant, flammiſque diu mollitus & arte
In ſua damna chalybs fabro lugente rubebat.
Hortantes his adde Deos. non ſomnia nobis,
Nec volucres, ſed clara palam vox edita luco eſt:
Rumpe omnes, Alarice, moras. hoc impiger anno
Alpibus Italiæ ruptis penetrabis ad Urbem.

E e 2 *Huc*

537 parari *MSS.* 538 ducere *Cuj.* 540 arvis *conj. Heinſ.* 542 dabunt - rubebit *vulg.* redibat, fremebat, rudebat *MSS.* jubebat *MS. hinc* fluebat *conj. Heinſ. ut 33, 241.*

534 *Arma* hic intelligit copiarum adſcitarum, auxiliarium: quod ſunt arma militi, inſtrumentum rei gerendæ, hoc præſtant auxiliares copiæ imperatori & exercitui.

535 *Illyrici jura* Alarico *tradita* hic intelligimus pactione, & eo genere agendi, quod modo ad v. 513 indicavimus. Suadet hoc formula *legitimo juſſu*, quo dicit ſe *coëgiſſe oppida Romana. Illyrici* videtur duplicem quaſi perſonam ſuſtinere Illyrici, regionis jura tradita ſunt Alarico, nomine Imperatoris: Illyrici ſ. Illyrii Alaricum *ſuum fecere ducem.* Vid. ad 8, 288.

536 Thraciam obtinens conceſſu Romani Imperatoris Alaricus metalla & officinas ferri omnes ad arma fabricanda adhibuit. Itaque ſuis poſtea armis pugnare contra Romanum imperium potuit, natis & fabrefactis in provincia Romana.

543 Reciprocatio obſervanda, *Chalybs fabro lugente in ſua* (fabri) *damna rubebat* a ſanguine civium, vel neceſſariorum adeo. Nempe nec bonæ ætatis ſcriptores ad canonas Grammaticorum alligari ſemper ſe patiuntur.

545 Hæc non ſimpliciter finxit poëta; ſed forte ipſe Alaricus. Certe noſtri, Socrates H. E. 7, 10 & Sozom. 9, 6 referunt, illum Monacho roganti vt Romæ parceret, reſpondiſſe, ὡς ἐχ ἑκὼν τάδε ἐπιχειρεῖ ἀλλά τις συνεχῶς ἐνοχλῶν αὐτὸν βιάζεται (ſic Sozom. apud Socratem eſt βασανίζων) καὶ ἐπιτάττει τὴν Ρώμην πορθεῖν *Se non ſponte ſua hæc ſuſcipere, ſed aliquem ſemper ſibi moleſtum eſſe, & cogere ſe, & jubere Romam ut deleret.*

547 Attende, lector, ad nomen *urbem*, ut intelligas, quæ dicentur v. 555.

Huc iter uſque datur. Quis jam poſt talia ſegnis
Ambigat, aut cœlo dubitet parere vocanti?„
Sic ait, hortatusque ſuos belloque viæque
Inſtruit. Attollunt vanos oracula faſtus.
O ſemper tacita ſortes ambage malignæ,
Eventuque patens & neſcia vatibus ipſis
Veri ſera fides! Ligurum regione ſuprema
Pervenit ad fluvium (miri cognominis) Urbem,
Atque illic domitus vix tandem interprete caſu
Agnovit dubiis illuſa vocabula fatis.
Nec non & Stilicho pugnam poſcentia movit
Pleno caſtra gradu, dictiſque inſtigat euntes.
„Nunc o nunc, Socii, temeratæ ſumite tandem
Italiæ pœnas. Obſeſſi Principis armis
Excuſate nefas, deploratumque Timavo
Vulnus, & Alpinum gladiis abolete pudorem.
Hic eſt, quem toties campis fudiſtis Achivis;
Quem diſcors odiiſque anceps civilibus orbis,
Non ſua vis tutata diu, dum fœdera fallax
Ludit,

550 ſic eat *MS. ut* 20, 155. hortaturque - viaque *ante Heinſ.* bellique viæque *MS.* 553 noxia *ante Heinſ. & Gron.* 554 ſacra fides *ante eosd.* 555 Flavi *pro* fluvium *conj. Scal. quia Pollentia Flavia colonia. Fruſtra.*

552 Pulchra de oraculis ſententia, cujus quædam certa ratione ad ipſa etiam noſtrorum Prophetarum vaticinia referri poſſunt; certe illud *eventu patent, & neſcia vatibus ipſis.*

555 Fluvius hic *Orba* vocatur hodie, ut monent Geographi. Claudianus vult, voce oraculi deceptum Alarichum, qui ad *Urbem* Dominam Romam ſe vocari putaret, cum *Urbs* vel *Urbis* fluvius oſtenderetur. Plena eſt hujusmodi oraculis hiſtoria.

557 *Vocabula illuſa* h. e. per ludibrium & illudendi cauſa applicata eventui incerto.

560 *Temerata* Italia, temere læſa, & affecta iniuriis ſine cauſa.

561 *Obſideri* dicitur non ille modo, qui incluſus undique eſt; ſed cui ex proximo hoſtis imminet, occaſionibus nocendi intentus.

562 *Excuſare* eſt hic ulciſcendo tollere, & in tantum abolere, ut non amplius ignavia obiici injuriam paſſo queat. *Timavus* fons & fluvius in intimum ſinum Venetum inter Aquilejam & Tergeſten influit. In hac porro regione preſſos a barbaris Romanos, vel hic ipſe locus ſatis indicat.

Ludit, & alternæ periuria venditat aulæ.
Credite nunc omnes, quas dira Britannia, gentes,
Quas Iſter, quas Rhenus, alit, pendere paratas
In ſpeculis. Uno tot prælia vincite bello.
Romanum reparate decus, molemque labantis
Imperii fulcite humeris. Hic omnia campus
Vindicat: hæc mundo pacem victoria ſancit.
Non in Thrëiciis Aemi decernimus oris:
Nec ſuper Alpheas umbrantia Mænala ripas
Conſtitimus. non hic Tegeen Argoſque tuemur:
Viſceribus mediis, ipſoque in corde videtis
Bella geri. Patrem clipeis defendite Tibrin.„
Talia, nunc pediti, turmæ nunc miſtus equeſtri,
Dicta dabat: ſimul externis præcepta ferebat
Auxiliis. Ibat patiens ditionis Alanus,
Qua noſtræ juſſere tubæ: mortemque petendam
Pro Latio docuit gentis prælatus Alanæ;
Cui natura breves animis ingentibus artus

567 vendicat, & *hinc* vindicat *vulg.* venditat *Raphel. Claver. &c.* 568 ſocii, quas dura *Cuj.* 580 edicta *Baſ. marg.* 583 præclarus *adhuc editum. Sed* prælatus *MS. Claver. hinc* genti prælatus *Scal. Raph. & ſic dedit Barth. 2, licet ipſe in alia omnia eat in Comm.* gentis dux clarus *conj. Delr.*

567 Illud *alternæ aulæ* admonet nos infelicitatis illius, quae & ipſum imperium turbavit & hiſtoriam: cum barbaris uterentur Ruſinus & Stilicho adverſus ſe invicem, ambo una cum ipſo imperio ab illis illuderentur everterenturque; fraudibus & perfidia graſſarentur omnes, ut quid verum eſſet, ne qui extra partes quidem eſſent facile ſcire poſſent, vix autem eſſet integer aliquis a ſtudiis partium, qui vellet vera tradere.

569 *Pendere* dicuntur, qui non firmiter ſtant, non toto veſtigio nituntur, ſed ſuſpenſo, ut ad leviſſimum quemque impulſum moveantur. Noſtra Germanorum conſuetudo habet formulam plane ſimilem, *auf dem Sprunge ſtehen*, vt qui jam in digitos erecti, ſignum exſpectant procurrendi.

574 Non in remotis imperii Orientalis partibus pugnandum eſt, quæ non ita prope ad nos pertinent, quas alienas poſſumus putare: *in viſceribus* Occidentalis, Honoriani imperii res gerenda.

575 *Mænala* Mons ſilvoſus Arcadiæ, cujus pars Alpheo alluitur &c.

583 Certum hic hominem, ducemque adeo, deſignari, mihi non dubium eſt, quantumvis fluctuet lectio

Finxerat, immanique oculos infecerat ira.
Vulneribus pars nulla vacat, reſciſſaque contis
Gloria fœdati ſplendet jactantior oris.
Ille tamen mandante procul Stilichone citatis
Acceleravit equis, Italamque momordit arenam;
Felix, Elyſiiſque plagis & carmine dignus,
Qui male ſuſpectam nobis impenſius arſit
Vel leto purgare fidem: qui judice ferro
Diluit immeritum laudato ſanguine crimen.
Morte viri turbatus eques flectebat habenas:
Totaque præciſo nutaſſent agmina cornu,

Ni

586 reciſaque cunctis *vulg.* cuncti *Clav.* reſciſſaque cunctis *Barth. qui ſuſpicatus erat* punctis, *item* inuiſaque comtis. 589 acceleratur *vulg.* acceleravit *etiam Baſ. marg.* 595 mutaſſent *vulg.*

lectio. Forte ſic tum dici cœpit *Prælatus*, ut in Eccleſia Ro., ut gentis *Prælatus* ſit dux. Certe *Prælati* nomen de civili etiam poteſtate dictum, monent Dufreniani continuatores. Sed quod S. Valerianum Cimelenſem hujus circiter ſæculi ſcriptorem, auctorem faciunt, illud nihil eſſe, fateri debeo. Quem hic deſcribit poëta fuit forte idem, de quo ponemus verba Pauli Diac. hiſt. miſc: 13, 26, & paullo plura ponemus quam opus hic erat, quod firmant, quæ de incerta hiſtoriarum in quibus verſamur, fide dicimus: Alaricus, cujus reliqua hic narrat, *Italiam ingreſſus, cum ab Honorio ſedes, quo cum ſuo exercitu conſiſtere poſſet expeteret, Honorius diliberato conſilio Gallias eisdem conceſſit. Qui dum ad Gallias pergens, ob recuperationem inmentorum ad Pollentiam reſediſſet, Stilicho patricius in perniciem reip. Gothos pertentans dum eos inſidiis aggredi cuperet, bellum* Sauli *pagano duci commiſit: qui ipſo ſacratiſſimo die Paſchæ, Gothis ſupplicantibus, nihilque tale ſperantibus, ſuper eos irruit, magnamque eorum partem proſtravit. Nam primum perturbati Gothi, ac propter religionem cedentes, demum arma corripiunt, more ſolito ſe cohortantur, victoremque virtute potiori proſternunt exercitum.* Similia Oroſ. 7, 37.

586 *Contos* generatim pro telis poſuiſſe videtur. Cicatrices, quæ vultum viri deformaverant, eædem tituli erant fortium facinorum.

591 Suſpecta Romanis fides barbarorum, quam hic volunt experiri. Et alioquin antiqua ars, committere duo populos, ut mutuis cladibus ſe atterant, & minus nobis ſint metuendi.

593 *Sanguine* ſuo, in pugna adverſus hoſtes Romanorum fuſo, & eam ob rem laudato, *diluit* crimen perfidiæ nullo ſibi ſuo merito imputatum.

595 *Cornu*, quam alam hodie vocant omnes, ſervata Metaphora *præciſum* dicit.

598 *Pæan* Apollo eſt. Hic cum Muſis occupat & velut inſidet poëtas, qui *recepto* ſic intra præcordia Apolline & ſpiritu poëtico canunt.

599 *Gradivus* pater, Mars, *fundator* atque auctor Romanæ gentis,

Ni celer inſtructa Stilicho legione ſecutus
Subſidiis peditum pugnam inſtauraſſet equeſtrem.
Quis Muſis ipſoque licet Pæane recepto
Enarrare queat, quantum Gradivus in illa
Luce ſuæ dederit fundator originis urbi?
Altius haud umquam toto deſcendimus enſe
In jugulum Scythiæ: tanta nec clade ſuperbum
Contudimus Tanain, vel cornua fregimus Iſtri.
Inviſum miles ſitiens haurire cruorem
Per varias veſtes, onerataque plauſtra metallo
Tranſit, & argenti cumulos; & cædis avarus
Contemtas proculcat opes. pretioſior auro
Sanguis erat. paſſim neglecti prodiga lucri
Ira furens ſtrictis odium mucronibus explet.
Purpureos cultus, abſumtique igne Valentis
Exuvias, miſeriſque graves crateras ab Argis,
Raptaque flagranti ſpirantia ſigna Corintho,

610 aſſumptas igne valentes *vulg.* aſſumptoque, abſumtasque, abſumtoque *MSS.* Valentis *debetur Claverio.*

tis, illo die multum *ſuæ Originis*, paternæ virtutis h. e. Martiæ multum, dedit *urbi*, h. e. Romanis militibus.

603 De *cornibus Iſtri* diximus ad 21, 220.

604 Præ ſtudio & cupiditate vindictæ atque cædis negligunt prædam milites: quod ſæpe cum contra accideret, ea cauſa magnarum poſt victoriam cladium fuit.

610 Qui *Valentem* Imperatorem victum vivum tamen cremarunt, *Scythæ* vocantur a Zoſimo 4, 22 generali nimirum nomine. Sed *Gothos* appellat Paullus Diac. Hiſt. miſ. 12, 16. Utrum autem hi Gothi vel Getæ, qui cum Alarico militabant, *exuvias*, ſpolia, ſigna militaria, tentoria Valentis ſecum habuerint, forte nec ipſe Claudianus ſciebat. Poëtæ fatis fuit hac imagine ſplendorem conciliare ſuo carmini.

611 Illud de Græcis ſpoliis facilius eſt, cum ipſe Alaricus paullo ante Græciam vaſtarit.

612 Etiam hic veſtigium doctrinæ poëtæ noſtri, non modo, quod Virgiliano epitheto *ſpirantia ſigna* vocat: ſed quod videtur corrigere fabulam de origine aeris Corinthii e metallis per incendium urbis confluentibus. Dicit enim *ſigna flagranti Corintho rapta*, non ſigna ex aere, quod per Corinthi fluxit incendia. Viderat jam Plinius 34, 2 ſ. 3 *Corinthium æs*, & *vaſa Corinthia* antiquiora eſſe incendio Corinthi: & vixit tamen, firmata ab ipſo, fabula: quam plane everſit Bochartus Hieroz. 2, 6. 16, præſertim ex Athenæo 4, 1.

Callidus ante pedes venientibus objicit hostis
Incassum; neque enim feralis præda moratur,
Sed justos præbent stimulos monumenta doloris.
Asseritur ferro captivum vulgus, & omnes
Diversæ vocis populi, quos traxerat hostis
Servitio, tandem dominorum strage redemti
Blanda cruentatis affigunt oscula dextris,
Desertosque Lares & pignora læta revisunt.
Miratur sua quemque domus, cladesque renarrant
Ordine, tum grati referunt miracula belli.
Quis tibi nunc, Alarice, dolor, cum Marte perirent
Divitiæ, spoliisque diu quæsita supellex,
Pulsaretque tuas ululatus conjugis aures;
Conjugis invicto quæ dudum freta marito
Demens Ausonidum gemmata monilia matrum,
Romanasque alta famulas cervice petebat?
Scilicet Argolicas Ephyreiadasque puellas
Cœperat & pulcras jam fastidire Lacænas.
Sed Dea quæ nimiis obstat Rhamnusia votis
Ingemuit

620 desuetosque *MS.* 622 ord. cognati *vulg.* cum grati *MSS. Cuj.* congrati *MSS.* congressi *MS.* cognatis *Raphel.* tum grati *MSS.* 623 tunc *Baf. marg.* 625 flebilis *MSS.* 628 parabat *MSS. Baf. marg.* 629 Argolicus *vulg.*

613 Hæc fuit ars Mithridatis e Ponto, regno suo, fugientis, quam cum Medeæ facto, fratris sui Absyrti membra spargentis in via, qua illam pater sequebatur, comparat Cicero pro L. Manil. c. 9.

616 *Asseritur* verbum juris Romani, *liberali causa aliquem manu asserere* i. e. vindicare, & liberum esse defendere.

619 Suavitas ex paradoxo: *cruentata* manus horribilis alias, *blanda* hic oscula excipit.

622 *Gratum bellum*, pro quo gratias se debere Deo & Stilichoni, agnoscunt.

629 Recens erat a Græciæ vastatione Alarici exercitus. *Argolides* puellæ Argivæ & vicinæ regionis, quæ Argolis vocatur, incolæ: *Ephyreiades* Corinthiæ.

631 *Rhamnusia*, Nemesis Dea, in Rhamnunte Atticæ pago culta: h. e. justitia divina, vindex ultrixque superbiæ. Hæc *ingemuit*, infremuit, ut iræ potius quam doloris significationem habeat. *Flexit rotam* Nemesis. Hanc illi assignat vetus hymnus editus sub Arato Oxo. 1672, 8 Τπὸ σὸν τρόχον ἄστατον, ἀστιβῆ, χαροπὰ μεφόπων τρέφεται τύχα, ipsam Fortunam illam arridentem hominibus, sub illius rota inconstanti, orbitam non signante, ait circumagi. Hinc Nemesi in Smyrnæorum nummis signum rota additur.

Ingemuit flexitque rotam. Domat aſpera victos
Pauperies, unoque die Romana rependit
Quidquid ter denis acies amiſimus annis.
O celebranda mihi cunctis Pollentia ſæclis!
O meritum nomen felicibus apta triumphis!
Virtutis fatale ſolum; memorabile buſtum
Barbariæ! nam ſæpe locis ac finibus illis
Plena laceſſito rediit vindicta Quirino.
Illic Oceani ſtagnis excita ſupremis
Cimbrica tempeſtas, aliasque immiſſa per Alpes
Hiſdem procubuit campis. Jam protinus ætas
Adveniens geminæ gentis permiſceat oſſa,
Et duplices ſignet titulos commune tropæum:
Hic Cimbros fortesque Getas, Stilichone peremtos
Et Mario claris ducibus, tegit Itala tellus.
Diſcite veſanæ Romam non temnere gentes.

637 virtuti *malit Heinſ.* 644 duplici titulo *malit Heinſ.*
647 tendere *Claver. ex MS. argutum, non verum.*

634 *Romana acies*, exercitus & victoria &c.

635 *Pollentiæ* nomen affine verbo *pollendi*, quod quam vim habeat, intelligitur ex illa formula, qua pater patratus imprecatur Jovem, *Tu-populum Ro. ſic ferito, ut ego hunc porcum hodie feriam: tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque.*

640 Comparat, poëtæ magis licentia, quam ex vero, Alarici cladem Cimbricæ ſub Mario. *Stagna Oceani* vocat mare illud, in quo eſt Cherſoneſus Cimbra, quia pigrum & pene immobile illud mare credebatur. *Aliæ* autem fuere *Alpes*, per quas venere Cimbri acTeutones; & *campi Raudii*, ubi pugnatum eſt controverſi inter Geographos: certe tamen in Gallia Ciſalpina, quod ad hunc locum ſatis eſt, & Cimbrica clades contigit, & pugna ad Pollentiam. Splendidiſſima ſane eſt hujus libri clauſula, & ultimus verſus cum majeſtate quadam expreſſus ex illo Virgiliano, *Diſcite juſtitiam moniti, & non temnere Divos.*

XXVII

CL. CLAUDIANI

IN VI. CONSULATUM

HONORII AUGUSTI

PRAEFATIO

Omnia quæ ſenſu volvuntur vota diurno,
Pectore ſopito reddit amica quies.
Venator defeſſa toro cum membra reponit,
Mens tamen ad ſilvas & ſua luſtra redit.
Judicibus lites, aurigæ ſomnia currus,
Vanaque nocturnis meta cavetur equis.
Furto gaudet amans, permutat navita merces,
Et vigil elapſas quærit avarus opes.

Blan-

8 *quid ſi legamus* vigili ?

* Neſcio quid moverit Pulmannum, ut hanc præfationem libro tertio de Raptu Proſerpinæ denuo præmiſerit, quem ſecutæ ſunt Plantinianæ: cum tamen MSS. optimi quique & Parrhaſius, & antiqui, præter Vicentinum & Juntam, editores hunc illi locum aſſignarint merito; quem ipſum etiam argumentum pulchre tuetur. Cf. dicta ad v. 17.

1 *Senſu diurno volvuntur*, quæcunque interdiu, per quemcunque ſenſum externum vel internum, vigilantium mentibus obverſantur. Locus hic communis, tractatus centies ab omni ſcriptorum genere, ſua unicuique experientia notus eſt. Si quis tamen ſuaviter affici velit, legat Lucret. 4, 960-1031.

6 *Meta cavetur*, aperta alluſione ad illud Horatianum *Metaque fervidis evitata rotis.* Summa ars aurigæ in circo quam proxime metam flectere currum anfractu breviſſimo, & evitare eadem, ne offenſus ad metam frangat axim, currum evertat.

7 *Furtum*, κλέμμα, eſt, quidquid occulte, non animadverſum his, quorum metuitur, vel vitatur certe, conſcientia, peragitur, ſive de cetero bonum, ſive malum ſit. Sedem tamen peculiariter etiam in rebus amatoriis habet.

8 Poteſt hic ſenſus eſſe, Avarus evigilans quærit elapſas ſibi per quietem opes, quaſi non ſomnium eſſet,

Blandaque largitur fruſtra ſitientibus ægris
Irriguus gelido pocula fonte ſopor.
Me quoque Muſarum ſtudium ſub nocte ſilenti
Artibus aſſuetis ſollicitare ſolet.
Namque poli media ſtellantis in arce videbar
Ante pedes ſummi carmina ferre Jovis.
Utque favet ſomnus, plaudebant numina dictis,
Et circumfuſi ſacra corona chori.
Enceladus mihi carmen erat, vinctuſque Typhoëus:
Hic ſubit Inarimen, hunc gravis Aetna domat.
Quam lætum poſt bella Jovem ſuſceperit æther,

Phle-

11 ſtudiis *it.* ſtudio *MSS.* 12 aſſiduis *MSS.* invigilare jubet *MS.* 17 victusque *vulg. Sed* vinctus *MSS.* 18 hunc premit Inarimes *vulg.* 19 lætus *omnes præter Heinſ. ex MSS. quod fere magis placet.*

eſſet, ſed verum damnum. Sed molle item, & facetum, ſi eſſet in libris *vigili* elapſas opes quærit in ſomnis.

10 Sed contrarium etiam accidere ſolet, pueris præſertim. Lucret. l. c. *Puri ſæpe lacum propter, ſe, ac dolia curta, Somno devincti credunt extollere veſtem* &c.

15 Modeſtiam tuetur his verbis, *Utque favet ſomnus*: ſomniare poteſt poëta, quidquid lubet: non mirum ſi de ſe, quæ optat, ſomniet.

17 Tanto pulchrior hæc phantaſia eſt, quod re vera Gigantomachian ſcripſit noſter, de qua ad 37 pr. quam forte hoc ipſo tempore jam animo conceperat & meditabatur. In his Gigantibus nobiliſſimi Enceladus & Typhoëus. Cæterum cum hujus quoque rei mentio fiat in tertio de raptu Proſerpinæ ſ. 36, 335 ſq. hinc forte nata librario veteri cogitatio, hanc eſſe libri illius præfationem.

18 *Inarime*, Crux & ludibrium Criticorum. Fons eſt Homeri verſus in Catalogo navium ſ. Ιλ. Β, 783 Εν Αρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι ἐυνάς. Manifeſte dicit, In loco qui vocetur *Arimi* vel *Arima*, *orum*, eſſe cubile Typhœi. Contra non minus aperte Virg. Aen. 9, 716 *Durumque cubile*, Inarime, *Jovis imperiis impoſita Typhœo*: quem deinde ſequuntur Latini poëtæ pene omnes, qui Inarimen dixerunt Aenariam ſ. Pithecuſan in Cumano litore inſulam, hod. *Iſchia*. Placet ſententia Clarckii ad Homeri l. c. arbitrantis, illo ipſo verſu, qui in omnium ore verſaretur, ortam eſſe illam nominis mutationem: ut ex καὶ ἕτεροι ortum eſt *cæteri*.

20 Phlegrææ referens præmia militiæ.

Additur

20 Cum *Phlegraea* hæc *militia* sæpius apud noſtrum memoretur, nempe 35, 255. 36, 201 & 337. 37, 4. 40, 27: placet hic breviter nomen illud declarare. Antiquiſſimi, apud quos eſt ejus mentio, aſſignant *Phlegræ* nomen Pallenæ, quæ eſt cherſonneſus Macedoniæ vel Thraciæ (quarum terminos, ac Theſſaliæ adeo confundi conſtat) iidemque Herculem faciunt illius belli partem præcipuam. Sic Pindarus Nem. A, 100 & Iſth. ε, 48 utroque loco certe Thraciæ tribuunt vetera ſcholia, non minus quam apud Apollo. Argon. 3, 234. Sic & Stephanus de urb. Herodotus 7, 123 poſt enumeratas urbes Pallenes, αὗται, inquit, (αἱ πόλεις) *τὴν νῦν* Παλλήνην *πρότερον δὲ* Φλέγρην *καλεομένην νεμόμεναι*. Apertum eſt Phlegram, campum Gigantomachiæ, eſſe in illa Thracia Macedonica vel Theſſalica, in vicinia Pelii, Oſſæ, Olympi &c. Nec aliter Strabo in Excerptis l. 7 p. 228, b pr. *Ὅτι ἡ* Παλλήνη *χερρόνησος — Φλέγρα τὸ πρὶν ἐκαλεῖτο· ὥκουν δ' αὐτὴν οἱ μυθευόμενοι Γίγαντες· ὃς Ἡρακλῆς διέφθειρεν*. Rurſus haud dubie campi Phlegræi ſunt in Italia Plin. 3, 5 ſ. 9 *Dein Puteoli-poſtque Phlegræi campi, Acheruſia palus Cumis vicina*. Et 18, 11 ſ. 29 *Pars campi Campani, quæ Laboriæ vocantur, quem Phlegræum Græci appellant*. Phlegræum campum diſerte Campaniæ aſſignat Strabo l. 5 p. 168, 19 *ἐν ᾧ τὰ περὶ τοὺς Γίγαντας μυθεύουσιν*. Sic p. 169, 51 ubi poſt deſcriptionem ſoli ſulphure & aquis calidis abundantis, addit ideo Φλέγραν quosdam dici putare regionem Cumanam, *καὶ τῶν πεπτωκότων Γιγάντων τὰ κεραύνια τραύματα ἀναφέρουσι ταῖς τοιαύταις προσχοαῖς τῷ πυρὸς καὶ τῷ ὕδατος*. Sic enim legendum, hoc ſenſu, *vulnera gigantum ibi cæſorum* in fabulis, *referunt ad ejusmodi ignis & aquæ eruptiones*. Et jam paullo ante p. 194, 31 memorarat *τοὺς περιληφθέντας τῶν Γιγάντων ἐν τῇ κατὰ Καμπανίαν Φλέγρᾳ*. Sapiens hic etiam Polybius videtur pulchre hanc Mythologorum diſſenſionem compoſuiſſe, certe explicuiſſe l. 3 c. 91 ubi in laude Campaniæ addit, *ἐπιεικέστατος παρὰ τοῖς μυθογράφοις ὁ περὶ τούτων τῶν πεδίων λέγεται λόγος· προσαγορεύεται δὲ καὶ ταῦτα Φλεγραῖα, καθάπερ καὶ ἕτερα τῶν ἐπιφανῶν πεδίων. Θεὸς γε μὴν μάλιστα περὶ τούτων εἰκὸς εἰρικέναι*. Probabilem valde ait de his campis fabulam, appellari etiam hos Phlegræos, non minus quam alios inſignes fertilitate campos: credibile enim eſſe, de his potiſſimum Deos contendiſſe. Diodorus Siculus (qui 4, 21 Phlegræum campum viciniæ Veſuvii montis aſſignaverat, &, quod in ſcriptore ævi Auguſtei valde memorabile eſt, dixerat, eum locum habere multa ſigna *τῇ κεκαῦσθαι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους*, arſiſſe antiquis temporibus) pulchre ipſe quoque rem componit 5, 71, Conflata eſſe præter ea, quæ indicaverat, ait, alia quoque bella Jovi, *πρὸς Γίγαντας τῆς μὲν Μακεδονίας περὶ τὴν Παλλήνην, τῆς δὲ Ἰταλίας κατὰ τὸ πεδίον ὃ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τῆ κατακεκαυμένη τόπη Φλεγραῖον ὠνομάζετο, κατὰ δὲ τοὺς ὕστερον χρόνους Κυμαῖον προσηγορεύθη*. Poëtæ itaque Phlegram appellant, Phlegræa bella, e. i. g. a. prædicant, cum de Gigantum in Deos conatibus agunt, lectori plerumque integrum relinquunt, velitne Phlegram in Macedonia collocare an in Italia.

Additur ecce fides, nec me mea luſit imago,
Irrita nec falſum ſomnia miſit ebur.
En Princeps, en orbis apex æquatus Olympo.
En, quales memini, turba verenda, Deos.
Fingere nil majus potuit ſopor; altaque vati
Conventum cælo præbuit aula parem.

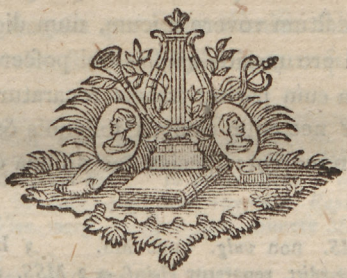

22 mittit *MSS.* 23 æquandus *MSS.* 24 Dei *Raphel. ſine cauſa.* 25 *pro* vati, menti *MSS.*

21 *Additur fides*, intell. ſomnio, expetit vel impletur ſomnium. Illud *ebur falſum* reſpicit ad portam eburnam, per quam falſa ſomnia veniunt, apud Virgilium Aen. 6 extr.

24 Cum DIs comparat Senatum Romanum. Themiſtio Or. 13 p. 178, B σύγκλητος ἀγορὰ θεῶν, Senatus Deorum concilium, eſt. Conf. 28, 74.

25 Splendidum mendacium. Ipſe ſomnus, aut Morpheus, non potuit auguſtius diviniusque concilium fingere: quales vidi per quietem Deos, tales cerno Senatores Romanos.

XXVIII

CL. CLAUDIANI

DE SEXTO CONSULATU

HONORII AUGUSTI

PANEGYRIS

Aurea Fortunæ Reduci ſi templa priores
Ob reditum vovere ducum, num dignius umquam
Hæc Dea pro meritis amplas ſibi poſceret ædes,
Quam ſua cum pariter trabeis reparatur & Urbi
Majeſtas? nec enim campus ſollennis & urna
Luditur in morem: ſpecies nec diſſona cœtu,

Aut

2 pro reditu *MS.* non *vulg.* nunc *MS.* 3 Latias - arces *MS.* 4 repetatur *primæ editt.* reparetur *Heinſ. ex 2 MSS.* reparatur *Vien. & Baſ. marg. Claver. & MSS. plurimi optimique.* 5 campi & urnæ *conj. Scal. recepta a Barth.* campo *MS.*

* Incidit hic Conſulatus in A. C. 404 geſtus in Occidente, cum Orientalis conſul eſſet Ariſtænetus.

1 *Fortunæ reduci Cæſaris Auguſti* aram dedicavit S. P. Q. R. cujus imago in duobus nummis aureis apud Morell. tab. II n. 1 & 2, ubi vid. Schlegel. & quos laudat Fabric. ad Dionem 55, 10 n. 98, qui τύχην ἐπανάγωγον vocat. Nempe *Redux* in hac formula eſt qui reducit. *Templum* Domitiano datum celebrat Martialis 8, 65.

4 *Trabeis* conſularibus *reparatur* ſua majeſtas, quod ſuſcipit conſulatum Honorius: *urbi*, quod præſens, antiquo ritu ſuſcipit.

5 Reſpicere videtur ad acerbam illam Lucani querelam de Cæſaris comitiis, 5, 392 *Fingit ſolemnia campus, Et non admiſſæ dirimit ſuffragia plebis, Decantatque tribus, & vana verſat in urna.* Simulacra qualiacunque interdum *ludebant* potius quam agebant priſci ritus: in his *urna* adhibita, in quam conjectæ erant tribuum ſortes ſ. nomina, ut inde educeretur prærogativa, cujus ſuffragium fere ſequi ſolebant reliquæ. Alii principes ne hos quidem ludos poterant perpeti. Laudem magnam ſuo Trajano ex eo arceſſit Plinius, quod priſco more ſe conſulem deſignari, adigique adeo jure jurando paſſus eſt. Vid. Pan. 63 & 64.

6 *Species* & habitus externus hominum non abhorrebat ab ea re, quæ gerebatur: non erat *peregrina* ob habitum & veſtitum imago *juris* quod ſimularetur Romani: verbo, togati verſabantur in campo, pro roſtris, in palatio.

Aut peregrina nitet ſimulati juris imago.
Indigenas habitus nativa Palatia ſumunt,
Et, patriis plebem caſtris ſociante Quirino,
Mars auguſta ſui renovat ſuffragia campi.
Qualis erit terris, quem mons Evandrius offert
Romanis avibus, quem Tibris inaugurat, annus?
Quamquam omnes, quicumque tui cognominis, anni
Semper inoffenſum dederint ſucceſſibus omen,
Sintque tropæa tuas ſemper comitata ſecures!
Hic tamen ante omnes miro promittitur ortu
Urbis & Auguſti geminato nomine felix.
Namque velut ſtellas Babyloniæ cura ſalubres
Optima

8 indignos - ſumant *Vien. marg.* 10 ſibi *al.* 11 erat *MSS. hinc* eat *conj. Heinſ.* 12 annus *vulg.* amnis *MSS. quod ortum ex* annus. 14 dederant *Cuj.* 16 protenditur *i.* portenditur *MS.* 17 Terbis in Aug. *conj. Scal. recepta a Raphel.* Liber *Vien. marg.* numine *MS.* munere *MS.*

8 *Nativa palatia*, q. d. naturalia Romano Imperatori. Repugnare videtur naturæ rei, Imperatorem Romanum eſſe, & Palatium Romanum nunquam adire.

9 *Quirinus*, Quirites, *Plebs*, *Campus* nomina pacis ac togæ ſociantur cum militaribus *Caſtris*, *Marte*. *Mars renovat* inſtauratque *ſuffragia campi ſui*, Martii, reſtituit priſca comitiorum ſolemnia.

11 *Mons Evandrius*, Palatinus, in quo ille habitaſſe credebatur, Liv. 1, 5. Hunc *Romulus ad inaugurandum templum* ceperat Liv. 1, 7. Ex Palatino itaque colle proſpiciebant cælum augurii captandi cauſa: hoc vocat poëta *offerre annum* novi conſulis proſperandum & felici augurio ſignandum, *avibus*, quæ inde a Romulo fauſtæ fuerunt Romanis: ad *Tiberim* eſt campus Martius, ubi habentur comitia.

13 *Tui cognominis*, quos tu nomine tuo Conſul ſignaſti.

15 Felicia quædam ſingulis Honorii conſulatibus contigiſſe, inductione quadam faſtorum & chronicorum probari poteſt.

17 Hoc anno jungitur, hoc enim eſt *geminare nomen Urbis & Auguſti*, quia Honorius Romae conſulatum ſuſcipit. Habet illa Romæ & Auguſti geminatio felix quoddam omen. Origo repetenda videtur ab ipſo Imperatore Auguſto, de quo Sueto. c. 52 *Templa*, *quamvis ſciret etiam Proconſulibus decerni ſolere*, *in nulla tamen provincia*, *niſi communi ſuo Romæque nomine recepit*. Videmus talia templa in nummis v. g. Morelliani theſauri Aug. Tab. 15, 5 it. Claud. Tab. 4, 21 ubi plura Haverc.

18 Conveniunt hæc cum Aſtrologorum dictatis, quorum, ut nullius non artis quæ tum colebatur, peritum fuiſſe noſtrum poëtam, hic locus oſtendit. Non eſt tempeſtivum rem totam diſputare. Ponamus modo verba Firmici junior. 2, 3 *Altitudines - in opportunis genituræ locis homines faciunt beatos.* —— *Hac ex cauſa*

Optima tunc ſpondet mortalibus edere fata,
Cælicolæ cum celſa tenent, ſummoque feruntur
Cardine, nec radios humili ſtatione retundunt:
Haud aliter Latiæ ſublimis ſignifer aulæ,
Imperii ſidus propria cum ſede locavit,
Auget ſpes Italas: & certius omina ſurgunt,
Victrici concepta ſolo. Cum pulcer Apollo
Luſtrat Hyperboreas Delphis ceſſantibus aras,
Nil tum Caſtaliæ rivis communibus undæ
Diſſimiles, vili nec diſcrepat arbore laurus:
Antraque mœſta ſilent, inconſultique receſſus.

At

21 recondunt *vulg.* recumbunt *MS.* 23 prima *vulg.* Sed propria *jam Vic. Vien. Baſ. marg.*

ſit Babylonii *ea ſigna in quibus ſtellæ exaltantur, domicilia earum eſſe voluerunt.*

21 *Retundunt radios*, vt minus potentes ſint, minus efficiant, cum non directe cadant, ſed velut ex transverſo debiliori impetu veniant. Vid. 1, 23. 8, 185. præſertim 35, 135.

22 *Signifer aulæ Latiæ*, Zodiacus, cum quo comparat ordines & dignitates omnes imperii, *locavit ſidus* ſ. ſolem *Imperii*, Honorium Auguſtum, *propria ſede* ſ. ſumma, in conſulatu. Itaque Honorius tanquam beneficum jam per ſe ſidus, locatum in *domicilio* ſuo, Romæ, eo beatiorem faciet rempublicam.

25 In verbo *concepta* miſceri videntur duæ translationes. *Concipi* dicuntur *omina*, vota, preces, in quantum certæ verborum formulæ includuntur: ſed cum dicit *ſurgunt*, cum addit *ſolo victrici* aperte illa cum plantarum feminibus comparat. Ceterum ad exaggerandam felicitatem, quam percipiat Roma ex Auguſti præſentia, comparat hunc cum Apolline, qui præſens Delphos ſuos animat, illo apud Hyperboreos abſente nihil aliis præſtantes.

26 *Hyperborei* illi, ad quos ſtatis temporibus inviſit Apollo ſ. Phœbus, videntur Occidentalis Hiſpanici vel Africani adeo litoris incolæ intelligi non nunquam, ut ad 7, 56 monuimus. Actum eſt de Hyperboreorum illa cum Apolline ſocietate, & hujus ad illos poſt XIX annorum intervalla adventu, copioſe in Commentariis Academiæ ſcientiarum Gottingenſis. Hic illud modo meminerimus, Solis ad ſeptentriones acceſſum hoc modo ſignari a docto poëta non videri, licet *Riphæi* ſ. *Rhipæi* axis mentionem iniiciat: nec enim relinquit Delum Sol, cum ad Tropicum cancri accedit, & æſtatem facit Septentrionalibus. Eſt igitur hic nihil φυσικὸν, ſed imago tantum poëtica, ut per Apollinis ſic abſentiam languent Delphi, ita Roma Auguſto abſente triſtitia quadam conſeneſcit.

29 *Inconſultus*, quod res ipſa ſatis declarat, hic non nominis more accipiendum, ut *inconſideratus*, neque notat eum, cui non reſpondit oraculum; ſed ipſius eſt oraculi

At si Phœbus adest, & frenis grypha jugalem
Riphæo tripodas repetens detorsit ab axe,
Tunc silvæ, tunc antra loqui, tunc vivere fontes,
Tunc sacer horror aquis, adytisque effunditur Echo
Clarior, & doctæ spirant præsagia rupes.
Ecce Palatino crevit reverentia monti,
Exsultatque habitante Deo, potioraque Delphis
Supplicibus late populis oracula pandit,
Atque suas ad signa jubet revirescere laurus.
Non alium certe decuit rectoribus orbis
Esse larem, nulloque magis se colle potestas
Aestimat, & summi sentit fastigia juris.

Attol-

38 lauros *al.*

oraculi epitheton, quod nemo consulit, quod consulit nemini. Illud hic indicandum censui, quod in Thesauro hæc notio prætermissa est.

30 *Gryphos* currui Phœbi junctos ita olim cecini in Gryphum fabula: *Est tamen ut magnos quoque viderit India Gryphas. Hic etenim si quis Phœbi radiantia pictor Ora dedit tabulis inscripta aut pariete templi, Non ille addit equos rapido in temone jugales, Sed Gryphas jungit curru ad lora aurea vinctos.* Vid. Philostr. Vita Apollo. 3, 48. Tales ex monimentis lapidum & nummorum dedit Spanh. Diss. 5 p. 271 sq.

31 *Tripodas* plures, non tantum solemnem illam Pythiæ sedem, sed plures, cortinasque, & pocula adeo, partem divitiarum templi Delphici. cf. 2, 12.

33 *Echo* naturalis effectus speluncarum & cavorum (quæ hic *Adyta* vocantur, quo subire, ἀδυτα, non licet nisi sacerdotibus) certa sibi proportione respondentium. Ad eandem vocis repercussionem respiciunt *doctæ rupes*. Doctus esse putatur, qui reddere accepta a doctore potest.

35 Hinc jam applicat, quæ de Delphis dixerat, ad Palatium, & domum Cæsarum.

38 *Laurus* ornat capita, postes, fasces, Imperatorum: in primis etiam *signa* militaria.

40 *Potestas*, imperium, non magis sentit majestatem suam, ejusque sibi conscia est, quam cum Romæ versatur in Cæsarum palatio, in monte Palatino. Nec enim dubito, illud intelligendum esse urbis an orbis miraculum, cujus descriptionem divinatione mathematica ex ruinis vetereribus effictam dedit Franc. Blanchinus in magnifici splendoris opere postumo *Del Palazzo de' Cesari* Vero. 1738 Durasse per varios casus atque incendia hoc Palatium videtur etiam aliquanto ultra hæc tempora. Vid. *formulam curæ Palatii* apud Cassiod. 7, 5 & Savaro. ad Sidon. car. 23, 432 p. 200. Cf. Iac. Gothofr. ad l. un. C. Theod. de comitib. & tribunis scholarum, ubi pulchre observat, ab illa *Cura Palatii* ortum habuisse splendidissimam illam *Curopalatarum* in Orientali Imperio dignitatem, ab Augusti fastigio proximam.

Attollens apicem ſubjectis Regia Roſtris,
Tot circum delubra videt, tantiſque Deorum
Cingitur excubiis. Juvat infra tecta Tonantis
Cernere Tarpeja pendentes rupe Gigantas,
Cælataſque fores, mediisque volantia ſigna
Nubibus, & denſum ſtipantibus æthera templis,
Aeraque veſtitis numeroſa puppe columnis
Conſita,

44 intra *vulg.* infra *Ald. & MSS.* 45 gigantes *al.* 48 veſte *MSS.* vecte *MS. unde conj. Heinſ.* numeroſo vecte *i. haſta.*

42 Hæc domus *Regia* vocatur præter morem veterum, ſublata nempe nominis invidia. Sic de habitatione Imperatorum poſuit noſter 5, 97. 8, 123. 19, 135 &c. Regia igitur *ſubjecta* ſibi habet in foro *roſtra* &c. Simplex conſpectus tabulæ Romam antiquam exhibentis hunc locum illuſtrat.

44 *Excubiæ Deorum*, Regiam tuentium, videntur ex contrario, nec ſine elegantia dictæ cum reſpectu ad illud Plinii Pan. 52 ubi de ſtatuis Imperatoris extra cellas templorum poſitis, *Tibi*, inquit *maximus honor* excubare *pro templis*. Excubiæ ſi proprietatem verbi ſpectes, ſunt militum extra vallum ſtationes. Utra vero melior ſit lectio, *infra* an *intra* difficile mihi certe eſt dicere, quod rem ipſam ignorem. Probabile tamen videtur fuiſſe in parte rupis Tarpeiæ, forte ex ipſa rupe certe anaglypho opere exciſum, magnificum argumentum, gigantomachiam, aptum ſi quod usquam Jovi Tarpejo & Capitolino. Sic quidem malim, quam argumenta valvarum, de quibus ſtatim, intelligere cum juſto Rycquio de Capitolio c. 17 p. 172. Certe *pendentes Tarpeja rupe gigantas* tale opus quale deſcripſi modo, commode, & graphice dici, mihi liquet.

46 *Cælatæ fores*, valvæ argumentoſæ, ſ. hiſtorica aut fabuloſa argumenta habentes ex aureis laminis quales in templis magnificentioribus fuiſſe vel ſolae Ciceronis Verrinæ docent. De his Capitolii valvis paullo poſt hæc tempora aurum detraxit Stilicho, ſi fides Zoſimo 5, 38.

Signa mediis nubibus volantia intelligam, non vexilla, quæ certis temporibus, ut comitiis, propoſita videntur: ſed ſigna proprie dicta i. e. ſtatuas deorum in faſtigio templorum poſitas ita alto loco, ut qui de imo illas ſuſpicerent, volare eas inter nubes putarent. Paſſim ea videmus in nummis V. G. Tiberii Tab. 5 n. 2 & 18 Morell.

47 *Denſum* æthera interpretari forte licet obſcuratum, ut vix videri poſſit præ templis illum intercipientibus.

48 Columnas roſtratas deſcribit, quas plures fuiſſe in Capitolio & circa illud, oſtendit Rycquius c. 33. Talis eſt, de qua Liv. 42, 20. Quod *Aera conſita columnis* vocat Roſtra illis fixa, ad illum æris præ ferro uſum pertinet, ab antiquiſſimis inde temporibus receptum. Sic Virg. Ge. 3, 29 *Navali ſurgentes ære columnas* appellat. Vid. Servius. *Puppis* mentio hic videtur intempeſtiva, cum de roſtris ſermo ſit, proræ præfixis. Vid. V. L.

Conſita, ſubnixaſque jugis immanibus ædes,
Naturam cumulante manu; ſpoliisque micantes
Innumeros arcus. Acies ſtupet igne metalli,
Et circumfuſo trepidans obtunditur auro.
Agnoſciſne tuos, Princeps venerande, Penates?
Hæc ſunt, quæ primis olim miratus in annis,
Patre pio monſtrante, petis. Nil optimus ille
Divorum toto meruit felicius ævo,
Quam quod Romuleis victor ſub mœnibus egit
Te conſorte dies, cum ſe melioribus addens
Exemplis, civem gereret terrore remoto,
Alternos cum plebe jocos dilectaque paſſus
Jurgia, patriciaſque domos, privataque paſſim
Viſere depoſito dignatus limina faſtu.
Publicus hinc ardeſcit amor, cum moribus æquis
Inclinat populo regale modeſtia culmen,

51 innumeris *conj. Heinſ.* 55 monſtrante vias *Vien. marg. Baſ.*
marg. Plant. marg. 57 quam quos *conj. Heinſ.*

49 Quæ *juga immania* poëta vocat quibus *ſubnixas ædes* celebrat, illæ ſunt *inſanæ ſubſtructionum moles* (ut vocat Cic. pro Milo. c. 20 & 31) quarum hodie miramur cum horrore quodam reliquias.

50 *Cumulare* eſt aliquid ultra juſtum modum menſuramque adjicere. Excelſis collibus ſuperimpoſitæ moles ædificiorum.

51 *Arcuum* triumphalium ex reliquiis ſ. ruderibus, nummisque reſtitutorum contemplatio apud antiquarios, V. G. Montf. 6, 3 fidem Claudiani firmat. Conf. hic 24, 66.

54 Ponit poëta, neſcio, an ſuffragante hiſtoria, hic & mox v. 82 Honorio puero ita placuiſſe Romanam urbem & Palatium, ut a Theodoſio patre, cum de dividendo inter ipſum fratremque imperio ageretur, Occidentem ſibi expeteret. Ceterum ab illis prie mæ pueritiæ temporibus ind ad hunc ſextum conſulatum ſuum» Romæ illum non fuiſſe, ex Gothofrediana chronologia legum, & hoc ipſo poëtæ loco fit veri ſimile. Romæ autem egit Theodoſius, ut docet laudata legum chronologia A. C. 389 poſt devictum Maximum Tyrannum.

58 *Meliora exempla* vocat Trajani præſertim & primorum Antoninorum.

60 *Alternos jocos* & *dilecta jurgia* referenda videtur ad illam circi & ſpectaculorum aliorum libertatem. Sed etiam in convivio *jocandi libertatem* non *permiſſam* modo ab Auguſto, ſed *exactam* quoque narrat Suet. c. 98.

64 *Modeſtia* principis *inclinat* ac demittit majeſtatem ſuam ad populum.

Teque rudem vitæ, quamvis diademate necdum
Cingebare comas, ſocium ſumebat honorum,
Purpureo fotum gremio, parvumque triumphis
Induit, & magnis docuit præludere fatis.
Te linguis variæ gentes, miſſique rogatum
Fœdera Perſarum proceres, cum Patre ſedentem
Hac quondam videre domo, poſitoque tiaram
Submiſere genu. tecum prælarga vocavit
Ditandas ad dona tribus: fulgentia tecum
Collecti trabeatus adit delubra Senatus,

Romano

67 trophæis *MS.* 68 imbuit *al.* faſtis *omnes ante Heinſ.* 71 poſitaque tiara *primæ edit.* poſitoque tiara *al.* 72 præclara *MSS.* 74 collecto ſenatu *MSS.*

65 Primum Conſulatum geſſerat Honorius, h. e. nomen anno dederat vix bimulus A. C. 386: ſed quod *ſocium honorum ſumſiſſe* hic dicitur, illud non ad conſulatum, ſed ad communicatum cum puero triumphi, congiariique diſtribuendi honorem ipſe poëta refert: Auguſti enim nomen & diadema illi dedit demum A. 393 undecenni.

67 Conf. 7, 129.

70 Si audiamus Idacii chronicon, & chronologiam legum Gothofredianam, legati Perſarum A. 384 ipſo, quo natus eſt Honorius, venere, nec Romam venere, ſed Conſtantinopolin. Sed credendum eſt noſtro, etiam hoc anno veniſſe alios, forte occaſione victoriæ & triumphi de Maximo. Haberemus hæc explicatiora, ſi exſtaret commentarius Latini Pacati, qui in fine ſui in Theodoſii hanc victoriam Panegyrici, triumphi ipſius deſcriptionem vel deprecatur vel promittit hoc modo, *Ea vero, quæ Romæ geſta ſunt & geruntur, ingeniis permittenda Romanis ſunt*: (ipſe Pacatus erat Gallus) *qualem te urbi dies primus invexerit, quis in curia fueris, quis in roſtris; ut pompam præeuntium ferculorum curru modo, modo pedibus ſubſecutus, alterno clarus inceſſu, nunc de beſtis* (curru invectus) *nunc de ſuperbia* (pedibus ipſe incedendo) *triumpharis.* —— *Romam vidi, Theodoſium vidi* —— *Ad me longinquæ convenient civitates, a me geſtarum ordinem rerum ſtilus omnis accipiet; a me argumentum poëtica, a me fidem ſumet hiſtoria. Compenſabo tibi iſtam, Imperator, injuriam; ſi, quando de te ipſe nihil dixerim, quod legendum ſit; inſtruam* (ſcriptores dignos) *qui legantur.*

71 *Tiaram*, tegumentum capitis Perſicum, non abſtulere, ſed una cum capite *ſubmiſere* ad genua imperatoris. Hunc habitum declarant nummi.

72 Congiarii deſcriptio, in qua luxuriari Poëtam, non mirabitur, qui recordetur illud Plinii Pan. 25, 2 *locupletatas tribus, datumque congiarium populo*, & reliqua magnifice ibi dicta.

74 *Delubra Senatus* cum vocat, divinitatem ei tribuit, ut 27, 24. Nempe Græcula in primis adulatione non modo Θεὰ Ρώμη, ſed etiam Θεὰ σύγκλητος, & ἱερὰ σύγκλητος in nummis celebratur, qua de re Spanhem. diſſ. 3 p. 139 ſq.

Romano puerum gaudens offerre favori,
Ut novus imperio jam tunc aſſueſceret hæres.
Hinc tibi concreta radice tenacius hæſit,
Et penitus totis inolevit Roma medullis,
Dilectæque urbis tenero conceptus ab ungue
Tecum crevit amor: nec te mutare reverſum
Evaluit propria nutritor Boſporus arce.
Et quoties optare tibi, quæ mœnia malles,
Alludens genitor regni pro parte dediſſet,
Divitis Auroræ ſolium ſortemque paratam
Sponte remittebas fratri. *„Regat ille volentes*
Aſſyrios: habeat Pharium cum Tigrite Nilum:
Contingat mea Roma mihi!„ Nec vota fefellit
Eventus. Fortuna, novum molita tyrannum,
Jam tibi quærebat Latium; belloque ſecundo
Protinus Eoa velox accitus ab aula
Suſcipis Heſperiam patrio bis Marte receptam.

77 conſerta *Vien. Baſ. Plant. omnes in marg.*
79 teneris - annis *ante Heinſ.*

77 *Concreta radice*, pulchra metaphora, a ſeminibus & plantis, quæ *concreſcere*, *coaleſcere*, *comprehendere* dicuntur. Vim verbi auget *penitus*, quod intimarum conjunctionem partium indicat; & *inoleſcere*, increſcere, & *medullæ* quæ arborum etiam ſunt.

81 *Propria* Honorii *arx* Conſtantinopolis ad *Boſporum*, quo nomine non anguſtiæ tantum illæ maris quæ Propontidi Pontum jungunt, ſed ſpeciatim portus ille venit, ad cujus ingreſſum erat prima regio urbis, & in ea ipſum Palatium magnum, ſedes Imperatorum, vbi natus Honorius & prima nutrimenta hauſerat.

82 Confirmat poëta & declarat, quæ v. 54 brevius innuerat. Jungenda verba, *quæ mœnia*, utram urbem, *pro parte* tua *regni* malles.

85 *Remittere* eſt velut de jure ſuo concedere aliquid: poterat nempe in illo ludo Honorius data ſibi optandi poteſtate deſumere ſibi utrum mallet.

86 *Pharium* vocant poëtæ, quidquid Aegyptium eſt, ob nobilitatem Phari turris & inſulæ ad Alexandream. *Tigridis* nomine extremum ad Orientem finem imperii ultra Euphraten indicat, ut Meſopotamiam complectatur, Niſibin, Seleuciam, Cteſiphonem.

88 Videtur Fortuna ideo faviſſe Maximo, ac deinde Eugenio tyranno, ut alliceret in eas partes Theodoſium, et cum eo Honorium, quem triumphi ſui ille volebat eſſe participem.

91 *Bis receptam*, a Maximo, & Eugenio. De hoc Zoſim. 4, 58: de illo ibid. c. 46.

Ipſa per Illyricas urbes Oriente relicto
Ire Serena comes, nullo deterrita caſu,
Materna te mente fovens, Latioque futurum
Rectorem, generumque ſibi. Seniore ſupernas
Jam repetente plagas, illo ſub cardine rerum
Sedula ſervatum per tot diſcrimina pignus
Reſtituit ſceptris patrui, caſtriſque mariti.
Certavit pietate domus, fidæque reductum
Conjugis officio Stilichonis cura recepit.
Felix ille parens, qui te ſecurus Olympum
Succedente petit. quam lætus ab æthere cernit
Se factis creviſſe tuis! duo namque fuere
Europæ Libyæque hoſtes. Mauruſius Atlas
Gildonis furias, Alaricum barbara Peuce
Nutrierat: qui ſæpe tuum ſprevere profana
Mente patrem. Thracum venientem finibus alter
Hebri clauſit aquis; alter præcepta vocantis
Reſpuit; auxiliiſque ad proxima bella negatis
Abjurata palam Libyæ poſſederat arva.
Quorum nunc meritam repetens non immemor iram
Suppliciis fruitur, natoque ultore triumphat.
Enſe Thyeſtiadæ pœnas exegit Oreſtes:

Sed

100 officiis *al.* obſequiis *MS.* 107 veniens e *Vien. Junt. Ald. Baſ. Barth.* 109 rogatis *Vic. Vien. Baſ. marg.* 113 Thyeſtiadem, *it.* Thyeſtiades *al.*

92 *Serena* Stilichonis uxor ſoror patruelis, & adoptiva Honorii, ſed aliquantum ætate illum prægreſſa, mox futura ſocrus, nunc educatrix (Vid. Tabula generis Theodoſii).

95 Nempe Theodoſius mox ab illa de Eugenio victoria & triumpho vita functus eſt A. C. 395.

101 *Securus* proprie, ſine cura, quid futurum eſſet relictis & poſteris. Cf. 7, 158.

108 Vid. 15, 246.

111 Neſcio quam bene Theodoſius apud ſuperos dicatur *frui* h. e. gaudere *ſuppliciis* rebellium. Vid. 22, 14. Sed demus veniam poëtæ externo, vel illius dicta interpretemur, ut ſolemus ſimilia eorum, qui nobis ſacroſancti ſunt.

113 *Thyeſtiades* Agamemnon, quem Pliſthenis filium alii faciunt, ut Apollod. 3, 2. 2, fratris Thyeſtæ, apud Homerum Il. B, 108 certe ſceptrum accepit a Thyeſte: fuerit igitur Thyeſtiades certe ſucceſſor Thyeſtæ.

Sed miſtum pietate nefas; dubitandaque cædis
Gloria, materno laudem cum crimine penſat.
Pavit Iuleos inviſo ſanguine Manes
Auguſtus. ſed falſa pii præconia ſumſit
In luctum patriæ civili ſtrage parentans.
At tibi cauſſa patris rerum conjuncta ſaluti
Bellorum duplicat lauros, iiſdemque tropæis
Reddita libertas orbi, vindicta parenti.
Sed mihi jam pridem captum Parnaſſia Maurum
Pieriis egit fidibus chelys. arma Getarum
Nuper apud ſocerum plectro celebrata recenti.
Adventus nunc ſacra tui libet edere Muſis,
Grataque patratis exordia ſumere bellis.
Jam Pollentini tenuatus funere campi,
Conceſſaque ſibi (rerum ſic admonet uſus)

115 maternæ *ante Heinſ.* 117 ſæua *MSS. Cuj.* 118 parentis *vulg.* parentans *etiam Baſ. marg.*

Thyeſtæ. Grammatici virtus eſt quædam neſcire. Genealogiæ quædam hic quoque ἀπέραντοι, qualibus interdicitur 1 Tim. 1, 4. Ceterum Clytæmneſtram matrem, quæ adjuvante Aegiſtho adultero virum ſuum Agamemnona interfecerat, ab Oraculo excitatus occidit Oreſtes, & tamen ob hoc facinus Furiarum taedis ardentibus exagitatur.

116 Interfectores Julii Cæſaris bello & omni alia vi perſequi non deſiit Auguſtus, *Cæſaris ultor* Hor. Car. 1, 2. 44. Sed dum pius videri vult in patrem adoptivum, cui ſic *parentat* & honores ultimos perſolvit, impius eſt in patriam.

119 Tu, Honori, dum paternas injurias ulciſceris, eadem ſalutem reip. procuras, ac duplicem ita laurum coronamque mereris.

121 De Bello Gildonico agit carmen 15, de Getico contra Alaricum n. 26, & quidem *apud ſocerum*. Stilichonem enim alloquitur, & prædicat, unde maluit eum librum quartum de laudibus Stilichonis vocare Barthius.

125 Nunc *libet Muſis meis ſacra*, cerimonias, *adventus tui* Romani ad Conſulatum ſuſcipiendum *edere*, & *exordia* hujus enarrationis *ſumere* a *bellis* patratis. Verum eſt, quod monet Barthius, *exordia* poni ſolere a Columella pro totis libris: ſed hoc nihil, ſi quid video, ad h. l. Hic enim hoc tantum dicit, ſe velle præmittere ſolemnibus conſulatus deſcribendis imaginem devicti & redacti ad incitas Alarici. Ceterum ad Auguſti adventum redit demum v. 331.

128 *Pollentini campi funere* h. e. cæde exercitus ſui ad Pollentiam fractus erat Alaricus. Vid. 26, 635.

129 Non omiſimus monere ſupra, fuiſſe in criminibus Stilichonis emiſſum Alarichum. Ipſe noſter non clementiæ modo illud tribuit, ſed etiam prudentiæ cuidam 26, 95.

Luce, tot amiſſis ſociis, atque omnibus una
Direptis opibus, Latio diſcedere juſſus
Hoſtis, & immenſi revolutus culmine fati,
Turpe retexit iter. Qualis piratica puppis,
Quæ, cunctis infenſa fretis, ſcelerumque referta
Divitiis, multaſque diu populata carinas,
Incidit in magnam bellatricemque triremem;
Dum prædam de more parat, viduataque cæſis
Remigibus, ſciſſis velorum debilis alis,
Orba gubernaclis, antennis ſaucia fractis,
Ludibrium pelagi vento jactatur & unda,
Vaſtato tandem pœnas luitura profundo.
Talis ab Urbe minas retro flectebat inanes
Italiam fugiens, & quæ venientibus ante
Prona fuit, jam difficilis, jam dura reverſis.
Clauſa putat ſibi cuncta pavor, retroque relictos,
Quos modo temnebat, rediens exhorruit amnes.
Undoſa tum forte domo vitreiſque ſub antris
Rerum ignarus adhuc ingentes pectore curas
Volvebat pater Eridanus, quis bella maneret
Exitus: imperiumne Jovi, legeſque placerent,
Et vitæ Romana quies, an jura peroſus
Ad priſcos pecudum damnaret ſæcula ritus.

Talia

136 triremim *MS.* 137 putat *vulg.* 143 Italia *MS.* 146 terrebat *ante Heinſ.* 152 victus *MS.* rictus *MS.*

132 *Retexit iter*, relegit, Metaphora pulchra, non judicanda ex noſtris moribus, ſed ex illius conſuetudine temporis, quo nulla domus eſſet, neque tam humilis, neque tam magnifica, quæ non haberet textrinum, cujus operis nec reginas puderet, quæ ſua manu, veſtes texere ſuis caritatibus, decorum ſibi putarent.

140 Videtur reſpexiſſe Hor. Car. 1, 14 illud præſertim v. 15 *Tu*, navis, *niſi ventis ludibrium debes, cave.*

144 Illud *prona* etiam in proſa placuit Plinio Pan. 16. 5 *Omnia hæc tam prona, tam cedentia virtutibus tuis ſentiet* &c.

149 *Eridanum* inducit, quod res in ſuperiori parte Italiæ, ubi Padus regnat ſ. Eridanus, geſta eſt.

150 Epitheton *Romana* etiam ad *Imperium* & *Leges* revocandum.

Talia dum ſecum movet anxius, advolat una
Naiadum, reſoluta comam; complexaque patrem,
„*En Alaricus*, ait, *non qualem nuper ovantem*
Vidimus. exſangues, genitor, mirabere vultus.
Percenſere manum, tantaque ex gente juvabit
Relliquias numeraſſe breves. jam deſine mœſta
Fronte queri, Nymphaſque choris jam redde ſorores.„
Dixerat. ille caput placidis ſublime fluentis
Extulit, & totis lucem ſpargentia ripis
Aurea roranti micuerunt cornua vultu.
Non illi madidum vulgaris arundine crinem
Velat honos. rami caput umbravere virentes
Heliadum, totiſque fluunt electra capillis.
Palla tegit latos humeros, curruque paterno
Intextus Phaëthon glaucos incendit amictus.
Fultaque ſub gremio cælatis nobilis aſtris

155 adeſt *MS.* 159 i, redde *conj. Heinſ.* ſonoris *MSS. it. Baſ. marg.* 168 fulvaque *Baſ. marg. ſed* fulta *firmat Heinſ. ex 26, 223.*

157 *Percenſere manum* cum dicit, paucitatem ſignificat, quæ jam non dici meretur exercitus, quae non campis, quos occupat, cenſetur, ſed nullo negotio *percenſeri* & ſingulatim numerari poteſt.

162 *Cornua fluminibus*, etiam cum tauriforme caput non habent, tribui, jam monuimus ad 20, 163. *Aurea* hic ſunt, puto, ad indicandam illam divinitatem & καταστερισμὸν Eridani. Eſt hic locus in iis, ubi non variam modo eruditionem oſtendit noſter; ſed etiam audaciam ſibi ſumſit poëtæ primarii. Ponit Eridanum ſ. Padum in hac gratulatione non vulgari fluviorum habitu uſum: ſed cæleſte decus ſuum præ ſe ferre cornibus aureis, corona, amictu figurato & urna: eaque ſumit omnia ex Phaëthontis fabula, ut mox ſingulatim videbimus.

164 *Honos* capitis, corona, hic non eſt, ut alias arundinea, ſed populea, in quam arborem mutatæ Phaëthontis ſorores, *Heliades*: ex hac corona *fluunt* ſ. ſtillant electra &c.

166 Jam illud novum & ξένον quod *pallam* dat Eridano, cum nudi ſint alias, nec immerito, Fluvii. In hac palla glauci coloris ſ. aquei ex auro intextus eſt Phaëthon, in curru Solis patris adhuc hærens.

168 Urna, qua inniti ſolent in nummis & marmoribus fluvii, hic ſphæræ cæleſtis quandam habet imaginem, aſtris diſtincta iis, quæ habent aliquam ad ipſum Eridanum & Phaëthonta comparationem vel reſpectum. *Titan* eſt Phœbus, Hyperion, Sol quem in hoc ipſo argumento τιτάνων κάμιστον appellat Lucianeus Jupiter Dial.

Aethereum probat urna decus. namque omnia luctus
Argumenta sui Titan signavit Olympo,
Mutatumque senem plumis, & fronde sorores,
Et fluvium, nati qui vulnera lavit anheli.
Stat gelidis auriga plagis: vestigia fratris
Germanæ servant Hyades, Cycnique sodalis
Lacteus

Dial. Deor. 25 pr. Titan igitur ipse luctus sui ex filii interitu argumenta, hoc *Olympo*, hac urna qualicunque imagine cæli, *signavit*.

171 *Cycnus* senex, *rex Liguriæ*, *Phaëthonti propinquus*, *dum deflet propinquum*, *in cycnum conversus est*, teste Hygino fab. 154. Habet fabulam etiam Naso Met. 2, 367: neuter hunc cycnum cælo assignat, ut nec Aratus v. 273, nec illius Germanicus interpres ibid. neque Eratosthenes c. 25, qui potius illum cycnum honorant, sub cujus forma Jupiter Nemesi potitus est. Sed utitur noster poëtæ iure, & quid ni?

Fronde mutatæ sunt *sorores* Phaëthontis, Heliades, ut indicavimus, in *populos*, quibus *ulmos* vel *alnos* alii substituunt, e quibus stillans resina durari putabatur in electrum. Hæc dominatrix fabula pulchre narrata Ovid. Met. 2, 340 sqq.

172 *Fluvium*, Eridanum, signavit in urna, quæ hic describitur, Phœbus, qui sui h. e. Phœbi filii, *anheli* ab æstu, a casu, a morte imminenti *vulnera lavit*. Eridanus nempe jam Arati tempore in cælo fuit, Λείψανον Ηριδανοῖο πολυκλαύτου ποταμοῖο, ut est v. 359. Sequi autem videtur Claudianus Germanicum, qui a verbo πολυκλαύτου, *flebilis* admonitus forte, pulchre sic devincit has fabulas v. 360 sq. ut prædicet *Amnem*, *qui Phaëthonta suas deflevit ad undas Postquam patris equos non æquo pondere rexit*, *Vulnere reddentem flammas Jovis*: *hunc nova silva Planxere*, *ignotis* (antea) *mœstæ Phaëthontides ulmis*. Tum, *Eridanus medias liquidis interjacet undis*. Docet V. Scholiasta Germanici ad h. l. *ab Hesiodo inter astra collocatum Eridanum propter Phaëthonta*. Sed addemus etiam reliqua ad lucem Claudiani: *Hujus pars undæ lævum tenet Orionis Lapsa pedem*.

173 *Auriga* cælestis, Heniochus, vulgo Erichthonius, inventor currus, prædicatur; vel Myrtilus, Oenomai auriga. V. German. v. 156. (Aratus enim ipse v. 161 simpliciter ἡνιόχον habet) & Manil. 1, 369 & 5, 69. Plures habet fabulas Hygi. Poët. Astron. c. 13 p. 446 Stav. Quibus hanc, nempe Phaëthonta esse illum aurigam curru excussum, vel ex Hesiodi libro deperdito addit noster, ut illud quod observatum a Germanici Scholiaste modo monuimus, vel etiam iure poëtæ usus confingit. Quidquid ejus sit, similia Nonnus 38, 424 Ζεὺς δὲ πατὴρ Φαέθοντα κατεστήριξεν Ὀλύμπῳ Ἡνίοχον Ἡελίου καὶ ἐπώνυμον.

Quomodo *Hyades* sint *Germanæ* Phaëthontis, non puto traditum esse historice. Sed videtur Claudianus physiologice hoc indicare, Hyadas s. *Pluvias* (quod perpetuum earum non tam epitheton, quam synonymon est, de quo Heins. ad Aen. 3, 516) esse filias Solis, qui eas tollit ac suscipit ex mari s. Tethye, adeoque Phaëthontis sorores.

174 *Lacteus circulus cycni sodalis* est, quia in illo conspicitur: ut Hor. Car. 1, 25. 9 *Hiemis sodalis Eurus*.

Lacteus extentas aſpergit circulus alas.
Stelliger Eridanus ſinuatis flexibus errans
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite ſidereo ſubterluit Oriona.
Hoc Deus effulgens habitu proſpectat euntes
Dejecta cervice Getas. tunc talia fatur.
„*Siccine mutatis properas, Alarice, reverti*
Conſiliis? Italæ ſic te jam pœnitet oræ?
Nec jam cornipedem Tiberino gramine paſcis,
Ut rebare, tuum? Tuſcis nec figis aratrum
Collibus? o cunctis Erebi digniſſime pœnis,
Tune Giganteis urbem tentare Deorum
Aggreſſus furiis? nec te meus, improbe, ſaltem
Terruit exemplo Phaëthon, qui fulmina præceps
In noſtris efflavit aquis, dum flammea cæli
Flectere terrenis meditatur frena lacertis,
Mortalique diem ſperat diffundere vultu?
Crede mihi, ſimili bacchatur crimine, quiſquis
Adſpirat Romæ ſpoliis, aut Solis habenis.„
Sic fatus, Ligures Venetosque erectior amnes
Magna voce ciet. Frondentibus humida ripis
Colla levant, pulcer Ticinus, & Addua viſu
Cærulus,

176 fluctibus *ante Heinſ.* 177 gladiique *MS. quod venuſtum ait Heinſ.*
179 proſpexit *ante Heinſ.* 193 ut *Raphel.*

176 De hoc jam dictum ad 172. Eridanum hunc cæleſtem *Noti convexa rigare*, verſus meridionalem polum ſ. antearcticum tendere, ut reliqua, quæ hic ἀσρολογεῖ noſter, ipſo conſpectu ſphæræ optime declarantur.

180 *Dejecta cervice* ad *Getas* pertinere, metu perculſos dejectosque vix monitu opus eſt.

188 Comparemus illa Germanici ad v. 172 laudata, *Vulnere reddentem flammas Jovis*, cui reſpondet ſolum ibi *anheli* epitheton.

190 *Meditatur* non ad ſolam cogitationem referri, ſed ad ipſam operis exercitationem, etiam hic res, de qua agitur, oſtendit.

191 *Vultu* ſuo illo lucido, qui ipſe Sol eſt, diffundit lumen Phœbus, quem imitari Phaëthon auſus eſt. Ideo Phœbus *pater ora ſui ſacro medicamine nati Contigit: & rapidæ fecit patientia flammæ Impoſuitque comæ radios*, Ovid. Met. 2, 124.

Cærulus, & velox Atheſis, tarduſque meatu
Mincius, inque novem conſurgens ora Timavus.
Inſultant omnes profugo, pacataque lætum
Invitant ad prata pecus. jam Pana Lycæum,
Jam Dryadas revocant, jam ruſtica numina Faunos.
Tu quoque non parvum Getico, Verona, triumpho
Adjungis cumulum: nec plus Pollentia rebus
Contulit Anſoniis, aut mœnia vindicis Aſtæ.
Hic rurſus, dum pacta movet, damniſque coactus
Extremo mutare parat præſentia caſu,
Nil ſibi perjurum ſenſit prodeſſe furorem,
Converti nec fata loco; multiſque ſuorum
Diras pavit aves; inimicaque corpora volvens
Jonios Atheſis mutavit ſanguine fluctus.
Oblatum Stilicho violato fœdere Martem
Omnibus arripuit votis, ubi Roma periclo
Jam procul, & belli medio Padus arbiter ibat.
Jamque opportunam motu ſtrepuiſſe rebelli

Gaudet

204 Haſtæ *MSS. etiam Cuj.* 205 novat *malebat Heinſ.* 207 ſentit *MSS.* 209 aquas *MS.* 212 medius *vulg.* medius belli *Barth. 2.* 213 ſtatuiſſe *Baſ. marg.*

198 De ſeptem an *novem Timavi ostibus* dictum ad 7, 120.

202 Ad *Veronam* prælio ſuperatum fuiſſe dicit Alaricum, cum poſt Pollentinam cladem denuo arma moveret: itemque ad *Aſtam* urbem.

205 *Pacta movere*, non ſtare conditionibus de quibus convenit.

207 *Fata loco converti* poſſe putabat Alaricus, feliciorem ſe futurum in illis partibus ultra Padum remotis, quam fuerat propius Romam. Recordabuntur hic, qui noſtros de religione libros amant, opinionum Balaci Num. 24, 23. & Syrorum 3 Reg. 20, 23.

209 Ultrane conſuetum extendit *Jonios fluctus*, cum in intimum Adriæ ſinum influat Atheſis: an horribili hyperb. decoloratum ait totum mare Adriaticum quam longum eſt usque ad Calabriam & Epirum, ubi demum iacipit Jonium? Neutro opus eſt, *Jonii fluctus* ſunt *ſinus Jonius*, κόλπος Ἰόνιος, quo nomine etiam hiſtorici mare Adriaticum appellant. Vid. Palmer. ad Thuc. 1, 24 pr.

210 Nimis forte bonum virum hic putabant poëtam noſtrum, qui tum erant magni politici. Non debebat *votis omnibus*, certe non apertis, *arripere perfidiam* Alarici Stilicho; ſed ingemiſcere infortunio illius & ſuo, qui cogeretur invitus cæde hominum pacem parare Italiæ. Cf. ad v. 219.

Gaudet perfidiam. Præbensque exempla labori
Suſtinet accenſos æſtivo pulvere ſoles.
Ipſe manu metuendus adeſt, inopinaque cunctis
Inſtruit arma locis, &, qua vocat uſus, ab omni
Parte venit. Feſſo ſi deficit agmine miles,
Utitur auxiliis damni ſecurus, & aſtu
Debilitat ſævum cognatis viribus Iſtrum,
Et duplici lucro committens prælia vertit
In ſe barbariem nobis utrimque cadentem.
Ipſum te caperet, letoque, Alarice, dediſſet,
Ni calor incauti male feſtinatus Alani
Diſpoſitum turbaſſet opus. prope captus anhelum
Verbere cogis equum. nec te vitaſſe dolemus.
I potius genti reliquus, tantiſque ſuperſtes
Danubii populis, i, noſtrum vive tropæum.
Non tamen ingenium tantis ſe cladibus atrox
Dejicit: occulto tentabat tramite montes,
Si qua per ſcopulos ſubitas exquirere poſſet

In

214 laboris *vulg.* 215 æſtivos accenſo *conj. Heinſ.* 217 quo *malit Heinſ.* 227 gentis reliquum *ante Heinſ.* 228 in noſtrum *ante Heinſ. qui vid. ad Ovid. 4, 127 & 14, 126. Sed add. Burm. ad locum priorem.* 230 montis *vulg.* obliquo-vertice montis *MS.* 231 ſi quas *vulg.*

214 Interpungendum ante *Præbensque*, cum nova res adjungatur. Qua in re etiam τῇ *que* locum eſſe, Suetonii aliorumque exemplis monuit Cl. Erneſtus ad Sueto. Nero. 38.

215 Conf. 21, 350.

218 De aſſumtis Alanorum, Geticæ gentis ipſius quoque, contra ſuos populares auxiliis agit, de quibus conf. 26, 580 ſq. Ceterum hic etiam hominem minime malum ſe probat Claudianus, qui tribuat Stilichoni conſilium & aſtum, barbaros mutuis cædibus arterendi. Inſanum quantum plus aceti in pectore habent hodie proceres, qui negant ſe agere quod faciunt, ſed Pacem & Conſtitutionem ſe noſtram tueri, ſerio teſtantur. Verſus hi pulcherrimi, veriſſimi (vid. Oroſ. 7, 37 pr. & 43) niſi quod parum decebat Claudianum, hæc vivo Stilichone in laudibus illius commemorare publice &c.

224 *Alanus* ille Saulus vocatur Paulo Diacono Hiſt. Miſc. 13, 26 qui vero totam hanc hiſtoriam ita narrat, ut multum a noſtro & Prudentio in Symm. 2, 709 ſq. diſſentiat. De hoc porro nimio Sauli vel Saulis ardore, & periculo Alarici, nihil, puto, alii. Captam non multo poſt ab illo Romam, mirum non eſt taceri a noſtro: etiam ſi forte ſupervixerit.

In Rhætos Galloſque vias. ſed fortior obſtat
Cura ducis. quis enim divinum fallere pectus
Poſſit, & excubiis vigilantia lumina regni?
Cujus conſilium non umquam repperit hoſtis,
Nec potuit texiſſe ſuum. ſecreta Getarum
Noſſe prior, celerique dolis occurrere ſenſu.
Omnibus excluſus cœptis conſidit in uno
Colle tremens: frondeſque licet depaſtus amaras
Arboreo figat ſonipes in cortice morſus,
Et tetris collecta cibis annique vapore
Sæviat aucta lues, & miles probra ſuperbus
Ingerat obſeſſo, captivaque pignora monſtret:
Non tamen aut morbi tabes, aut omne periclum
Docta ſubire fames, aut prædæ luctus ademtæ,
Aut pudor, aut dictis movere procacibus iræ,
Ut male tentato toties ſe credere campo
Cominus auderet. nulla eſt victoria major,
Quam quæ confeſſos animo quoque ſubjugat hoſtes.
Iamque frequens rarum decerpere transfuga robur
Cœperat, inque dies numerus decreſcere caſtris;
Nec jam ſeditio paucis occulta parari,
Sed cunei totæque palam diſcedere turmæ.
Conſequitur, vanoque fremens clamore retentat,
Cumque ſuis jam bella gerit: mox nomina ſupplex

Cum

234 excubias *per appoſitionem ad* lumina *malebat Heinſ.* numina *Vic. Vien. Baſ. marg. Plant. marg.* pfallere *Vic.* 238 conſidit *MSS.* conſedit *vulg.* in imo *Baſ.* 241 amnisque *MS.* annisque, *it.* animique, omnique *MSS.* animique pavore *MS.* 244 rabies *MSS. Vic. Vien. Baſ. marg.* 252 deditio *ante Heinſ.* 253 deſcendere *MSS.* diſcernere, decreſcere *MS.* deſciſcere *conj. Heinſ.* 255 numina *ante Heinſ. qui* nomina *ex MSS. dedit, & firmavit exemplis aliorum.*

243 *Captiva pignora*, conjuges, liberos jam incluſos, mox venturos in poteſtatem hoſtis.

255 *Nomina - ciet*, nobiliſſimos quosque & inſignes nominatim compellat, rogat, ut aut ſecum & pro ſe pugnent, aut ſe, cauſam malorum, interficiant. Sic 5, 369 it. 22, 153 ubi vid.

Cum fletu precibusque ciet, veterumque laborum
Admonet, & fruſtra jugulum parcentibus offert:
Defixoque malis animo ſua membra ſuaſque
Cernit abire manus. qualis Cybeleia quaſſans
Hyblæus procul æra ſenex revocare fugaces
Tinnitu conatur apes, quæ ſponte relictis
Deſcivere favis; ſonituque exhauſtus inani
Raptas mellis opes, ſolitæque oblita latebræ
Perfida deplorat vacuis examina ceris.
Ergo ubi prælucſæ voci laxata remiſit
Frena dolor, notas oculis humentibus Alpes
Adſpicit, & nimium diverſi ſtamine fati
Præſentes reditus, fortunatosque revolvit
Ingreſſus. ſolo peragens tum murmure bellum,
Protento leviter frangebat mœnia conto,
Irridens ſcopulos: nunc deſolatus & exſpes
Debita pulſato reddit ſpectacula monti.
Tunc ſic Auſonium reſpectans æthera fatur:
„*Heu regio funeſta Getis, heu terra ſiniſtris*
Auguriis calcata mihi, ſatiare nocentum
Cladibus,

261 conatus *MS.* 266 notasque *ante Heinſ.* 270 (Pro) tanto *Vien. marg.* 273 dixit *Cuj.*

259 *Cybeleia æra* pelves & tintinnabula, qualibus uti & tinnitum ſtrepitumque excitare ſolebant Cybeles ſ. Matris Deum cultores, Galli præſertim illi ſ. exſecti.

260 *Hyblæus* ſenex, incola Hyblæ, Attici montis, cujus apes & mella præter ceteras laudantur.

267 *Stamen fati*, ſolita Metaphora a colo & filis Parcarum, notat tenorem & continuationem eventuum fortunæ.

269 *Murmur* intelligo imperia, non magno clamore promulgata, ſed paucis amicis circumſtantibus ſubmiſſa voce impertita. Sic tum peragebat ſine ſtrepitu bellum.

270 Utrum hæc de *protento conto*, & *ſcopulis irriſis* hiſtoricum quid habeant, an modo ſint ſymbola arbitraria poëtæ, quibus auctoritatem & potentiam Alarici indicare voluerit, in medio relinquo: niſi quod v. 272 *debita pulſato monti ſpectacula* ſuadere videntur quiddam ſimile Xerxis inſolentiæ compedes iniicientis & verbera intentantis mari.

274 In hac oratione ne de ipſo ſoliloquio ſive Monodia dicam, quod

Cladibus, & tandem noſtris inflectere pœnis!
En ego, qui toto ſublimior orbe ferebar,
Ante tuum felix aditum, ceu legibus exſul,
Addictuſque reus flatu propiore ſequentum
Terga premor. quæ prima miſer, quæ funera dictis
Poſteriora querar? non me Pollentia tantum,
Nec captæ cruciaſtis opes. hoc aſpera fati
Sors tulerit, Martiſque vices. non funditus armis
Concideram. ſtipatus adhuc, equitumque catervis
Integer, ad montes reliquo cum robore ceſſi,
Quos Apenninum perhibent. Hunc eſſe ferebat
Incola, qui Siculum porrectus aduſque Pelorum
Finibus ab Ligurum populos complectitur omnes
Italiæ, geminumque latus ſtringentia longe
Utraque perpetuo diſcriminat æquora tractu.
Huc ego continuum ſi per juga tendere curſum,
(Ut prior iratæ fuerat ſententia mentis;)
Jam deſperata valuiſſem luce, quid ultra?

Omnibus

282 raptæ *Barth.* cruciatis *ante Heinſ.* 288 ad Lig. *vulg.* a Lig. *MSS.* ad *etiam Barth.* amplectitur *ante Heinſ.* 290 diſterminat *MSS. ut* 3, 175. 291 hunc, hic, hoc, hæc, hinc *al.* continuo — curſu *MS.* 293 voluiſſem *vulg.*

quod genus univerſum impugnare, nimium forte audax fuerit, illud certe reprehendendum videtur, quod illa nimis figurata & picta eſt: ut illud quod v. 280 dubitat, *quæ prima, quæ poſteriora* queratur, quod a v. 286 Apennini deſcriptionem interit.

278 *Ante tuum aditum*, ante aliquanto quam te adirem: collectis ex Græciæ & Illyrici præda divitiis.

279 *Flatu - ſequentum terga premor* picturam habet Ovidianæ ſimilem Met. 1, 539 *Tergoque fugaci Imminet, & crinem ſparſum cervicibus adflat.* Et 5, 616 *Ingens Crinales vittas adflabat anhelitus oris.*

286 Vera & pulchra Apennini deſcriptio, qua hodie utuntur, qui orbem noſtrum per illa montium & ultra terræ planitiem eminentium, & ſub mari adeo porrectorum, juga deſcribunt: ſed quam in ejusmodi occaſione in mentem venire Alarico, nimis improbabile eſt. Audirem, ſi iſta narraret Alaricus otioſus cuicunque amico.

293 Si *deſperata jam luce* vitæ hujus, felicitatis certe, potuiſſem Italiam, quam longa eſt, per Apennini juga percurrere; quid profeciſſem? Hoc certe ut glorioſius & propius Romam perirem. Diceretur, *magnis tamen excidit auſis*, quod in Phaëthontis ſepulcro ſcriptum memorat Ovid. Met. 2, 327.

Omnibus oppeterem fama majore periſtis:
Et certe moriens propius te, Roma, viderem.
Ipſaque per cultas ſegetes mors noſtra ſecuto
Victori damnoſa foret. Sed pignora nobis
Romanus, caraſque nurus prædamque, tenebat.
Hoc magis exſertum raperem ſuccinctior agmen.
Heu, quibus inſidiis, qua me circumdedit arte
Fatalis ſemper Stilicho! dum parcere fingit,
Rettudit hoſtiles animos, bellumque remenſo
Evaluit transferre Pado. Proh fœdera ſævo
Deteriora jugo! tunc vis extincta Getarum.
Tunc mihi, tunc letum pepigi. violentior armis
Omnibus expugnat noſtram clementia gentem.
Mars gravior ſub pace latet, capiorque viciſſim
Fraudibus ipſe meis. Quis jam ſolatia feſſo
Conſiliumve ferat? ſocius ſuſpectior hoſte.
Atque utinam cunctos licuiſſet perdere bello!
Nam quiſquis duro cecidit certamine, numquam
Deſiit eſſe meus. melius mucrone perirent,

Auſer-

294 meliore *vulg.* peremtis *MSS.* majore perillis *Cuj. f.* perielis.
302 extulit *Vic.* rettulit *alii omnes.* rettudit *MSS.* & *Baſ. marg.* & *verum judicavit cum Barth. Heinſ.* 309 dabit *MSS.*
310 o utinam *MSS.* 312 deſinit, deſiit *MSS.*

296 Turbatus nimium ordo impedire poteſt etiam non rudem lectorem: Ipſa mors noſtra damnoſa victori fuiſſet, perſequi nos coacto per ſegetes, easque conculcare.

297 Obiicit ſibi, quod commodius amicus excuſandi illius cauſa diceret, Non conſultum fuiſſe vaſtare Italiam, cum haberent Romani captivas Getarum vxores & alia pignora. Reſpondet, Tanto expeditius futurum fuiſſe agmen. Hoc enim eſt *exſertum*, vt brachium non impeditum pallio, toga, penula.

302 *Rettudit*, minus acrem & velut hebetem reddidit animum meum, paullo ante hoſtilem. Solet noſter illo verbo præſertim de lucis radiis uti, cum illi, ut ſagittæ obtuſæ, minus ſunt penetrabiles. Quod duplicata eſt poſt ſyllabam *re* prima verbi conſonans, poterat etiam intermitti, cum optimi quique libri eam ſyllabam ancipitem eſſe oſtendant. Sed dictum hac de re copioſe in Theſauris.

307 In hoc bene conſulit patrono ſuo Stilichoni, quod inducit confitentem Alaricum, arte ſe ſua, fraudibus ſuis captum.

Auferretque mihi luctu leviore ſodales
Victa manus, quam læſa fides. nulluſne clientum
Permanet? infenſi comites: odere propinqui.
Quid moror inviſam lucem? qua ſede recondam
Naufragii fragmenta mei? quæve arva requiram,
In quibus haud umquam Stilicho, nimiumque potentis
Italiæ noſtras nomen circumſonet aures? „
Hæc memorans inſtante fugam Stilichone tetendit
Expertas horrens aquilas. comitatur euntem
Pallor, & atra Fames, & ſaucia lividus ora
Luctus, & inferno ſtridentes agmine Morbi.
Luſtralem ſic rite facem, cui lumen odorum
Sulfure cæruleo nigroque bitumine fumat,
Circum membra rotat doctus purganda ſacerdos,
Rore

315 offenſi *MSS.* 319 circumſonat *al.* 324 *pro* rite, *quod habent etiam Cuj. & Claver.* triſte *reliqui, etiam Barth.*

321 *Aquilas* pro ipſis jam Romanis legionibus ponit antiquo more, licet eo tempore forte raras aquilas, pro quibus dracones tum magis in uſu fuiſſe, vel noſter poëta ſatis oſtendit. Legionum nomina eo tempore ſubſtitiſſe, ſatis docet Notitia utriusque Imperii: de diſciplina & honore huius militiæ legionariæ alia quæſtio eſt. Vid. Schelius ad Hygi. p. 87.

323 *Stridentes Morbi* ſignant febres, quarum frigus ſtridor dentium comitari ſolet.

324 Verſus hinc ſeptem, quid hic ſibi velint, me non ſatis intelligere, fateor, ac mirari, quid ſit, quod nemo, quidquam hic ſibi dubium videri, indicavit. Eſt hic imago ſacerdotis luſtrandi piandive cauſa facem rotantis, deinde piacula ſ. λύματα, corpora quibus in cerimonia uſus eſt, retro trans caput jactantis: ſed cui rei illuſtrandæ ea imago ſervire debeat, non declarat poëta. Forte hoc vult, Ut poſt luſtrales cerimonias fugiunt mali dæmones, & quæcunque peſtes: ſic Alaricus pellitur, & cum illo, tanquam face piaculari, ejecto fugiunt Pallor, Fames, Luctus, illius adhuc comites.

325 Fumum *ſulfuris cæruleum* intelligi, vix monitu opus eſt. Nempe phyſica etiam ratio docet, fumum ſulfuris eſſe ipſum ſulfur diſſolutum & diſſipatum per aëra: eadem bituminis ratio.

326 *Doctus purganda*, Græciſmus, doctus luſtrationes, purgationes, καθάρσεις. De ipſo apparatu luſtrali hic agere, & ritus gentilium e Judaicis derivatos percenſere, longum eſt, & librorum materia: ut illorum, quos Lomeiero debemus. *Rorem pium* eſſe aquam luſtralem, *ſulphur, bitumen*, lauros, *herbas*, antiquam talium ſacrorum materiem, *purificum Iovem*, quem καθάρσιον vocant Græci; *Triviam* Dianam, qua Hecate eſt, & inferorum

Rore pio ſpargens, & dira fugantibus herbis,
Numina purificumque Jovem Triviamque precatus,
Trans caput averſis manibus jaculatur in auſtrum
Secum rapturas cantata piacula tædas.
Acrior interea viſendi Principis ardor
Accendit cum plebe patres, & ſæpe negatum
Flagitat adventum. nec tali publica vota
Conſenſu tradunt atavi caluiſſe per Urbem,
Dacica bellipotens cum fregerat Ulpius arma,
Atque indignantes in jura redegerat Arctos,
Cum faſces cinxere Hypanin, miratæque leges
Romanum ſtupuit Mæotia terra tribunal.
Nec tantis patriæ ſtudiis ad templa vocatus,
Clemens Marce, redis, cum gentibus undique cinctam

328 terrificumque *vulg.* turif. *vel* turrif. *MS.* luſtrificum *conjiciebat Heinſ. ut Val. Fl.* 3, 448. *Sed* purificum *MSS.* 329 adverſis *Cuj.* averſus *Vien. Baſ. Plant. quod placet.* 330 nupturas *Baſ. marg.* 335 fregerit -- redegerit *vulg.* Dacia *Ald. Junt. Sed* Dacica *jam Vic. Vien. Baſ.* 337 cum cinxere faces *Vic. Ald. Junt. Baſ. Sed* cum faſces cinxere *Vien. Baſ. marg. &c.* 338 Mæotica *vulg.*

inferorum domina, tralaticium eſt & ad Theocriti Virgiliique Pharmaceutrias, ad Tibulli 1, 2. 61, ad Nemeſia. Ecl. 4, 63 &c. a viris doctis explicatum.

329 Quod *trans caput, & averſis manibus* jactantur *tædæ* h. e. faces, λύματα ſ. piacula, illud ipſum quoque frequenter obſervatum: hic illud neſcio an ſingulare, quod *in auſtrum*. Id videtur ideo factum, quod ſedes ibi eſſet dæmonum. Certe Porphyrius p. cxxi Barneſ. huc trahit: quod antro Nympharum Homerus Od. N. 112 tribuit duplices januas, ad boream alteras, mortalium commeatui deſtinatas, alteras ad auſtrum, quem DIs aſſignarent, τὸν Νότον θεοῖς νέμοντες &c.

331 Hic redit poëta ad argumentum ſuum, ad præſentiam Imperatoris in urbe ſua, ſuſcipiendumque ibi conſulatum, a quo diſceſſerat v. 126 exordio altius repetendo a clade Alarici.

335 Non ita expetitus eſt adventus Ulpii Trajani in urbem poſt victorias Dacicas. Harum victoriarum inſigne monimentum exſtat columna Trajani juſto volumine explicata a Fabretto. Sed utrum, quando, quomodo, cum exercitu victore ad *Arctos, Hypanin, Mæoticam* pervenerit, non puto, poſſe demonſtrari hodie. Certe quatenus nota eſt Dacia Trajani provincia, ultra Iſtrum non multum producta videtur. Sed legit Claudianus Dionis hiſtorias, de quibus forte nimis pauca excerpſit nobis Xiphilinus.

340 *Clementis* elogio Marcum Aurelium honorat, quæ virtus amabiles & gratioſos reddit. Et tamen præfert illi hac laude Honorium.

Exuit Heſperiam paribus Fortuna periclis.
Laus ibi nulla ducum: nam flammeus imber in hoſtem
Decidit: hunc dorſo trepidum flammante ferebat
Ambuſtus ſonipes: hic tabeſcente ſolutus
Subſidit galea, liquefactaque fulgure cuſpis
Canduit, & ſubitis fluxere vaporibus enſes.
Tunc contenta polo mortalis neſcia teli
Pugna fuit: Chaldæa mago ſeu carmina ritu
Armavere Deos: ſeu, quod reor, omne Tonantis
Obſequium Marci mores potuere mereri.
Nunc quoque præſidium Latio non deeſſet Olympi,
Deficeret ſi noſtra manus. Sed providus æther
Noluit humano titulos auferre labori,
Ne tibi jam, Princeps, ſoceri ſudore paratam,
Quam meruit virtus, ambirent fulmina laurum.
Jam toties miſſi proceres reſponſa morandi
Rettulerant, donec differri longius Urbis
Communes

343 fumante *MSS.* 345 ſubſedit *ante Heinſ.* 351 ſubſidium *MS.* 352 veſtra *MS.* 355 vulnera *MSS.* fulgura *conj. Heinſ.* 357 orbis *contra exemplaria omnia Barth. & obſcutus illi in altera edit. Heinſ.*

340 Ad Marcomanorum & Quadorum motum alii paſſim populi ab Illyrici limite usque in Galliam, res novas moliebantur. Victoria hæc eſt, quam Jovi pluvio tribuiſſe credibile eſt gentiles, cujus etiam imago eſt in Columna Antonini Pii; Chriſtianorum precibus impetratam, noſtri credunt non injuria: licet de Fulminatrice legione, & de literis ad Senatum Marci, alia omnia cordatiores ſentiant, quam quæ perſuaderi ſibi paſſa eſt pia credulitas. Vid. Dio Reimarianus 71, 8.

342 Modo partem cæleſtis auxilii noſter memorat terribilem hoſtibus; tacet de pluvia ſitienti Romanorum exercitui indulta.

344 *Tabeſcere* hic eſt liqueſcere ab igne & diſſolvi.

346 *Vapores* hic de vehementiſſimo igne fulminis, quo ferrum diſſolvi poteſt.

348 Arnuphin *Magum* nominavit Dio, refutatus a Xiphilino l. c.

353 Noluit Providentia Divina titulum & honorem victoriæ minuere vel auferre Honorio per ejusmodi miraculum. Callide hic tacet Poëta de Theodoſii contra Eugenium victoria, de qua cecinerat illud 7, 96 *O nimium dilecte Deo* &c.

357 *Urbis preces*, non *Orbis*, *differri* longius paſſa non eſt *Roma*, Dea urbis cognominis, ejusque velut genius. Nihil hic ταυτολόγον, quod mirum eſt Heinſium credidiſſe Barthio.

Communes non paſſa preces penetralibus altis
Profiluit, vultuſque palam confeſſa coruſcos
Impulit ipſa ſuis cunctantem Roma querelis:
„*Diſſimulata diu triſtes in amore repulſas*
Veſtra parens, Auguſte, queror. Quonam uſque tenebit
Prælatus mea vota Ligus, vetitumque propinqua
Luce frui, ſpatiis diſcernens gaudia parvis,
Torquebit Rubicon vicino numine Tibrin?
Nonne ſemel ſpreviſſe ſat eſt, cum reddita bellis
Africa venturi luſit ſpe Principis Urbem?
Nec duras tantis precibus permovimus aures?
Aſt ego frenabam geminos, quibus altior ires,
Electi candoris equos, & nominis arcum
Jam molita tui, per quem radiante decorus
Ingrederere toga, pugnæ monumenta dicabam,

359 profiliit *vulg.* *Sed* profiluit *meliores.* 362 precor *MSS.* Ligur *vulg.* *Sed* Ligus *MSS. hic & al.* 364 decernens *vulg. Sed* diſc. *MSS. Vien. & Baſ. marg.* 372 ferebam *Baſ. marg.* docebam *it.* parabam *MSS.*

361 *Diſſimulata* Græciſmo eleganti, quo uſus etiam Ovid. Art. 1, 690 *Veſte virum longa diſſimulatus erat* Achilles.

363 Liguriæ itaque adſcribit Mediolanum? nempe latius ſumtæ (de qua Cluver. 1, 7 & 8) ut poëtæ non multum laborant de regundis finibus. Et ſane Ligures etiam maritimi, quorum Genua caput, Mediolano & aulæ Honorii propiores longe quam Romani. Cf. 443. *Rubicon* ille, terminus licet quondam Galliæ provinciæ, tenuis tamen per ſe & contemtibilis, quatenus *ſpatiis parvis diſcernit* ac diſtinet *gaudia* accolarum, Auguſtum videre cupientium, *torquebit*, invidia & æmulatione ex *vicino* ſibi *numine* Auguſti, ipſum patrem *Tiberim*, quem vetat ita *propinqua luce* Imperatoris *frui*? Propter viciniam ſedis Auguſtæ Rubicon audet ſe præferre Tiberi.

366 *Reddita* imperio Honorii *bellis* contra Gildonem geſtis, quæ alienata illius rebellione fuerat, *Africa.* Per hanc occaſionem ſperabatur adventus Imperatoris in urbem.

369 Ego, Roma, jam parabam jugum equorum candidorum, quibus in triumpho uterere. Ipſum *ire altius* in equo vel in curru jam ſummum faſtigium notabat, cum ipſi Imperatores pedibus ſuis irent in urbe ordinarie. Pergit Roma, iam *moliebar arcum* triumphalem *nomini* tuo dedicandum. Talia monimenta non modo augebant triumphi ſplendorem: ſed titulo, qui in Zophoro ſcribebatur, victoriarum ſervabant memoriam. Hoc ita eſſe, qui ſuperſunt hodie arcus teſtantur.

Defenſam titulo Libyam teſtata perenni.
Jamque parabantur pompæ ſimulacra futuræ
Tarpejo ſpectanda Jovi, cælata metallo
Claſſis ut aurato ſulcaret remige fluctus,
Ut Maſſyla tuos anteirent oppida currus,
Palladiaque comas innexus arundine Triton
Edomitis veheretur equis: & in ære trementem
Succinctæ famulum ferrent Atlanta cohortes.
Ipſe Jugurthinam ſubiturus carcere pœnam
Præberet fera colla jugo, vi captus & armis,
Non Bocchi Syllæve dolis. Sed prima remitto.
Num præſens etiam Getici me laurea belli
Declinare poteſt? Sedeſne capacior ulla

Tantæ

376 auratos - fluctus *vulg.* auratum - fluctum *MSS.* pontum *MS. Auſus ſum tenui mutatione concinniorem reddere verſum.* 379 equis *vulg.* trementi *malit Heinſ.* 384 nunc *vulg.*

375 *Tarpejus* Jupiter eſt Capitolinus, quod templum in ſaxo Tarpejo ædificatum erat: in hujus templum ingrediebantur triumphantes: præferebantur autem in ferculis aut in curribus vehebantur ſimulacra urbium, pugnarum &c. Quinct. 6, 3. 6 *Chryſippus, cum in triumpho Cæſaris eborea oppida eſſent translata, & poſt dies paucos Fabii Maximi lignea, hæc thecas eſſe oppidorum Cæſaris dixit.*

376 *Auratus remex*, ſplendidum ſpectaculum; fluctus aureos nemo facile hic exſpectat.

378 *Palladia arundine Triton comas* innectit, i. ſumta ex *Tritonis* palude in Africa, e qua ortam ipſam quoque Minervam volunt, & inde appellant *Tritonida*: quemadmodum contra Tritonis palus etiam *Pallantias* a Pallade vocatur teſte Plinio 5, 4. Hic vidit deformitatem oris ſui ab inflatu tibiarum, quæ ex arundine parantur, easque abjecit. Solin. c. 27 *A Philænorum aris non procul palus eſt, quam Triton amnis influit* (cujus genius ille archetypus Triton eſſe videtur, a quo orti, ad quem efficti reliqui) *ubi ſpeculatam ſe artium Deam crediderunt.* Pulchre igitur in triumpho Libyco fabulas Libycas intexit doctus poëta.

380 *Atlantis* montis imago inter fercula triumphalia memoratur, ut indicetur eum eſſe denuo poſt victoriam de Gildone in Romanorum poteſtate. Propter magnitudinem & molem hoc Atlantis ferculum ferunt ſuccinctæ cohortes ſervorum.

381 Triumphum talem præfert, quam vere non diſputo, illi, quo ductus eſt Jugurtha: quod hic Sullæ artibus, & proditione Bocchi, in poteſtatem Romanorum venerit; Gildo vi & armis ſit ſuperatus.

385 *Declinare* q. d. prætervehi.

Tantæ laudis erit? Tua te benefacta morantem
Conveniunt, meritiſque tuis obnoxia virtus
Quos ſervavit amat. Jam flaveſcentia centum
Meſſibus æſtivæ detondent Gargara falces,
Spectandoſque iterum nulli celebrantia ludos
Circumflexa rapit centenus ſæcula conſul.
His annis, qui luſtra mihi bis dena recenſent,
Noſtra ter Auguſtos intra pomœria vidi,
Temporibus variis: eadem ſed cauſſa tropæis
Civilis diſſenſus erat. venere ſuperbi,
Scilicet ut Latio reſperſos ſanguine currus
Adſpicerem? quiſquamne piæ lætanda parenti
Naterum lamenta putet? periere tyranni,
Sed nobis periere tamen. Cum Gallica vulgo
Prælia jactaret, tacuit Pharſalica, Cæſar.

387 ſuis *al.* 388 quod, quem, quam *al.* 390 ſpectatosque *ante Heinſium, qui* ſpectandas *ex uno Mediceo.* 394 tropæi *ante Heinſ. qui dedit* tropæis *ex uno MS.* 397 laudata *Cuj.* 398 putat favere *vulg.*

386 Solent homines tueri beneficia ſua, & quos ſemel ſuſceperunt, ob id ipſum magis amare, quod ſuos putant. Beneficia tua in Romam jure hoc a te poſtulant, debet hoc virtus tua *meritis tuis*, hoc enim eſt *obnoxia, ut ames* & colas, ut honore præſentiæ tuæ afficias urbem, cui ſalutem dediſti. Nec mutabitur ſententia, ſi legas *meritisque ſuis.*

388 Intra centum annos ter modo Auguſtos intra mœnia ſua vidiſſe Romam, aſſeveranti Claudiano malo credere, quam perquirere ea de cauſa omnem Imperatorum a Conſtantino inde ad A. C. 504 hiſtoriam.

389 *Gargara* Myſiæ fertilitatis nomen facta ſunt: hic annos tantum ſignant meſſes.

390 *Conſul* h. e. annus centeſimus rapit ac celeriter adducit ſæculum, intervallum, quo alias ludi ſæculares ſolebant celebrari. *Sæcula* plurium numero dixit, puto, ut indicaret, eſſe in hoc nomine relationem ad plura, quorum quisque ſæculi ſui certum initium & finem numerat. Univerſim orbem centum annorum deſcribere voluit, nihil amplius. Nec enim audienda de ludis ſæcularibus ab Honorio celebratis hauſta ex hoc loco ſententia a Baronio & Gothofredo: quam refellit Pagius ad A. 404, 2.

400 Triumphos ſplendidiſſimos edidit Cæſar de reliquis bellis; de Pompejano, & Pharſalica victoria ſua, non item.

Namque inter ſocias acies cognataque ſigna
Ut vinci miſerum, numquam viciſſe decorum.
Reſtituat priſcum per te jam gloria morem
Verior, & fructum ſinceræ laudis ab hoſte
Deſuetum jam redde mihi, juſtisque furoris
Externi ſpoliis ſontes abſolve triumphos.
Quem precor ad finem Laribus ſejuncta poteſtas
Exſulat, imperiumque ſuis a ſedibus errat?
Cur mea quæ cunctis tribuere Palatia nomen
Neglecto ſqualent ſenio? nec creditur orbis
Illinc poſſe regi? medium non deſerit umquam
Cæli Phœbus iter, radiis tamen omnia luſtrat.
Segnius an veteres Iſtrum Rhenumque tenebant,
Qui noſtram coluere domum? leviuſne tremebant
Tigris & Euphrates, cum fœdera Medus & Indus
Hinc peteret, pacemque mea ſperaret ab arce?

Hic

405 deſſuetæ *Vic.* deſuetæ *Heinſ. ex MSS.* ſumtisque *ante Heinſ.* fultosque *MSS. & Heinſ.* 1. juſtisque *Heinſ.* 2 *ex MSS.* fultosque-ſontesque abſolve *ſuſpicabatur idem.* 411 illic *vulg. Sed* illinc *etiam Baſ. marg.* 414 timebant *vulg.* 428 obſtare parenti *MS.*

405 Difficile eſt non modo conſtituere, quid ſcripſerit poëta: ſed etiam quæ videatur commodior lectio. De ſententia non laboramus. Poſuit eam aliis quoque locis. Ut 15, 430 *Juſto magnoque triumpho Civiles abolete notas:* & 26, 56. *Obſeſſi Principis armis Excuſate nefas.* —— *Alpinum gladiis abolete pudorem.* Formulæ *Abolere notas* vel *pudorem*, *Excuſare nefas*, *Abſolvere triumphos ſontes*, eandem omnes vim habent, nempe facere, ut earum rerum homines obliviſcantur. Jam in hoc noſtro loco illud fieri poteſt vel *ſumtis ſpoliis* h. e. partis, captis ab hoſte; vel *juſtis ſpoliis*, ut intelligatur *captis* vel *partis*; vel denique dici poteſt Honorius hoc facere *fultus* h. e. innixus & elatus, Metaphorice ut Cic. Offic. 3 c. 22 *Imperium gloria fultum.*

407 *Lares* h. e. domus ac *ſedes Poteſtatis* atque Imperii Romani Roma eſt, a qua abeſſe & velut *exſulare* non debet.

409 *Palatium* Romanum nomen proprium eſt, a quo Palatinus mons dictus, a quo poſtea domus omnes Auguſtorum Palatia dicta ſunt.

411 Sol nunquam egreditur *iter* ſuum, eam, quæ vocatur ecliptica. Hæc ſplendidior fuerit comparatio, ſi ſumatur Philolaica illa hypotheſis de ſole in medio Planetarum quieſcente, a qua non alienum fuiſſe noſtrum, ad 1, 1 monuimus.

Hic illi manſere viri, quos mutua virtus
Legit, & in nomen Romanis rebus adoptans
Judicio pulcram ſeriem, non ſanguine, duxit.
Hic proles atavum deducens Aelia Nervam,
Tranquillique Pii, bellatoreſque Severi.
Hoc civis dignare forum, conſpectaque dudum
Ora refer, pompam recolens ut mente priorem,
Quem tenero patris comitem ſuſceperat aevo,
Nunc duce cum ſocero juvenem te Tibris adoret.„
Orantem medio Princeps ſermone refovit:
„*Numquam aliquid fruſtra per me voluiſſe dolebis,*

422 hic *al.* hunc - chorum *MSS.* 423 ſub mente *vulg.* vt *ex MSS. Heinſ.* priorum *MSS.*

417 *Manſere* i. habitarunt: quæ deinde ratio in vulgarem conſuetudinem loquendi abiit. Ceterum loquitur non de antiqua conſuetudine militiæ, qua *vir virum legere* jubebatur, ad cujus latus pugnare vellet; neque de lectione per ſuffragia ad honores gerendos; ſed de more adoptandi ſibi ſucceſſorem imperii, non illo antiquo Cæſarum, *e ſinu uxoris*, *intra domum*, ſed exemplo Nervæ, qui eſſet optimus, de qua ratione pulchre diſputat Plin. Pan. 7. *Mutua virtus* etiam hic locum habet: neque enim legi ſe paſſus eſſet ſucceſſorem Trajanus a Domitiano: certe de Plinii & Claudiani ſententia. *Rebus Romanis adoptare* eſt legere ſucceſſorem, qui rebus Ro. h. e. imperio præſit; *in nomen*, qui tanquam filius nomen adoptivi patris gerat. Eadem formula utitur Plin. Pan. 88.

420 Hic Romæ habitauit *proles Aelia*, nomen Hadriani, ab Antonino Pio, quem is adoptavit, transmiſſum ad ſucceſſores. Antonini Pii autem *proavus* (abavus M. Aurelii, Commodi *atavus*) fuit *Nerva*, cujus nomen ad Trajanum filium, Hadrianum nepotem, Antoninum pronepotem &c. derivatum, antiquæ inſcriptiones teſtantur. Idem de *Antoninorum Piorum*, & *Severorum* nominibus, verum eſſe, qui titulos Imperatorum luſtrabit, comperiet. Quod autem hic *proles deducere* dicitur *atavum*, videtur Hypallage eſſe. Hoc, puto, indicatur, ſi incipias ab *adnepote* deveniri tandem ad *atavum*. Sed cur non ſcribimus *adavum*, ut §. 5 Inſtit. de Gradib. Cognat.

421 *Tranquillus* jam aliquanto ante in Auguſtorum titulis fuit. Quin abſtracto inde *Tranquillitatis* nomine ipſum Imperatorem Auguſtum appellarunt Vegetius R. Mil. 2 prol. atque Eutropius præf. ad Valentem. Videtur ergo noſter *Tranquillum* hic poſuiſſe ut Synonymum *Auguſti*. Nerva hoc cognomine deſignatus a Pacato Pan. 11, 6.

422 *Hunc* Auguſtorum *chorum*, qui Romæ habitarunt *dignare* tu, qui *civis* illorum & Romæ es, imitatione & ſocietate.

423 Memoriam tribuit Tiberi, qua recordetur prioris pompæ, qua puerum Honorium cum patre olim invectum *ſuſceperat*; & reverentiam, qua *adoret* nunc juvenem cum ſocero Stilichone.

O Dea, nec legum fas eſt occurrere matri.
Sed nec poſt Libyam (falſis ne perge querelis
Incuſare tuos) patriæ mandata vocantis
Sprevimus. advectæ miſſo Stilichone curules,
Ut noſtras tibi, Roma, vices pro principe conſul
Impleret, generoque ſocer. Vidiſtis in illo
Me quoque. Sic credit pietas; non ſanguine ſolo,
Sed claris potius factis, experta parentem.
Cuncta quidem centum nequeam perſtringere linguis,
Quæ pro me mundoque gerit: ſed ab omnibus unum,
Si fama necdum patuit, te, Roma, docebo,
Subjectum noſtris oculis, & cujus agendi
Spectator vel cauſſa fui. Populator Achivæ
Biſtoniœque plagæ, crebris ſucceſſibus amens,
Et ruptas animis ſpirans immanibus Alpes,
Jam Ligurum trepidis admoverat agmina muris,
Tutior auxilio brumæ, (quo agentibus illis
Sidere conſueti favet inclementia cœli)
Meque minabatur calcato obſidere vallo,

Spem

428 obſtare parenti *MS.* 431 ſecures *MSS.* 440 fuit *vulg.*
443 ripis *pro* muris *Cuj.* 445 frigore *vulg.*

428 *Occurrere* eſt etiam adverſari, ut in illo Cic. Off. 2 c. 2 *Occurritur nobis a doctis. Legum mater* pulchre dicitur Roma, cum etiam ſub Imperatoribus valerent leges in urbe latæ & rogatæ in comitiis.

429 *Poſt Libyam* Gildone victo receptam, negat Honorius ſpreta a ſe *mandata* Romæ, *patriæ*, ipſum vocantis: miſſum enim cum ſella curuli Stilichonem, qui vice Honorii conſulatum gereret.

434 *Sic credit pietas* mea: ſic credo ego Honorius &c.

437 *Ab omnibus unum*, h. e. *de* vel *ex* omnibus, ut ab arbore poma decerpuntur.

440 Incipit narrare eventus belli Getici contra Alaricum, de quibus agit carmen 26. Argutum eſt illud *ſpectator vel cauſa* fui.

441 *Biſtoniam* pro Thracico ſæpe noſter ponit, exemplo optimorum.

443 Etiam hic *Ligurum* nomen late patet, vt ſupra v. 363.

445 *Sidus* hic tempeſtatem notat & aëris conſtitutionem, a comparatione Solis ad terram noſtram & ſidera alia pendentem, quam deinde ſideribus tribuere, orta a Metonymia doctiorum errore, ſolent etiam aſtrologi. Getæ, frigidæ regionis ad Iſtrum incolæ, brumam in Italia facile tolerant. Cf. 4, 30.

Spem vano terrore fovens, ſi forte, remotis
Præſidiis, urgente metu, qua vellet, obirem
Conditione fidem. Nec me timor impulit ullus,
Et duce venturo fretum, memoremque tuorum,
Roma, ducum, quibus haud umquam vel morte parata
Fœdus lucis amor pepigit diſpendia famæ.
Nox erat, & late ſtellarum more videbam
Barbaricos ardere focos: jam claſſica primos
Excierant vigiles, gelida cum pulcer ab Arcto
Adventat Stilicho. Medius ſed clauſerat hoſtis
Inter me ſocerumque viam, pontemque tenebat,
Addua quo ſciſſas ſpumoſior incitat undas.
Quid faceret? differret iter? diſcrimina nullas
Noſtra dabant adeunda moras. Perrumperet agmen?
Sed paucis comitatus erat. nam plurima retro,
Dum nobis properat ſuccurrere, liquerat arma
Extera, vel noſtras acies. Hoc ille locatus
Ancipiti, longum ſocias tardumque putavit
Exſpectaſſe manus, & noſtra pericula tendit

Poſtha-

447 ni forte *MSS.* 450 hoc duce *Raphel. ex conj.* 453 mox & per latum *Vic.* m. e. p. Latium *Vien. & vell. ante Heinſ.* 455 exierant, exuerant *Vien. Sed* excierant *jam Vic.* 457 & ſocerum pontemque viamque *ante Barth.* 463 hic ille locatus *Cuj. & Claver.* hoc ille locatus *Barth. & Heinſ.* hæc ille locutus *al.*

448 *Obire fidem*, ut vadimonium obire. Sperabat Alaricus, quacunque conditione ſe jam exprimere pacem ab Honorio poſſe.

451 Immemor eſt noſter Caudinæ pactionis, & fœderis Numantini. Nempe hæc ad rem ipſius non pertinebant. Debebat profecto modeſtius hic loqui etiam Poëta. *Fœdus lucis amor*, qui metu mortis turpia paciſcitur.

454 *Claſſica* ſunt omnia ſigna tubis data exercitui, ut hic vigiliarum. Sic claſſico ad concionem vocantur milites &c. Videtur autem hic ſignare vigiliam primam diei.

455 Conſideranti *Adduam* & ſitum ad dextram illius ripam Mediolanum, ubi erat Honorius, apparet, a ſeptentrionali plaga (hoc ſatis eſt poëtæ ut vocet *gelidas Arctos*) venire debuiſſe Stilichonem.

458 A ſublicis ligneis, vel lapideis pilis, quibus pons impoſitus eſt, impeditæ & coartatæ aquæ tanto magis incitantur, & agunt ſpumas.

460 *Adeunda* erant Honorio *diſcrimina*, ſi cunctatus eſſet Stilicho.

Poſthabitis pulſare ſuis, mediumque per hoſtem
Flammatus virtute pia, propriæque ſalutis
Immemor, & ſtricto proſternens obvia ferro,
Barbaro fulmineo ſecuit tentoria curſu.
Nunc mihi Tydiden attollant carmina vatum,
Quod juncto fidens Ithaco patefacta Dolonis
Indicio, dapibuſque ſimul, religataque ſomno
Thracia ſopiti penetraverit agmina Rheſi,
Grajaque rettulerit captos ad caſtra jugales.
Quorum, ſi qua fides augentibus omnia Muſis,
Impetus exceſſit Zephyros, candorque pruinas.
Ecce virum, taciti qui nulla fraude ſoporis
Enſe palam ſibi pandit iter, remeatque cruentus,
Et Diomedeis tantum præclarior auſis,
Quantum lux tenebris, manifeſtaque prælia furtis.
Adde quod & ripis ſteterat munitior hoſtis,
Et cui nec vigilem fas eſt componere Rheſum,
Thrax erat: hic Thracum domitor. Non tela retardant.
Objice non hæſit fluvii. Sic ille minacem
Tyrrhenam labente manum pro ponte repellens
Trajecit

468 præſternens *Raphel. ex conj.* 470 nunc tibi *MSS.* 479 tanto-Quanto *legi vult Heinſ. ſine libro.* 482 non vigil. *vulg.* fas ſit *conj. Heinſ.* 483 Thrax ille, hic Thracum *vel* Thrax erat hic, Thracum hic *conj. Heinſ.* 485 manu *Raphel.* Tyrrhenum - manu *conj. Barth.*

467 *Virtus pii* eſt fortitudo, quam ſtimulat incitatque *pietas* ſoceri in generum, magni civis in principem.

470 Iliadis decimæ argumentum, Diomedes Tydei F. & Ulyſſes explorant caſtra Trojanorum, ex intercepto Dolone diſcunt de Rheſi Thraciæ regis adventu & equis, quos interfecto domino in caſtra Græca perducunt.

472 *Religata*, devincta hinc faturitate, hinc *ſomno*, Rheſi agmina penetrare ob id ipſum non fuit difficile.

476 Homerus v. 437 Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

481 *Ripis* Adduæ *munitior* ſtetit Alaricus, quam Rheſus ille.

484 *Sic ille* Cocles Horatius repellens ante pontem jamjam lapſurum, manum Tuſcorum eo clipeo, quo adhuc urbem texerat &c. Sed nec improbaverim Barthii *minacem Tyrrhenum*, quem *manu* repulerit Horatius.

Trajecit clipeo Tibrin, quo texerat Urbem
Tarquinio mirante Cocles, mediisque superbus
Porsennam respexit aquis. Celer Addua nostro
Sulcatus socero. Sed cum tranaret, Etruscis
Ille dabat tergum, Geticis hic pectora, bellis.
Exsere nunc doctos tantæ certamina laudis
Roma choros, & quanta tuis facundia pollet
Ingeniis, nostrum digno sonet ore parentem.„
Dixit, & antiquæ muros egressa Ravennæ
Signa movet; jamque ora Padi, portusque relinquit
Flumineos, certis ubi legibus advena Nereus
Æstuat, & pronas puppes nunc amne secundo,
Nunc redeunte, vehit: nudataque litora fluctu
Deserit, Oceani lunaribus æmula damnis.
Lætior hinc Fano recipit Fortuna vetusto,
Despiciturque vagus prærupta valle Metaurus,

Qua

489 sulcatus *vulg.* 490 *pro* bellis, telis *Raphel. sine libro.* 491 certamine *vulg.* certamina ex *MSS. Heinf.* 497 ore secundo *MS.* recuso, retuso, refuso, retruso *MSS.* 501 deseriturque *Cuj.*

488 Dabat quidem Cocles tergum Etruscis h. e. Etruriæ civibus. Nemo negat. Sed rotundare voluit carmen poëta, & nomen *bellis* referre ad *Etruscis* pariter & *Geticis*.

491 Hortatur Romanos, ut producere velint, hoc enim est *exsererе choros doctos, tantæ laudis certamina*, qui possint carminibus suis comparare veteres Græcorum Romanorumque heroas & Stilichonis facinora. *Choros, certamina* per appositionem, pro choris certantibus: ut 15, 137 *Crinales dentes Effractum ebur.*

495 Æstuaria indicat, vel ostia potius Padi, quæ nunc intrat, nunc relinquit mare Adriaticum, ob quam rem septem maria dicta sunt. *Nereus* maris genius, pater Nereidum. Ceterum describit Ravennæ illum situm, & mutata ibi manu ostia Padi, Procop. de B. Gotth. 1 p. 390. Jornandes Getic. c. 29.

496 *Lunaria damna* vocat ordinarium illum in Oceani litoribus fluxum refluxumque maris, respondentem illis Lunæ mutationibus, quas vulgo etiam vocamus Phases, de quibus Hor. Car. 4, 7. 13 *Damna tamen celeres reparant cælestia Lunæ.* Hic etiam, in sinu maris mediterranei, in Padi ostiis, si non iidem, similes tamen motus observantur.

500 Pergit poëta iter Honorii describere ad mare superum. *Fanum Fortunæ* ad *Metauri* exitum est in Umbria.

501 *Metaurus* nobilitatus clade Asdrubalis, de qua Liv. 27, 43 sq.

Qua mons arte patens vivo ſe perforat arcu,
Admittitque viam ſectæ per viſcera rupis,
Exſuperans delubra Jovis, ſaxoque minantes
Apenninigenis cultas paſtoribus aras.
Quin & Clitummi ſacras victoribus undas,
Candida quæ Latiis præbent armenta triumphis,
Viſere cura fuit. nec te miracula fontis
Prætereunt: tacito paſſu quem ſi quis adiret,
Lentus erat: ſi voce gradum majore citaſſet,
Commotis fervebat aquis. cumque omnibus una

Sit

503 admiſitque *omnes præter Heinſ. priorem ex MSS. quam ſequimur.* 504 minaces *MSS.* micantes *MS.* 508 *pro* fuit, trahunt *MS. unde* trahit *conj. Heinſ.* 511 commiſtis *vel* commixtis *omnes.* commotis *MSS.* admiſſis *conj. Heinſ.*

502 Jam flexo' ad dextram & Apenninum itinere ducit poëta Honorium ad locum notabilem, & explicatione dignum, nempe perfoſſum Veſpaſiani imperio montem, Apennini partem. Aurel. Victor de Cæſ. 10 & plenius Epit. 19 *Cavati montes per Flaminiam ſunt prono transgreſſu, quæ vulgariter* Pertuſa petra *vocatur.* Repetiit inde Paullus Diac. hiſt. miſc. 9, 6. Vid. & Procop. Gotth. 2, 11 p. 213, B. Fuiſſe videtur eo circiter loco, ubi Strabone prodente erant ὑπερβολαὶ τῆ ὄρους, L. 5 p. 157, 47. In Tabula Peutingeriana *ad interciſa*, & in Itinerario Hieroſolymit. p. 614 Weſſel. *Mutatio interciſa* dicitur. Huc refert Anto. Morillonius apud Grut. p. 149, 7 veterem titulum, in via Flaminia, ad locum *Furlo* (Foruli) repertum, & deſcribit ipſe operis veſtigia. Alia autem eſt *Pertuſa* in Antonini Itiner. p. 45. Ceterum via Flaminia hic ingreditur Honorius, quæ a Flumentana porta Ariminum usque recto itinere extendebatur.

504 *Delubra Jovis.* Fuiſſe in vertice Apennini in hac via templum Jovis, hinc diſcimus, pulchreque adhibuit h. l. Cluverius 2, 7 p. 604 ad declarandum quod eſt in Tabula Peutingeriana *Jovis penninus idem Agubio. Jupiter Apenninus & Iguvium* doctiori ætate dicebantur.

506 *Clitummi* fontis & fluvii naturam deſcribit Plin. Epiſt. 8, 8 ubi quædam illuſtrandi cauſa ante hos xx annos adſcripſi. Sed omnia collegit Cluver. 2, 10 p. 701 ſq. Neque tamen ille, neque quisquam ad h. l. docent, quodnam miraculum hic narret poëta. Dicam, quid nos intelligere voluerit. Utrum verum narraverit, haud dixerim. Si quis ad Clitumni ripas iret placide & tacitis paſſibus, lentus & ipſe ibat: ſed ſi acceleraret gradum viator, & cum ſonitu quodam & ſtrepitu procurreret, fluvius velut imiturus aut æmulaturus adeo ambulantem, & cum illo certaturus, *commotis* & concitatis *aquis* ſuis *fervebat*, (quo verbo & celeritatem auctam & ſonum indicat) ut adeo non *umbram* modo ſ. imaginem corporum, ut alii flumina, referret, ſed nova forte gloriari poſſet & natura ſibi propria, imitandi etiam actiones & *mores* (qui ſunt in actionibus) hominum.

Sit natura vadis, ſimiles ut corporis umbras
Oſtendant: hæc ſola novam jactantia ſortem
Humanos properant imitari flumina mores.
Celſa dehinc patulum proſpectans Narnia campum
Regali calcatur equo, rarique coloris
Non procul amnis abeſt, urbi qui nominis auctor,
Ilice ſub denſa ſilvis arctatus opacis,
Inter utrumque jugum tortis anfractibus albet.
Inde, ſalutato libatis Tibride lymphis,
Excipiunt arcus, operoſaque ſemita vaſtis
Molibus, & quidquid tantæ præmittitur urbi.
Ac velut officiis trepidantibus ora puellæ
Spe propiore tori mater ſollertior ornat
Adveniente proco, veſteſque & cingula comit
Sæpe manu, viridique anguſtat jaſpide pectus,
Subſtringitque comam gemmis, & colla monili
Circuit, & baccis onerat candentibus aures:
Sic oculis placitura tuis, inſignior auctis
Collibus,

512 undas *MS.* 518 arctatur *vulg.* arcatur *MS.* *unde* arcatus *i. arcuatus conj. Heinſ.* 520 Nymphis *MSS.*

516 *Sulfurea Nar albus aqua* dicitur Virgilio Aen. 7, 517. Nempe ad odorem pertinet Sulfur, ut apud noſtrum 1, 256 *Nar vitiatus odoro Sulfure*, ne quis cum Barthio ad colorem flaveſcentem referat. Statim noſtro v. 519 *albet* hic fluvius, qui Tiberi infunditur.

520 *Salutatur* & adoratur, verbo proprie ſumto, fluvius, ſi *lymphæ* illius ſ. aquæ libentur, guſtentur, quod feciſſe homines ad primum acceſſum, velut auſpicandi cauſa, videntur.

521 *Arcus* & *moles* intelligamus admirabilem pontem, quo Auguſtus duos montes, inter quos Nar labitur, junxit, ſpectaculum Procopii ætate adhuc viſendum, cujus reliquias laudat Cluverius p. 636.

522 *Præmittuntur* urbi aquæductus, viarum monimenta, villæ.

523 *Officia trepidant*, cum familiares officioſi ſtudioſe ſe movent & ſatagunt. Nihil opus eſt, ut metum & trepidationem anguſte ita dictam cogites.

526 *Viridem jaſpidem*, & *ſmaragdo ſimilem*, habemus etiam apud Plin. 37, 8 ſ. 37. *Anguſtare pectus* eſt conſtringere fibula gemmis ornata. Ter. Eun. 2, 3. 23 *Matres ſtudent* ut *graciles* ſint virgines - *reddunt curatura junceas.*

529 *Colles* Romæ non ita *auctos* dicit, uti plures ſint, ſed eo quod ædificiis quibusdam cultiores. *Septem montes* ipſe poëta mox memorat.

Collibus, & nota major ſe Roma videndam
Obtulit. Addebant pulcrum nova mœnia vultum,
Audito perfecta recens rumore Getarum.
Profecitque opifex decori timor, &, vice mira,
Quam pax intulerat, bello diſcuſſa ſenectus;
Erexit ſubitas turres, cinctoſque coëgit
Septem continuo montes juveneſcere muro.
Ipſe favens votis, ſolitoque decentior aër,
Quamvis aſſiduo noctem fœdaverit imbri,
Principis & Solis radiis deterſa removit
Nubila. namque ideo pluviis turbaverat omnes
Ante dies, lunamque rudem madefecerat Auſter,
Ut tibi ſervatum ſcirent convexa ſerenum.

Omne,

537 ſerenior *conj. Heinſ.* 538 fœdaverit imbri *MSS.*
540 omnem Ante diem *MSS.*

531 Proximo ante Conſulatum VI Honorii atque adventum in urbem anno, metu Alarici, reditum & vindictam minantis ſpirantisque, mœnia Romana eſſe inſtaurata, loquitur etiam vetus lapis apud Grut. p. 165, 1 S. P. Q. R. IMPP CAESS. DD. NN. INVICTISSIMIS. PRINCIPIBUS. ARCADIO ET. HONORIO. VICTORIBUS AC. TRIUMFATORIBUS. SEMPER. AUGG. OB. INSTAURATOS. URBI. AETERNAE. MUROS. PORTAS. AC. TURRES EGESTIS. IMMENSIS. RUDERIBUS. EX. SUGGESTIONE. V. C ET. INLUSTRIS. MILITIS. ET MAGISTRI. UTRIUSQUE. MILITIAE. *Stilichonis* AD. PERPETUITATEM. NOMINIS. EORUM SIMULACRA. CONSTITUIT. CURANTE. *Fl. Macrobio Longiniano V. C. Præf. urbis* D. N. M. Q. EORUM. Ut igitur hic diſcimus *Divino Numini Majeſtatique* Arcadii & Honorii *Senatus Populusque Romanus*, ſimulacra conſtituit, h. e. ſtatuas poſuit. Verba, *ex ſuggeſtione* -- *Stilichonis* forte ſtudioſe ita collocata ſunt, ut & ad ea quæ præcedunt referri queant ſuperbius, & modeſtius ad ea quæ ſequuntur. Denique nomina quæ typis diſtinguenda curavi, eraſa fuerunt in lapide, (ſic tamen, ut legi adhuc poſſent) poſt caſum nempe & ſupplicium Stilichonis. Illa *egeſta immenſa rudera* monere nos poſſunt, quot vel tum monimenta perierint &c.

539 Vide, quam ſuavi adulatione jungantur *Princeps* & *Sol*. Horat. Car. 4, 5. 6 *Inſtar veris enim vultus ubi tuus Affulſit, populo gratior it dies, Et ſoles melius nitent.*

541 *Luna rudis* nova eſt, quo tempore pluvium cælum tanto noctes facit obſcuriores. *Convexa* pro cælo ponere ſolemne noſtro.

Omne, Palatino quod pons a colle recedit
Mulvius, & quantum licuit conſurgere tectis,
Una replet turbæ facies: undare videres
Ima viris, altas effulgere matribus ædes.
Exſultant juvenes æquævi Principis annis:
Temnunt priſca ſenes, & in hunc ſibi proſpera fati
Gratantur duraſſe diem. moderataque laudant
Tempora, quod clemens aditu, quod pectore, ſolus
Romanos vetuit currum præcedere Patres:
Cum tamen Eucherius, cui regius undique ſanguis,
Atque Auguſta ſoror, fratri præberet ovanti
Militis obſequium: ſic illum dura parentis
Inſtituit

543 qua pons *al.* 544 Miluius *al.* in quantum *MS.* 548 temptant *Vien. marg.* fata *vulg.* 550 quo tempore *vulg.* quod pectore *etiam Plant. marg. it. Cuj.* quo pectore *MS.* 554 officium *ante Heinſ.*

543 *Omne* ſpatium, per *quod pons Mulvius*, qui mille paſſibus extra Romam eſt in via Flaminia jungens Tiberim, recedit a colle Palatino, ubi eſt Palatium, & quantum in toto illo ſpatio capere tecta poſſunt, turba hominum conferta plenum eſt. Solum viri occupant, tecta & feneſtras feminæ.

548 *Temnunt priſca ſenes* non ſine magna cauſa, cum ſoleat quisque ſenior eſſe *Laudator temporis acti ſe puero*, *cenſor* idem *caſtigatorque minorum*.

550 *Clemens aditu*, qui facilem omnibus aditum vultu & geſtu corporis daret, *clemens pectore*, qui non præ ſe ferret modo illam clementiam, ſed animo etiam vere propitio in cives eſſet.

551 Non admiſit honorem, quem in pompa tali Senatus habere Imperatori ſolebat. Comitabantur alias triumphantis currum (cui cerimoniæ talis conſulis ingreſſus eſt ſimilis; quin *triumphantem* Honorium dicit v. 580;) propinqui Imperatoris, vel in ipſum currum aſſumti, vel in equis curru junctis, vel in ſeparatis adeo. Vid. Viri docti ad Sueto. Tib. 7. Hic Eucherius, Stilichonis filius, & uxor Stilichonis, Serena, adoptiva ſoror Honorii, illud præbent Honorio ſuo comitatu obſequium, quod alias milites Imperatorem ſuum comitantes.

554 Etiam hinc laudandi Stilichonis materiam poëta arripit, cujus, in ſe & ſuos nimis parci, *dura pietas* ita Eucherium ſuum *inſtituerit*, ut tantum illi negarit, quantum honori ſenatus adſtruxerit. Ejusdem moderationis eſſe indicat remittere Senatui comitatum pedeſtrem Imperatoris, & eundem ſuo filio, conjugique ſuæ injungere. Si verum eſt, quod accuſatur Stilicho, voluiſſe imperium parare filio ſuo, egregium hic ſimulatæ modeſtiæ ſpecimen dederit. Ipſe tamen hoc eodem in triumpho *curru vectus eodem* 579.

Inſtituit pietas in ſe vel pignora parci;
Quique neget nato, procerum quod præſtet honori.
Hæc ſibi cura ſenum, maturaque comprobat ætas:
Idque inter veteris ſpeciem præſentis & aulæ
Judicat, hunc civem, dominos veniſſe priores.
Conſpicuas tum flore genas, diademate crinem,
Membraque gemmato trabeæ viridantia cinctu,
Et fortes humeros, & certatura Lyæo
Inter Erythræas ſurgentia colla ſmaragdos
Mirari ſine fine nurus: ignaraque virgo,
Cui ſimplex calet ore pudor, per ſingula cernens
Nutricem conſultat anum, Quid fixa draconum
Ora velint? ventis fluitent, an vera minentur
Sibila ſuſpenſum rapturi faucibus hoſtem?
Ut chalybem indutos equites, & in ære latentes
Vidit

557 hoc *al.* hic *MS.* 560 cum flore *al.* 563 Erythræos *al.* [*Femininam terminationem probat Heinſ.* 565 ille pudor *it.* rubor *MS.* 569 calibe *vel* chalybe *ante Heinſ.* chalybem dutos *MS.*

557 *Hæc* ita a Stilichone inſtituta apud ſe & intra animum ſuum *comprobant* ſenes, ſuperiorum temporum memores, & judicant hoc *intereſſe inter* aulam veterem & hanc. Ellipſis durior primum inruenti: ſed quæ mollietur, vel nulla erit potius, ſi ſeniorem unumquemque cogitatione noſtra arbitrum conſtituamus, qui *judicet inter ſpeciem* utriusque *aulæ*: quid igitur hic judicabit? hoc, Honorium veniſſe ut civem, ſuperiores ut dominos. Cicero de divin. 1 c. 50 ex poëta, *Indicavit inclytum judicium inter Deas tres aliquis*, de Paride.

560 *Flos genarum* non rubor modo, ſed prima illa lanugo, qua ſibi & aliis placebant juvenes. *Diadema* Honorii i. vitta alligata capiti duobus margaritarum ordinibus diſtincta, tæniis a cervice fluentibus & in bacas majores deſinentibus, in nummis illius videri poteſt apud Cangium.

563 *Erythræum* vocari meminerimus, quidquid ab oriente venit, quousque patet Erythræum ſ. rubrum mare, quo nomine omnis Oceanus ab Africa inde ad Seras comprehenditur. V. 8, 606. it. 29, 4.

566 *Draconum* iſta imago valde placet noſtro. Vid. ad 5, 177.

569 Cataphractos, quaſi tu dicas obſeptos, munitos tectosque undique ferro homines pariter & equos, graphice jam deſcripſit noſter 5, 356 qui locus ex hoc noſtro lucem accipit. Ceterum galeati, thoracati, ocreati aere jam Homerici heroës. De equis ſerius ad Græcos Romanosque veniſſe videtur a barbaris, nominatim a Parthis. Vid. Brouckh. ad Prop. 3, 10. 12. Phrygio Chloreo tribuit Virg. Aen. 11, 770 *equum, quem pellis aënis In plumam ſquamis auro conſerta*

Vidit cornipedes; „*Quanam de gente* rogabat
Ferrati venere viri? Quæ terra metallo
Naſcentes informat equos? Num Lemnius auctor
Addidit hinnitum ferro, ſimulacraque bellis
Viva dedit?„ Gaudet metuens, & pollice monſtrat,
Quod picturatas galeæ Junonia criſtas
Ornet avis, vel quod rigidos vibrata per armos
Rubra ſubaurato criſpentur ſerica dorſo.
Tum tibi magnorum mercem Fortuna laborum
Perſolvit, Stilicho; curru cum vectus eodem
Urbe triumphantem generum florente juventa
Conſpiceres, illumque diem ſub corde referres,
Quo tibi confuſa dubiis formidine rebus
Infantem genitor moriens commiſit alendum.
Virtutes variæ fructus ſenſere receptos:
Depoſitum ſervaſſe, Fides: Conſtantia, parvum

573 indidit *Heinſ. 2 ex uno MS.* 577 ſubaerato *al.*

ſerta tegebat. Hic Servius Salluſtio quoque teſte utitur. Viros ad formam nudi corporis cataphractos in equis ſimili ratione indutis repræſentat columna Trajani fig. 27. n. 161 ed. Morell. ubi Sarmatas interpretatur Gorius.

572 *Lemnius* Vulcanus eſt, qui decidit in Lemnum a Jove detruſus Ιλ. α, 593 & ibi ferrarias inſtituit.

573 *Addere* Varroni, Columellæ, Plinio, eſſe idem quod *indere* in Lexico ruſtico pariter atque in Theſauris, a me oſtenſum eſt.

574 *Pollice monſtrare* videtur ipſum quoque furtivæ ob metum ſignificationis vim habere. Quinctil. II, 3. 104 *Averſo pollice demonſtrare aliquid, receptum magis puto, quam oratori decorum.* Nempe non decet oratorem vel meticuloſa ſignificatio, vel furtiva malignitas.

577 Hunc verſum declaravi ad 5, 356.

578 *Mercem* pro mercede dicit. Præmium quodcunque poteſt cogitari ut merx, quæ emitur labore, periculis &c.

580 *Urbe triumphantem*, h. e. in urbe, rariuſculum, ſed non alienum ab uſu & noſtri ut mox v. 614 *convexum gradibus vulgus*, & aliorum. V. G. *Domitianus natus eſt — regione urbis ſexta* Suet. c. 1. Vid. Voſſ. de conſtr. c. 46.

584 *Virtutes variæ* Stilichonis, dum ſua is repetit acta ſuperiora, *ſenſere fructus receptos*, i. ipſe Stilicho ſenſit fructum ſe percipere jam, adulto & florente Honorio, virtutum, quibus in illo educando uſus fuerat. Conſcientia ſua nunc fruentem Stilichonem inducit eaque deinde loquentem, quæ typis diſtingui juſſi, ut a poëtæ narratione reliqua diſcernantur.

Præfeciſſe orbi: Pietas, foviſſe propinquum.
„*Hic eſt ille puer, qui nunc ad Roſtra Quirites*
Evocat: & ſolio fultus genitoris eburno
Geſtarum Patribus cauſſas ex ordine rerum,
Eventuſque refert: veterumque exempla ſecutus
Digerit imperii ſub judice fata Senatu.„
Nil cumulat, verbiſque nihil fiducia celat.
Fucati ſermonis opem mens conſcia laudis
Abnuit. Agnoſcunt proceres, habituque Gabino
Principis, & ducibus circumſtipata togatis
Jure paludatæ jam curia militat aulæ.
Adfuit ipſa ſuis ales Victoria templis
Romanæ tutela togæ: quæ divite pompa
Patricii

591 dirigit *MSS.* 597 talis Vict. *vulg. Sed* ales *jam Baſ. marg. & al.* 598 divite penna *ante Heinſ.* parma *MS.* pinna *Plant. marg.* pompa *ex MSS. Heinſ.*

588 Poſt *evocat* inſiſtendum paullulum eſt, ne quis eandem actionem putet, qua Quirites evocantur ad roſtra, & qua refert Conſul ad Senatum. Illic ſuſcipiebat, ut alii boni principes, magiſtratum. vid. Plin. Pan. 65, 3. Hic, in Senatu, ſedens curuli ſella patris ſui, agebat cum Patribus. Illud *fultus* antiquum eſt. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 53 *Ille latus niveum molli fultus hyacintho, Apud veteres unusquisque eo, ſuper quod jacebat* (addendum erat, vel ſedebat) fultus *dicebatur*. Addit ex Lucilii tertio, *Et pulvino fultus*. Sic noſter 10, 152. 24. 199.

591 *Digerit fata*, ſplendide, quaſi de Deo ſermo eſſet.

592 *Nil cumulat*, i. exaggerat, ſupra modum dicendo auget: *nihil celat*, tacet, ſubducit. Utrumque *fiducia* eſt, quæ neque adſciſcit auxilium a jactabundo mendacio, neque habet, quod ſilentio diſſimulet.

594 *Habitus Gabinus* noſtro Conſularis prætexta eſt. Vid. 7, 3. Eſt hic feſtiva velut permutatio: Princeps & duces, paludati alias, qui militum habitus eſt, in Senatu jam ſunt togati: jure ergo viciſſim curia alias quieta, aulæ paludatæ militat.

597 *Ales Victoria*, ut *Fama* 22, 408: & oſtendunt ſexcenta monumenta. Hujus templum in monte Palatino bonis auctoribus, ut Liv. 29, 14, collocant antiquarii. Hæc in pompis omnibus, in curribus triumphantium, in ſignis militaribus. In primis vero in Capitolio, ubi ſine dubio Senatum modo habuit Honorius. Poſt cladem Romanorum ad Traſimenum lacum, auctore Livio 22, 37, Hiero Syracuſanus rex mittit Romanis inter alia munera Victoriam auream pondo cccxx. Eam illi, omenque accipiunt, ſedemque Divæ dant, dicant *Capitolium, templum Jovis O. M. in ea arce urbis Roma-*

næ

Patricii reverenda fovet ſacraria cœtus,
Caſtrorumque eadem comes indefeſſa tuorum,
Nunc tandem fruitur junctis, atque omne futurum
Te Romæ ſeſeque tibi promittit in ævum.
Hinc te jam patriis Laribus via nomine vero
Sacra refert. Flagrat ſtudiis concordia vulgi,
Quam non illecebris diſperſi colligis auri;
Nec tibi venales captant æraria plauſus
Corruptura fidem. Meritis offertur inemtus
Pura mente favor. nam munere carior omni
Obſtringit ſua quemque ſalus. Procul ambitus erret.
Non quærat pretium, vitam qui debet amori.
O quantum populo ſecreti numinis addit
Imperii præſens genius, quantamque rependit
Majeſtas alterna vicem, cum regia Circi

601 *pro* votis, junctis *MSS.* 609 adſtringit *vulg.* errat - quaerit *ante Heinſ.* 610 *pro* debet, dedit *MS.* 611 muneris *Heinſ. ſolus.* nominis *MSS.* 612 ſpecies *ante Heinſ.* Genius *MSS.* *& ex illis Gron. ad Stat.* c. 31.

næ ſacratam volentem propitiamque, firmam ac ſtabilem fore populo Ro. ſperantes. Hæc ſatis, puto, declarant, quam *pompam*, quæ *ſacraria cœtus patricii* hic poëta nominet.

603 Per *viam ſacram* flexu dextro itur in Palatinam Cæſarum domum: hi ſunt *Lares* Imperatorum *patrii.*

605 Non ſparſit igitur nummos, aut pretioſa miſſilia Honorius, quæ non minus laudaturus fuerat noſter, exemplo Papinii Silv. 1, 6, quam nunc gratuitam fidem populi ſplendide prædicat.

609 *Sua ſalus*, quam a ſalute boni Imperatoris pendere exiſtimat, invitat quemque, & cogit adeo. Ne quærat pretium aliud ſui in Principem ſtudii, qui amori in ſe Principis debet vitam.

611 *Numen* hic ponitur pro inſtinctu vehementiore, qui ſit inſtar divini impulſus & ἐνθουσιασμοῦ, quem præſentia Imperatoris excitet. Virg. Aen. 9, 183 *Niſus ait DIne hunc ardorem mentibus addunt, Euryale, an ſua cuique deus ſit dira cupido?* Quod *Genium Imperii* vocat Honorium, delicata atque ingenioſa adulatio eſt.

613 *Majeſtas* antiqua ratione eſt populi: quam cum ſibi arrogarent ſolis Imperatores, bonis tamen ſub principibus licuit formulas illas veteres revocare. Hic poëta duplicem ponit majeſtatem mutuo honore certantem, alteram Honorii quod *regia purpura*, Imperator purpuratus, *veneratur* adorat, jaciendis oſculis, (ut Otho apud Tac. Hiſt. 1, 36) *vulgus in gradibus circi convexum*, v. ad 24, 190:

Convexum gradibus veneratur purpura vulgus,
Aſſenſuque cavæ ſublatus in æthera vallis
Plebis adoratæ reboat fragor, unaque totis
Intonat Auguſtum ſeptenis arcibus Echo.
Nec ſolis hic curſus equis: aſſueta quadrigis
Cingunt arva trabes, ſubitæque adſpectus arenæ
Diffundit Libycos aliena valle cruores.
Hæc & belligeros exercuit area luſus.
Armatos hic ſæpe choros, certaque vagandi
Textas lege fugas, inconfuſoſque recurſus,
Et pulcras errorum acies, jucundaque Martis
Cernimus: inſonuit cum verbere ſigna magiſter,
Mutatoſque edunt pariter tot pectora motus,
In latus alliſis clipeis, aut rurſus in altum
Vibratis.

614 connexum *vel* connixum *ante Heinſ.* 615 conſenſuque *ante Heinſ* conſeſſu *MS.* 617 vocibus, collibus, montibus, partibus *MSS.* collibus & arcubus *Cuj.* 618 advecta *MS.* attrita *MS.* 619 tingunt *MSS. quod placet Heinſio.* cingunt rava tigres *conj. Scal. quod ſe non intelligere fatetur Heinſ.* cingunt arma *MS. & Janſſo.* 1628. *pro* trabes, tigres *ante Heinſ.* 621 hic *vulg.* 624 erronum acies *conj. Heinſ.* errorum acies *Claver. & Plant. marg.* 626 *pro* tot, tunc *vulg.* tot *etiam Cuj.*

190: alteram populi, cujus *fragor reboat aſſenſu cavæ vallis* h. e. plauſu multitudinis in circo, occupante vallem, congregatæ, adeo ut a ſeptem collibus, quibus inædificata Roma eſt, *echo* ſ. repercuſſus ſonus *intonet.*

618 *Trabes*, conſepta & clathri de trabibus, circumdant *arua* ſ. ſpatia circi, quadrigis ordinarie ſolita tribui, & ſpecies *arenæ* amphitheatralis ſubito comparatæ, fundi videt intra ſe Africanarum beſtiarum ſanguinem in *valle aliena* h. e. in cavo aliis alias, equeſtribus ſcilicet, ſpectaculis deſtinato. Circus Maximus vallem inter Palatinum & Aventinum montes occupat.

621 *Belligeros* modo *ludos*, ſ. bella ludicra, memorat poëta: nam gladiatorii cruenti eo ipſo tempore abrogati ſunt. Forte promoverunt hoc interdictum preces Honorio oblatæ a Prudentio adv. Symmach. 2, 1113 ſq. Abrogaverat illos in Oriente jam olim Conſtantinus M. Vid. Gothofr. ad l. 1 C. Th. de Gladiatoribus.

622 *Armatos choros.* Hæc eſt illa Pyrrhicha, quam *armaturam* poſtera ætas dixit, de qua diligenter egit Valeſ. ad Ammia. 14, 11 p. 58.

625 Non opus eſt, ut tympani intelligamus pulſus: poteſt flagelli a valida excuſſione ſubito reducti ictus, aut ſonus quicunque alius percuſſione excitatus ſic indicari.

Vibratis. grave parma ſonat mucronis acuti
Murmure, & umbonum pulſu modulante reſultans,
Ferreus alterno concentus clauditur enſe.
Una omnis ſubmiſſa phalanx, tantæque ſalutant
Te, Princeps, galeæ. partitis inde catervis
In varios docto diſcurritur ordine gyros,
Quos neque ſemiferi Gortynia tecta juvenci,
Flumina nec crebro vincant Mæandria flexu.
Diſcreto revoluta gradu torquentur in orbes
Agmina, perpetuiſque immoto cardine clauſtris
Janus bella premens, lætæ ſub imagine pugnæ,
Armorum innocuos Paci largitur honores.
Jamque novum faſtis aperit felicibus annum
Ore coronatus gemino. jam Tibris in uno
Et Bruti cernit trabeas, & ſceptra Quirini.

628 mucronis acutum Murmura, *ſcil.* ſonant *conj. Heinſ.* 629 reſultant *MSS.* 630 plauditur *Raphel. conj.* 633 ducto *Cuj.* agmine *MS.* 635 vel crebro *MS.* 637 clathris *MS.* 638 lætæ *MS.*

628 *Mucronis* gladiorum vel haſtarum *acutum murmur* vocari poteſt, in quantum gravi de parma opponitur. De illa percuſſione clipeorum vid. Spanh. ad Callim. in Del. v. 136 p. 422 ſq.

629 *Modulantem pulſum* vocat numeroſum, numeris ac rhythmis v. g. anapæſtis, choriambis conſtantem. Talis eſt *concentus ferreus*, qui *clauditur*, h. e. continetur alternis enſium conflictibus.

634 Labyrinthi Cretici deſcriptio, *Gortynium* a Gortyna urbe vocatur quidquid Creticum vel Cretenſe eſt. *Semivir juvencus* Minotaurus. *Mæandri flexus* ad labyrinthi rationem explicandam adhibet Ovid. Met. 8, 162 qui *Phrygiis in arvis ludit, & ambiguo lapſu refluitque fluitque. Occurrensque ſibi venturas adſpicit undas* &c.

636 *Diſcretum gradum* dicit, niſi fallor, diverſum inceſſus genus, pro quo trepidiarii dicuntur equi & guttonarii, & apud Plautum totutim badizare. Vid. Veget. mulomed. 1, 56. 37, & Salmaſ. ad Capitolini Maxim. p. 13.

637 *Janus* clauſus Deæ Paci honorem hunc habet, ut ludos illi innocuos, pugnæ imaginem referentes, faciat, eo ipſo tempore quo annum aperit.

641 *Bruti* liberatoris & conſulis primi *trabea* eſt prætexta conſularis, *ſceptra Quirini* regium faſtigium notant.

Conſule lætatur poſt plurima ſæcula viſo
Pallanteus apex. agnoſcunt Roſtra curules
Auditas quondam proavis, deſuetaque cingit
Regius auratis fora faſcibus Ulpia lictor:
Et ſextas Getica prævelans fronde ſecures
Colla triumphati proculcat Honorius Iſtri.
Exeat in populos cunctis illuſtrior annus,
Natus fonte ſuo: quem non aliena per arva
Induit hoſpes honos: cujus cunabula fovit
Curia: quem primi tandem videre Quirites:
Quem domitis auſpex peperit Victoria bellis.

Hunc

651 imbuit *Raphel. conj.*

643 An hoc dicit, Palatium (nam is quidem eſt *Pallanteus apex*) poſt multa ſæcula hunc videt verum Conſulem, eundem Auguſtum, utroque tam auguſto nomine dignum? Certe ſi aliud ſibi velit, ego non intelligere me fateor. Et *plurima ſæcula* vel ſic dicta ſint ὑπερβολικῶς, niſi ſi generationes intelligamus tricenorum circiter annorum. Etiam illud longe retro removet Conſulem Honorio æqualem & ſimilem, quod *proavi audire* tantum potuere *curules* Imperatorum in Roſtris poſitas, non videre. Breviter omnia eo ducunt, quaſi reſpiciat poëta ad Trajani imperium: quo jure, viderit. Ceterum a Trajani gente Ulpia etiam Theodoſianam familiam derivat noſter, uti vidimus ad 7, 189. Quin audet Trajano aliqua parte præferre Honorium hic v. 335. Exaggerare ultra modum & laudes ſolet & crimina.

646 Utrum revera in foro Trajano f. Ulpio pompam ex triumphali & conſulari miſtam celebraverit Honorius, an ornandi modo cauſa hoc poëta finxerit, non liquet. Credibile eſt hoc forum celebraſſe principes, qui Trajani ſimiles videri vellent populo.

647 *Fronde Getica*, i. lauro in bello Getico contra Alaricum parta, velantur ſexti Conſulatus indices ſecures. In hac pompa etiam fluvii Getarum Iſtri ſimulacrum conſueta forma repræſentatum, quæ in Trajani numinis frequens eſt, memorat aut fingit Poëta, ut collum illius premeret victor Honorius.

650 *Fons* Conſulatus, & inſtitutorum Romanorum omnium eſt ipſa Roma. Conſulatus ergo, qui Romæ ſuſcipitur, *fonte ſuo* videtur *natus*.

651 *Honos hoſpes*, qui extra domum propriam, hoſpitisque adeo miniſterio exhibetur.

653 *Auſpex* fuit hujus Conſulatus *Victoria* Getica. Solebat auſpicato deferri in comitiis, ac deinde ſuſcipi Conſulatus: huic ſexto Honorii auſpicium fecit Victoria de Alarico.

Hunc & privati titulis famulantibus anni,
Et quos armipotens genitor, retroque priores
Diverſis geſſere locis, ceu Numen, adorent.
Hunc & quinque tui, vel quos habiturus in Urbe
Poſt alios, Auguſte, colant: licet unus in omnes
Conſul eas, magno ſextus tamen iſte ſuperbit
Nomine, præteritis melior, venientibus auctor.

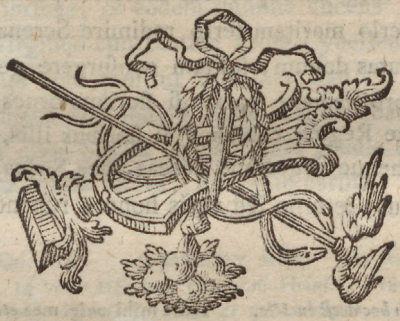

655 regesque priores *ante Heinſ.* 657 in urbem *MS.* in orbem *MS. addita gloſſa,* in circuitum, *quod recepit in altera edit. Heinſ.*

654 *Privati anni*, quibus Conſulatum geſſere privati, quod nomen, ut plurimis Pliniani Panegyrici locis conſtat, jam olim comprehendebat omnes, exceptis Imperatoribus: ſed hæc de *titulis famulantibus* adjectio inclinati ad barbariem imperii titulus & ſignum videtur. Præcedentes igitur Conſulatus non privatorum modo, ſed etiam quos Theodoſius geſſit, & quos ipſe Honorius, hunc ſextum adorare debent: quin quotquot geret in poſterum, etiam *in urbe*, quo titulo hunc ſextum ita magnifice poëta extulit. Ratio, color certe, ſplendida brevitate proponitur. Hic enim ſextus Conſulatus melior eſt ſuperioribus, & exemplum futuris præivit. Finis magnifici carminis inveniri magnificentior an potuerit, dubito.

XXIX

CL. CLAUDIANI LAUS SERENAE REGINAE

UXORIS STILICHONIS

Dic, mea Calliope, cur tanto tempore differs
Pierio meritam ſerto redimire Serenam?
Vile putas donum, ſolitam conſurgere gemmis,
Et rubro radiare mari, ſi floribus ornes
Reginæ Regina comam? ſi floribus illis,
Quos neque frigoribus Boreas, nec Sirius urit
Aeſtibus, æterno ſed veris honore rubentes

Fons

Totum carmen hoc deeſt in Vic. 1 dic mihi *vulg.* mea *etiam Cuj. it. Vien. & probabat Barth.* cur tanto in tempore, c. tantum i. tempore, cur tantum interprete *al.* cur tanta in tempora *Cuj. & ſic conj. Heinſ.* 4 aut *MSS.* ſed floribus *al.*

* Carmen vel non abſolutum a Poëta forte, poſtquam Serena ſupplicio affecta eſt, vel mutilatum temporis injuria. Sero ſcriptum, ipſe primus verſus indicat.

3 *Conſurgit* coma, cum in galerum vel tutulum ſtruitur.

4 *Rubrum mare* ſ. Erythræum patria gemmarum i. oriens. Vid. 28, 563.

5 Vel hoc ipſum carmen ſatis declarat, *Reginas* vocari non ſolas regum uxores, aut quæ ipſæ rerum potiuntur, ſed filias quoque & ſorores regum: ut nempe ipſum quoque regis nomen latius patet. DI Deæque etiam inferioris ſubſellii ut hic Muſa Calliope, Reges & Reginæ ſunt, ut Græcis ἄνακτες & ἄνασσαι.

7 *Veris honorem* eſſe flores, apertum eſt: *rubentes* non puto ſimpliciter ad colorem pertinere, ſed lucem & vividum ſplendorem indicare, ut Virg. Ge. 4, 36 *Ante novis rubeant quam prata coloribus*: & *ſuave rubens hyacinthus* ecl. 3, 63: & *ſuave rubens narciſſus* Ciri 96. Et ne obiicias, narciſſos rubros etiam memorari, etiam hyacinthos non modo ferrugineos, ſed & rubros: cogita etiam *Brachia purpurea candidiora nive* eſſe Albinovani 2, 62: & *olores purpureos* Horatii Car. 4, 1. 10. Nempe *purpureum* & hic *rubens* eſt ſplendidum, luminis plenum, ἀγλαόν. Vid. Lacerda ad Virg. Aen. 6, 641 & quos laudat Gorallus ſ. Clericus ad Albinovani l. c. Cf. 31, 116. 35, 90.

Fons Aganippea Permeſſius educat unda:
Unde piæ paſcuntur apes, & prata legentes
Tranſmittunt ſæclis Heliconia mella futuris.
Dignius an vates alios exercuit unum
Femineæ virtutis opus? conſorte redemto
Caſta maritali ſucceſſit Theſſala fato,
Inque ſuos migrare virum non abnuit annos.
Hoc Graji memorant. Latiis movet ora Camœnis
Præſcia fatorum Tanaquil, rediensque per undas
Clœlia Tibrinas, & eodem flumine ducens
Claudia virgineo cunctantem crine Cybellen.
Anne aliud toto molitur carminis actu
Mæonii mens alta ſenis? quod ſtagna Charybdis
Armarit, quod Scylla canes, quod pocula Circe:
Antiphatæ vitata fames, ſurdoque carina
Remige

8 Permeſidos *Cuj. Ald.* 9 paſcantur *MSS.* 11 dignius haud *Vien. Baſ.* 14 viros *MS. inde* viro *conj. Heinſ.* 18 fune Cyb. *conj. Heinſ. ſed mox ab ipſo damnata.*

8 *Permeſſus* Heliconis fons & flumen apud Heſiod. Theog. 5, & Virgilium Ecl. 6, 64. Vid. Strabo 9 p. 281. De *Aganippe* vel ex 17, 272 conſtare poteſt. Ovid. Faſt. 5, 7 *Hippocrenen Aganippida* unum fontem facit.

9 In hac allegoria *piæ apes* Poëtæ ſunt.

13 *Theſſala* hæc Alceſtis Admeti conjux eſt. Vid. 26, 439.

16 *Tanaquil* Tarquinii Priſci conjux teſte Livio 1, 34 *perita, ut vulgo Etruſci, cœleſtium prodigiorum mulier:* cujus rei ibi ſpecimina memorantur. De *Clœlia* Liv. 2, 13.

18 De *Claudia* Veſtaline virgine, an matrona, diſputandi occaſionem dedit ſcriptorum diſſenſus. Vid. Brouckh. ad Propert. 4, 11. 51, Drakenb. ad Sil. 17, 33 & Duker. ad Liv. 29, 14. Id, quo alligatam navem, cum in vadis Tiberinis hæreret, matris Deum, ſperduxiſſe dicitur Claudia, *funem* vocat Propert. l. c. & Sil. l. c. 41. Fuerit igitur funis ex Claudiæ capillis tortus. *Cingulum* dicunt fere Chriſtiani, qui ejus meminerant, apologetæ. Graphicum hujus deductionis monimentum habetur in Muſeo Veron. p. 252, 4, in quo catenam potius grandibus annulis intelligas, quam funem. *Capillum* nominat Sido. Apoll. car. 24, 43 *Qualis nec Phrygiæ dicata Veſtæ, Quæ contra fatis Albulam tumentem Duxit virgineo ratem capillo.* Cybellen, Cybellem, Matrem Deum Phrygiam, eſſe idem numen meminerimus.

19 Audax pronunciatum poëtæ, Totius Odyſſeæ conſilium eſſe ornare Penelopen, cum quidquid vel fecit vel paſſus eſt Ulyſſes, illius cauſa ſuſceperit.

22 *Antiphatæ fames* Læſtrygonis, qua ille appeteret carnem humanam. Sedes fabulæ Odyſſ. K, 114.

Surdos

Remige Sirenum cantus tranſvecta tenaces:
Lumine fraudatus Cyclops, contemta Calypſo:
Penelopæ decus eſt atque uni tanta paratur
Scena pudicitiæ: terræ pelagique labores,
Et totidem ſævi bellis, quot fluctibus, anni,
Conjugii docuere fidem. ſit Claudia felix
Teſte Dea, caſtoſque probet ſub numine mores,
Abſolvens puppiſque moras crimenque pudoris:
Penelope trahat arte procos, fallatque furentes
Stamina nocturnæ relegens ſollertia telæ;
Non tamen audebunt titulis certare Serenæ.
Quod ſi nobilitas cunctis exordia pandit

Laudi-

25 Penelopeque ſuum decus eſt, cui *Vien. forte* Penelopeja, tuum. Pen. decus atque ſuum, cui *Junt. Plant.* Pen. dec. atque uni *Ald.* Penelopes decus æquævum *Raph.* Pen. decus auſa ſuum *Clav.* Penelopea decus uni cui *conj. Barth.* Penelopæ decus atque viri *Cuj.* 27 et ſævi totidem *vulg.* bello *al.* 28 decuere *MS.* ſic Claudia *al.* 32 ſtamine *Vien. Baſ.* Laërtia *MSS. etiam Cuj.* lacertia *MS. ubi emendatum* laſſantia. laxantia *MS.* certiſſima *Ald. & MSS.* 33 ſervare *MS. unde* ſe æquare *conj. Heinſ.*

Surdos idem Ulyſſes fecit ſocios ſuos ſive *remiges* auribus cera obturandis; ſe alligari juſſit ad malum. *Cantus tenaces*, qui retinent, & quaſi invitum affigunt, ne velit poſſitque adeo diſcedere.

24 *Contemta Calypſo* quin decus ſit Penelopes? non eſt dubium. Sed quid ad illam Polyphemi oculus exterebratus? niſi forte facit ita tenerum amorem Ulyſſis in conjugem, ut illius tantum reviſendæ cauſa vivere, utque vivere poſſet, excæcare Polyphemum voluerit. Tale quid de ſe ſuaque uxore prædicat Seneca epiſt. 104 p. 514 de tutela valetudinis agens, *Quid jucundius, quam uxori tam carum eſſe, ut propter hoc tibi carior ſias. Poteſt itaque Paulina mea non tantum ſuum mihi timorem imputare.*

25 *Uni pudicitiæ* Penelopes celebrandæ paratur tanta ſcena mirabilium hiſtoriarum.

27 Decem Ulyſſis anni *ſævi* erant *bellis* & pugnis ad Trojam, *totidem* anni *fluctibus* ac tempeſtatibus in reditu ſuſtinendis. Omnes fidelem oſtenderunt conjugi, cujus inde elucet virtus & amabilitas.

30 *Crimen pudoris*, intell. violati. Fuiſſe enim ante hoc factum ambiguæ famæ Claudiam, ſcriptores laudati narrant.

32 *Solertia* eſt ipſum virtutis nomen abſtractum pro concreto poſitum. Sed quod *nocturnam telam* vocat, non eſt accipiendum, quaſi nocte texuerit Penelope, ſed tela, quam nocte retexuit: hoc ſignificat h. l. verbum *relegere*, q. d. retro legere, ut *relegere curſus* Horat. car. 1, 34. 5 eſt retro currere ea via qua veneras.

Laudibus, atque omnes redeunt in ſemina cauſſæ,
Quis venerabilior ſanguis? quæ major origo,
Quam regalis, erit? non hoc privata dedere
Limina, nec tantum poterat contingere numen
Anguſtis Laribus. patruo te Principe celſam
Bellipotens illuſtrat avus: qui ſigna Britanno
Intulit Oceano, Gætulaque reppulit arma.
Claram Scipiadum taceat Cornelia gentem,
Seque minus jactet Libycis dotata tropæis.
Cardine tu gemino lauros prætendis avitas.
Inde Caledoniis, Auſtralibus inde parentum
Cingeris exuviis. Necdum moderamina mundi
Sumſerat illa domus, cum te Lucina beatis
Ederet aſtrorum radiis. o maxima rerum
Gloria! poſt genitam didicit regnare Serenam.

Quid

37 non te priv. *vulg.* 38 nomen *vulg.* 48 adderet *omnes. Sed* ederet *MS. Palatinus, & conjecerat Gevartius, & reponi Heinſius juſſerat.*

35 *Omnes* laudes redeunt tanquam in ſemina cauſæ ſuæ. Ingenita a majoribus virtus, ingenium virtutis capax, velut ſemen eſt, e quo enaſcuntur actiones. Cur tantus vir factus eſt Cæſar? præclarum nactus erat ingenium, materiem velut herois. Hoc jam ad Serenæ natales transfert, de quibus videnda Tabula genealogica.

38 *Numen* hic majeſtas, & magna vis ingenii.

42 *Cornelia* Grachorum mater virtute & doctrina florens mulier, cujus etiam fragmenta literarum exſtant, & cum Cornelio Nepote ſolent edi.

44 *Cardinem* ponit ut alias *polum*, pro regione: quamquam hic etiam propria ſ. anguſtiore ſignificatione poteſt accipi, cum ſeptentrionales ſint Britanni, Caledonii præſertim, qui hodiernis Scotis (vid. 22, 146) reſpondent. Conf. 7, 52. 8, 24 ſq. *Prætendis lauros*, præ te fers, ut in triumpho.

45 *Parentum* nomine patrem & avum comprehendit. *Exuviæ*, ſpolia, quæ detraxerunt pater & avus hinc Britannis hinc Mauris.

47 *Luna* maturandis partibus præfecta, *Rite maturos aperire partus Lenis Ilithyia* (Hor. Car. ſæc. 13) *edidit* Serenam *beatis aſtrorum radiis*, ſub felici conſtellatione.

49 Splendidum nihil hoc videtur. Tale quid autem, niſi fallor, in animo poëta habuit: domus Theodoſiana ideo regno aucta eſt, quia habebat jam Serenam, quam humilior ſors regia non deceret. Ceterum hinc diſcimus, poſt A. C. 379 quo imperare cœpit Theodoſius, natam eſſe Serenam.

Quid dignum memorare tuis, Hiſpania, terris
Vox humana valet? primo levat æquore Solem
India: tu feſſos exacta luce jugales
Proluis, inque tuo reſpirant ſidera fluctu.
Dives equis, frugum facilis, pretioſa metallis,
Principibus fecunda piis. tibi ſæcula debent
Trajanum: ſeries his fontibus Aelia fluxit.
Hinc ſenior pater; hinc juvenum diademata fratrum.
Namque aliæ gentes, quas federe Roma recepit,
Aut armis domuit, varios aptantur in uſus
Imperii: Phariæ ſegetes, & Punica meſſis
Caſtrorum devota cibo: dat Gallia robur
Militis: Illyricis ſudant equitatibus alæ.
Sola novum Latiis vectigal Iberia rebus
Contulit,

51 primum *malit Heinſ.* lavat *vulg. Sed* levat *jam Vien. marg. & Baſ. marg.* 53 tuos - fluctus *MSS.*
62 Illyricæ *conj. Heinſ.*

50 Poſt generis laudem tranſit ad patriam, & hic etiam, ut ſolet, modum excedit.

51 Solemne poëtis Solem mergere Oceano occidentali circa Hiſpaniam, & Indico ſive Orientali educere. Vid. 18, 353. Dant illi nempe equos, quos a fatigatione & ſudore curant abluendo poëtæ, ut noſtros.

54 *Equus* antiquum Hiſpaniæ in nummis ſymbolum, ad equorum, quos gignit multitudinem & præſtantiam refertur. Propter fertilitatem terræ, & metallorum divitias olim fuiſſe nobilem idque mutatum, & quibus rationibus? non difficilis, ſed longior eſt diſputatio.

56 *Series Aelia*, Hadrianus, & qui ab eo nomen per adoptionem duxere. *Senior pater* Theodoſius eſt; *juvenes fratres* Arcadius & Honorius. Dicit *juvenum diademata* ad ſignandos juvenes diademate regio ornatos.

58 *Gentes* vocat, ſed maxime regionum ipſarum munera intelligere poëtam, apparet.

61 *Devota* videtur dixiſſe, ut inde numen aliquod & divina majeſtas Imperii Ro. intelligatur. Deo enim proprie *devoveri* aliquid dicitur.

62 *Miles* antiqua ratione ab equite diſtinguitur. *Illyricæ* gentes adhuc equeſtrem militiam amant: inde illa Huſarorum, ut hodie vocantur, diſciplina. Nempe loquimur de Illyrico, quantum erat Claudiani ætate, ad Danubium usque a ſinu inde Hadriatico patens. Vid. ad 7, 201. Verbo *ſudant* celeritatem, credo, equorum voluit notare. Hor. Car. 1, 25. *Eheu quantus equis, quantus adeſt viris ſudor! Alas* eſſe equitum, ut militum *cohortes*, bene poëta meminerat.

Contulit, Auguſtos. Fruges, æraria, miles
Vndique conveniunt, totoque ex orbe leguntur:
Hæc generat, qui cuncta regant. nec laude virorum
Cenſeri contenta fuit, niſi matribus æque
Vinceret, &, gemino certatim ſplendida ſexu,
Flaccillam Mariamque daret pulcramque Serenam.
Te naſcente ferunt per pinguia culta tumentem
Divitiis undaſſe Tagum. Callæcia riſit
Floribus, & roſeis formoſus Duria ripis
Vellera purpureo paſſim mutavit ovili.
Cantaber Oceanus vicino litore gemmas
Exſpuit: effoſſis nec pallidus Aſtur oberrat
Montibus. Oblatum ſacris natalibus aurum
Vulgo vena vomit. Pirenæisque ſub antris
Ignea flumineæ legere Ceraunia nymphæ.
Quæque

73 vellere - ovile *vulg.* 77 Pirenæique - fulmineis *vulg.*

69 Aelia *Flaccilla* mater Imperatoris Honorii, 10,43. *Maria* Honorii comitis uxor, mater Serenæ.

71 Hiſpanica nomina, & quidem Hiſpaniæ Septentrionalis, ponit, *Tagum* aureas arenas agentem, *Callæciam* regionem, ſ. Callaicam, quæ Gallicia hodie eſt, tum *Duriam*, quem *Durium* alii vocant prima Syllaba producta: ſive cogitate ita ſcripſit noſter, ſive aberravit ad Duriam Italiæ, Alpinum flumen.

73 Imitatus videtur Virgil. Ecl. 4, 43 *Aries jam ſuave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto* &c. *Ovili* deſignat gregem ovile implentium.

75 *Pallidi* metallorum Aſturiæ foſſores, quod toti huic generi, apud inferos & velut inter manes verſanti, ſolemne eſt. Cetcrum in hac auri gignendi ſocietate *Aſturiam, atque Callæciam & Luſitaniam* conjungit Plin. 33, 4 ſ. 21.

74 In litore inter calculos alios interdum inveniuntur etiam gemmæ.

76 *Oblatum -- aurum* videtur dicere cum reſpectu ad *aurum oblaticium*, quod Senatores quibusdam occaſionibus (quibus forte ex h. l. gratulatio natalium adjicienda eſt) ultro offerre Imperatori ſolebant, de quo vid. Jac. Gothofr. paratit. ad Titulum C. Th. 6, 2 de Senatoribus, & -- auro oblaticio. Pro hoc auro oblaticio igitur Serenæ natalibus aurum *vulgo vena vomit.*

78 *Ceraunia* gemma memorata Plinio 37, 9 & 10: poſteriore loco ſ. 65 nomen inde videtur repetere, quod *cadere cum fulminibus* (κεραυνοῖς) dicatur. Mihi probabile eſt, potius inſignem gemmæ fulgorem, quaſi cujusdam fulminis ſic notatum: certe noſter ea de cauſa vocat *ignea.*

Quæque relabentes undas æstumque secutæ
In refluos venere palam Nereides amnes;
Confessæ plausu dominam, cecinere futuris
Auspicium thalamis. Alio tum parvus in axe
Crescebat Stilicho, votique ignarus agebat,
Debita cui longe conjux, penitusque remoto
Orbe parabatur tanti concordia fati.
Nec tua mortalis meruit cunabula nutrix.
Ubera prima dabant gremiis redolentibus Horæ,
Ternaque

79 rebellantes *vulg.* relegentes *Ald.* & *MSS.* *it. Cuj.* recedentes *MS.*
87 aulæ *Vien.* aulam *Bas. marg.* auræ *Bas.* & *rell. ante Claver. qui primus dedit* Horæ. gremio redolente Napes *MS. unde* Napææ *conj. Heins.*

81 *Cecinere auspicium Nereides*, i. prædixere, quod illa quondam adulta matrimonium habitura, quanto marito destinata sit. Omnis antiquitas futurorum prædictionem DIs tribuit, non summis tantum, & quos majorum gentium ludens vocavit Cicero: sed minoribus quoque, Silenis, Satyris, Harpyiis adeo, tum speciatim marinis, Proteo, Nymphis &c. Ipsum *divinationis* nomen inde ortum, ut reciproca videantur esse & ἀντιστρέφειν, Deus est, ergo divinare potest: divinat, ergo divinus est. Ipsum autem *divinus* utramque notionem habet.

82 *Alio in axe*, apud Vandalos. Oros. 7, 38 *Interea comes Stilicho, Vandalorum, imbellis, avaræ, perfidæ & dolosæ gentis genere editus* &c. Sed assignare propius patriam Stilichoni, in gente tam vaga & ambulatrice, cui non inepte a nostro verbo *wandeln* nomen arcessas, difficile est: non improbabile tamen videtur, ad sinistram Danubii ripam, Illyrico, speciatim Pannoniæ oppositam, patriam Stilichonis fuisse.

83 *Voti* nuptialis, ipsarumque nuptiarum ac matrimonii. Forte hoc ipso tempore cœperunt *voti* nomine ita uti, quod deinde ICtis solemne fuit, ubi dicerent, *ad secunda vota transsire* e. i. g. a. *Debita conjux* fato destinata, solemni formula, de qua vid. ad Aen. 6, 66. *Concordia fati* ipsum matrimonium significat.

87 *Redolentia gremia* videtur Horis tribuere cum respectu ad Veris flores & fructus Auctumni, quæ tempestates apud Græcos *Horæ* peculiariter dicuntur. In Hymno Orphico p. 140 πολύοδμοι dicuntur, Πέπλους ἐννύμεναι δροσεροὺς ἀνθῶν &c. Ceterum antiquum est Horis, in quantum personæ & Deæ sunt, tale munus nutricium tribuere. Opportune huc adtulit Heinsius locum Pindari Pyth. Θ, 104 ubi Aristæum, Cyrenes nymphæ filium, Mercurius defert Horis, Ταὶ δ' ἐπιγουνίδιον κατθηκαμεναι βρέφος ἁυταῖς, Νέκταρ ἐν χείλεσι καὶ ἀμβροσίαν στάζουσι, pueri suis genibus impositi labiis nectar instillant & ambrosiam. Hic dant ubera Serenæ: itaque matres fuisse oportet, quod nescio an aliquis tradiderit. Ceterum nomina boni ominis tribuunt eis Hesiodus Theog. 902 Hymnusque Orphicus 42 Ευνομίαν, Δίκην, Ειρήνην.

Ternaque te nudis innectens Gratia membris
Afflavit, docuitque loqui. Quacumque per herbam
Reptares, fluxere roſæ: candentia naſci
Lilia. Si placido ceſſiſſent lumina ſomno,
Purpura ſurgebat violæ, factura cubile
Gramineum, vernanſque tori regalis imago.
Omina non audet genitrix tam magna fateri,
Succeſſusque ſuos arcani conſcia voti
Spe trepidante tegit. Geſtabat Honorius arcto
Te pater amplexu. Quoties ad limina princeps
Theudoſius privatus adhuc fraterna veniret,
Oſcula libabat, teque ad ſua tecta ferebat
Lætior. In matrem teneris converſa querelis,
Quid de me propriis auferre Penatibus, inquis,
Imperat hic ſemper? Præſagia luſerat error,

Et

89 affluxit *MSS. Cuj.* alluſit *MSS.* quocunque *MSS.* 90 comæ *Cuj.* 92 fulgebat *vulg.* fractura *ex 2 MSS. & Gronovii conj. Heinſ.* 93 vernatque *vulg.* 94 omnia *plerique editi. Sed* omina *jam Baſ. Barth.* 99 in ſua t. *vulg.* 101 quis-Imperat? *al.* patriis *malit Heinſ.* inquit *al.*

89 *Afflavit* delectum docte verbum, quo divinum munus, commendationem vultus, ſermonis, geſtus, impertitam Serenæ, declaratur, ut Aen. 1,391 filio ſuo Aeneæ *lumenque juventæ Purpureum, & lætos oculis adflarat honores.*

91 Si in gramine dormiendi cauſa jaceret Serena infans, *ſurgebat* ſtatim e terra purpurea viola, *factura* & præſtitura infanti *cubile.* Hæc erat veris ſpeciem præbens *imago regalis* lecti, cui deſtinata erat puella. Igitur *factura* ſervandum puto: *fractura* neſcio, quomodo hic placere potuerit. *Frangere lectos* ſ. *toros* dicuntur ſuo incubitu homines: purpura violæ quomodo frangere cubile potuerit, non video. Porro bene convenit, ut illa *purpura* dicatur per appoſitionem *imago tori*, ſpecies lecti.

94 *Genitrix* Serenæ hæc portenta obſervans, & pro ominibus illa magnitudinis infanti deſtinatæ habens, non auſa eſt fateri. Si Chriſtiana fuit, ut nec improbabile eſt, forte Joſephi patriarchæ invidiam metuit.

98 *Theudoſius.* De hac forma vid. ad 15, 216.

102 Hoc proprie *omen* vocabant, cum verba alio conſilio prolata apte caderent, ut poſſent futurum quiddam ſignificare. Collegi olim pluſcula de hoc genere ominum Chreſtom. Plin. 51, 55 p. 438 præſertim ex Cic. de Divinat. 1, 45 & 2, 40. Parvula Serena queritur, a Theodoſio patruo de ſuis Penatibus

Et dedit augurium regnis infantia linguæ.
Defuncto genitore tuo ſublimis adoptat
Te patruus, magnique animo ſolatia luctus
Reſtituens, propius, quam ſi genuiſſet, amavit
Defuncti fratris ſobolem. Nec carior olim
Mutua Ledæos devinxit cura Laconas.
Addidit & proprio germana vocabula nato;
Quaque datur, fratris ſpeciem ſibi reddit ademti.
Denique cum rerum ſummas electus habenas
Suſciperet, non ante ſuis impendit amorem
Pignoribus, quam te pariter fidamque ſororem
Litus ad Eoum terris acciret Iberis.
Deferitur jam ripa Tagi, Zephyrique relictis
Sedibus Auroræ famulas properatur in urbes.
Incedunt geminæ proles fraterna puellæ;
Inde Serena minor, prior hinc Thermantia natu,
Expertes thalami, quarum Cythereïa nec dum
Sub juga cervices niveas Hymenæus adegit.
Utraque luminibus tumidum micat: utraque pulcras
Excitat

108 dilexit *MSS. Cuj.* 111 delectus *al.* elatus *al. etiam Cuj.*
112 intendit *ante Heinſ.* 121 timidum *ante Heinſ.*

tibus auferri: hoc deinde magna cum illius felicitate factum per adoptionem. *Regnum* hic eſt conditio mulieris a Rege vel Imperatore adoptatæ.

108 *Laconas* intelligit Caſtora & Pollucem, quorum hic natura immortalis, illum mortali creatum ſemine *alterna morte redemit*, ut eſt Aen. 6, 121. Theodoſius ſuo filio dedit *germana vocabula*, nomen fratris ſui defuncti, vocavit Honorium.

114 *Sororem* Serenæ Thermantiam forte neſciremus, niſi hic & deinde v. 186 illius memoriam ſervaſſet poëta.

116 *Urbes Auroræ famulæ* Orientalis imperii ſedes Conſtantinopolis, & vicinæ.

119 *Cythereia juga* eſſe matri amorem ſexus alterius, conſtat: ille amor, illud jugum eo ſanctius eſt, cum *Hymenæus*, nuptiarum Deus, cervicem ante liberam ſub illud adegit.

121 *Tumidum* a poëtis ad maturitatem nubilem ſignificandam adhiberi, vel noſter ſatis docet 31, 124 *Matura tumeſcit virginitas.* Sic *Tumida virginitas eſt* Stat. Theb. 2, 204, & Achill. 1, 292 *Virginitas matura toris, annique tumentes.* Nondum tamen auſim ſimpliciter

Excitat ore faces. qualis Latonia virgo,
Et ſolo Jove nata ſoror: cum forte reviſunt
Aequorei ſortem patrui, ſpumantia cedunt
Aequora, caſtarum greſſus venerata Dearum.
Non ludit Galatea procax, non improbus audet
Tangere Cymothoën Triton, totoque ſeveros
Indicit mores pelago pudor, ipſaque Proteus
Arcet ab amplexu turpi Neptunia monſtra.
Tales ſceptriferi viſuræ tecta parentis
Limen Honoriades penetrant regale ſorores.
Ambas ille quidem patrio complexus amore:
Sed merito pietas in te proclivior ibat.
Et quoties, rerum moles ut publica cogit,
Triſtior, aut ira tumidus flagrante redibat,
Cum patrem nati fugerent, atque ipſa timeret
Commotum Flaccilla virum, tu ſola frementem
Frangere, tu blando poteras ſermone, mederi.
Alloquiis hærere tuis: ſecreta fidelis:
Priſca puellares reverentia tranſilit annos.

127 totique *malit Heinſ.* 128 inducit *vulg.* 135 rediret *vulg.* 139 fideli *Ald. Junt. MSS. quod ſervat Heinſ. & putat, poſt hunc verſum unum alterumque excidiſſe. Malui interim dare lectionem Vien. Baſ. Plant. Clav. Barth.* 140 transtulit *MS. Barthii.*

pliciter damnare antiquam lectionem *timidum*, quæ virginalem modeſtiam, virorum metuentem, indicare poteſt. Verbum *micare* vividum illum oculorum vigorem, quas ſibi ſagittas Cupido facit, ſignat: *timidum* illis ignibus moderatur.

123 *Solo Jove* nata eſt, e cerebro illius, Minerva, ſoror Dianæ.

124 *Patruus* filiarum Jovis Neptunus. *Spumantia* ipſum jam indicat quiddam affine Veneri, quæ Ἀφροδίτη, e ſpuma maris orta putatur.

127 *Tritonis & Cymothoës* luſus deſcribit etiam 10, 136 ſq.

128 *Proteus* velut paſtor quidam monſtrorum marinorum. Virg. Ge. 4, 395. Hor. Car. 1, 2, 7.

135 Hic alius *tumor* ab ira ut Hor. A. P. 94 *Iratus Chremes tumido delitigat ore.* Vid. Bentl. ad ejus libelli v. 197, ubi legit, *Et amet pacare tumentes.*

139 *Alloquiis hærere tuis* ſolebat Theodoſius: tu, Serena, *ſecreta*, taciturna, ſecreti capax jam tum eras, & *fidelis*. *Priſca*, ſæculo antiquo digna *reverentia*, & venerabilitas, ſit venia verbo, quæ in te erat, ſuperabat annos puellares.

Non talem Triviæ confert laudator Homerus
Alcinoo genitam: quæ, dum per litora veſtes
Explicat, & famulas exercet læta choreas,
Auratam jaculata pilam, poſt naufraga ſomni
Otia, progreſſum foliis expavit Ulyſſem.
Pierius labor, & veterum tibi carmina vatum
Ludus erant: quos Smyrna dedit, quos Mantua, libros
Percurrens, damnas Helenen, nec parcis Eliſſæ.
Nobiliora tenent animos exempla pudicos.
Laodamia ſequens remeantem rurſus ad umbras
Phylaciden, & prona ruens Capaneia conjux
Communes ardente viro miſtura favillas,
Et gravis incumbens caſto Lucretia ferro,
Vulnere quæ proprio, facinus teſtata tyranni
Armavit patriæ juſtos in bella dolores,
Exſule Tarquinio; memorandaque concidit uno
Ulta pudicitiam libertatemque cruore.
Talia facta libens non tu virtute minori,

Sed

145 Ulixem *MS.* 147 erat *al.* 148 Eliſæ *al.*

141 Nauſicaæ Alcinoi Phæacum regis filiæ præfert Serenam, quam Dianæ (hæc enim eſt *Trivia*, triformis Hecate) comparat Homerus *Od.* Z, 102. Hæc dum ſiccantur in litore veſtes, pila ludit cum puellis ſuis; ſtrepitu illo excitatus Ulyſſes a naufragii labore ſomno ſe recreans, prodit de virgultis ſuis &c.

147 *Smyrnam* hic facit Homeri patriam, imitatus Statium ſuum Silv. 4, 2. 9 *Non, ſi pariter mihi vertice læto Nectar adoratas & Smyrnæ & Mantua lauros, Digna loquar.*

148 Laudat caſtitatem Serenæ, quæ *Helenen damnet*, nec *Eliſſæ* ſ. Didoni, *parcat*: ſecus atque illa apud Juvenalem 6, 435 doctrinæ affectatrix, quæ *perituræ ignoſcit Eliſſæ.*

150 *Laodamia* impatienter adeo tulit mortem Proteſilai conjugis ſui, cui Iphiclus pater, *Phylacus* avus aſſignatur (vid. Euſtath. ad Iλ. B, 695 p. 245, 11) ut mortem in complexu ejus ab inferis revocati oppeteret. Hinc *comes extincto Laodamia viro* Ovid. Tr. 1, 6. 20. Hujus Laodamiæ ad Proteſilaum ſuum eſt Ovidiana Epiſtola XIII.

151 *Capanei* conjux Evadne, viri ſe rogo injecit, de qua Martial 4, 75 *Arſerit Evadne flammis injecta mariti.* Evadnen & Laodamian etiam uno verſu Aen. 6, 447 junxit Virgilius.

156 Ablativi *Exule Tarquinio* rarior hic vis eſt. Ita armavit dolores patriæ Lucretia, ut exſul fieret, exſulatum abiret ad Etruſcos, Tarquinius.

Sed fato meliore, legis. Jam nubilis ætas
Principe follicito votis erexerat aulam
Incertis, quem tanta tori fortuna maneret.
Antiquos loquitur Muſarum pagina reges,
Quod dira ſub lege procos certare juberent,
Emturos thalamum dubii diſcrimine leti,
Et ſua crudeles gauderent pignora mortis
Ambitione peti. Curru Piſæa marino
Fugit tela Pelops. nam perfidus objice regis

160 aulæ Ingentis *MS. hinc* aulam Intentis *conj. Heinſ.* 163 dira *MSS.* 166 maligno *MS.* marito *conj. Scal. quod recepit Heinſ.* marino *etiam defenditur in Miſcell. Obſervatt. Britann. Vol. 1* p. 323. 167 providus *vulg.* fervidus *MSS. Cuj.* pervidus *MS.*

159 *Fato meliore.* Laodamia, Evadne, Lucretia, amorem maritorum & fidem conjugii probarunt in morte virorum, in injuria illata corpori: tu felicior, idem factura, non habuiſti exempli talis occaſionem vel neceſſitatem.

160 *Vota* referenda videntur ad adoleſcentes, qui erigebantur votis & ſpe nuptiarum regiarum.

163 *Quod* particula non ſimpliciter ἀφηγηματικὴ eſt, quam tamen hæc ætas non refugit; ſed poteſt rationalis ſ. cauſalis quodammodo videri. Quosdam reges hoc nomine celebravit hiſtoria, *quod juberent* &c. His regibus e noſtris libris addere licet Saulum, a genero ſuo C præputia Philiſtæorum ſibi ſtipulantem.

164 *Emere thalamum*, Virgiliana formula, Ge. 1, 31 *Teque ſibi generum Tethys emat omnibus undis.* Hic etiam ad antiquum omnium fere gentium morem reſpicitur, quo viri ſibi emebant, pretio comparabant, uxores.

166 Oenomaus Elidis & Piſarum tyrannus, a genero mortem ut caveret aboraculo monitus eam legem poſuit procis Hippodamiæ filiæ ſuæ, ut eam haberet, qui ipſum patrem quadrigis viciſſet, interficerentur vero victi. Poſt XIII ita interemtos accipit conditionem Pelops &c. *Currum* pro equis junctis hic etiam capiendum, apparet: *Marinum* autem, a Neptuno acceptum. Fabula hæc inter nobiliſſimas Græcorum, multis quoque monimentis, quæ Pauſanias adhuc vidit, celebrata. Vid. qui laudantur ad Hygi. fab. 84. Cum ab ea originem ludorum Olympicorum derivarent, ſuo illam more cecinit Pindarus Ol. A. Illud de equis, a Neptuno acceptis v. 139 ſq. Hinc *Neptunia lora* Pelopi dat Stat. Theb. 6, 283.

167 *Objex* ſ. obex eſt ille clavus, qui perforato axi extremo inditus prohibet, ne rota, lubricato axungia modiolo, inter rapidum illum circumactum deſilire, deſtituere (*decipere*) axem, & terræ illiſum frangere, evertere quidem certe aurigam, poſſit. Hunc clavum, (ἔμβολον ἐπὶ τῷ ἀκροξονίῳ) aut plane non indidit, aut cereum fecit Myrtilus, faber & auriga Oenomai (ἁρματοπηγὸς καὶ ἡνιόχος) ab Hippodamia corruptus, ut ex antiquioribus narrat Schol. Apollo. Argon. 1, 752.

Prodidit Oenomai deceptum Myrtilus axem.
Hippomenes trepidus curſu ferroque ſecutam
Aurato volucrem flexit Schœneïda pomo.
Herculeas vidit fluvio luctante palæſtras
Mœnibus ex altis Calydon, pretiumque labori
Deïanira fuit, cum pectore victor anhelo
Alcides premeret, retroque Acheloïus iret
Decolor. Attonitæ ſtringebant vulnera Nymphæ.
Saucia truncato pellebant flumina cornu.
Te non Heſperidum pomis, non amne ſubacto,
Non ſocerum fallente rota, ſed judice dignus
Auguſto, variis Stilicho ſpectatus in armis
Accipit, & regni dotes virtute paravit.

Saepe

172 laboris *vulg.* 173 pectore - fremeret *vulg.* 176 ſquallebant *conj. Heinſ.*

168 *Deceptus axis* eſt, ut jam innuimus, deſtitutus ab illo clavo ſ. retinaculo ſuo, ut non amplius innitatur rotæ, ſed terræ illiſus frangatur, aut hæreat certe. Vid. de uſu hujus verbi poëtico copioſam ſilvam ab Heinſio & Burmanno collectam ad Aen. 4, 17.

169 Hippomenis & Atalantæ Schœnei F. fabulam delicate narrat Ovid. Met. 10, 560. Breviter curſu certantem ſecum puellam, quoties ſuperatura videbatur, malo aureo (qualia ſunt Heſperidum, quorum tria a Venere acceperat) projecto retardavit. Turbas ac diſſidia mythologorum de hac Atalanta refert Spanh. ad Call. H. in Dian. v. 216 p. 275 ſqq.

171 Deianiram Oenei, qui Calydone imperitabat, filiam, ſimul petebant Hercules & Achelous, fluvius patrius, qui, ut alii DI marini, formas aſſumere, prout opus eſſet, varias poterat. Exitus hic fuit, ut ſuperaret Hercules, cornu alterum perderet Achelous, quod nymphæ ſuſceptum fructibus omnibus impletum *Copiæ Cornu* fecere: eædem nempe, quas noſter facit *ſtringere*, h. e. alligare & claudere ſtudere vulnera patris ſui. Narrat pulchre ipſe Achelous apud Ovid. Met. 9 pr. De fluvio *pallente*, & *cornibus* fluviorum conf. dicta ad 20, 163 ſq.

177 *Heſperidum poma* vocat mala aurea, quæ a Venere accepta jactavit, ut modo dictum, Hippomenes. Cf. 7, 37.

Sæpe duces meritas bello tribuere coronas.
Hunc cingit muralis honos: hunc civica quercus
Nexuit: hunc domitis ambit roſtrata carinis.
Solus militiæ mira mercede jugalem
Promeruit Stilicho, ſocero referente, coronam.
Agnovit patrui ſimilem Thermantia curam:
Nupſit & illa duci. ſed longe fata ſororis
Inferiora tuis. alio tibi lumine tædas
Accendit Romana Salus, magniſque coronis
Conjugium fit cura tuum. dilectus equorum,
Quos Phrygiæ matres, Argeaque gramina paſtæ
Semine Cappadocum ſacris præſepibus edunt,

181 meritis *vulg.* 188 numine *ante Heinſ. non certe male.* munere *MSS.* vivere *MSS.* lumine *ex conj. repoſuit Heinſ.* 189 choreis *MS.* coloris *MS.* 190 cauſa *MSS.* caa *Cuj.* chorèis Conj. junctura tuum, *vel* tropæis-fotura ſ. fultura *al.*

180 *Regni Dotes*, munera, quæ debebantur domui regiæ pro puella regina.

181 De militaribus coronis multa ubique mentio. Locus claſſicus Plin. 16, 4 explicatus & illuſtratus a me Chreſtom. Plin. n. 72 collato præſertim altero Gellii 5, 6.

184 *Jugalem coronam* h. e. nuptialem ſ. matrimonium e domo regnatrice, militaris virtutis præmium interdum fuiſſe, docet hiſtoria tum ſacra, tum alia.

185 *Referre mercedem* hic dicitur ea ratione, ut referre gratiam.

187 Quis hic *dux* maritus Thermantiæ fuerit, non poteſt hodie, ut videtur, confici. Barthius conjicit, fuiſſe Bathanarium, de quo Zoſ. 5, 37: ſed levi nimis conjectura.

189 *Romana ſalus* hic ut Deæ cujusdam nomen poni videtur, ita fere ut alias Fortuna P. R. Quæ ſequuntur, ita intelligo: *Conjugium tuum*, Serena, fit in Stilichone *cura* & incitamentum *magnis coronis*, h. e. ad fortia facta patranda, & magnas inde promerendas coronas. Dativus caſus *coronis* poſitus pro accuſativo a præpoſitione *ad* recto. Sed dignius mihi locutus videretur poëta, ſi pro *cura* legeretur *cauſa*: quod nomen, cum invenire in bono libro optarem, voti critici me compotem mox obſervavi.

191 *Dilectus equorum* indicat illud quod eſt in tabula honorum Stilichonis *Comes domeſticorum & ſtabuli ſacri.* Vid. Guther. de Off. Do. Aug. 2, 17. Nam *ſacra* vocantur Conſtantinopolitanorum non *largitiones* modo, ſed *ſtabula* etiam & *præſepia*. Laudantur hic patriæ equorum inſignium. Atque Argos *ἱππόβοτον* quidem jam Homero laudatum Ιλ. Γ, 75 & 258. Vid. Varr. R. R. 2, 1. 9. *Phrygios* hoc poëtæ noſtri teſtimonio, ab ætate Vegetii non remoti, intelligo Mulom. 4, 6. 3 ubi *Frigiſci* librariorum culpa vocari videntur. Eodem loco memoratur *Cappadocum glorioſa curribus nobilitas.*

Primus honos. Gemino mox idem culmine duxit
Agmina: commiſſosque labor ſic geſſit honores,
Ut ſemper merito princeps cum magna dediſſet,
Deberet majora tamen. Si bellica nubes
Ingrueret, quamvis annis & jure minori
Cedere grandævos equitum peditumque Magiſtros
Adſpiceres, totumque palam permittere Martem.
Nec gradus ætatiſve pudor ſenioribus obſtat,
Ne juveni parere velint. Ceu flamine molli,
Tranquilliſque fretis, clavum ſibi quiſque regendum
Vindicat: incumbat ſi turbidus Auſter, & unda
Pulſet utrumque latus; poſito certamine nautæ
Contenti

193 *Quidam MSS. omittunt lacuna relicta.* gemino nox in germ. geminæ nex inde. geminæ mox inde. inde e germine duxit. geminæ nexu tibi germine. geminæ mox inde e gramine. geminæ nec inde Germania. g. n. i. germina. gemino nec inde gemin. duxit. geminæ vexivum gramine. mox ide germine. geminæ mox inde germine. gemino mox inde e gramine. geminæ nex inguiam duxit. gemino nox inde germina duxit. Primus honor, tantaque fide victricia duxit Agmina. *ſinguli MSS. apud Heinſ.* mox inde germine mouit *Cuj.* Culmine *fuit in libro Claverii.* gemino mox Idæ germine duxit *omnes ante Heinſ. et tuetur Hagenb.* V. N. 196 auderet *MS.* deferret *conj. Heinſ.* 199 permittere *MSS.* 200 non *Cuj.* 101 flumine *vulg.*

193 Eſſe in hoc verſu deſcriptionem Magiſtri utriusque militiæ per Orientem, dubium mihi non eſt. Hanc autem commode effici lectione, quam retinui, Heinſiana, itidem mihi liquet. *Culmen* certe de magiſterio & quocunque gradu altiore frequenter ponitur. Vid. Gothofr. Gloſſar. nomic. Cod. Theod. & ipſe noſter 3, 205. 17, 16 it. 31, 58. Sed hoc non eo valet, ut hanc Claudiani manum eſſe, auſim contendere. *Geminum Idæ germen*, interpretatur Cl. Hagenbuchius Epiſt. epigraph. p. 294 & (28) intelligit Idæ nomine ipſum Orientis imperium, cujus germen ſint milites. Mihi, ſi ſit a Claudiano, interpretari liberet, geminum baculum ſ. ſceptrum Symbolum duplicis magiſterii, ab Idæ nobiliſſima ſilva deciſum: ita ut illud 5, 162 *Fraternas ex æquo dividat haſtas* ſignificat exercitum a Theodoſio relictum inter fratres æquis partibus dividat.

194 *Labor* Stilichonis, h. e. conſueta Metonymia ipſe Stilicho laborioſa diligentia ſua *ſic geſſit* munera ſibi demandata atque *honores* &c. *Merito* deponentis ſignificatione, merenti.

200 *Pudor ætatis* vel eſt reverentia, quam ſuæ putabant habendam ætati a minori poteſtate majores; vel metus, ne ſibi turpe eſſet minori parere.

Contenti meliore manu, ſeſeque ratemque
Unius imperiis tradunt, artemque pavore
Confeſſis finem ſtudiis fecere procellæ.
Haud aliter Stilicho, fremuit cum Thracia belli
Tempeſtas, cunctis pariter cedentibus, unus
Eligitur ductor. ſuffragia quippe peregit
Judex vera timor. victus ratione ſalutis
Ambitus, & pulſus tacuit formidine livor.
Quis tibi tunc per membra tremor, quantæque cadebant
Ubertim lacrimæ, cum ſæva vocantibus arma
Jam lituis, madido reſpectans limina vultu,
Optares reducem, galeæque inſerta minaci
Oſcula criſtati raperes feſtina mariti?
Gaudia quæ rurſus, cum poſt victricia tandem
Claſſica ſidereas ferratum pectus in ulnas
Exciperes: caſtæ tuto per dulcia noctis
Otia pugnarum ſeriem narrare juberes?
Non illo nitidos umquam bellante capillos
Comere: non ſolitos gemmarum ſumere cultus.
Numinibus votiſve vacas, & ſupplice crine

206 ſeſeque pavere Confeſſi finem ſtudiis fecere procellæ, *omiſſo verſu toto ante Heinſ. qui ex* XI *codicibus ſic reſtituit.* 212 jacuit *vulg.* 213 rigor *MS.* 215 lumina *MSS.* numina *conj. Heinſ.* 220 *pro* dulcia, dubia *MSS.* devia *MS.* caſtæque tibi per *conj. Heinſ.*

206 *Procellæ* turbantes animos ac dejicientes *fecere finem ſtudiis* vectorum gubernare volentium, *pavore* ſuo *confeſſis artem* gubernatoris, quam ante vel contemnebant, vel vindicabant ſibi. *Studia* ipſos vectores ſignant, in quantum ſtudiis gubernandi turbantur & turbant.

215 Quomodo Serena hic in diſceſſu viri *reſpectet limina*, non facile eſt dicere. An fingit deducendi cauſa extra limen progreſſam, nunc in ipſo diſceſſu illud reſpicere, & velut oſtendere marito, atque commendare. Si *numina* legamus, intelligentur oculi in cælum ſublati.

219 *Siderum* apud noſtrum poëtam & alios ſimpliciter præſtantiam inſignem, & Deo dignam notat: *ferratum pectus* eſt thorace munitum.

220 Poteſt *tuto* hoc facile intelligi. Nam tuto & ſecure adeo narrantur magno cum periculo acta. Sed niſi fallor non habet hic ſedem poëta tam bono dignam.

Verris humum. Teritur neglectæ gratia formæ
Cum proprio reditura viro. Nec deſide cura
Segnis marcet amor. laudem prudentia belli
Feminea pro parte ſubit. dum gentibus ille
Confligit, vigili tu proſpicis omnia ſenſu:
Ne quid in abſentem virtutibus obvia ſemper
Audeat invidiæ rabies, neu rumor iniquus;
Ne qua procul poſitis furto ſubſederit armis
Calliditas nocitura domi. Tu ſedula quondam
Rufino meditante nefas, cum quæreret artes
In ducis exitium, conjuratoſque foveret
Contra pila Getas, motus rimata latentes,
Mandatis tremebunda virum ſcriptiſque monebas.

RELIQUA DESIDERANTUR

225 tegitur *plerique edd. ſed* te[r]itur *etiam Cuj.* 231 fervor iniquis *ante Claver.* fervor iniquus *al. ante Heinſ.* fulgor *MS.* ſeu fervet *MS.* non ſem. *MS. Latere hic aliquid, monet Heinſ.*

224 *Crine humum verrere* Romanarum matronarum fuit in ſupplicatione vel obſecratione publica. Vid. Liv. 3, 7 extr. & ibi Drakenborch. Quod volebat Mariæ Magdalenæ honorem, Domino noſtro habitum, hinc explicare vir doctus, in eo mihi non liquet. Certe loco, conſilio, affectu diverſo utrumque factum eſſe, apparet.

230 *Obvia*, contraria. Vid. ad 22, 20.

232 *Furtum* vel maxime etiam de his dicitur quæ in bello occulta quadam arte aguntur. V. G. Virg. Aen. 11, 515 *Furta paro belli - obſidam milite fauces.* Pluſcula dedimus in Theſauro.

236 *Pila* arma ita propria Romanis, ut eorum ſolo nomine ſatis Romanus exercitus ſignetur, ut Luca. 1, 7 *Pila minantia pilis.*

XXX

CL. CLAUDIANI

EPITHALAMIUM

DICTUM

PALLADIO

V. C. TRIBUNO ET NOTARIO

ET CELERINAE

PRAEFATIO

Carmina per thalamum, quamvis feſtina, negare
Nec volui genero, nec potui ſocero.
Hic ſocius, dux ille mihi; noſtrique per aulam
Ordinis hic conſors emicat, ille prior.
Hunc mihi conjungit ſtudiis communibus ætas;
Hunc mihi præponit vel ſenium, vel honos.
Carmen amor generi, ſoceri reverentia poſcit,
Officio vatis, militis obſequio.

* *Titulos* V. C. Tribuno & Notario *habet ſolus Heinſ. ex duobus libris. Licet ſuſpicari, horum ſcriptores uſos eſſe argumento verſus 3 & veteri titulo, in quo poëta noſter* V. C. Tribunus & Notarius *vocatur.* Serenæ *omnes ante Claver.* Celerinæ *MSS. Cuj. Plant. marg.* Epulamus dictus præfatio *MS.*

* Palladios plures habet Proſopographia Codicis Theodoſiani Gothofrediana: An horum aliquis hic celebretur, N. L. Nec, puto, de Celerina veri ſimile quidquam dici poteſt præter ea, quæ hic habentur v. 69 ſq. Quod Stilichonis filiam facit Claverius, mera hariolatio eſt.

3 *Dux ille*, forte Magiſter Officiorum, vel Primicerius Notariorum. Nomen *Ducis* late patet. Rationes officiorum & ordines non ſemper iidem. Vid. ad v. 82.

XXXI

EPITHALAMIUM

Forte Venus blando quæſitum frigore ſomnos
Vitibus intexti gremio ſucceſſerat antri,
Denſaque fidereos per gramina fuderat artus,
Acclinis florum cumulo. criſpatur opaca
Pampinus, & mites undatim ventilat uvas.
Ora decet neglecta ſopor, faſtidit amictum
Aeſtus, & exuto translucent pectore frondes.
Idaliæ juxta famulæ, triplexque viciſſim
Nexa ſub ingenti requieſcit Gratia quercu.
Pennati paſſim pueri, quo quemque vocavit
Umbra,

1 quæſitans *MS.* ſomnum *ante Heinſ.* 2. 2 ſucceſſerat *ante Claver.* ſeceſſerat *MSS.* 4 acclivi *Vien.* acclini *al. pro* florum, foribus *it.* floribus *MS.* 5 vitem ſudantem ventilat uvis *ante Heinſ.* mites ſudanti v. uva *MS.* multos ſudantem *MS.* muſto vitem ſudantem *MS. unde* & muſto ſudantem ventilat uvam *conj. Heinſ.* mites undatim vent. uvas *ex MS. Clauerii Heinſ.* 7 ceſtus *conj. Heinſ.* excuſſo *MS.* 10 quacunque *Cuj.* vocabat *MS.* vocarat *conj. Heinſ. Mihi placeret* vocaret.

4 *Opaca pampinus* recte dicta a noſtro, ſi bene Servius ad Virg. Ecl. 7, 58 monuit, *Varronem genere feminino* hujus nominis *uti frequentius.* Quatenus exſtat Varro hodie, non puto exſtare exemplum. Sed eſſe dicunt etiam apud Apollinarem Sidonium. Columellæ 3, 18. 4 ſunt *pampini*, *quos ruſtici vocant racemarios*

5 *Undatim*, ut uvæ a vento motæ arcum deſcribant, qualem undæ.

6 Fuit, credo, in mente Poëtæ illud Naſonianum *Forma viros neglecta decet.* Ceterum Hypallage videtur hic uſus eſſe noſter: non tam *ſopor decet ora neglecta*, quam hæc ſoporem.

7 *Aeſtus* reſpondet conſilio Veneris v. 1 frigore quærentis ſomnos. *Ceſtus* decet ille quidem Venerem, ſed niſi fallor, non valde decet hunc locum. *Frondes translucent pectore*, h. e. transmittunt lucidum ſplendorem nivei pectoris.

8 *Idaliæ famulæ*, Nymphæ, quarum omne genus cognatum, & familiare, & prope dixerim peculiare, Veneri. *Triplex Gratia*, tres Gratiæ nexis etiam dum quieſcunt, implexisque brachiis.

11 *Fluitant* remiſſo plane nervo, ut is agitari a vento poſſit, arcu immoto.

Umbra, jacent. fluitant arcus, ramiſque propinquis
Pendentes placido ſuſpirant igne pharetræ.
Pars vigiles ludunt, aut per virgulta vagantur.
Scrutantur nidos avium, vel roſcida læti
Mala legunt donum Veneris, flexuſque ſequuntur
Palmitis, & ſummas pennis librantur in ulmos.
Defendunt alii lucum; Dryadaſque procaces
Spectandi cupidas, & ruſtica Numina pellunt,
Silveſtreſque Deos. longeque tuentibus antrum
Flammea laſcivis intendunt ſpicula Faunis.
Cum ſubito varius vicina clamor ab urbe,
Et fauſti juvenum plauſus, miſtæque choreis
Auditæ per rura lyræ, Celerina per omnes
Italiæ canitur montes, omniſque maritum
Palladium reſonabat ager. pervenit ad aures
Vox jucunda Deæ, ſtrepituque excita reſedit,
Et reliquum nitido deterſit pollice ſomnum.
Utque erat indigeſta comas, turbata capillos,
Mollibus

11 propinquant *ante Claver.* propinquis *etiam Cuj.* 12 prudentes *ante Claver.* pendentes *etiam Cuj.* pendent & *MSS.* 13 pervigiles l. & per *MSS.* nidos alii *aut* vagantes *vel* vagati ſcrutantur, *aut* vagantur ſcrutati *conj. Heinſ.* 15 flexumque *MS.* flexumve *conj. Heinſ.* 17 lucos *MSS.* luco *conj. Heinſ. Vid. ad 22, 389.* 18 inſpectant cupidi *Cuj.* 23 tubæ *MS.* 28 utque erat interjecta *editi omnes.* Utque fuit intexta, interjecta, intecta, detecta, turbata, merita, incomta, impexa: Utque erat intexta, intecta, intertexta *in MSS. unde* indepexa *vel* indigeſta *conj. Heinſ.* turbata papillas *MS.*

12 Audaci Metaphora ſic deſcribit tenuem luculam a pharetra & ſagittis repercuſſam, imaginem animorum amantium nunquam plane quietorum, ſed lene certe quiddam ac molle ſuſpirantium.

14 *Roſcida mala* non ſimpliciter a rore madentia; caloris enim & æſtus vitandi cauſa antrum ſubiit Venus (cf. v. 47): ſed ipſa amœnitas videtur hoc epitheto ſignari, ſive ſit a matutino frigore & humore, quem proprie deſignat, ſive ab alia cauſa, ut *roſcida mella*, *poma* &c.

26 *Reſidere ἀναπαύεσθαι* proprie dicuntur, qui a decubitu caput & pectus attollunt.

28 Non valde mihi placet hic verſus, ut *ταυτολόγος* nimium: meliorem tamen ex illa ſilva varietatis, quam dedit Heinſius, eruere non poſſum: nec videtur ipſi, ſummo poëtæ, ſucceſſiſſe. Singula pulchra ſunt, *indigeſta comas*, & *turbata capillos*: conjun-

cta

Mollibus exſurgit ſtratis, Hymenæon & omne
Agmen, & innumeros Hymenæum poſcit Amores.
Hunc Muſa genitum legit Cytherea, ducemque
Præfecit thalamis: nullum junxiſſe cubile
Hoc ſine, nec primas fas eſt attollere tædas.
Conſpicitur tandem. Platano namque ille ſub alta
Fuſus inæquales cera texebat avenas,
Mænalioſque modos, & paſtoralia labris
Murmura tentabat relegens, oriſque recurſu
Diſſimilem tenui variabat arundine ventum.
Reſtitit, ut vidit Venerem, digitiſque remiſſis
Ad terram tacito defluxit fiſtula lapſu.
Dulce micant oculi. niveas infecerat igni

Solque

29 aſſurgit *ante Heinſ. Deinde* interque ſuorum Agmen - quærit *Heinſ.* 1 *eum Claver.* & VII *MSS.* revocatque ſuorum *MS.* procul ecce ſuorum *MS. poſt lacunam* Inde per immenſos Hy. quærit amores *MS. pro* quærit, poſcit *MS. pro* interque ſuorum, Hymenæus & omne *MS. unde lectionem, quam dedimus, effingit Heinſ. Commendat illam repetitio & difficultas.* 30 in numeris - Amoris *Raphel. ex conj.* 32 vinxiſſe *ante Heinſ.* 38 diſſimilis tenuem *vulg.* 40 flatu *MS.* 41 interſerit *MS. hinc* niveis interſerit ignem - genis *conj. Heinſ.*

ta offendunt. Qui voluit *turbata papillas*, ille obliviſcebatur, de Venere ſermonem eſſe, non de vetulæ alicujus pannuceis uberibus. Quomodo ex *indigeſta*, verbo rarjuſculo, *interjecta* vel *intertexta*, in ſcriptura Langobardica, orrum ſit, intelligere mihi videor.

29 Venus, quæ audiſſet Hymenæum, h. e. nuptiale carmen, & clamores gratulantium, cupida & alacris Deum *Hymenæon* primo indiſcretim poſcit totum *agmen*, h. e. toti agmini imperat, Vocate mihi Hymenæon! Deinde, cum impatienti non ſtatim ſatisfieret, unicuique Cupidinum circa ſe ludentium ſingulatim, innumerisque adeo, dat hoc negotium, & ipſa mox inventum alloquitur.

31 *Muſa* (ſive ea Calliope fuit, ſive Uraniæ) *genitum* Hymenæum facit etiam Martianus Capella in pr. *Tu, quem pſallentem thalamis, quem matre Camena Progenitum perhibent, copula ſacra Deum.* Deinde, *ſeu tibi quod Bacchus pater eſt placuiſſe choreas, cantare ad thalamos ſeu genetricis* (Veneris) *habes.* Nempe luxuriatur hic etiam Mythologia. Qui eam perſequi velit, inſpiciat laudatos ad Hygi. f. 273.

33 *Attollere tædas* ſolemne nuptiarum. Vid. 5, 97.

35 Syringa, qualem Pan, Mænali Arcadiæ montis incola, habet, ſeptem fiſtulis inæqualibus conſtantem, componebat. Pan memoratur etiam v. 48 *Lycei* nomine.

40 *Tacito lapſu*, quia *defluxit*, h. e. non cecidit uno impetu, ſed lubrico motu ad veſtem vel membra adeo Hymenæi deſcendit.

Solque pudorque genas: dubiam lanuginis umbram
Cæſaries intonſa tegit. Prior ipſa ſilentem
Compellat: „*Numquam ne, puer, dilecta relinques*
Carmina? maternis numquam ſatiabere donis,
Dedite Muſarum ſtudio, nimiumque parentis
Aemule? quid medio tecum modularis in æſtu?
Jamne tibi ſordent citharæ? jam luſtra Lycei,
Atque pecus cordi, redituraque rupibus Echo?
Huc ades, & tantæ nobis ediſſere cauſſas
Lætitiæ. cui pompa toro tam clara reſultet,
Quæ nova dotetur virgo, patriamque genuſque
Pande, quibus terris orti, quo ſemine ducti.
Haud ignarus enim: nec te connubia fallunt
Ulla. tuo primæ libantur fœdere noctes.„
Ille refert: „*Equidem dudum te, Diva, morantem*
Mirabar, quid adhuc tanti ſecura maneres
Conjugii.

49 jamque pecus *MSS.* atque nemus *MS.* & *Cuj.* jamne nemus *conj. Heinſ.* 50 tantas, tacitæ, tandem *MSS.* 51 quæ pompa *vulg.* cui *etiam Cuj.* 55 tuo cunctæ *Cuj.* 56 morari *MS.* 57 quod adhuc *ante Heinſ.* 2, *qui formulam illuſtrat exemplis.*

42 *Dubiam lanuginis* h. e. novæ barbæ *umbram* pulchre dixit. Sed quomodo convenit, quomodo pictor exprimet, quod ſequitur *Cæſaries tegit*? prima lanugo exoritur, & primum conſpicua eſt in labio ſuperiore: an illum quoque locum tegit cæſaries?

46 *Parentem* matrem intelligit? Sed tamen Bacchus quoque, quem Patrem quidam aſſignant Hymenæo ap. Serv. ad Aen. 4, 127 muſicus eſt, & amat tibias.

48 *Citharæ* urbanus magis & ſedatior cantus: tibiarum genus magis clamoſum, ſimplicius idem, pecorique & campis aptius. Homerus tamen Λ. Σ, 495 αὐλὸς & φόρμιγγας in Hymenæo, hoc eſt cantu & ſtrepitu nuptiali conjungit. *Pſallentem* hoc eſt κιθαρίζοντα facit Capella loco, quem modo laudabam ad v. 31.

51 *Reſultare* ad ſonum & ſtrepitum pompæ refertur, quem auribus perceperat Venus. Et habet domicilium pene vnicum hoc verbum in tali ſono, & clamore multitudinis, a ſilvis, rupibus, tectis relato: quod intelliget qui Theſaurum noſtrum volet inſpicere.

55 *Libare* eſt deguſtare, primum guſtum capere. Non libant conjugii voluptates prius novi mariti, quam Hymenæi h. e. nuptiarum ſedus ictum ſit.

58 *Mandantur* & commendantur Veneri conjugia, ut *origo* inde novæ ſtirpis exiſtat.

Conjugii. Non parva tibi mandatur origo.
Fascibus insignes, & legum culmine fultæ
Convenere domus, & qui lectissimus orbi
Sanguis erat. Rubris quæ fluctibus insula latrat?
Quis locus Aethiopum? quæ sic impervia famæ
Secessit regio, quo non rumore secundo
Palladii penetravit amor, mentisque benigna
Temperies, doctique sales, & grata senectus?
Per cunctos iit ille gradus, aulæque labores
Emensus, tenuit summæ fastigia sedis,
Eoum stabili moderatus jure Senatum.
Hic splendor juveni. Cunabula prima puellæ
Danubius, veteresque Tomi. Mavortia matris
Nobilitas

60 lætissimus *ante Heinf.* orbi *MS.* 61 flatibus *vulg.* fluctibus *etiam Cuj.* 62 qui locus *MS.* 63 succeſſit *vulg.* ſeceſſit *etiam Baſ. marg.* 64 penetrarit *malit Heinſ. et ego.* benignæ *ex MS. uno Heinſ.* 65 terga ſenectus *MSS. hinc* terſa *conj. Heinſ.* amica *MSS.* 67 tenuis *al.* 69 hinc *malit Heinſ.* juvenum *ante Clav.* 70 Marti, Martis *MS.* patris *vel* patri *conj. Heinſ.*

59 *Fasces* conſularem familiam notant: *Legum culmen* eſt Præfectura Prætorii. Vid. ad 29, 193.

61 *Latrare* de ſono fluctuum a ſaxis repercuſſorum dici, vel illa Scylla nos monere poteſt, *quam fama ſecuta eſt, Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris* &c. Virg. ecl. 6, 75. Sic noſter 33, 148. *Rubros fluctus* eſſe mare Erythræum, ſ. Orientalem omnem Oceanum, cum reliquo uſu poëtæ noſtri convenit, V. G. 5, 242.

67 Præfecturam Prætorii per Orientem, vel Præfecturam vrbis nouæ Romæ ſ. Conſtantinopolis ita ſignari, monuit Barthius. Sed ſunrne hæc *faſtigia ſummæ ſedis*? Eſtne Præfecti Prætorii vel urbis *Senatum moderari?* Aut egregie fallor, aut hæc Conſularia ſigna ſunt. Et tamen Palladium Conſulem alium non habent Faſti, præter illum *Junium Quartum Palladium*, qui cum Imp. Fl. Theodoſio jun. Aug. VII. Conſul fuit A. C. 416. Utrum hoc tempore ſuperfuerit Claudianus, utrum laudare Stilichonem (quod hic fit v. 93) octo annis ante punitum, auſus fuerit? mihi, ut nunc eſt, N. L. Poëtæ quidem noſtri ſtilum, virtutes, vitia agnoſcere mihi hic videor. Nec me valde mouet quod abeſt hoc carmen in exemplaribus primæ editionis Vicentinæ.

70 *Veteres Tomos* non modo ab Ovidii exilio nobiles, ſed ab antiqua Abſyrti fabula, quæ urbi nomen dediſſe ferebatur, quam narrat Ovid. Triſt. 3, 9 & ita claudit, *Inde* Tomos *dictus locus hic, quia fertur in illo Membra ſoror fratris* conſecuiſſe *ſui.* Ceterum *Mavortia matris nobilitas* eſt, quia e gente bellicoſa Getarum, quia vir fortis & militibus carus Celerinus.

Nobilitas ſpoliis armiſque exſultat avitis,
Immenſamque trahit Celerini robore lucem,
Qui quondam Meroën juſſus Nilumque tueri,
Cum ſibi poſt domitas ad Parthica flumina Carras
Sceptra daret miles, rebuſque imponere vellet,
Deſpexit fremitus, & prætulit otia regno.
Reſpuit ingeſtum, quod vi, quod poſcere ferro
Poſthabita pietate ſolent. Tum purpura primum
Inferior virtute fuit, meruitque repulſam
Obvia majeſtas. Doluit Fortuna minorem

Se

72 Celeris de *MS.* 74 domitos - claros *vulg.* domitos - Carros, domitas Carras, Caras *MS.* domitas ad Parthica flumina Carras *Claver. ſuffragante hiſtoria.* obitus & P. ful. caro *vel* claros *MSS. unde effinxit lectionem, quam dedi.* 77 inceſtum *vulg.* reſpuit, inceſtus quod *Claver.* incertum *Scal.* hoc ſceptrum *conj. Delr.* ingeſtum *MSS. Barth. curis ſecundis, qui etiam exemplis firmat, ut Heinſ.* 78 *pro* tum, non *vulg.* 79 metuitque *vulg. Sed* meruit *etiam Cuj.*

73 *Celerinus* avus, de majoribus certe Celerinæ ſponſæ unus, ſecundum hæc Præfectus Aegypto debet fuiſſe, & poſt mortem Cari, *fulmine* ut ferebatur, apud *Parthos* occiſi, ab exercitu ſalutatus eſſe Imperator, quem honorem moderate ac ſapienter deprecatus eſt. Utrum hoc ab alio quoque ſit traditum, valde dubito. Hoc poteſt fieri, ſi valde ſenex fuit, cum deferretur illi imperium, ut idem ſit *Cuſpidius Celerinus*, cujus ſenatoriam ſententiam refert Capitoli. Maximin. extr. *Celerinus & avia illius Celerina Martyrio coronata* ſunt apud Cyprianum Epiſt. 39. Rem ipſam, & lectionem Heinſianam unice firmat laudatus ab illo Sidonius Car. 23, 90 *Nam quis Perſidis expeditionem, Aut victricia caſtra præteribit Cari principis, & perambulatum Romanis legionibus Niphaten Tum cum fulmine raptus* (ſic leg. pro *captus*) *Imperator Vitam fulminibus parem peregit.*

76 *Fremitus* proprium nomen exprimendis vocibus multitudinis concitatæ.

77 *Ingeſtum* cum vehementia quadam & importunitate adeo oblatum: ut *ingerere ſe* dicuntur, qui calide nimis & importune petunt honores. Plin. Pan. 86, 2 *Præfectum Prætorii non ex ingerentibus, ſed ex ſubtrahentibus legere.*

79 *Meruit repulſam*, tulit, nullo reſpectu dignitatis, pro ingenio ſæculi jam Pliniani. *Obvia majeſtas*, imperium, quod ſe ultro obtulit, h. e. ab his, in quorum manu erat, oblatum eſt.

80 *Fortuna doluit ſe minorem* eſſe, ἐπιτραπεῖσα, dum conceſſit & permiſit ſe viro, qui eam vel amplecti ac retinere poſſet, vel, quod fecit, aſpernari. Amat Græcari, hoc eſt Græciſſare, noſter. Sed fateor, mihi magis probari vulgatum *confeſſa.*

Se conceſſa viro. Magnum delata poteſtas,
Majorem contenta probat. Cognomina ſumſit
Plena ducum genitor. Paulatim vectus ad altum
Princeps militiæ, qua non illuſtrior exſtat
Altera: cunctorum tabulas aſſignat honorum,
Regnorum tractat numeros, conſtringit in unum
Sparſas imperii vires, cuneosque recenſet
Diſpoſitos: quæ Sarmaticis cuſtodia ripis,
Quæ ſævis objecta Getis, quæ Saxona frenat
Vel Scotum legio. Quantæ cinxere cohortes
Oceanum: quanto pacatur milite Rhenus.
Caſta domus, ſincera fides, induſtria ſollers.
Elegit Stilicho. nihil ultra laudibus addi
Judiciove poteſt. tali nubente puella
Nonne tibi ceſſare nefas? duc protinus omnes,

Duc

81 confeſſa & *pro* delata, delecta *ante Heinſ.* 83 diem *MS.* ducit *MSS.* *unde* ducis *conj Heinſ.* 84 quo - Alter *ante Heinſ.* 85 ac ſignat *conj. Heinſ.* 86 regnorum tractat numeros, cuneosque recenſet. Sparſas imperii vires conſtringit in unum Depoſitum *ante Heinſ.* 88 diſpoſitis *Cuj.* 90 quantum *vulg.* 91 quantum *vulg.* quantæ & quanto *etiam Cuj.*

82 Adhuc de avo Celerinæ, ſive is proavus fuit, aut quiscunque majorum. Jam de patre. Is *ſumſit plena ducis cognomina* h. e. ad ducatum ordinis ſui pervenit. Nec plane probare poſſum, ſed minus etiam refellere Jac. Gothofredi opinionem, qui ad C. Theod. to. 3 p. 110, a. *Militiam* intelligit Palatinam, & Celerinæ patrem facit Primicerium Notariorum, cujus muneris rationes hic ſatis accurate deſcribuntur. Talem virum hodie forte vocent noſtri Præſidem Cancellariæ, militaris præſertim.

85 *Tabulas honorum* hic intelligam principales codicillos, quibus imperium, honos, aut poteſtas quæcunque mandatur, quales habemus Varias illas Caſſiodori; reliqua pertinent ad notitiam, & ſummarium illud imperii vel breviarium, cujus ope uno velut obtutu intelligi poſſent opes imperii, & illud magnum corpus membris omnibus ſuis melius adminiſtrari. Hujus Notitiæ exemplum horum ipſorum temporum, non illud corruptionis expers, ſed tamen quantivis pretii, exſtat hodie a Guido Pancirolo & aliis qua emendatum qua explicatum. Poëta illa modo capita memorat, quæ cum re militari conjuncta ſunt. Notitia illa ad reliquas etiam imperii partes extenditur.

93 Hæc, ut dicebam ad v. 67, vix videntur ſcribi potuiſſe poſt caſum Stilichonis & vivo Honorio. Sed quando verſamur in tenebris a luce hiſtoriarum relicti, non deſunt viæ per conjecturas elabendi.

Duc age. marcentes cupio quaſſare coronas,
Et vibrare faces, & noctem ducere ludo.
Hæc quoque non vilem mihi fiſtula commodat uſum,
Reſponſura choris.„ Vix hæc Hymenæus. at illa
Fontibus abluitur gelidis, legemque capillo
Reddit, & ornatum formæ: preliſque ſolutæ
Mira Dioneæ ſumit velamina telæ.
Floribus exſtruitur currus: juga floribus halant.
Florea purpureas adnectunt frena columbas.
Undique concurrunt volucres, quæcumque fremente
Permulcent Atheſin cantu, quas Larius audit,
Quas Benacus alit, quas excipit amne quieto
Mincius. ereptis obmutuit unda querelis.
Eridani ripas, & raucæ ſtagna Paduſæ
Diffugiens nudavit olor. Lætantur Amores,

98 jam fiſtula *MSS.* 101 peplisque, peplumque, prælisque *MSS.* populisque *ante Claver.* pplique *Cuj.* polita *vel* ſolutis *conj. Heinſ.* 102 Cleoneæ reddit *MS.* miracula *MSS.* 103 currum *MSS. quem Græciſmum dicit Heinſ.* 105 frementem *vulg.* 108 abruptis *malit Heinſ.* 109 rauci *MS.* 110 viduavit *malit Heinſ.*

96 Quod dicit *marcentes coronas*, indicat, ſe continuare velle nuptialem hilaritatem, dum marceſcant ab æſtu & vapore corporum coronæ.

98 *Fiſtula* vel Syrinx, in qua compingenda occupatum Venus deprehenderat v. 35.

101 De hoc genere preli Sen. de Tranquillit. An. 1 *Non ex arcula prolata veſtis, non mille ponderibus aut tormentis ſplendere cogentibus preſſa.* In ſuavi odore deſcribendo Mart. 1, 9 *De Pallatinis dominæ quod ſerica prelis* ſpirant. Ammia. 28, 4 *Solutis preſſoriis veſtes luce nitentes arbitra.* Et tamen mihi in Dea non placet operoſa hæc machinatio.

102 *Dionea tela*, quam Dione mater Veneri neverat texueratque.

105 Luxuriat more ſuo Poëta in advocandis & congregandis undique circa Venerem avibus, pulchritudinis, levitatis, ſalacitatis cauſa huic choragio aptis. Porro aquas Italiæ Alpibus vicinæ memorat, ut indicet in illa parte, Mediolani forte, ubi tum aula, celebratas eſſe nuptias.

108 *Querelas* avium, ſpeciatim luſciniarum, vocari, ſolemne eſt: & *Querumtur in ſilvis aves* Hor. Epod. 2, 26.

109 *Raucam* vocat *Paduſam*, Padi ſ. Eridani oſtium, ob id ipſum quod rauco cycnorum ſtrepitu perſonet. Virg. Ae. 11, 458 *Piſcoſove amne Paduſæ Dant ſonitum rauci per ſtagna loquacia cycni.*

Frenatiſque truces avibus per nubila vecti
Oſtentant ſe quiſque Deæ, magnoque tumultu
Confligunt; pronique manus in verbera tendunt,
Atque impune cadunt. Lapſus meliore volatu
Conſequitur, vincitque ſuos auriga jugales.
Ut thalami tetigere fores, tum vere rubentes
Deſuper invertunt calathos, largoſque roſarum
Imbres, & violas plenis ſparſere pharetris,
Collectas Veneris prato, quibus ipſe pepercit
Sirius, & teneras clementi ſidere fovit.
Gemmatis alii per totum balſama tectum
Effudere cadis, duro quæ ſaucius ungue
Niliacus pingui deſudat vulnere cortex.
Aggreditur Cytherea nurum, flentemqe pudico
Detra-

114 lapſu meliore volantes *vulg.* *Verſus hic & 115 erant transpoſiti.* 116 timuere rub. *Cuj.* 117 invergunt *conj. Heinſ. & citat ſe ad Ovid. Pont. 1, 9. 54.* 118 caniſtris *malit Heinſ. vid. Not.* 124 virum *primæ editt.* nurum *etiam Cuj.*

111 Miraſuavitas & Alexandrinæ quædam deliciæ in *frenatis avibus*, in nomine *truces*, & in eo quod *oſtentant ſe quisque Deæ*. Huc mihi pictor aliquis ingenioſus, qui cum poëta certet. Illud *truces* in mentem mihi revocat Alexandrini archetypi Callimachi leporem, qui de Hymenæo Ἥξει κηρόων, inquit H. in Delum 297, μορμύσσεται. Μορμύσσεσθαι eſt geſtu quodam, & pronuncianda voce Μορμῶ pueros terrere leviter, ut paullo poſt videant. Sic puellas terret Hymenæi mentio. Sed reliqua etiam hujus loci ſunt dulciſſima.

114 *Impune cadunt* de ſuis velut equis, avibus, quia ipſi volucres, qui ſuperare volatu aves poſſint.

116 *Rubentes* non uno colore. Vid. ad 29, 7.

118 Dulcis quidam luſus, quod de *pharetris* modo Amores non ſagittas ſpargunt terribiles, ſed *violas*.

123 *Niliacus cortex* balſami non accurate, ſed licentia poëtarum dictus videri poſſit qui vicina loca permutare ſibi religioni non ducant. Plin. 12, 25 *Balſamum uni terrarum Judææ* (circa Hierichuntem Juſti. 36, 3) *conceſſum.* Et 6, 32 *Faſtidit balſamum alibi naſci.* Τῷ αὐλῶνι. τῷ περὶ Συρίαν ſoli etiam aſſignaverat Theophr. 9, 6. Verum ſalva res eſt: cum Aegypto etiam communicavit hanc laudem Dioſcorides 1, 18. Quin ex Aegypto & Arabia illatum Judææ non improbabile eſt. Vid. Jo. Bodæus a Stapel ad Theophraſti l. c. p. 997 ſq. Nec falli hac in re potuiſſe Alexandrinum Poëtam, & virum doctiſſimum, facile credas. Quod *ungue ſaucius* cortex hic memoratur, Plinii quoque obſervatio eſt, ferro vitalia hujus arbuſculæ lædi, & Tac. hiſt. 5, 6. 3.

124 *Nurus* poëtis mulier juvencula *nuptiis* vel jam devincta, vel certe

Detraxit matris gremio. matura tumeſcit
Virginitas, ſuperatque nives ac lilia candor,
Et patrium flavis teſtatur crinibus Iſtrum.
Tum dextram complexa viri, dextramque puellæ
Tradit, & his ultro ſancit connubia dictis:
„*Vivite concordes, & noſtrum diſcite munus.*
Oſcula mille ſonent. liveſcant brachia nexu,
Labra ligent animas. neu tu virtute paterna
Confidas, juvenis. non eſt terrore domanda,
Sed precibus pacanda tibi. Concede marito
Tu quoque, neu Scythicas infenſis unguibus iras
Exercere velis. vinci patiare rogamus.
Sic uxor, ſic mater eris. quid lumina tingis,
Virgo? crede mihi, quem nunc horreſcis, amabis.„
Dixit: & aligera geminos arcuque manuque
Præſtantes e plebe vocat. puer ilicet Aethon,
Et Pyrois rutilas reſperſi murice plumas
Proſiliunt, puroque imbutis melle ſagittis,
Hic nuptam petit, ille virum. ſonuere reducta
Cornua. certa Notos pariter ſulcavit arundo,
Et pariter fixis hæſerunt tela medullis.

132 animos *vulg.* animas *e conj. Heinſ.* 134 placanda *vulg.*
137 eas *malit Heinſ. vid. ad* 20, 156. 139 aligeros *Barth.* 2.
140 ex plebe *Cuj.* 141 diſperſi *vulg.*

certe deſtinata, ut Gr. *νύμφη*. *Pudicum gremium matris*, in quod præ pudore ſe puella recepit.

125 *Tumeſcit virginitas.* Vid. ad 29, 121.

127 *Flavi crines* inſigne Germanicarum gentium. Sic de Biſſula ſua Auſo. Id. 17 p. 341 *Oculos cærula, flava comas.* Sic noſter 21, 38 &c.

130 *Diſcite*, ut 22, 74. Sic 35, 368.

132 *Animas, τὰς ψυχὰς*, cum reſpectu ad occurrentem ſibi halitum, quæ proprie *anima* eſt. Plu-

ſcula dedit ad h. l. Heinſius. Ipſe noſter 14, 23 *Et, labris animam conciliantibus*, *Alternum rapiat ſomnus anhelitum.*

140 *Aethon* & *Pyrois* alias nomina equorum Solis. Nempe *αἴθων* ardens, *πυρόεις* igneus.

142 *Puro melle*, ut nihil ſit in hoc vulnere amari fellis. Amor alias *γλυκύπικρον*.

143 *Reducta cornua*, arcum oſtendunt vehementer adductum, ferientem fortiter.

XXXII

CL. CLAUDIANI

IN LIBRUM I

DE

RAPTU PROSERPINAE

PRAEFATIO

Inventa ſecuit qui primus nave profundum,
Et rudibus remis ſollicitavit aquas:
Qui dubiis auſus committere flatibus alnum,
Quas natura negat, præbuit arte vias.
Tranquillis primum trepidus ſe credidit undis,
Litora ſecuro tramite ſumma legens:
Mox longos tentare ſinus, & linquere terras,
Et leni cœpit pandere vela Noto.

Aſt

* Raptus Proſerpinæ *inſcriptum ab auctore, putat Heinſ.*
3 fluctibus *Cuj.* aluum *ſolus habet ac defendit. Biff.*
6 ſecreto *MS.*

2 *Rudes* remos intelligere licet aut fabrili arte non politos, aut, quod præferam, novos, recens inventos, quamquam ob id ipſum quoque artis & polituræ omnis expertes.

7 *Longos ſinus* merito vocat, quatenus hoc nomine venit etiam ſinus Adriaticus, Arabicus, magna maria, & totum mare mediterraneum a Plinio 3, 1 in quatuor ſinus, quos deinde enarrat, dividitur.

Aſt ubi paullatim præceps audacia crevit,
Cordaque languentem dedidicere metum:
Jam vagus exſultat pelago, cælumque ſecutus
Aegeas hiemes, Ioniumque domat.

9 in præc. *al.* 11 irrupit *ante Heinſ.* irrumpit *MSS.* pelagus *MSS.* exſultat *Baſ. marg. Plant. marg. Heinſ.* 12 Ioniasque *eſt a Scal. improbante Barthio, in cujus tamen, ut & Heinſii exempla irrepſit.*

11 *Exſultare* de omni genere intemperantiæ modum excedentis dici, poſſunt, ſi quis dubitet, docere Theſauri etiam noſtri. *Cælum ſequitur* nauta, dum ad arctoa ſidera navis curſum regit. *Aegeas hiemes* etiam Statius Silv. 5, 2. 5 vocavit tempeſtates ac procellas in Aegeo mari propter inſularum & promuntoriorum multitudinem ſolemnes & graves. *Ionium* ſubſtantive, h. e. elliptice dicere optimi quique ſolent, etiam cum adjectivo *Immenſum*, *Magnum* &c. Sic noſter 8, 461. Ceterum hoc proœmium abruptum, ſi non truncatum, eſt: deſtituitur enim apodoſi in hanc fere ſententiam, Sicut nautæ primi, ipſo ſucceſſu audaciores facti, & ultra progreſſi ſunt: ita ego favore & proceſſu minorum opuſculorum ad majora audenda invitatus, eo tandem provectus ſum, ut canere facinus omnium maximum, raptum Proſerpinæ, ſuſceperim. Utrum ipſe Poëta recitaturus hunc librum, abrupta adeo præfatione excitare auditorum attentionem voluerit, non dixerim. Propendet animus, ut credam, reliqua deeſſe.

XXXIII

CL. CLAUDIANI DE RAPTU PROSERPINAE

LIBER I

Inferni raptoris equos, afflataque curru
Sidera Tænario, caligantesque profundæ
Junonis thalamos audaci prodere cantu
Mens congesta jubet. Gressus removete, profani.
Jam

2 Tartareo *Vien. marg.* 3 promere *ante Heinf. præter Baf. & Claver. qui* prodere, *ut Heinf. ex MSS. qui & aliunde firmat.* 4 concussa, commota *MS. apud Dempst.*

1 Non placuisset Horatio hoc exordium, cui comparatum modestum videri potest illud quod reprehendit Art. Poët. 137 *Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum. Afflatus* alias ipsis sideribus tribuitur, cum vim suam in terrestria exserunt: hic sidera afflantur ab equis Plutonis: hi enim sunt *currus*, & quidem *Tænarius*, quod Laconicæ illud promuntorium spiraculum quoddam inferorum habere crederetur, per quod Cerberum eduxerit Hercules, quod refellit Pausa. Lacon. c. 3, 25. Ceterum hoc in ingressu statim annotationis nostræ monendi sunt studiosi, operæ pretium esse cum toto hoc carmine componere Callimachi Hymnum in Cererem Ez. Spanhemii observationibus illustratum, adeo mutuas sibi operas præbent duo Poëtæ Alexandrini, adeo hic etiam sui similis, superior cunctis, est Spanhemius.

4 Brodæus Misc. 1, 4 *mentem congestam* Poëtæ comparat cum Platonica ratione, de qua in Phædone Socrates, de illa mortis μελέτῃ, qua jubet (p. 379, G) illam ἑδίσαι αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν παντα χόθεν ἐκ τῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι, & talem animam appellat (p. 381, A) αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν συνηθροισμένην, collectam, congestam. Sed non profecto a corpore in se ipsam hic revocat animam noster: potius res a sensu remotas velut oculis admovet. Itaque simpliciter eo sensu accipio, quo ipsum verbum *cogitandi*, h. e. cogendi, coagitandi notiones & conferendi. Hae credo sunt etiam πυκιναὶ φρένες Homeri, πυκνὴ βυλὴ e. i. g. a.

Gressus removete profani! ἐκὰς, ἐκὰς ὅσις ἀλιτρὸς, vox, qua arcentur a Callimacho H. in Apoll. 2 non simpliciter ἀμύητοι, non initiati, ut in sacris Eleusiniis; sed Apollinis præsentia propter ma-

Jam furor humanos noſtro de pectore ſenſus
Expulit, & totum ſpirant præcordia Phœbum.
Jam mihi cernuntur trepidis delubra moveri
Sedibus, & claram diſpergere culmina lucem,
Adventum teſtata Dei. Jam magnus ab imis
Auditur fremitus terris, templumque remugit
Cecropium, ſanctaſque faces attollit Eleuſin.
Angues Triptolemi ſtridunt, & ſquamea curvis

8 lumina *vel* limina *MSS.* fulmina *conj. Meurſ. Eleuſ.* c. 11. culmine *conj. Heinſ.* 10 ſtrepitus *Guelf.* Eleuſis *ante Heinſ.* 11 Cecropidum *al.* extollit *al.* 12 ſtrident *Clav.*

lam mentem vel vitam indigni, quod monet Spanhemius. Hic aperta ad Eleuſinia ſacra alluſio eſt, quam vel ipſum nomen *Eleuſin* vel argumentum carminis declarat: quam etiam obſervarunt olim interpretes in illo Aen. 6, 258 *Procul o procul eſte profani.*

5 *Furunt*, certe ſimulant ſe furere a præſentia numinis, quo agitari ſe dicunt, vates. Plato Timæo p. 545, G ἱκανὸν σημεῖον, ὡς μαντικὴν ἀφροσύνῃ θεὸς ἀνθρωπίνῃ δέδωκεν. Οὐδεὶς γὰρ ἔννους ἐφάπτεται μαντικῆς ἐνθέου καὶ ἀληθοῦς, ἀλλ' ἢ καθ' ὕπνον τὴν τῆς φρονήσεως πεδηθεὶς δύναμιν ἢ διὰ νόσον, ἢ τινα ἐνθουσιασμὸν παραλλάξας. Similia his ſunt in Phædro p. 343, G. ubi etiam a furore, μανίᾳ, μανικὴν dictam ait, quam poſteriores malo pudore in μαντικὴν converterint. Sed infinita ſunt, quæ ad h. l. Parrhaſius, Barthiusque, & ad Aeneidos 6, 47 ſqq. Lacerda congeſſerunt. Quod eſt de *humanis ſenſibus*, ex eo intelligas, quid ſibi velit in re tali Luca. 5, 167 ubi Apollo *Phoebados mentem priorem Expulit, atque hominem toto ſibi cedere juſſit Pectore.*

7 Etiam apud Callim. l. c. non palma modo Apollinis templo adſita, ſed totum templum, ὅλον τὸ μέλαθρον, moveri videtur: quam rem varie illuſtrat Spanhemius. Et cui hic non in mentem venit noſter vates Jeſaias 6, 4? Virg. Aen. 3, 90 *Tremere omnia viſa repente Liminaque, laurusque Dei, totusque moveri Mons circum, & mugire adytis cortina reclusis.*

8 Naturale prope eſt homini Deo lucem tribuere, lucem & ignem facere Symbolum præſentiæ divinæ. Hæc eſt apud noſtros *δόξα πυρίου.*

10 Sic Aen. 6, 256 *ſub pedibus mugire ſolum.*

11 Hic cogitatione & enthuſiaſmo poëtico ſe transfert in Cecropiam, h. e. Atticam, poëta, in templum Cereris Eleuſiniæ, cujus ſacra in primis etiam λαμπαδηφορίᾳ, facum geſtatione, celebrabantur, quæ memoriam contineret Cereris Proſerpinam a Plutone raptam accenſis facibus quærentis. Vid. Meurſ. Eleuſin. c. 25. His enim ſe ſacris fingit intereſſe, & videre quæ ibi, arte credo quadam, oſtendebantur, de quibus Meurſ. Eleuſ. c. 11, ubi inter alia ex Plethonis Schol. in Orac. Zoroaſtris (p. 87 Gallæi) τὰ τελεμένοις φαινόμενα κεραυνοὶ, καὶ πῦρ.

12 *Triptolemo* ad felicius impertiendam hominibus agriculturam dedit Ceres currum ſerpentibus alatis junctum. Vid. Apollod. Bibl. 1, 5. 2. Ovid. Met. 5, 642 ſqq. Hunc repræſentabant, arbitror, in myſteriis. Vid. infra 180 ſqq.

Colla levant attrita jugis, lapſuque ſereno
Erecti roſeas tendunt ad carmina criſtas.
Ecce procul ternas Hecate variata figuras
Exoritur, leniſque ſimul procedit Iacchus
Crinali florens edera, quem Parthica velat
Tigris, & auratos in nodum colligit ungues.

Ebria

13 addicta' *Cuj.* aſtricta *Vic. Vien. Ald. Junt.* attrita *Baſ. & rell.* 15 ternis -- figuris *ante Heinſ.* 16 lætusque *al.* lenisque *etiam Baſ. marg. & Plant. marg.* 17 Parthia *MS. Similia adjectiva hic colligit Heinſ.*

14 *Lapſum ſerenum* illis tribuit, non terribilem, ſed placidum, quaſi demulcendos ſe poëtæ carmini præbentibus.

15 Pergit enarrare pompam Eleuſiniam. In hac eſt Hecate triformis, Diana, Luna ſ. Lucina eadem, atque Proſerpina. Sed hic ut inferorum numen, & umbrarum monſtrorumque regina quædam conſideratur: ut in apparatu magici ſacrificii moritura Dido vocat (Aen. 4, 511) *Erebumque, Chaosque, Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianæ.*

16 *Iacchus* in his ſacris vel ipſe Bacchus notus alias hoc nomine, filius ex Jove Cereris, Proſerpinæ ſ. Liberæ frater, quatenus puer adhuc eſt, & ideo *lenis*, nondum pugnax: vel filius Baubonis, cujuscunque denique herois Attici puer, quem pro ſuo tum Ceres lactaverit. Jungi certe ſolent in his ſacris *Ceres*, *Proſerpina*, *Iacchus*. Hi Artemid. 2, 44 bonum ſignificant initiatis, non initiatis terrorem. Eorum ſimulacra ſunt in templo Cereris apud Atticos Pauſa. 1, 2. Apud Herodot. 8, 65 clamor aliquis Eleuſiniorum ſolemnis eſt ὁ μυστικὸς Ιάκχος. Heſych. ἡ ᾠδὴ, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι. De puero Iaccho multa Da. Heinſ. ad Clem. Alex. Cohort. ad gentes p. 17 ſq. Potter. &, qui illum refellit Salmaſ. ad Soli. p. 527, b ſq. Neuter uſus videtur Orphicis hymnis, ubi Iacchum λύσειον (nomen Lyæo cognatum) & θεσμοφόρον Διόνυσον, eumque Eleuſine coli ſolitum, cani video H. 41 p. 140, & λύσιον ληναῖον, cum reliquis Bacchi epithetis H. 49 p. 146. Quod ibi vocatur παυσίπονος, & φιλάλυπος & ſtatim ἐπάφιος, illud facit, ut putem Orphicos apud Clementem verſus, de quibus diſceptabant magni viri, ita eſſe legendos: Ὡς εἰποῦσα, πέπλους ἀνεσύρατο, δεῖξέ τε πάντα Σώματος οὐδὲ πρέποντα τύπον· παῖς δ' ἦεν Ἰάκχος, Χεῖρα δ' ἑὴν ῥίπτεσκε γελῶν βαυβοῦς ὑπὸ κόλπους. Hæc, niſi fallor, ita convertit Arnobius L. 5 p. 175 *Sic effata, ſinu veſtem contraxit ab imo, Objecitque oculis formatas inguinibus res Quas cava ſuccutiens Bacchi manu', nam puerilis Olli voltus erat, plaudit, contrectat amice.* Sic certe Bacchus idemque Iacchus, παυσίλυπος fuerit, & φιλάλυπος reſpectu matris ſuæ; quantum ad Baubonem vero ἐπάφιος, a verbo ἐφάπτομαι derivato nomine, quod ſcite Scaliger reddidit, a tangendo *Tages*, ſimplicior aliquis *contrectatorem* forte dicturus erat. Non opus eſt hæc declarari ulterius. Ἴσασιν οἱ μεμυημένοι· ἑκὰς, ἑκὰς οἱ ἀμύητοι.

17 Vel *edera* ſatis hic Bacchum declarat, & reliquus habitus, cum *thyrſo*. Quamquam de *he-*

Ebria Mœonius firmat veſtigia thyrſus.
Dii, quibus in numerum vacui famulantur Averni
Vulgus iners, opibus quorum donatur avaris
Quidquid in orbe perit, quos Styx liventibus ambit
Interfuſa vadis, & quos fumantia torquens
Aequora vorticibus Phlegethon perluſtrat anhelis;
Vos mihi ſacrarum penetralia pandite rerum,
Et veſtri ſecreta poli. Qua lampade Ditem
Flexit Amor, quo ducta ferox Proſerpina raptu
Poſſedit dotale Chaos, quantaſque per oras
Sollicito genitrix erraverit anxia curſu.
Vnde datæ populis leges, & glande relicta
Ceſſerit

19 Mœoniis -- thyrſis *vulg.* figit *Vic. Vien. Ald. Junt.* fulcit *Baſ. Plant. Barth.* firmat *Claver. Heinſ. nt* 7, 39. 20 famulatur *al.* famulantur *etiam primæ editt.* 21 animis *Cuj.* 24 gurgitibus *MSS.* 26 quod (*f.* quo) vulnere Ditem Læſit *Cuj.* 27 ulſit (uſſit) *MS. Clav. quod convenit ad* Lampada. 30 fruges *ante Heinſ. qui etiam Virg. Aen.* 4, 58 frugiferæ Cereri legiferam *ſubſtituit. Pro &*, tum *MSS.* ut *vel* cur *malit Heinſ.*

dera reprehenditur Claudianus a Meurſio c. 27, qui ex Ariſtophane (Ran. 333) oſtendit, in his ſacris myrto potius coronatum. *Tigris*, h. e. pellis ejus feræ, cujus *aurati ungues*, ut apud Virg. Aen. 5, 352 *Tergum Gætuli immane leonis --- villis onerosum, atque unguibus aureis. In nodum colligere vngues* intelligo, unguibus illis tanquam fibulis uti ad conſtringendam ſub mento, vel in dextro humero pellem. De *thyrſo* vid. 20, 205 ſq.

20 Jam alloquitur Deos inferos, Maronem imitatus Aen. 6, 264 *DI quibus imperium eſt animarum, Umbræque ſilentes, Et Chaos, & Phlegethon* &c. *Famulantur vulgus*, docta Syneſi, & optimis quibusque uſitata.

21 Philoſophatur poëta more Heraclitico, nihil perire omnino e rerum natura, ſed redigi in φθόνν quæ mori vel interire dicimus, h. e. in eam conditionem, ubi nec viſui, nec alii ſenſui ſint expoſita. Vid. v. 55 ſqq.

21 *Avaræ opes*, quibus nihil decedit, ſed accedit perpetuo.

26 *Lampade flectere* fila ferrea, & tubulos vitreos ſolent artifices. Sed an hoc modo Ditem Cupido flexerit, viderint manes Claudiani. Mihi multo magis placent conjecturæ, quas in varietate lectionis propoſui.

28 *Chaos* ſatis declaratum eſt ad 5, 525. Quod *dotale* vocat, intelligimus, *dotem* latius patere quam apud ICtos: & comprehendere, quidquid nuptiarum cauſa datur mulieri. Nam *dotale Chaos* ſine dubio eſt, quod Proſerpina habet, quatenus eſt in matrimonio Plutonis. Sic etiam de majoribus noſtris Tac. c. 18, 2 *Dotem non uxor marito, ſed uxori maritus offert.*

30 *Unde*, ut alias, ad perſonam refertur: a Cerere enim occaſione illius

Ceſſerit inventis Dodonia quercus ariſtis.
Dux Erebi quondam tumidas exarſit in iras
Prælia moturus Superis, quod ſolus egeret
Connubii, ſterileſque diu conſumeret annos,
Impatiens neſcire torum, nullaſque mariti
Illecebras, nec dulce patris cognoſcere nomen.
Jam quæcumque latent ferali monſtra barathro
In turmas aciemque ruunt, contraque Tonantem
Conjurant Furiæ: crinitaque fontibus hydris
Tiſiphone, quatiens infauſto lumine pinum,
Armatos ad caſtra vocat pallentia Manes.

Pene

32 exivit *MSS.* 33 ſolu' careret *Cuj.* 34 connubiis *vulg.* 35 nudasque maritæ *MS.* 40 infeſto *Baſ. Plant. Barth.* infauſto *Vic. Vien.*

illius muneris ſui, frugum, leges etiam datæ: unde θεσμοφόρος, Legifera vocatur, & ſacrum illi annuum hoc nomine conſtitutum, θεσμοφόρια. Nempe cum agricultura Athenienſes etiam receperunt diviſionem agrorum accuratam, & limites privatorum quoque prædiorum a nemine civium violandos: porro quod quisque cultu ſuo, ſuo in agro, effeciſſet, hoc ipſi proprium præſtare debebat reſp. ut a nemine impune poſſet violari. Hæc legum initia, unde ad reliquam humanitatem civilitatemque progreſſus facilis fuit.

Ante fruges inventas glande veſci, βαλανηφαγεῖν, putabantur homines, fructu copioſo, ad aſſervandum per hiemem apto &c. Pulchre βαλανηφαγίαν illam cum reliqua vitæ barbarie & fœditate conjungit Horat. Sat. 1, 3. 9 *Cum prorepſerunt primis animalia terris, Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia propter Unguibus & pugnis, dein fuſtibus, atque ita porro Pugnabant armis* &c. Sed hiſtoriolam damus ad 36, 43. *Dodonia quercus* & ſimilia poëtis placuere, ut ſimul admonerent juniores de patriis rerum quacunque cauſa nobilium. In univerſum hoc videtur conſilium poëtarum ab Homero inde fuiſſe, ut Geographiam, fundum quaſi omnis hiſtoriæ, docerent.

32 Hinc initium quaſi tractationis, in quo hoc ipſum non valde poëticum, certe de Horatii A. P. 147 ſententia eſt, quod rem nimis ab ovo orditur. Sed hoc philoſophum & Platonis medicorumque rationibus accommodatum, quod negatum Veneris uſum in furorem exire ponit: hunc furorem *tumida ira* ſignat. *Ducem Erebi* vocat Plutonem, quatenus *Erebi* nomine æque atque altero inferorum utitur. Ceterum hoc Erebi nomine idem fere ac Chaos, tenebricoſa rerum omnium miſcela & confuſio, ſignificatur.

37 *Ferale barathrum*, ſedes infelicium animarum, tartarus.

40 *Pinum* non puto ita dici, ut totam, quemadmodum in Cerere, vel Gigante aliquo, arborem velit intelligi, ſed ſimpliciter facem pineam.

Pæne reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupiſſent elementa fidem, penitusque revulſo
Carcere, laxatis pubes Titania vinclis,
Vidiſſet cæleſte jubar, rurſuſque cruentus
Aegæon poſitis arcto de corpore nodis
Obvia centeno vexaſſet fulmina motu.
Sed Parcæ vetuere minas, orbique timentes
Ante pedes ſoliumque ducis fudere ſeveram
Canitiem, genibuſque ſuas cum ſupplice vultu
Admovere manus, quarum ſub jure tenentur
Omnia, quæ ſeriem fatorum pollice ducunt,
Longaque ferratis evolvunt ſæcula penſis.
Prima fero Lacheſis clamabat talia regi,
Incultas diſperſa comas: *„O maxime noctis*
Arbiter, umbrarumque potens, cui noſtra laborant
Stamina;

42 reſolutis *Cuj.* 46 auctо ſ. anctо *MSS. it. Baſ. marg.* arctato corp. *MS. Cuj.* pectore *MS.* 50 fletu *MSS. etiam Guelf. it. editi ante Clav.* 52 fatali *MS.* 53 fuſis *MSS.*

42 *Iterum*, nam hæc antiqui Chaus conditio, cum, ut canit Naſo Met. 1, 19 *Frigida pugnabant calidis, humentia ſiccis, Mollia cum duris, ſine pondere habentia pondus.*

44 *Pubes Titania* gigantes, de quibus in Gigantomachia c. 37.

46 *Arctum* participii ratione accipiendum, quaſi eſſet *arctato*, h. e. conſtricto.

47 *Obvia fulmina*, contra ſe miſſa, *vexaſſet* vel declinando vel in contrarium dirigendo, *centeno motu* totidem manuum. Nempe Aegæon eſt ἑκατόγχειρος ille Il. A, 403 ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίωνα.

48 Quod *Parcæ vetuere minas*, pulchre & decenter dictum: ſed illa ſupplicatio *ante pedes* Plutonis non placet, ſi quidem Parcæ ſint fatum, cui Jovem & omnes Deos, Ditemque adeo ipſum etiam ſubjicere ſolent. Sed nempe Parcæ, ut fit in Mythologia ſat frequenter, hic aliam perſonam ſuſtinent, inferorum pars ſunt, & regni Plutonis, filiæque adeo vel ipſius vel Noctis & Erebi.

49 Sic Pompejus apud Luca. 7, 372 facit *Senatum -- ſacros pedibus* militum *proſternere canos* Genibus admovere manus antiquiſſimum. Thetis Homerica Il. α, 500 altera manu genua patris, altera barbam prehendit.

53 *Ferrata penſa* vocat pro laneis, ad indicandam firmitatem & velut rigorem fatorum.

54 *Ferum regem*, non modo epitheto perpetuo dici poſſe Plutonem, apparet: ſed quatenus nunc Veneris quodam œſtro ac furore efferatus eſt.

55 Hæc jam oratio habet velut Hymnum Plutonis, & ea philoſophemata, de quibus dictum ad

Stamina; qui finem cunctis & semina præbes,
Nascendique vices alterna morte rependis:
Qui vitam letumque regis. (Nam quidquid ubique
Gignit materies, hoc te donante creatur,
Debeturque tibi, certisque ambagibus ævi
Rursus corporeos animæ mittuntur in ortus.)
Ne pete firmatas pacis dissolvere leges,
Quas dedimus, nevitque colus: neu fœdera fratrum
Civili converte tuba. cur impia tollis
Signa?

58 reponis *vel* resolvis *Cuj.* 59 seris *MS. quod firmat aliunde Heinf.* 61 certique *conj. Heinf.* 62 mutantur in artus *primæ editt. & Heinf. ex MSS. quos meliores ait.* mittuntur *Baf.* mittuntur in Ortus *Baf. marg. Claver. ex MS. Janf. Barth.* 65 convelle *conj. Scal.* committe *MSS.*

5, 525. Pluto ille, Chaos, ὕλη, res una eademque, confusa quædam congeries elementorum & seminum, sensus externos fugientium, e qua oriuntur, in quam resolvuntur omnia. Parcarum est, τῶν Μοιρῶν, assignare unicuique horum elementorum suam sortem, μοῖραν, ortus, quem Lachesis gubernat, durationis, quam regit Clotho, & reditus in chaos, quam mortem vocant, cui Atropos præest. Qui vult eam partem antiquæ philosophiæ cognoscere penitus, illi satis puto posse fieri legenda nostra de Animabus Hippocratis & Heracliti disputatione, tertiis curis expolita in Commentar. Soc. R. Gotting. To. 1. Qui vero poëtarum comparare virtutes voluerit, ille sextum Aeneidos a v. 713 & Silii 13, 558 cum hoc nostro contendens, jucunde, si quidem sensum habeat talium, afficietur.

58 *Alterna morte*, nam quæ apud nos moriuntur, ea nascuntur Chao & vice conversa.

62 *Animæ* in illa philosophia Heraclitica sunt ipsa illa prima elementa & semina rerum, v. g. animalium, quæ si forte quadam sua, μοίρᾳ, in locum & sedem sibi aptam, vasa seminalia, deferantur, ibi augescunt, h. e. explicantur in membra sua, crescunt &c. post mortem autem dispersis, quæ assumtæ fuerant particulis, in illam priorem tenuitatem redeunt, e qua per novam sortem redire illis contingit. Hæc sententia non male explicatur, sive dicas *animas in artus mutari*, sive *mitti in ortus*: sed hoc mihi, in auctoritate pari, videtur præferendum quia magis philosophum, magis Claudiano dignum. Apud Silium *animæ cælum repetunt, redeunt in corpora.* Similia plura apud Virgilium. Animæ Heracliticæ antequam redeant in corpora, jam habent omnia membra &c. Sed etiam illud *mutare* ornauit Heinsius. Eligat quisque quod placebit.

65 *Civili tuba, signis impiis*, bellum intestinum inter fratres significat. Solent illum naturæ ordinem, quo continentur omnia, *pacis, fœderis* similibusque nominibus indicare. Postquam enim personas fecere cælum, terram, elementa reliqua, supererat, ut tanquam personis discordiam

Signa? quid inceſtis aperis Titanibus auras?
Poſce Jovem, dabitur conjux.„ Vix illa: pepercit,
Erubuitque preces, animiſque relanguit atrox,
Quamvis indocilis flecti. Ceu turbine rauco
Cum gravis armatur Boreas, glacieque nivali
Hiſpidus & Getica concretus grandine pennas,
Bella cupit, pelagus, ſilvas, campoſque ſonoro
Flamine rapturus: ſi forte adverſus aënos
Aeolus objecit poſtes, vaneſcit inanis
Impetus, & fractæ redeunt in clauſtra procellæ.
Tum Maja genitum, qui fervida dicta reportet,
Imperat acciri. Cyllenius adſtitit ales,
Somniferam quatiens virgam, tectuſque galero.
Ipſe rudi fultus ſolio, nigraque verendus
Majeſtate ſedet. ſqualent immania fœdo
Sceptra ſitu; ſublime caput mæſtiſſima nubes
Aſperat, & diræ riget inclementia formæ.
Terrorem dolor augebat. tunc talia celſo
Ore tonat: (tremefacta ſilent dicente tyranno
Atria;

66 inceſtas, inceſtis *Vic. Vien. rell.* inceſtas *Baſ.* illicitas *Baſ. marg.* & *MSS.* 67 vix ille pepercit *ante Barth.* 68 elanguit *MS. Barth.* 72 *pro* bella, flare *Guelf.* 74 occluſit *Cuj.* 83 horrorem *MSS.* & *Cuj.* moerorem *Cuj.*

diſcordiam & bella, concordiamque pacem & fœdera aſſignarent. Vid. 3, 4 & 65 it. 26, 56.

66 *Inceſtos Titanas* vocat, h. e. indignos, qui in conſpectum & conſortium deorum, caſtarum mentium, admittantur.

67 *Vix* dixerat *illa* Lacheſis: & ſtatim Pluto *pepercit.*

68 *Erubuit preces* Pluto, & ita tollit vel minuit certe poëta crimen, quod ipſi impegimus ad v. 50. Nempe ſic imperator poteſt jugulum præbere rebellanti exercitui.

76 *Maja genitum*, Atlantis filia, Mercurium, *Cyllenium* a monte Arcadiæ illi ſacro dictum. Hic enim *διάκτορος* eſt & internuncius quidam *ſuperis Deorum*, ut eſt Hor. Car. 1, 10. 19, *Gratus & imis* Ipſe noſter declarat v. 89 ſq.

78 *Somnifera* eſt Mercurii virga, vel caduceus, non minus quam excitandis hominibus apta. Homerus Il. ω, 343 & Od. ω, 3 Τῷ δ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, ὅντ' ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.

80 *Majeſtas* etiam ad horrorem pertinet, ut Stat. Theb. 7, 478 *de Jocaſta, Eumenidum* (Furiarum) *velut antiquiſſima portis Egreditur magna cum majeſtate malorum.* Sic etiam *verendus* 35, 195.

Atria; latratum triplicem compeſcuit ingens
Janitor, & preſſo lacrimarum fonte reſedit
Cocytos, tacitiſque Acheron obmutuit undis,
Et Phlegethonteæ requierunt murmura ripæ:)
„Atlantis Tegeæe nepos, commune profundis
Et ſuperis numen, qui fas per limen utrumque
Solus habes, geminoque facis commercia mundo,
I celeres proſcinde Notos, & juſſa ſuperbo
Redde Jovi. Tantumne tibi, ſæviſſime fratrum,
In me juris erit? ſic nobis noxia vires
Cum cœlo Fortuna tulit? num robur & arma
Perdidimus, ſi rapta dies? An forte jacentes
Ignavoſque putas, quod non Cyclopia tela
Stringimus, aut vanas tonitru deludimus aures?
Nonne ſatis viſum, quod grati luminis expers

Tertia

85 tartara *Guelf.* 87 Cocytus *vulg.* 91 *pro* mundo, cœlo *Guelf.* 92 i celer, & *ante Heinſ. qui recepit emendationem Barth.* 94 ſi nobis -- non robur *ante Barth. & Heinſ.* 98 ſpargimus *MSS.* vano *MS.* vanas hominum *Baſ.* auras *al.* 99 *pro* grati, ſuperi *MS.*

86 Alludit ad etymon. Κωκυτὸς ploratus, lacrimæ.

89 *Tegeæus*, quod Tegeæ, quæ Arcadiæ urbs fuit, præ ceteris celeretur. Cf. ad v. 76.

91 Non ſimpliciter abſurda eſt lectio, quæ pro *mundo* ponit *cælo*. Nam præterquam quod ſynonyma ſunt, etiam inferi *ſolemque ſuum, ſua ſidera norunt* Aen. 6, 641.

92 *Proſcinde Notos*, poteſt inſolens videri: & poſſet aliquis malle *Præverte Notos*, velut eſt apud Stat. Theb. 1, 293 in eadem re *Præcede Notos*. Sed *proſcindere* hic eſt idem quod alias *ſecare*: *Notos* autem pro aëre vel æthere dixit. Utrumque illuſtret Virgilius Aen. 4, 257 ubi de Mercurio, *Litus arenoſum Libyæ, ventosque ſecabat.* Stat. Theb. 8, 717 de fraxino ſ. haſta, *Ecce ſecat Zephyros.* Idem 6, 388 *Claraque per Zephyros etiam nunc ſemita lucet*, qua Apollo ierat. Eadem etiam declaravimus illud v 185 *Nunc ſpicis Zephyros tranant*, & illud 36, 3.

93 *Tulit*, abſtulit, ut in illo Virg. Ecl. 9, 51 *Omnia fert ætas, animum quoque. Vires* reſpondent Homerico ἀλκή, quo victoriam notat.

96 *Dies rapta* Plutoni, ut ſuis inferis contento, hanc lucem, hoc cælum noſtrum videre non liceat.

97 *Cyclopia tela*, fulmina quæ Cyclopes fabricantur Jovi, quam fabricam pulchre deſcribit Virg. Aen. 8, 426.

Tertia ſupremæ pătior diſpendia ſortis,
Informesque plagas; cum te lætiſſimus ornet
Signifer, & vario cingant ſplendore Triones?
Sed thalamis etiam prohibes? Nereia glauco
Neptunum gremio complectitur Amphitrite.
Te conſanguineo recipit poſt fulmina feſſum
Juno ſinu. Quid enim narrem Latonia furta?
Quid Cererem, magnamque Themin? Tibi tanta creandi
Copia: te felix natorum turba coronat.
Aſt ego deſerta mœrens inglorius aula
Implacidas nullo ſolabor pignore curas?
Non adeo toleranda quies. Primordia teſtor
Noctis, & horrendæ ſtagna intemerata paludis,

Si

100 *pro* ſortis, noctis *Guelf.* 102 Lucifer *Guelf.* 103 thalamos *primæ editt. Sed* thalamis *jam Baſ.* Nereida -- Neptunus -- Amphitriten *MS.* 106 quid enim Lat. furta referrem *Guelf.*

100 Sorte diviſum mundi imperium inter fratres Jovi cælum evenit, Maria Neptuno, Tertia & ultima (hanc *ſupremam* hic vocat) Inferorum Plutoni. Deſcribitur iſta ſortitio Il. O, 187 ſqq. Hinc venuſte Jovi adulatur Callimachus H. in ipſum v. 60 cum negat ſorti tam inæqualium rerum diviſionem permiſſam, ſed viribus & operibus Jovis cælum debitum ait.

102 *Signifer*, Zodiacus, *Triones* ſeptem, ſplendida illa urſæ utriusque ſidera, quæ nunquam orbi noſtro occidunt.

105 *Conſanguinei*, fratres & ſorores, ut in illo *Conſanguineus leti ſopor* Aen. 6, 278. Sic ὅμαιμος & ὁμαίμων Græcis. Juno *Jovis Et ſoror & conjux* Aen. 1, 47.

106 *Latonia furta*, clandeſtinus concubitus Jovis cum Latona, e quo Apollo & Diana nati. Vid. Callimachi H. in Delum. Cererem fecit matrem Proſerpinæ: turpiſſima, & digna Plutonis criminatione, hiſtoria eſt apud Arnob. 5 p. 170. De Themide paulo abſtruſius. In hymno Orphico 42 p. 140 vocantur filiæ Themidis & Jovis tres Horæ, Eunomie, Dice, & Irene. Sed eadem Heſiodus Theog. 901 & Apollod. 1, 3. 1 ubi ex eodem conjugio etiam Parcas natas eſſe docemur. Ichnææ cognomen etiam nacta eſt Themis ex cauſa amatoria, quam refert Steph. Byz. Voc. Ἰχναι. Themin cæleſtem Σωτῆρος ἀρχμὰν ἄλοχον Διὸς appellat Pindarus apud Clem. Alex. Stromat. 5 p. 732, 4 Pott.

111 *Primordia* noctis, illam Noctem, Erebum, e quo nata omnia: cui occaſionem dediſſe videtur illud Moſaicum וַיְהִי עֶרֶב & deinde וַיְהִי אוֹר. Hinc dictum νυχθήμερον. A nocte diem incipiunt hodie Judæi & olim Aegyptii atque Attici. Vid. Lindebr. ad Alex. ab Alex. 4, 20 pr.

112 *Intemerata ſtagna*, quæ ſemel trajecta nemo rediit. Nam *temerare* eſt quocunque modo violare.

Si dicto parere negas, patefacta cicbo
Tartara. Saturni veteres laxabo catenas.
Obducam tenebris lucem: compage soluta
Fulgidus umbroso miscebitur axis Averno.„
Vix ea fatus erat, jam nuntius astra tenebat.
Audierat mandata pater, secumque volutat
Diversos ducens animos, quæ tale sequatur
Conjugium, Stygiosve velit pro Sole recessus.
Certa requirenti tandem sententia sedit.
Hennææ Cereri proles optata virebat
Unica; nec tribuit sobolem Lucina secundam,
Fessaque post primos hæserunt viscera partus
Infecunda quidem; sed cunctis altior exstat
Matri-

115 solem *MSS. & Bas. marg.* cius *MS. ap. Burm. ad Aen. 3, 8. placet.* 116 lucidus *Guelf.* 117 & nun- 119 diverso *ex MS. Claver. quod* 120 Luce *Cuj.* vigebat *Cuj.* 122 Aetnææ *omnes ante Heins.* 125 lætior *Cuj.*

114 Inter antiquissimas fabulas Saturnus pater Jovis, cum Titanibus reliquis conjectus in Tartarum, Apollod. 1, 2. Sic, *Saturno tenebrosa in Tartara misso, Sub Jove mundus erat* Ovid. Met. 1, 113. Saturnalibus canitur a poëtis, v. g. Statio Sil. 1, 6. 4 *Saturnus compede exsoluta.*

116 Eo ipso, quod cælum inferis miscetur, redit vetus illud & primævum Chaos.

117 *Vix ea fatus erat* Pluto, & Mercurius jam in cælo erat apud Jovem, legationemque pertulerat. Pulcherrima celeritas in qua longe superat Homeri patris repetitiones qui recte ille quidem suæ ætatis rationem secutus est, raritatem in primis literarum, quæ non pateretur, sed poscoret mandata ejusmodi poni ut data sunt, ac deinde ut perlata: sed eo ipso his qui nunc sunt hominibus nugax & iners & tardus videtur.

119 Formula *Diversos ducere animos*, exprimere videtur illud Homericum Il. A, 189 διάνδιχα μερμήριξεν. Dividitur velut animus certe alternis in partes diversas vertitur trahiturque. Jupiter nunc ad hanc Dearum intendit cogitationem nunc ad aliam, *quæ tale* tam horribile *conjugium*, talem conjugem, sequi audeat, quæ pro die & sole, pro vita apud superos, eligat Stygios inferorum recessus.

122 Ita firmavit *Hennæam* Cererem, non *Aetnæam*, neque *Ennæam* Heinsius, tum Ez. Spanhemius ad Callim. H. in Cer. v. 15 p. 624 & v. 31, ut illam rationem in hoc opusculo sequi nihil dubitem. Vicinia Aetnæ montis incendio suo nobilissimi, *Hennam* & *Hennæam* in *Aetnam* atque *Aetnæam* mutandi occasionem dedit. Ceterum de Henna urbe, de loco unde rapta est Proserpina, de Cerere *Hennæa* vel, ut ibi vocatur, *Hennensi* locus insignis est Cic. in Verr. 4, 48 sqq. Conf. ad Sil. 1, 93.

Matribus, & numeri damnum Proſerpina penſat.
Hanc fovet, hanc ſequitur. vitulam non blandius ambit
Torva parens; pedibus quæ nondum proterit arva,
Nec nova lunatæ curvavit germina frontis.
Jam vicina toro plenis adoleverat annis
Virginitas: tenerum jam pronuba flamma pudorem
Sollicitat: miſtaque tremit formidine votum.
Perſonat aula procis. pariter pro virgine certant
Mars clipeo melior, Phœbus præſtantior arcu.
Mars donat Rhodopen, Phœbus largitur Amyclas,

130 matura *Guelf.* 132 timet *Guelf.* fremunt -- vota *Cuj.*

126 Quod deeſt numero liberorum, illud virtute & pulchritudine compenſat Proſerpina, quæ una matri pluris eſt quam numeroſa ſuboles.

128 *Torva* proprium pene epitheton hujus generis. *Torva facies* in tauro laudatur Columellæ 6, 20. Et ipſi Virg. Ge 3, 51 *Optima torvæ forma bovis.* Decor quidam poëticus eſt, quod *vaccam* non appellat nomine proprio *Pedibus arva nondum proterit*, quæ jugum nondum ſubit aut arandi cauſa jungitur.

129 Rem humilem, quicum Deas comparare pene indecens erat, viciſſim extollit, & dignam illa comparatione cornuum illius cum Luna reddit. Hor. Car. 4, 2. 54 *tener vitulus -- Fronte curvatos imitatus ignes Tertium Lunæ referentis ortum.*

130 *Matura toro* mihi magis placeret non modo propter Virgilianam imitationem Aen. 7, 53 *Jam matura viro, jam plenis nubilis annis:* ſed quia *vicina* aliud ſignificat, nempe puellam, cui jam parantur nuptiæ.

131 *Pronuba flamma*, calor naturalis adoleſcentiæ, qui ſolicitat eos humores, quibus ad Venerem opus eſt, atque adeo ſuadere videtur matrimonium ac nuptias, quod faciunt pronubæ.

132 Qui cupiunt vehementer, illi jam tremunt ab hoc ipſo affectu: magis etiam, ſi in eo, quod cupias, ſit alea & periculum, ſi pudor adjunctus.

133 Decorum obſervat poëta, cum in amatorum recenſu omittit ipſum Jovem, de cujus in illam inceſtis furoribus obſcena fabula eſt apud Arnob. 5 p. 171. Sed totum hoc de procis non antiquus mythos eſt, opinor, verum exornatio in poëtæ noſtri cerebro nata ſimpliciter.

135 *Donat Mars*, quantum in ſe eſt, donare vult, offert: ſic *largitur* Apollo. Hæc obſervare in talibus locis, non eſt magni momenti: ſed interdum illorum meminiſſe conſultum eſt, ut cum in Evangelio Jo. I, 9 dicitur ὁ λόγος φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, vel analogia quadam aut intercedente Metaphora Lucæ 5, 6 διεῤῥήγνυτο τὸ δίκτυον *Martis* ſedem eſſe *Rhodopen* oſtendit etiam 3, 335. *Amyclæ* hic intelliguntur Laconicæ, Apollini ſacrum nemus habentes, unde & *Apollineas Amyclas* vocat Statius Theb. 4, 223.

Et Delon Clarioſque lares. Hinc æmula Juno,
Hinc poſcit Latona nurum. Deſpexit utramque
Flava Ceres; raptuſque timens (heu cæca futuri!)
Commendat Siculis furtim ſua gaudia terris,
[Inſidis natam laribus commiſit alendam
Aethera deſeruit, Siculasque relegat in oras]
Ingenio conſiſa loci. Trinacria quondam
Italiæ

137 utrumque *vulg.* 139 pignora *omnes, qui hunc verſum habent. Sed omittit illum poſt MSS. Barth. Heinſius duo verſus omittit, quos hic uncis incluſos dedimus. Et videtur hic vel a poëta ipſo variatum, vel certatum ab emendatoribus. Claverius putabat de tribus ejusdem ſententiæ, & dubiæ electionis verſibus hunc præferendum,* Infidis natam *&c. Ego integram electionem permittendam lectori ratus ſum qualis fuit in impreſſis uſque ad Claverium, qui illud modo mutat, ut legat,*
Siculaque relegat in ora.

136 De *Delo* Apollini ſacra 8, 133. *Claros* Ioniæ, lucus, fanum, forte urbs etiam, unde *Clarius* Apollo, qui in prædicatione opum ſuarum Ovid. Met. 1, 515 *Mihi Delphica tellus*, inquit, *Et Claros, & Tenedos, Patareaque regia ſervit.*

138 *Flava Ceres* hoc cognomen habet a colore frumenti maturi.

140 *Trinacriæ* nomen certe non habuit, cum adhuc continens eſſet, ſi unquam fuit, Italiæ, ac τρίγα ἄκρα, ſ. promuntoria nondum haberet. Breviter hic, quid de nobiliſſima illa vel hiſtoria vel fabula ſentiam, & unde quis petere poſſit reliqua, indicabo. Igitur de abrupta a Bruttiis & Rhegio Sicilia, nihil innotuiſſe videtur Homero, qui νῆσον vocet ſimpliciter Θρινακίην Od. M, 127 & in terribili Scyllæ & Charybdis fabula nullam plane ejus rei mentionem faciat. Heſiodus apud Diodorum Sic. 4 extr. aggeſtum Siciliæ ab Hercule Pelorum ait, & templum ibi conſtitutum Neptuno. Nihil, quod ſciam Pindarus. Primus, de quo conſtet, Aeſchylus apud Strabonem 6 p. 178, 18 Rhegii promuntorii & urbis nomen a verbo ῥήγνυσθαι & hac ruptura derivat. De aliis Poëtis mox videbimus. Inter hiſtoricos Thucydides 6 pr. ubi antiquitates Siciliæ perſequitur, tacet ſimpliciter. Salluſtius apud Iſid. Orig. 14, 6 p. 1177, 56 dicit *Italiæ conjunctam Siciliam* fuiſſe; neſcio an aſſeverate. Certe Trogus apud Juſti. 4, 1. 1 *Siciliam ferunt — Italiæ adhæſiſſe.* Diodorus Sic. l. c. παλαιοὺς μυθογράφους auctores citat. Hi poſſunt eſſe Aeſchylus & ſuppares. Redeamus ad Poëtas. Virgilius Aen. 3, 414, Ovid. Met. 15, 290, Lucanus 3, 59, Valerius Flaccus 2, 617, Statius Silv. 1, 3. 32, Silius Ital. 14, 11 & quis non Poëtarum? ita hujus rei mentionem faciunt, ut non poſtulent ſibi credi. Ad Poëtas potius quam Geographos referendus eſt Dionyſius ὁ περιηγητὴς v. 476, & qui auget fabulam, Euſtathius παρεκβολῇ ad eum locum. Nempe narrat a Neptuno abſciſſam eſſe Siciliam, qui gratificari vellet Acaſto (MS. locaſto) Aeoli F. quo is tutius ibi poſſet habitare. Superſunt Philoſophi, quorum qui velit ſententias cognoſcere, ille adeat

Italiæ pars una fuit: ſed pontus & æſtus
Mutavere ſitum. rupit confinia Nereus
Victor, & abſciſſos interluit æquore montes:
Parvaque cognatas prohibent diſcrimina terras.
Nunc illam ſocia raptam tellure triſulcam
Opponit natura mari. caput inde Pachyni
Reſpuit Ionias prætentis rupibus iras.
Hinc latrat Gætula Thetis, Lilybæaque pulſat
Brachia conſurgens; hinc dedignata teneri
Concutit objectum rabies Tyrrhena Pelorum.

141 *quid ſi* pars ima? 142 rapuit *Vien. marg.* 143 interfluit *Guelf.* 144 conjungi *Cuj.* 145 ſociæ raptam *Vien. Baſ. Junt. Ald. Plant. Claver.* ſociam r pta *Vic.* ſocia ruptam *Scal. & Barth.* 147 reſpicit *vulg.* deſpicit *Janſ.* protentis *vulg.* projectis, porrectis *Cuj.* reſpuit *ex MSS. Heinſ. & habet jam margo Baſ. Plant. Claver.* 150 littora — moveri *Baſ. marg.*

adeat non Platonem neque Ariſtotelem, fruſtra enim fuerit; ſed Strabonem L. 1 p. 37, 33 & 41, 30, tum Senecam Quæſt. Nat. 6, 29. Horum & ſimilium argumentatione potius, quam fide hiſtoricorum inductus videtur Plinius, cum 2 c. 88 *Rerum natura*, inquit, *avellit Siciliam Italiæ*, & his ſimilia 3 c. 8. Recentiorum αὐτοπτῶν & naturæ conſultorum ſententias, cum his, quæ antiqui tradiderant, habet Cluverius Sicilia antiqua 1, 1. Quæ noſtra ætate diſputata ſunt, prætereo ſciens. Summa eſto, nihil certi habet hiſtoria, Poëtæ arripuiſſe videntur philoſophemata non uſquequaque improbabilia certe, & his affinia, quibus collegere viri prudentes, non Titi ætate primum arſiſſe Veſuuium, licet hiſtorica fide nihil de ſuperioribus incendiis conſtet.

142 *Nereus* hic ut perſona fingitur, quæ fluctibus, tanquam manibus aut armis ſuis, repetito impetu viam ſibi fecerit.

145 *Triſulcam* eodem ſenſu dixit, quo *triquetram* Hor. Ser. 2, 6. 55. Intelligendum eſt hoc epitheton ex ea notione, qua *ſulcus* interdum eminentem inter foſſas ſ. lacunas duas tractum ſignificat, ut Pallad. Mart. 9, 11 & Georg. 1, 113. Placet hic diſerte ponere, quod in Theſauris omiſſum video. *Sulcus*, ὀλκός, tractus eſt, ſpeciatim in arvis, directus, cujus partes duæ, *lacuna*, depreſſa, & *ſtria* ſ. *porca*, eminens. Sed interdum generalis appellatio magis ad depreſſiorem partem, interdum ad altiorem reſtringi videtur. Hæc rariuſcula ratio eſt, & eo magis obſervanda, quia *biſulci* & *triſulci* ſignificatio inde pendet.

148 De verbo *latrat* vid. 31, 61. *Gætula Thetis*, mare quod Libyam ſ. Africam, alluit cujus partem habent Gætuli. *Brachia* hic ſunt, quæ etiam *linguæ* vocantur, partes terræ aliquantum procurrentes in mare

In medio ſcopulis ſe porrigit Aetna peruſtis:
Aetna Giganteos nunquam tacitura triumphos,
Enceladi buſtum, qui ſaucia terga revinctus
Spirat inexhauſtum flagranti pectore ſulphur.
Et quoties detrectat onus cervice rebelli
In dextrum, lævumve latus: tunc inſula fundo
Vellitur, & dubiæ nutant cum mœnibus urbes.
Aetnæos apices ſolo cognoſcere viſu,
Non aditu tentare, licet. pars cætera frondet
Arboribus: teritur nullo cultore cacumen.
Nunc vomit indigenas nimbos, piceaque gravatum
Fœdat nube diem: nunc molibus aſtra laceſſit
Terrificis, damniſque ſuis incendia nutrit.
Sed, quamvis nimio fervens exuberet æſtu,
Scit nivibus ſervare fidem, pariterque favillis
Dureſcit glacies tanti ſecura vaporis,
Arcano defenſa gelu, fumoque fideli
Lambit contiguas innoxia flamma pruinas.

Quæ

153 membra *ante Heinſ.* terga *etiam Baſ. marg.* 154 vulnere virus *Baſ. marg.* 155 dejectat *Baſ. marg. hinc* rejectat *conj. Heinſ.* 157 vertitur *Cuj.* 161 movet *Baſ. marg.* 162 motibus *ante Heinſ.* 166 caloris *Cuj.*

151 Qui conferre inter ſe & Poëtarum veterum & hiſtoricorum Græcorum pariter & Latinorum deſcriptiones Aetnæ voluerit, & ingenio inde pabulum procurare, illum juvabit Cluverius in Sicilia Vet. 1, 8. Copioſiſſimum eſt Cornelii Severi de Aetna carmen.

153 Quæ hic de Encelado narrantur, ea de Typhoëo Pind. Pyth. A, 29 ſq. quem ſequuntur plures. Tales diverſitates in Poëtis nemo miratur. Noſter auctores habet Virgilium Aen. 3, 578 aliosque. Cf. 7, 159 - 161. 35, 158 præſertim 36, 350.

161 *Indigenas* eleganti Metaphora, apud ſe, vel intra ſe potius natos nimbos. Mox in *laceſſit* etiam pulchra Metaphora, quaſi ἀκροβολισμὸς & velitatio quædam eſſet illa molium varii generis ejectio.

163 Quo plus flammarum, fumi, cinerum, pumicum, eructat Aetna, tanto intus illum minui neceſſe eſt, ſed *damna* etiam Aetnæ dici poſſunt vaſtationes illæ, quas torrentes ignei, & ejectamenta alia extrinſecus efficiunt.

166 *Vicinam flammis glaciem, æternoque rigore Horrentes*, cum infra ardeant, ſcopulos, canit etiam Sil. 14, 67 qui locus totus cum hoc noſtro conferri meretur.

167 *Fumus fidelis*, qui ut vicinus bonus nihil nocet &c.

Quæ ſcopulos tormenta rotant? quæ tanta cavernas
Vis glomerat? quo fonte ruit Volcanius amnis?
Sive quod objicibus diſcurrens ventus opertis,
Offenſo per ſaxa furit rimoſa meatu,
Dum ſcrutatur iter, libertatemque repoſcens
Putria multivagis populatur flatibus antra.
Seu mare ſulfurei ductum per viſcera montis
Oppreſſis igneſcit aquis, & pondera librat.
Hic ubi ſervandum mater fidiſſima pignus
Abdidit, ad Phrygios tendit ſecura penates,

169 rotent -- glomeret -- ruat *ante Heinſ. pro* cavernas, procellas *Cuj. quod verum puto. V. N.* 170 fluat *Cuj. pro* amnis, ignis *ante Heinſ. qui formulas ab aqua ad ignem translatas illuſtrat.* 171 apertis *Baſ. male.* 174 montivagis *Cuj.*

169 *Tormenta*, machinationes illæ, cum funibus contortis, intentisque validiſſime, deinde ſubito laxatis moles etiam magnæ lapidum vibrantur, & ad inſigne ſpatium projiciuntur. Si notæ fuiſſent ea ætate machinæ ignivomæ, quibus hodie magna pars bellorum conſtat, cum his haud paulo felicius comparare illam Aetnæ pyrobolicam licuiſſet. Cererum talibus locis, qualis hic noſter eſt excuſari poſſunt, qui *tormentorum* nomine de pyrobolis, & tubis illis ignivomis abuntur. Quomodo *cavernæ glomerari* poſſint, & quid omnino hoc ſignificet *glomerare cavernas*, cum non aſſequar: valde placet indicata ſupra lectio Cujaciana. *Procellæ* i. nubes a ſpiritu vehementi actæ, *glomerantur*, i. ſubito coguntur, denſantur in volumina, & volvendo augentur.

172 Reſponſurus poëta quæſtionibus ſuis, primum hac utitur hypotheſi. *Ventus* ſubterraneus, *offenſo* & impedito per occultos *obices* libero *meatu*, *furit per ſaxa* &c.

174 *Putria antra*, i. fiſtuloſa, fragilia, verbo in pumices ab ipſo igni redacta, ut *putre ſolum* quod in pulverem facile reſolvitur. Vid. Virg. Georg. 2, 204 quem declarat Columella 2, 2. 4.

175 Alia hypotheſis, *Mare igneſcit oppreſſis aquis*. Hoc recentior aliquis naturæ conſultus ita forte enunciet, Parva proportione moles aquæ marinæ, ab igne admiſto & omnia illius elementa diſtendente, in vaporem ſolvitur, qua quidem mixtione nihil habere naturam potentius & magis ἐλαστικὸν, tum Aeolipilæ tum infinitis aliis ſulphurei præſertim vaporis, expetimentis conſtat.

176 *Pondera librat* proprie, qui ea huc illuc movet ponderis explorandi cauſa, ſed ſimiles motus edere etiam ſolent, qui magna vi projicere aliquid volunt. Ita hic etiam intelligo.

178 *Abdidit*, domo ſua, cujus firmitas deſcribitur infra v. 236 ſq. *Phrygii penates* domus ipſius Cereris. Ipſa enim filia eſt Cybelæ, Cybelæ, Cybebes, Deæ Phrygiæ, Rheæ, Matris magnæ Deum, quibus, aliisque

Turrigeramque petit Cybelen, ſinuoſa draconum
Membra regens, volucri qui pervia nubila tractu
Signant, & placidis humectant frena venenis.
Frontem criſta tegit: pingunt maculoſa virentes
Terga notæ: rutilum ſquamis intermicat aurum.
Nunc ſpiris Zephyros tranant: nunc arva volatu
Inferiore ſecant. Cano rota pulvere labens
Sulcatam fecundat humum. Flaveſcit ariſtis
Orbita. ſurgentes condunt veſtigia culmi.

Veſtit

179 ſquamoſa *al.* 180 volucrique per avia *ante Clav.* vol. qui pervia *etiam Baſ. marg. & Plant. marg.* 184 nunc leves *Baſ. marg.* 187 ſcindunt v. fruges *ante Claver. Sed* condunt v. culmi *jam Baſ. marg. pro* culmi, meſſes *MSS.*

aliisque nominibus paſſim celebratur. Ad hanc igitur matrem ſuam (quod aperte dicitur 36, 115) viſendam proficiſci facit Cererem poëta, ut ſit occaſio Plutoni raptori. Ceres & Cybele telluris ambæ ſymbola ſunt: ſed Cybele in quantum ab hominibus in urbes collectis tumultuoſe colitur, quod indicat corona *turrita* & reliquus illius apparatus; Ceres, quatenus gerit fruges, quibus aluntur homines, quæ habet ſpiceam coronam & trahitur a ſerpentibus, terreſtri beſtia &c. Rurſus Cybele Mater Deorum, eſt etiam mater Deæ Cereris.

179 *Sinuoſa* illa *araconum*, quibus vehitur Ceres, *membra* paſſim in nummis exhibentur, volucrium partim ſine alis, partim alatorum, tum coronatorum ſ. criſtatorum, barbatorumve. Vid. Spanhem. diſſ. 4 p. 211.

181 Epitheto *placidis* ſatis indicatur *venena* hic non intelligi noxia, ſed ſuccos potentes quidem, verum ad ſalutem. Sunt ἤπια φάρμακα, qualia etiam Aeſculapii & Hygeæ ſerpentes fundunt.

182 *Maculoſum*, depoſita quaſi macula, & nota turpitudinis, etiam ad pulchritudinem pertinere, vel illa *maculoſæ tegmine lyncis velata* venatrix Virgil. Aen. 1, 327 docet. Hoc univerſim in lectione vetervm debemus meminiſſe (quod copioſe diſputat l. c. Spanhemius) ſerpentes, dracones non horribilem beſtiam, ſed placidum animal, quin amatorium, ſub cujus ſpecie apud Olympiada ſe inſinuaverit Hammon Jupiter. Itaque ἀγαθοδαίμων, bonus genius, hac figura exhibebatur. Ita ille anguis, quem dubitat Aeneas, *Geniumne loci, famulumve parentis Eſſe putet*, pulcher eſt, *Cærulcæ cui terga notæ, maculoſus & auro Squamam incendebat fulgor: ceu nubibus arcus Mille trahit varios adverſo ſole colores*, Virg. Aen. 5, 84 ſqq.

184 *Spiræ* ſunt illi flexus, illi *ſinus* unde *ſinuoſa volumina* tribuuntur ſerpentibus. Formula *Zephyros tranare* ſatis declarata eſt ad illud v. 92. *Proſcinde Notos.* Add. Virg. Aen. 4, 245 ubi Mercurius *turbida tranat Nubila*: & hic 36, 3 *Zephyros illapſa.*

185 *Canus pulvis* tanto magis eſt, quo eſt ficcior. Rotæ in curru Cereris ſunt pro aratro & vomere: orbita eſt pro ſulco depreſſo. Suavis admodum imago. Ubicunque veſtigia poſuit Ceres, ſtatim ſurgunt culmi &c.

Veſtit iter comitata ſeges. Jam linquitur Aetna,
Totaque decreſcit refugo Trinacria viſu.
Heu quoties præſaga mali violavit oborto
Rore genas! quoties oculos ad tecta retorſit
Talia voce movens! „*Salve, gratiſſima tellus,*
Quam nos prætulimus cœlo: tibi gaudia noſtri
Sanguinis, & caros uteri commendo labores.
Præmia digna manent. nullos patiere ligones,
Et nullo rigidi verſabere vomeris ictu.
Sponte tuus florebit ager. ceſſante juvenco
Ditior oblatas mirabitur incola meſſes.„
Sic ait, & fulvis ſerpentibus attigit Iden.
Hic ædes auguſta Deæ, templique colendi
Relligioſa ſilex, denſis quam pinus opacat
Frondibus, &, nulla lucos agitante procella,
Stridula coniferis modulatur carmina ramis.

L 1 5 Terribi-

194 raros *Cuj.* 196 vexabere *MS.* actu *Cuj.* 200 ſedes auguſta *plerique ante Clav. qui dedit* ſedes aug. *quod eſt etiam in Baſ. marg.* ædes auguſta *Ald. & MSS.* ædes ang. *Parrhaſ.* 201 obumbrat *ante Heinſ.* 203 modulantur *ante Clav. Credo puſſine accepiſſe.*

189 *Decreſcit Trinacria* ex lege viſus, qua eo minora fiunt quæ cernimus, quo ſunt remotiora.

190 *Violantur genæ* a lacrimis, quia nunquam ſine aliquo certe dolore & injuria i. læſione cadunt.

192 *Salve* etiam in diſceſſu dici, ut ὑγίαινε, vel illa Aeneæ vox indicat qua Pallantis funus dimittit, *Salve æternum mihi, maxime Palla, Aeternumque vale.* Vale dicit ad tempus aliquod Siciliæ ſuæ Ceres.

199 *Fulvi ſerpentes* ab aureo fulgore. *Ide* Phrygia eſt, unde Idæa quoque mater vocatur Cybele.

200 *Religioſa ilex templi colendi* ſ. auguſti eſt ille lapis, de quo Liv. 29, 11 Attalus Pergami rex Romanorum *legatos -- Peſſinuntem in Phrygiam deduxit*, ſacrumque *iis* lapidem, *quam matrem Deum eſſe incolæ dicebant, tradidit, ac deportare Romam juſſit. Silicem* cum noſtro poëta appellat Arnob. 6 p. 196 *Ridetis -- coluiſſe -- Peſſinuntios ſilicem pro Deum Matre.*

201 *Pinum* Deum Matri ſacram etiam aliunde conſtat. Vid. Virg. Aen. 9, 85 & hic ad 18, 277.

203 Cantum quendam pinui tribuere antiquum eſt. Theocritus 1, 1 Αδύ τι τὸ ψιθύριτμα, καὶ ἁ πίτυς, αἰπόλε, τήνα ἁ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσδεται. quod ita vertere liceat, Dulce ſuſurrus, & iſta canora, caprarie, pinus Ad fontes reſonans. Debet pinus Pani, quod muſica eſt. Ponamus fabulam ex Geopon. 11, 10 Puella fuit Pitys (πίτυς, pinus:) amant illam Boreas & Pan. Cum illa

hunc

Terribiles intus thiasi, vesanaque misto
Concentu delubra gemunt. ululatibus Ide
Bacchatur. timidas inclinant Gargara silvas.
Postquam visa Ceres, mugitum tympana frenant.
Conticuere chori. Corybas non impulit ensem.
Non buxus, non æra sonant: blandaque leones
Summisere jubas. Adytis gavisa Cybelle
Exsilit, & pronas intendit ad oscula turres.
Viderat hæc dudum summa speculatus ab arce
Jupiter, ac Veneri mentis penetralia nudat.
„Curarum secreta tibi, Cytherea, fatebor.
Candida Tartareo nuptum Proserpina regi
Jam dudum decreta dari. sic Atropos urget:
Sic cecinit longæva Themis. Nunc matre remota
(Rem peragi tempus) fines invade Sicanos,
Et Cereris prolem patulis illudere campis,
Crastina puniceos cum lux detexerit ortus,
Coge tuis armata dolis; quibus urere cuncta,

Me

209 blandique *vulg.* 213 extendit *MSS.* 214 *pro* nudat, monstrat *it.* pandit *MSS.* 218 peragit *ante Heinf. Sed* peragi *jam Cuj. Ald. & conj. Barth.* 221 falle *Baf. marg.*

hunc præferret, Boreas furiose irruens petræ illam allidit. Enascitur eo loco Pinus arbor, qua Pan coronari amat, quæ gemit ad flatum Boreæ. Hinc Propert. 1, 18. 20 *Arcadio pinus amica Deo.*

204 *Terribiles thiasi* propter furorem illos choros ducentium sive saltantium. Verba *gemunt*, & *ululatus* ad inconditos mulierum & semivirorum in his sacris clamores describendos pertinent. Recordemur, Horatium, cum extremum ab ira furorem describere vult, Car. 1, 16. 5 cum eo, quem *Dindymene* i. Cybele in his montibus culta, incutit, comparare. Ibidem etiam *Corybantum* & *æris* i. pelvium mentio, de quibus statim. Add. ad 8, 149. 20, 279 sqq. ubi etiam de *buxo*, & 28, 259 ubi *Cybeleia æra* declaramus.

209 *Leonibus* junctis vectam Cybelen passim videmus in nummis. Leo rex animalium terrestrium. *Turritam* coronam illius jam habuimus ad v. 179. cf. 24, 170.

213 Hic ergo aperitur *sententia*, quæ *sedisse* Jovi dicitur supra v. 121.

221 *Coge*, persuade: sed forte simul philosophatur, & indicat resisti non posse armis Veneris h.e. dolis. Illud *me quoque* leporem Alexandrinum habet, quo fatetur Jupiter, se muliercularium esse.

Me quoque ſæpe, ſoles. cur ultima regna quieſcunt?
Nulla ſit immunis regio, nullumque ſub umbris
Pectus inaccenſum Veneri. jam triſtis Erinnys
Sentiat ardores: Acheron, Ditiſque ſeveri
Ferrea laſcivis molleſcant corda ſagittis.„
Accelerat præcepta Venus: juſſuque parentis
Pallas, & inflexo quæ terret Mænala cornu,
Addunt ſe comites. Divino ſemita greſſu
Claruit. augurium qualis laturus iniquum
Præpes ſanguineo dilabitur igne cometes
Prodigiale rubens. non illum navita tuto,
Non impune vident populi: ſed crine minaci
Nunciat aut ratibus ventos, aut urbibus hoſtes.
Devenere locum, Cereris quo tecta nitebant
Cyclo-

222 infera *Cuj.* 224 corpus inaccenſum *Baſ. marg.* inaccenſum *ſcribi obſervat etiam Parrhaſ. & meliores ſic habere, monet Heinſ. qui laudat etiam* Sil. 1, 96 Inaccenſi flagrant altaribus ignes. 230 canduit *Baſ. marg. quod probat Heinſ.* in orbem *vulg.* 231 præceps -- delabitur *vulg.* 234 nubibus ignes *Baſ. marg.* 235 manebant, micabant, latebant *MSS.* virebant *Heinſ. 2 ut 5, 188.*

224 Utrum hoc dicatur cum relatione ad fabulam, in qua ſint amores Erinnyos, non dixerim. Virgines, ἀεὶ παρθένες Ἐρινύες, vocat Furias Sophocles Aiac. flagellif. v. 846. Sed *Orphne*, *Inter avernales haud ignotiſſima nymphas*, *Ex* Acheronte *ſuo furvis peperiſſe ſub antris* Aſcalaphum, memoratur Ovidio Met. 5, 539.

228 *Inflexo cornu* i. arcu, quem frequenter ita ſignant poëtæ, in venatione uti ſolitam Dianam, numini docent. Venari autem ſoler per *Mænala* etiam, Arcadiæ montana. Vid. 17, 390

231 *Cometen* hic etiam aperte intelligit meteoron non conſiſtens aliquantum, aut progreſſiones tardas, inſtar planetæ, habens: ſed tale cujus ſive *præceps* ſive *præpes* h. e. volucris lapſus, *delapſus* vel *dilapſus* obſervari uno velut momento poſſit. Hæc quidem in hoc loco. Stabiliorem videtur facere 17, 112, ſed meteoron tamen. Erat hæc tum communis fere ſententia, Stoicorum præſertim, cui tamen repugnare auſus eſt Seneca Q. N. 7. 22 *Non exiſtimo Cometen ſubitaneum ignem, ſed inter æterna opera naturæ:* & 23 *Cometes emetitur ſpatium ſuum, nec exſtinguitur, ſed excedit.* —— *Quid eſt, quare in aliqua parte cælum pervium non ſit?* —— *Cometes poteſt ſic totum habere circulum, ut in hunc* (ſigniferum) *tamen parte aliqua ſui incidat: quod fieri non eſt neceſſarium, ſed poteſt.* —— c. 25. *Per ſucceſſiones iſta longas explicabuntur. Veniet tempus, quo poſteri noſtri tam aperta nos neſciſſe mirentur.*

233 Illud *impune* declaramus ad 26, 243.

Cyclopum firmata manu. Stant ardua ferro
Mœnia; ferrati poſtes: immenſaque nectit
Clauſtra chalybs. nullum tanto ſudore Pyracmon,
Nec Steropes, conſtruxit opus: nec talibus unquam
Spiravere notis animæ: nec flumine tanto
Incoctum maduit laſſa fornace metallum.
Atria veſtit ebur: trabibus ſolidatur aënis
Culmen, & in celſas ſurgunt electra columnas.
Ipſa domum tenero mulcens Proſerpina cantu
Irrita texebat redituræ munera matri.

Hic

236 fabricata *MS. Cuj.* formata *MSS.* fundata *Parrhaſ.* 239 committit *MS.* *unde* commiſit *conj. Heinſ.* 240 flamine *MSS. Baſ. marg. Plant. marg.* flumine *tuetur Heinſ. hic & ad 26, 542.* 242 cingit *vulg.*

238 *Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon* etiam apud Virg. Aen. 8, 425 *Ferrum exercebant vaſto Cyclopes in antro.*

240 *Noti* vehementes admodum venti: horum nomen tribuit iis qui Cyclopum follibus redduntur: quas hic *animas* vocari tanto minus mirabitur, cujus memoriæ obverſatur illud Hor. Car. 4, 12. 2 *Impellunt animæ lintea Thraciæ:* & de hac ipſa re Virg. Aen. 8, 403 *Quantum ignes animæque valent.*

241 *Maduit* non ea modo notione accipiendum, qua Virg. Ge. 1, 196 de ſiliquarum ſeminibus dicitur, *Et quamvis igni exiguo properata maderent*, i. coquendo mollia, cibo apta fierent, quod ſuadere videtur vox *incoctum*, ut 26, 542 *flammis mollitus & arte chalybs*: ſed plane ſignificat fluxit, ut ex adjecto nomine *flumine* apertum eſt, quod nomen pulchre tuetur Heinſius ex Aen. 8, 445 *fluit æs vinis*, & aliunde. *Laſſa fornax* videtur intelligi, cujus omnes impenſæ vires ſunt, ut nihil ea effici amplius poſſit: niſi tamen legendum ſit *laxa fornace* i. ampla, ut magna vis metalli ſic intelligatur. *Vaſta fornax* eſt apud Virg. l. c.

242 *Veſtit* commode dicitur de ebore in laminas ſecto, quibus teguntur & poliuntur non menſæ tantum, & lecti, & ſellæ curules, ſed etiam, ut hinc licet diſcere, parietes. *Solidatur culmen*, i. cum columnis & parietibus connectitur & firmatur.

243 *Electra*, quia columnarum materia eſſe debent, non intelligenda ſunt gemmea illa ſive ſuccina, ſed metalla.

244 *Mulcere* in hac formula eſt ſuavitate quadam & jucunditate implere, ut Virg. Aen. 7, 34 *volucres æthera cantu mulcent.* Sic Ovid. Faſt. 1, 155. Suavis cantus eſt velut titillatio quædam. Phyſice loquuntur poëtæ. Motus ille effector ſoni primo leniter impellit & movet aëra, ab hoc mulcetur auris

245 Vim adverbii *necquidquam* vel *fruſtra* ad verbum *texebat* adjungendi, exprimit epitheto ad *munera* adjecto. Texendi ars & labor, Minervæ inventum, itemque pingendi

Hic elementorum ſeriem ſedeſque paternas
Inſignibat acu: veterem qua lege tumultum
Diſcrevit Natura parens, & ſemina juſtis
Diſceſſere locis. Quidquid leve, fertur in altum:
In medium graviora cadunt: incanduit æther:
Egit flamma polum: fluxit mare: terra pependit.
Nec color unus ineſt. ſtellas accendit in auro,
Oſtro fundit aquas, attollit litora gemmis,
Filaque mentitos jam jam cælantia fluctus
Arte tument. Credas illidi cautibus algam,
Et raucum bibulis inſerpere murmur arenis.
Addit quinque plagas. Mediam ſubtemine rubro
Obſeſſam fervore notat. ſqualebat aduſtus
Limes, & aſſiduo ſitiebant ſtamina ſole.

Vitales

247 hic ſignabat *Cuj.* 248 juſſis *MS. recte.* 250 ruunt *MSS.* 251 legit *Claver.* 252 non *al.* erat *al.* 254 ſubter cæl. *vulg.* *Sed* jamjam curvantia *Baſ. marg.* jam jamque levantia *conj. Heinſ.* 255 alnos *Baſ. marg.* 258 inuſtus *MSS.*

pingendi acu, nec Deas nec Reginas dedecet. Speciatim Proſerpinam textricem jam fecerat Orpheus cujus rei etiam ſymbolicam rationem perſequitur Porphyrius de antro Nymphar. p. 118 pr. Barneſ. Παρὰ τῷ Ὀρφεῖ ἡ Κόρη, ἥπερ ἐστὶ παντὸς τοῦ σπειρομένου ἔφορος, ἱστουργοῦσα παραδίδοται κ. τ. λ.

246 *Elementorum ſeries*, primus ille velut actus Naturæ, quem deſcribit in Metamorphoſeon ingreſſu Ovidius, qui hic conferri debet

251 *Egit*, movit, circumegit *flamma* in ſtellas collecta *polum*, h. e. cælum ipſum, nomen poli a circumactu habere putatur. Sed blanditur valde altera lectio, *Legit* ſibi *flamma* ſedem & locum ſuum naturalem *polum*, ut Ovid Met. 1, 27 *Ignea vis -- Emicuit ſummaque locum ſibi legit in arce.*

253 *Oſtro fundit aquas*, quod *purpureum mare* dicunt poëtæ ut Virg. Georg. 4, 373. Homerus Ιλ. Π, 391 ἅλα πορφυρέην, & οἴνοπα πόντον Α, 350. Multum ex cæruleo qui maris color eſt, habet purpura & radii ſolis rubrum illi fulgorem conciliant repercuſſu. Sed an ſatis ex arte *litora gemmis extollit?* certe non illis lucidioribus, politis; niſi forte voluit rupes ſimulare pretioſas.

256 Ut picturam laudaturi dicunt, expectari vocem, metui impetum: ita noſter fingit, tantum non audire ſibi videri ſpectatores hujus telæ ſonum algæ cautibus illiſæ, murmur fluctuum in arenas irruentium.

257 *Plagas* dici, quæ alias Zonæ ſunt, res loquitur.

Vitales utrinque duas; quas mitis oberrat
Temperies, habitanda viris. tum fine ſupremo
Torpentes traxit geminas, brumaque perenni
Fœdat, & æterno contriſtat frigore telas.
Nec non & patrui pingit ſacraria Ditis,
Fataleſque ſibi Manes. Nec defuit omen.
Præſcia nam ſubitis maduerunt fletibus ora.
Cœperat & vitreis ſummo jam margine texti
Oceanum ſinuare vadis: ſed cardine verſo
Senſit adeſſe Deas, imperfectumque laborem
Deſerit, & niveos infecit purpura vultus
Per liquidas ſuccenſa genas: caſtæque pudoris
Illuxere faces. Non ſic decus ardet eburnum,
Lydia Sidonio quod femina tinxerit oſtro.
Merſerat unda diem. ſparſo nox humida ſomno
Languida

261 cum fine *MSS. & pri. editt.* etiam *Baſ. marg. & Clav.* 263 conſtringit *vulg.* contriſtat 264 fingit *Baſ. marg. & MS.* 268 ſimulare *Baſ. marg.* 269 cernit *al.* 270 deſinit *MS. vid. Heinſ. ad Ovid. Art. 2, 725.* 273 texuit *MSS.*

265 *Manes*, quibus reginam ſe fatis deſtinatam neſciebat, acu pingit, h. e. animas defunctorum: nam pingi poſſunt, quia videri, ut umbræ. In hac parte operis verſanti Proſerpinæ occulta quadam præſenſione ſortis ſuæ oboriuntur lacrimæ.

271 *Liquidas genas* intelligo inſtar aquæ puræ nulla macula, lentigine, callo, fuſcatas, adeo ut æquabiliter ſunderetur ille rubor, cujus celerem ortum & vehementiam ſignat vox *ſuccenſa*.

273 Homerica pictura, quam paſſim æmulati ſunt Romani. Il. Λ, 141 ſanguis de vulnere Menelai per femur manat, Ὡς ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ Φοίνικι μιήνῃ Μηονὶς ἠὲ Κάειρα κ. τ. λ. Virg. Aen. 12, 67 pulcherrime hoc ad vultum erubeſcentis Laviniæ transtulit, *Cui plurimus ignem Subjecit rubor, & calefacta per ora cucurrit Indum ſanguineo veluti violaverit oſtro Si quis ebur &c.*

274 *Diem*, ſolem, diei effectorem. *Nox* perſona eſt, quæ bigis vehitur: juvencorum, ſi eadem Luna. Vid. infra ad 36, 403. it. Brouckh. ad Propert. 3, 19. 10, præſertim ad Tibulli 2, 1. 8. Imaginem exhibet Montf. Ant. 4, 1. 1. Modo illud addam, Ἀείρας, εὐκνήλοιο κατ' ἄντυγα Νυκτὸς ὀπαδὸς jam eſſe Theocriti 2 extr. Ad currum placidam comitantia ſidera noctem.

Languida cæruleis invexerat otia bigis.
Jamque viam Pluton ſuperas molitur ad auras
Germani monitu. Torvos inviſa jugales
Alecto temone ligat, qui paſcua mandunt
Cocyti, ſpatiiſque Erebi nigrantibus errant,
Stagnaque tranquillæ potantes marcida Lethes
Aegra ſoporatis ſpumant oblivia linguis.
Orphnæus crudele micans, Aethonque ſagitta
Ocior, & Stygii ſublimis gloria Nycteus
Armenti, Ditiſque nota ſignatus Alaſtor,
Stabant ante fores juncti, ſævumque fremebant
Craſtina venturæ ſpectantes gaudia prædæ.

276 Siculas -- arces *vulg.* ſuperas -- auras *etiam Baf. marg. Clav.*
279 pratisque *vulg.* *Sed* ſpatiis *etiam Vic. Vien. Parrhaſ.*
281 ſpirant *MS.* 283 crudelis *Parrhaſ. & Vien. marg.*
284 Alaſter *Vic.*

281 Quam diu ſunt apud inferos equi Plutonis, hic verſus in eos convenit. Aliter ſe gerunt *cum ſolem didicere pati* 35, 198. Naturam quidem illorum ſignant nomina.

282 *Orphnæus* a caligine dictus, quæ ὄρφνη eſt, αἴθων ardens, νυκτὸς a nocte dictus, ἀλάομαι nomen furiale, quaſi tu intolerabilem dicas.

286 Poteſt quidem *ſpectantes* idem ſignificare quod *exſpectantes*: ſed qui librariorum ingenia & morem in horum verborum confuſione norit, & cogitet, præcedere diphthongum æ; is facile in opinionem veniet, dediſſe hic poëtam *exſpectantes*.

XXXIV

CL. CLAUDIANI

IN LIBRUM II

DE RAPTU PROSERPINAE

AD

FLORENTINUM

PRAEFATIO

Otia ſopitis ageret cum cantibus Orpheus,
Neglectumque diu ſepoſuiſſet ebur;
Lugebant erepta ſibi ſolatia Nymphæ,
Lugebant dulces flumina mœſta modos.
Sæva feris natura redit, metuenſque leonum
Implorat citharæ vacca tacentis opem.
Illius & duri flevere ſilentia montes,
Silvaque Biſtoniam ſæpe ſecuta chelyn.

Sed

2 depoſuiſſet opus *ante Heinſ. niſi quod* ſepoſ. *etiam Claver.*
4 quærebant *Raphel. Janſ. Barth.* 7 eduri *Claver.*

Nihil habet hæc præfatio, quod cum argumento libri conjunctum ſit: niſi quod hoc voluit indicare, poſt librum primum de raptu Proſerpinæ, jacuiſſe opus, donec excitatus a Florentino ſuo poëta hunc alterum quoque librum proferret. Sed poteſt tamen ad quodcunque aliud opus ea accommodari. Summa, Orpheus cum cantum aliquamdiu intermiſiſſet, ad ſumendam denuo lyram ab Hercule excitatus eſt; auctor carminis a Florentino. Fuit ille Præfectus urbis A. 396. Quæ leges ad illum datæ ſint, enarrat Gothofr. in Proſopogr. Cod. Theod.

2 *Ebur* vel ad plectri ſive pectinis materiem refertur, de quo v. 15, vel ad laminas, quibus ipſa cithara ornata eſt.

5 Orpheus mitigaverat feras cantu: illo ceſſante *redit* feritas. Nemini non noti eſſe debent verſus Horat. A. P. 391 *Silveſtres hominēs* &c.

8 Quam v. 6 *citharam* dixerat, ea hic *chelys* ſ. teſtudo eſt, & v. 14 *lyra*. Et ita promiſcue hæc adhibentur a poëtis, ut diſcrimen adhuc conſtitui, quod ſciam, non potuerit. *Biſtonia* eſt Thracia, theatrum Orphei.

Sed poſtquam Inachiis Alcides miſſus ab Argis
Thracia pacifero contigit arva pede,
Diraque ſanguinei vertit præſepia Regis,
Et Diomedeos gramine pavit equos:
Tum patriæ feſto lætatus tempore vates
Deſuetæ repetit fila canora lyræ,
Et reſides levi modulatus pectine nervos
Pollice feſtino mobile duxit ebur.
Vix auditus erat: venti frenantur & undæ.
Pigrior adſtrictis torpuit Hebrus aquis.
Porrexit Rhodope ſitientes carmina rupes,
Excuſſit gelidas pronior Oſſa nives.
Ardua nudato deſcendit populus Aemo,
Et comitem quercum pinus amica trahit.

Cirrhæ-

9 oris *MS.* arvis *MSS.* 12 ſanguine *MSS. Baſ. marg.* 14 reparat *Baſ. marg.* 15 leni *ante Heinſ.* 16 feſtivo nobile *ante Heinſ.* 17 ſternuntur *ante Heinſ. niſi quod* frenantur *etiam Raphel.* 18 adfectis *Vet. ed. ap. Claver.* adſtrictis *tuetur auctoritatibus Heinſ.*

9 *Inachiis* eſt geographumenon, & docet ſitos eſſe ad flumen Inachum Argos.

12 De Diomedis equis v. ad 3, 254.

15 De *pectine* hic ponam, quod verſatus circa 10, 235 & 22, 172 ut denuo conſiderare poſſem hæc diſtuli, quodque tanto magis hic ponendum, cum videam, in theſauro negligentius hunc locum eſſe tractarum. Puto igitur pectinem eſſe inſtrumentum eburneum, aliquot dentibus inſtructum, adeoque crinali pectini ſimile, cujus ope poſſent tres quatuorve chordæ ſimul & fortius ſonantiusque, quam pulpa digitorum, tangi, pulſari, carpive, quoties, ut in clauſulis, pleniorem ſymphonian ſ. harmonian exprimere uno quaſi ictu citharista vellet. Fuiſſe illum pectinem pollici accommodatum, hic locus ſuadet. Res dubio forte careret, ſi exſtaret ſtatua Orphei, quam tempore Julii III P. M. inventam Romæ dicit Naſcimbænius ad Aen. 6, 647, quæ ſiniſtra manu citharam, dextra vero pectinem tenebat. In l. c. Virgilii Orpheus *Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum, Jamque eadem digitis, jam pectine pulſat eburno.* Fuerit itaque *pecten* plectri ſpecies: quæ vox etiam bacillos, malleolos, ungues adſciticios, comprehendere poteſt, quibus tangi chordæ potuere.

Cirrhæaſque Dei quamvis deſpexerit artes,
Orpheis laurus vocibus acta venit.
Securum blandi leporem fovere Moloſſi,
Vicinumque lupo præbuit agna latus.
Concordes varia ludunt cum tigride damæ,
Maſſylam cervi non timuere jubam.
Ille novercales ſtimulos actuſque canebat
Herculis, & forti monſtra ſubacta manu,
Qui timidæ matri preſſos oſtenderit angues,
Intrepiduſque fero riſerit ore puer.
Te neque Dictæas quatiens mugitibus urbes
Taurus, nec Stygii terruit ira canis:
Non leo ſidereos cæli rediturus ad axes,
Non Erymanthei gloria montis aper.

Solvis

24 vocibu' capta *Cuj.* 31 oſtenderis --- riſeris *malit Heinſ.* 32 feros *malit Barth. non ego.* 35 ſidereas -- arces *malit Burm. ad Ovid. amor.* 3, 10. 21.

23 *Laurus*, cum adhuc puella Daphne eſſet, artes muſicas Apollinis Cirrhæi (vid. 2, 2) deſpexit, qui fruſtra illi dixit Ovid. Met. 1, 518 *per me concordant carmina nervis:* ſed nunc tamen in arborem mutata, venit.

28 *Maſſyli* appellatione noſter quidquid Africanum eſt, ſignat. Nominatim provinciaMaſſylia leonum patria Martiali 8, 55.

29 Junonis, quæ noverca eſt Herculis, inſtinctu & auctoritate duris illis imperiis Herculem exercuit Euryſtheus Mycenarum rex.

31 *Angues* a Junone immiſſos Herculi in cunis jacenti, eliſit puer &c. Illud *fero ore* junctum & adtributum puero, pulchram habet phantaſian.

32 Hinc incipit Claudianus directa oratione referre poëma Orphicum.

33 *Dictææ urbes,* Cretenſes. Tauri hujus hiſtoriam dedimus ad 3, 289. Vid. infra 101, 119 ſq. De *Stygio cane*, Cerbero, ab inferis extracto, cujus de ſpuma aconitum natum ferebant, Ovid. Met. 7, 410.

35 *Siderei axes* ſunt ſtellæ, ut 17, 275. 35, 192. De uſu huius nominis apud noſtrum vid. ad 15, 458.

36 *Erymanthum* Arcadiæ ſaltum paſſim noſter celebrat: aprum hujus incolam in laboribus Herculis omnes referunt. Vid. hic 3, 286 it. 101, 103.

Solvis Amazonios cinctus, Stymphalidas arcu
Appetis, occiduo ducis ab orbe greges:
Tergeminique ducis numeroſos dejicis artus,
Et toties uno victor ab hoſte redis.
Non cadere Antæo, non creſcere profuit Hydræ:
Non cervam volucres eripuere pedes.
Caci flamma perit: rubuit Buſiride Nilus:
Proſtratis rubuit Nubigenis Pholoë.
Te Libyci ſtupuere ſinus: te maximus Atlas

39 numero tot *conj. Scal.* nervoſos, immenſos *MSS.* 42 non Neſſum *Baſ. marg.* 43 maduit *Raphel.* 45 timuere *vulg.* ſtupuere *etiam Baſ. marg.* maxima Tethys *Baſ. marg.* *utrumque meliores membranæ ap. Heinſ.*

37 *Amazon* illa Hippolyte, de qua 11, 35 it. 35, 64. *Stymphalides* ex deſcriptione Lucretii 5, 31 *uncis timendæ Unguibus Arcadiæ volucres, Stymphala colentes.* Mons, Lacus, Urbs nomen commune habent *Stymphalos*, *Stymphalum*, *Stymphala, orum.* Non aues prædatrices, numero & magnitudine terribiles, fuiſſe volunt quidam, ſed prædones.

38 Boues Geryonis ab Heſperia inde h. e. Hiſpania abducti per Italiam in Græciam. Fabula Romanis celebrata, quod in illo reditu ad Euandrum in Italia diverſiſſe, Cacum latronem interfeciſſe, cultum ſui inſtituiſſe, ferebatur. Vid. mox ad v. 43. Geryon ille porro vel Geryones tergeminus fingitur, ter vincendus, propter trium Inſularum, Balearidum duarum & Ebuſi, imperium. Totam expeditionem portentorum plenam narrat Apollod. Bibl. 2, 4. 10.

41 De *Antaeo* ad 3, 287 dictum: de *Hydra* 3, 290 Illa *Cerva*, in quam mutata fuerat Taygete, inter nobiliſſimos Herculis actus eſt, cum illam ad Hyperboreos uſque perſecutus ſit. Vid. Pind. Ol. 3, 50 & Schol.

43 *Caci* latronis ab Hercule interemti fabulam ſplendide narrat Virg. Aen. 8, 190: breviter Liv. 1, 7. Buſiris Aegypti tyrannus, de quo ad 18, 159, voluit etiam immolare Herculem: ſed hic ruptis vinculis ipſum interfecit. V. Apollod. Bibl. 2, 4. 11: verum negat Herodotus 2, 45.

44 *Nubigenæ* ſunt Centauri, e nube geniti, quam pro Junone Ixion amplexus eſt, Serv. ad Aen. 6, 286. Hygi. f. 62. Pugnam cum illis Herculis habet Apollod. l. c. §. 4. Pholoë mons & urbs Arcadiæ, ubi pugnatum eſt.

45 *Libyci ſinus* potuerunt *ſtupere* Herculem, vel ipſa *maxima Tethys*,

Horruit, impoſito cum premerere polo.
Firmior Herculea mundus cervice pependit:
Luſtrarunt humeros Phœbus & aſtra tuos.
Thracius hæc vates. Sed tu Tyrinthius alter,
Florentine, mihi: tu mea plectra moves,
Antraque Muſarum longo torpentia ſomno
Excutis, & placito ducis ab ore ſonos.

47 quievit *Cuj. pulchre ſane.* 52 placidus ducis in orbe choros *Baſ. marg.* placidos d. i. o. ch. *potiores ap. Heinſ. quos ſequitur.* placidos ducis ab ore ſonos *vulg.* placito *Clav. Raphel.*

Tethys, Oceanus, cum Heſperidum mala peteret, cum cervam illam perſequeretur, in primis vero cum vicem *Atlantis* ſubiens cælum humeris ſuſciperet, de qua re Apollod. l. c. §. 11.

52 *Excutis*, ut feræ in venatu e ſuis excutiuntur latibulis. *Excutere cubilibus feras* eſt Plin. Pan. 8, 1. *Ducis*, elicis ab ore meo, quod tibi placuiſſe oſtendiſti, a placita tibi facultate poëtica, *ſonos* novos nova carmina.

XXXV

CL. CLAUDIANI

DE

RAPTU PROSERPINAE

LIBER II

Impulit Ionios præmiſſo lumine fluctus
Nondum pura dies: tremulis vibravit in undis
Ardor, & errantes ludunt per cærula flammæ.
Jamque audax animi, fidæque oblita parentis,
Fraude Dionæa riguos Proſerpina ſaltus
(Sic Parcæ volvere) petit. ter cardine verſo

2 vibratur *MSS.* fibratur *ſphal. Baſ.* 6 juſſere *vulg.* volvere *etiam Baſ. marg.*

1 *Impelli* videntur fluctus, cum percutiuntur a radiis: & videtur alioqui noſter non alienus ab ea ſententia, quæ motum Telluris a Sole ſuſpendit. vid. ad 1, 1 & conf. 26, 236. *Præmiſſum lumen* eſt, quum Solis ipſum corpus adhuc infra horizonta noſtrum eſt, & tamen in fluctibus maris, ſplendor aliquis obſervatur, luci a Sole ſimilis. *Vibrare* intranſitivum eſt, ut *movet terra* e. i. g. a. Vid. Da. Heinſ. ad illud Sil. 1, 539 *Ultrix injuſti vibravit lancea belli.* & Drackenb. ad 4, 156.

3 Hoc phænomenon, quod *errantes flammæ ludunt per cærula*, cauſam eſſe puto, cur *purpureum mare*, πορφύρεον κῦμα, θάλασσαν πορφυρόεσσαν, ἅλα μαρμαρέην, dixerint: cum hoc Claudiani verſu commode poſſit enunciari quod paſſim de purpura memorant. V.G.Plin. 9, 38 *Laus* purpuræ *ſumma, in colore ſanguinis concreti, nigricans adſpectu, idemque in ſuſpectu refulgens.* Fluctus maris nigricantes, obſcuri certe & cærulei, in ipſo motu etiam ſplendidum, lucidum, & pene igneum fulgorem ſpargere ſolent. Etiam auroræ colorem reflexum a mari obſervari poſſe, colligas ex iis, quæ diſputat in Hiſtoria Maris Phyſica Marſilius Comes p. 20 ed. Gallicæ.

6 (*Sic Parcæ volvere*) Parentheſis ſimilis Homericæ principii Iliadis, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. Dictio ſimilis Virgilianæ Aen. 1, 22 *Sic volvere Parcae.*

Præſagum cecinere fores. ter conſcia fati
Flebile terrificis gemuit mugitibus Henna.
Nullis illa tamen monſtris, nulloque tenetur
Prodigio. Comites greſſum junxere ſorores.
Prima dolo gaudens, & tanti callida voti,
It Venus, & raptus metitur corde futuros,
Jam durum flexura Chaos, jam, Dite ſubacto,
Ingenti famulos Manes ductura triumpho.
Illi multifidos crinis ſinuatur in orbes
Idalia diviſus acu. ſudata marito
Fibula purpureos gemma ſuſpendit amictus.
Candida Parrhaſii poſt hanc regina Lycæi,
Et Pandionias quæ cuſpide protegit arces,
Utraque virgo, ruunt: hæc triſtibus aſpera bellis;
Hæc metuenda feris. Tritonia caſſide fulva
Cælatum

7 præſagium *MSS.* 8 Aetna *editi. Sed* Henna *MSS. optt. Vid. ad* 33, 122. 11 conſcia furti *vulg.* tanto c. voto *MSS.* cauti callida voti *ſuſp. Heinſ. conf.* 24, 120. 13 domitura *Baſ. marg.* læſura *Cuj.*

7 *Ter* illud repetitum indicat non temere aut naturali quadam ratione accidiſſe, ſed conſilio Dei vel Deæ alicujus. Januæ alias bene politæ, cum crepitu & velut gemitu quodam repetito apertæ, malum omen. Qui alia omina januarum diligenter collegit, hac de re tacet Sagitt. de januis Vett. 35, 15 p. 268 ſq.

10 Cauſa indicatur, quod mota non eſt prodigiis Proſerpina: Venus, Diana, Minerva illam comitantur.

13 *Chaos* eſſe ipſos inferos, dictum ad 5, 525.

14 Proponit poëta Chaos, inferos, tanquam magnam aliquam *familiam*, in qua herum, Ditem, ſequantur ducti in triumpho Veneris *famuli Manes*, defunctorum animæ.

16 Jam pingit cultum quatuor Dearum: primum Veneris, cujus ſimplex eſt ornatus. De *Idalia acu* vid. 14, 1. De *ſudata fibula marito* illius Vulcano, ad 24, 94. Illud *ſuſpendit* ita intelligo, ut in dextro humero, vel in ſummo pectore adeo duæ velut alæ amictus vel pallæ fibula connexæ fuerint, quæ inde pendere viderentur.

18 Dianæ deſcriptio, quæ venari per Arcadiæ montes ſoleret. Vid. ad 21, 181.

19 *Pandionia* a Pandione Erechthei F. Philomelæ & Prognes patre, rege Athenarum, ſolent poëtæ Attica omnia vocare Pandionia. Sic noſter 8, 508 it. 15, 406. Minerva, Ἀθήνη, nominatim ἀκροπόλις, cui & Athenarum & aliæ arces ſacræ.

21 *Tritoniam* vocare Pallada, noſtro in primis frequens. Nominis rationem obſcuravit ſedula Grammaticorum ſubtilitas. Placet Geographicum & hoc epitheton

Cælatum Typhona gerit, qui, ſumma peremtus,
Ima parte viget, moriens & parte ſuperſtes.
Haſtaque terribili ſurgens per nubila gyro
Inſtar habet ſilvæ. Tantum ſtridentia colla
Gorgonos obtentu pallæ fulgentis inumbrat.
At Triviæ lenis ſpecies, & multus in ore
Frater erat, Phœbique genas & lumina Phœbi
Eſſe putes, ſolusque dabat diſcrimina ſexus.
Brachia nuda nitent: levibus projecerat auris
Indociles errare comas, arcuque remiſſo
Otia nervus agit. pendent poſt terga ſagittæ.
Criſpatur gemino veſtis Gortynia cinctu
Poplite fuſa tenus, motoque in ſtamine Delos

23 in parte *MSS.* partimque *conj. Heinſ.* 24 ferro *Baſ. marg.* 26 obtectu *Parrhaſ.* obumbrat *al.* 29 facit *MSS.* dabat *auctoritatibus aliorum firmat Heinſ.*

ton eſſe ab amne & lacu Tritonis in Libyæ regione Syrtica, cujus rationis auctor ipſe Herodotus 4, 178 coll. 180.

22 *Typhœa* hic, de gigantibus unum, ita cælatum ait, ut quantum ad *ſumma* mortuus videatur, *ima parte*, quod ad pedes anguium formam habentes, ut nihil eſt ſerpentium genere vividius, *vigeat*, *moriens* ſimul, & tamen ſui *parte* adhuc *ſuperſtes*: nempe angues illi adhuc ſinuabantur ſua in volumina.

24 Obſervemus, de viva Dea, non de imagine, loqui poëtam. Itaque *gyrus* ille *terribilis* a quo nomen inveniſſe creditur (πάλλειν enim vibrare eſt) peteſt cogitari quomodo *inſtar ſilvæ* habeat, multiplicatur enim ab illo celeri circumactu haſta, & non unam arborem, ſed ſilvam exhibet: ut pruna in tenebris circumacta circulum ignitum refert.

25 In pectore gerit Minerva caput Gorgonis Meduſæ, ſerpentibus crinitum, qui ſerpentes etiam circa pectus Deæ in quibusdam antiquis imaginibus videntur repere. Hæc ſtridentia & ſibilantia, tanquam viva colla Gorgonis, ne forte Proſerpinam terreat, palla tegit.

27 *Triviæ* ſ. Dianæ in vultu erat multa ſimilitudo fratris ſui, pulchri Apollinis &c.

31 *Indociles comæ*, quæ non coluntur, flectuntur, ſed ſuum ſibi ingenium ſervant: ut contra ap. Hor. A. P. 66 eſt *Amnis Doctus iter melius.*

33 *Gortynia veſtis*, Cretenſis, in qua inſula ob venandi ſtudium arcus & ſagittæ optimæ. De Diana Cretenſi dictum ad 24, 248. De *gemino cinctu* ad 24, 247. Add. Spanh. ad Callim. H. in Dian. v. 11 p. 134 ubi ſunt nummorum imagines hunc cinctum exhibentes.

34 *Stamen* videtur, Synecdoche quadam ſignificare totam veſtem Dianæ, ut 18, 304, in qua partus ipſius argumentum intextum indicatur.

Errat, & aurato trahitur circumflua ponto.
Quas inter Cereris proles, nunc gloria matris,
Mox dolor, æquali tendit per gramina paſſu,
Nec membris nec honore minor; potuitque videri
Pallas, ſi clipeum, ſi ferret ſpicula, Phœbe.
Collectæ tereti nodantur jaſpide veſtes.
Pectinis ingenio numquam felicior arti
Contigit eventus. nullæ ſic conſona telæ
Fila, nec in tantum veri duxere figuram.
Hic Hyperionio Solem de ſemine naſci
Fecerat, & pariter, ſed forma diſpare, Lunam,
Auroræ noctiſque duces. cunabula Tethys
Præbet, & infantes gremio ſolatur anhelos,
Cæruleuſque ſinus roſeis radiatur alumnis.

Invalidum

36 gaudia *Cuj.* 39 clipeum ferret, ſi *al.* 40 nectuntur *Cuj. commodius.* 42 nulli *vulg.* 43 figuras *MSS.* 45 Lunam ſed diſpare forma *vulg.* 46 vices *Baſ. marg.* 47 anili *placet Heinſ.*

dicatur. Dum incedit Dea & movet ſe, Delus in veſte filis aureis picta videtur errare & fluctuare quam fingunt nempe poëtæ illius naturam ac ſortem fuiſſe, antequam Latonam parturientem excepiſſet.

38 *Honor* credo hic eſt pulchritudo, a quo dicuntur honeſti, nomine adeo a primaria illa honoris notione diſcedente, ut *aſinos* etiam *honeſtos* dicere Varro nihil dubitarit.

39 Etiam hunc verſum de clipeo Minervæ pulchre illuſtrat Spanh. in Callim. H. in Pallad. v. 44 p. 576.

40 *Teres jaſpis* itaque fuiſſe ponitur pars fibulæ.

41 Laudare vult veſtem Proſerpinæ, *Arti pectinis*, inquit. h. e. texendi, nunquam ingenio & peritia artificis *Contigit eventus felicior.* Noſtri dicerent, *Nie iſt der Kunſt durch Hülfe des Genie ein Stück beſſer gerathen.*

44 Hic igitur *Hyperion* (quem Cæli ac Terræ filium faciunt) Solis & Lunæ pater ponitur, quos ex Theia ſuſcepiſſe volunt. Vid. Apollod. Bibl 1, 1. 3 &, 1, 2. 2. Sumtum utrumque ex Heſiodi Theog. 371.

46 *Tethys* ſoror eſt Hyperionis Heſiod. Theog. v. 136 atque adeo amita horum parvorum, cui nutricatus ille convenit. Eſt autem conſtanti mytho Tethys mare. Quam venuſte igitur, & vere Alexandrino lepore, pingit poëta Tethyn ſolantem *infantes* Solem & Lunam *anhelos* a curſu, ſuo *gremio*? Quid notius, quam refrigerari, requieſcere Solem & ſidera in mari? Quam pictorium *cæruleum* illius *ſinum radiari roſeis alumnis* & a matre rubentibus & ab igne?

Invalidum dextro portat Titana lacerto
Nondum luce gravem, nec pubeſcentibus alte
Criſtatum radiis. Primo clementior ævo
Fingitur, & tenerum vagitu deſpuit ignem.
Læva parte ſoror vitrei libamina potat
Uberis, & parvo ſignatur tempora cornu.
Tali luxuriat cultu. comitantur euntem
Naïdes, & ſocia ſtipant utrinque corona,
Quæ fontes Criniſe tuos, & ſaxa rotantem
Pantagiam, nomenque Gelan qui præbuit urbi,
Concelebrant: quas pigra vado Camerina paluſtri,

54 ſignantur *vulg.* 56 Najades *vulg.* caterva *Baſ. marg.* 57 Crimniſe *vulg. Sed* Eraſine *Baſ. marg. Vic. & Vien.* Crimiſus, Cruniſus *al.* 59 Camarina *al.*

49 *Titan* eſt Sol genere. Pater enim illius Hyperion Titanum unus. V. Apollod. 1, 1. 3.

50 *Nondum luce gravem*, moleſtum, intolerabilem. *Criſtæ* ornamentum capitis, radii.

53 *Vitreum* uber Tethyos: is enim maris color eſt, ex viridi & cæruleo miſtus.

54 *Parvum cornu*, Luna corniculata, nova, perpetuum Dianæ inſigne & δεῖγμα.

55 *Luxuriat* honeſtum hic verbum eſſe debet, ut *poſtes ſuperbi*, & ſimilia. Quæ enim veſtis Proſerpinæ nimis ſumtuoſa eſſe poteſt?

56 *Naides* legendum etiam ideo, quod *Naiades* quadriſyllabum eſſet, monet Heinſius. Cetera per hanc occaſionem lacus & flumina Siciliæ nos docet Poëta. Fundus quaſi omnis doctrinæ hiſtoria, hiſtoriæ Geographia: hanc propinant & vel non ſentientibus inſinuant Poëtæ, ut quisque maxime Patrem Homerum ſequitur. Nos hic etiam breviter indicamus, quæ verbis poëtæ declarandis neceſſaria videntur. Diſputationem accuratiorem requirentes ad præſtantiſſimi Cluverii Siciliam & Cellarianam Orbis antiqui notitiam ablegantes.

57 De *Criniſo* hoc tantum monemus, eundem fluvium videri Cluverio ac Cellario, qui *Crimeſus*, *Criniſſus*, *Crimiſus*, *Criniſus* in diverſis ſcriptoribus vocatur. Plus etiam varietatis annotavit, *Criniſum* vero hic & apud Virg. Aen. 5, 38 probavit, Heinſius.

58 Vibius Sequ. de Flumin. p. 68 *Pantagias Siciliæ ita dictus, quod ſonitus ejus decurrentis per totam inſulam auditus eſt usque eo, donec Ceres quærens filiam comprimeret eum.* Cf. Bochartus Can. 1, 38 p. 592. De *Gela* plane eodem modo Virg. Aen. 3, 702 *Immaniſque Gela, fluvii cognomine dicta.* Sil. 14, 218 *Venit ab amne trahens nomen Gela*, h. e. Gelenſes, vel Geloi *venerunt.*

59 Etiam *Camerina* (Græcis Καμαρίνη) palus, urbi vicinæ nomen dat. Nobilis eſt proverbio, cui ortum dedit, ſi Servium audimus ad Aen. 3, 701 oraculum, Μὴ κίνει Καμαρίναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων·

Quas Arethuſæi latices, quas advena nutrit
Alpheus. Cyane totum ſupereminet agmen.
Qualis Amazonidum peltis exultat aduncis
Pulcra cohors, quoties Arcton populata virago
Hippolyte niveas ducit poſt prælia turmas;
Seu flavos ſtravere Getas, ſeu forte rigentem
Thermodontiaca Tanain fregere ſecuri.
Aut quales referunt Baccho ſolennia Nymphæ
Mæoniæ, quas Hermus alit, ripaſque paternas
Percurrunt auro madidæ; lætatur in antro
Amnis, & undantem declinat prodigus urnam.
Viderat herboſo ſacrum de vertice vulgus
Henna parens florum, curvaque in valle ſedentem
Compellat

62 ademtis *vulg.* aduncis *Raph. Barth. Heinſ.* 66 Thermodoont. *al. male.* V.N. 69 circueunt *MS.* gravidæ *MSS.* gravidas *Raph.* 72 Aetna *ante Heinſ.*

ἀμείνων· quo contento, peſtilentiæ auertendæ cauſa cum eam exſiccaſſent, per eam partem hoſtes ingreſſi ſunt.

60 *Arethuſa*, fons prope Syracuſas, in quem per ſubterraneos meatus exire putabatur Alpheus Elidis fluvius, amator quondam nymphæ Arethuſæ. Vid. ad 4, 9. Totam fabulam narrat more ſuo ex ipſius perſona Arethuſæ Ovid. Met. 5, 572 ſqq. Recentiores poëtas Guarinum Italum, & noſtrum Lohenſteinium, taceo.

61 *Cyanes* in fontem mutatæ, cum obſiſtere vellet raptori Plutoni, fabula eſt Ovid. Met. 5, 412.

62 De *peltæ* Amazoniæ figura multum diſputatum eſt. Vid. Pe. Petiti diſſ. c. 25 & 26. Quæ ibi ex nummis aliisque monimentis exhibentur figuræ, *aduncarum* epitheton pulchre his convenire oſtendunt. *Securis* etiam Amazoniæ figuram ibidem licet cognoſcere.

64 De *Hippolyte* hac ad 11, 35 dictum eſt: ſignat illam noſter etiam 34, 37.

66 *Thermodon* Θερμώδων, fluvius, qui in Pontum Euxinum exoneratur, patriam Amazonum alluit, ut idem fere ſit *Thermodontiacus* quod Amazonius. Etiam hic locus γεωγραφούμενος eſt, cum expeditionis modum quaſi depingat a Thermodonte ad Tanain, hujus autem glaciei mentionem injiciat, quam frangunt, ut videtur, Amazones ne impediat ratium trajectum, cum pedeſtri itineri firmum ſatis pontem præbere non poſſit.

67 *Bacchus* ſacra *Mæonia*, h. e. Lydia & Hermus. Vid. ad 24, 227.

70 ita pinguntur paſſim a noſtro etiam fluvii ut Tiberinus pater 1, 213, Rhenus 3, 133, Pactolus 20, 172.

72 *Henna eſt loco præcelſo atque edito, quo in ſummo eſt æquata agri planities, & aquæ perennes —— quam circa --- lætiſſimi flores omni tempore anni, locus ipſe ut raptum virginis --- declarare videatur. Et-enim propter eſt ſpelunca. --- infinita al-*

Compellat Zephyrum: „*Pater o gratiſſime veris,*
Qui mea laſcivo regnas per prata meatu
Semper, & aſſiduis irroras flatibus annum,
Reſpice Nympharum cœtus, & celſa Tonantis
Germina, per noſtros dignantia ludere campos.
Nunc adſis faveaſque, precor: nunc omnia fetu
Pubeſcant virgulta velis, ut fertilis Hybla
Invideat, vincique ſuos non abnuat Hortos.
Quidquid turiferis ſpirat Panchaïa ſilvis,
Quidquid odoratus longe blanditur Hydaſpes,
Quidquid ab extremis ales longæva Sabæis
Colligit, optato repetens exordia buſto,
In venas diſperge meas, & flamine largo
Rura fove, merear divino pollice carpi,
Et noſtris cupiant ornari numina ſertis.„

Dixerat.

74 volatu *vulg.* meatu *auctoritate etiam aliorum firmat Heinſ.* 78 flatu P. v. tuo, ut hic *Cuj.* 79 virg. novo, nunc *MS.* 81 floriferis, roriferis *MS.* 82 large *MS.* 83 externis -- colonis *vulg.* extremis Sabæis *etiam Baſ. marg.* 84 optati referens ex. ſæcli *vulg.* renovans *Cuj.* optato rep. ex. buſto *Baſ. marg. pro* buſto, partu, fato, ſæclo *MSS.* leto *conj. Heinſ.* 85 in terras *Cuj.* experge *MS. ap. Burm. ad Aen.* 3, 625. 86 ut merear *al.* 87 foveant *MS. unde* faveant *vel* voveant *conj. Heinſ.*

altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exſtitiſſe. Hæc & plura Cic. Verr. 4, 48. De orthographia vid. ad 33, 122.

75 *Annum* totum hic *irrorat*, humectat & florum fertilem facit Zephyrus; in aliis orbis terrarum partibus modo ver exornat.

79 *Pubeſcere* dicuntur homines, quo tempore ſigna maturi ad generandum corporis exiſtunt: quod pulchre hic & ſolenni optimis poëtis Metaphora ad florem plantarum transfertur, quas *virgultorum* nomine videtur comprehendere. *Hyblam* Atticæ montem florum feracem eſſe, mel Hyblæum ſatis indicat. De *Panchaia* dictum ad 7, 210.

82 *Odoratus Hydaſpes* propter aromata, quæ ex India petebantur, forte Medicas etiam arbores habuit. Hic eſt *Indus odor* 45, 98.

83 *Ales longæva*, Phœnix, quæ poſt mille vitæ annos de turis ſurculis ſibi rogum facit &c. Habebimus enim n. 44 totum de Phœnice carmen. Ne de Lactantiano Phœnice dicam.

86 *Merear* poteſt illud quidem, pro uſu ætatis hujus & paullo ſuperioris, etiam ſignificare contingat mihi. Sed licet quoque naturali illo verbi intellectu hic ſumere, ita: tuo, o Zephyre, beneficio digna fiam, ut divino pollice carpar. Cui rex honorem tribuit, ille jam meretur aliorum reverentiam, & ſuo jure poteſt exigere.

Dixerat. Ille novo madidantes nectare pennas
Concutit, & glebas fecundo rore maritat,
Quaque volat, vernus ſequitur rubor. omnis in herbas
Turget humus, medioque patent convexa ſereno:
Sanguineo ſplendore roſas, vaccinia nigro
Induit, & dulci violas ferrugine pingit.
Parthica quæ tantis variantur cingula gemmis
Regales vinctura ſinus? quæ vellera tantum

Ditibus

90 color *al.* rubor *etiam Baſ. marg.* 91 madidoque *MS. quod merito placebat Heinſio.* 93 imbuit *Ald. & Baſ. marg. Claver.* Induit *etiam aliunde adfert Heinſ.* 94 *pro* gemmis, donis *Vien. marg. Baſ. marg.* 95 junctura *al.*

88 *Novum nectar*, quod ſubinde ſcaturit, eo, quod adhæſerat prius, conſumto.

89 *Maritat*, verecunda phraſi, maritali ſemine fecundat. De Favonio, qui eſt ipſe Zephyrus, Plin. 16, 25 pr. *Hoc maritantur viveſcentia e terra.* Et 13, 4 ſ. 7 de palma mare *Afflatu viſuque ipſo & pulvere etiam reliquas maritare.*

90 *Vernus rubor* vividum omnis generis ac lucidum colorem notat. Vid. quæ diximus ad 29, 7.

91 *Convexa* noſter pro cælo ſolet ponere fere perpetuo. V. G. 5, 454. *Patet* autem cælum, cum non eſt obtextum vel obtectum nubibus. Virg. Ae. 1, 155 *cælum apertum* interpretatur *ſerenum* Servius. Utrumque jungit noſter: in Hennenſi regione, inquit, *patent convexa* cæli, ut *medium* ſit *ſerenum*, cum in vicinia circum circa nubibus omnia obſcurentur. Hæc utcunque intelligere mihi videor: ſed multo tamen magis arridet illud *madidoque*: quod acutum merito viſum eſt Heinſio. *Madidum ſerenum*, cum ſudo licet cælo tamen non marcent viridia, ſed a madore vigent olentque. Sic *imbres ſerenos* a Nilo tribuit Aegypto noſter 47, 5.

92 *Sanguineum ſplendorem* intelligamus, non effuſi ſanguinis ſ. cruoris colorem, ſed fuſi per genas puellares.

93 *Violas* itaque non minus, quam Virgilii *hyacinthos* Ge. 4, 183 *ferrugineas* licet dicere: non ferruginis illum ex nigro robeum colorem habentes, ſed ferri poliri, & a lento calore temperati cæruleum. Non. 16, 7 *Vere ferrugineus color cæruleus eſt.* Sic infra 275 *ferrugineus* Plutonis *amictus* eſt.

94 *Cingula bacis aſpera* etiam hic vidimus 22, 88. Sed de Parthorum ſ. Perſarum gemmatis cingulis inſignis locus eſt Tertull. de habitu muliebri c. 7 ad quem multa collegit Lacerda. Etiam in equorum Zonis ſ. cingulis quanta fuerit luxuries, apparet ex noſtri epigrammatis, quæ habentur n. 70. 71. 73.

95 *Sinus* veſtium, & ſtolæ fluentis præſertim intelligo. Hos enim efficit cinctus. Hinc Cic. ad Q. Frat. 2, 13 pr. *Mihi, crede, in ſinu eſt, neque ego diſcingor*, nempe ut excidere poſſit facile. Diſputavi hac de re ad Quinctil. 11, 3, 140.

Ditibus Aſſyrii ſpumis fucantur aëni?
Non tales volucer pandit Junonius alas.
Nec ſic innumeros arcu mutante colores
Incipiens redimitur hiems, cum tramite flexo
Semita diſcretis interviret humida nimbis.
Forma loci ſuperat flores: curvata tumore
Parvo planities, & mollibus edita clivis
Creverat in collem. vivo de pumice fontes
Roſcida mobilibus lambebant gramina rivis.
Silvaque torrentes ramorum frigore ſoles
Temperat, & medio brumam ſibi vindicat æſtu.

Apta

96 fuſcantur *vulg.* fucantur *Vic. Parrhaſ. Vien. Heinſ.* 97 volucris Junonia pennas *ante Claver.* 99 picto *Baſ. marg.* 102 prono *MS.* 103 niveo de pum. *primæ editt.* 106 modico *vulg. Sed* medio *jam Baſ. marg.*

96 *Aſſyrium* pro Syrio dicere ſolent poëtæ: Syriæ autem adjudicare Phœnicen ac Tyrum. Eſt itaque ſermo hic de purpura Tyria. Verbum *fucare* eo magis huc convenit, quod *fuco* parabatur lana ad accipiendum pretioſum colorem purpuræ. Dixi hac de re ad 3, 207. Uſum verbi hic illuſtrat Heinſius.

99 *Hiemem* h. e. tempeſtatem pluvioſam, perſonam facit, coronatam arcu cæleſti ſ. iride, quæ apud nos frequentius ſequi ſolet, niſi fallor, quam denunciare pluviam. Sed ſic etiam Virg. Ge. 1, 380, ad quem locum alludens Seneca Q. N. 1, 6 *Et bibit ingens Arcus, ut ait Virgilius noſter, cum advehitur imber.* Vere Plin. 2, 59 *Ne pluvios quidem aut ſerenos dies cum fide portendunt.*

100 Quod *Semitam* vocat, eſt ex Poëtica illa proſopopœia, ubi Iridis cælitus miſſæ viam arcu illo, vel fragmentis arcus ſignari, fingunt, ut 36, 3; ut Virg. Aen. 5, 609 *Illa viam celerans per mille coloribus arcum.* Obſervo ab antiquis Irin ſemper perſonam eſſe, nec Senecam nec Plinium cum φυσιολογῶσιν alio quam *arcus* nomine uti. Apulejus forte primus eſt, qui Philoſophis hoc nomen commendavit.

103 *Vivum pumicem* quod vocat, indicare videtur, ſe non proprie dictum, ſed ſimilem pumicis poris ac fiſtulis tophum intelligere: niſi tamen Siciliæ illud ſolum hanc ſubiiſſe vicem dicamus, ut quæ ſaxa primum in pumicem uſta fuiſſent, ea deinde aqua ſubiret. Pulchre jungit Ovid. Faſt. 2, 315 *Antra ſubit tophis laqueataque pumice vivo*, & in ſpeluncæ deſcriptione Met. 3, 159 *Natura - pumice vivo Et levibus tophis nativum duxerat arcum.*

106 *Brumam* dicere pro frigore modico durum eſt, & poëtæ noſtro relinquendum, cum præſertim *bruma* non tam frigidam aëris conſtitutionem ſignificet, quam diem *breviſſimam*, quod nomen in *breumam* vel *brumam* contrahi videtur eo fere modo, ut *inſimus* vel *intimus* in *imum* &c.

Apta fretis abies, bellis accommoda cornus,
Quercus amica Jovi, tumulos tectura cupressus,
Ilex plena favis, venturi præscia laurus.
Fluctuat hic denso crispata cacumine buxus,
Hic ederæ serpunt, hic pampinus induit ulmos.
Haud procul inde lacus (Pergum dixere Sicani)
Panditur, & nemorum frondoso margine cinctus
Vicinis pallescit aquis. admittit in altum
Cernentes oculos, & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus,
Imaque perspicui prodit secreta profundi.
Huc elapsa cohors gaudent per florea rura.
Hortatur Cytherea legant. „*Nunc ite, sorores,*
Dum matutinis præsudat solibus aër:
Dum meus humectat flaventes Lucifer agros,

Roranti

118 gaudet *vulg.*

107 Ingeniosa brevitate arborum aliquot usum solennem et pene proprium signat, *abies* navibus, *cornus* hastis apta, *quercus* Jovi sacra, antiqua nutrix hominum, *cupressus* funera indicabat, in *ilice* mellificare solent apes, *laurus* Delphico oraculo sacrata.

110 *Crispantur* rami buxi, & in se invicem inflectuntur, implicanturque: *serpunt hederæ* Virgilio etiam ecl. 8, 13, & ipsi naturæ: *induit* pulchre, ut vestit, circumdat.

112 Operæ pretium est conferre Ciceronianam Hennæ descriptionem, cujus locum indicavimus, & retulimus particulam ad v. 72. *Pergus* lacus describitur suavissime ab Ovid. Met. 5, 385 sq.

114 *Vicinis* margini *aquis pallescit* lacus h. e. viridescit ab repercussa viridium umbra: quæ res tamen non impedit, quo minus per profundam satis aquam ad ipsum fundum lacus penetrare possint oculi. Habet talem lacum vicinia nostra h. e. fontem liquidissimæ saluberrimæque aquæ, ita copiosum, ut emittat statim rivum *molæ Rósarum* (sic enim vocatur) pluribus rotis impellendis idoneum.

120 *Præsudat aër solibus* h. e. ante æstum solis auctum adhuc roscidus h. e. humidus & subfrigidus est.

121 *Luciferum* recte Venus vocat suum: est enim idem, *Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes*, ut canit Virg. Aen. 8, 590, *Quem Venus illustri gaudet producere cælo*, Val. Fl. 6, 528. Observemus obiter, antiquissimos non recto casu, Saturnum, Jovem, Venerem dixisse Planetas, sed illos adsignasse his DIs. V. G. Aristoteles de Mundo c. 2 Ὁ στίλβων ὃν ἱερὸν Ἑρμῶ καλῶσιν --- ὁ τῶ φωσφόρω (κύκλος) ὃν Ἀφροδίτης -- προσαγορεύωσιν. Cic. de N.D. 2, 20 *Stella Veneris, quæ* φωσφόρος *Græce,*

Roranti prævectus equo.„ Sic fata, doloris
Carpit ſigna ſui. Varios tum cætera ſaltus
Invaſere cohors. Credas examina fundi
Hyblæum raptura thymum, cum cerea reges
Caſtra movent, fagique cava demiſſus ab alvo
Mellifer electis exercitus obſtrepit herbis.
Pratorum ſpoliatur honos. Hæc lilia fuſcis
Intexit violis: hanc mollis amaracus ornat:
Hæc graditur ſtellata roſis; hæc alba liguſtris.
Te quoque flebilibus mœrens, Hyacinthe, figuris,
Narciſſumque metunt, nunc inclita germina veris,
Præſtantes olim pueros. tu natus Amyclis:
Hunc Helicon genuit. te diſci perculit error:

Hunc

122 provectus *al.* prævectus *firmat etiam aliunde Heinſ.* cruoris *MSS.* doloris *in omnibus MSS. eſſe contra Politianum tuetur Parrhaſ.* 125 carptura *Cuj.* 132 gramina *vulg.* germina *jam Baſ. marg. it. Plant. marg.*

ee, *Lucifer Latine dicitur, cum antegreditur Solem, cum ſubſequitur autem, Heſperos.* Recte igitur diſtinguunt Poëtæ Deam a ſuo ſidere: recte apud Silium 7, 639 *Oceani renovatus Lucifer unda Laudatur Veneri*, recte 12, 247 eodem ſenſu 12, 247 *Cythereius ignis — ſe ſe Veneri jactat.*

122 *Equus rorans* pulchre tribuitur Lucifero, quod mane, ſereno cælo ros exſiſtit. *Signa doloris* Veneris ſunt anemonæ ex ſanguine Adonidis ab illa excitatæ. Vid. Ovid. Met. 10, 728. Nam fabula de roſa e ſanguine ipſius Veneris nata, quæ pedem ſpinis induerat, forte recentior eſt: certe antiquior illius auctor Aphthonio Prog. 2 non laudatus a Politiano Miſc. c. 11.

131 *Hyacinthi* & *Narciſſi* fabulas, quia communia quædam habent, venuſte ſibi invicem innectit. Ille in luſu diſci cum Apolline amatore ſuo eliſus; hic, poſt contemtum Echus amorem, ſuæ imaginis in fonte viſæ amore contabeſcens periit: uterque in florem ſui nominis mutatus eſt. Hyacinthi fabulam narrat Ovid. Met. 10, 163, Narciſſi 3, 339.

133 *Amyclis*, Laconica urbe, natum facit Hyacinthum noſter: alii Amyclæ, conditoris Amyclarum filium. Sed & alia hic multa, ut ſolet, diſſenſio, de qua eſt erudita diſputatio Burmanni ad l. c. cui addi poteſt, a Colutho p. 82 in Neandri opere aureo, *Carneum* vocari, κάρνειον, & civem Ἀμυκλαίων.

134 *Helicon* genuiſſe dicitur Narciſſum, in cujus vicinia natus eſt, *Cephiſſi* (vel *Cephiſi*: variant enim libri ubique) fluvii, in finibus Phocidos & Bœotiæ lacum Copaicum influentis, ex Liriope Nympha filius. Etiam hic multam fabularum varietatem Burmannus indicavit.

Hunc fontis decepit amor. te fronte retuſa
Delius, hunc fracta Cephiſſus arundine luget.
Aeſtuat ante alias avido fervore legendi
Frugiferæ ſpes una Deæ. nunc vimine texto
Ridentes calathos ſpoliis agreſtibus implet:
Nunc ſociat flores, ſeſeque ignara coronat,
Augurium fatale tori. Quin ipſa tubarum
Armorumque potens, dextram, qua fortia turbat
Agmina, qua ſtabiles portas & mœnia vellit,
Jam levibus laxat ſtudiis, haſtamque reponit,
Inſolitiſque docet galeam miteſcere ſertis.
Ferratus laſcivit apex, horrorque receſſit
Martius, & criſtæ pacato fulgure vernant.
Nec, quæ Parthenium canibus ſcrutatur odorem,
Aſpernata choros, libertatemque comarum
Injecta tantum voluit frenare corona.
Talia virgineo paſſim dum more geruntur,
Ecce repens mugire fragor, confligere turres,
Pronaque

135 recuſſa *Baſ. marg.* 136 Cephiſos *MS.* 138 textos *ante Heinſ.* 139 foliis *ante Heinſ.* 141 quippe ipſa *ante Heinſ. præter Ald. qui dedit* quin. 147 placato *vulg.* 148 odoris *ante Heinſ. nec male.* 150 tandem *al.*

135 *Fronte retuſa*, obtuſis & obſcuratis præ mœrore radiis (vid. 28, 21) luget Hyacinthum ſuum Apollo Deli natus: Cephiſſus autem ſuum filium fracta corona arundinea, quam dare ſolent fluviis, ut noſter Tiberino patri 1, 217. Add. 28, 163.

139 *Calathos* lanificarum, ſed idem proprium vas in inſtrumento Cereris, & in ſacris illius adhiberi ſolitum illuſtrat, & ſpectandum exhibet Spanh. ad Callim. p. 652.

140 *Corona* omen & augurium regni inferorum, quod hac ipſa excurſione parabatur, ſed ignaræ, Proſerpinæ.

141 Splendida Minervæ armipotentis & bellicæ deſcriptio, cui etiam tubæ inventio attributa eſt, quin ipſa inde Σάλπιγξ dicta & hoc nomine culta apud Argivos, qua de re Potter. ad Lycophr. 915. *Haſtam* & *Galeam* Minervæ omnia monimenta tribuunt.

148 *Parthenium* montem & nemus Arcadiæ indicat, venationibus opportunum, hic & infra v. 241 —— *Parthenios canibus circumdare ſaltus* eſt Virg. ecl. 10, 57.

149 *Libertatem comarum* Dianæ venatricis illuſtrat laudandus in hoc opere ſæpe Spanh. ad Callim. p. 660.

152 *Terræ motus* brevis ſed terribilis deſcriptio.

Pronaque vibratis radicibus oppida verti.
Cauſſa latet. Dubios agnovit, ſola tumultus
Diva Paphi, miſtoque metu perterrita gaudet.
Jamque per anfractus animarum rector opacos
Sub terris quærebat iter, gravibusque gementem
Enceladum calcabat equis. immania findunt
Membra rotæ, preſſaque gigas cervice laborat
Sicaniam cum Dite ferens, tentatque moveri
Debilis, & feſſis ſerpentibus impedit axem.
Fumida ſulfureo prælabitur orbita dorſo.
Ac velut occultus ſecurum prodit in hoſtem
Miles, & effoſſi ſubter fundamina campi
Tranſilit eluſos arcano limite muros,
Turbaque deceptas victrix erumpit in arces,

Terri-

161 ſulcis imped. actum *Cuj.* implicat *Par. Vien.* 162 prolabitur *ante Raph.* 163 pergit *MSS.* 165 incluſos *vulg. ſed* eluſos *etiam Baſ. marg. & Raph.*

158 *Enceladum*, cui pro carcere & numellis impoſita eſt Sicilia. Vid. 33, 153. Supplicium novum hic patitur Typhoëus, ſimile rotæ, qua in Germania ſceleratorum membra contunduntur.

161 *Serpentibus*, quos pro pedibus habet *implicat* vel *impedit axem* currus Plutonii. Sed eruditior eſt, quam ut ſtupori librariorum tribui poſſit altera lectio, *Sulcis ſerpentibus impedit actum. Sulci* ſunt ὅλκοι tractus ſ. volumina ſerpentium. Apulej. Met. 11, p. 57, 19 Elmenh de Iſidis corona *Dextra lævaque ſulcis inſurgentium viperarum cohibita Serpentes* hic adjective ſumendum. Apud Lucia. Hermot. c. 79 ſ. To. 1 p. 823, 83 ὅλκὸν τῦ ὄφεως recte verti equidem *tractum ipſum ac volumen corporis*, & ὅλκὸν aliunde illuſtravi: ſed ſi hic locus & Apulejanus tum mihi noti fuiſſent, magis ad literam, ut ſic loquar, interpretari poteram *ſulcum*. Porro his *ſulcis* ſuis *ſerpentibus actum* currus Plutonii *implicat* vel *impedit* Enceladus, h. e. progreſſum ac motum: *agitur* enim currus, ut conſtat. Ovidius Halieut. 72 de equo, *Quam tumidus, quantoque venit ſpectabilis actu*, h. e. inceſſu, quo *ſe agere* dicitur etiam equus.

163 Cuniculum militarem deſcribit. *Subter* hic motum ſignificat, ut Virg. Aen. 3, 695 *Alpheum* dicit *Occultas egiſſe vias ſubter mare. Fundamina campi* indicant campum ſolidum, & fundamenta mœnium ſuſtinentem. *Eluduntur muri*, honeſta Metaphora, cum vi ſua excludendi privantur, ut *eluduntur* cuſtodes, cum per ambages invenitur aditus. *Limitem* pro via a poëtis poni, translaticium eſt. In verbo *tranſilit* videor mihi aliquid Alexandrini leporis, ὀξύμω-

Terrigenas imitata viros: ſic tertius heres
Saturni latebroſa vagis rimatur habenis
Devia, fraternum cupiens exire ſub orbem.
Janua nulla patet. prohibebant undique rupes
Oppoſitæ, duraque Deum compage tenebant.
Non tulit ille moras, indignatuſque trabali
Saxa ferit ſceptro. Siculæ tonuere cavernæ.
Turbatur Lipare. ſtupuit fornace relicta
Mulciber, & trepidus dejecit fulmina Cyclops.
Audiit, & ſi quem glacies Alpina coërcet,
Et qui te, Latiis nondum præcincte tropæis
Tibri, natat, miſſamque Pado qui remigat alnum.
Sic, cum Theſſaliam ſcopulis incluſa teneret
Peneo ſtagnante palus, & merſa negarent
Arva coli, trifida Neptunus cuſpide montes
Impulit adverſos. tum forti ſaucius ictu

Diſſiluit

168 tenebroſa *vulg. ſed* latebroſa *jam Baſ. marg.* 171 Siculaque *MSS.* ſolitaque *Baſ. marg. Hinc* ſolidaque *conj. Heinſ.* 173 tonuere *MSS.* 177 latis *ante Heinſ.* 180 negaret *ante Heinſ.* 182 ter forti *MSS.*

ϱον quddam, deprehendere: *Muros tranſilit* proprie, qui ſaltu ſe ſupra illos librat; hic vero, qui infra & ſubter illos poſtquam reptavit, ſubito intra urbem exſiſtit.

167 Cadmeos fratres intelligit, ſ. ſpartos illos qui ex dentibus draconis a Cadmo ſeminatis de terra enati dicuntur, & mox mutuis vulneribus periiſſe: quæ fabula deinde a Jaſone quoque acta. Utrisque hoc nomen tribuit Naſo, illis Met. 3, 118, his Epiſt. 12, 99. *Tertius heres Saturni* eſt DIs ſ. Pluto, poſt Jovem & Neptunum.

168 *Habenis rimatur*, quibus nunc in dextrum nunc in ſiniſtrum latus agit equos, nunc immittit, nunc retinet, vel retro agit.

174 Illam Vulcani & Cyclopum officinam deſcribit Callim. H. in Dianam 46. Sed multo copioſius Virg. Aen. 8, 416.

178 Quod *bibere* alias dicuntur accolæ fluvios ſuos, hic venuſte *natare*: cum præſertim in conſuetiſſimis Romanorum exercitationibus fuerit natatus. Taceo, quod etiam *Natat uncta carina* Virg. Aen. 4, 398: & habuit hic præ oculis noſter, obſervante Heinſio, Ge. 2, 451 *Torrentem undam levis innatat alnus Miſſa Pado. Latia tropæa* ſunt, quæ Latini retulerunt: *Latii tropæa*, quæ a devictis Latinis aliquis reportat.

179 Graphice deſcriptam a noſtro illam mutationem, apertas Peneo vias, qua ratione pro maximo lacu, amœna illa Tempe exorta ſunt, pro illa doctrinæ copia illuſtravit Spanh. in Callim. p. 410.

Diſſiluit gelido vertex Oſſæus Olympo.
Carceribus laxantur aquæ, fractoque meatu
Redduntur fluviuſque mari telluſque colonis.
Poſtquam victa manu duros Trinacria nexus
Solvit, & immenſo late diſceſſit hiatu:
Apparet ſubitus cælo timor. aſtra viarum
Mutavere fidem. vetito ſe proluit Arctos
Aequore. præcipitat pigrum formido Booten.
Horruit Orion. audito palluit Atlas
Hinnitu. rutilos obſcurat anhelitus axes
Diſcolor; & longa ſolitos caligine paſci
Terruit orbis equos. preſſis hæſere lupatis
Attoniti meliore polo; rurſusque verendum
In Chaos obliquo pugnant temone reverti.

184 factoque *MSS.* 185 fluviique *ante Heinſ.* 193 ferrugine *MS.* 196 *pro* obliquo, flexo *Cuj. Forte gloſſa fuit, aut voluit* inflexo? *pro* pugnant, *quod habent etiam primæ editt.* certant *al. ante Heinſ.*

183 *Olympo* tertio caſu intelligendum, ut *Diſſidens plebi virtus* Hor. Od. 2, 2. 18. Continentes erant Oſſa & Olympus: jam diſceſſu vallem faciunt, amœnam adeo, ut generis nomen τέμπος, plur. τέμπεα, η, proprium huic factum ſit.

186 *Mannu* i. vi & impetu, ut *manu facta* dicuntur, quæ non natura, ſed conſilio & opera hominum, parata ſunt.

189 *Fidem*, ut *fœdus*, *legem* & ſimilia, meminerimus ad conſtantiam naturæ referendam, quatenus ſub iisdem cauſis, iidem ſemper effectus conſequuntur. Memorat nunc ſiderum morus, quo nihil eſt conſtantius, & æternis legibus ſuis a Deo magis adſtrictum. Sic *vetitum Arcto æquor*, quod nobis nunquam videtur attingere &c. *Bootes tardus* etiam Ovidio Met. 2, 172, & *piger* Faſt. 3, 405 non tantum quod celeritas a bubulcis non requiritur: ſed quod ſidus polo proximum ob id ipſum motum habet minus obſervabilis celeritatis. Ceterum dum animat hæc ſidera & perſonas facit, horribilem hujus perturbationis imaginem excitat. Dicas, quid *Atlas* poſt *Orionem?* verrucula in corpuſculo planetæ, poſt mille Syſtemata Solaria, quæ forte Orion continet? Poëta vero magnitudinem agnoſcit ſolam relationis. Et quid opus eſt ſubtilitate diſputationis? Atlas totum cælum, cujus modica pars eſt Orion, humeris ſuſtinet.

192 *Axes* noſtro eſſe ſingulas quoque ſtellas, mon[illegible]s ad 34, 35. Vapor a Plutonis equis anhelitu excitatus, nubem inducit terræ, unde ſtellæ obſcurantur.

195 *Verendum* ad terrorem etiam referri, docet 33, 80. De *Chao* pro inferis 5, 525.

Mox ubi pulſato ſenſerunt verbera tergo,
Et ſolem didicere pati: torrentius amne
Hiberno, tortaque ruunt pernicius haſta.
Quantum non jaculum Parthi, non impetus Auſtri,
Non leve ſollicitæ mentis diſcurrit acumen.
Sanguine frena calent: corrumpit ſpiritus auras
Letifer: infectæ ſpumis vitiantur arenæ.
Diffugiunt Nymphæ: rapitur Proſerpina curru,
Imploratque Deas. jam Gorgonos ora revelat
Pallas, & intento feſtinat Delia cornu:
Nec patruo cedunt. ſtimulat communis in arma
Virginitas, crimenque feri raptoris acerbat.
Ille, velut ſtabuli decus armentique juvencam
Cum leo poſſedit, nudataque viſcera fodit
Unguibus, & rabiem totos exegit in armos,
Stat craſſa turpis ſanie, nodoſque jubarum
Excutit, & viles paſtorum deſpicit iras.
„Ignavi domitor vulgi, teterrime fratrum,
Pallas

201 diſcurrat *malit Heinſ.* 206 telo *MSS.* 210 pectora *ante Heinſ. ſed* viſcera *jam Baſ. marg. & Plant. marg.* 213 deſpuit *MS.* 214 dom. mundi *vulg. ante Heinſ. Sed* vulgi *Baſ. marg. & Claver.*

198 *Hibernum amnem* h. e. torrentem e tempeſtate ortum a Græcis didicere Latini. Χειμέριον ὕδωρ eſt Il. ψ, 420. *Hibernis agitatum fluctibus æquor* Ovid. Tr. 1, 11. 33.

201 *An non nimia* ſit hæc Hyperbole non diſputo: ſed hoc meminiſſe velim Poëſeos candidatos, in *acuminis* appellatione ineſſe notionem celeritatis, acutus gladius celerius penetrat, acutus morbus celerius conficit, acuta mens perſpicit velocius &c. Feſtus, *Acupedius dicebatur, cui ſummum erat in currendo acumen pedum.*

202 Solet noſter hac imagine cruentati a freno oris acrium equorum uti. Vid. ad 1, 5. 22, 350.

209 *Stabuli armentique*, duas quaſi relationes offert poëta, ubi comparata cum aliis ſui generis juvenca placeat.

211 *Exigere* hic idem eſt quod exſerere, exercere: *rabiem* ponit velut gladium vel ferrum quod *exigi* dicitur, h. e. plane adigi. *Armos*, membra robuſtiora dicit, in quibus morſu & ungue lacerandis, omnem impetum leo conſumit.

212 An *nodos jubarum* dicit, qui oriuntur a grumis cruoris, quibus velut in glomerem conglutinantur jubæ?

Pallas ait, *quæ te ſtimulis facibuſque profanis*
Eumenides movere? tua cur ſede relicta
Audes Tartareis cœlum inceſtare quadrigis?
Sunt tibi deformes Diræ: ſunt altera Lethes
Numina: ſunt triſtes Furiæ te conjuge dignæ.
Fratris linque domos: alienam deſere ſortem:
Nocte tua contentus abi. quid viva ſepultis
Admiſces? noſtrum quid proteris advena mundum?„
Talia vociferans avidos tranſire minaci
Cornipedes umbone ferit, clipeique retardat
Objice, Gorgoneiſque premens aſſibilat hydris,
Prætentasque aperit criſtas. libratur in ictum
Fraxinus, & nigros illuminat obvia currus.

217 mundum inceſtare *fere ante Heinſ.* cœlum *Baſ. marg. Claver.* incæſtare *primæ editt.* infeſtare *MSS.* 219 flumina *ante Heinſ. præter Claver.* numina *probat etiam Barth.* 226 prætentaque op. criſta *ex MSS. Heinſ. pro* criſta, palla *MSS.*

215 *Profanæ faces*, inceſtæ, quibus violatur etiam religio, & natura rerum, quæ divina eſt: ideo de eadem re ſtatim *inceſtandi* verbum adhibet.

218 *Diræ* hic aperte diſtinguuntur a Furiis, dum ſeorſim commemorantur. Videtur itaque intelligere poëta Harpyias illas Typhonis filias, Phineo puniendo a Jove immiſſas, a Calai & Zete Boreæ filiis abactas. Hæ ſubſtantiva poſitione *ſævæ Diræ* vocantur a Valerio Fl. 4, 586: *Tartareas volucres* nominarat v. 579. *Lethes Numina* h.e. inferorum. *Flumina* femineam perſonam ſuſtinere, non memini.

220 *Sortem* hanc declaravimus ad 33, 100.

222 *Proteris* injuriæ verbum, conculcas: *advena* & ipſum ſignat injuriam, non dominus, ne civis quidem ſuperorum, ſed advena, peregrinus.

224 Synonymice hæc dicuntur *umbone*, & *clipei objice*: *hydri Gorgonei* etiam ſunt in clipeo Minervæ, quos habet Meduſa Gorgo pro crinibus.

226 *Criſtas* illas galeæ ſuæ terribiles, *aperit* Minerva concutiendo, ut majores fiant, & ſic *prætendit*, & velut intentat equis. Humanum paſſus eſt ſummus vir, cum contulit cum lectione ſua *operit* illud 24, 168. Ibi enim Romam *velat ſua Gorgone* Pallas, h. e. tegit, munit: hic conſternandi ſunt objecta & intentata criſta equi Plutonis. Texerat Minerva caput Meduſæ ſupra v. 25: hoc nunc objicit equis. Sic intelligimus, contraxiſſe, conſtrinxiſſe antea criſtam, quam hic aperit.

227 *Fraxinus* h. e. haſta Minervæ, ſine reſpectu ad materiem, fulmen eſt jam vibratum, jam jaculandum: itaque jam illuminat fulgore ſuo currum.

Miſſaque pæne foret, ni Jupiter æthere vulſo
Pacificas rubri torſiſſet fulminis alas,
Confeſſus ſocerum. Nimbis Hymenæos hiulcis
Intonat, & teſtes firmant connubia flammæ.
Invitæ ceſſere Deæ. Compeſcuit arcum
Cum gemitu, taleſque dedit Latonia voces.
„Sis memor, o, longumque vale. reverentia patris
Obſtitit auxilio. nec nos defendere contra
Poſſumus. imperio vinci majore fatemur.
In te conjurat genitor, populoque ſilenti
Traderis, heu, cupidas non adjpectura ſorores,
Aequalemque chorum. Quæ te fortuna ſupernis
Abſtulit, & tanto damnavit ſidera luctu?
Jam neque Partheniis innectere retia luſtris,
Nec pharetram geſtare libet. ſecurus ubique
Spumet aper, ſævumque fremant impune leones.
Te juga Taygeti, poſito te Mœnala flebunt
Venatu, mœſtoque diu lugebere Cyntho.

Delphica

228 æth. ſummo *vulg.* juſſo, lapſus, celſo *MSS.* 229 luminis *al.* fulminis *etiam Parvb. Vien. Clav.* 230 generum *al.* ſocerum *Baſ. marg. Raph. ſententia eadem.* Hymenæon, *ut* intonat *ad Jovem referatur, Heinſ.* 239 æqualesque choros *ante Heinſ.* 240 damnarunt *MSS.* 243 ſævique *ante Heinſ.*

228 Aethere *vulſo*, convulſo & quaſi dirupto: cælum rumpi & rima quadam aperiri videtur a *fulmine*, cui hic *pacificæ alæ* tribuuntur, quia ipſo terrore & minis quietem, pacem, nuptias, amores denunciat. Si noſtris moribus hoc velis accommodare, dicas hoc fulmen fuiſſe ſimile illis tonitribus fulguribusque arte factis, quibus hodie in caſtris & munimentis victoriæ, natales, nuptiæ, Regum celebrantur.

230 *Nimbi hiulci* ſunt nubes denſæ ab igne fulgurum disjectæ & hiantes. *Flammæ* ſunt pro facibus nuptialibus, ſicut tonitruum ſonus pro *Hymenæo* ſ. cantu & ſtrepitu nuptiali.

240 *Sidera* Synonymon *ſupernorum*: ne putemus ad ipſum ſtatum cæleſtium Deorum referri. *Siderum* luctus eſt, quod non vident amplius in terris Proſerpinam. Etiam terreſtres actus ſuos mox memorat Diana & regiones ſibi frequentatas, Laconiam ubi *Parthenius*, *Taygetus*, *Mœnala*; Delum ubi *Cynthus*, montes omnes quibus inerrare Diana ſolet. Sic *cælum* ponitur v. 262.

Delphica quin etiam fratris delubra tacebunt.„
Interea volucri fertur Proſerpina curru
Cæſariem diffuſa Noto, planctuque lacertos
Verberat, & queſtus ad nubila rumpit inanes.
„*Cur non torſiſti manibus fabricata Cyclopum*
In nos tela, pater? ſic me crudelibus umbris
Tradere, ſic toto placuit depellere mundo?
Nullane te flectit pietas? nihilumne paternæ
Mentis ineſt? tantas quo crimine movimus iras?
Non ego, cum rapido ſæviret Phlegra tumultu,
Signa Deis adverſa tuli: non robore noſtro
Oſſa pruinoſum vexit glacialis Olympum.
Quod conata nefas, aut cujus conſcia noxæ
Exſul ad immanes Erebi detrudor hiatus?
O fortunatas, alii quaſcunque tulere
Raptores! ſaltem communi ſole fruuntur.
Sed mihi virginitas pariter cœlumque negatur:
Eripitur cum luce pudor: terriſque relictis
Servitum Stygio ducor captiva tyranno.
O male dilecti flores, deſpectaque matris

246 ſilebunt *MS.* 249 fundit *vulg.* rendit, tollit *MSS.* 252 credere *MS.* defendere *MS. eadem ſententia.* 253 nullumne *vulg. præter Claver.* 255 rabido *jubet legi Heinſ.* 258 *pro* noxæ, culpæ *vulg. quam gloſſam putat Heinſ.* 262 negantur *malit Heinſius.* 263 *pro* luce, ſole *vulg. quod ferri poſſe ob repetitionem, negat Heinſ.* 264 infelix *vulg. præter Ald. qui cum MSS.* ſervitum.

246 Reſpicit, puto, Claudianus ad Romanum morem, juſtitium indicendi in luctu publico: ita non reſpondet conſulentibus, non fert ſententiam Apollo.

250 In hac querela Proſerpinæ, & tota adeo hac ſcena, placet mihi Claudianus præ Naſone, qui nimis puellam facit Proſerpinam Met. 5, 399 *Collecti flores tunicis cecidere remiſſis: Tantaque ſimplicitas puerilibus adfuit annis, Hæc quoque virgineum movit jactura dolorem.* Talia decebant Θαρσύν Theocriti, ſ. Idyll. 27, 52.

255 De *Phlegra* & *Phlegræo* tumultu vid. ad 27, 20.

257 Cui hic non in mentem venient illi *conjurati cœlum reſcindere fratres* Terræ filii, qui *Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam*, Theſſaliæ montem, *atque Oſſæ involvere Olympum*, Virg. Ge. 1, 280.

259 *Hiatus* nomen ad *Chaos* alludit, χαίνειν hiare.

262 *Cœlum* ut 240 *ſidera.*

Consilia: o Veneris deprensæ serius artes!
Mater, io, seu te Phrygiis in vallibus Idæ
Mygdonio buxus circumsonat horrida cantu,
Seu tu sanguineis ululantia Dindyma Gallis
Incolis, & strictos Curetum respicis enses,
Exitio succurre meo: compesce furentem:
Comprime ferales torvi prædonis habenas.„
Talibus ille ferox dictis fletuque decoro
Vincitur, & primi suspiria sentit amoris.
Tunc ferrugineo lacrimas detergit amictu,
Et placida mœstum solatur voce dolorem:
„Define funestis animum, Proserpina, curis,
Et vana vexare metu. majora dabuntur
Sceptra, nec indigni tædas patiere mariti.
Ille ego Saturni proles, cui machina rerum
Servit, & immensum tendit per inane potestas.
Amissum ne crede diem. sunt altera nobis
Sidera; sunt orbes alii; lumenque videbis
Purius, Elysiumque magis mirabere solem,
Cultoresque pios. illic pretiosior ætas,

Aurea

273 planctuque *MSS.* 275 deterſit *vulg.*
276 timorem, pudorem *MSS.*

268 *Buxus*, tibia e buxo. Vid. ad 20, 286.

269 *Ululare* dicuntur Dindyma, montana Phrygiæ, h. e. ab ululatu Gallorum, qui se exsecuere, vel spectaculi causa vulnerarunt, resonare. Vid. ad 18, 277. it. ad 20, 262. De *ululatu* & tota re adeo ad 33, 205.

270 De *Curetum* ensibus dictum ad 20, 279. Recordemur, secundum poëtæ nostri fictionem, Cereris absentiam apud matrem suam ac Deorum, Cybelen, occasionem raptui dedisse. Vid. 33, 179.

275 De *ferrugineo amictu* dictum supra ad v. 93.

280 Etiam hic in Plutonis oratione sunt philosophemata illa, ad quæ supra 5, 525 it. 33, 55 allusum observavimus.

282 Aperte respicit Virg. Aen. 6, 641 *Solemque suum, sua sidera norunt. Orbes*, puto, Planetarum intelligit.

285 Nam auream poëtarum, v. g. Hesiodi Op. & Di. 121, ætatem olim κατὰ γαῖα κάλυψεν. Prærogativa inferorum est, quod apud illos semper durat aurea gens, quæ sub cælo semel tantum fuit.

Aurea progenies, habitant, ſemperque tenemus,
Quod Superi meruere ſemel. nec mollia deſunt
Prata tibi. Zephyris illic melioribus halant
Perpetui flores, quos nec tua protulit Henna.
Eſt etiam lucis arbor prædives opacis,
Fulgentes viridi ramos carvata metallo.
Hæc tibi ſacra datur. fortunatumque tenebis
Autumnum, & fulvis ſemper ditabere pomis.
Parva loquor. quidquid liquidus complectitur aër,
Quidquid alit tellus, quidquid ſalis æquora verrunt,
Quod fluvii volvunt, quod nutriwere paludes,
Cuncta tuis pariter cedent animalia regnis,
Lunari ſubjecta globo, qui ſeptimus auras
Ambit, & æternis mortalia ſeparat aſtris.
Sub tua purpurei venient veſtigia reges,
Depoſito luxu, turba cum paupere miſti.
Omnia mors æquat. tu damnatura nocentes.

286 habitat *vulg.* 287 deerunt *vel ſine ſcriptis legi jubet Heinſ. Certe ſic optimos ſolere, oſtendit.* 289 Aetna *vulg. Vid. ad 33, 122.* 290 Averni *Baſ. marg.* amœnis *MS.* Avernis *placet Heinſ.* 291 gravido *MS.* 293 dotabere *MS.* 295 maris *vulg. præter Claver.* 297 animantia *MS.* 300 faſtigia *conj. Barth.*

287 *Mollia prata* eſſe debent, de quibus Virg. Aen. 6, 642 *Pars in gramineis exercent membra palæſtris.*

290 Hæc eſt illa arbor, de qua ramum decerpere debebat Aeneas, Aen. 6, 141.

294 Magnum ſane eſt Proſerpinæ regnum. Quidquid enim apud ſuperos, moritur, perit, diſſipatur, ſenſibus hominum ſubducitur, illud venit in Haden, ad Plutonem. Neque vero inauditum aliquid fingit noſter, de communicato cum Proſerpina inferorum imperio. Sæpe illius mentionem acit Horatius, apud quem V. G. Tireſias Sat. 2, 5 extr. *Sed me,* inquit, *Imperioſa trahit Proſerpina.* Quin jam Hymnus Orphicus Eumenidum illam arbitram & judicem ſcelerum facit. Plura in Hymno ipſius Proſerpinæ.

298 Globus ille cavus, ſphæra illa ſeptima, quæ infixam ſibi habet Lunam, finem conſtituit rerum mutationi obnoxiarum & immutabilium. Cic. Somn. Scip. 4 *Infra Lunam nihil eſt, niſi mortale & caducum, præter animos —— ſupra Lunam ſunt æterna omnia.* Macrobius ad h. l. 1, 21, inter alia, *Sicut ætheris & aëris, ita divinorum & caducorum Luna confinium eſt.*

Tu requiem latura piis: te judice fontes
Improba cogentur vitæ commissa fateri.
Accipe Lethæo famulas cum gurgite Parcas.
Sit fatum quodcumque voles.„ Hæc fatus ovantes
Exhortatur equos, & Tænara mitior intrat.
Conveniunt animæ, quantas truculentior Auster
Decutit arboribus frondes, aut nubibus imbres
Colligit, aut frangit fluctus, aut torquet arenas.
Cunctaque præcipiti stipantur sæcula cursu
Insignem visura nurum. Mox ipse serenus
Ingreditur facili passus mollescere risu,
Dissimilisque sui. Dominis intrantibus ingens
Assurgit Phlegethon. flagrantibus hispida rivis
Barba

306 sitque ratum *MSS.* sit factum *MSS.* sanctum, pactum *conj. Heins.* velis *vulg.* sitque ratum, quodcunque voves *conj. Heins.* 311 tartara *vulg. præter Ald. quem & MSS. sequitur Heins.*

305 Hic ergo *Parcas*, *Fatumque* novæ uxori ut *famulas* subjicit poëta noster, & servat morem suum, quo nunquam, quod recorder, fatalem necessitatem, libertati Dei & humanæ contrariam, defendit. Idem dicit statim *Sit fatum quodcunque voles.* Magnam Proserpinæ vim assignat, Hymnus Orph. p. 126. V. G. Η κατέχεις ἀΐδαο πύλας —— παντοκράτειρα κούρη —— Ζωὴ καὶ θάνατος μόνη θνητοῖς, & cum allusione ad nomen, φέρεις γὰρ ἀεὶ καὶ πάντα φονεύεις. Sed cf. 36, 410.

306 *Ovantes equos*, & totum hunc verbi usum declaramus ad 22, 68.

307 *Tænara* puto hic non esse simpliciter illud promuntorium Laconicæ suo cum specu; sed indefinite sic indicari inferos, ut *Tænarius* est idem quod inferus vel Infernus. Sed potest tamen fieri, ut suos auctores secutus sit noster. Variant enim & hic fabulæ. Hymnus Orphicus in Plutonem p. 116, 14 abductam ait Proserpinam ὑπ' Ἀττίδος ἄντρου, Δήμου Ἐλευσῖνος, τόθι περ πύλαι εἰσ' ἀΐδαο. Et suadent sacra Eleusinia.

308 Comparari potest Aen. 6, 706 *Hunc circum innumeræ gentes populique volabant* &c.

311 *Sæcula* sunt ipsi homines per suas generationes & gradus discreti. Quoties Lucretius *sæcla hominum*, *scriptorum*, *mortalia*, *animalium*, *ferarum* dixerit pro ipsis hominibus, feris &c. Indices facile docent. Hic *sæcula* sunt βίοι, umbræ, animæ defunctorum, vel nondum natorum.

312 *Nurus νύμφη* etiam hic est, juvenis mulier nupta, quæ peperit, pariendi certe causa habetur.

313 *Passus mollescere*, omisso se, ut Hor. Car. 1, 2. 43 *Patiens vocari Cæsaris ultor.*

315 *Phlegethontem* personam facit, ut fluvios alios, nisi quod pro aquis illi dat flammas.

Barba madet, totoque fluunt incendia vultu.
Occurrunt properi lecta de plebe miniſtri.
Pars altos revocant currus, freniſque ſolutis
Vertunt emeritos ad paſcua nota jugales.
Pars aulæa tenent. alii prætexere ramis
Limina, & in thalamum cultas extollere veſtes.
Reginam caſto cinxerunt agmine matres
Elyſiæ, teneroque levant ſermone timores,
Et ſparſos religant crines, & vultibus addunt
Flammea, ſollicitum prævelatura pudorem.
Pallida lætatur regio, genteſque ſepultæ
Luxuriant, epuliſque vacant genialibus Umbræ.
Grata coronati peragunt convivia Manes.
Rumpunt inſoliti tenebroſa ſilentia cantus.
Sedantur gemitus. Erebi ſe ſponte relaxat
Squalor,

317 propere *vulg.* 321 in thalamis *vulg.* thalamos *MS.*
323 tenerosque -- dolores *Vic. Vien. & al.* timores *Ald. Baſ. marg.*
325 prævallatura *MS.* prævellatura *Vic.*

318 *Revocare currus* eſt retinere equos junctos.

319 *Emeriti jugales*, non qui jam mereri deſinant ſimpliciter, ſed qui in illo actu bene de ſuo domino meruerant.

320 Conjungit utramque honoris & gaudii ſignificationem Pacatus Pan. 37, 4 *Portas virentibus ſertis coronatas, aulæis undantes plateas*: ubi *undantes* intelligam fluctuantes aliquantum ab aura & vento, quod non intenta & affixa ſuis extremis eſſent aulæa, ſed ita ſuſpenſa, ut velut undas quasdam agere a vento poſſent: qua ratione mutatus ſubinde cum ſitu repercuſſus lucis, & umbræ admiſtio, colorum quoque & ſplendoris mutationem oculis jucundam & vitæ quoddam inſtar, attulit.

321 *Veſtes cultas* & ipſas de aulæis velisque intelligo, quas *tollunt in thalamum*, h. e. ex illis ſublatis ac ſuſpenſis thalamum, velut tentorium quoddam conſtituunt, ſub quo lectus ſternitur. Hæc *Veſtis* & *veſtiendi* notionibus comprehendi, alias oſtenditur.

325 Vix unquam in nuptiali ceremonia *flammeum* omittit noſter V. G. 10, 285. 21, 83.

327 Videt etiam apud inferos Aeneas 6, 656 *per herbam Veſcentes lætumque choro Pæana canentes.* Obſervavit Da. Heinſ. ad Heſiodi, qui aurei ſæculi θαλίας laudat Op. 115, felicem omnem immortalitatem a Græcis & Romanis hoc θαλιῶν, *epularum*, nomine ſignari. Sed hoc extraordinarium & *inſolitum* hic eſt, & datum nuptiis Proſerpinæ, quod requies etiam & indulgentia quædam datur infelicibus ac damnatis.

Squalor, & æternam patitur rareſcere noctem.
Urna nec incertas verſat Minoïa ſortes.
Verbera nulla ſonant, nulloque frementia luctu
Impia dilatis reſpirant Tartara pœnis.
Non rota ſuſpenſum præceps Ixiona torquet:
Non aqua Tantaleis ſubducitur invida labris.
[Solvitur Ixion: invenit Tantalus undas.]
Et Tityos tandem ſpatioſos erigit artus:
Squalentiſque novem detexit jugera campi.
Tantus erat. lateriſque piger ſulcator opaci
Invitus trahitur laſſo de pectore vultur,
Abreptasque dolet jam non ſibi creſcere fibras.
Oblitæ ſcelerum formidatique furoris
Eumenides cratera parant, & vina feroci
Crine bibunt. flexiſque minis jam lene canentes
Extendunt ſocios ad pocula plena ceraſtas,
Ac feſtas alio ſuccendunt lumine tædas.
Tunc & peſtiferi pacatum flumen Averni
Innocuæ tranſiſtis aves, flatumque repreſſit
Amſanctus:

331 clareſcere *MS. Claver. qui recte improbat.* 336 Tantalicis *vulg.* 337 *Ejiciendum putat hunc verſum Heinſ. jure, arbitror.* 342 abruptasque *malit Heinſ.* 343 formidandique *MSS.* 348 limen *vulg.* flumen *Ald. Baſ. marg. MSS.*

332 *Urna Minoia* ſortitur judices malis, de qua Aen. 6, 432 *Quæſitor Minos urnam movet.* Alia eſt illa apud Hor. Car. 3, 1. 16 *urna capax*, quæ *movet omne nomen*, qua *omnium ſors verſatur* 2, 3. 26. Hac decernitur, quæ animæ ire ad ſuperos, quæ ad inferos redire debeant. Hæc eſt ſortitio animarum; quam deſcribit ex Eris Pamphylii perſona Plato de rep. extr.

335 Etiam *Ixionis & Tantali Tityque* pœnas debet Virgilio v. 595 ſqq.

344 *Cratera parant* h. e. in vaſe ampliore miſcent vinum aquæ, in quo plures ſimul ſerpentes, quos pro crinibus habent, (hi ſunt etiam *ſucii ceraſtæ*) mergere capita bibendi gratia poſſint. Vid. 10, 197. Ab hoc vino non lugubrem ſtridorem edunt, ſed leni ſibilo canunt.

347 *Feſtas tædas* non illas terribiles de Phlegethonte accenſas, quibus terrent impios.

349 Alludit ad etymon *Averni*, ἄορνος *Quem ſuper haud ullæ poterant impune volantes Tendere iter pennis* &c. Virg. Aen. 6, 239. Monuit Heinſius ex Ariſtot. de mirabil.

Amſanctus: tacuit fixo torrente vorago.
Tunc Acheronteos mutato gurgite fontes
Lacte novo tumuiſſe ferunt, ederiſque virentem
Cocyton dulci perhibent nudaſſe Lyæo.
Stamina nec rupit Lacheſis, nec turbida ſacris
Obſtrepitant lamenta choris. Mors nulla vagatur
In terris, nullæque rogum planxere parentes.
Navita non moritur fluctu, non cuſpide miles.
Oppida funerei pollent immunia leti.
Impexamque ſenex velavit arundine frontem
Portitor, & vacuos egit cum carmine remos.
Jam ſuus inferno proceſſerat Heſperus orbi.
Ducitur in thalamum virgo. ſtat pronuba juxta
Stellantes Nox picta ſinus, tangenſque cubile
Omina perpetuo genitalia fœdere ſancit.

Exſultant

350 Anfractus *Vic. Vien. & omnes pene MSS. quos vidit Parrh. & Baſ.* Anxantus *Ald. & Junt.* 353 ſtagnaſſe *vulg.* 354 non rupit *vulg.* 359 impexosque -- crines *Vic. Vien. Junt. Baſ. rell. ante Heinſ.* impexamque -- frontem *Ald. MSS.* implexam -- frontem *Baſ. marg.* 364 ſanxit *al.*

mirabil. audit. reperiri tamen ibi Cygnos. Sed omnia de fabulis & hiſtoria collegit Cluver. Ital. ant. p. 1126 ſqq.

350 *Amſanctus* ſ. *Amſancti valles* notæ ex Aen. 7, 565 ſqq. *ſævi ſpiracula Ditis*, ubi *rupto ingens Acheronte vorago Peſtiferas aperit fauces* Hinc ille *flatus*, quem modo *repreſſum* dicit noſter.

354 *Lacheſin* nominavit, quæ magis proprie Atropos dicenda erat. Sed commune Parcarum illud opus eſt, inter ſe conſentientium certe.

359 Ipſum *coronari* eſt lætitiæ ſignum; *arundine* ſui fluminis utuntur fluvii, quatenus perſonæ ſunt. Charon *portitor* alias ſemper triſtis.

361 *Suus Heſperus*: nam ſolem *ſuum & ſua* ſidera habent, ut monuimus ad v. 282. Ceterum *Heſperus*, Veneris eſt optatum ſponſis ſidus, quem invocant. Totum ex hoc pendet Catulli epithalamium ſ. carmen 62 *Veſper adeſt. Heſpere, qui cælo fertur crudelior ignis? Heſpere, qui cælo lucet jucundior ignis?*

363 Eſt nempe etiam *Nox* Dea, cum Luna ſæpe congruens. Vid. Burm. ad Val. Fl. 5, 567.

Exſultant cum voce pii, Ditiſque ſub aula
Talia pervigili ſumunt exordia plauſu.
„Noſtra parens Juno, tuque o germane Tonantis
Et gener, unanimi conſortia diſcite ſomni,
Mutuaque alternis innectite colla lacertis.
Jam felix oritur proles: jam læta futuros
Exſpectat Natura Deos. nova numina rebus
Addite, & optatos Cereri proferte nepotes.

366 ducunt *vulg.* 367 potens *Ald. & MSS. Hinc* Nocte potens *conj. Heinſ.* 68 unanimis *primæ editt.* ducite *vulg.* diſcite *jam Baſ. marg. & MSS.*

366 *Pervigili plauſu*, tertio caſu, hoc faciunt exordium. Neque enim totum refert Poëta Hymenæum, ſed principium & ſummam.

368 *Diſcite*, ut rudes operum Veneris. Sic 31, 130.

370 Hymnus Eumenidum Orphicus poſterior p. 166 illas facit filias Plutonis & Proſerpinæ. Sed hoc non convenit cum Oeconomia Claudiani, qui nuptiis eas jam præſentes facit. In Hymno in Proſerpinam p. 126 non Eumenidum modo, ſed etiam Eubulei mater appellatur.

XXXVI

CL. CLAUDIANI DE RAPTU PROSERPINAE

LIBER III

Jupiter interea cinctum Thaumantida nimbis
Ire jubet, totoque Deos arcessere mundo.
Illa colorato Zephyros prælapsa volatu
Numina conclamat pelagi, Nymphasque morantes
Increpat, & fluvios humentibus evocat antris.
Ancipites trepidique ruunt, quæ causa quietos
Excierit, tanto quæ res agitanda tumultu.
Ut patuit stellata domus, considere jussi.
Nec confusus honos. Cæleſtibus ordine sedes
Prima datur. tractum proceres tenuere secundum
Aequorei, placidus Nereus, & lucida Phorci
Canities.

3 prælapsa, elapsa, prægressa *MSS.* transgressa *vulg.* Zephyris illapsa, illata *MSS.* 9 *Omissus, credo casu, hic versus Baf.* 11 lucida *vulg.* lurida, lubrica, candida, pallida, verecundaque *MSS.* cærula *etiam Baf. marg.*

* De Prologo, quem quidam hic inculcarunt, vid. 27 pr.

1 *Thaumantida*, Irin, (vid. 35, 100) Thaumantis & Electræ filiam, Harpyiarum sororem facit Hesiodus Theog. 265, indeque Apollod. Bibl. 1,2.6. Junonis quidem interdum nuncia ut Aen 4, 693 & 5,606: sed Jovis præcipue, ut Aen. 9, 803, & Hesiod. Theog. 784 Thaumantis filiam faciunt, quia θαῦμα est, spectaculum admirabile, τέρας ut vocat Homerus Ἰλ. Α, 27 & Ρ, 547. *Cinctam nimbis* facit physica ratione.

3 *Zephyros* pro aëre humido, quem efficiunt Zephyri ponit. Vid. 33, 92 & 185. Plane sic Stat. Theb 7, 6 Jupiter Mercurio, *I, medium rapido Boream illabere saltu*, quod pulchre hic animadvertit Heinsius.

4 *Conclamat* est clamore convocat, ut Ovid. Met. 13, 73 de Ulysse in periculo versante *Conclamat socios.*

11 *Phorci canities* memoratur, quod marinus deus est, Phorcys s. Phorcus, mare autem canum & cæruleum. Filiæ illius Græc, [γραῖαι

Canities. Glaucum ſeries extrema biformem
Accipit, & certo manſurum Protea vultu.
Nec non & ſenibus fluviis conceſſa ſedendi
Gloria. plebejo ſtat cætera more juventus,
Mille amnes. liquidis incumbunt patribus udæ
Naïdes, & taciti mirantur ſidera Fauni.
Tum gravis ex alto genitor ſic orſus Olympo:
„*Adduxere meas iterum mortalia curas,*
Jam pridem neglecta mihi, Saturnia poſtquam
Otia & ignavi ſenium cognovimus ævi;
Sopitoſque diu populos torpore paterno
Sollicitæ placuit ſtimulis impellere vitæ,
Incultis ne ſponte ſeges grandeſceret arvis,

Undaret

15 ſtant *legi jubet Heinſ.* 17 placidi numina *vulg. præter Ald.*
19 abduxere *Vic. Ald. Junt. Baſ. Claver. Heinſ.* *Sed* addux. *Parrhaſ. Vien. Raphel.* 24 graneſceret *MSS.* caneſceret *MSS.*

[γραῦς anus] canæ inde a nativitate, ἐκ γενετῆς πολιαί, Gorgones, apud Heſiodum Theog. 270.

12 *Biformem* vocat Glaucum, quia ab umbilico inde piſcis fuit. Ovid. Met. 13, 963 *Cruraque pinnigero curvata novissima piſce.* Sic etiam pingit Philoſtratus Icon. 2, 15 extr. e cujus deſcriptione Glauci illuſtrari poſſunt, quæ de Tritone dicta ſunt ſupra ad 10, 146. Ceterum hae Glauci deſcriptiones patiuntur, ut utrumque pedem in ſuum ſibi piſcem mutatum intelligamus, quod de Tritone oſtendimus. Hiſtoriam & fabulas Glauci dedit P. Pater ad Palæph. c. 28.

13 *Proteus* ille monſtrorum marinorum velut paſtor, Virg. Ge. 4, 388, qui ut ibi eſt v. 407 *fit ſubito ſus horridus, atraque tigris, Squamoſusque draco, & fulva cervice leæna* &c. vel, ut Horat Sat. 2, 3. 73 *aper, modo avis, modo ſaxum, & cum volet arbor.* Hic honoris Deum cauſa certo manere vultu jubetur.

17 *Taciti* commodum *Faunorum* epitheton, quos loquaces alias faciunt, & nomen ipſum arceſſunt a *fando.* Vid. Serv. ad Aen. 7, 47. *Taciti* autem hic ſunt præ admiratione ſplendoris cæleſtis, ſibi inſueti.

19 Pulchra, certe ſpecioſa, Jovis oratio effingit morem Regum humanorum, qui ſuis actibus, valde interdum hominem ſapientibus, olentibus, referentibus, ſplendidos obtentus quærunt, & alias longe habent diverſasque multum a *ſuaſoriis* cauſas *juſtificas.* Quidni enim utamur nominibus Grotianis, & huic rei hodie propriis. *Adduxere* id eſt adverterunt res hominum, quas aliquamdiu neglexeram, curas meas denuo, poſtquam penitius inſpexi otia illa aureæ ætatis ſub patre meo Saturno degenerare in *ſenium*, & ignavum languorem; & ideo decrevi populos ſtimulis vitæ ſolicitæ ad laborem impellere hoc modo,

Undaret neu ſilva favis, neu vina tumerent
Fontibus, & totæ fremerent in pocula ripæ.
Haud equidem invideo; (nec enim liveſcere fas eſt,
Vel nocuiſſe Deos) ſed quid diſſuaſor honeſti
Luxus, & humanas oblimat copia mentes?
Provocet ut ſegnes animos, rerumque remotas
Ingenioſa vias paullatim exploret egeſtas!
Utque artes parit ſollertia, nutriat vſus!
Nunc mihi cum magnis inſtat Natura querelis,
Humanum relevare genus, durumque tyrannum
Immitemque

28 ſed quod *vulg.* 30 prov. aut *MS. unde* haud *conj. Heinſ.* 32 atque *MS.* 34 *Expungi vult h. v. vir doctus ap. Heinſ.* dirumque *pri. editt.*

modo, ne in poſterum *ſponte* naturæ, ſine labore hominum omnia provenirent.

25 *Undare* ad liquidum & profluens mel pertinet: *tument* fontes, cum ebulliunt: *fremunt ripæ*, cum aquæ cum ſtrepitu labuntur & ruunt.

27 *Liveſcere* eſt invidere. Jam φθόνον, invidiam, tribuere DIs alias non verentur veteres. Quin de ſententia Solonis apud Herodotum 1, 32 Τὸ θεῖον πᾶν φθονερόν. qua de re eſt diſputatiuncula mea in opuſculorum Vol. 1 p. 336. Breviter, ſi æqui eſſe volumus, dicemus, qui viri alioquin ſapientes invidiam Deo tribuunt, ii non affectum & conſilium volunt intelligi, ſed effectus, quos invidia habet inter homines. Jupiter poëtæ hic Εὐθυβόλημων eſt, malevolam invidentiam a ſe removet.

29 *Oblimat* honeſta Metaphora a canalibus & incilibus agrorum, ubi limus impedit fluxum aquæ. Videtur reſpexiſſe ad Virg. Ge. 3, 136 *Nimio ne luxu obtuſior uſus ſit genitali arvo, & ſulcos oblimet inertes.* In agro quem limus occupat, h. e. in limo, quam diu limus eſt, nihil poteſt naſci.

30 Illud *ut* eſt imperantis, precantis, exſecrantis &c. hoc eſt, omittuntur verba, impero, precor & ſimilia. V. G. Hor. Sat. 2, 1. 43 *O pater & rex Jupiter, ut pereat poſitum rubigine telum!* Narrat igitur Jupiter ſe aurea patris ſui tempora ideo ſuſtuliſſe, ut egeſtas excitaret homines ad agendum. Apparet, & pulchre vidit Parrhaſius, poëtam præ oculis habuiſſe Virgilii Ge. 1, 121 unde ponemus, quæ unice hunc locum declarant licet pluſcula ſint. *Pater ipſe*, Jupiter, *colendi Haud facilem eſſe viam voluit —— Nec torpere gravi paſſus ſua regna veterno. Ante Jovem nulli ſubigebant arva coloni —— Ille, Jupiter, Mella decuſſit foliis, —— Et paſſim rivis currentia vina repreſſit, Ut varias uſus meditando extunderet artes* &c. Totus ille locus divinus eſt, quem brevius attingit hic Jupiter.

33 *Nunc*, poſtquam hæc ita conſtitui, & homines tamen nimis adhuc vel hebetes, vel ad ſua commoda tardi, laborent inopia, iraſcitur mihi Natura mater &c.

33 *Natura* igitur etiam perſona, etiam Dea, non modo ſequioris

Immitemque vocat, regnataque ſæcula patri
Commemorat, parcumque Jovem ſe divite clamat.
Cur campos horrere ſitu, dumiſque repleri
Rura velim, & nullis exornem fructibus annum?
Se jam, quæ genitrix mortalibus ante fuiſſet,
In diræ ſubito mores tranſiſſe novercæ.
Quid mentem traxiſſe polo quid profuit altum
Erexiſſe caput, pecudum ſi more pererrant
Avia, ſi frangunt communia pabula glandes?
Hæccine vita juvat ſilveſtribus abdita luſtris,

Indiſcreta

38 nullisque *MSS.*

ætatis poëtis, ut Papinio Theb. II, 466 it. Achill. I, 488 ubi plura hujus generis dedit Barthius: ſed etiam patri Theologiæ poëticæ Orpheo, h. e. auctori Hymnorum, qui nomen illud præferunt. Pulchra ibi omnia: ſed ponemus quædam (p. 106) unde, quam late naturæ nomen antiquis illis patuerit, queat intelligi. Ω Φύσι παμμήτειρα θεὰ, πολυμήχανε μῆτερ, —— Πανδαμάτορ, ἀδάμαστε, κυβερνήτειρα —— παντοκράτειρα —— Αφθιτε, πρωτογένεια —— δεινοκάθεκτε, Αψοφον ἀστραγάλοισι ποδῶν ἴχνος εἱλίσσουσα —— Αυτοπάτωρ, ἀπάτωρ —— Αυτάρκεια, δίκη, χαρίτων πολυώνυμε πειθώ. Πικρὰ μὲν φαύλοισι, γλυκεῖα δὲ πειθομένοισι —— Αἴδιος ζωὴ, ἠδ' ἀθανάτη τε πρόνοια, Πάντα σὺ ἐσσὶ, τὰ πάντα σὺ γὰρ μούνη τάδε τεύχεις. Quæ ſic ad verbum reddas: Natura mater omnium, multa machinans, Domitrix omnium ipſa invicta, gubernatrix, omnipotens, Immortalis, primogenita, deprehenſu difficilis, ſine ſtrepitu talis pedum trahens veſtigia, Ipſa tibi pater, patre carens, ſufficientia, jus, gratiarum conciliatrix multis nominibis diſtincta, Amara malis, dulcis obſequentibus. —— Aeterna vita, immortalis Providentia, Omnia tu es, omnia enim hæc tu ſola facis. In fine Dea invocatur, ut pacem, valetudinem, & incrementa omnium adducere velit. Infelicitas fuit illorum ſæculorum, quod ab opere ſuo auctorem non ſatis diſtinxerunt: ſed de Deo eiusque operibus divinitus multa ſunt dicta in hymnis illis Orphicis. Sed redimus ad Claudianum. Hic facit expoſtulantem cum Jove Naturam: fingit pugnam inter attributa & conſilia divina.

41 Quid juvat homines igneus ille vigor, illa cæleſtis origo, ille vultus ad ſidera erectus &c.

43 *Glandes* antiquis hominibus commune cum aliis animalibus, ante fruges inventas, pabulum aſſignant poëtæ. Vid. ad 33, 30. Lubuit rei pervulgatæ hiſtoriam, ſed breviſſime texere. Cum Heſiodus in aureæ ætatis deſcriptione adhuc poſuiſſet, Εργ. 233. Δρῦς Ἄκρη μέντι φέρει βαλάνους μέσση δὲ μελίσσας· Homerus contra Troicis temporibus βαλάνους h. e. glandes ſuibus tantum aſſignat Οδ. Κ, 242 & Ν, 409: ut ante Heroica illa tempora jam σῖτον, frumentaceum cibum ſolemnem fuiſſe hominum, intelligamus. Porro priſcos illos βαλανηφάγους aureæ

ætati

Indiſcreta feris? Tales cum ſæpe parentis
Pertulerim queſtus, tandem clementior orbi
Chaonio ſtatui gentes avertere victu.
Atque adeo Cererem, quæ nunc ignara malorum
Verberat Idæos torva cum matre leones,
Per mare, per terras avido diſcurrere luctu
Decretum, natæ donec lætata repertæ
Indicio, tribuat fruges, curruſque feratur
Avius, ignotas populis ſparſurus ariſtas,
Et juga cærulei ſubeant Actæa dracones.
Quod ſi quis Cereri raptorem prodere Divum
Audeat: imperii molem, paœmque profundam
Obteſtor rerum, natus licet ille, ſororve,
Vel conjux fuerit, natarumve agminis una,

48 atque ideo *Ald. Plant. MSS.*

ætati adſcribit Juvenal. 6, 1 ubi laudatur uxor *Horridior glandem ructante marito.* Indicare idem videtur Plutarchus in principio libelli de eſu carnium ſ. p. 993, F. Βαλανὺς γευσάμενοι, inquit, καὶ φαγόντες ἐχόρευσαν ὑφ' ἡδονῆς περὶ δρῦν τινα, καὶ φηγόν (fagum, a quo ipſum φαγεῖν dictum volunt quidam Grammatici) ζειάωρον τε καὶ μητέρα, καὶ τροφὸν ἀποκαλοῦντες ἐκείνην. Honorem quem poſteri habuere Telluri Matri, Cereri, fago illi habuere. Arcades, ſtudioſi & jactatores antiquitatis, quod mediterranei eſſent, & a navigantium commerciis alieni, videntur diutius etiam hanc rationem retinuiſſe, propter quam rem in veteri oraculo, quod refert Herodotus 1, 66 deſignantur per βαλανηφάγους ἄνδρας. conf. Pauſa. Arcad. ſ. 8 pr. Aelia. H. V. 3, 39. Plura de βαλανηφαγίᾳ tum antiqua illa, tum ætatis poſterioris collegit Meurſ. ad Lycophr. 483. Illud ad rem noſtram pertinet addere, defectu glandis & inopia compulſos ad agriculturam homines, indicari etiam a Virgilio Ge. 1, 148 *Cum jam glandes & arbuta ſacræ Deficerent ſilvæ, & victum Dodona negaret.* Contra poſt inventas fruges calamitatis & famis remedium quercus, Georg. 1, 159: aut ſtultæ factæ ruditatis indicium, Cic. Orat. c. 9 *Quæ eſt enim in hominibus tanta perverſitas, ut inventis frugibus glande veſcantur.*

47 *Chaonia* pars Epiri, in qua eſt Dodona, quercuum & glandium patria.

49 Ad matrem ſuam & aliorum Deorum Cybelen ſalutatum ierat Ceres; hic *attigit Iden* 33, 200: hic cum matre Leonibus vehitur.

54 *Dracones* vectura Cereris, qui 33, 200 *fulvi ſerpentes* vocantur, hic *cærulei*: nempe utrumque colorem ſquamæ illæ referunt. Hunc currum ſuum commodavit Ceres Triptolemo Attico ſ. *Actæo*, in Eleuſine pago habitanti, ut munus frugum terris eo celerius feliciusque impertiret.

Se licet ille meo conceptum vertice jactet,
Sentiet iratam procul ægida, ſentiet ictum
Fulminis, & genitum divina ſorte pigebit,
Optabitque mori: tunc vulnere languidus ipſi
Tradetur genero, paſſurus prodita regna,
Et ſciet an propriæ conſpirent Tartara cauſſæ.
Hoc ſanctum. manſura fluant hoc ordine fata.„
Dixit, & horrendo concuſſit ſidera motu.
At procul armiſoni Cererem ſub rupibus antri
Securam placidamque diu jam certa peracti
Terrebant ſimulacra mali, noctesque timorem
Ingeminant, omnique perit Proſerpina ſomno.
Namque modo adverſis invadi viſcera telis,

Nunc

59 ſcilicet *Ald. Junt. Baſ. Plant.* illa --- conceptam *ante Heinſ.*
60 iratum, procul ægide *ex MSS. volebat Heinſ.* 62 ſaucius *Ald.*
66 nutu *MSS. boni ap. Heinſ. cui placet merito.* 71 immiſſis *Vic. Junt. Baſ. Plant. Clav. Raph. Barth.* adverſis *Vien. Parrhaſ. Ald.*

59 *Minervam* deſignat, quæ objecerat ſe Plutoni 35, 205 ſqq. quod autem maſculino genere loquitur diſſimulandæ perſonæ cauſa ajunt factum. Sed non diſſimulo, poſt conſideratam lectionis varietatem, mihi videri, Minervam hic deſignari tanquam cariſſimam, ut aliæ & alii tanto magis metuant; totumque locum ita conſtituendum. *Se licet illa meo conceptam vertice jactet, Sentiet iratum* me, *procul* a ſua *ægide*, quam meo conceſſu habet. *Procul*, ut *longe illi Dea mater erit* Aen. 12, 52. Ceterum Heinſianæ, quam retinuimus, lectionis hæc ſententia, *Sentiet iratam ægida meam* etiam *procul* ſ. e longinquo terribilem.

63 *Pati prodita regna* eſt ſuſtinere poenam regni proditi: *conſpirant* autem *Tartara cauſæ propriæ*, cum traditum ſibi proditorem ſuum eo gravius ulciſcuntur, ut ſi quis, ob læſum carnificem ipſi carnifici quem læſit in cruciatum dedatur.

65 *Hoc ſanctum* ſ. ſancitum eſto. Hinc *ſanctæ* leges dicuntur, præſertim ob pœnam adjectam, quam partem legis pœnalem ſanctionem appellant. *Fata* etiam hic Jovi ſubjicit, fatum eſt, quidquid fatus eſt, futurum juſſit Jupiter.

66 Aperta alluſio ad Homericum Jovem, qui ubi juravit Thetidi, Ιλ. Α, 530 *μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον*, quod reddit Virg. Aen. 10, 115 *nutu tremefecit Olympum.*

67 *Armiſonum antrum*, propter furioſos tumultus Curetum, Corybantum. V. 33, 209.

71 Somniat Ceres ex diſciplina oneirocritica. Artemid. 1, 46 p. 40 pr. Καὶ γὰρ οἱ παῖδες σπλάγχνα λέγονται. Etiam de veſtibus idem 2, 3 p. 84 pr. ἔστιν ἡ μέλαινα ἐσθὴς πᾶσι πονηρά. Denique 2, 25 p. 113 med. Orni quæ ſunt ſilveſtres

Nunc ſibi mutatas horret nigreſcere veſtes,
Nunc ſteriles mediis frondere penatibus ornos.
Stabat præterea luco dilectior omni
Laurus, virgineos quæ quondam fronde pudica
Umbrabat thalamos. hanc ima ſtirpe reciſam
Vidit, & incomtos fœdari pulvere ramos.
Quærentique nefas Dryades dixere gementes,
Tartarea furias debellaviſſe bipenni.
Sed tunc ipſa, ſui jam non ambagibus ullis
Nuntia, materno facies ingeſta ſopori.
Namque videbatur tenebroſo obtecta receſſu
Carceris, & ſævis Proſerpina vincta catenis,
Non qualem Siculis olim mandaverat arvis,
Nec qualem roſeis nuper convallibus Hennæ
Suſpexere Deæ. ſqualebat pulcrior auro
Cæſaries, & nox oculorum infecerat ignes.
Exhauſtuſque gelu pallet rubor. Ille ſuperbi
Flammeus oris honos, & non ceſſura pruinis

76 imo ſtipite cæſam *ante Claver.* *Sed* ima ſtirpe reciſam *etiam Baſ. marg.* 78 quæſivitque *ante Claver.* *Sed* quærentique *Baſ. marg.* 80 ſed tamen *MS.* *unde* ſed tandem *conj. Heinſ.* 81 inſerta *vulg. ante Heinſ.* impreſſa, immiſſa, *marg. Plant.* ingeſta *Ald. Heinſ.* *qui illuſtrat.* 83 *pro* ſævis, duris *MSS.* 85 Aetnæ *omnes.* *Sed* Hennæ *docuit Spanh. ad Callim.* p. 675. 88 exuſtusque *conj. Heinſ. recte, puto.*

veſtres fraxini, μελέαι διὰ τὸ ἄκαρπον πενίας καὶ ἀποφίας εἶσι σημεῖον. *Sterilis* ornus, orbitatis ſymbolum.

75 Etiam illud de *lauro* eſt ex diſciplina Artemidori. *Laurus* enim 2, 25 p. 113 pr. ſ. δάφνη γυναῖκα σημαίνει —— εὔμορφον, διὰ τὸ χαρίεν.

78 *Dryades* Nymphæ arboribus cognatæ & annexum illis fatum habentes.

88 *Superbum os* eſt vultus regii faſtigii dignitatem æquans, non ad mores refertur: ut *ſuperbi poſtes* e. i. g. a.

89 Comparatio eo jucundior, quo rarior: nec enim minus candida eſt pruina nive, qua omnes in hac re utuntur.

98 *Lecænas* matris tuæ, quibus in hoſpitio illius vecta es. Has ac tigrides nominari in crudelitatis exprobratione ſolemne eſt: cf. 105. Illud ex humanorum animorum cognitione ſcite a poëta obſervatum, miſerias ſuas augere homines, culpa illarum ſibi mutuo imputanda, ut hic matrem aſpere & pene impie accuſat Proſerpina.

Membra colorantur picei caligine regni.
Ergo hanc ut dubio vix tandem agnoscere visu
Evaluit: „*Cujus tot pœnæ criminis?* inquit.
Unde hæc informis macies? cui tanta facultas
In me sævitiæ est? rigidi cur vincula ferri
Vix aptanda feris molles meruere lacerti?
Tu, mea tu proles? an vana fallimur umbra?„
Illa refert: „*Heu dira parens, nataque peremtæ*
Immemor, heu fulvas animo transgressa lecnas,
Tantane te nostri tenuere oblivia? tantum
Unica despicior? certe Proserpina nomen
Dulce tibi, tali quæ nunc, ut cernis, hiatu
Suppliciis inclusa teror. tu sæva chorcis
Indulges, Phrygiasque etiamnum interstrepis urbes.
Quod si non omnem populisti pectore matrem,

Si

91 vultu *ante Heinf.* 93 potestas *ante Heinf.* 102 feror *al. præter Ald. & Heinf.* trahor & teror *MSS. ap. Clav.*

101 *Hiatum* hic oportet cogitare ut apertam specum, quæ cum horribili magnæ feræ vel draconis victu comparetur. Et diu est cum solent locum æternorum suppliciorum sic pingere pictores, & poëta talibus nominibus appellare. V. 82 *tenebrosum carceris recessum* dixerat. *Suppliciis teror* posset forte dici de damnatis & infelicibus: sed in Proserpina malim jungi cum *inclusa*, ac tertio casu intelligi, ut se ad supplicia servari queratur. Nempe ipsa apud inferos commoratio pœna est. Itaque Homericus Achilles Od. Λ. 488 apud Ulyssem fatetur, se malle quamvis humili conditione vivere apud superos, quam imperare mortuis omnibus, Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. quo nomine male de Achille, pejus etiam de se meritus est bonus Homerus. Hæc prima causa est, ob quam illum de sua republica exesse jussit Plato, certe hi primi versus, quos deleri jubet libro 3 pr. p. 432, C. ubi rogandos ait poëtas, ne simpliciter vituperent inferos&c. Neque effugit hic locus nasum Luciani Dial. mort. 15 p. 399 ubi facit Antilochum dicere Achilli, hanc vocem ignavi potius Phrygi & vitæ cupido convenire, quam Pelidæ, Chironis & Phœnicis discipulo &c. Neque magna operæ pretia feciſſe videtur in Homero hic defendendo Daceria. Sapientius Romanus poëta αὐτόχειρας inducit Aen. 6, 436 *Quam vellent æthere in alto Nunc & pauperiem & duros perferre labores.* Sed nos hoc modo voluimus, supplicium videri Proserpinæ ipsam apud inferos commorationem.

102 Vid. ad v. 49.

Si tu nota Ceres, & non me Caſpia tigris
Edidit: his oro miſeram defende cavernis,
Inque ſuperna refer. prohibent ſi fata reverti;
Vel ſaltem viſura veni.„ Sic fata trementes
Tendere conatur palmas. vis improba ferri
Impedit, & motæ ſomnum excuſſere catenæ.
Obriguit viſis. gaudet non vera fuiſſe,
Complexu caruiſſe dolet. Penetralibus amens
Proſilit, & tali compellat voce Cybellen.
„Jam non ulterius Phrygia tellure morabor,
Sancta parens. revocat tandem cuſtodia cari
Pignoris, & cunctis objecti fraudibus anni.
Non mihi, Cyclopum quamvis exſtructa caminis,
Culmina fida ſatis. timeo, ne fama latebras
Prodiderit, leviuſque meum Trinacria celet
Depoſitum. Terret nimium vulgata locorum
Nobilitas. aliis ſedes obſcurior oris
Exquirenda mihi. Gemitu flammiſque propinquis
Enceladi nequeunt umbracula noſtra taceri.
Somnia quin etiam variis infauſta figuris
Sæpe monent, nulluſque dies non triſte minatur

105 ſancta Ceres *ante Heinſ.* ſi tua nata Ceres *MS.* & ne non *Ald.* & me non *Baſ. marg.* & non te *vulg.* 106 catenis *ante Heinſ.* 116 *pro* cunctis, certis *MSS.* cautis *MS.* 125 movent *al.*

105 Plane ut Virgiliana Dido Aen. 4, 365 *Duris genuit te cautibus horrens Caucaſus, Hyrcanæque admorunt ubera tigres.*

106 *Defende*, depelle, vi hinc aufer.

115 *Sanctos* vocare ſolent homines parentes vita functos, & in communionem Deorum receptos, ut ille Scipio Africanus in Somnio c. 3 *Pater ſanctiſſime*, inquit, *atque optime.* Hic Dea Deam matrem quid ni *ſanctam* vocet?

116 *Objecti fraudibus anni*, ætas puellaris, quam ſuperioris libri narratio non ſatis cautam fuiſſe oſtendit.

117 *Cyclopum educta caminis Mœnia* ſunt Virg. Aen. 6, 630.

122 *Gemitus & flammæ* vicini Aetnæ invitant curioſitatem hominum ac Deorum, qui per hanc occaſionem etiam ad Hennam poſſunt attenti fieri.

125 *Nullus non dies minatur triſte augurium.* In augurio nihil eſt niſi

Augurium. Quoties flaventia ſerta comarum
Sponte cadunt: quoties exſudat ab ubere ſanguis;
Larga vel invito prorumpunt flumina vultu,
Injuſſæque manus mirantia pectora tundunt!
Si buxos inflare velim, ferale gemiſcunt:
Tympana ſi quatiam, planctus mihi tympana reddunt.
Ah vereor, ne quid portendant omina veri:
Heu longæ nocuere moræ! „Procul irrita venti
Dicta ferant, ſubicit Cybele, *non tanta Tonanti*
Segnities, ut non pro pignore fulmina mittat.
I tamen, & nullo turbata revertere caſu.„
Hæc ubi; digreditur templis. ſed nulla ruenti
Mobilitas. tardos queritur non ire jugales.
Immeritaſque movens alterno verbere pinnas
Sicaniam

127 exundat *Ald. & Heinſ. ex MSS.* 133 ne *pri. editt. MSS. unde* Næ *conj. Heinſ. Sed* Heu *inde ab Aldo.* 134 ſubiit *MSS. ut* 8, 353. 135 ſumat *Baſ. marg. Plant. marg.* 137 ſat nulla *conj. Heinſ.* 138 dracones *Baſ. marg.* 139 pœnas *Vic. Parrhaſ. Vien. Junt.* pennas *Ald. Heinſ.* pinnas *Baſ. Plant. Clav. Raph. Barth. quos ſequor.*

niſi *minæ*: augurium eſt ſignificatio minarum, aut quaſi vultus minax, Dei. Eſt itaque ex eo genere oratio, ut ſi dicas *minatur minas.*

126 *Flaventia ſerta*, quia ſunt de ſpicis. Hor. Car. Sæc. 30 *Tellus ſpicea donet Cererem corona!*

127 *Exſudat* modo guttam unam alteramque ſignificat: hoc omen eſſe poteſt, ut gutta una alteraque ſtillans de naribus: *exundat* morbus fuerit, hæmorrhagia a cancro, vel vulnere.

130 Inſtrumenta nominat, quibus Cybeleia cohors ſolebat uti. Cf. 33, 208 ſq.

234 *Subicit* conſueta forma pro *ſubjicit*, ut *obicis*. Vid. ad 8, 365.

137 *Templa* Cybelæ ſunt etiam ſpecus & montes ut Ida, Dindyma &c.

138 Hi *jugales* ſerpentes juncti ſunt. Vid. 33, 180.

139 Nunc hunc nunc alterum ſerpentem verberibus ad movendum ocius *pinnas* impellit: *pinnas*, inquam, quod nomen a *pennis* origine & antiquiſſimo uſu forte non differt, & frequenter in MSS. permutatur: ſed tamen videntur jam Quinctiliani ætate Grammatici, quos ipſe probat, *pinnas* potius tribuiſſe tum alis majorum avium, tum propter ſimilitudinem quandam piſcibus, ac deinde murorum ſummis marginibus. Dixi olim ad Quinctil. 1, 4. 12 & obſervavi certe de ſynonymia idem viſum & Cannegietero ad Avia. fab. 2 p. 18, b. Itaque nec damnare ſimpliciter auſim *pennatos ſerpentes* Ovid. Met. 7, 350. Sed multo minus velim

Met.

Sicaniam quærit, cum nec dum abſconderit Iden.
Cuncta pavet, ſperatque nihil. Sic æſtuat ales,
Quæ teneros humili fetus commiſerit orno
Allatura cibos, & plurima cogitat abſens:
Ne fragilem ventus diſcuſſerit arbore nidum:
Ne furtum pateant homini, neu præda colubris.
Ut domus excubiis incuſtodita remotis,
Et reſupinati neglecto cardine poſtes,
Flebilis & tacitæ ſpecies apparuit aulæ;

140 aſcenderit *primæ editt.* abſconderit *jam Baſ. marg.*
144 gracilem *ante Heinſ.*

Met. 3, 671 & mox 678 *pinnas* novorum Delphinorum mutare in *pennas*.

140 Pulchre pingit impatientiam amoris & ſolicitudinis maternæ. Nondum *abſcondidit* h. e. ex oculis propter diſtantiam locorum amiſit Iden Phrygiæ, & jam quærit oculis Siciliam. Laudavit Heinſius Aen. 3, 291 *Protinus aërias Phæacum abſcondimus arces.*

141 Suavis & lepida eſt imago metuentis ſuo nido aviculæ: ſed an probari poſſit paullo ſubtilius cogitantibus non dixero. Similitudo inventa eſt, ut res magis ipſi quoque ſenſui appareat. Quid autem cogitet, immo an cogitet? mater hæc ales ad nidum ſuum feſtinans, non apparet. Nimium explicata cogitatio avis avertit animum lectoris a pictura, quæ ſenſum intrare debebat. Multo ſalubrior Horatius Epod. 1, 19 *Ut aſſidens implumibus pullis avis ſerpentium allapſus timet Magis relictis; non, ut adſit, auxilî Latura plus præſentibus.* Hæc poſſunt ex actu gallinæ conjici: ille actus gallinæ comparatur cum actu poetæ. Hic, quid Dea cogitaverit, docetur ex cogitationibus avis.

147 *Reſupinati poſtes* ſunt ipſæ valvæ, ac ne quidem jacentes, ſed reflexæ tantum, verbo, apertæ. Nec enim expugnata fuit domus, ſed deſerta modo, prodeunte ſponte domina. Unice huc facit Propert. 4, 8. 49 Hic *ſubito rauci ſonuerunt cardine poſtes:* —— deinde *totas reſupinat Cynthia valvas.* Ut ſoleo libenter prætermiſſa in Theſauris revocare, ita hic ponam loca quædam, in quibus aperte *poſtes* non paraſtadas & ſtantia tigna januarum, ſed ipſas valvas notant. Igitur Virg. Ge. 2, 463 *Varii pulchra teſtudine poſtes*, jam comparati a Servio cum Luca. 10, 120 *Suffixa manu foribus teſtudinis Indæ Terga ſedent.* Laminis teſtudineis non poſtes proprie dictos ornant, ſed valvas. Aen. 2, 480 *Poſtes a cardine vellit*, & 493 *Emoti procumbunt cardine poſtes.* Et 7, 621 *Cardine verſo Belli ferratos rupit Saturnia poſtes.* Tibull. 1, 1. 87 *Frangere poſtes*, & 1, 2. 31 *Reſeret modo Delia poſtes.* Propert. 1, 16. 15 *Ille meos nunquam patitur requieſcere poſtes*, de verſiculis inſcriptis: & 4, 9. 61 de Hercule, *Humeris poſtes concuſſit opacos.* Potuit Hercules totam domum evertere; ſed hic voluit modo irrumpere in conclave. Iterum Virgilius Aen. 8, 227 de Caco, *Fulto emunit objice poſtes.* Obice firmantur valvæ. Sic Aen. 11, 890 *Arietat in portas & duros objice poſtes.*

Non exſpectato reſpectu cladis, amictus
Conſcidit, & fractas cum crine avellit ariſtas.
Hæſerunt lacrimæ: non vox, non ſpiritus oris
Redditur, atque imis vibrat tremor oſſa medullis.
Succidui titubant greſſus, foribuſque recluſis,
Dum vacuas ſedes & deſolata pererrat
Atria, ſemirutas confuſo ſtamine telas,
Atque interceptas agnoſcit pectinis artes.
Divinus perit ille labor, ſpatiumque relictum
Audax ſacrilego ſupplebat aranea textu.
Nec deflet, plangitve malum: tamen oſcula telæ
Figit, & abrumpit mutas in fila querelas.
Attritoſque

149 exſpectatæ *Claver. & probat Heinſ.* 151 aut ſpir. *vulg.* non ſpir. *etiam Plant. marg.* ori *MS.* 152 en imis *Baſ. marg.* 159 tantum oſc. *MSS. & Baſ. marg. Recte puto.* 160 *Velim inveniri in bono libro* abſumit.

149 Non exſpectat Ceres alium aſpectum cladis ſuæ: ſatis indicant valvæ patentes, quid actum ſit.

150 Furor doloris non abjicit coronam ſpiceam, deinde invadit in crines: ſed uno impetu agit utrumque.

151 *Hæſerunt lacrimæ:* in malo domeſtico & nimis prope animum matris tangente, dolorem non ſunt ſecutæ lacrimæ. Sic Pſammenitus Aegyptius rex in filiæ ignominia & filii morte immobilis, in lacrimas & ejulatum erumpit ad calamitatem humilis amici. Τὰ μὲν, inquit, οἰκήια ἦν μέζω κακὰ, ἢ ὥστε ἀναχλαίειν. Herodot. 3, 14.

152 Virgiliana imitatio Aen. 2, 120 *Gelidusque per ima cucurrit Oſſa tremor.* Illud *vibrat* vehementiam tremoris pulchre exprimit.

153 *Fores* hic interiores conclavium & membrorum domus intelligi debere, verſus 147 indicat.

157 *Semirutus* urbium, mœniumque epitheton negligenter & feſtinato abjectam relictamque telam indicat, quæ nec ſtaret jam nec jaceret: *confuſum ſtamen* ablato pectine, quo diſtinguuntur. *Divinus labor*, quem deſcripſit 33, 246 ſqq.

160 *Mutas querelas abrumpit* ſignificat, ſubito deſinit; ſed hoc repugnat conſilio poëtæ, cui forte melius conveniat *abſumit*, impendit, conſumit in fila a filia tractata, gemitus & tacitas querelas. Hæc facilius intelliget, qui vidit matrem filii ſui mortui veſtimenta aut alias reliquias recenti luctu tractantem. Literarum s & r quanta ſit in quibusdam MSStis ſimilitudo conſtat. Mutata ſemel in *r* litera *ſ*, cum *abrumpit* ſenſu careret, varam ſecuta eſt vibia, aſſumto p factum *abrumpit*.

Attritoſque manu radios, projectaque penſa,
Cunctaque virgineo ſparſa oblectamina ludo,
Ceu natam, preſſat gremio: caſtumque cubile
Deſertoſque toros, &, ſicubi ſederit olim,
Perlegit. Attonitus ſtabulo ceu paſtor inani,
Cui pecus aut rabies Pœnorum inopina leonum,
Aut populatrices infeſtavere catervæ:
Serus at ille redit, vaſtataque paſcua luſtrans
Non reſponſuros ciet imploratque juvencos.
Atque ibi ſecreta tectorum in parte jacentem
Adſpicit Electram, natæ quæ ſedula nutrix
Oceani priſcas inter notiſſima Nymphas.
Par Cereri pietas. Hæc poſt cunabula dulci
Ferre ſinu, ſummoque Jovi deducere parvam
Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.
Hæc comes, hæc cuſtos, hæc proxima mater haberi.
Tum laceras effuſa comas & pulvere canos
Sordida ſidereæ raptus lugebat alumnæ.
Hanc aggreſſa Ceres, poſtquam ſuſpiria tandem
Laxavit frenoſque dolor, „*Quod cernimus*, inquit,
Excidium?

163 carumque *Baſ. marg.* 166 quem lupus *vulg.* cui pecus *Baſ. marg. & Plant. marg. Raph. Barth. Heinſ.* 170 atque ubi *conj. Heinſ.* 176 prox. ſemper *MS.* 177 diffuſa *MSS. Plant. marg.* genas *Baſ. marg. Plant. marg.* lacrimas effuſa *MS.* lacrimis afuſa, ſuffuſa, offuſa *conj. Heinſ.*

165 *Perlegere* eſt attente conſiderare: ut ſocii Aeneæ apud Virg. 6, 34 valvas templi & ſculpta argumenta a Dædalo *perlegunt*. Qui legunt aut perlegunt ſcriptum, ii animo literam unam poſt alteram *legunt*, h. e. tollunt, & deinde colligunt in ſyllabas ac voces.

166 *Pœni leones* ſunt etiam Virg. ecl. 7, 25.

171 *Electræ* nomen frequens in antiqua Mythologia, a pulchritudine & ſplendore ductum: hæc noſtra de millibus tribus Oceanidum nympharum una eſt, quas ex Tethye ſuſcepit pater Oceanus. Apollod. Bibl. 1, 2. 2. Eadem forte mater Iridis, de qua ad 36, 1.

180 *Dolor* nimius, qui adhuc ut aqua adverſis clauſtrorum valvis incumbens, aut nimia multitudo ſimul portis cupiens exire, ſibi velut obſtruxerat viam, nunc tandem prorumpit in verba. Miſcet duas ſimilitudines, unam, quam diximus, alteram ab equo frenis retento.

Excidium? cui præda feror? regnatne maritus?
An cælum Titanes habent? quæ talia vivo
Auſa Tonante manus? rupitne Typhœia cervix
Inarimen? fractane jugi compage Veſevi
Alcyoneus per ſtagna pedes Tyrrhena tucurrit?
An vicina mihi quaſſatis faucibus Aetna
Protulit Enceladum? noſtros an forte penates
Appetiit centum Briaréïa turba lacertis?
Heu, ubi nunc, ubi nata mihi? quo mille miniſtræ,
Quo Cyane? volucres quæ vis Sirenas abegit?
Hæccine veſtra fides? ſic fas aliena tueri
Pignora?„ Contremuit nutrix, mærorque pudori
Ceſſit, & aſpectus miſeræ non ferre parentis
Emtum morte velit, longumque immota moratur
Auctorem dubium certumque expromere funus.
Vix tamen hæc: *„Acies vtinam veſana Gigantum*
Hanc dederit cladem! levius communia tangunt:
Sed Divæ, multoque minus quod rere, ſorores
In noſtras nimium conjuravere ruinas.

Inſidias

188 arripuit *MSS.* 189 nunc eſt nata *vulg. unde* nunc es *conj. Heinſ. & habent MSS.* 192 timori *vulg.* pudori Cedit *MSS.* 197 tangant *conj. Heinſ.*

181 *Cui præda feror?* Vehemens communicatio: ſe prædam dicit ferri, cum abripitur filia, ea ratione, ut *proximus ardet Vcalegon*, cum illius domus incenſa eſt. Aen. 2, 312.

181 *Maritum* vocat Jovem, improprie, & indignante Junone. Obſcena fabula apud Arnob. 5 p. 170 de Cerere, matre eadem Jovis, ab hoc filio ſuo in taurum converſo compreſſa, enataque inde Proſerpina, quam ipſam quoque in ſerpentem ſ. draconem verſus corruperit. Verum hæc non pertinent ad conſtantes illas fabulas, quæ velut fundum Mythologiæ poëticæ conſtituunt, ſed ad mythos ſymbolicos phyſiologicosque.

183 De Typhoëo & Inarime vid. ad 27, 18. De Encelado ad 33, 153.

185 *Alcyoneus* cum Porphyrione princeps gigantum Deos oppugnantium, cujus hiſtoriam habet Apollod. 1, 6. 1. Magnitudinem ejus pulchre ſignificat noſter. De *Briareo* ad 21, 304.

190 De *Cyane* dictum ad 35, 61. De *Sirenibus* res aperta fit, ſi quis conferat noſtrum infra v. 205 & 256 ſqq.

194 Imitatio Virgiliana Aen. 10, 403 *Turno tempus erit, magno cum optaverit emtum Intactum Pallantæ.*

Inſidias Superum, cognatæ vulnera cernis
Invidiæ. Phlegra nobis infenſior æther.
Florebat tranquilla domus, nec limina virgo
Linquere, nec virides audebat viſere ſaltus
Præceptis obſtricta tuis. Telæ labor illi,
Sirenes requies; ſermonum gratia mecum,
Mecum ſomnus erat, cautique per atria ludi.
Cum ſubito (quonam dubium monſtrante latebras
Reſcierit) Cytherea venit, ſuſpectaque nobis
Ne foret, hinc Phœben comites hinc Pallada junxit.
Protinus effuſo lætam ſe fingere riſu.
Nec ſemel amplecti, nomenque iterare ſororis,
Et dura de matre queri, quæ tale receſſu
Maluerit damnare decus, vetitoque Dearum
Colloquio patriiſque procul mandaverit aſtris.
Noſtra rudis gaudere malis, & nectare largo
Inſtaurare dapes. Nunc arma habitumque Dianæ
Induitur, digitiſque attentat mollibus arcum.
Nunc crinita jubis galeam, laudante Minerva,
Implet,

200 cognataque *ante Heinſ.* 201 incenſior *editi fere omnes ante Heinſ. Sed* infenſior *antiqua manus ad Vien. Parrh. Baſ. marg. MSS. Barth. in Comm.* 206 caſtique *vulg.* cautique *Ald. MSS.* gratiq. tacitiq. *Plant. marg.* 207 tenebras Præſcierit *ante Heinſ. Sed* latebras Reſc. *Plant. marg. & MSS.* 209 hinc plebe com. *Vic.* duxit *MSS.* 213 vetitamque *vulg.* vetitoque *jam Baſ. marg. & MS.* 214 patriis procul abſentaverit *Vic. Parrh. Vien. Baſ. Junt. Plant. Stal. Barth.* amandaverit *Baſ. marg. Claver.* emandaverit, *it.* procul a patriis mandaverit *Plant. marg.* pr. a p. damnaverit *conj. Barth. Noſtra lectio eſt Ald. & Heinſii ex MSS.*

197 *Communia* mala tolerabiliora propriis. Illud Titanum bellum intentatum DIs omnibus: hæc calamitas tua peculiaris, illata non a communi hoſte, ſed a proximis, a Proſerpinæ tuæ ſororibus,

201 De *Phlegra* dictum ad 27, 20. Hic aciem gigantum indicat, contra Deos ibi pugnantium

215 Proſerpina *rudis* nova, imperita blanditiarum fallacium, gaudebat tanquam felicitate aliqua inſperata, *malis*, certe periculis, ſuis.

216 Hic etiam locus pulcherrimus, & Alexandrini leporis atque ingenii plenus.

218 *Crinita* fit *jubis*, dum laudibus Minervæ ſibi placens galeam illius ſuo capite implet. Illud *laborat* indicat puellarem conatum nondum paris ferendo oneri.

Implet, & ingentem clipeum geſtare laborat.
Prima Venus campos Hennæaque rura maligno
Ingerit affatu. Vicinos callida flores
Ingeminat, meritumq e loci, velut inſcia, quærit.
Nec credit, quod bruma roſas innoxia ſervet,
Quod gelidi rubeant alieno germine menſes,
Verna nec iratum timeant virgulta Booten.
Dum loca miratur, ſtudio dum flagrat eundi,
Perſuadet. Teneris, heu, lubrica moribus ætas!
Quos ego nequidquam planctus, quas irrita fudi
Ore preces? Ruit illa tamen conſiſa ſororum
Præſidio. Famulæ longo poſt ordine Nymphæ.
Itur in æterno veſtitos gramine campos,
Et prima ſub luce legunt, cum rore ſerenus
Albet ager; ſparſoſque bibunt violaria ſuccos.
Sed poſtquam medio ſol inſtitit altior axi,
Ecce polum nox fœda rapit, tremefactaque nutat
Inſula cornipedum ſtrepitu, pulſuque rotarum.
Noſſe nec aurigam licuit: ſeu mortifer æſtus,
Seu mors ipſa fuit. Luror permanat in herbas.

Deficiunt

220 Aetnæa *vulg. V. N. ad 33, 122.* 221 afflatu *ex MSS. Heinſ.* affatu *omnes edd.* 224 gramine *vulg.* 231 germine *etiam hic malit Heinſ.* colles *MSS.* 233 alget *vulg.* albet *jam probabat in Comm. Parrhaſ. tum Clav. Heinſ.* 234 ſol altior aſtitit orbe *ante Heinſ. niſi quod* orbi *Ald.* axe, exſtitit axe, altius inſtitit axi *Plant. marg. Lectio noſtra eſt Baſ. marg. & Heinſ. e MSS.* 235 nox alta *vulg.* fœda *Ald. & Heinſ. ex MSS.* 236 pulſu ſtrepituque *malit Heinſ.* ſtrepitu curſuque *Vic. Par. Vien. Baſ.* 237 mortifer ille *omnes præter Claver. & Heinſ.* 238 lutor permanſit in herbis *Vic. Parrh. Vien. Junt. Baſ. Plant. Raph. Barth.* luror *MSS. ap. Parrh. qui non damnat.* Livor permanſit in herbis *Baſ. marg. quod placet Barth.* Livor pervenit in herbas *Clav. Noſtra lectio eſt Heinſ. ex MSS.*

223 *Credit quod* Græciſmus huic ætati ignoſcendus & relinquendus.

224 *Rubere* ad omnem colorem quatenus ſplendet & velut igneus eſt, referri monuimus ad 29, 7.

225 *Bootes oritur III Idus Februarii* in Veteri Kalendario. Eſt idem Arctophylax. Vid. ad 7, 170. 10, 272.

229 Opponit Proſerpina precibus & monitis nutricis ſororum ſuarum præſidium, quo ſe tutam eſſe adverſus omnes metus arbitratur.

238 *Luror* & *luridus* palloris ſummus gradus, ex flavo nigricans, qualis eſt ictericorum. Lucret.

Deficiunt rivi. ſqualent rubigine prata,
Et nihil afflatum vivit. pallere liguſtra,
Exſpirare roſas, decreſcere lilia vidi.
Ut rauco reduces tractu detorſit habenas,
Nox ſua proſequitur currum; lux redditur orbi,
Perſephone nuſquam. Voto rediere peracto,
Nec manſere Deæ. Mediis invenimus arvis
Exanimem Cyanen. cervix redimita jacebat,
Et caligantes marcebant fronte coronæ.
Aggredimur ſubitæ, & caſus ſcitamur heriles,

(*Nam*

241 liveſcere *MS.* areſcere *conj. Heinſ.* 242 detraxit *Vic.* ut red. rauco *Vic. Vien. Parrh. Ald. Junt.* 244 Perſ. nulla eſt *Vic. Parrh. Vien. Ald. Junt. & probat Clav. Raphel. Barth.* nuſquam eſt *Baſ. marg. Plant. marg.* 245 undis *MSS.* 248 ſubito *vulg.* tacite *it.* propius *Plant. marg.* ſcrutamur *Baſ. marg.* ſciſitamur *Vien.* caſusque ſcitamur *Ald. Plant.*

cret. 4, 333 *Lurida præterea fiunt, quæcunque tuentur Arquati* (ictterici, morbo regio laborantes) *quia luroris de corpore eorum Semina multa fluunt.* Sic eſt in editione Veronenſi etiam 1486 fol. Sunt tamen etiam libri, qui *Lutea* habent & *lutoris*, quos juvat locus Varronis in Eumenid. apud Non. 1, 151 & 16, 10 *Nam ut arquatis & lutea quæ non ſunt, & quæ ſunt, lutea videntur; ſic inſanis ſani & furioſi videntur eſſe inſani. Lutor & lutens* color itaque hactenus conveniant cum *livore* & *lurido*. Sed nec *Livor* multum abludit, color obſoletus & obſcurus, ex flavo & cæruleo, qui fit ſanguine e contuſione ſuffuſo cuti.

240 *Pallere* ad obſolete flavescentem a marcore alborum cum vigent florum colorem pulchre convenit. *Alba liguſtra* cum *cadunt* (Virg. ecl. 2, 18) pallent, h. e. flava fiunt.

241 *Decreſcere* etiam ex natura hauſtum. Pulcherrimus ab amplitudine etiam flos, dum ſeneſcit, in rugas contrahitur.

242 *Raucus tractus* eſt ſonus venti a curru Plutonis excitati. Sumſiſſe videtur a Val. Flacco 1, 614 ubi de Zephyro, Noto, Euro, *Induxere hiemem, raucoque ad litora tractu Unanimi freta curva ferunt.* Ipſa converſio currus tumultum excitavit in aëre. *Raucus* perpetuum ventorum & naturale epitheton.

243 *Nox ſua*, propria Plutonis. Interdum plane Synonyma ſunt *Inferi, Nox, Erebus, Chaos.* Ubi igitur currus Ditis eſt, ibi nox eſt, illo diſcedente redit lux & dies.

244 *Voto peracto*, cum egiſſent, quod volebant Deæ, redierunt in cælum. Sed hoc de voto non niſi ad Venerem vere poteſt referri. Verum loquitur Electra, ignara ceterorum, infelix: ea accuſat, more miſerorum, omnes.

246 *Cyane* deſcribitur, ut intelligamus, eam fuiſſe partem chori flores legentium. *Cervix jacebat*, non erat erecta, ſed languens.

247 *Caligantes coronæ* a fumo piceo currus Plutonii.

(Nam propior cladi ſteterat) quis vultus equorum?
Quis regat? illa nihil: tacito ſed læſa veneno
Solvitur in laticem. ſubrepit crinibus humor.
Liquitur, in roremque pedes & brachia manant.
Noſtraque mox lambit veſtigia perſpicuus fons.
Diſcedunt aliæ. Rapidis Acheloïdes alis
Sublatæ Siculi latus obſedere Pelori,
Accenſæque malo jam non impune canoras
In peſtem vertere lyras. vox blanda carinas
Alligat. audito frenantur carmine remi.
Sola domi luctu ſenium tractura relinquor.„
Hæret adhuc ſuſpenſa Ceres, & ſingula demens,
Ceu nondum transacta timet: mox lumina torquens
Ultro in cælicolas furiato pectore ferri.
Arduus Hyrcana quatitur ſic matre Niphates,
Cujus Achæmenio regi ludibria natos
Avexit tremebundus eques. Fremit illa marito
Mobilior Zephyro, totamque virentibus iram
Diſpergit

250 lapſa *vulg.* læſa *Ald. & Plant. marg.* 262 vultu ad *vulg.* multum in *Baſ. marg.* ultro *probat & illuſtrat Heinſ.* 265 avertit *MS.* premit *i. perſequitur, ut 3, 227.*

250 *Tacitum venenum* per Metonymian intelligendum, quod loqui prohibet, ut *pallida mors.*

253 *Lambere* hac Metaphora etiam eſt Horat. 1, 22. 7 *Vel quæ loca fabuloſus Lambit Hydaſpes.* Et noſter infra 373.

254 Jam de Sirenibus Acheloi filiabus refert, de quibus quæſierat Ceres v. 190.

256 *Accenſæ malo*, injuria ſibi illata in furorem verſæ. Quod *lyras* tribuit Sirenibus firmat eam traditionem, quæ ſuperiora membra humana iis relinquit, infra & in tergo facit aves. Cf. 29, 23.

263 *Hyrcana mater* tigris eſt, ut 3, 227. *Quatitur Niphates* rugitu ac gemitu impletur. Vox omnis eſt in motu aëris: itaque poteſt ferire, percutere, ſed & reflecti, repercuti &c. Totum hunc locum, & fabulas de Tigride illuſtrat etiam ex Arabibus Bochartus Hieroz. 3, 8 p. 795.

264 *Ludibria* catuli tigridum fiunt, cum exarmantur excuſſis dentibus, & alia arte manſuefiunt.

265 *Maritum Zephyrum* dari Tigribus, docet etiam Oppianus Cyneg. 3, 353 Ὠκυτέρα τελέθει δὲ θοῶν πανυπείροχα θηρῶν. Αὐτῷ γάρ τε θέειν ἐκέλη ζεφύρῳ γενετῆρι, Ferarum omnium celerrimam longe air, curſu æqualem ipſi patri ſuo Zephyro: quam fabulam deinde refellit.

266 *Virentes* tigrium *maculas* declaravi ut potui ad 24, 345.

Dispergit maculis, jamjamque hausura profundo
Ore virum, vitreæ tardatur imagine formæ.
Haud aliter toto genitrix bacchatur Olympo;
Reddite, vociferans: „*Non me vagus edidit amnis:*
Non Dryadum de plebe fumus: turrita Cybelle
Me quoque Saturno genuit. Quo jura Deorum,
Quo leges abiere poli? quid vivere recte
Proderit? en audet noti Cytherea pudoris
Ostentare suos post Lemnia vincula vultus.
Hos animos bonus ille sopor castumque cubile
Præbuit? amplexus hoc promeruere pudici?
Nec mirum, si turpe nihil post talia ducit.
Quid vos expertes thalami? tantumne relictus
Virginitatis honos? tantum nutata voluntas?
Jam Veneri, & sociis junctæ raptoribus itis?
O templis Scythiæ, atque hominum sitientibus aris
Utraque digna coli. tanti quæ causa furoris?

Quam

267 nimiumque *vulg.* inhiatque *Baf. marg.* vivumque *MS.* haustura *vulg.* exhausta *Plant. marg.* hausura *Plant. marg. Heinf.* 1. 273 cecidere *vulg. Sed* abiere *jam Parrhaf.* 278 cudit *Baf. marg.* 282 hominem *vulg.* hominum *Heinf. ratione & exemplis, non libris auctoribus.*

267 Formam *hausurus* firmant exemplis viri docti ad Virg. Aen. 4, 383 & Sil. 16, 11.

268 Speculum abjicere dicitur venator in via, in quo imaginem suam observans fera aliquantum detinetur. Vero aliquantum similior narratio Ambrosii hexaëm. 6, 4 laudata Barthio, *Sphæram de vitro projicit; at illa imagine sui luditur, & sobolem putat, revocat impetum, colligere fetum desiderans.* Sphæram vitream intelligi oportet materia opaca intus obductam, quæ reddit imagines minutas.

270 Amnium, qui ambiguo epitheto *vagi* dicuntur invidiæ causa, filiæ Nymphæ, quarum magna ubique copia.

274 *Noti pudoris Cytherea* acrem habet ironiæ morsum. *Lemnia vincula*, quæ maritus illius, Lemnius faber Vulcanus, injecit deprehensæ cum Marte suo.

277 *Hoc promeruere*, ut impune illi liceat lenam agere & prodere raptori virginem.

282 *Templis Scythiæ*, in Tauris, colebatur Diana, cujus ibi *ara, hominem* peregrinum *sitiens*, sanguine Orestæ vel Pyladæ imbuenda, argumentum est fabulæ Euripideæ Iphigenia in Tauris. Exclamat non Dianam modo dignam esse, quæ a barbaris barbara adeo religione colatur, sed mereri idem Minervam.

Quam mea vel dicto tenui Proſerpina læſit?
Scilicet aut caris pepulit te, Delia, ſilvis:
Aut tibi commiſſas rapuit, Tritonia, pugnas.
An gravis alloquio? Veſtros an forte petebat
Importuna choros? Atqui Trinacria longe,
Eſſet ne vobis oneri, deſerta colebat.
Quid latuiſſe juvat? Rabiem livoris acerbi
Nulla poteſt placare quies.„ His increpat omnes
Vocibus. aſt illæ (prohibet reverentia patris)
Aut reticent, aut noſſe negant, reſponſaque matri
Dant lacrimas. quid agat? rurſus ſe victa remittit,
Inque humiles demiſſa preces, *„Ignoſcite, ſi quid*
Intumuit pietas: ſi quid flagrantius actum,
Quam decuit miſeram. Supplex, dejectaque veſtris
Advolvor genibus. Liceat cognoſcere ſortem.
Hoc tantum: liceat certos habuiſſe dolores.
Scire peto quæ forma mali: quamcunque dediſtis
Fortunam, ſi nota, feram, fatumque putabo,
Non ſcelus. Adſpectum precor indulgete parenti.
Non repetam. Quæſita manu ſecurus habeto,
Quiſquis es. Affirmo prædam. Deſiſte vereri.

Quod

285 ſcilicet hæc *vulg.* aut *jam Ald. & Baſ. marg.* 291 dies *vulg.* quies *probavit etiam Barth.* 292 ſententia *Ald. Baſ. marg. MSS.* 297 miſerandaque *vulg.* dejectaque *Baſ. marg.* 299 furores *Baſ. ſed in marg.* dolores. 301 ſit rapta feram *vulg.* nota *Ald. Baſ. marg.* ſi nota *Raph. Barth. Heinſ.*

288 *Longe* eſt idem quod procul, remoto in loco, ne incommodare cui poſſit; ut contra *Longe illi dea mater erit* Aen. 12, 52, ut nihil poſſit adjuvare.

296 *Intumuit* pietas, in iram accenſa eſt. Frequens eſt apud noſtrum illa *tumoris & tumendi & tumeſcendi* ſignificatio, ab ipſa natura hauſta, quam deſcribit 8, 242 ſqq. Illuſtravit multis has formulas Bentl. ad Hor. A. P. 197.

303 *Quæſita manu* ſunt, quæ quis bello juſto ablata hoſtibus ſibi peperit. Hac lege vult eſſe raptorem filiæ ſuæ: habeat illam, modo videndæ illius faciat copiam. *Affirmo* prædam, jus firmum illius, & poſſeſſionem juſtam tibi concedo, & confirmo.

Quod si nos aliquo prævenit fœdere raptor;
Tu certe, Latona, refer. Confessa Diana
Forte tibi. Nosti quid sit Lucina, quis horror
Pro genitis, & quantus amor: partusque tulisti
Tu geminos: hæc una mihi. Sic crine fruaris
Semper Apollineo, sic me felicior ævum
Mater agas.„ Largis tunc imbribus ora madescunt.
„Quid? tantum dignum fieri, dignumque taceri?
Hei mihi, discedunt omnes. Quid vana moraris
Ulterius? non bella palam cœlestia sentis?
Quin potius natam pelago terrisque requiris?
Accingar lustrare diem: per devia rerum
Indefessa ferar: nulla cessabitur hora.
Non requies, non somnus erit, dum pignus ademtum
Inveniam, gremio quamvis mergatur Iberæ
Tethyos, & rubro jaceat vallata profundo.

305 vos - munere *omnes editi ante Heinf.* fœdere *etiam MSS. penes Parrhaf. Baf. marg. & Plant. marg.* Munere *illud gloſſam ſapit.* 307 timorque *vulg.* quis horror *MSS.* 312 *Hunc verſum*, Quid tantum *pro ſpurio habet Claver.* Quid tandem *conj. Heinf.* 314 num bella *MS.* 320 velata *vulg.* vallata *jam Baf. marg. & Plant. marg.*

305 *Quod ſi nos*, me & meam filiam *prævenit*, occupavitque *federe* aliquo cum Diana & Minerva inito, de non prodendo facinore; at tu, Latona, quæ nullo fœdere aut pacto teneris, & tamen forte de tua Diana expiſcata es, mihi indica &c. Sed vulgata lectio pene vividior, ſi *vos*, te, Pallas, ac te, Diana, forte *munere* aliquo dato occupavit, antequam ego ſupplicatum vobis venirem, ac devinxit raptor: at tu, Latona &c.

307 *Quid ſit* tibi *Lucina* tua, quam carum pignus illam habeas. Demea Terentianus ad Micionem Ad. 1, 2. 45 *Pater eſſe diſce ab illis, qui vere ſient.* Provocat Ceres ad ſenſum Latonæ.

309 Perpetua juventus *intonſi* Apollinis, ἀκερσεκόμης, quæ præcipua pulchritudinis pars eſt, materia voluptatis matri. Solent matres tenerius amare filios, admiſcente ſe pietati admiratione naturali ſexus alterius.

311 Ad longam & miſerabilem Cereris querelam nihil reponunt Deæ, niſi lacrimas ut ſupra v. 293. Pergit igitur Ceres, & indicat, ſe non comprehendere, quid ſit, quod fletu quidem miſericordiam præ ſe ferant, & tamen taceant, cum ipſa nihil petat, præter pauca verba.

316 *Diem*, quemcunque locum Sol videt & diem ibi facit: licet ipſa noctivago labore (v. 331) peragratura eſſet terras.

320 *Ibera Tethys* mare Atlanticum ſ. Occidentale: *rubrum profundum*

Non Rheni glacies, non me Rhipæa tenebunt
Frigora: non dubio Syrtis cunctabitur æſtu.
Stat fines penetrare Noti, Boreæque nivalem
Veſtigare domum. primo calcabitur Atlas
Occaſu, facibuſque meis lucebit Hydaſpes.
Impius errantem videat per rura per urbes
Jupiter. Exſtincta ſatietur pellice Juno.
Inſultate mihi: cœlo regnate ſuperbi.
Ducite præclarum Cereris de ſtirpe triumphum.„
Sic fatur, notæque jugis illabitur Aetnæ,
Noctivago tedas informatura labori.
Lucus erat prope flavum Acin, quem candida præfert
Sæpe mari, pulcroque ſecat Galatea natatu:
Denſus, & innexis Aetnæa cacumina ramis,
Qua libet uſque, tegens. illic poſuiſſe cruentam
Aegida, captivamque pater poſt prælia prædam
Advexiſſe datur. Phlegræis ſilva ſuperbit
Exuviis,

331 inflammatura *vulg.* infor. *Baſ. marg.* 332 Atym *Vic.* Acym *Vien. Junt. etiam Clav.* flumen Acin *vulg. ſed repugnat modus ſyllabæ prioris in* Acis, *quæ longa eſt.* flavum *eſt e MS. antiquiſſimo Claverii receptum ab Heinſio. Vid. Not.* 335 qualicet *Baſ. marg. Ald. Clav.* quamlibet *conj. Heinſ.*

fundum Oceanus Orientalis, ut 10, 168. Ita *Rhenus* & *Rhipæi montes* ſeptentrionem ſignant, *Syrtes* meridiem. Nimis diſertus eſſe atque eruditus videtur dolor Cereris.

322 *Cunctabitur*, morabitur, retinebit. Vid. ad 22, 284.

324 *Primum occaſum* intelligit remotiſſimum: poteſt aliquis ab Atlante incipere, & pergere verſus Orientem, ad Hydaspen usque extremum: ut poteſt *primus* cogitari *Hydaspes*.

327 *Exſtincta*, ut non amplius ametur, ut illius, quaſi mortua eſſet, nullus jam ſit reſpectus.

330 *Notæ Aetnæ* mentionem facit, quod Hennæ vicina.

332 *Acis* ex monte Aetna brevi itinere in mare decurrit. Fabulam illius, cum juvenis eſſet, a Polyphemo rivali, ob amorem Galateæ ſaxo oppreſſi &c. copioſe tenerrimeque narrat Ovid. Met. 13, 750. Fluvium deſcribit Cluver. Sicil. 1, 8 p. 114. Hic cum Poëtarum loca, ſolita diligentia congeſſerit, apparet ab omnibus priorem vocalem hujus nominis productam, quam legem a doctiſſimo poëta migratam, nullo modo eſt probabile.

337 *Datur* narratur, Virg. ecl. 1, 19 *Iſte Deus qui ſit, da, Tityre, nobis.* Vid. Barth. hic & ad Stat. Theb. 7, 315 *Aſopos genuiſſe datur.* De *Phlegra* dictum ad 27, 20.

Exu-

Exuviis; totumque nemus victoria vestit.
Hic patuli rictus: hic prodigiosa Gigantum
Tergora dependent, & adhuc crudele minantur
Affixæ truncis facies, immaniaque ossa
Serpentum passim cumulis exsanguibus albent,
Et rigidæ multo suspirant fulmine pelles,
Nullaque non magni se jactat nominis arbor.
Hæc centumgemini strictos Aegeonis enses
Curvata vix fronte levat. liventibus illa
Exsultat Cœi spoliis. hæc arma Mimantis

342 tumulis *vulg. Sed* cumulis *vel sine libris legi jubet Heinf. ut 1, no. 15,39.* 345 fractos *pro* strictos *malit ex MS. Parrhaf. & placet Heinf.* 346 fronde *Plant. marg. Claver.* 347 Caci *Vic. Vien. Plant. marg. & multi MSS.* Zancli *Parrh. Vien. marg.*

Exuviæ Phlegrææ sunt velut tropæa, quæ DI erexere de gigantibus. Vid. v. 354. Similia de Pallene Thraciæ Val. Fl. 2, 17 sqq.

339 Antiquum supplicium δερματῶν, excoriari, ἀσκὸν fieri: quod etiam ab Apolline passus est Marsyas. Ipsum nomen ἀσκῶ derivant Grammatici, ab Asco gigante, quem Bacchus excoriaverit. Vid. Steph. Byz. h. v. & quæ ibi Berkel. *Patuli rictus* in primis horribiles, pellis de facie detracta, vel caput in personam aut galeam formatum: explicat deinde per *affixas truncis facies*. *Tergora*, credo, dixit, ut tanquam de belluis, leonibus v. g. loqui illum sentiamus. *Ossa serpentum* sunt illæ reliquiæ vel sceleti pedum in angues formatorum, a quibus *anguipedes* vocantur. Vid. ad 35, 23. 139 & VV. DD. ad Val. Fl. 2, 28.

343 *Suspirant* dictum capio de perforata passim & trajecta a fulminibus pelle, quæ vulnera ac foramina sunt velut spiracula & spiramenta, quæ commeatum præbent aëri: nisi malis, intra illas pelles & utres excitari incendia & sulphureos vapores, quorum exitus sint velut suspiria. Comparat Parrhasius Aen. 1, 44 *Ajacem exspirantem transfixo pectore flammas*. Et hoc verius esse, suadet v. 350 ubi *fumantia opima Enceladi*. Pelles quia *rigidæ* sunt servant formam corporum etiam perforatæ. Videntur illæ de Asco, de Pallene, de his tropæis, fabulæ ad antiquam de gigantum quibusdam reliquiis persuasionem pertinere. Quæ in Sicilia quam sexto decimo sæculo adhuc viguerit, potest ex Fazello præsertim 1, 1. 6 constare, cujus locum bene longum, & historias bene multas, etiam retulit Cluverius p. 13.

345 De Aegæone ad 33, 47. Hujus exuvias cum C manibus totidemque ensibus vix sustinet arbor cacumine incurvato.

347 *Cœus* centimanus (Apollod. 1, 1. 1) nobile inter gigantas nomen: nobilis etiam *Mimas*, de quo vid. Spanhem. ad Callim. p. 368. Etiam noster illum memorat 37, 85. *Zanclus* quem hic habent libri quidam, fabulosus rex γηγενὴς, terrigena, Zancles, quod antiquum nomen Messanæ fuit. *Cacus* latro plane huc non pertinet.

Suſtinet. hos onerat ramos exutus Ophion.
Altior at cunctis abies umbroſaque late
Ipſius Enceladi fumantia geſtat opima
Summi terrigenum Regis, caderetque gravata
Pondere, ni laſſam fulciret proxima quercus.
Inde timor numenque loco, nemoriſque ſenectæ
Parcitur, ætheriiſque nefas nocuiſſe tropæis.
Paſcere nullus oves, nec robora lædere Cyclops
Audet, & ipſe fugit ſacra Polyphemus ab umbra.
Non tamen hoc tardata Ceres. accenditur ultro
Religione loci, vibratque incerta ſecurim,
Ipſum etiam per itura Jovem. ſuccidere pinus,
Et magis enodes properat proſternere cedros,
Exploratque obiens truncos, rectique tenorem
Stipitis

352 lapſum *vulg.* laſſam *Baſ. marg. & MS. Delr.* 358 infeſta *Ald. & quidam MSS.* 359 ipſum ſeu *Baſ. marg.* petitura *omnes ante Clav.* feritura *MSS.* petat ira *pulchre conj. Barth.* 360 dubitat *Baſ. marg.* 361 abies *Vic.* abiens *omnes editt.* habiles *neſcio unde Barth. & Heinſ.*

pertinet. Sed placuit librariis, quia notior illis erat, quam Coeus, literæ pene eædem. *Spolia* de pelle accipienda: nemo, arbitror, veſtitos aut thoracatos facit gigantas. Idem notat *exutus Ophion* h. e. exuviæ Ophionis.

348 *Ophion* cum Eurynome uxore regnaverat ante Satúrnum & Jovem, quem ideo τῶν Ὀφίωνος ἀρόνων ἄναικτα vocat Lycophron v. 1192 ubi vid. Schol. & Potter.

350 De *Encelado* ad 33, 153.

352 Quod legitur antiquitus, *lapſum fulciret*, non auſim damnare. Nam ſignificat hic fulcire ſuſtinere, impedire ne cadat, ut Ovid. Triſt. 1, 6. 5 *Te mea, ſuppoſita veluti trabe, fulta ruina eſt.*

356 *Polyphemus Cyclops* impius, & contemtor religionum in Euripidæ Cyclope inducitur: & tamen horret ſacram ſilvam, & tropæa Jovis violare. Sed Ceres nunc irata Jovi & DIs omnibus non parcit, quin quo ſanctior eſt lucus, eo magis cupit & velut ardet illum vaſtare.

358 *Incertâ vibrat ſecurim*, quia non curat, quam arborem petat, ſtragem modo vult edere.

359 Solicitor putare, ab ipſo Claudiano eſſe *petitura*, adeo & libri conſentiunt, & ſententiæ aptum eſt. Quod modus Syllabæ repugnat, inter πταίσματα referri poteſt, a quibus nec optimi fuere immunes. Et fluctuaſſe hoc verbum, ut alia, inter tertiam & quartam conjugationem, apertum eſt. Parrhaſius certe concoxit ſilentio, & interpretatus eſt *petitura.*

360 Studioſi hiſtoriæ naturalis in characteribus cedri hic epitheton *enodes* poſſunt obſervare, quod facit illas ædificationibus & contabulationibus aptas.

361 *Obiens* leviſſima mutatione ponere pro *abiens* auſus ſum, quod nimis

Stipitis, & certo prætentat brachia niſu.
Sic qui vecturam longinqua per æquora merces
Molitur tellure ratem, vitamque procellis
Objectare parat; fagos metitur & alnos,
Et varium rudibus ſilvis accommodat uſum.
Quæ longa eſt, tumidis præbebit cornua velis:
Quæ fortis, malo potior: quæ lenta, favebit
Remigio: ſtagni patiens aptanda carinæ.
Tollebant geminæ capita inviolata cupreſſus

362 præcenſet *MSS.* percenſet *Heinſ. 2. quod qui probat, debet, puto, etiam legere* viſu *pro* niſu. 363 vecturus *vulg.* 370 cupreſſi *MSS. meliores judice Heinſ.*

nimis accommodatum huic rei & loco verbum, atque illi inepto alteri nimis ſimile putabam. *Obire* non tantum eſt luſtrare, ut Virg. Aen. 10, 457 *Corpusque per ingens, Lumina volvit, obitque truci procul omnia viſu.* Et 12, 478 de Juturna, *Rapidoque volans obit omnia curru*, cui ſimile Sil. 3, 160 *Crebroque obit omnia viſu*: ſed etiam invadere, ut Sil. 17, 492 *Jamque ardore truci luſtrans fortiſſima quæque Nomina obit ferro.* Et Stat. Theb. 2, 589 *Hos obit atque illos*, ubi bene V. Schol. *Impetit, fevit, vulnerat.* Hæc ita conveniunt ad noſtrum locum, ut putem, vix dubitari poſſe, quin *obiens* ſit a Claudiano.

362 Ceres prehendit arbores, & concuſſu ſtirpis *prætentat brachia* illarum, an poſſint illam jactationem, qua uſura erat, ferre.

364 *Tellure* ſine præpoſitione, ut *humi*, ut *terra marique.*

367 *Cornua* nominat, ut intelligamus *antennas*, quarum extrema utrinque eminentia proprie *cornua* vocantur, ut Virg. Aen. 3, 549 *Cornua velaturum obvertimus antennarum.* Sed optimi etiam Romanorum, non minus quam Græci, *cornua* nominarunt, cum totas antennas vellent intelligi. Ovid. Met. 11, 482 *Ardua, jam dudum, demittite cornua, rector clamat*: nempe cornibus deligatæ ſunt antennæ: tum addit, *Antennis totum ſubnectite velum.* Sil. 14, 389 de navi maxima, *velo cum rapidum hauriret Borean, & cornibus omnes colligeret flatus.*

368 *Lentum* eſt, quod potius flectitur, quam frangitur, & ob id ipſum non temere frangitur, quia poteſt flecti. Hac notione videtur contineri, quidquid eſt in hoc nomine varietatis & pene repugnantiæ, quam perſequitur Iſaacus Voſſius ad Catull. p. 212. Hinc *remis* fere proprium epitheton adjicitur, qui *lentari* dicuntur etiam noſtro 17, 42 i. aliquantum inflecti pulſibus illis.

369 *Stagni* nomine alludit ad etymon, a ſtando & diu manendo. Carina nunquam ſiccatur, ſemper ſtat in aqua, etiam in portu: etiam cum *ſiccas trahunt machinæ carinas* (h. e. totas naves Hor. Car. 1, 4. 2) *Carina* proprie dicta, fundus ille, illa velut ſpina, e qua exeunt utrinque coſtæ navis, madida eſt. Certe cum carina ſicca eſt, navim reliquam non madere amplius, intelligitur.

Ceſpite vicino; quales non rupibus Idæ
Miratur Simois; quales non divite ripa
Lambit Apollinei nemoris nutritor Orontes.
Germanas adeo credas: ſic frontibus æquis
Adſtant, & ſocio deſpectant vertice lucum.
Hæ placuere faces. pernix invadit utramque
Cincta ſinus, exſerta manus, armata bipenni:
Alternaſque ferit, totiſque obnixa trementes
Viribus impellit. pariter traxere ruinam,
Et pariter poſuere comam, campoque recumbunt,
Faunorum Dryadumque dolor. Complectitur ambas,
Sicut erant, alteque levat, retroque ſolutis
Crinibus adſcendit faſtigia montis anheli,
Exſuperatque æſtus, & nulli pervia ſaxa,
Atque indignantes veſtigia calcat arenas.
Qualis peſtiferas animare ad crimina taxos
Torva

374 frondibus *Vic. Vien. Ald. Claver.* 375 exſtant *MSS.* 378 alternansque *MSS.* 380 comas *vulg.* 386 armare *MS. animarum MSS. quod placet Claverio miſc. c. 12. Sic* ruit v. 387 *ſignificabit* eruit.

371 *Idææ cypariſſi* ſunt etiam Virg. Ge. 2, 84.

373 *Lambere* de aquis præterfluentibus noſter etiam 36, 253. *Orontes* Antiochiam prælabitur Syriæ, quæ a laureo nemore Epidaphnes vocatur, ἐπὶ Δάφνης.

381 *Fauni* ſilveſtres DI, *Dryades* nymphæ, quarum etiam fatum ad arbores alligatum eſſe fingebatur; quo reſpectu appellantur Hamadryades. Δρῦς, unde nomen habent, quercum proprie ſignificant: ſed latius patere nomen inde etiam intelligitur, quod ἀκρόδρυα aliarum quoque fructus arborum notant. Hæc igitur ſilveſtria numina dolent ablatis pulcherrimis arboribus.

382 *Retro ſoluti* crines indicant vehementiam motus, adverſo monte currentis Cereris. *Anhelus mons*, non tantum ut *pallida mors*, qui anhelitum movet aſcendentibus; ſed efflans cum fumo ignem Aetna.

386 *Animare* eſt accendere, ut vulgo *vivere* ignis dicitur: & ipſa vica cum igni paſſim comparatur. Euclio Plautinus Aul. 1, 2. 15 interminatur ancillæ, ne ignem alat domi, *Nam ſi ignis vivet, tu exſtinguere extempulo.* Verbum *animare* hic illuſtrat Heinſius. *Taxus* convenit facibus furiarum quod venenata & mali ominis arbor eſt. Apud Stat. Theb. 11, 93 conqueritur Megæra, *Hebet infera cælo Taxus*, inferis nata & adſueta fax, apud ſuperos vim ſuam perdit. V. Schol. *Furiæ de taxo arbore dicuntur habere faces.*

Torva Megæra ruit; Cadmi ſeu mœnia poſcat;
Sive Thyeſteis properet fævire Mycenis.
Dant tenebræ Maneſque locum, plantiſque reſultant
Tartara ferratis: donec Phlegethontis ad undam
Conſtitit, & plenos excepit lampade fluctus.
Poſtquam perventum ſcopuli flagrantis in ora;
Protinus arſuras adverſa fronde cupreſſus
Faucibus injecit mediis, lateque cavernas
Texit, & undantem flammarum obſtruxit hiatum.
Compreſſo mons igne tonat, clauſusque laborat
Mulciber. obducti nequeunt exire vapores.
Coniferi micuere apices. crevitque favillis
Aetna novis. ſtridunt admiſſo ſulfure rami.
Tum, ne deficerent tantis erroribus ignes,

387 limina *MSS.* 390 in unda *vulg.* 391 accepit *vulg.* ſuſcepit *MSS.* 392 ferventis *Plant. marg.* 393 averſa *vulg.* fronde *Plant. marg.* 397 hærere *Ald. & ſcripti meliores judice Heinſio, qui etiam conjicit*, obductique negant hærere. *Reliqui ego, quod editum adhuc eſt, & intelligo.* 399 ſtrident *vulg.*

387 *Cadmi mœnia*, Thebas, theatrum tragicorum ſcelerum in filiis Oedipi: Mycenis celebratæ epulæ Thyeſteæ, de quibus ad 1, 171.

389 *Tenebræ* inferorum & *Manes* defunctorum *dant locum* deſcendenti ad Phlegethonta fluvium Megæræ. Huic *plantas ferratas* tribuit, h. e. ferreas, quæ lædi ab igne non poſſint.

391 *Lampade*, face, non ſatis proprie. Sed fax præſtat vicem lampadis, & contra. *Fluctus* vocat ignes, quia Phlegethon eſt fluvius. Perpetua eſt analogia & velut paralleliſmus fluidorum corporum aëris, ignis, aquæ &c.

392 Hactenus de furia: nunc de Cerere. Hæc aſcendit in cacumen & ad *ora ſcopuli flagrantis*, hoc eſt, ad cratera Aetnæ.

393 *Adverſa fronde*, inverſis arboribus, ut frons tenuis & concipiendæ ſpargendæque flammæ aptior, prius occurrat igni.

394 Magnitudinem arborum, quibus uſa eſt pro facibus Ceres, ea re indicat quod illarum frondes & cacumina regere, implere, obſtruere cavernas ignem vomentes potuere.

396 *Laborat Mulciber*, Vulcanus h. e. ignis, redactus velut in anguſtias, laborat, æſtuat, difficultatem ſentit.

398 *Coni* fructus cupreſſorum videntur primum & proprium hoc nomen habuiſſe. Vid. Serv. ad Virg. Aen. 3, 680 ubi ſunt *Coniferæ cypariſſi*. Idem epitheton noſtro *pinus* 33, 204. *Micare* ad ſubitum motum & ſalientes flammas pertinet, quales in junipero & ſimilibus accenſis obſervantur: hinc etiam ſunt illæ ſubitæ favillæ.

400 *Tantis erroribus*, tam incerto ac forte longo, cui accingebatur,

Semper inocciduos insopitosque manere
Jussit, & arcano perfudit robora succo;
Quo Phaëthon irrorat equos, quo Luna juvencos.
Jamque soporiferas nocturna silentia terris
Explicuere vices: laniato pectore longas
Inchoat illa vias, & sic ingressa profatur.
„*Non tales gestare tibi, Proserpina, tedas*
Sperabam: sed vota mihi communia matrum,
Et thalami festæque faces, cæloque canendus
Ante oculos Hymenæus erat. Sic Numina fatis
Volvimur, & nullo Lachesis discrimine sævit?
Quam nuper sublimis eram, quantisque procorum
Cingebar

403 jugales *MSS.* juvencas *MS.*

batur, itineri ne ignes & faces deficerent: quam mox enim arbor combusta esset?

402 *Robur* ergo universim arborem duram, atque resistentem destructioni notat, licet proprium deinde quercui factum sit.

403 *Phaëthonta* hic ipsum Solem esse, apparet. Homericum epitheton, Ἥλιος Φαέθων, Ιλ. Λ, 734. Hinc Virg. Aen. 5, 105 *Phaëthontis equi.* Hi debent ignis valde patientes esse. *Lunæ* currui (qui idem Noctis est 33, 275) hic & 44, 61 *juvencos* tribuit noster. *Juvencas* Auso. Epist. 5, 1 p. 589 *Tertia fissipedes renovavit Luna juvencas* i. tres menses abiere, certe tertius mensis agitur. Vid. Toll. Et Epist. 19, 3 p. 655 *Jam succedentes quatiebat Luna juvencas. Tauri* vocantur apud Fulgent. Mythol. 1 p. 618 Stav. *Luna — bijugis conscenderat æthera tauris.* Astrologi etiam Taurum, sidus, illi assignarunt. Porphyr. de Nymphar. antro p. 119 pr. Barnes. Ἐποχεῖται ταύρῳ Σελήνη, καὶ ὕψωμα σελήνης ὁ Ταῦρος Invehitur Luna, Dea, tauris: & fastigium lunæ, planetæ, in quo potentissime agit, est signum Tauri. Passim in nummis illum Lunæ vel Dianæ currum juvencis junctum deprehendas, vt Deliorum apud Gessnerum T. 18 n. 18. Caracallæ apud eundem T. 141 n. 11 & 143, 6. Philippi ibid. 179, 23.

405 *Explicandi* verbum videtur phantasian habere veli expansi, quale Nocti & Dianæ addere solent monimenta antiqua.

409 *Cælum* in talibus non terræ, qua vivorum hominum sedes est, sed inferis opponitur & Manium sedibus.

411 *Volvimur* habet respectum ad fusum illum quem torquet Parca, qui revolutione sua fila format. Sed quod fato subjicit hic Deos, non videtur pertinere ad brutam aliquam necessitatem. Hic fatum est cupiditas Plutonis, & voluntas, edictum, effatum Jovis: quod indicat mox v. 419.

412 De illis *procorum studiis* dixerat 33, 133.

Cingebar ſtudiis! quæ non mihi pignus ob unum
Cedebat numeroſa parens? Tu prima voluptas,
Tu poſtrema mihi: per te fecunda videbar.
O decus, o requies, o grata ſuperbia matris:
Qua geſſi florente Deam: qua ſoſpite nuſquam
Inferior Junone fui: nunc ſqualida, vilis.
Hoc placitum patri. Cur autem adſcribimus illum
His lacrimis? Ego te, fateor, crudelis ademi,
Quæ te deſerui, ſolamque inſtantibus ultro
Hoſtibus expoſui. Raucis ſecura fruebar
Nimirum thiaſis, & læta ſonantibus arvis
Jungebam Phrygios, cum tu raperere, leones.
Accipe, quas merui, pœnas. en ora fatiſcunt
Vulneribus, grandeſque rubent in pectore ſulci.
Immemor en uterus crebro contunditur ictu.
Qua te parte poli, quo te ſub cardine quæram?
Quis monſtrator erit? quæ me veſtigia ducent?
Quis currus? ferus ipſe quis eſt? terræne marisne
Incola? quæ volucrum deprendam ſigna rotarum?
Ibo,

417 nunquam *vulg.* 418 *pro* vilis, vultus *MS.* viſus *conj. Heinſ. Genitivo Græco.* 421 ſolam, quæ *vulg.* ſolamque *Heinſ. qui tamen malit* quæ ſolam. 423 armis *vulg.* 425 onerata *Baſ. marg.* 430 *pro* ipſe, ille *vulg.* 431 viarum *Baſ. marg. Plant. marg.*

417 *Geſſi Deam*, perſonam & felicitatem Deæ, beata fui, venerabilis fui, uti Deam decet.

419 Primo adſcribit lacrimis ſuis Jovem, vel, quod idem eſt, aſſignat calamitatem ſuam Jovi, patri rerum omnium: mox mutata ſententia ſe accuſat.

422 *Rauci thiaſi* propter inconditas & diu continuatas ac pene furioſas voces, *thiaſus* h. e. choreas ac ſaltationes, & ſacra illa Cybeleia obeuntium. Vid. 33, 205.

525 Inducitur hic Ceres ἑαυτὴν τιμωρημένη ut Terentianus ille Menedemus. *Ora fatiſcunt vulneribus*, rimas accipit vultus, inſtar vaſis e ligno fatiſcentis, ab unguibus quibus illum laceravi. Sic pectus laniavit v. 403. Hos hic appellat *ſulcos*.

427 Mira junctura, *Immemor uterus*. Nempe hoc vult, Debebat me ipſe venter admonere meæ Proſerpinæ.

430 *Feras*, raptor, quales centauri, quales illi gigantes cum anguinis pedibus.

431 De curru & rotis acceperat ab Electra, hic v. 236.

Ibo, ibo quocumque pedes, quocumque jubebit
Caſus. ſic Venerem quærat deſerta Dione.
Efficietne labor? rurſus te, nata, licebit
Amplecti? Manet ille decor? manet ille genarum
Fulgor? an infelix talem fortaſſe videbo,
Qualis nocte venis? qualem per ſomnia vidi?„
Sic ait, & prima greſſus molitur ab Aetna;
Exitiique reos flores, ipſumque rapinæ
Deteſtata locum ſequitur diſperſa viarum
Indicia, & pleno rimatur lumine campos,
Inclinatque faces. omnis madet orbita fletu.

Omnibus

434 proficietne *MSS.* 436 tandem *primi edd. quod vehemens videtur.* 442 omnis perit *ex uno MS. Heinſ.*

433 Imprecatur matri Veneris eam calamitatem, talem laborem.

437 *Qualis nocte* venerit ad matrem Proſerpina, dictum ſupra v. 69.

442 *Inclinat faces* ad terram, ut faciunt, qui ſedulo quærunt aliquid. *Omnis orbita*, quam ita perſequitur, *madet* a *fletu* & lacrimis illius: *perire* ut poſſit *omnis orbita a fletu*, quibus fluminibus opus eſſet?

443 *Omnibus* ſibi obviis vel DIs vel Semideis (nam homines metuo ut conſpectum illius ferre tum potuerint) *admugit*, cum gemitu eos rogat de filia ſua. Non dedecet hoc verbum dolorem Cereris furentis. Sic Sibylla Virgiliana, 6, 99 *antro remugit.* Et Ceres *Terra* quoque mater eſt, cui *mugitum* omnes tribuunt. Et ſtatim videbimus *inſanos* ejus *ululatus* a Statio commemorari.

Porro *in æthere* qui poſſint *ſulci* eſſe, non puto intelligere quemquam. Non agitur hic de lucida ſemita Deorum, qualem Martis deſcribit noſter 1, 102, ac Theodoſii de qua 7, 162: aut qualis eſt quem Iris *fuga ſecuit ſub nubibus arcum* Aen. 5, 658 & 9, 15. Hi ſulci momentanei ſunt, neque inveniuntur accenſis facibus. Hæc eſt ratio, cur antiquam omnium librorum lectionem repoſui, conſentientem præſertim cum loco Statii, quem ob oculos habuiſſe noſter jam olim viris doctis viſus eſt, quique hic omitti ſine damno lectorum non poteſt. Sic autem ille Theb. 12, 270 de Argia mariti Polynicis cadaver inter funera requirente, *Qualis ab Aetneis accenſa lampade ſaxis Orba Ceres magnæ variabat imagine flammæ Auſonium Siculumque latus, veſtigia nigri Raptoris vaſtosque legens in pulvere ſulcos. Illius inſanis ululatibus ipſe remugit Enceladus* &c. Hic locus firmare mihi & lectionem propoſitam & interpretationem videtur.

444 Adhuc iter ſ. errorem terreſtrem deſcripſit: nunc, ut per maria ierit, quod ſe facturam dixerat v. 319. *Quacunque* ergo Ceres

Omnibus admugit. Quacumque it in æquore, fulvis
Adnatat umbra fretis, extremaque lucis imago
Italiam Libyamque ferit. clareſcit Etruſcum
Litus, & accenſo reſplendent æquore Syrtes.
Antra procul Scyllæa petit, canibuſque reductis
Pars ſtupefacta ſilet, pars nondum exterrita latrat.

RELIQUA DESIDERANTUR

443 quocunque iit *Scal. poët. 5, 14 qui hunc locum de cetero ita repræſentat, ut a nobis factum, niſi quod, typorum errore, ut videtur, pro* admugit, *eſt* adjungit. 444 externaque *Baſ. marg. Scal. l. c.*

Ceres *it in æquore*, *umbra* h. e. imago facium *adnatat fretis*, h. e. niſi fallor, propagatur ad litora. Placet hic etiam facere, ut prætermiſſa vel non ſatis certe declarata in Theſauris revocem. *Freti* derivatio Varroniana a *fervendo* ibi propoſita, vera videtur. Favet nomen *defrutum* quod velut *defretum* eſt, fervendo minutum. *Freta* dici loca maris, ubi maxime fervet atque æſtuat mare, qualia ſunt omnino anguſtiæ, ſed etiam litora, conſideratio exemplorum etiam Ciceronianorum poteſt docere. V. G. pro Mure. c. 17 de motibus popularibus, *Quod fretum, quem Euripum tot motus -- habere putatis.* Hinc Metaphora honeſta Lucret. 4, 1025 *Aetatis freta* pro fervore illo pubeſcentis adoleſcentiæ dixit. Et ille poëtici plus ſatis ingenii homo Florus 1, 26. 9 populo ipſi Ro. *fretum adoleſcentiæ* tribuit, *ſecundam ætatem*, *in qua totam Italiam armis ſubegit.* Poëta noſter *fulva* facit *freta*, quatenus conceptum ignis ſplendorem referunt.

445 Eſt hic Epexegeſis. Lux de facibus Cereris a fluctibus repercuſſa *Italiam Libyamque ferit.* Itaque hinc illuſtratur Etruſcum litus, ab altera & oppoſita parte *reſplendent Syrtes* in Africæ litoribus. *Accenſum æquor* conſulta figura ut paſſim *accendi*, *incendi*, *ardere*, *ignis*, *flamma*, de ſplendido colore & radiis repercuſſis dicuntur.

447 *Pars Scyllæorum antrorum* (neque enim hic unum monſtrum fingit, ſed, ut res eſt, regionem maris ſcopuloſam) præ ſtupore flammarum *ſilet*, *reductis* præ metu latratoribus illis *canibus* &c.

XXXVII

CL. CLAUDIANI GIGANTOMACHIA*

Terra parens quondam cæleſtibus invida regnis,

Tita-

Non habet Editio Vicentina.

* Pœmatium hoc quod mutilum ad nos pervenit, ex Græco Claudiani Latinitate donatum aut ab ipſo Claudiano aut ab alio temporum iſtorum ſcriptore exiſtimo. Idem quoque mihi perſuadeo de Epiſtola ad Hadrianum & Idylliis nonnullis, qualia Phœnix, Hyſtrix, Torpedo, Nilus & Magnes. ut enim aliquid Claudianeum in iis facile agnoſcas, ita languent numeri plerumque, & raro ad auctoris noſtri hac in parte felicitatem adſurgunt. nec acceſſerim iis, qui ſeni & effœto iſta excidiſſe opinantur. a D. Hieronymo ex Gigantomachia incerti hæc citantur,

Quo fugis, Encelade? quaſcunque acceſſeris oras,
Sub Jove ſemper eris.

quæ huic poëmatio non vana conjectura accenſeri poſſint. Græce quidem Gigantomachiam ſcripſiſſe Claudianum teſtis omni exceptione major Arſenius in Apophthegmatis, ex quo fragmentum primi edendum curavimus. noſter ipſe præfatione v. 1 Conſ. Hon. (27,17)

Enceladus mihi carmen erat vinctuſque Typhœus.

Ejus Gigantomachiæ partem in Sicilia ſuo tempore inventam vir ſummus Petrus Bembus affirmat Epiſtola ad Politianum. verba ejus apponam. *Reddidere mihi Sicilienſes negotiatores codicillos tuos, quibus petebas, ut Conſtantinum convenirent, atque ab eo tibi Claudiani Gigantomachiam, quam habere illum audieras, impetrarent.* & mox, *Verum quam habet Conſtantinus Gigantomachiam, ea potius blattomachia eſt. Etenim annis ſuperioribus, dum inter vetuſtos ac jam prope defletos libros, quos ei non doctus homo quidam dono dederat, ſingula ipſe (ut ſui moris eſt) diligenter inſpiceret, cum Heſiodi fragmentis in charta extremæ paginæ proxima, Claudiani Gigantomachia titulum reperit, & pauculos tantummodo hexametros; tum alteram iterum chartam, in qua opus deſinebat. cætera tineæ depopulaverant, ita ut legi non poſſent. hæc quoque ipſa corrupta & infida ſatis, ut quæ ab indoctis librariis deſcribuntur. Igitur quæ habui, ita ut erant, huic epiſtolæ ſubtexui. quanquam in illis ipſis, quæ deſiderantur, non valde multum amiſimus. Nam ex verſuum numero, quem eo in libro eique operi librarius ſupputavit, Gigantomachiam omnem carminibus* CXLV *conſtare tumet videbis. ut credibile plane ſit, Claudianum eo in poëmate conſcribendo luſiſſe potius, quam ullum poëtæ ſibi nomen quæſiviſſe.* Hæc Bembus & ex illo Heinſius, qui in altera editione monet, Barthii eandem de his ſententiam, & carmen Græcum ab Arſenio huc repetitum, ſerius fuiſſe a ſe deprehenſum.

1 Non deſtinavit, credo, auctor carminis juſtum opus gigantomachiæ:

Titanumque ſimul crebros miſerata dolores,
Omnia monſtrifero complebat Tartara fœtu,
Inviſum genitura nefas: Phlegramque retexit
Tanta prole tumens, & in æthera protulit hoſtes.
Fit ſonus. erumpunt Erebo, necdumque creati
Jam dextras in bella parant, ſuperoſque laceſſunt,
Stridula volventes gemino veſtigia lapſu.
Palleſcunt ſubito ſtellæ, flectitque rubentes
Phœbus equos, docuitque timor revocare meatus.
Oceanum petit Arctos, inocciduique Triones
Occaſum didicere pati. tum fervida natos
Talibus hortatur genitrix in prælia dictis:
„O pubes

2 labores *MS.* 3 cœtu *vulg.* 6 er. crebris *Vien.* crebri *al.* erebi *MS.* nondumque *vulg.* 10 cogitque *conj. Heinſ.* 12 voluere *vulg.* optavere *Barth. ex MS.* cum ferv. *MSS.*

chiæ: ſed Idyllion tantum vel eclogam: eaque ipſa ſimplicem potius narrationem habet, non ſplendorem aliquem Poëticum. Neque vero a nobis hic aliquis exſpectet enarrationem hujus argumenti, quod ab Homero inde atque Heſiodo poëtæ omnes, ſed ſuo unusquisque modo tractarunt, quos in concordiam aliquo modo, diſtinguendis pluribus bellis, revocare, catalogum texere gigantum, qualem Argonautarum dedit Burmannus, Græcos componere cum Latinis, cenſuram agere recentiorum, in primis Eilardi Belli Friſii, cujus Belli Gigantei libri IV habentur in prima parte Deliciarum poëtarum Belgicorum, non injucundum fuerit, nec forte ad antiquitatis cognitionem & poëticam facultatem augendam inutile; ſed nec otii noſtri, quod nunc eſt, nec hujus inſtituti. Et neſcio an mereatur hic libellus, aut hoc fragmentum, operoſos Commentarios.

2 Ponit itaque auctor, ante hanc quam deſcribere modo aggreditur Gigantomachian fuiſſe aliam, qua victi Titanes, atque in Tartarum detruſi ſint. Huc pertinet *Phlegræ retecta*, de qua dictum ad 27, 20. Huc Tityos v. 25.

5 Tellus etiam apud Heſiodum Theog. 147 it. 617 ſuos filios primum intra viſcera ſua, ubi & *Erebus*, continet, deinde ubi iraſcitur DIs ſuperis, vel aliis Titanibus, eos emittit.

8 *Stridula veſtigia* vocat, cum reſpectu ad ſibilum ſerpentium, quos horribiles duo pro pedibus habent gigantes, quosque probabiliter illis tribuunt, quia ſunt terræ filii, ſub terris habitant.

11 *Arctos*, urſa minor, nunquam occidit his, qui in Zona ſeptentrionali temperata habitant: neque *Triones* alii ſeptem, quibus conſtat urſa major. V. ad 22, 458 & compara 35, 89 quem locum aut imitatus eſſe hic auctor, aut ſi idem eſt utriusque, in mente habuiſſe videtur.

„*O pubes domitura Deos, quodcumque videtis,*
Pugnando dabitur. Præstat victoria mundum.
Sentiet ille meas tandem Saturnius iras.
Agnoscet, quod Terra potest. Sic viribus ullis
Vincor: cur Cybele nobis meliora creavit?
Cur nullus Telluris honos? cur semper acerbis
Me damnis urgere solet? Quæ forma nocendi
Defuit? hinc volucrem vivo sub pectore pascit
Infelix Scythica fixus convalle Prometheus.
Hinc Atlantis apex flammantia pondera fulcit,
Et per canitiem glacies asperrima durat.
Quid dicam Tityon, cujus, sub vulture sævo,
Viscera nascuntur gravibus certantia pœnis?

Sed

16 sentiat *vulg.* 17 agnoscat, quid *vulg.* cognoscet quid *Vien.* cognoscat quod *Barth. e MS.* agnoscet quod *Ald. quem sequor.* si curribus illis *MS.* cur viribus illis *conj. Heinf.* si vir. *vulg.* 18 *pro* nobis, vobis *MS. quod placet Heinf.* 19 quæ semper *MSS.* qui *vulg.* 21 nullo sub *MS.* recidivo *conj. Barth.* fibroso *conj. Heinf.* 23 sidera *MS.* 24 *Abest ab optimo MS. hic versus.*

16 Hunc usum pronominis *ille*, cui interdum *ipse* substitutum ibant critici, illustrant Heins. ad Virg. Aen. 7, 110 & Brouckh. ad Tib. 1, 4. 19.

17 *Quod terra potest*, tanto lubentius revocavi, quod illud *quid potest* Solœcismum sapit.

19 *Cybele*, quæ eadem Rhea, mater Jovis & fratrum: eadem, ex aliis fabulis, Tellus.

19 Illud *semper* etiam ponit bella quædam superiora cum filiis Terræ, s. Titanibus, in quo numero nominat hic Promethea, Atlantem, Tityon. Nempe ille Caucaso affixus, de quo est tota Aeschyli Tragœdia, & Dialogus Lucianeus.

23 *Atlanta* pœnæ causa cœlum ac terram sustinere, apparet ex Aesch. Prom. vincto v. 348. De genere illius, ut nempe de aliis omnibus, poëtæ dissentiunt: nam Aeschylus l. c. Oceani fratrem facit, atque adeo Cæli s. Aetheris ac Terræ filium: alii Japeti & Clymenes filium, fratrem Promethei, quorum patruus Oceanus. Vid. Munck. & Staver. ad Hygi. fab. 1 p. 10.

23 *Flammantia pondera* sunt sidera, quæ videtur facere massas graves, ignitas, quale quid de Sole antiqui Physici philosophabantur, cum μύδρον dicerent, vel λίθον διάπυρον. Vid. Menag. ad Diog. Laërt. 2. 8.

24 Acumen videtur quærere in eo, quod, cum flammantia pondera sustineat Atlas, idem tamen perpetua glacie canus sit.

25 *Tityon, terræ omniparentis alumnum* Aen. 6, 595, pulchre describit Claudianus 35, 337.

Sed vos, o tandem veniens exercitus ultor,
Solvite Titanas vinclis; defendite matrem.
Sunt freta, sunt montes. noſtris ne parcite membris.
In Jovis exitium telum non eſſe recuſo.
Ite, precor; miſcete polum, reſcindite turres
Sidereas. Rapiat fulmen ſceptrumque Typhœus.
Enceladi juſſis mare ſerviat. alter habenas
Auroræ pro Sole regat. te Delphica laurus
Stringat, Porphyrion, Cirrhœaque templa teneto.„
His ubi conſiliis animos eluſit inanes;
Jam credunt viciſſe Deos, mediisque revinctum
Neptunum traxiſſe fretis. hic ſternere Martem
Cogitat, hic Phœbi laceros divellere crines.
Hic ſibi promittit Venerem. ſpiratque Dianæ
Conjugium. caſtamque cupit violare Minervam.
Interea Superos prænuntia convocat Iris,

Qui

27 ultro *MS.* 28 *Poſt hunc verſum hiatus unius verſus in MS.* 29 veſtris nec *vulg.* 31 reſtinguite turbas *MSS.* 35 Porfurio *MS.* tenebis, tenebris, tenebit, tenebo *MSS.* tenebunt *conj. Barth.* 38 vadis *MS.* 39 devellere *vulg.* 40 ſperatque *vulg.*

29 *Freta* hic univerſim pro marium omni genere poni puto, quatenus commovetur & *fervet*, unde nomen eſſe putamus. Vid. ad 36, 444.

32 *Typhoëa* ultimum Terræ filiorum facit, & horribilem illius deſcriptionem ponit Heſiodus Theog. 821 ſqq. deinde ait illum deſtinatum a matre ut imperaret in locum Jovis, Καί κεν (v. 836) ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἄναξεν, Εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε πατὴρ κ. τ. λ. Sed frequens illius & Enceladi jam facta eſt mentio.

32 *Habenas Auroræ* pro die ponit, quæ præcurrere diem ſoleat. De *habenis* ad 1, 1 conjecturam dedimus: ſed quæ ad hunc locum accommodari non poteſt. Ceterum hic etiam Solem, quod facere ſolent, ab Apolline diſtinguit.

35 *Stringat* eſt coronet, arcte circumdet caput tuum.

36 *Eludere animos*, de vi præpoſitionis quam habet in *emicare*, *emergere*, *evehere*, & ſimilibus, videtur ſignificare in altum ludere, ludendo & illudendo, mentiendo & vanis promiſſis extollere. Hoc facilius eſt in animo *inani*, qui facilius, impletur falſis, inflatur, extollitur.

42 *Iris prænuncia* Deorum, ut 36, 1 hic nihil aliud ſignificat quam *nunciam* vel miniſtram. Nempe qui faciendum aliquid denunciat, is eo ipſo prænunciat, quid futurum ſit. Sic *præcipere* vulgo

Qui fluvios, qui ſtagna colunt. cinguntur & ipſi
Auxilio Manes. nec te, Proſerpina, longe
Umbroſæ tenuere fores. Rex ille ſilentum
Lethæo vehitur curru, lucemque timentes
Inſolitam mirantur equi, trepidoque volatu
Spiſſas cæruleis tenebras e naribus efflant.
Ac, velut hoſtilis cum machina terruit urbem,
Undique concurrunt arcem defendere cives:
Haud ſecus omnigenis coëuntia Numina formis
Ad patrias venere domos. tum Jupiter infit:
„*O numquam peritura cohors. o debita ſemper*
Cælo progenies, nulliſque obnoxia fatis:
Cernitis ut noſtrum Tellus conjuret in orbem
Prole nova, dederitque alios interrita partus?
Ergo, quot dederit natos, tot funera matri
Reddamus. longo maneat per ſæcula luctu,
Tanto pro numero paribus damnata ſepulcris.„

Jam

45 ipſe *conj. Barth. Sed vid. no. ad 16.* 46 invehitur *malit Heinſ.* 49 proruit *vel* verberat *conj. Heinſ.* 51 turmis *vulg.* 58 per ſingula *vulg.* ſæcula *etiam Baſ. marg. pro* luctu, ductu, curſu *al.*

vulgo & *prædicere* apud Nepotem 2, 7. 3 eſt jubere, dicere quid faciendum ſit.

46 Comparetur 35, 193 & quæ dixi ad v. 11.

48 *Cæruleas naves* utrum ob furvum equorum colorem, an ab exeunte vapore obſcuro, dixerit, & an pulchre dixerit? non pronunciaverim.

51 *Formas omnigenas* ſumſere DI in pugna contra gigantas. Sic *Rhoecum retorſit leonis unguibus horribilique mala* Bacchus apud Hor. Car. 2, 19. 23. Sed metui illam in animalia deorum mutationem in iſto bello tribuunt Parides, & Bacchum in capro latuiſſe canunt, apud Ovid. Met. 5, 326. Ex illa re ortam eſſe putabant homines illam Aegyptiorum rationem ſub animalium imagine colendi Deos. Vid. qui magno numero laudantur a VV. DD. ad Ovid. l. c. & ad Hygi. fab. 196. Add. Diod. Sic. 1, 86 & quæ ibi Weſſel.

53 *Debita cælo ſemper progenies*, quos ſemper habere cælum, ſemper frui honore divino, fatum eſt: quod ſtatim addit, *nullis obnoxia fatis*, primum ipſo numero plurali varietas & inconſtantia quædam in eo, qui obnoxius illis eſt indicatur, deinde hoc nomen *obnoxius* triſte quiddam atque adverſum notat cui quis *ob noxam* aliquam ſuam ſubjectus ſit.

56 *Interrita* ſuperiorum contra ſuos Titanas bellorum exitu, *alios* novosque partus dedit Terra.

58 *Manere luctu*, omiſſa præpoſitione, duriuſculum: ſed pluribus

Jam tuba nimborum ſonuit: jam ſigna ruendi
His æther, his terra dedit: confuſaque rurſus
Pro domino Natura timet. Diſcrimina rerum
Miſcet turba potens. nunc inſula deſerit æquor:
Nec ſcopuli latuere mari. quot litora reſtant
Nuda! quot antiquas mutarunt flumina ripas?
Hic rotat Aemonium præduris viribus Oeten:
Hic juga connixis manibus Pangæa coruſcat.
Hunc armat glacialis Athos: hoc Oſſa movente
Tollitur. hic Rhodopen Hebri cum fonte revellit,
Et ſocias truncavit aquas, ſummaque levatus
Rupe Giganteos humeros irrorat Enipeus.

61 bis æther, bis *vulg.* 66 Aemoniam *MS.* artubus *Cuj.*
67 cunnixus, convexis *MSS.* 69 ponte, ſponte, parte *MSS.*
70 volutus *ex MS. malit Heinſ. quod receptum in ed. 2.*

bus locis ſuſpectum mihi hoc carmen.

61 *His*, DIs, *æther* ſ. cælum, *bis*, Gigantibus, *Terra* mater.

62 *Naturam* hic etiam facit perſonam, a DIs & rebus ceteris diſtinctam, ut 35, 371. Noſtri *mundum* ſolentita appellare. Suſpenſis animis exſpectant privati, quis rerum potiturus ſit, ut grex boum tauris certantibus, ut in gallorum certamine cohors. Ceterum quæ jam ſequitur deſcriptio, ejusque ſimiles, ſuadent gigantomachias excogitatas ad reddendam rationem qualemcunque inſignium mutationum, quæ aliam aliamque faciem orbi, quem habitamus, intulere, quas ſub tali imagine & magnifice proponere, & juniorum phantaſiæ ac memoriæ imprimere ſe ſperabant. De Aetna & Phlegræis campis, res manifeſta.

64 Videtur duas res oppoſitas dicere. *Inſula deſerit æquor*, non ampliùs videtur inſula ſed continens, ſubducta aqua. Nunc ſcopuli, eminere adhuc viſi & minari cælo, *latuere mari* ſubmerſi.

67 *Pangæum* & *Athon* etiam conjunxit Claudianus 3, 336. Hic præſertim locus ingenio illo dignus videtur. Quanti ſunt, qui *coruſcant*, h. e. celeri motu vibrant & iaculantur montes, qui cum monte fontes fluminum tollunt?

70 *Truncántur aquæ ſociæ* Hebri, ab aliis fluminibus invectæ capite ſuo.

71 Magnifica imago. Conati ſunt gigantes inter alia (Virg. Ge. 1, 282) *Oſſæ frondoſum involvere Olympum.* Ex Olympo delabitur *Enipeus*; hic una ſublatus nequidem perfundit, ſed tantum *irrorat Giganteos humeros.* Alius eſt Theſſaliæ Enipeus Pharſalum præterfluens, de quo ad 26, 183.

Subſidit patulis tellus ſine culmine campis,
In natos diviſa ſuos. Horrendus ubique
It fragor, & pugnæ ſpatium diſcriminat aër.
Primus terrificum Mavors non ſegnis in agmen
Odryſios impellit equos, quibus ille Gelonos,
Sive Getas turbare ſolet. Splendentior igni
Aureus ardeſcit clipeus, galeamque nitentes
Arrexere jubæ. Tunc concitus enſe Pelorum
Tranſigit adverſo, femorum qua ſine volutus
Duplex ſemiferi connectitur ilibus anguis,
Atque uno ternas animas interſicit ictu.
Tum ſuperinſultans avidus languentia curru
Membra terit, multumque rotæ ſparſere cruoris.
Occurrit pro fratre Mimas, Lemnumque calentem
Cum

72 ſubſedit *al.* 74 ſit fragor *malit Heinſ.* 80 qua parte *vulg.* ſine *Ald. & MSS.* 82 trinas *al.* 83 dum -- avido *conj. Barth.* dum -- rapido *conj. Heinſ. pro* curru, curſu *MS.* 84 cruorem *vulg.* 85 accurrit *conj. Heinſ.* cadentem *MSS.*

72 Quam diu montes ita in manibus gigantum & in altum ſublati erant, iis locis planities & campi erant, ſine *culmine*, aut eminentia.

74 *Aër* eſt illud ſpatium inter utramque aciem medium, in quo deinde concurritur, μεταίχμιον.

76 *Odryſæ* in Thraciæ populis celebriores: ab his quidquid Thracium eſt, aut Septentrionale, aut Martium denique, quod Mars proprium Thraciæ gentis numen erat, *Odryſium* poëtæ vocare ſolent.

79 *Arrexere* galeam jubæ, h. e. altiorem, terribilioremque adeo fecerunt videri.

81 *Duplex anguis*, pro duobus pedibus, *connectitur ilibus ſemiferi* gigantis. *Ilia ſemifera* non videntur dici, ſed *ſemifer* eſt totus gigas, Pelorus, quod ipſum nomen monſtrum, & prodigium notat, & datum uni de promuntoriis tribus magnis Siciliæ. Cui hoc epitheton non minus quam Centauris, quorum pæne proprium eſt, convenit.

82 *Ternas animas* habere dicas Pelorum, unam humanam ſuperum corpus ad ilia usque animantem, duas ſerpentinas, quibus vivant duo qui pro pedibus ſunt, ſerpentes.

85 Hunc locum expreſſit Sido. Apollin. car. 15, 25. Sed ponamus aliquot verſus, *Hic rotat excuſſum vibrans in fidere Pindum Enceladus, rapido ſit miſſilis Oſſa Typhœo Porphyrion Pangæa rapit, Rhodopenque Adamaſtor Strymonio cum fonte levat, veniensque ſuperne Intorto calidum veſtinguit flumine fulmen. Hic Pallas Pallanta petit, cui Gorgone viſa Invenit ſolidum jam lancea tarda cadaver.*

Cum lare Vulcani ſpumantibus eruit undis:
Et prope torſiſſet, ſi non Mavortia cuſpis
Ante revelato cerebrum fudiſſet ab ore.
Ille viro toto moriens, ſerpentibus imis
Vivit adhuc ſtridore ferox, & parte rebelli
Victorem poſt fata petit. Tritonia virgo
Proſilit, oſtendens rutila cum Gorgone pectus,
Adſpectu contenta ſuo, non utitur haſta.
Nam ſatis eſt vidiſſe ſemel. primumque furentem
Longius in faciem ſaxi Pallanta reformat.
Ille, procul ſubitis fixus ſine vulnere nodis,
Ut ſe letifero ſenſit durescere viſu,
(Et ſteterat jam pæne lapis) „*Quo vertimur?* inquit,
Quæ ſerpit per membra ſilex? qui torpor inertem
Marmorea me peſte ligat?„ Vix pauca locutus,

88 relevato *Ald.* & *MS.* revelatum *MS.* relaturo *MS.* celebrato *MS.* *unde* terebrato *dedit Heinſ.* fud. ab ore cerebrum *MS.* 91 ferit *MSS.* 92 obtendens *malit Heinſ.* 94 ferentem, frementem *MS.* ruentem Longius, *vel* frementem Anguibus *conj. Heinſ.* 95 *pro* faciem, formam *MSS.* 99 qui *vulg. Sed* quæ *MSS.* & *uſus Claudiani.*

cadaver. Hic Lemnum pro fratre Mimas contra Aegida torquet, Impulſumque quatit jaculabilis inſula cœlum Plurimus hic Briareus populoſo corpore pugnat, Cognatam portans aciem, cui vertice ab uno Cernas ramoſis palmas fruticare lacertis.

86 Bene factum, quod domi non fuit Vulcanus, periculum alias ſubiturus illi non diſſimile, quum de cælo dejectus eſt, Il. A, 591: ubi illum Jupiter iratus Ῥίψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο, *Correptum pede dejecit de limine Olympi.*

93 *Adſpectu* hic capiendum paſſive, ut loquuntur Grammatici. Non eſt mortiferum, ſi quem Minerva adſpexit, non illa faſcinat vel interficit quemquam ſuorum oculorum conjectu: ſed obrigeſcunt & in ſaxum mutantur, qui Meduſæ, Gorgonum unius, caput, quod pectori præfixum fert Pallas, adſpiciunt. Ergo debebat ex Grammaticorum decreto dicere poëta *Adſpectu contenta ſui.* Sed jam oſtendit Voſſius de conſtr. c. 57 etiam poſſeſſivo pronomine in tali re locum eſſe. Sed & illud *ſatis eſt vidiſſe ſemel* ita intelligendum, ſatis eſt ad perniciem gigantis, ſi ille viderit, adſpexerit ſemel Gorgona. Hæc ita ſe habere, tum reliqua Meduſæ fabula docet, tum collatus cum h. l. v. 106. 113.

94 *Furentem longius* interpretor, longius progreſſum in furore, non ſubſiſtentem intra primum conatum, Pallanta.

96 *Nodi* ſunt partes induratæ quæ & ipſæ moveri non poſſunt, & vicinarum motum impediunt.

Quod timuit, jam totus erat, sævusque Damastor,
Ad depellendos jaculum dum quæreret hostes,
Germani rigidum misit pro rupe cadaver.
Hic vero interitum fratris miratus Echion,
Inscius auctorem dum vult tentare nocendo,
Te, Dea, respexit, solam quam cernere nulli
Bis licuit. Meruit sublata audacia pœnas,
Et didicit cum morte Deam. Sed turbidus ira
Palleneus, oculis adversa ruentibus atrox,
Ingreditur, cæcasque manus in Pallada tendit.
Hunc mucrone ferit Dea cominus: ac simul angues
Gorgoneo riguere gelu, corpusque per unum
Pars moritur ferro, partes periere videndo.
Ecce autem medium spiris dilapsus in æquor
Porphyrion trepidam conatur rumpere Delon,
Scilicet ad superos ut torqueat improbus axes.

Horruit

101 sævitque *MS.* Jamastor, Jemastor *MS.* Adamastor *Sidon.* 104 miratur *vulg.* 106 ægida *malit Heins.* 108 iram *Vien.* Idam *Bas. Junt. Plant. Claver. Barth.* Ida *Ald.* Idan, Idas *al.* 109 Palladiis *MSS.* Pallaneus *Vien. Bas. Ald. Plant.* Palleneus *etiam Junt. & tuetur Claver.* 110 Aggreditur *malit Heins.* 115 vellere *vulg.* vincere *MS.* rumpere *Bas. marg.* vertere *Cuj.*

103 Felix phantasia. Quærit telum, Damastor, saxum ingens, rupem, montem adeo. Cum nihil offerretur commodius, ipsum saxum, in quod mutatus fuerat Pallas, arripit.

107 *Sublata* audacia, pro *elata*, ut Ter. Hec. 3, 5. 56 *Sublati animi sunt.*

108 *Discimus*, quidquid primum experimur. Simul & eodem actu expertus est, quid posset sua cum Gorgone Minerva, & quid esset mori.

110 *Cæcæ manus*, quæ non a consilio reguntur, sed a furioso jactantur impetu.

114 *Spiræ* sunt volumina & curvaturæ draconum, quas formando moventur & locum mutant, *progredi* enim proprie dici non possunt. Sic 33, 185.

115 *Delon* insulam eo facilius se putat a radicibus suis revulsurum, quia non pridem ex immobili & fluctuante Asterie, quo commodius puerperium Latonæ exciperet, stabilita & fundo continens facta erat. Ejus rei conscientia *trepida* est Delos, & clamat, *En iterum convulsa feror.* Vid. Callim. in Delum v. 51.

Horruit Aegæus: ſtagnantibus exſilit antris
Longævo cum patre Thetis, deſertaque manſit
Regia Neptuni, famulis veneranda profundis.
Exclamant placidæ Cynthi de vertice Nymphæ:
Nymphæ, quæ rudibus Phœbum docuere ſagittis
Errantes agitare feras, primumque gementi
Latonæ ſtruxere torum, cum lumina cæli
Parturiens geminis ornaret fœtibus orbem.
Implorat Pæana ſuum conterrita Delos,
Auxiliumque rogat; *„Si te gratiſſima fudit*
In noſtros Latona ſinus, ſuccurre precanti.
En iterum convulſa feror.„

RELIQUA DESIDERANTUR

120 placido cunctæ *vulg.* placidæ cuncto, placidæ cunctæ *MSS.* 125 *Hic verſus* Implorat &c. *abeſt a MSS.* 126 rogant *MSS.* rogans *conj. Heinſ.* 127 veſtro -- ſinu *MSS.* 128 *poſt* feror, ſuccurre roganti *add. ante Heinſ. Sed in MSS. deſideratur.*

117 *Aegeus*, Neptuni filius, pater Theſei, a quo *Aegeum* mare dictum eſt. Hic perturbatus, a motu Deli. *Thetidis pater* Nereus, Oceani filius. *Famuli profundi* Neptuni Tritones & æquorei DI alii. *Cynthus* Deli mons, cui *Nymphæ* tribuuntur, Dianæ comites venatricis, quod generale nomen etiam Oreadas, Dryadas, complectitur. Hæ antiquiores Apollinem etiam venari docuerant, quin Latonæ miniſtraverant parturienti Apollinem & Dianam, *Lumina* eosdem *cæli*, Solem ac Lunam &c.

125 De *Pæanis* appellatione vid. ad 2, 11.

126 *Gratiſſima* Latona, quæ adeo vult me frui munere, quod mihi tribuit, ob hoſpitium quod parturientem & a Junone exagitatam recepi. Hæc eſt materia Hymni Callimachei, quem modo laudavi.

XXXVIII

ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΙΓΑΝΤΟΜΑΧΙΑΣ

Κύπρις δ' ἅτε βέλος φέρεν, ἐΐ' ὅπλον· ἀλλ' ἐνόμιζεν
Ἀγλαΐην· θεμένη γὰρ ἐπ' ὄμμασιν ἄγγελον αὐδὴν,
Πρῶτα μὲν ἀπλεκέας περόνη διεκρίνατο χαίτας,
Καὶ πλεκτὰς ἔσφιγξε πυκνῷ περιπλέγματι σειρὰς,
Στιλβεῖ δ' ὀφθαλμῶν ἐρατὸς ὑπεγράψατο κανθός·
Λεπτὰς εὐανέμοιο ῥαφὰς χαλάσασα χιτῶνος,
Πορφυρέων ἐκρύπτεν ὑφ' εἵμασιν ἄνθεα μαζῶν,
Ὄμματος εἰς ἄγρην ὡπλισμένη· εἶχε γὰρ αὐτὴ
Πλέγμα πόρυν, δόρυ μαζὸν, ὀφρῦν βέλος, ἀσπίδα κάλλος,
Ὅπλα μέλη, θέλγητρον ἐν ἄλγεσιν· εἰ δέ τις αὐτῇ
Ὄμμα βάλῃ, δέδμητο.

† Arsenius, Monembasiæ Episcopus, in libro Ἀποφθέγματα φιλοσόφων, quem inscripsit Leoni x, quemque ordine elementorum disposuit, sub ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΥ, ἅυτε, quod sententiam non mutat.

2 Pro ἀυδὴν tenui mutatione legendum puto αὐγὴν, quod in versione expressi per radium.

3 Arsen. διέκρινε, male.

4 Arsen. male σειρεύς.

HAEC

HAEC AD VERBUM SIC TRANSFERAS

Cypris neque telum ferebat, neque arma: ſed gerebat
Venuſtatem. Cum enim in oculis poſuiſſet exploratorem radium,
Primum confuſas acu diſcriminavit comas,
Et plexiles denſo circumflexu catenas conſtrinxit:
Ac ſplendore amabiles oculorum orbes fucavit:
Tum tenues fluentis futuras laxans tunicæ,
Purpurearum non celavit ſub veſte flores papillarum.
Oculi ad venatum *ſic* armata *fuit:* habuit enim ipſa
Cincinnos galeam, haſtam papillas, ſupercilium ſagittam, clipeum pulchritudinem:
Arma membra, delinimentum in doloribus. Si quis vero illi
Oculum adjiceret, jam ſuperatus erat.

6 Λεκτὰς in Heinſianis nihili eſt. Melius Barthius dedit λεπτάς. Sed Χιτῶνας adhuc editum eſt, cum tamen adjectivum ἐυανέμοιο Genitivum requirat. Ceterum verſus ſextum & ſeptimum licet pæne ad verbum ſic reddere: *Tum tenues laxans tunicas, ludibria ventis, Florem purpureæ male celat veſte papillæ.*

7 Delevi δ' poſt Πορφυρέων, quod ortum puto a mala interpunctione.

8 Arſen. ὡπλισμένη vitioſe.

CL. CLAUDIANI EPISTOLAE†

XXXIX

I. *DEPRECATIO AD HADRIANUM PRAEFECTUM PRAETORIO**

Usque adeone tuæ producitur impetus iræ?
Nullus tot finis lacrimis? Subitisne favorem
Permutas odiis? Quo mens ignara nocendi,
Quo sensus abiere pii? Tantumne licebit
Invidiæ?

* Satisfactio pro se apud Stilichonem *MSS.* Epigramma satisfactionis apud Hadrianum prætorii præfectum *Baf. Claver.* Epistolæ. Ad Hadrianum *al.* 2 erat *MS.* nullus tot *MS. Hinc* nulla ne tot *conj. Heinf.* subitisque *al.* 3 permittas *MSS. & Cuj.*

† Quo magis ad pedestrem & humanum sermonem, ac quotidianum, demissa esse debet epistola, eo magis ætatem illam & ingruentem barbariei tumorem frigidum, quem illi sublimitatem, pulchritudinem certe, interpretabantur, respit. Igitur cum hic examinare singula ac reprehendere nec vacet nec libeat, illud certe admonendi videntur lectorum quidam, ne ex harum, quæ sequuntur scriptionum stilo totum Claudianum judicent; alii, ne, quia superiora egregie plerumque & optimorum exemplo dicta sunt, ideo hæc etiam simpliciter probari debere putent: sed utrique meminerint, prosam prius corruptam esse orationem, quam poësin, tenue illud & nuditate sua amabile genus, quam ornatum & magnificum. Quod diximus, in hac epistola non ita animadvertitur propter affectus vehementiam, & in altera propter splendorem personæ, in tertia eo magis offendit.

* Hadrianum magistrum officiorum sub Honorio intra A. D. 397 & 405 habet Prosopographia Cod. Theod. Gothofrediana: Præfectum autem Prætorio intra A. 412 & 416. Si duo sint homines, ad priorem potius referenda videtur epistola, quæ a juvene Claudiano scripta intelligitur ex v. 6. Videtur autem carminibus læsisse patronum ante suum, & forte habemus illud, quod quis vocet corpus delicti, Epigr. 30 s. n. 80. quod jam suspicatus est Barthius. Cf. dicenda ad v. 51.

3 *Mens ignara nocendi* pulchra *innocentiæ* descriptio, non stuporis.

Invidiæ? tantum ſtrepitus valuere maligni?
Me dolor incautum, me lubrica duxerit ætas,
Me tumor impulerit, me devius egerit ardor:
Te tamen haud decuit paribus concurrere telis.
Humanæ Superos numquam tetigere querelæ,
Nec vaga ſecurum penetrant convicia cælum.
Exceſſit jam pœna modum. Concede jacenti.
En adſum. veniam confeſſus crimina poſco.
Manibus Hectoreis atrox ignovit Achilles.
Ultrices Furias matris placavit Oreſtes.
Reddidit Alcides Priamo, quas ceperat, arces.
Pellæum juvenem Regum flexere ruinæ;

Darium

6 decor *MS.* incautum *MS. Cuj.* me calor incautum *conj. Heinſ.* 7 timor *vulg. pro* ardor, error *MS.* 11 *pro* modum, ſcelus *Cuj.* 13 adſum en *MS. Hinc* Adſum en, en ven. *conj. Heinſ.* 14 victrices *al. Sed* ultrices *jam Ald. Baſ. Clav.*

5 *Strepitus* duo credo ſignificat, tumultuoſos plurium ſermones, & confuſos, quibus inimici deferebant poëtam apud Hadrianum.

6 Hæc deſcriptio criminis poëtæ, collata cum v. 53, ubi ſe tanquam vatem peccaſſe innuit, firmat opinionem modo propoſitam, de cauſa irarum Hadriani. Conjunctivi illi *duxerit*, *impulerit*, *egerit* ſunt non plane quidem confitentis, nec tamen valde repugnantis, aut negare crimen ſuſtinentis.

7 *Tumorem* & *tumidum* de ira noſter uſurpat etiam alias, V. G. 5, 117.

8 Similis deprecatio illi Thaidis expoſtulationi apud Ter. Eun. 5, 2. 26 *Nam ſi ego digna hac contumelia ſum maxime; at tu indignus, qui faceres, tamen.*

9 *Querelæ* hic non ſunt lamentantium & de ſorte ſua querentium, ſed accuſantium, ut cum in laude conjugum ponitur in ſepulcrali monimento, *ſine querela* eos vixiſſe.

10 *Vaga convicia*, quæ nihil certi & definiti criminis habent: *ſecurum cælum* quod neque curat neque metuit injurias.

13 Cadaver Hectoris intelligit, quod raptare circa mœnia Trojæ rogatus a Priamo deſiit Achilles. Hos *Manes* vocat etiam Plinius 11, 37 ſ. 54 *Pleræque alitum e Manibus hominum oculos potiſſimum appetunt.* Sic 44, 72.

14 *Furias* interfectæ a ſe, patris Agamemnonis ulciſcendi cauſa, *matris* Clytæmneſtræ, placavit tandem Oreſtes: quod eſt argumentum fabulæ Aeſchyli, Eumenidum, quo nomine placatas ſibi Erinnyas ille appellavit.

15 Priamum ipſum ſorori Heſionæ condonatum alii narrant. Vid. Apollod. Bibl. 2, 4. 9 p. 113 & 2. 6. 4 p. 127.

16 *Pellæus juvenis* Alexander M. eſt. V. ad 8, 374.

Darium famulis manibus doluiſſe peremtum
Fertur, & ingenti ſolatus fata ſepulcro.
Tradita captivo ſpatioſior India Poro.
Conditor hic patriæ. Sic hoſtibus ille pepercit.
Hunc virtus tua digna ſequi. quemcumque Deorum
Læſimus, inſultet jugulo, paſcatque furorem.
Gratia diffluxit: ſequitur feralis egeſtas:
Deſolata domus: caris ſpoliamur amicis.
Hunc tormenta necant: hic undique truditur exſul.
Quid ſupereſt damnis? quæ ſæva pericula reſtant?
Emollit rabiem prædæ mortisque facultas,
Prætereunt ſubjecta feræ, torvique leones,

Quæ

17 et Dar. *MSS.* famuli *Claver. Raph. Janſ. Barth. Adjectivam rationem exemplis firmat Heinſ.* 19 traditaque eſt capto *Cuj.* 23 defluxit *al. Sed perpetua fere τῆς* de *ac* di *permutatio.* 25 pellitur *Cuj.* 26 damni *Cuj.* piacula *ſuſp. Heinſ.* 27 & 28 *transpoſitis hemiſtichiis*, Præt. ſubj. f. mortisque fac. Em. r. pr. *Claver. & Heinſ. ex uno MS. cujus librarius ſic feſtinationem ſuam non infeliciter videtur correxiſſe.*

17 Beſſum Darii domini ſui interfectorem crudeliter necari juſſit Alexander apud Curt. 7, 5. 40; ipſum Darium regio apparatu ſepeliri Iuſti. 11 extr.

19 *Porum* poſt victoriam Alexander *donavit ampliore regno, quam tenuerat* Curt. 8, 14. 45.

20 *Conditor* fuit Alexander *patriæ* communis Hadriani & Claudiani. Hinc v. 55 *commune ſolum Pharos*: & *Pharii* nomine deſignarat Hadrianum n. 80.

21 In Deos ſe nihil peccaſſe confirmat: niſi tamen Auguſtam familiam intelligit, in quam proprie committi majeſtatis crimen, in qua lædi majeſtas, potuit.

23 Miſeriam deſcribit, in quam Hadriani ipſum iræ conjecerint. Videtur autem crimen majeſtatis conflatum Claudiano, arrepti familiares, & amici. Potuiſſe ea tempeſtate crimen hoc naſci ex offenſione Magiſtri Officiorum, luculenter apparet ex conſtitutione Arcadii & Honorii, quæ habetur l. 3 C. Theod. ad L. Corn. de Sicariis & doctiſſimo ad eam Commentario Jac. Gothofredi, præſertim §. 7 p. 104 ad verba legis, *Quisquis - ſceleſtam inierit factionem - de ſatellitibus, conſciis, ac miniſtris.* Dixit delator, Acerbe ludit poëta in Magiſtrum Officiorum inter ſodales: ergo conjurauit cum illis. Sunt hic, niſi fallor, omnia hujus rei Phænomena. Ceterum *Diffluxit* placet, ut exprimatur illa diſperſio & diſſipatio amicorum, de qua Hor. Car. 1, 35. 26 *Diffugiunt cadis cum fæce ſiccatis amici.* Nempe *Gratiæ* nomine intelligitur multitudo hominum bene cupientium, quam qui habent dicuntur *gratioſi.*

27 Vult in pudorem dare Hadrianum, ne crudelior eſſe velit beſtiis. *Corpora magnanimo ſatis eſt proſtraſſe leoni.* Credo hoc Naſoni Triſt.

Quæ ſtraviſſe calent, eadem proſtrata relinquunt.
Nec niſi bellantis gaudet cervice juvenci
Nobiliore fames. Secuit naſcentia fata
Livor, & ingeſto turbavit gaudia luctu.
Jam jam ſuppliciis feſſos, humileſque, ſerenus
Reſpice. Quid tanta dignaris mole clientem?
In brevibus numquam ſeſe probat Aeolus antris:
Nec capit anguſtus Boreæ certamina collis.
Alpes ille quatit, Rhodopeia culmina laſſat.
Incubuit numquam cæleſtis flamma ſalictis,
Nec parvi frutices iram meruere Tonantis.
Ingentes quercus, annoſas fulminat ornos.
Hoc pro ſupplicibus ramis, pro fronde Minervæ,
Hoc carmen pro ture damus. Miſerere tuorum.
Me, precor, heu, me redde mihi! gravibuſque medere
Vulneribus,

29 valent *vulg.* calent *eſt ex MSS.* 30 gaudent c. juvenci Nobiliore fame *vulg. Sed pulchre locum ex MSS. reſtit. Heinſ.* 31 vota *vulg.* 32 inlato *Cuj.* 34 morte *vulg. Sed* mole *jam Ald. & MSS.* 35 undis *vulg.* 37 quaſſat *al.*

Triſt. 3, 5. 33, niſi leo eſuriat. Ceterum ita ordinari poſſunt pro noſtræ linguæ ingenio explicarique verba: Facultas prædæ poſſidendæ, & inferendæ mortis, emollit rabiem ſ. rabioſam cupiditatem utriusque rei. Additur ἐπεξήγησις, *Præterennt* &c.

31 *Naſcentia fata*, incipientem felicitatem a gratia Hadriani, antea patroni, ſignificant.

34 *Molem* dicit omnem vim & auctoritatem viri in magna dignitate, qualis eſt illa Magiſtri Officiorum, conſtituti. In *clientis* nomine & humilitatis quædam notio ineſt, & neceſſitudinis ejus, quæ potius ſervare illum ac liberare malo ſuadeat, quam opprimere.

41 *Supplices rami*, ἱκεσιώνη, baculus vel ſurculus, foliis mollibus, vel lana adeo, obvolutus: talis eſt *frons Minervæ*, olivæ ramus, quem ſupplices præferunt & oſtendunt, quo indicant, ſe lædendi omnem animum abjeciſſe. Hinc *pacales oleæ* Ovid. Met. 6, 101. Et ex Ponto 1, 1. 31 *Adjuvat in bello pacatæ ramus olivæ.*

42 *Pro ture*, quo etiam parvo placantur ipſi Dii. Pronomine *Tuorum* apertius hoc indicat, quod clientis nomine illum innuiſſe, modo monebam. Qui ſe dedit victori, jam victoris eſt: hujus deinde intereſt ſervare deditium.

43 *Me redde mihi* h. e. conditionem meam priorem, ut quaſi poſtliminio ſim, qui ante iras tuas fueram. Formula optimis uſurpata, etiam Tullio.

Vulneribus, vitamque jube famamque reverti.
Quæ per te cecidit, per te fortuna resurgat.
Sanus Achillea remeavit Telephus hasta;
Cujus pertulerat vires, & sensit in uno
Letalem placidamque manum. medicina per hostem
Contigit, & pepulit, quos fecerat ipse, dolores.
Quod si nec precibus, fletu nec frangeris ullo,
Eripe calcatis non prospera cingula Musis.
Eripe militiam. Comitem me pelle sodalis.

Scilicet

46 Achilleis — herbis *vulg.* 47 in imo *Bas. marg.*
50 flecteris *vulg.* *Sed* frangeris *etiam Vien.*
52 sodalis *Raph.*

44 *Vitam* dicit, ut optimi quique, Terentius, Cicero, de vita tranquilla & honesta: quod *famam* reverti jubere vult Hadrianum, jam decretum interpositum fuisse videtur, a quo infamia quadam pulsaretur poëta: infamia proprie dicta notatum non fuisse, apparet ex v. 51. Videtur in sodalis vel amici (v. 24) pœna ipse *ambustus*, ut loquuntur de talis periculi societate. Vid. v. 52.

46 *Telephus* ille Mysiæ rex supplex Achilli, a quo vulneratus fuerat, vel *hasta* admota, ejusve rubigine (unde derivant curationes quas vocant sympatheticas) vel *herbarum* ope, quarum vim a Chirone didicerat, curatus est. Vid. Passerat. & Brouckh. ad Prop. 2, 1. 65, Salvagn. in Ovid. Ibin 257, Munck. & Staver. ad Hygi. fab. 101. Itaque ex Mythologis decidi non potest, *Achillea* ne *hasta*, an *Achilleis herbis* hic præferendum sit. Utitur noster iisdem placatæ magnorum heroum iræ exemplis, quibus Horatius in Canidia sua Epod. 17: quæ forte res induxit Claverium, ut putaret, hic etiam illudi tantum Hadriano, a poëta, qui jam tum Stilichonis clipeo tutus fuerit. Quod si ita est, quod tamen non simpliciter ausim adfirmare, profunda sane hæc Ironia fuerit.

51 *Calcatas Musas* intelligit poëta, nisi fallor, amicum, de quo v. 24, propter versus punitum vel suos vel Claudiani. Huic nostro venia data quamcunque ob causam: sed malle se dicit, vel simulat certe, cum amico exulare. Negat *cingula* h. e. munera & honores militiæ, (vid. ad 20, 321) sive ea aulica sit, sive armata, Musis, earumque cultoribus esse *prospera*. Hac ipsa vero petitione illud forte agit, ut revocationem amici extorqueat, ut Senatus Romanus cum in carcerem comitatur Catonem, invidiam fecit Cæsari apud Gell. 4, 10. Huc pertinet illa Ironia v. 53 & 54 similis illi Virgilianæ Junonis ad Venerem Aen. 4, 93 *Egregiam vero laudem, & spolia ampla refertis Tuque puerque tuus: magnum & memorabile nomen &c.* Et sunt sane hæc ultima carminis ita comparata, ut non humilem deprecationem, sed expostulationem viri fortis, sapiant.

Scilicet insignes de paupere vate triumphos!
Scilicet egregiis ornabere victor opimis!
Irruat in miseros cognata potentia cives!
Audiat hoc commune solum, longeque carinis
Nota Pharos, flentemque attollens gurgite vultum
Nostra gemat Nilus numerosis funera ripis.

53 insigni --- triumpho *vulg.* insignes triumphos *etiam Vien.*
54 scil. & spoliis *MS.* 55 sæuiat *vulg.*
56 aud. hoc *vulg.* longisque *MSS.*

45 Hinc colligas cognatum fuisse Hadriano Claudianum, & hinc forte ei plus indultum, hinc etiam natam vel fiduciam vel audaciam liberius cum viro agendi. Alexandrinum quidem utrumque fuisse, jam indicatum ad v. 20.

58 *Numerosæ Nili ripæ* propter *septemplicis ostia Nili.*

XL

II *AD SERENAM**

Orphea cum primæ ſociarent lumina tedæ,
Ruraque compleret Thracia feſtus Hymen:
Certavere feræ, picturatæque volucres,
Dona ſuo vati quæ potiora darent.
Quippe antri memores, cautes ubi ſæpe ſonoræ
Præbuerant dulci mira theatra lyræ,
Caucaſeo cryſtalla ferunt de vertice lynces,
Gryphes Hyperborei pondera fulva ſoli.
Furatæ Veneris prato per inane columbæ

Florea

* de nuptiis *add. Cuj.* 1 primum -- numina *vulg.* primæ -- lumina *Claver.* primæ *MSS.* primo -- numine, primum -- munere *al.* 2 tertia *Baf. marg.* 5 *pro* cautes, cantus *vulg.* ſonore, canore *al.* cantus -- ſonore Præbuerat dulcis *Clav.* dulces *conj. Barth.* 9 furato *MS.* purgato *MS.* Pæſtano *conj. Heinſ.*

* Serenæ Stilichonis uxori, de qua n. 29, gratias agit, quod proxenetria ſibi & conciliatrix locupletis, ut videtur, ſponſæ eſſe voluerit: cumque ob mare interjectum præſens auſpicium facere nuptiis non poſſit, rogat, ut abſens faveat.

1 *Prima tæda*, (pro qua exemplo optimorum dicit *Lumina tædæ*) eſt nuptialis. Eſt enim altera quoque funebris. Cornelia Lepidi apud Prop. 4, 11. 46 *Viximus inſignes inter utramque facem*, a nuptiis ad mortem. Illa primæ tædæ lumina ſociarunt Orphea Eurydicæ.

2 *Thraciam*, Orphei patriam & theatrum, complevit Hymen, i. apparatus, ſolemnitas, clamor nuptialis.

3 Habemus hic munuſcula nuptialia a clientibus collata, ut Ter. Phor. 1, 1. 5 *Herilem filium ejus duxiſſe audio uxorem, ei credo munus hoc conraditur. Vectigal connubiale*, lepide vocat noſter v. 18.

7 A Caucaſi frigoribus Lyncas venire facit credo ob eam rationem, qua Plinii verbis ponemus 8, 38 *Lyncum humor* (urina) *glaciatur -- in gemmas -- lyncurium vocatas.* Tale quid cum illius memoriæ obverſaretur, admiſcuiſſe videtur illud de cryſtallo, de quo idem Plin. 37, 2, cum indicaſſet cryſtallum fieri *gelu vehementiore concreto*, addit, *Non alibi certe reperitur, quam ubi maxime hibernæ nives rigent: glaciemque eſſe certum eſt, unde & nomen Græci dedere.*

8 De Gryphibus aliquid dictum ad 28, 30. *Aurum -- a gryphibus apud Scythas* (hi ſunt hyperborei) *erutum* Plin. 33, 4.

9 *Per inane*, per aëra volantes.

Florea connexis ſerta tulere roſis:
Fractaque nobilium ramis electra ſororum
Cycnus oloriferi vexit ab amne Padi.
Et Nilo Pygmæa grues poſt bella remenſo
Ore legunt rubri germina cara maris.
Venit & extremo Phœnix longævus ab Euro,
Apportans unco cinnama rara pede.
Nulla avium pecudumque fuit, quæ ferre negaret
Vectigal meritæ connubiale lyræ.
Tunc opibus, totoque Heliconis ſedula regno
Ornabat propriam Calliopea nurum.
Ipſam præterea dominam ſtellantis Olympi
Ad nati thalamos auſa rogare parens.
Nec ſprevit Regina Deum, vel matris honore,
Vel juſto vatis ducta favore pii.
Qui ſibi carminibus toties luſtraverat aras,
Junonis blanda numina voce canens,

Præliaque

11 mobilium *MS.* lapſaque flebilium, *vel* fletaque nob. *conj. Heinſ.* 14 cana *MSS. Parm. Vien.* 16 mira *MSS. etiam Cuj.* rara *etiam aliorum exemplis firmat Heinſ.* 24 victa *MS.* amore *MS.*

11 *Electra*, *ſorores* Phaëthontis, *Cycni*, *Padus* ejusdem fabulæ partes, quam ſi opus ſit facile eſt repetere ex Ovid. Met. 2, 340. Vel, ne longe abeat, hic ad 28, 165.

13 *Pygmæorum* cum *Gruibus* pugna jam Homerica fabula eſt, Il. Γ, 6 ubi V. Scholiaſtes Pygmæos collocat εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τῦ Ὠκεανῦ, in Aegypto ſuperiore, ad mare rubrum, quod margaritas gignit.

15 De Phœnice ad carmen 44 dicemus, ſi quid opus ſit. Vid. tamen 22, 420.

20 *Calliopea*, καλλιοπεία, forma Græcis & Latinis non minus uſitata, quam altera *Calliope*, καλλιόπη. Hanc vero matrem Orpheo videntur aſſignaſſe, propter prærogativam, quam huic Muſæ tribuit Heſiodus Theog. 79 προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων, deinde Regibus illam dat comitem.

25 Eſt hodie inter Orphicos Hymnus Junonis, ubi ſub illius nomine vis aëris & commoda, quæ inde naſcuntur animantibus, ſuaviſſime deſcribuntur.

Præliaque altiſoni referens Phlegræa mariti,
Titanum fractas Enceladique minas.
Ilicet adventu noctem dignata jugalem
Addidit augendis munera ſacra toris:
Munera mortales non admittentia cultus:
Munera, quæ ſolos fas habuiſſe Deos.
Sed quod Threicio Juno placabilis Orphei,
Hoc poteris votis eſſe, Serena, meis.
Illius exſpectent famulantia ſidera nutum:
Sub pedibus regitur terra fretumque tuis.
Non ego, cum peterem ſolenni more procorum,
Promiſi gregibus paſcua plena meis:

Nec

28 fractis -- minis *malit Heinſ.* 29 montem *MS.* 32 ſolas -- deas *conj. Heinſ.* 33 Orpheo *al. per Synizeſin.* 35 explent illius *it.* illius explent *MSS.* illius expectent *ex MSS. Heinſ.* illius expellent *MS.* expectant *vulg.* 36 tegitur *vulg. Sed* regitur *jam Ald.* teritur *MSS.* 38 læta *MS.* tuis *MS.* ſuis *conj. Heinſ.*

27 De *Phlegræis* gigantum præliis vid. ad 37, 20. *Enceladum* eſſe unum Titanum, notum eſt. Illa copula eam vim habet, ac ſi dixiſſet, *& præſertim Enceladi.* Inter Orphei argumenta fuiſſe etiam Gigantomachian, indicatur Argon. 12 & 427 ubi ipſe dicit ſe cecinisſe Γιγάντων ἔργ' ἀϊδηλα.

29 *Ilicet* ultimum actum vel gradum negotii alicujus ſignificat, poſt quem *ire licet.* Sic modo interpretor Plant. Epid. 5, 2. 19 *Ilicet: vadimonium ultro mihi hic facit.* Idem fere ſignificat, ac ſi diceres, Quid pluribus opus eſt? quid quæris? Gallus diceret, *Enfin.*

30 *Augere*, ut *mactare* verbum in honore etiam Deorum uſurpatum, hic velut deſcendit. Dum munere honorat torum, ſimul auget felicitatem.

31 *Munera*, quibus nemo mortalis colere alium poteſt.

35 Splendida adulatio, ut illa Virgiliana *diviſum imperium cum Jove Cæſar habet*: vel Hor. Od. 3, 5. 1 *Cælo tonantem credidimus Jovem Regnare, præſens divus habebitur Auguſtus.*

36 Debent hæc eo ſcripta tempore eſſe, quo in faſtigio fuit Serenæ & Stilichonis conjugis ejus potentia, paullo poſt Theodoſii mortem, cum tutor vel utriusque, vel Occidentis certe ſive Honoriani imperii ille eſſet: cum jam gener Serenæ eſſet Honorius, ut apparet ex v. 50. Non ſolo autem conjugii nomine ut *Reginæ* adulatur Serenæ, ſed propter cognationem atque adoptionem Theodoſii patrui ſui. Ceterum terrarum & maris quoddam imperium aſſignat Serenæ antiqua in Imperatoriam familiam adulatione. Cf. v. 59.

Nec quod mille mihi lateant ſub palmite colles,
Fluctuet & glauca pinguis oliva coma:
Nec quod noſtra Ceres numeroſa falce laboret,
Auratæque ferant culmina celſa trabes.
Suffecit mandaſſe Deam. tua littera nobis
Et pecus, & ſegetes, & domus ampla, fuit.
Inflexit ſoceros, & majeſtate petendi
Texit pauperiem nominis umbra tui.
Quid non perficeret ſcribentis voce Serenæ
Vel genius regni, vel pietatis amor?
Atque utinam ſub luce tui contingeret oris,
Conjugis & caſtris, & ſolio generi,
Optatum celebrare diem! me jungeret auſpex
Purpura;

R 1 2

44 et penus *MSS.* nemus *MS.* 46 numinis *MS.* 47 perfecit *MS.* ſufficit *MSS.* perficiet, proficeret *MSS. Sed* quid non perfert *MS. unde* præſtet *conj. Heinſ.* 48 pietas & amor *conj. Barth.* 50 in caſtris *vulg.* ſenio *Claver.*

39 Hic uſus particulæ *quod* poſt promiſi, in hujus ætatis ſcriptoribus notandus, non imitandus.

40 *Glauca* pene perpetuum oleæ & olivæ epitheton apud noſtrum, ut 20, 271. 22, 278, forte nec ſine reſpectu ad ipſam Minervam glaucam.

41 Dat igitur ipſi *Cereri falcem*, qua fruges quas produxit reſecet: quod geſtamen illius in antiquo monimento nondum obſervavi. *Laboret* hic non morbum aut fatigationem, ſed opus ſimpliciter ſignificat.

42 Aurum in externa etiam domuum facie tum in utraque Roma, veteri & nova in uſu fuiſſe conſtat. Inde *aurea Roma* V. G. 12, 19.

43 Commendavit igitur Serena literis Claudianum puellæ & ſoceris.

48 Duas impetrandi rationes tribuit literis Serenæ: unam, quod ipſa, animus ipſius *regni genius* videri poteſt, ut quidquid vult ipſa, illud Rex ſ. Imperator velle videatur: alteram, quod ipſa *Pietas Auguſta* poteſt videri, cui quis non tribuat quidquid eſt in poteſtate. Eſſe in ritulis Imperatorum hujus ævi Pietatem, ut dicatur quemadmodum *Tranquillitas*, *Clementia*, *Manſuetudo*, ſic etiam *Pietas tua*, notum eſt. Vid. Spanh. de Pr. & uſu num. 15, 6. 1. *Pietas* principum eſt amor illorum in cives, qui hunc amorem viciſſim amant.

50 *Conjux* Serenæ Stilicho Præfectus Prætorii erat, h. e. *caſtrorum* militum Prætorianorum: *Gener* Serenæ Honorius.

51 Præſentiam familiæ Auguſtæ ſuis in nuptiis ſperare audet, quæ *auſpicum* munere fungeretur, h. e. ſacram & religioſam & boni ominis auctoritatem illis accommodaret,

Purpura; me ſancto cingeret aula choro!
Et, mihi quam ſcriptis deſponderat ante, puellam
Conjugiis eadem Pronuba dextra daret!
Nunc medium quoniam votis majoribus æquor
Invidet, & Libycæ diffidet ora plagæ:
Saltem abſens, Regina, fave, reditusque ſecundos
Annue fidereo læta ſupercilio.
Terrarum tu pande vias: tu mitibus Euris
Aequora pacari proſperiora jube.
Ut tibi Pierides, doctumque fluens Aganippe,
Debita ſervato vota cliente canant.

52 me ſocero *MS.* *hinc* ſacro *vel* ſocio *conj. Heinſ.* toro *vulg.* 54 conjugis ejusdem *vulg. Sed* conjugiis eadem *jam Vien.* conjugis hæc eadem *MSS.* conjugio ejusdem *Scal.* conjugis Auguſtæ *conj. Barth.* 56 Libyæ *MSS.* *ut* Africa terra.

ret, auſpicatasque adeo redderet nuptias. Vid. Cic. de Div. 1 c. 16 *Nihil fere quondam majoris rei, niſi auſpicato, ne privatim quidem gerebatur: quod etiam nunc nuptiarum auſpices declarant, qui re omiſſa nomen tantum tenent. Dotem* præſertim *inter auſpices conſignatam*, docent illæ inauſpicatiſſimæ & obſceni ominis inter Silium & Meſſalinam nuptiæ apud Sueto. Claud. 26 & 29: unde obiter apparet quam antiquus ſit ille ritus hodieque vigens in Gallia, cum Reges adhibentur ſignandis nuptiarum & dotalibus tabulis.

54 *Pronubæ* nomen eo magis hic decet, eo minus defugiendum Serenæ, quod inter ſolemnes Junonis appellationes eſt, vt Aen. 4, 166, *cui vincla jugalia curæ* ibid v. 59. *Dextra* ipſius Junonis epitheton faventis,& adſpirantis felicitatem.

58 Hic plane Serenam Jovi Homerico comparat, vel certe Horatiano Car. 3, 1. 8 *Cuncta ſupercilio moventi.*

59 Fecerat Serenam Terræ marisque dominam v. 36. Quod *Eurus* hic memoratur & v. 56 *Libyca plaga*, intelligimus, Alexandreæ celebratas eſſe nuptias.

62 *Vota*, carmina votiva, voto promiſſa.

XLI

III *AD OLYBRIUM**

Quid rear, affatus quod non mihi dirigis ullos,
Nec redit alterno pollice ducta ſalus?
Scribendine labor? ſed quæ tam prona facultas,
Carmina ſeu fundis, ſeu Cicerona tonas?
Cedere divitiis animi fortuna fatetur,
Et tantas oris copia vincit opes.
An rarus, qui ſcripta ferat? quin tempore nullo
Ceſſant Flaminiæ pulverulenta viæ.
Cum fluat ingenium, cum ſit qui dicta reportet;
Quæ, niſi contemnor, cauſſa relicta tibi?
Deſpicis ergo tuum, ſi fas eſt credere, vatem;
Perfidus & ſpatio debilitatur amor?
Excidimuſne tibi? lucem jam condet Hydaſpes,
Et Tarteſſiaco, Sol, oriere vado:
Candeſcet Geticis Meroë converſa pruinis,
Claraque ſe vetito proluet Urſa mari:

3 ſcribendi labor eſt *MS.* ſcr. an labor eſt *conj. Heinſ.* ſed cui *conj. Heinſ.* 4 Cicerone *vulg.* Cicerona *Heinſ. ex MS.* 13 condat - oriare -- candeſcat *vulg.* 15 caneſcet *malit Heinſ.* conſperſa *Raph. contra libros teſte Heinſ.*

* Olybrium Conſulem intelligi, quem celebrat carmine 1, ſuadet v. 11, & ſocietas cum Probino car. 42.

1 *Affatus dirigere* h. e. epiſtolam mittere, & *pollice ducere* ſalutem, relinquenda huic ævo. De ſtilo hujus epiſtolæ & ſimilium ſcriptionum vid. ad 39 pr.

4 *Cicerona* Græcus accuſativus licenter adhibitus in nomine Latino. Aliud eſt *Platona* & ſimilia.

5 Etiam hoc Græcanicum eſt, ſed aureo poëta dignum, *cedere fatetur*, omiſſo *ſe*.

8 *Via Flaminia* nunquam non pulverulenta eſt a viatorum & jumentorum motu. Alter ergo amicorum in aula tum fuiſſe videtur Mediolani vel Ravennæ, alter Romæ. Via Flaminia ab urbe Ariminum usque pertinebat.

13 Pervertetur rerum natura, ubi nobis oritur ſol, ibi occidet in poſterum, ubi ſeptentrio nunc eſt, erit meridies. De *Meroë* vid. 1, 135. *Solſtitio Meroën, bruma tentabimus Iſtrum.*

Et ſi jam noſtros faſtidit Olybrius ignes,
Conſtat Oreſteam nil valuiſſe fidem.
Quin, age, rumpe moras, remoraturaſque, ſodalem
Abſens eloquio fertiliore doce.
Crebraque fæcundos feſtinet littera curſus,
Labris atque animis inſinuanda meis.
Dignatus tenui Cæſar ſcripſiſſe Maroni:
Et tibi dedecori ſcribere? Muſa, vale.

19 remoraturusque *Claver. & Heinſ. ex MSS.* moraturusque *MS.* ſolaturusque, memoraturusque, miraturusque *MSS.* recreaturusque *conj. Barth.* reſolutumque ſodalem -- doce *vel* exoratusque ſalutem *conj. Heinſ.* 21 facundos curſus & facundo curſu *MSS.* 22 digne tuis animis *vulg.* libris atque *MSS. plur. etiam Cuj. unde* labris *fecit Heinſ. Sed etiam* auribus atque *conj. Heinſ.* ſignatas animis inſinuando manus *conj. Barth.* 24 *Sic omnes editi.* ſcribere *om. MSS.* Nec tibi dec. Muſa futura *MSS. etiam Cuj.* Et tibi ded. non mea Muſa. Vale *Heinſ. Sed etiam* Et t. d. nil m. M. *vel* Nec t. d. ſit *conj. Heinſ.*

18 *Conſtat*, & probabitur hoc exemplo, fidem amicitiæ fallere poſſe etiam eam, quæ ſit ſimilis illi, quam Oreſtes & Pylades ſibi invicem præſtitere, in primis in affectanda morte vicaria, cum Dianæ Tauricæ eſſet ab Iphigenia alteruter mactandus. Vid. Euripidis Tragœdia Iphigenia in Tauris.

19 *Remoraturas* audacius fictum forte verbum, ſed bona tamen moneta ſignatum, ut *curatura, armatura* e. i. g. a. Voluit, credo, ludere poëta, & indicare ſic omne genus vel impedimenti vel obrentus. Cui laſcivire luberet, ille poſſet dicere, Auſer mihi *moras* omnes & *remoras* & *remoraturas*. Certe in omni varietate lectionis nihil eſt, quod magis placeat. De diſtinctione nihil dico: eam liberam eſſe oportere, nemo negat.

22 *Labris inſinuare* literas eſt oſculari, quod ſolemus in carorum hominum epiſtolis vel facere, vel factum a nobis nunciare. Cic. Fam 3, 11 pr. *Complexus ſum cogitatione te abſentem, epiſtolam vero oſculatus etiam mihi ipſe gratulatus ſum.* De amantium nugis non opus eſt dicere.

23 Donatus in vita Virgilii, *Auguſtus cum — & ſupplicibus & minacibus per jocum literis efflagitaret, ut ſibi de Aeneide, ut ipſius verba ſunt, vel prima carminis* Hypographa, *vel quodlibet colon mitteret* &c. *Hypographa* vox ignorabilis. Burmannus p. VI no. 32 ſuſpicatur primam ὑπογραφήν. Quid ſi *Hypographa* ſunt primum in chartas vel ceras, aut poëtæ manu aut librarii, conjecta, quos *liturarios* appellat Auſonius.

28 Magnam vim ac δραματικότητα habet hic verſus, ſi ita, ut fecimus, diſtinguatur. *Et* (cum indignatione, ut εἶτα) *tibi*, Olybri, qui non minus infra Auguſti faſtigium reſides, quam ego ſupra Virgilii, qualis tum erat, fortunas elatus ſum, *dedecori* putas ad me *ſcribere?* Si ita eſt, ſi ita contemnitur poëta, *Muſa* mea, *vale*. Nihil mihi amplius erit cum poëſi.

XLII

IV *AD PROBINUM UT SCRIBAT**

Quem precor inter nos habitura ſilentia finem?
Quando dabit caras littera grata vices?
Me timidum, vel te potius dixiſſe ſuperbum
Convenit? alterius crimen utrumque tenet.
Transfluxere dies, & dum ſcripſiſſe priorem
Pœnitet, æternas itur in uſque moras.
Sed quid agam? cœpiſſe vetat reverentia veſtri.
Hinc amor hortatur ſcribere. vincat amor.
Fors juvat audentes, Cei ſententia vatis.
Hac duce non dubitem, te reticente, loqui:

1 quem, precor, hæc, quem ſunt hab. *MS. pulchre.* 2 gratas lit. noſtra *al.* gratas -- grata *al.* 5 ter fluxere *MSS.* tot flux. *conj. Heinſ.* & *e MS. Barth.* tres flux. *alia conj. Heinſii, ſed minus felix.* 9 priſci ſent. *Vien. marg. Ald. Baſ. marg. Clav.* Chii *Vien. Baſ. Junt.* Cei *MSS. Scal. Heinſ.*

* Non dubium eſt, eum eſſe Probinum, cujus cum Olybrio fratre conſulatum celebravit noſter c. 1. Cf. v. 13.

3 *Timidus* eſt inferior vel humilior, ſi non audet ſcribere amico majori: *ſuperbiæ* imputatur, ſi major intermittat officium.

5 *Dies* hic indefinite ponuntur, pro longo tempore. *Pœnitet*, pœna eſt, moleſtum eſt: neuter vult incipere.

7 *Veſtri reverentia*, de uno declinantis in barbariem ſæculi eſt: quamquam hic poterat aliquis ſuſpicari, hoc velle poëtam, tui & tui ſimilium reverentia, ut ipſe Cicero, *vos magni oratores* &c. De illo more plurium numero compellandi unum, nec ſine Solœciſmo *vos adſecutum*, *vos procuraturum*, *vobis recitante*. vid Barth. ad Rutil. itiner. 1, 35. De illa ratione quantum ad principes Falſter. amœnitt. philoll. P. 2 p. 195.

9 Sententia nota Virg. Aen. 10, 284 *Audentes fortuna juvat:* ubi Lacerda magno numero laudat, qui ſimilia dixerint. Sed *Chius* an *Ceus vates*, qui ejus auctor ſit, neſcio an oſtendi poſſit. Homerum a quibusdam *Chium* putari, *Ceum* autem eſſe Simonidem, ſatis conſtat. *Priſci* facillimum eſt: ſed lectiones facillimæ raro eædem ſunt veræ.

Audax ut, ſi quidem penitus peccaſſe videbor,
Arguar, ingrati non ſubiturus onus.
Romanos bibimus primum te Conſule fontes,
Et Latiæ ceſſit Graia Thalia togæ,
Incipiensque tuis a faſcibus omina cœpi,
Fataque debebo poſteriora tibi.
Ergo laceſſitus tandem reſcribe roganti;
Et patria florens ſorte, Probine, vale.

11 aut ſi quid penitus peccaſſe videtur *vulg.* ut ſi *Clav.* videbor *Ald.* ut ſi -- videbor *Scal. Heinſ.* vates *MSS. etiam Cuj.* fatebor *MS.* 14 acceſſit *MSS.* grata *Baſ. marg.* 15 affatibus omnia *Vien. Junt. Baſ. Clav.* a faſtibus *Ald.* omina *Cuj.* a faſtibus omina *Barth. Heinſ.* 16 delebo *vulg. ante Barth. qui malebat* Votaque. *Sed* Fataque ſe debent *conj. Heinſ.* 18 arte *conj. Heinſ.*

11 *Audax ut arguar*, h. e. licet accuſer & convincar adeo audaciæ. *Onus ingrati*, crimen, grave, quo *premi* aliquis dicitur.

13 Hoc videtur dicere, ſe primum iliud carmen in conſulatum Olybrii & Probini Latinum ſcripſiſſe. Alexandria Græcis magis literis florebat quam Latinis. Muſæ *bibunt* fontes Caſtalios &c.

15 *Faſtus* etiam & *faſtibus* dici pro *faſtis* & *faſtos* exemplis etiam optimorum in Theſauris noſtris oſtenſum eſt.

16 *Fata poſteriora*, quidquid bonæ fortunæ poſt Conſulatum illum tuum mihi evenerit, tibi, ut auctori fautorique, debebo.

18 *Sortem* intelligam locum in rep. & conditionem vivendi unamquamque: hic ſummam Aucheniorum gloriam, quam commendat 1, 8 ſqq. Sed elegans & facilis etiam eſt conjectura Heinſii, *arte*, quo virtus omnis, & rerum gerendarum ratio ac prudentia continetur.

XLIII

V *AD GENNADIUM EX PROCONSULE**

Italiæ commune decus, Rubiconis amœni
Incola, Romani fama ſecunda fori;
Grajorum populis, & noſtro cognite Nilo.
Utraque gens faſces horret, amatque tuos.
Carmina jejunas poſcis ſolantia fauces?
Teſtor amicitiam, nulla fuiſſe domi.
Nam mihi mox nidum pennis confiſa relinquunt,
Et Lare contemto non reditura volant.

* Proconſulem *vulg.* Exproconſulem *MS.* ex proconſule *MSS.*
2 accola *malit Barth. & ego.* lingua ſec. *Cuj.*
7 pennis *al.*

* *Ex Proconſule* poteſt ſignificare eum qui fuit Proconſul, vel proprie dictus ac verus, qui illo honore provinciam rexerit, vel qui alias hoc nomine, quod late patet, honoratus eſt. Vid. Hagenbuch. Epiſt. Epigr. p. 285 ſq. ubi de vi præpoſitionis Ex in talibus diſputat. Gennadium hunc nihil prohibet eſſe eum, qui ſub Arcadio A. 396 fuit Præfectus Auguſtalis, ad quem directa eſt l. 1 C. Theod de Alexandrinæ plebis primatibus, quam Gothofredus ex hac ipſa epiſtola illuſtrat. Ejusdem adeunda eſt Notitia Dignitatum, de Exproconſulibus & Præfecto Auguſtali, ſi quis plura deſideraverit.

1 *Rubico* inter Ravennam & Ariminum cum mare Hadriaticum influat, alterutram harum urbium ſignari credibile eſt. Ravennæ ſæpe fuit aula. Forte prædium Rubiconi appoſitum habuit Gennadius.

2 *Fama ſecunda*, ut *Gloria prima*: prima nempe Fama Romani fori eſt Tullius: ab hoc ſecundas tribuit noſter liberaliter Gennadio, ut nempe 41, 4 Olybrio dedit, *Ciceronem tonare.*

3 Huc pertinet illa lex 1 C. Theod. de Alexandrinæ plebis primatibus data ad Gennadium, ut modo monuimus.

5 *Jejunas fauces* ipſe forte Gennadius poſuerat pro deſiderio vehementi.

7 Pullis avium comparat carmina ſua, quæ mox evolent: *pinnæ* ſunt majores pennæ alarum. Hoc videtur hic indicare, ſe non ſervare ſibi carminum ſuorum apographa, nec domi ſuæ habere librarios proprios.

CL. CLAUDIANI EIDYLLIA*

XLIV

1 PHOENIX †

Oceani ſummo circumfluus æquore lucus
Trans Indos Eurumque viret, qui primus anhelis
Sollici-

* Quidquid ſignificet *Idyllii*, quaſi tu *formulam* dicas, nomen, ſignificat autem, niſi fallor, minutum carmen, hexametrum præcipue, narrationem quandam continens: ea quæ ſub hoc titulo hic collecta habemus ſeptem poëmatia, non ab auctore, ne ab antiquo quidem deſcriptore ita appellata, deprehendimus. Barthius Epigrammatum communi titulo comprehendit, ſed quædam in his Eidyllia potius eſſe monuit. Ceterum digna ſunt ingenio Claudiani & doctrina, nec ultima, ſi pretium ſpectes, illius opuſculorum.

† Hoc carmen, ſi cui comparare lubeat cum altero hujus tituli atque argumenti, quod Lactantii operibus ſubjungi ſolet, multam ſimilitudinem utriusque, œconomian eandem, deprehendet, ut alter imitatus eſſe alterum videatur. Utrum alteri præferam, vix audeo dicere, contra ſententiam nempe Barthii ipſiusque Heinſii. Sed amavit nos quoque Phœbus. Jam conferre inter ſe narrationes de Phœnice inde ab Herodoto 2, 73; poëtas componere, & trutina ſuſpendere, Mythologian inquirere & Allegorias, videre de convenientia cum palma arbore, quæ φοίνιξ Græcis eſt; de argumento, quod ducebant κατ' ἄνθρωπον a Phœnice Chriſtiani ad reſurrectionem mortuorum quam certe hoc ſymbolo ſignabant, eſſet ejus qui librum de Phœnice juſtum poſt Braccium Texeliumque pararet. Qui hoc agat, illum præter Barthianum Commentarium, & Bunemanni V. D. ad Lactantianum Phœnicem obſervationes, juvabunt ut de Voſſio, Bocharto & antiquioribus nihil dicam, Ez. Spanh. de uſu & Pr. Num. Diſſ. 5 p. 285, & Cl. Erneſti ad claſſicum locum Tac. An. 6, 28. Nos interea nos continebimus, quæ intelligentiam hujus carminis juvare videbuntur.

1 *Summum æquor* hic interpretandum eſſe videtur extremum, a nobis remotiſſimum, ut *imo* opponatur, in quantum *imum* eſt intimum. Non. 4, 440 *Summum, extremum*, laudatque illud Virgilii Aen. 2, 324 *Venit ſumma dies, & ineluctabile fatum:* & ex Ciceronis Hortenſio, *vixit ad ſummam ſenectutem optuma valetudine.* Sic noſter 32, 6 *Litora ſumma* dixit.

2 *Trans-Eurum*, ὑπὲρ τὸν Εὖρον, ut Hyperboreos dixere Græci, quaſi trans & ultra Boream habitantes.

Sollicitatur equis, vicinaque verbera ſentit,
Humida roranti reſonant cum limina curru,
Unde rubet ventura dies, longeque coruſcis
Nox afflata rotis refugo palleſcit amictu.
Hæc fortunatus nimium Titanius ales
Regna colit, ſoluſque plaga defenſus iniqua
Poſſidet intactas ægris animantibus oras;
Sæva nec humani patitur contagia mundi:
Par volucer Superis: ſtellas qui vividus æquat
Durando, membriſque terit redeuntibus ævum,
Non epulis ſaturare famem, non fontibus ullis
Aſſuetus prohibere ſitim: ſed purior illum
Solis fervor alit, ventoſaque pabula libat
Tethyos, innocui carpens alimenta vaporis.

Arcanum

3 colluſtratur *Cuj.* 4 vivida *MS. unde* uvida *conj. Heinſ.* 7 Junonius *Cuj.* 8 Solisque *Cuj. Heinſ. 2.* 9 animalibus *al.* ignotas -- mortalibus *Cuj.* 11 invidus *Cuj.* 15 pab. potat *Ald. & MSS.*

3 *Solicitatur* lucus, cum ad Auroræ exortum & vento illo ſolenni moventur rami arborum, & aves cantare incipiunt. *Verbera*, quibus equi percutiuntur.

4 *Rorans currus* Auroræ, non Solis, hoc ipſo Epitheto intelligitur. *Limina* poſſunt illa quidem etiam portam quandam Orientis ſignare. Sed ſolet noſter hoc nomen ſumere latius, ut βηλὸν illum Homericum, ut ſolum illud notet æneum, per quod Jovis equi dum currunt, tonitrua edunt. Vid. 7, 164 & 24, 287.

6 *Nox* dea habet velum ſ. *amictum* nigrum: palleſcit illud velum cum denſum & ſaturatum illum nigrorem paullatim amittit. Vid. 35, 363.

8 *Plaga* illa, Soli orienti proxima, *iniqua* eſt & intolerabilis ægris mortalibus: vid. v. 10. Itaque ſolus illam poſſidet Phœnix.

10 Aſpere dictum, *humanus*, quâ hominibus cultus eſt, mundus contagia habet morbi. *Aeger* mortalium ſolenne epitheton poſt Lucret. 6, 1. Sic Virg. Ge. 1, 237. Aen. 2, 268.

12 *Terit ævum* Phœnix, non ipſe teritur, certe nihil deterit illi ævum, quod non recipiat.

23 Nihil eorum, quæ de hac ave narrat, facilius credas, quam illud Plin. 10, 2 *Neminem exſtitiſſe, qui viderit veſcentem:* credo etiam, qui volantem, ſtantem &c.

15 *Ventoſa pabula* vapores in aëre ſublatos, mixtum aëre humorem.

Arcanum radiant oculi jubar. igneus ora
Cingit honos. rutilo cognatum vertice ſidus
Attollit criſtatus apex, tenebraſque ſerena
Luce ſecat. Tyrio pinguntur crura veneno.
Antevolant Zephyros pennæ, quas cærulus ambit
Flore color, ſparſoque ſuper diteſcit in auro.
Hic neque concepto fetu, nec ſemine ſurgit:
Sed pater eſt proleſque ſibi, nulloque creante
Emeritos artus fecunda morte reformat,
Et petit alternam totidem per funera vitam.
Namque ubi mille vias longinqua retorſerit æſtas,
Tot ruerint hiemes, toties ver curſibus actum,
Quas tulit autumnus, dederit cultoribus umbras:
Tum multis gravior tandem ſubjungitur annis,
Luſtrorum

9 criſpatus *MSS.* 21 circulus — Floricolor *conj. Barth. probante Heinſ.* ore *vel* rore color *MSS.* 22 ſparſoque ſimul *MSS. etiam Cuj.* 23 concipitur *conj. Barth.* conceptus *conj. Heinſ.* 24 ſui *vulg.* ſibi *etiam Baſ. marg.* 25 reſolvit *Cuj.* 26 æternam *Cuj.* 27 revolverit *Cuj.* longæva *MS.* 28 tot fuerint *vulg.* torruerint, corruerint, horruerint *MSS.* tot ruer. *Ald. MSS.* totidem *malit Heinſ.* 29 herbas *Cuj.* 30 ſubducitur *MS. quod placet Heinſio.*

18 *Sidus cognatum* Soli, ſplendorem capiti circumdatum deſcribit, quem exhibent nummi V. G. apud Spanhemium l. c. p. 287 cum titulo, FELIX TEMPorum REPARATIO.

20 *Venenum Tyrium* imitatione Virgiliana de purpura. Georg. 2, 465 *Alba nec Aſſyrio fucatur lana veneno.* Sic *Venenato operitur* Flaminica Dialis apud Gell. 10, 15 i. veſte tincta purpura, vel colore alio. Hæc cum ita ſe habeant, tamen puto, non convenire pedibus Phœnicis *venenum* h. e. φάρμακον, materiam quæ vim habeat immutandi naturam rei cui applicatur.

22 *Flos* in colore ſignificat vividum illum ſplendorem, quem ars vix imitatur. Si dediſſet poëta *Flore ſuo*, nemo hic hæſiſſet credo, nedum Barthius. Sed poteſt tamen intelligi.

26 *Aeterna* eſt *vita*, quæ ipſa morte reſtituitur: *totidem* hic ſunt vitæ quot funera, quia ex unoquoque funere nova vita naſcitur.

27 *Retorquet æſtas vias* ſuas: a Tropico Cancri redit Sol verſus alterum Capricorni. *Ver actum* & incitatum curſibus ſuis, dare ſolet ruricolis *umbras*, folia arborum, quas *autumnus* abſtulit. Mille illos annos per omnes quatuor tempeſtates deſcribit.

30 *Subjungitur*, vincitur & quaſi ſub jugum mittitur. Virg. Aen. 8, 502 *Nulli fas Italo tantum ſubjungere gentem.*

Luſtrorum numero victus. Ceu laſſa procellis
Ardua Caucaſio nutat de vertice pinus,
Seram ponderibus pronis tractura ruinam.
Pars cadit aſſiduo flatu: pars imbre pereſa
Rumpitur: arripuit partem vitioſa vetuſtas.
Jam breve decreſcit lumen, languetque ſenili
Segnis ſtella gelu: qualis cum forte tenetur
Nubibus, & dubio vaneſcit Cynthia cornu.
Jam ſolitæ medios alæ transcurrere nimbos
Vix ima tolluntur humo. Tunc conſcius ævi
Defuncti, reduciſque parans exordia formæ,
Arentes tepidis de collibus eligit herbas,
Et cumulum texens pretioſa fronde Sabæum
Componit buſtumque ſibi partumque futurum.
Hic ſedet, & blando Solem clangore ſalutat
Debilior, miſcetque preces, ac ſupplice cantu
Præſtatura novas vires incendia poſcit.
Quem procul adductis vidit cum Phœbus habenis,
Stat ſubito, dictiſque pium ſolatur alumnum:
„*O ſenium poſiture rogo,' falſiſque ſepulcris*
Natales habiture vices, qui ſæpe renaſci

Exitio,

32 culmine *Ald. MSS.* 33 factura *Cuj.* 36 jamque ubi *MSS.* jam ſibi *conj. Heinſ.* 37 ſtilla *omnes ante Barth.* ſtela & ſtella *MSS.* 39 tranſcindere *Cuj.* 41 defecti *Cuj.* ex. vitæ *MS.* 45 magno Solem *MS.* 50 membrisque ſepultis *Cuj.*

36 Supra v. 17 *jubar* oculorum laudaverat, & mox *ſtellam*, quæ caput circumdat. Illud decreſcit & *breve* fit, h. e. parvum, hæc languet.

38 *Dubium* eſt cornu Lunæ, cum quis *videt aut vidiſſe putat per nubila Lunam*, ut eſt Aen. 6, 454.

41 *Defunctum ævum*, quo quis defunctus eſt, ſive Hypallagen dicas, ſive deponens uſurpatum paſſive. Ceterum ridiculus eſt Aelia. Hiſt. An. 6, 58 qui numerandi ſcientiam majorem tribuat Phœnici, quam Aegyptiis ſacerdotibus, quibus de elapſis D annis non æque ut illi conſtet.

43 Turiferæ arboris ſarmenta deſcribit: quem *cumulum* noſter, eam commodius Mela 3, 9 *ſtruem* vocat, *variis exaggeratam odoribus*. Cf. v. 59.

48 *Adductis habenis ſtat Sol*, poſtquam vidit Phœnicem: conſtructio aliquantum turbata.

Exitio, proprioque ſoles pubeſcere leto,
Accipe principium rurſus, corpuſque coactum
Deſere. mutata melior procede figura.„
Hæc fatus, propere flavis e crinibus unum
Concuſſa cervice jacit, miſſoque volentem
Vitali fulgore ferit. jam ſponte crematur,
Vt redeat, gaudetque mori feſtinus in ortum.
Fervet odoratus telis cæleſtibus agger,
Conſumitque ſenem. Nitidos ſtupefacta juvencos
Luna premit, pigroſque polus non concitat axes.
Parturiente rogo, cunis natura laborat
Aeternam ne perdat avem, flammaſque fideles
Admonet, ut rerum decus immortale remittant.
Continuo diſperſa vigor per membra volutus
Aeſtuat, & venas recidivus ſanguis inundat.
Victuri

52 patrioque malit *Heinſ.* 53 caducum *conj. Heinſ.* 54 mutatam --- figuram *MS. Græciſmo.* 57 litali *Cuj.* nam ſp. *al.* 59 ſtellis cæl. *vulg.* telis *etiam Baſ. marg. & firmat Heinſ.* flammis ſolaribus *Cuj.* 62 curis *omnes.* cunas *ſuſpicati Barth. & Heinſ.* V. N. 64 ammovet *i. admovet Baſ. marg. Vien. ſed* admonet *marg.* amovet *Raph. Janſ. Heinſ.* 1. 66 venis *Vien.* redivivus *omnes ante Heinſ.*

53 Etiam hic eſt Hypallages genus, ſi ita dedit Poëta, & non *coactus.* Prius placere potuit, ne nimis congruerent caſu *corpusque coactus.* Sed poteſt etiam intelligi *corpus coactum* a ſenio, & redactum in arctiorem formam, ut ille Tithonus tandem in cicadam exaruit.

56 *Concuſſa cervice*, ut hyſtrices jaculantur de ſuis aculeis vnum. Vid. 45, 20.

59 *Agger* eſt ille, quem *cumulum* dixerat v. 43 & vocat *congeriem* v. 93.

60 De *juvencis* ſ. bubus quibus Luna vehitur, dictum ad 36, 403.

61 *Axes* h. e. ſtellæ (vid. 35, 192) pigri ſunt, quia Luna illos *premit*, retinet, *adductis*, ut modo noſter v. 48, *habenis.*

62 *Naturam* etiam hic perſonam facit, ut 36, 33, quæ *laborat*, *ne* in *cunis perdat avem*, quæ æterna debet eſſe. Antitheta affectat: *Rogus* non perdit hic, ſed *parturit: cunis* igitur non perdendus ſed ſervandus, & novo partu proferendus eſt Phœnix. Auſus ſum literula una leviſſime immutata lucem dare loco & nitorem, ut mihi videtur. *Cunas* jam protulit Heinſius ex Ovid. Met. 15, 405 *Fertque pius cunasque ſuas, patriumque ſepulcrum.*

63 *Fideles flammæ*, quæ depoſitum reddunt, & ſplendidius quam accepere *remittunt.*

65 *Diſperſa* in cineres ſunt Phœnicis *membra*; ſed ſtatim ab hac diſſolutione & purgatione, *vigor* per ea incaleſcit, & inteſtino motu huc illuc movetur.

Victuri cineres nullo cogente moveri
Incipiunt, plumaque rudem veſtire favillam.
Qui fuerat genitor, natus nunc proſilit idem,
Succeditque novus. Geminæ confinia vitæ
Exiguo medius diſcrimine ſeparat ignis.
Protinus ad Nilum Manes ſacrare paternos,
Auctoremque globum Phariæ telluris ad oras
Ferre juvat. velox alienum tendit in orbem,
Portans gramineo clauſum velamine funus.
Innumeræ comitantur aves, ſtipantque volantem
Alituum ſuſpenſa cohors. exercitus ingens
Obnubit vario late convexa meatu.
Nec quiſquam tantis e millibus obvius audet
Ire

74 pergit *al.* tendit *etiam Vien. marg.* 75 clarum *Baſ. marg.* carum *conj. Heinſ.* clauſum *etiam Vien marg.* 76 glomerantur *MS.* ſtipatque *vulg.*

66 Quantum ad rem ipſam eandem hic vim habent *recidivus* & *redivivus*. Præterea in libris antiquis perpetuo fere utrumque nomen permutari videas, non tantum ut *recidivum* dicatur, cui a morte vita rediit, ſed ut *rediviva* dicantur lapides & rudera ædificii antiqui ad novum adhibita. Vid. Theſaurus. Amabat Heinſius, quod ſæpe in libris optimis invenerat, *recidivum*, & ad hunc locum ſtudioſe ac magno exemplorum numero tuetur. Eo magis illud reliquimus, cum alias ſanguini magis *redivivi* etymon conveniat &c.

68 *Rudem favillam* cogitare licet ut argentum vel aurum rude, illaboratum.

72 *Manes* hic pro reliquiis cadaveris ponit, ut 39, 13.

73 Quem *Auctorem globum* appellet, obſcurum eſſe non poteſt his, qui Herodoteam narrationem cognoverit, quam ſcilicet, ut notam omnibus ponit Poëta, non explicat. Novus Phœnix format *ex myrrha ovum*, (*globum* recte noſter appellat) cui ferendo par ſit: illi excavato indit reliquias paternas, easque defert in templum Heliopolitanum &c. Breviter Mela 3, 8 extr. *Oſſa priſtini corporis incluſa myrrha Aegyptum exportat.*

75 *Gramineo velamine* ipſum illum globum, ſ. ovum involvere illum facit poëta, & ipſa illa gramina arida atque odora forte ignem debent concipere & alere. *Myrrham* non excludi, docet v. 95.

77 *Suſpenſa*, ut *pendere* volatum ſignificat. Suſpenſa enim dicuntur, quæ facili motu huc illuc impelli poſſunt: ut Sil. 12, 94 *Suſpenſum hic librans media inter nubila corpus.*

78 *Obnubit*, ut alias *obtexendi* verbo utitur, V. G. 21, 258 *jaculis obtexitur aër.* *Convexa* cælum eſſe noſtro, plus ſemel obſervatum.

Ire duci: ſed regis iter fragrantis adorant.
Non ferus accipiter, non armiger ipſe Tonantis
Bella movent. commune facit reverentia fœdus.
Talis barbaricas flavo de Tigride turmas
Ductor Parthus agit: gemmis & divite cultu
Luxurians ſertis apicem regalibus ornat.
Auro frenat equum, perfuſam murice veſtem
Aſſyria ſignatur acu, tumiduſque regendo
Celſa per famulas acies ditione ſuperbit.
Clara per Aegyptum placidis notiſſima ſacris
Urbs Titana colit, centumque accline columnis
Invehitur templum Thebæo monte revulſis.
Illic, ut perhibent, patriam de more reponit
Congeriem, vultumque Dei veneratus herilem
Jam flammæ commendat onus: jam deſtinat aris
Semina relliquiaſque ſui. Myrrhata relucent
Limina.

80 flagrantis *vulg.* fragrantis *etiam Cuj.* 83 fluvio *vulg.* 88 per Tyrias *vulg.* famulas *etiam Cuj. & Vien. marg.* 90 immane *vulg.* centum fultumque *MSS.* accline *MSS. ap. Heinſ.* 91 Thebano *vulg.* 95 mirata --- Limina *editum ante Heinſ. Sed* myrrhata *jam Clav. & Raph.* Lumina *ſcripti plerique Heinſ. unde ille conj.* Culmina.

80 Poteſt reſpexiſſe videri ad Papinii locum, qui ſuam Thebaida in ipſo fine ſic alloquitur, *Nec tu divinam Aeneida tenta, Sed longe ſequere, & veſtigia ſemper adora.*

86 Græcatur noſter, *Signatur* Parthorum rex *acu Aſſyria*, quantum ad *veſtem* purpuream, eſt enim *murex* purpuræ conchæ genus: h. e. indutus eſt veſte purpurea, acu picta, vel Babylonico opere diſtincta.

88 *Ditio* eſt ipſum jus imperii, quod etiam formulæ conſuetæ docent, in ditione habere, ſub ditione tenere &c.

90 *Heliopolis*, ἡλίου πόλεως, urbis Solis, deſcriptio. *Centum columnis* nixum vel *fultum* templum conſuetius: ſed *accline* referri poteſt ad faſtigium illud tecti utrinque inclinatum, & accline ad columen.

91 *Thebaica* regio abundat illo ſaxorum genere ex quo portentoſa opera conſtructa olim ſunt, quæ hodie adhuc admirationi noſtræ exponunt peregrinatores, ut illa Memnonis ſtatua, de qua eſt præclarum Jablonskii opuſculum.

93 *Congeriem* hanc globum vocat noſter v. 73, *cumulum* v. 43, *aggerem* v. 59.

95 *Myrrhata lumina*, flamma a pinguis myrrhæ globo nutrita. Inter ſuffimenta hodie eſſe myrrham, conſtat.

Limina. divino ſpirant altaria fumo:
Et Peluſiacas productus aduſque paludes
Indus odor penetrat nares, completque ſalubri
Tempeſtate viros, & nectare dulcior aura
Oſtia nigrantis Nili ſeptena vaporat.
O felix, hæreſque tui. quo ſolvimur omnes,
Hoc tibi ſuppeditat vires. præbetur origo
Per cinerem. moritur te non pereunte ſenectus.
Vidiſti quodcumque fuit. te ſæcula teſte
Cuncta revolvuntur. Noſti quo tempore pontus
Fuderit elatas ſcopulis ſtagnantibus undas:
Quis Phaëthonteis erroribus arſerit annus.
Et clades te nulla rapit, ſolusque ſuperſtes
Edomita tellure manes. non ſtamina Parcæ
In te dura legunt, non jus habuere nocendi.

96 divinos -- fumos *ſuſp. Heinſ.* 98 pervenit Indus odor *vulg.* *pro* penetrat, penitus *Claver.* perv. Indus odor Blemyas c. ſ. T. Phylas *conj. Barth.* 101 o fili *Cuj.* 102 ſuppeditant *Guelf.* vitam *Cuj.* 103 moriente *Cuj.* 105 reſolvuntur *Vien. marg.* 107 arſ. amnis *Vien. Baſ. ſed* annus *uterque marg.* 110 dira *Guelferb.* habet hora *Barth. Horam fatalem ſ. mortem intelligit.*

98 *Indus odor* laudatur circumſcriptione 35, 82.

100 *Nigrantis Nili*, doctum epitheton fluvii, qui apud Virg. Ge. 4, 291 *Aegyptum* nigra *fecundat arena:* qui etiam שיחור Ebræis, & *Melo* antiquis Romanis ab hoc colore dictus putatur. Vid. G. I. Voſſ. ad Auſonii illud p. 585 Toll. *Melonis album filiam.*

101 Placet vehementer, licet habeat hiatum merricum, Cujaciana lectio, O *fili*, digna certe noſtro & hoc carmine Antitheſi.

102 Minime contemnenda Guelferbytani codicis lectio *ſuppeditant*, intranſitive, ſuppetunt, ſuppeditantur.

105 Diluvii deſcriptio, *ſcopulos ſtagnantes* intelligo montes, in quorum cacuminibus ſtant aquæ, ſtagna fiunt. Novit Phœnix pro illa ſua chronologica ſapientia, de qua ad v. 41 ex Aeliano, quot anni ſint a Deucalioneo diluvio, quot ab incendio Phaëthonteo, elapſi.

110 Itaque conſecrationis ſive ἀποθεώσεως, atque æternitatis adeo ſymbolum eſt in nummis Fauſtinæ apud Arſchota. T. 43.

XLV

II *HYSTRIX*

Audieram, memorande, tuas, Stymphale, volucres
Spicula vulnifico quondam ſparſiſſe volatu:
Nec mihi credibilis ferratæ fabula pinnæ
Viſa diu. Datur ecce fides, & cognitus hyſtrix
Herculeas affirmat aves. Os longius illi
Aſſimulat porcum. mentitæ cornua ſetæ
Summa fronte rigent. oculis rubet igneus ardor.
Parva ſub hirſuto catuli veſtigia dorſo.
Hanc tamen exiguam miro natura tueri
Præſidio dignata feram. ſtat corpore toto
Silva minax, jaculiſque rigens in prælia creſcit
Picturata

* de hyſtrice, quem porcum ſpinum (ſpineum) dicimus *MS.* quem dicimus porcum ſpinoſum *Vien.* 1 memoranda *malit Heinſ. Gr.* ἡ συμφάλος. 6 aſſimilat *al.* 9 attamen *malit Heinſ.*

* Ariſtoteles Hiſt. An. 9, 39 extr. refert τὰς ὑτριχας inter τὰ βάλλοντα ταῖς θριξίν. Sed 1,6 οἱ ὕτριχες referuntur inter ea, quæ ἀκανθώδεις τρίχας habent. Et, 8, 17 pr. οἵ τε ὑτριχες, καὶ αἱ ἄρκτοι. De genere nominis ipſe igitur a ſe diſſidet, quo minus mirum eſt, Latinis non convenire. Noſtro v. 4 eſt *cognitus* hyſtrix: ſed Calpurn. ecl. 6, 14 *Hirſuta ſpinoſior hyſtrice barba.* Verum adjiciamus hic in lectorum gratiam locum Plin. 8, 35 *Hyſtrices generat India & Africa ſpina contectas, ac herinaceorum genere: ſed hyſtrici longiores aculei, & cum intendit cutem miſſiles. Ora urgentium figit canum, & paulo longius jaculatur.* Qui plura deſiderer, legat ſuaviſſimum carmen Oppia. de Venat. 3, 391 & ibi Ritterſhuſ. Spanh. ad Callim. H. in Dia. v. 96 p. 199. De hiſtoricis animalium ne dicam. Animal hodie quoque notum, cujus quatuor ſpecies habet Linnæus.

1 *Stymphalidas* memoravit 34, 37. Illud de ſpiculis pinnarum ferreis forte habuit noſter a ſuo cive Apollonio, qui Argon. 2, 1037 de una earum ſic canit, Ὅς ῥα τιναξάμενος πτέρυγας κατὰ νῆα θέουσαν Ἥκ' ἐπὶ οἱ πτερὸν ὀξὺ κ. τ. λ. Vid. Schol. & VV. DD. ad Hygi. fab. 20 & 30 p. 85 *Aves Stymphalides in inſula Martis, quæ emiſſis pennis ſuis jaculabantur, ſagittis interfecit* Hercules.

8 *Catuli veſtigia* noſter, Lupi ſimilitudinem obſervat Oppianus. Sed noſter parum indicat animal, Oppianus lupi etiam magnitudinem paullo minorem tribuit.

Picturata seges, quorum cute fixa tenaci
Altera succrescit, alternantesque colorum
Tincta vices, spatiis internigrantibus, exit
In solidæ speciem pinnæ, tenuataque furtim
Lævis in extremum sese producit acumen.
Sed non hæc acies ritu silvestris echini

13 alba subattraxit *MS.* albus ubi traxit *Ald. MS.* altera subtraxit *MSS.* alvo, alvum, ardua subtraxit *MSS.* quæ cum cute missa tenaci, Altera succrescit: *vel* quorum cute fixa tenaci Alba subit radix *conj. Barth. Dedi lectionem omnium editorum, nisi quod* subtraxit *Heinf. quod non intelligo: & optabam intelligere, cum adscripserit vir summus,* nostram lectionem nemo sanus damnabit. 14 cincta — intus nigr. *vulg.* cuncta & tincta *MSS.* picta *conj. Heinf. sed posuit* tincta. 14 pugnæ *pro* pinnæ *vulg.* pinnæ *jam Vien. marg. & Baf. marg.*

12 *Picturatæ* sunt spinæ alternante colore nigricante velut adusto, & albicante, quæ statim vocat spatia *internigrantia.* Porro horum jaculorum *altera* subinde seges, *tenaci cute* animalis *fixa*, succedit & *succrescit*, & *tincta* alternis coloribus, *exit* & formatur *in speciem pinnæ*, non simplicis (quæ est una series sudium, vallorum, palorum, aggeri infixorum) sed *solidæ* e continuatis seriebus constantis. Hæc seges, quantum ad singula spicula quibus constat, levis est ac polita, quo facilius penetrat, ac sensim s. paullatim tenuatur, donec in extremo acuta valde fiat.

14 *Internigrantibus spatiis* ea forma dixit, qua Plinius 37, 10 *Leucochrysos* gemma *fit*, certe exsistere intelligitur, *Chrysolitho interalbicante* (quod mutare non debebat Harduinus) qua *interlucere*, & *intermicare* noster & *internitere* plus semel Plinius: qua noster 35, 100 *interviret.* Sed usus est hoc ipso verbo Statius Theb. 6, 336 ubi facit equas Admeti *maculis internigrantibus albas.*

15 *Pinnam solidam* jam breviter descripsimus. Superest ut hic moneamus, quod in Thesauris non satis expressum est, *pinnæ* nomen non modo de illo genere munimenti poni, quod vulgo omnes ita vocant, murum tenuiorem crassiori impositum intermissis spatiis &c. sed esse debere etiam, quod modo indicavimus, sudes, palos, infixos summo aggeri vel ad perpendiculum, vel linea paulum ab horizontali declinante. Ex hoc genere fuit ille agger a Cæsare structus ad Massiliam, de quo Luca. 3, 385 *Densas tollentia pinnas Cespitibus, crudaque exstruxit brachia terra.* Brachia hujus aggeris, quæ cespitibus & cruda terra constarent, quas alias habere potuerunt *pinnas*, & quidem *densas*? Tales intelligo apud eundem Luca. 4, 432 ubi in re navali memorat *tremulis tabulata minantia pinnis.* Tales Cæs. B. Gall. 5, 40 *Turres contabulantur, pinnæ, loricæque ex cratibus, attexuntur.*

17 *Silvestris echinus*, qui ericius, erinaceus vel herinaceus dicitur. An sit apud Romanum scriptorem antiquum *echinus* de terrestri animali, nondum observavi. Certe festinavi, cum in Stephaniano Thesauro dixi, Varronem putare *echini* nomen esse in terrestri animali antiquius. Antiquiorem nostro auctorem nondum habeo.

Fixa manet. crebris propugnat jactibus ultro,
Et longe ſua membra regit, tortumque per auras
Evolat excuſſo nativum miſſile tergo.
Interdum fugiens Parthorum more ſequentem
Vulnerat: interdum, poſitis velut ordine caſtris,
Terrificum denſa mucronum verberat unda,
Et conſanguineis haſtilibus aſperat armos.
Militat omne feræ corpus, vibrataque rauco
Terga fragore ſonant. Stimulis accenſa tubarum
Agmina collatis credas confligere ſignis.
Tantus in anguſto ſtrepitus furit. Additur armis
Calliditas, parcuſque ſui tumor, iraque numquam
Prodiga telorum, caute contenta minari,
Nec niſi ſervandæ jactus impendere vitæ.

Error

18 oppugnat *conj. Heinſ.* 19 tegit *MSS. quod placet Barth.* 23 mucronum *MS.* mucronum everberat *vel* mucronis verberat *conj. Heinſ.* mucronem *editi.* 25 virgataque *conj. Barth.* 27 *pro* ſignis, telis *MS.* 29 timor *vulg.* tumor *debetur Heinſ.*

19 Aculei ſunt *membra* hyſtricis. Hæc *regit* etiam in longinquum, h. e. dirigit in locum deſtinatum, collineat. Videtur hoc verum eſſe poſſe hactenus, ut impetus ille horrentis corporis dirigatur verſus locum unde vis ingruit, ut canum pili, & plumæ gallorum gallinaceorum, collum veſtientes, eriguntur & horrent verſus eum in quem impetum meditantur. Conf. dicenda ad 45, 8.

20 *Excuſſum tergum* omni vi concuſſum, ut exeat, quidquid maturum eſt ad excutiendum.

21 Conſueta Parthis pugnandi ratio, ad quam alias etiam noſter reſpicit.

22 Qui *caſtra ponunt*, illi ad bellum ſe juſtum ac ſerium comparant.

23 *Terrificum* quiddam, δεινόν, *verberat*, h. e. colliſu ſpinarum ſuarum ſtrepit: quale quid quotidie licet obſervare, in Gallis quos Indicos vulgo vocamus vel Calecuticos, qui cum ſtrepitu quodam & crepitu rotare caudam, & erigere, quidquid vel pinnarum vel plumarum eſt, ſolent. Hunc ſtatim *raucum fragorem* appellat. *Unda mucronum* eſt motus omnium ſimul aculeorum, reciprocus præſertim, ut cum ſegetem ventus impellit, vel exercitus ſubrectis armis movetur.

24 *Conſanguinea haſtilia* ex eodem unius animalis ſanguine orta, & ſimilia adeo.

29 *Tumor* quam pulchre dicatur ira & in hoc animali, & in pleriſque videmus, quæ augentur, inflantur, intumeſcunt ab ira.

31 Venuſte poſſit aliquis hoc verſu uti, ad indicandum illud quod inculpatæ tutelæ moderamen vocant Philoſophi. Recte ſane armis uti dicas eum, qui *Non niſi ſervandæ vitæ* ictus illorum & vulnera *impendat.*

Error abeſt: certum ſollertia deſtinat ictum,
Nil ſpatio fallente modum: ſervatque tenorem
Mota cutis, doctique regit conamina niſus.
Quid labor humanus tantum ratione ſagaci
Proficit? Eripiunt trucibus Gortynia capris
Cornua: ſubjectis eadem lenteſcere cogunt
Ignibus: intendunt taurino viſcere nervos.
Inſtruitur pinnis, ferroque armatur arundo.
Ecce brevis propriis munitur beſtia telis,
Externam nec quærit opem: fert omnia ſecum:
Se pharetra, ſeſe jaculo, ſeſe utitur arcu.
Unum animal cunctas bellorum poſſidet artes.
Quod ſi omnis noſtræ paulatim induſtria vitæ
Fluxit ab exemplis; quidquid procul appetit hoſtem,
Hinc reor inventum: morem hinc traxiſſe Cydonas
Bellandi, Parthoſque retro didiciſſe ferire
Prima ſagittiferæ pecudis documenta ſecutos.

33 muta *ante Heinſ.* tegit *al. Sed* regit *jam Vien. qui etiam* niſus *habet*, *pro aliorum* viſus: *it.* Quid labor, *pro* Quis. 38 taurinos mittere *al. Sed jam* taurinos viſcere *Vien. & Baſ. marg.* 40 bellua *Heinſ. ex duobus MSS.*

33 *Modum* hic vocat directionem, collineationem, quæ etiam in longum ſpatium non aberrat.

35 Naturalis ſagacitas (quæ utitur conformatione & ſtructura totius corporis muſculorum certe & cutis mechanica) plus in hyſtrice proficit, quam operoſum illud ſagittandi artificium, quod deſcribit, & comparat cum hyſtricis jaculatione, poëta.

36 Cretenſes, quorum urbs *Gortyna*, nobiliſſimi ab hac ſagittandi arte, cornua illa caprorum elaſtica ad arcus adhibuere. Luca. 3, 186 *Nec Eois pejor Gortyna ſagittis.* Nihil frequentius poëtis, quam *cornu* vocare arcum, ab hac ſolemni ejus materia.

37 Hac ratione utuntur fabri etiam carpentarii & ſimiles ad ligna inflectenda.

38 Non ſatis conſtituo, voluerintne poëta indicare *nervos taurinos* intendi arcubus, h. e. penes; an inteſtina illorum torqueri in nervos arcuum. *Viſcus taurinum* poteſt, credo, ſignificare utrumque.

39 Grata brevitas. Pinna inſtruitur utrinque infixa inferior ſ. poſterior pars ſagittæ, ne illa parte præponderare poſſit.

44 Si aranea texendi artem docuit, ædificandi fibrus, venæ ſecandæ hippopotamus, ibis alvum curandi clyſmate rationem oſtendit &c.

46 *Cydones* ſ. Cydonii Cretenſis ipſe quoque populus.

XLVI

III *TORPEDO*

Quis non indomitam diræ Torpedinis artem
Audiit, & merito ſignatas nomine vires?
Illa quidem mollis, ſegnique obnoxia tractu
Reptat, & attritis vix languida ſerpit arenis.
Sed latus armavit gelido natura veneno.
Et frigus, quo cuncta rigent animata, medullis
Miſcuit, & proprias hiemes per viſcera duxit.
Naturam juvat ipſa dolis, & conſcia ſortis
Utitur ingenio, longeque extenta per algas

Hac

1 mirae *al.* 2 audit & emerito *al.* 3 obnoxia tactu *Vien. Baſ. marg.* *Ald.* & *MSS.* obnoxia tractu *vel* natu *MS. Pro* mollis, molli *malit Heinſ.* 6 armenta *MS.* & *Claver.* ligentur, & arma *Cuj. ut* v. 22. 9 ingenita *Cuj.*

* Νάρκην vocant Græci. Bis de illa canit ſummus poëta Oppianus, 2, 55 - 84, & 3, 149 - 155. Utrumque locum videtur ſi non præ oculis, in memoria tamen noſter habuiſſe.

1 *Diram* merito vocat, certe voracem & in piſces alios graſſantem deſcribit etiam copioſe Oppianus

5 Poſſet hic quidem *latus* ut alias de toto corpore intelligi: ſed λαγόνας *lumbos* appellat Oppianus diſerte 2, 62, radios utrique lateri adnatos, (Κερκίδες ἐμπεφύασι παρὰ πλευρὴν ἑκάτερθεν) quos qui attingat, ejus ſtatim robur exſtingui &c.

7 *Proprias* hiemes, quas diſpenſare, transfundere in alia animantia ſuo arbitrio poſſit.

8 *Conſciam ſortis* ſuæ i. naturalis hujus muneris eſſe torpedinem, vix perſuaſeris Philoſopho. Poëtæ quidem licet non hoc tantum, ſed ſenſum dare & conſcientiam & agendi voluntatem ipſis quoque inanimatis. Tractat divinitus hunc locum Oppianus. Breviter Horat. Ser. 2, 1. 52 *Dente lupus, cornu taurus petit; unde, niſi intus Monſtratum?* Pene poëtice Tullius de N. D. 2 c. 50 quem locum ponemus, quia etiam torpedines nominat. *Jam illa cernimus, ut contra metum & vim ſuis ſe armis quæque defendat. Cornibus tauri, apri dentibus, morſu leones: aliæ fuga ſe, alia occultatione tutantur; atramenti effuſione ſepiæ,* torpore torpedines, *multæ etiam inſectantes odoris intolerabili fœditate depellunt.* Ceterum jungenda ſic puto verba, Torpedo conſcia eſt ſortis ingenii, h. e. naturæ quam ſortita eſt, ingenii, quod ſorte

Hac confisa jacet, succesſu læta reſurgit,
Et vivos impune ferox depaſcitur artus.
Si quando veſtita cibis incautior æra
Hauſerit, & curvis frenari ſenſerit hamis;
Non fugit, aut vano conatur vellere morſu:
Sed propius nigræ jungit ſe callida ſetæ,
Et meminit captiva ſui, longeque per undas
Pigra venenatis effundit flamina venis.
Per ſetam vis alta meat, fluctusque relinquit
Abſentem tentura virum. Metuendus ab imis
Emicat horror aquis, & pendula fila ſecutus
Tranſit arundineos arcano frigore nodos,
Victricemque ligat concreto ſanguine dextram.
Damnoſum piſcator onus, prædamque rebellem,
Jactat, & amiſſa redit exarmatus avena.

10 attactu confiſa (confixa) jacet, ſucceſſu læta reſurgit *MSS.* xi *ap. Heinſ.* attactu conf. ſuo *&c. Ald. verſu ſeptem pedum.* quæ tetigere, jacent *Vien. & MSS.* hac (hoc *Claver.*) confiſa jacet *Junt. & rell.* tactu fixa jacet *MS. Pro* attactu, ac tractu, *vel* ac natu *conj. Heinſ.* 13 hauſerit, haud vano conatur vellere morſu, *omiſſo verſu Cuj.* non furit *MSS. quod placet Barth.* 15 potius *MSS.* 16 per herbas *MSS.* 18 vis atra *Cuj.* fructusque *al.* 19 diſtantem *Cuj.* victura *vulg.* vinctura, nectura *MSS.* tentura e *MS. Heinſ.* 24 habena *vulg.* avena *Ald. MSS.*

ſorte divina illi attributum eſt. Sors μοῖρα, quidquid unicuique Deus attribuit, ingenium quod ingenitum eſt. Oppianus Ἡ δ' εὖ γινώσκουσα θεῦ γέρας οἷον ἔδεκτο, bene intelligens; quale Dei munus acceperit. *Hac* igitur *ſorte* ingenii *confiſa* torpedo, *jacet* &c.

10 *Succeſſum* illum, quo læta ſit torpedo, intelligi voluit noſter: ſed ponit diſerte Oppianus, Κάτω δ' ἀσεμφὴς οἷα νέκυς· ὃς δέ κεν ἰχθὺς Ἐγχρίμψῃ λαγόνεσσιν, ὁ μὲν λύτο —— Jacet immota, ut mortua, quicunque vero piſcis lumbis ejus acceſſerit, ſolutus (velut paralyſi tactus) cadit, —— ipſa vero celeriter exſilit, ἡ δὲ θοῶς ἀνόρουσε κ. τ. λ.

19 *Tentura*, ut retentura, a tenendo, forma cujus exemplum neſcio an ſuperſit aliud.

XLVII

IV *NILUS*

Felix, qui Pharias proſcindit vomere terras:
Nubila non ſperat tenebris condentia cælum,
Nec graviter flantes pluviali frigore Coros
Invocat, aut arcum variata luce rubentem.
Aegyptos ſine nube ferax, imbreſque ſerenos
Sola tenet, ſecura poli, non indiga venti:
Gaudet aquis, quas ipſa vehit, Niloque redundant:
Qui rapido tractu mediis elatus ab antris,
Flammigeræ patiens zonæ Cancrique calentis,
Fluctibus ignotis noſtrum procurrit in orbem,

Secreto

6 tenens *malit Heinſ. pro* poli, nothi *Cuj.* 7 redundat *vulg.* 8 elapſus *vulg. præter Ald. qui habet* elatus: elatus ab antris *MSS.* 10 flexibus *MS. teſte Barth.* notum *Cuj.*

* De Nili originibus, miraculis, fabulis, dicere libri opus eſt, non annotationis. Nihil hic exſpectet lector, præter qualemcunque eorum, quæ poëta canit, declarationem. Indicemus tantum locos quosdam claſſicos ut Herodoti 2, 17. Diod. Sic. 1, 32. Vitruv. 8, 2 qui miris ambagibus ex Atlante monte effuſum circumducit. Strabonis bona parte libri 17. Lucani 10, 193. Sen. Q. N. 4, 2. Melæ 1, 9. Plinii 5, 9. Plut. de Placit. 4. 1. Qui abſtruſiora de ea re philologemata velit recenſere, ei proderit Spanhem. ad Callim. Del. 207.

2 Hyperbolica eſſe, quæ de negatis omnino Aegypto pluviis narrant veteres, hodie credo, conſtat. Multus eſt in ea re Plin. Pan. c. 30.

4 Denunciari ab Iride pluvias, quin effici, tralatitium eſt. Ovid. Met. 1, 270 in apparatu diluvii, *Denſi funduntur ab æthere nimbi. Nuncia Junonis, varios induta colores, Concipit Iris aquas, alimentaque nubibus adfert.* Illud *rubentem* late patere, & colores omnes quatenus lucidi ſunt complecti, etiam hic locus indicat. Sic 10, 187 *Mavortia ſigna rubeſcunt Floribus.* Vid. ad 29, 7.

5 *Imbres ſerenos.* Acumen ex antitheto noſtris auribus non valde acutum. Sed nempe *imbres* ut *rores* de omni humore licet poëtis Latinis dicere.

7 Liberior conſtructio: debebat ex lege Grammatica, *quæque Nilo redundant.*

9 *Cancri*, Tropici, ultra quem, verſus Aequatorem, omnes; Ieſuitarum Apoſtoli & Schererus, contra Ludolfi & Lobii fidem, ultra Aequinoctialem adeo, & propius Capricorni Tropicum, fontes Nili removent: quos deſerunt recentiſſimi, præſertim Danvillius.

Secreto de fonte cadens, qui ſemper inani
Quærendus ratione latet; nec contigit ulli
Hoc vidiſſe caput. Fertur ſine teſte creatus,
Flumina profundens alieni conſcia cæli.
Inde vago lapſu Libyam diſperſus in omnem
Aethiopum per mille ruit nigrantia regna,
Et loca continuo Solis damnata vapore
Irrorat, populisque ſalus ſitientibus errat,
Per Meroën, Blemyaſque feros, atramque Syenen.
Hunc bibit infrenis Garamas, domitorque ferarum
Girrhæus, qui vaſta colit ſub rupibus antra,

S s 5 Qui

11 ſcatens *Cuj.* 16 means *MS.* 20 effrenis *vulg.* infrenis *etiam Cuj.* 21 Cyrreus *vel* Cyrrhæus *vulg.* Carræus *Claver.* Cirenus *i.* Cyreneus *triſyll. idem Claver. in append.* Cirreus, Guareus, Gyareus, Giareus, Gyrreus, Girreus *MSS.* Girrhaeus *Barth. hic & Adv.* II, 24.

11 *Secretus* hic eſt occultus, incognitus. *Inanis ratio*, fruſtra ſuſcepta. Quam laborioſe hoc egerit Herodotus, ipſe narrat, & de Aegypti Regibus Strabo, II. cc. de omnibus ad ſuam ætatem peculiari opere Iſ. Voſſius, qui recte quidem illud admonet, non eſſe proprie unum majorum fluminum fontem, unam ſcaturiginem, cum pluribus ignobilibus & nomine carentibus rivis collectis demum quod inde confluxit nomen accipere, interdumque id ipſum nomen, alio ſibi, minore etiam, admixto, amittere ſoleat: ſed non bene inde totum ſtudium indagandi fontes vanitatis arguit. Ceterum cum totum hoc pendeat a fide accolarum, eorumque, qui ab his accepere: nihil videtur melius eſſe, quam manere interim in his, quæ in Aethiopica Hiſtoria ejusque Commentario L. I c. 8 dedit decus Germaniæ Hiobus Ludolfus, ad cujus fidem, a Ieſuitis quibusdam Apoſtolis ſolicitatam, qui Nili fontes multis ultra Aequinoctialem gradibus removent, quorum ſententiam peculiari charta Homannus exhibuit, rediere Haſius noſtras, & ſummus hodie Geographus Danvillius.

14 *Alienum cælum* vocat Zonam torridam. Quin, quod *vago* demum *lapſu* in *Libyam omnem* diſperſus, per *mille regna Aethiopum ruere* dicitur, videri poſſunt a Claudiano, Ptolemæum ſecuto ultra Aequinoctialem removeri Nili origines. Sed caveat ſibi, ne quid ſtatuat, aut diſerte ponat. Hanc porro populorum enarrationem, cui ſimilis eſt 21, 233 non ita accipio, quaſi illos omnes percurrat Nilus quod de Syene & Meroë verum eſt: ſed hoc modo velle poëtam arbitror, ultra illos populos remotos eſſe Nili fontes. Quamquam poſt mirabilem Vitruvii opinionem, & iter, quo Nilum circumducit; etiam poëtæ, & Alexandrini, verba audire operæ pretium eſt.

19 *Blemyes* ſ. *Blemmies* & *Garamantes* non ſatis certi ſitus, intra Aequinoctialem tamen & Tropicum Cancri, ad ſiniſtrum Nili. *Meroë* & *Syene* Nili inſulæ. *Girrhæi* accolæ *Gir* fluminis, de quo ad 21, 251 aliquid dictum eſt.

Qui ramos ebeni, qui dentes vellit eburnos;
Et gens compositis crinem vallata sagittis.
Nec vero similes causſas crescentibus undis,
Aut tempus, meruit. glacie non ille soluta,
Nec circumfuso scopulis exuberat imbre.
Nam cum tristis hiems alias produxerit undas,
Tunc Nilum retinent ripæ. Cum languida cessant
Flumina, tunc Nilus mutato jure tumescit.
Quippe quod ex omni fluvio spoliaverit æstas,
Hoc Nilo natura refert, totumque per orbem
Collectæ partes unum revocantur in amnem.

Quoque

23 velata *vulg.* vellata *MS.* religata *MS.* jure, rure, rite, more *MSS.* 25 ut *vulg.* agmen *MSS.* 29 *pro* 32 vires *Cuj.*

21 *Qui vaſta' colit* &c. non est Girrhæorum descriptio, sed periphrasis etymologica Troglodytarum, qui inter Nilum & sinum Arabicum habitabant.

22 Aethiopum descriptio forte ex Herodoto, qui 3, 97 memorat, illos sua ad huc ætate tertio quoque anno interjecto Persis tributi nomine etiam pependisse διηκοσίας φάλαγγας (phalangas, cylindros, trabes) ἐβένου, καὶ ἐλέφαντος ὀδόντας μεγάλους ἄκοσι. Hinc *ebennus Meroëtica* non *Mareotica* legendum Luca. 10, 117 coll. 303 viderunt viri docti. De ebeno Plin. 12, 8.

23 De hoc Meroënsium more dictum ad 7, 21.

25 *Meruit* non dubium est, quin simpliciter significet hic, accepit a natura, divinitus hoc habet &c. Quod ad rem ipsam, similiter fere disputat Herodotus l. c. Sed differte Strabo l. c. p. 543, 20 Οἱ ἀρχαῖοι τοχαστικῶς τὸ πλέον, οἱ δὲ ὕστερον, αὐτόπται γενηθέντες ἤδοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων παυομένην κατ' ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα κ. τ. λ. Conjectura veteres fere, oculis autem suis posteriores deprehenderunt, inundata ab æstivis imbribus superiore Aethiopia, in extremis maxime montibus, impleri Nilum: remittentibus imbribus cessare etiam paullatim inundationem. Hæc hodie quoque, quod sciam, ut certa sumuntur v. g. a Ri. Pocokio.

30 Dicere videtur aliquid: sed illud aliquid, metuo, nihil est. Equidem cum probe attendi, nihil video, præter lusum quendam ingenii & verborum, Naturam, quas aquas aliis fluminibus auferat, eas omnes Nilo infundere. Sed qua ratione, & quibus viis hoc fiat, scire volebant homines.

Quoque die Titana Canis flagrantior armat,
Et rapit humores madidos, venasque calore
Compeſcit, radiisque potentibus æſtuat axis;
Nilo bruma vehit contraria tempora mundo.
Defectum ſolitis referens cultoribus æquor
Effluit Aegeo ſtagnantior, acrior alto
Ionio, ſeſeque patentibus explicat arvis.
Fluctuat omnis ager: remis ſonuere novales
Sæpius, æſtivo jaceat cum forte ſopore,
Cernit cum ſtabulis armenta natantia paſtor.

33 cumque *vulg. præter Ald. & Heinſ.* 1 *qui habent* quoque, *ut & MS. Barth. Sed Barth. Adv.* II, 24 *emendat* Cumque diem Titane canis flagrantior armat, *nec diſſentit Heinſ. qui etiam* Cumque *probat ex MSS.* 34 madidus *MSS.* rabidus, madidis, ſidus *conj. Barth.* et rapit humores avidus *conj. Heinſ.* calorem *MS.* vanosque calores *MSS. etiam Cuj.* canosque calores *MS.* varioque calore *MS. Latet aliquid, ait Heinſ.* 36 venit *vulg.* vehit *ex MS. Heinſ.* 37 defectum ſolitumque ferens *MSS.* ſolitumque ferens *etiam Ald.* Defectum ſolitis repetenss *conj. Heinſ. Certe illa caſuum in epithetis permutatione nihil frequentius.* 39 potentibus *MS.* 41 jacuit *Raph. h. e. Scaliger: quod placet.*

33 *Quo die*, h. e. quo tempore Sirius ardentior Solem radiis vehementioribus tanquam telis armat, & humores in vaporem tollit, & fontium venas obſtruit; quo tempore, inquam, cælum radiis Solis potentioribus in reliquo orbe æſtuat: eo ipſo tempore hiems ſua, & madida tempeſtas, accolis Nili advehit tempora mundo ſ. motui corporum cæleſtium, unde æſtimant tempora reliqui, contraria, & mutat in mare campos cultoribus ſuis deſtitutos, cum ſerunt alii, & metunt &c.

38 *Stagnantior* cave ita accipias quaſi *ſtagnare* h. e. ſtare conſtet mare Aegeum, quo nihil eſt inquietius; ſed copiam aquarum ſignificat. Sed quomodo illud defendam *acrior Ionio*, non habeo, cum placidas & ſtagnantes eſſe Nili aquas conſtet. Cogitabam pro *acrior* legi poſſe *altior*: ſed nec hoc placeret, ut nimis hyperbolicum.

XLVIII

v *MAGNES**

Quisquis ſollicita mundum ratione ſecutus
Semina rimatur rerum, quo Luna laborat
Defectu, quæ cauſa jubet palleſcere Solem:
Unde rubeſcentes ferali crine cometæ,
Unde fluant venti, trepidæ quis viſcera terræ
Concutiat motus, quis fulgura ducat hiatus,
Unde tonent nubes, quo lumine floreat arcus:
Hæc mihi quærenti, ſi quid deprendere veri
Mens

* de ſtatua Martis ferrea & Veneris magnitica *Ald.* 5 furant *Cuj.* 6 commoveat *vulg.* concutiat *etiam Cuj.* quæ -- origo *vulg.* quis -- hiatus *etiam Cuj.* 8 hæc *al.* verum *vulg.*

* Locos etiam de hoc naturæ miraculo claſſicos noſtrorum indicamus Lucret. 6, 908 & Plin. 34, 14 ſ. 32. Multa undique congeſſit Barthius.

2 *Semina rerum* ſunt etiam Lucretio paſſim, quæ elementa alias vocant, corpuſcula, in quæ denique corpora quævis reſolvantur. Ne ſolœcum ſit *laborat, jubet*; intelligamus plenam orationem ob verſatam poëtæ hanc, *Rimatur* defectum, *quo defectu laborat Luna* &c. Deinde *unde* ſint *rubeſcentes* rel.

3 De Solis defectu vel eclipſi loquitur: quamquam nec illud inauditum antiquis, nec noſtra ætate phænomenon, Solis velut expalleſcentis. Plin. 2, 30 *Fiunt prodigioſi & longiores ſolis defectus: qualis occiſo dictatore Cæſare & Antoniano bello, totius pene anni pallore continuo.*

4 Antiqua ſuperſtitio a Cometis ſibi publica mala metuebat: hinc *feralis crinis*, mortium ac peſtilentiæ nuncius.

5 *Fluere* pulchre dicuntur venti, fluidum enim aër val maxime, *flare*, *fluere*, *flagrare* cognata verba e ſono venti, aquarum, flammæ ducta.

6 *Hiatus* eadem figura dicitur, qua apud Græcos Χάσμα, qua noſtri, *es thut ſich der Himmel auf*: facile fingunt ſibi homines, illud cæruleum, quod ſereno cælo videmus ſolidum quiddam eſſe, idque findi ſcindique a fulgure.

8 *Floreat* pulchre varietatem colorum iridis vigoremque exprimit. Hoc genus quæſtiones acervat & proponit, ſed multo majore doctrinæ ſubtilioris apparatu in ſuo Mallio 17, 100. Sententia autem hæc eſt, Qui miracula naturæ cæleſtia & totum orbem terrarum afficientia, rimantur, illi mihi rem parvam & ſenſui expoſitam explicant: ut ſimul rideat eos, qui cæli ſcrutantur plagas, & quæ ante pedes ſunt ignorant.

Mens valet, expediat. Lapis eſt cognomine Magnes,
Decolor, obſcurus, vilis. Non ille repexam
Cæſariem Regum, nec candida virginis ornat
Colla, nec inſigni ſplendet per cingula morſu:
Sed nova ſi nigri videas miracula ſaxi,
Tum pulcros ſuperat cultus, & quidquid Eois
Indus litoribus rubra ſcrutatur in alga.
Nam ferro meruit vitam, ferrique rigore
Veſcitur: hoc dulces epulas, hoc pabula novit:
Hinc proprias renovat vires: hinc fuſa per artus
Aſpera ſecretum ſervant alimenta vigorem.
Hoc abſente perit. triſti morientia torpent
Membra fame, venaſque ſitis conſumit apertas.
Mavors, ſanguinea qui cuſpide verberat urbes,
Et

9 expediam *Heinſ.* experiar *conj. Heinſ.* 14 tunc ſuperat pulchros *al.* purpureos ſuperet *conj. Heinſ.* 15 Indi -- ſcrutantur *MSS.* 16 ex ferro *vulg.* 17 has -- hæc *al.* 18 hinc fuſa *vulg.* revocat *Cuj.*

9 *Magnes cognomine.* Lucret. 1. e. *Quem Magneta vocant patrio de nomine Graji, Magnetum quia ſit patriis in finibus ortus.*

10 *Repexa Cæſaries* retro pexa, ne frontem nimis occulter, aut proſpectum adeo impediat. Diadema hic deſcribitur gemmis diſtincta, cujus ope retro acti crines continentur.

12 *Cingula* hominum & equorum gemmata noſter celebrat 70, 71. 73.

15 *Rubram algam* videtur vocare non a ſuo colore, ſed quod Rubri maris h. e. Oceani Indici rejectamentum ſit.

16 *Meruit* magnes, i. accepit, *vitam* a ferro. Jam tum itaque cognitum erat, ita conſervari augerique vim magnetis, ſi ſemper reſpondentem viribus ſuis ferri maſſam a ſe ſuſpenſam habeat. Paullo alter Plin. l. c. *Sola hæc materia* (ferrum) *vires ab eo lapide accipit, retinetque longo tempore, aliud apprehendens ferrum, ut annulorum catena* (a magnete pendentium) *ſpectetur interdum: quod imperitum vulgus appellat ferrum vivum.* Illud de anulis eſt ex Platonis Ione p. 145, A. Huic certe debet Lucretius 6, 911 *Catenam Sæpe ex annellis reddit pendentibus ex ſe Quinque etenim licet interdum pluresque videre Ordine demiſſos levibus jactarier auris Unus ubi ex uno dependet ſubter adhærens, Ex alioque alius lapidis vim vinctaque noſcit.* Forte etiam eo reſpicit noſter, quod ferri lamina applicata velut armandus eſt magnes, ut vim ſuam commode exſerat.

22 Utrum hanc hiſtoriam velit eſſe Claudianus, & credere nos poſtulet,

Et Venus, humanas quæ laxat in otia curas,
Aurati delubra tenent communia templi.
Effigies non una Deis: ſed ferrea Martis
Forma nitet, Venerem magnetica gemma figurat.
Illis connubium celebrat de more ſacerdos.
Ducit flamma choros: feſta frondentia myrto
Limina cinguntur, roſeiſque cubilia ſurgunt
Floribus, & thalamum dotalis purpura velat.

Hic

23 gentes *pro* curas *Cuj.* 26 magnetia *MS.* magnetida *MSS.* *ut ſit* Venus Μαγνῆτις, *quod mihi placet.* Magneſia *conj. Heinſ.* 30 thalamos *al.*

poſtulet, fuiſſe aliquando tale ſpectaculum exhibitum, non auſim dicere. Debebat certe locum nominare, ut requirere lectores poſſent. Ingenioſum certe commentum ſive poëtæ fuit ſive Mechanici, Martem qui ferreus eſt, cujus nomine hodie ferrum ſignant Chemici, ſic trahi a Magnetica Venere. Poterat alioqui de hiſtoria patria ſumere argumentum de quo Plin. l. c. *Eodem lapide Dinocbares, architectus Alexandriæ Arſinoës templum concamerare inchoaverat, ut in eo ſimulacrum ejus pendere in aëre videretur. Interceſſit mors ipſius & Ptolemæi, qui id ſorori inſerat fieri.* Sed factum eſſe ait Auſonius Moſellæ v. 314 ubi ſimiles machinationes referunt Freherus & Tollius. Sex & triginta anni ſunt, cum ad locum Plinii pluſcula hac de re diſputavi Chreſtom. Plin. n. 115 no. 54. quibus modo illud unum addo, apud Caſſiodorium Var. 1, 45 commemorari *ferreum Cupidinem in Dianæ templo ſine aliqua alligatione pendentem:* & Iſid. Orig. 16, 20 *Ex eodem lapide architectus quidam Alexandriæ templum concameraverit, unde & in eo ſimulacrum ferro in aëre pendere videretur.* Similem de Serapide fabellam habet Ruffinus H. E. 2, 33. Vbique ſibi ſimiles ſunt homines. Similis imperitia naturæ & miracula fingendi libido ferreum Muhammedis ſarcophagum in libero aëre ſuſpendit. Poëta tamen noſter fingit, quod naturæ non repugnat.

25 Probabilior fieri poſſit fabula, facilior machinatio, ſi facias Martem non totum e ferro; ſed, qualis eſſe ſolet, tunica tectum adamantina, ceterum de levi materia, ut ſubere, cavum &c.

27 Connubia & nuptias deorum ludere antiquum & ſolenne. Ita Bacchi & Ariadnes nuptiæ aguntur apud Xenophontem Sympoſ. extr. Sic Coronidis, e qua Aeſculapius natus eſt, apud Ariſtid. Sacr. Orat. 1 p. 289 Jebb. Sic Podalirii & matris Alexandri, itemque Lunæ & Alexandri illius ψευδομάντεως amores aguntur, apud Lucia. c. 39 ſ. T. 2 p. 245: unde illud etiam obſervamus, illum diem talis cerimoniæ δαδίδα dictum, καὶ δᾷδες δὲ ἐκαίοντο, ut hic *Ducit flamma choros.*

Hic mirum conſurgit opus. Cytherea maritum
Sponte rapit, cælique toros imitata priores
Pectora laſcivo flatu Mavortia nectit,
Et tantum ſuſpendit onus, galeæque lacertos
Implicat, & vivis totum complexibus ambit.
Ille laceſſitus longo ſpiraminis actu
Arcanis trahitur gemma de conjuge nodis.
Pronuba fit natura deis, ferrumque maritat
Aura tenax. ſubitis ſociantur Numina furtis.
Quis calor infundit geminis alterna metallis
Fœdera? quæ duras jungit concordia mentes?
Flagrat anhela ſilex, & amicam ſaucia ſentit
Materiem, placidoſque chalybs cognoſcit amores.
Sic Venus horrificum belli compeſcere Regem,

Et

36 ictu, *it.* æſtu *conj. Heinſ.* 40 infundit *al.* inſudet *MS. hinc* inſudat *conj. Heinſ.* 41 duros -- montes *i. metalla montibus effoſſa conj. Barth. nec diſplicet Heinſio: & pulchre convenit* v. 41 anhela ſilex, & v. 54 jam gelidas rupes &c. 43 ignoſcit *MS. hinc* placidoque chal. igneſcit amore *conj. Heinſ.* placitosque *MS.*

31 Si talis fabula vel ſpectaculum actum eſt, oportet quacunque machinatione primo prope ſibi admota eſſe ſigna utriusque Dei, donec illam quam atmoſphæram magnetis vel ſphæram activitatis dicunt philoſophi, attingeret Mars, quo facto reliqua ſponte naturæ magneticæ potuere peragi.

33 *Flatus*, ut *Afflatus* actum potentem, ſed occultum & fugientem oculos notat: qualis eſt venti, ignis, ſiderum, contagio morbi, & hic vis magnetica.

34 *Galeam* oportet cogitare bene longam, quæ etiam cervicem & collum tegat.

36 *Spiraminis actum* eodem ſenſu ponit, quo modo *afflatum* dixerat, & ſtatim vocat *auram*. Sic *influxum* vocarunt rationem, qua anima corpus agit, non ut modum declararent; ſed ut illum a ſe non ſatis intelligi indicarent.

39 Non ſatis proprie *furta* dicit, quæ in conſpectu omnium fiunt: ſed poteſt hoc intelligi cum reſpectu ad Vulcanum, & quod nihil ſolennius eſt poëtis quam Veneris res, quæ plerumque furtim fiunt ita ſignare.

40 *Fœdera* ſolet noſter de omni lege naturæ dicere, ut 3, 4. 26, 56. 33, 65. Sic Lucretius in hoc ipſo argumento magnetis, 6, 906 quærit *Quo fœdere naturæ fiat* &c.

41 Ludit, cum *duras mentes* tribuit ſignis e metallo.

Et vultu mollire ſolet, cum ſanguine præceps
Aeſtuat, & ſtrictis mucronibus aſperat iras.
Sola feris occurrit equis, ſolvitque tumorem
Pectoris, & blando præcordia temperat igni.
Pax animo tranquilla datur, pugnaſque calentes
Deſerit, & rutilas declinat in oſcula criſtas.
Quæ tibi, ſæve puer, non eſt permiſſa poteſtas?
Tu magnum ſuperas fulmen, cæloque relicto
Fluctibus in mediis cogis mugire Tonantem.
Jam gelidas rupes, vivoque carentia ſenſu
Membra feris. Jam ſaxa tuis obnoxia telis,
Et lapides ſuus ardor agit, ferrumque tenetur
Illecebris, rigido regnant in marmore flammæ.

45 vultum *al.* 46 *pro* ſtrictis, triſtes *MSS.* 47 mollitque *al.* ſolvitque *etiam Baſ. marg.* 52 *pro* fulmen, numen *MSS.* 54 ſexu *Junt. Baſ. Plant.*

47 *Equi* & currus Marti ſolent tribui e veteri & heroica militandi ratione. Sic apud Hor. Car. 3, 3. 16 *Martis equis Acheronta fugit.*

51 Lepida ad Cupidinem Apoſtrophe, qui tanta ſit potentia ut metalla etiam animare poſſit.

53 *Fluctibus in mediis mugiit* Jupiter, cum Tauri imagine Europam rapuit.

55 *Feris*, ſagitta tua percutis & vulneras.

XLIX

VI *APONUS*

Fons, Antenoreæ vitam qui porrigis urbi,
Fataque vicinis noxia pellis aquis,
Cum tua vel mutis tribuant miracula vocem,
Cum tibi Phœbeus carmina dictet honos,

Et

* De Aponis balneis *Vien. Baſ. & Gryph.* de Apone balneis *Junt.* de Apono *al.* 1 urbis *conj. Cruſ. Probab. Critt.* p. 264. 3 ſpiracula *conj. Heinſ. ad Virg. Aen.* 10, 291. 4 plebejus *omn. ante Heinſ. qui ex conjectura MSStis adjuta mutavit.*

* De nominis ratione vid. ad v. 69. De ipſo autem fonte hoc & thermis, quæ ſunt apud antiquos, ſua diligentia congeſſit Cluverius Italiæ ant. 1, 18 p. 148, in quibus memorabilis in primis eſt Caſſiod. Var. 2, 39 ubi & quæ a natura ſint in illo fonte mirabilia, deſcribitur, & quæ ars humana adjecerit, indicatur. Jubet nimirum rex Theodoricus, diligenter conſervari tam beneficum fontem, & illius ædificationum viria partim emendari partim caveri. Memorantur ibi *cuniculi*, *ædificia thermarum*, *palatium longa ſenectute quaſſatum*; aſſignatur pecunia &c. De ſtatu hodierno hoc ipſo tempore prodiit inter Dominici Vandelli Diſſertationes tres prima de Aponi Thermis, ſed cujus copia mihi nondum facta erat, cum hæc mittenda eſſent Lipſiam. Itaque non habeo dicere, utrum in ea aliquid ſit juvando h. e. emendando explicandove, vel huic carmini aptum, vel formulæ Caſſiodorianæ. Et videtur hodiernam potius conditionem, quam hiſtoriam veterem reſpexiſſe vir doctus, certe quantum intelligi poteſt ex relatione Lipſica 1758 n. 71 p. 634 ſq.

1 *Antenora* Trojæ exſulem Patavii conditorem celebratum, notum ex Liv. 1, 1. *Porrigere* eſt extendere, producere, longiorem reddere, ut Hor. Car. 3, 16. 40 ubi pulchra antitheſis *Contracto cupidine, porrigam*, augebo, *vectigalia.*

2 *Fata noxia*, morbos peſtilentes urbis, mortemque adeo, pellit hic fons *vicinis aquis* ſuis.

4 Honos, quem Phœbo afflati poëtæ habere tibi volunt, *dictat tibi*, h. e. honori tuo, *carmina.* Reſpicit autem ad morem illum in templorum parietibus, (ut in æde Aeſculapii, in ſacello Priapi) in baſibus ſignorum, ſcribendi carmina, cujus generis magnam vim debemus Pauſaniæ, & his, qui illam Græcorum epigrammatum ἀνθολογίαν ſ. florilegium collegerunt: talia in Memnonis crure ſcripta dedit nuper Rich. Pocockius: talia in ſacello & Palatio Aponi poſita, Claudianus indicat. Sed cum hoc non ſoli poëtæ faciant, ſed pro ſuo captu etiam alii: non auſim damnare lectionem ceterorum, *plebejus.* Cum hoc faciat vulgus; quid nos poëtæ?

Et ſit nulla manus, cujus non pollice ductæ
Teſtentur memores proſpera vota notæ;
Nonne reus Muſis pariter Nymphiſque tenebor,
Si tacitus ſoli prætereare mihi?
Indictum neque enim fas eſt tacitumque relinqui
Hunc qui tot populis pervolat ora locum.
Alto colle minor, planis erectior arvis,
Conſpicuo clivus molliter orbe tumet.
Ardentis fecundus aquæ, quacumque cavernas
Perforat, offenſo truditur igne, latex.
Spirat putre ſolum, concluſaque ſubter anhelo
Pumice rimoſas perforat unda vias.

Humida

6 veteres *MS.* 7 videbor *MSS.* 9 ludibrium quid enim fas eſt a vate relinqui *Ald.* & *multi MSS. Hinc* lud. ſit enim nec fas a v. r. *conj. Heinſ.* 10 provocat *Clav. Raph. Barth.* & *convenit cum* plebejus *v.* 4. populis provocat ore loqui *Vien. Baſ. Junt.* provolat ore locum *Ald.* orbe *MSS.* 11 *pro* planis, parvis *vulg.* planis *e conj. Heinſ. quam firmant MSS.* patulis *conj. Heinſ.* 12 clinis *MSS.* 14 proferat *Vien.* 16 limoſas *Heinſ.* 1. *Pro* perforat, perfurit, *vel* perluit *conj. Heinſ.* limoſas perſonat *conj. Cruſius l. c.*

6 *Memores notæ*, metonymicos, quæ memoriam ſervant, ut *memores faſtos* Hor. Car. 3, 17. 4. *Vota proſpera*, quæ rata habuit Deus.

10 *Populum* accipio ampla ſignificatione, ut populum omnem Romanum, certe Italicum comprehendat. Alioqui enim *populos* hic exſpectaremus plures.

13 *Fecundus* improprie, & metaphora quadam dicitur: quaſi pariat aquam ille clivus.

14 *Offenſus* eſt etiam ex ipſa actionis reciprocæ natura, & uſu linguæ, qui offendit vel impulit. Aqua protruditur ab igne, qui ad illam offendit. Poteſt hoc facilius intelligi ab his, qui non ignorant, ope ignis ſubtus concluſi extolli, & exhauriri aquam de metalli fodinis.

15 *Putre ſolum* eſſe terram ſolutam, poris multis perviam, transmittentem molles radiculas, ex ruſticæ rei ſcriptoribus notum eſt. *Anhelus pumex*, qui ſpiritum transmittit per poros ſuos. *Perforare vias rimoſas* quid ſit, nemo non facile intelligit: ſed non probabile eſt, poëtam, ſi quis alius copioſum & rem variare prodigialiter aptum, uno interjecto verſu repetiturum præ paupertate idem verbum. Itaque multo magis placet, ut *unda* cum ſono quodam, viam ſibi per oblimatas fiſtulas aperiens *vias limoſas perſonet*. Βορβορυγμὸν & χορχορυγμὸν vocant Medici ſonum inteſtinorum a commotis liquidis ortum. Talis ſonus eſt cum lutum pedibus, aut manibus conſperſio farinacea, ſubigitur. Limoſæ cujusdam naturæ ex venis quibusdam horum fontium prodeuntis mentionem quoque Vandellus facit.

Humida flammarum regio Vulcania, terræ
Ubera ſulfureæ fervida regna plagæ.
Quis ſterilem non credat humum? fumantia vernant
Paſcua: luxuriat gramine cocta ſilex.
Et cum ſic rigidæ cautes fervore liqueſcant,
Contemtis audax ignibus herba viret.
Præterea grandes effoſſo marmore ſulci
Saucia longinquo limite ſaxa ſecant.
Herculei (ſic fama refert) monſtratur aratri
Semita, vel caſus vomeris egit opus.
In medio pelagi late flagrantis imago,
Cærulus immenſo panditur ore lacus,
Ingenti fuſus ſpatio: ſed major in altum
Intrat, & arcanæ rupis inane ſubit:
Denſus nube ſua, tactuque immitis, & hauſtu,
Sed vitreis idem lucidus uſque vadis.
Conſuluit natura ſibi, ne merſa lateret,

18 tubera *Cuj.* 21 rigido *vulg.* liquido *Vien. marg.* 22 contentis *Vien. Ald. Baſ. Sed* contemptis *etiam Cuj.* 23 effoſſi *al.* 24 continuo *vel* contiguo *conj. Heinſ.* 26 nec *vel* ni, *vel* ſeu caſus *conj. Heinſ. Pro* caſus, Cacus *conj. Barth. male judice Heinſ.* 27 ſtagnantis *conj. Heinſ. ſed ipſius judicio non neceſſaria.* 30 arcatæ *conj. Heinſ. ut* 28, 518. 31 merſus *MSS.* 33 tota *MSS.* & *placet Barthio.* ne tota niteret *Baſ. Sed* merſa *in marg.* & lateret *Cuj.*

17 Hic etiam gratiam captat ex antithetis, quæ ſic ordinanda videntur, Regio Vulcania flammarum eadem eſt humida: regna fervida plagæ ſulfureæ eadem ſunt terræ ubera.

20 Plin. 2, 103 *Patavinorum fontibus calidis herbæ virentes innaſcuntur.* Confervæ ſpecies quasdam hodie in ferventibus aquis naſci, Tremellam item & marinas quasdam plantas ex Vandello refertur l. c. p. 635: etiam animalia quædam, inteſtina aquatica, ſcarabæos amphibios, vermes culicum & alia.

23 De his ſulcis nihil eſt apud Caſſiodorium. *Longinquum* hic pro ſimplici longum dici apparet.

28 *Immenſum* de profunditate accipiendum. Caſſiodorius ita: *Cæruleum fontem vidimus in formam dolii concavis hiatibus æſtuantem, & fornaces anhelantium aquarum —— quæ licet more calidæ nebuloſos vapores exhalent, hanc tamen jucundam perſpicuitatem aſpectibus humanis aperiunt, ut quivis hominum illam gratiam deſideret contingere, etiam cum non ignoret ardere.*

Admiſitque oculos, quo vetat ire calor.
Turbidus impulſu venti cum ſpargitur aër,
Glaucaque fumiferæ terga ſerenat aquæ;
Tunc omnem liquidi vallem mirabere fundi:
Tunc veteres haſtæ regia dona micant:
Quas inter, nigræ tenebris obſcurus arenæ,
Diſcolor abruptum flumen hiatus agit.
Apparent infra latebræ, quas gurges opacus
Implet, & abſtruſus ducit in antra ſinus.
Tunc montis ſecreta patent; qui flexus in arcum
Aequora pendenti margine ſumma ligat.

Viva

35 Zephyri cum tergitur *conj. Heinſ.* 36 claraque *MSS. Cuj.*
38 *pro* haſtæ, tali *conj. Heinſ. V. N.* 39 tenebris *Ald. MSS.*
41 intra *al.*

35 *Turbidus* a vapore illo ferventis aquæ aër cum venti impulſu diſpergitur &c. *Glaucus* color nebulæ ſulfureæ.

38 Quæ ſint illæ *haſtæ veteres, dona regia*, non docet, h. e. de illis tacet, & nihil niſi jucundam perſpicuitatem laudat, Caſſiodorius. Videntur homines quidam beati, qui vidiſſent illud naturæ ſpectaculum, vel ſalutem inde retuliſſent, relinquere voluiſſe ſui memoriam, haſtis in fundum jactis, forte cum titulo, quæ memoriam illorum ſervarent; forte etiam ſignarent terminos illius diſcoloris fluminis per aquam pellucidam euntis: ſive ab alveo tantum vel ſulco coloretur, ſive ipſa aliter colorata reliquæ pellucidæ non admiſceatur, cujus generis miracula paſſim videntur. Enarrat plura Plin. 2, 103. Pellucidas autem valde fuiſſe fontis aquas, apparet ex Sueto. Tiber. c. 15 ubi de aureis talis quos Tiberius ex oraculo in Aponi fontem jecerat, *Hodieque*, inquit, *ſub aqua viſuntur ii tali.* Eſt in vicinia Gottingæ fons ſub ipſum e ſuo lacu egreſſum molam plurium rotarum agens, cujus aqua lucidiſſimæ perſpicuitatis oculos ad fundum usque multis cubitis a ſuperficie remotum transmittit.

39 Modo monebam, videri haſtas ad hoc depreſſas, ut ſignarent terminos *obſcuri* ilius a *tenebris nigræ arenæ hiatus.*

41 Cogitare oportet ſpecum variis cavis & velut labyrinthis conſtantem, ſuperne tamen arcuatis velut fornicibus tectam.

43 Illud *tunc* reducit lectorem ad illam conditionem v. 35 memoratam.

44 Circa hunc fontem, qui apertus eſt & patet, mons in arcum flexus jungit ſummam planitiem ſuam margine ſubtus cavo (hoc enim eſt *pendens, penſile, ſuſpenſum*) qui margo tanquam *ſcena* e *vivis* virentibusque ceſpitibus contexta, circumdat, *coronat*, & conſtringit *vapores* exhalantes. Ille margo (ſubjectis ſaxis pumiceis fornicatus) eſt terra quæ exili cortice *natare* propter elaſticam mobilitatem dici poteſt &c.

Viva coronatos adſtringit ſcena vapores,
Et levis exili cortice terra natat,
Calcantumque oneri numquam ceſſura virorum,
Suſtentat trepidum fida ruina pedem.
Facta manu credas, ſic leves circuit oras
Ambitus, & tenuis perpetuuſque riget.
Hærent ſtagna lacu plenas, æquantia ripas,
Præſcriptumque timent tranſiluiſſe modum:
Quod ſuperat, fluvius devexa rupe volutus
Egerit, & campi dorſa recurva petit.
Devehit exceptum nativo ſpira meatu.

45 *pro* ſcena, ſæva *Baſ.* & ſcæna *marg.* 46 fornice, *vel* cæſpite *conj. Heinſ. vel* ceu -- naret. 47 calcaturque *Baſ. Junt.* nuſquam *malit Heinſ.* 48 firma *Cuj.* 49 lenes *al.* 50 alveus -- rigat, *vel* ambitus -- ligat *conj. Heinſ.* 51 arent *MS.* loco *al.* planas ripas *etiam contra libros legi vult Heinſ. Non audio.* 52 exſiluiſſe *MSS. & Raph.* 53 fluvio *Baſ. marg.* 55 ſpuma *vulg.* ſpina *MSS. Ald.* vicino ſpuma recurvo *MS.* figma *conj. Barth. i. e. figura literæ C.* ſpira *conj. Heinſ.*

45 Ad *coronatos* illos *vapores* intelligendos mirifice accommodatus eſt Caſſiodorii locus non procul ab initio, ubi memorat *fornaces anhelantium aquarum circumducto tereti labio* (ſic pulchre Garet. pro abſurdo illo *tentilatio*) *naturæ probabili diſpoſitione coronatas.* Quem *marginem* vocat poëta, illud eſt *teres labium* Caſſiodorii. *Fornaces anhelantes* in ferrariis magnis qui viderit, illis igneis vaporibus mente ſubſtituat æſtuantis aquæ fervidam ebullitionem, & habebit imaginem Aponi, qualem Claudianus cum iſta ſcriberet conceperat.

48 *Fida ruina*, jucunda antitheſi. Qui incedunt per illum marginem, ruinam ob inſtabile & repercutiens veſtigium metuunt, ſed illa *fida* eſt, nihil mali adfert, ruenti ſimilis ſemper reſtituit ſe.

50 *Ambitus*, quem *marginem* modo vocarat, *teres labium* Caſſiodorius, tenuis ille quidem eſt, *exili cortice*, ſed tamen *perpetuus*, cohærens, *riget*, rigorem & tenorem ſuum ſervat.

51 *Plenæ ripæ* idem notant, quod alveus plenus. Vehementius etiam Caſſiodorius, *Ore pleniſſimo, in ſphæræ ſimilitudine, ſupra terminos ſuos aquarum dorſa turgeſcunt: unde latex tanta quiete deſinit, tanta quaſi ſtabilitate decurrit, ut eum non putes decreſcere, niſi quia inde aliquid rauco murmure ſentis exire.*

55 *Spira*, foſſa vel alveus varios flexus habens. Caſſiodorio *recurva ſpatia, quæ arte facta ſunt longiora.* Anfractus hos dum percurrit aqua, paullatim tepeſcit. *Patulas plumbi vias* eſſe eas, quas fiſtulas dicunt architecti, apparet: & utitur ſtatim hoc nomine ipſe poëta.

In patulas plumbi labitur inde vias.
Nullo cum ſtrepitu, madidiſque infecta favillis,
Deſpumat niveum fiſtula cana ſalem.
Multifidas diſpergit opes, artemque ſecutus
Qua juſſere manus, mobile torquet iter,
Et junctos rapido pontes ſubtermeat æſtu,
Afflatoſque vago temperat igne tholos.
Acrior interius, rauci cum murmure ſaxi,
Spumeus eliſo pellitur amne vapor.
Hinc pingues repetunt feſſi ſudore lacunas:
Frigora aquis longæ blanda dedere moræ.
Salve Pæoniæ largitor nobilis undæ,
Dardanii ſalve gloria magna ſoli:

Publica

56 patulos tubos *conj. Heinſ.* 57 nullo tum *MS.* madidis inf. *vulg.* 60 duxere *Cuj.* 61 ſubtervehit *MSS. unde* ſubter venit *conj. Heinſ. ad Aen.* 6, 132. ſubterluit *conj. Heinſ. pro* pontes, ſentes *MS.* montes *MS.* 63 acrius *vulg.* interea *MS.* 65 hinc pigras *vulg.* rigidas, nigras *conj. Heinſ.* 66 frigore *MSS. Ald.* frigora aquis *MSS. pro* blanda, damna *al.*

57 *Madidas favillas* puto dici tophaceam illam cinericii coloris materiem, quæ ſurculos etiam & plantas cruſta quadam ſolet obducere. Hujus rei non minus, quam *ſalis nivei* h. e. candidi, quem καθαρτικὸν eſſe prædicat, mentionem facit Vandellus laudatus.

62 *Tholi* ſunt fornices. Deſcribit cellas, in quas immiſſa fervens aqua, ſudationes efficit. Caſſiodorius, *Protinus ſaxo ſuſcipiente colliſa* aqua *inhalat primæ cellulæ ſudatoriam qualitatem.*

65 *Pingues* dicit *lacunas*, quarum aquis aliquid oleoſum, ſulfureumve admixtum. Unguntur alias poſt ſudorem in balneis.

66 Caſſiod. deſcribit gradus imminuti caloris: *Deinde -- minaci ardore depoſito, ſuavi temperatione molleſcit: mox -- cum aliqua dilatione torpuerit, multo blandius intepeſcit: poſtremo ipſo quoque tepore derelicto, in piſcinam Neronianam* (partem ſ. membrum credo thermarum Neronis, de quibus Mart. 7, 33 *Thermis quid melius Neronianis?*) *frigida tantum efficitur, quanto prius ferbuiſſe ſentitur.*

67 *Pæonia unda*, quæ vim medicam habet, vid. ad 24, 173.

68 *Dardanium* vocari, quidquid quocunque modo Trojanum eſt, Virgilii lectoribus notum: eodem igitur ſenſu *Dardanium* hic *ſolum* dicitur, ut v. 1 *urbs Antenorea.*

Publica morborum requies, commune medentum
Auxilium, præſens numen, inemta ſalus.
Seu ruptis inferna ruunt incendia ripis,
Et noſtro Phlegethon devius orbe calet:
Sulfuris in venas gelidus ſeu decidit amnis,
Accenſusque fluit, quod manifeſtat odor.
Sive pari flammas undarum lance rependens,
Arbiter in fœdus mons elementa vocat:
Ne cedant ſuperata ſibi; ſed legibus æquis
Alterius vires poſſit utrumque pati:
Quidquid erit cauſſæ, quocumque emitteris ortu,
Non ſine conſilio currere, certa fides.
Quis caſum meritis adſcribere talibus audet?
Quis negat auctores hæc ſtatuiſſe Deos?
Ille pater rerum, qui ſæcula dividit aſtris,

69 meretur *Vien. Junt. Baſ. ſed* medentum *in marg.* Medentum *eſt ab Aldo.* 70 ſubſidium *MSS.* 72 latet *MSS.* 74 ruit *MSS.* 75 ſive pares *vulg.* parens *MSS.* pari *Cuj. & ex MSS. Heinſ.* 79 erat *vel* ineſt *conj. Heinſ.* remitteris *vulg.* emitteris *Ald. & MSS.* emergitis *MS. unde* emerſeris *conj. Heinſ.* 80 corruit *MS.* 81 auſit -- neget *conj. Heinſ.*

69 Hoc elogium comprehenditur ipſo nomine fontis, cum ἄπονος vocatur, qui immunitatem præſtet & liberationem τῶν πόνων, quo nomine & dolores & morbi comprehenduntur. Ut igitur ἄποινα ſunt quibus redimuntur ποιναί, pœnæ, mala eorum, qui hoſtes fuerant capti: ſic ἄπονος fons, quo depelluntur morbi ac dolores. De his lavacris Caſſiodorius, *Unde non tantum delicioſa voluptas acquiritur, quantum blanda medicina confertur. Scilicet ſine tormento cura, ſine horrore remedia, ſanitas impunita, balnea contra diverſos dolores corporis attributa.* Quod inemta *ſalus* a poëta vocatur, ad *inemtas dapes* reſpicit Hor. Epod. 2. 48 quas hortus domino præſtat.

76 *Mons* ille ſive collis, unde oritur Aponus, tanquam *arbiter, elementa* alios inter ſe pugnantia in concordiam ac *fedus* vocat. Nempe ad Heracliticam illam ἐναντιοτροπὴν reſpicit, de qua dictum ad 17, 72. Caſſiod. *Merito dicunt Philoſophi, elementa ſibi mutuis complexibus illigari & mirabili conjungi federatione, quæ inter ſe contraria intelligantur varietate pugnare &c.*

81 Hypallage & ſolitæ conſtructionis immutatio, ſed verum tamen dicit. Nam idem eſt, ſive cauſam adſcribas tribuaſve effectui, ſive contra effectum cauſæ.

Inter prima poli te quoque ſacra dedit,
Et fragilem noſtri miſeratus corporis uſum
Telluri medicas fundere juſſit aquas,
Parcarumque colos exoratura ſeveras
Flumina laxatis emicuere jugis.
Felices, proprium qui te meruere, coloni,
Fas quibus eſt Aponon juris habere ſui.
Non illis terrena lues, corrupta nec Auſtri
Flamina, nec ſævo Sirius igne nocet.
Sed quamvis Lacheſis letali ſtamine damnet,
Inde ſibi fati proſperiora petunt.
Quod ſi forte malus membris exuberat humor,
Languida vel nimio viſcera felle virent,
Non venas referant, nec vulnere vulnera ſanant,
Pocula nec triſti gramine miſta bibunt:
Amiſſum lymphis reparant impune vigorem,
Pacaturque ægro luxuriante dolor.

84 te q. ſ. colit *MSS.* *inde* colit. p. ſ. dedit *conj. Barth.* & *Heinſ.* 86 tellurem *MS.* 90 Aponum *al.* 92 lævo *MSS.* 94 fata *editi omnes* & *MSS. pene omnes: nec repugnat verſus.* fati *MS.* & *Heinſ.* undæ *it.* inde fata ſibi *MS. unde* undis f. ſibi *conj. Heinſ.* fatis *ex MSS. defendit. Barth.* 96 rubent *vulg.* virent *ex MSS.* & *exemplis Heinſ.* 97 reſecant *MSS. Vien. marg.* & *Baſ. marg.* 99 nymphis *MSS.*

84 *Sacra poli*, τὰ θεῖα, cæleſtia Dei opera.

93 Recedit a vulgari fabula, quia Lacheſis colum tenet, Clotho producit filum, quod abſcindit Atropos: & facit mortem poſitivum quiddam, ut loquuntur Philoſophi, non meram vitæ abruptionem. *Lacheſis* generale Sortis nomen eſt, cui mors non minus quam vita ſubjecta eſt.

97 Duo illa remedia vellicat, in quibus ſemper non ſine ægrorum hinc periculo hinc ſalute pugnarunt medici: alteris morbos omnes per venarum vulnera & alvi portam ejicere conantibus, clamantibus alteris, per eas vias ipſam vitam & ſalutis fundamenta everri. *Triſte gramen* pulchre ſignat amaras omnes & radices & herbas, quibus alvus ducitur.

100 Adeo *pacatur dolor* (πόνος) ut luxuriari etiam, qui paullo ante æger erat, poſtliminio incipiat.

L

VII *DE PIIS FRATRIBUS ET EORUM STATUIS QUAE SUNT APUD CATINAM*

Adſpice ſudantes venerando pondere fratres,
Divino meritos ſemper honore coli.
Juſta quibus rapidæ ceſſit reverentia flammæ,
Et mirata vagas reppulit Aetna faces.

* de Siculis fratribus *Claver.* 3 luſtra *Junt. Baſ.* rabidæ *Cuj.* 4 rettulit *conj. Heinſ.* & *ſic Cuj.* expulit *Cuj.*

* Nobilis & antiqua narratio, μυθωδεστέρα illa quidem jam viſa Lycurgo in Leocr. c. 23: ſed aſſeverate eadem relata in Ariſtotelis ut putatur de mundo aureo libello c. 6, ubi poſt mentionem incendii Aetnæi, Ἔνθα καὶ τὸ τῶν εὐσεβῶν γένος ἐξόχως ἐτίμησε τὸ δαιμόνιον, περικαταληφθέντων ὑπὸ τῆ ῥεύματος, διὰ τὸ βασάζειν γέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων γονεῖς, καὶ σώζειν. πλησίον γὰρ αὐτῶν γενόμενος ὁ τῆ πυρὸς ποταμὸς ἐξεσχίσθη παρέτρεψέ τε τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα, καὶ ἐτήρησεν ἀβλαβῆς ἅμα τοῖς γονεῦσιν τὺς νεανίσκους. Inſigni honore affecit Piorum familiam Deus, ab ipſo flumine ignis deprehenſorum, quod ſenes humeris parentes ſervandi cauſa ſuſtuliſſent. Cum enim jam prope illos eſſe torrens ignis, diffiſſus hinc inde ſe avertit, & (tanquam in inſula) ſervavit illæſos una cum parentibus adoleſcentes. Non oblitus eſt hac hiſtoria ſuum de Aetna carmen exornare Severus a v. 621. Habent etiam, ut de aliis taceam, Strabo 6 p. 185 extr. ubi Ἀμφίνομον & Ἀνα πίαν illos nominat. De varietate circa patriam & nomina vid. Salmaſ. ad Soli. p. 78, a, & VV. DD. ad Valer. Max. 5, 4 ext. 4. Pauſanias Phoc. ſ. 10, 28 hiſtoriam habet ut Lycurgus ſine nominibus. Urbem Catinam, Gr. κατάνην, ita ſignat Sil. 14, 197 *Et Catane genetraſſe pios celeberrima fratres.* Auſo. de Urbib. 11 p. 249 Toll. *Ambuſtorum fratrum pietate celebrem* vocat. Memoria rei tam inſignis ſervata in multis Catinenſium numis, quos collectos videre licet in Geſſneriano opere Tab. 30. Noſter hoc ſibi in primis ſumſit, ut vel pictam in tabula, hanc hiſtoriam vel expreſſam ſtatuis pulchra ecphraſi illuſtraret, vel pictorem ſtatuariumve dum inſtruere videtur. poëtam ſe probet, & illud Horatianum exemplo firmet, *ut pictura poëſis erit.* Igitur coram ſe fingit contemplari ſtatuas, & oſtendere aliis. Huc pertinet primum ſtatim verbum carminis, *Adſpice* &c.

4 Laudatiſſimæ Metaphoræ bonis judicibus, quæ ſenſum & mentem inanimatis tribuunt, ut hic *mirata Aetna* pulchrum adeo & pium ſpectaculum.

Complexi manibus fultos cervice parentes,
Attollunt vultus, accelerantque gradus.
Grandævi gemina ſublimes prole feruntur,
Et cara natos implicuere mora.
Nonne vides, ut ſæva ſenex incendia monſtret?
Ut trepido genitrix invocet ore Deos?
Erexit formido comam, perque omne metallum
Fuſus in attonito palluit ære tremor.
In juvenum membris animoſus cernitur horror,
Atque oneri metuens, impaviduſque ſui.
Rejectæ vento chlamydes. dextram exſerit ille,
Contentus læva ſuſtinuiſſe patrem.
Aſt illi duplices in nodum colligit ulnas
Cautior in ſexu debiliore labor.
Hoc quoque præteriens oculis ne forte relinquas,
Artificis

6 attollant -- accelerent *Junt. Baſ. al. etiam Barth. & Heinſ.* 1. *Sed* attollunt ---- accelerant *jam Vien. Ald.* ut tollant *conj. Heinſ.* 8 clara *Baſ. Junt. quod corruptum ex* chara. 11 arrexit *conj. Heinſ.* 12 ore color *vulg. Sed* ære tremor *Vien. marg. Ald. & MSS.* timor *Baſ. marg.* 15 erigit *vulg.* egerit *Vien. marg. MSS. ap. Heinſ. unde ille* exſerit, *quod firmat MS.*

5 *Fultus* dicitur aliquis ea re, in qua ſedet ut in throno. Sic 10, 152 *Hoc navigat oſtro Fulta Venus:* & 24, 199 *Solio fultus eburno.*

7 *Sublimis*, qui pedibus terram non attingere poteſt, ut in comœdiis, qui *ſublimes rapiuntur* vel *arripiuntur.*

11 Nunquam pulchrior, nunquam magis poëta Claudianus eſt, quam in picturis. Timor totum corpus timentis pervadit: hic *fuſus* eſt ab artifice per totum metallum.

13 *Horroris* indicia ſunt etiam in juvenum vultibus & geſtu, ſed ejus, qui animum non dejiciat, ſed una cum pilis erigat, ut gallinaciorum collo plumas, in canibus & apris ſetas, tanquam tela ad repugnandum videmus erigi: unde etiam *horrere acies* dicuntur a ſublatis armis.

15 *Rejectæ vento chlamydes* juvenum mihi non placent. Adverſo vento, vel ſumma certe celeritate currentibus ut ipſi ventum ſibi adverſum nixu ſuo videantur facere, poteſt hoc evenire, ſed non poteſt in his, qui currere propter onus non poſſunt, quos flammæ, quæ ſemper flatum & ventum habet, a tergo perſequitur. Deinde impoſiti humeris, hærentes tergo vetuli parentes volare chlamydas & ludibria ventis eſſe non patiuntur.

Artificis tacitæ quod meruere manus.
Nam conſanguineos eadem cum forma figuret,
Hic propior matri ſit tamen, ille patri.
Diſſimiles animos ſolertia temperat artis:
Alter in alterius redditur ore parens.
Et nova germanis paribus diſcrimina præbens,
Diviſit vultus cum pietate faber.
O bene naturæ memores, documenta ſupernæ
Juſtitiæ, juvenum numina, vota ſenum:
Qui ſpretis opibus medios properaſtis in ignes
Nil præter ſanctam tollere canitiem.
Haud equidem immerito tanta virtute repreſſas
Enceladi fauces obriguiſſe reor.
Ipſe redundantem frenavit Mulciber Aetnam,
Læderet exempli ne monumenta pii.
Senſerunt elementa fidem. Pater affuit æther,
Terraque maternum ſedula juvit onus.

Quod

23 annos *vulg.* animos *etiam Baſ. marg. MSS.* 25 quærens *MSS.* 27 ſuperbæ *Vien. marg.* 28 lumina *conj. Heinſ. qui ſic dedit ed.* 1. *Sed bene eſt, quod numina reducta ſunt ed.* 2. nota *Vien. ſed* vota *marg.* 29 medio in igne *MS. quod probat Barth.*

20 *Manus artificis*, licet hoc non ſit adſcriptum, *tacitæ* tamen *meruerunt*, ne hoc, quod ſtatim dicam, *oculis præteriens relinquas* non conſideratum.

21 *Conſanguineos*, ὁμαίμους eſſe fratres, vel ille Aen. 6, 278 *Conſanguineus leti ſopor* nos admonere poteſt.

23 *Diſſimiles animos* etiam probabile eſt. Similes poſſunt eſſe, & tamen altera ſenilis facies, altera juvenilis.

26 *Faber* pietatem unicuique fratrum ſuam, i. geſtum pietatis exſerendæ, ſed vultum etiam cuique ſuum tribuit, hoc eſt *diviſit*.

28 *Juvenum numina* ſunt Pii fratres, quatenus imitari illos debent juvenes. Optimus numinis cultus eſt illius imitatio. Iidem ſunt *vota ſenum*. Quis enim ſenex non optet tales eſſe, tales ſe præſtare ſuos filios.

32 *Enceladus* Aetna injecto gravatus, cum graviter anhelat, ignes ejicit. Hujus furor obſtupeſcit ad conſpectum tantæ pietatis &c.

35 *Elementa*, corpora naturalia, ſenſu fidei filiorum & pietatis in parentes tacta ſunt. Itaque aër, ventus, *Pater æther adfuit* portanti patrem; matre oneratum *Terra* mater adjuvit.

Quod si notus amor provexit in astra Laconas,
Aeneam Phrygio raptus ab igne pater;
Si vetus Argolicos illustrat gloria fratres,
Qui sua materno colla dedere jugo:
Cur non Amphinomo, cur non tibi, fortis Anapi,
Aeternum Siculus templa dicavit honos?
Plura licet summæ dederit Trinacria laudi,
Noverit hoc majus se genuisse nihil:
Nec doleat damnis, quæ devius intulit ardor:
Nec gemat exustas igne furente domos.
Non potuit pietas flamma cessante probari.
Emtum est ingenti clade perenne decus.

41 Onupi *Vien. Junt. Bas.* Anaphi *Vien. marg. Gryph. Vid. quos laudamus ad lemma.* 42 dicabit, dicarit *Cuj. & conj. Heins.*

37 *Fratrem* suum Castora, natura mortalem, Tyndari conceptum semine, *alterna morte redemit Pollux*, cujus Jupiter pater erat. Vid. ad Virg. Aen. 6, 121. Aeneam quis non pictum vidit in fronte Aeneidos ex 2, 721?

39 Biton & Cleobis ab Herodoto celebrati 1, 31 ex ore Solonis. Sed nos utemur Ciceronis verbis Tusc. 1, 47 *Argiæ sacerdotis Cleobis & Biton filii prædicantur -- Cum illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, tunc juvenes -- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt -- Sacerdos precata a Dea* (Junone, puto) *esse dicitur, ut illis præmium daret pro pietate, quod maximum homini dari possit a Deo: post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse, mane inventos esse mortuos.*

43 Multos cives suos remplis & statuis honoravit Sicilia, ut illos conditores suos Acraganta, Gelan, ut Damonem & Pinthian, ut Archimedem &c.

45 Splendidæ sunt tales magnarum calamitatum velut excusationes, & similes illis φιλοσοφήμασι, quibus utuntur in Theodicaea docti homines, immo illi veteris ecclesiæ dicto, quod relatum etiam in Sequenti Natalis Dominici, in aurora ad missam secundam canenda, O *culpa niminm beata, qua redemta est natura.* Sed difficile est hoc persuadere hominibus eo tempore, quo maxime opus est. Maluissent Catinenses pietatem civium suorum in calamitate privata eminere.

EPIGRAMMATA

LI

1 *DE MULABUS GALLICIS*

Adſpice morigeras Rhodani torrentis alumnas
Imperio nexas, imperioque vagas,
Diſſona quam varios flectant ad murmura curſus,
Et certas adeant voce regente vias:
Quamvis quæque ſibi nullis diſcurrat habenis,
Et pateant duro libera colla jugo;
Ceu conſtricta tamen ſervit, patienſque laborum
Barbaricos docili concipit aure ſonos.
Abſentis longinqua valent præcepta magiſtri,
Frenorumque vicem lingua virilis agit.

Hæc

Viennenſis non habet. 3 munera, mœnia, numina *MSS.* curſus *conj. Heinſ.* 5 longis *Heinſ. ex MSS. & Cuj.* 7 *pro* ſervit, ſerum *MS. hinc* frenis *conj. Heinſ.* luporum *pro* lupatorum *conj. Heinſ.* 9 abſentis doctique *MS.* 10 vices *vulg.*

1 Quum hic Barthius ad ſuam experientiam, & viſa a ſe ad Rhodani ripas mularum agmina, quaſi certabundus cum poëta, provocet; poſſumne ego tacere magnam vim mularum, majorem partem ſplendide ornatarum, quippe Gallicorum Ducum ſupellectilem geſtantium, quas per duo hoſce annos de feneſtra mea, tintinnabulis, quæ ſuſpenſa habent, excitatus, vidi? *Rhodanum torrentem* quaſi proprio epitheto appellat, cujus ubique memoretur celeritas.

2 Imperio & voce ſola perficit mulio, ut veniant, ad jugum & plauſtrum accedant, vel ut diſcedant.

6 *Patent colla,* quia nulla eorum pars jugo tegitur.

10 *Auris* itaque mulabus his pro ore frenato eſt, vel frenum in aure eſt, ut poſſis convertere illud Horatianum Epiſt. 1, 15. 13 *Sed equi frenato eſt auris in ore.*

Hæc procul anguſtat ſparſas, ſpargitque coactas,
Hæc ſiſtit rapidas; hæc properare facit.
Læva jubet? lævo deducunt limite greſſum.
Mutavit ſtrepitum? dexteriora petunt.
Nec vinclis famulæ, nec libertate feroces,
Exutæ laqueis, ſub ditione tamen.
Conſenſuque pares, & fulvis pellibus hirtæ
Eſſeda concordes multiſonora trahunt.
Miraris, ſi voce feras pacaverit Orpheus,
Cum pronas pecudes Gallica verba regant?

12 hæc properat reſides *volebat Barth.* 13 ordine currum *Junt. Baſ. Plant.* limite curſum *Ald. & MS.* limite greſſum *Baſ. marg. Raph. Claver. Heinſ.*

11 *Anguſtare* eſt in anguſtius ſpatium cogere, ut Stat. Theb. 12, 666 *Theſeus agmina anguſtat*, cogit.

13 *Læva jubet* intelligamus *petere*: ut hodie non modo in regendis animalibus, ſed in militaribus etiam imperiis, uno verbo, & monoſyllabœs ſi fieri poſſit, jubent vel vetant.

17 An *fulvis* leonum *pellibus* tegebanturmulæ? Sic puto, illæ præſertim, quæ eſſedis junctæ eſſent. Hæ quoque frenis, ut videmus, caruerunt.

19 *Feræ*, quam diu feræ ſunt, bella cum iis gerimus: *pacantur* cum manſueſcunt. Sic eas pacavit Orpheus.

20 *Pronas* in terram, ut in illo *Pronaque cum ſpectent animalia terram* Ovid. Met. 1, 84.

LII

11 *DE SENE VERONENSI QUI SUBURBIUM NUNQUAM EGRESSUS EST*

Felix, qui patriis ævum tranſegit in agris,
Ipſa domus puerum quem videt, ipſa ſenem:
Qui baculo nitens, in qua reptavit arena,
Unius numeret ſæcula longa caſæ.
Illum non vario traxit fortuna tumultu,
Nec bibit ignotas mobilis hoſpes aquas.
Non freta mercator tremuit, non claſſica miles:
Non rauci lites pertulit ille fori.
Indocilis rerum, vicinæ neſcius urbis
Adſpectu fruitur liberiore poli.
Frugibus alternis, non Conſule, computat annum:
Autumnum

De Senatore Veron. *quidam MSS.* 1 propriis *vulg. Sed* patriis *jam Baſ. marg. auctores alios congerit Heinſ.* 2 quem vidit puerum quem domus una ſenem *Cuj.* 4 unius & *MS. hinc* enumerat *conj. Heinſ.* 7 nec — nec *Cuj.* timuit *al.*

2 *Ipſa* repetitum reſpondet Græco ἡ αὐτὴ, eadem.

3 Pulchre opponit vel componit potius *imbecillitatem* ſenis baculo nitentis, infantiæ reptanti velut quatuor pedibus, cum reſpectu ad illud Sphingis ænigma de animali quadrupede, bipede, tripede.

4 Ponit *trium ſæculorum ſenem*, trium ætatum, ut eſt v. 20, nonagenario propinquum; ſæculum enim XXX vel XXXIII anni. Hic numerat totidem ſæcula commorationis in eadem caſa.

6 Periphraſis translatæ habitationis, ut in illo Virg. Ecl. 1, 63 *Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim.*

8 *Rancus* ſolemne cauſidicorum, qui in foro audiuntur epitheton. V. G. Mart. 4, 8 *Exercet rancos tertia cauſidicos.*

9 *Indocilis* non ſtuporem notat, ſed incuriam diſcendi, quid geratur.

11 Solent *alternare* quaſi fruges, & hoc anno hæ alio aliæ exuberare, ut poſſis ſignare hunc annum vini copia, alium ubertate tritici &c.

Autumnum pomis, ver ſibi flore notat.
Idem condit ager Soles, idemque reducit,
Metiturque ſuo ruſticus orbe diem.
Ingentem meminit parvo qui germine quercum,
Aequævumque videt conſenuiſſe nemus.
Proxima cui nigris Verona remotior Indis,
Benacumque putat litora rubra lacum.
Sed tamen indomitæ vires, firmiſque lacertis
Aetas robuſtum tertia cernit avum.
Erret, & extremos alter ſcrutetur Iberos.
Plus habet hic vitæ, plus habet ille viæ.

15 hic genitam m. p. de germine qu. *Cuj. quod placet, aut certe* parvo qui a ger. q.

13 Si ſit a mare remota illius habitatio, non dicit Solem mari ſe merſiſſe, ſed poſt montem ſibi vicinum ſe occultaſſe.

14 *Suo orbe*, ſuo horizonte, quatenus proſpectus de villa ſua patet.

22 Ut ſæpe alias, ita in hoc loco, *hic* ad remotius ordine Grammatico reſpicit, *ille* ad proximius; & h. l. recte. *Hic* meus ſenex, de quo cano; *ille* alter, cujus modo mentionem feci obiter.

LIII

III *DE APRO ET LEONE*

Torvus aper, fulvuſque leo coïere ſuperbis
Viribus: hic ſeta, fævior ille juba.
Hunc Mars, hunc Cybele laudat. dominatur uterque
Montibus. Herculeus ſudor uterque fuit.

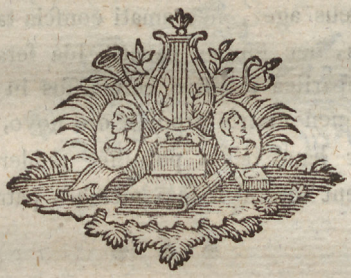

1 ſuperbi *malit Barth. & ego.* 2 ſetis *ante Heinſ.*

• Videtur ſubſcriptum tabellæ in qua picta duo animalia: vel baſi in qua ſtabant ſigna.

2 Erectis & horrentibus in pugnam aper ſetis, jubis leo, facti erant, vel finguntur.

3 Mars cur aprum ſibi vindicet, non robur modo & impetus ille in cauſa eſt a quo commune epitheton habent θάρσος· ſed videtur alludi ad fabellam, in apro qui Adonidem Veneris amaſium interfecit, latuiſſe rivalem illius Martem: aut certe in illo venatu apri a Marte Adonidem eſſe occiſum. Vid. Tzetz. ad Lycophr. 831. Homerus Ιλ. Δ, 253 de Idomeneo συὶ εἴκελος ἀλκὴν.

Herculis *ſudor* i. e. laboris ſ. certaminis argumentum aper Erymanthius, Nemeæus ſ. Cleonæus leo &c. Vid. 3, 285 ſq.

LIV

IV *DESCRIPTIO ARMENTI FRAGMENTUM*

Non tales quondam ſpecies tulit armentorum
Tellus tergemino ſubdita Geryoni.
Non tales, Clitumne, lavas in gurgite tauros,
Tarpejo referunt quos pia vota Jovi.
Non talis Tyrias ſparſiſſe juvencus arenas
Dicitur, optatum quando revexit onus.
Non Cretæus ager, nec amati conſcia tauri
Gnoſſos, nec ſimiles paverit Ida feras.
Ipſe & diſpariles monſtro commiſſus in artus,
Qui crimen matris prodidit ore novo,
Cres puer haud talem potuiſſet reddere formam,
Præſtarent totum ſi fera membra patrem.

* * *

1 talis *malit Heinſ.* 2 Geryonæ *malit Heinſ.* 8 feros *MSS. quod præferendum videtur.* 9 diffuſus *vulg.* diffiſus, confuſus *al.* commiſſus *etiam Cuj. quod ex MSS. & auctoritate aliorum firmat Heinſ.* 10 condidit *vulg.* prodidit *eſt a Clav.* 12 portaſſent *vulg.*

* Etiam hoc epigramma videtur, qualia in Myronis buculam exſtant Græcorum & Auſonii, qualia ſunt in Amphitheatro & alia multa Martialis. Non eſt opus putare fragmentum eſſe.

2 Inter Herculis labores Geryonis, tricorporis illius Regis: boves abducti ex ultima Hiſpania per Galliam & Italiam. Vid. ad Aen. 7, 662.

3 De hoc dictum ad 28, 506.

5 Taurus Europæ Tyriæ raptor, in quo Jupiter latuit. Deſcribit Ovid. Met. 2, 852 *Color nivis eſt - Colla toris exſtant: armis palearia pendent. Cornua parva -- magis perlucida gemma -- Pacem vultus habet.*

7 Ad Paſiphaës, Minois conjugis, flagitium reſpicit, *Quæ* (Ovid. Met. 8, 132) *torvum ligno decepit adultera taurum, Diſſortemque utero fœtum tulit*; Minotaurum nempe *Semibovemque virum, ſemivirumque bovem*, ut vocat Art. Am. 2, 24.

8 *Ida* Cretæ mons, quæ inſula alias quoque armentorum pulchritudine nobilis fuiſſe, vel ex ipſis his narrationibus intelligitur.

LV

v *CONCHA*

Transferat huc liquidos fontes Heliconia Naïs,
Et patulo conchæ diuitis orbe fluat.
Namque latex, doctæ qui laverit ora Serenæ,
Ultra Pegaseas numen habebit aquas.

* Hæc concha videtur aut vera, major & splendide polita fuisse, ut illa Veneri Zephyritidi donata apud Athenæum 7, 19, ubi plura de hoc genere docet Casaubonus: aut ex auro formata, vel gemma quacunque, qua uteretur lavandæ faciei causa Serena Stilichonis uxor. Quid si hæc concha supereſt? Fuit certe in thesauro cum Maria Honorii conjuge, Serenæ filia, sepulto, quem refert Marliani ἀυτόπτης fide Grut. Thes. Inscr. p. 287, 4 *Cochlea & patera ex Crystallo.* Ceterum in apparatu balneario matronarum fuisse conchas, docet Juvenal. 6, 419 *Balnea nocte subit: conchas & castra moveri Nocte jubet.*

1 *Naïs*, ut Nympha & Lympha universim fontem & aquas vivas notat.

2 *Pegaseæ aquæ*, quod Pegasi equi ungula aperta humus fundere cœpit Castaliam. Vid. Ovid. Met. 5, 263 *Pegasus hujus origo Fontis.*

LVI

VI *DE CRYSTALLO CUI AQUA INERAT**

Possedit glacies naturæ signa prioris:
Et fit parte lapis, frigora parte negat.
Sollers lusit hiems, imperfectoque rigore
Nobilior, vivis gemma tumescit aquis.

* de Crystallo lapide, in quo ingelata latebat aqua *al.* 4 mitis *vulg.* mixtis *Claver. Raph.* vivis *etiam Cuj.*

* Comparari cum hoc possunt illa, epigrammata, quibus animalcula electro succino inclusa celebrarunt poëtæ: qualia sunt Mart. 4, 32 & 59 it. 6, 15. Hujus omne acumen, in quo argutus esse voluit poëta, versatur in illa veterum quorundam opinione, quam ipsum nomen signat, putantium glacie, quæ κρύσταλλος est Græcis, consolidatam esse cognominem ob similitudinem gemmam; cum primi auctores nominis solam speciem externam forte ita signaverint. Vid. Plin. 37, 6 & ibi Hard. & quos magno numero hic laudat Barthius. Neque tamen plane omnium hæc fuit sententia. Auctor carminis de Lapidibus, quod Orpheo adscribitur, p. 198 Eschenb. vocat ἀπόῤῥοιαν περιφεγγέος ἀμβρότου αἴγλης effluvium lucidi divini splendoris: & ignem sacrificalem ejus ope docet accendere: denique narrat, ex igne raptam mox refrigerari. Et medio ævo, qui hoc de aqua in Crystallum congelata negarent, fuisse dicit Marbodeus, ejusque glossator Pictorius c. 23.

4 *Tumescit*, prægnans vel gravida est, ut vult Barthius. Sed mihi magis placet Metaphoram esse, *tumescit*, superbit, ut referatur ad nomen *Nobilior*. Sic 58, 5 *Auctus honos*.

LVII

VII *DE EODEM*

Lymphæ, quæ tegitis cognato carcere lymphas,
Et quæ nunc eſtis, quæque fuiſtis aquæ,
Quod vos ingenium vinxit? qua frigoris arte
Torpuit, & maduit prodigioſa ſilex?
Quis tepor incluſus ſecuras vindicat undas?
Interior glacies quo liquefacta Noto?
Gemma quibus clauſtris arcano mobilis æſtu
Vel concreta fuit, vel reſoluta gelu?

Quæ ſequuntur ſex epigrammata, vulgo continuabantur. Diviſit primum libris auctoribus Claver. 1 Nymphæ & nymphas *Clav.* & *al.* *Vulgatam merito reduxit Heinſ.* corpore *it.* pectore *al.* carcere *etiam Cuj.* 3 junxit *al.* vinxit *aliunde etiam firmat Heinſ.* 5 ſecretas *conj. Heinſ.* 7 nobilis *al.* mobilis *etiam Cuj.* 8 fluit -- gelu eſt *conj. Heinſ.*

1 *Lympharum* nomen comprehendit duas res, cryſtallum, quæ, ex opinione vulgari quidem, aqua fuit, nunc autem in gemmam induruit, & humorem liquidum, quem continet. Totum hic acumen eſt ex antithetis, *frigus, tepor; torpuit, maduit; glacies, Notus.*

LVIII

VIII *DE EODEM*

Solibus indomitum glacies Alpina rigorem
Sumebat nimio jam pretiosa gelu.
Nec potuit toto mentiri corpore gemmam:
Sed medio manfit proditor orbe latex.
Auctus honos, liquidi crescunt miracula saxi,
Et conservatæ plus meruistis aquæ.

* * *

4 *Medio orbe*, massa, globo: solebat in pilas formari crystallus. Plin. 37, 6 *Invenio medicos, quæ sunt urenda corporum, non aliter utilius id fieri putare, quam crystallina pila adversis posita Solis radiis.*

LIX

IX *DE EODEM*

Adspice porrectam splendenti fragmine venam,
Qua trahitur limes lucidiore gelu.
Hic nullum Boream, nec brumam sentit opacus
Humor, sed varias itque reditque vias.
Non illum constrinxit hiems, non Sirius ardens:
Aetatis spatium non tenuavit edax.

* * *

5 axis *vulg.* ardens *etiam Cuj.*

1 *Fragmen splendens* est ipsa illa moles vel massa crystallina, quæ frustum aut fragmentum glaciei refert: in hoc fragmine, *vena porrecta* est, qua lucidioris glaciei via ducitur. *Vena porrecta & limes qui trahitur*, eadem res est, diversis modo sub imaginibus ostensa. In crystalli frusto observatur vena quædam lucidior.

4 Nempe ne intelligi quidem poterat, humorem liquidum inesse in crystallo, nisi cavum aliquanto majus fuisset, in quo ille movendi, huc illuc fluendi spatium haberet.

5 *Sirius axis* apud Claudianum non displicet, quem hoc nomine de singulis etiam stellis uti alias observarim. Vid. ad 34, 35.

6 Cum aëri inaccessus sit humor inclusus, nec minui abradendo, nec admiscendis alienis corrumpi poterit.

LX

LX

x *DE EODEM*

Clauditur immunis convexo tegmine rivus,
Duratiſque vagus fons operitur aquis.
Nonne vides, propriis ut ſpumet gemma lacunis,
Et refluos ducant pocula viva ſinus
Udaque pingatur radiis obſtantibus Iris,
Secretas hiemes ſollicitante die?
Mira ſilex, mirusque latex, qui flumina vincit,
Nec lapis eſt merito, quod fluit, & lapis eſt.

3 properis *vult Heinſ.* cum ſpumat -- Ut *Barth.* 4 bina *Junt. Baſ. Claver. Plant.* vina *Vien.* nulla *Ald.* viva *etiam Cuj.* 8 et *vulg. & MSS.* ſed lapides *al.* nec lap. *Raph. Janſ. Heinſ. Ex multa alia varietate Barthius ita*, Eſt lapis ex merito: quod fluit eſtne ſilex? *Heinſius ita*, quod flumina vinxit, Fert lapidis merito: quod fluit, eſt laticis.

1 *Tegmine* ſic poſuit ut 6, 3. Totum hoc epigramma ceteris inferius videtur, & exhauſtæ venæ, ac velut machinis expreſſum, atque extortum. Hinc nimis eget Grammatico, contra quam optat ille, ſua ut *Grammaticis placeant & ſine Grammaticis.*

3 De *ſpuma* mirabor ſi verum ſit. Magnam ſatis lacunam eſſe oportet, in qua hoc contingat. Sed ſuadent etiam alia, non nimis parvam fuiſſe cryſtalli molem. Quod *proprias* dicit *lacunas*, non aliud voluit, niſi fallor, poëta, quam *ſuas.*

4 *Pocula viva*, aqua fluens intus & movens ſe; *ducunt ſinus refluos*, reciproco fluxu, inſtar ſinus aut æſtuarii marini, prout dirigitur cryſtallus, fluunt refluunt.

5 Obverſa Soli cryſtallus certo ſitu poterat colores reddere inſtar priſmatis.

6 *Dies* hic Sol eſt, qui *ſolicitat*, movet, afficit, *ſecretas hiemes*, incluſas velut pluvias, ut colores iridos reddant. Sic *diem* poſuit etiam Luca. 4, 154 ubi *decreſcit umbra In medium ſurgente die.*

7 Hic paruus *latex* incluſus gemmæ *vincit flumina* admirabilitate ſua. Hæc admirabilitas eſt in repugnantia. Nam quod fluit intus, jure vocari lapis non poteſt; & tamen lapis eſt, quod extra tangitur.

LXI

XI *DE EODEM*

Dum cryſtalla puer contingere lubrica gaudet,
Et gelidum tenero pollice verſat onus;
Vidit perſpicuo deprenſas marmore lymphas,
Dura quibus ſolis parcere novit hiems:
Et ſiccum relegens labris ſitientibus orbem
Irrita quæſitis oſcula figit aquis.

1 lurida *MS. h. e.* lucida. 3 Nymphas *vulg. & Heinſ.* 2. *Sed* lymphas *bene ex MSS. Heinſ.* 1.

Non melius hoc epigramma præcedente.
3 Puer videt ineſſe cryſtallo aquam, quæ ſola a gelu, quod ex aqua cryſtallum fecit, non eſt indurata. Hanc irrito conatu appetit.

LXII

XII *DE EODEM*

Marmoreum ne ſperne globum. ſpectacula tranſit
Regia, nec rubro vilior iſte mari.
Informis glacies, ſaxum rude, nulla figuræ
Gratia: ſed raras inter habetur opes.

4 gratia ſex oves *MS. Barth. unde elicit*, ſexta omnes, *ut ſextum locum illi aſſignet. Merito diſplicuit Heinſio.*

2 A *Rubro* mari i. e. ab Oceano qui Perſiam & reliqua regna orientis a meridie alluit, arceſſit gemmas & margaritas etiam noſter poëta.

LXIII

XIII ΕΤΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ*

Χιονέη κρύσαλλος ὑπ' ἀνέρος ἀσκηθεῖσα
Δεῖξεν ἀκηρασίοιο παναίολον εἰκόνα κόσμου,
Οὐρανὸν ἀγκὰς ἔχοντα βαρύκτυπον ἔνδοθι πόντου.

* * *

2 ἔχυσα *dederat Ald. quod bene posteri mutarunt in* ἔχοντα.

* Duo hæc epigrammata Græca sumta sunt primum a Raphelengio ex Anthologia 4, 18 ubi habent titulum, Κλαυδιανοῦ εἰς κρύσαλλον ἐντὸς ὕδωρ ἔχουσαν. Hoc prius ita convertit Barthius: *Crystallus nive nata, manu fabrefacta virili, Aeternum in varia tibi monstrat imagine mundum, Cælum amplexum intus sævi fera marmora ponti.*

3 Ἀγκὰς ἔχειν est in ulnis (ἀγκάλαις) in complexu habere, Vid. VV. DD. ad Hesychium h. v. Poëta alludit ad celebratum illud a posteris dictum Euripidæ (p. 504 extr. Barnes.) ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα, καὶ γῆν περίξ ἔχοντ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις. quod ita vertit vel Ennius vel Tullius de N. D. 2, 25 *Qui tenero terram circumjectu amplectitur.* vid.. Davis. Ergo hoc voluit Claudianus, Hæc crystallus habet, refert, mundi imaginem, nempe cælum ut amplectitur Oceanum. Ponit per appositionem, εἰκόνα κόσμου, & θρανὸν κ. τ. λ. Qui ἔχυσα legebant, retulere ad κρύσαλλος, quod mihi etiam placebat: sed Stephaniana lectio dignior facilitate poëtæ nostri.

LXIV

XIV ΕΤΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ

Εἶπ' ἄγε μοι κρύσαλλε, λίθῳ πεπυκασμένον ὕδωρ,
Τίς πῆξεν; Βορέης. ἢ τίς ἔλυσε; Νότος.

Hoc epigramma ita convertit Barthius, *Dic, age, mi Crystalle, latex lapidescere jussus, Quis strinxit? Boreas. Cui resoluta? Noto.* Facilius mihi videretur vltimum hemistichion, *Unde soluta? Noto.*

LXV

XV ΠΡΟΣ ΦΟΙΒΟΝ

Ἱλαθί μοι, Φίλε Φοῖβε, σὺ γὰρ θοὰ τόξα τιταλνων
Ἐβλήθης ἐπ' ἔρωτος ὑπ' ὠκυπόροισιν οἰστοῖς.

2 οἰστοις est in Heinsiana. *Sed videtur non facilis modo, quam posui, verum necessaria etiam emendatio.*

Potest ita converti: *Phœbe fave, nam tu, celeris cui tenditur arcus, Saucius es volucri quoties ab Amore fugitta?* Ceterum hoc & duo, quæ sequuntur Græca epigrammata accepisse ab Leone Allatio se dicit Heinsius.

LXVI

XVI ΕΙΣ ΜΙΜΑΔΑ ΓΗΡΑΣΑΣΑΝ

Μαχλὰς ἐϋπροτάλοισιν ἀνευάζουσα χορείαις,
Δίζυγα παλλομένοισι τινάγμασι χαλκὸν ἀράσσει,

Κτεὶς

Hoc epigramma ex inedita Anthologia etiam pro inedito dedit Jensius cum lucubrationibus Hesychianis p. 321 n. 47: & nuper Cl. Reiskius in Anthologia Constantini Cephalæ p. 132 n. 697. Post interpretationes duas Pyrrhonis prosaicam alteram, ut vocat, alteram poëticam, & tertiam Reiskii, dabo quartam, soluta oratione, sed quantum potero verbis Græcis adstrictam, ut ea constituenda mihi videntur. Non est res magni momenti: agitur enim de vetula lasciva, interpoli & senectutem dissimulare conante: sed, qui se dedit huic generi studiorum, ei nihil videri tam parvum debet, quod non cura sua dignetur. Ita igitur interpretor: *Machlas* (lasciva) *in choreis jucunde strepentibus*, *Geminum æs* (duo crotala, sistra) *vibrantibus concussionibus impellit. Pecten, suffurans* (dissimulare ac subducere oculis studens) *canam comam fato* (morti) *vicinam*, *Frustratoriis* (necquidquam adhibitis) *radiis* (dentibus) *sulcat faciei splendorem* (scalpit faciem a pigmentis unguentisque splendidam) *Mentitum vero*

Κτεὶς μὲν ὑποκλέπτων πολιὴν τρίχα γείτονα μοίρης,
Ἠλεμάτοις ἀκτῖσι χαράσσεται ὄμματος ἀυγήν.
Ψευδόμενον δ' ἐρύθημα κατέγραφεν ἄχροος αἰδὼς,
Ἀγλαΐῃ τέψασα νόθῃ κεκαλυμμένα μῆλα.

3 Τῆς *editum adhuc. Post hunc versum inserit Cl. Reiskius hunc:* Κτεὶς βάπτει, μολίβθ παῖς· ἤδη δ' ἀχλυόεσσα. 4 ἄυρη *Heinf.* ἀυγὴ *Jenf.* ἀυγὴν *etiam Reisk.*

vero ruborem affricat pudor coloris expers (extinctus, qui non amplius poteſt erubeſcere) *venuſtate coronans* (exornans) *ſuppoſiticia* (ſtrophiis, pulvillis ſubjectis) *tectas* (velut modeſtiæ cauſa) *papillas.*

3 Hic verſus ulcus habet, ut adhuc lectus eſt. Ad quod enim nomen referri poteſt Τῆς? Non ſpero ad *μόιρης*. Et ſi poſſet aliquis concoquere tantam trajectionem, quod ſubjectum, quod nomen ſubſtantiuum habebit *ὑποκλέπτων*? Orto Jotacifmo, nihil fuit pronius, quam inter dictantem & excipientem Κτεὶς mutari in Τῆς. Obiicit, puto, vetulæ illam pectendo diſſimulare velle canos. Jam Ciceroni objecit Calenus apud Dio. 46, 18 *πολιὰς κατεκτενισμένας*, pexos canos & eorum odorem.

4 Ηλεμάτῳ nomen illuſtratum præclare hodie ad Heſychium. Ακτῖνας qui de pectinis dentibus dixerit, non poſſum jam laudare, nec qui *radios*. Sed qui nihil admittere eorum velit, quæ ſunt & vocantur aCriticis *ἅπαξ λεγόμενα*, ille metuo ne ſerus ſtudiorum aliis videatur. Et qui Proverbium illud Tertullianeum de *Solis pectinibus* invenere, ii viciſſim *radios*, credo, non invidierent pectini, quibus alias in re textoria non minus quam pectini locum eſſe, novimus. Χαράσσειν etiam de tenui ſulco, de veſtigio dentium pectinis, dici poſſe, non eſt dubium, nec *ὄμμα* de toto vultu dici. Sed quod ita multa concurrunt, quæ Grammatico opus habent, illa forte Claudiani, ſive noſter eſt, ſive quiscunque alius, culpa eſt. Forte interceſſit mala librariorum ſeduliras e. i. g. a.

LXVII

XVII ΕΙΣ ΔΟΥΛΟΝ ΤΥΠΤΗΘΕΝΤΑ ΠΑΡ ΑΥΤΟΥ

Εἶρην χαλκεόπεζον ἐπὶ προθύροις ἑλικῶνος
Ἑσήκει θεράπων τις ὑπὲρ νώτοιο μεμαρπὼς,
Οὐδ' ἔθελε μογέοντι πορεῖν ἐπιβάθρον ἀοιδῷ.
Τἄνεκά μευ θώρηξεν ἰὸν πολύμητις ἀνάγκη.

* Κλαυδιανῦ εἰς -- αὐτῦ, διὰ τὸ μὴ ἐπιδῦναι σελλίον ἐν ἀκροάσει Cang. 3 *forte leg.* ἔθελεν· *sed non simpliciter neceſſarium.* ἀοιδὰς Heinſ. ἀοιδῆς Cang. ἀοιδῷ Reisk. 4 θώρηξε νόον conj. Reisk.

Hujus epigrammatis eadem ratio, quæ præcedentis, niſi quod editum etiam olim eſt a Cangio in Gloſſ. Gr. V. Σέλλιον. Fateor autem, me, cum lemma de ſervo pulſato narret, de plagis in ipſo epigrammate nihil invenire, nec alium exitum probabilem, ac putare a fine truncatum eſſe. Nempe ad verbum ita interpretor: *Servus aliquis ſtabat in veſtibulo Heliconii* (ſic appellare videtur auditorium, in quo eſſet acroaſis) *qui ſellam æneis pedibus correptam* (in ipſo forte auditorio arreptam) *in tergo* habebat: *nec volebat fatigato poëtæ ſedile* illud *præbere. Ejus rei cauſa meum telum armavit conſilii dives neceſſitas.* Hic, inquam, nihil de plagis adhuc. Et poſſit finiri ſine plagis fabula: & non valde aſtutum eſt pulſare ſervum tradere ſellam, quam domino ſuo forte is ſervabat, alii recuſantem.

LXVIII
XVIII *IN SPHAERAM ARCHIMEDIS**

Jupiter in parvo cum cerneret æthera vitro,
Risit, & ad Superos talia dicta dedit:
Huccine mortalis progressa potentia curæ?
Jam meus in fragili luditur orbe labor.
Jura poli, rerumque fidem, legesque Deorum,
Ecce Syracosius transtulit arte senex.
Inclusus variis famulatur spiritus astris,
Et vivum certis motibus urget opus.
Percurrit proprium mentitus Signifer annum,
Et simulata novo Cynthia mense redit.
Jamque suum volvens audax industria mundum
Gaudet, & humana sidera mente regit.
Quid falso insontem tonitru Salmonea miror?
Aemula naturæ parva reperta manus.

* * *

5 legemque virorum *Vien. Bas. &c.* legesque deorum *Plant. marg. Clav.* 9 metitur *Vien. Bas.* mentitur *Vien. marg.*

* Est hæc sphæra inter nobilia Archimedis inventa, de qua passim veteres, quos laudat Fabric. ad Sext. Empir. Math. 9, 115. De eodem similibusque artificiis B. G. 3, 22. 15. Vitream quod vocant, intelligendum de capsa sphærica, cui inclusa esset machina quæ pulverem arceret & manus curiosas, admitteret autem oculos, & ipsa etiam pelluciditate sua æthereris aliquam haberet similitudinem. Vitream etiam intellexit Cic. Tusc. 1, 25 *Nam cum Archimedes Lunæ, Solis, quinque errantium motus in sphæram illigavit* &c. Venuste Ovid. Fast. 6, 277 *Arte Syracosia suspensus in aëre clauso Stat globus, immensi parva figura poli.*

5 *Jura, fidem, leges* eadem figura dicit de illo quem naturæ ordinem vulgo dicimus, *quæ fœdera* noster 3, 4 ubi vid. no. Add. Lucret. 6, 906 *Quo fœdere fiat Naturæ*, de magnete.

6 *Syracosium* Virgiliano exemplo ecl. 6, 1 dixit, pro Syracusio, mediæ syllabæ corripiendæ causa. Archimedem in hac urbe patria defendenda mortuum, & in suburbano loco sepultum constat ex Liv. 25, 31. Cic. Tusc. 5, 23.

7 *Spiritus inclusus* suadet, auctorem putasse sphæram Archimedis ab aëre incluso, & motu aqua compresso, motam, quod genus artificiorum in πνευματικοῖς s. spiritalibus Hero eodem circiter tempore publicavit. Annon poëtæ licentia auctum sit artificium, & quousque ea ætate progressæ machinandi artes fuerint, difficilis disputatio est, ut de speculis ejusdem Archimedis, de Archytæ columba. Hæc certe debet elasticum quiddam inclusum habuisse. Et mihi facilius videtur, si parva fuit sphæra, quod hic innuitur, cogitare de solido elatere.

LXIX

XIX *DE POLYCASTE ET PERDICE*

Quid non fævus amor flammarum numine cogat?
Sanguinis affectum mater amare timet.

Pectore

1 munere *vulg. ante Clav.* 2 affectu *solus Heinf. ex conj.* amara *Clav.*

* De his nominibus alia superesse memoria non videtur præter ea, quæ sunt apud Fulgent. Myth. 3, 2 *Perdicam ferunt venatorem esse: qui quidem matris* (quam deinde *Polycasten* appellat) *amore correptus, dum utrinque & immodesta libido ferveret, & verecundia novi facinoris reluctaretur, consumtus, atque ad extremam tabem deductus esse dicitur. Primus etiam serram invenit.* Deinde suo more miras allegorias profert. Quod de serra inventa dicit, confundit forte fabulas, interea firmat (si conferas v. g. Ovidium Met. 8, 240) opinionem Munckeri, *Perdicam* hic esse, qui *Perdix* alias Græca consuetudine & Romana vocaretur, inventor serræ, ob invidiam præcipitatus ab avunculo suo Dædalo, & mutatus in ipso casu in avem cognominem. (Apollodorus 3, 14. 9 Talum Perdicis, sororis Dædali filium ab eo occisum refert) De hujus avis importuna libidine plurima narrant veteres. Substantia igitur ejus quam Fulgentius narrat fabulæ est, Perdix s. Perdica incesto amore matris suæ Polycastæ arsit, & contabuit. Ad hanc fabulam retulit epigramma Claudiani, vel cujuscunque est, qui lemma hoc superscripsit. Poterat certe poëta post enarratam ejusmodi fabulam, hoc velut Epiphonema subjicere hac sententia, Si fieri potest ut στοργὴ illa & pietas inter matrem & filium in tale flagitium exeat, corrumpi ea cogitatione ipsam pictatem metus est, cum puerulum suum in sinu habens mater, aut lacte suo nutriens, cogatur metuere ne hic aliquid Venerei amoris subsit, quod possit cum annis pueri adolescere. Exstitit ætate Claudiani exemplum relatum ab Hieronymo (Epist. ad Vital. T. 4 f. 33, AB. Froben.) magna cum asseveratione, de puero decem annorum nutricem suam imprægnante. In hoc sane exemplum convenit epigramma nostrum melius, quam in ea, quæ de Perdice & Polycaste narravit solus, quantum observavi, Fulgentius.

1 *Numen flammarum* est vis illa naturalis amoris, quæ divinum quid habere videtur, propter quam Deos fecerunt Venerem & Cupidines.

2 *Affectus sanguinis* est ille, qui ob sanguinis conjunctionem amatur, verbo filius, Metonymia consuetissima, qua *amores, curas, gaudia, affectus* nostros vocamus illorum objecta, ut loquuntur Philosophi. De *affectu* magnam vim exemplorum ex hujus ætatis scriptoribus dedit Barthius: quædam habent etiam nostri thesauri.

Pectore dum niveo puerum tenet anxia nutrix,
Illicitos ignes jam fovet ipsa parens.
Ultrices pharetras tandem depone Cupido.
Consule jam Venerem, forsan & ipsa dolet.

3 *pro* puerum, miserum *ante Claver.*

3 *Nutricis & parentis* eadem hic persona est.

4 *Ultrices pharetræ*, unde veniunt sagittæ in pœnam aliorum criminum immissæ. Hoc indicant Tragœdiæ, quæ scelera sceleribus, furoribusque divinitus immissis puniri docent. Cf. 75. Sic apud Nasonem Met. 10, 524 Adonis ex incesto Myrrhæ in parrem amore conceptus, *Jam placet & Veneri, matrisque ulciscitur ignes:* qui locus videtur ante oculos nostro poëtæ fuisse. Ipsa Venus pœnas dat procurati incestus, dum cogitur amare natum ex illo puerum.

LXX

xx *DE ZONA EQUI REGII MISSA HONORIO AUG. A SERENA*

Accipe parva tuæ, Princeps venerande, sororis
Munera, quæ manibus texuit ipsa suis.
Dumque auro phaleræ, gemmis dum frena renident,
Hac uterum Zona cinge frementis equi.
Sive illum Armeniis aluerunt gramina campis;
Turbidus

* De phaleris equi regii a Serena missis *Vien.* de Falleris equi *Junt.* 1 memorande *MSS.*

1 Serena, Stilichonis uxor, adoptata a patruo suo Theodosio M. sic facta est soror Honorii. Vid. Tab. Gen.

4 Minus offendet *uterus*, si quis meminerit cavum quoque equi Trajani *uterum* vocari Aen 2, 20: & *dolii* apud Columellam 2, 4. 5, *navis* apud Tac. An. 2, 6. 2 uterum esse pro ventre. Sed tamen apud hos consideratur venter ut cavum quiddam, quod alia continet. Quin manifesta Metaphora equus Trojanus v. 238 *Machina fatalis feta armis* vocatur: quale quid hic locum non habet. Hinc restringi velim, quæ ad 26, 260 paulo liberalius dicta sunt.

Turbidus Argæa ſeu nive lavit Halys;
Sanguineo virides morſu vexare ſmaragdos,
Et Tyrio dignum terga rubere toro.
O quantum formæ ſibi conſcius erigit armos,
Spargit & excuſſis colla ſuperba jubis!
Augeſcit brevitas doni pietate Serenæ,
Quæ volucres etiam fratribus ornat equos.

6 turgidus *conj. Heinſ.* 7 verſare *ante Heinſ.* vexare *conjecerat Gron. ex Luca.* 4, 751 *& firmat e MSS. Heinſ.* 8 croco *vulg.* 10 ſpargit ut *cum admiratione conj. Heinſ. pulchre.*

6 *Argæi* Capadociæ montis ad radices Halyn oriri etiam Cellariana tabula oſtendit. Illum Strabo 12 p. 370, 46 πάντων ὑψηλότατον vocat, καὶ ἀνέκλειπτον χιόνι τὴν ἀκρώρειαν ἔχον κ. τ. λ. Armeniam pariter & Cappadociam Lydiamque equis abundare ex hiſtoria etiam bellorum notum eſt. Cf. 20, 114 & mox 73, 5.

7 Formulam *vexare* frena illuſtrat Oudendorp. ad Luca. 4, 751. Conf. Drakenb. ad Sil. 5, 147.

8 *Torus* hic intelligi debet ephippium quatenus effultum eſt ſetis equinis, vel quacunque re, ad molliter ſedendum apta. Conf. 10, 150 ubi Tritonis *terga*, *Purpureis mollita toris*.

11 *Brevis*, *brevitas* pro parvo hujus ſæculi ſcriptoribus familiaria. Sed jam Plin. 8, 17 Pantheris *breves in candido macularum oculos* tribuit.

12 Non contenta ipſis veſtes texere, equos etiam illorum ſuis ornare manibus dignatur.

LXXI

XXI *DE ZONA AB EADEM MISSA ARCADIO AUG*

Stamine reſplendens, & mira textilis arte
Balteus alipedis regia terga liget,
Quem decus Eoo fratri, pignuſque propinqui
Sanguinis Heſperio miſit ab orbe ſoror.
Hoc latus adſtringi velox optaret Arion.
Hoc proprium vellet cingere Caſtor equum.

Continuant hoc epigramma præcedenti Vien & al. quod jam diſtinxerat Parm. & MSS.

Videtur eodem tempore etiam Arcadio munus ſimile illius, quod Honorio dederat, miſiſſe. Hunc *fratrem* qua ratione dicat, modo declaratum eſt ad 70, 1. *Eoum* fratrem Conſtantinopoli imperantem, & *Heſperium orbem*, Occidentis imperium, quod gubernabat tum Stilicho, intelligi, non habet difficultatem. De *Arione* Adraſti equo & Cyllaro *Caſtoris* vid. 8, 555.

LXXII

XXII *DE CHLAMYDE ET FRENIS*

Non ſemper clipei metuendum gentibus orbem
Dilecto ſtudioſa parens fabricabat Achilli:
Lemnia nec ſemper ſupplex ardentis adibat
Antra Dei nato galeam factura comantem:
Sed placidos etiam cinctus, & mitia pacis
Ornamenta dabat, bello quibus ille peracto
Conſpicuus Reges inter fulgebat Achivos.
Ipſa manu chlamydes oſtro texebat & auro,
Frenaque, quæ volucrem Xanthum Baliumque decerent,
Aequore quæſitis onerabat ſedula gemmis.
At tibi diverſis, Princeps altiſſime, certant
Obſequiis ſoceri. Stilicho Mavortia confert,
Munera, barbaricas ſtrages, Rhenique triumphos.
Reginæ contenta modum ſervare Serena,
In tua ſollicitas urget velamina telas.

De chlamyde & freno *omnes*, *cum tamen de ſola veſte agi apertum ſit.*
4 fractura *MSS.* pactura *conj. Heinſ.* 5 nuncia *MSS.* inania *MS. hinc* inermia *conj. Heinſ.* 10 ornabat *vulg.*
12 obſequiis. Socer en *vulg.*

2 *Fabricabat*, ut ſexcenties *facere* ſibi veſtem, *ædificare* e. i. g. a. Thetis rogavit Vulcanum ut fabricaret: argumentum bonæ partis Iλ. Σ a v. 478. De galea ib. 610. Hoc de veſtibus & frenis neſcio an traditum ſit: certe probabiliter ſumtum e moribus Græcorum.

9 Ξάνθος & Βαλίος nomina equorum Achillis Iλ. Π, 149, quorum illud coloris ſpadicei, hoc celeritatis, vel maculoſi tergoris, eſſe volunt Grammatici.

10 Alludit ad hoc, quod marina Dea Thetis in poteſtate habuit maris divitias.

12 Hoc epigramma ſcriptum eſſe debet aliquanto poſt duo, quæ proxime præcedunt. In illis enim ſoror Serena miſit fratribus ſuis munera: hic ſocrus eſt Honorii. Nempe *ſoceri* ſunt Honorii per filiam Mariam. Sic ipſe Virg. Aen. 2, 457. Ceterum ſplendida antitheſis: Stilicho victoriis ac triumphis te honorat, Serena muneribus textilibus.

15 *Sollicitæ* telæ, ut argutæ: in motu enim quodam ſonoro ac ſtrepero ineſt texendi actus.

LXXIII

XXIII *DE FRENO PHALERIS* ET CINGULO EQUI HONORII A SERENA MISSIS*

O felix ſonipes, cui tanti frena mereri
Numinis, & ſacris licuit ſervire lupatis:
Seu tua per campos vento juba luſit Iberos:
Seu te Cappadocum gelida ſub valle natantem
Argææ lavere nives: ſeu læta ſolebas
Theſſaliæ rapido perſtringere paſcua curſu:
Accipe regales cultus, & crine ſuperbus
Erecto virides ſpumis perfunde ſmaragdos.
Luxurient tumido gemmata monilia collo.
Nobilis auratos jam purpura veſtiat armos.
Et medium te Zona liget variata colorum
Floribus, & caſtæ manibus ſudata Serenæ,
Perſarum gentile decus. Sic quippe laborat
Maternis ſtudiis, nec dedignatur equeſtres
Moliri phaleras genero latura decorem.

6 ſaltu *vulg.*

* *Phaleræ* hic ſunt, quæ v. 9. *monilia* vocantur, & v. 10 *purpura quæ armos veſtit.*

2 *Numen* dici de Imperatore, & *ſacros lupatos*, quibus illius equus regitur, a poëta gentili, quis indignetur, cum illa ſolemnis ſit ratio, qua de ſe ipſi loquentes inducuntur in legibus Imperatores Conſtantinei & Theodoſiani ſæculi.

3 *Juba luſit vento*, a vento agitata, eique *ludibrium* fuit, ut illa Sibyllæ folia Aen. 6, 75 *turbata volant rapidis ludibria ventis.* Ceterum hic poëta patrias nobilium equorum memorat, Iberiam ſ. Hiſpaniam, in primis partem maxime occidentalem ſ. Luſitaniam. De *Argæo* nivoſo Cappadociæ monte modo dictum ad 70, 6. *Theſſali* equites Centaurorum fabulæ occaſionem dedere.

10 *Auratos* intelligo *armos* equi ab ipſis phaleris purpureis auro diſtinctis.

12 *Sudata manibus Serenæ* Zona comparata cum ſimilibus formulis ad 24, 94.

13 *Perſarum* luxus regius infecit totum Orientem, vel totum orbem. De hoc genere vid. Briſſo. de regio Perſar. princ. 3, 58.

14 *Materna ſtudia*, voluntas enixa ſocrus. Quæ gens hodie quoque non patris, matris, fratris appellatione in proximo affinitatis gradu, blandiendo præſertim, utitur?

LXXIV

XXIV *DEPRECATIO AD ALETHIUM QUAESTOREM**

Sic non Aethiopum campos æstate pererrem,
Nec Scythico brumam sub Jove nudus agam:
Sic non imbriferam noctem ducentibus Hædis
Ionio credam turgida vela mari:
Sic non Tartareo Furiarum verbere pulsus
Irati relegam carmina grammatici:

Nulla

3 imbriferis *MSS. pro* noctem, nubem *conj. Heins.* 6 lædam *ex* 2 *MSS. Heins.* relegam *omnes alii.*

* Ironica hæc deprecatio vel palinodia est Horatianæ illi, qua Canidiam infamavit Epo. 17, similis. Hujus *Alethii* nomen an alias superfit, non habeo dicere. Immo nec ipsum nomen invenio: sed unum alterumque *Aletium* in Gruteriano & Muratoriano Inscriptionum Indice. Quin in illa varietate atque incerto lemmatum ne hoc quidem satis constat, sitne hoc nomen a Claudiano positum. Nec puto recte inscribi hoc epigramma *Ad Alethium*; cum nusquam illum alloquatur, sed tanquam de absente agat. Ergo inscribendum erat *In Alethium*. Quod Mallium Theodorum hic peti suspicatur Barthius, ejus rei causam idoneam equidem non video. *Quæstorem* ipse poëta nominat eum, in quem ludit, de qua dignitate pluribus locis ad Codicem Theodosianum agit Gothofredus. Summam videtur complexus Zosimus 5, 32 ὁ τὰ βασιλέι δοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, qui constitutus est ut imperatoris decreta (leges & sententias) dictet. Duo ab illo per multas verborum ambages requirit Cassiodorii stilo Theodoricus Var. 20, 6 & 7 justitiam & eloquentiam.

Offensio autem quam deprecari se simulat noster hæc est, quod non bene de versibus illius judicarat. Mutatis personis eadem agitur fabula. Dum hæc scribo, publicatur mordax epigramma, in quo accusatur Purpuratus Regius aliquam diu & nuper admodum Pontificius, bellum, quo nunc perit Europa, concitasse, quod Regum ποιητικώτατος, & Rex poëtarum, ipsius versiculos contemnisset.

1 Jurisjurandi formula, Ita evitare mihi contingat incommoda & molestias, ut non volui lædere Alethium.

3 Colum. II, 2. 73 *Pridie Non. Octobris hædi oriuntur.* Hoc tempore navigare desinebant. *Nox* pluviosa eo terribilior.

6 Duo irritabilia genera in uno homine conjungit, unum poëtarum

Nulla meos traxit petulans audacia ſenſus,
Liberior juſto nec mihi lingua fuit.
Verſiculos, fateor, non cauta voce notavi,
Heu miſer ignorans quam grave crimen erat!
Orpheos alii libros impune laceſſunt,
Nec tua ſecurum te, Maro, fama vehit.
Ipſe parens vatum princeps Heliconis Homerus
Judicis excepit tela ſevera notæ.
Sed non Virgilius, ſed non accuſat Homerus.
Neuter enim quæſtor, pauper uterque fuit.
En moveo plauſus, en pallidus omnia laudo,
Et clarum repeto terque quaterque ſophos.
Ignoſcat placidus tandem, flatuſque remittat,
Et tuto recitet quod libet ore: placet.

7 verſus *Cuj.* 8 ſolito *ex MSS. Heinſ. contra ipſius conſilium.* 9 mente *MSS.* 10 *Ne adulterinus ſit hic verſus, metuit Heinſ. V. N.* 11 Aſcraeos *conj. Heinſ.* 16 *pro* pauper, paſtor *MS.* 17 *pro* en, & *vulg.* 19 intendat *ante Claver.* 20 quidquid ab ore pluet *vel* fluet *MS. ap. Claver.*

rum (quod ita vocat Hor. Epiſt. 2, 2. 102) alterum Grammatici, quorum iræ paſſim vel ludibrio vel deteſtationi ſunt. Morſus autem acerrimus eſt in verbo *relegam*. Poſt graviſſima mala quæ poſuit, ultimum, creſcente paulatim ad ſummum oratione, poſuit *relegam* carmina irati Grammatici, h. e. Alethii. Ad hoc ſe adigi poſſe negat niſi *verbere Furiarum*. Hæc δριμύτης plane perit, ſi cum ſumma alias poëtarum vindice pro *relegam* ponas *lædam*.

10 Indicativus modus ut hic in verbo *erat*, etiam optima ætate inveniturus. Vid. ad 8, 267.

17 Videtur in mente habuiſſe illum deriſorem Horatianum Art. 427 *Clamabit, Pulchre! Bene! Recte! Palleſcet ſuper his* &c. Illud *ſophos* eſt adverbium, σοφῶς, illa acclamatio, quam ſæpe ridet Martialis, ut 1, 77 *Magnum ſemper inane ſophos.*

LXXV

XXV *IN CURETIUM*

Fallaces vitreo ſtellas componere mundo,
Et vaga Saturni ſidera ſæpe queri,
Venturumque Jovem paucis promittere nummis,
Cureti genitor noverat Uranius.
In prolem dilata ruunt perjuria patris,
Et pœnam merito filius ore luit.
Nam ſpurcos avidæ lambit meretricis hiatus,
Conſumens luxu, flagitiisque domum.
Et quas fallacis collegit lingua parentis,
Has eadem nati lingua refundit opes.

1 palantes *MS.* *quod non contemſerim.* 9 ut quas *Claver.*
10 refudit *vulg.*

Nimis εὐθύφθημον ac liberum pro more ſæculi Epigramma: ſed in quo firmatur teſtimonio hominis non hoc agentis, quod Legati divini nos docuerunt de pœnis paternorum criminum in filios non meliores expetentibus; & de turpitudine mercede impietatis, ut ad Romanos 1, 23 ſqq. it. 2 Petri 2, 13. Similia vidimus ad 69, 4. Claudianum tamen multo modeſtiorem Auſonio, & virginem ſi cum illo comparetur, jam obſervatum Barthio. Et ille Chriſtianum ſe profeſſus eſt, & Imperatorum duorum præceptor fuit.

1 Habuit ergo Curetii pater, quiscunque fuerit (nam *Uranius* fictum ab ipſa arte videtur hominis, qui *cæleſtia* ſemper creparet) ſphæram, quæ cælum utcunque repræſentaret, Archimedeæ de qua n. 68 imitatricem, qua uteretur ad exhibendam, quamcunque vellet geneſin, h. e. ſiderum inerrantium inter ſe, quo tempore quis natus eſſet, comparationem, e qua fata ſic nati legere ſe poſſe ſimulabant. Cogitare interdum ſubit, vel ad hoc ipſum permiſiſſe videri Deum illas vaniſſimæ & impudentiſſimæ artium progreſſiones, quæ etiam ſapientes alioquin, doctos geometriam, & bonos viros velut faſcinaret, ut intelligant poſteri, nullam abeſſe a genere noſtro, niſi caveamus (& quam difficile & forte ἀδύνατον eſt cavere?) ſtultitiam.

3 *Venturum Jovem* intellige auxilio, ſaluti. Beneficum ſidus Jupiter, & Saturno obnitens. Hor. Car. 2, 17. 23 *Jovis impio Tutela Saturno refulgens. Venturi* hunc uſum videtur Homero debere, apud quem, (Od. B, 420) ἱκμενος οὖρος ventus ſecundus eſt qui *pervenire facit* navigantes quo volunt.

10 Hinc forte natum Santolio epigramma haud paullo caſtius, in medicum obſtetricantem, *Quas bona pars hominum muliebri mergit in antro, Ex illo Clemens eruit unus apes.*

LXXVI

XXVI *IN EUNDEM*

Si tua, Cureti, penitus cognoſcere quæris
Sidera, patre tuo certius ipſe loquar.
Quod furis, adverſi dedit inclementia Martis:
Quod procul a Muſis, debilis Arcas erat:
Quod turpem pateris jam cano podice morbum,
Femineis ſignis Luna, Venuſque fuit.
Attrivit Saturnus opes. hoc prorſus in uno
Hæreo, quæ cunnum lambere cauſſa facit.

8 cura fuit *MSS.* cauſa fuit *MS.*

Qui ſuperius epigramma cognovit, hic nihil habebit difficultatis. Geneſin hominis enarrat ſatiricam, ſic tamen ut tribuat planetis ſingulis, quæ ſolent in illa diſciplina, quæque ſingula ex Manilio Firmicoque illuſtrare facile eſſet. Sed piget ineptiarum. Itaque defungemur paucis.

4 *Arcas* Mercurius a patria matris Majæ, & ipſius, Cyllene, altiſſimo monte Arcadiæ, in quo & antiquiſſima ipſius commoratio fuit. V. Apollod. 3, 10. Apellatione hac utuntur Stat. Sil. 2, 7. 5. Martial. 9, 35. Juniores laudat Toll. ad Auſo. Eidyll. 8, 22 p. 344. *Debilis* eſt & parum efficax planeta, ſi non ſit in ſuo domicilio c. i. g. a.

6 In *ſignis femineis*, naſcente Curetio, fuere planetæ ejusdem ſexus Venus & Luna. Loquitur ex artis præceptis. De Luna & Venere notum ubique. De ſignis Manil. 2, 151 *Maſcula ſex ſunt, Diverſi totidem generis, ſub principe Tauro.* Nempe, ut eſt diſerte apud Firmicum Aſtron. 2, 1, Maſculina ſunt Aries, Gemini, Leo &c. Feminina Taurus, Cancer, Virgo: ut alternis ſe conſequantur in ſerie illa Zodiaci, quomodo hodie in ſodalitiis elegantiorum hominum alternis ſederur, ut olim XII Deos in lectiſterniis ſolebant jungere Romani, Jovem ſuæ Junoni, Veneri Martem &c. Vid. Liv. 22, 10.

LXXVII

XXVII *IN JACOBUM* MAGISTRUM EQUITUM*

Per cineres Pauli, per cani limina Petri,
Ne laceres verſus, dux Iacobe, meos:
Sic tua pro clipeo ſuſtentet pectora Thomas,
Et comes ad bellum Bartholomæus eat:
Sic ope ſanctorum non barbarus irruat Alpes:
Sic tibi det vires ſancta Suſanna ſuas:
Sic quicumque ferox gelidum tranaverit Iſtrum,
Mergatur; volucres ceu Pharaonis equi:
Sic Geticas ultrix feriat rhomphæa catervas,
Romanaſque tegat proſpera Thecla manus:

Sic

1 *pro* cani, ſancti *MSS. Cuj.* 3 per clypeum *MS.* defendat *vulg.* 5 *pro* ſanctorum, junthodi *MS.* *unde* Judithæ *conj. Barth.* ne barb. *conj. Heinſ.* 10 regant -- tela *vulg.* regat *vel* tegat teda, theda, tegat Tecla *MSS.* Romanæque gerant *MS.*

*Iacobi hujus an alia ſuperſit mentio, non dixerim. Magiſtri Equitum dignitas illuſtris, & ordinarie Magiſtro Peditum præfertur. Vid. Gothofr. Parat. ad librum 7 C. Theod. qui eſt totus de re militari p. 250. In Notitia Dignit. Imp. Occid. ſ. 34 ſtatim poſt Præfectos Prætorio & urbis ponuntur Magiſtri Peditum & Equitum.

1 Vt mordeat virum, a quo verſus quosdam ſuos reprehenſos iraſcitur, illudit Sanctorum, quos vocat Eccleſia, cultui, per quos illum videri vult obteſtari, ne velit amplius carmina ſua traducere. Ille porro cultus jam tum immoderatus & ſuperſtitioſus, ne quid gravius dicam, fuiſſe debet, cum hoc epigramma ſcriberetur, quod Claudiano vindicant Barthius & Heinſius. Sed in margine Baſil. adſcriptum, *Hoc epigramma vix credo eſſe Claudiani.* Quidquid ejus ſit, propter Sanctorum & Martyrum admirationem Iacobo exprobratam abjudicari Claudiano hoc Epigramma vetat Hieronymus, qui hoc ipſo tempore plus quam opus eſt contra Vigilantium pro illa declamavit: & ſcripſit ad Lætam (p. 672, B) *Inundans populus ante delubra ſemiruta currit ad martyrum tumulos.*

6 Itaque in veneratione & cultu jam tum erat cum Juditha Suſanna illa apocryphos? Laudat certe Hieronymus alteram Epiſt. ad Principiam, alteram ad Salvinam. Sed abeſſe hoc diſtichon a MS. Vaticano, obſervavit Heinſius.

9 *Ultrix rhomphæa* pertinet ad illa dicta ſacrarum literarum.

10 An hæc pertinet ad S. Theclam, de qua in Martyrologio Ro.

Sic tibi det magnum moriens conviva triumphum,
Atque tuam vincant dolia fusa sitim:
Sic nunquam hostili maculetur sanguine dextra.
Ne laceres versus, dux Iacobe, meos.

❋ ❋ ❋

11 magnos triumphos *vulg.* 12 et tua perpetuo dolia vina fluant *MSS.* sic tibi perp. d. v. f. *MS.* fluere *cum Accusativo illustrat Heinf.*

Ro. a. d. 23 Sept. *Iconii in Lycaonia sanctæ Theclæ virginis & martyris, quæ a S. Paulo Apostolo ad fidem perducta, sub Nerone Imperatore in confessione Christi ignes & bestias devicit, & plurima ad doctrinam multorum superata certamina, Seleuciam veniens, ibi requievit in pace. Eam sancti Patres summis laudibus celebrant & dignis præconiis extollunt.*

11 Adhuc posuit in optandis Jacobo auxilia Sanctorum, ne ipsius scilicet fortitudine opus sit: nunc potatori strenuo insultat: *moriens* enim *conviva* est vino depositus vel sepultus.

18 Hic præter ceteros versus est amarissimus. Quis enim ille Dux, quis Magister militum, hoc in optabilibus habeat? nisi quis forte huc trahere velit illud Horatianum Sat. 2, 1. 43 *ut pereat positum rubigine telum.*

LXXVIII

XXVIII *RIMANTI TELUM IRA FACIT**

In jaculum quodcumque gerit dementia mutat.
Omnibus armatur rabies pro cuspide ferri.
Cuncta volant, dum dextra ferox in vulnera sævit.
Pro telo geritur, quidquid suggesserit ira.

❋ ❋ ❋

1 ferit *MSS.* quodc. rei *conj. Heinf. cui corruptum videtur vulgatum* gerit. 4 ingeritur *conj. Heinf. in quo illum audiam facilius.*

* Est scholastica æmulatio Virgiliani hemistichii Aen. 7, 508 *Quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit.* Talis etiam est n. 86.

1 *Quodcunque gerit*, quod forte in manu habet, v. g. instrumenti rustici, bipalium, furcam, ventilabrum; si doctus est, librum, ut illi apud Boilavium certantes de pulpito s. lectorio: in proverbio est, qui aureis fenestras inimici petit.

LXXIX

XXIX *IN PODAGRUM*

Quæ tibi cum pedibus ratio? quid carmina culpas?
Scandere qui neſcis, verſiculos laceras.
Claudicat hic verſus, hæc, inquit, ſyllaba nutat,
Atque nihil prorſus ſtare putat podager.

In Podagrum, qui carmina culpabat, non ſtare dicebat *MS.*
2 quos -- inquit -- putat *MS.*

2 Hoc verbo *lacerandi* uſus eſt etiam n. 77 ext. Hinc colligit Barthius in eundem hic ludi Jacobum. Et bene convenire ſolet podagræ cum potatoribus.

LXXX

XXX *DE THEODORO ET HADRIANO*

Mallius indulget ſomno noctesque dieſque.
Inſomnis Pharius ſacra, profana, rapit.
Omnibus hoc, Italæ gentes, expoſcite votis,
Mallius ut vigilet, dormiat ut Pharius.

Vid. quæ dicta ſunt ad 39, 20. Hon nempe Epigramma poteſt occaſionem dediſſe illi deprecationi.

LXXXI

XXXI *AD AETERNALEM*

Quidquid Caſtalio de gurgite Phœbus anhelat,
Quidquid fatidico mugit cortina receſſu,
Carmina ſunt: ſed verba negant communia Muſæ.
Carmina ſola loquor. ſic me meus implet Apollo.

3 car. fert *vulg.* & verba *conj. Heinſ.* non verba ferunt *ex MS. Barth.*
4 Smyrnæus imp. *MS.*

1 *Caſtalius gurges* idem qui & *Hippocrene* vocatur, de quo *fonte Caballino*, ut ait Perſius in Prol. qui *labra proluerunt*, poëtæ fiunt.
2 *Cortina*, tripus impoſitus ſpecui Delphicæ, cui inſidens Pythia ſpiritu illo fatidico impletur, a quo fundit Oracula verſibus conſtantia. Sed jam Plutarchus peculiari libello inquiſivit in cauſas cur ἔμμετρα χρᾶν verſibus reſpondere deliberantibus Pythia deſiſſet.

LXXXII

XXXII *AD MAXIMUM QUI MEL MISIT*

Dulcia dona mihi tu mittis, Maxime, ſemper,
Et quidquid mittis, mella putare decet.

LXXXIII

XXXIII *DE LOCUSTA FRAGMENTUM*

Horret apex capitis: medio fera lumina ſurgunt
Vertice. cognatus dorſo dureſcit amictus.
Armavit natura cutem, dumique rubentes
Cuſpidibus parvis multos acuere rubores.

1 ſurgit *MS. i. e. ſurrigit.* duo cornua ſurgunt *conj. Heinſ.* 2 ſuccreſcit *conj. Heinſ.* 3 dubiisque *MSS.* dubiq. *MS.* dubiisque rubentem *MSS.* 4 multis *vulg.* parum multos *MS.* pariunt multos ac vere colores *Claver. Hinc* dumique rubentis Cuſpidibus pariunt multos ac vepre dolores *conj. Heinſ. Sed Barth. ita:* dubiisque rubentem Cuſpidibus, variant milto victore colores.

Si quis locuſtam marinam ſ. carabum, ut a Geſnero, Aldrovando, aliisque deſcribitur depingiturque, conſideret, videbit ſatis convenire illi hanc deſcriptionem, quantum ad duo priores verſus cum dimidio tertio. In reliquis facilius intelligo Heinſianam conjecturam, quæ illam aſperitatem *cutis*, i. criſtæ, quem *cognatum* i. connatum *amictum* dixit poëta v. 2, *dumo* comparat aut *vepri.* Quod *rubentem* dicit, illud non ſimpliciter repugnare naturæ, ſatis nos vel recentiſſimæ Catesbyanæ picturæ docent.

LXXXIV

XXXIV *DE BALNEIS QUINTIANIS*

Fontibus in liquidis paullum requieſce, viator,
Atque tuum rurſus carpe refectus iter.
Lympharum dominum nimium miraberis, hoſpes,
Inter dura viæ balnea qui poſuit.

LXXXV

XXXV *DESCRIPTIO PORTUS SMYRNENSIS* *

Urbs in conſpectu montana cacumina velat,
Tranquillo prætenta mari. ducentia portum
Cornua pacatas removent Aquilonibus undas.
Hic exarmatum terris cingentibus æquor
Clauditur, & placidam diſcit ſervare quietem.

* Zarinenſis *vulg.* Saronenſis *conj. Barth.*

Cum hæc deſcriptio hodierno etiam Smyrnæ ſitui conveniat, eo ſecurius Heinſiana lectio retinetur.

3 *Removent Aquilonibus*, ſubducunt illis undas, h. e. excludunt Aquilones, ut defendere proprie eſt depellere, ac tamen *defendi* dicitur urbs a qua proprie defenduntur, depelluntur hoſtes.

LXXXVI

XXXVI *EST IN SECESSU LONGE LOCUS* *

Eſt procul ingenti regio ſummota receſſu,
Inſula qua reſides fluctus miteſcere cogit,
In longum producta latus; fractaſque per undas
Ardua tranquillo curvantur brachia portu.

* Inſulæ deſcriptio *ante Heinſ. pro* ſeceſſu, conſpectu *Heinſ.*
1 receſſu Inſula, quæ *ante Heinſ.*

Eſt imitatio Virgiliana, vel ſi mavis, certamen ſcholaſticum cum Aen. 1, 159 *Eſt in ſeceſſu longo locus: inſula portum Efficit objectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque ſinus ſcindit ſeſe unda reductos.* Poteſt hæc deſcriptio ceteroquin accommodari ad Syracuſanum portum, quem objectu ſuo inſula efficit.

LXXXVII

XXVII *DE QUADRIGA MARMOREA*

Quis dedit innumeros uno de marmore vultus?
Surgit in aurigam currus, paribusque lupatis
Unanimes frenantur equi. Quos forma diremit,
Materies cognata tenet, discrimine nullo.
Vir redit in currum: ducuntur ab axe jugales:
Ex alio se quisque facit. Quæ tanta potestas?
Una silex tot membra ligat, ductuque per artem
Mons patiens ferri varios mutatur in artus.

4 frenata *Pulm. marg.* 5 vix *vulg.*
6 ex alto -- jacit *MSS.*

1 *Innumeros vultus* non puto dici de hoc tantum opere: sed universim miratur auctor statuariæ artis miraculum, ex una materia, dura eadem tot figuras formantis. Has vocat *vultus*, ut Ovid. Met. 1, 2 *Unus erat toto, naturæ vultus in orbe.*

2 *Currus* sunt ipsi equi: hi surgunt sublatis pedibus anterioribus & reclinant se versus aurigam, rotis insistentem.

3 *Quos forma diremit* non refertur ad equos; hi quantum potest sunt similes, eodemque gestu & velut motu atque actu: sed auriga, frena, equi, axis, rotæ, omnia sunt ex lapide eodem. Itaque *Vir redit in currum*, continuus est & continens currui, *jugales* equi *ducuntur* ex eadem massa *ab axe*. Cogita, lector, statuam dum funditur ex aere, ibi membrum unum ducitur ab altero, una continuatione. Ita hic jugalis quisque *se facit*, inter manus artificis fieri & enasci videtur, *ex alio*, proximo, cui continens est. Sed fateor hanc formulam *se facit* mihi nimis audacem videri, & barbarum aliquid habere hodiernarum linguarum usui simile, ubi reciprocis verbis utimur pro passivis.

8 *Montem* pro saxo, parte montis, poni, apertum est.

LXXXVIII

XXXVIII *FRAGMENTUM*

Sordidus ex humeris nodo dependet amictus,
Exercentur equis, & colla comantia pectunt.

LXXXIX

XXXIX *DE PAUPERE AMANTE*

Paupertas me ſæva domat, diruſque Cupido.
Sed toleranda fames, non tolerandus amor.

XC

XL *DE EODEM*

Efuriens pauper telis incendor amoris.
Inter utrumque malum diligo pauperiem.

XCI

XLI *IN SEPULCRUM SPECIOSAE*

Pulcris ſtare diu Parcarum lege negatur.
Magna repente ruunt: ſumma cadunt ſubito.
Hic formoſa jacet Veneris ſortita figuram,
Egregiumque decus invidiamque tulit.

2 invidiam meruit *ante Claver. cujus emendationem probavit Barth. & Heinſ.* 2.

4 Antiquum pulchrarum vitium invidia: quo nec hodie dicuntur carere. Sic Scyllam monſtrum fecit Circa.

XCII

XLII *DE BIRRO* CASTOREO*

Nominis umbra manet veteris. nam dicere Birrum,
Si Caſtor niteat, Caſtoreum nequeo.
Sex emtus ſolidis, quid ſit, jam ſcire poteſtis.
Si mihi nulla fides, credite vel pretio.

* de Birrho & Caſtoreo *editt. vett.* 1 veteres *edd. vett.* diſcere *MSS.* 2 ſi *edd. vett.* juret, viret, vitet, nitet *al.* nomen verba manet *MS.* ſi textura vetet *conj. Scal.* ni Caſtor niteat *ex MSS. Claver. Barth. Heinſ.* ſi Caſtor vivet *vel* vivat *conj. Heinſ. quod non intelligo.*

Birrum eſſe lacernam, veſtem, quæ aliis interioribus injiciatur, oſtendit Salmaſius, quam laudamus in Theſauro. Caſtoreos pilos molliſſimum genus veſtimenti præbuiſſe jam ea tempeſtate, qua ſcriptum ponitur hoc epigramma, oſtendit Barthius. Videtur illius auctor ridere antiquum birrum, de quo jam omnis lanugo caſtorea, qua cenſebatur, unde nominabatur, detrita ſit. Hunc negat dici jam debere, quod olim fuerit, birrum *caſtoreum*. Niſi malis imitatione birrorum vere caſtoreorum alios de viliore lana hoc nomen accepiſſe, ut ſi quis hodierna illa viliora textilia villoſa de lana vel lino (*Peluche*) velit holoſericorum hexamitorum appellatione (*Sammet, velours*) condecorare. Et hoc melius placet, quia provocatur ad pretium.

XCIII

XLIII *DE HIPPOPOTAMO*

Utraque fecundo nutritur bellua Nilo:
Quæque vorat morſu, quæque ſub ore fremit.

Protulerat hoc epigramma Heinſius, in nota ad n. 83: unde in altera editione huc relatum eſt. Quid ſibi velint ultima verba, inde intelligere mihi videor, quod veteres ſcriptores univerſim ἵππου φωνὴν, *hinnitum*, huic belluæ tribuunt, a quo forte magis, quam a figura corporis, nomen invenit. Videtur autem pulchre exprimi hinnitus hac periphraſi: eſt enim ſpiritus tremulus ex imo gutture profuſus & per os ac nares expulſus.

XCIV

XLIV *QUAE IN MENSA DE SARDONYCHE LAPIDE*

Menſa coloratis aquilæ ſinuatur in alis,
Quam floris diſtinguit honos: ſimilisque figura
Texitur: implumem mentitur gemma volatum.

Eadem hujus epigrammatis ratio eſt. Videtur deſcribi menſa forte argentea, quæ haberet emblemata ex ſardonyche, aquilam, florem, aliam avem. Quod *texi figuram* dicit, intelligo ex diverſis gemmis tanquam muſiuo opere compoſitam, ſegmentatam, teſſellatam.

XCV

XLV *CARMEN PASCHALE**

Chriſte potens rerum redeuntis conditor ævi,
Vox ſummi ſenſuſque Dei: quem fudit ab alta
Mente pater, tantique dedit conſortia regni.
Impia qui noſtræ domuiſti crimina vitæ,
Paſſus corporea mundi veſtire figura,
Affarique palam populos, hominemque fateri:
Quem verbo incluſum Mariæ mox numine viſo
Virginei tenuere ſinus, innuptaque mater
Arcano ſtupuit compleri viſcera partu,

Auctorem

1 *pro* ævi, orbis *MSS.* anni *MS.* 2 fuderat alta *MSS.* 4 impia tu *al. etiam Fabric.* 5 mundum *vulg.* dominum *conj. Barth.* 7 quemque utero *Vien. Junt.* quem verbo *Ald. Fabric. MSS.* tene utero *conj. Heinſ.* lumine *MS.* angelo *MSS. & Cuj. ex gloſſa. Totus verſus in quibusdam codd. deeſt.* 8 tumuere *vulg.* timuere *MSS.* tenuere *MS. Oxon. unde* tremuere *conj. Heinſ.* intumuere *MS.* patuere *MS.* 9 obſtupuit *Fabr.*

* Hoc carmen Ge. Fabricius, Damaſo Epiſcopo ſæculi IV Romano in libro antiquiſſimo adſcriptum, edidit p. 774 & noſtro Claudiano abjudicavit in Comment. p. 35 & 43: cui potius aſſentior, quam Claverio. Non vocatur ibi *Paſchale*, ſed ſimpliciter inſcribitur de Chriſto. Et tamen Paſchale carmen eſſe, indicant duo verſus ultimi, qui etiam hoc docent, ſolemnes eo tempore in Eccleſia preces interpoſitas fuiſſe pro Imperatore. Poterat uti hoc loco Vir Illuſtris, commilito ante hos pene quinquaginta annos meus in Jenenſi Academia, cujus nunc magnum decus eſt, C. G. Buderus in progr. de precibus pro Imperatore fuſis, quo refellit eorum errorem, qui hunc morem demum ſæculo octavo ab Hadriano Pontifice inſtitutum tradunt.

1 *Rediens ævum*, nova felicitas, ut *Gloria novi ſæculi* in nummis. Ut Virg. ecl. 4, 5 *Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo: Jam* redit *& Virgo*, redeunt *Saturnia regna.*

5 *Paſſus veſtire* formula cujus ſimiles habet etiam Claudianus. Vid. 15, 265. Suſtinuiſti te veſtire corpore.

7 Sic ordino & interpretor: *Sinus Mariæ Virginei*, ſtatim *a Numine* Gabrielis (vel ipſius Dei per Gabrielem ſe manifeſtantis) *viſo tenuere* hunc hominem. *Verbo* illi Johanneo intime unitum & velut *incluſum.* Si quis *tumuere* utique ſervandum putet, ille Græciſmo defendet phraſin, *Virginei ſinus tumuere* (ob) *puerum.*

Auctorem paritura ſuum. Mortalia corda
Artificem texere poli, mundique repertor
Pars fuit humani generis, latuitque ſub uno
Pectore, qui totum late complectitur orbem;
Et, qui non ſpatiis terræ, non æquoris unda,
Non capitur cælo, parvos confluxit in artus.
Quin & ſupplicii nomen, nexuſque ſubiſti,
Ut nos ſubriperes leto, mortemque fugares
Morte tua: mox ætherias evectus in auras,
Purgata repetis lætum tellure parentem.
Auguſtum foveas, feſtis ut ſæpe diebus
Annua ſinceri celebret jejunia ſacri.

10 membra *MS.* 11 fudere *MSS. & Baſ. marg.* cepere *MS.* 12 imo *vulg.* uno *Ald.* 14 undis *Fabric.* 15 nec *vulg.* 16 ſupplicii *vulg.* ſupplicium nomen, *vel* mortis *MSS.* mancipii *eſt a Cujacio & Claverio, quos ſequitur Heinſ.* 17 eriperes *MSS.* 19 repetens *vulg.* reparans lætum te luce, parentem Auguſtum *Fabric.* parentem Auguſtum *jungunt etiam alii ante Claver. Dedi lectionem Claver. Janſ. Heinſ.* 20 Auguſtos -- celebrent *MS. quod eſt forte ſtudio accommodatum, ad tempus, quo duo erant Auguſti.*

10 *Corda* nominat ea plane ratione, ut Germanorum conſuetudo *ſub corde geſtari* dicit nondum natos, V. G. 2 Maccab. 7, 27, & liberos *a corde* venire, & *redire ad cor*, h. e. cor matrum tangere ſua morte. Utrum tale quid apud Græcos vel Latinos alias inveniatur, nondum obſervavi. Eadem quidem ſententia v. 12 *latuitque ſub uno Pectore.*

16 *Mancipii nomen & nexus*, Romano quidem intellectu, ſubiſſe dominum, nusquam legimus: niſi quod illa Pilati damnatione *ſervum pœnæ* factum dicere poſſumus. Ceterum poteſt Poëta reſpexiſſe ad illud μορφὴν δούλου λαβών.

20 Hæ ſunt preces pro Imperatore, finis & ſcopus totius carminis, cum illud nullas alias preces, nullum aliud deſiderium exprimat.

XCVI

XLVI ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΩΤΗΡΑ

Ὦ πυρὸς ἀενάοιο σοφὴν ὠδῖνα φυλάσσων,
Ἐμβεβαὼς κόσμοιο παλινδίνητον ἀνάγκην,
Χριστὲ θεορρήτοιο βίε φυσίζοε πηγὴ,
Πατρὸς ἀσημάντοιο πρωτοσπόρε φωνὴ,
Ὃς μέγα μητρῴων τοκετῶν ἐγκύμονα φόρτον,
Καὶ γόνον αὐτοτέλεστον ἀνυμφεύτων ὑμεναίων
Στήσας, ἀσσυρίης γενεῆς ἑτερόφρονα λύσσαν,
Ὄργια δ' εἰδάλων κενεῶν ψευδώνυμα λύσας,

Αἰθέρος

Hos Christiani hominis versus, moneta quidem Nonni percussos, nescio unde acceptos Græce, ut hic sunt, dedit Heinsius: quos ita converti ad verbum posse puto. O *tu* qui æterni ignis sapientem fecunditatem custodis, Qui *aurigæ instar* gubernas volubilem mundi necessitatem, Christe, vitæ a Deo promissæ fons vivifice, Patris ineffabilis Dei vox, quæ primum seminavit omnia: (5) Qui valide maternorum partuum gravidum onus, Et fatum a seipso perfectum nuptiarum sponso carentium Constituens, Assyriæ *contra ea* generationis *(Syriæ Deæ & Magnæ Matris Deum)* alienati sensus furorem, Atque Orgia idolorum vanorum falso nomine

1 Igni æterno tribuit generationem omnium, quod ex antiqua philosophia Heraclitica assumtum: hinc tribuit illi ὠδῖνα σοφὴν, non dolorem profecto partus, sed ipsam, si quid video, generandi facultatem, gubernatam sapientia.

5 Μέγα hoc refero ad Στήσας v. 7. Valide constituit, stabilivit, credendum generi humano commendavit partum mirabilem.

7 *Assyrium* & *Syrium* perpetuo fere confundi, & *Syriam Deam* esse *Deorum matrem*, constat: & primis Christianæ religionis sæculis illud genus furiosæ superstitionis plane regnum quoddam obtinuisse, facile demonstrari posset. Sed versamur in Parergo: hoc enim carmen quia non est Claudiani non debemus lectoribus. Qui Dalenianam de Tauroboliis dissertationem legere voluerit, ad vestigia de his rebus quærendi deducetur.

Αἰθέρος ἀμφιβέβηκας ἐφ' ἑπτάζωνον ὀχῆα,
'Αγγελικαῖς πτερύγεσσιν ἐν ἀῤῥήτοισι θαάσσων.
Ἴλαθι παγγενέταο θεὲ πρεσβήϊον ὄμμα,
Φρερὲ βίε, σῶτερ μερόπων, αἰῶνος ἀνάσσων.

celebrata dissolvens, Cæli balteum septem Zonis constantem conscendisti (10) Angelicis alis ineffabilibus insidens, *subvectus*: Propitius esto, genitoris omnium Dei venerande Vultus, Custos vitæ, Salvator hominum, sæculo imperans.

9 Cælum & peculiari ratione Zodiacum imaginatur ut *balteum*, continentem, & coërcentem omnia. Hunc ἑπτάζωνον vocat, ob septem illas Zonas, de quibus dictum ad 24, 135. Hic illud addo: quemadmodum totum hoc carmen ingenium Nonnianum mihi videtur redolere, ita peculiariter hunc locum. Nonnus enim Dionys. 46, 47 Οὐρανὸν dicerte ἑπτάζωνον appellat, & 38, 312 ἑπτὰ περὶ ζώναις κυκλούμενον.

11 Ὄμμα poteram *oculum* reddere, per quem videt & videtur pater. Sed credibilius mihi est, poni pro προσώπῳ: qui Christum videt, vultum ac faciem Dei videt.

XCVII

XLVII ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΕΣΠΟΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

Ἀρτιφανὲς, πολιῆχε, παλαιγενὲς, υἱὲ νεοττὲ,
Αἰὲν ἐὼν προεώντε, ὑπέρτατε, ὕστατε, χρισὲ
Ἀθανάτοιο πατρὸς, καὶ ὁμόχρονε, πάμπαν ὅμοιε.

De hoc idem quod de præcedenti dicendum. Potest ita verti, Præsens, Civitatis *tuæ* custos, antiquitus nate, & *idem* fili parvule, Semper qui es, ante *omnia* qui es, supreme, ultime, Christe, immortalis patris & coæve & undique simillis.

XCVIII

XLVIII *LAUS CHRISTI**

Proles vera Dei, cunctisque antiquior annis,
Nunc genitus, qui semper eras, lucisque repertor
Ante tuæ, matrisque parens: quem misit ab astris
Aequævus Genitor, verbique in semina fusum
Virgineos habitare sinus, & corporis arcti
Jussit inire vias, parvaque in sede morari,
Quem sedes non ulla capit: qui lumine primo
Vidisti quidquid mundo nascente crearas.
Ipse opifex, opus ipse tui, dignatus iniquas
Aetatis sentire vices, & corporis hujus
Dissimiles perferre modos, hominemque subire,
Ut possis monstrare Deum, ne lubricus error,
Et decepta diu varii sollertia mundi,
Pectora tam multis sineret mortalia sæclis
Auctorem nescire suum. Te conscia partus
Mater, & attoniti pecudum sensere timores.
Te nova sollicito lustrantes sidera visu
In cælo videre prius, lumenque secuti,
Invenere Magi. Tu noxia pectora solvis,
Elapsasque animas in corpora functa reducis,
Et vitam remeare jubes. Tu lege recepti
Muneris,

3 nate *conj. Barth.* 9 sui *adhuc editum.*

* Hoc carmen inter ea est, quæ primum Jo. Camers pro Claudianeis edidit. Non satis ubique orthodoxum, certe non ad formulas caute loquendi attemperatum. Sed nos hic non θεολογοῦμεν.

4 *Verbum* hic poni de Christo, quatenus homo est, videtur; sed potest forte ita intelligi: semina, e quibus caro fieri nascique adeo debuit Verbum.

16 *Attoniti timores* signant opinionem illam verecrum, quam exprimit antiquus hymnus, *Agnovit bos & asinus, quod puer erat dominus.*

19 *Lege recepti muneris*: ea conditione munus Messiæ suscepisti.

Muneris, ad Manes penetras, mortisque latebras
Immortalis adis. Nasci tibi non fuit uni
Principium, finisque mori: sed nocte refusa,
In cælum, patremque redis, rursusque perenni
Ordine purgatis adimis contagia terris.
Tu solus, Patrisque comes, tu Spiritus insons,
Et toties unus, triplicique in nomine simplex.
Quid, nisi pro cunctis, aliud? Quis credere possit,
Te potuisse mori, poteras qui reddere vitam?

23 nam fuit *adhuc editum.* 24 recluſa *vel* retuſa *conj. Heinſ.*

23 Tibi uni nasci non fuit principium, qui fueris ante quam nascerere: neque mori finis, qui mox revixeris.

25 Non loquitur poëta hic cum orthodoxis; *in patrem redis* non est idem quod *ad patrem.* Nec satis est Criticam hic medicinam facere, mutare τὸν *in* in alteram *ad*; quid enim faciemus illis, quæ sequuntur v. 27 & 28. Aut fallor egregie, aut Sabellianismi crimen vix abstergi illis potest. Ceterum ita intelligo v. 25 & 26. *Purgatis* jam a miseria sua *terris* rursus ordine æterno per Evangelium constituto adimis contagia, si qua de novo contrahant.

29 Quid sibi volunt, quorsum spectant omnia ista miracula? Hoc, ut pro cunctis aliud esses, prout quisque patre, redemtore, Spiritu opus haberet.

30 Finis abruptior suspicionem præbuit Scaligero, nos non integrum habere hunc hymnum.

XCIX

XLIX *MIRACULA CHRISTI**

Angelus alloquitur Mariam, quo præscia verbo
Concipiat, salva virginitate, Deum.

Dant tibi Chaldæi prænuntia munera Reges,
Myrrham homo, rex aurum, suscipe tura Deus.

* Similis hic libellus Prudentiano Enchiridio s. Diptychis: sed in brevitate illa disertior, ingeniosiorque. Separanda curavi aliquantum Districha, ut indicetur, unum quodque totum, & absolutum esse. Ceterum videtur hoc fragmentum modo esse longioris opusculi, quo alia quoque miracula Domini nostri poëta prosecutus est.

Permutat lymphas in vina liquentia Chriſtus,
Quo primum facto ſe probat eſſe Deum.

Quinque explent panes, piſces duo, millia quinque:
Et Deus ex parvo plus ſupereſſe jubet.

Editus ex utero cæcus nova lumina ſenſit,
Et ſtupet ignotum ſe meruiſſe diem.

Lazarus e tumulo, Chriſto inclamante, reſurgit,
Et duræ mortis lex reſoluta perit.

Nutantem quatit unda Petrum: cui Chriſtus in alto
Et dextra greſſus firmat, & ore fidem.

Exſanguis Chriſti contingit femina veſtem:
Stat cruor in venis: fit medicina fides.

Juſſus poſt multos graditur paralyticus annos,
Mirandum, lecti portitor ipſe ſui.

* *

C
1. *IN SIRENAS**

Dulce malum pelago Siren, volucreſque puellæ,
Scyllæos inter fremitus, avidamque Charybdin,
Muſica ſaxa fretis habitabant dulcia monſtra.
Blanda pericla maris; terror quoque gratus in undis.
Delatis licet huc incumberet aura carinis,
Impleſſentque ſinus venti de puppe ferentes,
Figebat vox una ratem: nec tendere certum
Delectabat iter reditus, odiumque juvabat:
Nec dolor ullus erat. mortem dabat ipſa voluptas.

* * *

7 cœptum *conj. Heinſ. Nempe ortum eſt* certum *ex neglectu diphthongi & r longiuſculo.*

* Non eſt, quod hic adjiciamus poſt ea, quæ habet ipſe noſter 36, 190. 204. 256

6 Meminerimus moris nautarum ab ipſo ſtatim appulſu puppem obvertendi pelago. Virg. 6 extr. *Ancora de prora jacitur, ſtant litore puppes.* Ergo ſtantibus etiam in portu navibus, intelliguntur *venti de puppe ferentes.*

8 *Odium* ac tædium nautarum alias eſt mora longior &c.

CI

ANONYMI POETAE

LAUDES HERCULIS

Pieridum columen, cujus Parnaſſia magno
Numine templa ſonant, læto precor huc age, Phœbe,
Te conjunge choro: penetralia ſancta ſororum,
Et nova Caſtalios latices per rura petentem
Hippocrenæum victorem inſiſtere fontem
Me fac. namque tuam non nunc novus advena turbam
Ingredior, lauroſque gerens, & florea ſertis
Tempora vincta tuis doctorum munera vatum.
Teſtor adhuc veteres quamvis deſuetus honores.
Alcides mihi carmen erit, germana Tonantis
Progenies, dignus credi poſt viſcera Numen
Semper ob immenſos invicti roboris æſtus.
Nec naſci potuiſſe vacat. Nam lucis in ipſis,

5 Hippocreneos --- fontes *vel* Hippocreneo --- fonti Me fas *conj. Heinſ.* 6 me: famaque *Vien. Baſ. Pul.* me fameque *Ald.* 8 ſuis *conj. Heinſ.* 10 Romana *Vien. Baſ. Ald. Plant.* 12 artus *vel* actus *conj. Heinſ.*

5 Intolerabile eſt cum litera mugiente Polyptoton, quod vix mediocris poëta admiſerit. Etiam illud *Me fac* non placet. Sed quid dederit Poëta, non dixerim. Claudianum eſſe auctorem, mihi non fit probabile; aut Claverii ſuſpicio vera fuerit, ſenem fuiſſe & viribus defectum, cum iſta ſcriberet. Alteram illius opinionem, puerum fuiſſe, refellit ipſum hoc exordium, niſi dicamus, adeo puerum fuiſſe, uti ſenem ſe fingeret.

11 *Poſt viſcera* debet ſignificare ſtatim ab utero & nativitate. Cf. v. 88 *Poſt membra*. *Æſtus* autem ſunt labores & ærumnæ, ut vocari ſolent, Herculis.

Inclite, principiis, tardo vix editus ortu
Feciſti de patre fidem. Sed cur mihi lentis
Ludis adhuc, Cyrrhæe, modis, tenerumque reſultans
Luxuriante leves impellis pollice chordas?
Pone habitum, quo mollis amas: & frondis amatæ
Linque nemus, mollique exutus tempora lauro
Populea mecum carmen luctare ſub umbra.
Jam grave plus etiam, quam ventris tempora vellent,
Alcmenam tendebat onus. ſed regia Juno
Impedit, & partus prohibet, naſcique vetabat,
Ut metus ipſe Deum monſtret. Nec vivida cæli
Semina mortales norunt ſentire latebras,
Nec poſſunt ſufferre moras. Datur inde novercæ
Materies, gravibuſque odiis augmenta miniſtrat,
Quod vinci cœpiſſe pudet. Mox improba binos
In tua membra jubet, dum naſceris, ire dracones.
Incumbunt celeres illi, ſquamoſaque juſſus
Armat

16 Cyrrhæa *editum* 19 mitique, *propter præced.* mollis, *conj. Heinſ.* 21 ferrent *conj. Heinſ.* 22 Alcmena ſ. Alcmenæ *ante Claver.* 27 alimenta *conj. Heinſ.*

13 Nec illud *vacat* æſtu & æſtumna, quod naſci potuit, cum Juno artibus ſuis impedire, differre certe partum illius ſtuderet. Narrat ipſa Alcmena apud Ovid. Met. 9, 285 ubi inter alia *Septem ego*, inquit, *per noctes, ſeptem cruciata diebus.* Hic *tardus ortus* eſt.

16 *Tenerum reſultans* adverbialiter ponit Græco more, ut *horrendum clamat.*

20 *Luctare* cum relatione ad argumentum, Herculem. Hoc verbo etiam Phœbo ſuo injungit laborem & magnum conatum: an feliciter? Etiam Herculis major laus fuit, cum facile vicit.

21 Videtur ſecutus Naſonis l. c. 287 *Tendebat gravitas uterum mihi: quodque ferebam Tentum erat, ut poſſes auctorem dicere tecti Ponderis eſſe Jovem.*

23 Operæ pretium eſt etiam hunc locum velut exhilarare Ovidiano carmine v. 295 Lucina vocata precibus Alcmenæ venit illa quidem; ſed præcorrupta a Junone, *ſubſedit in ara Ante fores — dextroque a poplite lævum Preſſa genu, digitis inter ſe pectine junctis Suſtinuit nixus.* Cur Juno ita retardaverit partum Herculis, dicetur ad v. 84. Junonem & Lucinam, εἰλειθυίαν hic diſtinguunt Naſo & Apollodorus 2, 4. 5.

24 *Metus Junonis* & ſtudium impediendi indicat, id quod parturiat Alcmena eſſe Deum.

Armat colla furor: nec quamvis maxima tractu
Tradantur ſpiris. ſequitur pars cætera pectus.
Triſtis Tartarea vibratur ſibilus aura.
Morte rubent oculi, trifidiſque horrentia linguis
Ora ſonant, nigrumque fremens levat ira venenum.
Quid nunc invictis fraudes innectere fatis,
Cælicolum Regina, juvat? cur objicis angues?
Cur parvo geminos? anne unum poſſe necari
Jam ſtrato Pythone times? Licet omnia mundi
Monſtra voces, ipſamque armes ſerpentibus Hydram,
Defendet natura Deum, patremque probabit,
Quod non vis conſtare, Jovem. Jamque irrita tetri
Juſſa parant implere angues, miſeroque furore
In tua fata tument. Cernit tua membra petentes,
Horreſcitque parens, numenque ignara creaſſe
Mortali pietate timet. Nil ſancta ſuperbæ
Pellicis inſidias cælo modo freta tremiſcas,
Neve hæc monſtra tibi faciant, Alcmena, pavorem.
Sic mater potes eſſe Dei. Jam tolle ſerenum
Læta animum, tantoque libens hæc adſpice vultu,
Ut deceat genuiſſe Jovem. Depone timorem
Indignum partu, natumque exemplar habeto.

Cui

32 ſpiræ *conj. Heinſ.* 35 pluit ira *conj. Heinſ.* 36 invitis -- fatis *conj. Heinſ.* 42 quod novit *Vien. & Baſ.* 43 verſoque *conj. Heinſ.* 46 materna *Cuj.* 51 tenuiſſe *Cuj. quid ſi* Jovi? 52 natumque ex. habeto *e conj. Heinſ. pro* quæ habebas.

39 Exemplum Apollinis poterat movere Junonem, qui rudimenta artis ſuæ ſagittandi dedit in Pythone, horribili Dracone, Parnaſſum & oraculum illud obſidente.

47 Junonem iratam non timuit hic poëta, qui audeat illam *pellicem* Alcmenæ, retorto in juſtam uxorem & reginam convicio, appellare. *Cælo freta* h. e. Jovis tui auxilio.

51 Poteſt explicari hic verſus, ut Jovi decorum ſit ex te genuiſſe ſibi filium. Nam *Jovis* nomen hic communicari cum Hercule, non opus eſt. Sed vid. etiam V. L.

Cui metuis, nil ipſe timet. Nam lumine recto
Ridebas tu, Dive, truces animoſque ſuperbos
De genitore tenens, votiſque aptiſſimus orbis
Gaudebas tantam jam tum meruiſſe novercam.
Corripis exiguis mox grandia guttura palmis,
Et quamvis teneris, cogens in brachia pondus,
Corripis, illidens prenſos tellure dracones.
Efferat ætherium quantum volet orbis in axem
Latoidas, veroſque probet ſua fabula Divos,
Quod Delo jam ſtare licet. Non æqua laborum
Gloria, nec parili ſerpentes ſorte necarunt.
Illi unum ferro: geminos hic inermis, & unus.
His cœptis non ulla parat cunabula partus
Diva tibi. ſed cum totis jam bruma rigeret
Imbribus, & ſolidis hærerent flumina lymphis,
Nudum

53 lumine -- truces -- tenens *e conj. Heinſ. pro* numine -- trucesque -- tenes. 56 exemptis *Cuj.* 58 crebis cogunt ſe -- Porrigis *vel* Projicis *conj. Heinſ.* 66 dive -- motis *conj. Heinſ.*

53 De *rectis oculis* in tali re, h. e. imperterritis, vid. Bentl. ad Hor. Car. 1, 3. 18.

58 Si quis pictor hoc factum velit depingere, illum oportebit, non, ut quidam faciunt, in cunis relinquere parvum Herculiſcum, ſed facere, quod Plautus Amphitr. 5, 1. 63 *Citus e cunis exſilit, facit recta in angues impetum: Alterum altera apprehendit eos manu pernicieter* &c. Hic noſter *cogit* colligit *pondus* omne ſui corporis *in brachia*, & ſic *illidit dracones tellure*, qui aut dativus eſt antiquus, aut omiſſum *in*.

60 *Orbis* Metonymice dictum pro hominibus, ut vulgo *mundum* dicunt, & noſter v. 86; veteres *Orbem terrarum*. Ipſe tamen Ovid. Art. 1, 174 *Ingens orbis in urbe fuit*.

62 Claudianus 8, 133 *Hæſit Apollineo Delos Latonia partu*.

64 Dat Apollini adjutricem in Pythone conficiendo ſororem, Dianam.

66 Poſt ea, quæ ad v. 47 obſervavimus, non eſt mirum, *Divam* appellari Alcmenam: & convenit illud v. 71 *Secura jam matre*. Niſi tamen hic velimus Junonem intelligere, quæ privigni ſui educationem permittente, ut erat uxorius, Jove ſuſceperit. Certe nominativus aliquis hic requiritur, ad quem pertineat verbum *parat*, & mox *firmat*.

67 *Hærentes glacie* fluvios etiam dixit Claudianus 8, 348.

Nudum prægelidis durando firmat in undis.
Utque rudis primo tentaſti robore greſſus,
Frondoſæ deſerta vagus penetralia ſilvæ
Secura jam matre petis, teliſque tremendis
Ludis, & ætherias adducto dejicis arcu,
Aut funda violenter aves, noctemque ſub aſtris
Exigis, & puram fractis bibis amnibus undam.
Immanem interea Nemeæ per luſtra leonem
Ipſa Chimæræa cretum de gente noverca
In tua depaſtis armabat vota juvencis,
Augebatque fero vires, rabiemque juvabat,
Naturam minus eſſe putans. heu quanta virorum
Funera! quam multos ſtravit cum dentibus apros!
Non illum magnæ viduatis mœnibus urbes
Armorum fregere minis, Martique domando
Aſſuetas morſu fudit graviore catervas.
Hunc gravis Euryſtheus (nam, te quocumque levares,
Imperium duri voluit ſufferre tyranni,
Sic mundo fortuna favens) hunc ſternere leto
Imperat. At nullum virtus reticenda per ævum,
Dignaque

74 crudam *conj. Heinſ.* 77 *quid ſi* In ſua? *vel* In tua -- fata?
80 ſtravit ſementibus *vel* conſtravit meſſibus *conj. Heinſ.*
81 montibus *ante Claver.*

74 *Fracti* amnes ob glaciem, de qua modo dictum.

80 *Leo* & *aper* par compoſitum etiam ſupra n. 53. Hic Leo Nemeæus ſtravit apros una *cum dentibus* ipſorum, quibus alias ſunt etiam Leonibus terribiles.

81 Univerſi urbium incolæ relictis mœnibus in expeditionem ivere & venatum. *Martem domare* hic eſt pugna & armis vincere.

84 Quamcunque alte aſcenderes gloria & rebus gerendis, tamen fatale erat, te Euryſtheo parere. Hoc vero ipſum ſalutare fuit generi humano, quod ſic liberabatur monſtris. Cf. 36, 378. Illud fatum nos docet Apollod. 2, 4. 5, itemque, ſed non ſine interpolatione, Tzetzes ad Heſiod. Scutum Herc. 91. Breviter, juraverat Jupiter præceps, (ut ſunt in tali re reges) qui de Perſei ſtirpe certo die naſceretur, illum Mycenis imperaturum. Gravida erat eodem tempore uxor Stheneli, qui Perſei filius erat non minus quam Alcmenæ pater Electryon, Juno impedit legitimum partum Herculis, de quo v. 23, præcipitat nativitatem ſeptimeſtris Euryſthei &c.

Dignaque fidereos poſt membra intrare receſſus
Poſſe mori quam vile putat: namque impiger ultro
Vadis & immenſæ ſcrutatus devia ſilvæ
In nova ſanguineos armantem vulnera rictus.
Admonita feritate, juba, viſuque cruentus
Excuſſis movet arma toris, dubiumque reſidens
Infremit. Invadis trepidum, ſoliſque lacertis
Grandia corripiens eliſo guttura morſu,
Imbellem fractis proſternis faucibus hoſtem.
Tunc & flavicomis radiantia tergora villis,
Ceu ſpolium fuſo victor rapis. emicat omnis
In laudes mox turba tuas, longoque relicta
Currit in arva metu. Juvat ire, & libera rura,
Defenſoſque videre locos, ſilvamque juvencis
Jam facilem, & nullis reſonantes fletibus agros.
Mœnalium petis inde nemus, fletamque colonis
Arcadiam, & ſteriles raro jam robore ſilvas.
Namque hic immenſa membrorum mole cruentus
Indomitus regnabat aper, ſoloque tremendus
Corpore lunatis fundebat dentibus ornos,
Sternebatque ſuos lugentia rura colonos.
Horrebant trifidis nigrantia corpora ſetis,
Duratoſque armos ſcopulis, totoſque per artus

Difficilis

94 tumidum *Cuj.* ſolidisque *conj. Heinſ.* 95 eluſo *e conj. Heinſ.* 2. 103 fretamque *Cuj.* 106 ſolidoque *conj. Heinſ.* 107 findebat *Cuj. conj. Heinſ.* 109 horrebat rigidis -- tergora & *mox* turosque *conj. Heinſ.* 110 deeſt aliquid *Cuj.*

88 *Poſt membra* ut v. 11 *poſt viſcera*. Intelligit poſt membra corporis mortalis ipſa morte depoſita.

92 *Admonita feritate* leonis vel ab Hercule, vel poſtquam ipſe Leo feritatem ſuam velut excitavit. Plin. 8, 16 ſ. 19 *Leonum animi index cauda.* —— *In principio* (iracundiæ) *terra verberatur, incremento terga, ceu quodam incitamento flagellantur.*

107 *Fundere* eſt dejicere: ſic *fundi* dicuntur hoſtes. Sed *ſternere rura* eſt roſtro ruere ac vertere: hæc pulchra Metaphora lugere dicuntur ſuos colonos.

109 *Trifidas ſetas* cur hic poſuerit auctor, me non intelligere fateor:

Difficilis potuiſſe mori. non ſpicula in illum,
Nodoſumve rapis * gravato pondere robur.
Armati viduatur honos. nec vulnera virtus
Extemplo tibi facta timet. jamque arripis ultro
Spumantem, cogiſque diem ſufferre tuendo,
Atque ſupinato mirantem lumine vinci
Argolici victor portas ſub tecta Tyranni.
Fama celer toto victorem ſparſerat orbe,
Auxiliumque Dei poſcebat Creta cruento
Victa malo. Taurus medio nam ſidere Lunæ
Progenitus Dictæa Jovis poſſederat arva.
Fulmen ab ore venit, flammiſque furentibus ardet
Spiritus, & terram, non cæli flamma perurit,
Sed flatus monſtri.* dextro jam Siria ceſſent
Sidera,

112 gravato *Vien.*. *Baſ.* gravidato *Clav.* clavato *poſt Pulm. Heinſ.*

fateor: morbus eſſe videtur, qui findit pilos ac ſetas animalium. Communem in ſuillo genere ſetarum hanc naturam conceſſerim: ad robur quidem & atrocitatem ſignandam qui pertinere poſſit, non video.

111 *Potuiſſe* pro *poſſe*, infinitum autem Græca ratione poſitum. Senſus eſt, difficulter poteſt mori: vivax animal eſt, difficile ad interficiendum.

112 *Clavatum pondus*, moles in clavam formata.

113 *Viduatur* honos, tollitur, certe pulcherrima ſui parte privatur. Armis & ferro conficere beſtiam multo majorem fortiorem artis eſt & celeritatis: Hercules vult cenſeri etiam robore.

115 Suillum genus magis etiam quam alia animalia humum ſpectat, in luſtris delitescit & luto. Qui vellet hic victorem apri pingere, ille deberet ſupinum imponere humero Herculis manu prementis fauces. Argolicum tyrannum eſſe Euryſthea, res ipſa docet.

120 Majora terrenis animalia in cavernis Lunæ naſci, oſtenſum ad 24, 288. Addamus hic locum Aeliani Hiſt. An. 12, 7 ubi Nemeæum Leonem de cælo delapſum a quibusdam dici memorat, & recitat Epimenidis verſiculos, in quibus ipſe ſic loquens introducitur Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος ἐμμὶ σελάνας ἠϋκόμοιο κ. τ. λ. Emendavit illos Scal. ad Cirin p. 50. Sed fugit ea res doctos recentiſſimæ editionis auctores.

124 Locus obſcurus, &, ut cetera in hoc libello, relictus ab interpretibus: in Elzeviriana utraque etiam aſteriſco ſignatus. Tentemus aliquid, ut in re deſperata. *Dextra* ex antiqua diſciplina Empedoclis apud Plutar. de Plac. Phil. 2, 10 ſunt τὰ κατὰ τὸν θερινὸν τροπικόν. Hinc generatim alii boreales cæli partes dextras dixere.

Sidera, Solque licet glaciali frigore victus
Abſtruſum mundo claudat jubar, aurea condens
Lumina, & ignifluo ſtupefactus in orbe tepeſcat.
Aeſtus habet Cretam, pereunt ſilvæque, lacuſque,
Graminaque, & fontes ſacri, monteſque perurit
Flamma ferox. Idam Superis ſpectantibus ignis
Diſſipat, & magno cunabula grata Tonanti
Igne ſuum monſtrum, ſi fas eſt dicere, vincit.
Tandem fama celer Dictæa ad littora magnum
Duxerat Alciden, cum Taurum dira minantem
Excipit, & ſævum cornu, flammaſque vomentem
Corripit, atque artus conſtringens fortibus ulnis
Ignifluos flatus, animamque in pectore clauſit.

dixere. Vid. Cellarius Not. Orb. ant. 1, 9. Noſter improvide videtur hic poſuiſſe cauſam frigoris, ſi Sol cum ſuo Sirio in frigidum ſeptentrionem, hoc eſt, *dextro*, dextrorſum, ſe recepiſſet, quod plane contra eſt; & novimus Sirium fixum eſſe, nec mutare ſuam ad Eclipticam comparationem. Sed nihil frequentius, quam promiſcue frigus ad ſeptentrionem ablegari, calorem aſſignari partibus meridionalibus: & eſt totus hic locus parum vel φυσιολογέμενος vel ἀτροπολογέμενος, præcipue v. 127, ubi *igniſluus orbis*, ſive via Solis eſt, ſive Zona torrida, inepte Sol ibi tepeſcere dicitur. Sed utcunque balbutiat, hoc vult, quantumvis remotus ſit Sol & Sirius, æſtuat Creta a Tauro igni-vomo. Adverbium *Dextro* eſt etiam Lactantii 3, 6. 4 *Aut dextro aut ſiniſtro verſus cecidernnt.*

137 Truncum eſſe carmen, vel potius nos habere modo particulam totius carminis, ſatis appareret, cum tria tantum de XII vel XX certaminibus Herculis hic enarrentur.

INDEX
CLAUDIANI

NUMERUS PRIOR CARMEN
POSTERIOR VERSUM DESIGNAT

QUAE

TYPIS DISTINCTA SUNT
IN OBSERVATIONIBUS ILLUSTRANTUR

A

Aſtirpe reciſis 3, 56. ſtirpe meras 20, 146. puero 21, 40.
ab hoſte timor nullus 5, 298. *ab* omnibus unum te docebo 28, 437.
abdidit divitias antris 1, 42. pignus 33, 178. *abdita* ſollertia 17, 41. vita luſtris 36, 44.
abiere quo leges poli, quo jura deorum? 36, 273. quo ſenſus pii? 39, 4. abiſſe minas 19, 4.
abies apta fretis 35, 107. umbroſa 36, 349.
abegit Sirenas 36, 190.
abjurata Libyæ arva 28, 110.
abluitur fontibus 31, 100.
non abnuit carum ſibi hoſtem 5, 72. opem 28, 594. non abnuat vinci hortos 35, 80.
abolete pudorem 26, 563. abolere nomen ſtirpemque 26, 99.
abripit licentia vitæ 1, 153.
abrumpit in fila querelas 36, 160. abruptura ſoporem 3, 212. in abruptum fertur 20, 424. abruptum flumen 49, 40.
abſconderit Iden 36, 149.
abſolvit deos 3, 21. abſolve triumphos fontes 28, 406. abſolvens puppisque moras crimenque pudoris 29, 30.
abſtruſa in rerum ratione 17, 148. abſtruſos ſinus 49, 42.
abſens doce 41, 20. in abſentes acer linguæ 20, 380.
Abundanti furiis 18, 154.
abundat candor ſanguine 10, 269. abundans pietatis 8, 113. corporis 20, 380. *abundantis* fati 26, 110.
Academia migrat in Latium 17, 94.
accedis gener Auguſtis 21, 79.
accelerat præcepta 33, 227. accelerant gradus 50, 6. acceleravit equis citatis 26, 589.
accendit prælia 3, 300. voce cohortes 5, 173. clientes 5, 276. Venus 14, 12. *diem* 17, 78. ardor 28, 332. alio de lumine tædas 29, 189. ſtellas 33, 252. accendere terreras bellis 5, 9. accenditur religione loci 30, 357. accenſus amnis 49, 74. accenſæ malo 36, 256. *accenſo* æquore 36, 446.

accingar luſtrare diem 36, 316. accingere mecum 3, 337. vecturus dominam 10, 141.
accepit ſonitus 1, 209. accipe principium rurſus 44, 53.
accipiter ferus 44, 81.
acciret te 29, 114. acciri imperat 33, 77.
acclamant concilium 5, 317.
acclinis genitrix auro 8, 139. capulo 26, 487. florum cumulo 31, 4. acclines humeros 1, 115. accline columnis templum 44, 90.
accommodat aures 15, 426. uſum ſilvis 36, 366.
accommoda fraudi vallis 8, 327. res turbæ 3, 112. bellis ornus 35, 107.
acer linguæ 20, 380. acribus auſtris 3, 91. acrior voto 3, 354.
acerbat vulnus 3, 182. acerbant crimen 35, 208.
acerbum munus 3, 168.
acervis tepidis 20, 114. acervos exſangues 8, 472.
Achæmenio de Tigride 10, 224. regi 36, 264.
achates calcatur 10, 92.
Acheloides ſublatæ 36, 254.
Acheloïus decolor 29, 174.
Acheron obmutuit 33, 87. mollescat 33, 225.
Acheronteos fontes 35, 351.
Achilles hauſit præcepta 7, 60. atrox ignovit 39, 13. Achilli tenero 5, 180. degeneraret 8, 367. proprio 11, 7. irato 21, 99. Memnon proſtratus 21, 268. dilecto 72, 2. Achillem flavum 8, 557. venturum 9, 19. tenerum flammabat 10, 16.
Achillea haſta 38, 46.
Achivi mereantur caput 5, 425. Achivis attritis 10, 179.
Achivæ gentis 20, 214. plagæ 28, 440. Achivis campis 26, 564. Achivos inter reges 72, 7.
acies ſidereæ 1, 23. ſi collata fuiſſet 3, 186. fulgida ornatu Martis 5, 351. adverſas 7, 94. quæ montibus aptæ quæ campis 8, 327. collata 15, 387. polluat 18, 286. ſtratas 20, 463. inter geminas 21, 151. tam ſubitas exſiluiſſe 21, 319. formoſa Dianæ 24, 258. Romana 26, 634. ſtupet igne metalli 28, 51. trepidans obtunditur auro *ib.* inter ſocias 28, 401. pulcras errorum 28, 624 veſana Gigantum 36, 196. per famulas 44, 88. non fixa manet 45, 17. acie nobiliore 6, 12. victi 19, 17. pulſare rebelles 21, 238. aciem eludant 17, 107. armatam 18, 511. mittebat 24, 147. in aciem ruunt 33, 38.
Acin prope flavum 36, 332.
Actæona *mutatum* 5, 419.
Actæa juga 36, 54.
Actia littora 26, 185.
acta Probi 1, 57. actis felicibus 18, 396. omnibus 22, 31.
actus Herculeos 3, 284. totos perſpexerit 5, 481. varios geſſerit 15, 291. priores 17, 145. in ſimiles tendit 19, 75. in quales ſe diffundat 20, 120. veteres proſequar 21, 14. Herculis 34, 29. *actu* alio deflexerat aquas 8, 481. toto carminis 29, 19. longe ſpiraminis 48, 36.
acumen mentis non leve diſcurrit 35, 201. in extremum producit 45, 16.
acuere rubores 83, 4.
acus auget meritum 8, 589. acu diſtinguit caput 10, 284. inſignibat 33, 247. Idalia 35, 16. Aſſyria veſtem ſignatur 44, 87.
ad prima (*i. primum*) 3, 165.
adæquat te meritis 8, 430.
adamas laxavit poſtes 22, 444. *adamante* coruſcat 1, 99. *nodavit* comas 3, 119. *ſolido* rigens 5, 470. *notabat* voces 15, 202. *gravem* haſtam 20, 166. manſuro ligat 22, 39. rigentes muri 26, 213.
addictus reus 28, 279. *addicto* cenſu 17, 231.
addit vulpibus fallaces 5, 484. addunt flammea vultibus 35, 324. *addidit* hinnitum ferro 28, 573. adde parum 18, 205. unum precibus 22, 387. addite numina rebus 35, 372. addere curſibus nomen 1, 10. addi nihil ultra poteſt 31, 93.
Addua viſu cærulus 28, 196. ſpumoſior 28, 458. celer 28, 488.
adduxere curas 36, 19. *adductus* enſis 18, 513. adducto arcu 101, 72. adductis nervis 5, 439. habenis 44, 48.

adiret tacito paſſu 28, 509. vix adeunda deis 22, 425.
Adherbal ſolio pulſus 15, 409.
adegit ſubjuga 29, 120.
adjicias hoc donum 1, 141.
ademi te crudelis ego 36, 420.
aditus ſequendos 26, 287. aditum anguſtant 1, 105. ante tuum 28, 278. *aditu* clemens 28, 550. tentare 33, 159.
adjunxit virum natæ & aulæ 21, 91. adjuncta Tonanti 1, 128.
admirentur nocentem 20, 227.
admiſces viva ſepultis 35, 222. admiſcent probra 18, 431.
admittit viam 28, 503. oculos 35, 114. *admittet* haſtam 11, 15. admittentia cultus non mortales munera 39, 31.
admoduletur Padus 12, 15.
admonet ſic uſus rerum 28, 129. laborum 28, 257. flammas 44, 64. admonuit gentes 24, 97. admonita feritate 101, 92.
admonitor facti 22, 155.
admoverat agmina muris 28, 443.
admugit Apis 8, 576. *omnibus* (Ceres) 36, 443.
adnatat umbra fretis 36, 444.
adolere lucos flamma 10, 210.
adoleſcis in oſtro patrio 8, 125. adoleverat annis plenis virginitas 33, 130.
Adonidem reverſum 11, 16.
adoptat te patruus 29, 104. *adoptans* in nomen 28, 418.
adorea hæc veterum revocavit laurus 21, 384.
adores? dominum 22, 72. adorat ſubmiſſus 7. 122.
adoret te Tibris 28, 425. adorant regis iter 44, 80. adorent annum 28, 656. adorabunt nomen 10, 278. adoratæ plebis 28, 616.
adſcribis juveni 22, 81. adſcribimus illum his lacrimis 36, 419. adſcribere caſum meritis 49, 81.
adſtitit fretis 21, 326.
adſtringit ſtiria ſetas 26, 327. vapores 49, 45. adſtringi latus 71, 5. adſtrictis aquis 34, 18.
adſis faveasque 35, 78. adeſt totus oculis 24, 5. affore bello norat 3, 321.
advexit Muſas 23, 19. advexiſſe prædam 36, 337.
advena Arctous 20, 158. Alpheus 35, 60. non novus 101, 6.
adventat Stilicho 28, 456.
adventus tuus 26, 447. ſacra 28, 125. adventum optat 1, 242. acerbum 20, 504. urbi largire 22, 388. petiere 24, 54. negatum flagitat 28, 333. dei 33, 9. adventu dignata 40, 29.
adverſa ſigna furori 3, 266. *Catonis* 8, 411. *fronde* 36, 393. adverſi Mauri 15, 380. in adverſis major micuit virtus 21, 286. adverſis ignibus 1, 24.
advertere oculos 1, 196.
advigilat vallo 20, 419. ſtupris 22, 140.
adulantes tituli 20, 79.
adulter obſcoenus 15, 166. corrupit uterum 17, 304.
adulteriis crevit 18, 100.
aduncis peltis 35, 62.
advolat nuntius urbem 1, 174. auras Veneris 7, 165. nuntius 20, 474. una Naiadum 28, 153.
advolvere carmen in unum 21, 11. advolvor genibus 36, 298.
adytis penetralibus 21, 60. *effunditur* Echo 28, 33. exſilit 33, 210.
Aeaciden Pyrrhum 26, 125.
Aeacus pater horret 5, 456.
ædes latas 3, 213. dilectas 17, 278. ſuas mirari 20, 340. vacuas 20, 512. amplas ſibi poſceret 28, 3. ſubnixas jugis 28, 49. effulgere matribus 28, 546. auguſta deæ 33, 290.
aedificat culmina 22, 188. aedificent *corpora* 17, 320.
Aegaeon cruentus 33, 46. Aegaeonis centumgemini 36, 345.
Aegaeus ridet 1, 190. non æquet 20, 333. *horruit* 37, 117. Aegæi timor 10, 162. Aegæo turbine 21, 287. ſtagnantior 47, 38. Aegaeos portus 20, 246. *Aegeas* hiemes 32, 12.
ægra ſpes 10, 14. ægro luxuriante 49, 100. ægris ſitientibus 27, 9. *animantibus* 44, 9.
ægida exaſperat ſignis 7, 193. fulvam pererrans 8, 164, percutit 20, 161. Palladis 24, 211. iratam ſentiet 36, 60. poſuiſſe cruentam 36, 336.
Aegyptius rex 20, 252. Aegyptia tibia 8, 575. rura 15, 61. ſomnia 18, 312.

Aegyptos ſine nube ferax 47, 5. ſecura poli *ibid.* Aegypti ſagacis ſigna 3, 148. Aegyptum irriget 26, 57. per Aegyptum clara urbs 44, 89.
Aelia proles 28, 420. *ſeries* 29, 56.
Aemilios inter 18, 439.
Aemonii 26, 165. Aemonium Oeten 37, 66. Aemoniis ab oris 5, 278.
æmula pars 24, 36. naturæ manus 68, 14. æmule parentis 31, 47.
Aemus reſponſat 20, 16. remugit 20, 162. nil profuit 26, 177. Aemi ſcopulis nivalibus 3, 340. vertice 20, 106. valles 21, 131. in oris Threïciis 26, 574. Aemo in Getico 1, 120. nubifero 3, 334. nivali 20, 565. nudato 34, 21. ſub Aemo 10, 309. ab Aemo ſe dividit Tigris 18, 196. Aemum ſummum radiis ſtringebat 5, 336. addite rupis Caucaſiis 8, 107. frondibus nudatum 26, 166.
Aeneas piavit 21, 98. Aeneam provexit in aſtra pater 50, 38.
aëna lux 7, 134. aëni Aſſyrii ſpumis 35, 96. *aënæ* ſegetis 17, 316. aënam effigiem 25, 7. aënis trabibus 33, 242.
Aeoliis cavernis 26, 224.
Aeolus ventis frena remittat 5, 23. fundit hiemes 7, 97. adverſus aënos objecit poſtes 33, 74. ſeſe probat 39, 35.
æquævus genitor 98, 4. æquæva cum majeſtate creatus 8, 122. polo urbs 26, 54. æquævi principis annis 28, 547. æquævum caput 1, 220. nemus 52, 16. æquævas viſere 20, 373.
æquale veris 26, 27.
æquat ſtellas 44, 11. æquent ingluviem 20, 334. *æquavit* valles ſtragibus 21, 132. æquavere jugis 1, 111. *æquare* ſuppliciis favorem 5, 422. non æquare fatetur 24, 361. æquantia ripas ſtagna 49, 51. æquatura fames 20, 378. *æquaris* fratri 8, 170. æquatur campo 15, 386.
æquor tectum 5, 12. *devotum* 10, 176. frugibus aptum 18, 355. tutius terris 19, 54. magnum panditur 21, 22. Siculum 4, 9. mobile 5, 39. claudunt 22, 211. armatum 26, 1. in medium dilapſus 37, 114. medium invidet 39, 55. defectum cultoribus referens 47, 37. exarmatum 85, 4. diſcit ſervare quietem *ib.* æquoris *rubri* receſſus 5, 243. unda 95, 14. in æquore quacunque it 36, 343. æquore tranquillo 1, 246. *multo* ſpatii 5, 172. ſubito 17, 330. levat ſolem 29, 51. montes interluit 33, 143. vetito 35, 189. *accenſo* 36, 446. ſummo Oceani 44, 1. æquora Cocytia 5, 472. *rubra* 7, 210. *præruptæ* 15, 142. per immenſa 15, 500. hiberna 17, 195. trans alta 20, 509. floribus indueret 21, 86. trans diverſa 26, 108. utraque diſcriminat 28, 290. ſpumantia cedunt 29, 125. fumantia 33, 24. quidquid ſalis verrunt 35, 295. per longinqua 36, 363. proſperiora 40, 60. ligat margine 49, 44. trans æquora verte 29, 149.
æquoreus populator 5, 378. æquorei Jovis 17, 281. patrui 29, 124. proceres 36, 11. æquoreas alni habenas 8, 422.
æqui gloria 20, 204. æquum protulit 1, 237. ex æquo dividis 22, 93. æquior patribus 24, 45.
aër, *veſtis deorum* 1, 24.
aër terras ambitque vehitque 8, 289. jucundior 10, 238. inſcribitur 15, 478. peſtifer 15, 514. *princeps* rerum 17, 70. vernus 17, 197. jaculis obtexitur 21, 258. ſolito decentior 28, 537. noctem fœdavit imbri *ib.* præſudat ſolibus 33, 120. liquidus complectitur 35, 294. pugnæ ſpatium diſcriminat 37, 74. turbidus ſpargitur 49, 35.
æraria creſcunt 8, 499. cumulent 17, 231. *laſſant* expenſæ 22, 145. corruptura fidem 28, 606. undique conveniunt 29, 64.
æriſonas per urbes 26, 234.
ære vetuſto floreat 1, 18. attonito 50, 12. in ære colis os ſacrum 24, 11. latentes cornipedes 28, 569. æra fingunt lupam 1, 99. publica 17, 27. funeſta 18, 164. gemunt incudibus 20, 71. fluerent fornacibus 22, 177. columnis conſita 28, 48. *Cybeleïa* 28, 260.

260. non ſonant 33, 209. veſtita cibis 46, 12.
æſculus frondens 14, 19.
æſtas induat te meſſibus 1, 274. vaga 20, 100. atrox 22, 461. temperiem cælo referret 26, 152. longinqua 44, 27. quod ex fluvio ſpoliaverit 47, 30.
æſtimat ſe poteſtas 28, 41.
æſtiva relinquunt 15, 475.
æſtivus candor 1, 219. *Nilus* 3, 185. Leo 3, 365. æſtivo pulvere 28, 215. ſopore 47, 41.
æſtuat lorica curſu 3, 353. in aurum 18, 191. curia 19, 58. Argæus 20, 115. furtim ſub pectore 26, 476. Nereus 28, 497. fervore 35, 137. ales 36, 141. vigor 44, 66. radiis potentibus axis 47, 35. ſanguine præceps 48, 46. æſtuantes Naides 11, 23.
æſtus dubius 3, 72. medios Libyæ 8, 27. incertos animi 8, 226. medios ſolis 15, 317. ſolabitur pluviis 17, 196. in arenoſos 21, 337. per ſteriles 24, 277. faſtidit amictum 31, 7. mortifer 36, 237. exuperat 36, 384. ob immenſos 101, 12. haber Cretam 101, 128. *æſtum* mentitur 22, 249. ſecutæ 29, 79. æſtu pleno Oceani 5, 114. rapido 8, 108. in medio 31, 47. nimio exuberet 33, 164. dubio 36, 322. rapido 49, 61. arcano 57, 7. æſtibus urit Sirius 29, 7.
ætas veſtit ridenti lanugine ora 1, 70. laſciva 1, 153. aurea 3, 51. ceſſit *animo* 7, 86. robuſtior 8, 371. gravibus latet ſub moribus 8, 517. incipiens 8, 627. utraque 10, 327. *una* interfuit 17, 59. protulit 17, 162. fecunda refloruit 17, 261. in gremio conſumta tuo 18, 66. quod perdidit 18, 97. miſta duplex 18, 469. diluet 18, 23. nubilis 21, 69. 29, 159. priſtina infloruit 24, 124. luxu mollior 26, 160. fraudata ſenſibus 26, 521. protinus adveniens 26, 642. matura 28, 557. conjungit 30, 5. pretioſior 35, 285. lubrica 36, 227. lubrica me duxerit 39, 6. tertia cernit avum 52, 20. ætatis *pudor* 29, 200. ſpatium edax 59, 6. vices 98, 10.
æterno gramine 36, 231. æternam avem 44, 73. æternis aſtris 35, 299. æternas in moras 42, 6.
æther militat 7, 97. nullis præſentior affuit ominibus 8, 172. ſidera parturit 10, 275. mitior 15, 152. complectitur 24, 131. quid velit loqui 26, 230. ſollicitus cogitur in nubem 26, 379. ſuſceperit Jovem 27, 19. providus 28, 352. incanduit 33, 250. nobis Phlegra infenſior 36, 201. pater adfuit 50, 35. in æthera protulit hoſtes 37, 5. *æthera* poſſidet 1, 83. rupit 3, 130. fatigat 3, 371. convertant 17, 105. *multum* innexuit limo 20, 493. conſcenderat 21, 141. denſum 28, 47. Auſonium 28, 273. deſeruit 33, 139. cum cerneret 68, 1. in æthere quacunque it 36, 443. ex æthere lapſa 1, 194. ab æthere cernit 28, 102. æthere vulſo 35, 228.
ætherium decus 7, 175. 28, 169. in axem 101, 60. *ætherii* parentis 5, 145. vigoris 22, 498. patris 22, 26. ætheriis terrena miſcens 8, 229. faſtis 22, 476. tropæis 36, 354. ætherias aves 101, 72. in auras 95, 18.
Aethiopem generum 15, 192. Aethiopum vaſta 8, 35. æſtus 17, 196. campi 18, 179. vapores 21, 180. vulnera 21, 351. armenta 24, 337. locus 31, 62. nigrantia regna 47, 16. campos 74, 1.
Aethon puer 31, 140.
Aethon auroræ nuncius 8, 561. ſagitta ocyor 33, 282.
aethra ab liquida 17, 116. æthram temperat 22, 7. *ad æthram* liquidam 15, 468.
Aetna projecta 7, 161. gravis domat 27, 18. ſe porrigit 33, 151. Giganteos nunquam tacitura triumphos *ib.* linquitur 33, 188. flebile gemuit mugitibus 35, 8. protulit Enceladum 36, 186. favillis nobis crevit 36, 399. ab prima 36, 438. mirata 50, 4.

Aetnæ notæ jugis 36, 330. Aetnam perens 26, 3. redundantem frenavit 50, 33.
Aetnæa cacumina 36, 334. Aetnæos apices 33, 158. Aetnæas in favillas 17, 72.
ævum exactum 1, 276. longum 3, 58. in *Latium* te confer 8, 400. ſecurius 15, 107. ſparſum maculis 20, 132. in omne futurum 28, 602. agas 30, 310. terit 44, 12. per nullum 101, 87. transegit 52, 1. in ævum procedat 17, 333. ævi defuncti 44, 40. redeuntis 95, 1. ignavi ſenium 36, 21. ambagibus 33, 61. Romani 26, 232. cani 24, 106. *ſedes* & arcana 22, 445. cum prima parte vireſceret 1, 63. futuri ardor præſcius, 3, 145. florem 5, 145. longi dedecus 7, 65. 15, 278. curſibus 8, 621. longi labor 18, 288. quanti canities 18, 476. continui 20, 59. gurges corruptior 22, 116. maturior 22, 348. immenſi 22, 426. ævo læto aderit 3, 372. mandaverit novum 17, 68. obſitus 18, 170. nimio 24, 306. ab tenero 26, 493. toto 28, 56. tenero 28, 424. primo 35, 51.
Afris domitis 15, 84. vicinior 15, 510.
affatur agmen 10, 189. affari licet 22, 163. palam populos 95, 6. affata querelis gratis 22, 278.
affatus mihi nullos dirigis 41, 1. affatu fallere cuncta ſolebat 5, 367. maligno 36, 221.
affectant alii quicquid 10, 322.
affectu ſanguinis 69, 2.
affixæ truncis facies 36, 341.
affirmo prædam 36, 304.
affligit egeſtas 62, 94.
afflavit Romam meliore juventa 15, 208. te Gratia 29, 89. *afflatus* vicino ſole 15, 348. *afflata* ſidera 33, 1. nox rotis coruſcis 44, 6. afflatum nihil vivit 36, 240. afflatos igne tholos 49, 62.
affulget Apollinis arcus 24, 60.
Africa 1, 60. annexuit lauros 8, 25. contuſa genas 15, 136. nec te patiemur inultam 15, 205. famulabitur Romæ 15, 107. Mauri fuit munus 15, 283. tutior fratri redeat 15, 324. pallida 15, 374. acceſſerit 15, 453. Latio reddita 21, 19. bellum cinxerat armis 21, 275. calido rubicunda die 22, 257. donat ariſtas 22, 392. tremuit 24, 105. reddita bellis 28, 366.
Agamemnoniam claſſem 15, 484. Agamemnonios inter penates 3, 82.
Aganippe fluxit largior 17, 272. doctum fluens 39, 61.
Aganippea unda 29, 8.
Agave cantatur 20, 364.
ager fecundus 3, 190. diſcernetur nullo limite 3, 381. Theſſalus 5, 43. dives frugum 15, 509. omnis reſonabat 31, 25. florebit 33, 197. ſerenus albet rore 36, 233. omnis fluctuat 47, 40. agri ſqualent 18, 244. agros reddidit colonis 8, 57. flaventes 35, 121.
agger odoratus 44, 59. *aggere* conſpicuus princeps 15, 425. ab aggere proſpexit 1, 230. ab ambuſto 3, 120.
aggerat portenta monſtris 18, 237. *undas* cumulis 20, 439.
aggredior latebras monſtri 15, 362. aggrederis metuenda viris 9, 373. quem aggredior prius? 1, 29. aggredimur ſubitæ 36, 248.
agitabat Mavors Auſtrum 21, 270. agitabis equum 19, 56. agitare feras 37, 122. agitanda res tumultu 36. 7.
agmen aquarum, quid? 8, 481.
agmen rarum 26, 78. violenter adorti 26, 252. exſertum 28, 299. perrumperet 28, 460. in terrificum 37, 75. agminis natarum una 36, 58. agmine feſſo 28, 218. inferno 28, 323. caſto cinxerunt 35, 322. agmina armata clientum 5, 76. Eoa 5, 162. *flava* 8, 54. duris exerce ſtudiis 8, 320. *ſuſpenſa* 8, 545. *quanta* producant 17, 69. moveri iubet 20, 408. deleta 20, 464. nigra 21, 265. cæſa 26, 34. objecta Sicambris 26, 419. tota nutaſſent 26, 595. Thracia 28, 473. revoluta 28, 637. duxit 29, 194. fortia turbat 35, 143.

agna lupo latus praebuit 34, 26.
agnoſcisne tuos Penates? 28, 53. agnoſcit manus arcum 17, 188. *pagina* mores 17, 255. agnoſcat fratrem 15, 414. quid terra poteſt 37, 17. agnoſcite tandem 3, 59. agnovit triumphos novos 4, 11. patrui curam 29, 186. tumultus dubios 35, 154. agnoverit ſemet 8, 225. agnoſcere dubio viſu 36, 91.
agit ſpes anxia mentem 1, 66. lucos 24, 303. ductor turmas 44, 84. ardor lapides 48, 56. quid agam? 5, 14. 41, 7. brumam 74, 2. neu agas dubie ſuſpectus 8, 278. ævum 36, 311. *agat* me medius limes Olympi 15, 149. civem 22, 168. quid? 36, 294. agebat voti ignarus 29, 83. egi ſubjuga 22, 290. egit illum amor 3, 282. vias longas 8, 101. nimbos non Boreas, non Sol 8, 181. te (victoria) placidis moribus 24, 216. dies 28, 57. chelys fidibus Maurum 28, 123. *flamma* polum 33, 251. egerit me devius ardor 39, 8. egiſſe notos 3, 232. agentes prælia 1, 78. aguntur trans Phaſin 18, 245. *agi* promiſſa minasque, tempus 15, 427. acto largius ferro 26, 122. actum ſi quid flagrantius 36, 296. ver tories curſibus 44, 28. agendi belli 20, 325.
agreſtem dudum cogis 17, 174.
ahenus, vid. *æenus*.
Ajax Eutropii 20, 386.
alæ Armeniæ 5, 108. comites 8, 544. Geticæ 20, 176. ſudant 29, 62. ſolitæ tranſcurrere nimbos 44, 39. vix ima tolluntur humo *ib.* alis æqualibus 16, 13. roſeis pavonum 18, 109. nigrantibus 18, 348. velorum ſciſſis 28, 138. rapidis ſublatæ 36, 254. in coloratis 94, 1. alas veloces concutit 3, 122. Sarmaticas 7, 148. famulas 8, 558. explicat 10, 48. tenebris obſcurior 20, 231. crinibus rutilantes 21, 38. ſacras panderet 24, 204. nigrantes 26, 201. equitum 26, 474. extentas 28, 175. pandit 35, 97. fulminis pacificas 35, 229.
Alamannia ſupplex 8, 449. tuis ſignis 21, 234.
Alamanorum ſpoliis 24, 17.
Alanus Mæotida bibens 3, 312. patiens ditionis 26, 581. Alani tranſiſtis 8, 487. ſtridor venientis 21, 109. calor 28, 224. Alanæ gentis 26, 583. Alanis impacatis 5, 271.
Alaricus en! 28, 155. Alarici rabies 26, 431. Alaricum Peuce nutrierat 28, 105. Alarice, res tuas 26, 492. rumpe moras 26, 546. quis tibi dolor 26, 623. properas reverti 28, 181. te caperet 28, 223.
Alaſtor Ditis nota ſignatus 33, 284.
albet amnis 28, 519. ager rore 36, 233. albent oſſa 36, 342.
Albis ſerviet 10, 278. Albin liquere 8, 452. per medium 21, 226.
Alcides pulcer ſudore palæſtræ 8, 533. ducit cohortem 15, 418. victor 29, 174. miſſus 34, 9. reddidit arces 39, 15. mihi carmen erit 101, 10. *Alciden* poſce palæſtras 17, 287. duxerat fama 101, 134.
Alcinoo genitam 29, 142.
Alcmena, ne tibi faciant pavorem 101, 28. Alcmenæ ovanti 8, 536. Alcmenam tendebat onus 101, 22.
Alcyoneus per ſtagna Tyrrhena cucurrit 36, 185.
alea non totis caſtris conſtitit 21, 365.
Alecto atrox 3, 26. 41. inviſa 33, 278.
ales non admittitur 10, 62. *littera* 15, 477. Libyæ 20, 310. fama 22, 408. ignea 22, 420. victoria 28, 597. Cyllenius 33, 77. *longæva* 35, 83. æſtuat 36, 141. Titanius 44, 7. alite querula 14, 21. monſtrant ventura 22, 216. alituum ſuſpenſa cohors 44, 77. alitibus ſecundis 7, 9.
Alexandro proſtratus Porus 21, 268.
alga in Ionia 7, 197. *in* rubra 48, 15. algæ virides ridebunt 3, 387. *divitis* 8, 597. algam cautibus illidi 32, 255. algas alternas

nas 10, 157. per algas extenta jacet 46, 9.
alget Trionibus proxima 20, 238.
Aliacmona rapidum 26, 179.
alienent ſenſus 22, 49.
alienus ignis 3, 9. aliena principibus 10, 262. *alieni* cæli 47, 14.
aligera e plebe 31, 139.
alimenta *dubitanda* 15, 103. natis paret 26, 329. vaporis 44, 16. aſpera fuſa per artus 48, 19.
alipedis terga 71, 2. alipedum jubas 22, 472.
ex alio ſe quisque facit 87, 6.
allatret Sirius 22, 466.
Allia renovet pugnas 15, 124.
allicitur faſtidire 22, 42.
alligat pectora merces 8, 502. Iſtrum glacie 20, 165. vox blanda carinas 36, 258.
allocutio Imperatorum pro tribunali 5, 382.
alloquio gravis 36, 287. alloquiis edomuit 21, 197. hærere 29, 139.
alloqueris alto faſtu 22, 159.
alludere umbras videt 5, 328. alludens genitor 28, 83.
Almone prælato 15, 119.
alnus aſſibilat alno 10, 68. alni plenæ 8, 625. arbiter 21, 286. alno plena 5, 503. alnum committere flatibus 32, 3. remigat 35, 178. *alnis* electriferis 12, 15.
quidquid alit tellus 35, 295. alebat bellum inſidiis 21, 276. aluit Bellona 26, 34. aluiſſe fluentis 1, 236. alitur rumor 3, 70. ali parvo 15, 105. alendis odiis 22, 16.
Alœus aſper genuit 26, 68.
Aloidæ pervenere 26, 74.
Alpes trepidas laxaverat 1, 74. anguſtant aditum 1, 105. edomitas 5, 1. transgreſſus erat 5, 125. bis rupimus 5, 389. invadi faciles 7, 89. hunc habent 8, 93. gelidas 8, 357. ſi pateant 8, 390. nubiferas 8, 442. 24, 307. clareſcunt 10, 185. tranſeat 18, 432. obſtant 22, 411. exegere ſupplicium 26. 194. poſt ruptas 26, 261. ignotas invaderet 26, 283. poſt apertas 26, 471. fregi 26, 532. per alias 26, 642. notas adſpicit. 28, 266. ruptas ſpirans 28, 442. quit 39, 37. non irruat barbarus 77, 5. ad Alpes cucurrit 15, 376. Alpe ab rupta 15, 82. ab frondoſa 24, 285. Alpibus procedere 20, 505. recluſis 26, 198. ruptis 26, 547.
Alpheus rubuit 4, 9. *anguſtus* acervis Geticis 21, 186. advena 35, 61.
Alpheæ *Piſæ* 15, 483. Alpheas ripas 26, 575.
Alpinus apex 12, 9. Alpina nive 17, 307. glacies 35, 176. 58, 1. Alpino *vulnere* 21, 317. Alpinum pudorem 26, 563. Alpinæ nives 7, 99. rupis 24, 241. caſæ 26, 363. Alpinis jugis 8, 106. *odiis* 15, 295. Alpinos montes 8, 637. Alpinas pruinas bibunt 1, 255. rupes 5, 304.
altaria ſpirant fumo 44, 96.
alte levantibus intumuit rebus 1, 39.
alternant ſtudiis 22, 269. alternantes colorum vices 45, 13.
alterna morte 33, 58. alternæ Tethyos 7, 58. aulæ 26, 567. alternam vitam 44, 26. alternis jugulis luſit 3, 83. collis 35, 369. *frugibus* 52, 11. alternas aves 16, 16. ferit 36, 378.
altiſoni mariti 39, 27.
altus Jupiter 26, 100. *alta* cervix 3, 53. mens 29, 20. vis 46, 18. ad altum vectus 31, 83. in altum tolluntur 3, 22. maior intrat 49, 29. duxiſſe ratem 26, 8. vibratis clipeis 28, 627. fertur 33, 249. cernentes oculos 35, 114. altum latus 7, 102. patrem 22, 62. *ab alto* 20, 24. alto de ſemine fratres pubentes 1, 142. Ionio 47, 38. in alto condere virus 22, 34. altior omni plebe redibis 5, 333. ires equis 28, 369. cunctis matribus 33, 125. altius nihil complectitur æther 24, 131. altiſſime princeps 72, 11.
alumnæ lavanti 18, 106. fidereæ 36, 178. alumnas Rhodani 51, 1.
alumnus *Oceani* miles 21, 159. alumno tanto 18, 385. fordenti 26, 358. alumnum pium 44, 49. alumnis parvis 18, 127. roſeis 35, 48.

31, 48. alumnos proprios discernere nescit 8, 211. horribiles Libyæ 24, 280.
alveus medius interfluit urbes 1, 227.
alvo ab cava fagi 35, 126. alvum quatiens 20, 389.
amaracus mollis 35, 129.
Amazon anus 18, 240. Amazonas sævas 11, 32.
Amazonidum cohors 35, 63.
Amazonii Ponti 20, 264. *Amazonio* ritu 18, 499. Amazonios cinctus 34, 37.
ambages remotæ 1, 35. ambage tacita 26, 552. ambagibus longis 8, 227. certis ævi 33, 61. non ullis 36, 80.
ambigat post talia signis 26, 549.
ambiguus vitæ 18, 52. ambigui mares 18, 462. *ambiguæ* matri 8, 210.
ambit Honos virtutem 17, 8. quodcunque dies 17, 57. *humeros* vestibus 22, 365. non blandius vitulam parens 33, 127. globus auras 35, 299. cærulus color 44, 21. totum complexibus 48, 35. ambiat te uvis 1, 274. ambirent fulmina laurum 28, 355. ambitos a principe honores 3, 180.
ambitio nasci 3, 178. avaritiæ nutrix 22, 114. ambitione potitus 8, 46. mortis peti 29, 166.
ambitiosa colus 8, 594.
ambitus demens expellitur 7, 186. obruit artes 17, 164. noctis 18, 93. contingere dextram 20, 67. procul erret 28, 609. victus ratione salutis 29, 212. circuit 49, 50.
ambrosio sinu 10, 110.
ambustus ager 3, 120. ambusta favillis juga 26, 24.
amens terror 3, 256. succesſibus 28, 441.
amentia quiesset 15, 296. petulans 18, 237.
amentatus puer 17, 322.
amethystus inest 8, 587.
amica linquit domum 19, 24.
amicta illecebris 22, 136.
amicitiæ nexus 5, 321. amicitiam testor 42, 6. amicitiis receptis 17, 74. amicitias firmat 22, 38. mansuro adamante ligat *ib.*
amictus substringit 10, 284. cærulus 22, 249. glaucos 28, 167. purpureos 35, 17. conscidit 36, 149. cognatus 83, 2. sordidus 88, 1. amictum viridem 26, 168. faitidit æstus 31, 6. amictu præcipuo exornat 1, 192. testatur mentem 5, 81. Quirinali 8, 157. Ausonio 8, 566: claro 18, 307. Romuleo 20, 62. Grajo 20, 250. madido oneratus 26, 351. ferrugineo 35, 275. refugo 44, 6.
amica insula 1, 189. amicam materiem 48, 42. amicis regibus 24, 185.
amicis caris spoliamur 39, 24. amicos vincit meritis 22, 45.
Ammon corniger 8, 143. Marmaricus 18, 180. *non* potuit Nasamona morari 21, 255.
amnis pius 1, 97. ebrius 1, 250. reptatus Achilli 5, 180. *vari* coloris 28, 517. Volcanius 33, 170. lætatur in antro 35, 70. declinat prodigus urnam *ib.* vagus edidit 36, 270. gelidus decidat 49, 73. accensus fluit 49, 74. amnem per *totum* 8, 444. gentibus sævum 22, 188. transeat 26, 428. in unum 47, 32. amne nunc secundo nunc redeunte 28, 497. subacto 29, 177. hiberno 35, 199. elisо 49, 64. amnes accedere 3, 183. corruptos 3, 304. vagos *rapuisse* 5, 121. impulsos pluviis 10, 125. docti 17, 273. quatuor procedunt 20, 259. epoti arebant 21, 171. lugerent, 24, 24. servare fidem 26, 47. Grajos 26, 515. arescere vidimus 26, 527. exhorruit 28, 146. in refluos 29, 80. mille 36, 16. amnibus fractis 101, 74.
amas mollis 101, 18. quicquid 18, 367. *ames* populum, 22, 392. amat arbor 10, 66. te ipse metus noster 10, 332. carmen 23, 6. quos servavit 28, 388. amavit propius quam si genuisset 29, 106. amabis, quem nunc horresсis 31, 138. amare inopem 19, 44. timet mater 69, 2. amandi ignarus 10, 4. amans furto

furto gaudet 27, 7. amari non extorquebis 8, 282. ſe diffidit 22, 182.
amolitur onus 5, 455.
amomi mitis 10, 93.
amor inceſtus prædæ 3, 221. vilis illum egit 3, 282. principis ullus 5, 15. tutatur 8, 282. feſtinus 8, 371. riſit 10, 47. jactantior explicat alas *ib.* nimius urget 16, 10. dilapſus 18, 75. receſſit 19, 34. cœcus 20, 50. vivis annexus 22, 50. vincit 22, 412. communis mundi 24, 52. quantus prolis 26, 305. urget 26, 405. publicus ardeſcit 28, 63. conceptus crevit 28, 80. fœdus lucis 28, 452. fontis 35, 135. perfidus debilitatur 40, 12. notus 50, 37. ſævus quid non cogat? 69, 1. non tolerandus 89, 2. quantus 36, 308. pietatis 40, 48. hortatur, vincat 42, 8. deos cælumque & ſidera cornu temperat 10, 75. delapſus 10, 97. ſpeculatus 10, 149. flexit Ditem 33, 27. ſegnis marcet 29, 227. amoris primus *odor* 10, 289. primi ſuſpiria 35, 274. teiis incendor 90, 1. amori detulit 24, 194. vitam debet 28, 610. amorem dubium lecturus 16, 26. *ſuſpenſum* deludet 22, 398. impendit pignoribus 29, 112. amore inconceſſo 5, 515. *mundus* ſe liget 8, 285. *quanto* metuendus 22, 2. munitus 24, 222. patrio complexus 29, 132. in amore repulſas 28, 361. amores frenet 17, 99. ad Siculos 21, 187. placidos cognoſcit 48, 43. pennati 22, 356. innumeros 31, 30. lætantur 31, 110. frenatis truces avibus per nubila vecti *ib.* amorum ſtimulis flagrat 8, 252. blandorum 19, 63. gens mollis 10, 73. volucrum comitatus 10, 153. amoribus primis 11, 41.
Amphinomo dicavit 50, 41.
Amphiona præferat 22, 170.
Amphioniæ palæſtræ 8, 532.
amphitheatrali pompæ 17, 292.
Amphitrite ſoror 10, 175. Thracia 26, 337. Nereia 33, 104.
amplector præcepta 15, 322. amplecti nec ſemel 36, 211. te rurſus licebit? 36, 435. amplexa fœtus 24, 356. amplexus in mariti ibit 8, 646. aulæ 26, 454. hos promeruere 36, 277. amplexu regio 14, 25. arcto geſtabat te 29, 97. turpi arcet 29, 129.
Amſanctus flatum repreſſit 35, 350.
Amyclæ trepidæ 26, 193. *Amyclis* natus 35, 133. *Amyclas* largitur Phœbus 33, 135.
Anapi fortis 50, 41.
anceps motus 3, 68. *hiems* 21, 282. odiis orbis 26, 565. ancipiti gradu 11, 23. hoc locatus 28, 464. *ancipites* artes 8, 293.
ancillæ euntis 18, 86.
Anci pauperis 15, 109.
ancora fundaverat puppim 17, 113.
Ancyra, tuos ad muros 20, 98.
Ancyrani triumphi 20, 416.
anfractus raros plagarum contrahit 5, 379. per opacos 35, 146. anfractibus curvis 1, 105. tortis 28, 519.
angelus alloquitur Mariam 99, 1.
anguis truncatus 15, 471. *glaciale* ſibilet 22, 458. horridus 26, 446. duplex connectitur 37, 81. anguem refuſum 26, 23. *angue* cæruleo connexuit veſtes 3, 118. angues blandos tractaſti 8, 164. virides 20, 186. Triptolemi ſtridunt 33, 12. preſſos 34, 31. riguere 37, 111. objicis 101, 37. tetri 101, 43. anguibus *purpureis* 5, 177. erectis 26, 66.
angulus devius 22, 179.
anguſtat jaſpide pectus 28, 526. *ſparſas* (mulas) 51, 11. anguſtant aditum 1, 105.
anguſtus collis 39, 36. in anguſto 45, 28.
anhelitus diſcolor 35, 192. anhelitum alternum 14, 24.
anhelat inflatus 18, 259. quicquid Phœbus 81, 1. anhelet penitus immerſus 5, 526. anhelantis Libyæ 5, 41. *anhelantes* gemmæ 8, 550.
anhelus fremitus 1, 79. anhela membra 2, 2. ſilex 48, 42. anheli nati 28, 172. *montis* 36, 383. anhelo pumice 49, 15. anhelis vorticibus 33, 24. anhelas pulmonis

monis latebras 5, 414. ad Syrtes 24, 275.
Anicia gens 1, * 8.
animæ partes distribuit 8, 240. 17, 254. volantes 22, 433. *mittuntur* in ortus corporeos 33, 62. *spiravere* noris 33, 240. conveniunt 35, 308. animam efflare 5, 62. conciliantibus labris 14, 23. in pectore clausit 101, 137. animarum præmia 10, 301. rector 35, 156. *animas* labra ligent 31, 132. ternas interficit 37, 82. elapsas reducis 98, 20.
animalia cedent tuis regnis 35, 297.
animantibus ægris 44, 9.
animaverit astra 17, 101. *animare* taxos 36, 386. animasse tabulas 26, 19. *animatur* lamina 5, 358. animantur *hastæ* 10, 183. animata Orpheis modis saxa 7, 114. sacris 24, 167. cuncta rigent 46, 6.
animosus horror 50, 13. animosa suis divitiis virtus 17, 5. animoso pectore 22, 242.
animus curis gravibus senilis 1, 154. dum mollior 8, 396. anceps 15, 281. pulcrior ornat 21, 27. animi victus 3, 170. ponunt recentia vulnera 5, 115. æstus 8, 226. magni vis tranquilla 8, 514. canities 17, 19. serviles 18, 177. exiguus 20, 381, cecidere 20, 485. cunctantis libra 21, 75. recepti 26, 406. divitiis 41, 15. *animo* cessit ætas 7, 86. damnant 20, 135. timuistis inani 26, 381. subjugat hostes 28, 249. defixo malis 28, 258. transgressa leænas 36, 98. pax datur 48, 49. animum casus in omnes æqualem 15, 319. flecte 20, 596. ovantem confringas 22, 69. tolle serenum 101, 50. animis ingentibus 26, 584. immanibus spirans 28, 442. relanguit atrox 33, 68. animos ferarum 17, 192. ligant 18, 189. hostiles rettudit 28, 302. pudicos 29, 149. *ducens* diversos 33, 119. segnes provocet 36, 30. hos præbuit 36, 276. elusit inanes 37, 36. truces superbosque de genitore tenes 101, 54. dissimiles temperat 50, 23.
annales delicta loquentur 8, 311. priscos volvere 24, 184. annalibus lectis 20, 59.
annectunt frena columbas 31, 104.
annexuit lauros 8, 25. *annectere* fastis 18, 151. annexus vivis amor 22, 50.
Anniadæ 1, 8. 10.
Annii 1, 8.
annuis tardius 23, 328. annuit tarde 8, 454. titulum 25, 9. annue 1, 160. votis 24, 213. reditus secundos 39, 58.
annus nova vestigia torqueat 1, 6. felix auctoribus 1, 267. festior 7, 3. auspiciis regalibus sese *induit* 8, 1. jactantior fruitur aula 8, 2. qui te produxerat, *donatur* tibi 8, 156. exhorruit nomen 18, 317. dedit trabeas 19, 10. eunucho traditur 20, 122. *Eutropii* 20, 480. aureus 22, 474. quem mons Evandrius offert 28, 12. felici promittitur ortu 28, 16. *natus* fonte suo 28, 649. cunctis illustrior *ib.* magno superbit nomine 28, 659. præteritis melior, venientibus auctor *ib.* quis arserit 44, 107. anni futurum venientis iter 1, 157. pars acrior 10, 54. rudes 17, 16. *silentes* 17, 157. titulum 18, 10. monstriferi 20, 3. claustra pandentem 22, 268. notam servilem 22, 280. stabant rutili 22, 450. difficiles contingere terris *ib.* mortalibus optati 22, 455. signa prioris 26, 238. *tui* cognominis 28, 13. vapore 28, 241. cunabula 28, 651. *privati* 28, 654. sævi bellis & fluctibus 29, 27. *fraudibus* objecti 36, 116. anno perfecto 17, 259. annum communem signabitis 8, 654. ovantem 12, 45. *Pharium* 15, 57. flagitat 18, 284. Australem 18, 403. fatalem 20, 49. *suum* fastis concesserit 22, 4. *tuum* redde 22, 320. vindicis 22, 413. dignum tibi præparat 22, 423. signandum legit 22, 451. ornent Superi 24, 265. Tibris inaugurat 28, 12. novum aperit 28, 640. non induit hospes honos 28, 651. peperit victoria *ib.* flatibus irroras 35, 75. fructibus

bus exornem 36, 38. computat frugibus 52, 11. proprium percurrit 68, 9. annorum mater 22, 425. poſt quinos recurſus 23, 23. annis parturit nomina 1, 204. ter mille 5, 491. in rudibus 7, 85. tantis interlabentibus 15, 346. juvenilibus 17, 60. *in crimen* euntibus 18, 488. in teneris 21, 40. in quot vos potuiſtis 21, 196. firmaverat crimen 22, 117. verendos 26, 480. ter denis 26, 634. in primis 28, 54. & iure minori 29, 197. plenis 33, 130. multis gravior ſubjungitur 44, 30, cunctis antiquior 98, 1. annos cur objicis? 8, 365. in *veros* principis 15, 303. eripuere mihi 17, 138. *dare* ſolebat 18, 437. per mille 18, 475. tantos 22, 223. teneros 24, 121. poſt reſides 25, 1. reputant 26, 265. geſſere 28, 656. habiturus 28, 657. in omnes eas *ib.* in ſuos migrare virum 29, 14. puellares 29, 140. ſteriles conſumeret 33, 34. poſt multos 99, 17.

annua jejunia 95, 21.

Antæo non profuit 34, 41. Antæe rebellis 3, 288.

ante dabunt hiemes Nilum - quam poſſit &c. 1, 169.

anteirent oppida currus 28, 377.

antennis illabitur 24, 367. fractis 28, 139.

Antenoreæ urbi 49, 1.

antevenis tempus 22, 152.

antevolant Zephyros pennæ 44, 21.

Antiochus reſtitit 18, 216. Antiochi muros 20, 570. fugam 21, 371.

Antiphatæ fames 29, 22.

antiquior annis cunctis 98, 1.

antrum complectitur 22, 427. antri ad limen 22, 441. gremio 31, 2. *armiſoni* 36, 67. memores 40, 5. in antro lætatur amnis 35, 69. antra ſevera Themidis 2, 14. *cornipedis* docti 5, 179. in paſtoralia 10, 115. mœſta ſilent 28, 29. putria populatur 33, 174. Muſarum 34, 51. Scyllæa 36, 447. vaſta colit 47, 21. antris nigrantibus abdidit divitias 1, 42. in curvis 1, 209. *Pieriis* 6, 15. ſub vitreis 12, 35. 28, 147. ſilveſtribus 17, 190. in veſtris 20, 299. monſtriferis 22, 110. ab cavis 24, 310. ſub Pirenæis 29, 77. humentibus 36, 5. ſtagnantibus 37, 117. in brevibus 39, 35. ab mediis 47, 8.

anus trabeata 18, 10. Amazon 18, 240. anum nutricem 28, 566.

anxius ſecundis 3, 33. nulla non hora 8, 280.

Aonius mons 5, 418. Aonio de monte 20, 522. Aonios per campos 4, 3. lucos 17, 271. *muros* 22, 171.

Apenninigenis paſtoribus 28, 505.

Apenninus ſtringitur 22, 273. Apennini receſſus 24, 307. Apenninum nivalem 8, 106. perhibent 28, 286.

aper ſævus 3, 287. vaſtus 24, 306. gloria montis 34, 36. ſecurus ſpumet 35, 243. indomitus regnabat 101, 106. torvus 53, 1. apros cum dentibus ſtravit 101, 80.

aperis Titanibus auras 33, 66. aperit annum 28, 640. *criſtas* 35, 226. aperire fugam 26, 97. aperto campo 26, 139. apertas Alpes 26, 471. venas 48, 21.

apes commotæ glomerantur 5, 461. venerantur naſcentem regem 8, 382. mella tegunt 14, 10. examen molitas 26, 241. fugaces tinnitu revocare 28, 261. deſcivere *ib.* piæ 29, 9. prata legentes tranſmittunt fæclis mella futuris *ib.*

apex rerum 5, 5. *innocuus* cum flagraret 8, 194. ſe fundit in *campum* 10, 56. *ædificetur* columnis 10, 215. delapſus 20, 290. emicuit 26, 459. orbis 27, 23. *Pallanteus* 28, 644. ferratus laſcivit 35. 146. criſtatus 44, 19. capitis horret 83, 1. apicem attollens 28, 42. ornat 44, 85. *apices* gemini conſidunt 20, 350. Aetnæos 33, 158. conifer 36, 398.

Apis admugit 8, 576.

Apollinea teſtudine 20, 257. Apollinei nemoris 36, 373. Apollineo partu 8, 133. *crine* 36, 310.

Apollo pulcer 28, 25. ſic me meus implet 81, 4. Apollinis arcus 24, 60. Apollinem victum 11, 8. Apolline tali proſtratus 8, 537.
Aponus 49, * & 69 *in n.* Aponon habere 49, 90.
apparet timor 35, 188. apparent latebræ 49, 41. apparuit ingens 18, 390. aulæ ſpecies 36, 148.
appetis arcu Stymphalidas 34, 37. appetit hoſtem 45, 45. appetiit penates 36, 188.
apponit curam 17, 66.
apportet ſalutem 15, 263. ſocios an hoſtes 26, 456.
aptet voci digitos 20, 362. aptavit equis 3, 330, aptavere togas membris 1, 206. aptare humeris arcus 26, 495. parvam genibus paternis 36, 175. aptantur varios in uſus 29, 59. aptanda carinæ (ſilva) 36, 369.
aqua invida labris ſubducitur 35, 336. aquæ diſtillant per pectus 1, 222. calenti 20, 449. carceribus laxantur 35, 184. ardentis 49, 13. fumiferæ terga 49, 36. fuiſtis 57, 2. conſervatæ 58, 6. aquis liquidis purior ibat 2, 10. mutatis 7, 100. auriferis (*Tagi*) 8, 128. *conſidit* 17, 71. facer horror 28, 33. commotis fervebat 28, 511. oppreſſis 33, 176. adſtrictis 34, 18. vicinis 49, 2. vivis 56, 4. duratis 60, 2. quæſitis 61, 6. aquas ereptas 8, 480. contiguas alio deflexerat actu 8, 481. Ogygias 10, 133. radiare metallo 20, 260. *oſtro* fundit 33, 253. ſocias truncavit 37, 70. medicas fundere 49, 86.
Aquarius prodigus urnæ 22, 462.
aquilæ cedunt lictori 8, 9. bellatrices 10, 193. ſequuntur 20, 225. exſpectant decreta 24, 86. aquilis victricibus 7, 16. aquilas figamus arenis 15, 33. concordes dividis 5, 238. volucres tollunt 7, 138. victrices 21, 170. imbelles 26, 159. expertas horrens 28, 321.
aquilæ conveniunt 22, 418. in alis 94, 1. aquilis non fas eſt 6, 1. terram cognoſcere 16, 17.
Aquilo obruit acies procellis 7, 93. *meſſes* vehat 22, 396. conſtringat glacie 26, 60. aquilone Riphæo 3, 242. aquilonibus puris 10, 185. excluſis 15, 515. removent undas 85, 3.
Aquilonie procellæ 12, 41.
arae clementes Buſiridis 3, 254. thuris odoratæ cumulis 21, 59. aram flentibus ſtatuiſtis 15, 404. aris thure calentibus 22, 12 hominum ſtrientibus 36, 282. deſtinat 44, 94 aras diras 18, 20. Buſiridis 18, 161. quas vidimus? 18, 326. ad pias 19, 27. Hyperboreas 28, 26. ſaxo minantes 28, 505. cultas *ib.* luſtraverat 40, 25.
Arabs *mollis* 8, 258. mitra velatus 21, 156. Arabes ſaltus liquere 7, 71. te foliis ditent 18, 226.
aranea audax 36, 158.
Arar lentus 17, 53. Rhodano *ſtimulatus* 20, 269.
Araris *tardior* 5, 111. ferax 18, 405. Ararin longinquum 26, 298.
aratrum figis 28, 184. aratri Herculei ſemita 49, 25. aratro gravi ſudabat 3, 202. impreſſo 22, 197. bos abductus 26, 161. aratra ſordida flexit 8, 415. aratris devotus 20, 194. expulſis 20, 566.
Araxes Scythicus 1, 160. pontem pati cogetur 3, 376. impacatus 8, 387. Araxem proculcet 15, 31. Araxe ab extremo 20, 569.
arbiter juſtiſſime legum 10, 333. meatibus idem 17, 104. belli pacisque 18, 241. deorum 20, 161. æmi 21, 286. belli 28, 212. maxime noctis 33, 56. mons 49, 76.
arbitrium ad plebis reducit 24, 116. arbitrii felix princeps 21, 89. arbitriis mitibus 17, 31. *corporis* dedita 22, 133.
arboreo in cortice 28, 240.
arbos omnis amat felix 10, 66. prædives 35, 290. ſe jactat 36, 344. exultat ſpoliis 36, 347. arboris trunco 18, 118. arbore fultus 1, 114. figit 18, 294. præſaga 26, 19. vili 28, 28. arboribus fluentes ſucci 3, 180. frondet

det 33, 160. frondes decutit Auſter 35, 309.
arcæ clauſtra 18, 194.
Arcadiæ ſaltum 3, 286. arces 5, 189. rogis 26, 514. Arcadiam fletam 101, 104.
Arcadius ſpoliis onuſtus 8, 653. Arcadii thalamis 15, 226. Arcadium precatur 5, 144. aſpicis 7, 179. tuetur 22, 79.
arcana profert 3, 179. prodere 5, 489. arcanæ rupis 49, 30. arcano ſucco 36, 402. partu 95, 9. *arcanum* fuit populo 5, 290. *regni* 26, 103. jubar 44, 17.
Arcas proculcet acervos 8, 471. debilis 76, 4. *Arcados* limen relinquit 7, 165.
arcet cælo 3, 50. amplexu 29, 129. arceat procul 26, 100. arceret dominos 18, 510. arcere procellas navibus 1, 239.
arceſſere deos 36, 2.
arctatus ſilvis amnis 28, 518.
Arctos rara 1, 26. alit 3, 325. *deſerta* 8, 51. poſt domitas 21, 246. attonitas lamberet 26, 66. indignantes 28, 336. *ſe* proluit æquore 35, 189. *petit* Oceanum 37, 11. Arcton per tacitam 1, 22. reſpicit 15, 511. populata Hippolyte 35, 63. in *Arcton* prominet 26, 330. Arcto non regor 15, 501. *ab* fecunda 24, 93. ab Lycaonia 26, 246. ab gelida 28, 455.
Arctous advena 20, 158. *Arctoi* Martis 5, 501. *Arctoum* mare 20, 262. Arctoa de ſtrage 7, 26. convexa 7, 170. claſſica 8, 24. Arctois frugibus 18, 403. gentibus 26, 299. *Arctoos* piſces 8, 629.
Arcturi jubar 1, 25.
arcti corporis 98, 5. *arcto* de corpore 33, 46. in arctum res conſtrinxit 26, 491.
arcus defenſores terrarum 3, 80. ſonoros 5, 80. *curvatos* ſolvi imperat 5, 229. Scythicos 7, 27. Mænalios 8, 161. qui non tenditur 8, 224. felix certique petitor vulneris 8, 528. *laterum* enodes 20, 361. Apollinis 24, 60. *ſpoliis* indutos 24, 67. temperet a venatibus 24, 270. humeris aptare breves 26, 495. *ſpoliis* micantes 28, 51. excipiunt 28, 521. fluitant 31, 11. quo lumine floreat 48, 7. in arcum ſinuatur 10, 149. flexus mons 49, 43. arcum ſentit 10, 118. non agnoſcit 17, 188. cædis ſitientem 17, 296. refugum torquebas 21, 68. nominis 28, 370. compeſcuit 35, 232. digitis attentat 36, 217. variata luce rubentem 47, 4. arcu laſſato 1, 187. *ducto* 9, 1. vel jaculis ferit 22, 352. ceſſante 24, 241. *vivo* 28, 502. manuque præſtantes 31, 139. præſtantior Phœbus 33, 134. appetis Stymphalidas 34, 37. remiſſo 35, 31. mutante colores 35, 98. redimitur hiems *ibid.* adducto 101, 72.
ardet proſternere vires 3, 307. ager 5, 43. luxuries 15, 182. ſtimulis 17, 226. eburnum decus 33, 272. ſpiritus flammis 101, 123. arſit impetus 5, 183. *fretum* 15, 80. flammis hoſtilibus 20, 571. impenſius 26, 591. arſerit annus 44, 107. ardebit ſiti 3, 104. ardere focos 28, 454. ardens Sirius 3, 241. ardentis aquæ 49, 13. dei 72, 3. ardentes gemmæ 5, 347.
ardeſcit amor 28, 63. clipeus 37, 78.
ardor præſcius ævi futuri 3, 146. ſequendi 7, 74. me incitet 22, 266. acrior accendit 28, 331. vibravit in undis 35, 2. devius me egerit 39, 8. igneus 45, 7. ſuus agit lapides 48, 56. devius 50, 45. ardores ſentiat 33, 225.
arduus leges dabat 18, 380. arduæ colla 3, 94. fortuna 7, 13. proræ 17, 43. *promiſſa* 20, 316. *reſponſa* 21, 295. gloria 26, 11. arduæ mentis 11, 4.
area dives 10, 92. exercuit luſus 28, 621.
arena vili condetur 3, 371. ſanguine diteſcat 17, 308. arenæ muneribus damnatur 5, 395. *ſcriptæ* 17, 134. *luxuriantis* 24, 316. conjurantis turba 26, 163. *ſubitæ* aſpectus 28, 619. infectæ ſpumis

mis 35, 203. nigræ tenebris 49, 39. arenam tenuem cæſis invidit 15, 398. Italam momordit 26, 589. in arenam cruor ſervetur 24, 271. arenis Tarteſſiacis 3, 101. *rubris* 15, 33. *vaſtis* 21, 261. bibulis 33, 56. attritis 46, 4. arenas torquet Auſter 35, 310. Paphias 10, 149. inter flagrantes 8, 598. non ſentit ungula 8, 547. ſuperare 8, 436. refluas Tethyos 7, 58. Libyæ incenſas 5, 241. Chalcedonias 5, 55. rutilas deſpumat 1, 54. penetrabit 15, 319. diſcis 18, 32. Getulas 26, 60. indignantes veſtigia calcat 36, 385. Tyrias ſparſiſſe 54, 5.

arenoſos in æſtus 21, 337.

arebant amnes 21, 171.

areſcat decepta ſitis 5, 510. fons mali 20, 18. areſcere negant 5, 8. vidimus amnes 26, 527.

Arethuſa abſens 4, 11.

Arethuſæi latices 35, 60.

Argæus Cappadocum 20, 114. Argæa nive 70, 6. Argææ nives 73, 5. *vid. & Argea.*

argenti lacus & flumina 24, 236. cumulos 26, 606. in argento lympham geſtabat 18, 107.

Argeus equorum parens 5, 31.

Argea gramina 29, 191. *Argei* pabula murant 18, 248. *vid. & Argæus.*

Argis ab miſeris 26, 611. ab Inachiis 34, 9. Argos tuemur 26, 576.

Argivæ miniſtrant 20, 200.

Argolici tyranni 101, 117. *Argolicos* fratres 50, 39. Argolicas puellas 26, 629.

Argo audax 26, 2.

Argois trabibus 26, 16.

arguit attonitos 3, 239. arguor impar pugnæ 8, 365. arguar audax 42, 11.

argumenta ceſſant 8, 496. immota pudoris 20, 78. luctus 28, 170.

argutæ dextræ 18, 370.

Argum ſervaſſe juvencam 21, 312.

arida ſocrus 18, 269.

aries præceps 8, 330. *trux* 10, 163.

Aries Phrixeus 22, 464.

Arinthæi faſtus 18, 478. Arinthæo donat 18, 63.

Arion Nereidum ſtabulis nutritus 8, 555. palmam rapturus 17, 283. velox 71, 5.

ariſtæ jejunæ 18, 116. ariſtis ſubitis 3, 382. pulſis 15, 150. Cinyphiis 18, 405. inventis 33, 31. flaveſcit 33, 186. ariſtas Emathias 5, 44. necdum decimas emenſus 8, 372. proprias 15, 112. nec prius auditas donat 22, 393. ignotas currus ſparſurus 36, 53. fractas cum crine avellit 36, 150.

arma regunt viribus 2, 18. Mulciber præparat 7, 191. da protinus 8, 364. oneri 15, 441. *violare* parat 18, 236. relinque viris 18, 281. barbara 20, 159. diſtulit 20, 598. fabricata vatibus 21, 105. juſſis procerum famulantia 21, 332. exercuit 23, 3. vilia interſerit 26, 397. nocitura dabant 26, 542. celebrata plectro 28, 123. inopina inſtruit 28, 217. Dacica 28, 335. retro liquerat 28, 462. extera *ib.* Gætula 29, 41. ſæva vocantibus lituis 29, 214. Mimantis 36, 347. movet 101, 93. in arma ſtimulat 35, 207. armorum proceres 8, 5. ſplendore tuorum 20, 600. cultu 21, 153. parens 24, 136. honores 28, 639. minis 101, 82. in armis horribilem 15, 98. oſtentate mihi 15, 428. alter ſexus 20, 223. ab Latiis 20, 237. ceſſantibus 24, 220. in variis ſpectatus 29, 179. avitis 31, 71. additur cailiditas 45, 28. poſitis 29, 232. 10, 295. excuſate nefas 26, 561. *fideret* 26, 534. ſervilibus 26, 159. truncatus 26, 89. paribus 24, 295. protinus raptis 22, 271. civilibus 22, 85. conſlixerit 18, 411. barbaricis 18, 17. fractis 17, 168. caligantibus 1, 27. hoſtilibus 3, 309. tantis capiendi 5, 150. patriis 15, 5. conſanguineis 15, 286.

Armenius dirigat ſagittas 8, 531. dedit 10, 222. quis procul agit? 15, 243. *edoctus* mollire mares 18, 47.

Ledæis fulgentior 1, 240. reſpirantibus 5, 455. inſpectis 8, 146. properantibus te cernere 8, 190. redimitur 10, 273. in mediis 15, 135. a *cupidis* 15, 153. ab Lycaoniis 17, 298. dubiis 21, 145. numeros dividit 22, 434. vicinis 24, 134. *vertice* proximus 26, 470. cælatis 28, 168. æternis 35, 299. patriis procul 36, 214. ſecula dividit 49, 83. variis 68, 7.
aſtu debilitat 28, 219.
Aſtur pallidus 29, 75.
aſylo tuo commiſit ſpes vitamque 15, 391.
atavi tradunt 28, 334. *atavum* deducens proles 28, 420.
atra fames 28, 321. atræ faces 3, 49.
Athamantheæ dextræ 3, 81.
Athenæ ſtatuiſtis aram 15, 405. Athenas arſuras 17, 152. ſublimes fregit 24, 162. Athenis ſpretis 17, 94.
Atheſis ſtrepat choreis 12, 11. velox 28, 197. mutavit ſanguine fluctus 28, 209. Atheſin permulcent cantu 31, 106.
Athos ſollicitatus 3, 336. parvus 8, 475. reſponſat 20, 162. vaſtus 26, 177. glacialis 37, 68. Athon nivibus profundum 21, 127.
Atlanteos per receſſus 1, 35. *Oceani* receſſus 10, 280.
Atlas conſcius nutaret 7, 108. diſſidet 15, 158. obſtupuit 21, 147. Mauruſius 28, 104. te maximus horruit 34, 45. palluit 35, 191. calcabitur 36, 324. Atlantis nepos 33, 89. *apex* 37, 23. Atlanta cinxit maniplis novis 8, 35. terrificant 24, 336. in aere trementem 28, 380. Atlante oppoſito 15, 316.
Atreus ſceleri reddidit crimen 15, 400.
atria effulta columnis 5, 136. Divæ 10, 85. docta 17, 88. tremefacta ſilent 33, 84. veſtit ebur 33, 242. deſolata 36, 155. per atria ludi 36, 206.
Atropos voces adamante notabat 15, 203. ſic urget 33, 216.
ſtrox Alecto 3, 25.
Attalus voluit 18, 215.
attentat digitis arcum 36, 217.
attrivit opes 76, 7. attrita jugis colla 33, 13. attritis Achivis 10, 179. attritos manu radies 36, 161.
attigit cælum 15, 26. Iden 33, 199.
attollit fructus 20, 271. faces 33, 11. litora gemmis 33, 253. apex ſidus 44, 19. attollitis arces 20, 297. attollunt proſpera flatus 22, 160. lauros 24, 59. oracula faſtus 26, 551. vultus 50, 6. *attollat* ceraſtas 15, 151. attollant Tydiden 28, 470. attollite turres 8, 104. attollere ſigna 3, 86. *tædas* 31, 33. attollens jubar 14, 1. apicem 28, 42.
attonitus Ganges 1, 163. attoniti hærent 26, 371. pecudum timores 98, 16. attonito aere 50, 12. attonitis omnibus 26, 4.
Atys perſonat 20, 302.
avaritia profunda 15, 164. avaritiæ pectora 3, 37. libido 26, 226. avaritiam cruentam caſtrat 18, 193. trudis 22, 113.
avarities Stygiis innexa catenis 7, 185.
avarus cædis 26, 606. vigil 27, 8. avaro intuitu 3, 164. avaris opibus 33, 21.
Aucheniis 1, 21.
Auchenium genus 1, 8.
auctor tanti muneris 1, 72. fœderis egregii 5, 75. necis 8, 94. honoris 8, 579. ſucceſſibus fueras 8, 638. major Honorius 15, 499. graviſſimus eloquii 17, 332. pravus condidit 20, 496. paci mitteris 21, 51. nec adhuc oſtenditur 26, 450. nominis urbi 28, 517. Lemnius 28, 572. annus venientibus 28, 660. in auctorem ſævit 19, 12. auctorem ipſum parere ſibi 8, 299. damnare ſuum 18, 170. dubium expromere 36, 195. *globum* 44, 73. paritura ſuum 95, 10. neſcire ſuum 98, 15. auctore Eutropio 20, 98. quo flexus 22, 3. in auctores vertit tela 7, 95. deos hæc ſtatuiſſe 49, 82. auctoribus conſanguineis 1, 267. primis 18, 158.
audacia præceps 3, 34. titubans furtis

ſurtis 10, 81. præceps crevit 32, 9. ſublata 37, 107. petulans 74, 7.
audax mamma 1, 88. *Stella* 8, 184. animi 35, 4. arguar 42, 10. herba 49, 22. audacibus remis 7, 56.
quid non audeat annus Eutropii 20, 480. ne quid in abſentem 29, 231. audere aliquid 26, 393. audentes fors juvat 42, 9.
non audit verbera currus 17, 187. audiat hoc commune ſolum 39, 56. audire victores merentur 1, 62. audimur omnibus terris 16, 9.
avexit natos 36, 265.
avellit ariſtas 36, 150.
avena amiſſa 46, 24. *avenas* inæquales cera texebat 31, 35.
Aventino receſſu 22, 405.
Averni ſinus 5, 502. vacui vulgus 33, 20. *peſtiferi* 35, 348. Averno miſcebit aſtra 15, 383. laxato 18, 450. umbroſo 33, 116.
avertit diem 15, 400. avertere victu Chaonio 36, 47. averſis manibus 28, 329.
auferret ſodales 28, 313. abſtulit rumultum 3, 20. illum ſuus enſis 8, 92. auferre ſceleris cauſas futuri 5, 193. penatibus 29, 101.
augentibus omnia Muſis 28, 475. augetur fetibus poteſtas 1, 194. augeri flagratis 22, 265. auctior ſidere mundus 5, 3. *auctis* collibus 28, 529. *augendis* toris 29, 30.
augeſcit majeſtas 24, 99. brevitas doni pietate 90, 11. augeſcat purpura gemmis 7, 4.
augmenta miniſtras odiis 27.
augur meliora ſponderet 26, 267. augure falſo 20, 2. luco 26, 18.
augurium canebat 20, 289. trahebat pejore via 26, 263. regnis dedit 29, 103. laturus iniquum 33, 230. fatale tori 35, 141. *triſte* minatur 36, 126. augurio lætior genitor 8, 203. auguriis manſuris 15, 29. alacres 15, 472. Sibyllae 24, 166. ſiniſtris 28, 275.
Auguſtus belliger (*Theodoſius*) 1, 74. hic 5, 157. vexilla ſalutat 5, 366. diſtulit ſe credere cælo 7, 109. hauſerat ignes 10, 2. manes ſanguine pavit 28, 117. Auguſti fatentur 22, 289. *ſenis* 8, 642. gener 13, 8. ſocer 13, 9. fortuna 15, 504. ſocerum 22, 166. ſoceri 22, 233. Auguſto pervia 1, 108. miſerante 3, 244. judice 6, 18. 17, 256. 29, 179. jacuit Pharos 18, 218. avo 24, 178. conſule 8, 4. ab Auguſto dicta legio 15, 422. Auguſtum increpat 5, 382. intonat Echo 28, 617. foveas 95, 20. Auguſte, veſtra parens 28, 362. Auguſtorum ſororem 22, 357. Auguſtis fratribus 2, 17. *gener* accedis 21, 78. progenitam 22, 357. Auguſtos tot fugavi 26, 524. vidi 28, 393. contulit 29, 64.
Auguſto civica corona ſuſpenſa 24, 75.
Auguſta parens 8, 189. proles 10, 252. ſupellex 22, 93. ſoror 28, 553. Auguſtis in laribus 20, 63. laribus 29, 39. Auguſtas umbras 8, 95. auras 21, 113.
avido fervore 35, 137. luctu 36, 50. avidæ curæ 4, 243.
avis gnara loquendi 20, 330. Junonia 28, 576. avem in diram 20, 230. ſolis 22, 419. æternam 44, 63. aves nudus paſcit 5, 451. alternas 16, 16. ſidereas Junonis 20, 330. meditentur 26, 230. diras pavit 28, 209. innocuæ tranſiſtis 25, 349. innumeræ comitantur 44, 76. ætherias dejicis 101, 73. Herculeas 45, 5. avium more 17, 319. voces 18, 317. clangore 26, 444. nidos 31, 14. nulla 40, 17. avibus incepta ſecundat 22, 364. Romanis 28, 12. frenatis 31, 111.
avita cornus 8, 520. avitis finibus 3, 191. ſpoliis armisque 31, 71. *avitas* manus 7, 190.
avius currus feratur 36, 53. avia per ignota 8, 482. pererrant 36, 43.
aula nutrix 7, 11. ſocia 7, 156. *nota* 8, 2. mihi vacet 10, 191. dignior vultus 10, 264. *germana* 15, 237. moderantem ſuſtinet 18, 144. aſpicit 18, 487. ſanior 19, 14. vulgata 20, 64. quam ſimiles viros (*habet*) 20, 133.

choris vacat 20, 584. debuit 21, 50. ditabitur 22, 207. alta 27, 26. ab Eoa 28, 90. deserta 33, 109. personat procis 33, 133. sub Ditis 35, 365. choro me cingeret 40, 52. aulæ geminæ exercitus 5, 6. praedivitis 5, 142. Romanæ 8, 219. redde suos 10, 38. semen fluit 12, 22. tali 17, 164. jungitur curia 17, 157. tumultum 21, 308. dissensibus 22, 86. Pellææ 24, 33. migrantis 26, 315. alacris amplexus 26, 454. alternæ 26, 567. Latiæ 28, 22. inter veteris speciem & præsentis 28, 558. paludatæ 28, 596. labores 31, 66. flebilis & tacitæ 36, 148. aulam ad regalem 5, 113. in claram 3, 177. submersam fluctibus 17, 281. *geminam* 18, 281. purgatam 20, 20. pallentem ☉, 462. votis erexerat 29, 160. per aulam emicat 30, 3.

aulaea tenent 35, 320.

Aulis fervebat vocibus 15, 485.

aura clementior Favoni 1, 272. plenior rotat 2, 12. frondes concutit 20, 452. nectare dulcior vaporat ostia Nili 44, 99. Tartarea 101, 33. tenax 48, 39. incumberet 100, 5. auris levibus projecerat 35, 30. in auras sese jaculentur 17, 319. *auras* per discussas 1, 124. donantibus ipsis 1, 245. per liquidas 3, 55. Veneris clementes 7, 165. aperis Titanibus 33, 66. ad superas 33, 276. corrumpit 35, 202. globus ambit 35, 298. in ætherias 95, 18.

auratæ trabes 39, 42. aurato remige 28, 376. pomo 29, 170. auratam pilam 29, 144. auratos imbres 24, 226. ungues 33, 18. auratas trabeas 1, 178.

aureus grex 22, 450. annus 22, 474. intres circum 24, 198. aurea dona vomens 1, 49. stagna 3, 102. Venus 10, 74. *Thermantia* 10, 339. sæcula 22, 335. cornua (*Eridani*) 28, 162. progenies 35, 286.

aurifero fonte 24, 61. *auriferis* aquis 8, 128.

aurem avidam pandit rumoribus 22, 47. sonus attigit 26, 412. aure docili concipit sonos 51, 8. ad aures vox pervenit 31, 25. per aures venere 24, 338. aures complet gloria 1, 31. pacificare 4, 20. dominas 6, 17. *pronas* accommodat 15, 426. per mundi ibimus 16, 9. attonitas duceret 17, 20. *scabie* laceras 18, 136. impulit 18, 372. Augustas 21, 113. gratas conciliat 25, 17. festæ 26, 206. pulsaret 26, 625. circumsonet nomen 28, 319. duras permovimus 28, 368. onerat baccis 28, 528. vanas tonitru deludimus 33, 98. auribus arrectis hæsit 1, 210. castis 22, 304.

auriga stat gelidis plagis 28, 173. suos vincit jugales 31, 115. aurigæ somnia currus 27, 5. aurigam non licuit nosse 36, 237. in aurigam surgit currus 87, 2.

aurigandi periti 20, 341.

aurora discors (*Oriens*) 5, 100. tibi *nutrix* 8, 130. *divisa* 15, 61. *supplex* tendit 20, 527. flammea vultu *ib.* croceum vestita diem *ib.* comas ornat 22, 473. auroræ gentes remotas 7, 69. nuncius Aethon 8, 561. *digitos* 10, 270. divitis solium 28, 84. famulæ urbes 29, 116. noctisque duces 35, 46. habenas regat 37, 34. *auroram* possideant 18, 427. toram moverat 21, 155.

aurum in longum producit tractus 1, 18. donandum novis legionibus 5, 312. fatale 5, 342. Pyrrhi 8, 414. fumat 8, 549. rimatur 22, 112. vena vomit 29, 76. *oblatum* natalibus *ib.* rutilum intermicat 33, 183. rex suscipe 99, 4. in aurum æstuat 18, 190. auri fluctibus 3, 186. insatiabilis proluvies 5, 498. largi munificus 8, 500. quicquid fluviis evolvitur 17, 139. prisci tempora 17, 123. cumulos 18, 222. alieni 20, 87. radiis 21, 79. pondus relictum 22, 58. servati prodigus 22, 151. fonte 22, 346. fulgore 24, 66. dispersi illecebris 28, 605. auro in invisо 3, 169. squameus 8, 524. Pellæo 15, 269.

madido

madido 17, 286. in induto 18, 302. ceſſiſſe 20, 323. circumlinit hydros 22, 137. nevimus 22, 334. graves trabeas 22, 340. rutilo ditabat 24, 230. diſcolor frons 24, 289. tentare fidem 26, 87. pretioſior ſanguis erat 26, 767. circumfuſo 28, 52. madidæ Nymphæ 35, 69. in ſparſo 44, 22. frenat equum 44, 86. in auro ſtellas accendit 33, 252.

Auſoniam laceſſitam 26, 290.

Auſonidum matrum 26, 627.

Auſonio amictu 8, 566. ſanguine 24, 186. Auſonium æthera 28, 273. Auſoniis rebus 28, 204. Auſonios ritus 5, 82. Auſonias arces 1, 130. 26, 386.

Auſpex victoria 28, 653. *purpura* 39, 51. auſpice hac 3, 83. *clamore* 8, 611.

auſpicium ferale 20, 232. triumphi 26, 452. *cecinere* 29, 82. auſpiciis tuis 7, 88. regalibus 8, 1. ſecundis 8, 634. falſis 15, 122. illius regor 15, 500. *mollibus* 18, 494. ſollennibus 22, 364. fruitur 24, 129.

Auſter ſonorus 12, 43. *redditus* imperiis 15, 1. humidus 22, 395. madidus 24, 103. dies pluviis turbaverat 28, 541. turbidus incumbat 29, 203. truculentior 35, 308. torquet arenas &c. *ib.* auſtri vaſtator 8, 29. circulus 8, 428. dubii adventus 15, 486. regnant 15, 515. *ora* ſilet 22, 285. prodigia 24, 345. impetus 35, 200. flamina corrupta 49, 91. auſtro incumberet 24, 71. calido 26, 59. in auſtrum vergit 3, 364. 5, 348. 17, 119. *jaculatur* tædas 28, 329. ad auſtrum curſus 20, 261. auſtrum agitabat 21, 269. auſtris acribus violentius 3, 90. flantibus 8, 339. tepidis 26, 347.

Auſtralis tuba 21, 248. Auſtralem annum 18, 403. Auſtrale latus 20, 242. Auſtralibus exuviis 24, 17. 29, 45.

auſis paribus ſe committeret 20, 584. Diomedeis 28, 479.

Autotoles fugaces 21, 356.

autumnus te ambiat uvis 1, 274. quas tulit umbras 44, 29. autumni *plagis* 3, 364. cadentis 15, 67. *portas* 17, 119. germina 22, 465. autumnum fortunatum tenebis 35, 293. pomis notat 52, 12.

avus hinc proceſſit 8, 24. ſenior 10, 219. ſperatur 22, 240. bellipotens 29, 40. maturior ævi 22, 348. avi divi fidus 8, 190. avum communem *partitur* 10, 30. robuſtum cernit 52, 20.

auxiliatur amor 5, 15.

auxilium præbuit 24, 95. rogat 37, 126. dei poſcebat 101, 119. commune medentum 49, 70. auxilio fovere Getæ 15, 245. gravis 20, 512. ſpreto 21, 235. legit precantes 26, 402. brumæ 28, 444. obſtitit reverentia patris 35, 235. cinguntur 37, 44. auxiliis extremis 26, 581. negatis 28, 109. utitur 28, 219.

axis calidus 1, 37. Heſperius 5, 264. volucer 5, 508. *quicquid* complectitur 7, 209. geminus 8, 131. Olympi 10, 300. *Pythius* 16, 16. fulgidus 33, 116. æſtuat 47, 35. axi medio 36, 234. *axem* cæli geminum 5, 152. utrumque regentibus 8, 395. quatiens 15, 134. *recepturi* 15, 458. *in* quem tranſibis? 19, 33. *mutaverit* 26, 55. deceptum 29, 168. impedit 35, 161. in ætherium 101, 60. axe ligat rotas 1, 81. medio libraverit 3, 11. ſub *utroque* 7, 57. *ab* inferno 20, 24. ſonoro 20, 106. ſub nudo 20, 413. *ab* toto 21, 72. ab alio 21, 246. ab Scythico 22, 368. noſtro procul 26, 203. ab Riphæo 28, 31. in alio 29, 82. ab axe jugales ducuntur 87, 5. axes per noctivagos 1, 243. igniferos 17, 275. *geminos* 22, 59. 24, 139. *ad* ſidereos cæli 34, 35. *rutilos* 35, 192. ad ſuperos 37, 116. *pigros* non concitat 44, 61. axibus ætheriis 14, 35.

B

Babylonos captæ 8, 653. Babylona rapi video 7, 201. centum portis ſuperbam 18, 235. armatam 20, 475. petis 21, 54.

Babylonius horruit 8, 146. *Babylonia* cura 28, 18.

bacca Nereïa 8, 592. baccis gravibus 10, 167. aſpera cingula 22, 88. candentibus 28, 528.

Bacchae ſtruxere apicem 10, 217. Baccharum pulſu 24, 365.

bacchatur crimine 28, 192. ululatibus Ide 33, 206. genitrix Olympo 36, 299. bacchabor ultra 20, 299. bacchabere ulterius 3, 368. *rebus* humanis 18, 24. bacchatus per operta tremor 20, 27. ferro & igni 26, 155. bacchata inter penates 3, 82. bacchati corpora laniant 22, 213.

Bacchus amator 10, 271. Orgia tranſtulit 24, 169. Bacchi *metas* 7, 208. Orgia 8, 604. Baccho hilares 22, 457. paternum pulſante femur 24, 227. referunt ſolennia 35, 67.

Bactra teneri legibus video 7, 202. horrebunt ſecures 8, 656.

baculo nitens 52, 3. pro baculo contis nititur 26, 484.

Bætin decorent vireta 12, 31. perſtrepit 17, 286. commendet 22, 238.

Baleari funda 7, 50.

Balium decerent 72, 9.

balnea poſuit 84, 4.

balſama ſpirantia 1, 252. tarda 10, 96. effudere 31, 121. *deſudat* Niliacus cortex *ib.*

balteus terga liget 71, 2.

barathri receſſu 3, 379. barathro vacuo 5, 523. candenti 26, 345. ferali 33, 37.

barba ſe repectit in fontes 1, 223. hiſpida madet 35, 316.

barbariæ pars magna jacet 18, 323. motus 21, 148. buſtum 26, 638.

barbarici numinis 21, 230. barbaricæ vitæ 20, 226. barbarico faſtu 15, 73. tumultu 19, 53. barbaricos cruores 5, 232. 8, 631. barbaricas cohortes 7, 112. comas 26, 184. turmas 44, 83. ſtrages 72, 13. barbaricis opibus 10, 227. armis 18, 17.

barbaries penitus commota 8, 49. diſſona 17, 250. temerare poſſit 26, 102. barbariem relinquat 5, 79. collegerit omnem 15, 432. cadentem 28, 222.

barbarus bibit flumina 4, 8. quos agit 5, 91. errat 5, 125. exul 7, 66. palleſcat 8, 359. cupiat ſervire 8, 484. frueretur 15, 84. qua ibat 17, 54. atrox 18, 251. inſcius 26, 283. barbara connubia 15, 191. arma 20, 159. ferox 20, 182. tot millia 21, 106.

Barce arida 15, 159.

barbiton facilem 9, 10.

Bartholomæus comes eat 77, 4.

Baſtarnæ truces 8, 450. Baſtarnas tumentes 21, 96.

beati remeant 1, 47. beatum quo dirigitur fine 17, 95. beatis omnibus eſſe dedit 3, 215. radiis aſtrorum 29, 47. beatos efficiunt 21, 34.

Becanum lacum 52, 18.

Belga pecus paſcat 21, 226.

bellator felix 24, 12.

bellatrix ira 5, 118. pompa 7, 2. bellatrices aquilæ 10, 193.

Bellerophonteas habenas 8, 560.

bellica nubes 29, 196.

belliferam Italiam 18, 429.

belliger Auguſtus 1, 74. belligeros luſus 27, 621.

bellipotens Stilicho 7, 144. avus 29, 40.

bellantis juvenci 39, 30. bellaturo imperat 24, 85.

Bellona levat exuvias 1, 121. ſolvit equos *ibid.* fer mihi galeam 3, 342. tibi probavit dextras 5, 263. circumvallata Senatu 8, 12. trabeam gerit parmamque removit *ib.* vindex 18, 314. ſanguine ſordida veſtem 20, 110. moraris 20, 145. patris currum præcedit 22, 371. aluit tropæis 26, 34. ridente 26, 466. Bellonam alloquitur 20, 110.

bellua nutrix 1, 97. Hyrcana 3, 227.

227. umbratura deam 10, 150. tetrior 18, 183. ruit in rupes 20, 426. immanis 21, 267. brevis 45, 40. nutritur Nilo 93, 1. belluarum corde furentior 11, 26.
bellum civile conficis 8, 634. conficeret 11, 39. flebile 15, 77. patrare 15, 273. resumit 15, 332. geminum surgebat 21, 274. cinxerat Africa armis, dolis, auxiliis *ib.* alebat insidiis *ib.* civile pudoris obtentu tacitum 21, 280. solo peragens murmure 28, 269. transferre 28, 302. indicit 3, 68. belli notas 4, 10. civilis imago 5, 236. pulvere grato 7, 37. agendi 20, 325. funera 23, 17. fiducia 24, 122. meritum 25, 18. semina 26, 26. murmure 26, 204. Getici 26, 380. grati miracula 26, 622. arbiter 28, 212. tempestas 29, 208. laudem 29, 227. regem 48, 44. bello relicto 20, 356. luxuries non pretiosior 21, 92. cælesti 26, 71. temperiem referret 26, 153. barbarico 26, 288. quæsivit opes 26, 401. instruit 26, 550. secundo 28, 89. perdere cunctos 28, 310. peracto 72, 6. bella civilia tonant 7, 64. 8, 320. *pendula* moturæ 15, 474. tulit 18, 337. geramus 18, 493. *dabunt* socios 20, 222. in sinu nascuntur 20, 576. ferant classes 21, 308. censeret 21, 327. fremunt 22, 149. canenda 25, 6. Punica gerenti 26, 394. nascentia repressit 26, 400. geri 26, 578. ad proxima 28, 109. cum suis gerit 28, 255. premens Janus 28, 638. cupit 33, 72. palam cælestia sentis 36, 314. post Pygmæa 39, 13. movent 44, 82. in bella armavit 29, 155. parant dextras 37, 7. bellorum signis positis 8, 8. in usus 18, 382. in undis 20, 507. lauros 28, 120. artes 45, 43. bellis accendere terras 5, 9. longis 8, 458. innumeris 10, 221. objecit 17, 156. te inseris 18, 271. caruit annus 20, 122. septi latrantibus 20, 486. insignior 21. 28. rabidis succumbere 21, 188. favens 24, 215. patratis 28, 127. Etruscis 28, 489. simulacra viva dedit 28, 573. domitis 28, 653. tristibus aspera 35, 20.
Beli secreta 21, 62.
Benacus alit volucres 31, 107.
bene signatum tempus 1, 266.
benefacta tenere 22, 42. referre 24, 182. tua te conveniunt 28, 386.
Berecyntia juga 20, 300.
beryllo paries surgit 10, 90.
Bessi pallentis 17, 41. *damnant* 26, 179.
bestia propriis munitur telis 45, 40.
bibis undam 101, 74. bibit Nilum 1, 38. cruorem 3, 78. Tritona 8, 36. *mores* 10, 231. aquas ignotas 52, 6. bibat Nilum 3, 185. bibimus Rhodanum 24, 158. Romanos fontes 41, 13. bibunt pruinas Alpinas 1, 255. sparsos violaria succos 36, 233. bibens Mæotida cæsam 3, 312.
bifido cornu 10, 146. *bifidos* tractus 21, 199.
biformem Glaucum 36, 11.
bigis cæruleis 33, 274.
bijuges fasces 1, 233.
bilingues insidias 15, 284.
bimembres te non potuerunt æquare 8, 543.
binos dracones 101, 28.
bipennem fugere 18, 333. bipenni sumta 8, 345. Tartarea 36, 79. armata 36, 377. bipennes feriant 21, 231. bipennibus duris 20, 414.
biremes complere 15, 369. aliæ instabant 21, 367.
Birrum dicere 92, 1.
bis laudatura 17, 23. cernere 37, 107.
Bisaltæ dicite 21, 134.
Bistoniæ plagæ 28, 441. *Bistoniam* chelyn 34, 8. Bistoniis ab oris 7, 111. vastior 20, 565. Bistonios campos 8, 54.
Bithynia fertur 20, 247.
Bithynis incumbere 20, 467. Bithynos mutasse 18, 201. attingit 20, 239.
bitumine nigro 28, 325.
blanditur quicquid Hydaspes 35, 82.

blanda vultus luxuries 22, 135. pericla maris 100, 4. blando fluctu 1, 191. igni 48, 48. blandos fluctus 7, 123. blandas jubas 33, 209. blandior non ullus 18, 85.
Blemyas per feros 47, 19.
Bocchi antiqui penetralia 8, 40. *in regnum* 15, 94. regia 15, 342. dolis 28, 383.
boni norma 17, 96. bonorum fincera congeries 17, 135. fors fincera 21, 25. bonis quietis militiæque fruimur 8, 492.
bonis pulfis 20, 557. melior quis confilio, quis iuris & æqui noffe modum? 10, 314. fama 24, 6. procede 44, 54. meliora nobis creavit 37, 18. optimus divorum 28, 55.
Bootes *Arctoa* parat convexa 7, 170. quantus numeratur nocte 8, 186. molitur tibi *ferta* 10, 274. Bootæ tardi flabra 21, 123. Booten contemne 15, 501. *pigrum* 35, 190. iratum 36, 225.
Boreas bella cupit 33, 72. pelagus, filvas, campos, flamine rapturus *ib.* quatit Alpes 39, 37. nimbos egit 8, 181. *fubactus* fervitio 21, 217. urit frigoribus 29, 6. gravis armatur turbine 33, 70. glacie nivali hifpidus *ib.* concretus grandine pennas *ib.* Boreæ vaftator 8, 29. *nullus* metus 22, 285. fodales 26, 339. nivalem domum 36, 323. certamina 39, 36. Boream fentit 59, 3.
bos abductus aratro 26, 161. boves reflexi 24, 332. boum armenta 26, 408.
Bofporus fplendet 3, 174. te gaudet alumno 8, 129. caligine liber 8, 177. qua Pontum arctat 15, 225. nutavit 20, 28. alluit ædes 20, 340. indueret floribus 21, 87. nutritor 28, 81.
brachia *devota* 5, 368. tendentem 7, 32. centum 21, 303. 26, 64. Cancri 22, 460. abrupta Pindi 24, 302. armaret montibus 26, 64. livefcant nexu 31, 131. *Lilybæa* pulfat 33, 149. nuda nitent 35, 30. manant in rorem 36, 252. certo prætentat nifu 36, 362. ardua curvantur 86, 4. in brachia pondus cogis 101, 58.
Brenni flammis 15, 126. rabies 26, 432.
brevis *caufa* 8, 510. *effigies* 8, 572. bellua 45, 40. *breve* nil moliri 21, 42. lumen 44, 36. brevi ponto 26, 220. brevibus fatis 5, 49. vadis 20, 430. in antris 39, 35. *brevior* duxi fecurius ævum 15, 107.
brevitas doni 70, 11.
Briareïa turba 36, 188.
Briareus quis poffet? 21, 304.
Britannia mundo diducta 17, 51. velata monftro Caledonio 22, 247. dira 26, 568. fenfit 3, 131. fæva 8, 73. fecura 18, 393.
Britanni litoris 8, 28. Britanno Oceano 29, 40. Britannum Oceanum 26, 202. Britannæ colla fracturæ 24, 301. Britannis jura dividit 15, 19. extremis 26, 416. Britannos extremos 5, 150. vincendos 24, 149.
Britomartis ignea 24, 251. agit lucos 24, 303.
Bromii gloria 8, 132. Bromio junctum radiare Tonantem 7, 132. Bromios remos 24, 365.
Brontes exafperat ægida fignis 7, 193.
Bructerus venit 8, 451.
bruma tentabimus Iftrum 1, 135. ftridens Aquilone 3, 242. Zephyris cœpta remitti 5, 101. mitior 20, 95. una 26, 151. tricefima *currit* 26, 489. perenni fœdat 33, 262. innoxia rofas fervet 36, 223. rigeret imbribus 101, 66. vehit contraria tempora 47, 36. brumæ requies 8, 322. auxilio 28, 444. *brumam* fibi vindicat 35, 106. fentit 59, 3. agam 74, 2.
brumali fidere 26, 322.
Brutus amaret 17, 163. repertor trabeis 22, 322. inftituit 22, 325. fenior 22, 383. Bruti honos 20, 141. *trabeas* 28, 642. Bruto confule 22, 323. non indignante 24, 192. *Brutum* mirabere 8, 401. *Brute*, tua poteftas 18, 440. Brutorum agmina 18, 460.
bubone infauflo 20, 407.

buccina hoſtilis 4, 3. turmalis 15, 447.
Buſiridis aræ 3, 254. *aras* imbuit 18, 161. Buſiride rubuit Nilus 34, 43.
buſtum memorabile barbariæ 26, 637. Enceladi 33, 153. componit 44, 44. buſti odorati 22, 420. buſto Phrygio tegeret 20, 530. optato 55, 84. buſtis prorumpite 18, 451.
buxus non ſonat 33, 209. criſpata 35, 110. horrida 35, 268. *buxos* tacitas 20, 286. inflare 36, 130.
Byzantinos proceres 20, 136.
Byzantius ſenatus 19, 57. Byzantia luxuries 20, 415.
Byzas videbit 20, 83.

C

Cacumen ſummum nacta 17, 61. teritur 33, 160. cacumina Aetnæa 36, 334. montana 85, 1.
Caci flamma 34, 43.
cadaver ſparſum perit 5, 417. deforme 18, 38. tories venale 18, 147. miſit pro rupe 37, 103. cadavera fluitantia 8, 629. paſſura moras 20, 291.
Cadmeia Leucothoë 10, 155.
Cadmus ſe vertit in anguem 18, 293.
Cadmi Tyrii 21, 318. *mœnia* 36, 387.
cadit aſſiduo flatu 44, 34. cadunt judice ſontes 8, 89. impune 31, 114. ſponte ſerta 36, 127. ſumma ſubito 91, 2. cadat permitte 15, 314. ſeditio 17, 249. cadebat religio 3, 15. cecidit certamine 28, 311. per te fortuna 39, 45. cecidere triumphis 1, 139. animi 20, 485. cadet dementia 5, 99. cervix 5, 166. cadere non profuit 34, 41. cadentis autumni 15, 66. cadentem de matre 3, 92. caſurus ſponte 17, 72.
cadis gemmatis 31, 122.
cæcus vultus 3, 34. editus ex utero 99, 9. cæca carina 3, 277. profundi 20, 429. futuri gaudia 20, 545. futuri 33, 138. cæcis ſaxis 15, 506. plagis 17, 82. *cæcas* manus 37, 110.
cædes letifera 1, 119. cognata 3, 77. deflere nefandas 3, 250. nullæ nobilium 8, 494. cædis avarus 26, 606. gloria 28, 114. cædem in noſtram 5, 147. cæde madens menſa 15, 181. profunda 20, 573. ſæva tumentes 21, 95. ſine cæde ſubactus 21, 216. cædibus quantis epulentur hydri 3, 362. claris 18, 180. fœdari 26, 464.
cælantia fluctus fila 33, 254. cælatas fores 28, 46.
cæſo luco 26, 18. *cæſam* Mæotida bibens 3, 312.
cæruleus anguis 3, 118. *cæruleo* ſulfure 28, 325. cæruleis infecta notis 1, 215. bigis 33, 275. *naribus* 37, 48.
cærulus amictus 22, 249. viſu Addua 28, 196. cærula ſumma freti 7, 198. hyacinthi 8, 588. *metimur* 15, 67. deſueta tentabo 17, 182. per cærula ludunt flammæ 35, 3.
Cæſar mutatus principe 8, 169. ferox 15, 49. prælia jactaret 28, 400. dignatus ſcripſiſſe Maroni 41, 23. Cæſaris *jura* 8, 311.
Cæſareo ſub jure 18, 458. Cæſareæ portenta domus 8, 313. Cæſareum ſtemma 12, 29.
Cæſaries confuſa motu 8, 552. intonſa 31, 43. pulcrior auro ſqualebat 36, 87. cæſariem crinali ſtringere cultu 1, 85. *flavam* 8, 447. *fingebat* Venus 10, 99. *ſubligat* 22, 471. diffuſa Noto 35, 248. repexam 48, 11. cæſarie flavente 24, 19.
cæſtu valido decernere 1, 238.
Calaris, v. *Caralis*.
calathis lanam praebuerit 20, 384. calathos vere rubentes invertunt 31, 117. *ridentes* 35, 139.
calcaribus arſit ſonipes 8, 546.
calcat reſponſa 15, 257. arenas 36, 385. *calcet* honores 24, 109. calcabat Danubium 21, 126. calcare *Notum* 5, 244. ſolum 26, 428. calcantum oneri virorum 49, 47. calcaturus omnes 21,

349. calcatur ſolo achâtes 10, 91. equo regali 28, 516. calcabitur Phaſis equo 3, 375. Atlas 36, 324. calcari veſtitus 18, 493. *calcatis* Muſis 39, 51.
Caledonio monſtro 22, 247. Caledoniis pruinis 8, 26. exuviis 29, 45.
calefecerit amnes ſanguine 26, 515. calefacta Noto hiems, 1, 271.
calet per membra ſudor 1, 117. obvius ire 10, 287. ore pudor 28, 565. Phlegethon 49, 72. calent ſtraviſſe 38, 29. caleret ira 5, 118. caluiſſet libido 18, 102. caluiſſe vota 28, 334. calens de ſtrage 7, 26. calentes pugnas 48, 49.
caligine volvi 3, 12. mergi 18, 492. *greſſus* figunt 20, 525. ſenſus hebetat 22, 133. longa paſci 35, 193. membra colorantur 36, 90.
caligantes thalamos 33, 2. coronæ 36, 247. caligantia Pangæa, 3, 336. caligantibus armis 1, 27.
Callæcia riſit floribus 29, 71.
calliditas nocitura 29, 233. additur armis 45, 29.
callidus affatu 5, 368. callida voti 35, 11.
Calliope poſce 17, 287. mea dic 29, 1.
Calliopea ornabat nurum 40, 20.
calle reperto 26, 282.
calor expleri nequit 3, 187. quid obſiſtit forti? 8, 34. novus 10, 3. uret 11, 22. male feſtinatus 28, 224. infundit fœdera 48, 40. quo ire vetat 49, 34. calorem mentis 5, 287. arcanum 21, 57. calore nimio munita 15, 146. venas compeſcit 47, 34. calores horrificos 22, 23.
Calydon vidit 29, 172.
Calypſo contemta 29, 24.
Camerina pigra 35, 59.
Camillus oſtendat 8, 408. *pueros* reddidit 15, 274. iratus & exſul 20, 598. Camillo detulerim faſces 20, 54. uni æquande 26, 430. Camillum alium 22, 399. Camillos prætulerim 1, 149. ſervatores 18, 439.
caminis Cyclopum 36, 117.
Camœnis Latiis 29, 15
Campana culta 15, 110.
campus furori expoſitus 5, 47. ingeniis patuit 17, 262. Martius 18, 438. hic omnia vindicat 26, 572. ſollennis 28, 5. campi vicini 5, 63. tempeſtate cruenta 7, 75. Aethiopum 18, 178. ſævi 18, 272. latebant 21, 172. more 26, 181. ſuffragia 28, 10. Pollentini 28, 128. effoſſi fundamina 35, 164. ſqualentis 35, 339. doriſa 49, 54. campo æquatur 15, 386. aperto 26, 139. campo male tentato 28, 247. recumbunt 36, 380. in campum ſe fundit *aper* 10, 56. campum ſolio præponere 20, 457. repetebat 21, 110. patulum 28, 515. campos per Aonios 4, 3. Biſtonios 8, 54. horrere ſitu 36, 37. in veſtitos æterno gramine 36, 231. rimatur 36, 441. campis ſanguineis 15, 361. ardentibus 26, 45. patulis 33, 219. 37, 72.
Cancri brachia 22, 460. *calentis* 47, 9.
candent argentea ſæcula 22, 448. canduit ira 22, 82. cuſpis 28, 346. *canduerint* viſcera felle 17, 226. *candenti* barathro 26, 345. candentibus equis 22, 369.
candeſcet pruinis 41, 15.
candidus exercitus 10, 295. candida curia 18, 308.
candor æſtivus 1, 219. fatalis 8, 195. exceſſit pruinas 28, 476.
candor non abundat nimio ſanguine 10, 269. ſuperat nives ac lilia 31, 126. candoris electi 28, 370.
canuit ætas ſub galeis 26, 35.
canos prodeſſe ſeni 5, 67. pulvere ſordida 36, 177.
Canis flagrantior 47, 33.
canis Stygii ira 34, 34. canem obeſum lacte 18, 133. canes variæ formis 24, 297. graviori-bus aptæ morſibus, nare ſagaces *ib.* armarit Scylla 29, 21. canibus juga rimari 15, 357. ſcrutatur odorem 35, 148. reductis 36, 447.
canities *feſtina* venit 10, 325. animi 17, 19. ſerta refudit 18, 92. fœdabitur ævi 18, 477. cognita fulſit 26, 460. lucida Phorci 36, 11.

36, 11. per canitiem glacies durat 37, 24. in canitiem mutatis 3, 134. canitiem priſcam reſumunt 8, 506. *ligat* Glaucus 10, 158. *prodit* 15, 25. raram 19, 25. inclinat 22, 443. ſeveram ante pedes fudere 33, 50. ſanctam 50, 30.
Cannæ geminaſſent Trebiam 26, 387. poſt Cannas 24, 145.
Cannenſibus damnis 15, 79.
canit, ſe vate 18, 313. fama 21, 312. ore ſublimi 26, 124. canunt rura 2, 12. triumphum 3, 54. ſigna 3, 348. præſagia noctes 15, 355. Delphi 18, 328. canat fiſtula 24, 283. canant molle fauſtumque 10, 196. debita vota 40, 62. canebat augurium 20, 288. *fama* 20, 463. cecini faſces 25, 5. cecinit triumphos 21, 4. ſic longæva Themis 33, 217. cecinere tubæ 1, 198. *auſpicium* 29, 81. fores præſagium 35, 7. cecinisſe deos 20, 47. canendo peremi 3, 156. canens te voce ſua 7, 134. canenti favere 23, 13. canentes lene ceraſtas 35, 345. canitur fabula ſeu verum 14, 231. Celerina 31, 24.
canoris plauſibus 1, 175.
Cantaber Oceanus 29, 74.
cantatur Agave 20, 364. cantata piacula 28, 330.
cantus avium 3, 214. lyræ 7, 62. probet 10, 63. Orpheos 17, 252. feſtivos ſopierat 21, 3. tenaces Sirenum 29, 23. inſoliti 35, 329. cantu eripere jubar 3, 146. paſtorali 21, 182. citharæ 22, 141. fremente permulcent 31, 106. audaci prodere 33, 3. tenero mulcens domum 33, 244. Mygdonio 35, 268. ſupplice 44, 46. cantibus ſopitis 34, 1.
cani ævi 24, 106. *cano* pulvere 33, 185. canæ nives 1, 270.
Capaneia conjux 29, 151.
capax officii 18, 79.
capillo legem reddit 31, 100. capillum ſtruxerat in orbem 20, 185. capillis virgineis 10, 285. capillos nitidos comere 29, 222. turbata 31, 28.
capit natura 5, 156. menſura 24, 44. viſus ſpatium 24, 133. certamina 39, 36. ſedes 98, 7. *caperet* deos 9, 2. capior fraudibus ipſe meis 28, 307. capitur non cælo, non æquoris unda 95, 15. capi profuit 8, 116. ultro ſe voluere 24, 342. captus armis & vi 28, 382.
Capitolia alta 8, 318. conſcenderet 24, 32.
Cappadocum ſub valle 73, 4. *femine* 29, 192. Argæus 20, 114. paſcua 5, 31. matres 18, 246.
capris trucibus 45, 36.
Capreæ ſenis infandi 20, 61. *Caprearum* rupes 8, 314.
captiva ducor 35, 264. *captivo* vultu 21, 213. captivum redde meum 15, 340. captivæ leges 5, 85.
captant plauſus 28, 606. captatur ſermo 22, 164.
capulo acclinis eburno 26, 487. capulis radiantibus 22, 91.
caput æquævum 1, 220. unum petitur 5, 151. prodigiale 5, 434. diſtinguit acu 10, 284. inſuperabile rerum 15, 459. hæſit in ungue 15, 471. revoluta 20, 315. rotatum 20, 525. Syriæ 20, 571. erexit flammis 21, 184. in proprium 23, 2. ſublime extulit 28, 160. umbravere rami 28, 164. ſublime 33, 81. Pachyni 33, 146. altum erexiſſe 36, 42. hoc vidiſſe 47, 13. trans caput jaculatur tædas 28, 329. capitis in arce 8, 235. capiti membra reponit 24, 129. ſuperſtes truncus 26, 300. capita inviolata tollebant 36, 370.
Caralis tenditur in longum 15, 521.
carbaſeos ſinus 20, 183.
carbaſus cuſtos Romani ævi 26, 232. carbaſa Punica 15, 59. veſtra ſequatur imperium 15, 464. mirantur 24, 369.
carcer tenebroſus 3, 57. repletus ſqualore 18, 178. Romanus 21, 240. carceris tenebroſo obtecta receſſu 36, 83. carcere ſubiturus pœnam 28, 381. revulſo 33, 44. cognato 57, 1. carceribus laxantur 35, 184.
cardine ſub quo te quæram? 36, 428. neglecto 36, 147. verſo 35, 6. 33, 268. *gemino* 29, 44. immoto

immoto 28, 637. ſub illo 28, 96. ſub occiduo Solis 5, 274. de alio Phœbi 18, 397. pro gemino 20, 602. revoluto 22, 475. ab *utroque* 24, 16. ſummo feruntur 28, 21.
caret eventu 26, 72. caruiſſe complexu 36, 112.
carina laſſa tunditur 3, 276. cæca trahitur 3, 277. *orbis* 18, 426. nunc recta, nunc obliquante 21, 289. tranſvecta 29, 22. carinæ trepidæ 3, 275. rector 8, 419. *aptanda* (ſilva) 36, 369. carinam incolumem 26, 5. carinas rupturus 10, 162. ingentes vexi 15, 42. permitte turbinibus 15, 502. texunt 21, 314. multas populata 28, 135. alligat 36, 257. carinis junctis 5, 60. luctatis 15, 516. urbem vexit 17, 151. domitis 29, 183. nota Pharos 39, 56. huc delatis 100, 5.
Carmani texere diem 18, 354.
carmen connubiale intendere thalamis 8, 650. in vnum advolvere 21, 10. amat 23, 6. erat Enceladus 27, 17. reverentia poſcit 30, 7. hoc pro ture damus 39, 42. mihi erit Alcides 101, 10. mecum luctare 101, 20. carminis actu 29, 19. carmine audito ducti 2, 13. digna gerit 23, 6. feſto 24, 21. vincturo mentes 26, 21. fatidico 26, 231. dignus 26, 590. audito 36, 258. cum carmine remos egit 35, 360. ad carmina tendunt criſtas 33, 14. in *carmina* vernant rupes 3, 152. concitat undas 17, 318. carmina vetat 4, 4. moverunt 7, 118. diſplicuere 9, 11. Sibyllæ immota ſtant 15, 30. Cumanæ vatis 18, 11. texentem 20, 458. fingunt 21, 46. ferre 27, 14. Chaldæa 28, 348. vatum 28, 470. veterum vatum 29, 146. per thalamum 30, 1. nunquam dilecta relinques? 31, 45. ſtridula modulatur 33, 203. fundis 41, 4. jejunas ſolantia fauces 43, 5. nulla fuiſſe domi *ib.* nidum pennis confiſa relinquunt *ib.* lædam 74, 6. ſitientes rupes 34, 19. dictet 49, 4. culpas 79, 1. loquor 81, 4. carminibus luſtraverat aras 40, 25.
carnifices epulas 15, 178.
Carpathii Triton 10, 137.
carpit ſigna doloris 33, 123. carperet oſcula 21, 120. carpe iter 84, 2. carpens alimenta vaporis 44, 16. carpentes vellera Seres 1, 180. carpi pollice 35, 86.
Carras poſt domitas 31, 74.
Carthago *ter victa* ruit 15, 87. Carthaginis arces 18, 334. 21, 343. Carthagine cum tumida 15, 77. media 15, 190. antiqua 15, 518. famula 21, 383. gemina victa 23, 15.
carior omni luce 26, 308.
caſa anguſta 3, 203. caſæ luſtratæ 8, 416. Alpinæ 26, 363. unius fæcula 52, 4. caſas agnoſcit 22, 196.
caſiæ matura ſeges 10, 94.
Caſpia tigris 36, 105. clauſtra 5, 28. vada 7, 71. *colla* 8, 607.
caſſis ſidereis hirſuta jubis 3, 352. pro caſſide gerunt 21, 262. in caſſide radiant vultus 1, 118. caſſide fulminea 7, 194. major 8, 524. laxata 15, 24. fulva 35, 21.
Caſtaliæ undæ 28, 27. Caſtalio de gurgite 81, 1. Caſtalios latices 4, 7. 101, 4.
caſtor niteat 92, 2.
Caſtor equum cingere vellet 71, 6. Caſtora odiſſet 3, 108. *dare* 11, 6. pro Caſtore 1, 244. Caſtore contemto 8, 556.
caſtoreum dicere nequeo 92, 2.
caſtra victricia 1, 137. bonis ſervandis 3, 267. paterent ſoli 5, 73. utraque movens 5, 104. fulgida 7, 12. loco ponenda ſalubri 8, 324. laborant 8, 502. ſuccumbere fas ſit 10, 194. ſui rectoris adit 18, 377. ſopita Lyæo 20, 436. lituos ſequuntur 21, 169. barbara ſecutas 26, 236. poſcentia pugnam 26, 559. ad Graja 28, 474. ad pallentia vocat 33, 41. cerea movent 35, 126. in caſtra reducat 24, 214. caſtrorum comes 28, 600. cibo 29, 61. caſtris ordine poſitis 45, 22. reſtituit 28, 98. patriis

triis 28, 9. profugis præcingere Ararin 26, 297. exuerit 26, 158. in veterum 24, 72. omnibus 23, 11. relictis 22, 406. totis non constitit alea 21, 365. invisis 3, 322. in mediis 8, 10. hærere 8, 369. impendere noctes 15, 450. continuis 16, 5. positis 18, 443. commoda eligitur regio 20, 417. aderat 21, 116. conjugis 40, 50.
castrat avaritiam 18, 193. castrandus rapitur 18, 45.
casta petas 22, 107. domus 31, 92. castæ noctis 29, 221. casti vulnere 18, 468. casto flumine 24, 260. ferro 29, 153. castum ferrum 18, 446. *castos* penates 17, 125.
casus meritis obsistere nullos 8, 409. meos exhorret 15, 38. in omnes æqualem animum 15, 319. relegunt 17, 83. supremos 20, 289. futuros 22, 291. communes subeuntia 26, 311. scitamur heriles 36, 248. quocunque jubebit 36, 433. vomeris egit opus 49, 26. casum adscribere meritis 49, 81. casu incerto fluerent mortalia 3, 3. alio prosternite 15, 122. fertur 20, 424. præcipiti 26, 115. interprete 26, 556. nullo deterrita 28, 93. extremo 28, 206. nullo turbata 36, 136. casibus permitto orbem 5, 216. cunctis immota 17, 5. dubiis occurrunt 20, 495. iniquis licuisset 21, 367.
cataphracti 5, 356. *equi* 5, 361. 28, 569.
cataста, quid? 18, 35.
catenæ *laturæ* prospera 8, 117. subitæ collo sonuere 15, 366. motæ 36, 110. catenis gravibus religata 3, 377. Stygiis innexa 7, 185. ferratis innectunt 22, 374. sævis vincta 36, 83. catenas *famulas* imponere 5, 386. arripiat 11, 29. crepant hosti 20, 434. Saturni laxabo 33, 114.
catenato Rheno 24, 25.
caterva sacra convenit 2, 16. catervæ nudæ 10, 171. doctæ 16, 1. regum 26, 109. populatrices 36, 167. catervas hominum innumeras 1, 44. Geticas 3, 317. peditum 21, 102. assuetas Marti domando 101, 83. catervis Geticis 5, 36. partitis 28, 632.
Cato Eutropium passure 18, 459. *catonis* adversa 8, 411. *Catones* cuperent servire 17, 165. rigidos 22, 382.
Cattos domant 26, 420.
catuli vestigia 45, 8. catulos jejunos 26, 324.
Caucaseo de vertice 39, 7. 44, 32. Caucasiis rupibus 8, 108. jugis 26, 59. Caucasias pruinas 18, 247. per valles 20, 152.
Caucasus letali gramine pollens 3, 152. suas movit formidine silvas 7, 20. hostes mittit 20, 574. Caucasi nivalis 11, 31.
Cauco non indignante 21, 225. *Caucis* leges dabat 18, 379.
caudæ parvæ moderamine 20, 427. caudam vorat 22, 429. retorquens 24, 357.
caveis resonantibus 20, 404.
cavet generi 18, 188. cave a Stilichone 26, 512. *cavetur* meta 27, 6.
caveæ texuntur 24, 325.
cavernæ Siculæ 35, 173. cavernis ignifluis 7, 196. Aeoliis 26, 224. *fecundis* 24, 288. his defende 36, 106. cavernas infernas 20, 25. *vis* glomerat 33, 169. perforat 49, 13. texit 36, 394.
caupo famosus honorum 18, 198.
causa viæ 1, 129. una facit sodales 5, 319. justior 8, 390. *brevis* 8, 510. vinci, non robore 15, 431. latebat 20, 531. lætitiæ 22, 144. patris 28, 119. agendi fui 28, 440. latet 35, 154. furoris 36, 283. quæ tibi relicta? 41, 10. quæ iubet 48, 3. causæ via 3, 15. meliori pervia 8, 110. ignarus 17, 227. prospice 18, 485. parvæ 20, 154. privatæ 21, 299. femina 29, 35. propriæ 36, 64. quicquid erit 49, 79. causam fato tribuisse 18, 55. daret armis 22, 85. causis fallacibus instat 3, 238. *meantem* defectum 17, 129. verecundis 22, 222. ex aliis 26, 95. nullis 26, 242. causas lætitiæ 10, 186. 31, 50. similes 47, 24.

cautes

cautes ſonoræ 40, 5. rigidæ liqueſcant 49, 21. cautibus domitis 26, 182. illidi 33, 255.
cautus ad fraudes reſtiteris 21, 291. cautum dabant exempla 8, 77. cautior labor 50, 18.
Cecropiæ *ſenectæ* ſecreta 17, 67. Cecropium templum 33, 11. Cecropias matres 5, 191.
cedunt æquora 29, 124. nec patruo 35, 207. cedant ſuperata ſibi elementa 49, 77. cedebat retro fuga 3, 268. quæ mihi non parens? 36, 414. ceſſi ad montes 28, 285. ceſſit potentia 3, 358. mœror pudori 36, 193. ceſſerit natura meis obſequiis 26, 525. ceſſiſſent lumina ſomno 29, 91. cedent tuis regnis 35, 297. cedere minori 29, 198. cedentes ſpatiis 21, 48. cedentibus cunctis 29, 209. ceſſura ſibi cuncta pollicitus 26, 80. non pruinis membra 36, 89.
cedros enodes 36, 360.
Celænas memores 20, 258.
Celænæos furores 18, 278.
Celæno jejuna 20, 378.
celebres ludos 24, 199. celebrat connubium 48, 27. celebret jejunia 95, 21. celebrant ora figuris 22, 175. *celebrate* tribunal 18, 472. celebrare diem 40, 51. celebrabitur dies undis 1, 261.
celer effecit 26, 151. celere letum 3, 234. celeres pedibus 24, 299.
Celerina canitur 31, 23.
Celerini robore 31, 72.
celat nil verbis 28, 592. celet levius depoſitum 36, 119.
celſa tenent 28, 20. ditione 44, 88. celſi juvenci 7, 82. celſam principe patruo 29, 39. celſior exſurgit pluviis 17, 209. vertice 26, 77. cunctis 26, 430.
cenſes quid tenendum 8, 196. cenſet primus 21, 90. cenſeret bella 21, 327. cenſeri laude virorum 29, 67.
cenſore intento 25, 13.
cenſu addicto 17, 231.
Centauri negant 9, 13.
centeno motu 33, 47. centenis vocibus reſonent ora 1, 55.
centum per pectora ruat Phœbus 1, 56. vias nocendi 20, 175. lacertis 36, 188.
centumgemini Aegæonis 36, 345.
Cepheus ſenior micat 26, 245.
Cephiſſus purior ibat 2, 10. *luget* 35, 136.
cera texebat avenas 31, 35. *ceræ* falſæ 10, 27. ceris vacuis 28, 264.
ceraſtæ finxerunt ora 3, 96. ceraſtas attollat 15, 151. ſocios 35, 346.
Ceraunia percuſſa fluctu 5, 221. *nullis* ſuccincta nimbis 21, 174. *ignea* 29, 78.
Cerberus latratu urget 5, 457.
cerebrum in ſupremum 18, 53. fudiſſet 37, 88.
Ceres vitanda 3, 327. colitur 18, 325. Maſſyla 22, 394. rara 26, 350. tentat clipeum ſumere 26, 466. *flava* 33, 138. viſa 33, 207. nota 36, 105. ſuſpenſa hæret 36, 260. non tardata 36, 357. falce laboret 40, 41. Cereris prolem 33, 219. tecta 33, 235. proles 35, 36. de ſtirpe 36, 329. Cereri favet 20, 270. proferte nepotes 35, 372. prodere raptorem 36, 55. Hennææ 33, 122. par pietas 36, 173. Cererem quid narrem 33, 107. diſcurrere 36, 48. terrebant 36, 67.
Ceres & Cybele, telluris ſymbola 33, 178.
cerea caſtra 35, 125.
cernit ſingula 10, 108. ab æthere 28, 102. *cernimus* omnes 21, 90. cernere bis nulli licuit 37, 106. cernens per ſingula 28, 565. cernuntur delubra moveri 33, 7.
certamen *ſublime* 3, 297. certamine exacto 1, 113. tumeant 22, 95. duro cecidit 28, 311. poſito 29, 204. certamina non uni credidimus pugnæ 21, 364. veterum 26, 104. per tot ducta 26, 492. laudis 28, 491. Boreæ 39, 36.
certat ſecum amentia 18, 237. certant pro virgine 33, 133. obſequiis 72, 11. certarent laurus 24, 16. certavit pietate 28, 99. certavere ſenes pueris 7, 128. feræ 40, 3. certare de jure ſecundo 1, 21. *pudet* 18, 501. titulis 29, 33. procos juberent 29, 163. certantes ſexus 1, 201.

certantia viſcera pœnis 37, 26. certatura Lyæo colla 38, 562. certatur pro pignore tanto 8, 131.
certus imperii 5, 346. telluris 17, 114. error 17, 128. certa manu 8, 61. imagine 22, 217. cuſpide 23, 9. certæ minæ 20, 2. cogere 22, 225. certo mucrone 18, 47. certis venatibus 1, 187. certos dolores 36, 299. certior Parthis ſagittas tendere 11, 2. certius patre loquar 76, 2.
cervam non eripuere pedes 34, 42.
cervicem jactare & inflectere ſuperbiæ eſt 5, 345.
cervix alta 3, 53. hæc ſola cadet 5, 166. tertia mucrone rotetur 15, 465. Typhœïa 36, 183. redimita jacebat 36, 246. cervicem clipeo fultus 26, 356. *cervice magna* triumphat 5, 294. humili 8, 445. *alta* 10, 84. 26, 628. turbata 10, 291. æquali ſubis 21, 143. inſedit 24, 351. dejecta 28, 180. rebelli 33, 155. Herculea 34, 47. preſſa 35, 159. nobiliore juvenci 39, 30. concuſſa 44, 56. fultos 50, 5. cervices niveas 29, 120. cervicibus impoſiti enſes 5, 16. juvenum 8, 584. *preſſis* 21, 214.
cervi jugales 24, 286. non timuere 34, 28. cervo fugacior 20, 440. cervos ferit 22, 353. in vincula cogit 24, 315.
ceſpes gramineus 11, 114. ceſpite vicino 36, 371.
ceſſant armati 20, 138. pulverulenta viæ 41, 8. flumina 47, 28. non ceſſem tolerare vapores 1, 131. ceſſent ſidera 101, 124. ne ceſſa juvenis 14, 5. ceſſare nefas 31, 95. ceſſante juvenco 33, 197. ceſſantibus Delphis 28, 26. ceſſabitur hora nulla 36, 317.
ceſton ſpirantem numine blando 10, 124.
ceſtroſphendonæ deſcriptio 10, 206.
cete profiliunt 24, 360.
Cei vatis 42, 9.
Chalcedona adverſam cerni 8, 177. movit 20, 27. contexit nidor 20, 451.
Chalcedonias arenas 5, 55.
Chaldæa gens 3, 148. carmina 28, 348. Chaldæi ſenes 8, 147. reges 99, 3. Chaldæo ritu 21, 61.
chalybs operit formatque colores 5, 357. flammis mollitus & arte 26, 543. nectit clauſtra 33, 238. cognoſcit amores 47, 43. *chalybem* indutos equites 28, 569.
Chaonas ſubegit 26, 135.
Chaoniæ quercus 7, 118. *Chaonio* victu 36, 47.
Chaos noſtrum 5, 525. *aſtra* miſcebit Averno 15, 383. Clementia ſolvit 22, 9. dotale 33, 28. durum flexura 35, 13. in verendum 35, 196.
chartæ exiguæ 19, 19.
Charybdis armarit ſtagna 29, 20. Charybdin avidam 100, 2.
Chelæ reparant diſpendia noctis 17, 120.
chelys noſtra ſonat 6, 18. plectro pulſanda 17, 313. Parnaſſia 28, 123. chelyn Biſtoniam 34, 8.
Cheruſci ingentes 8, 452. Cheruſcos immanſuetos 26, 420.
Chimæræ flamma 3, 296.
Chimæræa de gente 101, 76.
Chiron præberet pocula 9, 5.
chlamys *effluit* 8, 208. chlamydes Sidonias 22, 88. vento rejectæ 50, 15. texebat 72, 8.
chordas leves impellis 101, 17.
choreis te inſere noſtris 10, 337. ſtrepat 12, 11. exſultaſſe 21, 84. prata pulſent 22, 381. miſtæ lyræ 31, 22. indulges 36, 102. choreas cantatrices 15, 348. famulas exercet 29, 143.
chorus eſt in cælo 22, 421. chori conticuere 33, 208. circumfuſi corona 27, 16. ſtrepuere 1, 175. in ſpeciem 17, 325. *choro* nec dum commiſſa Agave 20, 364. ſancto me cingeret 40, 52. læto te conjunge 101, 3. chorum æqualem 35, 230. choris permiſſis 4, 2. aſſuetum 5, 34. quatitur mare 10, 154. læta 19, 63. vacat 20, 584. Romanis 25, 2. redde Nymphas 28, 159. fiſtula reſponſura 31, 99. ſacris obſtrepitant 35, 355. choros transferret 8, 406. molles duxit in antra 9, 10. igne *exactos* 9, 16. tales audire 15, 188. *impulerit* 17, 102. junxere 22, 101. inter

& vina 26, 368. doctos exſere 28, 491. *amatos* 28, 622. placidos ducis in orbe 34, 52. aſpernata 35, 149. veſtros petebat 36, 225. ducit flamma 48, 28.
Chriſtus permutat lymphas 99, 5. firmat fidem 99, 13. Chriſti veſtem 99, 15. Chriſto inclamante 99, 11. Chriſte potens rerum 95. 1.
Chryſippe, receſſu tuo 17, 89.
Chryſogonis datur 18, 440.
Chunus feriat 20, 338. Chunorum feritas 21, 110.
cibo caſtrorum 29, 61. crudus 15, 445. cibis *inventis* utere 8, 342. tetris 28, 241. æra veſtita 46, 12. cibos quærit inanes 3, 206. diurnos præbere 15, 72. trans regna quæſitos 20, 332. raptos in armis delibaſſe 26, 351. allatura ales 36, 143.
cicatrix mox eruptura 20, 15. vulnus tectura 22, 205. numeroſa 26, 482.
Cicerona tonas 40, 4.
ciet amnes 28, 195. nomina 28, 256. juvencos 36, 169. cient pennas 5, 462. nomen 20, 515. ciebo Tartara 33, 113.
Cilix ſe defendit 5, 33. Cilices veniunt in mercem 18, 220. per Cilicas deſcendere 20, 468.
Cimber exit paludibus 8, 452. Cimbri catenati 26, 293. Cimbros peremtos 26, 645.
Cimbrica Tethys 26, 335. *tempeſtas* 26, 641.
Cimmerii ponti 21, 129. Cimmerias paludes 18, 249.
cinctus micantes ſtamine 1, 178. Gabinos 7, 3. Quirinales 18, 28. *nepotum* 20, 140. mirare ac ſuſcipe 22, 331. Amazonios ſolvis 34, 37. placidos 72, 5. cinctum gravatos artus 18, 301. cinctu gemmato 28, 561. gemino criſpatur 35, 33.
cingis luſtra 24, 303. cingas jugorum 24, 200. cingit te ignibus ætas 10, 327. *ſinus* 20, 447. ſora falcibus 28, 645. honos ora 44, 18. cingunt præſidiis 22, 209. arva trabes 28, 619. cinxere faſces Hypanin 28, 337. agmine reginam 35, 322. cinxerat bellum dolis 21, 276. cinge zona 70, 4. cingere equum 71, 6. cingor milite 5, 13. cingeris exuviis 29, 46. cingitur excubiis 28, 44. cingimur facibus 3, 49. *cinguntur* in uſus diverſos 22, 102. auxilio 37, 43. *cingatur* claro Senatu Roma 1, 19. cingebar procerum ſtudiis 36, 412. cingebare comas diademate 28, 66. *cingi* Armenio pro limite 20, 367. cincta ſinus 36, 377. cinctam nimbis 36, 1.
cingulum ſolveret 11, 37. cingula rapta Gelonis 7, 27. ferebat 10, 166. *prima* 20, 321. *baccis* aſpera 22, 88. veſtem pendere vetant 24, 247. comit manu 28, 525. Parthica 35, 94. vinctura ſinus *ib.* non *proſpera* eripe 39, 51. per cingula ſplendet 48, 12.
per cinerem præbetur origo 44, 103. cineres excutiat 8, 471. Mygdonii 20, 1. patrios 22, 415. victuri 44, 67. per Pauli 77, 1.
Cinna pius 3, 255.
cinnama Panchaïa 10, 95. redolent 22, 420. rara 40, 16.
Cinyphiis ariſtis 18, 405. *Cinyphias* oras 15, 9.
Cinyps vagus 21, 251.
Circæis herbis 22, 134. 26, 441.
Circe callida 3, 153. armarit pocula 29, 21.
circuit Pontus cetera 5, 349. lupanar 18, 97. colla monili 28, 528. ambitus 49, 49.
circuitu ſociare *ſuprema* 5, 373.
circulus Auſtri 8, 428. *Lunæ* 15, 223. lacteus 28, 175.
circumdedit inſidiis, arte 28, 300.
circumflexa ſecula 28, 391.
circumfluit ignis frontem 22, 328.
circumfluus æquore lucus 44, 1. *circumflua* mens luxu 1, 40. genitrix gemmis 8, 139. Meroë Nilo 10, 223. Delos ponto 35, 35.
circumfuſa polo 1, 128. juventas 15, 425
circumlinit auro 22, 137.
circumſonat buxus cantu 35, 268.

circumſtipata ducibus curia 28, 595.
circumſtetit tempeſtas 26, 111.
circumtonat montem 3, 272. concha æquor 10, 132.
circumvallata ſenatu Bellona 8, 11.
circi jurgia 20, 357. gradibus 28, 613. circum illuſtret 17, 284. *intres* 24, 198.
Cirrhæa templa 37, 35. Cirrhæo jugo 2, 2. Cirrhæe ludis 101, 16. Cirrhæas artes 34, 23.
citharæ cantu 22, 141. ſordent 31, 48. tacentis opem 34, 6. citharas imploret 15, 448.
citavi Hecaten 3, 154. citaſſet gradum 28, 510. *citatum* præda 11, 11. citatis vento 24, 335. equis 26, 588. citatas vento favillas 20, 472.
civica poterit reddi 24, 75. quercus 29, 182.
civilis diſſenſus 28, 395. civili ſtrage 28, 118. tuba 33, 65. civile nefas 5, 389. civilibus armis 22, 85. odiis 26, 565.
civis dignare forum 28, 422. *in civem* rubuere genæ 8, 617. civem oblitus 8, 111. præponere patri 18, 442. agat 22, 168. caſurum 24, 74. te meruiſſet 24, 181. gereret 28, 59. hunc veniſſe 28, 559. cives errantes 15, 200. cum mœnibus offert 15, 266. vocavit, quos domuit 24, 152. deſpicit 24, 218. in miſeros 39, 55. civibus doctis 8, 583.
clades mille 15, 88. recens exit 18, 412. metuenda 20, 305. repetita 26, 284. renarrant 26, 621. te nulla rapit 44, 108. cladis non exſpectato reſpectu 36, 149. cladi propior ſteterat 36, 249. cladem diviſit in orbem 5, 25. ad propriam 19, 38. hanc dederit 36, 197. clade accepta 20, 500. gemina 26, 129. Latii audita 26, 364. tanta 26, 602. ingenti 50, 48. cladibus multis 8, 456. tot conſtitit omen 20, 36. ſatiare nocentum 28, 276.
clamabat talia regi 33, 54.
clamor ſequitur orantem 3, 116. ingens concilii 20, 403. repens tollitur 26, 460. varius 31, 21. clamore *auſpice* 8, 611. fremens vano 28, 254.
clangore ingenti 15, 475. avium 26, 444. blando 44, 45.
clareſcit litus 36, 445. clareſcunt nubila 1, 102. Alpes 10, 185. *claruit* Aſcanio ventura poteſtas 8, 193. ſemita greſſu divino 33, 229. clareſcere plauſu vulgi 17, 3.
Clarios lares 33, 136.
claris theatris 17, 280.
claſſica non fremerent 3, 218. civilia 5, 118. Arctoa 8, 25. intulimus 21, 189. Martis Eoi 24, 35. *excierant* vigiles 28, 454. poſt victricia 29, 219. tremuit 52, 7. in *claſſica* robur referens 26, 313. ad claſſica veniunt venti 7, 98.
claſſica turba 24, 357.
claſſis in altum provehitur 15, 504. cælata metallo 28, 376. claſſem paternam 10, 178. ſolveret 15, 484. claſſe ſocia 15, 373. ſuſpenſa 15, 526. claſſes ſervaturas Corinthum 8, 463. Eoas obruit 17, 151. Rhodano invectæ 18, 404. diſponere 21, 307. quæ fruges vel bella ferant *ib.* claſſibus iret per ſcopulos 5, 122. æſtivis 15, 54.
clathris ducendæ feræ 24, 272.
claudicat verſus 79, 3.
Claudia ducens Cybellen 29, 18. ſit felix 29, 28.
Claudia gens 18, 456.
claudat jubar 101, 126. claudunt æquor 22, 211. clauſit Hebri aquis 28, 108. animam 101, 137. clauſerat viam 28, 456. *claditur* concentus 28, 630. æquor terris 85, 5. clauſa feruntur 24, 322. ſibi cuncta putat 28, 145. clauſi formidine 26, 44. clauſum laqueis 26, 475. clauſos montes *reliquit* 8, 103.
clauſtra duriſſima 1, 106. Caſpia 5, 28. patuerunt 7, 97. neglecta remoliri 18, 195. Taurorum 18, 249. anni pandentem 22, 268. freti 26, 1. Lechæi patuerunt 26, 190. immenſa chalybs nectit 33, 238. in clauſtra procellæ redeunt 33, 75. clauſtris con-

continuit 8, 231. thalami 20, 553. triſtibus ſolutæ leges 26, 37. his evade 26, 500. perpetuis 28, 637.
clavi flexu 21, 288. clavo parere 18, 425. clavum torquere 17, 46. intorquet 24, 363. regendum ſibi vindicat 29, 202.
Cleantheæ turbæ 17, 88.
clemens ratibus 15, 511. Marce 28, 340. *aditu*, pectore 28, 550. clementes aræ 3, 255. auras Veneris 7, 165. clementior aura 1, 272. orbi 36, 46.
clementia nova 3, 47. ſola deos æquat nobis 8, 277. *ſoror* noſtra 17, 166. gurgitis 17, 235. in ſimiles 18, 188. *cuſtos* mundi 22, 6. maxima natu Cælicolum 22, 8. prima Chaos ſolvit *ib.* fluxit 26, 95. violentior omnibus armis 28, 306.
Cleonæum leonem 3, 285.
cliens obvius 18, 257. clientem populum 17, 26. ignarum læſura 22, 48. dignaris 39, 34. clienti dejecto 7, 67. ſervire Romam 8, 360. cliente ſervato 40, 62. clientes fallit 3, 179. reges 15, 196. clientum agmina 5, 76. nullusne permanet? 28, 314.
Clio, i ſupplex 17, 290.
clipeatus Incedis 8, 523.
clipeus Titana laceſſit lumine 1, 94. porrectus in hoſtem 3, 265. nos protegat idem 20, 601. aureus ardeſcit 37, 78. clipei orbis 15, 211. *mendacis* 21, 105. ambra 22, 274. objice 35, 224. urbem 72, 1. clipeo coruſcanti 7, 29. teſte 15, 423. intonuit 20, 160. hoc munitus 22, 62. depoſito 22, 369. protegis 24, 175. cervicem fultus 26, 355. texerat urbem 28, 486. melior Mars 33, 134. clipeum defenſoremque dediſti 8, 433. *ſqualentem* 15, 24. ſumere 26, 465. ferret 35, 39. ingentem geſtare 36, 219. clipeis tectos 15, 435. defendite 26, 578. in latus alliſis 28, 627.
Clitumni undas 28, 506. Clitumne lavas 54, 3.
clivus molliter tumet 49, 12. clivis mollibus edita planities 35, 102.
Cloelia tranavit Tibrim 18, 447. rediens per undas Tibrinas 29, 17.
cochleis junctos homines 18, 356.
Cocles oppoſitus 8, 406. hoc meruit 18, 445. trajecit Tibrin 28, 487.
Cocytia æquora 5, 471.
Cocytos Phlegethonque 5, 467. reſedit 33, 87. Cocyti paſcua 33, 279. Cocyton undaſſe Lyæo 35, 353.
cœleſtis flamma 39, 38. cœleſte judicium 22, 208. jubar 33, 45. cœleſti bello 26, 71. cœleſtia bella 36, 314. cœleſtibus (*numinibus*) 36, 10. regnis 37, 1, telis 44, 79.
cœlicolæ celſa tenent 28, 20. cœlicolum regina 101, 38. in cœlicolas ferri 36, 262.
cœlum tuum 1, 130. ſævire videres 5, 178. commune 8, 191. ſignare corona 10, 272. altum poſſideat 24, 42. ſecutus 32, 11. inceſtare 35, 217. Titanes habent 36, 182. ſecurum 39, 10. tenebris condentia nubila 47, 2. cœli toros 48, 32. fragor 1, 211. geminum axem 5, 152. machina 7, 169. rigor æternus 8, 30. *margine* clauſit opes 8, 42. certa fides 15, 499. rotatu 17, 77. pudor 18, 9. per inania 18, 375. *primi* ſub limine 24, 287. flammea frena 28, 189. iter 28, 412. conſueti inclementia 28, 445. ad axes 34, 35. lumina 37, 123. vivida ſemina 101, 24. flamma 101, 123. *alieni* conſcia 47, 14. cœlo infecto 3, 301. cupido ſe credere diſtulit 7, 109. temperiem referret 26, 153. vocanti parere 26, 549. parem conventum 27, 26. prætulimus (*tellurem*) 33, 193. tinor apparet 35, 188. regnate 36, 328. canendus Hymenæus 36, 409. debita progenies 37, 54. freta 101, 47. relicto 48, 52. non capitur 95, 15.
cœnas producere 20, 84.
cœno tenaci 20, 443.
coëunt ad antra 2, 14. coëat cicatrix 20, 15. coiere ſuperbis viribus

viribus 53, 1. coëuntia numina 37, 51.
cœpi omnia 41, 15. *cœpit* ſervitium 18, 44. cœpiſtis qua finis erat 1, 67. cœpiſſe vetat reverentia 41, 7. vinci pudet 101, 28. *cœptis* faſcibus 17, 336.
cœpti magni 26, 478. cœptis omnibus excluſus 28, 238. his 101, 65.
coërces jurgia, calores 22, 25. coërcens gemma 1, 88.
cœrul. vid. *cærul.*
cœtus niveos pandite 1, 248. varius 3, 39. optatos renovant 25, 3. Patricii 28, 599. cœtum ſanctum 22, 299. cœtu non diſſona ſpecies 28, 6. cœtibus femineis exſtat 1, 199.
Coei ſpoliis 36, 347.
cogitat ales plurima 36, 143. ſternere Martem 37, 39.
cognatus accipiat 22, 235. amictus 83, 2. cognata potentia 39, 55. materies 87, 4. cædes, 3, 77. *poteſtas* 7, 14. cognatæ invidiæ 36, 200. cognato carcere 57, 1. *cognatum* viro metallum 5, 360. ſidus 44, 18. in cognatos procedit honos fixus 1, 13. cognatos gladios 21, 322. cognatas terras 33, 144.
cognomen priſcum 20, 243. cognominis miri 26, 555. *tui* anni 28, 13. cognomine magnes 48, 9. *cognomina* plena ducum ſumſit 31, 82.
cognoſcere viſu 33, 158. ſortem 36, 298. ſidera 76, 1. cognite Nilo 43, 3.
cogis concilium 24, 242. cogit fila 1, 182. ſe in planitiem 5, 125. cogunt fluvios 26, 334. *coge* illudere 33, 221. cogere cunctantem 22, 225. cogens in brachia pondus 101, 58. cogente nullo 44, 67. cogitur in nubem æther 26, 379. *coactum* corpus deſere 44, 53. coactas (*nulas*) ſpargit 51, 11.
cohors nunquam peritura 37, 53. alituum ſuſpenſa 44, 77. pennata 10, 204. peltata 11, 33. tota 19, 16. elapſa gaudent 35, 118. invaſere ſaltus 35, 124. cohortem Herculeam Joviamque 15, 418. ducunt 24, 296. cohortes pugnandi cupidas 5, 173. inter Barbaricas 7, 112. denſas 8, 87. *niveas* 8, 568. veteres 21, 306. neglectas 22, 148. Marte deſudant 26, 280. conveniunt 26, 404. ſuccinctæ 28, 380. Oceanum cinxere 31, 90.
Colchus tentoria fixerat 21, 155. Colchos petens 26, 3.
collidunt primordia 17, 82.
colligis concordiam 28, 605. colligit oras hiantes 5, 379. gentes 7, 69. in nodum ulnas 50, 17. colligite miracula 17, 280. collecta cibis terris lues 28, 241. collecti ſenatus 28, 74. *collectam* famam 17, 183. collectæ veſtes 35, 40. collectis monſtris 3, 40. collectas vidit 24, 261.
Collina pro turri 15, 86.
collis iniquus 8, 343. anguſtus 39, 36. collem flamina fracturum 15, 522. in collem creverat planities 35, 103. colle uno latent 18, 479. nullo ſe magis æſtimat poteſtas 28, 40. in uno conſidit 28, 239. alto minor 49, 11. colles ſolliciti 1, 50. voce reſultant 1, 175. tegeret vindemia 17, 180. lateant ſub palmite 40, 39. collibus notis 22, 196. Tuſcis 28, 185. auctis 28, 529. de tepidis 44, 42.
colloquio dearum vetito 36, 214. colloquiis lenire dolorem 5, 88.
collo inferius 8, 137. libero 11, 30. exuto 18, 137. tumido 73, 9. colla mollire ornatu 1, 86. denſatur gramine 1, 216. ardua 3, 94. *rorantia* 3, 246. *mollia* jactabat 5, 345. ſublata ſecundis gerit 5, 447. picta draconum 7, 139. ſubmittunt gladiis 8, 85. per colla fluebant comæ 8, 200. *Caſpia* 8, 607. non æquant pruinæ 10, 265. ferarum 17, 293. translata 18, 42. ſubjecta 18, 173. deſpecta levant 22, 128. barbara 22, 374. ſqualentia 26, 293. pruinis ſtant aſpera 26, 326. humida levant 28, 196. fera jugo præberet 28, 382. monili circuit 28, 527. cerratura Lyæo 28, 563. ſurgentia inter ſmaragdos *ib.* Iſtri proculeat 28, 648.

squamea levant 33, 13. attrita jugis *ib.* stridentia Gorgonos 35, 25. mutua innectite lacertis 35, 369. squamosa 101, 31. candida virginis 48, 12. dedere jugo 50, 40. libera pateant jugo 51, 6. superba spargit 70, 10. comantia 88, 2.
colis post fata 22, 53. colit hæc regna 44, 8. antra 47, 21. colunt fluvios 37, 43. colant annum 28, 658. colebat deserta 36, 289. colerent meritos 20, 212. coluerunt voces 17, 52. coli arva negarent 35, 181. hominum sitientibus aris 36, 282. honore divino 50, 2. culta per pinguia 29, 70. per Lydia 1, 53. Campana 15, 110.
colonus cupit 20, 205. coloni felices 49, 89. colono trabeato 8, 418. Zephyro 10, 61. cum proprio 21, 321. redeunte 22, 206. colonis parvis 15, 474. tellus redditur 35, 185. colonos veteres 15, 198. lugentia rura 101, 108.
color viridis cui proprius? 3, 387.
color invidiæ quis dabitur? 13, 11. *proprius* rerum 17, 106. vivus redit 26, 437. nec ineft unus 33, 252. cærulus ambit 44, 22. sparso ditescit in auro *ib.* coloris rari 28, 516. colorem Phœnices tribuere 8, 600. senii 15, 209. colores tremulos 5, 356. innumeros mutante 35, 98. colorum alternantes vices 45, 13. floribus 73, 11.
colorantur membra caligine 36, 90. coloratus Memnon 21, 265. colorato volatu 36, 3. coloratis ab Indis 20, 331. in alis 94, 1.
colubris mutatis 3, 134. pateant præda 36, 145.
columbæ serta tulere 40, 9. columbis invecta Venus 22, 354. columbas purpureas 31, 105.
columen Pieridum 101, 1.
columnæ niveæ 3, 162. columnas rupe cæsas 10, 89. in celsas surgunt electra 33, 243. columnis purpureis 5, 135. picturatis 10, 214. rutilis 22, 341. *vestitis* puppe 28, 48. accline templum 44, 90. monte revulsis *ib.*
colus *ambitiosa* 8, 594. leges nevit 33, 64. colos severas Parcarum 49, 87.
coma meliore diem sparge sol 1, 3. glauca 40, 40. comæ *(Jovis)* moturæ convexa 8, 201. ventis instabiles 11, 12. mutavere colorem 15, 210. mœstæ squalore 15, 408. intervalla 18, 115. rigidæ 20, 234. sine lege 24, 247. comam radiis redimita 20, 528. nexa foliis 22, 229. consurgere gemmis 29, 5. rubro radiare mari *ib.* posuere 36, 380. erexit formido 50, 11. sparsa 24, 303. concutiens 26, 487. resoluta 28, 154. substringit gemmis 28, 527. comarum gratus odor 10, 239. sanctarum 20, 282. *libertatem* 35, 149. serta 36, 126. comas securas explicuere 2, 8. nodavit 3, 119. velavit tuas regina 8, 166. futuras olim 10, 246. solitas galea *fulgere* 13, 1. gelidas 22, 473. barbaricas 26, 184. cingebare diademate 28, 66. innexus arundine 28, 378. indigesta 31, 28. incultas dispersa 33, 55. indociles errare projecerat auris 35, 31. laceras effusa 36, 177.
comantem galeam 72, 4. comantia colla 88, 2.
combibit vestis solem 8, 553.
comes ire patri æstuat 7, 81. fida 19, 42. ingrata 22, 162. mecum eat 24, 277. Serena 28, 93. indefessa 28, 600. hæc, hæc custos 36, 176. eat ad bellum 77, 4. patris 98, 27. comitem me pelle sodalis 39, 52. quercum pinus trahit 34, 22. duc tecum 8, 358. susceperat 28, 424. comites infensi 28, 315. se addunt 33, 229. gressum junxere sorores 35, 10. junxit 36, 209. comitum pharetratarum 24, 242.
cometes sanguineo dilabitur igne &c. 33, 231. in exiguum moriens vanescceret ignem 26, 248. *cometen* figat tristem 17, 112. nunquam cælo spectatum impune 26, 243. non tuto - non impune vident 33, 232. cometæ ferali crine rubentes 48, 4.
comitatus Amorum 10, 153.

comitatur ægeſtas 3, 36. euntem pallor & atra fames 28, 321. comitantur Romam 1, 79. Naïdes 35, 55. aves 44, 76. comitare hunc 24, 215. comitatus paucis erat 28, 461. comitata parentibus 21, 80.
commendo gaudia ſanguinis noſtri 33, 194. commendat urnam 1, 213. portum 26, 210. gaudia 33, 139. onus flammæ 44, 94. commendavere catenæ 8, 117.
per commercia trahitur 18, 58. *commercia* paſcit 22, 115. facis mundo 33, 91.
committeret ſe auſis 20, 548. commiſit alendum infantem 28, 583. alendam natam 33, 138. commiſerit orno fetus 36, 142. committere fratres odiis 18, 282. commiſſus monſtro 54, 9. commiſſa negare 22, 56. improba vitæ 35, 304.
commodat imperium 15, 283. uſum non vilem 31, 98.
commoda publica ſuadent 5, 203. ad publica 18, 264.
commoda tempora 3, 315.
commovet urnam 22, 364. *commota* ruit fera 5, 396. commotum virum 29, 137.
in commune jubes 8, 296. frui 20, 601. *communes* leges 22, 104. *communia* levius tangunt 36, 197. verba 81, 3.
comit veſtes & cingula manu 28, 525. comere capillos 29, 223. *comti* vultus 20, 337.
compage ſoluta 33, 115. dura 35, 171. Veſevi jugi fracta 36, 184.
compellat dictis 22, 453. prior ipſa ſilentem 31, 44. Zephyrum 35, 73. tali voce 36, 113.
compedis tardæ 19, 3. compede laxata 18, 28. ſuras ſignati 20, 342.
compeſcit venas calore 47, 35. compeſcuit arcum 35, 232. compeſce furentem 35, 271.
complectitur antrum ſerpens 22, 427. æther 24, 131. populos 28, 288. quidquid aër 35, 294. ambas 36, 381. late orbem 95, 13. complecti ſingula 21, 138. complexus ſol mundum flammigeris habenis 1, 1. complexa caput, 1, 220. patrem 28, 154. complexæ pectora 3, 37.
complet vagis ſermonibus aures gloria fuſa 1, 31. viros tempeſtate ſalubri 44, 98. *complere* biremes 15, 369. complentur ſedilia 3, 39. compleri juſſerit igne 3, 10. viſcera partu 95, 9.
complexu fovens 15, 229. caruiſſe 36, 112. complexibus ambit vivis 48, 35.
componit ſibi buſtum 44, 44. componite thalamum 10, 213. componere vultum 22, 36. cui non fas eſt Rheſum 28, 482. ſtellas 75, 1. componitur orbis 8, 299. compoſitis ſagittis 47, 23.
compreſſit Pœnum 26, 139. comprime motus 8, 266. habenas 35, 272. compreſſa matre 3, 287. compreſſo igne 36, 396.
comprobat cura ſenum 28, 557.
computat annum 52, 11.
conamine primo 26, 187. conamina contudit 8, 626. niſus regit 45, 35.
conatus juvere tuos 21, 106.
concava vincere ſaltu 7, 47.
concedit libens 24, 117. conceſſit quæcunque popoſci 22, 232. dono terras 24, 185. concede marito 31, 134. jacenti 39, 11. conceſſa viro fortuna 31, 81. conceſſo vixiſſe cupit 20, 205.
concelebrant Gelan 35, 59.
concentus poli 8, 68. ferreus clauditur 28, 630. concentu miſto 33, 205.
concha circumtonat æquor 10, 132. conchæ divitis 55, 2. conchas pretioſas 7, 210.
concidit ſpes 7, 92. vulnere 19, 19. crimen 21, 8. Hannibal 23, 21. memoranda 29, 156. concideram funditus armis 28, 284.
conciliat aures 25, 17. conciliant pacem 21, 59. *conciliare* decet 18, 284. conciliantibus animam labris 14, 23. conciliantur in unum 5, 466.
concilium deforme 3, 28. infame nocentum 5, 317. confeſſus 20, 325. cogis 24, 243. concilii clamor 20, 403.

concinuit Helicon 17, 272.
concire novas res 21, 244.
concipit in pectore 18, 360. aure ſonos 51, 8. concipiat deum 99, 2. concepit luna cervos 24, 288. *concepta* omina 28, 25. concepto fetu 44, 23. conceptum vertice meo 36, 59.
concitat axes 44, 61.
conclamat numina 36, 4.
concluſa ſubter pumice unda 49, 15.
concordia necte coronas 10, 203. *fratrum* plena redit 15, 4. vulgi 28, 604. duras jungit mentes 48, 41.
concordes vivite 31, 130.
concretus grandine pennas 33, 71. *concreta* radice 28, 77. gemma 57, 7. concreto metallo 1, 182.
concurrunt volucres 31, 105. cives 37, 50. concurrat in unum 3, 295. concurrere freti fauces 20, 29. telis paribus 39, 8.
concurſu rupis 26, 7.
concutit alas 3, 122. aura frondes 20, 452. horror præcordia 26, 372. Pelorum 33, 150. concutiat motus 48, 6. concuſſit fidera 36, 66. concutiens comam 26, 487.
conditio altera 8, 220. triſtis recedit 8, 616. conditionis maculam 18, 31. conditione qua vellet 28, 449.
conditor tertius urbis 20, 83. patriæ 39, 20. redeuntis ævi 95, 1.
condit ſolem 20, 239. ſoles 52, 13. condunt oblivia mentem 1, 166. veſtigia culmi 3, 187. conderet artus 8, 228. condidit ſe vetuſtas pectore 17, 92. condet lucem 40, 13. condere Barathri imo receſſu 3, 379. virus in alto 22, 35. condens lumina 101, 126. condentia nubila cælum tenebris 47, 2. condetur arena vili 3, 371. condita funera 3, 155. mœnia 10, 183.
condonat opes abſentum 22, 147.
confert Triviæ 29, 141. munera 72, 12. contulit dies vitam imperiumque 8, 153. aves 16, 16, non plus rebus 28, 204. vectigal 29, 64. contulimus fila penſis 22, 334. conferre piacula ſupplicio 5, 518. collata acies ſi fuiſſet 5, 186.
confeſſus ſecreta rubor 10, 9. *concilium* 20, 325. ſocerum 35, 230. crimina 39, 12. confeſſa palam coruſcos vultus 281, 359. confeſſæ plauſu dominam 29, 81. confeſſos hoſtes 28, 249.
conficis bellum 8, 634.
ne confidas virtute paterna 31, 133. confidere rebus elatis 5, 440. confiſa loci ingenio 33, 140. ſororem præſidio 36, 229. hac (*ſorte*) 46, 10.
confinia Libræ 3, 366. rupit Nereus 33, 142. geminæ vitæ 44, 70.
confirmat ituros dictis 15, 424. *confirmavere* triumphi juſtitiam 8, 98.
confligit gentibus 29, 229. *confligunt* lapſu 20, 26. magno tumultu 31, 113. confixerit armis 18, 411. confligere turres 35, 152. agmina 45, 27. confligitur magna ira 20, 358.
confluit poteſtas 20, 66. confluxit populus 21, 154. in parvos artus 95, 15.
confringas animum ovantem 22, 69.
confundit notas 17, 134. confundat turbæ proceres 10, 200. confundere cuncta luctus 5, 17. ſacra profanis 8, 239. nec confuſus honos 36, 9. confuſa rurſus natura 37, 61.
congeries vaſta metalli 5, 135. ſincera bonorum 17, 136. congeriem rudem 22, 10. patriam reponit 44, 93.
congeſta mens 33, 4.
congreſſus conſulibus 26, 157. congreſſum, profugum nunciat 15, 12.
congrua mundo judicat 21, 89.
coniferi apices 36, 398. coniferis ramis 33, 203.
conjectis ſcopulis 1, 106.
conjugium *tuum* 29, 190. quæ tale ſequatur 33, 120. Dianæ ſperat 37, 41. conjugii fidem 29, 28. tanti ſecura 31, 57. conjugio levavit tædas 7, 156. dignum gene-

generum 21, 73. conjugiis daret puellam 40, 54.
conjungit hunc mihi ætas 30, 5. conjunge te choro 101, 3. *conjungi* orbis cœperat 20, 546. conjunctus (*vicinus*) in axe calido 1, 37. conjuncta saluti rerum cauſſa patris 28, 119.
conjurat in arma 15, 331. in te genitor 35, 237. conjurant Furiæ 33, 39. conjuret Tellus 37, 55. conjuravere nimium ſorores 36, 199. conjurantis arenæ 26, 163 conjurati venti 7, 98. recedunt 19, 15. conjuratum ſerenum 26, 49.
conjux debita 29, 84. Capaneia 29, 151. dabitur 33, 67. vel natus fuerit 36, 58. conjugis ornatu 18, 200. pudicæ 20, 90. ſimulatæ 20, 181. ululatus 26, 625. fidæ 28, 100. conjuge pulcra 15, 169. vix viſa 21, 118. cum aſtrigera 26, 245. te dignæ Furiæ 35, 219.
connexuit angue veſtes 3, 118, connectens Iſthmos 26, 189. connectitur anguis 37, 81.
connixis manibus 37, 67.
connubiale carmen 8, 651. vectigal 40, 18.
connubium fratris 15, 310. celebrat 48, 27. connubii cantus 21, 3. egeret 33, 34. connubia deſpondent aliena ſibi 5, 321. ardua 10, 27. onerant donis 10, 165. barbara ſubeunt 15, 191. mille 15, 441. retinet partu 18, 72. prolem latura 18, 494 jungit 22, 355. te nec ulla fallunt 31, 54. ſancit 31, 129. firmant 35, 231.
conata nefas 35, 258.
conſanguineo ſinu 33, 105. conſanguineus acies 5, 237. conſanguineos thalamos 7, 154. figuret 50, 21. conſanguineis auctoribus 1, 267. armis 15, 286. haſtilibus 545, 24.
conſcendant roſtra ſecures 24, 201. conſcenderet curru Capitolia 24, 33. conſcenderet æthera 21, 141.
conſcidit amictus 36, 150.
conſcius ſibi factorum horror 20, 503. ævi defuncti 44, 40. formæ 70, 9. conſcia rupes 1, 125. terga 18, 507. *præcordia* 26, 372. mens laudis 28, 593. fati Aetna 35, 7. noxæ 35, 258. ſortis 46, 8. alieni cæli 47, 14. partus mater 98, 15.
conſenuit luctibus noſtris 15, 156. conſenuiſſe nemus 52, 16.
conſenſus gravior 15, 301. conſenſu pares 51, 18.
conſequitur ſtridorem 20, 175.
conſerit dextram 15, 353. aſtris faſtigia 24, 134. conſere te eques in turmas equitum 8, 349. conſita æra columnis 28, 49.
conſervatæ aquæ 58, 6.
conſederat ceſpite 1, 114.
conſidit in colle 28, 238. conſidunt apices 20, 350. conſidit regnum Rhodano 26, 300. conſidere juſſi 36, 8.
conſilium novi 15, 318. intra legentis 21, 77. pacis 24, 123. repperit 28, 235. texiſſe *ib.* ferat 28, 309. conſilii iniqui 18, 158. fides 26, 486. conſilio firmata 3, 7. punire 17, 229. ſtetit ira minor 21, 335. maturo rerum momenta regens 26, 117. non ſine currere 49, 80. conſilia matris deſpecta 35, 266. conſiliis *patriis* 15, 47. peperit 18, 369. orba 19, 58. hunc redde 24, 216. mutatis 28, 182. his animos eluſit 37, 36.
conſtitit ante ducem 22, 275. Phlegethontis ad undam 36, 391. conſiſtere poſſit virtus 20, 75.
conſona regna 22, 69. telæ fila 35, 42.
conſors adjuncta Tonanti 1, 128. imperii 10, 277. conſorte duplici fultus 8, 204. te 28, 58. redemto 29, 12.
conſortia damni 18, 189. ſomni 35, 368. regni 95, 3.
conſpectum urbis 85, 1.
conſpiciam te permitte 22, 406. conſpiciare decorus 24, 195. conſpectior ſolito ires 8, 567.
conſpicuus ibas 21, 44. fulgeret 72, 7.
conſpirat orbis 15, 3. conſpiret regnum 18, 398. conſpirent elementa ſibi 8, 286. Tartara cauſæ propriæ 36, 64. conſpiravere in favorem ducis 5, 119,

119. conſpirantes tuliſſent 15, 213.
conſtantia æqualis 5, 289. inſtruit 22, 108.
Conſtantinus videbit 20, 83.
conſtituunt numina 17, 83. conſtituiſſe moram 4, 16.
conſtitit omen cladibus 20, 37.
conſtare quod non vis 101, 42.
conſtringit in unum 31, 186. conſtrinxit res in arctum 26, 491. hiems 59, 5. conſtringens artus 101, 136.
conſtruxit opus 33, 239.
conſul eas in omnes annos 28, 659. vices impleret 28, 432. centenus 28, 391. verus patriæ 24, 220. DIS proxime 24, 130. arduus 22, 401. fortiſſime 22, 386. ſuccurre 22, 318. patricius 20, 561. ſolvit pœnas 19, 9. quater 18, 489. Eutropius 18, 414. ſpado 18, 296. tempora polluit 18, 286. Serranus 3, 203. proveheris 8, 154. cingeris 8, 580. aſſiduus 8, 641. ovans 15, 32. in mediis quæſitus aratris 17, 9. per populos 17, 332. procedat 18, 27. futurus 18, 105. conſulis amor 16, 10. noſtri limina 17, 278. cruorem 18, 483. omina 20, 9. caſtrati 20, 49. omen 20, 487. novi 22, 223. conſule duplici 1, 203. Auguſto 8, 4. numeroſo 8, 580. te 8, 636. 41, 13. audito 17, 271. continuo 17, 339. *eunucho* 18, 8. luſtrandi faſces 18, 21. nobilior 18, 310. ſub ſterili 18, 496. ſe 19, 9. hoc 20, 32. digni patres 20, 137. tali 20, 321. Stilichone 21, 9. primo Bruto 22, 323. optato 22, 377. viſo 28, 643. computat annum 52, 11. de conſule miror 18, 231. conſulibus gravatis 22, 319.
conſulis omnia patres 22, 297. conſulit radios 6, 7. hanc 20, 92. longe remotis 22, 47. conſuluit natura ſibi 49, 33. conſule cunctis, non tibi 8, 294. Venerem 69, 6.
conſultat nutricem 28, 566. conſultare jubet 26, 480.
conſumis florem juventæ 3, 141. *conſumit* placido numine 22, 428. te Rhene, Tethys 26, 336. conſumeret annos 33, 34.
conſurgis alacer 7, 111. conſurgit opus 48, 31. *conſurgeret* tiaras 8, 216. conſurgere tectis 28, 544. *comam* gemmis 29, 3. conſurgens novem in ora Timavus 28, 198.
contagia privatæ ſortis nulla paſſus 8, 123. defendas ignava 18, 490. ſæva patitur 44, 10. adimis 98, 26.
contemneret æquor 5, 123. *contemnere* faſces 22, 233. niſi contemnor 40, 10. *contemta* fides 21, 235. *contemto* jure 10, 337. contemtum Strymona ſaltu 26, 178. contemtis ignibus 49, 20.
contemtu liber erat 18, 132.
contenta tranſilit haſta 20, 169.
contentus honeſto parvo 3, 200. ſolo terrore 22, 25. abi nocte tua 35, 221. contenta ſuo aſpectu 37, 93.
conterrita menſis 1, 171.
contexit Chalcedona nidor 20, 451. contexuit imperium 5, 52. contexere verum 17, 86.
conticuere chori 33, 208.
contiguo hoſti parcite 5, 219. *contiguas* hoſti aquas 8, 481. pruinas 33, 168.
contentus litore Pontus 8, 287.
contingit veſtem 99, 15. contingat mihi Roma 28, 87. contigit honor 1, 62. gloria 1, 276. amnibus aut ſcopulis 26, 175. contingere multis 17, 144. affarique licet 22, 162. cryſtalla 61, 1.
continuant auſtrale latus 20, 242. gaudia 21, 1. continuare dies epulis 9, 4.
contrahit plagarum anfractus 5, 379. contrahitur ira 8, 244.
contraria paſſus 20, 268.
contremuit nutrix 36, 192.
contriſtat frigore 33, 263.
contudit conamina 8, 627. contudimus Marte Suevos 21, 191. Fana in clade 26, 603. contunditur ictu uterus 36, 427. *contuſa* fidera 15, 496.
conto pepulit 21, 111. protento 28, 270. *contum* tendere 8, 540. contis pars hiſpida 7, 137.

jubitur 26, 484. *veſciſſa* gloria oris 26, 586.
convalle Scythica 37, 22. convallibus roſeis 36, 85.
convulſa feror 37, 128.
convenit ſacra caterva 2, 16. in unum 8, 578. in te 10, 315. conveniunt (*alloquuntur*) te benefacta tua 28, 387. fruges, æraria, miles 29, 65. animæ 35, 308. convenere domus 31, 60.
conventum parem cælo 27, 26.
converterat in ſe iras 7, 104. converte fœdera 33, 65. converti fata loco 28, 208. converſa in matrem querelis 29, 100.
convexo tegmine 60, 1. convexum circi gradibus vulgus 28, 614. convexa parat ſtellis 1, 242. per magna ſequi 3, 367. *ſenſerunt* necem 5, 454. Arctoa 7, 170. moturæ comæ (*Jovis*) 8, 201. poli 15, 2. *reſonant* 24, 190. Noti 28, 177. ſcirent 28, 542. *patent* medio ſereno 35, 91. obnubit 44, 78.
convicia vaga 39, 10.
conviva accitus perit 15, 171. miratur 22, 167. moriens 77, 11.
convivia menſæ 1, 253. laſciva pueris ſonant 22, 141. grata peragunt 35, 328.
convocat Superos 37, 42.
conum altum *criſpare* 7, 194.
copia facilis regni 5, 297. non ſufficit 8, 468. *tua* vincit fontem Hermi 24, 231. tibi tanta creandi 33, 108. oblimat mentes 36, 29. vincit 41, 6.
cocta ſilex 49, 20.
coquus hic 20, 351.
coralia vellit 10, 169.
cordis ſanguinei 8, 241. retuſi 20, 48. cordi proxima ulcera 26, 120. pecus 31, 49. corde (*ſapientia*) longævo ſtenatur juventus 1, 155. ſub imo 3, 43. reſoluto 20, 233. delubra tenens 22, 31. in ipſo 26, 577. metitur raptus 35, 12. ſub corde diem referres 28, 581. corda ſolvere nectare 1, 248. effera 3, 225. remitte 4, 14. minantia 5, 284. remitti genitor cœperat 15, 132. reſpirare ſinas 20, 116. decorem non capiunt 24, 132. rigent ferro 26, 303. dedidicere metum 32, 10. ferrea 33, 226. *mortalia* 95, 10. in corda tumultus redeunt 26, 221.
Corintho flagrante 5, 190. *flagranti* 26, 612. Corinthum ſervaturas claſſes 8, 462.
Cornelia taceat 29, 42.
Cornipedis docti 5, 180. cornipedem reges 11, 11. anhelum 21, 377. paſcis 28, 183. cornipedes ſub juga mittit 1, 82. vulnerat 3, 311. in ære latentes 28, 570. umbone ferit 35, 224. cornipeduin ſaltus 26, 217. ſtrepitu 36, 236.
cornix graditur litore 15, 493.
cornu ſpicula tendere 7, 49. *temperat* deos amor 10, 75. bifido 10, 146. *roſeo* 22, 463. nobile 24, 318. *præciſo* 26, 595. truncato 29, 176. *inflexo* 33, 228. parvo tempora ſignatur 35, 54. intento 35, 206. dubio Cynthia vaneſcit 44, 38. ſævum taurum 101, 135. cornua *aurea* (*Eridani*) 28, 162. *Iſtri* 26, 603. rara apparent 26, 413. procera ſurgunt 24, 291. taurina 1, 221. rauca 5, 58. dexteriora 5, 174. in ſe redeuntia 5, 375. tendi æquius 8, 325. *Rheni* 8, 652. *aſſociant* malis 15, 481. profert 18, 352. aſſurgunt 18, 387. *cana* gelu 20, 164. ſe flectunt 20, 420. aurea tollentes 22, 353. ſonuere reducta 31, 144. *præbebit* velis 36, 367. eripiunt capris 45, 37. lenteſcere cogunt ignibus *ib.* ducentia portum 85, 3. cornibus necdum firmatis 8, 384. *ſubmiſſis* 8, 576. infractis 21, 221. *fractis* 24, 24.
cornus immenſa 1, 122. vulnere ſatiatur 3, 353. *avita* 8, 520. *micuit* 15, 212. accommoda bellis 35, 107.
corona *dotali* 10, 272. vincire 10, 336. *molli* 13, 2. ſacra chori 27, 16. ſocia ſtipant 35, 56. injecta 35, 150. coronæ enſiferæ 5, 393. penſabunt facta 24, 76. *Dictææ* 24, 208. caligantes marcebant 36, 247. coronam jugalem 29, 184. coronis mi-

ſtis 15, 183. Palæmoniis 17, 288. roſeis evincta 21, 87. magnis 29, 189. coronas *geminas* 10, 203. lapidum igne diſtinctas 22, 92. *meritas* bello tribuere 29, 81. marcentes quaſſare 31, 96.
corona civica Auguſti 24, 75.
coronat dominum terra 1, 115. te natorum turba 33, 108. ſeſe 35, 140. coronatus ore gemino (*Janus*) 28, 641. coronati Manes 35, 328. coronatis vere quadrigis 22, 423. coronatos vapores 49, 45.
corporea figura 95, 5. corporeos in ortus 33, 62.
corpus non diſſociabile 5, 238. deſtituit 21, 28. durum 22, 105. regni 22, 202. non unum 26, 447. per unum 37, 112. coactum deſere 44, 53. omne feræ 45, 25. corporis abundans 20, 381. *arbitriis* 22, 133. umbras 28, 512. fragilem uſum 49, 85. arcti inire vias 98, 5. diſſimiles perferre modos 98, 10. corpore in omni 17, 48. toto 18, 398. pingui 20, 444. pretioſo 22, 451. de humano 26, 254. de arcto 33, 46. ſolo tremendus 101, 107. cognato 57, 1. toto 58, 3. corpora immerſa cruore 1, 112. obſcena viſu 3, 326. inhumata 15, 395. celeri creſcentia nexu 17, 320. obruta morbo 20, 12. laniant 22, 213. inimica volvens 28, 209. nigrantia 101, 109. in functa 98, 20.
corrigis fontes 17, 221.
corripis guttura 101, 57. corripit taurum 101, 130. corripiens guttura 101, 95.
corruerat facies 18, 111. corruerant propugnacula 20, 278.
corrumpit mores 3, 47. auras 35, 202. corrupit uterum 17, 304. corrumpentia ſenſus dona 7, 187. corrumpi munere nullo 22, 330. corrupta flamina 49, 91. *corruptas* dapes 20, 328.
Corſica viratur 15, 506.
cortex Niliacus 31, 123. cortice in arboreo 28, 240. exili 49, 46.
cortina quicquid mugit 81, 2.
Corvinorum catervæ 18, 460.
cori rabidi 12, 42. corum violentum 20, 5. coris madidis 5, 222. conceptis 15, 495. coros Sarmaticos pati 1, 132. graviter pluviali frigore flantes 47, 3.
coruſcat adamante 1, 99. *Pangæa* juga 37, 67.
coruſcus frater 3, 373. coruſco infecta oſtro 1, 264.
corvo certante liguſtris 18, 349.
Corybas Cybelejus 8, 150. non impulit enſem 33, 208. Corybantes truces 20, 285.
coſtis perfoſſis 26, 255.
coſto nec ſicca frondeſcunt vimina 10, 95.
cote novat falces 22, 194.
cothurni luctus 18, 299. cothurno majore 17, 314.
Craſſum illuſtrat 18, 503.
cratera parant 35, 344. crateres *ſpirent* 10, 197. crateras graves 26, 611.
credit ſic pietas 28, 434. non *credit* aratro 22, 197. quod ſerves 36, 223. credam vela mari 74, 4. credas intrepidus 22, 61. credidit ſe undis 32, 5. credidimus certamina pugnæ uni 21, 365. crede ſeni 26, 493. credite gentes 26, 568. vel pretio 92, 4. credere *cunctatur* 15, 8. ſe muris 20, 44. ſe campo 28, 247. ſi fas eſt 41, 11. quis poſſit? 98, 29. crederis veniens 22, 399. credi plurima permittens timor 26, 228. numen dignus 101, 11.
crematur ſponte 44, 57.
creavit natura 18, 338. Cybele 37, 18. quicquid crearas 98, 8. creaſſe numen 101, 45. creandi copia 33, 107. creante nullo 44, 24. creatur te donante 33, 60. creatus æquæva cum majeſtate 8, 122. ſine teſte Nilus 47, 13. creatum didici ſenſive 22, 309. necdum creati 37, 6. creatos feſta luce 1, 143.
crepant hoſti catenas 20, 435.
Cres puer 54, 11.
creſcit titulus 22, 318. creſcunt in cumulum 1, 110. creſcebat pax 21, 202. crevit Aetna favillis 36, 398. crevere oracula eloquio 17, 35. creverat in collem 35, 103.

35, 103. crescere sensit ungue pedes, terga jubis, dentibus ora 7, 79. non profuit Hydræ 34, 41. fibras 35, 342. crevisse ad culmina rerum 3, 22. *se* putat 17, 246. triumphos 22, 65. se videt 24, 91. tuis factis 28, 103. *crescentis* in segetem belli 26, 26. crescentibus undis 47. 24.
Cressæ hirsutæ 24, 300.
Creta resonabat 3, 289. reptata Tonanti 8, 134. jacuit 18, 218. vidit 26, 442. victa malo 101, 119. Cretam æstus habet 101, 128.
Cretæus ager 54, 7. Cretæa ab Ida 24, 251.
cretum Chimæræa de gente leonem 101, 76.
crimen Superum 7, 65. hoc eat in Mauros 15, 288. sceleri reddidit 15, 400. mandare 18, 87. famulis latura 18, 125. Eoum concidit 21, 8. firmaverat annis 22, 118. omnibus unum fuerit 22, 312. justitia pendat 24, 110. immeritum diluit 26, 593. pudoris absolvens 29, 30. raptoris acerbat 35, 208. ingeminat 3, 181. utrumque tenet 42, 4. matris prodidit 54, 10. quam grave erat 74, 10. *in crimen* euntibus annis 18, 488. criminis pœnæ 36, 92. crimine tanto luxuriat 5, 71. falso 15, 170. *servili* 18, 27. cum toto 20, 38. novo intactam 20, 128. paucorum 20, 594. materno 28, 115. simili bacchatur 28, 192. crimina sæva 5, 8. texuntur 8, 494. si desint 15, 170. purget 17, 216. *surgunt* 18, 398 exquirere 20, 59. suadet 20, 179. regia disquirit 21, 240. pellunt 22, 100. confessus 39, 12. impia vitæ domuisti 95, 4.
crinalis arundo 1, 217. murus 20, 284. crinali cultu 1, 85. edera 33, 17. *crinales* dentes 15, 137.
crinigeri patres 26, 481. *crinigero* vertice 21, 203.
crinis multifidos sinuatur in orbes 35, 15. divisus acu *ib.* crimen repexi jugales 1, 3. madidum velat arundine 28, 165. conspicuum diademate 28, 560. vallata sagittis 47, 23. de *crine* traxit sagittas 7, 21. crine concusso 3, 67. Medusæ 3, 281. retuso languida stella 9, 185. *supino* 26, 360. *decoro* Armenius 21, 156. repexo 22, 241. vago 26, 247. virgineo 29, 18. *supplice* verris humum 29, 224. minaci 33, 233. feroci 35, 344. Apollineo 36, 309. ferali 48, 4. erecto 73, 7. crines meritos ornat 7, 84. *stellati* 8, 209. ligat 10, 123. undosi 10, 145. non æquant violæ 10, 266. vagos 15, 496. pectebat 18, 106. sparsos religant 35, 324. laceros divellere Phœbi 37, 39. crinibus *vibratis* 5, 108. laceris 17, 169. ora protegis 20, 119. rutilantes 21, 38. *flavis* 31, 127. subrepit humor 36, 251. *retro* solutis 36, 383. e flavis 44, 55.
Crinise, tuos fontes 35, 37.
crinitus Suevus 8, 655. *ephebus* 20, 404. crinita *sagittis* Meroë 10, 222. *flamma* 17, 112. hydris Tisiphone 33, 39. *jubis* 36, 218. *crinitos* inter famulos 15, 184.
crispare conum 7, 194. crispatur purpura 8, 553. pampinus 31, 4. vestis cinctu 35, 33. crispentur serica 28, 577. *crispata* buxus 35, 110.
crispo gramine densatur 1, 216.
crista resurgens 15, 210. tegit frontem 33, 182. cristæ laquearia tangunt 22, 277. pacato fulgure vernant 35, 147. cristis rutilus 8, 524. micantem galeam 20, 108. cristas hostiles suspendit 3, 346. picturatas 28, 575. roseas tendunt 33, 14. *prætentas* aperit 35, 226. rutilas declinat 48, 50.
cristatus scandebat 21, 127. apex 44, 19. cristati mariti 29, 217. cristato vertice 5, 355. cristatum radiis Titana 35, 51. cristatis turmis 7, 133.
crocea prata 1, 273. croceum diem 20, 529. croceis ignibus 22, 467.
croco infecta velamina 10, 211.

Cræſi ſolium 3, 198. Cræſum pollentem ſolio 18, 213.
cruciaſſis me opes 28, 282.
crudelis dapibus in ipſis 15, 175.
crudeſcere morbus incipiens 3, 301.
crudus cibo 15, 445. *cruda* indole 7, 43. *virginitas* 24, 246.
cruentarint Strymona 10, 310.
cruentus ſemper ibat Alcides 58, 535. remeat 28, 478. juba viſuque 101, 92. cruento malo 101, 119. *cruentum* mugiit 3, 65. *cruentæ* jubæ 1, 93.
cruor quæſitus 3, 77. illicitus 3, 78. virgineus 14, 27. regum rarus 20, 478. in arenam ſervetur 24, 271. in venis ſtat 99, 16. cruoris quantum 3, 361. cognati 8, 363. tanti jactura 20, 118. parcus 22, 28. multum 37, 84. cruorem inviſum haurire 26, 604. multum ſparſere 37, 84. cruore immerſa 1, 111. pueri 5, 27. uno 29, 157. cruores barbaricos 5, 232. 8, 631. Libycos diffundit 28, 620.
crure tenus 24, 248. crura liventia 20, 343. pinguntur 44, 20.
cryſtalla ferunt lynces 37, 7. lubrica 61, 1.
cubile *Pharium* Proteos 10, 50. caſtum 15, 326. 36, 163. 276. nunquam transgreſſa 18, 419. hibernum dabat 21, 130. gramineum 29, 92. junxiſſe 31, 32. nox tangens 35, 363. cubili duro 8, 138. membra levant 20, 436. cubilia ſtructa muſco 1, 212. *ſurgant* opibus 10, 226. fraudum 22, 214. prædura 26, 359. ſurgunt floribus 48, 29. cubilibus excutitur 5, 139.
culinæ cædere ligna 18, 127.
culmen utrumque tenes 17, 16. regale 28, 64. ſolidatur 33, 243. culminis veruſti 24, 108. culmine e ſummo 5, 62. dejectum 19, 5. rerum ruituro 21, 142. ſub paſtorali 26, 355. de rerum 26, 392. fati revolutus 28, 133. *gemino* 29, 193. *legum* fultæ domus 31, 59. ſine culmine terra ſubſidit 37, 72. culmina ardua 1, 229. ad rerum creviſſe 3, 21. ornatura Manes 5, 449. Romana 10, 317. Romani Senatus 16, 7. confligunt lapſu 20, 26. nova ædificat 22, 187. *Pythia* 22, 401. eadem 25, 3. Cyclopum exſtructa caminis 36, 118. celſa 40, 42. culminibus majora tuis 3, 205.
culmi ſurgentes 33, 187. culmos proterat 7, 200.
culpæ nulli pervia pectora 26, 130. culpam unam ſubeant 18, 477.
culpas carmina 79, 1.
cultris *Phrygiis* 18, 280.
cultore nullo teritur 33, 160. cultores pios 35, 285. cultoribus illæſis 21, 344. umbras dederit 44, 29. ſolitis 47, 37.
cultus gemmatos 7, 204. ornantur jaſpide 8, 591. hos feras 10, 173. Latii 22, 366. purpureos 26, 610. gemmarum ſumere 29, 223. non mortales 40, 31. pulcros ſuperat 48, 14. regales 73, 7. cultu tali luxuriat 35, 55. armorum 21, 153. humano 5, 42. crinali 1, 85. ſimplice 3, 217. divite 44, 84.
cum fixis legibus 22, 436.
Cumana rupes 8, 147. Cumanæ vatis 18, 11.
cumulat nil 28, 592. cumulant laudes 22, 190. gaudia 26, 208. cumulent æraria 17, 231. cumularet opes 15, 90. cumulaverit oſſa 26, 514. *cumulante* manu naturam 28, 50. cumulantur opes 3, 193.
cumulus iſte minacis invidiæ cadat 5, 249. cumulo florum 31, 4. in cumulum creſcunt 1, 110. cumulum non parvum adjungis 28, 203. cumulos repletos ſtragibus 15, 39. ſtruis 18, 222. *tantarum* rerum 21, 11. argenti 26, 606. Sabæum texens 44, 43. cumulis immanibus 20, 439, exanguibus 36, 342.
cunis ne perdat avem 44, 62.
cunabula parvis dedi 1, 144. præbuit 7, 17. fovit Oceanus 8, 21. *penſat* 3, 303. *exterret* 15, 193. prima 18, 44. quæ? non quæris 22, 123. juris 24, 137. anni 28, 651. tua meruit 29, 86. prima puellæ 31, 69. Thetys præbet 35, 46. parat 101, 65. grata

ta Tonanti 101, 131. post cunabula 36, 173.
cunctaris adhuc? 20, 220. cunctatur vota socer 10, 21. *credere* voto 15, 8. cunctamur morari 15, 369. *cunctabere* me 22, 284. *cunctabitur* non Syrtis 36, 322. cunctari veretur 24, 355. cunctando fregit 26, 144, cunctantem cogere certæ 22, 226. cunctantia per vada 20, 443.
cuncta tellus 1, 277. pavet 36, 141. pro cunctis 58, 29.
cunei discedere 28, 253. cuneis immanibus 8, 625. cuncos explicuit acies 5, 352. theatri 5, 398. *densari* æquius 8, 325. dispositos recenset 31, 87.
cunnum lambere 76, 8.
Cupidineas sagittas 10, 71.
Cupido depone pharetras 69, 5.
cupido sibi cuncta petens nil collatura 8, 248. in jecur recessit 8, 249. dira 89, 1. cupidine fervens 3, 100. scelerum 21, 245.
cupidis ab astris 15, 253.
cupis *prava* 8, 259. quicunque cupit, inops 3, 200. concesso vixisse, *quam* rapto 20, 205.
cupressus tumulos tectura 35, 108. geminæ capita tollebant 36, 370. cupressos arsuras 36, 393.
cura fatigat 1, 64. diu majora petens 1, 65. Romæ 8, 504. sit unius viri 17, 56. quæ mihi altera? 17, 176. pudicitiæ 19, 64. ducis 21, 122. nec levior tuetur 22, 78. peregit 22, 305. maxima vatum 23, 4. tua coëgit 26, 96. addit signa 26, 240. naturæ non impar remordet 26, 302. tuorum si tibi manet 26, 499. Babylonia 28, 18. reductum recepit 28, 100. fortior obstat 28, 233. senum 28, 557. mutua 29, 108. *magnis* coronis conjugium sit 29, 190. deside 29, 226. curæ insomnes 3, 38. avidæ 3, 243. Pæoniæ 26, 121. mortalis potentia 68, 3. curam apponit populis 17, 66. insignem respuat 17, 159. tibi movit 24, 238. patrui similem agnovit 29, 186. curarum secreta 33, 214. curas verbere torquet 8, 251. huic mandat 20, 92. incumbere 20, 366. patrias urgebat 21, 70. ingentes dividis 21, 300. ingentes pectore volvebat 78, 148. implacidas solabor 33, 110. meas adduxere 36, 19. laxat in otia 48, 23. curis gravibus senilis animus 1, 154. immensis 4, 13. æqualibus 7, 7. succede meis 7, 152. tantis 10, 317. vigilantibus 18, 362. vacuum 22, 142. illius effectum 22, 253. gravioribus obruta 26, 226. funestis animum vexare 35, 277.
Cureti genitor 75, 4. si quæris 76, 1.
Curetum enses 20, 281. 35, 270.
curia torva stipatur 3, 40. effulget in castris 8, 10. jungitur aulæ 17, 158. candida 18, 308. æstuat 19, 58. præfert 20, 74. versavit nomen 22, 300. pellita Getarum 26, 482. circumstipata ducibus 28, 596. anni cunabula fovit 28, 652.
Curius pauper 8, 413. Curii *seges* 15, 111. series 18, 457. Curio victoria datur 26, 132. Curium canit 26, 124. Curiis feram 22, 379. Curios pugnaces 3, 203.
curas pignora 22, 53. curat non frigora aut nimbos 26, 328. curant perdita 20, 584. curarent superi terras 3, 2. curare humanum genus 17, 142.
curriculi superni gesta 5, 480. curriculo sereno 22, 440.
currit tricesima bruma 26, 488. in arva 101, 100. cucurri per tot populos urbesque 26, 531. cucurrit ad Alpes 15, 377. libra 21, 75. rumor 26, 200. pedes 36, 185. currere non sine consilio 49, 80. currentia munera 1, 45.
currus Ausonios 5, 82. *pios* 7, 130. *ferreus* 8, 17. *recepit* imperium 8, 68. agit 8, 607. geminos exornet 15, 344. non audit 17, 187. juga sulcabit 20, 300. Pierios 21, 23. ducti 26, 109. somnia aurigæ 27, 5. anteirent oppida 28, 377. sanguine respersos 28, 396. floribus exstruitur 31, 103. nigros illuminat 35, 227.

35, 227. *altos* revocant 35, 318. feratur avius 36, 52. quis? 36, 430. ignotas ſparſurus ariſtas 36, 52. ſurgit in aurigam 87, 2. currum junxere volantem 1, 77. cruentum 22, 371. laurigerum 24, 20. ſubiere 24, 286. præcedere 28, 551. nox proſequitur 36, 243. in currum vir redit 87, 5. curru junĉto 3, 348. *pio* ſplendebat 8, 205. tacito 15, 214. Mygdonio 17, 300. egit 18, 217. cruentato 20, 104. veſano 21, 100. paterno 28, 166. vectus eodem 28, 579. *marino* 29, 166. Tænario 33, 1. rapitur 35, 204. volucri fertur 35, 247. Lethæo vehitur 37, 46. membra terit 37, 83. roranti 44, 4.

curſus rotarum 1, 101. tranquillus 3, 45. ſolennis (*temporis*) 5, 47. vagos 7, 181. tam celer explevit honores 17, 58. ætherios 17, 126. diverſus ad auſtrum 20, 262. ſtabiles 22, 435. in novos 22, 475. mihi tenditur 24, 275. non ſolis hic equis 28, 618. fecundos feſtinet 40, 21. quam varios flectant 51, 3. curſum rapit 18, 375. continuum tendere 28, 291. 20, 466. curſu præpete 3, 262. præcipiti 5, 186. vincere planitiem 7, 47. tranſmittit arenas 20, 311. uno 20, 568. Zephyris nunquam ceſſura 24, 252. volucri 24, 321. converſo 26, 529. fulmineo 28, 469. ferroque ſecutum 29, 169. ſollicito 33, 29. præcipiti 35, 311. rapido perſtringere 73, 6. curſibus ævi 8, 621. actum toties ver 44, 28.

curvamina dorſi fracti 5, 413.

curulis violata 17, 266. curuli dignum iter 17, 17. curulem venerare 24, 6. obtulit 24, 87. curules ducat 7, 2. *ſacras* humeris vectura 8, 13. primas 8, 158. depoſuit 17, 260. geſtare 17, 278. fœdare 18, 26. quemcunque vexere 18, 449. *ſequi* 18, 473. flagratis 22, 264. ſervatas 22, 279. advectæ 28, 431. agnoſcunt Roſtra 28, 645.

curvavi flumina 3, 159. curvavit germina frontis 33, 129. curvaverit dentes 24, 306. *curvare* ſinus 8, 462. curvantur brachia 86, 4. curvata tumore planities 35, 101.

cuſpis canduit 28, 345. Mavortia 37, 87. cuſpide turbet Hydaſpen 1, 80. *fovet* Gallos 10, 119. tegit arces 35, 19. trifida 35, 181. moritur 35, 357. ſanguinea 48, 22. proferri 78, 2. cuſpidibus parvis 83, 4.

cuſtodia vigil 8, 324. fida 18, 80. advigilat 20, 418. objecta Getis 31, 88. pignoris 36, 115.

cuſtos fidiſſime pacis 10, 333. mundi 22, 6. veſtibuli 22, 431. imperii 24, 206. *Romani* ævi 26, 232. cuſtode amoto 20, 511. cuſtodes veſti dabantur 18, 418. cuſtodibus nullis 20, 210.

cutis ævo laxata 18, 110. mota 45, 34. cutem diſtendat echino 20, 449. armavit natura 83, 3. cute tenaci 45. 12.

Cyane ſupereminet 35. 61. quo? 36, 190. Cyanen exanimem 36, 246.

Cybele ſtabat 15, 130. colitur 18, 325. ſubicit 36, 134. creavit 37, 18. laudat leonem 53, 3. *Cybelen* turrigeram 33, 179.

Cybelejus Corybas 8, 149. *Cybeleja* aera 28, 259.

Cybelle flecte natum 15, 120. frenare leones optet 17, 300. thiaſos ſpectat 20, 280. gaviſa 33, 210. turrita 36, 271. *Cybellen* habeas pro Marte 18, 277. cunctantem ducens 29, 18. compellat 36, 113.

Cyclopia fames 20, 377. *tela* 33, 97.

Cyclops Sicula incude laborat 7, 192. lumine fraudatus 29, 24. trepidus 35, 175. nullus audet 36, 355. Cyclopum *ſpicula* 22, 27. manu tecta firmata 33, 236. manibus fabricata tela 35, 250. caminis 36, 117.

Cycni ſodalis 28, 174.

cycnus vexit electra 40, 12.

Cydon dirigat ſagittas 8, 530. Cydonas hinc morem bellandi traxiſſe 45, 46.

Cyllarus ſerviret frenis tuis 8, 557.
Cyllenius Phœbi comes 22, 440. *ales* 33, 77.
Cymbala ferre 18, 279.
Cymothoë cingula ferebat 10, 166. Cymothoën obluctantem 10, 138. facilem habebis 10, 143. tangere non audet 29, 127.
Cynthia decolor ſaucia vento 8, 427. damnet 11, 17. nitebat 15, 228. vaneſcit 44, 38. ſimulata 68, 10.
Cynthi inhoſpita ſaxa 8, 137. de vertice 24, 259. 37, 120. Cyntho mœſto 35, 245.
Cypros Eutropium habet 20, 21.
Cyprus naufragio memoranda 19, 72. Cypri latus Eoum 10, 49. ſub litore 19, 52. Cyprum reliqui 10, 254. reſpiciens 19, 76.
Cyrneis jugis 24, 314.
Cyrni inhoſpita ſaxa 26, 218. *Cyrnon* retentat 17, 203.
Cyrrh. v. *Cirrh.*
Cyri tiara 3, 198. victoria 18, 213.
Cytherea removit 10, 122. ſalutas 10, 251. mater 15, 128. erret 22, 439. legit Hymenæum 31, 31. aggreditur nurum 31, 124. tibi fatebor 33, 214. hortatur 35, 119. venit 36, 208. pudoris noti 36, 274. maritum rapit 48, 31. inſula 19, 62.
Cythereïa ſub juga 29, 119.

D

Dacica arma 28, 335.
Daci jaculum 7, 28. Dacis miſtis 3, 310. fractis 8, 318.
Dalmatiæ frondentis 5, 38. arva teruntur 7, 120. lucos 24, 302.
dama fugacior 20, 440. damæ errabunt per flumina 1, 169. concordes 34, 27.
Damaſtor ſævus 37, 101.
damnas Helenen 29, 148. damnes cunctos 20, 594. damnat voce reos 8, 90. regia 19, 35. damnet præſentia vultu 15, 174. quæ *linea* Phœben 17, 130. nocentes 24, 111. Lacheſis 49, 93. damnant animo 20, 135. fruſtra Aliacmona 26, 179. damnaret ad pecudum ritus 28, 152. *damnavit* votum 3, 169. luctu 35, 240. opes tenebris 1, 43. Mycenas 15, 399. damnare receſſu 36, 213. damnatura nocentes 35, 302. damnatur arenæ muneribus 5, 395. damnabitur glacie 1, 170. damnata ſepulcris 37, 59. ſolis vapore loca 47, 17. damnati fato populi 26, 43.
damnoſa gaudia 8, 333. mors 28, 297. damnoſum onus 46, 23.
damnum flebile 5, 46. nec revocabile 20, 488. ſarciri poteſt 22, 315. numeri penſat 33, 126. damni conſortia 18, 189. ſecura 20, 52. ſecurus 28, 219. *damno* aucturus pretium 18, 48. tenui 26, 5. damna perpeſſus 1, 258, pudoris 8, 85. pudoris turpia 15, 188. Libyæ 18, 408. minus conſueta movent 20, 149. in ſua ruebat 26, 543. intulit 50, 45. damnis privatis 8, 499. *Illyricis* 5, 201. 15, 453. geminis libera 22, 384. ſuccubuit 24, 144. coactus 28, 205. *lunaribus* Oceani 28, 499. *ſuis* incendia nutrit 33, 163. acerbis urgere 37, 20. quid ſupereſt? 39, 26. doleat 50, 45.
Danaën latentem 18, 82.
Danai fugere 18, 333.
Danubius ingens 17, 235. ferret inultus 26, 523. cunabula puellæ 31, 70. Danubii ferocis terga 5, 27. ripæ 8, 52. parentem 26, 331. populis 28, 223. Danubio teſte 20, 583. Danubium tranare 8, 623. triſte rigentem 21, 126.
dapes riguiſſe 3, 167. inemptas 3, 207. corruptas variaſſe 20, 328. inſtaurare nectare 36, 216. dapibus paratis indulgere 1, 151. opimis recoletur dies 1, 262. perpetuis 20, 388. futuris 20, 445. indulgentem 22, 144. religata 28, 472.
Dardanii ſoli 49, 68.
Darium peremtum 39, 17.

de 3, 147. de more 1, 159. 255. 3, 345 &c. de pulvere turpat canitiem 19, 25. de conjuge gemina 48, 37.
dea profilit 3, 129. consequitur 20, 174. fruitur te 22, 12. sibi posceret ædes 28, 3. deæ conveniunt 22, 227. ædes 33, 200. frugiferæ 35, 138. invitæ cessere 35, 232. rediere 36, 245. deam gessi 36, 417. didicit cum morte 37, 108. mandasse 40, 43. dearum castarum gressus 29, 125. colloquio 36, 213. deas sensit adesse 33, 269.
debellator Britanni litoris 8, 28.
debellavisse bipenni 36, 79. debellasse deum 10, 116. *debellatum* Persen 21, 372.
debet vitam amori 28, 610. debetis mihi tot populos 15, 461. deberet majora 29, 196. debere plus fatemur 10, 335. vitam populi 24, 77. debetur tibi 33, 61. debentur *fatis* 7, 190. debitus ultor 3, 369. debita pridem victima 5, 276. reddi 15, 70. *conjux* 29, 84. cælo progenies 37, 53. vota 40, 62.
debilis Orion 1, 28. *Arcas* 76, 4.
debilitat Istrum 28, 220. debilitatur amor 41, 12.
decedam nec territus 5, 21.
decepta sollertia 98, 13. *deceptum* axem 29, 168. deceptas in arces 35, 166.
decernere cæstu 1, 238. decernite nefas 3, 61.
decerpere robur 28, 250.
decertatos labores 21, 21.
decet sopor ora 31, 6. decent labor pulvisque 8, 551. decerent frena 72, 9. decuit plus error 10, 106. toga loricæ locum 22, 367. miseram 36, 297. te tamen non 39, 8. decebit fecisse 8, 267.
decidit domitus arcu 2, 1. sponte carina in fluctus 8, 91. pondere 20, 442. decidat annis 49, 73.
Decii impensi 18, 451. lituos 26, 130. Decios pulchros 1, 147. venerare *ruentes* 8, 404.
declinat verbera flexu 21, 288. uram 35, 70. declinare me laurea potest 28, 385.
decolor imber 20, 41. Acheloïus 29, 175. lapis 48, 10.
decoquat iram 20, 349.
decor solus conficeret bellum 11, 39. ille manet? 36, 435. decoris oblita 26, 305. decorem corda non capiunt 24, 132. genero latura 73, 15.
decorat mundum 1, 193. decorare fatentur 22, 289.
decora aliis fuerint 17, 215.
decrescit Trinacria 33, 189. breve lumen 44, 36. decrescere campus incipit 5, 373. numerus 28, 251. *lilia* 36, 241.
decreto *togæ* 21, 330. decreta Senatus 24, 86.
decurrat trabeata domus 17, 337.
decus effluxere 1, 52. ætherium 7, 175. 28, 169. sublime 10, 40. virorum 18, 298. immortale 20, 282. rapiat 22, 181. deæ 24, 287. vile 26, 294. erexerit horror *ib.* Romanum reparate 26, 571. eburnum non sic ardet 53, 272. armenti stabulique 35, 209. tale 36, 213. commune Italiæ 43, 1. immortale rerum 44, 64. perenne 50, 48. egregium tulit 91, 4. o decus, o requies 36, 416, decoris prisci nil perdit 24, 89. decori profecit 28, 533.
decutit Auster frondes 35, 309.
dedecorant mores 21, 27.
dedecus animarum 5, 520. ævi 7, 65. evadere 8, 82. longi ævi 15, 278. oris 18, 120. Eoum 18, 239. transeat Alpes 18, 433. dedecoris pellendi 22, 299. dedecori tibi scribere? 41, 24.
dedignata teneri rabies 33, 149.
dedidicere metum 32, 10.
deducunt gressum 51, 13. deducere Jovi 36, 174. *deducens* atavum proles 28, 420.
defecto hoste 15, 248. defectum æquor 47, 37.
defectum cautis meantem 17, 130. defectu luna laborat 48, 3.
defendunt lucum 31, 17. defendas contagia fascibus 18, 490. defendet natura deum 101, 41. defende his miseram cavernis 36, 106.

36, 106. defendite matrem 37, 28. defendere terras 26, 176. nos contra non poſſumus 35, 235. arcem 37, 50. *defenſurus* morbos 24, 171. defenſus arundine 24, 305. plaga 44, 8. defenſa gelu glacies 33, 167. defenſos locos 101, 101.
defenſante juvenco 18, 386.
defenſor utrique ſufficis 20, 599. defenſorem reverſum 18, 257. defenſores terrarum 3, 80.
detulit amori 24, 195.
defeſſi verbere 20, 351.
deficimus queruli 26, 161. deficiunt animi 20, 486. rivi 36, 238. deficerent ignes 36, 400.
defixus lumina terræ 26, 486. *defixæ* hoſpite pulcro 21, 56. defixo malis animo 28, 259.
deflet malum 36, 159. deflere cædes 3, 250. *labores* 20, 191.
defloruit gratia 18, 75.
defluat quantum arti 17, 186. humor 20, 17. *defluxit* in rugas 18, 39. capiti turris 20, 283. tacito lapſu ad terram 31, 40. *gratia* 39, 23. defluxere cervice jubæ 15, 364.
defoſſi verbere terga 20, 351.
deforme mereri 22, 99.
deformat ſeſe 18, 307.
defuncti ævi 44, 41. defunctas figuras vident 3, 128.
degeneraret patri 8, 367.
degener exuit Iſtrum 20, 203. degeneres viſus 6, 9.
degere ſecurum 20, 19.
deguſtat ſingula 18, 362.
Deianira fuit pretium 29, 173.
dejicis artus 34, 39. arcu aves 101, 73. dejicit ſe non ingenium atrox 28, 230. dejecerit hoſtem 26, 164. dejecerat terror 3, 256. dejecta malis frons 26, 376. cervice 28, 180. advolvor genibus 36, 297.
delapſa per auras 3, 55.
delectus miſeri 26, 463.
delere nomen 3, 233. una ruina 21, 96. deleta pagina 22, 303.
delibant æquora plantæ 10, 152. *delibaſſe* cibos 26, 351.
deliciis regificis 8, 338. delicias excute 20, 147. arenæ 24, 317.
delicta domas 17, 222. levant 20, 8. tegebat clauſtris thalami 20, 553. ſcelerum luas 26, 503.
Delius luget 35, 136. Delia litora 24, 59. ſic cœpit 24, 261. feſtinat 35, 206. te pepulit 36, 285.
Delie 4, 6.
Delos Latonia 8, 133. fatearur 11, 8. prælata 24, 256. in ſtamine errat 35, 34. conterrita 37, 125. Deli loca non errantia 1, 185. Delo melior regio 8, 135. ſtare licet 101, 62. Delon largitur 33, 136. *trepidam* rumpere 37, 115.
Delphi taciti 8, 144. canunt 18, 328. Delphis ſecuris 4, 5. ceſſantibus 28, 26. potiora oracula 28, 36.
Delphica delubra 35, 246. laurus 37, 34.
delphina frenat 10, 156. advectum ſilvis 18, 355. vecturum 19, 73.
delubra communia templi 48, 24. tenens corde 22, 31. Numæ 26, 101. tot circum videt 28, 43. fulgentia *ſenatus* 28, 74. Jovis 28, 504. moveri cernuntur 33, 7. veſana gemunt 33, 205. Delphica tacebunt 35, 246.
deludet amorem 22, 398.
demens ambitus 7, 186.
dementia cadet 5, 99. robuſta vetusque 15, 15. concidit 19, 19. in jaculum mutat 78, 1.
demiſſa preces ad humiles 36, 295.
Democritus riſit 17, 90.
demorer vos ſermone 26, 385.
dentis numeroſi 10, 102. dente draconis concepto 21, 319. eburno 22, 256 dentes *crinales* 15, 137. curvaverit 24, 306. immanes 24, 346. fecti in tabulas *ib.* eburnos vellit 47, 22. dentibus lunatis 101, 107. ora creſcere ſenſit 7, 79. inſtrepit 17, 222. tremendum 24, 318. ereptis 24, 350.
denſa unda mucronum 45, 23. denſi *nimbi* 1, 45. *denſum* æthera 28, 47. denſis terroribus 20, 462.
Dentatis dare ſolebat 18, 437.
depaſcitur artus 3, 302. 46, 11.
depaſtus frondes ſonipes 28, 239. depaſtis juvencis 101, 77.

depulit Rufinum 15, 305. depellere fluctus 5, 12. mundo 35, 252. *depulsam* bello fameque 22, 389. depellendos ad hostes 37, 102.
dependet amictus nodo 88, 1. dependent animæ 22, 433. tergora 36, 340.
deploratum vulnus 26, 562.
depone timorem 101, 51. *deponere* famam in dubium 17, 184. deposito luxu 35, 301.
depositum tantum reservat 22, 60. servasse 28, 585. meum levius celet 36, 120.
deprecor te florem ævi tui 5, 145.
deprendit in arce 3, 355. deprendam signa 36, 431. deprendere si quid veri valet 48, 8. deprensæ Veneris artes 35, 266. deprensas marmore lymphas 61, 3.
desævit in omnes 18, 182.
descendimus altius ense in jugulum 26, 601.
descivere apes 28, 262.
descripserat axes 17, 275.
deseris arces 1, 129. deserit thalamos 1, 213. insula æquor 37, 63. *deserat* fortia cœpta 5, 200. deserui te 36, 420. deseruit æthera 33, 139. desere sortem alienam 35, 220. corpus 44, 54. deseritur ripa Tagi 29, 115. desertus ab omni gente sua 26, 88. deserta aula 33, 109. regia mansit 37, 118. desertos toros 36, 164.
deserta Noti 21, 179. repetunt 21, 355. Trinacria 36, 289.
desidis aurigæ 17, 187. deside cura 29, 226.
desidiæ tradas 22, 67. desidias molles 7, 40. *desidiis* indulgere 1, 151.
desinat rogatus 20, 318. desiit esse meus 28, 312. desisse rabiem 20, 526.
non *destitit* servitium 18, 43. desiste vereri 36, 304.
desolatus & exspes 28, 271. desolata Mænala 1, 186. atria 36, 154. domus 39, 24.
despectat arenas 5, 55. despectant vertice lucum 36, 375.
despectus nimius juvat 18, 138.
desperare vetas 21, 342. desperata luce 28, 293.
despicis vatem 41, 11. despicit cives 24, 219. iras 35, 213. despexit utrumque 33, 137. despicior tantum 36, 100. despicitur omne futurum 20, 51. Metaurus 28, 501. despecta consilia 35, 265.
desponderat puellam 40, 53.
despuit ignem 35, 52.
despumat rutilas arenas 1, 54. salem 49, 58.
destinat aris 44, 94. certum ictum 45, 32.
destituit corpus 21, 28.
desudat pestem 3, 304. balsama 31, 123. desudet virtus 20, 602. desudant Marte cohortes 26, 280. *desudatis* judiciis 17, 11.
desueta artibus priscis 15, 50.
nec defuit omen 33, 265.
desuper vox infremuit 5, 384.
detegis ortus primos 7, 178. sæcula 17, 191. detexit jugera campi 35, 339. detexerit lux ortus 33, 220. *detecto* hoste 15, 248.
detergunt fletus 20, 375. detersit somnum 31, 27. detersum maculas ire 20, 11. detersa nubila 28, 539.
deterruit oris 26, 141. deterrita casu 28, 93.
detestata locum 36, 440.
detinet æqui gloria 20, 204.
detondent falces 28, 389. *detonsa* Sicambria 18, 383.
detorsit grypha 28, 31. habenas 36, 242.
detraxit gremio 31, 125. detraxerat sensum 5, 48.
detrectat onus 33, 155.
detrudit finibus 3, 191. in artus suis 5, 487. rure colonos 15, 198. detrusimus orbe te medio 5, 309. detrudens murmura 17, 315. detrudor ad Erebi hiatus 35, 259. detruditur tyrannus 19, 21. detrusus Italia 26, 79.
devehit nativo meatu 49, 55.
devenere locum 33, 235.
devehit ad terram 19, 74.
devexa rupe 49, 53. devexior dies 17, 57.
devinxit Laconas 29, 108.

devius

devius meatu 18, 15. ardor 39, 8. 50, 45. Phlegethon 49, 72. per devia Ponti 15, 490. rerum 26, 174. 36, 316. latebroſa 35, 169. ſilvæ 101, 90.
devoret urbes 5, 323.
devotum æquor 10, 176. devotior nobis 15, 290.
devoveas illis iter anni 1, 158. *devota* toro regina 8, 645. meſſis cibo caſtrorum 29, 61. *brachia* 5, 368. devoto milite 8, 120.
deus ornatu novo gravior 8, 585. effulgens 28, 179. dei proles 98, 1. dei adventum 33, 9. vultum 44, 93. mater 101, 49. ardentis 72, 4. ſummi vox ſenſusque 95, 2. deo quo hæc effecta? 15, 14. habitante 28, 36. deum teſtatus ſudore 8, 574. durum magnumque 10, 116. diſpergit revocatque 17, 73. non ſprevit 40, 23. metus monſtret 101, 24. natura defendet 101, 41. monſtrare 98, 12. ſe eſſe probat 99, 6. dii Getici 26, 528. deorum arbiter 20, 160. excubiis 28, 43. urbem 28, 186. jura 36, 272. quemcunque læſimus 39, 21. leges 68, 5. diis proximus 17, 227. dis proxime conſul 24, 130. deis ſecundis 26, 53. deos inſtabiles 5, 441. præſentes docuere triumphi 8, 99. famulos recepit 8, 199. Roma *recepit deditque* 15, 132. nullos ceciniſſe 20, 47. hortantes 26, 544. quales memini 27, 24. armavere carmina 28, 349. ſilveſtres 31, 19. futuros exſpectat 35, 371. arceſſere 36, 2. *liveſcere* vel nocuiſſe 36, 28. domitura pubes 37, 14. credunt viciſſe 37, 37. ſolos fas habuiſſe 40, 32. auctores 49, 82. dī quibus iratis crevi 15, 116. *bene* 15, 346.
dexteriora petunt 51, 14.
dextera æra petens ludo conceſſa vagatur 5, 436. lenonia 19, 61. ſegnis ad ferrum 20, 395. fida 21, 38. exſanguis torpet 24, 326. eripuit leto 26, 41.
dextra in vulnera ſævit 78, 3. nunquam maculetur 77, 13. pronuba 40, 54. inermis 1, 28. quo regatur ſidere 8, 423. *ingens* promittitur 8, 522. potenti 13, 7. *ſedare* tumultum 15, 133. dextræ argutæ 18, 370. Athamantheæ 3, 81. dextram da tangere 15, 231. vocato conſerit 15, 352. contingere 20, 66. complectere 24, 7. complexa viri 31, 128. puellæ tradit *ib.* laxat 35, 142. victricem ligat 46, 22. exerit 50, 15. dextris cruentatis 26, 619. *dextras* ſociat 3, 223. ſpernisne *tuas?* 5, 262. in bella parant 37, 7.
dextro ceſſent Siria ſidera 101, 124.
diadema *præſumtum* 8, 167. gravibus baccis intextum 10, 167. reſume 10, 259. diademate ſacro 7, 84. cingebare comas 28, 65. diademata mundo ſparſit 8, 19. petit 22, 360. fratrum 29, 57.
Diana tibi ſuſpendit arcus 8, 160. confeſſa forte tibi 36, 306. Dianæ *humeros* 10, 270. acies 24, 258. arma habitumque 36, 216. conjugium 37, 40.
dicavit ora 25, 8. templa 50, 42.
dixit tacendo 17, 90.
Dictæa Lycaſte 24, 276. arva 101, 121. ad litora 101, 133. Dictææ coronæ 24, 208. Dictæis oris 8, 135. Dictæas urbes 34, 33.
dictator ruſticus 15, 112. *Serranus* 8, 415.
dictet carmina 49, 4. dictare paratus 21, 302. dictatur facinus 5, 169.
dicto parere 33, 113. vel tenui læſit 36, 284. dicta talia dabat 26, 580. fervida reportet 33, 76. 41, 9. irrita venti ferant 36, 134. talia ad ſuperos dedit 68, 2. dictis horriſonis 3, 85. talibus affatur 10, 189. inſtigat euntes 26, 559. procacibus iræ 28, 246.
diducit Gangen 17, 236. diducta Britannia mundo 17, 51.
dies interciſa 1, 172. ſemper honoratus 1, 261. allatura requiem rebus finemque laboris 5, 331 cum ſæviret 8, 65. idem vitam contulit imperiumque 8, 154. dabatur mundo 8, 176. longi

ſtare videntur 10, 15. optatus aderit 10, 45. pauci 15, 103. divitibus meruenda 15, 168. quodcunque devexior ambit 17, 57. totos indulgere theatris 20, 87. longa 20, 245. egit 28, 58. omnes pluviis turbaverat Auſter 28, 541. rapta 33, 96. nondum pura 35, 2. nullus non minatur 36, 125. transfluxere 42, 5. ventura rubet 44, 5. diem violare flatu 3, 63. umbraſſe telis 5, 122. ſuſtinere 6, 12. ſplendore ingeminat 7, 136, avertit 15, 400. *accendit* 17, 78. Gadibus ortum 18, 354. croceum 20, 529. diffundere 28, 191. ſub corda referres 28, 581. gravatum fœdat nube 33, 162. *merſerat* unda 33, 274. ne crede amiſſum 35, 282. *luſtrare* 36, 316. optatum celebrare 40, 51. cogis ſufferre tuendo 101, 115. metitur 52, 14. ignotum meruiſſe 99, 10. *die* expellere 3, 378. largo 10, 248. optato 17, 277. calido 22, 257. ipſo 26, 450. uno rependit 26, 633. *ſollicitante* hiemes 60, 6. diebus totidem quot vos in annis 21, 195. continuis 24, 190.

differs vincere 18, 500. tanto tempore 29, 1. differt commoda tempora 3, 315. ſpicula in ſcopulos 22, 27. *differat* arcum 17, 296. differret iter 28, 459. diſtulit arma 20, 598. diſtulimus ſæcla 22, 454. diſtulerat tempus 22, 317. differ prælia in juvenem 8, 385. *differte* manum avidam 5, 248. differri preces 28, 357. dilata tempora 21, 375. perjuria 75, 5. dilato mucrone 3, 236.

difficilis reverſis (*Italia*) 28, 144. potuiſſe mori 101, 111. difficiles contingere terris anni 22, 450.

diffidit ſe amari 22, 182.

diffluxit gratia 40, 23.

diffugiunt Nymphæ 35, 204. diffugiens olor 31, 110.

diffundit cruores 28, 620. diffundat ſeſe in actus 20, 120. diffudit ſe vigor 26, 436. diffundere diem 28, 191. diffuſa Noto cæſariem 35, 248.

digerit imperii fata 28, 591.

digito erranti 17, 317. digitis intentis 26, 257. remiſſis 31, 39. mollibus 36, 217. *digitos* auroræ 10, 270. voci aptet 20, 362.

dignaris mole clientem 39, 34. *dignatur* Amor figere reges 10, 76. dignare forum 28, 422. dignatus ſcripſiſſe 41, 23.

dignus quem legeres 10, 307. haberi 18, 63. credi numen 101, 11. digna te feror 22, 288. coli Scythiæ templis 36, 283. dignum fieri, taceri 36, 312. dignos ſupplicio letoque 20, 516.

digreditur templis 36, 137.

dilabitur cometes 33, 231. dilapſus honos 15, 363. amor 18, 75. in æquor 37, 114.

dilaniant artus 5, 408.

dilectus equorum 29, 190.

diligo pauperiem 90, 2. diligit grandia 18, 361. diligimus pariter 10, 331. diligeris parcus 22, 148. o nimium dilecte deo 7, 96.

diluit ſanguine crimen 26, 593. diluet facinus 20, 23.

dimittit collem 15, 522. dimiſit fera montes 5, 394.

dimovit nebulam 18, 390.

Dindyma fleverunt 20, 173. fundunt Sangarium 20, 262. *ululantia* Gallis 35, 369.

dinumerare tempora 24, 3.

Diomedis equi 3, 254.

Diomedeis auſis 28, 479. Diomedeos equos 34, 12.

Dionæa fraude 35, 5. Dionææ telæ 31, 102.

Dione deſerta 36, 433.

Dipſades dominentur 15, 151.

diptycha eburnea 24, 347.

Diræ deformes 35, 218.

Dircæa tela 8, 533. Dircæis in arvis 21, 320.

diriguit 5, 391.

dirigis affatus mihi nullos 41, 1. direxit ſpicula 3, 81. dirigitur beatum 17, 96.

dirimit juſtis fontes 5, 478. diremit forma 87, 3. dirimi exiguo tramite 5, 350.

dira fugantibus herbis 28, 327.

dirueret oppida 21, 340.

ditibus exuviis 22, 372. ſpumis 35, 96.
Ditis jura 3, 69. domos 5, 522. ſeveri 33, 225. patrui ſacraria 33, 264. nota 33, 284. ſub aula 35, 365. Ditem flexit amor 33, 26. Dite ſubacto 35, 13. cum Dite ferens 35, 160.
diſcedunt aliæ 36, 254. omnes 36, 313. diſceſſit hiatu 35, 187. diſceſſere locis juſtis 33, 294. diſcedere poſſit a noſtro ſenſu 1, 173. rectum 3, 178. tectis jubet 7, 142. longe optet 26, 221. turmæ 28, 253.
diſcrevit tumultum 33, 248. diſcernere proprios alumnos neſcit 8, 211. diſcernens ſpatiis gaudia parvis 28, 364. diſcernetur nullo limite 3, 381. *diſcreto* gradu 28, 636. diſcretas urbes 1, 228.
diſcis arenas 18, 32. diſcit æquor ſervare quietem 85, 5. diſcat coactus 15, 449. propius 17, 95. diſceret ignes primos 22, 74. didicit regnare 29, 49. *cum* morte deam 37, 108 didicere magiſtro eventu 20, 489. vinci 26, 11. pati oceaſum 37, 12. diſce orbi 8, 228. diſcite non temnere Romam 26, 647. noſtrum munus 31, 130. conſortia ſomni 35, 368.
diſcolor legio 8, 7. anhelitus 35, 193. hiatus 49, 40.
diſcors orbis 26, 565.
diſcordia nutrix belli 3, 30. quatit mundum 7, 64. in fratres naſcitur 15, 236. ſolvit 17, 74. inter partes fuit 20, 540. cum fremeret 22, 81. ceſſit 24, 48. Romana 26, 288.
diſcrepat laurus 28, 28.
diſcrimen tentare ſui 8, 435. multifidum arat 10, 3. obſeſſi habet 15, 101. letale 24, 102. diſcriminis quantum 18, 401. *diſcrimine* leviter juncto 10, 267. dubio 21, 194. ſupremo 21, 376. pulſo 26, 13. dubii leti 29, 164. nullo 36, 411. 87, 4. exiguo ſeparat 44, 71. diſcrimina vocum 5, 107. *fati* 5, 474. quædam ſunt 18, 29. magna 26, 295. per tot 28, 97. adeunda 28, 459. parva 33, 144. ſexus dabat 35, 28. rerum 37, 62. nova præbens 50, 25.
diſcriminat nodus pectus 1, 90. ordo poteſtates 26, 39. æquora 28, 290. aër pugnæ ſpatium 37, 74.
diſcurrit meritis acumen 35, 201. diſcurrat habenis longis 51, 5. diſcurrere per tot partes 21, 310. per mare, per terras 36, 50. diſcurrens ventus 33, 171. diſcurritur in gyros 28, 633.
diſcurſus vatum 8, 143. diſcurſibus laſcivis 20, 100.
diſcuſſerit arbore nidum ventus 36, 144. diſcuſſa ſenectus 28, 534. diſcuſſas per auras 1, 124.
diſci error 35, 134.
diſjuncta legio 5, 257.
diſpar multum priori 20, 412.
diſpariles in artus 54, 9.
diſpulit corpora 15, 396.
diſpendia noctis 17, 120. famæ 28, 452. ſortis patior 33, 100.
diſpergit deum 17, 73. iram 36, 267. diſperſit manus 24, 140. *diſpergere* gemmatos cultus 7, 204. *opes* 20, 85. lucem 33, 8. diſperſa comas 33, 55.
diſponit maniplos 15, 417. diſpoſuit nefas 5, 26. diſponere claſſes 21, 307. diſponitur princeps rerum 17, 70. diſpoſitus mundus 3, 4. diſpoſitum bene terris 18, 157. opus 28, 225.
diſquirit crimina 21, 240.
diſſenſus acerbus 15, 300. civilis 28, 395. diſſenſibus aulæ 22, 86.
diſſeris verbis 8, 356. differat quis gaudia? 26, 454.
diſſidet quod ſemper 10, 314. Nilus & Atlas 15, 159. ora plagæ Libycæ 40, 56.
diſſidium civile 15, 242.
diſſiliant galeæ 21, 136. diſſiluit vertex Oſſæus Olympo 35, 183.
diſſimilis quantum priori 26, 80. ſui 35, 314. diſſimilem fratrique tibique 8, 355. diſſimiles modos 98, 11.
diſſimulas ſuccurrere 5, 164. diſſimulat regni ruinas 20, 307. diſſimulant ſocii 19, 15. *diſſimulata* diu 28, 361.
diſſipat ignis idam 101, 131.

non diſſociabile corpus 5, 238.
diſſolvat ſemina 22, 462. diſſolvere leges 33, 63.
diſſona ritu barbaries 17, 249. ſemina partu 20, 42. linguis turba 21, 152.
diſſuaſor honeſti luxus 36, 28.
diſtendat echino curem 20, 449.
diſterminat Aſiam 3, 175.
diſtillant per pectus aquæ 1, 222.
diſtinguit acu caput 10, 284. floris honos 94, 2. diſtincta metallo faciem 22, 446.
diſtrahit tot urbes 18, 212.
diteſcit color in auro 44, 22. diteſcat arena 17, 308. diteſcant horrea 22, 396.
ditionis Eoæ 20, 350. Romanæ terminus 24, 160. patiens 26, 581. ſub ditione 51, 16. ditione Latia 3, 292. ſub una 5, 106. pro rerum *ſtabili* 8, 213. *celſa* 44, 88.
ditas cohortes 22, 149. ditat fabula 8, 38. ditabat auro 24, 230. ditare innumeras hominum catervas 1, 44. ditabere pomis 35, 293. ditari cœpere columnæ 3, 163. ditandas tribus 28, 73.
divellere crines 37, 39.
diverſi feruntur exploratores 10, 135. *diverſum* onus 18, 208. *diverſos* ducens animos 33, 119.
dives purpura 7, 4. ager frugum 15, 809. *pectore* erecto 18, 306. equi 20, 272. pallet 22, 119. divitis *algæ* 8, 597. conchæ 55, 2. divite pompa 28, 598. ſe 36, 36. ripa 36, 372. cultu 44, 84.
Diva potens 18, 376. te mirabar 31, 56. Paphi 35, 155.
dividis curas 21, 300. ex æquo 22, 93. dividat haſtas 5, 162. diviſit cladem in orbem 5, 25. vultus faber 50, 26. dividitur provincia 20, 587. diviſa beatos efficiunt 21, 34. terra ſuos in natos 37, 73.
dividuis ſulcis 1, 102.
divinus labor 36, 157. divina ſorte genitum 36, 61. divino fumo 44, 96.
divitiæ Marte perirent 26, 624. divitiis animoſa ſuis virtus 17, 5. ſurgat inertia 22, 131. ſcelerum 28, 135. undaſſe 29, 71. animi 41, 5. divitias abdidit antris 1, 42. reportet 20, 190.
ſub dio 21, 124.
divortia planxit 18, 65.
diurno ſenſu 27, 1. diurnos cibos 15, 71.
divus abirem 15, 292. divi hortantes 20, 57. tui 22, 422. dive parens 10, 300. divorum duo proceres 15, 215. optimus 28, 56. divis tot 8, 647. divos veros 101, 61.
dant locum 36, 389. dabant cautum exempla 8, 77. jurgia 15, 296. dedit errare 3, 43. ignorare 22, 262. tales voces 35, 233. dabis inſueta 1, 159. *dederis* reges 21, 238. dederit cladem 36, 197. partus 37, 56. natos *ib.* dederint fratres cruorem 3, 79. *dare* te mallet 11, 6. qua datur 29, 110. *advexiſſe* prædam 36, 337. dabitur pugnando 37, 15. dari venum 3, 179.
doces nullum ſentire laborem 24, 207. docet caſus artesque 8, 423. galeam miteſcere 35, 145. ſervire lupatis 1, 82. doceas ignarum vatem 1, 71. conſona regno 22, 69. docuit vinci 26, 140. timor 37, 10. docuere triumphi deos præſentes 8, 99. docebo ab omnibus unum 28, 438. doce ſodalem eloquio 41, 20.
dociles ſaltandi 20, 341.
doctus pollex 1, 177. fallere 3, 105. te audit 22, 68. hærebat lateri 23, 11. *purganda* ſacerdos 28, 326. docta facultas ingenii 8, 515. *docti* magiſtri 26, 277. ſales 31, 65. niſus 45, 34. doctæ *rupes* 28, 34. docto ordine 28, 633. doctum fluens Aganippe 40, 61. doctiſſimus artis 20, 381.
documenta priorum 5, 307. futuri 8, 141. clara rerum 17, 47. prima pecudis ſecutos 45, 48. juſtitiæ 50, 27.
Dodonea agmina 26, 136.
Dodone celſa 7, 177.
Dodonia quercus 33, 31.
dolia fuſa 77, 12.
dolet mœſta 8, 253. complexu eruiſſe

ruiſſe 36, 112. Venus 69, 6. doleat veruſtas 22, 321. doleant aures 26, 206. doluit fides 21, 235. fortuna 31, 80. doluiſtis ſi quid pro me 15, 328. dolebis fruſtra voluiſſe 28, 427.
Dolonis indicio 28, 471.
dolor afficit unus 5, 69. ſenſu hæret in alto abditus 5, 280. *iret* adhuc in verba 15, 201. in ore fuit 26, 378. quis tibi? 26, 623. voci frena remiſit 28, 266. augebat terrorem 33, 83. matris 35, 37. *ſuſpiria* laxavit frenosque 36, 180. Faunorum Dryadumque 36, 381. me duxerit 39, 6. pacatur 49, 100. nec ullus erat 100, 9. doloris Romani 18, 374. monumenta 26, 615. ſigna 35, 122. dolori conceſſa vita 3, 237. novo 18, 164. dolorem lenire 5, 87. occultum 18, 36. peperit 21, 379. ſolatur 35, 276. dolore feritas creverat 20, 178. dolores præmiſſi 26, 208. juſtos patriæ 29, 155. certos habuiſſe liceat 36, 299. Titanum 37, 2. quos fecerat pepulit 39, 49.
dolo gaudens 35, 11. dolorum genus omne 5, 506. dolis occurrere 28, 237. Bocchi Syllæve 28, 383. armata 33, 221. urere cuncta *ib.* juvat naturam 46, 8. dolos tradente 3, 97. evitare 21, 306.
dominæ Romæ 22, 224. gentes 24, 97. ritu 24, 152. dominam noſtram vecturus 10, 142. plebem 15, 53. plauſu confeſſæ 29, 81. Olympi 40, 21. dominas aures 6, 17.
dominaris pariter ſilvis & aſtris 24, 237. dominatur montibus 53, 3. dominantur opes 7, 187. dominetur per axes 1, 243. dominentur Dipſades 15, 150. dominabere mundo 3, 143. dominandi in uſum 24, 108.
dominus comitatur 18, 309. domini memor 18, 186. vivant 20, 81. ſexum muraſſe 20, 552. domino plus debere fatemur 10, 335. potenti 15, 69. uno vixerit 18, 31. æqualis 18, 479. dominum coronat terra 1, 115. feramur 18, 388. ſubmiſſus adores 22, 72. patremque vocari 24, 189. te fatetur 24, 192. reducem revexit 26, 370. lympharum 84, 3. dominorum ſtrage 26, 618. dominis crudelibus 20, 480. ſperatur 22, 240. intrantibus 35, 314. *dominos* terræ pelagique 8, 22. diſſimulat 18, 176. reverſos 18, 510. inertes 26, 158. veniſſe priores 28, 559.
domitor Thracum 28, 483. vulgi 35, 214. ferarum 47, 20.
domas delicta 17, 222. domat telis 24, 250. pauperies victos 26, 632. hiemes 32, 12. paupertas 89, 1. domuiſti crimina vitæ 95, 4. domuit virtutibus fortunam 1, 39. gentes armis 29, 59. domuere Pœnum 1, 148. domitura manus Gildonem 15, 427. deos pubes 37, 14. domari vetat 3, 314. domanda terrore 31, 133.
domus hoc de more requirit 1, 159. una accipit orbis rapinas 3, 194. Ibera 8, 20. excepit reduces 8, 212. imperio feta 12, 24. una triumphet 15, 345. notior eſt Helicone 17, 278. trabeata 17, 337. privata 18, 144. hæc reginas parit 22, 360. eximia regione 22, 449. *Pythia* 25, 4. miratur 26, 621. pietate certavit 28, 99. faſcibus inſignes 31, 60. caſta 31, 92. ſtellata 36, 8. incuſtodita 36, 146. tranquilla florebat 36, 202. deſolata 39, 24. ampla 40, 44. videt puerum 52, 2. domi nulla fuiſſe carmina 43, 6. domum attonitam 10, 239. defletam 19, 24. vacuam 20, 93. noſtram coluere 28, 414. nivalem Boreæ 36, 324. conſumens luxu 75, 8. domo avita 15, 198. paterna 18, 200. hac 28, 71. undoſa 28, 147. domibus prævelet amnem 22, 189. ilignis 24, 323. domos varias permutat 18, 60. inſignes 21, 298. patricias 28, 61. fratris linque 35, 220. ad patrias venere 37, 52. exuſtas 50, 46.
donativum 5, 312.

donat Rhodopen 33, 135. donent fata, ſidera 3, 142. donante te 33, 60. donantibus ipſis auras 1, 245.
donum hoc adjicias 1, 140. præbuit 24, 278. vile putas 29, 3. doni ſpecie 18, 40. gratia 22, 156. brevitas 70, 11. dono conceſſit terras 24, 185. dona aurea vomens 1, 49. corrumpentia ſenſus 7, 188. rigentia 22, 340. ad prælarga 28, 73. potiora darent 40, 4. regia 49, 38. dulcia mittis 82, 1. donis novis onerant 10, 165. propriis ornatur 17, 263. cum novis 20, 317. vocati 21, 204. invitas 22, 362. par armisque 24, 234. invicta pectora 26, 131. maternis 31, 45.
Dorida vicerit 17, 45.
dormiat Pharius 80, 4.
dorſi curvamina reſecat 5, 413. dorſo flammante 28, 343. ſubaurato 28, 577. ſulfureo 35, 162. ſub hirſuto 45, 8. dureſcit amictus 83, 2. dorſa recurva campi 49, 54.
dotes regni 29, 180.
dotalis purpura 48, 30. *dotale* Chaos 33, 28. dotali *corona* 10, 272. dotalem tradidit 18, 104.
Doto coralia vellit 10, 169.
dotetur virgo 31, 52. dotabere toto mundo 10, 281. *dotata* gemino mari 18, 91. tropæis 29, 43. dotanda mari toto nurus 8, 648.
Draconarii qui? 5, 177.
draconem Pæonium 24, 173. *dracones* varii 5, 365. *ferventes* 8, 545. *ſævi* 10, 293. cærulei 36, 54. binos 101, 29. incumbunt *ib.* prenſos 101, 59. draconum jubas 3, 378. picta colla *levant* 7, 138. ora fixa 28, 566. ſinuoſa membra 33, 179.
Druſe tui labores 21, 193. *Druſos* veteres 8, 455.
Dryades gementes 36, 78. Drya dum de plebe 36, 271. *dolor* 36, 381. *Dryadas* uret 11, 22. revocant 28, 201. procaces 31, 17.
Dryopes ſervati 26, 185.
dubitaſſe fuit pars ſceleris 22, 301. *dubitanda* nihil ſtella 8, 185. alimenta 15, 102. cædis gloria 28, 114.
dubius æſtus 3, 72. dubii Auſtri 15, 486. in dubio pependit 18, 314. dubio lapſu 5, 507. ſub ictu 15, 242. viſu 36, 91. cornu 44, 38. dubium quonam monſtrante reſcierit 36, 207. reſidens 101, 93. *dubiam* lanuginis umbram 31, 42.
ducis ab ore ſonos 34, 52. ducit tibia modos 8, 575. turmas 35, 64. ſub gurgite viſus 35, 116. nihil turpe 36, 278. in antra 49, 42 ducunt ad ſeſe mentem præſentia 21, 15. ſortem 1, 156. fatorum ſeriem 33, 52. ducas nubasve licebit 18, 223. ducat Hyas Taurum 15, 498. ab antris 17, 295. hiatus fulgura 48, 6. ducant pocula ſinus 60, 4. carmina 14, 30. penſa 18, 498. duceret omnia ſecum 8, 245. aures 17, 20. duxi ævum 15, 107. duxit pectine cinctus 22, 332. agmina 29, 193. ebur pollice 34, 16. hiemes per viſcera 46, 7. *duxere* notam futuri 26, 253. figuram veri 35, 43. duxerit me lubrica æras 40, 6. duxiſſet alas 21, 38. ducet nomen ad cælum 22, 404. ducent in ſæcula faſti 1, 279. duc protinus omnes 31, 95. ducite trans æquora leges 15, 464. virtutes 22, 456. triumphum 36, 329. ducere noctem ludo 31, 97. duxiſſe in altum 26, 8. ducens Cybellen Claudia 29, 17. *diverſos* animos 33, 119. ducentia portum cornua 85, 2. ducentibus Hœdis noctem 74, 3. ductura effigies æra 22, 178. ducor ſervitum captiva 35, 264. duceris ira 8, 259. ducuntur ab axe jugales 87, 5. ductus per artem mons 87, 7. ducta favore vatis 40, 24. alterno pollice ſalus 41, 2. ducti muſarum carmine 2, 13. inter præſepia ſomni 18, 67. quo ſemine 31, 53. ductæ pollice notæ 49, 5. *ducto* arcu 9, 1. ductis *funalibus* ordine 10, 206. ductos meliore metallo mores 17, 137.

ductor ad hæc 1, 164. ſpado 18, 297. tot gentibus unus 21, 160. accipiat 22, 234. ames 22, 392. placebat 26, 114. verus 26, 468. eligitur 29, 210. ductorum optime 10, 334. ductoribus illis (*conſulibus*) 1, 9. 24, 44.
ductu curvo ſinuantur 5, 375.
dulcedine nota 17, 310. prædæ 20, 318.
dulce malum 100, 1. te ſine dulce nihil 5, 268. dulcia monſtra 100, 3. dulcior cunctis 20, 347.
dumi rubentes 83, 3. dumis rura repleri 36, 37.
duplex natura 3, 329. enſis 7, 103. duplici conſule fœcunda 1, 203. vita ſubnixus 17, 333. duplices claſſes 21, 307.
duplicat lauros 28, 120.
dureſcit glacies 33, 166. amictus 83, 2. dureſcere ſe ſenſit 37, 97.
Duria formoſus 29, 72.
durius reſtiterant 26, 186.
durat glacies 37, 24. durate parumper 26, 269. duraſſe in hunc diem 28, 549. durando ſtellas æquat 44, 12. prægelidis in undis 101, 68. duratis aquis 60, 2. duratos ſcopulis armos 101, 110.
dura parentis pietas 28, 554. inter viæ 84, 4. duras mentes 48, 41. *duriſſima* clauſtra 1, 106.
dux improbus 20, 176. rectorque meus 20, 536. major 21, 368. vatesque ſalutis 26, 269. *ille* mihi 30, 3. Erebi 33, 32. ducis ſocii letum 3, 317. aſpectu 26, 373. tergemini 34, 39. duci obvius ire audet 44, 79. ducem perfundere 10, 298. hunc doleat veniſſe 15, 411. ſpondebat 21, 45. ſuſcepere 24, 31. me fecere 26, 536. præfecit thalamis 31, 31. cum duce mutatæ vires 20, 415. duce venturo fretum 28, 450. hac 42, 10. duces habuiſſe germanos 1, 277. amborum periere 8, 91. antiquos evolve 8, 399. cæſi 15, 82. trepidi 20, 65. de plebe 20, 342. ſeptem 24, 257. tres ſuperare 26, 143. auroræ noctisque 35, 46. ducum matrem 24, 175. novorum 26, 467. ob reditum 28, 2. cognomina 31, 83. laus nulla 28, 342. ducibus togatis 28, 595.

E

Ebeni ramos 47, *22.*
ebrius amnis 1, 250. ebria ſerpens 24, 367. veſtigia 33, 19.
ebur dabit Indus 7, 211. effractum pendebat 15, 138. gerendum 22, 363. fixum quaſſat 24, 352. *falſum* 27, 22. atria veſtit 33, 242. *diu* neglectum 34, 2. mobile pollice duxit 34, 16.
eburnum decus 33, 272. eburno morſu 10, 102. dente 22, 256. ſolio 28, 588. 24, 199. eburnis jugis 8, 607. eburnos dentes 47, 22.
echini ſilveſtris 45, 17. *echino* diſtendat cutem 20, 449.
Echion miratus 37, 104.
Echo adytis effunditur clarior 28, 33. intonat Auguſtum 28, 617. reditura rupibus 31, 48.
edax ætatis ſpatium 59, 6.
edera vid. *hed.*
edicta valent inflectere ſenſus 8, 301. daturus terris 17, 34. corruptura duces 21, 277.
ediſſere cauſſas 31, 50.
edita clivis planities 35, 102.
edunt præſepibus 29, 192. edendi gloria 20, 327.
ederet te Lucina 29, 48. edidit me tigris 36, 106. me non amnis 36, 270. edere fata 28, 19. adventus ſacra 28, 126. editus ortu tardo 101, 14. ex utero 99, 9.
edocet fluctus 17, 45.
edomuit Rhenum 21, 196. edomita tellure 44, 109. edomitæ furiæ 1, 139. edomitas Alpes 5, 1.
Edonas hiemes 21, 123.
educat fons flores 29, 8.

eduxit in veros principis annos 15, 303. educere fetus 6, 1.
effatur talia 3, 85.
efferat in axem 101, 60. extulit caput fluentis 28, 160. elatis rebus 5, 440.
effera corda 3, 225. præcordia 3, 243.
effeminat titulum 18, 10. membra 22, 134.
effeto ſolibus pulvere 21, 350.
efficiunt beatos 21, 35. effecit celer 26, 151. efficietne labor? 36, 434. effecta hæc dabo 8, 354.
effigies penetralibus exit 8, 572. tuas ductura æra 22, 178. non una deis 48, 25. effigiem ahenam 25, 7.
efflat vitam 20, 455. efflant tenebras e naribus 37, 48. efflavit fulmina 28, 189. efflare animam 5, 62. efflantes ignem 1, 5.
effluit chlamys 8, 208. Aegæo ſtagnantior 47, 38. effluxere decus 1, 52.
effugeret gladios 3, 244.
effulta columnis atria 5, 135.
effulget curia 8, 10.
effulgere matribus ædes 28, 546.
effundit flumina 46, 17. effudit venena 3, 67. effunditur turba 26, 462. adytis Echo 28, 33. effuſa comas 36, 177. effuſo riſu 36, 210.
eget, qui ſervat fœdera 20, 214. *egeant* dulcedine 17, 310. egeret connubii 33, 33. egenti reddis 3, 299.
egeſtas infelix 3, 36. urget 18, 227. flammabat pectus 20, 180. affligit 26, 94. ingenioſa 36, 31. feralis 39, 23.
ego. me quoque vidiſtis in illo 28, 434. precor, heu *me* redde mihi! 39, 43.
egregius morum 15, 239.
ejectæ regnis 3, 59.
elabitur lacertis 10, 139. elabere terris 26, 501. lapſa huc cohors 35, 118. elapſas animas 98, 20.
electro Tiberis formatur 1, 98. *electra* roſcida 7, 125. fluunt capillis 28, 165. ſurgunt in columnas 33, 243. *fracta* ſororum ramis 40, 11.
Electram aſpicit 36, 171.
electriferis alnis 12, 14.
elementa non vi connexa conſpirent ſibi 8, 286. doces 17, 100. nulla paterent hoſtibus 21, 360. pugnantia 33, 43. vocat in fœdera 49, 76. ne cedant ſuperata ſibi *ib.* ſenſerunt fidem 50, 35. elementorum ſeriem 33, 246.
elephas inglorius errat 24, 350.
elevat hanc pluma 18, 295.
Eleo Tonanti 17, 289.
Eleuſin attollit faces 33, 11.
elicis antris 17, 191. elicit leges 3, 57.
elidere caput ſaxis 5, 433. *eliſa* tonitrua 5, 222. eliſo morſu 101, 95, amne 49, 64.
Eliſſæ nec parcis 29, 148.
eloquii auctor 17, 333. eloquio multo redundant 1, 151. tuo crevere oracula 17, 35. fertiliore 41, 20.
elucet gravitas 17, 247.
eludimus manum 26, 490. eludant aciem 17, 107. *eluſit* animos 37, 36. eluſæ ſpe 22, 224. eluſo principe 3, 320. *eluſos* muros 35, 165.
Eluſæ muros invadit 3, 137.
Elyſii campi 22, 378. Elyſiæ matres 35, 323. Elyſium ſolem 35, 284. Elyſiis plagis 26, 590. Elyſias valles 10, 301. novales 18, 454.
Emathium Philippum 26, 388. *Emathia* tellure 26, 497. Emathias ariſtas 5, 44.
emenſus labores 31, 67.
emergit liber 17, 212. emergere tenebris 26, 316.
emeritam poſt vitam 5, 473. togam 19, 59. *emeritum* numen 7, 106. *emeritos* jugales 35, 319. artus 44, 25. emeritas poſt ſecures 24, 101.
emicat pudor 10, 323. ad nutum *miniſter* 15, 176. Leo 20, 376. virtus 26, 261. hic 30, 4. turba 101, 98. horror ab aquis 46, 20. emicet puer 17, 322. emicuit ignis 8, 187. juventus 21, 316.

21, 316. apex 26, 459. emicuere jugis flumina 49, 88.
emitteris quocunque ortu 49, 79. *emisso* ortu 8, 389. emissis fertur equis 1, 100.
emi hoc damnis 15, 79. emeret pacem 10, 225. *emturos* thalamum discrimine leti 29, 164. emitur sola virtute potestas 7, 188. emi maturus 18, 64. pœna meretur 19, 32. emtus sæpius 20, 352. sex solidis 92, 3. emtum morte velit 36, 194. clade decus 50, 48.
emollit rabiem 40, 27.
emtor medicum consulit 18, 35. emtori tali 15, 266.
enarrare quis queat? 26, 599.
Enceladus carmen erat 27, 17. Enceladi furor 7, 161. bustum 33, 153. *gemitu* flammisque 36, 123. opima 36, 350. jussis 37, 33. minas 40, 28. fauces 50, 32. *Enceladum* gementem 35, 158. protulit Aetna 36, 187.
enervent torpore manus 8, 323.
Enipeus pulcer 7, 116. *virginibus* dilectus 26, 183. Giganteos humeros irrorat 37, 71.
Ennius solebat 23, 12.
enodes laterum arcus 20, 361. cedros 36, 360.
ensiferæ coronæ 5, 393.
ensis patrius 3, 78. qui nostra ad mœnia tendi possit 5, 306. duplex 7, 104. suus illum abstulit 8, 92. non imminet 8, 493. aget 15, 385. adductus 18, 513. ensem strictum reconderet 21, 114. impulit 33, 208. ense toto descendimus in jugulum 26, 601. alterno 28, 630. adverso transigit 37, 79. in enses ignavia fluxit 20, 563. enses cervicibus impositi 5, 16. strictos deponere 5, 214. infecti jugulis 10, 329. intentos capiti 15, 179. vetitos stringebat 15, 294. vestros passuri 15, 434. alacres suscitat 20, 281. tractandos 20, 456. placidi 21, 167. gestatos patri 22, 91. fluxere vaporibus 28, 346. strictos Curetum 35, 270. Aegeonis 36, 345. ensibus Pellæis 18, 483.
Enyo aversa risit 18, 238.
eo. it fragor 37, 74. reditque vias 59, 4. quacunque 36, 443. eas in omnes annos 28, 659. *eat* tot nummis 18, 203. sic 20, 156. irrevocandus error 26, 123. eant per proceres & vulgus 24, 349. ibas venerabilis 21, 44. ibat purior 2, 10. exul 3, 248. sub puppibus Ionium 21, 173. in te pietas proclivior 29, 133. ires altior equis 28, 369. non iret stridula fraxinus 3, 218. adhuc *in verba* dolor 15, 201. ibo quocunque jubebit casus 36, 432. ibunt promtius 8, 350. i, nostrum vive tropæum 28, 228. ite precor 37, 31. ire forum 1, 232. vias 3, 241. nunc vellem 15, 336. eundi studio flagrat 36, 226. euntibus annis in crimen 18, 488. per itura Jovem 36, 359. itur illuc longis ambagibus 8, 227. in campos 36, 231. in æternas moras 42, 6. eundæ viæ 20, 419.
Eous orbis 15, 430. *rector* 18, 105. non eris 19, 36. lætetur 22, 306. Eoa robora 5, 105. agmina 5, 161. ab aula 28, 90. *Eoi* regni 20, 1. 26, 517. *Eoæ* urbi 15, 226. mollitiæ 20, 113. ditionis 20, 350. Eoo cum *fratre* 7, 8. robore 18, 400. fratri 71, 3. Eoum latus 10, 49. dedecus 18, 239. *facinus* 18, 371. *crimen* 21, 8. ad litus 29, 114. senatum 31, 68. Eois redeat miles 5, 217. terris 8, 215. ab plagis 16, 14. rebus 18, 154. dederis responsa 21, 296. omen erat 22, 292. litoribus 48, 14. Eoas ad arces 3, 172. partes 21, 270.
ephebus crinitus 20, 404.
Ephialtes moriens 26, 75.
Ephyre excutiat cineres 8, 471.
Ephyreia Lais 18, 90.
Ephyreiadas puellas 26, 629.
Epidaurius hospes 24, 171.
Epimethea perhibent 20, 497.
Epirus alit 26, 136. Epirum populatus 20, 215.
epoti amnes 21, 171.
epulis tecta parant 1, 264. repleto Quirite 12, 16. mulcebat 20, 89. gravibus marcent 20, 234. 26, 368.

26, 368. *genialibus* vacant 35, 327. ſaturare famem 44, 13. epulas imbelles 7, 80. *carnifices* 15, 178.
epulentur cædibus hydri 3, 362. *ad excubias* 10, 196.
eques conſere te in turmas equitum 8, 349. Gelonis imperioſior 11, 3. cætera nudus 15, 439. fulget 20, 74. præcedit peditem 20, 417. cæde cruentus 23, 14. lætatur 24, 49. turbatus 26, 594. tremebundus 36, 265. equitem te cernit ab aſtris 8, 563. *equites* chalybem indutos 28, 569. equitum turmæ 15, 196. nimbos 21, 353. alas 26, 474. catervis 28, 284. peditumque magiſtros 29, 158.
equitatus veniens 20, 569. equitatibus Illyricis 29, 62.
equitare per ſtrages 8, 364. equitata culmina 26, 192.
equus venator 10, 5. equi lucem timentes 37, 46. frementis uterum 70, 4. volucres Pharaonis 77, 8. unanimes 87, 3. mites Diomedis 3, 254. volucris 3, 263. ferratos levant armos 5, 361. dives 20, 272. vacui rectoris 20, 423. ſolis 22, 470. equo vectaris 8, 539. ſudanti 20, 441. regali 28, 516. rotanti prævectus 35, 122. equum volucrem 18, 56. flectebat 22, 352. algentem pulſabat 26, 352. anhelum verbere cogis 28, 226. proprium cingere 71, 6. equorum volucrum 5, 31. greges 24, 265. dilectus 29, 190. quis vultus 36, 249. equis emiſſis fertur 1, 100. cognatis aptavit 3, 330. torvis 8, 66. citatis 8, 441. ſi dominus legeretur 8, 554. rapidis ibat 21, 349. candentibus 22, 370. albis 24, 20. citatis 26, 589. nocturnis 27, 6. edomitis veheretur 28, 379. non ſolis hic curſus 28, 618. *dives* Hiſpania 29, 54. gravibus calcabat 35, 158. anhelis ſollicitatur 44, 3. feris occurrit 48, 47. exercentur 88, 2. equos pulvere tepentes ſolvit 1, 122. virides 7, 198. Noctis 15, 213. ſolis 21, 84. virga moderantur 21, 259. exercet campis 26, 251. geminos frenabam 28, 370. metallo naſcentes 28, 572. inferni raptoris 33, 1. Diomedeos 34, 12. ſolitos caligine paſci 35, 193. ovantes 35, 307. irrorat 36, 403. rubentes flectit 37, 10. Odryſios impellit 37, 76. volucres ornat 70, 12.
equi cataphracti 5, 361. 28, 569.
Erato perge 17, 282.
Erebi ſpatiis nigrantibus 33, 279. hiatus 35, 259. ſqualor 35, 330. peſtes 3, 29. pœnis 28, 185. *dux* 33, 32. Erebo erumpunt 37, 6.
Erechthei theatri 18, 292.
erectus & acer 21, 41.
ergaſtula rupta 18, 28. immiſere manum 26, 162.
Eridanus perpeſſus damna Phaëthonteæ ruinæ 1, 259. ſubmiſſus adorat 7, 123. fulgurat 22, 274. victor 26, 196. pater 28, 149. ſtelliger 28, 176. *Eridani* per prata 8, 17. ripas 31, 109.
erigit Magnum 18, 503. vos fiducia 26, 381. Tityos artus 35, 338. armos 70, 9. *erexit* ſerpentum hiatus 1, 66. tibi regia tædas 5, 97. criſta galeam 15, 211. turres 28, 535. formido comam 50, 11. erexere patriam 17, 150. erexerit decus 26, 294. erexerat aulam votis 29, 160. erexiſſe caput altum 36, 42. erigitur faſtibus 17, 3. erecto crine 73, 8. erectior planis arvis 49, 11.
Erinnys vagos impegit 26, 173. triſtis 33, 224.
eripuit leto 26, 42. eripiat lunare jubar 3, 147. eripe me gladiis 5, 146. regnis ſervilibus 20, 593. militiam 39, 52. eripitur cum luce pudor 35, 263.
errat barbarus 5, 124. a ſuis ædibus 28, 408. Delos 35, 35. ſalus populis 47, 18. erret procul ambitus 28, 609. alter 52, 21. erraverit curſu ſollicito 33, 29. errabunt per flumina damæ 1, 170. errare comas projecerat auris 35, 31. errans flexibus ſinuatis Eridanus 28, 176. errantem per rura, per urbes 36, 326. non errantia loca 1, 185.

error animi profanus 3, 76. juvat ipſe Tonantem 8, 210. judicis 8, 510. plus decuit 10, 106. *certus* in aſtris 17, 129. irrevocandus eat 26, 123. præſagia luſerat 29, 102. diſci 35, 134. abeſt 45, 32. lubricus 98, 12. errorem fateri 20, 7. pietate remittat 24, 111. errorum acies 28, 624. erroribus tardatus Ufens 1, 257. tantis 36, 400. Phaëthonteis 44, 107.
erubuit preces 33, 68.
erumpit turba 35, 166. erumpunt Erebo 37, 6. erupere tyranni 8, 72. eruperit lues 3, 24. eruiſſe flumina 21, 86.
eruis paludes 24, 305. eruit Lemnum 37, 86.
Erymanthei montis 34, 36. *Erymantheæ* umbræ 8, 468.
Erymanthe 26, 192.
Erythræis gemmis 8, 606. *Erythræas* inter ſmaragdos 28, 563.
eſuriens pauper 90, 1.
eſſeda multiſonora 51, 18.
Etruria conſulat 18, 12. quæſiit 18, 443.
Etruſcus augur 8, 145. Etruſca culta 15, 110. Etruſci palmitis 26, 504. Etruſco *portu* 15, 417. Etruſcum exilium 21, 241. litus 36, 445. Etruſcis bellis 28, 489.
evade clauſtris 26, 500.
evaluit Boſporus 28, 81. transferre bellum 28, 303. vix agnoſcere 36, 92.
Evandrius mons 28, 11.
evehis lectos 22, 123. evectus ab thalamis 18, 156. in auras 95, 18.
Eucherius puer 10, 338. flectebat equum 22, 352. cui regius undique ſanguis 28, 552. Eucherii oſcula 21, 120. Eucherio dedit 24, 177.
eventus ſecundos 8, 391. ſibi latura ſecundos virtus 21, 285. vota fefellit 28, 88. rerum refert 28, 590. nunquam felicior contigit 35, 42. eventu judice 15, 250. rerum magiſtro 20, 489. caret 26, 72. patens fides 26, 553.
evincta coronis 21, 87 torque 22, 241.
Evius apparuit 24, 62.
Eumenides movere te facibus 35, 216. cratera parant 35, 344. Eumenidum tædas 20, 484.
eunuchi occurſus malum omen 18, 125.
eunuchus movetur 18, 187. judicat 18, 231. quid nobile geſſit 18, 337. tendit 19, 75. eunuchi forum 18, 234. ſceptra 18, 324. templa 18, 326. militia 18, 419. clavo 18, 425. ſuffragia 18, 438. ſumunt 18, 461. jura dabunt 18, 497. toros 19, 43. jugulum 19, 45. vultus 20, 74. mariti 20, 90. faſtus 20, 192. poteſtas 20, 555. eunucho conſule 18, 8. flueret Hermus 18, 214. traditur annus 20, 122. eunuchum accedere faſtis 18, 319. *eunuchorum* manipli 18, 255. eunuchos puduit 18, 152. in eunuchis virtus eſſet 18, 99. eunuchis placidus 18, 190. ſcelus eſt 18, 298. defenſoribus 20, 224.
evocat Quirites 28, 588. fluvios 36, 5.
evolat mens 8, 235. miſſile tergo 45, 20
evolvunt ſæcula 33, 53. evolve duces antiquos 8, 389. evolvite ſæcula priſca 20, 60. evolvitur quicquid auri fluviis 17, 39.
Euphrates tumidus 7, 70. celer 8, 388. tremebat 28, 415. Euphraten altum 21, 54.
Euripi undis incertius 3, 91.
Europa datur ludibrio prædæque 5, 36. *levaret* tædas 21, 88. Europæ ſaltus 24, 281. hoſtes 28, 104.
Europen junximus Libyæ 15, 4.
Eurotas diſcernere neſcit alumnos 8, 211. memor 21, 181. Eurota Spartane 1, 237.
Eurus palluit 18, 504. ſe prodat ab occaſu 26, 58. *Euri* per metas 8, 649. Euro rapido velocior 1, 100. ab extremo 22, 417 40, 15. trans Eurum 44, 2. Euris mitibus 40, 59.

Euryſtheus infanda jubebat 26, 378. gravis 101, 84.
Eutropius cervice luat 18, 23. poſſedit 18, 167. flagitat annum 18, 285. concipit 18, 360. conſul 18, 414. inter Aemilios? 18, 440. ignorare fingit 20, 304. increpat 20, 365. Eutropii heros 18, 33. fortunam 18, 228, Ajax 20, 386. annus 20, 481. Eutropio honor 18, 98. quæſtus eſſet 18, 219. adſervabantur faſces 18, 448. auctore 20, 99. viſo 20, 178. Eutropiu n viduum 18, 70. dignabimur 18, 273. paſſure Cato 18, 459. ſtipare 18, 472. habet 20, 21. præfert 20, 346.
ex Proconſule 43. *
exacuit ſtimulis 15, 350.
exæquat damnum meritis 5, 482.
examen molitas apes 26, 241. examine prono 5, 465. longo veniunt 3, 38. examina ſtridula 8, 381. perfida 28, 264. fundi credas 35, 124.
exarſit in iras 33, 32.
exarmat hiatus 24, 353. exarmatus erit 15, 437. redit 46, 24. exarmati Triones 21, 217. exarmatum æquor 85, 4.
exaſperat ægida ſignis 7, 193.
exceſſit impetus Zephyros 28, 476. pœna modum 39, 11.
excidium quod cernimus? 36, 181. excidiis hæc præmia ſolvunt 20, 220.
excidimusne tibi? 41, 13.
excierit quietos (*fluvios*) 36, 7. excierant vigiles 28, 455. excita tempeſtas 26, 640. ſtrepitu 31, 26. excitis ſignis 20, 406.
excipit palus 20, 439. taurum 101, 135. exciperes in ulnas 29, 220. excepit fluctus 36, 391. tela notæ 74, 14. excepti telis 26, 252.
excitat populum in uſum dominandi 24, 109. ore faces 29, 122.
exclamant Nymphæ 37, 120.
excluſus omnibus cœptis 28, 238.
excoluit Prometheus 20, 493.
excubiæ tutantur 8, 281. vino madentes 10, 80. *excubiis* noſtris 15, 297. centum corporis 21, 313. deorum cingitur 28, 43. vigilantia lumina 28, 234. remotis 36, 146. 26, 422. *ad excubias* epulentur 10, 197.
excubat foribus potentum 22, 114.
excuſat conjuge menſas 15, 401. *præmia* 22, 222. *excuſate* nefas armis 26, 562.
excutis antra 34, 52. excutit nodos jubarum 35, 213. excutiat rutilos tractus 17, 111. excuſſere ſomnum 36, 110. excute delicias 20, 147. excutitur cubilibus 5, 140. excuſſo ſidere 22, 272. *tergo* 45, 20. excuſſis toris 101, 93. jubis 70, 10.
exedit macies lacertos 15, 23. exedere caput tineæ 18, 114. exeſos ſitu ligones 22, 195.
exemplum patris accipiat 17, 335. ad regis 8, 300. tribuat nepoti 17, 335. cognoſcite 26, 385. exempli recentis 20, 548. monumenta pii 50, 34. exemplo tuo 19, 46. terruit 28, 188. ad exemplum traxit 22, 117. exempla cautum dabant 8, 77. præmiſſa futuris dant fidem 8, 621. priſca diſcit 10, 231. creantur 28, 298. regentum manant in vulgus 21, 168. *turpia* fatorum 22, 304. labori præbens 28, 214. veterum ſecutus 28, 590. nobiliora tenent animos 29, 149. ab exemplis fluxit 45, 45. exemplis quibus 24, 93. melioribus ſe addens 28, 59.
exemplar habeto natum 101, 52.
exit major 17, 92. clades 18, 412. in ſpeciem pinnæ 45, 14. exeat in populos annus 28, 649. exire vapores nequeunt 36, 397.
exercet fulmina 22, 29. equos campis 26, 251. choreas 29, 143. exerceat patrias artes 24, 112. exercuit arcum 17, 188. arma 23, 3. area luſus 28, 621. opus vates 29, 11. exerce agmina duris ſtudiis 8, 321. exercere vires 26, 109. iras 31, 136. exercentur equis 88, 2. exercita gens campo 8, 542. Roma furiis 46, 50.
exercitus geminæ aulæ 5, 6. floret criſtatis turmis 7, 133. undique fulgens 8, 150. *candidus* 10, 295.

10, 295. Scytha 18, 508. urbanæ cupiens umbræ 20, 409. occurrit 20, 542. ferri memor *ib.* ultor 21, 326. Nympharum incedunt 24, 257. mellifer 35, 127. ultor 37, 27. ingens 44, 77. 20, 248.
exerit dextram 50, 15. *exere* choros 28, 491. exerta manus 36, 377. exerto enſe 5, 401.
exhaurit ignem 18, 50. exhauſerit Hermum 3, 103. exhaurire fretum 26, 276. exhauſtus ſonitu 28, 262. gelu rubor 36, 88.
exhorruit amnes 28, 146.
exhortatur equos 35, 307.
exigis noctem 101, 74. *exegit* rabiem in armos 35, 211. exegere ſupplicium 26, 195. exacta luce 29, 52. exactum ævum 1, 276. exacto certamine 1, 113.
exiguus animi 20, 381. exiguum putet 22, 236. exiguo vivitur melius 3, 215.
exilium dedit 19, 10. pertulit 21, 242. exilio perculit 18, 169. exiliis diſperſa feror 15, 199.
exitiale jugum 5, 89.
exitium parabat 3, 190. commune 5, 20. meditare 5, 301. produxit 18, 155. in ducis 29, 235. in Jovis 37, 30. exitii reos flores 36, 439. exitio ſuccurre meo 35, 271. renaſci 44, 52.
exitus docuit 26, 196. quis bella maneret 28, 150.
exordia petant 1, 7. tertia ſumant 7, 1. ſume 20, 150. relegens 22, 430. lucis 24, 176. grata ſumere 28, 127. pandit 29, 34. repetens buſto 35, 84. talia ſumunt 35, 366. formæ reducis parans 44, 41.
exoritur ſatiata 8, 254. Hecate 33, 16.
exornat amictu 1, 192. exornem fructibus annum 36, 38.
exoret utinam 18, 267. exorate patrem 15, 117. exoratura colos Parcarum flumina 49, 88.
expavit Ulyſſem 29, 145.
expediunt rudentes 15, 481. expediat mihi quærenti 48, 9.
expulit furor ſenſus humanos 33, 6. expellere *die* 3, 378. expellitur ambitus 7, 186.
expenſæ indecores 22, 146.
experior uſu 8, 357. memorem atque fidelem 15, 306. experta parentem factis pietas 28, 435.
expiet iras 18, 19.
explet odium 26, 610. explent quinque millia 99, 7. explere labores 10, 255. expleri calor nequit 3, 187. paſcique nequit 8, 251.
explicat veſtes 29, 143. ſe arvis (*Nilus*) 48, 39. explicuere comas ventis 2, 8. *vices* ſoporiferas 36, 405.
exploratores ignes 6, 11. diverſi feruntur 10, 136.
explorat naſcentes 5, 112. truncos 36, 361. exploret rerum vias 36, 31. explorare cohortes 21, 307. explorantur viæ 20, 419.
expoſui te hoſtibus 36, 421. expoſitum ſolum 26, 428.
expoſcite omnibus votis 80, 3.
exprobrare ſoles quod tribuas 22, 158.
expromit vocem 20, 390. expromere certum funus 36, 195.
expugnat clementia gentem 28, 306.
exquirite crimina 20, 58. exquirere vias 28, 231. exquirenda ſedes 36, 122.
exſanguis horror 5, 130. *dextera* 24, 326. femina 99, 15. exſanguem Iſtrum 20, 165. exſangues leges 26, 38.
exſcindere cives 3, 232.
exſecti Veneris ſtimulos 18, 468.
exſertus navita 17, 42. exſerta lacertos 1, 87. *exſertum* agmen 28, 299.
exſilit adytis Cybelle 33, 211. antris Thetis 37, 117. exſiluiſſe acies 21, 320.
exſpectat natura deos 35, 371. exſpectent nutum 40, 35. exſpectaſſe manus ſocias 28, 465. non exſpectantibus ultro munificus 22, 152.
exſpirare roſas 36, 241.
exſpuit gemmas 29, 75.
exſtat cœtibus 1, 199. *devotior* 15, 190. *utilior* 17, 232. *ſpes* fœderis 20, 324. *libertas* 34, 114.
exſtruxit culmina non cedentia templis 5, 449. hæc gemmis & auro

auro 10, 87. exſtruite ſcopulos 8, 104. exſtruitur currus floribus 31, 103. exſtructa culmina 36, 117.
exſudat ab ubere ſanguis 36, 128. *exſudant* ſanguine gemmæ 8, 550.
exſuperat æſtus 36, 384. exſuperans delubra Jovis 28, 504.
exſurgit celſior pluviis 17, 209. ſtratis 31, 29. exſurge toris 15, 339.
extendunt ad pocula ceraſtas 35, 346. extendere longos flexus 5, 371.
exterret cunabula 15, 193. exterrita nondum pars 36, 448.
extera arma 28, 463.
extinctus fores 26, 516. extincta vis 28, 304. extincti forent penitus 21, 112. extincto Pythone 1, 189.
extollit ad aſtra palmas 5, 205. *extollere* veſtes in thalamum 35, 321. extolli pulveris nimbos 5, 176.
exuberat imbre 47, 26. humor malus 49, 95. exuberet æſtu 33, 164.
exul poſt trabeas 3, 249. nemorum fera 5, 395. Germanus 8, 74. litoris Iſthmiaci 8, 464. mœſtus patria truditur 8, 495. erit 20, 22. legibus 28, 278. detrudor 35, 259. undique truditur 39, 25. *exule* Tarquinio 29, 156. exulibus gemiſcunt 18, 178.
exulat pars acrior anni 10, 55. poteſtas 24, 126. 28, 408.
exultat malis 5, 62. ſocerum circa 10, 296. fides 17, 171. alumno 18, 385. Theudoſius 22, 422. mons 28, 36. nobilitas armis avitis 31, 71. *vagus* pelago 32, 11. arbor ſpoliis 36, 347. exultant faſces 8, 4. avidi 24, 196. juvenes 28, 547. cum voce pii 35, 365.
exundat ab ubere ſanguis 36, 127. exundet fons mali 20, 18.
exuit naturam, fratrem hominemque 15, 398. Heſperiam periclis 28, 341. *Iſtrum* 20, 203. exuimus animos 17, 193. exuerit caſtris 26, 158. exuerant fœdera 26, 364. exuitur nubibus repulſis Thrace 8, 179. exutus tempora lauro 101, 19. exuto pectore 31, 7. exutum nomine regem 5, 475. exuta tenebris 26, 36. exutæ laqueis 51, 16.
exuſtas domos 50, 46.
exuviæ recentes 7, 23. ornant 20, 200. ferarum 21, 261. exuviis ditibus 22. 372. Auſtralibus 24, 18. 29, 46. Caledoniis 29, 45. Phlegræis 36, 337. exuvias levat 1, 121. cumulate parentum 10, 218. Valentis 26, 611.

F

Faber diviſit vultus 50, 26. fabri non ſufficiunt 24, 323. fabro meliore poliri 20, 495. lugente 26, 543.
Fabius docebit, quid mora perfringat 8, 407. hoc agebat 15, 89. Pœnum compreſſit 26, 139. Fabiis dare ſolebat 18, 437.
Fabricius parvo contentus honeſto 3, 201. pauper 8, 412. *remiſit* regi 15, 272. ſuccumberet 17, 165. rediret 24, 32. Fabricii pauperis 18, 403. nulli pervia culpæ pectora 26, 131. Fabriciis feram 22, 380.
fabricabat clipei orbem 72, 2. fabricaverat æra dolori 18, 164. fabricata vatibus arma 21, 105. manibus Cyclopum tela 35, 250.
fabrilis flamma 22, 177.
fabula ditat 8, 38. veſtit 18, 295. Tereus 20, 363. turpis relatu 20, 550. mihi nullis cognita rebus 22, 294. *hæc* cuncta forent 24, 70. ſeu verum canitur 24, 231. ſi verax narratur 26, 442. ſua probet 101, 61. nec mihi credibilis viſa 45, 3.
facetus riſum moviſſe 17, 311.
facies propior ſceptris 10, 264. corruerat 18, 111. inſcripta 20, 344. una turbæ 28, 545. ſui nun-

nuntia materno ingeſta ſopori 36, 80. truncis affixæ 36, 341. faciem diſtincta metallo 22, 446. in ſaxi reformat 37, 95.
facit ſe quiſque ex alio 87, 6. fecerat naſci ſolem 35, 45.
facilis capi 3, 318. mirari nova 8, 515. largiri 17, 243. frugum 29, 54. facilem juvencis ſilvam 101, 102. faciles ſperni 18, 426. puppibus Symplegades 26, 10.
facinus dictatur 5, 269. hoc damnavit Mycenas 15, 399. *Eoum* 18, 371. tantum diluet 20, 23. obſcenum 20, 119. Tyranni 29, 154.
facti clari admonitor 22, 155. veteris exemplum 26, 385. facto primo 99, 6. facta tua gentibus palam 8, 272. revolvam 21, 35. ingentia 24, 38. coronæ penſabunt 24, 76. legis talia 29, 158. factis tuis creviſſe 28, 103. claris experta parentem 28, 435.
facultas docta ingenii 8, 515. ſævitiæ 36, 93. mortis 39, 27. quæ tam prona? 41, 3.
facundia quantum pollet 28, 492.
fæce retenta 20, 557.
fagi ab alvo 35, 126. fagis rudibus 24, 324. fagos ſummas 24, 290. metitur & alnos 36, 365.
fallaces ſtellas 75, 1. non fallacibus votis 22, 173. fallacibus cauſis 3, 238.
fallit clientes 3, 180. fallunt te connubia nulla 31, 54. falleret aures 21, 113. *fefellit* te luxuries 22, 131. ſemita 26, 285. vota eventus 28, 87. fallere doctus 1, 104. Sirium 11, 20. doctum 19, 68. divinum pectus 28, 233. nil fallente modum ſpatio 45, 33. ſi numero non fallor 26, 488. fallimur umbra 36, 96.
falſus olor 1, 238. amicis 8, 279. falſa loqui 22, 33. *munera* 22, 181. nec falſo nomine 7, 54. falſo tonitru 68, 13. falſis ſepulcris 44, 50.
falcem ſtringere 20, 145. in falcem curvent gladios 21, 223. falce pepulit Gelonus 21, 110. depoſita 26, 463. numeroſa laboret 40, 41. falces cote novat 22, 194. æſtivæ detondent 28, 389.
fama vehit 1, 34. abſtruſos explorat receſſus 8, 275. armavit ſagittas 10, 71. præclara 10, 120. vetat 16, 3. nuncia votorum 17, 270. falſo ſimilis 18, 346. vaga quatit 20, 463. canebat *ib.* juſtitiæ non fefellit 21, 207. canit 21, 312. *putat* 22, 56. juvare poteſt 22, 266. ales 22, 408. melior 24, 6. ſuccincta pavoribus alas 26, 201. *ſecum* cuncta trahens *ib.* majore 28, 294. necdum patuit 28, 438. prodiderit latebras 36, 118. *ſecunda* fori 43, 2. celer toto victorem ſparſerat orbe 101, 118. duxerat Alciden ad litora Dictæa 101, 133. ſic refert 49, 25. tua te non ſecurum vehit 74, 12. famæ contemtor 18, 434. vulnere 22, 380. pondus venerabile 24, 79. inſignia 26, 107. diſpendia 28, 452. impervia regio 31, 62. famam æternam prorogat 8, 410. minuit præſentia 15, 385. vero celſius actam 16, 3. ſervaſſe labor, minuiſſe pudor 16, 4. *collectam* in dubium deponere 17, 184. producere 21, 36. *jube* reverti 39, 44.
fames imperioſa 3, 31. Scyllæ 3, 296. ſuſpecta 18, 401. *Cyclopia* 20, 378. atra urgebat & obſederat urbem 21, 279. ſtimulata 24, 341. omne periculum docta ſubire 28, 245. atra comitatur 28, 322. Antiphatæ 29, 22. gaudet cervice juvenci 39, 31. toleranda 89, 2. famem defende extremam 15, 36. *librat* 15, 72. lenire 21, 309. voti avari 24, 229. explebat 24, 331. epulis ſaturare 44, 13. fame cuncta mihi leviora 15, 127. depulſam Romam 22, 388. triſti torpent membra 48, 21.
famoſius genus 3, 324.
famulæ Idaliæ 31, 8. nec vinclis 51, 15. famulas Lacænas 20, 201. Romanas 26, 628.
famulatur ſpiritus 68, 7. famulantur vulgus 33, 20. famulatur

tur Araxes 1, 160. famulante fortuna 26, 513. famulantia privatis ſignis agmina clientum 3, 77. procerum juſſis arma 21, 332. ſidera 40, 35. *famulantibus* titulis 28, 654.
famulus jugo laxatus herili 8, 614. famuli nefas 15, 274. regales 18, 149. hærent attoniti 26, 366. famulo ſervire 20, 319. famulum delegerat 8, 74. te ſuſcipiet 19, 62. famulis ſunt diſcrimina 18, 30. ſe tradiderint 20, 517. me ludibrium relinquis 20, 535. profundis 37, 119. famulos inter crinitos 15, 184. *ſuos* precatur 24, 82.
famula Carthagine 21, 383. famulæ auroræ urbes 29, 116. Nymphæ 36, 230. *famulas* catenas imponere 5, 386. choreas 29, 143. per acies 44, 88. famulis ripis 7, 203. manibus 40, 17. famulos Manes 35, 13.
fano vetuſto 28, 500.
fas frangi 1, 218. *ſit* promittere 8, 378. pretio cedat 15, 260. *ſi eſt* 26, 64. ſolus habes 33, 90. ſi eſt dicere 101, 132.
faſce tuo ſudabit 8, 655. per faſces numerantur avi 1, 15. reddita libertas 22, 324. faſces bijuges 1, 233. *Romulei* 7, 1. reduces exſultant 8, 4. affixi poſtibus 8, 416. ſequitur victoria 8, 640. ſubiiſſe libet 17, 279. luſtrandi 18, 21. pollutos 18, 308. illicitos 18, 320. *ademti* Tarquiniis 18, 448. detulerim 20, 55. miſſos expellet 21, 237. contemnere 22, 233. præbere 22, 260. recepi 22, 385. reſtituit 24, 7. donet 24, 90. cecini 25, 5. cinxere Hypanin 28, 337. horret amatque tuos 43, 4. faſcibus ſubmittit 15, 20. cœptis 17, 336. tuis 18, 489. ſuis vapulat 19, 8. temeratis 20, 142. abjectis 20, 520. expulit ſervitium 22, 324. vetuſtis 22, 413. auratis 28, 646. inſignes domus 31, 59. a tuis incipiens 42, 15.
faſti perpetui ducent 1, 279. reſpirant 19, 13. faſtos *ſignas* nomine 8, 155. te quater ineunte 8, 612. Latios 17, 267. dedit 20, 131. Gabinos 22, 307. ornare coëgit 24, 88. faſtis legendus 17, 334. Latiis 38, 151. accedere 18, 319. recenſitis 20, 60. ſuum conceſſerit annum 22, 4. agitur 22, 244. æthereis 22, 476. felicibus 28, 640.
faſtidit ſtrepitus 24, 28. æſtus amictum 31, 6. ignes 41, 17. faſtidire minores 8, 303. priorem 22, 41. Lacænas 26, 630. faſtiditus abiret 18, 64. faſtidita clariſſima quæque 15, 190.
faſtidia prædæ 18, 251.
faſtigia *juris ſummi* 1, 58. 22, 313. peti telis 5, 58. ſupplex depoſui 10, 31. æmula conſerit aſtris 24, 134. ſummi juris 28, 41. *ſummæ* ſedis tenuit 31, 67. montis 36, 383.
faſtus Arinthæi 18, 478.
fuſtus terribiles laxet 10, 198. eunuchi 20, 192. vanos attollunt 26, 551. faſtu barbarico 15, 73. modeſto 17, 247. Arſacio 18, 415. alto 22, 159. poſito 24, 118. depoſito 28, 62. faſtibus erigitur 17, 2.
fatalis candor 8, 195. Stilicho 28, 301. fatale hoc generi tuo 15, 341. augurium 35, 141. fatales manus 26, 61.
fateor vinci 3, 109. fateri omina 29, 94. commiſſa cogentur 35, 304. hominem 95, 6.
fatidico carmine 26, 232. receſſu 81, 2. fatidicam quercum 26, 137. fatidicas lauros 24, 59.
fatigat vos nulla cura 1, 64. terras ipſumque æthera 3, 370. nives 24, 308.
fatiſcunt ora vulneribus 36, 425.
fatum ſit quodcunque voles 35, 306. putabo 36, 301. fati proſperiora 49, 94. conſcia Aetna 35, 7. tanti concordia 29, 85. proſpera 28, 548. ſors aſpera 28, 282. diverſi ſtamine 28, 267. immenſi culmine 28, 131. præſcia flumina 4, 7. *diſcrimina* 5, 474. *lux* altiſſima 8, 273. in *ſpeculis* reſtitit 15, 249. clari ſolatia 15, 381. tot gradus 17, 60. *ordine* ſervato 17, 338. futuri præſcia

præſcia 24, 180. *abundantis* ludibria 26, 110. obſide 26, 318. violentia 26, 382. *fato* potenti 8, 221. cauſſam tribuiſſe 18, 55. *damnati* populi 26, 43. maritali ſucceſſit 29, 13. meliore 29, 159. poſt fata quæ vidi 15, 292. collis 22, 53. petit victorem 37, 91. fata prolem ſequuntur 1, 16. donent 3, 142. in melius convertere 8, 119. Gruthungorum 8, 635. tantæ ruinæ 15, 74. heu proſpera 15, 103. nequeunt 15, 144. quodcunque parant 18, 22. tantum permittere 18, 174. aliis pandere 19, 37. junxere viro 20, 203. minantia 21, 284. venientia 22, 339. victricia 24, 128. *vocabant* 26, 171. ſic me fovent 26, 540. optima edere ſtellas 28, 19. *loco* non converti 28, 208. digerit 28, 591. longe inferiora 29, 187. *manſura* fluant hoc ordine 36, 65. reverti prohibent 36, 107. ſepulcro ſolatus 39, 18. *naſcentia* livor ſecuit 39, 31. *poſteriora* tibi debebo 42, 16. in tua tument 4, 4. noxia pellis 49, 2. fatorum ſtamine 3, 177. *turpia* exempla 22, 304. ſecreta 26, 197. onus 26, 271. præſcia 29, 16. ſeriem ducunt 33, 52. fatis brevibus 5, 49. *pugnaſti* 7, 89. *debentur* mare terraque 7, 189. aperire viam 18, 140. pudor 19, 47. immotis 20, 9. futuris 21, 43. *obvia* urbs 24, 140. mariti 26, 439. dubiis 26, 557. magnis præludere 28, 68. *volvimur* 36, 410. nullis obnoxia 37, 54. invictis 101, 36.

favet ſomnus 27, 15. inclementia cæli 28, 445. faveat cœptis 20, 396. favebit remigio (*ſilva*) 36, 369. fave regina 40, 57. favere campi 12, 6.

favillam rudem 44, 68. favillis rapidis 26, 24. dureſcit glacies 33, 165. Aetna novis crevit 36, 398. *madidis* 49, 57. favillas in Aetneas 17, 72. citatas vento 20, 473. communes miſtura 29, 152.

Fauni negant 9, 13. *taciti* 36, 17. Faunorum dolor 36, 381. Faunis laſcivis 31, 20. Faunos ruſtica numina 28, 201.

FavonI aura 1, 272.

favor dubius 1, 11. certus ſtat 17, 263. diviſus erat 24, 45. texiſſet 26, 517. inemrus offertur 28, 608. favoris vani 26, 113. favori humano 22, 208. aliorum prona mens 22, 220 patricio 24, 50. Romano offerre 28, 75. favorem in eximium 5, 119. male donatum 5, 422. minuit 25, 11. permutas odiis 39, 2. favore pleno 21, 1. juſto vatis 40, 24.

favis rorabunt querceta 3, 383. relictis 28, 262. plena ilex 35, 109. undaret ſilva 36, 25. favos examine velant 5, 465. tradunt 8, 383. ſpoliat latebris 14, 8

fauces pollutæ 5, 8. freti 20, 29. paratas in prædam 26, 30. jejunas ſolantia carmina 42, 5. repreſſas Enceladi obriguiſſe 50, 32. de faucibus leti 8, 58. faucibus patulis 22, 112. e Tarrareis 26, 449 rapturi 28, 568. (*Aetnæ*) quaſſatis 36, 186. mediis injecit 36, 394. fractis 101, 96.

facem gratam rotantes nimbi 1, 207. manſuram 14, 17. luſtralem 28, 324. faces lucere adſpicit 5, 57. extinxit 8, 57. feſtas 10, 202. *foceri* 15, 309. verte trans æquora 20, 150. arcanas tranſtulit 24, 169. pulcras ore excitat 29, 122. vibrare 31, 97. ſacras attollit 33, 11. caſtæ pudoris illuxere 33, 271. hæ placuere 36, 376. feſtæ 36, 409. inclinat 36, 442. vagas 50, 4. facibus atris cingimur 3, 49. pudoris 22, 221. profanis te movere 35, 215. meis lucebit 36, 325.

faxint ita dii 26, 528.

fecundat humum 33, 186. fecundet germine regnum 22, 239.

fecunda conſule mater 1, 203. *ſpes* 10, 293. otia 17, 114. per te videbar 36, 415. morte 44, 25. 22, 414. fecundos curſus 41, 21.

felle canduerint 17, 225. nimio viſcera virent 49, 96.
felix uterus 1, 204. annus auctoribus 1, 267. pecorum 20, 272. *publica* 21, 29. arbitrii princeps 21, 89. principe genero 22, 77. felices aliæ 20, 198. felicior me 36, 310.
Felix meritus vocabula 35, 421.
femina cum ſenuit 18, 72. faſces ſumeret 18, 320. fatis impenſa mariti 26, 439. exſanguis 99, 15.
femineus labor 18, 336. feminea arce 19, 21. femineæ virtutis 29, 12. femineis cœtibus exſtat 1, 200. thalamis 20, 392. *ſignis* 76, 6. *femineas* lites 18, 232. latebras 18, 466. *togas* 20, 107.
femur paternum 24, 228. femorum fine 37, 80.
fenus mihi ſolve paternum 10, 37.
fera exul nemorum 5, 395. *commota* ruit *ib.* captiva 24, 330. nuncia Martis 26, 258. feræ telis jacebunt 11, 13. frementes 17, 122. auſæ ſe credere muris 20, 44. retibus tenendæ 24, 273. prætereunt ſubjecta 39, 27. certavere 40, 3. feram rapacem (*Rufinum*) 3, 262. exiguam 45, 10. ferarum muta *vincla* 5, 482. animos 17, 192. colla 17, 293. dominum 18, 388. ſpelæa 26, 354. domitor 47, 20. feris prætentare tela 7, 534. variis 10, 160. nobilibus 24, 240. metuenda 24, 253. natura ſæva redit 34, 5. metuenda 35, 21. vita indiſcreta 36, 45. aptanda vincula 36, 95. feras errantes agitare 37, 122. ſimiles paverit 54, 8.
feralis præda 26, 614. egeſtas 39, 23. ferale gemiſcunt 36, 130. murmur 3, 131. auſpicium 20, 232. ferali barathro 33, 37. crine 48, 4. feralem quæſtum 5, 445. ferales habenas 35, 272.
feraces frugum 22, 457.
feris rupes 48, 55. ferit Hebrum 1, 123. cuncta 18, 182. jaculis vel arcu 22, 354. aſtra 26, 341. ſaxa 35, 174. umbone 35, 224. alternas 36, 378. imago lucis Italiam 36, 445. mucrone 37, 111. vitali fulgore 44, 57. feriat manu 5, 70. rhomphæa catervas 77, 9. feriret murum 24, 146. feriere tuo exemplo 19, 46. ferire retro 45, 47.
feritas *Punica* 8, 410. dolore creverat 20, 178. vaga Chunorum 21, 110. feritate admonita 101, 92.
fert omnia ſecum 45, 41. feram Curiis miracula 22, 380. ferat ſcripta 41, 7. ferant ſilvæ mella 1, 250. claſſes fruges bella, tumultum 21, 308. in majus celebrata 26, 15. venti dicta 36, 134. ferret opprobria 26, 523. cum *ferrent* Penthea 5, 418. tuliſti geminos partus 36, 308. *tulit* nobis vires cum cælo 33, 95. decus & invidiam 91, 4. tulere raptores 35, 260. tulerit ſors fati 28, 283. tuliſſet taſem 3, 106. feret ſolatia 15, 381. *ferre* in te lubet 5, 507. viam per cærula ſumma freti 7, 199. talia gaudet 18, 427. non aſpectus parentis 36, 193. vectigal 40, 17. ferens ore patrem 22, 348. ferentes de puppe venti 100, 6. larurus *opem* Hunnorum 3, 321. augurium iniquum 33, 230. *laturæ* proſpera catenæ 8, 117. *feror* digna 22, 288. iterum convulſa 37, 128. fertur equis 1, 101. in abruptum 20, 424. ab Alpe 24, 285. feruntur cardine ſummo 28, 20. ſublimes 50, 6. feratur currus avius 36, 52. ferabar ſublimior orbe 28, 277. ferar per devia rerum 36, 317. ferri furiato pectore 36, 262.
ferox Medea 3, 153. Danubius 5, 26. eſſe deſinat 19, 76. Proſerpina 33, 27. *ferocem* puerum (*Cupidinem*) 10, 110.
ferratus apex 35, 146. ferrati viri 28, 571. poſtes 33, 237. *ferrata* ſedilia 3, 39. fronte 5, 361. ſæcula 22, 448. ferratæ pinnæ 45, 3. *ferratum* pectus 29, 219. ferratis catenis 22, 374. penſis 33, 53. plantis 36, 390. ferratos armos 5, 362.

ferreus currus 8, 16. concentus 28, 630. ferrea juga 1, 81. Lachesis 26, 54. corda 33, 226. forma Martis 48, 25.
ferrugineo amictu 35, 275.
ferrugine dulci pingit violas 35, 93.
ferrum caſtum 18, 446. Marte cruentum, ſiccum pace feras 22, 15. illecebris tenetur 48, 56. ferri nitor 5, 179. ſeges circumfuſa micat 5, 390. nudi ſeges 7, 135. otia 20, 121. per rimas 20, 385. memor 20, 543. præſidium 24, 222. vectigal 26, 538. rigidi vincula 36, 94. vis improba 36, 109. rigore veſcitur 48, 16. mons patiens 87, 8. ferro *vibrato* 5, 230. vetuit naſci 18, 342. ſanantur 20, 14. nigro 20, 343. penetrare leones 21, 65. picta genas 22, 248. largius acto 26, 122. corda rigent 26, 303. inerti 26, 389. judice 26, 592. aſſeritur vulgus 26, 616. ſtricto 28, 468. addidit hinnitum 28, 573. caſto incumbens 29, 153. poſcere 31, 77. ſtant mœnia 33, 236. moritur 37, 113. armatur arundo 45, 39. meruit vitam 48, 16.
fertile quid terris? 18, 495. fertiliore eloquio 41, 20.
fertilitas metuenda 3, 191. Gallica 22, 395.
fervet agger 44, 59. fervebat vocibus Aulis 15, 485. *aquis* commotis 28, 511. ferveret cæca 15, 300. fervens cupidine 3, 100.
fervidus Rufinus 5, 380. fervida dicta 33, 76. genitrix 37, 12. regna 49, 18.
fervor aſperat lumina 17, 218. purior ſolis 44, 15. fervore prono 26, 467. plagam obſeſſam 33, 258. avido æſtuat 35, 137. liqueſcant cautes 49, 21.
ferus ipſe quis eſt? 36, 430. fera membra 54, 12. *fero* regi 33, 54. feros ſaltus relinquens 1, 186.
feſſus *orbis* 5, 406. ponto & annis 8, 421. feſſa viſcera 33, 124. feſſum clade 26, 129. feſſos ſuppliciis 39, 33. feſſas gentes 1, 168.
feſtinant vexilla moveri 15, 420. feſtinet litera curſus 41, 21. feſtinare jubet 22, 410. feſtinatus male calor 28, 224.
feſtinus in ortum 44, 58. feſtina voti regina 8, 166. canities 10, 325. feſtinas urgete manus 3, 344. feſtinam rotam urget 5, 336.
feſtivos cantus 21, 3.
feſta luce creatos 1, 143. myrto 48, 28. feſtæ aures 26, 206. faces 36, 409. feſto carmine 24, 21. tempore 34, 13. feſtis diebus 20, 372. 95, 20. feſtior annus 7, 3.
feta tigris 3, 90. *imperio* domus 12, 24. *fetus* Martis novales 26, 25.
fetus Romulei 1, 96. *finiſter* 3, 30. creſcentes dilige 7, 157. truces 17, 295. teneros commiſerit orno 36, 142. fetu pubeſcant virgulta 35, 78. monſtrifero 37, 3. concepto 44, 23. fetibus augetur poteſtas 1, 193. geminis 37, 124.
fibræ tumidæ 8, 247. fibris immerſum nefas 18, 13. fibras cordis pandit 5, 414. abreptas non creſcere 35, 342.
fibula mordebat 20, 184. ſudata marito 35, 17.
fidelis ſecreta 29, 139. *fideli* fumo 33, 167. fidelem videre 21, 208. fideles nimium 22, 55. mugitus 26, 411. *flammas* 44, 63.
fidibus *ſacris* 9, 19. *remiſſis* 22, 5. Pieriis 28, 123.
fides turbata 7, 63. manſura natis 8, 121. alterna 8, 283. non emta perdurat 8, 501. vera 10, 240. 18, 371. *non ulla* 15, 440. certa cæli 15, 499. exultat 17, 171. hæc erat? 18, 66. nulla mutis 18, 244. contemta doluit 21, 235. Divæ germana 22, 30. ſeſe omnibus actis inſerit *ibid.* nulla ſtat 22, 295. plurima dicti conſiliique 26, 485. eventu patens & neſcia vatibus ipſis veri ſera 26, 554. additur 27, 21. læſa 28, 314. ſi qua Muſis 28, 475. ſincera 31, 92. hæccine veſtra? 36, 191. datur 45, 3.

certa 49, 80. ſi mihi nulla 92, 4. ſit medicina 99, 16. fidem mentita 1, 108. *verum* vexare 3, 65. ſimulare 3, 98. experiere 5, 276. *Solis* 6, 2. dant exempla 8, 621. novam adſpirate 14, 15. venti poſcebat & anni 15, 65. vita ſpondente 18, 420. admitte 20, 70. rupturas tædas 20, 483. peccare 22, 97. fata dabunt 22, 338. *undoſam* 26, 48. tentare 26, 88. male ſuſpectam purgare 26, 592. *obitvem* 28, 449. corruptura æraria 28, 606. conjugii docuere 29, 28. rupiſſent 32, 43. nivibus ſervare 33, 165. *viarum* mutavere 35, 189. Oreſteam nil valuiſſe 41, 18. de patre feciſti 101, 15. elementa ſenſerunt 50, 35. rerum 68, 5. firmat 99, 14. fide fluitante 15, 247. nutante 19, 23. hujus fulta reverentia 22, 86.

fideret armis 26, 534. fide certa deis 26, 53. fidens Ithaco 28, 471.

fiducia tanta eſt 8, 443. refugo quæ ſit Partho 8, 531. tantane tenuit Mauros? 15, 330. in ſolis longe telis 15, 436. crevit 16, 5. 20, 559. hoſtilis 21, 342. belli 24, 122. vos erigit 26, 380. nil celat 28, 592.

fida incendia 17, 329. *ruina* 49, 48.

figunt greſſus 20, 525. *figat* comeren 17, 112. verubus 20, 448. morſus 28, 240. figebat ratem 100, 7. figere reges 10, 76. *terram* roſtris 15, 491. tigres 21, 66. fixus honos procedit 1, 13. toro 15, 177. nodis 37, 96. fixa manet reverentia patrum 8, 504. uno metu 20, 286. fixo torrente 35, 350.

figura mutata 44, 54. ſimilis texitur 94, 2. figuræ nulla gratia 62, 3. figuram veri duxere 35, 43. Veneris ſortita 91, 3. figuris *propriis* inſcribi 5, 342. *variis* ſpirat 8, 592. *auratis* celebrant 22, 175. flebilibus 35, 131. variis monent ſomnia 36, 124. figuras defunctas vident 3, 128. per varias egit 5, 491. exſangues perlegit 26, 418. ternas Hecate variata 33, 15.

figurat ſe inſula 15, 507. Venerem 48, 26. figuret eadem forma 50, 21.

filius redeat mihi talis 7, 34.

fila cogit 1, 182. Parcarum 3, 157. pretioſa 8, 586. ducere 10, 18. turbant 20, 374. ultima neverunt 20, 461. contulimus penſis 22, 333. cælantia fluctus tument 33, 254. canora lyræ 34, 14. conſona telæ 35, 43. pendula 46, 20. in fila querelas abrumpit 36, 160.

findunt membra rotæ 35, 158. findetur ſulcus 3, 382.

fingit ignorare 20, 306. parcere 28, 301. fingunt æra lupam 1, 99. fingebat cæſariem 10, 100. finxerunt ora 3, 96. fingere nil potuit majus 27, 25. ſe lætam 36, 210. fingi mortalia poſſent 8, 232. laborant 10, 322. plurima permittens timor 26, 227. ficto paſſu 3, 136. *non ficta* fuga 7, 202.

finis nullus tot lacrimis? 39, 2. fuit mori 98, 24. qua finis erat 1, 67. *finem* Herculeum 7, 208. addere litibus 8, 511. poſitura 14, 466. peroſus 17, 80. paci quærere 20, 477. ad quem? 28, 407. ſtudiis fecere 29, 207. cunctis & femina præbes 33, 57. quem habitura ſilentia 42, 1. fine ſub imo 1, 104. *quo* beatum dirigitur 17, 95. ſupremo 33, 261. femorum 37, 80. ſine fine mirari 28, 564. fines mari præſcripti 3, 5. Illyricos 5, 161. præſcriptos homini tranſcendere 8, 304. ad veteres 15, 109. in ſuos 22, 206. penetrare Noti 36, 323. finibus detrudit 3, 192. obliquis 20, 241. exiguæ vallis 21, 108. exiguis orta 24, 138. illis 26, 638. ab Ligurum 28, 288.

firmat veſtigia 33, 19. durando 101, 68. greſſus & fidem 99, 14. firmavit pectora 26, 314. firmaſti veſtigia recto greſſu 7, 39. firmaverat annis crimen 22, 117. firmare cohortes 21, 306. firmata conſilio 3, 7

Firmus ſervatus mihi 15, 347. Firmi ſpoliis 15, 343. *Firmum* jacentem 15, 333.
fiſtula canat 24, 283. defluxit ad terram 31, 40. reſponſura choris 31, 99. cana 49, 58.
flabella peroſi 18, 463.
flabra Rhipæa 21, 123. flabris Noti 26, 205.
Flaccilla tu mihi potius 10, 43. timeret virum 29, 137. Flaccillam daret 29, 69.
flagellis agitare 5, 522. oſtenſis 18, 511.
flagitiis conſumens domum 75, 8.
flagitat adventum 28, 333.
flagrantius ſi quid actum 36, 296.
flagrat opus 20, 450. ſtudiis 28, 604. ſtudio 36, 226. anhela ſilex 48, 42. flagratis augeri 22, 265. flagrabat amor prædæ 3, 221. flagrabant pectora voto 7, 74. flagravit aperta libido 20, 560. ſtudio 21, 56. flagraverit ignibus adverſis 1, 24. flagraverat æſtu 10, 2. flagrare quid poterit ruboris? 18, 253. flagrans ripa 3, 120. flagrantis ſcopuli 36, 392. pelagi 49, 27. flagrantibus rivis 35, 315.
flamine fracto 3, 71. crebro *turbidus* 7, 36. molli 29, 201. ſonoro 33, 73. largo rura fove 35, 85. flamina fracturum collem 15, 522. proſpera 24, 57. miteſcunt 26, 273. corrupta Auſtri 49, 92.
Flaminiæ viæ 41, 8. *Flaminiam* ſtipabunt 22, 397.
flamma Probini 1, 244. Chimæræ 3, 296. quæ excutiat rutilos tractus 17, 110. *crinita* 17, 112. fabrilis vacaret 22, 176. juventæ 26, 498. *pronuba* 33, 131. innoxia 33, 168. *polum* egit 33, 251. Caci perit 34, 43. cæleſtis incubuit ſalictis 39, 38. cæli 101, 123. ferox 101, 130. choros ducit 48, 28. ceſſante 50, 47. flammæ recepere modum 8, 69. cæleſtes 8, 196. non æquant lumina 10, 266. tormenta 15, 186. ad vivum penetrant 20, 16. premerent 24, 146. errantes luduut 35, 3. teſtes 35, 231. commendat onus 44, 94. regnant 48, 57. rapidæ reverentia 50, 3. flammam nocentem Gradivi 7, 166. flammarum undantem hiatum 36, 395. humida regio 49, 17. *numine* 69, 1. flammis barbaricis 3, 360. imbutam iram 8, 242. arcanis 8, 588. procreat omnia 17, 71. irruet 17, 194. juvenum 18, 90. hoſtilibus arſit 20, 571. pro patriæ 20, 598. caput erexit 21, 184. diruerent oppida 21, 340. mollitus chalybs 26, 542. vicinis Enceladi 36, 122. furentibus 101, 122. flammas ore pati 6, 6. ſpargentes rotat 17, 325. tuetur 18, 329. reſtinxit 26, 290. fideles admonet 44, 63. vomentem taurum 101, 135. undarum 49, 75.
flammea accommodat capillis 10, 285. *produnt* lacrimas 14, 4. *ſubnectens* 21, 83. ſublevat 22, 358. vultibus addunt 35, 325.
flammeus rivus 22, 468. imber 28, 342. oris honos 36, 89. flammea vultum Aurora 20, 528. frena cæli 28, 189. ſpicula 31, 20.
flammabat Achillem 10, 16. pectus egeſtas 20, 180. flammante dorſo 28, 343. *flammantia* pondera 37, 23. flammatus virtute pia 28, 467. flammata fronte 26, 518.
flammigeræ habenæ 1, 1. Zonæ 47, 9.
flatus Leonis 20, 432. nimios attollunt proſpera 22, 159. monſtri 101, 124. igniſluos 101, 137. remittat 74, 19. flatum repreſſit 35, 349. *flatu* violare diem 3, 63. propiore ſequentum 28, 279. aſſiduo 44, 34. *laſcivo* 48, 33. flatibus receptis 7, 141. hibernis 22, 411. dubiis 32, 2. multivagis 33, 174. aſſiduis irroras annum 35, 75.
flaventes reges 21, 203. *flaventia* ſerta 36, 126.
flaveſcit ariſtis 33, 186. *flaveſcere* angues 20, 186.
flavicomis villis 101, 97.

flava umbra jubarum 1, 93. *agmina* 8, 54. flavum Acin 36, 332. *flavam* cæsariem 8, 446. flavo vertice 10, 242. de Tigride 44, 83. flavis crinibus 31, 127. flavos Getas 35, 65.
flebilis queſtus 3, 127. aulæ 36, 148. flebile damnum 5, 46. flebilibus figuris 35, 131.
flectas quocunque curſus 7, 181. flectit iter 5, 252. nullane te pietas? 35, 253. flectebat habenas 19, 1. retro minas 28, 142. flexit Amor Ditem 33, 27. Schœneida 29, 170. flecte animum 20, 596. flectite ſigna duces 5, 217. flexiſſe recurſus 8, 541. flexura rogando 1, 76. flectitur annis 3, 245. flectetur inſidiis 3, 115. flecti indocilis 33, 6. flexus auctore 22, 3.
fleverunt Dindyma 20, 173. ſilentia montes 34, 7. flebis inultus 20, 209. flebunt te Mænala 35, 244. fleviſſe lætos inter ſodales 8, 376. fleri dignum 36, 312. fletam Arcadiam 101, 103.
fletus fingebat 18, 83. *lapidum* 20, 43. teneros detergunt 20, 375. cum fletu precibusque 28, 256. fletu tenero 3, 95. permixto 15, 228. decoro 35, 273. perit orbita 36, 442. fletibus vulgi 15, 74. ſubitis maduerunt ora 33, 266. reſonantes agros 101, 102.
flexu crebro 28, 635. flexibus ſinuatis 28, 176.
Florentine, tu 34, 50.
florent rura 10, 61. floreat *ære vetuſto* 1, 19. *quo* lumine arcus 48, 7. florebat tranquilla domus 36, 202. floreret milite ſulcus 21, 324. florerent milite 26, 106. florebit ager 33, 197. florere nocentes 3, 13. florens edera crinali 33, 17. patria ſorte 42, 18. florente juventa 28, 580. qua 30, 417.
floreſcite ingeniis hominum 22, 456.
florea frena 31, 105. rura 35, 118. ſerta 40, 10. tempora 101, 7.
flos juvenilis (*lanugo*) 1, 69. Syriæ ſervit 18, 250. floris honos 94, 2. florem juventæ conſumis 3, 141. ævi 5, 145. *flore* ſub uno 10, 246. puerili 18, 344. primæ juventæ 22, 351. viæ ſpargentur 22, 401. *conſpicuas* genas 28, 560. *color* cærulus ambit 44, 22. notat ver 52, 12. flores radiant 3, 209. elige 10, 202. diſpergere 10, 297. primi germina laxabant 18, 96. optantur virginibus 24, 56. veris honore rubentes 29, 7. fons educat *ib.* ſuperat 35, 101. ſociat 35, 140. male dilecti 35, 265. halant Zephyris 35, 289. protulit Henna *ib.* vicinos ingeminat 36, 221. exitii reos 36, 439. florum cumulo 31, 4. parens 35, 72. floribus in variis te ſcribent 1, 278. cinge ultorem 4, 6. Romanis 17, 84. riſerunt omnes 17, 273. vernis 21, 86. ornes comam 29, 4. riſit 29, 72. exſtruitur currus 31, 103. halant juga *ib.* roſeis 48, 29. colorum 73, 12.
fluctuat buxus 35, 110. omnis ager 47, 40. fluctuet oliva 40, 40.
fluctus reſides miteſcere cogit 86, 2. *plenos* excepit lampade 36, 391. frangit 35, 310. mentitos 33, 254. ſulcaret 28, 367. Ionios 28, 209. 35, 1. depellere 5, 12. blandos miteſcere jubet 7, 123. quo poſſint moderamine *falli* 8, 424. ſanguineos egit 8, 636. maris 15, 479. *ingenii* 17, 63. diſcis 18, 32. ſanguine mutaſtis 21, 133. in fluctus ſponte decidit 8, 92. fluctu blando 1, 191. juga feriens hiems 21, 175. dulci 26, 320. nudata litora 28, 498. fluctibus auri 3, 186. ſub pelagi 10, 136. ſubitis ſonora 15, 513. rubris inſula latrat 31, 61. ignotis procurrit 47, 10. in mediis 48, 53.
fluentis aluiſſe 1, 236. placidis 28, 160.
fluitant veſtigia 3, 73. arcus 31, 11. fluitent ventis 28, 567. fluitante fide 15, 247.
flumen Averni pacatum 35, 348. abruptum 49, 40. fluminis ab ortu 21, 198. flumine caſto 24, 260. verſo 27, 56. maduit metallum 33, 240. per flumina errabunt damæ 1, 169. flumina verſa

verſa 3, 159. relitura in fontes ſuos 3, 160. præſcia fati 4, 8. alta haud vetarent 5, 185. ni juviſſet ſanguis 7, 101. Rhodopeia 8, 526. dilecta 20, 299. lactis 21, 85. mutatilis ſanguine fluctus 21, 133. captiva 24, 23. argenti 24, 236. alta metimur 26, 46. vindicat 26, 195. prætendens 26, 332. tot cernit 26, 472. novam jactantia ſortem 28, 514. Mæandria 28, 635. ſaucia pallebant 29, 176. mœſta 34, 4. larga prorumpunt vultu 36, 128. mutarunt ripas 37, 65. hærerent 101, 67. pigra effundit 46, 17. alieni conſcia cæli 47, 14. languida ceſſant 47, 29. emicuere jugis 49, 88. fluminibus crebris cincta 26, 473.

flumineum iter 21, 200. flumineo ortu 12, 29. flumineos portus 28, 496.

fluit plebs obvia 5, 428. fluat atronitus Ganges 1, 163. ingenium 41, 9. fluunt in te miſta 21, 34. electra capillis 28, 165. incendia vultu 35, 316. fluant unde venti 48, 5. hoc ordine fata 36, 65. flueret diſcurſibus ætas 20, 100. fluerent mortalia caſu 3, 3. *Eunucho* Pactolus & Hermus 18, 214. fornacibus æra 22, 177. fluxit clementia 26, 95. ſeries his fontibus 29, 56. mare 33, 251. ab exemplis 45, 45. *fluximus* qualem in umbram? 15, 45. fluxere vaporibus enſes 28, 346. roſæ 29, 90. fluens opibus 22, 128. vina 22, 264. doctum Aganippe 40, 61. fluentem luxu 8, 217. peplum 10, 123.

fluvius redditur mari 35, 185. devexa rupe volutus 49, 53. fluvii retro juga petunt 18, 353. objice 28, 484. quod volvunt 35, 296. ancipites trepidique ruunt 36, 6. fluvio arente 18, 159. ſolvit 18, 296. tantum remotus 18, 444. luctante 29, 171. fluvium mirantem novas valles 8, 483. per tecta vagum 15, 41. fluviis vos cingite 8, 105. ſenibus 36, 14. fluvios Iberos 1, 48. indigenas 1, 254. immittere ripis 3, 64. hærentes glacie 8, 347. minores cogunt 26, 334. evocat antris 36, 5. colunt 37, 43.

focos barbaricos ardere 28, 454.

fodit viſcera unguibus 35, 210. fodiunt haſtis 3, 407.

fœcundus, vid. *fec.*

fœdat pacem 21, 29. nube diem 33, 162. bruma 33, 263. fœdavit ſidera 26, 247. fœdavimus Hebrum 7, 147. fœdaverit imbri noctem 28, 538. fœdati oris 26, 587.

fœdum nil adeo 18, 287.

fœdus ferire 21, 52. commune facit 44, 82. fœderis egregii auctor 5, 75. *ſpes* 20, 324. icti 26, 497. fœdere perituro 3, 223. caſto 22, 76. violato 28, 210. gentes recepit 29, 58. *tuo* primæ libantur noctes 31, 55. omina ſancit perpetuo 35, 364. aliquo nos prævenit 36, 305. *fœdera* diſpoſiti mundi 3, 4. cladibus emta 8, 455. alienæ tædæ 10, 28. ad mutua 10, 67. ſancirent 15, 218. ſancit 18, 381. rumpit 20, 213. ſervat *ib.* conjungit 20, 428. captis præberet 21, 115. exuerant 26, 363. ludit 26, 566. deteriora jugo 28, 303. peteret 28, 415. fratrum converte 33, 64. *alterna* infundit 48, 41. rogatum miſſi 28, 70. in fœdera vocat 49, 76. fœderibus novis 26, 56.

fœnus, vid. *fen.*

fœtus, vid. *fet.*

foliatum quid? 18, 226.

foliis teneris 10, 250. *te* ditet 18, 226. *glaucis* Minervæ 22, 229. progreſſum Ulyſſem 29, 145.

fons mali areſcat 20, 18. Permeſſius educat flores 29, 8. perſpicuus 36, 253. vagus 60, 2. fontis miracula 28, 508. amor 35, 135. fontem prætexite violis 1, 249. Hippocrenæum 101, 5. *fonte* auri 22, 346. aurifero 24, 61. primo 26, 333. gelido 27, 9. *ſuo* natus annus 28, 650. lacrimarum preſſo 33, 86. quo ruit annis? 33, 170. ſecreto cadens 47, 11. fontes in liquidos repetit 1, 223. rutilos laxet 3, 197.

arcanos Nili 7, 207. gemini labuntur 10, 69. vivere 28, 32. gramina lambebant 35, 103. Acheronteos tumuisse lacte 35, 351. Romanos bibimus 42, 13. sacri 101, 129. liquidos transferat 55, 1. fontibus *nectareis* 10, 210. magnis 20, 259. (*odii*) ignovisse 22, 17. his fluxit 29, 56. gelidis abluitur 31, 100. vina tumerent 36, 26. prohibere sitim 44, 13. in liquidis 84, 1.
flores sacras intrat 5, 142. rutilæ patescunt 7, 170. supernas 15, 138. *cælatas* 28, 46. thalami tetigere 31, 116. præsagum cecinere 35, 7. umbrosæ 37, 45. ante fores sedet 22, 432. foribus recluss 36, 153.
forma decens 21, 31. imperio sua redit 26, 37. dispare 35, 45. loci 35, 101. mali 36, 300. ferrea Martis 48, 26. eadem figuret 50, 21. diremit 87, 3. formæ novæ 3, 17. igneæ 11, 5. ornatum reddit 31, 101. diræ inclementia riget 33, 82. neglectæ gratia teritur 29, 225. vitreæ 36, 268. nocendi 37, 20. reducis 44, 41. conscius 70, 9. neglectæ gratia teritur 29, 225. formam talem reddere 54, 11. formis variæ canes 24, 297. omnigenis 37, 51.
formidati furoris 35, 353. formidato lumine 1, 94. formidandus regenti 26, 403.
formido frena jugales 3, 343. justitiæ nomen subit 20, 208. succincta 22, 376. superbos flectit 26, 93. Booten præcipitat 35, 190. erexit comam 50, 11. formidine pulsa 4, 5. sola victum 8, 457. tacita 15, 177. 20, 134. saucius 20, 455. varia 21, 274. nulla 22, 165. posita 24, 282. *clausi* 26, 44. confusa 28, 582. mista 33, 132.
formas placida mente 22, 66. forment sæcula meliore metallo 7, 184. formavere te talem 17, 17. formare loquentes 17, 85. formantur in auro 1, 98.
formosa jacet 91, 3.
fornace lassa 33, 241. relicta 35, 174. fornacibus æra fluerent 22, 177.
fors improvisa 26, 370. juvat audentes 42, 9.
fortis quid agat 8, 405. silva 36, 368. forti prudentia 10, 315. fortes in Marte viros 8, 488. fortia loquentem 22, 169. fortissime patrum 10, 334.
fortuna pendet his per dubium favorem 1, 11. quid paret 3, 143. invida 5, 194. ardua 7, 13. ornatur viro 10, 328. cum Marte *pependit* 15, 252. *Augusti* 15, 504. quos legit 17, 147. hoc regni tenes 18, 24. *luxuriæ* suæ addidit 18, 121. satiata joco 19, 6. reduxit luctus 20, 551. nil sibi tribuat 21, 363. mutata 26, 435. famulante 26, 513. novum molita tyrannum 28, 88. lætior recipit 28, 500. mercem persolvit 28, 578. tori tanti 29, 161. doluit 31, 80. noxia 33, 95. supernis quæ te abstulit? 35, 239. cecidit, resurgat 39, 45. cedere fatetur 41, 5. favens mundo 101, 86. vario traxit tumultu 52, 5. fortunæ majoris honos 21, 41. *reduci* 28, 1. fortunam generis 10, 259. quamcunque dedistis 36, 301. si nota, feram *ib.*
fortunatus ales 44, 7. fortunatum autumnum 35, 292. fortunate parens 7, 178.
forum ire 1, 232. eunuchi 18, 234. *jure* cingas 24, 200. hoc dignare 28, 422. fori Stygii negotia dura 5, 495. Romani fama 43, 2. rauci lites 52, 8. foro medio 25, 14. fora frequentat 18, 59. Ulpia 28, 646.
fossa fefellit 24, 341. fossam duplicem 5, 127.
foveas Augustum 95, 20. *fovet* cuspide Italiam 10, 120. absentes 22, 46. sacraria 28, 599. hanc 33, 127. ignes 69, 4. fovent me fata sic 26, 540. foveret Getas 29, 235. fovi gremio 1, 144. fovit tenerum rudemque 15, 303. genus humanum 24, 151. cunabula anni 28, 651. elementi sidere 31, 120. fovere auxilio 15, 245. Molossi lepo-

leporem 34, 25. fove rura flamine 35, 86. foviſſe propinquum 28, 586. fovens materna mente 28, 94. ſpem 28, 447.
fragilem corporis vſum 49, 85.
fragmine ſplendenti 59, 1.
fragmenta naufragii 28, 317.
fragor repentinus cæli 1, 211. quatit arva 3, 132. geminatur 5, 182. ſublatus in æthera reboat 28, 616. repens mugire 35, 152. horrendus ubique it 37, 74. fragorem raucum 20, 163. fragore rauco ſonant 45, 26.
fragoſa murmura 24, 337.
Francia reges expellet 21, 237.
Franco humili 18, 394. *Franci* orantes 8, 447. *Francorum* montes 21, 227. Francis intulimus claſſica 21, 189. Francos ſubegit 22, 243.
frangit fluctus 35, 310. *frangunt* ſtagna rotis 5, 28. glandes 36, 43. fregi Alpes 26, 532. fregit undas remis 7, 56. clade 15, 413. robur 20, 416. Athenas 24, 162. furentem 26, 143. fregimus cornua Iſtri 26, 603. fregere Tanain 35, 66. fregerat arma 28, 335. *frangere* tauros 22, 21. virum frementem 29, 138. fracturus vires 23, 9. fracturum flamina collem 15, 522. reos vultus 21, 362. fracturæ colla 24, 301. frangeris nec precibus nec fletu 39, 50. frangitur torrens 3, 271. frangi Zephyris 1, 218. fracto flamine 3, 71. meatu 35, 184. fracta metu virtus 3, 260. *tonitrua* 17, 108. rabies 26, 431. ramis electra 40, 11. fractæ procellæ 33, 75. fractis faucibus 101, 96. fractas minas 40, 28.
frater retuſus (*lunæ, ſol*) 1, 23. nepoti ſervatus 15, 347. multus in ore erat 35, 27. fratris rigidi verbera 5, 479. veſtigia 28, 173. ſobolem 29, 107. ademti ſpeciem 29, 110. domos 35, 220. interitum 37, 104. fratri remittebas ſortem 28, 85. ovanti 28, 553. Eoo 71, 3. fratrem iratum 15, 141. exuit 15, 397. fratre coruſco minor 3, 373. cum *Eoo* 7, 8. *excluſo* 17, 131. a fratre pietas recedat 15, 240. fratres pubentes 1, 142. unanimes 1, 231. geminos protege 7, 153. unanimi 7, 189. pharetrati 10 72. ore pares, ſimiles habitu *ib.* pios 18, 282. geminos 20, 490. ingenio ſceleruмque cupidine 21, 245. gemini 26, 68. *Argolicos* 50, 39. ſudantes 50, 1. fratrum majeſtas 5, 5 intemeratorum 22, 87. diademata 29, 57. fœdera 33, 64. ſæviſſime 33, 93. teterrime 35, 214. fratribus Auguſtis 2, 17. cæſis (*conſanguineis*) 8, 93.
fraterno nomine ſignatum 1, 266. fraternum ſub orbem 35, 169.
fraudarit ſeges colonum 21, 165.
fraudatus lumine 29, 24. fraudata ſenſibus ætas 26, 521.
fraus infida ſereni 8, 425. fraudi lætam ſpeciem prætendere 22, 35. fraudem prætexere 3, 99. *fraude* projecta 8, 486. nudata 15, 272. reperta 18, 88. nova 26, 282. ſoporis 28, 478. Dionæa 35, 5. fraudes Maſſylas 15, 284. per cunctas vagari 18, 139. ad omnes cautus 21, 292. innectere 101, 36. fraudum cubilia 22, 214. fraudibus ipſe meis capior 28, 308. cunctis objecti anni 36, 116.
fraxinus ſtridula 3, 218. *libratur* in ictum 35, 227.
fremitus anhelus 1, 79. inſani 3, 75. mariti 18, 89. auditur 24, 359. *deſpexit* 31, 76. magnus auditur 33, 10. inter Scyllæos 100, 2. fremitum agnoſce 18, 504.
fremit ſub ore 93, 2. fremunt bella 22, 149. Creſſæ 24, 300. fremat igne Leo 22, 460. fremant ſævum leones 35, 243. fremebant famuli 18, 148. ſævum 33, 285. fremeret diſcordia 20, 82. *major* poſt Cannas 24, 145. *fremerent* in pocula ripæ 36, 26. fremuit tempeſtas 29, 208. fremuiſſet miles 24, 21. frementia luctu Tartara 35, 333.
frenat delphina roſis 10, 156. Saxona 31, 89. equum auro 44, 86. frenant mugitum 33, 207. frenet amores 17, 99. orbem 22, 2.

22, 2. frenabam equos 28, 369. frenavit Aetnam 50, 33. frena jugales 3, 343. frenare libertatem 35, 150. frenatur corde longævo 1, 155. frenantur venti & undæ 34, 17. remi 36, 258. equi lupatis 87, 3. frenari hamis 46, 13. frenatis avibus 31, 111.

frena Italiæ teneret 1, 59. ventis remittat 5, 22. assimulat 5, 80. ignescere spumis 5, 175. resolvit 10, 330. Lethæa 15, 214. spumis sucantem 22, 350. spatiosa regit 22, 311. imperii reguntur 24, 9. cauta juventæ dedit 24, 121. dat Scoto 26, 217. flammea cæli 28, 190. laxata remisit 28, 266. florea adnectunt columbas 31, 105. humectant 33, 181. calent sanguine 35, 102. renident gemmis 70, 3. numinis 73, 1. frenorum vicem 51, 10. frenis tuis serviret 8, 556. communibus 15, 3. libera manus 21, 151. grypha detorsit 28, 31. solutis 35, 318. frenos laxavit dolor 36, 180.

frequentant sacra 8, 577.

fretum ignotum 8, 31. lucere 20, 472. glaciale 21, 176. *exhaurire* 26, 276. freti cærula summa 7, 198. fauces 20, 29. intacti claustra 26, 1. frero subeunte urbes 1, 228. freta inclita 3, 173. *sunt* 73, 29. tremuit 52, 7. fretis spumantibus 18, 266. infensa piratica puppis 28, 134. tranquillis 29, 202. apta abies 35, 107. *adnatat* umbra 36, 444.

freta cælo 101, 47. freti nec duce nec numero 20, 580.

Frigidus amnis 7, 99.

frigus medullis miscuit 46, 6. frigoris & flammæ mediam æthram 22, 8. arte 57, 3. frigore sub medio 1, 132. torpens 1, 269. immodico 22, 459. segnes 24, 312. blando 31, 1. æterno contristat 33, 263. ramorum 35, 105. glaciali 101, 125. arcano 46, 21. pluviali 47, 3. frigora sæva peti 7, 44. *traxerunt* in cerebrum 18, 53. *pellebas* 20, 459. ferrent 21, 125. non curat 26, 328. Rhipæa 36, 322. blanda dedere 49, 60. negat 56, 2. frigoribus mediis 26, 349. urit Boreas 29, 6.

frondet vivida 1, 219. arboribus 33, 159. frondere ornos 36, 73. frondentia limine myrto 48, 28.

frondea vellera 1, 180.

frondosæ sorores 7, 125. frondoso margine 35, 113.

frons erecta 2, 6. hispida 1, 222. læva 5, 174. privata manet 17, 245. discolor auro 24, 289. læta parum 26, 375. non tristior æquo, non dejecta malis *ib.* frontis torva *voluptas* 8, 519. lunatæ germina 33, 129. fronti caveat 14, 9. frontem secari 3, 327. pudicam 17, 118. *circumfluit* ignis 22, 328. impexam 35, 359. *a fronte* imperii recedant 18, 422. in fronte notas addidit 18, 120. fronte ferrata 5, 361. pulsata 8, 616. quis *æquali?* 10, 316. jucunda 22, 131. superba 24, 218. flammata 26, 518. mœsta 28, 159. retusa 35, 135. curvata 36, 346. adversa 36, 393. frontibus æquis 36, 374.

frondis amaræ nemus 101, 18. pro *fronde* Minervæ 20, 591. 39, 41. fronde sorores mutatas 28, 171. *Getica* 28, 647. pretiosa 44, 43. *adversa* 36, 393. *frondes* vivunt in Venerem 10, 65. concutit aura 20, 482. per obscuras 26, 413. depastus amaras 28, 239. *translucent* pectore 31, 7. decutit Auster 35, 309. frondibus latebrosis 24, 313. nudatum Aemum 26, 166. densis 33, 202.

fructus dignus instet 18, 158. attollit 20, 271. lucis 21, 93. 24, 79. sentire receptos 28, 580. ad fructum nascitur 18, 331. nititur 22, 129. *fructum* brevem suadent 20, 51. laudis desuetum redde 28, 404. *fructu* tanto majore 21, 378. fructibus annum exornem 36, 38.

frugem latura seges 18, 495. fruges nasci jussit 3, 8. tribuat 36, 52. frugibus *negatis* 15, 18. 21, 278. quæ terra faveret 17, 180.

180. aptum æquor 18, 354. Arctois 18, 403. optantur imbres 24, 56. alternis 52, 11.
frugiferæ deæ 35, 138. frugiferas rates 15, 58.
fruitur ſuppliciis 3, 235. *nota* aula 8, 2. *pœna* 17, 224. te dea 22, 13. *ſuppliciis* 28, 112. junctis 28, 601. fruimur bonis quietis militiæque 8, 491. fruaris Apollineo crine 36, 309. fruatur pace 5, 159. fruebar thiaſis 36, 422. *frui* tempeſtate cruenta campi 7, 76. in commune 20, 601. fruendum tradit 18, 366.
fruſtratur tempora ſomnus 22, 141.
fruſta mandet aquæ 20, 448.
frutices parvi 39, 39.
fucantur vellera 35, 96. *fucantem* frena ſpumis 22, 350. *fucata* tentoria 21, 157. genas 22, 136. fucati ſermonis 28, 593.
fuco liveſcere 22, 32. *fucos* Tyrios 3, 207.
fuga inerti 3, 268. *non ficta* trepidare 7, 202. præſidio 15, 441. Pyrrhi 26, 128. fugæ nulla ſpes 20, 277. oblita 20, 314. fugam peteretne incertus 5, 132. tenuere 19, 70. ſimulare 20, 432. incluſis aperire 26, 97. compeſcuit 26, 315. patiar 26, 525. tetendit 28, 320. *fugas* molles ſinuare 8, 540. turpes 26, 296. certa lege texras 28, 623.
fugacior dama cervoque 20, 440.
fugit tela 29, 167. Polyphemus ab umbra 36, 356. fugiunt curſu volucri 24, 341. fugiat præceps 15, 413. fugeret Pirithoum 3, 107. fugerent patrem nati 29, 136. fugere genæ 15, 22. fugiens ſequentem vulnerat 45, 21.
fugares mortem 95, 17. fugavi Auguſtos 26, 524. fugavit ſede 15, 413. fugantur procul 22, 109.
fulcit apex Atlantis 37, 23. *fulciret* laſſam 36, 352. fulcite humeris molem 26, 572. *fulcire* ruinas 8, 460. pondera terræ 17, 77. fultus arbore 1, 114. duplici conſorte 8, 204. ſolio 24 199. cervicem clipeo 26, 355. *ſolio* genitoris 28, 588. rudi ſolio 33, 79. *fulta* oſtro 10, 152. reverentia 22, 86. auro laquearia 26, 223. ſub gremio urna 28, 168. fultæ culmine legum domus 31, 59. *fultos* cervice parentes 50, 5.
fulgebat mundus 4, 3. honos 21, 40. fulgeret conſpicuus 72, 7. fulſit canities 26, 459. fulgentior aſtris, 1, 240.
fulgidus axis 33, 116. fulgida caſtra 7, 11.
fulgor *Iberus* 8, 587. genarum 36, 436. fulgore auri 24, 66. vitali 44, 57.
fulgur triſte galeæ 7, 32. fulgure liquefacta cuſpis 28, 345. pacato 35, 147. fulgura ducat hiatus 48, 6.
fulgurat umbra clipei 22, 274.
fulmen *ſtare* coëgi 3, 158. torquere 8, 202. rapiat 37, 32. ab ore venit 101, 122. magnum ſuperas 48, 52. fulminis *heres* 6, 13. rubri torſiſſet alas 35, 229. ictum 36, 61. fulmine multo ſuſpirant 36, 343. poſt fulmina feſſum 33, 105. fulmina irata 10, 126. torqueat 17, 112. exercet 22, 29. vibrat 24, 167. jactata in hoſtem 26, 510. efflavit 28, 188. ambirent laurum 28, 355. obvia vexaſſet 33, 47, dejecit 35, 175. mittat 36, 135.
fulminei pardi 17, 302. fulminea in caſſide 7, 194. fulmineum iter 21, 200. Pœnum 26, 138. fulmineo juvenco 3, 289. igne 26, 231. curſu 28, 469. fulmineos ignes 18, 12. fulmineis viribus 1, 73.
fulminat ornos 39, 40. fulminet hoſtem 10, 311.
fulva ira Leonis 1, 25. glacies 3, 167. veſte 22, 229. pondera 40, 8. *fulvis* ſerpentibus 33, 199. *fretis* 36, 443.
fumiferæ aquæ 49, 36.
fumat lumen odorum 28, 325. fumant mœnia 1, 109. paſcua 5, 30. fumavit amnis 7, 100. fumantia

mantia æquora 33, 23. opima 36, 350. paſcua 49, 19.
fumo admoto 20, 348. fideli 33, 167. divino ſpirant 44, 96.
funalibus ordine ductis 10, 206.
funda Baleari 7, 50. dejicis aves 101, 73.
fundamina ſubruit malefida 26, 347. *campi* 35, 164.
fundamenta noctis opacæ 5, 526.
fundator Gradivus 26, 600.
funditus exſcindere 3, 233. defluat 20, 16. armis concideram 28, 283.
fundavit mentem in capitis arce 8, 235. *fundaverat* ancora puppim 17, 113.
fundit hiemes 7, 96. *ſe* apex in campum 10, 56. in omnes imperium 24, 136. aquas oſtro 33, 253. fundunt Sangarium 20, 262. *fundebat* ornos 101, 107. fudi plancus, preces 36, 228. fudit membra 2, 2. gentes 5, 23. hunc Britannia 8, 73. in lucem ſæcula 22, 11. ſe gratia 24, 187. in noſtros ſinus 37, 126. catervas 101, 83. ab alta mente 95, 2. fudiſtis quem toties 26, 564. fudere aciem 18, 511. canitiem ante pedes 33, 49. fuderit enſis 3, 78. aquilas ſtrage 26, 159. pontus undas 44, 106. fuderat artus per gramina 31, 3. fudiſſet cerebrum 37, 88. fundere membra 4, 18. fundi examina credas 35, 124. fuſus oſtro 15, 327. Philippus 26, 396. ſub platano 31, 35. ingenti ſpatio lacus 49, 29. per metallum tremor 50, 12. fuſa gloria 1, 32. poplite tenus veſtis 35, 34. dolia 77, 12. fuſum in verbi ſemina 98, 4.
fundi exigui 15, 158. liquidi 49, 37. fundo vellitur 33, 156.
funerei leti 35, 358. funereis tyrannis 15, 466.
funeſtarum herbarum poteſtas 3, 150. funeſtis curis 35, 277.
functa corpora 98, 20.
funem *veſtite* 15, 488.
funus acerbum 18, 130. certum expromere 36, 195. portans 44, 75. funere permiſto 1, 112. conſumto 5, 416. merſit 15, 410. ſævo 26, 387. campi Pollentini 28, 128. funera condita traxi victura 3, 155. prodere relatu 3, 250. mea ridebit victor 5, 168. tot contra reſtitit 8, 56. tanta 15, 93. ſparſa 15, 361. Trojæ 18, 291. prætereunt 20, 117. venalia 21, 101. poſt longi belli 23, 17. querar 28, 280. matri reddamus 37, 57. noſtra gemat 39, 58. per totidem 44, 26. quanta virorum 101, 80.
furiæ rebelles 1, 138. conjurant 33, 39. triſtes 35, 219. furiarum vincla 17, 170. verbere 74, 5. furiis eſt locus 3, 359. Abundanti 18, 154. concedimus urbem 20, 39. in ſe vertunt 22, 212. plebis 26, 50. Giganteis 28, 187. furias torrentum ſonoras 7, 46. quas pertulit ultum iret 22, 84. Gildonis 28, 105. debellaviſſe 36, 79. ultrices matris 39, 14.
furiale virus 20, 188. incedit 26, 326. furialibus ſpumis 3, 76.
furiato pectore ferri 36, 262.
quod furis 76, 3. furit ventus 33, 172. ſtrepitus 45, 28. cui furerent dubitaſſent 8, 605. *furentem* longius 37, 94. furentes fallat 29, 31. furentibus flammis 101, 122. furentior belluarum corde 11, 26.
furor publicus 22, 305. nimius caret eventu 26, 72. expulit humanos ſenſus 33, 5. juſſus armat colla 101, 31. *furoris* tanti palma 15, 238. proprii monſtra 20, 519. externi 28, 405. formidati 35, 343. tanti cauſa 36, 283. furori proprio 22, 80. Teutonico 26, 292. furorem perjurum 28, 207. paſcat 39, 22. furore prætumido 3, 225. cuncta gravat 20, 397. miſero 101, 43. furores Celænæos 18, 278.
furtim tenuata 45, 15.
furtiva oſcula 11, 24.
furtum pateant homini 36, 145. *furto* noxia litera 21, 292. gaudet

det amans 27, 7. *ſubſederit* 29, 232. *furta* num tegi potuere? 10, 141. *Latonia* 33, 106. furtis titubans audacia 10, 81. quæſiſſe locum 18, 88. parvis exercita 18, 193. vinea fraudarit colonum 21, 165. manifeſta prælia præclariora 28, 480. *ſubitis* ſociantur 48, 39.
futile ne quid geras 22, 108.

G

Gabino more 8, 6. *robore* 24, 83. *habitu* 28, 594. Gabinos *cinctus* 7, 3. faſtos 22, 307.
Gades quantum a Tigride diſtant 8, 43. a Gadibus 26, 202. Gadibus occiduis 15, 159. *ortum* diem 18, 353.
Gætulia nutrit 17, 306.
Gætula juga 15, 357. arma 29, 41. Thetis 533, 148. Gætuli jaculo 3, 226. *Gætulæ* Syrtes 21, 258. Gætulo patri 7, 81. *Gætulis* meſſibus 15, 57. *Gætulas* undas 8, 438. arenas 26, 60.
Galata ductore 18, 59. Galatæ tot eant nummis 18, 203. in Galatas tendit 20, 467. Galatas attingit 20, 240.
Galatea monile ferebat 10, 166. procax 29, 126. ſecat natatu 36, 333.
galea *minax* 1, 92. ſolitas fulgere comas 13, 1. naſcente 21, 323. tabeſcente 28, 345. galeæ triſte fulgur 7, 31. putres 21, 136. criſtas 28, 575. te ſalutant 28, 632. minaci 29, 216. *per galeam* carperet oſcula 21, 121. galeam ſolidatam 15, 211. quaſſabat 20, 109. miteſcere ſertis 35, 145. implet 36, 218. arrexere jubæ 37, 78. comantem 72, 4. galeis micantes 15, 435. virides ſulcos 26, 25. victricibus hauſi 26, 532. galeas adorantes 8, 152. patrias imples 8, 520. renidentes hyacinthis 22, 90. velati lauro 22, 375. tot parari 26, 537.
galeæ veterum fuerunt etiam clauſæ 5, 258.
galearum & ſcutorum ornamenta laciniosa, quibus hodie utuntur in inſignibus, unde orta videantur? 5, 356.
galero tectus 33, 78.
Galeſus 1, 260.
Gallia pandit littus 3, 123. conjuncta 5, 147. animoſa 8, 392. ſtipavit te *doctis civibus* 8, 582. exſultat 16, 8. miratur 21, 20. vires reſumſit 21, 317. flava re pexo crine 22, 241. omnis militat 24, 53. dat robur militis 29, 61.
Gallica robora 5, 105. ſilva 17, 307. armenta 21, 227. fertilitas 22, 394. rura 24, 91. 26, 296. luſtra 24, 303. prælia 28, 399. verba 51, 20.
Gallus agit grates 22, 186. Galli trucés 5, 110. limitis 8, 459. Gallum proſterneret 24, 143. Gallorum ſtrage 8, 408. *exercitus* 20, 248. Gallis genus fatale 1, 149. jubet 5, 155. mœnia condita 10, 182. te dedit 20, 539. ſanguineis 35, 269. in Gallos vias 28, 232. trans Gallos 26, 200. per Gallos 5, 174. Gallos fovet cuſpide 10, 119. vinci 15, 431. pulvere merſuros 21, 350. ſubegit 22, 243.
Galli vitrei 20, 263.
Ganges attonitus fluat 2, 163. horrebat 3, 293. *ebrius* 8, 610. *ſecedit* litore Parætonio 15, 160. intremuit 21, 266. Gangen palleſcere 7, 203. immenſum 17, 236.
Garamas velox 21, 255. ſupplex 21, 355. infrenis 47, 20.
Gargani nives 24, 308. Garganum ſociale jugis Alpinis 8, 106.
Gargara flaveſcentia 28, 389. inclinant ſilvas 33, 206.
Garumnæ unda *retro* pernicior 5, 113.
gaudet virtus 23, 5. furto 27, 7. metuens 5, 74. miſto perterrita metu 35, 155. non vera fuiſſe 36, 111. fames cervice juvenci 39, 30. mori 44, 58. aquis 47, 7.

47, 7. gaudent agri 21, 344. gaudeat repulſa 22, 99. gaudere malis 36, 215. gaviſus quid tantum? 10, 111. gaviſa terra coronat 1, 115. per mœnia 26, 460.
gaudia teſtatur 1, 191. ſuſpenſa 1, 234. damnoſa 8, 335. ſolvantur habenis 10, 201. creſcunt 14, 11. manifeſta differt 15, 7. tremuerunt 15, 228. revocaſti 17, 30. moverunt lacrimas 18, 384. compenſent lacrimis 20, 143. cœca futuri 90, 546. Romana 21, 2. palleſcunt 22, 344. certa 24, 203. inopina 26, 208. lacrimoſa 26, 407. quis diſſerat? 26, 453. diſcernens ſpatiis parvis 28, 364. quæ rurſus? 29, 218. ſua commendat Siculis terris 33, 139. noſtri ſanguinis 33, 193. craſtina prædæ 33, 286. turbavit 39, 32.
gazis nobilibus 10, 226.
Gelan concelebrant 35, 58.
gelato ore ſtetit 5, 131.
gelidis procellis 7, 93.
Gelonus membra ferro pinxiſſe gaudet 3, 313. *militat* 8, 486. dedit 10, 221. pepulit falce 21, 110. Geloni venere 15, 245. Gelonos populatus cæde 1, 119. turbare 37, 76. Gelonis cingula rapta 7, 27. imperioſior 11, 3. ab flavis 20, 103.
gelu veſtire Aemum 26, 167. obriguere 26, 343. arcano defenſa glacies 33, 167. exhauſtus rubor 36, 88. Gorgoneo 37, 112. ſenili 44, 37. reſoluta gemma 57, 8. lucidiore 59, 2.
geminant triumphos 26, 295. geminaſſent Trebiam 26, 387. geminare impenſas 24, 223. geminatur gratia 22, 156. geminantur vera pavoris 20, 470. *geminata* venenis vulnera 21, 351. *geminato* nomine 28, 17.
geminus cæli axis 5, 152. geminæ Libræ confinia 3, 366. *gemini* Lacones 8, 206. *gemino* mari 18, 91. ab ore 18, 318. culmine 29, 193. mundo 33, 91. lapſu 37, 8. *cinctu* 35, 34. geminam aulam 18, 281. geminis tyrannis 1, 108. proœllis 3, 276. fetibus 37, 124. metallis 48, 40. paribus 50, 25. geminos *axes* 22, 59. vocat 31, 139. partus 36, 309. ſerpentes 101, 64. geminas interfluit urbes 1, 227. adjunxit *animas* 8, 233. *coronas* 10, 203.
gemiſcunt campi 18, 178. ferale buxi 36, 130.
gemitus ſepultos 3, 258. medullis erupit 10, 8. agnoſcit 18, 185. *pandit* 20, 194. ſedantur 35, 330. gemitu Enceladi 36, 122.
gemma coërcens mordet ſinum 1, 89. fuit 10, 171. ſuſpendit amictus 35, 17. magnetica 48, 26. de conjuge 48, 37. tumeſcit 56, 4. concreta 57, 7. ſpumet 60, 3. volatum mentitur 94, 3. gemmæ ardentes 5, 347. *anhelantes* 8, 550. gemmam mentiri 58, 3. gemmarum *ſtamina* 8, 595. cultus 29, 223. gemmis naſcentibus 3, 387. *Hydaſpeis* 7, 4. *Erythræis* 8, 606. grandibus 18, 225. præfecti dabantur 18, 417. gravibus 21, 83. ſubſtringit comam 28, 527. comam conſurgere 29, 3. *attollit* litora 33, 253. variantur 35, 94. ornat apicem 44, 84. frena renident 70, 3. æquore quæſitis 72, 10. gemmas exſpuit 29, 74.
gemmata tentoria 21, 158. monilia 26, 627. 73, 9. gemmato *ſtamine* 10, 214. cinctu 28, 561. gemmatis cadis 31, 121. gemmatos cultus 7, 204. gemmatas togas 22, 89.
gemmiferis menſis 1, 265.
gemit unda 17, 205. turpe ſus 20, 446. gemat liberius 15, 175. gemunt incudibus 20, 71. transacta 20, 501. *delubra* 33, 205. gemuit Hermus 20, 171. patrem 22, 63. flebile mugitibus Aetna 35, 8. gemens ſervile 15, 365. anile 19, 26.
genæ dulces 1, 69. ſeveræ 3, 136. pallore infectæ 5, 131. in civem rubuere 8, 617. fugere 15, 22. læves 18, 341. genarum ſulcis 18, 110. fulgor 36, 435. genas contuſa Africa 15, 135. *laxas* 18, 259. *ungue* ſecat 20, 193. ultrices

ultrices 22, 136. ferro pictæ 22, 248. *flore* conſpicuas 28, 560. niveas infecerat igni ſolque pudorque 31, 42. *violavit* rore 33, 191. per liquidas 33, 271. Phœbi 35, 27.
gener quod tuus eſt 10, 336. Auguſti 13, 8. ſidereus 17, 266. decorus 18, 378. accedis 21, 78. luce carior 26, 300. Tonantis 35, 368. genero principe 22, 77. negat 22, 234. tradetur 36, 63. *generum* compellat 7, 143. ſibi revinxit 10, 36. Athiopem 15, 192. conjugio dignum 21, 73. ſibi fovens 28, 95. triumphantem 28, 580.
generat qui cuncta regant 29, 66.
genialibus epulis 35, 327.
genitor quæſivit bellis 10, 221. corda remitti cœperat 15, 132. *principis* 20, 68. verior Auguſti 24, 122. alludens 28, 83. moriens 28, 583. armipotens 28, 655. in te conjurat 35, 236. gravis 36, 18. qui fuerat 44, 69. æquævus 98, 4. genitore forti minor 3, 373. in primo 15, 241. defuncto 29, 104. de genitore tenes animos ſuperbos 101, 55.
genitrix legum 1, 127. in Tyrias enixa toros 8, 139. Maſſyla 18, 389. indoluit 20, 287. turrita 24, 170. mortalibus fuiſſet 36, 39. bacchatur 36, 269. fervida 37, 13. genitrice magiſtra 10, 233.
genius præſens imperii 28, 612. regni 40, 48.
gens Chaldæa 3, 148. ſi qua volitat ultra Britannos 5, 149. mota mihi 5, 150. qua non diffuſior ulla 8, 474. ſibi rara ſuperſtes 8, 477. Theſſala 8, 542. quæcunque barbara 15, 371. nulla probatur 18, 323. una fuere 20, 242. una ſumus 24, 159. utraque 43, 4. gentis tantæ ſeriem 8, 21. miſerere tuæ 15, 35. gentem validam 26, 134. expugnat 28, 306. gente ex tanta 28, 157. de quanam venere? 28, 570. gentes reſurgere feſſas 1, 168. fortunatas 3, 46. ſuas transfunderet 8, 50. quid nuerem? 10, 280. ſubactæ 15, 98. feræ 75, 232. pretiis diſtinguit 18, 202. inſepultas 20, 148. ſubactas 24, 15. minores 26, 393. veſanæ 26, 647. linguis variæ 28, 69. domuit 29, 58. ſepultæ 35, 326. gentibus cunctis 8, 271. ſubactis 22, 65. vicinis 22, 250. Arctois 26, 299.
gentile decus 73, 13.
genu poſito 28, 72. genibus confidat avitis 10, 341. Tonantis procubuit 15, 26. advolvi 20, 66. admovere manus 33, 50. parvam adaptare paternis 36, 175. advolvor ſupplex dejectaque 36, 298.
genus fatale 1, 149. ſublime 8, 217. *hoc* nos committere emtori 15, 266. hoc inventum eſt 18, 332. humanum 24, 151. humanum relevare 36, 34. generis dono 8, 46. non ulli nexus 15, 442. primordia 20, 491. humani pars 95, 12. generi cuncto 20, 479.
germana huic Divæ Fides 22, 30. germanas adeo credas 36, 374.
Germania ferox 7, 18. cuncta feratur navibus 15, 372. audax ſervit 21, 192. ceſſit 22, 286. gemeret 24, 25. ferox populis 26, 423.
Germanice, video 18, 395.
Germanica fœdera 8, 455. *germana* aula 15, 237. *vocabula* 29, 109. Tonantis progenies 101, 10. germanæ Hyades 28, 174. germanis conſulibus 1, 6. germanos habuiſſe duces 1, 277.
germani monitu 33, 277. cadaver 37, 103. germane Tonantis 35, 367.
Germanus rediens amavit 21, 209. exul 8, 74. Germana Tethys 17, 50. Germani nec fata timent 15, 336. Germanorum paludes 24, 304. Germanis reſponſa dabat 18, 379.
germen patrui 10, 39. germine pulcro 22, 239. alieno rubeant 36, 224. parvo 52, 15. germina algæ 8, 598. flores laxabant 20, 96. maturet 22, 465. celſa Tonantis 35, 76. inclyta veris 35, 132. nova frontis

frontis 33, 129. cara maris rubri 40, 14.
germinat frons diſcolor auro 24, 290.
geris in ore Romam 26, 506. gerit honores 20, 562. carmine digna 23, 6. pro me mundoque 28, 437. geras civem patremque 8, 294. ne quid futile infirmumque 22, 109. gereret pugnas 24, 141. civem 28, 59. geſſi per prælia 7, 145. procum 10, 32. *deam* 36, 417. geſſere manu 1, 205. annos 28, 656. geſſerit actus 15, 291. ſub te factum 22, 154. geritur pro telo 78, 4. geruntur dum talia 35, 151. gerenda mente 21, 301.
geſta Punica 21, 380. geſtorum ſeries 21, 139. geſtis pro talibus 18, 284.
geſtabat te arcto amplexu 29, 96. geſtare clipeum 36, 219. tedas 36, 407. geſtatum te 26, 494.
geſtu femineo 5, 345. *improba* ſpecies 10, 321.
Geryones triplex 3, 294. Geryoni tergemino 54, 2.
geſa depoſuit 20, 250. bina tenens 22, 242.
Getæ fovere auxilio 15, 245. pepulere arcu 21, 111. irrupere 26, 279. ſpes exemta 26, 470. Getarum conjuratus 3, 319. veſtem 5, 83. agmina cæſa 26, 33. nomen ſtirpemque 26, 99. curia 26, 481. arma 28, 123. ſecreta 28, 236. vis extincta 28, 304. rumore 28, 532. Getis proderit 5, 235. lugenda hauſimus 15, 37. proſtratis 25, 6. exegere ſupplicium 26, 195. ſe pandere 26, 215. funeſta regio 28, 274. ſævis 31, 89. Getas alloquitur 18, 242. fortes 26, 645. euntes dejecta cervice 28, 180. conjuratos 29, 236. flavos ſtravere 35, 65. turbare 37, 77.
Getica *fronde* 28, 647. grandine 33, 71. *Getici* plauſtri 26, 247. belli 26, 380. 28, 384. dii 26, 528. Geticæ alæ 20, 176. Geticam necem 4, 12. Getico in Hæmo 1, 120. ſanguine 7, 147. triumpho 28, 202. *Geticis* catervis 5, 36. *plauſtris* 8, 53. popularibus 20, 274. acervis 21, 186. bellis 28, 490. pruinis 40, 15. Geticas catervas 3, 316. 77, 9. fauces 26, 30.
Getulus, vid. *Gæt.*
Giganteis furiis 28, 186. Giganteos triumphos 33, 152. humeros 37, 71.
Gigas laborat 35, 159. Gigantum veſana acies 36, 196. tergora 36, 339. *Gigantas* domitura tela 8, 534. pendentes rupe 28, 45.
gignit materies 33, 60. genuit fetu ſiniſtro 3, 30. genuiſſe Jovem 101, 51. nil majus 50, 44. genitura (*terra*) nefas 37, 4. genitus nunc qui ſemper eras 98, 2. genitum divina ſorte 36, 61.
Gir Aethiopum amnis 21, 252.
Gildon domitus 15, 10. rapuit 15, 66. Gildo proſtratus 21, 269. cumularet opes 15, 90. tenet Libyam 15, 113. condonat habenas 15, 279. auſus contendere 15, 335. decernet 15, 383. doleat 15, 410. ruit 18, 505. moverat populos 21, 249. Gildonis ad uſum 15, 86. Numidæ erunt 15, 93. ſalus 15, 238. opima 15, 343. perfidiam 18, 399. fugam 19, 70. furias 28, 105. Gildoni me rape 15, 145. fecunda fui 15, 153. Gildonem abducere 15, 144. domitura manus 15, 427. petamus 15, 489. Gildone fuſo 21, 4. peremto 22, 258.
Girrhæus domitor ferarum 47, 21.
glacialis Ierne 8, 33. glaciali frigore 101, 125. *glaciale* fretum 21, 176. *ſibilet* anguis 22, 458. glacialia terga 26, 338.
glacies dureſcit 33, 166. defenſa gelu *ib.* Alpina coërcet 35, 176. Rheni 36, 321. aſperrima durat 37, 24. fit parte lapis 56, 1. liquefacta 57, 6. Alpina 58, 1. pretioſa *ib.* informis 62, 3. glaciem in fulvam 3, 168. glacie damnabitur 1, 170. in Ripæa 7, 150. hærentes fluvios 8, 347. alligat 20, 165. *curvatas* ſilvas 21, 128. conſtringat 26, 60. labente

labente 26, 346. nivali hiſpidus 33, 70. ſoluta 47, 25.
gladio tremendum 28, 177. gladium ſiccum 5, 234. gladiis me eripe 5, 146. paratis 8, 85. petitus 22, 83. abolete pudorem 26, 563. gladios minaces 10, 192. triſtes obtundat 17, 167. inter tot 20, 139. flexos in falcem curvent 21, 223. cognatos ſtrinxit 21, 322.
glande relicta 33, 30. glandes *ſpargere* funda 7, 50. *frangunt* 36, 43.
glauca lumina 1, 214. *coma* 40, 40. *terga* 49, 36. glaucæ olivæ 20, 271. glauco gremio 33, 104. *glaucis* foliis Minervæ 22, 228. glaucos amictus 28, 167.
Glaucus canitiem ligat 10, 158. *Glaucum* biformem 36, 12.
gleba ſitiens 15, 151. faveret frugibus 17, 179. *glebis* redolentibus 10, 92. glebas rore maritat 35, 89.
gliſcere periculum 20, 393.
globus ſocios apportet an hoſtes 26, 457. *ſeptimus* (*lunæ*) 35, 298. globo telluris 26, 236. lunari 35, 298. *globum* Lunæ ingreditur 7, 164. auctorem 44, 73. marmoreum 62, 1. globos hoſtiles 21, 103.
glomerat cavernas 33, 170. glomerantur in unum 3, 28. apes commotæ 5, 461. heri 19, 29. *ſæcula* 22, 447.
gloria fuſa 1, 32. contigit 1, 275. lætior 3, 339. quondam terrarum 7, 175. victura feretur 8, 316. ſecura 17, 62. vitæ transmiſſæ 17, 141. æqui 20, 205. inſignis edendi 20, 328. Martis reſplendet 21, 16. levis 22, 246. patefecit portas 24, 34. ardua vexit 26, 12. oris jactantior ſplendet 26, 587. cædis dubitanda 28, 115. verior 28, 403. maxima rerum 29, 49. ſublimis 33, 283. montis aper 34, 36. matris 35, 36. ſedendi conceſſa 36, 15. non æqua laborum 101, 63. magna ſalve 49, 68. vetus illuſtrat 50, 39.
Gnoſſos conſcia tauri 54, 8.
Gorgonos colla 35, 26. ora 35, 205. Gorgone cum rigida 3, 280. tota velat 24, 168. viſa 26, 342. cum rutila 37, 92.
Gorgoneo gelu 37, 112. *Gorgoneis* venenis 8, 37. hydris 35, 225.
Gortynia ſpicula 8, 527. *tecta* 28, 634. *veſtis* 35, 33. *cornua* 45, 36.
goſſypium 1, 179.
graditur paralyticus 99, 17. gradereris alte 21, 47.
Gradivus horrendus 1, 120. agebat turmas 3, 350. repetebat 20, 103. rediens victor 22, 368. fundator 26, 599. Gradivi flammam nocentem 7, 167. Gradivo ſervit 19, 61. Gradivum arcete 10, 190. *Gradive* nec te pudeat 8 14.
gradus tardi 15, 21. tot fati intulit 17, 60. tremulos haſta regit 26, 483. obſtat 29, 200. iis ille per cunctos 31, 66. acceleravit 50, 6. gradum ciraſſet 28, 510. gradu *alto* 10, 321. *ancipiti* 11, 23. pleno 26, 559. *discreto* 28, 635. gradibus circi 28, 614.
Græcia prodita 5, 187. feſſa reſpiret 8, 473. vindex 15, 484. inſedit portus 20, 246. ægra 21, 184.
Græca vetuſtas 1, 198.
Graji hoc memorant 29, 15. Grajorum artes *obſcuras* 17, 84. populis 42, 3.
Graji vates 20, 497. Graja vetuſtas 8, 398. oppida 15, 268. ad caſtra 28, 474. Thalia 42, 14. Grajo amictu 20, 250. Grajos libros 10, 233. proceres 20, 136. amnes 26, 515. Grajas ruinas 8, 460.
graminis Itali 26, 147. gramine criſpo denſatur 1, 216. lerali pollens 3, 151. reſtituit puerum 26, 445. Tiberino 28, 183. pavit equos 34, 12. æterno veſtitos campos 36, 231. luxuriat 49, 20. triſti pocula miſta 49, 98. gramina ignota novercis 15, 174. Argea 29, 191. per denſa 31, 3. roſcida 35, 104. aluerunt 70, 5. per gramina tendit 35, 37.
gramineus ceſpes 1, 114. gramineo

neo velamine 44, 75. gramineum cubile 29, 93.
grammatici irati 74, 6.
grandeſceret ſponte ſeges 36, 24.
grandia diligit 18, 360.
grandinis *faxa* creentur 17, 109. ritu 26, 174. lapidoſos ictus 26, 240. grandine tundat 22, 464. Getica concretus 33, 71.
grates perſolvere dignas 1, 75. agit 22, 186.
Gratia flores elige 10, 202. terna 29, 88. triplex nexa 31, 9.
gratia ſermonum 36, 205. defloruit 39, 23. nulla figuræ 62, 4. *diffluxit* 40, 23. ſimplex 8, 273. rudis 8, 589. frena reſolvit 10, 331. ſuadet 17, 213. oris defloruit 18, 76. tranſcurrit in prolem 22, 51. doni geminatur 22, 156. languebat 24, 47. publica ſe fudit 24, 187. formæ teritur 29, 225.
gratantur ſenes 28, 549.
gratuler exemtum 22, 310.
gratus terror 100, 4. *grati* belli 26, 622. *grata* munera 20, 319. ſuperbia matris 36, 416. gratiſſima tellus 33, 192. *Latona* 37, 126.
gravidis uvis 22, 467.
gravis auxilio 20, 512. alloquio 36, 287. gravem luce Titana 35, 50. graves humeros velat 1, 224. gravior morum 18, 350. natu 26, 485. graviora cadunt in medium 33, 250.
gravitas ſeni contingat 10, 326. plena pudoris 17, 247.
gravat umbra lacus infernos 5, 456. cuncta furore 20, 398. gravatus deſidia vinoque 5, 485. gravata pondere 36, 351. gravato pondere 101, 112. gravatum diem 33, 161. gravatos cinctum artus 18, 301.
gremium Thetyos 8, 596. *ſervile* pacis 15, 51. in gremium recepit 24, 150. ſub gremio fulta urna 28, 168. gremio Tethyos mergatur 36, 319. \ fovi 1, 144. ſuſcepi 3, 93. alto ſopire labores 5, 325. *genitoris* amico 7, 129. immortali dearum 8, 160. in tuo crevi 10, 42. natum removit 10, 122. in tuo conſumta ætas 18, 67. in pacis 20, 97. profert 22, 339. purpureo fotum 23, 67. antri 31, 2. pudico matris detraxit 31, 124. glauco complectitur 33, 104. ſolatur infantes 35, 47. preſſat 36, 163. gremiis *redolentibus* 29, 87.
greſſus caligine figunt 20, 525. venerata dearum æquora 20, 125. removete profani 33, 4. ſuccidui titubant 36, 153. molitur 36, 438. rudis tentaſti 101, 69. firmat 99, 14. greſſum junxere comites 35, 10. deducunt 51, 13. greſſu humili comitatur 3, 36. recto 7, 39. humano invius mons 10, 50. mentito 20, 182. divino 33, 229. æquali tendit 35, 37.
grex aureus 22, 450. gregem ſervare 18, 134. greges ſponte rubebunt 3, 386. ducis 34, 38. gregibus meis promiſi 40, 38.
Gruthungus rura excolet 20, 196. *Gruthungi* auſi Danubium tranare 8, 623. legio Romana 20, 576. Gruthungorum fata 8, 635. *Gruthungis* miſtis 20, 153. Gruthungos deſertores 20, 399.
grues moturæ bella 15, 475. germina maris legunt 40, 13.
grypha jugalem 28, 30. *gryphes* pondera fulva ferunt 40, 8.
gubernaclis orba puppis 28, 139.
gubernes imperium 22, 71.
gurges corruptior ævi 22, 116. opacus 49, 41. gurgitis ſani 17, 236. gurgite alto regnant 26, 333. fidereo 28, 178. cum Lethæo 35, 305. mutato 35, 351. attollens vultum 39, 57. de Caſtalio 81, 1. piceo 3, 121. ſepteno 3, 185. natali 7, 176. facili 8, 463. diverſo 17, 52. puro 20, 263. ſimili 21, 253. ſub liquido 35, 116.
guttura grandia corripis 101, 57. corripiens 101, 95.
gyro tuto 5, 126. terribili 35, 24. gyros in varios 28, 633.

H

Habena ligat 17, 200. temperat 17, 202. porrigit ſe *ib.* retentat *ib.* *habenæ* flammigeræ ſolis 1, 1. rerum 10, 308. ſolis 15, 153. ignarus ſonipes 15, 439. habenis Pegaſeis 3, 263. gaudia ſolvantur 10, 200. notis *imponit* 17, 13. preſſis 20, 107. regi 20, 544. mutatis 26, 119. Stilichonis 26, 426. ſolis 28, 193. *vagis* rimatur 35, 168. adductis 44, 48. longis diſcurrat 51, 5. habenas errantes 5, 211. rerum 7, 83. æquoreas alni 8, 422. Bellerophonteas 8, 560. auſtrales 15, 279. ſuſcepit *quatuor* 17, 198. *refuſas* temone *ib.* ſublimes rerum flectebat 19, 1. ceſſit 21, 67. ſenſit 21, 150. flectebat 26, 594. ſummas rerum ſuſciperet 29, 111. ferales comprime 35, 272. reduces detorſit 36, 242. *auroræ* regat 37, 33.

habet hunc pontus, hunc Alpes 8, 93. hinc patrem 12, 26. habeat Nilum 28, 86. habent cælum 36, 182. habeto ſecurus 36, 303. habuiſſe (*munera*) deos ſolos fas 40, 32. habendo plus ſitiens 22, 111.

habiles remis (*fluvii*) 26, 338. truncos 36, 361.

habitare ſinus virgineos 98, 5. habitata nullis colonis tellus 5, 40. habitanda viris temperies 33, 261.

habitus turpes 3, 325. patricios 8, 6. quos vidimus 8, 565. veſtros ſumunt 18, 461. indigenas ſumunt 28, 8. habitum inſignem Latii 5, 84. *quo* jungitur aulæ curia 17, 257. Dianæ 36, 216. quo mollis amas, pone 101, 18. habitu hoc 28, 179. Gabino 28, 594.

Hadriacas undas 5, 39.

Hæmus, vid. *Aem.*

hæreo hoc prorſus in uno 76, 8. *hæret* currus 8, 16. immobilis Terminus 20, 292. ſuſpenſa Ceres 36, 260. hærent attoniti 26, 371. ſtagna lacu 49, 51. hæreat in arvis 18, 433. hærebat huc uſque minatus 3, 268. hærerent flumina 101, 67. hæſit auribus arrectis 1, 210. oculis 3, 138. *Delos* 8, 133. illis regionibus 20, 249. Ladon 21, 186. *libido* avaritiæ 26, 226. tenacius 28, 77. objice fluvii 28, 484. *hæſere* piacula 20, 9. tela medullis 31, 145. feſſa viſcera infecunda 33, 124. equi 35, 194. *lacrimæ* 36, 151. hæſerat auſpiciis 24, 128. hærebunt maculæ 8, 312. hærere alloquiis 29, 139. vapores nequeunt 36, 398. hæſiſſe locis munitis 7, 91. hærens cruribus 17, 322. *hærentes* glacie fluvios 8, 348.

hæres occupat 3, 192. ſceptri militisque 5, 163. *fulminis* 6, 13. nominis ſucceſſi 10, 39. morientibus inſtat 15, 165. ne deſit faſcibus 17, 336. caſtratus 20, 550. novus 28, 76. tertius Saturni 35, 167. tui 44, 101. hæredem relinqui 18, 215. hæredibus geminis 22, 94.

Haliacmon, vid. *Al.*

halitus creber recurrit 1, 118.

halant juga floribus 31, 103. Zephyris flores 35, 288.

Halys altus rubet 5, 32. luſtrat 7, 70. *ſcribat* 18, 434. turbidus 70, 6. Halyn poturus 20, 251.

hamis voluptatum 22, 138. curvis frenari 46, 13.

Hannibal proximus urbi 15, 83. alter concidit 23, 22. ferus 26, 386. Hannibali tremendas togas 18, 463. Hannibalem ſenem 26, 149. contra 26, 154. Hannibale antiquo ſævior 23, 22.

Harpyias truces 26, 22. rapaces 26, 28.

haruſpex exploret 18, 13.

haſta poſita 4, 19. *vendit* opes refixas 8, 498. in Threicia 8, 525. regit gradus 26, 483. ſurgens per nubila 35, 24. inſtar habet ſilvæ *ib.* torta 35, 199. non utitur 37, 93. Achillea 39, 46. ſub haſta venire 18, 210. haſtæ *animantur* 10, 188. præmiſſæ 20, 174. *veteres* micant 49, 38.

in haſtam porrigitur cornus 1, 122. haſtam admittet 11, 15. plenam trahit rubiginis 15, 25. adamante gravem 20, 166. reponit 35, 144. haſtis nixa juventus 15, 426. *haſtas* fraternas 5, 162. *undantes* anguibus purpureis 5, 177. repulit turbine 7, 95.
haſtilibus imbrem fuſum 21, 352. conſanguineis 45, 24.
hauriat Iſtrum 3, 184. hauriret flumina 2, 3. haurirent terram ac ſtagna radii 8, 64. hauſi galeis Padum 20, 532. hauſit præcepta 7, 60. ſenſibus 17, 193. cruorem 18, 483. hauſimus flenda Suevis 15, 38. hauſerit cruorem 5, 406. *hauſerat* ignes virginis 10, 1. inſidias 18, 80. opes 26, 86. *haurire* bipennibus Hebrum 20, 414. *hauſtura* virum ore profundo 36, 267.
hauſtu immitis 49, 31.
hebetat caligine ſenſus 22, 133.
Hebrus pigrior torpuit 34, 18. percurritur 5, 290. extulit cornua 20, 165. Hebri ſpumantis 3, 332. aquis 28, 108. cum fonte 37, 69. *Hebro* teſte 21, 22. 26, 524. Hebrum ſplendoribus ferit 1, 123. Odryſium 7, 147. haurire bipennibus 20, 414.
Hecaërge metuenda feris 20, 253. promta 24, 308.
Hecate ternas variata figuras 33, 15. Hecaten citavi 3, 155.
Hector tractus rotis 21, 98.
Hectoreis manibus 39, 13.
hedera ſtringitur æſculus 14, 19. crinali florens 33, 17. hederæ ligant 24, 366 ſerpunt 35, 111. hederas viribus intorquens 22, 263. hederis victricibus 8, 609. virentem Cocyton 35, 352.
Helenen damnas 29, 148.
Heliadum rami 28, 165.
Helice torva miretur 17, 298.
Helicon felix 17, 272. *hunc* genuit 35, 134. Heliconis toto regno 40, 19. princeps 74, 13. Helicona defenſum pandite 4, 1. Helicone notior domus 17, 278.
Heliconia mella 29, 10. Nais 55, 1.
Helleſpontiacis ſignis 18, 256.
Henna parens florum 35, 72. tua flores protulit 35, 289. gemuit mugitibus 35, 8. Hennæ roſeis convallibus 36, 85.
Hennæa rura 36, 221. *Hennææ* Cereri 33, 122.
herba mollis panditur 3, 211. audax 49, 22. herbæ ſurgunt 1, 116. per herbam reptares 29, 89. herbarum funeſtarum poteſtas 3, 151. herbis pallentes thalami 1, 211. *immortalibus* 10, 158. herbas medicas 7, 62. Pæonias 20, 12. *per* ter ſenas Itali graminis 26, 147. arentes eligit 44, 42. in herbas turget humus 35, 90. permanat luror 36, 238. herbis Circæis 22, 134. 26, 441. irriguis 22, 469. dira fugantibus 28, 327. electis 35, 127.
herbida velamina 5, 109.
herboſo de vertice 35, 71.
Herculis ora 3, 79. gloria 8, 132. arcu 18, 332. actus 34, 29. Herculi negatum cingulum 11, 38. Hercule ſuſtentante polum 21, 143.
Herculeus ſudor 53, 4. Herculea cervice 34, 47. *Herculei* nominis urbem 5, 292. lacerti 17, 301. aratri 49, 25. Herculeo rogo 7, 115. in ore 26, 377. *Herculeum* finem 7, 208. *Herculeam* cohortem 15, 418. Herculeis lacertis 26, 438. Herculeos actus 3, 284. Herculeas palæſtras 29, 121. aves 45, 5.
Hercyniæ ſilvæ 8, 451. 21, 228. 26, 330.
heres, vid. *hæ.*
herilis urna 1, 213. herile nomen 18, 478. herilem dei vultum 44, 93. heriles ſonos 8, 66. *toros* 12, 3. caſus 36, 248.
Hermus flueret Eunucho 18, 214. Nyſæo palmite felix 20, 172. mutatus palluit in pretium 24, 228. quas alit 35, 68. Hermi pretioſa ripa 1, 53. fontem 24, 232. Hermum exhauſerit 1, 103.
heri innumeri 19, 29. heros Eutropii 18, 33.

Heſperia auſa tenebris emergere 26, 317. Heſperia regna defenſa 5, 2. Heſperiam reſurgere vidimus 1, 168. pervenit avus 15, 326. tueris 20, 537. ſuſcipis 28, 91. gentibus undique cinctam 28, 340.
Heſperidum ramos 8, 38. *hortis* 21, 252. pomis 29, 177. Heſperidas fugant 24, 335.
Heſperius axis 5, 265. nunquam eris 19, 36. Heſperiæ oræ 26, 340. Heſperio de limite 8, 129. ab orbe 71, 4. Heſperiis partibus 20, 124. terris 26, 501. Heſperias urbes 7, 66.
Heſperus renatus 9, 16. dilectus Veneri 14, 2. *ſuus* proceſſerat 35, 361.
Hetruria læva linquitur 15, 505.
hiatus ſpurcos meretricis 75, 7. *quis* fulgura ducat 48, 6. obſcurus diſcolor 49, 40. *ad* immanes Erebi 35, 259. torti ſerpentum 3, 66. vanos ſcopulis illidit 20, 431. patulos 24, 353. hiatum flammarum undantem 36, 395. hiatu hauriret flumina 2, 3. *vacuo* 5, 253. immenſo diſceſſit 35, 187. *tali* incluſa 36, 101.
hibernacula non enervent manus 8, 322.
hibernus vortex 3, 269. *hiberna* æquora 17, 194. *hiberno* amne 35, 199.
hic. *hoc* vendit patriam 15, 267. *hoc* facinus 15, 399. hisdem campis 26, 642.
hiemare ſub axe 20, 413.
hiems atra lumen tenebris involverat 8, 173. *incipiens* redimitur arcu 35, 99. dura 61, 4. ſolers luſit 56, 3. triſtis 47, 27. turbida ſpargit armenta 26, 409. tendit veſtire gelu Aemum 26, 167. *rerum* 26, 152. frigore torpens 1, 269. veſtita nives, aſpera ventis, calefacta Noto 1, 270. variis exploravit procellis 8, 421. veniens indixit 15, 16. nos *tradat* ad bellum 15, 490. feriens juga fluctu 21, 176. *anceps* 21, 283. hiemis memor 26, 323. *hiemes* dabunt Nilum 1, 169. *armatas* fundit 7, 97. bis ſenas torquent 15, 159. diras lapidum 18, 4. Edonas 21, 123. Aegeas 32, 12. tot ruerint 44, 28. proprias per viſcera duxit 46, 7. conſtrinxit 59, 5. ſecretas 60, 6.
hinnitum ferro addidit 28, 573. hinnitu fugat ſtellas Aethon 8, 562. flagitat ignes 10, 292. ſuperbo 17, 285. audito 35, 192.
Hippocrenæum fontem 101, 5.
Hippolyte ſecurim languida poneret 11, 35. concidit 18, 333. Arcton populata 35, 64.
Hippomenes trepidus 29, 169.
hirſutus vultus 1, 214.
hirundo brumalis 18, 118.
Hiſpania proluit te notis undis 7, 177. patrem eduxit 8, 127. intexta Tagum 22, 230. nectit 24, 53. tuis terris dignum 29, 50. dives *equis*, frugum facilis, pretioſa metallis 29, 54.
Hiſpanus caperet urbes 24, 142. Hiſpana Thetys 17, 50. Hiſpanum fretum 15, 81. Oceanum 23, 8. Hiſpanis jubet 5, 155. Hiſpanos ad penates 20, 353.
hiſpidus glacie Boreas 33, 71. hiſpida frons 1, 222. *veſtigia* 10, 146. barba 35, 315.
hiulca nubes 1, 206. *hiulcis* nimbis 35, 230.
Hœdi humeſcant imbribus 15, 497. Hœdis ducentibus noctem 74, 3.
hœdi pendentis 24, 340.
Homerus laudator 29, 141. parens vatum, princeps Heliconis 74, 13. non accuſat 74, 15.
homini pateant furtum 36, 145. hominem exuit 15, 397. fateri 95, 6. ſubire 98, 11.
honeſtat vultus 21, 26.
honeſti limes 17, 96. honeſto parvo contentus 3, 200.
honos fixus procedit in omnes cognatos 1, 13. quæretur velleribus 3, 385. dilatus 8, 169. *dilapſus* 15, 363. virtutem veſtigat 17, 8. repetitus 17, 146. alternus 18, 488. prodigioſus 19, 12. Bruti 20, 141. vilis 20, 322. fortunæ majoris 21, 41. pereat 22, 314. patricius 25, 8. velat crinem 28, 164. *hoſpes* 28, 651. muralis cingit 29, 182.

primus 29, 193. hunc mihi præponit 30, 6. pratorum 35, 128. nec confusus 36, 9. flammeus oris 36, 89. virginitatis 36, 280. nullus telluris 37, 19. igneus 44, 17. armati viduatur 101, 113. Phœbeus 49, 4. Siculus 50, 42. auctus 58, 5. floris 94, 2. honoris auctor 8, 579. proprii jactator 24, 26. honori procerum 28, 556. honorem talem respueres 22, 180. defendis, quem fugis 22, 281. sublimem instituit 22, 325. honore prolabente 22, 283. æterno veris 29, 7. *minor* 35, 38. matris 40, 23. divino coli 50, 2. honores ambitos a principe vendit 3, 180. assiduos explevit 17, 58. comitatur 17, 243. summos invasit 18, 156. suos inseret 18, 479. maculat 20, 561. invidit 22, 232. magnos calcet 24, 109. armorum 28, 639. commissos gessit 29, 194. vereres testor 101, 9. honorum caupo 18, 198. *portus* 22, 314. socium 28, 66. tabulas 31, 85.

Honoriades parvus 10, 341. sorores 29, 131.

Honorius aderit 3, 372. visus 7, 180. absens juratur 8, 447. sentit arcum 10, 118, nutriret ignes 10, 258. formosus 14, 37. prosternet hostem 15, 206. ostro fusus 15, 327. decernet 15, 382. major auctor 15, 499. clipeo hoc munitus 22, 62. Istri proculcat colla 28, 648. pater 29, 96.

honoratus dies 1, 261.

hora omni 22, 399. nulla cessabitur 36, 317.

Horæ te scribent in floribus 1, 278. *ubera* prima dabant 29, 78.

horret animus 15, 7. fasces 43, 4. apex capitis 83, 1. horrebat Ganges 3, 293. horrebant corpora setis 101, 109. horruit te Atlas 34, 46. Orion 35, 191. horrere situ 36, 37.

horrescit parens 101, 45. quem nunc horrescis amabis 31, 138,

horrea complerent 15, 55. mirantur 18, 408. diteſcant 22, 396.

horribilis metus 1, 78.

horridior Scythis 11, 25.

horrificant mentes 26, 250.

horrisonis dictis 3, 85.

horror exsanguis 5, 130. igneus 10, 191. nominis 15, 384. notus 18, 512. sibi factorum conscius 20, 503. prævius 26, 294. servilis 26, 372. concutit præcordia *ib.* sacer 28, 33. Martius 35, 146. quis progenitis 36, 307. metuendus emicat 46, 19. animosus 50, 13. horrorem præberet 18, 122.

hortator avus 15, 368.

hortatur ministros 3, 341. cornipedem 21, 357. natos in prælia 37, 13. hortantes deos 26, 544. *hortati* Superi nunquam certius 8, 171.

hortis Hesperidum 21, 251. *hortos* croceis rorantes ignibus 22, 467. suos vinci 35, 80.

Hosius armatur 20, 446. satelles 20, 559. *Hosio* subnixa 20, 346.

hospes utitur regionibus 24, 155. Epidaurius 24, 171. *honos* 28, 651. mobilis 52, 6. hospite cæso 18, 160. magno 26, 356.

hostia cecidit 18, 162.

hostilis fiducia 21, 343. hostile nihil metuens 22, 187.

hostis gaudet 18, 242. turpior 18, 501. quærendus 20, 151. callidus 26, 613. medius 28, 456. ripis munitior 28, 481. hosti cauto 7, 90. gravius 15, 388. per hostem medicina contigit 39, 48. quod in hostem respuit 15, 277. hostem impellens 1, 73. carum sibi non abnuit 5, 72. perculit 15, 16. communem 15, 205. muniri robore 22, 96. aspice 26, 77. dejecerit 26, 164. casurum 26, 259. præstructum 26, 286. suspensum rapturi 28, 568. in securum 35, 163. imbellem prosternis 101, 96. hoste propinquo 5, 171. nullo circumdatus 15, 100. derecto 15, 248. fuso 24, 73. socius suspectior 28, 309. ab uno 34, 40. hostes in *fidos* 5, 133. confertos 17, 195. sic punire solent 20, 219. mittit 20, 574. armis vincit

eit 22, 45. Europæ Libyæque 28, 104. animo ſubjugat 28, 249. in æthera protulit 37, 5. ad depellendos 37, 102. hoſtibus fraternis 15, 312. inſtantibus 36, 421. pepercit 39, 20.

hucuſque minatus hærebat 3, 267.

humani mundi 44, 10. humanum modum 24, 40.

humectat Cinyps 21, 251. Lucifer agros 35, 121. humectant frena 33, 181.

humentes noctis equos 15, 213. humentibus antris 36, 5. oculis 28, 266.

humeris vectura curules 8, 13. ægris 15, 23. *ſubegi* terras pontumque 15, 114. puerilibus 26, 495. fulcite molem 26, 572. ex humeris dependet amictus 88, 1. humeros acclines 1, 115. graves velat 1, 224. objeceris 3, 274. *Dianæ* 10, 270. habiles armis 22, 365. latos palla tegit 28, 166. fortes 28, 562. aſtra tuos luſtrarunt 34, 48. Giganteos 37, 71.

humeſcant imbribus Hœdi 15, 497.

humida ſemita 35, 100. limina 44, 4. regia 1, 265. flammarum regio 49, 17.

humilis greſſus 3, 36. *humilem* metum 26, 53. humili nihil aſperius 18, 181. *ſub* judice 21, 362. humiles prædas 22, 22. trepidant 24, 105. reſpice 39, 33.

humor defluat 20, 16. late pervius 35, 115. ſubrepit crinibus 36, 251. malus exuberat 49, 95. opacus 59, 4. humores madidos rapit 47, 34.

humus ſenſit 20, 171. turget in herbas 35, 90. humo vix ima tolluntur alæ 44, 40. humum hanc tenebo 20, 531. *crine* verris 29, 225. ſulcatam fecundat 33, 186. ſterilem 49, 19.

Hunnorum opem laturus 3, 321. (*deſcriptio*) *ib.* Hunnis *turpibus* 3, 270.

hyacinthi cærula 8, 588. rupe 10, 89. hyacinthis renidentes galeas 22, 90.

Hyacinthe, te mœrens 35, 131.

Hyas nimboſa 15, 497. *Hyades* germanæ 28, 174.

Hybla fertilis 35, 80.

Hyblæus ſenex 28, 260. Hyblæum thymum 35, 125. Hyblæos favos 14, 8.

Hydaſpes pondus tribuit 8, 601. *famulus* ditavit 17, 29. *odoratus* 35, 82. facibus lucebit 36, 325. condet lucem 41, 13. Hydaſpen turbet 1, 80. auriferum 5, 243.

Hydaſpeis gemmis 7, 4.

hydra virens 3, 290. cæſa 8, 254. hydræ vis 3, 296. creſcere non profuit 34, 41. hydram ſerpentibus armes 101, 40.

hydrum innexuit pedibus 15, 469. hydri epulentur cædibus 3, 362. morientes 17, 169. hydros obſtantes reppulit 3, 42. *pectebat* 20, 111. torvos circumlinit auro 22, 137. hydris fontibus crinita 33, 39. Gorgoneis 35, 225.

Hymen ni prohiberet 10, 312. *feſtus* 40, 2.

Hymenæos intonat 35, 230. Hymenæon poſcit 31, 29.

Hymenæus quantus feretur 8, 649. felix ſtrepuit 9, 21. Cythereïa ſub juga adegit 29, 120. vix hæc 31, 99. cælo canendus 36, 410. Hymenæum poſcit Amores 31, 30. Muſa genitum 31, 31. Hymenæe faces elige 10, 202.

Hypanin faſces cinxere 28, 337.

Hyperborei ſoli 40, 8. *Hyperboreo* ſidere 5, 240. Hyperboreis pruinis 24, 256. *Hyperboreas* undas 7, 56. *aras* 28, 26.

Hyperionio de ſemine 35, 44,

Hypographa quid? 41, 23.

Hyrcana bellua 3, 227. *matre* 36, 263. Hyrcanas opes 7, 35.

Hyſtrix cognitus 45, 4.

I

Iacchus lenis procedit 33, 16. crinali florens edera *ib.*
jaces miſerande 20, 460. jacet ſub armis 18, 323. jacemus inſultandi 15, 378. jacent pueri 31, 11. jaceat probitas 22, 130. ſopore 47, 41. *jacebat* cervix 36, 246. jacuit telis 10, 112. Creta Metello 18, 218. mucrone ſuorum 21, 243. jacuere Franci 21, 190. jacebo deſerta melius 15, 149. jacebunt telis 11, 13. jacenti concede 39, 11. *jacentes* oculi 15, 21. ignavosque putas 33, 96.
Jacobe dux 77, 2. 14.
jactator immodicus honoris 24, 26.
jactas aluiſſe 1, 236. jactat ſua concedi 15, 71. ſe Rhætia 26, 331. ſe arbor 36, 344. jactet ſe minus 29, 43. ſe vertice meo conceptum 36, 59. jactent ſe alii 17, 230. jactaret prælia 28, 400. jactare ſe parem 1, 20. ſolebat 21, 349. jactantem labores 18, 103. jactantior annus 8, 2. gloria ſplendet 26, 587. jactatur vento & unda 28, 140. jactatum exprobrare ſoles quod tribuas 22, 157. jactata fulmina 26, 509.
jactura lateat 18, 36. levis 20, 118. 21, 298.
jactus *(telorum)* impendere 45, 31. jactibus crebris 45, 18.
jaculabile nulli deo telum 20, 167.
jaculatur tædas 28, 329. *jaculentur* ſidera crines 15, 496. ſeſe in auras 17, 319. jaculata pilam 29, 144.
jaculum torquere 10, 6. movet 15, 438. vibrans 26, 464. Parthi 35, 200. quæreret 37, 102. in jaculum mutat 78, 1. jaculi vicem implevit 20, 454. jaculis quæ vires? 8, 527. obtexitur aër 21, 258.
Janiculo quæſiit 18, 443.
janitor turbidus Orci 3, 295. ingens 33, 86.
janua pulſatur 18, 93. nulla patet 35, 170. *januarum crepitus, malum omen* 35, 7.
Janus vetat 18, 319. *bella* premens 28, 638. *Janum* pax ligat 22, 287.
Japetionidas finxiſſe 20, 491.
jaſpide multa 8, 591. ſurgunt limina 10, 90. *viridi* 28, 526. tereti nodantur veſtes 35, 40.
Iberia neſcit Maurum 21, 19. contulit vectigal 29, 63.
Iberus *dives* 17, 53. Iberi *audiant* 12, 21. Iberos extremos 52, 21.
Iberus *fulgor* 8, 587. Iberi torrentis 10, 40. Ibera domus 8, 20. *Iberæ* Thetios 36, 319. *Iberam* progeniem 22, 236. Iberos fluvios 1, 48. noſtros æquus modereris 8, 393. in extremos 24, 147. per campos 73, 3. Iberis primis 3, 293. *miſtis* 21, 155. terris 29, 114. Iberas ſegetes 18, 407. ſpeluncas 24, 309.
Icarium pelagus 20, 265.
ictus lapidoſos grandinis 26, 240. ictum *juſſum* 8, 529. fulminis 36, 60. certum deſtinat 45, 32. in ictum libratur 35, 226. ictu labentibus 8, 55. grato 8, 615. populeo 10, 67. ſub dubio 15, 242. ſub uno 18, 50. crebro 20, 450. vomeris 33, 196. forti 35, 182. crebro contunditur 36, 127. uno 37, 82. ictibus alternis 21, 282.
Ida ab Cretæa 24, 251. paverit feras 54, 8. *Idæ* gelidæ 20, 279. montibus 21, 264. in vallibus 35, 267. rupibus 36, 371. *Idam* mutaſti 15, 118. diſſipat ignis 101, 130.
Idæis ab antris 8, 197. Idæos leones 36, 49.
Idalium jubar 14, 1. Idalia acu 35, 16. Idaliæ *ſorores* 10, 101. *famulæ* 31, 8.
Ide horruit 10, 18. bacchatur ululatibus 33, 205. *Iden* attigit 33, 199. cum nec dum abſconderit 36, 140.
idem. *eadem* ſorori delubra tenens 22, 30.
in jecur cupido receſſit 8, 249.

jejunæ ariſtæ 18, 116. jejunas fauces 43, 5.
Ierne glacialis 8, 33. Iernen movit 22, 251.
ignara reverti 20, 430. ignarum doceas Parnaſſia vatem 1, 71.
ignavia fluxit in enſes 20, 563.
ignava contagia 18, 490. *pietas* 26, 306. ignavi ævi 36, 21. ignavo tantum licuiſſe nocenti 5, 198. muro 17, 155. ignavos jacentesque puras 33, 97. ignavas ſagittas 7, 21.
igneſcunt nares 8, 547. *igneſcere* ſpumis frena 5, 175. ſtimulis Phœbi 20, 46.
igneus horror 10, 191. honos 44, 17. ardor 45, 7. ignea juventus 1, 155. ales 22, 419. Britomartis 24, 251. igneæ formæ 11, 5.
ignifluo in orbe 101, 127. ignifluis cavernis 7, 196. ignifluos flatus 101, 137.
ignis *roſeus* 1, 5. alienus 3, 9. populatur ariſtas 5, 44. hoſpes plagis alieni temporis emicuit 8, 188. *ſolitus* frontem circumfluit 22, 328. ſolveret maſſas 24, 234. medius 44, 71. diſſipat Idam 101, 130. ignem commoti pectoris nutrit 3, 181. occiduum 7, 180. fecundum corporis 18, 49. ſacratum 21, 59. in exiguum vaneſcere 26, 248. tenerum deſpuit 35, 52. igni ſanantur 20, 14. & ferro bacchatus 26, 156. infecerat pudor genas 31, 41. ſplendentior clipeus 37, 77. *igne* pepulerunt leonem 5, 254. citato 17, 328. hoc meruit 18, 445. propinquo 21, 124. vario lapidum 22, 92. torvo 22, 460. fulmineo 26, 231. abſumti 26, 610. metalli 28, 51. placido ſuſpirant pharetræ 31, 12. ſanguineo 33, 231. compreſſo 36, 396. blando temperat 48, 48. offenſo 49, 14. vago 49, 62. ab Phrygio raptus 50, 38. furente 50, 46. ignes exploratores 6, 11. *maris* Sidonii 8, 599. virginis inſolitos 10, 1. dilatos 10, 258. *notos* flagitat 10, 292. fulmineos 18, 12. ſparſerat 20, 33. mariti 21, 121. primos diſceret 22, 74. ſævos proſpicimus 26, 45. divini volant 26, 510. oculorum 36, 87. ne deficerent 36, 400. inocciduos inſopitoſque *ib.* noſtros faſtidit 41, 17. in medios 50, 29. illicitos fovet 69, 4. ignibus adverſis flagraverit orbis 1, 24. reliquit 20, 579. *croceis* 22, 467. ſubjectis 45 38. contemtis 49, 22.
ignobile vibrans jaculum 26, 464.
ignominia vacaret 18, 235.
ignorantia placet 8, 210.
ignorat dicere 10, 186.
ignoſcat placidus 74, 19. ignoſcant ſenio 20, 369. ignovit Achilles 39, 13. ignoſcere miſero 26, 91. ignoviſſe velis 22, 18.
ignota ſub nube 1, 33. ignotum diem 99, 10.
ilex Pyrenæa 24, 313. plena favis 35, 109. ilice ſub denſa 28, 518. ilices per altas 11, 10. ilicibus nigris 3, 337.
ilibus ſemiferi 37, 81.
Ilia uxor Tiberini (*Rhea*) 1, 225.
ilicet deſerit 1, 211. *addidit* munera toris 40, 29.
ilignis domibus 24, 323.
illabitur antennis 24, 367. Aetnæ jugis 36, 330.
illecebris capitur 3, 164. doloſis 22, 137. auri 28, 605. ferrum tenetur 48, 57. illecebras mariti 33, 36.
illicitus cruor 3, 78. illicitum duxiſſe nihil 5, 320.
illidit hiatus ſcopulis 20, 431. illidens tellure dracones 101, 59. illidi cautibus 33, 255. illiſa unda 3, 272.
illuxit regia menſis 1, 265. illuxere faces 33, 272.
illudere campis 33, 219. *illuſa* vocabula fatis dubiis 26, 557.
illuminat currus 35, 227.
illuſtrat Craſſum 18, 503. Celænas 20, 258. te avus 29, 40. gloria 50, 39. illuſtrant flammæ cæleſtes tua omina 8, 196. illuſtrare ſpectacula 24, 240.
Illyricum peteres 21, 172. Illyrici jura 26, 535. Illyrico præſidet 20, 216.

Illyricum quid comprehenderit? 5, 201.
Illyrici litoris 7, 119. Illyrico orbi 17, 202. Illyricis *damnis* 5, 201. 15, 453. ſtragibus 20, 111. tributis 22, 207. equitatibus 29, 62. Illyricos ſinus 1, 60. fines 5, 161. Illyricas per urbes 23, 92.
imago inolevit vitiis 5, 505. pallida 18, 122. vivida Martis 26, 468. me luſit 27, 21. peregrina juris 28, 7. vernans tori regalis 29, 93. lucis extrema 36, 444. pelagi 49, 27. imagine certa dignantur ſomnos 22, 217. ſub pugnæ lætæ 28, 638. vitreæ formæ 36, 268.
imbellem Orontem 5, 35. Rhenum 21, 20. imbelles epulas 7, 80. ad ſigna *miniſtros* 8, 338.
imber decolor, naſci 20, 41. flammeus decidit 28, 342. imbrem haſtilibus fuſum 21, 352. *imbre* largior 1, 43. prærupto 22, 462. pereſa pars 44, 34. circumfuſo 47, 26. imbri aſſiduo noctem fœdaverit 28, 538. imbres denſos collegerat Notus 8, 173. optantur 24, 56. auratos 24, 226. largos roſarum 31, 118. colligit 35, 309. *ſerenos* 47, 5. imbribus frons manat 1, 223. largis ora madeſcunt 36, 311. totis bruma rigeret 101, 66.
imbriferam noctem 74, 3.
imbuit quicquid ſol 8, 389. imbutam flammis iram 8, 242.
imitatur zonas Olympi 24, 135. imitari mores humanos 28, 514. imitata viros terrigenas 35, 167.
immane tropæum 10, 117. *immanibus* ſtimulis 15, 349. immanius hydris 3, 89.
immemor propriæ ſalutis 28, 468. natæ 36, 98. *uterus* 36, 427.
immenſo *principe* rerum 8, 23.
immergere truncis plantas 7, 76. immerſa cruore 1, 111. *immerſum* fibris nefas 18, 13.
immeritas pinnas 36, 139.
imminet ultor 3, 370.
immitis tactu & hauſtu 49, 31.
immittere fluvios ripis 3, 64. iratum populis fratrem 15, 141.
immobilis hæret Terminus 20, 292.
immoritur arboris trunco 18, 118.
immortales Moloſſi 24, 293. *immortalibus* herbis 10, 158.
immota argumenta 20, 77. moratur 36, 194.
immunis clade 22, 201. ſit regio nulla 33, 223. rivus 60, 1. immunes oculi nube ſoporis 21, 310. immunia leti oppida 35, 358.
impacata quies pelagi 3, 71.
impar moribus 3, 297. pugnæ 8, 365. triſtibus 26, 117.
impatiens ſui 3, 32. remeare leo 5, 253. vomeris 15, 150.
impavidus ſui horror 50, 14.
impedit axem ſerpentibus 35, 161. vis improba ferri 36, 110.
impellis chordas 101, 17. impellit totis viribus 36, 379. impulit cunctantem querelis 28, 360. timor 28, 449. enſem 33, 208. *dies* fluctus 35, 1. cuſpide montes 35, 182. impulerit me tumor 39, 7. impellere cauſæ poterunt 20, 154. impellens viribus hoſtem 1, 73. impellitur æſtu 5, 114. impulſi plauſibus colles 1, 176.
impendet mihi letum 15, 102. impendentia non vitant 20, 499.
impendit amorem pignoribus 29, 112. impendere jactus 45, 31. *impenſi* Decii 18, 451. impenſa mariti fatis femina 26, 439.
impenſas profundas 24, 224.
imperfecto rigore 56, 3.
imperioſa fames 3, 31. *quies* 17, 241. *imperioſior* Gelonis 11, 3.
imperium ſanguine quæſitum, ſanguine ſervatum 5, 50. contexuit 5, 52. revelli juvat 5, 206. ſero datum 7, 87. recepit currus 8, 69. *reſtuum* commodat 15, 283. ſequatur remos 15, 463. æſtimat 16, 18. *ſumſit* te 17, 49. perdidit 19, 22. lacerum 21, 283. gubernes 22, 72. fundit in omnes 24, 137. legesque Jovi placerent 28, 150. a ſuis ſedibus errat 28, 408. ſufferre tyranni 101, 85. imperii

rii lux illa fuit 8, 182. tanti per orbem conſors 10, 277. inſtitor 18, 198. *a fronte* recedant 18, 423. memor 20, 126. frena reguntur 24, 10. cuſtos 24, 206. labantis molem 26, 572. 36, 56. ſidus 28, 23. fata 28, 591. præſens genius 28, 612. in uſus 29, 59. vires 31, 87. imperio feta domus 12, 24. fraterno 20, 547. ducem proſpiceret 21, 71. aſſueſceret 28, 76. vinci majore 35, 236. nexas, vagas (*mulas*) 51, 2. imperiis paruit 26, 396. unius ſe tradunt 29, 206.
imperia Manliana 8, 403.
imperat bellaturo 24, 86. de me 29, 102. *imperet* deis 3, 149.
impervia ratibus Thule 7, 53. menti 22, 424. famæ regio 31, 63.
impetus junxit currum 1, 78. lucis prodigus arſit 5, 184. acrior arſit 15, 480. ducis 21, 200. exceſſit Zephyros 28, 476. inanis vaneſcit 33, 75. Auſtri 35, 200. iræ 39, 1.
impexam frontem 35, 359.
impiger ire vias 3, 241.
impegit vagos 26, 173.
impius Jupiter 36, 326. impia Tartara 35, 334.
implacabilis obſtes 22, 19.
implacidas curas 33, 110.
imples patrias galeas 8, 520. implet galeam 36, 219. me Apollo 81, 4. impleat prælia 20, 82. impleret vices noſtras 28, 433. impleſſent ſinus venti 100, 6. implere juſſa 101, 43. impleri viſcera partu 95, 9.
implicat galeæ lacertos 48, 35. implicuere mora 50, 8. implicitus limo 20, 442.
implorat nomen tuum 8, 448. opem 34, 6. deas 35, 205. juvencos 36, 169. Pæana 37, 125. implorant patrem 20, 514.
implumem volatum 94, 3.
imponit *habenis* 17, 13 impone rebus 31, 75.
importuna petebat 36, 288.
improbus Triton 29, 126. *improbe* ſudas 10, 112. improba poſco 1, 158. Megæra 3, 74. geſtu *ſpecies* 10, 321.
impune pererrans ægida (*Minervæ*) 8, 163. nunquam murmura venere 24, 338. cadunt 31, 114. *cometen* nunquam ſpectatum 26, 243. cometen non vident 33, 233. fremant leones 35, 243. reparant vigorem 49, 99.
in auro formantur 1, 98. *in* galea potare (*pro ex*) 7, 49. *in* leges *ludit* 18, 230.
inaccenſum Veneri pectus 33, 224.
inacceſſos montes 26, 322.
Inachides traxere phalanges 15, 407.
Inachius Perſeus 3, 278. Inachiis templis 1, 196. ab Argis 34, 9.
inani animo 26, 381. *ratione* 47, 11. per inane 1, 207. magnum 3, 17. immenſum 17, 80. 35, 281. tulere 40, 9. inane quicquid nutrit 18, 356. rupis 49, 30. inanes cibos 3, 205. animos 37, 36. *inania* verbera 3, 48. per cæli 18, 385.
Inarimen ſubit 27, 18. rapuit 36, 184.
inaugurat annum 28, 12.
inauſum reſtaret 18, 235.
incanduit ſtimulis invidiæ 3, 25. ore rubor 10, 8. æther 33, 250.
incaſſum meditare exitium 5, 302. objicit ſigna 26, 614.
incedit principe major 15, 195. furiale leo 26, 326.
incendia fida 17, 329. fumant 18, 243. tanta miſcentem 26, 145. perbacchata domos 26, 242. nutrit 33, 163. fluunt vultu 35, 316. præſtatura novas vires 44, 47. inferna ruunt 49, 71. læva monſtret 50, 9.
incendit amictus glaucos 28, 167. incendor amoris telis 90, 1. incenſa omnia videt 5, 71. incenſas arenas 5, 241.
incepta ſecundat 22, 364. ab inceptis reppulit 18, 512.
incertus caſus 3, 3. *incerta* pocula 15, 178. *vibrat* ſecurim 36, 358. incertos æſtus 8, 226. incertius undis 3, 91.
inceſtant nomina faſtos 17, 267. inceſtare vias 20, 77. venenis lunare jubar 26, 238. cælum 35, 217.

inceſtus amor prædæ 3, 221. *inceſto* ſeni 8, 315. *inceſtis* Titanibus 33, 66. inceſtos ſomnos 15, 446.
inchoat ore 1, 235. vias 36, 406.
incidunt ſæcula 26, 266.
incipe torquere laborem 1, 268.
incitat undas 28, 458. incitet ardor 22, 266.
inclamante Chriſto 99, 11.
inclementia maris 26, 210. cæli 28, 445. diræ formæ 33, 82.
inclinat jubas leo 5, 255. *pateram* 21, 62. canitiem 22, 443. populo regale culmen 28, 64. faces 36, 442. inclinant ſilvas 33, 206.
includit paſcua gyro 5, 126. incluſa ira 3, 44. hiatu 36, 102. incluſum utero 95, 7.
incoctum metallum 33, 241.
incola ferebat 28, 287. meſſes mirabitur 33, 198. terræne marisne? 36, 431. Rubiconis 43, 2.
incomitatus ferar 5, 167. adit ripas 8, 444.
incomtæ pulchræque tamen 24, 245. incomtos ramos 36, 77.
inconcuſſa ſacraria 8, 256.
inconfuſos recurſus 28, 623.
inconſultus ne quid agas 22, 108. *inconſulti* receſſus 28, 29.
increpat Nymphas 36, 5. his vocibus omnes 36, 292.
inculta ſæcula 22, 198.
incumbit ſtudiis 17, 65. incumbunt patribus Naïdes 36, 16. dracones 101, 30. incumbat Auſter 29, 203. *incumberet* Auſtro 24, 71. aura 100, 5. incubuit flamma ſalictis 39, 38. incumbere Bithynis 20, 467. incumbens ferro 29, 153.
incurſu unius tremuit 21, 216.
incude Sicula 7, 192. incudes ſtreperent 22, 176. incudibus gemunt 20, 71.
incuſare querelis falſis 28, 429.
incuſtodita domus 36, 146. incuſtoditam ripam 26, 429.
indagine immenſa 5, 376.
indecores torpebimus 3, 58. expenſæ 22, 145.
indefeſſa comes 28, 600.
India metas intulit 15, 456. te diret 18, 225. *pingitur* 18, 357. levat æquore ſolem 29, 52. ſpatioſior redditur 39, 19.
indicio fuit 24, 96. Dolonis 28, 472. natæ repertæ 36, 52. indicia diſperſa viarum 36. 441.
indicit bellum 3, 69. mores ſeveros 29, 128. *indicat* numerus defectum 17, 130. indixit hiems hoſtem 15, 16.
indictum tacitumque relinqui 49, 9.
indigenas habitus 28, 8. *nimbos* 33, 161. fluvios 1, 254.
indigeſta comas 31, 28.
Indigetes mœrent 15, 131.
indignari verentur 3, 258. indignantes veſtigia arenas 36, 385. indignata tegi 1, 27.
indignum partu timorem 101, 52.
indiſcreta feris vita 36, 45.
indocilis flecti 33, 69. rerum 52, 9. *indociles* comas 35, 31.
indoluit genitrix 20, 287.
indolis magnæ veſtigia 8, 374. indole *cruda* 7, 43.
indomitus Mavors 4, 17. *indomitum* nihil pio 8, 100. ſolibus rigorem 58, 1. indomitam artem 46, 1. *indomitas* lenibat 18, 84.
indulgentia veris 10, 55.
indulget ſpatio 10, 249. indulgete aſpectum 36, 302. indulgere deſidiis 1, 152. dies theatris 20, 87. indulgentem dapibus 22, 144.
induit ſeſe annus auſpiciis regalibus 8, 1. annos moribus 24, 121. parvum triumphis 28, 68. hoſpes honos annum 28, 651. roſas ſplendore 35, 92. pampinus ulmos 35, 111. indue mente patrem 7, 157. induat te meſſibus 1, 274. indueret floribus 21, 87. induitur habitum Dianæ 36, 217. induta ſinus carbaſeos 20. 183. indutos chalybem equites 28, 569.
Indum bibiſſent 20, 102.
Indus niger 1, 170. 21, 158. ebur dabit 7, 211. fœdera peteret 28, 415. ſcrutatur 48, 15. Indorum ſtagna 5, 242. ſpoliis 10, 217. Indos proterat cuſpide 3, 374. per extremos 8, 257. adſtrin-

adſtringunt Mænala 8, 609. trepidos 15, 20. trans Indos 44, 2. ab Indis ſe prodat Zephyrus 26, 58. Indis ab coloratis 20, 331. tela vibrantibus 21, 262. domitis 24, 62. nigris 52, 17.
Indus lapis 8, 585. odor 44, 98. Indis amnibus 24, 349.
induſtria ornatur 17, 263. ſollers 31, 92. vitæ 45, 44. audax 68, 11.
inemtus favor 28, 607. inemta ſalus 49, 70. inemtas dapes 3, 206.
ini primus 8, 344.
inermis dextra 1, 28. plus egit 21, 17. necavit ſerpentes 101, 64. inermi limite 22, 186.
iners fuga 3, 268. turba 22, 79. inertes ſomnos 7, 41.
inertia pignus erat 18, 420. probitatis nomen ſubit 20, 207. nutrit 20, 580. ſurgat divitiis 22, 130.
inexhauſtus motus 1, 2.
inexpertum opus 18, 165.
infamat montes 15, 513.
infans ambitus ſignis auguſtior 8, 151. tibi creditus 10, 41. degener 15, 193. ore ferens patrem 22, 347. infantem commiſit alendum 28, 583. infantes anhelos 35, 47. infantum novi vultus 20, 42.
infantia linguæ 29, 103.
infauſto lumine 33, 40.
infecunda viſcera 33, 125.
inferiis gens tota datur 21, 104. inferias dedit tumulis 8, 96.
inferior Junone 36, 418.
inferni raptoris 33, 1. inferno orbi 35, 361. infernæ ſorores 3, 27.
infert ſe mœnibus 17, 124. inferret ſigna 23, 10. intulit iram paci 8, 114. ſigna Oceano 29, 41. damna 50, 45. *intulerit* Pœnus 24, 103. intulerat ſenectutem 28, 534. inferre minas 3, 306.
infeſtavere pecus 36, 167.
infecit radios 3, 130. infecerat ira oculos 26, 585. pudor igni genas 31, 41. nox ignes oculorum 36, 87. infecta notis 1, 215. oſtro 1, 264. infecto cælo 3, 301.
infida mens 18, 129.
infit Jupiter 37, 52.
inflammaret amorem 7, 51. inflammata manus pretio 21, 293.
inflexit ſoceros 40, 45. inflectere ſenſus humanos 8, 300. inflectere pœnis noſtris 28, 276. *inflexo* cornu 33, 228.
inflare buxos 36, 130. inflatus anhelat 18, 259.
infloruit arcibus priſtina ætas 24, 124.
informat equos 28, 522. informatura labori tedas 36, 331.
infractis cornibus 21, 221.
infremuit vox 5, 385. partibus cedentibus 8, 112.
infundit animo virus 20, 188. fœdera 48, 40.
ingeminat crimen 3, 181. ſplendore diem 7, 136. flores 36, 222. ingeminant noctes timorem 36, 70. ingeminent miracula 26, 21.
ingemuit Rhamnuſia 26, 637. quis non? 18, 146.
ingenioſa egeſtas 36, 31.
ingenium immane ſcelerum 5, 142. Veneris 19, 60. mobile 22, 40. atrox ſe non dejicit 28, 229. fluat 41, 9. quod vos vinxit? 57, 3. ingenii docta facultas 8, 516. *fluctus* 17, 63. ingenio robur 10, 315. quidlibet ſubigit 18, 367. geminantur vera 20, 471. variæ canes 24, 298. minuit favorem 25, 11. rapido prævenit 3, 110. loci 33, 140. pectinis 35, 41. utitur 46, 9. loquax timor 26, 227. ingeniis patuit campus 17, 162. teneris 20, 180. felicibus 22, 127. hominum floreſcite 22, 457. tuis 28, 493.
ingentia pereunt brevibus fatis 5, 49. facta 24, 38. ingentibus animis 26, 584.
ingerit truculentos urſis 5, 483. nobis maritum 15, 193. jubar herbis 22, 469. Venus campos 36, 221. ingerat obſeſſo probra 28, 243. ingeſta ſopori facies 36, 81. ingeſto luctu 39, 32. *ingeſtum* reſpuit 31, 77.

inglo-

inglorius consumis 3, 141. suppo-
suit armos 15, 364. eat 26,
78.
ingluviem profundam 20, 333.
ingrati non subiturus onus 42, 12.
ingratum iter 20, 191.
ingredior turbam 101, 7. ingre-
derere decorus 28, 372.
ingressus fortunatos 28, 269.
ingrueret bellica nubes 29, 197.
inguinis reliquum 18, 280.
inhonorus populus 15, 99.
inhorruit nemus 1, 125.
inhospita saxa Cynthi 3, 137. saxa
Cyrni 26, 218.
injecit faucibus 36, 394.
iniquus mons 5, 34. iniquos pre-
mit 26, 512.
injuria felix 8, 618. crescerent 18,
119. fit ducibus 18, 475. atrox
26, 390.
injussæ manus pectora tundunt
36, 129.
injusta recidat 17, 98. largiri 22,
104.
innatat leænæ 10, 164.
innata rabies 3, 48.
innectit moras 3, 315. innectunt
colla catenis 22, 374. innexuit
pedibus hydrum 15, 469. *æthe-
ra* limo 20, 493. hamis 22, 138
innectite colla lacertis 35, 369.
innectere retia lustris 35, 241.
fraudes 101, 36. innectens te
membris nudis 29, 88. inne-
xus arundine comas 28, 378.
innexis ramis 36, 334.
innocuus apex 8, 194. *innocuæ*
navis 26, 12. aves 35, 349.
innoxia bruma 36, 223.
innumeras hominum catervas 1, 44.
innupta Minerva 1, 84. mater
95, 8.
inoccidui Triones 37, 11. inocci-
duos ignes 36, 401.
inoffensum omen 28, 14. inoffen-
sam vocem 17, 217. inoffensos
visus 35, 116.
inolevit vitiis 5, 505. penitus to-
tis medullis 28, 78.
inopinus utrumque perculit 8, 102.
inopino tramite 5, 29.
inops semper quicunque cupit 3,
200. pecudum 5, 40. exiguæ
telluris 5, 452. nullus adeo
18, 227.
inquinat omnes 18, 484.
insania vulgi cadat 17, 248.
Insanos *montes* 15, 513.
insanæ quadrigæ 8, 63. insani
fremitus 3, 75. *insanum* pro-
clamat 18, 318.
inscribitur aër 15, 478. *inscripta*
facies 20, 344. inscripti nomen
dentes 24, 348.
inserit se omnibus actis 22, 32.
inseret honores 18, 480. insere
te choreis 10, 337. inserta ga-
leæ oscula 29, 216.
inserpere murmur arenis 33, 256.
insedit Græcia portus 20, 246. cer-
vice 24, 351.
insidiis flectetur 3, 115. frustra
tentatis 15, 393. circumdedit
28, 300. insidias bilingues 15,
285. hauserat 18, 80. retegunt
22, 214. Superum 36, 200. pel-
licis 101, 47.
insidiator oberrat 22, 120.
insidiosa murmura 22, 49.
insignia nostra timeant 1, 162.
Romana 18, 461. trabearum 22,
218. famæ 26, 107. insignibus
raptis 8, 83. propriis 10, 327.
*insignia unde habeant illa galearum
& scutorum ornamenta lacinio-
sa?* 5, 356.
insignibat acu 33, 247.
insiliit campo 3, 349.
insinuanda labris animisque litera
41, 22.
insipiens non noverat 10, 4.
insistere fontem 101, 5. institit sol
medio axi 36, 234.
insolitæ tigres 24, 369.
insomnis Pharius 80, 2. insomnes
curæ 3, 38.
insomnia videt 19, 39.
insonuit verbere signa 28, 625.
insons spiritus 98, 27.
insopitis tractibus 26, 22. insopi-
tos ignes 36, 401
inspectis astris 8, 146.
instabilem Symplegada 20, 30. in-
stabiles Symplegades 3, 173.
deos 5, 441.
instar tropæi 24, 97. habet silvæ
hasta 35, 25.
instaurat rates 15, 417. instaura-
set pugnam 26, 597 instaurare
vias 1, 10. dapes nectare 36,
216.

inſtigat euntes dictis 26, 559.
inſtitor imperii 18, 198.
inſtituit honorem 22, 325. ſic illum parentis pietas 28, 554.
inſtat cauſis fallacibus 3, 238. mihi cum querelis 36, 33. quod inſtat, ſerum creditur 20, 53. inſtitit ſol medio axi 36, 234.
inſtrepit dentibus 17, 223.
inſtruit patientia 22, 106. belloque viæque 26, 551. arma 28, 217. inſtruxit nova membra per labores 7, 42. inſtructa legione 26, 596.
inſudant tonſis 24, 364.
inſueta dabis 1, 159.
inſula amica 1, 189. procumbens in Tibri 1, 226. tremebat 3, 292. figurat ſe in ſpeciem plantæ 15, 508. læta choris 19, 63. Tiberina 24, 173. latrat fluctibus 31, 61. fundo vellitur 33, 156. tremefacta nutat 36, 236. deſerit æquor 37, 63. ſummota receſſu ingenti 86, 2.
inſultat mihi juſtitia 3, 56. inſultet jugulo 38, 22. inſultant gentes 20, 564. profugo 28, 199. inſultaret Maurus 21, 383. inſultate mihi 36, 328. inſultare jacenti 8, 111.
ineſſet nullus rector 3, 2.
inſuperabile rerum caput 15, 459.
intactus vitio *rigor* 1, 41. intactam crimine 20, 128.
integer equitum catervis 28, 285.
intemerata ſtagna 33, 112. intemeratorum fratrum 22, 87.
intendit ad oſcula turres 33, 211. intendunt ſpicula 31, 20. intendere populis letum 3, 88. thalamis carmen 8, 650. intento cornu 35, 206.
interciſa dies 1, 172.
interceptum volatum 26, 265. interceptas artes 36, 156.
intereunt mentes 8, 234.
interficit ternas animas 37, 82.
interfluit urbes 1, 227.
interfuſa Styx 33, 23.
interjacet tellus 5, 39. Oceanum 21, 215.
interior plaga 21, 250.
interitum fratris 37, 104.
interlabentibus annis 15, 346.
interlucet ſeges 18, 116.
interluit æquore montes 33, 143.
intermicat Plauſtro rara Arctos 1, 26. aurum ſquamis 33, 183.
internigrantibus ſpatiis 45, 14.
interpres malus rerum metus 26, 262. interpretè caſu 26, 556.
interrupiſſe labores 4, 15.
interſerit arma 26, 397.
interſtrepis urbes 36, 103. interſtrepat Nereus 5, 303.
intervalla comæ deſerta 18, 115.
interviret ſemita 35, 100.
intexit lilia violis 35, 129. *intextus* nebrida gemmis 8, 606. Phaëthon 28, 167. intexta Tagum Hiſpania 22, 229. intexti vitibus antri 31, 2.
intonat Auguſtum Echo 28, 617. Hymenæos 35, 230. intonat vox 14, 35 digito 17, 317. intonuit clipeo 20, 162.
intorquens vitibus ederas 22, 263.
intremuit Germania 7, 17. Simoïs 21, 264.
intrepidum ferri 7, 31.
intrat ſacras fores 5, 143. paſſu ſuperbior 10, 98. major in altum 49, 30. *intrantem* pontum 15, 225.
intuitu avaro 3, 165.
intumeſcat auro Tagus 12, 32. intumuit levantibus alte rebus 1, 40. virtus 5, 183. *ſi* quid pietas 36, 296.
invadis trepidum 101, 94. invadit muros 3, 137. pernix utramque 36, 376. invadunt opes 5, 30. invaderet Alpes 26, 283. invaſerit ædes 20, 512. invaſere ſaltus 35, 124, invade fines 33, 218. invadere aſtra 3, 62. partem 5, 160. cuſpide Mauros 15, 351.
invexerat otia 33, 275. invehitur templum 44, 91.
inveniam dum pignus 36, 319. inveniens animo 21, 301. inventum hinc reor 45, 46. *inventis* cibis urere 8, 342.
inventor ferus ſcelerum 7, 102.
invertunt deſuper calathos 31, 117.
Invicti nomen probantes 15, 423.
invicti roboris 101, 12. invicta donis vel armis pectora 26, 131. invictis fatis 101, 36.

invideo haud equidem 36, 27. invidet actis 18, 397. æquor votis 40, 56. invideat Hybla 35, 81. invideant claris 8, 291. invidit arenam cæsis 15, 398. *honores* 22, 232.
invidiæ stimuli 3, 25. minacis cumulus 5, 249. quis dabitur color? 13, 11. nil licet 17, 165. procellas 18, 266. *fines* reliquit 24, 39. furentis mensura 24, 44. rabies 29, 231. cognatæ vulnera 36, 201. tantumne licebit? 39, 5. invidiam tulit 91, 4.
invida fortuna 5, 149. aqua 35, 336.
inviolabile concilium 24, 242.
inviolata capita 36, 370.
invisus plebi 24, 46. invisо in auro 3, 169.
invitat donis 22, 362. invitant novum sidus 7, 172. ventrem pretio 20, 329. præmia mores 22, 125. ad prata pecus 28, 200.
invito vultu 36, 128.
invius humano gressu mons 10, 50.
inultus flebis 20, 209. inultam te non patiemur 15, 204. inultos proturbet 20, 513.
inumbrat genas flos juvenilis 1, 69. colla 35, 26.
inundat sanguis venas 44, 66.
invocat Coros 47, 4. invocet deos 50, 10.
involvant vortice silvas 17, 238. involverat tenebris lumen hiems 8, 172 involvite Pelion Ossæ 8, 108.
Io Pæan 2, 11. mater 35, 267.
Jocasta peperit 19, 290.
jocandi sævitia 18, 24.
joco vano 18, 347. insano 19, 6. jocis permissis 14, 31. seria miscet 22, 165. jocos ad solitos 20, 357. alternos passus 28, 60.
Ionas attingit 20, 239.
Ionia in alga 7, 197. *unda* 17, 205. Ionio alto 47, 39. mari 74, 4. *Ionium* tegitur velis 8, 461. sub puppibus ibat 21, 174. laxare 26, 222. domat 32, 12. *Ionios* fluctus 28, 209. 35, 1. Ionias iras 33, 147.
Iovium cohortem 15, 418.
ipse venit 26, 461. *ipsa* domus 52, 2.
ira tumidus flagrante 29, 135. canis terruit 34, 34. turbidus 37, 108. fremens 101, 35. non prodiga telorum 45, 29. prodiga lucri 26, 609. immani infecerat oculos 26, 585. nobilis 26, 376. gravis deûm 26, 172. Romana se vindicat 24, 84. canduit 22, 82. *fulva* Leonis perit 1, 25. inclusa 3, 44. non invenit spatium 5, 415. paterna 6, 10. rabie successa 8, 243. stupefacta metum 8, 244. duceris 8, 259. expulsa 17, 221. movet 17, 228. media 18, 364. nostra dignabimur 18, 373. dabit pretium 19, 32. reminiscitur 20, 139. magna confligitur 20, 358. justa 20, 542. *minor* stetit consilio 21, 335. furens odium explet 26, 609. quicquid suggesserit 78, 4. iræ impetus producitur 38, 1. undantes spumis 3, 76. durius consulitur 8, 265. faciles flecti 10, 79. pelagi cælique obnititur 21, 290. dictis procacibus 28, 246. iram totam dispergit 36, 266. meritam repetens 28, 111. paci intulit 8, 114. imbutam flammis 8, 241. avidam nocendi præcipitemque sui 8, 242. satiavimus 15, 36. accensam 20, 349. deponas ocius quam moveas 22, 18. iras ultrices 7, 104. patrias in pignora contulit 15, 393. tantas expiet 18, 19. non esse tentandas 26, 399. Scythicas unguibus exercere 31, 135. in timidas exarsit 33, 32. respuit Ionias 33, 147. viles despicit 35, 213. tantas movimus 35, 254. meas sentiat 37, 16. Tonantis 39, 39. asperat 48, 46.
iratum Booten 36, 225. iratam ægida 36, 60.
Iris prænuntia 37, 42. uda 60, 5.
Iris, persona 35, 100. *pluvias denunciat* 47, 4.
irradias artes 17, 85.
irremeabile iter 20, 406.
irrepere cadaver 18, 147.
irrevocandus error 26, 123.

irridens ſcopulos 28, 271.
irrigat nectaris imbres 10, 102. irriget Aegyptum 26, 57.
irriguus ſopor 27, 9. irriguæ venæ 1, 252.
irrita Tempe 26, 181. preces fudi 36, 228.
irroras ſtatibus annum 35, 75. irrorat equos 36, 403. Enipeus 37, 71. Nilus 47, 18.
irrupit fores 15, 139. urbes 20, 276. irrupere Getæ 26, 279. irrumpere locos campi 22, 378.
irruat barbarus Alpes 77, 5. in cives potentia 39, 55. irrueret Rhodopen 8, 50.
Iſauros indomitos 18, 217.
iſte nec placidus 18, 190.
Iſter egit fluctus 8, 636. te venerabitur 10, 277. vos tuliſſet 15, 312. quas gentes alit 26, 569. Iſtri fontes 21, 215. pacator 24, 13. patrii numen 26, 81. *cornua* 26, 603. triumphati 28, 648. Iſtro triumphato 7, 25. ab Iſtro rediens 22, 367. Iſtrum tentabimus 1, 135. undantem 3, 184. monet 3, 308. ſtantem ſulcavimus rota 7, 150. exſanguem 20, 165. *exuit* 20, 203. opacum 22, 199. tranſvecta 26, 170. vorat 26, 337. rapidum 26, 489. ſævum debilitat 28, 220. tenebant 28, 413. patrium 31, 127. gelidum tranaverit 77, 7.
Iſthmiaci litoris 8, 464. Iſthmiaca pinu 3, 252.
Iſthmos duo connectens 26, 190.
Italia detruſus 26, 79. ab Italia 5, 307. Italiæ frena 1, 59. partibus 5, 103. oppida gaudent 7, 121. gementis 15, 88. auribus 22, 304. per omne latus 26, 156. gravis 26, 403. petitæ piget 26, 478. ad Urbem 26, 547. temeratæ 26, 561. populos 28, 289. nomen 28, 319. per omnes montes 31, 24. pars 33, 141. commune decus 43, 1. Italiam regit 5, 154. ſubjectam furiis prædonis 8, 360. fovet cuſpide 10, 120. micantem urbibus 17, 201. belliferam 18, 430. ad potentem 20, 527. circumſterit tempeſtas 26, 111. fugiens 28, 143. ferit 36, 445.
Itala tellus 26, 646. Itali graminis 26, 147. Italæ oræ 28, 182. gentes 80, 3. Italo fluctu 5, 221. litore 26, 125. Italam arenam 26, 589. Italis montibus 1, 254. ab oris 23, 1. Italos petenti 15, 509. Italas in oras 15, 224. ſpes 28, 24.
iter Phœbi permenſus 7, 166. *Stilichonis* 58, 869. dignum curuli traxit 17, 18. patuit 20, 40. parabant 20, 97. ingratum 20, 191. irremeabile arripit 20, 406. fulmineum perſtrinxit 21, 200. aperitur 22, 127. incertum Martis 22, 437. certum Tonantis *ib.* famoſum vulgavit 26, 285. huc uſque datur 26, 548. anni venientis futurum 1, 158. longum permenſus 3, 176. audit 5, 137. molitur 7, 68. tenebris nox cæca repreſſit 26, 354. turpe retexit 28, 133. medium cæli 28, 412. differret 28, 459. pandit 28, 478. ſcrutatur 33, 173. veſtit comitata ſeges 33, 188. ſub terris quærebat 35, 157. regis adorant 44, 80. mobile torquet 9, 60. carpe 84, 2. certum reditus tendere 100, 8.
iterare ſororis nomen 36, 211.
iterum ſeſe induit 8, 1.
Ithaco juncto 28, 471.
Jubæ arx 8, 39. progenies 15, 332.
juba luſit 73, 3. jubam Maſſylam 34, 28. jubæ nitentes galeam arrexere 37, 79. cruentæ 1, 93. ſanguineæ 2, 4. diſcuſſæ ſparguntur 8, 548. minaces 15, 364. jubarum nodos excutit 35, 212. jubas debellatas 3, 379. decoras 10, 291. aſpergitur auro 17, 286. ſubligat 22, 471. blandas ſummiſere 33, 210. jubis ſidereis (*rutilis*) 3, 352. terga creſcere ſenſit 7, 79. inſigne 24, 318. vento citatis 24, 336. crinita 36, 218. excuſſis 70, 10.
jubar languet 1, 25. lunare 3, 147. 26, 238. regale 5, 144. æſtivum 7, 45. Idalium 14, 1. ingerit herbis 22, 469. cæleſte 33, 45. arcanum radiant 34, 17. abſtruſum mundo claudat 101, 126.

jubes optata 1, 164. *jubet* Hiſpanis 5, 155. ſignis 24, 85. læva 51, 13. jubebat infanda 26, 377. juſſere tubæ 26, 582. manus 49, 60. jubens clam timideque 20, 554. juſſus furor 101, 30. juſſi properant 21, 205. *juſſum* ictum 8, 529.
jucunda Martis 28, 624.
Judæa venit in mercem 18, 220. *Judaicis* velis 18, 357.
judex cum pondere vergit 18, 208. dura ſui mens 22, 221. timor 29, 211. judicis nigri 5, 459. error 8, 510. hæc 20, 72. notæ 74, 14. ſe judice 3, 239. *pellito* 5, 85. ſub diva 10, 63. eventu 15, 250. te frueretur 17, 55. ſub *humili* 21, 362. populo 24, 100. ferro 26, 592. ſub Senatu 28, 591. Auguſto 29, 178. te 35, 303. judicibus notis regimur 8, 491. ſomnia lites 27, 5.
judicium poli 6, 2. virtutis erat 21, 74. cæleſte 22, 209. de ſe haberi 24, 119. grave ſubis 25, 10. judicii te nunquam pigebit 10, 306. judicio ſpeculi 10, 107. pulcram ſeriem, non ſanguine 28, 419. nihil addi poteſt 31, 94. judiciis *deſudatis* 17, 12.
judicat eunuchus 18, 231. congrua mundo 21, 90. id inter aulæ ſpeciem 28, 559.
jugalis nox 10, 45. jugalem grypha 28, 30. *coronam* 29, 184. noctem 40, 29. jugales (*ſolis*) 1, 4. rapidos 3, 343. ludunt 8, 17. cervi 24, 286. capros 28, 474. feſſos proluis 29, 52. auriga vincit 31, 115. torvos temone ligat 33, 277. emeritos 35, 319. tardos non ire 36, 138. ducuntur ab axe 87, 5.
jugera per Pæſtana 10, 247. inferna 18, 454. novem campi 35, 339.
jugulare minatur 3, 298.
jugulum ſecuiſſe 19, 45. *Pallantis* 21, 97. in Scythiæ deſcendimus enſe 26, 602. offert 28, 257. jugulo domini reſperſus 8, 76. quo placabimus aras? 18, 20. inſultet 39, 22. jugulis alrernis luſit 3, 83. civilibus 10, 329.
jugum exitiale 5, 89. ſervitii 8, 260. triſte cervicibus hæret 15, 155. ſuſtinuere 19, 48. inter utrumque 28, 519. jugi patiens orbis 20, 94. jugo laxatus herili 8, 614. ſævo 28, 304. colla præberet 28, 382. materno colla dedere 50, 40. pateant colla 51, 6. ſub juga venturi reges 3, 375. egi 22, 290. Romana redegit 24, 8. Cythereïa adegit 29, 120. juga nudari cœpta pruinis 5, 102. Oetes 7, 114. prona 18, 353. *ferrea* 1, 81. ambuſta 26, 24. floribus halant 31, 103. Actæa ſubeant 36, 54. jugis æquavere 1, 111. Alpinis permiſtis 8, 107. eburnis 8, 608. frondoſis 26, 192. præruptis 26, 341. immanibus 28, 49. attrita colla 33, 13. laxatis 49, 88.
Jugurthæ vincla 21, 371. 26, 128. Jugurtham immanem 15, 92.
Jugurthinam pœnam 28, 381.
Juleos Manes 28, 116.
jungit connubia 22, 355. ſe propius ſetæ 46, 15. jungunt ſe geminæ 24, 253. jungebam leones 36, 424. jungeret me purpura 40, 52. *junxit* lapides oſtro 8, 599. junxere currum 1, 77. Thyeſten natæ 3, 84. me viro 20, 202. leto ſoporem 20, 437. greſſum comites 35, 10. junget ſeſe primis amoribus 11, 41. junge toros 10, 122. jungere differt quam pepigit 10, 21. *ſenſus* cum Stilichone 17, 161. junxiſſe cubile 31. 32. jungantur in unum 5, 516. juncta paludibus ora 21, 199. junctæ Veneri 36, 281. juncto ſenatu 1, 231. junctis fruitur 28, 601. junctos opibus 15, 313.
Juno thure vocata 1, 196. ſtabat 15, 130. colitur 18, 325. ſinu te recipit 33, 106. æmula 33, 136. noſtra parens 35, 367. ſatietur 36, 327. placabilis Orphei 40, 33. regia impedit 101, 22. Junonis aves 20, 330. profundæ thalamos 33, 3. numina 40, 26. Junone inferior 36, 418.
Junonius volucer 35, 97. Junonia avis 28, 575.

Jupiter arcet 3, 50. *primævus* 8, 197. quid magne moraris? 15, 140. cæpiſſet ſolio alto 15, 201. regni neſcius 16, 12. poſſideat cælum 24, 41. altus 26, 101. viderat hæc 33, 212. impius 36, 327. riſit 68, 1. Jovis monitus mandataque 15, 217. *æquorei* 17, 281. *Zonam* 22, 7. Tmarii 26, 18. ſummi ante pedes 27, 14. delubra 28, 504. in exitium 37, 30. Dictæa arva 101, 121. *Jovi* noſtro nupta 10, 176. Tarpejo 28, 375. 54, 4. ſuperbo 33, 93. ſummo 36, 174. Jovem placidum 7, 167. rubuiſſe 18, 5. turbante Typhœo 26, 63. ſuſceperit æther 27, 19. purificum 28, 328. poſce 33, 67. parcum 36, 36. patrem probabit 101, 42. genuiſſe 101, 51. venturum 75, 3. per iturа Jovem 36, 359. Jove ſub gelido 1, 36. mœſto 26, 379. ſolo nata ſoror 29, 23. ſub Scythico 74, 2.

jurgio difficili 14, 11. jurgia alterna 15, 295. *circi* 20, 357. plebis paſſurum 21, 361. nunquam nocitura 22, 25. *dilecta* paſſus 28, 61.

juraverat numen 26, 81. juratur Honorius 8, 447. jurata majeſtas 3, 228.

jus *Latium* 15, 454. in te ſumet 26, 55. non habuere nocendi 44, 110. juris ſui habere Aponon 49, 90. tantum tibi in me erit 33, 94. ſummi faſtigia 28, 41. ſimulati imago 28, 7. primi cunabula 24, 137. ſumenda faſtigia 22, 213. *ſummi* faſtigia 1, 58. veſtri erit 7, 209. *ſenium* 8, 505. & æqui modum 10, 313. habenas 17, 199. calcati 20, 125. movendi 20, 348. ſollertia 21, 32. ſervator honeſti 21, 163. jure de ſecundo certare 1, 21. ſub fero 5, 458. *contemto* 10, 337. privato tenetur 15, 157. *peremto* 21, 382. immoto 22, 237. *cingas* forum 24, 200. ſtabili moderatus ſenatum 31, 68. mutato 47, 29. ſub jure tenentur 33, 51. *jura* regentem 5, 82. *Cæſaris* 8, 310. publica mellis 8, 383. proxima nobis tenent 10, 34. Britannis dividit 15, 19. communia in ſe tranſtulit 15, 49. prodita 15, 402. moderantem 17, 24. te repoſcunt 17, 139. mutavit 18, 33. ſignabat 18, 380. dabunt 18, 497. regunt 20, 344. publica ſumere 20, 555. victis dedimus 20, 577. dat gentibus 22, 64. manſura ſcribit 22, 434. thalami peroſæ 24, 262. nova ſoli 26, 10. Illyrici mihi tradita 26, 535. peroſus 28, 151. deorum 36, 272. poli 68, 5. in jura redegerat 28, 336.

juſſa ſubi primus 8, 297. non diſtulit 20, 235. redde Jovi 33, 92. irrita implere parant 101, 43. juſtis parere 26, 277.

juſſu legitimo 26, 539. parentis 33, 227.

juſtitia mihi inſultat (*Aſtræa*) 3, 56. *vidit* 17, 117. nimbo velata *ib.* ſuadet 22, 103. crimen pendat 24, 110. juſtitiæ negatur 17, 190. numen 20, 208. fama 21, 208. poteſtates 26, 40. documenta ſupernæ 50, 28. juſtitiam mœſtam 3, 355. *confirmavere* triumphi 8, 98. narrem? 21, 16.

juſti tenorem 17, 212. juſto favore 39, 24. liberior 74, 8. juſtos in pace legis 8, 488.

juvencam unam ſervaſſe 21, 313. leo poſſedit 35, 209. juvencas inter *Sidonias* 10, 113.

juvencus optatum revexit onus 54, 5. juvenci celſi 7, 82. *Siculi* mugitus 15, 187. ſemineces 15, 359. Pyrenæi 18, 406. *ſemiferi* 28, 634. bellantis cervice 39, 30. juvenco fulmineo 3, 289. defenſante 18, 386. ceſſante 33, 197. *juvencum* viridem 10, 164. ſuum docuit mugire 18, 166. *juvencis* cæſis 5, 129. ſollicitis 24, 330. depaſtis 101, 77. facilem ſilvam 101, 101. juvencos quatiens 20, 387. ſtravere 21, 60. non reſponſuros 36, 169. irrorat 36, 403. nitidos premit 44, 60.

juveneſcere corpus regni 22, 202. coëgit montes muro cinctos 28, 536.

juvenilis flos (*Iannge*) 1, 69.

juvenis relinquam 15, 375. juveni alumno 10, 44. parere 29, 201. juvenem laniatum 26, 440. juvenes protervi 20, 326. exſultant 28, 547. juvenum duorum ſanguine 8, 96. flammis 18, 90. in membris 50, 13. lumina 50, 28.

juventa meliore 15, 208. luxuriante 22, 75. florente 28, 580. juventæ florem 3, 140. primæ ceſſere ſenes 17, 18. primæ flore 22, 351. frena dedit 24, 120. robur 26, 73. calidæ flamma 26, 498 juventam arte retardatam 18, 345. primam proſequar 21, 14. reparavit 22, 414.

Juventas petulans 10, 84.

juventus ignea 1, 155. emerſura effoſſi per operta ſoli 8, 331. pellita 8, 466. ſtat circumfuſa 15, 425. rudis 21, 315. vindex 26, 150. vera 26, 467. cætera ſtat 36, 15.

juvat indulgere 1, 152. labor 24, 28. quid latuiſſe? 36, 290. ire 101, 100. juvabat rabiem 101, 78. odium 100, 8. juvit pereuntem 22, 251. ni juviſſet flumina ſanguis 7, 101.

Ixion ſolvitur 35, 337. Ixiona ſuſpenſum 35, 335.

L

Labefacta relligio 3, 15.

labes *ſuperûm* 5, 498. labem terſiſſe 22, 308.

labat ætate 3, 246. labantis imperii 26, 571.

labitur in ſomnos 5, 327. in via plumbi 49, 56. labi percuſſum vulnere 5, 65. pro labente honore 22, 283. lapſa ex æthere 1, 194. *lapſura* ſolo 24, 340.

labor conſpicuus gratusque feretur 8, 352. Romanus 18, 221. *longi* ævi 18, 288. femineus 18, 336. juvat 24, 28. iſte non ſpicula poſcit 24, 269. regna vexat 26, 67. aſſiduus lunæ 26, 233. pervigil 26, 360. Pierius 29, 146. (*Stilichonis*) *geſſit* honores 29, 194. divinus perit 36, 157. illi telæ 36, 204. efficietne? 36, 434. ſcribendi 41, 3. humanus 45, 35. cautior 50, 18. meus luditur 68, 4. laboris pretium non vile 10, 142. labori duro ceſſura nunquam mens 3, 326. te redde 17, 140. nulli ceſſiſſe 22, 106. humano 28, 353. noctivago 36, 331. laborem quadrifidum torquere 1, 268. nullum ſentire 24, 207. imperfectum deſerit 33, 269. labores longos 4, 15. mille ducum 5, 51. tantos explere 10, 255. jactantem 18, 103. vanos 20, 191. decertatos 21, 21. cedant 21, 193. ſolatur 22, 342. oſtentare ſuos 24, 14. terræ pelagique 29, 26. aulæ ementus 31, 66. caros uteri 33, 194. laborum admonet veterum 28, 256 magnorum mercem 28, 578. non æqua gloria 101, 62.

laborat delere nomen gentis 3, 233. ſuperare 22, 44. ſtudium 25, 15. *clipeum* geſtare 36, 219. clauſus *Mulciber* 36, 397. natura 44, 62. luna defectu 48, 2. laboret numeroſa falce Ceres 40, 41. laborant cui ſtamina noſtra 33, 56. laborent caſtra pro Latio 1, 137. laborantes aquas 17, 318.

labra non æquant roſæ 10, 265. ligent animas 31, 132. labris animam conciliantibus 14, 23. relegens avenas 31, 36. Tantaleis 35, 336. *inſinuanda* litera 41, 22. ſitientibus relegens 61, 5.

lactis flumina 21, 85. lacte novo tumuiſſe fontes 35, 352.

Lacænæ tenues 24, 300. Lacænas famulas 20, 201. pulcras faſtidire 26, 630.

Lacedæmon armipotens 8, 508. Lacedæmonis arces 5, 189. Lacedæmona nudam 17, 156.

laceras verſiculos 79, 2. laceres ne meos verſus 77, 214.

lacero vertice 15, 137. lacerum imperium 21, 282. laceris crinibus 17, 169. laceros crines 37, 39. laceras aures ſcabie 18, 136. comas 36, 177.
lacerti Herculei 17, 301. molles 36, 95 lacerto rudi 8, 202. dextro portat 35, 49. *lacertis* excutit tela 5, 228. obnixis 8, 569. elabitur duris 10, 139. in veſtris ruet 15, 460. Herculeis 26, 438. terrenis 28, 190. alternis 35, 369. centum 36, 188. ſolis corripiens 101, 94. firmis 52, 19. numero creſcente 21, 304. lacertos niveos exſerta 1, 87. planctu verberat 35, 248. galeæ implicat 48, 34.
laceſſit clipeus Tirana 1, 94. ore diro 3, 356. aſtra 33, 162. laceſſunt radios ſolis 24, 66. ſuperos 37, 7. libros Orpheos 74, 11. laceſſitus probris 22, 83. reſcribe 42, 17. laceſſitam Auſoniam 26, 289.
Lacheſis jungebat ſtamina dictis 15, 203. longæva 20, 288. texit 22, 335. *ferrea* 26, 55. prima clamabar 33, 54. *ſtamina* rupit 35, 354. nullo diſcrimine ſævit 36, 411. *letali* ſtamine damnet 49, 93.
Lacones *gemini* 8, 206. *Ledæi* 15, 222. *Laconas* Ledæos 29, 108. provexit in aſtra 50, 37.
lacrimæ *rudes* 10, 80, delicta levant 20, 8. quantæ cadebant? 29, 214. *hæſerunt* 36, 151. lacrimarum fonte preſſo 33, 86. lacrimis tantis ſolvet 5, 91. *ſolutis* 5, 259. *refuſis* 15, 127. implet rugas 19, 26. largis 20, 44. maduere *leones* 20, 303. his illum adſcribimus 36, 419. tot nullus finis? 39, 2. lacrimas volvit 5, 468. *ſimplices* 14, 4. ineptas detergit 18, 268. moverunt 18, 385. protendo 20, 592. detergit 35, 275. dant matri reſponſa 36, 294.
lacrimabile nomen 22, 261.
lacrimoſa gaudia 26, 407.
lacteus circulus 28, 175.
lacunis propriis 60, 3. lacunas pingues repetunt 49, 65.
lacus olei 3, 384. infernos 5, 456. mellis 21, 85. argenti 24, 236. panditur 35, 112. pereunt 101, 128. cærulus panditur 49, 28. 35, 113. ingenti fuſus ſpatio *ib.* lacum prætervolat 26, 321. Becanum 52, 18. lacu ſtagna hærent 49, 51.
Ladon Parrhaſius 21, 185. genuit 24, 260.
lædam carmina 74, 6. læderet occurſu macies 18, 123. læſit dicto 36, 284. læſimus quemcunque deorum 39, 22. lædere mundum 3, 87. robore 36, 355. lædor Pothino 18, 481. læſa veneno tacito 36, 250.
lætitia majore cadit 18, 502. lætitiæ cauſa 22, 145. cauſas 31, 51. 10, 186.
lætatur miles 10, 187. Pallanteus apex 28, 643. omnis 35, 69. pallida regio 35, 326. lætatus violaſſe 26, 508. lætandane lamenta? 28, 397.
lætus laborum 8, 394. læta periclis metior 26, 211.
læva ſuſtinuiſſe 50, 16. iubet 51, 13.
Lais Ephyreia 18, 90.
lambit pedes 1, 190. flamma pruinas 33, 168. *fons* veſtigia 36, 253. *Orontes* cupreſſus 36, 373. meretricis hiatus 75, 7. *lambant* vincla 17, 170. lambebant gramina fontes 35, 104. lamberet Arctos 26, 66. lambere cunnum 76, 8. lambente ora 3, 96.
lamenta nautica 25, 272. quiſquamne lætanda putet? 28, 397. turbida 35, 355.
lamina flexilis *animatur* 3, 358.
lampade qua Ditem flexit Amor 33, 26. excepit fluctus 36, 391.
lanæ pondere leviorem 20, 398. lanam niveam 18, 276. præbuerit 20, 383.
languet jubar 1, 25. ſtella 44, 36. languebat gratia 24, 47. languentem metum 32, 10.
langueſcent prælia 5, 99.
languidus vulnere 36, 62. languida paſſu 3, 136. ſtella crine retuſo 8, 186.
lanificæ artis 20, 382.
lanigeræ ſilvæ 1, 180.
lanigeri *ſuis* 10, 183.

laniant corpora 22, 313. laniato pectore 36, 405. laniatum juvenem 26, 440.
lanugo ridens 1, 70. per tua cum ſerpere cœperit ora 8, 643. lanuginis umbram 18, 343. dubiam umbram 31, 42. lanugine nondum vernabant vultus 8, 199.
lance pari rependens 48, 75. lances in geminas 18, 209.
Laodamia ſequens Phylacidem 29, 150.
lapidoſos grandinis ictus 26, 240.
lapis Indus 8, 586. jam ſteterat pene 37, 98. cognomine Magnes 48, 9. decolor, obſcurus, vilis *ib.* fit glacies 56, 2. eſt latex 60, 8. *lapides* junxit oſtro 8, 599. ſuus ardor agit 48, 56. lapidum hiemes 18, 4. *fletus* 20, 43. vario igne 22, 92.
lapſus ancipites 21, 142. meliore volatu conſequitur 31, 134. lapſu uno 1, 103. graviore ruant 3, 23. non prono 3, 159. alterno 20, 26. tacito 22, 430. tacito defluxit 31, 40. ſereno 33, 13. gemino 37, 8. vago diſperſus 47, 15.
laquearia tergunt 22, 277. *fulta* auro 26, 223.
laqueis innexa 24, 322. clauſum 26, 475. exutæ 51, 16.
larem in proprium 24, 127. alium eſſe 28, 40. cum lare Vulcani 37, 86. lare contemto 43, 8. lares privatos 10, 257. deſertos 26, 620. Clarios 33, 136. laribus pellit 3, 191. in Auguſtis 20, 63. vix ſalutatis 21, 118. ſejuncta poteſtas 28, 407. patriis 28, 603. Auguſtis 29, 39. infidis 33, 138.
largitur honores 28, 639. *Amyclas* 33, 135. largire urbi adventum 22, 387. largiri facilis 17, 243. injuſta 22, 105.
largius acto ferro 26, 122.
largitor opum, honorum 8, 118. nobilis undæ 49, 67.
largi auri 8, 500. largo vulnere ſatiatur 3, 353. die 10, 248. largior imbre 1, 43.
Larius veſtit litus oliva 26, 320. audit voluçres 31, 106.
laſcivit apex 35, 146.
laſcivæ lembi 17, 339. laſcivo meatu 35, 74. flatu 48, 33. laſcivas Nereidas 19, 68. laſcivis ſagittis 33, 226.
laſſat Rhodopeia culmina 39, 37. laſſant currus 21, 23. *æraria* 22, 145. laſſato arcu 1, 187.
laſſa veſtigia venti 3, 73. carina 3, 276. *fornace* 33, 241. laſſam (*arborem*) fulciret 36, 352. *laſſis* pontibus 17, 237.
late cum frena teneret Italiæ 1, 59.
latebræ ſolitæ 28, 263. apparent 49, 41. latebram obſcenam 26, 306. latebras per omnes intrat 8, 274. monſtri 15, 362. femineas 18, 466. prodiderit 36, 118. reſcierit 36, 207. mortales 101, 25. mortis adis 98, 22.
latet me 1, 136. Mars gravior ſub pace 28, 307. te fama 10, 121. latent cauta 24, 320. faſtos 22, 308 lateat jactura 18, 36. lateant ſub palmite colles 40, 39. *latebant* campi 21, 172. lateret merſa natura 49, 33. latuit ſub pectore 95, 12. latuere te Anniadæ 1, 8. me ſucci 3, 149. nec ſcopuli mari 37, 64. latere credit 20, 315. plebe vias, matribus tecta 24, 63. latuiſſe quid juvat? 36, 290. *latens* vile virtus 8, 222.
latex truditur 49, 14. numen habebit 55, 3. proditor 58, 4. mirus 60, 7. in laticem ſolvitur 36, 251. latices revinctos 3, 168. Caſtalios 4, 7. 101, 4. refugi 5, 509. Arethuſæi 35, 60.
Latium floret 21, 18. *refulſit* 26, 374. tibi quærebat 28, 89. in Latium migrat 17, 94. Latii habitum 5, 84. ſoboles 8, 578. majeſtas 20, 130. in prædam 26, 30. *umbram* 26, 198. *clade* 26, 364. Latio forti 18, 432. Africa ſervit 21, 18. indignum 21, 295. ſerviſſe 24, 92. adſis 24, 212. ornent annum 24, 264. relicto 26, 297. rectorem fovens 28, 94. diſcedere juſſus 28, 131. præſidium non deeſſet 28, 351. contendere 15, 335. ſubtrahimus 20, 599. pro Latio 26, 583. caſtra laborent 1, 137.

Latia ditione 3, 292. toga 8, 15. Latiæ tubæ 1, 198. fecures 7, 6. vires 15, 44. aulæ 28, 22. togæ 42, 14. Latii cultus 22, 366. Latio ſanguine 28, 396. *Latium* in ævum 8, 400. *jus* 15, 454. Latiis faſtis 18, 151. ab armis 20, 237. pilis 21, 353. oris 26, 141. triumphis 28, 507. Camœnis 29, 15. rebus 29, 63. tropæis 35, 178. Latios in ritus 8, 487. libros 10, 232. faſtos 17, 267. Latias ſecures 18, 465. portas 24, 34.

Latoïdas efferat 101, 61.

Latona candida 1, 184. Triviam monet 10, 236. colitur 18, 325. poſcit nurum 33, 137 refer 36, 306. *gratiſſima* fudit 37, 125. Latona gementi 37, 123.

Latonia *viſa* 5, 420. Delos 8, 133. faveat 17, 292. quæ pariter ſilvis dominaris & aſtris 24, 238. colligit dentes 24, 346. juvenem reddidit 26, 441. virgo 29, 122. *furta* 33, 106. compeſcuit arcum 35, 233.

latrat fluctibus inſula 31, 61. *Thetis* 33, 148. pars 38, 448. latrantes circum juga ibant 24, 294. latrantibus bellis 20, 486.

latratum triplicem compeſcuit 33, 85. latratu vigili 18, 135.

latronum caterva 20, 307.

latus dextrum nuda 1, 87. per utrumque 1, 161. altum non mucrone trajecerat 7, 103. ancillæ tetigiſſe 18, 86. auſtrale 20, 242. per omne Iraliæ 26, 156. quo jungitur Heſperiæ Rhætia 26, 340. geminum 28, 289. in dextrum lævumque 33, 156. prædbuit 34, 26. Pelori 36, 255. adſtringi 71, 5. in longum producta inſula 85, 3. in latus alliſis clipeis 28, 627. lateris ſulcator opaci 35, 340. *lateri* præficitur 17, 43. hærebat 23, 11. laterum arcus 20, 361.

lavacris ſplendere 20, 410.

laudator Homerus 29, 141.

laudo pallidus omnia 74, 17. laudant inventa 3, 117. tempora 28, 549. laudavit eques 23, 14. laudato ſanguine 26, 593. laudanda petiiti 8, 370.

lavas Phrygios leones 15, 119. tauros 54, 3. lavant Nymphæ 22, 346. lavit vulnera nati 28, 172. lavere comas 26, 184. laverit ora 55, 3. lavanti alumnæ 18, 107.

laurea communis velaret currus 7, 130. acceſſit patri 8, 622. prævenit rumorem belli 15, 13. Maurufia 15, 344. piratica 18, 503. ſervilis *ib.* ſucceſſit 21, 5. belli 28, 384. laurearum plena domus 12, 23.

laurigerum currum 24, 21. laurigeros triumphos 7, 12. laurigeras ſecures 8, 14.

laurus minor aſſurgit 10, 245. veterum hæc revocavit adorea 21, 384. *Martia* 23, 20. pares certarent 24, 16. ditior ſpoliis *ib.* diſcrepat 28, 28. ſuas revireſcere jubet 28, 38. *vocibus* acta venit 34, 24. venturi præſcia 35, 109. luco dilectior omni 36, 75. Delphica te ſtringat 37, 34. lauro velati 10, 299. galeas velati 22, 375. molli exutus 101, 19. laurum piam ſervavit victis 24, 218. polluit *ib.* ambirent fulmina 28, 355. lauros Maſſylas annexuit 8, 25. fatidicas 24, 59. bellorum 28, 120. prætendis avitas 29, 44. gerens 101, 7.

laus digna 11, 4. nulla poteſt eſſe tibi 17, 216. ibi nulla ducum 28, 342. laudis nil indiga virtus 17, 4. ſedes 28, 386. ſinceræ fructum 28, 404. tantæ certamina 28, 491. mens conſcia 28, 593. laudi canendæ 24, 266. ſummæ dederit 50, 43. laudem vox nulla capit 24, 133. cum crimine penſat 28, 115. belli ſubit 29, 227. laude qua te dignum feram 3, 273. lucis fructus non pretioſior fuit 21, 94. cum parva relinqui 21, 325. virorum cenſeri 29, 66. laudes transgreſſus avitas 8, 41. inter proprias 18, 312. vel maribus nimiæ 20, 80. armatæ 22, 1. cumulant 22, 190. obſtreperet 24, 37. ſufficiant 26, 14. *redeunt*

in ſemina cauſæ 29, 35. in tuas emicat turba 101, 99. laudum *ſemina* 7, 59. undis obruimur 21, 139. laudibus innumeris 21, 24. exordia pandit 29, 35. nihil addi ultra poteſt 31, 93.
laxat dextram levibus ſtudiis 35, 144. in otia curas 48, 23. laxet fontes 3, 197. faſtus 10, 198. laxabant germina flores 20, 96. laxavit viam 5, 24. murmura in vocem 20, 254. poſtes 22, 444. dolor ſuſpiria frenosque 36, 180. laxaverat Alpes 1, 74. laxare frena 3, 63. Ioniam 26, 222. laxatur machina cæli 7, 169. laxantur carceribus 35, 184. laxato Averno 18, 450. laxatis portis 22, 193. jugis 49, 88.
laxas genas 18, 258.
Lazarus reſurgit 99, 11.
leæna percuſſa jaculo 3, 226. *leænæ* cæruleæ 10, 163. uterum 17, 303. leænas fulvas animo transgreſſa 36, 98.
Lechæi clauſtra 26, 190.
lectiſſimus orbi ſanguis 31, 60.
lectus jugalis 18, 67. lecti portitor 99, 18. lecto fulgente 22, 343.
Leda mallet 11, 6.
Ledæa progenies 8, 207. Ledæi *Lacones* 15, 222. Ledæis aſtris fulgentior 1, 240. Ledæos Laconas 29, 108.
legati reſponſa verentur 8, 517. undique properant 22, 184.
legio *disjuncta* 5, 257. *diſcolor* 8, 7. ab Auguſto dicta 15, 422. digniſſima 18, 256. Romana 20, 576. prætenta Britannis 26, 416. Saxona frenat 31, 90. legione inſtructa 26, 596. legionibus iret felix teſſera 21, 330. vexat urbem 24, 219.
legitimo juſſu 26, 539. legitimam regni umbram 21, 273.
legis talia facta 29, 159. *legit* mutua virtus 28, 418. Hymenæum 31, 31. legimus te ſcribentem 17, 253. legunt mala 31, 15. prima ſub luce 36, 232. ore germina 40, 14. legas quæ mox imitere 8, 397. legant hortatur 35, 119. legêre torum 1, 202. Ceraunia nymphæ 29, 78. legens litora 32, 6. legentis conſilium 21, 77. legentes prata apes 29, 9. legitur plaga Illyrici litoris 7, 119. faſtis 22, 244. legimur foro 25, 14. leguntur toto ex orbe 29, 65. legendus libris faſtisque 17, 334.
lembi laſcivæ 17, 330. lembo profugum 21, 358.
Lemnius hæc exſtruxit 10, 87. *auctor* 28, 572. *Lemnia* poſt vincula 36, 275. antra 72, 3.
Lemnum calentem eruit 37, 85.
lena pictura 10, 25. miniſtras ſuccingit 18, 95.
lenibat jocis 18, 84. lenire dolorem 5, 87.
lenis Iacchus 33, 16. lenior alumnis ridet 1, 191.
leno tumidus 20, 84. lenonis opus 18, 78. lenoni thalamum committere 18, 130.
lenonia dextera 19, 61.
lenteſcere cornua cogunt 45, 37.
lentandis tonſis 17, 42.
lentus erat fons 28, 510. *lenta* ſilva 36, 368. lenti Mæandri 20, 291. lentis modis 101, 15.
Leo audax emicat 20, 377. cervo fugacior 20, 440. credit tela 20, 453. ſatelles 20, 559. Leonis nomen meruiſſe 20, 379. flatus 20, 432.
Leo fremat igne 22, 460. Leonis ira *fulva* perit 1, 25. Leoni æſtivo 3, 365. 24, 208.
Leones animoſi 15, 423.
leo impatiens remeare 5, 253. uberibus ſolitus paſci 7, 77. gaudens vulneribus ſacris 11, 14. caudam retorquens 24, 358. immanior exit 26, 325. furiale incedit 26, 326. non cæli redituru ad axes 34, 35. juvencam poſſedit 35, 210. fulvus 53, 1. leonis ſævi incurſu 15, 358. leonem Cleonæum 3, 285. creſcere 18, 389. immanem 101, 75. leones Phrygios 15, 119. 24, 170. 36, 424. perfoſſi 17, 299. maduere lacrimis 20, 303. ferro penetrare 21, 65. velamenta dabant 21, 259. eximios 24, 334. ſummiſere jubas 33, 209. ſævum fremant 35, 243. Idæos 35, 49. torvi proſtrata relinquunt

quunt 39, 29. leonum more 22, 20. metuens 34, 5. Pœnorum rabies 36, 166.
Leontodame flava 24, 249. luſtra cingis 24, 304.
leporem fovere Moloſſi 34, 25.
Lernæam paludem 3, 290.
letale gramen 3, 151. diſcrimen 24, 102. letalem manum 39, 48.
Lethæa frena 15, 213. Lethæo flumine 5, 492. cum gurgite 35, 305. curru 37, 46.
Lerhes tranquillæ 33, 280. *numina* 35, 218.
letifera cæde 1, 119. letifero viſu 37, 97. letiferos rictus 3, 261.
letum commune 3, 88. ducis ſocii 3, 317. mihi impendet 15, 102. tunc mihi pepigi 28, 305. leti de faucibus 8, 58. veniam 26, 90. dubii diſcrimine 29, 164. funerei 35, 358. leto celeri mittit 3, 234. junxere ſoporem 20, 437. urgenti 26, 41. purgare fidem 26, 592. dediſſet 28, 223. proprio pubeſcere 44, 52. ſternere 101, 86. nos ſubriperes 95, 17.
Leucates nubifer 26, 186. *Leucatæ* juga 21, 175.
Leucothoë *Cadmeia* 10, 156.
Levino prælia mandant 26, 395.
levis nullo terrore moveri 8, 514. ingenio 15, 262. leve fertur in altum 33, 249. leviorem lanæ pondere 20, 398.
levat exuvias 1, 121. ſolem 20, 240. arces 26, 51. æquore ſolem 29, 51. enſes 36, 346. alte 36, 382. venenum 101, 35. levant armos equi 5, 362. colla 7, 139. membra cubili 20, 437. colla 28, 196. 33, 13. ſermone timores 35, 323. levares te quocunque 101, 84. levaret tædas 21, 88. levavit tædas conjugio 7, 155. cum *levaſſet* te miles ſolita voce 8, 174. levantibus alte rebus intumuit 1, 39. levantur cornua temporibus 1, 221. levatus ſumma rupe Enipeus 37, 70.
lex celebrat morem 8, 614. mortis reſoluta perit 99, 12. legem capillo reddit 31, 100. in legem verterat uſum 22, 118. ſine lege comæ 24, 247. cum lege tori 22, 76. lege ſimili ſervantia fata tenorem 1, 17. moveri 3, 7. certa vagandi 28 623. ſub dura 29, 163. recepti muneris 98, 21. leges oppreſſas elicit 3, 57. captivæ 5, 85. imponere 5, 230. iniquas 8, 261. tuas audiat 8, 392. priſcam reſumunt *canitiem* 8, 506. emendantur vetuſtæ, accedunt novæ *ib.* ſeveras 10, 201. deſpectas 15, 464. viduatas judice 17, 117. ſeveræ 17, 154. colimus 17, 192. ſub pedibus vidit 18, 173. miſeras 18, 230. dabat 18, 379. tenebunt 18, 497. violatas 20, 158. vertere 20, 556. Romuleas remeaſſe 21, 331. *communes* ſequi 22, 104. clauſtris ſolutæ exſangues 26, 38. mirata 28, 337. datæ populis 33, 30. firmatas pacis diſſolvere 33, 63. colus nevit *ib.* poli 36, 273. deorum 68, 5. legum genitrix 1, 127. venditor 5, 500. potentes 8, 5. arbiter 10, 332. vindictam præſtare 17, 224. præſidium 20, 68. parens 24, 136. ſub nomine 26, 516. *matri* 28, 428. *culmine* fultæ domus 31, 59. legibus teneri 7, 203. tetricis 14, 32. revinxi urbes 15, 48. pelagi ſolutis 15, 141. ſervirent 21, 167. cum fixis 22, 436. ſubderet 23, 8. pacat urbes 24, 284. exul 28, 278. certis 28, 496. æquis 49, 77.
libamina uberis 35, 53.
Liber intextus nebrida gemmis 8, 607. Liberum minorem 11, 9.
libri *naſcentes* 17, 115. libro parvo 22, 146. libris antiquis refert pagina 1, 197. tradita nomina 18, 490. libros volvere Grajos 10, 232. percurrens 29, 147. Orpheos 74, 11.
liber contemtu 18, 132. libera ſæcula 24, 89. rura 101, 100 liberiore poli aſpectu 52, 10.
libertas quæſita placet 8, 401. ludit omina ſollennia 8, 613. concidit 15, 269. promiſſa perit 18, 69. falſa brevisque refulſit 20, 544.

20, 544. reddita 22, 323. exſtat 24, 114. Romana ſubacta 24, 194. reddita orbi 28, 121.
libertatem daturus 18, 310. *peroſus* horror ſervilis 26, 371. ulta 29, 157. repoſcens 33, 173. comarum frenare 35, 150. libertate cum recenti 1, 140. reducta 7, 105. *pura* loquendi 22, 164. pulcra vigerent 26, 105. feroces 51, 15.
libido oritur 15, 167. decepta 18, 101. ſucciſa 18, 191. ruit in vetitum 20, 52. regnandi flagravit 20, 560. turpe ſuaderet 21, 166. prava 22, 139. avaritiæ hæſit 26, 225.
libat carnifices epulas 15, 177. pabula 44, 15. libabat oſcula 29, 99. *libaverit* pœnam 5, 406. libare deis pateras 1, 247. *libantur* fœdere tuo primæ noctes 31, 55. libata ſeges 26, 162. *libatis* lymphis 28, 520.
Libræ geminæ confinia 3, 365.
libra animi cunctantis 21, 75.
librat vitamque famemque 15, 73. *pondera* 33, 176. *librant* ſuſpenſa ſilentia mentem 26, 457. *libravit* vires 15, 250. libraverit rellurem 3, 11. *libraverat* ſeſe dubius orbis 8, 88. *libratur* orbis 24, 10. in ictum fraxinus 35, 226. librantur pennis 31, 16. librata machina 21, 144. librato ſaltu 17, 323. *pulſu* 8, 329.
Libyas temperat 17, 201.
Libye reſtabat 15, 63. Libyen coërcet 5, 154. Libyæ fines 3, 288. anhelantis 5, 41. incenſas arenas 5, 241. aduſtæ 7, 53. æſtus 8, 27. ſqualentis 8, 436. junximus Europen 15, 4. peruſtæ 15, 146. pars 17, 24. arenas 18, 32. rebellis 18, 408. ales 20, 310. poſt prælia 21, 7. regendæ 21, 272. defenſor 24, 13. rectores 24, 100. alumnos 24, 280. flagrantibus oris 24, 333. hoſtes 28, 104. arva 28, 110. Libyam ardentem 7, 206. *dedere* 15, 52. tenet 15, 113. transfundit ſecum 15, 282. receptam 15, 334. defendite 15, 462. ſi mihi venti negabunt 15, 503. contra urbs fundata 15, 520. complere maniplis 21, 334. recepit 21, 378. recepi 22, 385. mœſtam cogeret 23, 17. ademtam 24, 82. receptam 25, 5. defenſam 28, 373. ferit 36, 445. in omnem 47, 15. poſt Libyam (*receptam*) 28, 429.
Libyci amnes 24, 24. ſinus 34, 45. Libycæ plagæ 40, 56. Libyco mari 23, 10. Libycum æquor 10, 132. bellum 21, 280. *Libycis* paludibus 20, 255. tropæis 29, 43. Libycos tolerare vapores 1, 131. ſalrus 15, 356. fœtus 24, 356. cruores 28, 620.
licentior turba 14, 31.
licet flere 5, 88. liceat cognoſcere ſortem 36, 298. certos habuiſſe dolores *ib.* quid liceat 8, 267. liceret quantum tibi 24, 96. licuiſſet ſi quid caſibus 21, 366. licebit tantum invidiæ 39, 4.
licentia vitæ 1, 152. ſuadet luxum 8, 263. illecebris effrena favet *ib.* nullo conſtricta modo 10, 78. confuſa 18, 499. effrena perſultat 26, 369.
lictor ambiat tentoria 7, 5. a rure profectus 17, 9. miracula præbet 18, 309. horret 20, 521. Metus 22, 373. regius 28, 646. lictori cedunt aquilæ 8, 9. *lictore* contentus 24, 221.
ligno ſudanti 10, 96. ligna cædere 18, 127. ſcindere 19, 7.
ligones exeſos ſitu 22, 195. Senonum 24, 92. nullos paticre 33, 195.
ligat axe rotas 1, 81. quicquid ultima *Tethys* 5, 148. *ſaltus* venator 5, 376. ferro canem 18, 133. amicitias adamante 22, 39. *Janum* pax 22, 287. temone jugales 33, 278. me torpor 37, 100. dextram 46, 22. æquora margine 49, 44. membra ſilex 87, 7. *ligant* vela 15, 481. animos 18, 189. liget te zona 73, 11. *ligent* arte colla 17, 294. labra animas 31, 132. *ligatur* planities vitibus 20, 270.
Ligures campi 12, 6. dextra linquuntur 15, 505. amnes 28, 194. Ligurum populos 8, 567. terris 10, 180. *mœnibus* 17, 124. regione

gione 26, 554. ab finibus 28, 288. muris 28, 443.
Ligus prælatus 28, 363.
liguſtra pallere 36, 240. liguſtris corvo certante 18, 349. alba 35, 130.
lilia candentia naſci 29, 91. ac nives ſuperat candor 31, 126. intexit violis 35, 128. decreſcere 36, 241.
Lilybæa brachia 33, 148.
limen antri 22, 441. regale 29, 131. per utrumque 33, 90. limine de uno 1, 233. a primo vitæ 7, 10. de ſacro 10, 32. pellunt 18, 40. vitæque & lucis in ipſo 22, 64. *ſub* primi cæli 24, 287. limina tetra 3, 27. privata 8, 3. lubrica jaſpide ſurgunt 10, 91. Romæ 22, 224. ornet 24, 214. privata 28, 62. 29, 38. ad fraterna 29, 97. reſpectans 29, 215. *prætexere* ramis 35, 321. linquere 36, 202. *humida* 44, 4. myrrhata 44, 96. frondentia myrto 48, 28. per Petri 77, 1. liminibus hærere potentum 21, 43.
limes medius flagrantis Olympi 15, 149. honeſti 17, 96. aduſtus ſqualebat 33, 259. trahitur 59, 2. limite nullo diſcernetur ager 3, 380. de Heſperio 8, 129. *medio* 8, 286. regni 21, 373. inermi 22, 186. de primo Phœbi 22, 302. arcano 35, 165. longinquo 49, 24.
limo implicitus 20, 442. *innexuit* æthera 20, 493.
linea damner Phœben 17, 130.
Lingonico vomere 24, 94.
lingua virilis 51, 10. liberior ſolito 74, 8. parentis fallacis 75, 9. nari *ib.* linguæ modus 8, 516. opulentia victrix 17, 21. acer in abſentes 20, 380. opprobria 26, 522. infantia 29, 103. linguis triſulcis 3, 95. mutuis 14, 22. tantis diſſona turba 21, 152. loquacibus 22, 409. variæ gentes 28, 69. centum nequeam perſtringere 28, 436. ſoporatis 33, 281. triſidis 101, 34.
liniger ſacerdos 8, 573.
liquerat arma retro 28, 462. linque homines 3, 363. domos fratris 35, 220. linquere limina 36, 203. linquitur Hetruria læva 15, 506.
in lintres fregere nemus 8, 624. lintribus amnem tranſvecti 21, 206.
Lipare fumoſa 7, 196. turbatur 35, 174.
liqueſcant cautes 49, 21.
liquidus Favonius 1, 272. fons 1, 223. liquidi fundi 49, 37. ſaxi 58, 5. liquidis patribus 36, 16. *liquidas* palæſtras 17, 287. *per* genas 33, 271.
liquitur (*Cyane*) 36, 252.
Liris terens querceta Maricæ 1, 260.
lites femineas 18, 232. ſomnia judicibus 27, 5. fori perrulit 52, 8. litibus dubiis 8, 511. quodcunque recedit 17, 65.
litandum prodigio ipſo 18, 21.
litoreo muro 15, 519.
littera *ales* texitur 15, 478. confecit 19, 20. *noxia* furto 21, 293. improba 22, 146. vulgatura nefas 22, 295. tua 40, 43. crebra feſtinet 41, 21. labris atque animis inſinuanda meis *ib.* quando dabit vices? 42, 2.
litus extremum pandit 3, 123. veſtit oliva 26, 319. litoris Britanni 8, 29. Iſthmiaci 8, 464. litore gemino 15, 55. produnt hoſtes 22, 210. tuto 22, 254. ad litora tendunt oculos 20, 515. litora porrexerit undis 3, 10. *anguſta* 8, 136. per diverſa 15, 417. fluctu nudata 28, 498. ſumma legens 32, 6. attollit gemmis 33, 253. quot reſtant nuda? 37, 64.
litui communes 3, 347. ceſſent 13, 3. lituis navalibus 15, 80. vocantibus arma 29, 218. *poſt lituos* canenti 23, 13. Decii 26, 130. lituos terribiles adibo 17, 181. ſequuntur 21, 169.
liventibus oculis 3, 138. vadis 33, 22. ſpoliis 36, 346.
liveſcat luna 15, 495. liveſcant brachia nexu 31, 131. *liveſcere* fuco 22, 32. quis poſſit 24, 40. *deos* 36, 27.
Livia venerabilis 10, 13.

lividus ora luctus 28, 322. livida ſtat luctu 20, 529.
livor ſecundis anxius 3, 32. *ſequebatur* ſtimulis malignis 24, 38. pulſus tacuit formidine 29, 212. ſecuit naſcentia fata 39, 22. livoris rabies 13, 10. acerbi rabiem 36, 290. livori cedere 18, 265.
locat cornua dexteriora 5, 175. locavit propria ſede 28, 23. locatus hoc ancipiti 28, 463. locatam ſedibus certis famam 17, 183. locatis in pace 5, 103. locandum proponit 18, 197.
locus eſt Furiis 3, 359. eſt odiis 5, 416. loci ingenio 33, 140. forma 35, 101. meritum 36, 222. relligione 36, 358. loco numen timorque 36, 353. ſtat quiſque diviſo 5, 363. quocunque conſpiciare 24, 196. converti fata 28, 207. locum meum tuere 8, 387. loricæ 22, 367. devenere 33, 235. dant 36, 389. rapinæ 36, 440. loca ſacra non errantia 1, 185. miratur 36, 226. ſolis damnata vapore 47, 17. locorum nobilitas 36, 120. locis diverſis 28, 656. juſtis 33, 249. locos defenſos 101, 101.
longæva natura 22, 431. longævo corde frenatur 1, 155.
longe regendo 1, 127. dum agmina 26, 500. debita conjux 29, 84. tenuere fores 37, 44. ſua membra tegit 45, 19. *Trinacria* 36, 288. *longius* furentem 37, 94.
longe-tela 15, 436.
non longinqua docent 18, 392. tueri 21, 311. per æquora 36, 363. præcepta 51, 9.
longa ſæcula 1, 279. ſilva 36, 367. longo ſpes tendit præcordia voto 1, 66. in longum tenditur 15, 521. longum placabere ſacris 5, 277. tardumque putavit 28, 464. vale 35, 234. longiſſima tellus 5, 302.
loquax plus juſto 5, 488. nutu manibusque 17, 312. ingenio timor 26, 227. *loquaces* tabulas 26, 19.
loquor parva 35, 294. carmina 81, 4. loquitur pagina reges 29, 162. loquar certius patre 76, 2. loquetur te cuncta tellus 1, 277. loqui armenta 20, 44. digna futuris fatis 21, 43. velit æther 26, 231. ſilvæ, antra 28, 32. docuit 29, 89. non dubitem 42, 10. loquendi dulce pondus 17, 19. gnara avis 20, 330. libertate 22, 164. loquentem priſca, matura, fortia 22, 168. loquentes formare 17, 85. locutus nihil indignum 21, 294. vix pauca 37, 100. locutam ſeſe dignius 17, 37. locutas pecudes 18, 3.
lorica curſu æſtuat 3, 352. loricæ locum 22, 367. loricam micantem 8, 16. ponere 26, 82. loricas ſmaragdo virides 22, 90.
lora lutea 22, 471.
lubricus error 98, 12. lubrica numina 5, 441. ætas 36, 227.
lucet ales ignea 22, 419. lucebit Hydaſpes facibus 36, 325. lucere metallo 3, 163.
lucidus lacus 49, 32. lucida canities 36, 11. lucidiore gelu 59, 2.
Lucifer ſtringebat radiis Aemum 5, 336. ornat comas 22, 472. *mens* humectat agros 35, 121. Lucifero roſeo 8, 563. Luciferum videri credidit 7, 131.
Lucifer habet currum & equo ſolitario vehitur 5, 336.
Lucina cum ſolveret onus matris 1, 145. *nos* fugit 18, 74. labores ſolatur 22, 342. te ederet 29, 47. tribuit ſobolem 33, 123. noſti quid ſit 36, 307.
lucratur vincula 18, 137.
Lucretia merſit ferrum 15, 446. gravis incumbens ferro 29, 153.
lucri nihil caperent 18, 126. neglecti 26, 608. lucro terribili 5, 438. intacta pectora 17, 214. mora 20, 53. duplici 28, 221.
luctamine lento 26, 138.
luctare mecum carmen 101, 20. luctaris carinis 15, 516.
luctus mœrens velamine ſciſſo 3, 33. cothurni 18, 299. par finitimis 20, 294. fortuna reduxit 20, 551. argumenta 28, 169. prædæ ademtæ 28, 245. lividus ora 28, 323. luctum in patriæ

28, 118. luctu novo 5, 17. livida ſtat 20, 529. leviore 28, 313. tanto damnavit 35, 240. frementia Tartara 35, 333. avido 36, 50. ſenium tractura 36, 259. longo maneat 37, 58. ingeſto 39, 32. luctibus noſtris conſenuit 15. 155. in mediis 26, 399.
lucus erat 36, 332. æquore circumfluus 44, 1. luco augure Jovis 26, 18. omni 36, 74. lucum defendunt 31, 17. vertice deſpectant 36, 375. lucis opacis 35, 290. lucos *Sabæos* 10, 210. Aonios 17, 271. *truces* religione 21, 229. agitante procella 33, 202.
ludibrium menſis 18, 306. me relinquis 20, 535. pelagi 28, 140. ludibrio datur 3, 37. *ludibria* fati 26, 110. *natos* avexit 36, 264.
ludis Martia ſimulacra 8, 539. lentis modis 101, 16. telis 101, 72. ludit omina ſollennia 8, 612. *in* leges 18, 230. fœdera 26, 567. Galatea 29, 126. ludunt per prata jugales 8, 17. fratres 10, 72. ſpars 31, 13. cum tigride damæ 34, 27. flammæ 35, 3. ludant trabes 17, 328. luſit jugulis 3, 83. me imago 27, 21. *juba* 73, 3. luſerat error præſagia 29, 102. *ludent* comæ 11, 12. ludite milites 14, 33. virgines *ib.* ludere per campos 35, 77. *luſiſſe* orant 20, 372. pudeat 22, 382. *luditur* campus & urna 28, 6. labor 68, 4.
ludus erant regum exuviæ 7, 23. erant carmina 29, 147. ludi *molles* 17, 310. cauti per atria 36, 206. ludo intenti 20, 510. ducere noctem 31, 97. virgineo 36, 162. ludis aſſiduus 20, 410. ludos celebres 24, 199. ſpectandos 28, 390. celebrantia ſæculo *ib.*
lues tanta 3, 24. magna per rura 5, 93. hominum pecudumque 15, 514. morbi 18, 18. diverſa oritur 20, 33. monſtroſa 20, 549. tetris collecta cibis 28, 242. aucta vapore *ib.* terrena 49, 91. luem morbi 15, 39. maturam 19, 14.
lugebant Nymphæ flumina 34, 3. lugerent amnes 24, 24. lugentia rura colonos 101, 108. lugebere Cyntho 35, 245.
lumen formidatum 1, 95. odorum fumat 28, 324. purius 35, 283. breve decreſcit 44, 36. ſecuti 98, 18. luminis grati expers 33, 99. lumine refugo 6, 9. ſicco 15, 130. clauſo 20, 314. centeno 21, 312. fraudatus 29, 24. de alio 29, 188. infauſto 33, 40. præmiſſo 35, 1. de alio ſuccendunt 35, 347. pleno rimatur campos 36, 441. ſupinato 101, 116. quo floreat arcus 48, 7. primo 98, 7. recto 101, 53. lumina glauca nitent 1, 214. huc flecte 3, 359. adhuc ſpirantia 5, 410. ſuſpendite 10, 207. non æquant flammæ 10, 266. fervor aſperat 17, 218. ſatiantur 24, 197. defixus terræ 26, 486. excubiis vigilantia regni 28, 234. ceſſiſſent ſomno 29, 91. quid tingis? 31, 137. Phœbi 35, 27. torquens 36, 261. cæli 37, 123. primæ tedæ 40, 1. aurea condens 101, 127. juvenum 50, 28. fera ſurgunt 83, 1. nova ſenſit 99, 9. luminibus tumidum micat 29, 121.
Luna regnante per Arcton taciſtam 1, 22. cum lateret 8, 188. liveſcat 15, 495. *quæ* nutriat Oceani recurſus 17, 108. naſcente 21, 219. plena *ib.* *roſcida* 24, 288. noctis dux 35, 46. *juvencos* irrorat 36, 403. ſtupefacta 44, 61. laborat defectu 48, 2. Venusque 76, 6. Lunæ *globum* ingreditur 7, 164. creſcenti 10, 243. plenæ *ib.* *circulus* 15, 223. velox ſemita 22, 438. labor 26, 233. medio ſidere 101, 120. Lunam vocas in antra 10, 114. *rudem* 28, 541. naſci fecerat 35, 45. *Lunas* concurrere polo 18, 6.
lunare jubar 3, 147. 26, 237. *lunari* globo 35, 298. *lunaribus* damnis Oceani 28, 499.

lunatæ frontis 33, 129. lunatis dentibus 101, 107.
luas delicta 26, 504. luat commissa 15, 324. *cervice* 18, 23.
lupam æra fingunt 1, 99. nutricem 26, 264.
lupanar dilectum 18, 96.
lupatis rigidis servire 1, 82. pressis 5, 354. 35, 194. in tuis 8, 564. sacris servire 73, 2. paribus frenantur 87, 2.
lupus luas 26, 503. lupi duo adorti agmen 26, 250. lupo præbuit agna latus 34, 26. luporum murmur 18, 3. cæsorum ostenta 26, 249. lupis ingerit prædones 5, 484. lupos rapaces 18, 135.
luror permanat in herbas 36, 238.
lustralem facem 28, 324.
lustrat visu severo 5, 497. omnia radiis 28, 412. lustravit ortus 7, 16. lustrarunt humeros astra 34, 48. lustraverat aras 40, 25. lustrare vos valebit 20, 22. diem 36, 316. lustrans pascua 36, 168. lustrantes sidera 98, 17. lustrandi fasces 18, 21.
lustro omni nobilior 1, 275. toto 26, 146. lustra ventura 1, 33. Lycæi 8, 467. 31, 48. per *opaca* 20, 422. cingis 24, 304. ad sua 27, 4. bis dena recensent 28, 392. lustrorum numero victus 44, 31. lustris Partheniis 35, 241. silvestribus 36, 44.
lusus cernere Thulen 24, 157. *belligeros* 28, 621.
Lutati præclare Pœno 18, 455.
luto deteriore 20, 496.
lux festa 1, 143. opportuna votis oritur 5, 313. aëna 7, 135. illa imperii fuit 8, 182. altissima *fati* 8, 273. septima aderat cælo 9, 15. quantum tenebris præclarior 28, 480. puniceos cum detexerit ortus 33, 220. redditur orbi 36, 243. lucis repulsu 17, 106. fructus 21, 93. in limine 22, 63. honoratæ fructus 24, 79. exordia 24, 176. fœdus amor 28, 452. imago 36, 444. in principiis 101, 13. tuæ repertor 98, 2. in lucem sæcula fudit 22, 11. lucem renovasse 26, 438. spargentia cornua 28, 161. invisam quid moror? 28, 316. immensam trahit 31, 72. claram dispergere 33, 8. tenebris obducam 33, 115. timentes insolitam mirantur equi 37, 46. condet 41, 13. luce magistra 6, 7. subita comarum 8, 193. contemta 15, 78. *reperta* 15, 264. procul 17, 40. metalli 24, 133. pro communi 26, 275. omni carior 26, 309. in illa 26, 600. sibi concessa 28, 130. desperata 28, 293. propinqua frui 28, 364. exacta 29, 52. nondum gravem Titana 35, 50. sub prima 36, 232. sub oris tui 40, 49. serena 44, 20. variata 47, 4.
luxuriæ vacat 10, 54. *suæ* fortuna addidit 18, 121.
luxuries nocitura 3, 206. *armata* 8, 339. sævior ardet 15, 183. Parthica 18, 343. Byzantia 20, 416. non pretiosior bello fuit 21, 92. prædulce malum 22, 132. dedita semper corporis arbitriis *ib.* regna vertit 24, 161. luxuriem regum 10, 23.
luxuriat vertice arundo 1, 217. crimine 5, 72. *tali* cultu 35, 55. gramine silex 49, 20. luxuriant gentes sepultæ 35, 327. luxurient monilia 73,, 9. luxuriante pollice 101, 17. ægro 49, 100.
luxurietur Oceanus 12, 35. luxuriata malo Megæra 3, 355.
luxus populator opum 3, 35. dissuasor honesti 36, 29. luxum famosum 17, 158. in luxum resolvit 26, 367. luxu circumflua mens 1, 40. deside fluentem 8, 217. pejore 15, 164. mollior ætas 26, 160. depolito 35, 301. consumens domum 75, 9.
Lyæus victor 24, 362. Lyæi thyrsos 20, 294. pocula 26, 349. Lyæo struxere 10, 216. titubans 15, 445. largo sopita 20, 435. certatum colla 28, 562. dulci 35, 353.
Lycæi Parrhasii 35, 18. *lustra* 8, 467. 31, 48. Musa rustica 21, 181. Lycæum Pana 28, 200.
Lycaonia ab Arcto 26, 246. *Lycaoniis* ab astris 17, 298.

Lycaſte Zephyris non ceſſura 24, 252. Dictæa 24, 276. fert retia 24, 292.
Lyceo nutrita 24, 249.
Lyciam tenuiſſe 18, 204.
Lycurgus potuit 17, 153. Lycurgo rigido 8, 509.
Lydia laxet fontes 3, 197. in te transferret thyrſos 8, 603. dives 10, 215. credit 11, 9. tot eat nummis 18, 203. implorat 20, 295. tumeſcit 24, 62.
Lydia per culta 1, 53. femina 33, 273.
Lydi continuant 20, 241. Lydos vaſtant 20, 578.
lympham geſtabat 18, 107. lympharum dominam 84, 3. lymphis libatis 28, 520. ſolidis 101, 67. lymphas tegitis lymphæ 57, 1. marmore deprenſas 61, 3. permutat 99, 5.
lymphata pectora 20, 45.
lynces ſaliunt 24, 369. *cryſtalla* ferunt 40, 7.
lyra reticet 8, 224. lyræ noſtræ 4, 14. cantus 7, 62. canant 10, 196. miſtæ choreis 31, 23. deſuetæ fila 34, 14. dulci 40, 6. meritæ 40, 18. lyram ad noſtram 2, 16. tentavit pectine 9, 18. lyras in peſtem vertere canoras 36, 257.

M

Macedo ſubjecit Perſen 24, 165. miratur Olympum 26, 180.
Macetum fines 5, 279, tellus 17, 28. ruinæ 20, 147.
machina quateret muros 3, 219. cæli laxatur 7, 169. poli 8, 68. *muralis* 8, 329. quo *vivat* motu 17, 102. melius librata pependit 21, 145. ſteterit 29, 71. rerum 35, 280. hoſtilis 37, 49.
macies jejuna 15, 23. decolor 18, 123. informis 36, 93.
mactare nequivit 15, 392.
macte novis titulis 24, 191.
macula polluimur 22, 292. maculæ inuſtæ 5, 505. maculam minorem 18, 30. maculis adſperſerit ora ſol 15, 494. communibus urunt 18, 430. ſervilibus 20, 132. virentibus 36, 267. maculas deterſum ire 20, 11.
maculetur ſanguine 77, 13.
maculoſa terga 33, 182.
madet barba 35, 316. *orbita* fletu 36, 442. *madnit* metallum flumine 33, 241. ſilex 57, 4. madentibus uvis ambiat 1, 274.
madefecerat Auſter lunam 28, 541.
madeſcunt imbribus ora 36, 311. maduere lacrimis 20, 303. fletibus ora 33, 266.
madidantes nectare pennas 35, 88.
madida cadente Pliade 8, 437. madidæ auro Nymphæ 35, 69. *madido* auro 17, 286. madidis favillis 49, 57. madidos humores 47, 34.
Mæander petit 20, 266. Mæandri lenti 20, 292.
Mæandre flumine tuo 20, 268.
Mæandria flumina 28, 635.
Mænades cum Penthea ferrent 5, 419. crinem ſolutæ 8, 809. *Thebas* reverſæ 20, 523.
Mænala deſolata 1, 187. *nudata* ferro 8, 470. frondoſa 17, 290. modulantur 21, 182. domat 24, 250. umbrantia ripas 26, 575. *cornu* terret 33, 228. te flebunt 35, 244.
Mænalium nemus 101, 103. Mænalios arcus 8, 161. modos 31, 36.
Mæona poſt regem 20, 245.
Mæones dicti 20, 246.
Mæonius rex 3, 166. ſenex 10, 234. thyrſus 33, 19. Mæonii ſenis 29, 20. Mæoniæ Nymphæ 35, 68. Mæonios agros 20, 464. Mæonias per urbes 8, 902.
Mæotica paſcit 1, 36.
Mæotida *cæſam* bibens 3, 312. irriget 26, 57. Mæotide ripa 15, 243.
Mæotia freta 20, 334. terra 28, 338. palus 8, 180.
magicæ vires 3, 145.

magiſter ſigna inſonuit 28, 625. magiſtri juſſis 26, 277. cantus ac ſibila 26, 409. abſentis præcepta 51, 9. magiſtro victo 3, 277. meliore 8, 67. nobiliore 17, 93. molli 20, 157. orba puppis 20, 423. eventu rerum 20, 489. magiſtrum gregis 10, 293. magiſtros equitum peditumque 29, 198.
magiſtra luce 6, 7. genitrice 10, 233. qua 17, 274. Clementia 22, 22. magiſtram prævenit 3, 109.
magiſtratum adſpicit 18, 487.
magnanimum pectus 24, 9.
magnes cognomine lapis eſt 48, 9. ferri rigore veſcitur 48, 16.
magnetica gemma 48, 26.
Magnum erigit laurea 18, 502.
magna dediſſet merito 29, 195. repente ruunt 91, 2. *magno* petendum 17, 147. magnum probat 31, 81. major ſpe 24, 6. nota 28, 530. *majus* erit quodcunque relinquam 21, 14. nil potuit fingere 27, 25. nil hoc genuiſſe 50, 44. in majus ferant 26, 15. majora petens cura 1, 65. moventi 20, 541. deberet 29, 196. maxima rerum 1, 130.
Magi Perſæ 8, 145. ſtravere juvencos 21, 61. te invenere 98, 19.
mago ritu 28, 348.
Maja genitum 33, 76.
majeſtas jurata 3, 229. utraque fratrum 5, 6. grata pudoris auguſti 8, 519. regia 10, 198. Romana 17, 37. publica 18, 424. Latii pulſata 20, 130. plena augeſcit 24, 99. reparatur 28, 5. alterna 28, 613. *obvia* 31, 80. majeſtatem neſcit 15, 387. majeſtate inhorruit nemus 1, 125. cum æquæva creatus 8, 122. Tyria 21, 80. *nigra* verendus 33, 80. petendi 40, 45.
Malabathri folia 18, 226.
male dilecti flores 35, 265.
maligni ſtrepitus 39, 5. maligno ſtamine 3, 177.
Mallia proles 17, 339.
Mallius deſcripſerat axes 17, 275. indulget ſomno 80, 1. vigilet 80, 4. Malli, bonorum congeries 17, 135.
maluerunt reddere 22, 57.
mala roſcida 31, 15.
malo potior (*ſilva*) 36, 368. malum veſtit pampinus 24, 366. malis aſſociant cornua 15, 482.
malum deflet plangitque 36, 159. inter utrumque 90, 2. dulce Siren 100, 1. mali fons 20, 18. meminere 20, 116. prima origo 20, 539. præſaga 33, 190. peracti ſimulacra 36, 69. forma 36, 300. *malo* accenſæ 36, 256. cruento victa 101, 120. malorum turba texitur 20, 393. ignara 36, 48. malis frons dejecta 28, 376. defixo animo 28, 258. gaudere 36, 215.
pejorem mirata virum 3, 139.
mamma audax 1, 88.
mancipium jure ſepultum 18, 212. ſolis utile ſuppliciis 19, 30. mancipio inerti 20, 56. mancipia noxia 18, 481.
mandatricem operum mentem 8, 236.
mandata urget 17, 240. patriæ ſprevimus 28, 430. audierat 33, 118. mandatis patriis 10, 30. monebis 29, 237.
mandemusne Noti flabris 26, 205. mandarent ducibus prælia 21, 329. mandaverit ævo novum 17, 68. patriis procul aſtris 36, 214. mandaverat arvis Siculis 36, 84. *mandatur* tibi origo 31, 58.
mandunt paſcua 33, 278.
manet reverentia 1, 141. hæc mens *ſola* 8, 234. ille decor? 36, 435. manent præmia 33, 195. maneat longo luctu 37, 58. maneres tellure Emathia 26, 497. *manſere* hic viri 28, 417. nec deæ 36, 245. manſura fides natis 8, 121. fata 36, 65. manſuro adamante ligat 22, 39.
Manes turbantur 1, 112. horrendos citavi 3, 154. teſtor 5, 165. *purpureos* placavit 8, 97. pulvere nudi 15, 403. parentum 26, 528. Iuleos 28, 116. armatos

tos 33, 41. *ſibi* fatales 33, 265. famulos ductura triumpho 35, 13. coronati 35, 328 dant locum 36, 389. auxilio cinguntur 37, 44. ſacrare paternos 44, 72. ad manes penetras 98, 22. manibus patriis 23, 7. *Hectoreis* 39, 13.
manifeſtat odor 49, 74.
manipli Eunuchorum 18, 255. maniplis novis cinxit 8, 35. complere 21, 334. maniplos præcipuos 15, 516.
manat frons imbribus 1, 222. manant in vulgus exempla 21, 168. in rorem brachia 36, 252. manaverit crimen 22, 312.
manſueſcunt dracones 5, 365. ſtagna 15, 524. manſueſcere neſcit 5, 42.
Mantua dedit 29, 147.
manumiſſiones celebrabant novi Conſules 8, 611.
manus *præceps* 1, 48. profanas porrexere 3, 117. collecta 3, 314. feſtinas urgere 3, 344. Romana 5, 52. tantæ convenere 5, 107. tandem *juſta* 7, 105. *avitas* 7, 190. injuſſæ ſcripſere 10, 10. bellatrices 10, 18. Palæmoniis explorata coronis 17, 288. hos fecere 18, 339. dabit 18, 367. libera frenis 21, 152. quicquid veſtra geſſit 21, 194. inflammata pretio 21, 293. diſperſit 24, 140. par donis armisque 24, 234. diviſa acceleret 24, 275. fatales 26, 61. *virides* patuere 26, 259. vicina accurrit 26, 414. ſuas cernit abire 28, 259. victa 28, 314. ni deficeret 28, 352. ſocias 28, 465. in verbera tendunt 31, 113. ſuas genibus admovere 33, 51. injuſſæ pectora tundunt 36, 129. quæ talia auſa? 36, 183. exerta 36, 377. cæcas tendit 37, 110. nulla ſit 49, 5. qua juſſere 49, 60. tacitæ artificis 50, 20. æmula naturæ 68, 14. Romanas 77, 10. manum exiguam 20, 221. victricem 20, 532. percenſere 28, 157. Tyrrhenam 28, 485. letalem placidamque ſenſit 39, 48. manu pacata 8, 15. certa 8, 61. diviſa 10, 205. leviore 20, 14. *diſſimili* finxiſſe 20, 492. patranda efficiens 21, 302. *ſponderet* meliora 26, 268. inſtare 26, 274. prætereunte 26, 398. naturam cumulante 28, 50. metuendus 28, 216. meliore 29, 205. forti 34, 30. *quæſita* 36, 303. facta credas 49, 49. *victa* Trinacria 35, 186. manibus portabere vulgi 5, 333. revinctis 8, 84. junctis 14, 18. loquax 17, 312. *truncatus* 26, 89. averſis 28, 329. connixis 37, 67. famulis 39, 17. complexi 50, 5.
mapalia infecta tabo 15, 360. referant 24, 344.
marcet ſegnis amor 29, 227. marcent epulis 20, 434. 26, 368. marceat ſegnities 10, 205. marcebant coronæ 36, 247. *marcentes* coronas 31, 96.
Marcellus fortis 15, 89. vinci docuit Pœnum 26, 140. Marcelle Sicania ferox 18, 456.
marcidus ibit unguentis 15, 444. marcida luxu otia 7, 40. ſtagna Lethes 33, 280.
Marcomeres docet 21, 241.
Marci mores 28, 350. Marce clemens 28, 340.
mare *geminum* 5, 190. tranquillum quatitur 10, 154. medium 15, 523. perlongum 19, 42. ductum per viſcera montis 33, 175. fluxit 33, 251. ſerviat 37, 33. maris libertas effrena 5, 210. incerta 8, 436. Sidonii rubrique 8, 600. tantum tranaſſe 10, 256. inclementia 26, 210. rubri 40, 14. mari profundo laxare frena 3, 64. *toto* nurus dotanda 8, 648. *rubro* 18, 16. 29, 4. gemino 18, 91. medio 18, 245. opponit 33, 146. fluvius redditur 35, 185. præfert 36, 333. nec ſcopuli latuere 37, 64. vetito 41, 16.
margine nemorum frondoſo 35, 113. pendenti ligat 49, 44. *cæli* clauſit opes 8, 42. præſcripto 18, 26. ſummo texti 33, 267.
Maria cum conjuge 15, 328. Mariæ luce 10, 11. feras 10, 173. in decus 10, 275. creſcat uterus 10, 340. germine 22, 239.

partus 22, 342. Mariam debes 10, 37. ſcis 10, 119. ſalutat 10, 251. ducit Honorius 14, 37. daret 29, 69.
Mariæ ſinus virginei 95, 7. Mariam angelus alloquitur 99, 1.
Maricæ querceta 1, 259.
marino curru 29, 166.
maritali fato 29, 13.
maritat rore glebas 35, 89. ferrum 48, 38.
maritus regnatne? 36, 181. mariti amplexus 8, 646. nomen eripit 18, 51. eluſi 18, 89. nomen ſumeret 21, 6. ignes 21, 121. dulce nomen 26, 304. dilecti fatis 26, 439. criſtati 29, 216. illecebras 33, 35. tædas 35, 279. altiſoni 40, 27. marito pulcro gaudent 10, 294. invicto 26, 626. concede 31, 134. ſudata fibula 35, 16. Zephyro 36, 265. maritum Naſamona 15, 192. natæ proſpiceret 21, 71. rapit 48, 31. maritis meruere rogos 15, 407. maritos reginarum 22, 361. ſupereminet 1, 200.
Marii numerum relinquas 8, 641. ſub vincla 15, 92. triumphus 26, 126. Mario patefecit portas 24, 35. peremtos Cimbros 26, 646.
Marmaricus Ammon 18, 180.
marmore *picto* 20, 273. in rigido 48, 57. effoſſo 49, 23. perſpicuo 61, 3. de uno 87, 1. marmora verrat 20, 360.
marmorea peſte 37, 100. marmoreum globum 62, 1.
Maro te fama vehit 74, 12. Maroni tenui 41, 24.
Mars renovat ſuffragia campi 28, 10. gravior ſub pace latet 28, 307. melior clipeo 33, 134. *donat* Rhodopen *ib.* laudat aprum 53, 3. Martis jucunda 28, 624. ferrea forma 48, 25. vices 28, 283. vivida imago 26, 468. nuncia fera 26, 258. *fetas* novales 26, 26. feſſi 24, 211. Eoi 24, 35. terrore 5, 56. ornatu fulgida acies 5, 351. *Arctoi* 5, 501. *rabies* 7, 73. opus 19, 20. ignaras urbes 20, 567. gloria 21, 16. graviore paratu 21, 336. iter 22, 437. adverſi inclementia 76, 3. Marti ſævo 8, 321. notiſſima robora 15, 415. ſodales 26, 339. domando 101, 82. *Martem* puerum laverunt Rhodopeia flumina 8, 526. ſævum releget 13, 4. ſuſtinui muro 15, 85. ſubdiderint vinclis 26, 69. oblatum 28, 210. totum palam permittere 29, 199. ſternere 37, 38. Marte ſemoto 5, 188. petiit tyrannos 8, 90. ancipiti 8, 456. infeſto 15, 273. contudimus Suevos 21, 190. cruentum ferrum feras 22, 15. nec minor 22, 276. alio deſudant 26, 280. inſano 26, 507. perirent divitiæ 26, 623. patrio 28, 91. pro Marte habeas Cybellen 18, 277.
Marti equi & currus tributi 48, 47.
Marſya velox 20, 266. dum *ſuus* eſt *ib.*
Martius campus 18, 438. horror 35, 147. Martia ſimulacra 8, 539. ſigna 18, 505. præcepta 22, 349. laurus 23, 20.
mares reciſos 18, 48. ambigui 18, 462.
Maſcezel eſt illi 15, 390.
maſſas ſolveret ignis 24, 235.
Maſſagetes audax 3, 312. Maſſagetæ 8, 542.
Maſſylus ſonipes 26, 148. Maſſyla genitrix 18, 389. Ceres 22, 394. oppida 28, 377. *Maſſylam* jubam 34, 28. Maſſylas lauros 8, 25. fraudes 15, 284.
mater conſule duplici fœcunda 1, 203. rogari mollior 10, 38. nunquam eris 18, 224. amorum 19, 63. ſqualida annorum 22, 425. regia 24, 177. ſollertior 28, 524. ſic eris 31, 137. fidiſſima 33, 177. hæc proxima haberi 36, 176. dei 101, 49. amare timet 69, 2. innupta 95, 8. conſcia partus 98, 16. matris poſt viſcera 18, 46. reverentia 18, 73. ſollicitæ 22, 344. grata ſuperbia 36, 416. parens 98, 3. matri erectæ 18, 387. legum 28, 428. timidæ 34, 31. propior 50, 22. in matrem converſa 29, 100. matrem niveam 10, 242. ſuperas 10, 271. ferirent 21, 323. primam

primam ſcelerum 22, 111. regumque ducumque 24, 175. omnem pepuliſti pectore 36, 104. defendite 37, 28. matre compreſſa 3, 287. cum ſecura 8, 465. ſub virenti 10, 244. remota 33, 217. cum torva 36, 49. de dura queri 36, 212. Hyrcana 36, 263. ſecura 101, 71. *matres* Sidoniæ 15, 191. Phrygias 20, 401. cupidæ 22, 400. Phrygiæ 29, 191. Elyſiæ 35, 322. matrum Auſonidum 26, 627. vota 36, 408. matribus tecta latere 24, 64. ædes effulgere 28, 546. vinceret 29, 67. cunctis altior exſtat 33, 126.
materiæ ſemper *fluentis* 17, 101.
materies juvat 25, 15. quicquid ubique gignit 33, 60. novercæ datur 101, 27. cognata 87, 4. materiem præſtes 22, 17. virtutibus pandit 24, 107. amicam ſentit 48, 43.
materna mente 28, 94. materno crimine 28, 115. jugo 50, 40. maternum onus 50, 36. maternis ſtudiis 73, 14.
maturet germina 22, 465.
maturus emi 18, 64. matura pericula 5, 15. roſa largo die 10, 248. loquentem 22, 169. ætas 28, 557. virginitas 31, 126. *maturam* luem 19, 14. *maturo* moderamine regunt 7, 183. maturior ævi 22, 348.
matutinis ſolibus 35, 120.
Mavors 3, 334. adamante coruſcat 1, 99. indomitus 4, 17. flet 15, 129. erubuit 18, 238. fervidus 21, 270. res conſtrinxit in altum 26, 491. impellit equos 37, 75. ſanguinea cuſpide verberat urbes 48, 22. Mavortis *amor* patrius 1, 96.
Mavortia ſeges ferri 7, 135. ætas 26, 35. nobilitas 31, 70. cuſpis 37, 87. pectora 48, 33. munera 72, 12.
Maurus fugiet 15, 338. hortatur 21, 357. atrox 21, 383. cecidit 22, 286. Mauri arbitrio 15, 70. viciſtis 15, 95. munus 15, 283. adverſi 15, 380. paſſuri enſes 15, 433. ruunt 18, 505. nigris crinibus 24, 19. agricolæ 24, 344. Mauro terribilis 8, 28. victo 10, 219. medio 15, 236. captivo 19, 71. Maurum vicinum 21, 19. captum 28, 122. Maurorum populos 21, 249. nomen 22, 261. Mauros leves 7, 54. tenuit fiducia 15, 330. *abſentes* 15, 351. fretos 18, 490. in Mauros eat 15, 288. Mauris faſtidita datur 15, 189. regibus 15, 453.
Mauruſius Atlas 28, 104. Mauruſia rabies 8, 39. laurea 15, 344. *tellus* 24, 278.
Maxime, mittis dona 82, 1.
Maxax miſſile projectat 21, 356.
meatus annis præſcripti 3, 5. *novos* Phœbi 7, 9. diverſos ſecuere 15, 223. revocare 37, 10. meatum quærit 3, 271. meatu averſo 8, 483. devius 18, 14. bifido 26, 336. tardus 28, 197. offenſo 33, 172. laſcivo 35, 74. fracto 35, 184. vario 44, 78. nativo 49, 55. meatibus variis 17, 104.
Medea *ferox* 3, 153.
mederis vulneribus 24, 206. medere vulneribus 39, 43. mederi criminibus 5, 421. blando ſermone 29, 138. medente Stilichone 22, 204. medentum auxilium 49, 69.
medicina per hoſtem contigit 39, 48. fides ſit 99, 16.
medicum conſulit 18, 35.
medicas aquas 49, 86.
Mediolanum unde nomen habeat 10, 183.
meditatur ſcindere ligna 19, 7. *flectere* frena 28, 190. *meditentur* aves 26, 230. meditantem carmine muros 22, 171. meditatus ſævitiam 21, 101.
medius interfluit urbes alveus 1, 227. *limes* flagrantis Olympi 15, 148. hoſtis 28, 456. ignis 44, 71. media Carthagine 15, 190. ira 18, 364. in arce poli 27, 13. *medii* reverentia 17, 250. in medio 33, 151. 49, 27. medio ſub frigore 1, 132. axe libraverit 3, 11. *orbe* 5, 310. 58, 4. Mauro 15, 236. mari 18, 245. foro 25, 14. ibat Padus 28, 212. ſermone 28, 426. in æſtu 31, 47. 35, 106.

35, 106. ſereno 35, 91. axi 36, 234. ſidere lunæ 101, 120. vertice 83, 1. in medium cadunt 33, 250. medium mare 15, 523. nil inter puerumque ſenemque 18, 470. per Albin 21, 226. Porum vectaret 21, 267. iter cæli 28, 411. per hoſtem 28, 466. in æquor 37, 114. æquor 40, 55. te liget zona 73, 11. mediam frigoris & flammæ æthram 22, 8. plagam 33, 257. in mediis ſtetit 3, 41. in haſtis 7, 17. in caſtris 8, 10. in armis 10, 197. in aſtris 15, 135. in aratris 17, 9. in luctibus 26, 399. in viſceribus 26, 577. in fluctibus 48 53. interſtrepat undis 5, 303. turbinibus 15, 502. mœnibus 18, 2. muris 20, 44. arvis 20, 170. flammis 21, 184. diſſenſibus 22, 86. nubibus 24, 294. 28, 46. tenebris 26, 36. frigoribus 26, 349. aquis 28, 487. penatibus 36, 73. arvis 36, 245. faucibus 36, 394. fretis 37, 37. ab antris 47, 8. medios Libyæ æſtus 8, 27. in Sicambros 10, 279. æſtus ſolis 15, 317. vapores 21, 180. nimbos 44, 39. in ignes 50, 29. medias in turmas 8, 349. in tubas 23, 12.

medullis erupit gemitus 10, 7. poſſeſſis 20, 13. totis inolevit 28, 78. fixis hæſerunt tela 31, 145. imis 36, 152. miſcuit frigus 46, 6.

Medus te adoret 8, 258. miſit 10, 224. tibi ceſſit habenas 21, 67. tentoria fixerat 21, 157. ademit moderamina 24, 163. fœdera peteret 28, 415. Medi liquere vada 7, 71. Medo remige 3, 335. ſubduxit Athenas 17, 152. tulit moderamina 24, 164. Medis ſubactis 1, 161. *imperat* 18, 321. reſtiterant 26, 187. Medos ſubigat 3, 374. victos 20, 102. apud Medos rarus regum cruor 20, 478.

Meduſæ viperææ 3, 281.

Megaera improba 3, 74. multo luxuriata malo 3, 354. torva ruit 36, 387.

mellis publica *jura* 8, 382. lacus 21, 85. opes raptas 28, 263. melle puro 31, 142. mella ferant ſilvæ 1, 250. dulcia raptu trahit 5, 462. corrumpunt 10, 70. tegunt apes 14, 10. ſermonis 17, 251. necem dedere 26, 446. Heliconia 29, 10. putare decet 82, 2.

Melampus enervatus 18, 315.

mellifer exercitus 35, 127.

membra anhela fudit 2, 2. fundere 4, 18. nova inſtruxit 7, 42. veſtitu nunquam temerata profano 8, 126. impia raptarem quadrigis 15, 255. ſui diviſa 17, 97. negant 17, 128. *Entropii* 18, 228. vibrata rotet 20, 360. tarda levant 20, 436. effeminat 22, 134. errantia 24, 129. truncata 26, 263. in omnia regni 26, 437. defeſſa 27, 3. ſua cernit abire 28, 258. viridantia 28, 561. ſinuoſa draconum 33, 179. immania 35, 159. non ceſſura pruinis 36, 89. languentia curru terit 37, 84. per diſperſa 44, 65. in tua ire 101, 29. tua petentes 101, 44. ſua tegit 45, 19. vivo carentia ſenſu 48, 55. fera 54, 12. tot ligat una ſilex 87, 7. per membra ſilex ſerpit 37, 99. membrorum modus 21, 46. mole immenſa 101, 105. membris aptavere togas 1, 205. *micantibus* 10, 283. reliquis 20, 19. cunctis (*naturæ*) 22, 433. nudis 29, 88. minor 35, 38. noſtris ne parcite 37, 29. redeuntibus 44, 12.

nec meminit leti 26, 328. captiva ſui 46, 16. meminiſſe ſepultos 22, 50. juvat 26, 207.

Memnon coloratus 21, 265. proſtratus 21, 268. *Memnona* tegeret 20, 530.

memor ferri exercitus 20, 543. officii 22, 44. nil hiemis cælive 26, 323. ſis 35, 234. memorem experior 15, 305. ducum tuorum 28, 450. memores antri 40, 5. *notæ* 49, 6. naturæ 50, 27.

quid memorem certatum? 26, 155. memorant Graji 29, 15. memorare dignum 29, 50. memoratur Tabraca 19, 71. memorata

rata nunquam 1, 276. memoranda concidit 29, 156. naufragio 19, 72.
Memphis ſolet 8, 570. ſi forte negaſſet 15, 56. *pia* 17, 127.
mendacia turgent 18, 351.
mendacis clipei 21, 105.
mens *circumſtua* luxu 1, 40. nunquam ceſſura labori 3, 326. eadem cunctis 5, 115. buſto ſuperſtes 8, 234. omnis *aberrat* in vulnus 10, 6. ſegnis ad artem 18, 78. infida 18, 129. oblita ſui, nec ſobria divitiis 18, 229. una foret 20, 124. ardua ſemper 21, 39. judex dura ſui 22, 221. redit ad ſilvas 27, 4. conſcia laudis 28, 593. alta 29, 20. *congeſta* 33, 4. ignara nocendi 39, 3. mentis arduæ 11, 4. pignus 18, 421. vincula 26, 310. inops ætas 26, 521. iratæ ſententia 28, 292. benigna temperies 31, 65. penetralia nudat 33, 213. ſollicitæ acumen 35, 201. paternæ 35, 254. menti impervia 22, 424. mentem agit ſpes anxia 1, 65. oblivia condunt 1, 166. dubiam ſententia traxit 3, 1. teſtatur amictu 5, 81. ſinceram furatus 8, 230. mandatricem operum proſpecturamque labori 8, 236. domet 8, 268. obſcenior ore 19, 31. *libranr* ſilentia 26, 457. traxiſſe polo 36, 41. mente cauta 15, 492. devota 21, 232. placida ſevera 22, 66. tota remiſſum 22, 143. *profunda* 26, 85. materna fovens 28, 94. profana 28, 106. recolens pompam 28, 423. pura 28, 608. humana 68, 12. ab alta fudit 95, 3. *mentes* geminas 8, 233. cum corpore lapſæ *ib.* præcepta dominæ paſſuras 8, 238. geminæ 17, 105. vincturo carmine 26, 21. horrificant 26, 249. humanas oblimat 36, 29. duras jungit 48, 41. mentibus aderat 24, 5.
menſa furialis ſplendet 15, 180. excludere 26, 28. ſinuatur 94, 1. menſæ ſociæ convivia 1, 253. reverentia 3, 229. adhibes 22, 153. menſis Thyeſteis 1, 171. gemmiferis illuxit 1, 265. ludibrium 18, 306. menſas infandas 15, 401.
menſe novo redit Cynthia 68, 10. menſes gelidi 36, 224.
menſura invidiæ capit 24, 44.
mentitur ſibila 7, 141. *æſtum* 22, 249. Nerea 26, 320. gemma volatum 94, 3. mentiri juſſum ictum neſcius arcus 8, 529. *mentitus* Nilum Gir 21, 253. gemmam 58, 3. Signifer 68, 9. mentita fidem 1, 108. ſenem 3, 135. virum 18, 340. mentitæ cornua ſetæ 45, 6. mentito greſſu 20, 182. mentitos fluctus 33, 254.
meat par ſemper ſimilisque 3, 186. vis per ſetam 46, 18. *meant* ordine vota 21, 10. meabant edicta 21, 277. *meantem* cauſis defectum 17, 129.
mercator tremuit freta 52, 7.
merces pectora alligat 8, 501. officiis dilata 17, 256. properata 25, 11. mercedem *referente* ſocero 29, 185. mercede hac veni 10, 144. fœda 21, 211. mira militiæ 29, 184.
mereor princeps 10, 35. *merear* carpi 35, 86. meretur jure 22, 183. *meremur* dominas aures 6, 17. merentur audire victores 1, 61. *mereantur* caput Achivi 5, 425. meruit regnare rogatus 8, 48. *ſecretum* 22, 306. *Senatus* 24, 55. nil felicius 28, 56. tua cunabula 29, 86. *repulſum* 31, 79. pœnas 37, 107. *nec* ſimiles cauſas aut tempus 47, 25. *vitam* 48, 16. meruiſtis plus 58, 6. *meruere* ſenes 1, 68. te Triones 8, 429. *mœnia* naſci 15, 28. maritis rogos 15, 407. famulas 20, 201. Superi 35, 287. vincula 36, 95. iram 39, 39. te proprium 49, 89. meruiſſet te civem 24, 181. mereri frena 73, 1. *bellis* 8, 458. regnum 10, 263. *nihil* plus optaſſet 18, 175. *deforme* fuerat 22, 99. *leti* veniam 26, 90. obſequium tonantis 28, 350. nec meruiſſe faretur 17, 245. nomen 20, 379. novercam 101, 56. diem ignotum 99, 10. merenti ſtat favor 17, 262.

17, 262. meritus vocabula 15, 421. meritæ lyræ 40, 18. meriti redeunt 17, 145. meritum quæris 22, 123. nomen 26, 636. meritis debemus 24, 268. favor offertur 28, 607. meritos crines 7, 84.
mererricis avitæ hiatus 75, 7.
mergit ſe 10, 169. mergas ſolum 20, 38. merſit funere 15, 410. viſceribus ferrum 18, 447. merſerat unda diem 33, 274. mergere pelago 19, 69. merſurus pulvere 21, 350. merguntur plauſtra barathro 26, 345. mergatur gremio Tethyos 36, 319. mergi in vada 5, 64. prima peto 15, 142. *fretis* orat 18, 266. caligine 18, 492. merſa arva 35, 180. natura 49, 33.
mergi ſi revolant 15, 493.
meritum belli 25, 18. ob navis innocuæ 26, 12. loci 36, 222. meriti ſpatium 24, 43. merito laborum 18, 369. meritis nullos obſiſtere caſus 8, 409. te natus adæquat & vincit 8, 430. pro tot 15, 52. prioribus obſtet 20, 595. præmia poſcant 24, 117. tuis obnoxia virtus 28, 387. adſcribere caſum 49, 81.
Meroë traxit de crine ſagittas 7, 21. *crinita* ſagittis 10, 223. cingi 15, 454. gemiſcit 18, 178. *nutrit* 21, 261. candeſcet converſa pruinis 41, 15. per Meroën 47, 19. Meroën timentes 1, 135. tueri 31, 73.
mero fœtere 20, 85. madidos rudentes 24, 368.
mercem metuebat 24, 327. *laborum* perſolvit 28, 578. in mercem *veniunt* 18, 220. merce certa 18, 197. merces devehit 20, 509. permutat 27, 7. vecturam ratem 36, 363.
meſſis bellatura cum colono 21, 321. Punica 29, 60. meſſe Tranſalpina 18, 409. Sabæa 21, 58. exſecta 21, 165. meſſes collectæ 8, 417. odoratas 10, 93. vehant 22, 395. vomere ſudatas 24, 94. oblatas mirabitur 33, 198. meſſibus te induat 1, 273. Gætulis 15, 57. primis 26, 152. centum 28, 389.
meſſor gaudebit ariſtis 3, 382. jaculum vibrans 26, 464.
meta vana cavetur 27, 6. metis properatis 26, 266. metas tenetis 1, 68. *Bacchi* tranſcurrite 7, 208. *per* Zephyri Eurique 8, 649. intulit 15, 456. nullas recipit 17, 43.
metallum incoctum flumina maduit 33, 241. per omne 50, 11. metalli fulvi congeries 5, 134. melioris ſæcla 22, 454. luce 24, 133. igne 28, 51. metallo ripa micat 1, 52. ſqualere fila cogit 1, 182. lucere 3, 163. *cognato* viros ſpirare credas 5, 360. meliore forment fæcula 7, 184. fulvo 10, 57. meliore ductos mores 17, 137. radiare 20, 260. vario diſtincta 22, 446. facta oppida 24, 22. ramoſo 24, 291. onerata plauſtra 26, 605. cælata claſſis 28, 376. naſcentes equos 28, 572. viridi 35, 291. metallis picturatum opus 8, 540. pretioſa 29, 54. geminis 48, 40.
Metaurus vagus 28, 501.
Metello fractum Jugurtham 15. 91. jacuit Creta 18, 218. Metellos fortes 1, 147.
metior orbem 16, 19. læta periclis 26, 211. metitur vitam 5, 138. raptus corde 35, 12. fages & alnos 36, 365. diem 52, 14. *metimur* cærula 15, 67. flumina 26, 46. metire oculis 24, 70. menſus Romanos numero, non robore 21, 347. *numerum* 26, 402.
Meti ſatiabere pœnis 8, 402.
metunt Narciſſum 35, 132. metas populos 20, 146. *metitur* juventus 8, 466.
cui metuis nil ipſe timet 101, 53. metuens offert munera 22, 150. gaudet 28, 574. leonum vacca 34, 5. oneri horror 50, 14. metuendus ab omni regione 20, 465. *amore* 22, 2. metuenda viris 8, 373.
metus horribilis 1, 78. invidiæ 5, 204. jucundi 10, 82. te noſter *amat* 10, 332. vincat ratione 17, 99. pueris latura 18, 124. juris ſervator 21, 163. lictor 22,

373. malus interpres rerum 26, 262. ut ipſe deum monſtret 101, 24. metum humilem ſenectæ 26, 53. occultat ore 26, 479. languentem 32, 10. metu remoto 15, 300. uno fixa 20, 286. urgente 28, 447. miſto perterrita 35, 155. vano animum vexare 35, 278.
mens eſſe nunquam deſiit 28, 312.
micas quacunque 8, 428. micat ripa metallo 1, 53. quicquid ubique 16, 20. *tumidum* luminibus 29, 121. micant rura 10, 60. dulce oculi 31, 41. *micuere* coniferi apices 36, 398. micans crudele 33, 282. *micantem* te viderit 10, 27. micantes ſtamine 1, 178. *micantibus* membris 10, 283.
Mida quicquid tangeret 24, 230. Midæ tactum 24, 232. *Midam* lavere 20, 261.
migrare figuras vident 3, 128. virum in ſuos annos 29, 14.
miles togatus 8, 9. veniam 8, 369. nutritor 8, 503. ignorat dicere 10, 186. populus 15, 96. patitur 20, 82. dat terga 20, 581. mittitur 22, 95. te audit 22, 169. ſitiens haurire cruorem 26, 604. deficit 28, 218. ſuperbus 28, 242. ſceptra daret 31, 75. occultus 35, 163. cuſpide non moritur 35, 357. militis tanti moles 15, 299. fidem 26, 87. obſequium 28, 554. *robur* 29, 62. a milite diligeris 22, 147. milite omni peremto 3, 307. cingor 5, 13. tanto munitum 5, 299. miſſo 15, 246. in noſtro 20, 156. ſecuro 21, 177. viridi 21, 324. proprio 26, 106. quanto 31, 91.
militia eunuchi 18, 419. militiæ futuræ aſſueſce 8, 400. *Phlegræa* 27, 20. mercede 29, 184. *princeps* 31, 84. militiam nullam dignari 20, 320. patris 21, 36. eripe 38, 52.
militat æther 7, 97. Gallia 24, 52. curia aulæ 28, 596. omne feræ corpus 45, 25. militet noſtris ſignis 18, 383.
mille labores 5, 51. vias 44, 27. millia tot ponas 18, 204. tot barbara 21, 107. vulgi 22, 397. quinque explent 99, 7. millibus tantis 21, 171. e tantis 44, 79.
Mimas occurrit 37, 85. Mimantis arma 36, 347.
minæ prodigii certæ patuere 20, 2. notaræ prodigiis abiere 26, 62. minis flexis 35, 345. armorum 101, 82. minas inferre 3, 306. iniquas 5, 147. pelagi ſuperare 15, 370. vanas abiiſſe 19, 4. huc omnes vertere 26, 421. retro flectebat inanes 28, 142. Parcæ vetuere 33, 48. fractas 40, 28.
minax ſilva 45, 11. minacem nimbo 18, 4. minaci crine 33, 233. umbone 35, 223. minaces jubæ 15, 363.
Mincius flexuoſus 12, 13. tardus meatu 28, 198. excipit amne quieto volucres 31, 108.
Minerva innupta 1, 84. naſcente 24, 226. laudante 36, 218. Minervæ clipeo 8, 162. *alterius* 18, 273. *pro* fronde 20, 591. 39, 41. *foliis* 22, 228. *Minervam* Trojanam 18, 328. fœdatam 29, 256. ſpirat opus 22, 340. ſudaſſe 26, 16. caſtam violare 37, 41.
miniſter emicat 15, 176. miniſtri properi occurrunt 35, 317. miniſtrum dedignata 18, 143. miniſtros *imbelles* 8, 338. ſcelerum 15, 270.
miniſtræ mille 36, 189.
miniſtrat odiis augmenta 101, 27. miniſtrant Argivæ 20, 200.
Minoïa urna 35, 332.
minatur triſte augurium 36, 125. minantur crudele 36, 340. minentur trepidi 8, 293. ſibila 28, 567. minari Romæ regnoque 26, 264. caute contenta 45, 30. minantem collibus fluvium 15, 41. dira taurum 101, 134. minantes ripæ 1, 228. ſaxo aras 28, 504.
Minos ſit 3, 114. pertentat crimina 5, 477.
Minoum puerum 26, 443.
minuit favorem 25, 11.
mirabile poſſet eſſe mihi 26, 281.

miracula pompæ 8, 565. plebi colligite 17, 279. præbet 18, 309. voti 22, 379. caſtris edita 24, 224. ducere 24, 354. ingeminent 26, 20. belli referunt 26, 622. fontis 28, 508. nova ſaxi 48, 13. tua 49, 3. ſaxi creſcunt 58, 5.
miror de conſule 18, 231. miratur dextram inermem 1, 28. ſua quemque domus 26, 621. loca 36, 226. Simois 36, 372. mirantur equi lucem 37, 47. mirer quid primum 21, 291. mirabar te morantem 31, 57. mirabitur meſſes 33, 198. *mirare* cinctus 22, 331. *mirari* nova 8, 515. fine fine 28, 564. *mirantem* novas valles fluvium 8, 482. vinci 101, 116. mirantibus undis 20, 164. miratus olim 28, 54. mirata leges 28, 337. Aetna 50, 4.
mira mercede 29, 184.
miſcet ſeria jocis 22, 165. diſcrimina rerum 37, 62. miſcebit aſtra Averno 15, 383. miſcete polum 37, 31. miſcere populos ruinæ 5, 18. miſcentem incendia 26, 145. miſtura favillas 29, 152. miſcetur decori virtus 1, 91. miſcebitur alter ſanguis 5, 166. axis Averno 33, 116.
miſero ignoſcere pulcrum 26, 92.
miſerere tuorum 39, 42.
miſerata dolores Titanum 37, 2.
miſſile torſerit 15, 437. projectat 21, 356. nativum tergo evolat 15, 20.
miteſcunt undæ flamina 26, 273. miteſcere blandos fluctus jubet 7, 123. galeam ſertis 35, 145. fluctus cogit 86, 2.
Mithram ſidera volventem 21, 63.
mitigat victima umbras 8, 95. nurus 19, 28.
mitis precibus 8, 113. patriæ 8, 319.
mitra *tereti* redimente capillum 20, 185. *velatus* Arabs 21, 156.
quicquid mittis 82, 2. mittit ſub juga ferrea 1, 81. leto 3, 234. miſit ab aſtris 98, 3. miſſa pæne foret 35, 228.
Mitylenæo *pectine* 10, 235.
Mnemoſyne mitis 10, 237.
mobilis hoſpes 52, 6. æſtu gemma 57, 7. mobile æquor 5, 38. iter 49, 60. mobilior Zephyro 36, 266, mobilius tigride 3, 90.
mobilitas acerrima nullo ordine 3, 331. nulla ruenti 36, 138.
moderamine *maturo* regunt 7, 183. caudæ 20, 427. moderamina ademit, tulit 24, 164. mundi ſumſerat 29, 46.
moderator pectinis 20, 382. quisque 24, 101.
moderere ducem obſequiis 22, 73. *moderantur* equos virga 21, 259. moderabitur pinum 1, 246. moderantem jura 17, 24. moderatus Senatum 31, 68. moderata tempora 28, 549.
modeſtia divina 17, 217. inclinat populo regale culmen 28, 64.
modularis tecum 31, 47. modulatur carmina 33, 203. modulantur te cantu 21, 182. *modulante* pulſu 28, 629. modulatus pectine nervos 34, 15.
modus membrorum 21, 46. modum receperunt flammæ 8, 69. juris & æqui 10, 314. humanum relinquit 24, 40. vincendi 26, 119. exceſſit 36, 11. *ſpatio* nil fallente 45, 32. præſcriptum tranſiluiſſe 49, 52. reginæ ſervare 72, 14. modis Pieriis 4, 20. Orpheis 7, 114. teneris 9, 12. lentis ludis 101, 16. modos Pharios ducit 8, 575. *tragicos* 20, 363. Mænalios tentabat 31, 36. dulces 34, 4. corporis diſſimiles perferre 98, 11.
mœnia avulſa 1, 109. quot jaceant flammis 3, 360. miſeranda Thracum 5, 45. peritura 5, 215. Gallis condita 10, 182. naſci meruerunt peritura flammis 20, 297. per gaviſa 26, 460. cincta fluminibus 26, 473. quæ malles 28, 82. Aſtæ 28, 204. frangebat 28, 270. nova 28, 531. ardua ſtant ferro 33, 236. vellit 35, 143. Cadmi 36, 387. mœnibus hoſtis fidit 8, 328. pro tantis 24, 76. ſub Romuleis 28, 57. ex altis 29, 172. viduatis 101, 81.
mœrent leges 5, 85.

mœror pudori ceſſit 36, 192.
mœſta flumina 34, 4. mœſtæ ſqualore comæ 15, 408.
Mœſi 26, 165.
moles ad ſidera prolatæ 5, 136. ipſa nocet 15, 108. libera militis 15, 299. ſuſpirat 20, 444. publica 22, 70. rerum publica 29, 134. molem imperii 26, 571. 36, 56. *mole* pares 3, 351. rupta 7, 159. *magna* rudentes 17, 297. *tanta* ſublimes 20, 101. craſſa 20, 377. perpetua ſubductus 21, 146. tanta tueris 22, 282. non reſiſtunt fortia 24, 320. pigra 24, 355. vaſta 26, 344. cum tota 26, 425. *quid* tanta dignaris clientem? 39, 34. immenſa membrorum 101, 105. molibus vaſtis 28, 522. terrificis 33, 162.
molimina rerum 17, 205.
molitur iter 7, 68. iniquum 15, 289. mens aliud 29, 20. viam 33, 276. tellure ratem 36, 364. greſſus 36, 438. moliri nil breve 21, 42. phaleras 73, 15. molita tyrannum fortuna 28, 88.
molleſcunt ſigna tubæque 20, 563. molleſcant corda 33, 226. molleſcere riſu 35, 313.
mollire colla ornatu 1, 86. rigorem 8, 593. novales 17, 177. mares 18, 48. vultu 48, 45. mollitur Marſya 20, 268. mollitus flammis chalybs 26, 542.
mollis ſtipes 1, 179. *Arabs* 8, 258. amas 101, 18. molli magiſtro 20, 157. vertigine 20, 359. *mollem* pudebit 18, 252. *molles* fugas ſinuare 8, 540. choros 9, 10. mollia colla jactabat 5, 345. *mollibus* auſpiciis 18, 494. clivis 35, 102.
mollitiæ Eoæ 20, 112.
mollities vocis 18, 341.
Moloſſi tenera nare 22, 215. immortales 24, 293. blandi 34, 25. Moloſſis inſanis 5, 420. Moloſſos ſubegit 26, 135.
momenta ad rerum 15, 251. *polum* moveant 17, 128. rerum regens 26, 117.
monet Triviam Latona 10, 236. monent ſomnia 36, 125. monebas mandatis ſcriptisque 29, 237. monerem te tam prona 20, 222. monui fruſtra 26, 496.
monile contextum gemmis 3, 187. nurum 10, 166. monili colla circuit 28, 527. monilia ſervent 18, 421. gemmata 26, 627. 73, 9.
monitor fortis 26, 307.
monitis patriis 22, 72.
monitus arcanos 15, 217. Pythagoræ 17, 157. ſiniſtri 26, 229. monitu hoc 26, 400.
mons Aonius 5, 418. præruptus 10, 49. invius humano greſſu *ib.* ruinam dedit 26, 347. Evandrius 28, 11. *arte* patens 28, 502. tonat 36, 396. arbiter 49, 76. *ductus* per artem 87, 7. montis ruinam 26, 6. ſulfurei viſcera 33, 175. anheli faſtigia 36, 383. ſecreta 49, 43. monti Palatino 28, 35. pulſato 28, 272. monte iniquo 5, 33. ad montes ceſſi 28, 285. montes dimiſit avitos 5, 394. vincere aſcenſu 7, 46. clauſos ut plana reliquit 8, 103. ſeptenos 15, 104. Inſanos 15, 513. totos conſumant 17, 309. ferrent 24, 23. ſeptem circumſpice 24, 65. gelidos percurritis 24, 263. inacceſſos 26, 322. ſubſidere 26, 527. tentabat tramite 28, 230. ſeptem cinctos muro 28, 536. abſciſſos 33, 143. duri flevere ſilentia 34, 7. adverſos 35, 181. ſunt 37, 29. montibus Italis 1, 255. brachia armaret 26, 65. effoſſis 29, 76. viduaris 101, 81.
monſtrator quis erit? 36, 429.
monſtriferi anni 20, 4. monſtrifero ſetu 37, 3. monſtriferis campis 17, 306. antris 22, 110.
monſtrat pollice 28, 574. monſtrant ventura alite 22, 216. monſtret metus deum 101, 24. ſenex incendia 50, 9. monſtrare vulgo gentes ſubactas 24, 15. deum 98, 12.
monſtrum Oceani 10, 161. igne vincit 101, 132. monſtri avidi 5, 99. flatus 101, 124. monſtro tali 15, 257. tanto 20, 428. Caledonio 22, 247. commiſſus 54, 9. monſtra ceſſerunt 18, 8. furoris 20, 519. maris 22, 28. terrena

terrena 24, 361. deûm 26, 229. Neptunia 29, 129. quæcunque latent barathro 33, 37. forti ſubacta manu 34, 30. omnia mundi 101, 40. ne faciant terrorem 101, 48. dulcia 100, 3. monſtris portenta aggerat 18, 236. nimis turgens 18, 351. iter patuit 20, 40. caſuris parcite 24, 274. variis 26, 20. nullis tenetur 35, 9. de monſtris taceas 22, 298.

montani populi præter cæteros ſunt bellicoſi 3, 334.

montana cacumina 85, 1.

monumenta dedecoris 20, 70. doloris 26, 615. pugnæ 28, 372. pii exempli 50, 34.

mora quid perfringat 8, 407. *lenibat* indomitas 18, 84. ſupplicii 20, 53. ſegni 21, 206. cara implicuere 50, 8. moræ exiguæ 17, 26. quænam cauſſa? 22, 284. longæ nocuere 36, 133. longæ 49, 66. moram tenuem 4, 16. excidio latura 26, 47. exiguam impende 26, 312. moras traxere 1, 103. innectit 3, 315. incuſat ſpes ægra 10, 14. paſſura 20, 292. obſtrueret 21, 114. tutas traxerunt 21, 375. auferre voto 22, 226. naſci trabeis 22, 259. ſtabiles 22, 435. rumpe 26, 546. 40, 19. nullas dabant 28, 460. puppis abſolvens 29, 30. non tulit 35, 172. uſque in æternas itur 42, 6. nec poſſunt ſufferre 101, 26.

morbus impatiens ſui 3, 32. crudeſcere incipiens 3, 301. morbi luem 15, 39. lues 18, 18. tabes 28, 244. inferno ſtridentes agmine 28, 323. morbo veteri obruta 20, 11. morbum turpem pateris 76, 5. morborum requies 49, 69. morbis ſolatia darent 26, 355. morbos defenſurus 24, 171. ingentes 26, 120.

mordet gemma 1, 89. mordebat fibula 20, 184. momordit arenam 26, 589.

morigeras alumnas 51, 1.

moritur navita fluctu, cuſpide miles 35, 357. ferro 37, 113. ſenectus 44, 103. mori candore æſtivo 1. 219. juvat 5, 19. te bellante 15, 382. ſatius 15, 451. optabit 36, 62. gaudet 44, 58. poſſe 101, 89. difficilis potuiſſe 101, 111. fuit finis 98, 24. te potuiſſe 98, 30. moriens Cometa 26, 248. & parte ſuperſtes 35, 23. viro toto 37, 89. *conviva* 77, 11. morientia membra 48, 20.

moror quid lucem inviſam? 28, 316. moraris quid ulterius? 36, 313. moratur præda 26, 614. longum immota 36, 194. morantur vias 24, 328. morabor plus ſermone 3, 110. non ulterius Phrygia tellure 36, 114. morari qua regione dignetur 7, 174. circum limina privata 8, 3. deſiſte 15, 340. promiſſa 22, 33. parva in ſede 98, 6. morandi ſpatium 26, 118. reſponſa rettulerant 28, 356.

mors adeone parum? 3, 238. impenſa bonum 8, 404. nulla refugit artificem 15, 171. noſtra victori damnoſa foret 28, 296. omnia æquat 35, 302. nulla vagatur in terris 35, 355. ipſa fuit 36, 238. mortis certæ miſſurus ſibi ſolatia 21, 339. venturæ conſcia 26, 98. herilis 26, 366. ambitione 29, 165. facultas 39, 27. latebras adis 98, 22. lex reſoluta perit 99, 12. morti noſtræ ſuccurrere 5, 164. ſubducere 24, 74. mortem tremebant 20, 505. petendam docuit 26, 582. fugares 95, 17. dabat ipſa voluptas 100, 9. morte una 5, 423. ſuſpenſa 15, 263. fecunda 22, 414. dilata 24, 272. ſub communi jacentes 26, 448. hanc humum tenebo 26, 530. viri 26, 594. parata 28, 451. alterna 33, 58. emtum velit 36, 194. fecunda 44, 25. rubent oculi 101, 34. mortes crebras 15, 40.

morſus figat 28, 240. morſu vorat 93, 2. morſu eburno 10, 102. partitur obunco 15, 470. graviore 101, 83. eliſo 101, 95. vano vellere conatur 46, 14. inſigni ſplendet 48, 12. ſanguineo

neo 70, 7. morſibus ſpumoſis 8, 549. gravioribus 24, 298.
mortalis teli 28, 347. mortali pietate timet 101, 46. mortales latebras 101, 25. mortalia fluerent 3, 3. fingi poſſent 8, 232. vt te pridem implorant! 15, 233. deſpicit 17, 6. riſu vertere 18, 141. regna 26, 67. ſeparat aſtris 35, 299. adduxere curas 36, 19. neglecta mihi *ib.* mortalibus genitrix fuiſſet 36, 39.
mortifer æſtus 36, 237.
mos vigebat 20, 211. erat 24, 72. in morem pecorum 26, 44. luditur 28, 6. morem Vindice deductum 8, 613. neglectum rettulit 21, 328. priſcum reſtituat 28, 403. hinc traxiſſe 45, 46. ſine more ruentes 20, 438. de more 1, 159. Gabino 8, 6. verſo 18, 473. maligno 21, 112. priſco 24, 14. campi 26, 181. virgineo 35, 151. plebejo 36, 15. pecudum 36, 43. ſolenni procorum 40, 37. in mores tranſiſſe novercæ 36, 40. ad mores reverti 20, 155. mores relaxat 1, 53. corrumpit 3, 47. maternos 10, 231. lapſi 15, 50. mutatos 15, 280. ductos meliore metallo 17, 137. ſimiles 17, 255. retinent 18, 97. corrupit 18, 416. dedecorant 21, 27. Marci 28, 350. humanos 28, 514. caſtos probet 29, 29. ſeveros indicit 29, 128. ducum 21, 169. egregios invitant præmia 22, 125. morum egregius 15, 239. gravior 18, 350. priorum nomen 20, 126. moribus impar 3, 297. ſub gravibus 8, 517. non iisdem 15, 389. inducit annos teneros 24, 121. pacificis 24, 154. placidis 24, 216. æquis 28, 63. teneris 36, 227.
motus inexhauſtus 1, 2. vacuus 3, 16. anceps 3, 68. comprime 8, 266. hos video 8, 378. barbariæ 21, 148. mutatos edunt 28, 626. rimata latentes 29, 236. concutiat 48, 6. motu levi 7, 199. quo machina vivat 17, 102. rebelli 28, 213. centeno 33, 47. horrendo 36, 66. motibus aptet oculos 20, 362. certis 68, 8.
moveo plauſus 74, 17. moves mea plectra 34, 50. movet gentes Iſtrumque 3, 308. ratio 17, 228. dum talia ſecum 28, 153. *pacta* 28, 205. ſigna 28, 495. ora Camœnis 29, 15. movent damna 20, 149. moveat prælia 15, 277. movit tela 3, 262. Iernen 22, 252. curam 24, 238. caſtra 26, 558. movimus iras 35, 254. movere te facibus 35, 216. moverat auroram ſecum 21, 155. populos 21, 249. movebunt privata 18, 484. moviſſe populum 3, 125. movens talia voce 33, 192. verbere pinnas 36, 139. moventi majora 20, 541. moturus prælia 33, 33. moveri lege 3, 7. lenis facilisque 18, 363. *delubra* cernuntur 33, 7. tentat 35, 160. incipiunt cineres 44, 67. mota cutis 45, 34.
Mucius meruit igne 18, 445. Mucî flamma 8, 406.
mucronis acuti murmure 28, 628. mucrone dilato 3, 236. furenti 5, 233. infecto 5, 409. vago 7, 55. ſtricto 15, 176. cruento 17, 229. poſito 20, 195. coruſco 20, 446. ſecundo 20, 573. perirent melius 28, 312. ferit 37, 111. mucronum *unda* denſa 45, 23. mucronibus ſtrictis 26, 609. 48, 46.
mugit quicquid cortina 81, 2. ſi mugiat furor 7, 161. mugiit cruentum 3, 66. *mugire* Tonantem cogis 10, 113. 48, 53. juvencum docuit 18, 166. fragor 35, 152.
mugitus Siculi juvenci 15, 187. redditus 20, 24. fideles 26, 412. mugitum frenant 33, 207. mugitu deteriore 4, 4. mugitibus urbem quatiens 34, 33. terrificis gemuit 35, 8.
mulces ſuſpiria 24, 211. mulcebat epulis 20, 89. *mulcens* domum cantu 33, 244.
Mulciber variarat clipeum 1, 95. arma præparat 7, 191. oſcula conjugis emit 10, 58. *uxorius ib.* effingat orbes 17, 326. impune

pune vagus *ib.* ignes ſparſerat 20, 33. auctor clipei 21, 104. ſtupuit 35, 175. clauſus 36, 398. frenavit Aetnam 50, 33.
muliebribus ſceptris 18, 428.
mulier naſcitur ad fructum 18, 331.
multifidus Phœbus 1, 56. multifidos in orbes 35, 15. multifidas opes 49, 59.
multiſonora eſſeda 51, 18.
multivagis flatibus 33, 174.
multus ſerpens 7, 139. frater 35, 27. multo eloquio redundant 1, 150. fulmine 36, 343.
Mulvius *pons* 28, 544.
munditiæ minime viriles 20, 337.
mundus auctior ſidere adjecto 5, 3. *pulcherrimus* operum 8, 285. ſe ſiget *amore ib. diſſidet* 15, 237. firmior pependit 34, 47. mundi humani 44, 10. moderamina 29, 46. communis amor 24, 52. magni cuſtos 22, 6. noſtri tædia 20, 434. diſpoſiti fœdera 3, 4. pars tertia 15, 161. per aures 16, 9. *ſacris* 17, 16. teneri primordia 17, 253. noſtri transfuga 18, 15. vindicta 20, 21. monſtra omnia 101, 39. figura 95, 5. repertor 95, 11. varii ſollertia 98, 13. pro *mundo* concedimus 20, 39. gerit 28, 437. mundo toti dominabere 3, 143. dabatur dies 8, 176. quæ gaudia 8, 642. toto dotabere 10, 281. noſtro diducta Britannia 17, 51. noxia 18, 480. congrua judicat 21, 89. proficiat 22, 438. pacem ſancit 26, 573. gemino 33, 91. toto depellere 35, 252. toto arceſſere 36, 2. fortuna favens 101, 86. contraria tempora 47, 36. vitreo 75, 1. naſcente 98, 8. mundum decorat 1, 193. *lædere* 3, 87. *poſt terga* relinquam 5, 245. dubium 7, 64. noſtrum proteris 35, 222. victoria præſtat 37, 15. ſollicita ratione ſecutus 48, 1. ſuum volvit 68, 11. mundos innumeros parturit 17, 81.
munificus auri 8, 500. non exſpectantibus 22, 153.
munire colonos 26, 191. munitur telis 45, 40. muniri robore hoſtem 22, 96. munitus amore 24, 222. munita calore nimio (*Libya*) 15, 146. munito ſtudiis popularibus 24, 47. munitum tanto milite 5, 299. muniti Stilichone 26, 453.
munus acerbum 3, 168. fœdum 18, 41. noſtrum diſcite 31, 130. muneris tanti auctor 1, 72. recepti 98, 21. munere cum vincamur in omni 8, 277. ſortis 26, 445. carior omni ſalus 28, 608. munera currentia 1, 45. regum ſpernebat 3, 201. præparat 10, 10. hæc feras 10, 173. *timentum* 20, 321. nulla placere 22, 150. metuens offert *ib. falſa* timentum 22, 182. irrita texebat 33, 245. ſacra addidit 40, 30. quæ ſolos fas habuiſſe deos *ib.* vatum 101, 8. parva 70, 2. Mavortia confert 72, 13. præſcia 99, 3. *muneribus* arenæ damnatur 5, 396. pacet 24, 284.
muralis machina 8, 329. honos 29, 182.
Murcia vallis 22, 404.
murice *radiato* 8, 552. fulgens 8, 645. *vivo* 10, 150. repetito 22, 333. plumas reſperſi 31, 141. ſaturantur 3, 208. tinctis 3, 384. perfuſam veſtem 44, 86.
murmur ferale 3, 131. blandius 14, 21. luporum 18, 269. raucum inſerpere arenis 33, 256. *murmure* cum *ſolito* 8, 65. pavido 8, 447. confeſſus 17, 233. inſolito belli 26, 204. *ſolo* bellum peragens 28, 7. *mucronis* 28, 629. cum ſaxi 49, 63. murmura rivi 3, 214. quæ furtim? 5, 86. magna detrudens 17, 315. laxavit 20, 254. inſidioſa 22, 49. fragoſa 24, 338. paſtoralia tentabat 31, 37. ripæ requierunt 33, 88. ad diſſona 51, 3.
murmurat impacata quies pelagi 3, 70.
murus crinalis 20, 284. muri in ſpeciem 5, 128. adamante rigentes 26, 214. fragiles procumbere videbantur *ib.* muro ſuſti-

ſuſtinui Martem 15, 85. ignavo credere 17, 155. continuo 26, 189. cinctos montes 28, 536. litoreo 15, 519. murum ſceleri non dabitis 8, 109. feriret 24, 146. muros invadit 3, 127. quateret 3, 219. tueri 5, 59. deſpexit 8, 509. ingreditur 20, 217. terruit 20, 570. meditantem Amphiona 22, 171. Ravennæ 28, 494. tranſilit cluſos 35, 165. muris nulla fides 18, 244. mediis 20, 44. tuendis 26, 312. trepidis 28, 443.
Muſa ruſtica Lycæi 21, 181. mitior incipiat 22, 5. reſpice 25, 10. vale 41, 24. Muſæ tot annos eripuere mihi 17, 138. colla levant 22, 127. verba negant communia 81, 3. Muſarum carmine ducti 2, 13. ſtudium 27, 11. pagina 29, 162. ſtudio 31, 46. antra 34, 51. Muſis inſta 8, 396. otia apponit 17, 66. receptis 26, 598. libet 28, 126. augentibus omnia 28, 475. *calcatis* 39, 31. Nymphisque 49, 7. a Muſis procul 76, 4. Muſas ſibi jungere teſtes 23, 5. reduces advexit 23, 19.
muſco ſtructa cubilia 1, 212.
muſica ſaxa 100, 3.
muſſant tacita formidine 20, 134.
mutat in jaculum 78, 1. *mutavit* jura, tabulas 18, 34. mutavere ſitum 33, 142. mutarunt flumina, ripas 37, 65. mutaverit axem 26, 55. mutare vices 1, 12. habitum Latiis 5, 84. ſedem 24, 156. te non evaluit 28, 80. præſentia parat 28, 206. mutatur varios in artus 87, 8. *mutati* ſtupuere 20, 518. mutato jure 47, 29. mutatum ſenem plumis 28, 171. mutatis in vina vadis 1, 251.
muta *vincla* ferarum 5, 482. mutis tribuant vocem 49, 3. mutas querelas 36, 160.
mutua cura 29, 108. colla 35, 369.
Mycalæa litora 20, 265.
Mycenis digna 15, 287. Thyeſteis 36, 388. Mycenas damnavit 15, 399.
Mygdonii cineres 20, 1. *Mygdonio* curru 17, 300. cantu 35, 268. Mygdonias volucres 20, 408.
myrrham ſuſcipe 99, 4.
myrrhata limina 44, 95.
Myrtilus perfidus 29, 168.
myrto *noſtra* obducere poſtes 10, 208. velati 10, 299. feſta 48, 28.
Myſia ingens premeretur plauſtris 8, 53.
Myſorum arva 5, 46. *Myſos* feroces 21, 94.

N

Naiadum una advolat 28, 154. *Nais* Heliconia 55, 1. Naides 1, 249. æſtuantes 11, 24. comitantur 35, 56. udæ 36, 17.
Nar vitiatus ſulfure 1, 256.
Narciſſum metunt 35, 132. *Narciſſis* datur 18, 441.
nare tenera 22, 215. ſagaces 24, 299. nares patulæ igneſcunt 8, 547. penetrat odor 44, 98. naribus accenſis 10, 293. e cæruleis 37, 48.
Narnia celſa 28, 515.
narrem quid Cererem? 33, 106.
narrare pugnarum ſeriem 29, 221.
Naſamon ignavus 21, 354. Naſamona maritum 15, 192. alacrem 21, 256.
naſceris hoc nobilis ortu 8, 122. naſcitur ætas 3, 51. Heſperus 14, 2. naſci de conſule 1, 14. fruges juſſit 3, 8. vetuit ferro 18, 343. moras 22, 259. potuiſſe nec vacat 101, 13. vetabat Juno 101, 23. tibi non fuit principium 98, 23. naſcendi vices 33, 58. naſcens Nilus 1, 38. naſcente te 29, 70. mundo 98, 8. naſcentes libri 17, 115. metallo equos 28, 572. naſcentia bella 26, 400. *fata* 39, 31. *natus* in oſtro 10, 340.

nata ubi nunc mihi? 36, 189. natæ adjunxit virum 21, 91. repertæ 36, 51. peremtæ immemor 36, 97. natam tradis 10, 44. commisit alendam 33, 138. requiris 36, 315. natarum agminis una 36, 58.
natales vices 44, 51. natalibus sacris 29, 76.
natatu scinde fluvios 8, 348. pulcro secat Acin 36, 333.
nates nudas 18, 305.
nativa Palatia 28, 8. nativo meatu 49, 55. nativum missile 45, 20.
natat rationis inops 20, 429. terra levis 49, 46. *te*, Tibri 35, 178. natant tecta 20, 35. natantia armenta 47, 42.
natura beatis omnibus esse dedit 3, 215. duplex 3, 329. illum non capit 5, 156. *peteret* emeritum reverti numen 7, 106. risit tuo sereno 8, 183. *tradente* 8, 199. tibi *dedit* regna 8, 380. hoc tibi donat 3, 323. fortior usus 17, 185. facilis reverti 20, 155. signat 22, 291. longæva 22, 432. potens 22, 442. inclinat canitiem *ibid.* mutaverit axem 26, 56. omnis cesserit obsequiis meis 26, 526. finxerat 26, 584. vadis omnibus una 28, 512. negat 32, 4. opponit 33, 146. parens 33, 248. sæva redit 34, 5. læta deos exspectat 35, 371. *instat* cum querelis 36, 33. *rursus* confusa 37, 62. laborat 44, 62. deum defendet 101, 41. dignata tueri 45, 9. veneno armavit 46, 5. refert 47, 31. fit pronuba 48, 38. sibi consuluit ne mersa lateret 49, 33. armavit curem 83, 3. rerum 18, 338. 26, 221. naturæ spatium 16, 11. sacris 17, 10. cura 26, 302. bene memores 50, 27. prioris signa 56, 1. æmula manus 68, 14. naturam exuit 15, 397. cumulante manu 28, 50. minus esse putans 101, 79. juvat dolis 46, 8.
natu gravior 26, 485. prior, minor 29, 118.
natus habebit opes 19, 49. sufficeret 21, 39. sororve vel conjux fuerit 36, 57. prosilit 44, 69. nato neget 28, 556. germana vocabula addidit 29, 109. natum exemplar habeto 101, 52. nati vicere patrem 1, 61. anheli 28, 172. natorum lamenta 28, 398. turba 33, 108. natos peremit 20, 218. monendos tutandosque tibi 22, 54. avexit 36, 264. genitrix hortatur 37, 13. quot dederit 37, 57.
navalia capiunt 15, 483.
naufragium commune levasset 8, 62. naufragii fragmenta 28, 317. naufragio memoranda 19, 72.
naufraga vela 15, 222. plaustra 26, 345. somni otia 29, 144.
navis innocuæ 26, 12. nave profundum secuit 32, 1. navibus feratur Germania 15, 373.
navita moderabitur pinum 1, 246. *exsertus* 17, 42. cautior 20, 5. metuebat mercem 24, 327. permutat merces 27, 7. non tuto videt cometen 33, 232. non moritur fluctu 35, 357.
nautæ vitant 20, 30. contenti meliore manu 29, 204. nautis lassis 24, 57. jactatis 26, 209.
ne, precor 15, 287.
nebrida gemmis intextus 8, 606.
Nebrophone sequitur 24, 250. venata 24, 315.
nebulam dimovit 18, 390.
nec non & 33, 264.
nectaris imbres 10, 101. nectare solvere corda 1, 248. novo 35, 88. largo instaurare dapes 36, 215. dulcior aura 44, 99.
nectareis fontibus 10, 209.
nectit perjuria 3, 222. thoraca 7, 195. amicitiis 17, 74. thalamis regum 24, 53. claustra chalybs 33, 237. pectora 48, 32. nexuit hunc civica quercus 29, 183. necte comas corona 13, 2. nexa comam foliis 22, 229. nectenda viro 10, 276.
nefas dignum conventu 3, 61. ne ullam *perderet* 3, 245. disposuit 5, 26. civile 5, 389. ausus uterque 8, 75. immersum fibris 18, 13. sentire 20. 10. formatura æra 20, 72. excusate armis 26, 562. pietate mistum 28, 114.

28, 114. Rufino meditante 29, 234. ceſſare 31, 95. conata 35, 258. quærenti 36, 78. inviſum genitura 37, 4.
neglecta ora 31, 6. neglectæ formæ 29, 225. neglecto ſenio 28, 410. cardine 36, 147. *neglectam* partem ſtudioſa relinquens 10, 105. neglectas cohortes 22, 148.
negas manifeſta 5, 504. id ſolum 22, 98. negat imbelles epulas 7, 80. hoc tibi ferrum, hoc natura 18, 225. nil 18, 365. negant areſcere 5, 8. ſecerni 5, 223. membra 18, 128. noſſe 36, 293. neget nato 28, 556. negarent arva coli 35, 180. negaſſet poſcenti 3, 224. negare commiſſa 22, 56. negatur juſtitiæ 17, 189. virginitas cælumque 35, 262. negantur arva fretumque 5, 92.
negotia per tanta 17, 211. hominum 18, 230. dura fori Stygii ſolvit 5, 494.
Nemeæ per luſtra 101, 75.
nemus atrum 1, 125. ſurgere cœperat 2, 6. Oetæum 5, 181. in lintres fregere 8, 624. umbroſum 10, 62. omne canat 12, 4. totum victoria veſtit 36, 338. frondis amaræ 101, 19. Mænalium 101, 103. æquævum conſenuiſſe 52, 16. nemoris ſenectæ 36, 353. Apollinei 36, 373. nemori commoda rupes 17, 178. nemorum potentes 24, 255 margine frondoſo 35, 113.
nevit colus leges 33, 64. nevimus auro 22, 334. neverant Parcæ 20, 461. neverat uxor 1, 224. neſſe ſtamina 18, 274.
nepoti recturo 22, 349. nepotem ſuſtulit 24, 179. nepotes optatos proferte 35, 372. nepotum cinctus 20, 140.
Neptunia monſtra 29, 129.
Neptunus nutrit equos 7, 197. proſequitur claſſes 8, 463 donet equorum greges 24, 465. montes impulit 35, 181. Neptuni pecus 3, 279. per omnem domum 10, 155. regia 37, 119. Neptunum complectitur 33, 104. traxiſſe revinctum 37, 38. Neptune tridenti incumbas 20, 37.
ultra nequitiam fractis verbis 18, 262.
Nereida nuptam 1, 202. Nereides vectæ feris 10, 159. ovantes 10, 283. venere 29, 80. Nereidum *ſtabulis* 8, 555. *Nereidas* laſcivas 1, 68.
Nereia bacca 8, 592. Amphitrite 33, 103.
Nereus amnes accedere neſcit 3, 183. mediis interſtrepat undis 5, 303. violis interſerit algas 10, 157. proruperat 20, 34. victor 33, 142. placidus 36, 11. confert monſtra 24, 360. advena æſtuat 28, 496. *Nerea* mentitur 26, 320.
Nereis toris 7, 116.
Neronis dira funera 5, 313. ſcena 20, 61.
Nervam atavum 28, 420.
Nervius inſequitur 15, 421.
nervus otia agit 35, 32. nervi ſecti 18, 53. nervis adductis 5, 439. nervos ſecuiſſe 18, 192. reſides 34, 15. intendunt 45, 38.
neſciat ut ſpumas 7, 200. neſcire torum 33, 35. ſuum auctorem 98, 15.
neſcius urbis 52, 9. neſcia noſtri numina 3, 19.
neu ſuſpectus, neu faſſus 8. 278. neu cedas - neu ſummoveant 8, 340.
necem Geticam 4, 12. mella dedere 26, 446.
nexus *rotarum* 3, 342. *thoracum* validos 5, 260. amicitiæ 5. 321. dat varios retro 10, 104. generis 15, 442. duros ſolvit 35, 186. ſubiſti 95, 16. nexu ſoluto 2, 5. *avulſo* 15, 140. celeri 17, 320. regali 22, 355. pio revinxit 24, 153. brachia liveſcant 31, 131. nexibus ſolutis 5, 413.
nidor penetrans 20, 451.
nidum fragilem 36, 144. relinquunt carmina 43, 7. *nidos* implumes 6, 5. avium ſcrutantur 31, 14.
nigra majeſtate verendus 33, 79. nigro ſplendore 35, 92. nigris venenis 1, 188. nigros currus 35, 227.

35, 227. nigras rubigine falces 22, 194.
nigrantis Nili 44, 100. nigrantia antra 1, 42. corpora 101, 109. Aethiopum regna 47, 16. nigrantibus jugis Caucaſiis 26, 59. ſpatiis Erebi 33, 279.
nigreſcere veſtes 36, 72.
nihil illa 36, 250.
nihilumne paternæ mentis ineſt? 35, 253.
Niliacus cortex 31, 123. Niliacis velis 15, 59.
Nilotica ripa 8, 574.
Nilus naſcens 1, 38. Tanaisque 8, 44. ſit ubique veſter 8, 388. diffidet 15, 158. metas intulit 15, 456. *lene* fluit 17, 232. meatu devius 18, 14. fallax 19, 39. irriget 26, 57. rubuit 34, 43. flentem attollens gurgite vultum 39, 57. fontibus ignotis procurrit &c. 47, 10. Nili *naſcentis* litora *ſecreta* 5, 244. fontes arcanos 7, 207. ſeptem cornua 10, 51. *fontem* quærere 21, 179. ad litora 22, 416. *nigrantis* ſeptena oſtia 44, 100. Nilum dabunt hiemes 1, 169. æſtivum bibat 3, 185. *dedere* 15, 52. tenet 15, 113. mentitus Gir 21, 253. Pharium 28, 86. tueri 31. 73. retinent ripæ 47, 28. ad Nilum 44, 72. Nilo *extremo* 10, 223. 18, 316. cum tepido 15, 476. remenſo 40, 13. noſtro cognite 43, 3. redundant aquæ 47, 7. natura refert 47, 31. fecundo 93, 1.
nimbo *purpureo* 10, 298. *velata* 17, 118. ſanguineo 18, 4. infeſto 20, 161. *nimbi* denſi 1, 45. rotantes facem 1, 207. lædere timent 10, 53 nimborum nota 8, 425. tuba 37, 60. nimbis gravibus 7, 44. nullis ſuccincta Ceraunia 21, 174. diſcretis 35, 100. *hiulcis* 35, 230. cinctam 36, 1. nimbos pulveris extolli 5, 176. egit Sol 8, 181. ruentes 17, 210. *equitum* 21, 353. indigenas vomit 33, 161. medios tranſcurrere 44, 39.
nimius pro ſucceſſu 26, 118. nimio ævo 24, 306. *nimium* amorem 7, 51. *dilecte* deo 7, 96. fideles 22, 55. conjuravere ſorores 36, 199. fortunatus 44, 7. miraberis 84, 3. *nimiæ* laudes 1, 30.
Nioben rigidam 20, 405.
Niphates arduus 36, 263. Niphaten liquere Parthi 7, 72. *Niphate* rupto 18, 16.
niſus docti conamina 45, 34. niſu certo 17, 294. 36, 362.
nitet virtus 17, 2. juris imago 28, 7. nitent lumina 1, 214. vicina 8, 178. niteat caſtor 92, 2. nitebat Cynthia 15, 227. nitebant tecta 33, 235
nitidis ſenſibus 17, 193.
nitor præſagus cuncta obibat 8, 183. procul augeri 10, 238. igneus oris 21, 45. par nivibus 24, 289. nitoris parvi 22, 288.
nititur ad fructum 22, 129. contis 26, 484. nitantur retro 17, 103. niti virtute decet non ſanguine 8, 220. toto robore 26, 274. nixus contra 22, 68.
nivali glacie 33, 70. nivalem Boreæ domum 36, 323.
niveæ columnæ 3, 162. niveam matrem 10, 242. niveos exſerta lacertos 1, 87. cœtus pandite 1, 248. *niveas* cohortes 8, 568.
nive Alpina 17, 307. Argæa 70, 6. nives canæ 1, 270. per Odryſias 4, 18. Armenias 5, 29. potare 7, 49. Alpinæ 7, 99. altæ ſtridunt 20, 106. fatigat 24, 308. per altas 26, 326. profundæ multos hauſere 26, 344. ac lilia candor ſuperat 31, 126. gelidas excuſſit 34, 20. Argææ 73, 5. nivibus unde rigor 17, 110. profundum Athon 21, 126. intactis 24, 289. ſolutis 26, 168. ſervare 33, 165. ſub nivibus ſomni 26, 360.
nobilis claro ortu 20, 80. nobile quid geſſit? 19, 336. nobilior luſtro 1, 275, nobiliore cervice juvenci 39, 31.
nobilitas ſupplex 5, 444. poſſet te ſola tueri 8, 218. omnis 8, 577. exordia pandit laudibus 28, 34. Mavortia 31, 71. exſultat avitis ſpoliis armisque *ib.*

vulgata locorum 36, 121. nobilitate renata virent 1, 16.
nobilitant ſingula partitum quemque 21, 31.
nocuiſſe deos non fas eſt 36, 28. tropæis 36, 354. nocendi prodigus 17, 226. formæ 37, 20. mens ignara 39, 3. jus non habuere 44, 110. nocendo tentare 37, 105. nocenti nihil tutum 8, 100. nocentes florere 3, 13. damnet 24, 111. damnatura 35, 302.
noctivago labori 36, 331. noctivagos per axes 1, 243.
nocturna ſilentia 36, 404. *nocturnæ* telæ 29, 32. nocturnis ſacris 3, 155. equis 27, 6.
nodavit comas 3, 119. nodantur veſtes 35, 40.
nodoſum robur 101, 112.
nodus qui ſublevat enſem 1, 89. *nodi* gratia 22, 156. nodo facili collectæ 5, 109. nullo conſtricta licentia 10, 78. latet roſa 10, 249. *alterno* 17, 86. dependet amictus 88, 1. in nodum colligit ungues 33, 18. colligit ulnos 50, 17. nodis nullis hæſit victoria 15, 10. rigentibus 20, 166. poſitis 33, 46. *ſubitis* fixus 37, 96. arcanis trahitur 48, 37. nodos jubarum 35, 212. arundineos 46, 21.
nomen *(conſulum)* addere curſibus *(ſolis)* 1, 10. gentis 3, 233. in tutum ventura *tempora* 8, 620. beatum 10, 9. adorabunt 10, 278. probantes 15, 422. celebrate 17, 280. mariti 18, 57. exhorruit 18, 318. herile 18, 478. turpe morum 20, 127. ſubit 20, 207. cient 20, 514. mariti ſumeret 21, 6. *Libyæ* regendæ tranſtulerat 21, 272. regale 22, 80. celebrant plauſibus 22, 174. pagina neſcit 22, 245. lacrimabile 22, 261. funeſtum 22, 300. ducet ad cælum 22, 405. conſulis annus prætendit 22, 474. ad ſidera tollunt 24, 196. *rutilum* 24, 348. abolere 26, 99. ſanctum 26, 304. dulce *ib.* in ſuum transire cogunt 26, 335. Romanum 26, 382. meritum 26, 636. Italiæ 28, 319. tribuere 28, 409. dulce patris 33, 36. præbuit 35, 58. dulce tibi 36, 100 iterare ſororis 36, 211. ſupplicii ſubiſti 95, 16. *in nomen* adoptans 28, 418. nominis Romani umbra 8, 59. heres ſucceſſi 10, 39. horror 15, 384. arcum 28, 370. auctor urbi 28, 517. magni 36, 344. umbra tui 40, 46. umbra manet veteris 92, 1. nomine fraterno ſignatum 1, 266. vano exutum regem 5, 475. *poſito* 8, 155. ablato 19, 13. quemque compellas 22, 153. communi 24, 151. ignoto 26, 357. ſub legum 26, 516. geminato 28, 17. vero 28, 603. magno ſuperbit 28, 660. merito ſignatas 46, 2. in triplici 98, 28. nomina parturit annis 1, 204. turpia 17, 267. quis poſſit tanta ſequi 18, 60. libris tradita 18, 491. ingentia 21, 203.
Norica rura 26, 365.
norma boni 17, 96.
nota nimborum 8, 425. Ditis 33, 284. notæ maculoſæ 33, 183. memores 49, 6. indicis tela 74, 14. notam anni pepuliſſe 22, 281. miram futuri 26, 253. notis cæruleis infecta 1, 215. pennarum 15, 478. notas ſanguineas 4, 10 *civiles* abolete 15, 430. confundit 17, 134. in fronte 18, 120. *communes* 8, 206. *regales* 18, 486.
notat autumnum pomis 52, 12. notatis mente cauta 15, 492. notant longe futura 20, 494. omnibus ventura 22, 216. notavi verſiculos 74, 9. notantur fetus 1, 96. notatas ferro figuras 26, 417.
notus clipeo 10, 311. conjuge pulcra 15, 169. nota ſi forent 3, 217. major Roma 28, 530. notos pedes lambit 1, 189. notiſſima tecta 3, 137.
Notus collegerat imbres 8, 173. Noti deſerta 21, 179. flabris 26, 205. convexa 28, 177. fines 36, 323. *Notum* calcare 5, 244. *ereptum* 15, 459. Noto calefacta hiems 1, 271. ſtimulante 7, 140. ducta Libye 15, 64. leni 32, 8.

32, 8. diffusa cæsariem 35, 248. liquefacta glacies 57, 6. *Notis* talibus nunquam spiravere animæ 33, 240. Notos sulcavit arundo 31, 144. *celeres* proscinde 33, 92.
novales mollire 17, 177. Elysias 18, 454. fetas Martis 26, 25. remis sonuere 47, 40.
noverca leonem armabat 101, 76. novercæ spretæ fraude 26, 440. diræ mores 36, 40. materies datur 101, 26. novercam tantam meruisse 101, 56. *novercis* ignota gramina 15, 173.
novercales stimulos 34, 29.
novit parcere hiems 61, 4. noverit omnia Phœbus 24, 42. nosse recusem 26, 303. nec aurigam licuit 36, 237. negant 36, 293.
novitas audere suadebat 8, 76. *turbida* 21, 149.
novat cote falces 21, 194.
novo veniente 22, 42. nova moliri 8, 78. diligit 18, 360. prædari cupiens 26, 502. per rura 101, 4.
nox genuit 3, 30. cœperat humanos alto sopire labores gremio 5, 325. pronuba 8, 644. 35, 363. jugalis 10, 46. metuenda maritis 15, 168. tenebris cæca repressit iter 26, 354. erat 28, 453. *humida* invexerat otia bigis 33, 274. stellantes picta sinus 35, 363. oculorum infecerat ignes 36, 87. fœda polum rapit 36, 235. *sua* prosequitur currum 36, 243. *afflata* rotis coruscis pallescit 44, 6. noctis opacæ *fundamenta* 5, 526. equos humentes 15, 213. dispendia 17, 120. ambitus 18, 92. castæ otia 29, 220. arbiter 33, 55. *primordia* 33, 112. auroræque duces 35, 46. nocti futuræ 10, 207. noctem fœdaverit imbri 28, 538. ducere ludo 31, 97. æternam rarescere 35, 331. jugalem 40, 29. exigis sub astris 101, 73. imbriferam ducentibus Hœdis 74, 3. nocte sub cæca 15, 221. sub hiberna 26, 325. sub silenti 27, 11. tua contentus abi 35, 221. qualis venis 36, 437. refusa 98, 24. noctes vigiles producere 7, 48. cruentas 15, 85. multæ præsagia canunt 15, 355. impendere castris 15, 450. vigilat Veneri *ib.* tantas oblivia premunt 18, 70. timorem ingeminant 36, 69. noctibus crebris 26, 234.
noxæ parvæ strepitu 22, 40. conscia 35, 258.
noxia pectora 98, 19.
Nuba redimitus sagittis 21, 254.
nubes Stygiæ 3, 62. signavit tramite liquido 5, 163. scindere 8, 201. quid trahat imbriferas 17, 109. fugaces 26, 48. bellica ingrueret 29, 196. mœstissima caput asperat 33, 81. unde tonent 48, 7. nubem in atram cogitur æther 26, 379. pulveris ambiguam 26, 455. nube sub ignota rapiet vetustas 1, 33. hiulca dat signum 1, 206. *soporis* 21, 309. *una* pares effecerat 26, 41. picea fœdat diem 33, 162. sua densus (*lacus*) 49, 31. sine nube ferax 47, 5. nubibus repulsis exuitur Thrace 8, 179. late ruptis 20, 168. æquata templa 24, 68. mediis 24, 294. 28, 46. intactum Olympum 26, 180. imbres colligit 35, 309. tenetur Cynthia 44, 38.
nubiferas Alpes 24, 307.
nubigenis prostratis 35, 44. nubigenas biformes 3, 329.
nubila clarescunt 1, 102. dissolvit Phœbus 8, 175. pulsata recedunt 10, 185. solis radiis detersa removit aër 28, 540. pervia signant 33, 180. tenebris condentia cælum 47, 2. ad nubila rumpit questus 35, 249. per nubila sidere excusso 22, 272. vecti amores 31, 111.
nubilis ætas 21, 69. 29, 159.
nubas licebit 18, 223. nupsit duci 29, 187. nuptum dari 33, 215. nubente tali puella 31, 94. nupta Nereis 1, 202. nuptam petit 31, 143.
nudat penetralia mentis 33, 213. nudavit olor stagna 31, 110. nudari pruinis 5, 102. nudatus quoties 18, 35. nudata ferro Mænala

Mænala 8, 469. litora fluctu 28, 498. nudato limite præsidiis 26, 427.
nudo sub axe 20, 413. nudum solum 20, 298. durando undis 101, 68. nuda latus 1, 87. nudæ humores & brachia 24, 243. nudam Lacedæmona 17, 156.
Numa sit gravior 3, 114. placido moderante 8, 493. Numæ sacris 24, 167. delubra 26, 101.
numen amicum 1, 126. confessa Meroë 7, 20. *emeritum* 7, 107. hoc dedit 8, 136. refulsit 10, 240. præsens 15, 308. 49, 70. miseris proprium 15, 405. terra perdidit 17, 123. implacabile 20, 109. optatum venantibus 24, 254. Istri juraverat 26, 81. *tantum* 29, 38. profundis & superis commune 33, 90. inde timorque loco 36, 353. dignus credi 101, 11. creasse 101, 45. habebit latex 55, 4. numinis instar barbarici 21, 230. *secreti* quantum populo addit 28, 611. tanti frena 73, 2. sub numine probet mores 29, 28. pro numine colerent 22, 179. numine *blando* spirantem 10, 124. reverso 17, 123. placido 22, 428. tanto 24, 58. vicino 28, 365. magno templa sonant 101, 2. recto 101, 53. *flammarum* 69, 1. viso 95, 7. numina nulla putat, vel nescia nostri 3, 18. necdum satiata ruinis 5, 206. 31, 18. lubrica 5, 441. faveant cœptis 8, 353. in vulgus proferre 8, 570. nec cætera desunt 10, 77. constituunt 17, 83. *importuna* 22, 110. sedem non destituunt 26, 408. plaudebant 27, 75. rustica 28, 201. 31, 18. precatus 8, 328. cupiant ornari sertis 35, 87. Lethes 35, 219. nova rebus addite 35, 371. pelagi conclamat 36, 4. sic fatis volvimur 36, 410. coëuntia 37, 51. Junonis 40, 26. *juvenum* 50, 28. numinibus suis 1, 184. votisve vacas 29, 224.
numerat dies 5, 137. numerem prisca 18, 475. numerabat avi facta 7, 52. numerare *nomen* 22, 245. numerasse relliquias 28, 158. numeratur quantus nocte Bootes 8, 186. numerantur avi per fasces 1, 15. *stagna* Timavi 7, 120. numeretur consule proles 17, 339.
numerosa parens 36, 414. falce 40, 41. numerosis ripis 39, 58.
numerus indicat 17, 129. decrescere castris 28, 251. numeri damnum 33, 126. numero languet pietas 15, 443. crescente 21, 304. si non fallor 26, 488. pro tanto 37, 59. lustrorum victus 44, 31. *numerum* Augusti relinquas 8, 642. tuorum respicis 20, 220. rectorum augent 20, 590. *mensus* qui congruus esset 26, 402. numeros dividit astris 22, 434. regnorum tractat 31, 86.
Numidæ Gildonis erunt 15, 93. campi 21, 257. in *Numidas* pulsus 15, 409. post Numidas 24, 35.
nummis tot eat 18, 203. paucis promittere 75, 3.
nuntiat cometes ventos, hostes 33, 234.
nuntius velox advolat urbem 1, 174. ipse sui 8, 101. amor matri 10, 48. creber recurrit 20, 324. funestior 20, 475. mendax 26, 367. astra tenebat 33, 117.
nuntia sui facies 36, 81.
nuptiali vere 12, 1.
nurus vinctas 5, 64. veniet 8, 647. omnibus arvis & toto dotanda mari *ib.* *Divorum* superbæ 10, 13. orbatas 15, 185. iratas 19, 28. Romanas 26, 84. curas 28, 298. mirari 28, 564. nurum produxit 7, 156. sacram 10, 287. longinquam 18, 270. circum stipantur Amores 22, 356. *aggreditur* Cytherea 31, 124. poscit 33, 137. *insignem* 35, 312. propriam 40, 20.
nutat ratis 15, 220. provincia 18, 209. insula 36, 235. pinus 44, 32. syllaba 79, 3. nutant sævum crista to vertice 5, 355. dubiæ urbes 33, 157. nutabat caput de cuspide 5, 435. *nutaret* conscius Aelas 7, 108. nutavit

Boſporus 20, 28. nutaverit animus 15, 281. nutaſſent agmina 26, 595. nutantem Petrum 99, 13. nutante fide 19, 23.
nutrit ignem 3, 182. quicquid inane 18, 357. incendia 33, 163. nutriat artes 36, 32. nutrivere paludes 35, 296. nutrierat furias 28, 106. *nutrire* flatus 20, 433.
nutritor miles 8, 503. Boſporus 28, 81. nemoris Orontes 36, 373. nutritorem puellæ 18, 104.
nutrix bellua 1, 97. belli diſcordia 3, 30. aula 7, 11. *Aurora* tibi 8, 130. inviſa 20, 370. fidiſſima 22, 113. mortalis 29, 86. ſedula 36, 171. contremuit 36, 192. anxia 69, 3. nutricem anum 28, 566.
nutum expectent 40, 35. nutu movere cohortes 8, 87. meo ſtringitur 15, 371.
Nycteus armenti Stygii gloria 33, 283.
nymphæ præcepta ſecutæ 1, 263. hos pariunt 10, 74. redimitæ tempora 22, 345. flumineæ 29, 78. attonitæ 29, 175. lugebant 34, 3. Mæoniæ 35, 68. auro madidæ *ib.* diffugiunt 35, 204. famulæ 36, 230. *placidæ* exclamant 37, 120. Latonæ ſtruxere torum *ib.* nympharum exercitus 24, 258. cœtus 35, 76. nymphis commendat urnam 1, 213. Muſisque 49, 7. nymphas redde choris 28, 159. morantes increpat 36, 4. inter priſcas Oceani 36, 172.
Nyſa choros in te transferret 8, 605.
Nyſæo palmite 20, 171.

O

Obducam lucem tenebris 33, 115.
obducti vapores 36, 398.
obirem fidem 28, 447. *obiens* truncos 36, 361.
oberrat timor 5, 93. inſidiator 22, 120. Aſtur 29, 75. temperies plagas 33, 261.
objice abrupto 5, 23. ponti 15, 11. *victa* 20, 34. *Pindi* 26, 184. fluvii 28, 484. *prodidit* axem 2, 168. clipei 35, 225. objicibus opertis 33 171.
obicis pro objicis vid. in objicio & n. ad 8, 365.
objectare procellis vitam 36, 365.
objectu ſcopuli 3, 271.
objicis annos 8, 365. te omnibus unum 21, 301. angues 101, 37. objicit ante pedes 26, 613. objecit poſtes 33, 74. objeceris humeros 3, 274. objecta cuſtodia Getis 31, 89. objecti fraudibus anni 36, 116.
oblaticium aurum 29, 76.
oblectamina ſparſa 36, 162.
oblinat copia mentes 36, 29.
obliquante carina 21, 289.
oblitus ſui 4, 19. civem 8, 111. oblita ſui mens 18, 229. gens Triones 26, 169. parentis 35, 4. oblitæ ſcelerum Eumenides 35, 343.
oblivia condunt mentem 1, 166. premunt 18, 70. ægra ſpumant 33, 281. tantane te noſtri tenuere? 36, 99.
obmutuit unda 31, 108. Acheron 33, 87.
obnititur iræ 21, 290. obnixa impellit 36, 378.
obnoxia meritis virtus 28, 387. *nullis* fatis 37, 54. tractu ſegni 46, 3.
obnubit convexa 44, 78.
obruguit viſis 36, 111. obriguere gelu 26, 343. obriguiſſe fauces 50, 32.
obruit ſimul ira virum ſimul mœror 5, 197. obruta morbo 20, 11. paupertate virtus 22, 121.
obſcenum facinus 20, 119. *obſcenam* latebram 26, 306. *obſcenior* ſenex 18, 302. ore mentem 19, 31.
obſcurat veteres manus 24, 233. anhelitus axes 35, 192.

obſcurior ſedes 36, 121.
obſequium pium regebat 21, 83. omne Tonantis 28, 350. militis præberet 28, 554. obſequio militis 30, 8. obſequiis ſacris 18, 147. moderere decem 22, 73. omnibus 24, 189. meis ceſſerit natura 26, 526. diverſis certant 72, 12.
obſequeris pronus ad omne 22, 68.
obſide indicto 18, 381. fati 26, 318. obſidibus natis 21, 212.
obſedere latus Pelori 36, 255. obſederat urbem fames 21, 279.
obſeſſi principis 26, 561. obſeſſam fervore plagam 33, 258. obſeſſos ſolveret 21, 115.
obſidio nos premat 5, 160. longa 8, 333. obſidione ſubacti 19, 17. *ſolutus* 22, 191.
obſideret urbes 24, 142. obſidere me minabatur 28, 446.
obſitus ævo 18, 170.
obſtat gradus ætatisve pudor 29, 200. obſtat Alpes 22, 411. obſtitit æras & pudor 5, 428. reverentia patris 35, 235.
obſtrepitant lamenta choris 35, 355.
obſtrepit exercitus 35, 127. obſtreperet pietas 21, 271. *laudes* 24, 37. *obſtrepuere* avium voces 18, 317.
obſtringit ſua quemque ſalus 28, 609. obſtricta tuis præceptis 36, 204.
obſtrueret moras 21, 114. obſtruxit hiatum flammarum 36, 395.
obſtupuit viſu 1, 234. obſtupuere omen 20, 285.
obtecta receſſu tenebroſo carceris 36, 82.
obtendit plauſtra cæſis juvencis 5, 129.
obtentu pallæ 35, 26.
obteſtor per te Roma 18, 435. pacem rerum 36, 57.
obtexitur aër jaculis 21, 258.
obtrudere munus 18, 41.
obtruncat juvenes 15, 395.
obtundat gladios 17, 167. obtunditur acies 28, 52.
obvius ire calet 10, 287. ire debueras 15, 311. rediens 18, 257. ire audet 44, 79. *obvia* vinci quid mirum? 8, 484. *proſternas* 22, 20. *urbs* fatis 24, 140. proſternens 28, 468. *virtutibus* invidiæ rabies 29, 230. *majeſtas* 31, 80. fulmina 33, 47.
obunco morſu 15, 470.
occaſum pati 37, 12. occaſu quodcunque rubeſcit 17, 56. primo 36, 325.
Occidens plaudat 12, 37.
occidua ſub Pleiade 26, 209. occiduo ab orbe 34, 38. occiduum ignem 7, 180. occiduis tractibus 8, 73. Gadibus 15, 159. plagis 16, 14.
occultat metum 26, 479.
occulto ſævire verat, prodeſſe remittit 22, 37.
per occultum 17, 124. occultum nihil eſſe ſinit 8, 274. occultis odiis 3, 257.
occupat vires 26, 280.
occurrit exercitus 20, 542. natura 22, 442. Mimas 37, 85. occurrunt caſibus dubiis 20, 495. occurrat tibi quid feciſſe decebit 8, 268. occurrere dolis celeri ſenſu 28, 237. *matri* legum 28, 828.
occurſant ubicunque velis 21, 207.
Oceanus *tuus* te excipit 7, 176. *cunabula* fovit 8, 22. generis procreator 12, 34. ambit 18, 492. *luſtrare* valebit 20, 23. Cantaber 29, 74. Oceani aquis 3, 124. æſtu 5, 114. monſtrum 10, 161. *receſſus* Atlanteos 10, 280. recurſus 17, 108. *alumnus* 21, 160. æſtum 22, 249. ſtagnis 26, 640. lunaribus damnis 28, 499. Nymphas 36, 172. æquore ſummo 44, 1. Oceanum patrem reddentia 1, 216. utrumque teneas 3, 197. ſubdidit ſceptris 8, 42. interjacet 21, 215. pervolat 22, 409. Hiſpanum 23, 8. Britannum 26, 203. cingere cohortes 31, 91. ſinuare 33, 268. petit Arctos 37, 11. Oceano *rubro* 15, 455. non ſtetit 24, 148. Britanno 29, 41. ab Oceano 20, 248.
oculi *jacentes* 15, 21. temperiem ſervant 17, 218. immunes nube ſoporis 21, 310. dulce micant 31, 41. arcanum radiant jubar 44, 17. rubent 101, 34. oculorum

rum ignes nox infecerat 36, 87. oculis liventibus hæſit 3, 138. totus adeſt 24, 5. attonitis metire 24, 70 profanis 26, 102. obliquis tuens 26, 519. humentibus 28, 266. noſtris ſubjectum 28, 439. placitura tuis Roma 28. 529. adverſa tuentibus 37, 109. rubet igneus ardor 45, 7. ne præteriens hoc relinquas 50, 19. oculos advertere 1, 196. moribus aptet 20, 362. ad litora tendunt 20, 515. avertunt 20, 520. infecerat ira 26, 585. ad tecta retorſit 33, 192. admittit in altum cernentes 35, 115. admiſit 49, 34. ante oculos Hymenæus erat 36, 410.
ocyor ſagitta Aethon 33, 282.
odit victus 5, 116. odere mox tamen 15, 268. propinqui 28, 315. odiſſe palam inviſos 22, 34.
odium terrore moves 10, 330. hic, non pœna fuit 15, 402. explet 26, 609. juvabat 100, 8. odio pacis furentes 21, 244. odiis occultis 3, 257. premor 5, 13. nec locus eſt 5, 416. *Alpinis* 15, 295. committere fratres 18, 282. cingeris 19, 34. in pacatis urgerent 20, 213. alendis 22, 17. poſitis 26, 91. civilibus 26, 565. ſubitis 39, 3. gravibus augmenta miniſtras 101, 27.
odor gratus fundi 10, 240. primus *amoris* 10, 290. Indus productus 44, 98. manifeſtat 47, 74. odorem Parthenium 35, 148. odoribus veris fruitur 14, 7.
odoratus longe blanditur Hydaſpes 35, 82. agger 44, 59. odorati buſti 22, 420. *odoratæ* veſtis 20, 335. aræ 21, 58.
odorum lumen 28, 324.
Odothæus dux 8, 626. Odothæi regis 8, 632.
Odryſium Hebrum 7, 147. Odryſiis oris 3, 175. da caput 5, 425. nil profuit 26, 178. *Odryſios* equos 37, 76. Odryſias nives 4, 18.
Oebaliæ arva 1, 260.
Oebalii Tarenti 17, 158.
Oedipodes matrem duxiſſe cantatur 18, 289. Oedipoden junxere matri 3, 84.
Oenomai axem 29, 168.
Oenotria vina fluens 22, 262. mœrens 26, 146.
Oenotria tellus 26, 310.
Oetæum nemus 5, 181. Oetæis jugis 9, 8. in ſilvis 22, 29.
Oetes juga 7, 114. Oeten irriſam 26, 182. Aemonium rotat 37, 66.
offendiſſe mora 21, 206. offenſo meatu 33, 172. *igne* 49, 14.
offenſa nova obſtet 20, 595. offenſas reſpuere 22, 43.
offert ſeſe 18, 365. annum 28, 11. jugulum 28, 257. obtulit ſe Roma videndam 28, 531. offerre puerum favori Romano 28, 75. offertur favor 28, 607.
officium patris eripit 18, 51. officii capax 18, 79. nil remiſit 21, 284. memor 22, 44. officio fungitur 18, 368. nec ſegnius paruit 22, 271. conjugis 28, 100. variis 30, 8. officiis patris 13, 6. *trepidantibus* 28, 523.
Ogygias aquas 10, 133.
Olbia complectitur 15, 519.
oleæ felix tractus 17, 179.
olei lacus 3, 384.
oliva umbroſa 26, 319. pinguis fluctu & glauca coma 40, 40. olivæ glaucæ 20, 271. olivas pingues 22, 464.
odor falſus 1, 238. nigrantibus alis 18, 349. diffugiens 31, 110.
oloriferi Padi 40, 12.
Olybrius 1, 243. noſtros faſtidit ignes 41, 17. Olybrl laudes 1, 30.
Olympi ſtellantis 7, 33. axis 10, 300. *rapidi* limen 15, 18. flagrantis 15, 148. vertex 17, 206. ſumma tenes 15, 140. zonas 24, 135. præſidium 28, 351. ſtellantis dominam 40, 21. Olympo pulſo 5, 182. patrio 8, 230. frondoſo 9, 21. uno tegi 17, 79. æquatus 27, 23. ſignavit 28, 170. gelido 35, 183. ex alto 36, 18. toto bacchatur 36, 269. Olympum nubibus intactum 26, 180. ſi temnis 26, 511. petit 28, 101. pruinoſum 35, 257.
omen quid? 29, 102.
omen primum 5, 96. latura 18, 125. infauſtum 19, 11. tot cladibus

dibus conſtitit 20, 36. obſtupuere 20, 285. agnovere 20, 476. Eois erat 22, 293. neglexerit 26, 239. inoffenſum 28. 14. non defuit omen 33, 265. omine occulto fallitur 5, 335. *hoc* 18, 22. omina proſpera tonuerunt nimbi 1, 208. *tua* illuſtrant flammæ cæleſtes 8, 196. ſollennia 8, 612. conveniant dicto 15, 467. *ſtant* 20, 8. *properant* 20, 40. certius ſurgunt 28, 24. victrici concepta ſolo *ib.* non auder tam magna fateri 29, 94. fœdere ſancit 35, 364. portendant quid veri 36, 132. ominibus ventura notant 22, 216.
omnigenis formis 37, 51.
omne, quod pons a colle recedit 28, 543. omnia fert ſecum 45, 41. omnibus unum crimen fuerit 22, 311.
onerat aures baccis 28, 528. ramos 36, 348. onerant donis 10, 165. onerabat gemmis 72, 10. oneraverat alvum 20, 389. onerare toga 18, 301.
onus beatum matris 1, 145. nefandum 5, 455. ſidereum 8, 570. tantum te turbavit 17, 206. *diverſum* 18, 208. fatorum toleremus 26, 271. detrectat 33, 155. ingrati non ſubiturus 42, 12. commendat flammæ 44, 94. Alcmenam tendebat 101, 22. damnoſum 46, 23. tantum ſuſpendit 48, 34. maternum 50, 36. optatum 54, 6. gelidum verſat 61, 2. oneri venturo 7, 108. ſerica 20, 337. creduntur opes 26, 225. ne vobis eſſet 36, 289. nunquam ceſſura virorum 49, 47. metuens 50, 14.
opacat pinus 33, 201.
opacus gurges 49, 41. humor 59, 3. opaci lateris 35, 340.
operitur fons 60, 2. opertis objicibus 33, 171. operta effoſſi ſoli 8, 332.
opes damnavit tenebris 1, 43. congeſtæ cumulantur 3, 193. invadunt 5, 30. quascunque paravit 5, 157. non dominantur 7, 187. clauſit margine cæli 8, 43. *refixas* 8, 498. cumularet 15, 90. *ſacræ* 17, 38. ſpretas 17, 214. direptas 18, 168. 19, 49. emturas plauſum 20, 86. abſentum condonat 22, 147. hauſerat 26, 86. oneri creduntur 26, 225. bello quæſivit 26, 401. contemtas proculcat 26, 607. elapſas quærit 27, 8. captæ 28, 282. oris 40, 6. multifidas diſpergit 49, 59. raras inter habetur 62, 4 refundit 75, 10. attrivit 76, 7. opum magnarum non parcus 24, 223. opibus barbaricis 10, 226. anguſtis 15, 106. fluens 22, 128. direptis 28, 131. *avaris* 33, 21. ſpretis 50, 29.
Ophion exurus 36, 348.
opifex tauri 18, 163. timor 28, 533. ipſe 98, 9.
opima rettulit tibi 8, 632. Gildonis 15, 343. fumantia Enceladi 36, 350. opimis recolitur dapibus 1, 262. egregiis ornabere 39, 54.
opis externæ 17, 4. opem Hunnorum laturus 3, 321. ſentiat 24, 268. divinam tribuiſtis 26, 433. fucati ſermonis 28, 593. citharæ implorat 34, 6. non quærit externam 45, 41. ope Sanctorum 77, 5.
Opis optatum numen venantibus 24, 254. comes eat 24, 277. frena tenet 24, 292.
oppeterem fama majore 28, 294.
oppida per Romana 1, 163. plena 3, 195. ſublimibus muris 7, 121. debellata maritis 20, 199. clauſa pandere 22, 193. facta metallo 24, 23. anteirent currus 28, 377. prona verti 35, 153, immunia leti 35, 358.
opponit mari 33, 146.
opportuna ſitu inſula 15, 510.
opprimit violentia fati 26, 383. oppreſſa vox 1, 235. lex 3, 57. oppreſſis aquis 33, 176.
opprobrii fides 22, 295. opprobrio felicior exſtat 18, 57. opprobria turpia linguæ 26, 522.
optabile magis 8, 431.
optat adventum 1, 241. optant centenas voces 22, 185. optare dediſſet 28, 82. optantur flamina 24, 57. optatus ades 15,

231. optata jubes 1, 164. optatior votis victoria 21, 369.
opulentia victrix linguæ 17, 21.
opus picturatum metallis 8, 591. lenonis acutum 18, 78. inexpertum 18, 166. inceptum peragetur 20, 397. flagrat 20, 450. Minervam spirat 22, 341. peractum 26, 133. dispositum turbasset 28, 225. femineæ virtutis 29, 12. construxit 33, 239. mirum consurgit 48, 31. vomeris egit 49, 26. vivum 68, 8. ipse sui 98, 9. operi iratæ 20, 374.
ora Austri silet 22, 286. oris Odrysiis 3, 175. ab Bistoniis 7, 111. ab Rhiphæis 20, 151. ex omnibus lectos 22, 122. ab gelidis 24, 98. aliis 36, 121. oras per quascunque 1, 133. hiantes colligit 5, 379. Cinyphias 15, 9. per quantas 33, 28. in Siculas 33, 139. possidet 44, 9. leves 49, 49.
oracula regis eloquio crevere tuo 17, 35. referens 18, 316. *dedecoris* pellendi 22, 299. fastus attollunt 26, 551. pandit 28, 37.
orbis æmulus 1, 24. fessi 5, 406. dubius 8, 88. componitur 8, 299. spatium vix præbuit 8, 478. geminus 15, 3. Eous 15, 430. mirari desinat 18, 7. *carina* 18, 426. deluditur 20, 94. se credidit eunuchis 20, 224. conjungi cœperat 20, 546. obtulit 21, 76. mutatus 21, 150. libratur 24, 10. discors odiisque anceps civilibus 26, 565. apex 27, 23. rectoribus 28, 39. non creditur illinc posse regi 28, 410. terruit 35, 194. aptissimus votis 101, 55. *quantum* volet efferat 101, 60. orbi ruenti lapsuroque 3, 274. *discе*, quod quisque sibi 8, 228. præfuit 15, 96. præfeciſſe 28, 586. lectissimus sanguis 31, 60. timentes 33, 48. inferno 35, 361. clementior 36, 46. lux redditur 36, 243. orbem stabilem servant 2, 17. pactum traderet 7, 110, collectum hoc concilio 16, 19. frenet 22, 1. sub fraternum 35, 169. in nostrum conjuret 37, 55. fetibus ornaret 37, 124. in alienum 44, 74. in nostrum 47, 10. siccum 61, 5. clipei 72, 1. totum complectitur 95, 13. in orbem torquentur 28, 636. orbe eversо 5, 19. in medio totius telluris 8, 270. recisо 20, 585. coruscо 22, 276. in alio 24, 149. toto sublimior 28, 277. ex toto 29, 65. penitus remoto 29, 85. ab occiduo 34, 38. in ignifluo 101, 127. conspicuo 49, 12. suo 52, 14. patulo 55, 2. medio 5, 310. 58, 4. in fragili 68, 4. ab Hesperio 71, 4. in orbe quicquid perit 33, 22. choros ducis 34, 52. orbes dividit ordine 10, 104. *lassos* extenderat 10, 181. varios effingat 17, 326. *solitos* passurus 19, 3. in multifidos 35, 15. alii 35, 283.
orbita Solis 5, 155. flavescit aristis 33, 187. fumida 35, 162. *omnis* fletu perit 36, 442.
Orcades maduerunt 8, 32.
Orci janitor 3, 294.
ordiri virum 22, 75. orsus sic 36, 18.
ordo agminis 15, 440. illustrior 18, 149. priscus 26, 39. ordinis nostri consors 30, 4. ex ordine refert 28, 589. in ordine rexerit gentes 1, 57. ordine nullo mobilitas 3, 331. rupto 8, 62. 21, 149. justo dividit 10, 105. ab Socratico 17, 87. fati servato 17, 338. rerum mutato 18, 498. pandit 20, 235. nullo 20, 421. prisco 21, 327. longo 24, 328. docto 28, 633. hoc fata fluant 36, 65. longo post 36, 230. perenni 98, 26. ordinibus variis 15, 477. 24, 49.
Orestes pœnas exegit 28, 113. placavit furias 39, 14. Orestem desereret Pylades 1, 107.
Orestеam fidem 41, 18.
Orgia Bacchi 8, 604. *fixa* metu 20, 286. Bacchus transtulit 24, 169.
Oriens traditus servatusque 8, 70. plaudat 12, 37. vastabitur 18, 17. discors 18, 396. squalebit 20, 566. conjuratus 21, 277.

Orientis opes 6, 30. prætumidi 24, 81. Oriente relicto 20, 131. 28, 92. subacto 21, 8.
origo surgit 8, 129. prima mali 20, 539. quæ major, quam regalis erit? 29, 36. non parva tibi mandatur 31, 58. præbetur per cinerem 44, 102. *originis* suæ quantum dederit 26, 600.
Orion debilis 1, 28. succinctus 7, 171. totus descendat 15, 498. nubilus 21, 287. horruit 35, 191. Oriona gladio tremendum 28, 178.
oritur proles 35, 370 orta finibus exiguis 24, 138.
ornamenta mitia pacis 72, 6.
ornatus pulcros eligit 10, 12. aptat collo 10, 282. Tyrios 18, 422. pares 22, 94. ornatum formæ reddit 31, 101. ornatu retorto 1, 86. *novo* gravior 8, 585. conjugis 18, 200.
ornat ora 28, 524. ornet tua limina 24, 213. avis cristas 28, 576. te signifer 33, 101. ornent annum studiis 24, 264. ornaret fetibus orbem 37, 124. ornatur propriis donis 17, 263.
orni concussæ 2, 7. orno humili 36, 142. ornos pertrahit 9, 17. *steriles* frondere 36, 73. annosas 39, 40. fundebat 101, 107.
orantem sequitur clamor 3, 116. resovit 28, 426.
Orontes ditat 7, 70. *famæ* contemtor 18, 434. infelix 20, 115. *lambit* 36, 373. Orontem imbellum 5, 35. potamus 24, 158.
Orpheus Thracius 10, 234. otia cum ageret 34, 1. feras pacaverit 51, 19. Orphei Threicio 40, 33. Orphea sociarent lumina tedæ primæ 40, 1.
Orpheo pectine 22, 72. Orpheis modis 7, 114. vocibus 34, 24. Orpheos cantus 17, 252. libros 74, 11.
Orphnæus crudele micans 33, 282.
ortus in refugos vertetur 1, 172. in extremos vergentis 3, 323. ad Phœbi 5, 104. tuos lustravit 7, 16. primos cum *detegis* 7, 178. in solis transiret 21, 338. in corporeos 33, 62. puniceos detexerit 33, 220. in ortum festinus 44, 58. quo ortu 3, 24. hoc nobilis nasceris 8, 121. *emisso* 8, 389. uno sanguinis materni 10, 30. a primo fluminis 21, 198. ab roseo Phœbi 26, 244. felici 28, 16. tardo vix editus 101, 14. quocunque emitteris 49, 79.
os sacrum miraris in auro 24, 11. longius 45, 5. oris mutati tempestas 17, 220. dedecus 18, 120. celsi nitor 21, 45. fœdari gloria 26, 587. recursu 31. 37. superbi honos 36, 89. spiritus 36, 151. sub luce tui 40, 49. opes 41, 6. ab ore venit fulmen 101, 122. in ore geris Romam 26, 506. multus frater erat 35, 27. redditur parens 50, 24. ore inchoat 1, 235. diro laceffit 3, 356. polluto bibit 4, 8. gelato stetit 5, 131. natanti 5, 509. recto 6, 6. hoc 10, 263. 20, 75. dilecto 19, 57. puro 22, 101. sub generi 22, 184. rubenti 22, 327. ferens patrem 22, 348. trepido 50, 10, 22, 357. reducto 22, 430. sublimi 26, 124. in Herculeo 26, 378. digno sonet 28, 493. pudor calet 28, 565. gemino 28, 641. celso talia tonat 33, 84. fero 34, 32. ab placito 34, 52. profundo 36, 268. ab revelato 37, 88. immenso 49, 28. novo 54, 10. tuto recitet 74, 20. merito 75, 6. ora resonent vocibus centenis 1, 55. ridenti lanugine vestiat ætas 1, 70. mollia lambentes 3, 96. (*equorum*) poscentia cursum 5, 354. dentibus crescere sensit 7, 79. fulgentia 17, 132. crinibus protegis 20, 119. celebrant auratis figuris 22, 175. pulverulenta 24, 245. nostra dicavit 25, 8. sub Augusti 26, 259. in novem consurgens Timavus 28, 198. saucia 28, 322. conspecta refer 28, 423. Padi 28, 495. puellæ ornat 28, 523. fixa draconum 28, 567. movet Camœnis 29, 15. neglecta 31, 6. præscia 33, 266.

266. Gorgonos revelat 35, 205. madeſcunt imbribus 36, 311. in ſcopuli flagrantis 36, 392. fatiſcunt vulneribus 36, 425. cingit honos igneus 4, 17. horrentia ſonant 101, 55. tot populis pervolat 49, 10.
oſſa immania reſonent 21, 137. collecta 22, 416. quam denſa rogis cumulaverit 26, 513. geminæ gentis permiſceat 26, 643. tremor vibrat 36, 152. immania ſerpentum 36, 341. oſſibus nudis 18, 122.
oſculum quod flenti tuleris, plus ſapit 14, 13. in oſcula declinat criſtas 48, 50. per oſcula virus infundit 20, 188. oſcula dulcia nati delibat 8, 370. conjugis emit 10, 58. in matris ſuſpenſus 10, 116. furtiva carpent 11, 24. figere 20, 67. carperet 21, 120. figit *collibus* 22, 196. blanda cruentatis affigunt dextris 26, 619. libabat 29, 99. inſerta galeæ 29, 217. mariti raperes *ib.* mille ſonent 31, 131. figit telæ 36, 159. irrita figit aquis 61, 6. ad oſcula ſe ſubmiſit 5, 443. te porrexit patri 8, 168. intendit turres 33, 211.
Oſius vid. *Hoſ.*
Oſſa nivalis 5, 182. reſonat 9, 22. pronior 34, 20. glacialis 35, 257. tollitur 37, 68. Oſſæ Pelion involvite 8, 108. glaciali Pelion imponam 20, 12. Oſſam obliquam projecit 26, 76.
Oſſæus vertex 35, 183.
oſtendit vultum 26, 358.
oſtentant ſe quiſque deæ 31, 112.
oſtenta mentes horrificant 26, 249.
oſtia per quinque 8, 631. ſeptena Nili 44, 100.
Oſtrogothis colitur 20, 153.
oſtro puniceo diſcriminat pectus 1, 90. coruſco infecta 1, 264. Sidonio velari 5, 450. in Tyrio 7, 15. in patrio adoleſcis 8, 125. *junxit* lapides 8, 599. *hoc* fulta Venus 10, 151. Tyrio fuſus 15, 327. *fundit* aquas 33, 253. Sidonio tinxerit 33, 273. & auro 72, 8. in oſtro *natus* 10, 340.
Othrys reſonat 9, 22.
otia te juvant 3, 140. ſuccedant 4, 13. marcida luxu 7, 41. Galli limitis 8, 459. apponit Muſis 17, 66. fecunda 17, 115. ferri 20, 121. ignava 20, 477. blanda 21, 93. *vendere* 21, 210. rebus inſperata dabant 26, 361. naufraga ſomni 29, 145. per dulcia noctis 29, 221. prætulit regno 31, 76. languida nox invexerat 33, 275. ageret 34, 1. nervus agit 35, 32. Saturnia 36, 21.
Otus nititur 26, 74.
ovili purpureo 28, 73.
oves miſeras 20, 400. paſcere 36, 355.
ovanti fratri 28, 553. *ovantem* animum 22, 68. vidimus 28, 155. ovantes equos 35, 306.
ova hiulca rupit 6, 4.

P

Pabula precor 15, 34. mutant 18, 248. communia 36, 43. ventoſa 44, 15. novit (*ferrum, magnes*) 48, 17.
pacator Rheni 24, 13.
Pachyni caput 33, 146. Pachyno veniant æquora 15, 142.
pacifero pede 34, 10.
pacificare aures 4, 20.
pacificis moribus 24, 154. *pacificas* fulminis alas 35, 229.
paciſci membra 18, 228. requiem mercede 21, 211. pactus villa Aſiam 18, 199.
pacet muneribus montes 24, 284. pacaverit æſtus animi 8, 226. Orpheus feras 51, 19. pacatur Rhenus 31, 91. dolor 99, 100. pacari æquora 40, 60. pacato fulgure 35, 147. pacanda precibus 31, 134.
Pactolus dives 1, 54. flueret Eunucho 18, 214. inhorruit 20, 172.

172. Pactoli rubentis ſtagna 3, 103. aurifero fonte 24, 61.
pacta *movet* 28, 205.
Padus admoduletur 12, 14. belli arbiter 28, 212. *Padi* ora 28, 495. oloriferi 40, 12. Pado remenſo 28, 303. remigat alnum 35, 178. Padum ligat 17, 200. translapſa 18, 376. galeis hauſi 26, 532.
Paduſæ raucæ ſtagna 31, 109.
Pæan 2, 11. Pæana ſuum implorat 37, 125. *Pæane* recepto 26, 598.
Pæonium draconem 24, 173. Pæoniæ curæ 26, 121. *undæ* 49, 67. Pæonias herbas 20, 12.
Pæſtana per jugera 10, 247.
pagina refert 1, 197. agnoſcit mores 17, 255. *meminit* 18, 232. *neſcit* nomen 22, 244. profana 22, 302. Muſarum loquitur reges 29, 162.
Palæmon exul 8, 465. *frenat* delphina 10, 156.
Palæmoniis coronis 17, 288.
palæſtræ Amphioniæ 8, 532. palæſtras liquidas 17, 287. Herculeas 29, 171.
palam ſit 15, 431.
Palatino Senatu 8, 11. monte 22, 228. monti 28, 35. a colle 28, 543. Palatinis collibus 15, 118.
palatia traxere 18, 145. clauſa 20, 92. *nativa* 28, 8. *cunctis* nomen tribuere 28, 409.
palato traduntur 20, 329.
palla velat humeros 1, 224. *tegit* humeros 28, 166. pallæ fulgentis 35, 16.
Palladia arundine 28, 378.
Palladii amor 31, 64. Palladium reſonabat ager 31, 25.
Pallanteus apex 28, 644. Pallanteo receſſu 22, 405.
Pallantis jugulum 21, 97. Pallanta furentem 37, 95.
Pallas addit ſe comitem 33, 228. potuit videri 35, 39. Gorgonos ora revelat 35, 206. Palladis ægida 24, 210. Pallada pertentas 18, 272. hinc, hinc Phœben 36, 209. in Pallada tendit manus 37, 110. Pallade *tetrica* 22, 275.
Pallas unde dicta? 35, 24.
Palleneus atrox 37, 109.
pallet Orontes 20, 115. dives 22, 120. rubor 36, 88. pallent rectores 24, 100. pallebant flumina 29, 176. *palluit* Eurus 18, 504. *Hermus* 24, 228. Atlas 35, 191. tremor 50, 12. *pallere* liguſtra 36, 240. *pallentis* Beſſi 17, 41. *pallentem* Phœben 17, 131. aulam 20, 462. pallente populo 17, 299. pallentes herbis thalami 1, 212. pallentia caſtra 33, 41.
palleſcit lacus 35, 114. nox 44, 6. *palleſcunt* gaudia 22, 344. ſtellæ 37, 9. palleſcat barbarus 8, 359. palleſcere Gangen 7, 203. ſolem 48, 3.
pallidus hoſpite magno ſtat 26, 356. *Æſtus* 29, 75. omnia laudo 74, 17. pallida ſimulacra 3, 128. regio 35, 326. *pallidior* ſolibus ora 18, 261.
pallia prætentat 15, 438.
pallor gratus amantum 10, 81. comitatur 28, 322. pallore infectæ genæ 5, 131.
palma tanti furoris 15, 238. viridi gaudens 24, 205. palmæ ad mutua nutant fœdera 10, 66. palmam rapturus 17, 283.
palmis exiguis 101, 57. *palmas* humano geminas de corpore 26, 254. trementes tendere 36, 109.
palmitis Etruſci 26, 504. flexus 31, 16. palmite hoſtili 8, 610. opaco 10, 217. lento 14, 20. Nyſæo 20, 171. largo 22, 263. ſub palmite colles lateant 40, 39.
palpitat bellua 20, 431.
paludatæ aulæ 28, 596.
palus tremebat 3, 291. pigra calcatur 8, 346. vicina 20, 438 teneret Theſſaliam 35, 180. paludis horrendæ ſtagna 33, 112. paludem Lernæam 3, 290. paludes Cimmerias 18, 249. Germanorum 24, 304. quod nutrivere 35, 296. Peluſiacas 44, 97. paludibus latis 8, 452. Libycis 20, 255. ora juncta 21, 199.
paluſtri vado 35, 59.
Pamphylos rapi 20, 465.

pampinus circumflua 24, 367. *opaca* criſpatur 31, 5. induit ulmos 35, 111.
Pana Lycæum 28, 200.
Panchaïa *ramos* dabit 7, 211. ſpirat 35, 81.
Panchaïa cinnama 10, 94.
Pandioniæ res 8, 508. Pandionias phalanges 15, 406. *arces* 35, 19.
pandit gemitus 20, 193. rumoribus aurem 22, 48. materiem virtutibus 24, 107. viam 26, 341. oracula 28, 37. iter enſe 28, 478. exordia 29, 34. alas 33, 97. panderet arces aſtrorum 7, 107. pande patriamque genusque 31, 53. vias terrarum 40, 59. pandite cœtus 1, 249. vati 3, 23. littus 3, 123. Helicona 4, 1. carmina 18, 11. penetralia 33, 25. pandere fata 19, 37. ſe portæ videbantur 26, 215. panditur herba 3, 211. mihi magnum æquor 21, 22. penetrale 22, 445. lacus 35, 113. 49, 28. panduntur futura 15, 355.
Pangæa ilicibus caligantia 3, 337. renident 8, 179. ſubſidunt rotis 20, 105. ſcinditis juvencis 21, 134.
Pangæa juga 37, 67.
pepigi mihi letum 28, 305. quam pepigit jungere differt 10, 22. diſpendia famæ 28, 452.
panes quinque 99, 7.
Pannoniæ plaga 5, 45.
Pannonius obſidione ſolutus 22, 192.
Pantagiam ſaxa rotantem 35, 58.
Paphiæ puellæ 19, 65. Paphias arenas 10, 148. ſedes 10, 254.
Paphi diva 35, 155.
par donis armisque manus 24, 234. quis *par* conatus adire 5, 308. parem ſe jactare 1, 20. vult nullum eſſe 5, 153. miratur 22, 167. pares clipeis & mole 3, 351. morte 8, 81. paribus triumphis 1, 139
paralyticus graditur 99, 17.
Parætonio litore 15, 160.
paratu regifico ſplendere 5, 340. Tartareo 15, 180. Martis graviore 21, 336.
Parcæ non jus habuere nocendi 44, 109. prohibent 15, 121. neverunt 20, 461. veruere minas 33, 48. quarum ſub jure tenentur omnia 33, 51. ſeriem fatorum pollice ducunt *ib.* ferratis evolvunt fæcula penſis *ib.* ſic voluere 35, 6. in te dura legunt ſtamina 44, 109. *Parcarum* fila 3, 157. colos ſeveras 49, 87. lege 91, 1. Parcas famulas accipe 35, 305.
parcis Eliſſæ 29, 148. pepercit noſtris 21, 346. Sirius violis 31, 119. hoſtibus 39, 20. parcite oculis noſtris 5, 521. ne membris noſtris 37, 29. parcere pœnæ 18, 185. fingit 28, 301. novit 61, 4. parcendi rabies 3, 237. *parcendo* ſecat 26, 122. parcitur ſenectæ 36, 354.
parcus pœnæ 8, 114. noſtri cruoris 22, 29. diligeris 22, 147. opum 24, 223. ſui tumor 45, 29. parci in ſe vel pignora parentis 28, 555. parcum Jovem 36, 36.
pardi fulminei 17, 302. pardos virides 24, 345.
parens veneranda 1, 177. 26, 52. pietate 10, 41. lætare 10, 117. progreſſa 10, 261. armorum legumque 24, 136. felix 28, 101. veſtra 28, 362. torva 33, 128. noſtra Juno 35, 367. dira 36, 97. ſancta 36, 115. numeroſa 36, 414. terra 37, 1. redditur in ore 50, 24. matris 98, 3. parentis ætherii 5, 144. divinæ 10, 230. dura pietas 28, 554. in pignora parci *ib.* ſceptriferi 29, 130. æmulæ 31, 46. fidæ 35, 4. miſeræ adſpectus 36, 193. fallacis lingua 75, 9. parenti gaviſo 7, 38. ignoſce 20, 141. piæ 28, 397. parentem complexus 5, 2. *regni* 22, 166. vocat 24, 51. lætum repetis 95, 19. parentes occiſos jurare 3, 328. planxere rogum 35, 356. fultos cervice 56, 5. parentibus *purpureis* 21, 80.
parentans ſtrage civili 28, 118.
paruit jubenti 15, 290. nec ſegnius officio 22, 271. imperiis 26, 396. parere ſibi ipſum auctorem

ctorem 8, 299. clavo 18, 425. didicit 20, 157. juſſis 26, 277. cælo 26, 549. juveni 29, 201. dicto negas 33, 113. paretur dominis 20, 480. parebitur juſſis 15, 321.
parili ſorte 101, 63.
parit artes 36, 32. peperit annum 28, 653. paritura ſuum auctorem 95, 10. parta reponas 26, 502.
pariter fœdavimus Hebrum, pariter proſtravimus alas 7, 147. diligimus pariterque timemus 10, 331.
parma ſonat grave 28, 628. parmam removit 8, 12.
Parnaſſia ignarum doceas vatem 1, 71.
Parnaſſia chelys 28, 122. templa 101, 1.
Parnaſſus liber erat 2, 5. fertur junxiſſe volatus 16, 15.
paro transmittere 15, 371. paras prohibere mortem 5, 165. parat ire 1, 77. trabeas 1, 178. convexa ſtellis 1, 242. cruciatus, vincla, tenebras 3, 236. paret fortuna 3, 143. parant tecta epulis 1, 264. *cratera* 35, 344. dextras in bella 37, 7. parabat domino 3, 189. paratur ad bellum 3, 344. ſcena 29, 25. parabatur concordia fati 29, 85. parari tela, enſes, galeas 26, 537. parata morte 28, 451. paratos animis 8, 488.
Parrhaſius Ladon 21, 185. Parrhaſii Lycæi 35, 18. Parrhaſios colonos 26, 191.
pars indicit - pars tuentur 3, 68 ſq. debilior facilisque capi 3, 317. quota tui ſint? 5, 513. nobilis arcu, pars longe jaculis, pars cominus horrida contis 7, 136. ne qua intacta foret 21, 248. æmula 24, 36. nulla mei 26, 309. moritur ferro, partes periere videndo 37, 113. humani generis 95, 12. parte cum prima vireſceret ævi 1, 63. ſui 17, 48. 26, 384. pro regni 28, 83. ab omni venit 28, 218. pro feminea 29, 228. ima 35, 23. rebelli 37, 90. partem invadere tentat 5, 160. in partem dari regna 5, 315. in novam 15, 62. timet 20, 583. partes animæ diſtribuit 8, 240. *tuas* ſolabere 8, 342. *receptas* ſuſcipies 8, 391. ad quaslibet 15, 281. inter geminas 20, 540. per tot diſcurrere 21, 310. tumeant certamine 22, 95. totum per orbem collectæ 47, 32. partibus locatis 5, 103. illis affore 20, 48. Heſperiis 20, 123.
Parthenium nemus 21, 183. *odorem* 35, 148. Partheniis luſtris 35, 241.
Parthia ſupplex 10, 225. exhorret caſus 15, 38. corrupit 18, 416.
Parthica luxuries 18, 342. ad flumina 31, 74. tigris 33, 17. cingula 35, 94.
Parthus ductor 44, 84. Parthi jaculum 35, 200. Partho *refugo* 8, 531. Parthum raptorem 3, 227. coactum 7, 201. Parthi liquere Niphaten 7, 72. triumphati 8, 317. Parthorum ſolium 8, 214. proceres 21, 55. more 45, 21. Parthis ſagittas tendere certior 11, 2. mirantibus 21, 68. Parthos petat 1, 80. reſides 20, 476. didiciſſe 45, 47.
partitur avum communem 10, 31. partitum nobilitant 21, 30.
parturit annis nomina 1, 204. æther ſidera 10, 275. mundos 17, 81. parturiens lumina cæli 37, 124. parturiente rogo 44, 62.
partus magnos cum proferrent 1, 146. ſemiferos 18, 1. ſacri 22, 342. poſt primos 33, 124. geminos tuliſti 36, 308. alios dederit 37, 56. prohibet 23. conſcia mater 98, 15. partum futurum 44, 44. partu Apolline 8, 133. remoto 10, 42. diſſona ſemina 20, 42. arcano viſcera compleri 95, 9.
parva loquor 35, 294. non parva popoſci 10, 34. parvo honeſto contentus 3, 201. non poſſet ali 15, 105. cur geminos (*objicis angues?*) 101, 38. ex parvo plus ſupereſſe 99, 8. minor nec membris, nec honore 35, 38. alto colle 49, 11. minori annis & jure 29, 197.

paſcis cornipedem 28, 183. paſcit Mæotica 1, 36. *commercia* 22, 115. volucrem ſub pectore 37, 21. paſcat furorem 39, 22. pavit ſanguine Manes 28, 116. aves 28, 209. paſcere oves 36, 355. paſcitur intuitu 3, 165. paſcimur arbitrio Mauri 15, 70. paſcuntur apes 29, 9. paſci pœnis vel ſanguine 22, 14. caligine 35, 193. paſtæ gramina matres 29, 191.
paſcua Cappadocum 5, 30. includit tuto gyro 5, 126. vindicat 8, 383. reſpirant 24, 343. vallis 26, 410. Cocyti mandunt 33, 278. ad nota jugales vertunt 35, 319. vaſtata 36, 168. plena 40, 38. fumantia vernant 49, 20. læta Theſſaliæ 73, 6.
paſſus fictus 3, 136. paſſu tacito 28, 509.
paſtor ligat canem 18, 132. *victus* 20, 257. ludat 24, 282. pallidus ſtat 26, 357. attonitus 36, 165. armenta natantia cernit 47, 42. paſtori luas 26, 503. paſtore attonito 3, 386. 18, 3. paſtorum iras 35, 213. paſtoribus Apenninigenis 28, 505.
paſtorali cantu 21, 182. ſub culmine 26, 355. paſtorales catervæ 5, 254. paſtoralia antra 10, 114. murmura 31, 36.
patefecit iram 3, 44. patefacta furori Auſonia 26, 292.
patet planities 5, 349. nocte dieque 18, 363. *patent* convexa ſereno 35, 91. pateant urbes 20, 210. homini furtum 36, 145. colla jugo 51, 6. paterent elementa 21, 360. *patuit* ingeniis campus 17, 262. iter 20, 40. famâ 28, 438. ſtellata domus 36, 8. patuere minæ certæ 20, 2. clauſtra 26, 190. patens eventu fides 26, 553. mons arte 28, 502. patentibus arvis 47, 39.
pater ſummus 1, 207. quantus in ore *vadiat!* 8, 518. nunquam eris 18, 224. principis 19, 50. Eridanus 28, 149. ſenior 29, 57. prolesque ſibi 44, 24. rerum 49, 83. æther 50, 35. patris officium 18, 51. ætherii 22, 26. cauſſa 28, 119. dulce nomen 33, 36. patri civem præponere 18, 442. propior 50, 22. patrem torvum 7, 24. geras 8, 294. te dicere ſi jam liceat 8, 651. dignatur 20, 69. implorant 20, 514. altum gemuit 22, 63. ore ferens 22, 348. dominumque vocari 24, 189. Tibrin 26, 578. nati fugerent 29, 136. probabit Jovem 41. præſtarent 54, 12. patre pio monſtrante 28, 55. cum, longævo 37, 118. patres ſocios admittere 8, 581. *falſi* 18, 470. conſule digni 20, 137. prælia mandarent 21, 329. milite florerent 26, 106. Romanos 26, 390. 28, 551. crinigeri 26, 481. cum plebe 28, 332. patribus iisdem 15, 389. ſolis 17, 269. digna plebes 20, 137. liquidis 36, 16.
pateram inclinat 21, 62. pateras libare deis 1, 247.
paternæ mentis 35, 253.
pateſcunt fores 7, 169. arcana ævi 22, 445.
patiens animi 17, 211. ditionis 26, 581. ſtagni (*ſilva*) 36, 369. laborum 51, 7. mons ferri 87, 8.
patientia inſtruit 22, 105.
patior diſpendia ſortis 33, 100. pateris morbum 76, 5. patitur contagia 44, 10. *mollire* 1, 86. *vincula* diſſolvi 22, 41. patimurne Sorores? 17, 276. nec nos *patimur* committere emtori 15, 265. patiuntur quietem 5, 7. patiar ſedens tot probra 15, 375. *deponere* 17, 184. fugam 26, 525. patiare vinci 31, 136. ſi *pateretur* viros 20, 223. patiere ligones 33, 195. mariti tædas 35, 279. patiemur vivere gentes 3, 46. pati Coros 1, 132. pontem 3, 376. frigora 7, 44. nihil recuſat 8, 414. *vota* non poſſent 18 172. ſoles imbresve 20, 411. ſolem 35, 198. occaſum 37, 12. alterius vires 49, 78. paſſus nulla *contagia* privatæ ſortis 8, 123. jocos 28, 60. *riſu* molleſcere 35, 313. *mund*

veſtir

veſtire figura 95, 5. paſſæ nova jura 26, 9. *paſſurus* prodita regna 36, 63. paſſura moras 20, 292. paſſuri enſes 15, 434.
patriæ *conditor* 39, 120. dolores 29, 155. mandata vocantis 28, 430. ruenti ſuccurre 5, 95. petenti 15, 111. ritus 20, 204. pro flammis 20, 598. conſul 24, 220. captæ vindex 26, 434. in luctum 28, 118. ſtudiis 28, 339. patriam rimoſam 5, 464. vendit 15, 267. erexere 17, 149. labentem 20, 302. genusque pande 31, 52.
S. Patricii purgatorium 3, 123.
patricius ventilat 18, 109. flectebat habenas 19, 2. conſul 20, 561. *bonos* 25, 8. patricii cœtus 28, 599. patricio favori 24, 50. patricios habitus 8, 6. patricias domos 28, 61.
patriam congeriem 44, 92. *patriis* conſiliis 15, 46. in agris 52, 1.
patrare bellum 15, 274. patratis bellis 28, 127.
patruus te ſublimis adoptat 29, 105. patrui æquorei 29, 124. curam 29, 186. patruo principe 29, 39. non cedunt 35, 207.
patulis campis 37, 72.
pavet cuncta 36, 141.
Paullus domitor Pellææ aulæ 24, 33. Pauli triumphus 26, 126. per cineres 77, 1.
pavonum alis 18, 109.
pavor tende nexus rotarum 3, 343. quievit 20, 233. clauſa ſibi cuncta putat 28, 145. pavoris vera 20, 470. pavorem faciant 101, 48. cum fratre pavore 22, 372. artem confeſſis 29, 206. pavoribus ſuccincta 26, 201.
pauper uterque fuit 74, 16. eſuriens 90, 1.
pauperies aſpera victos domat 26, 633. pauperiem iniquam 20, 209. texit 39, 46. diligo 90, 2.
paupertas hæc mihi opulentior 3, 204. quantum ſobria poſſit 8, 412. me ſæva domat 89, 1. paupertate obruta virtus 22, 182.
pax avibus 17, 121. majora decet 17, 239. a fonte Rheni profecta 21, 201. alta 22, 287. ſenectutem intulerat 28, 534. animo tranquilla datur 48, 49. pacis egregiæ cuſtos 10, 333. gremium 15, 51. *ſupplicium* 15, 99. in gremio 20, 97. ſenecta 20, 278. odio furentes 21, 245. conſilium 24, 123. leges 33, 63. ornamenta 72, 5. paci Romanæ 20, 477. innocuos armorum largitur honores 28, 639. Aſſyriæ 21, 51. pacem regunt juſtitia 2, 18. vexare 5, 10. donat 8, 454. latura polo tela 8, 535. Romanam emeret 10, 225. laturi gentibus 15, 216. implorantibus 18, 378. fœdat 21, 29. conciliant 21, 59. rogant 21, 212. ſidera non ſemper habent 26, 62. ſancit 26, 573. ſperaret 28, 416. profundam rerum 36, 56. ſub pace latet gravior Mars 28, 307. pace in tranquilla 5, 103. futura torquetur 5, 138. tranquilla fruatur 5, 159. relata 20, 400. ſiccum ferrum feras 22, 16.
peccat in orbe manus 18, 196. *peccare* fidem 22, 97. peccaſſe videbor 42, 11.
pectinis arte 8, 594. *unci* moderator 20, 382. ingenio 35, 41. artes 36, 156. pro pectine enſes 20, 456. pectine nobiliore 9, 18. *Mitylenæo* 10, 235. *Orpheo* 22, 172. divino duxit 22, 333. *levi* modulatus nervos 34, 15.
pectunt colla 88, 2. pectebat crines 18, 106. *hydros* 20, 111.
pectus album diſcriminat oſtro 1, 90. illidere pinu 18, 279. magnanimum 24, 9. divinum 28, 233. anguſtat jaſpide 28, 526. ferratum 29, 219. inaccenſum Veneri 33, 224. oſtendens 37, 92. ſequitur pars cætera 101, 32. per pectus diſtillant aquæ 1, 222. pectoris commoti ignem 3, 181. tumorem ſolvit 48, 48. ſub pectore æſtuat 26, 475. in pectore concipit 18, 359. rubent ſulci 36, 426. pectore preſſit anhelo 7, 30.

11, 37. anguſto 17, 81. uno 17, 91. erecto 18, 306. *tenero* 18, 423. hoc ſedes poſuit dea 22, 13. uno receptæ deæ 22, 102. animoſo 22, 242. ſopito 27, 2. *clemens* 28, 550. anhelo 29, 173. exuto 31, 7. flagranti 33, 154. de laſſo 35, 341. pepuliſti matrem 36, 104. furiato 36, 262. laniato 36, 405. ſub vivo 37, 21. niveo tenet 69, 3. ſub uno latuit 95, 13. pectora fœda 3, 37. merces non alligat 8, 501. ter *movit* 10, 147. ſpumantia 10, 180. quæ ſufficerent? 10, 317. intacta lucro 17, 214. intrat Phœbus 18, 327. lymphata 20, 46. nulli culpæ pervia 26, 131. donis invicta vel armis *ib.* firmavit inertia 26, 315. dabat bellis 28, 490. tot 28, 626. mirantia tundunt 36, 129. Mavortia nectit 48, 33. ſuſtentet 77, 3. mortalia 98, 14. noxia ſolvis 98, 19.

pecus Neptuni 3, 279. immenſum 20, 427. invitant ad prata 28, 200. infeſtavere 36, 166. pecorum in morem 26, 44.

pecudis ſagittiferæ 45, 48. pecudes locutas 18, 3. non ſævas 24, 316. pronas 51, 20. pecudum ſtrages 15, 359. ritu 20, 499. ad ritus priſcos 28, 152. more 36, 43. nulla 40, 17. timores 98, 16.

pedes contemneret æquor 5, 123. aſſiſtas pediti 8, 350. cucurrit 36, 185. pediti miſtus 26, 579. pedites favere 23, 13. tot ſubitos 26, 474. peditum agmina 15, 195. magiſtros 29, 198.

Pegaſus famulas præberet alas 8, 558.

Pegaſeis habenis 3, 263. Pegaſeas aquas 55, 4.

pegma mobile 17, 324.

pelagus Icarium 20, 265. pelagi minas ſuperare 15, 370. ludibrium 28, 140. flagrantis 49, 27. pelago vagus exſultat 32, 11. terrisque 36, 315.

Pelion taceat 1, 203. reticet 5, 44. Nereis illuſtre toris 7, 116. involvite Oſſæ 8, 108. cum *ſurgeret* in thalamum 9, 1. imponam Oſſæ 21, 12. vellere 26, 74.

Pallæ mœnia credita 17, 28.

Pellæus qui domuit Porum 8, 375. Pellææ aulæ 24, 33. *Pellæo* auro 15, 269. Pellæum juvenem 39, 16. *Pellæis* enſibus 18, 483.

pellicis uſu 18, 62. ſuperbæ 101, 47. pellice veteri reducta 19, 24. extincta 36, 327.

pellem lanigeri ſuis 10, 183. *pelle* ſuſpenſa 20, 258. ſquamoſa 21, 263. pelles fulvas revocat 3, 79. rigidæ 36, 343. ſub pellibus egit hiemes 21, 122. pellibus fulvis hirtæ 51, 18.

pellita juventus 8, 466. curia 26, 481. pellito judice 5, 85.

pellunt limine 18, 40. crimina 22, 100. pepuliſti pectore matrem 36, 104. pepulit ſilvis 36, 285. dolores 39, 49. pepuliſſe notam 22, 281. pellantur piacula 18, 432. *pulſus* cernit 26, 472.

Pelopea peperit 18, 291.

Pelopeïa oppida 5, 188.

Pelops fugit 29, 167. Pelopi erexit 10, 216.

Pelorum tranſigit enſe 37, 79.

Pelorum ad Siculum 28, 287. objectum 33, 150. Pelori Siculi 36, 255. Peloro refugo 26, 222.

peltis aduncis 35, 62.

peltata cohors 11, 33.

Peluſiacas paludes 44, 97.

penates populis undare 1, 46. Agamemnonios 3, 82. mutatos 3, 161. per innumeros 10, 25. petit 10, 228. caſtos ingreſſæ 17, 125. Phrygios 33, 178. noſtros appetiit 36, 187. penatibus propriis auferre 29, 101. mediis 36, 73.

pendet his per dubium fortuna favorem 1, 11. pendunt, quas partes velit ille ſequi 7, 172. poſt terga ſagittæ 35, 32. *pependit* cum Marte fortuna 15, 152. in dubio 18, 314. *inter* ſupplicium 21, 377. *tempeſtas* 26, 112. terra 33, 251. mundus 34, 47. *pendere* in ſpeculis 26, 569. *pendenti* ſolo 26, 348.

margine 49, 44. pendentes rupe Gigantas 28, 45. ramis pharetræ 31, 12.
pendat crimen juſtitia 24, 110.
pendula rupes 5, 507. *bella* 15, 474. veſtigia 17, 323. fila 46, 20.
Penelope trahat arte procos 29, 31. Penelopæ decus 29, 25.
penetrabile tempus 26, 278.
penetrale profundum 22, 444. penetralia diruta 8, 40. in hæc redi 10, 260. rerum ſacrarum 33, 25. mentis nudat 33, 213. ſancta ſororum 101, 3. deſerta ſilvæ 101, 70. penetralibus exit 8, 571. adytis 21, 59. altis 28, 358. profilit 36, 112.
penetras ad manes 98, 22. penetrant ad vivum 20, 16. limen 29, 131. convicia cælum 39, 10. penetravit rumore ſecundo 31, 64. penetraverit agmina 28, 473. penetrabis ad Urbem 26, 547. penetrare ferro leones 21, 65. receſſus 24, 157. fines Noti 36, 323.
Peneus mutaret nectare fontes 9, 7. Peneo ſtagnante 35, 180.
penitus de ſtirpe 5, 206.
penna te vehit 3, 280. longas peregit vias 10, 98. pennæ antevolant Zephyros 44, 21. pennarum notis 15, 478. *pennis* levibus volant 10, 83. ſinuatis 20, 312. totis exſurgens 24, 203. librantur in ulmos 31, 16. confiſa carmina 43, 7. pennas cient apes 5, 462. grandine concretus 33, 71. madidantes nectare concuti 35, 88. cærulus ambit flore color 44, 21.
pennata cohors 10, 204. pennati Amores 22, 356. pueri 31, 10.
penſat *cunabula* 10, 303. cum crimine laudem 28, 115. damnum 33, 126. penſent ſilentia nimiam vocem 5, 490. penſabunt facta coronæ 24, 76.
penſa ducant 18, 498. projecta 36, 161. *penſis* involvere lanam 18, 276. poſitis 20, 373. matutinis 20, 459. contulimus fila 22, 334. ferratis 33, 53.
Penthefilea, ruam bipennem 18, 334. Penthea ferrent 5, 418.
Pentheo ſanguine 20, 523. ritu 22, 213.
penum vaſtare 18, 194.
penuria geſtandi ferri 5, 273.
peplum fluentem allevat 10, 123.
per dubium pender fortuna favorem 1, 11. per faſces numerantur avi 1, 15. per prælia quid ſine te geſſi? 7, 145. *per ſe* quæſita 8, 45.
peragunt convivia 35, 328. peregit rite 18, 169. peragi rem 33, 218.
perbacchata domos incendia 26, 242.
perculit horror 5, 130. utrumque 8, 103. exilio 18, 169. Saporem 20, 482.
percenſere manum 28, 157.
percurrit annum 68, 9. percurritis montes 24, 263. percurrunt ripas 35, 69. percurrere levi motu ſegetem 7, 199. percurrens telas 1, 225 libros 29, 148.
perdit nil decoris 24, 89. perdat avem 44, 63. *perderet* nefas 3, 244. perdidit terra numen 17, 123. perdidimus robur & arma 33, 96. perdere cunctos bello 28, 310. perdita non curant 20, 584.
perdominetur annum 12, 45.
pereſa pars imbre 44, 34.
perenni ordine 98, 25.
perit lex mortis 99, 12. ira 1, 26. per tela cadaver ſparſum 5, 417. pars morbo, pars enſe 8, 467. quicquid in orbe 33, 22. flamma Caci 34, 43. labor 36, 157. *orbita* fletu 36, 442. hoc abſente 48, 20. pereunt ingentia brevibus fatis 5, 49. fixis legibus 22, 436. ſilvæ lacusque 101, 128. dum pereunt, meminere mali 20, 116. pereant ritu quo viri 19, 18. quod nunquam ſtellæ 24, 41. perirent melius mucrone 28, 312. periere tyranni 28, 398. videndo 37, 113. te non pereunte 44, 103. peritura nunquam cohors 37, 53. perituro fœdere 3, 223.

pererrat ſedes vacuas 36, 154. pererrant avia 36, 43. pererrem campos 74, 1. pererrent montes 21, 227. pererratis oris 24, 333.
pertulit non ultra loquentem 26, 519. pertulimus timores 26, 206. pertulerim queſtus 36, 46. perrulerat vires 39, 47.
perfidia lugeat 17, 169. perfidiam damnas 8, 402. damnamus 15, 265. cum laude receptam 18, 400. motu ſtrepuiſſe rebelli 28, 214.
perfidus amor 41, 12.
perforat ſe mons arcu vivo 28, 502. cavernas 49, 14. vias 49, 16.
perfruor Franco 18, 395.
perfudit robora ſucco 36, 402.
Pergama verteret 8, 366.
perge quadrigas 17, 282. *pergite* ſecuræ 15, 206.
Pergum lacum 35, 112.
perhibent Apenninum 28, 286. perhibetur Perſeus 3, 278.
periclum gliſcere 20, 392. omne ſubire 28, 244. pericli turris 3, 264. periclo propiore 26, 3. procul 28, 211. pericla blanda maris 100, 4. periclis ſubſiſtere 20, 368. metior læta 26, 211. exuit 28, 341.
pericula matura 5, 15. ſuprema 20, 596. ſecum junxiſſe 26, 318. noſtra pulſare 28, 465. quæ ſæva reſtant? 39, 26.
peremi canendo 3, 157. peremtus ſumma parte 35, 22. peremtæ provinciæ 20, 588. peremto Pythone 2, 15. *jure* 21, 382. peremtum famulis manibus 39, 17.
perjuria nectit 3, 222. laſciva volant levibus pennis 10, 83. vendirat 26, 567. patris in prolem ruunt 75, 5.
perjurum furorem 28, 207.
perlegit figuras 26, 418. *toros*, cubile 36, 165.
perluſtrat Phlegethon 33, 24.
permanat luror in herbas 36, 238.
Permeſſus fons 29, 8.
permenſus iter 3, 176. iter Phœbi 7, 166.
permiſto funere 1, 112.
permittis juſta petenti 22, 97. permittere Martem 29, 199. non permiſſa morari 17, 328. *permiſſi* voti 8, 618.
permulcent cantu 31, 106.
permutas odiis favorem 39, 3. permutat merces 27, 7. lymphas 99, 5. permutare valebit dies 20, 245.
perpeſſus damna 1, 258.
perpetui faſti 1, 279.
perrumperet agmen 28, 460.
Perſæ Magi 8, 145. Perſarum proceres 28, 70. gentile decus 73, 13. Perſas movit 20, 482.
Perſephone nuſquam 36, 244.
Perſes tulit moderamina 24, 164. Perſea debellatum 21, 372. ſubjecit Macedo 24, 165.
Perſeus Inachius 3, 278. 280.
Perſida humilem 7, 204. Perſides hoſpite defixæ 21, 57.
perſolvere dignas grates 1, 75.
perſonat patriam 20, 303. domus 25, 4. aula procis 33, 133. perſonuit Roma 26, 451.
perſtrepit ædes 3, 213. Bætin 17, 285. ictu 20, 450.
perſtrinxit iter fulmineum 21, 200. perſtringere cuncta nequeam 28, 436. curſu 73, 6.
perſulcata rugis 3, 136.
perſultat licentia 26, 369.
pertentat crimina 5, 477.
pervenere juventæ robur 26, 74.
pervigil labor 26, 361. pervigili plauſu 35, 366. pervigiles tibiæ 14, 30.
pervigilant vates 19, 40.
pervia Auguſto 1, 107. meliori cauſæ 8, 110. nulli culpæ pectora 26, 130. nulli ſaxa 36, 384.
pervolat rura 10, 292. Oceanum 22, 409. ora tot populis 49, 10.
perurit terram 101, 123. montes 101, 129. peruſta ſole arundo 1, 218. peruſtis verbis 3, 303. omnibus 28, 294.
pedem trepidum ſuſtentat 49, 48. pede pacifero contigit arva 34, 10. unco 40, 16. ante pedes objicit 26, 613. canitiem fudere 33, 49. pedes notos lambit 1, 190. ungue creſcere ſenſit 7, 78.

78. ante Jovis 27, 14. volucres cervam non eripuere 34, 42. manant in rorem 36, 252. quocunque (*jubebunt*) 36, 432. pedibus proterit arva 33, 128. ſub tuis 40, 36. cum pedibus quæ tibi ratio? 79, 1.
peſtifer aër 15, 514. peſtiferi Averni 35, 348. peſtiferas taxos 36, 386.
peſtis Stygia 3, 304. in peſtem vertere 36, 257. peſte marmorea ligat 37, 100. peſtes innumeræ 3, 29.
petitor certi vulneris arcus 8, 528.
petit me hic ſudor 20, 395. petas caſta 22, 107. petant exordia menſes 1, 7. peterem more procorum 40, 37. petitu digna 17, 242. petens majora cura 1, 65. petenti juſta 22, 97. peti mortis ambitione 29, 166. petendus jaculis 18, 506. petendum magno 17, 147.
Petri per limina 77, 1. Petrum nudantem 99, 13.
petulans audacia 74, 7.
Peuce corporibus premitur 8, 630. barbara 28, 105.
Phaëthon *devius* 5, 211. intextus 28, 167. exemplo terruit 28, 188. *irrorat* equos (*ſucco*) 36, 403. Phaëthonta traherent 8, 63.
Phaëthonteæ damna ruinæ 1, 258. Phaëthonteis erroribus 44, 107. Phaëthonteas ruinas 7, 124.
phalanx una omnis ſubmiſſa 28, 631. phalanges Pandionias 15, 406.
Phalaris 3, 253. Phalarin ferre 15, 186.
phaleræ turbantur 8, 549. auro renident 70, 3. phaleras equeſtres moliri 73, 15.
Pharaonis equi 77, 8.
pharetra aurata 10, 134. parva 26, 494. pharetræ vipereæ 21, 263. ſuſpirant 31, 12. pharetram ſuſpende 19, 59. geſtare 35, 242. pharetris clauſis 24, 269. plenis 31, 118. pharetras immanes 5, 80. venatrices 8, 161. prætentare feris 8, 534. ultrices 69, 5.
pharetrata plebs 21, 55. pharetratarum comitum 24, 242.
Pharius inſomnis 80, 2. dormiat 80, 4. Phariæ ſegetes 29, 60. telluris 44, 73. *Pharia* ſcelere 18, 482. Pharium cubile 10, 50. *annum* 15, 57. Nilum 28, 86. *Pharios* modos 8, 575. Pharias terras 47, 1.
Pharos jacuit 18, 218. longe nota carinis 39, 57.
Pharſalia rura 10, 291.
Pharſalica prælia 28, 400.
Phaſis aſper (*glacie*) 3, 376. gelidus 20, 575. trans Phaſin aguntur 18, 245. Phaſin Armenii liquere 7, 72.
Philippus tenuit oppida 15, 268. fuſus 26, 396. Philippi proſpera 8, 375. Philippo bellante 17, 31. Philippum debellatum 21, 372. Emathium 26, 388.
Phlegethon Cocytosque 5, 467. fumantia torquens æquora 33, 24. ingens aſſurgit 35, 315. devius 49, 72. Phlegethontis ad undam 36, 390. Phlegethonta ſonorum 3, 119.
Phlegethonteæ ripæ 33, 88.
Phlegra tumultu ſæviret 35, 255. infenſior æther 36, 201. Phlegram retexit 37, 4.
Phlegræa prælia 40, 27. *Phlegrææ* militiæ 27, 20. Phlegræis exuviis 36, 337.
Phœbe videtur non flectere ſegnem rotam 10, 15. colitur 18, 324. juſſerat 24, 295. atra ululata per urbes 26, 233. ſi clipeum, ſi ferret ſpicula 35, 39. Phœben variam 3, 9. quæ linea *damnet* 17, 130. pallentem *ib.* hinc, hinc Pallada 36, 209.
Phœbeus honos 49, 4. Phœbeo arcu 2, 1.
Phœbus multifidus 1, 56. tela ferens 1, 188. limite contentus medio 8, 286. pectine *tentavit* lyram 9, 17. hæc intrat pectora 18, 327. conſtitit 22, 441. *omnia* noverit 24, 42. adeſt 28, 29. non deſerit iter cæli 28, 412. præſtantior arcu 33, 134. *largitur* Amyclas *ib.* & aſtra 34, 48. flectit equos 37, 10. procul vidit 44, 48. quicquid anhelat

81, 1. Phœbi labor quadrifidus 1, 268. radios infecit 3, 219. ad ortus 5, 104. *meatus* novos 7, 9. iter permenſus 7, 166. alio de cardine 18, 397. terrifici 20, 46. de limite 22, 302. germana 24, 334. ab ortu 26, 244. genas & lumina 35, 27. crines 37, 39. Phœbo novo 12, 40. deficiente *ib.* occubuit 26, 75. Phœbum canunt 2, 11. totum ſpirant 33, 6. docuere (*Nymphæ*) 37, 121. Phœbe, te conjunge choro 102, 2.

Phœnix unicus procedit 22, 417. longævus 40, 15.

Phœnices tribuere colorem 8, 601.

Pholoë rubuit 34, 44.

Pholum rigidum 9, 14.

Phorci canities 36, 11.

Phrixeus aries 22, 463.

Phrygiæ arvis 20, 170. pars 20, 238. caſus 20, 289. tellus 20, 296. obliti 20, 351. Phrygiam uri 20, 274.

Phrygii Timavi 7, 120. Phrygia telſure 36, 114. Phrygiæ matres 29, 191. Phrygio *vertice* 8, 194. buſto 20, 530. ab igne 50, 38. Phrygiam in vocem 20, 254. *Phrygiis* cultris 18, 280. in vallibus 35, 267. *Phrygios* leones 15, 119. 24, 170. 36, 424. penates 33, 178. *Phrygias* cædes 9, 20. matres 20, 401. urbes 36, 103.

Phryx ager 20, 154. Phryges gens appellata 20, 244. Phrygas tenuiſſe 18, 205. *Phrygibus* dat principium 20, 252.

Phylaciden ſequens 29, 151.

piacula conferre ſupplicio 5, 517. dira fratris 5, 390. peregrina 18, 431. *hæſere* 20, 9. cantata 28, 330.

picea nube 33, 161. picei regni 36, 90. piceo gurgite 3, 121.

pictura nuncia formæ 10, 25.

picturata ſeges 45, 12. *picturatum* opus metallis 8, 590. picturatæ veſtes 3, 208. volucres 40, 3. picturatis columnis 10, 214. picturatas criſtas 28, 575.

Pictum tremerem 22, 254. Picto fracto 18, 393. moriente 26, 418. Pictorum ſanguine 8, 32. *Pictos* nec nomine falſo 7, 54.

Pierides 3, 24. canant 40, 61. Pieridum columen 101, 1.

Pierius labor 29, 146. Pierio ſerto 29, 2. Pieriis pollent ſtudiis 1, 150. modis 4, 20. *antris* 6, 15. artibus 23, 3. fidibus 28, 123. Pierios currus 21, 23.

pietas tanta ſe oſtendit 7, 85. ſuprema 10, 306. a fratre recedat 15, 240. polluta 15, 404. languet numero 15, 443. aſſurgat 17, 168. læta ſubit 18, 384. obſtreperet 21, 271. ignava 26, 306. *ſic* credit 28, 434. in te proclivior ibat 29, 133. nullane te flectit 35, 253. par Cereri 36, 173. ſi quid intumuit 36, 296. non potuit probari 50, 47. *pietatis* amor 40, 48. pietate paterna 15, 302. nulla movetur 18, 187. trepida 21, 117. moderere parentem 22, 73. remittat errorem 24, 110. certavit 28, 99. miſtum nefas 28, 114. poſthabita 31, 78. timet mortali 101, 46. Serenæ 70, 11.

pigra tartara 3, 122. ſemita Saturni 22, 439. Camarina 35, 59. flumina 46, 17. pigro ſedili 20, 388. pigrum Booten 35, 190. *pigros* axes 44, 61.

pigebit te nunquam judicii 10, 305.

pignus venerabile 7, 15. regale 15, 310. longi amoris 17, 25. tutum mentis 18, 421. ſervatum 28, 97. ſervandum abdidit 33, 177. ademtum 36, 318. ob unum 36, 413. pignoris cuſtodia cari 36, 116. *pignore* pro ſuo 8, 503. nec ullo nitimur 18, 74. tanto 24, 181. nullo 33, 110. pro pignore fulmina mittat 36, 135. in pignora contulit iras 15, 393. parci parentis 28, 555. pignora cara 1, 143. 5, 267. cæſa 3, 230. dilecta 5, 95. noſtra fove 7, 152. dividis 10, 44. tanti principis 10, 307. junge dextra 13, 7. non curæ 15, 442. *metuenda* matri 18, 1. ſuccedent 18, 222. curas 22, 53. mundo ſperata 22, 337. trahi vidit 26, 84. ſtimulant ſenſus

ſenſus 26, 301. læta 26, 620. captiva 28, 243. tenebat 28, 297. peti 29, 165. aliena tueri 36, 192. pignoribus impendit amorem 29, 113.
pilam auratam jaculata 29, 144.
pilenta ductura nurum 10, 286. matrum ſequi 18, 474.
pila tepeſcunt 5, 408. circumſtantia 8, 281. contra *pila* 29, 236. *pilis* Latiis 21, 353.
Pindi brachia 24, 302. objice 26, 184.
pingit manes 33, 264. violas ferrugine 35, 93. pingunt terga notæ 33, 182. pingat te pratis 1, 273. pinxiſſe membra ferro 3, 313. pingitur aula 22, 341. pinguntur crura 44, 20. pingatur Iris 60, 5. picta genas ferro 22, 248.
pingui vulnere 31, 123. pingues lacunas 49, 65.
pinnæ ferratæ 45, 3. *ſolidæ* 45, 15. pinnis inſtruitur 45, 39. *pinnas* immeritas 36, 139.
pinus Iſthmiaca 3, 252. *opacat* 33, 201. amica 34, 22. ſuccidere 36, 359. laſſa procellis 44, 32. pinum moderabitur 1, 246. ingentem poſcit 3, 121. quatiens 33, 40. *pinu* illidere pectus 18, 279.
piavit Aeneas 21, 97.
piramidas exſtruxit 5, 448.
piratica laurea 18, 502. puppis 28, 133.
Pirenæis ſub antris 29, 77.
Pirithoum fugeret 3, 107.
Piſæ *Alpheæ* 15, 483.
Piſæa tela 29, 166.
piſcator jactat onus 46, 23.
piſcis prævius 20, 426. piſce volutam (*Nereida*) 10, 160. ſodali amiſſo 20, 425. piſces attonitos 5, 377. Arctoos 8, 629. piſcibus longinquis 20, 334.
piſcoſas in undas 5, 489.
Piſidæ feroces 2, 41. Piſidas rapi 20, 465.
Pii tranquilli 28, 421.
pius amnis 1, 97. *ſis* 8, 276. pia vindicta 8, 363. *Memphis* 17, 127. virtute 28, 467. pii præconia ſumſit 28, 117. exſultant cum voce 35, 365. ſenſus 39, 4. vatis 40, 24. exempli 50, 34. pio nihil indomitum 8, 100. *curru* ſplendebat 8, 205. ſub rege 24, 115. nexu 24, 153. *rore* 28, 327. pium lugent 15, 234. *ſprevere* 20, 228. videre 21, 208. alumnum 44, 49. piam laurum 24, 217. *piæ* apes 29, 9. piis unguibus 22, 416. principibus 29, 55. requiem latura 35, 303. *pios* currus 7, 130. *fratres* 18, 282. pias ad aras 19, 27.
placabilis Orphei Juno 40, 33.
placet ipſe ſibi 18, 258. placet 74, 20. placeam qua ratione? 18, 77. placerent imperium legesque 28, 150. placuere faces 36, 376. placituro oculis Roma 28, 529.
placidus eunuchis 18, 190. placidæ urbes 3, 26. placidam dii Cererem 36, 68. *placidis* venenis 33, 181.
placitum hoc patri 36, 419. placito ab ore 35, 52.
placavit Oreſtes furias 39, 14. placabimus aras 18, 20. placare livoris rabiem 36, 291.
plaga Pannoniæ 5, 45. ardens 18, 179. interior 21, 250. defenſus iniqua 44, 8. plagæ Achivæ Biſtoniæque 28, 441. plagam obſeſſam fervore 33, 258. *plagis* autumni 3, 364. ab Eois Occiduisque 16, 14. nivoſis 26, 135. Elyſiis 26, 590. gelidis 28, 173. plagas ſupernas 28, 96. informes 33, 101. *quinque* addit 33, 257. vitales 33, 260. torpentes traxit 33, 262.
plagarum anfractus contrahit 5, 378. plagas auratas 24, 293.
plagis decorat cicatrix 26, 482.
planctus Aſiæ 5, 36. ad triſtes 20, 301. tympana reddunt 36, 131. fudi 36, 228. planctu lacertos verberat 35, 248. planctibus ſegnibus 26, 273.
plangit fletu concita 5, 472. planxit divortia 18, 65. planxere rogum 35, 356.
planities vicina patet 5, 349. aprica 20, 270. parvo curvata tumore 35, 102. edita clivis *ib.* planitiem in unam 5, 126.

plantæ in humanæ ſpeciem 15, 507. hærens 17, 322. niveæ 10, 152. plantis levibus 17, 125. ferratis 36, 389. *plantas* immergere truncis 7, 76.
plantarum ſexus 10, 65.
platani platanis aſſibilant 10, 68. virentis umbra 11, 18. platano ſub alta 31, 34.
Platonis præcepta 17, 149.
plaudebant numina dictis 27, 15.
Plauſtro rara intermicat Arctos 1, 26. Plauſtris non regor 15, 501.
plauſtri Getici 26, 247. in plauſtra reppulit 21, 94. plauſtra in ſpeciem muri locata 5, 129. cruore natant 8, 466. morantur vias 24. 329. naufraga 26, 345. metallo onerata 26, 605. *plauſtris* Geticis 8, 53.
plauſus fit 20, 402. dabunt 22, 403. venales captant 28, 606. fauſti 31, 21. moveo 74, 17. plauſum emturas opes 20, 85. in conſulis 24, 274. plauſu vulgi 17, 3. populi 24, 1. confeſſæ dominam 29, 81. *pervigili* 35, 366. plauſibus impulſi 1, 176. nomen celebrant 22, 175.
plebeja vota 24, 50.
plebes patribus digna 20, 137. Mavortia 24, 191.
plebs pharetrata 21, 55. plebis furiis 26, 50. adoratæ 28, 616. plebem feriunt 10, 77. ſociam 10, 199. dominam 15, 53 caſtris ſociante Quirino 28, 9. plebe ſparſa 10, 135. permiſta 20, 64. de humili 20, 342. ex aligera 31, 140. de lecta 35, 317. de Dryadum 36, 271.
plectro pulſanda chelys 17, 313. celebrata recenti arma 28, 125. plectra vacent 24, 267. mea moves 34, 50.
Pleiade *madida* cadente 8, 438. *ſub* occidua 26, 209.
plenus ſævitiæ 3, 100. plenum quid poſſit naſci? 18, 496. plena oppida 3, 195. cognomina ducum 31, 82. paſcua 40, 38. plenis annis 33, 130. plenas tripas 49, 51.
Plias, vid. *Pleias*.
plorabile quiddam ſonat 18, 261.
pluma labente 18, 117. elevat 18, 295. veſtire 44, 68. plumis mutatum ſenem 28, 171. plumas rutilas reſperſi murice 31, 141.
plumbi vias in patulas 49, 56.
plurimus ſacerdos 8, 572. plurima cuſpis 5, 253.
plus i. e. *tanto magis* 22, 313. plus vitæ habet 52, 22.
Pluton molitur viam 33, 276.
pluviam Tonantis 24, 232. pluviis cedas 8, 340. ſolabitur æſtus 17, 196. celſior exſurgit 17, 209. dies turbaverat Auſter 28, 540.
pluviali frigore 47, 3.
pocula *communia* 9, 5. *incerta* 15, 178. Lyæi 26, 350. blanda largitur 27, 10. armarit Circe 29, 21. ad plena 35, 346. triſti gramine mixta 49, 98. viva 60, 4. in pocula vulnerat cornipedes 3, 311. fremerent ripæ 36, 26. inter pocula 22, 163.
podager nihil ſtare putat 79, 4.
podice cano 76, 5.
pœna patet 8, 266. *fruitur* 17, 224. meretur emi 19, 32. una manet 20, 479. modum exceſſit 39, 11. pœnæ formidine 5, 140. mutate genus 15, 123. *ſuſcipiunt* 18, 46. parcere neſcit 18, 185. dedere natos 18, 441. metus 20, 211. ſe furripuit 21, 346. genus 26, 92. tot criminis 36, 92. pœnam luit 5, 140. *libaverit* 5, 406. ſervatis ſceleri 20, 35. differre 26, 394. Jugurthinam ſubiturus 28, 381. luit filius 75, 6. pœnis penſatis 8, 473. traduntur 15, 276. hominum perſonat 18, 179. paſci 22, 14. cunctis Erebi 28, 185. noſtris inflectere 28, 276. dilatis 35, 334. gravibus certantia viſcera 37, 26. pœnas dabit 3, 369. meritas ſolvit 18, 410. illatas ſolvit 19, 9. ſumite 26, 561. exegit 28, 113. luitura 28, 141. accipe quas merui 36, 425.
pœnitet ſcelerum 20, 507. delicti 22, 310. Italæ oræ 28, 182. pœnituit omnes prætii 18, 37.
Pœnus arator 24, 102. incumberet Auſtro 24, 71. emiſſus ab Alpe 15, 83. aër 21, 258. Pœni laudes

laudes cumulant 22, 190. Pœno præclare Lutati 18, 455. vaſtante 26, 148. Pœnum domuere ferocem 1, 148. proſterneret 24, 143. fulmineum 26, 138. Pœnorum leonum 36, 166. Pœnis tremendi Scipiadæ 22, 383. Pœnos petenti 15, 509. temperat 17, 201. ſub juga redegit 24, 8.
polire tigna 24, 323.
Pollentia celebranda 26, 635. contulit 28, 203. me cruciaſti 28, 281.
Pollentini campi 28, 128.
pollet facundia 28, 492. pollent ſtudiis Pieriis 1, 150. oppida 35, 358. pollebat robore 26, 534. pollentem ſolio 18, 213.
pollice alterno 41, 2. luxuriante 101, 17. tenero 61, 2. docto parat 1, 177. laſcivo 9, 9. roſeo 10, 19. *ſollicito* 17, 127. laſſo 20, 374. *monſtrat* 28, 574. nitido 31, 27. ducunt fatorum ſeriem 33, 52. feſtino 34, 16. divino carpi 35, 86.
polluit arcus 3, 80. ne quid non polluat 18, 285.
Pollux odiſſet Caſtora 3, 108. pro Polluce rubens 1, 244.
polus dum rotet aſtra 5, 527. non concitat axes 44, 61. poli ſecura Aegyptos 47, 6. inter prima ſacra 49, 84. adſpectu 52, 10. jura 68, 5. artificem 95, 11. *poli* judicium 6, 2. *ſpes* votumque 7, 10. machina concentusque 8, 68. poſſeſſi arce 8, 198. *alterius* 15, 2. ſtellantis in arce 27, 13. ſecreta 13, 26. leges 36, 273. qua parte 36, 428. *polo* circumfuſa 1, 128. pacem latura tela 8, 535. obluctata ſidera 17, 104. æquæva urbs 26, 54. contenta pugna 28, 347. impoſito premerere 34, 46. meliore 35, 195. mentem traxiſſe 36, 41. polum moveant 17, 128. ſuſtentante Hercule 21, 144. *egit* flamma 33, 251. nox rapit 36, 235. miſcete 37, 31.
Polyphemus fugit 36, 356.
pomœria intra noſtra 28, 393.
pomo aurato 29, 176. pomis Heſperidum 29, 177. fulvis 35, 295. autumnum notat 52, 12.
pompa tam clara reſultet 31, 51. digna 5, 435. bellatrix 7, 2. ſonat ante fores 10, 286. meliore 24, 29. divite 28, 598. pompæ ſimulacra 28, 374. miracula 8, 565. amphitheatrali 17, 293. pompam nemorum 24, 317. priorem 28, 423.
Pompejana proſcenia 22, 403. Pompejani triumphi 18, 221.
Pompejo patefecit portas 24, 36.
pondus in brachia cogens 101, 58. venerabile famæ 24, 80. *Hydaſpes* tribuit 8, 601. dulce loquendi 17, 19. auri relictum 22, 59. ponderis proprii ſpectator 21, 147. cum pondere vergit 18, 208. *pondere* nec ullo premitur ſignifer 15, 419. lanæ leviorem 20, 398. ſub vili 24, 235. gravata 36, 352. gravato 101, 112. venerando 50, 1. pondera jamjam ruitura 8, 61. meliora paſſus 8, 559. terræ lapſuræ fulcire 17, 76. librat 33, 176. *flammantia* 37, 23. fulva 40, 8. ponderibus reductis 17, 324. pronis 44, 33.
ponunt animi vulnera 5, 115. ponas tot millia 18, 204. poſuere comam 36, 380. poſiture ſenium 44, 50. *poſito* nomine 8, 155. genu 28, 71. certamine 29, 204. venatu 35, 244.
pons *Mulvius* 28, 543. pontem pati 3, 376. tenebat 28, 457. ponte ſoluto 8, 405. hoc meruit 18, 445. prolabente 28, 485. pontes junctos ſubtermeat 49, 61. pontibus laſſis 17, 238.
pontifices pandite 18, 11.
pontus cetera circuit 5, 349. contentus litore 8, 287. & æſtus 33, 141. fuderit undas 44, 105. ponti omnis æquor 5, 38. per devia 15, 490. *Amazonii* 20, 264. Cimmerii 21, 129. ponto brevi 26, 220. aurato 35, 35. pontum famulum 10, 177. *intrantem* 15, 225.
Pontus eat tot nummis 18, 203. Ponti arma 21, 370.
poplite tenus 55, 34.

populator opum 3, 35. æquoreus 5, 378. Achivæ plagæ 28, 440.
populatrices catervæ 36, 167.
populatibus ſqualent agri 18, 244. Geticis 20, 274.
populea ſub umbra 101, 20. populeo ictu 10, 67.
populatur antra ventus 33, 174. populatus cæde Gelonos 1, 119. populandus erat 3, 189.
populus ſuſpirat 10, 67. *premitur* palmite 14, 20. ardua deſcendit Aemo 34, 21.
populus obſervantior æqui 8, 298. miles 15, 96. quem ductor ames 22, 392. populi tot quondam 20, 243. vitam 24, 77. diverſæ vocis 26, 617. in *populo* licet ſtes 10, 318. populo armato 15, 46. quantum numinis addit 28, 611. ſilenti 35, 237. populum moviſſe ſilentem 3, 125. excitat in uſum dominandi 24, 108. populis peremtis 5, 426. ſeveris 18, 431. gravibus 26, 397. in populos exeat annus 28, 649. populos inſontes 5, 18. feroces 8, 439. tradi 20, 32. reſtituunt 20, 589. ſub morte jacentes 26, 448. per tot cucurri 26, 531. omnes Italiæ 28, 288. torpore ſopitos 36, 22.
porcum aſſimulat 45, 6.
Porphyrion te ſtringat laurus 37, 35. dilapſus in æquor 37, 115.
porrigis vitam 49, 1. porrigit Alpes 8, 442. ſe orbi 17, 202. ſe Aetna 33, 151. porrexit ebur 22, 363. porrexere manus 3, 117. porrexerit undis littora 3, 10. porrigitur cornus in haſtam 1, 123. turris per amnes 5, 470. *porrectus* in hoſtem clipeus 3, 265. ad Pelorum 28, 287. porrectam venam 59, 1.
Porſenna reducat Tarquinios 15, 123. fluvio tantum remotus 18, 444. Porſennam reſpexit 28, 488.
portæ ferratæ 26, 215. portas auſtrales referat 7, 171. *Autumni* 17, 119. Latias 24, 34. per omnes 26, 461. ſtabiles 35, 143. portis ſub ipſis 5, 66. centum ſuperbam 18, 335. laxatis 22, 193.
portendunt nova 18, 14. portendant omina 36, 132.
portenta monſtris aggerat 18, 236. latent 22, 307. portentis creditur 20, 88.
portitor laſſatur 5, 503. ſenex 35, 360. lecti 99, 18.
portat Titana lacerto 35, 49. *portatur*, juvenem cervicibus 8, 584.
portus munire 5, 60. repetit 8, 465. efficitur mare 15, 523. Aegæos 20, 246. *honorum* 22, 314. flumineos 28, 495. *portu* Etruſco 15, 417. ſuſcepit 21, 359. tranquillo 86, 4. portum privatum 17, 62. dedit 20, 129. commendat placidum 26, 210. ducentia cornua 85, 2.
Porus proſtratus 21, 268. Pori *nigri* 17, 32. Poro captivo 39, 19. Porum Eoum 8, 375. vectaret 21, 267.
poſco improba 1, 158. veniam 39, 12. poſcit Phlegerhonta pinum 3, 120. Libyam 24, 82. Hymenæum Amores 31, 30. incendia 44, 47. poſcimus nil ultra 15, 314. quem poſcunt locum 1, 104. poſcat mœnia Cadmi 36, 387. poſceret veniam 5, 133. quæcunque popoſci 22, 231. poſce Jovem 33, 67. poſcere ſolum horruit 5, 298. vi 31, 77. poſcentibus reſtiteras 22, 219.
poſſidet æthera 1, 83. orbem 5, 451. oras 44, 9. poſſedimus quicquid ſcelerum 3, 111. poſſederat arva taurus 101, 121. poſſeſſa ſemel 5, 158. *bis mann* pars altera rerum 8, 71.
poſſit quid uterque 1, 201. poſſe ſe ut putent 18, 183.
poſt numina 26, 4. *viſcera* 101, 11. membra 101, 88.
poſteritas mirabitur 5, 285. mutua tradat 17, 338. admitte fidem 20, 70. ſecura ſequatur 22, 321. ullane credet? 26, 423.
poſthabita pietate 31, 78. poſthabitis ſuis periclis 28, 466.
poſtes nitidos 10, 208. recluſos laxavit 22, 444. objecit aënos 33, 74. ferrati 33, 237. *reſupinati*

nati 36, 147. poſtibus ſalignis 8, 417.
potens volucrum 6, 13. umbrarum 33, 56. tubarum armorumque 35, 142. rerum 95, 1. potentis nimium Italiæ 28, 318. potentes legum 8, 5. nemorum 24, 255. potentum liminibus 21, 42. iras 26, 398. potentibus radiis 47, 35.
potentia noſtra ceſſit 3, 358. Romana 5, 4. gaudet flecti 18, 368. cognata irruat in cives 39, 55. curæ mortalis 68, 3.
poteſtas Romana 1, 193. herbarum 3, 150. linquenda 5, 21. ſermonum permiſſa 5, 74. *cognata* 7, 14. emitur ſola virtute 7, 188. ventura 8, 192. polluta 8, 362. non indignata plebem 10, 199. urbis 15, 44. complexa evenit 17, 12. peragit tranquilla 17, 239. violenta *ib.* datur 18, 440. omnis confluit 20, 65. prima 20, 345. invidioſa 20, 554. tanta civem lenis agat 22, 167. fracta translataque 24, 125. exſulat *ib.* *nullo* magis ſe colle æſtimat 28, 40. Laribus ſejuncta exſulat 28, 407. delata 31, 81. contemta *ib.* tendit per inane 35, 281. quæ tibi non permiſſa? 48, 51. quæ tanta? 87, 6. poteſtatis celſa ſpecies 10, 320. poteſtates juſtitiæ 26, 39. poteſtatum ſpatiis 17, 49.
Pothino lædor 18, 481.
potior malo ſilva 36, 368.
potitur conjugibus 20, 218. potitam conſule 22, 377.
potamus Orontem 24, 158. potare in galea 7, 49.
potor Savi 22, 192.
poturus Hydaſpen 5, 243. Halyn 20, 251
præbeat ſtrages 3, 362. præbebat veſtes 1, 183. præberet obſequium 28, 553. præbuit te urbibus aula 17, 33. hos animos 36, 276. præbetur origo 44, 102.
præcedit currum 22, 373. amicas 24, 248. præcedes numero 5, 517.
præceps manus 1, 48. audacia 3, 34. nova moliri 8, 78. ſanguine æſtuat 48, 45. præcipitem ſui iram 8, 243. præcipites procellæ 15, 219.
præcepta ſecutæ 1, 263. dominæ paſſuras 8, 237. dabat 8, 419. tradit 10, 237. amplector 15, 322. Martia 22, 349. ferebat 26, 580. vocantis reſpuit 28, 108. accelerat 33, 227. longinqua valent 51, 9. præceptis obſtricta tuis 36, 204.
præciſo cornu 26, 595.
præcingere caſtris Ararin 26, 298. præcincte tropæis Tibri 35, 177.
præcipitat formido Booten 35, 190.
præcipuus amictus 1, 192.
præclarior tantum 28, 479.
præconia in tua 22, 185. falſa pii fumſit 28, 117.
præcordia ſpes tendit longo voto 1, 66. effera 3, 243. conſcia 26, 372. ſpirant Phœbum 33, 6. temperat 48, 48.
præda cibus 3, 327. *citatum* 11, 11. ceſſante 15, 167. facilis volentum 20, 565. deæ 24, 343. victoribus fuit 26, 87. feralis moratur 26, 614. colubris pateant 36, 145. *cui* feror? 36, 181. prædæ faciles 15, 378. faſtidia 18, 251. notæ dulcedine 20, 318. ademtæ luctus 28, 245. venturæ gaudia 33, 286. facultas 39, 28. in Latii prædam 26, 30. prædam parat 28, 137. affirmo 36, 304. captivam 36, 336. rebellem 46, 23. prædas humiles 22, 22.
prædives arbor 35, 290.
prædia culta 3, 188.
prædo avidus 3, 305. reliquit 15, 69. prædonis acerbi 8, 360. unius ager pars tertia mundi 15, 162. torvi 35, 272. prædonem lembo profugum 21, 358.
prædari nova 26, 502.
præduris viribus 37, 66.
præfecti gemmis dabantur 18, 417.
præfert mari 36, 332. prætulimus cælo (*tellurem*) 33, 195. prætulerim his Decios 1, 148.

præficit rebus regendis 24, 115. præfeciſſe parvum orbi 28, 586.
prægelidis undis 101, 68.
prælabitur orbita 35, 162. prælapſa Zephyros 36, 3.
prælarga dona 28, 72.
prælatus gentis Alanæ 26, 583.
prælii nocturni 14, 29. in prælia creſcit 45, 11. ad prælia mittant 20, 389. per prælia quid geſſi? 7, 145. prælia agentes 1, 79. accendit 3, 300. langueſcent 5, 97. erepta 5, 223. vomerent 8, 52. differ 8, 385. quæ ſudas? 10, 111. geſta 10, 309. ſolvant 15, 276. moveat 15, 277. narrat 18, 262. ſolus impleat 20, 81. rapuerunt urbes 20, 568. perficis 21, 218. mandarent ducibus 21, 329. mandet 24, 90. ſumſit 24, 184. mandant 26, 395. vincite 26, 570. committens 28, 221. Gallica 28, 400. Pharſalica *ib.* manifeſta 28, 480. moturus Superis 33, 33. Phlegræa referens 40, 27.
præluſi pignora 22, 337. præludere fatis 28, 68.
præmia majora patebunt 17, 161. accipit 18, 370. ſolvunt 20, 219. invitant 22, 125. tarda 22, 222. juvant 24, 27. poſcant 24, 117. veniam negant 25, 12. referens 27, 20. digna manent 33, 195.
præmittitur quicquid urbi 28, 522.
prænuntia Iris 37, 42. munera 99, 3.
præparat arma 7, 192. ſol annum 22, 423.
præpete curſu 3, 262.
præponit hunc mihi ſenium 30, 6. præponere civem patri 18, 442. utilibus rectum 22, 103.
præradiant pilenta 10, 287.
præreptus ab aſtris 15, 253.
prærupta æquora 15, 142. prærupto imbre 22, 462.
præſagia ſentit 5, 335. canunt nactes 15, 355. diſcitis 20, 4. ſpirant 28, 34. *luſerat* error 29, 102.
præſagus nitor 8, 182. præſagum cecinere fores 35, 7. præſaga arbore 26, 19. mali 33, 190.
præſcius ævi futuri ardor 3, 146. præſcia fati flumina 4, 7. mens 22, 316. fatorum Tanaquil 29, 16. *ora* 33, 266. venturi laurus 35, 109. quo verbo 99, 1.
præſcribunt alimenta 15, 103. *præſcripſit* terminus 17, 42. præſcripti fines 3, 5.
præſentia ſuadent fructum 20, 51. ducunt ad ſeſe mentem 21, 15.
præſentia minuit famam 15, 385.
præſepia dira 34, 11. inter *præſepia* ducti ſomni 18, 67. præſepibus ſacris 29, 192.
præſidet Illyrico 20, 216.
præſidium quis terris tale removit? 15, 233. legum 20, 68. inutile ferri 24, 222. Olympi 28, 351. præſidio conſiſa ſororum 36, 230. miro 45, 10. præſidiis concordibus 22, 210. nudato limite 26, 427. remotis 28, 458.
præſtat ſe placidam 26, 426. victoria mundum 37, 15. præſtet quod procerum honori 28, 556. præſtarent patrem 54, 12. præſtabit nos famulos Alanis 5, 271.
præſtringit oculos 7, 134.
præſtruit tacitas vindictæ iras 5, 281. *præſtrue* agmina Marti 8, 321. *præſtructum* hoſtem 26, 286.
præſudat ſolibus aër 35, 120.
præſumtum diadema 8, 167.
prætendis lauros 29, 44. prætendit nomen 22, 474. prætenderat umbram 21, 273. prætendere fraudi lætam ſpeciem 22, 35. prætendens nomen regale furori 22, 80. flumina regno 26, 332. prætenditur umbra 1, 93. prætentus aquis locus 3, 124. prætenta mari cacumina 85, 2. *legio* Britannis 26, 416. prætentis rupibus 33, 147. *prætentas* criſtas 35, 226.
prætentas pulcra vocabula 20, 207. prætentat pallia 15, 438. *brachia* 36, 362. prætentet ante profundum ſonipes 8, 347. prætentare feris tela 8, 534.
prætereunt ſubjecta feræ 39, 27. prætereare ſi tacitus 49, 8.

prætermeat ripas 17, 234.
prætervolat puppe lacum 26, 321.
prætexite fontem violis 1, 249. prætexere fraudem 3, 99. limina ramis 35, 320.
prætoria polluat 18, 286.
prætumidus furor 3, 225. prætumidi Orientis 24, 81.
prævectus equo 35, 122.
prævelet domibus amnem 22, 189. prævelans fronde ſecures 28, 647. prævelatura pudorem flammea 35, 325.
prævenit magiſtram 3, 110. laurea rumorem belli 15, 13. nos fœdere 36, 305.
prævius piſcis 20, 426.
prati viva voluptas 3, 209. prato Veneris 31, 119. 40, 9. prata Eridani 8, 17. defendit 10, 57. ad pacata 28, 200. legentes apes 29, 9. per mea regnas 35, 74. mollia 35, 288. rubigine ſqualent 36, 239. pratorum honos 35, 128. pratis croceis te pingat 1, 273. mollibus 8, 381.
preces varias accipit 8, 453. caſtas implere 10, 22. iniquas accepiſſe 17, 242. communes urbis differri 28, 358. erubuit 33, 68. fudi 36, 229. ad humiles demiſſa 36, 295. miſcet 44, 46. precibus tentanda fuiſſent 1, 165. maternis 15, 120. nullis miteſcere 20, 322. implacabilis obſtes 22, 19. annueris 22, 225. unum adde 22, 386. tantis permovimus aures 28, 368. pacanda 31, 134. non frangeris 39, 50.
precatur Arcadium 5, 144. famulos 24, 82. precantur hunc 20, 508. precantem vidiſſe 26, 92. precantes pro cunctis 22, 269.
prelis ſolutæ telæ 31, 101.
premit iniquos 26, 513. juvencos 44, 61. premat nos obſidio 5, 160. premeret victor 29, 174. premerent flammæ 24, 146. preſſit pectore 7, 30. preſſere luxum 17, 158. buxos 20, 286. premens bella Janus 28, 638. raptorem 3, 227. cornipedes 35, 225. premor odiis 5, 13. terga 28, 280. *premitur* palmite populus 14, 20. nec ullo pondere *ſignifer* 15, 419. premerere polo 34, 46. preſſo lacrimarum fonte 33, 86. preſſis habenis 20, 107. *cervicibus* 21, 214. preſſos angues 34, 31.
preſſat gremio 36, 163.
pretioſa ripa Hermi 1, 52. tempeſtas Tagi 3, 102. metallis Hiſpania 29, 54. fronde 44, 43. glacies 58, 2. *pretioſior* ætas 35, 285.
pretium non vile laboris 10, 142. aucturus 18, 49. ira dabit 19, 32. alterius ſarcire 20, 588. non quærat 28, 610. labori fuit 29, 172. in pretium palluit Hermus 24, 229. pretio parato 5, 499. lenibat avaras 18, 84. *ventrem* invitant 20, 329. inflammata manus 21, 293. credite 92, 4. pretiis diſtinguit gentes 18, 202. bonorum 22, 115.
Priamo reddidit arces 39, 15.
primævus Jupiter 8, 197. vix eras 21, 51. *ultor* 23, 8.
primordia veſtra vix pauci meruere ſenes 1, 67. humanæ formæ 5, 493. vaga 17, 82. mundi 17, 253. generis 20, 491. *noctis* 33, 111.
prima fede relicta 1, 20. quæ, quæ poſteriora querar funera? 28, 281. *primo* in genitore 15, 241. *occaſu* 36, 324. ad prima (*primum*) 3, 165. primis (*ultimis*) Iberis 3, 293. primos ſuorum 26, 479.
princeps rerum diſponitur aër 17, 70. hoc egit 24, 188. venerande 28, 53. 70, 1. *militiæ* 31, 84. altiſſime 72, 11. principis amor 5, 14. *genitor* 20, 69. ſub ora 26, 250. obſeſſi 26, 561. viſendi 28, 331. venturi 28, 367. & ſolis radiis 28, 539. *principe* mutatus Cæſar 8, 169. invito 5, 170. immenſo *rerum* 8, 23. hoc natus 10, 36. major 15, 194. ſub tanto 17, 159. cum ſocio 17, 258. te 18, 391. quam largo veniat 20, 189. tanto remoto 21, 150. ſub egregio 24, 113. patruo 29, 39. ſollicito 29, 160.

29, 160. principibus proſpice 18, 485. ſub tot 22, 203. inſtantibus 26, 425. piis 29, 55.
principium dat 20, 252. rurſus accipe 44, 53. non tibi fuit naſci 98, 24. principiis in ipſis lucis 101, 14.
prior quae vindicta? 26, 93. natu 29, 118. ordinis emicat 30, 4. priorem faſtidire 22, 41. ſcripſiſſe 42, 5.
priſca revolvam 18, 474. loquentem 22, 168. ſenes temnunt 28, 548. *reverentia* 29, 140. priſcas (*ſenes*) nymphas 36, 172.
priſtis commiſſa viro 10, 147.
privata frons 17, 245. *nil* movebunt 18, 484. *minus* felix 21, 30. limina 28, 61. 29, 37. privati fugiſſe modum 5, 316. *animi* 28, 654. privatæ cauſæ 21, 299. privato jure tenetur 15, 157. privatum regnum 3, 195. *portum* petit 17, 62. privatos lares 10, 257.
pro dolor 3, 55. *ſexus* 20, 55.
pro finibus obvia iret 18, 509.
proavis auditas curules 28, 645.
Proba natos exornat 1, 192.
Probini veteris facta 1, 29. flamma 1, 244. Probine, vale 42, 18.
probitas inops 22, 130. probitatis nomen 20, 207.
probat natorum vires ingeniumque 6, 8. ſe 10, 109. æthereum decus 28, 169. magnum, majorem 31, 82. ſe eſſe deum 99, 6. probet cantus 10, 63. puros 24, 111. mores 29, 29. fabula divos 101, 61. probaſti reſponſa 21, 296. probavit tibi Bellona dextras victrices 5, 263. ſeſe Aeolus 39, 35. probabis vatem 22, 337. probabit patrem Jovem 101, 41. probari pietas non potuit 50, 47.
probra tot patiar 15, 375. nocitura 18, 430. tuliſſet 20, 192. ingerat 28, 242. probris laceſſitus 22, 83.
Probus a noſtro poſſit diſcedere ſenſu 1, 173. Probi acta 1, 57. victores 1, 62. pignora 1, 143. meminiſſe 1, 167. Probo perſolvere grates 1, 75. conjuge digna 1, 199.
procax (*inſula*) 15, 512. Galatea 29, 126.
procedit honos in cognatos 1, 13. Jacchus 33, 16. procedat in ævum 17, 334. hiems 1, 269. *conſul* 18, 27. proceſſit hinc avus 8, 24. proceſſerat Heſperus 35, 361. procede melior 44, 54. procedere audent leges 26, 38.
procella lucos agitante 33, 203. procellæ Aquiloniæ 12, 41. præcipites 15, 219. impendentis 15, 486. tumidæ 20, 6. fremerent 21, 281. ſubducta pars 26, 309. finem ſtudiis fecere 29, 207. fractæ redeunt in clauſtra 33, 75. procellis geminis 3, 276. talibus urgetur 5, 100. gelidis 7, 93. variis exploravit 8, 420. vitam objectare 36, 364. laſſa pinus 44, 31. procellas fævas arcere 1, 239. invidiæ 18, 265.
proceres æquorei 36, 10. armorum 8, 5. oratum miſi 10, 33. confundat turbæ 10, 200. duo Divorum 15, 215. cum principe nectit 17, 258. novi 18, 471. Byzantinos 20, 136. collecti 20, 354. ſeveri 21, 55. mille citatos 22, 410. miſſi 28, 356. agnoſcunt 28, 594. procerum quicquid in orbe fuit 8, 579. ſqualore 18, 177. juſſis 21, 332. voce 24, 1. voces 24, 202. honori 28, 556.
procera cohors Rhodani 21, 159.
proclamat inſanum 18, 318.
proclivia laſſant curſus 21, 23. proclivior te cum urges 7, 179.
procreator generis Oceanus 12, 33.
procubat Gradivus 1, 119.
procul iratam ægida 36, 60. appetit hoſtem 45, 45. a Muſis 76, 4.
proculcat opes 26, 607. colla 28, 648. proculcet acervos pedibus 8, 472.
procumbis in Aemo 3, 334. procumbunt pariter 19, 16. procubuit tempeſtas campis 26, 642. procubuere ſolo 8, 448. procumbere mundum 5, 212. muri

ri videbantur 26, 214. procubuiſſe in ſatis 26, 32. procumbens in Tibri inſula 1, 226.
proco adveniente 28, 525. procum geſſi 10, 32. procorum ſtudiis 36, 412. more 40, 37. procis perſonat aula 33, 133. procos arte trahat 29, 31. certare juberent 29, 163.
prodit miles in hoſtem 35, 163.
prodigiale caput 5, 434. rubens cometes 33, 232.
prodigioſus honos 19, 12. prodigioſa tergora 36, 339.
prodigium immanius 3, 89. mobilius, violentius 3, 90. quodcunque gerit 18, 232. immane relatu 26, 253. prodigio litandum 18, 22. nullo tenetur 35, 10. *prodigia* captiva 17, 296. Auſtri 24, 346. prodigiis ſignat 22, 291. notatæ minæ 26, 62.
prodigus auri 8, 500. 22, 151. nocendi fertur 17, 227. auri alieni 20, 87. urnæ Aquarius 22, 461. prodiga lucri ira 26, 608.
proditio mercede placebit 15, 261. ducum 20, 581. ni te texiſſet 26, 517.
proditor impius imperii 3, 319. unus iners 5, 53. apportet ſalutem 15, 263. nunquam gratus erit 15, 264. occultus 21, 113. latex 58, 4.
prodit canitiem 15, 24. ſecreta 35, 117. produnt flammea lacrimas 12, 4. hoſtes 22, 210. prodat ſe Eurus ab occaſu 26, 58. prodidit fera 26, 259. axem 29, 168. crimen 54, 10. *prodiderit* tædas 8, 644. fama latebras 36, 119. prodere relatu 3, 249. arcana 5, 489. cantu 33, 3. raptorem 36, 55. prodita jura 15, 402. regna 36, 63.
producit tractus in aurum 1, 181. ſe in acumen 45, 16. produxit exitium 18, 155. produxerit undas 47, 27. *producam* ad aulam principis 3, 113. producere vigiles noctes 7, 48. cœnas in lucem 20, 84. vellera 20, 385. famam 21, 36. producitur impetus iræ 39, 1. produci ſæcula 3, 45. producta in longum latus inſula 86, 3.
profanus error 3, 75. *luat* commiſſa 15, 323. profani ſemper 18, 330. removete greſſus 33, 4. profano veſtitu 8, 126. profana manus 3, 116. profanis confundere ſacra 8, 239. *facibus* 35, 215.
profatur commota 20, 287. ſic 36, 406.
profert arcana 3, 179. cum proferrent partus 1, 146. protulit æquum 1, 237. *ſe* 18, 167. proferte nepotes 35, 372. prolatæ ad ſidera moles 5, 136.
proficit quid tantum labor? 45, 36. profecit decori 28, 533.
profluat amnis 1, 250.
profugo inſultant 28, 199. profugum, captum nunciat 15, 12. profugis caſtris 26, 298.
profunda rupe 3, 252. *mente* 26, 85. profundæ Junonis 33, 2. profundi *calidi* 8, 596. perſpicui ſecreta 35, 117. *profundo* rubro 10, 168. 36, 320. vaſtato 28, 141. ore 36, 267. profundum omne 12, 5. remis ingreſſa 24, 148. nave ſecuit 32, 1. profundam pacem 36, 56. profundis & ſuperis 33, 89. famulis 37, 119. profundas impenſas 24, 223.
progenies priſca 3, 106. *Ulpia* 8, 19. Ledæa 8, 207. veſana 15, 332. aurea 35, 286. ſemper debita cælo 37, 54. germana Tonantis 101, 11.
progenitis quis horror ſit 36, 308.
progreſſa huc potentia curæ 68, 3. progreſſum foliis Ulyſſem 29, 145.
proh v. *pro*.
prohibes thalamis 33, 103. prohibet reverentia patris 36, 292. partus 101, 23. prohibent terras 33, 144. prohibebant rupes 35, 170. prohibere ſitim 44, 14.
projectat miſſile 21, 356.
projecerat ſe feſſam 18, 108. auris comas 35, 30.
proles antiqua 3, 52. faliit 6, 3. Auguſta 10, 252. numeretur 17, 339. fraterna 29, 117. unica virebat

virebat 33, 122. felix oritur 35, 370. tu mea? 36, 96. paterque ſibi 44, 24. vera dei 98, 1. prolem fata ſequuntur 1, 16. ad futuram 18, 331. latura connubia 18, 494. prole illuſtri 8, 582. tanta tumens 37, 5. nova 37, 56.
proluis jugales 29, 53. *proluit* turris latus igne 5, 471. te notis undis 7, 177. ſe Arctos æquore 35, 189. proluet ſe urſa mari 41, 16.
proluvies inſatiabilis auri 5, 499.
promeruit jugalem coronam 29, 185. promeruere amplexus 36, 277. *promeruiſſe* Thetin 10, 175.
Prometheus ætheriis miſcens terrena 8, 229. furatus mentem Olympo 8, 230. excoluit 20, 492. Scythica fixus convalle 37, 22.
prominet in Arcton Rhætia 26, 330.
promiſſa ardua 20, 317. morari 22, 33.
promittit te Romæ ſeſeque tibi 28, 602. ſibi Venerem 37, 40. promiſit ſibi cuncta 26, 471. promittere patri fas ſit 8, 378. numis 75, 3. *promittitur* ingens dextra 8, 521. annus felici ortu 28, 16.
Promotus dux 3, 317. *Promoti* cæde 21, 95.
pronuba nox 8, 644. 35, 362. *flamma* 33, 131. *dextra* 40, 54. fit natura 48, 38.
pronus ad omne obſequeris 22, 67. *prona* monerem 20, 222. fuit venientibus (*Italia*) 28, 144. *prono* æſtu 10, 2. fervore 26, 476. *pronas* aures 15, 426. pecudes 51, 20. pronior audendi 5, 400.
properant omina 20, 41. juſſi 21, 204. properet ſævire 36, 388. properaſtis in ignes 50, 29. properare facit 51, 12. properata merces 25, 11. properatis metis 26, 266.
properi miniſtri 35, 317.
propinqui odere 28, 315. propinquum foviſſe 28, 586. propinquos exſtinxiſſe 3, 231.
propior cladi ſteterat 36, 249. patri 50, 22. proxima hæc mater haberi 36, 176.
propius, quam ſi genuiſſet, amavit 29, 106.
Propontis alta 20, 333.
proprium ſibi tranſcripſit 15, 161. te meruere 49, 89. *proprias* hiemes 46, 7.
propter te 17, 192.
propugnacula tenuis ſaxi 5, 463. corruerant 20, 277.
propugnat jactibus crebris 45, 18.
proræ ardua temperat 17, 43. proris reductis 15, 525.
prorepunt balſama 10, 96.
prorogat famam æternam 8, 410.
prorumpunt flumina vultu 36, 128. prorupit gurgite 10, 144. proruperat Nereus 20, 34. prorumpite buſtis 18, 451.
proſcenia *Pompejana* 22, 403.
proſcindit vomere terras 47, 1. *proſcinde* Notos 33, 92.
proſequitur nox currum 36, 243. proſequar veteres actus 21, 15.
Proſerpina ferox raptu ducta 33, 27. numeri damnum penſat 33, 126. candida 33, 215. domum cantu mulcens 33, 244. petit ſaltus 35, 5. curru rapitur 35, 204. fertur curru 35, 247. perit 36, 70. vincta catenis 36, 83. dulce tibi nomen 36, 100. mea quam læſit? 36, 284. ſperabam 36, 407. te non tenuere fores 37, 44.
proſilit penetralibus 36, 113. Tritonia virgo 37, 92. natus 44, 69. proſiluit penetralibus 28, 359.
proſpectat Getas 28, 179. proſpectans campum 28, 515.
proſpera ſponderent 20, 57. attollunt flatus 22, 159. fati 28, 548. proſperiora fati 49, 94.
proſpicis urbi 24, 130. omnia vigili ſenſu 29, 229. proſpicit orbi 17, 165. proſpiceret ducem 21, 72. proſpexit ab aggere votum 1, 230. proſpice cauſæ 18, 485. proſpecturam labori mentem 8, 236.
proſternis hoſtem 101, 96. proſterneret Gallum 24, 143. proſterni-

ſternite ſolo 10, 212. proſterne-
re vires 3, 307. cedros 36, 360.
proſternens obvia ferro 28, 468.
proſtratus ad aras 19, 27. pro-
ſtrata deſpicias 22, 420. relin-
quunt 39, 29
profuit capi 8, 116. profueris
quantum 24, 69. *prodeſſe*
occulto 22, 37. furorem 28,
207.
protegis ora 20, 120. clipeo 24,
175. protegere ſenſus 3, 99.
protendo lacrimas 20, 592.
proteris mundum 35, 222. prote-
rit arva pedibus 33, 128. pro-
terat cuſpide Indos 3, 564. un-
gula culmos 7, 200. *protere*
curſu fluvios 8, 347.
Proteus arcet monſtra 29, 128.
Proteos Pharium cubile 10, 51.
Protea certo manſurum vultu
36, 13.
proturbat regem 5, 476. domo
avita 15, 197. proturbet lari-
bus 20, 513.
provexit in altra 50, 37. prove-
heris conſul 8, 155.
providus tuta quærere 8, 79. æther
28, 352. provida virtus 18,
402.
provincia tanta 15, 280. nutat 18,
209. dividitur ſuperſtes 20,
586. expellet faſces 21, 236.
provocet animos ſegnes 36, 30.
prudentia forti 10, 315. nullas
recipit metas 17, 43. inſtruit
22, 107. ſubit laudem belli 29,
227.
pruinæ canentes 10, 52. non col-
la æquant 10, 265. *rubeant* 12,
10. pruinas Alpinas bibunt 1,
255. Caucaſias 18, 247. Thra-
cum 20, 412. exceſſit candor
28, 476. contiguas 33, 168.
pruinis diffuſis 5, 102. Calce-
doniis 8, 26. gelidis 18, 117.
Hyperboreis 24, 256. colla
ſtant aſpera 26, 326. *non* ceſſu-
ra membra 36, 89. Geticis
41, 15.
pruinoſum Olympum 35, 257.
Ptolemæus miles 18, 61, *Ptolemæi*
mancipia 18, 480. Ptolemæe,
hæc erat fides 18, 66.
pubentes alto de ſemine fratres
1, 142.
pubes elata 8, 569. laudata To-
nanti 17, 289. *ſervilis* 18, 509.
barbara 20, 236. Titania 33,
44. domitura deos 37, 14. pu-
bem canoram 15, 184. pube ele-
ĉta 15, 416.
pubeſcant fetu virgulta 35, 79. pu-
beſcere leto 44, 52. pubeſcen-
tibus radiis 35, 50.
publicus furor 32, 305. *publica*
felix 21, 29. commoda 21, 299.
moles 22, 70.
pudet certare 18, 501. vinci cœ-
piſſe 101, 28. non *pudet* heu
ſuperi 18, 210. pudeat venden-
tis 18, 211. pudebit ſervum 18,
252.
pudicitia lapſa ex æthere 1, 195.
pudicitiæ exempla priſca 10,
232. cura 19, 64. ſcena para-
tur 29, 26. pudicitiam ulta
29, 157.
pudica fronde 36, 75. *pudico* ma-
tris gremio 31, 124.
pudor pulcher armatur terrore 1,
92. nullus petendi cogendive
3, 222. emicat 3, 323. *ſollicitus*
14, 3. extorſit 15, 69. cæli ter-
ræque 18, 9. fatis 19, 47. ſim-
plex ore calet 28, 565. ſeveros
indicit mores 29, 128. *ætatis*
29, 200. infecerat igni genas
31, 42. eripitur 35, 263. pu-
doris damna 8, 86 auguſti
grata majeſtas 8, 519. damna
turpia 15, 188. rigidi 17, 246.
inſidias 18, 79. plus habitura
18, 413. argumenta 20, 78. ob-
tentu 21, 280. facibus mens
ſuccenſa 22, 221. *crimen* 29, 30.
faces caſtæ illuxere 33, 271. no-
ti 36, 274. pudori Romano 20,
159. mœror ceſſit 36, 192. pu-
dorem ſprevere 7, 126. vitæ
ferre 15, 451. latura 17, 269.
vince tuum 22, 329. gladiis
abolete 26, 563. tenerum ſol-
licitat 33, 131. ſollicitum 35,
325.
puellæ ora 10, 21. 28, 523. Pa-
phiæ 19, 65. geminæ 29, 117.
cunabula 31, 69. volucres 100,
1. puellam conjugiis daret 39,

53. puellis pauperibus 20, 370. puellas ſegnes 18, 275. Argolicas 26, 629.
puellares annos 29, 140.
puer uſque adeone? 8, 362. tenui rexique 15, 376. intrepidus 34, 32. ſæve 48, 51. Cres 54, 11. pueri ludo intenti 20, 509. pennati 31, 10. puerum ferocem 10, 110. ferens 24, 177. Minoum 26, 443. pueros trans murum ductos 15, 275. olim præſtantes 35, 133.
puerilibus humeris 26, 495.
puerpera reſidet 22, 343.
puerperiis verendis 8, 141.
pugna contenta polo 28, 347. mortalis neſcia teli *ib.* pugnæ cruentarint 10, 310. uni certamina credidimus 21, 364. monumenta 28, 372. lætæ ſub imagine 28, 638. ſpatium 37, 74. pugnam poſcentia caſtra 26, 558. inſtauraſſet equeſtrem 26, 597. pugnarum ſeriem 29, 221. pugnas inſtantes diſtulit 3, 320. peragat 5, 200. deſereret 11, 33. ferales 15, 124. gereret 24, 141. tibi commiſſas 36, 286. calentes deſerit 48, 49.
pugnant reverti 35, 196. pugnaſtis uterque, tu *fatis*, genitorque manu 7, 88. pugnando dabitur 37, 15. pugnantia elementa 33, 42.
pulchro tactu 3, 166. pulchris ſtare diu negatur 91, 1. pulcrior ſidere coruſco 11, 1. *pulcherrimus* operum mundus 8, 284.
pulmonis anhelas latebras 5, 415. opem 8, 246.
pulpita perſonat 17, 314.
pulſatus perſtrepit ictu 20, 450.
pulſas aſtra querelis 19, 51. pulſat Thetis 33, 148. pulſet unda 29, 204. pulſent prata choreis 22, 382. pulſaret hiems 21, 283. pulſare rebelles acie 21, 238. pericula 28, 466. *pulſatur* crimine falſo 15, 170. pulſata nubila 10, 184. majeſtas 20, 129. pulſato monti 28, 272.
pulſu librato 8, 329. umbonum modulante 28, 629. rotarum 36, 236.
pulvereo ſub turbine 26, 458.
pulverulenta volat 20, 313. ora 24, 246. viæ 41, 8.
pulvis laborque decent 8, 551. fallax 22, 398. pulveris nimbos 5, 176. nubem 26, 455. pulvere tepentes equi 1, 122. raro tegitur 5, 452. grato belli 7, 37. nudi manes 15, 403. *ſignantem* 17, 126. reſperſus 18, 260. *largo* 19, 25. violatur 20, 284. *ſtant* Syrtes 21, 257. ſolibus effeto 21, 350. aſſurgere viſo 24, 4. æſtivo 28, 215. *cano* 33, 185. fœdari 36, 77. fordida 36, 177.
pumicis antra dilecta 5, 464. *pumice* de vivo 35, 103. ſubter anhelo 49, 16.
Punica feritas 8, 410. carbaſa 15, 19. geſta 21, 380. bella 23, 2. 26, 395. meſſis 29, 60.
puniceo oſtro 1, 90.
punire conſilio 17, 229. velint 24, 118. tumultus 26, 383.
puppis ſine remige 8, 223. ſi qua venit 15, 68. orba magiſtro 20, 424. piratica 28, 133. viduata remigibus 28, 137. ſciſſis velorum debilis alis *ib.* antennis ſaucia fractis *ib.* moras 29, 30.
puppem conſcendere 19, 41. puppim *compoſitam* 17, 113. parere clavo 18, 424. puppe data 15, 246. vehi 15, 350. merſa 20, 7. prætervolat lacum 26, 321. numeroſa 28, 48. puppes conſcendere 26, 217. pronas vehit 28, 497. ſub puppibus ibat Ionium 21, 173.
purgatorii apud Hibernos origo 3, 123.
purget crimina 17, 216. purgare fidem ſuſpectam 26, 592. purgata tellure 95, 19. purgatam aulam 20, 20. purgatis terris 98, 26. *purganda* doctus ſacerdos 28, 326.
purificum Jovem 28, 328.
purpura tegeret corpus 5, 346. dives 7, 4. ſupplex 8, 47. criſpatur 8, 553. caleat 14, 25. commendet 22, 238. non indignatur 24, 118. regia 28, 614. ſurgebat violæ 29, 92. inferior virtute fuit 31, 78. infecit vultus 33, 270. per liquidas ſuccenſa

cenſa genas *ib.* *auſpex* me jungeret 40, 52. dotalis 48, 30. nobilis 73, 10.
purpurati qui? 7, 10.
purpureum mare 35, 3. purpurei reges 35, 300. *purpureo* nimbo 10, 298. gremio 28, 67. ovili 29, 73. *purpureis* columnis 5, 135. *anguibus* 5, 177. venis 20, 273. *parentibus* 21, 81. *purpureos* Manes 8, 97. cervos 22, 353. cultus 26, 610. purpureas veſtes 1, 183. columbas 31, 104.
pura libertate 22, 164. nondum dies 35, 2. *puro* ore 22, 100. puros probet 24, 111. purior fervor ſolis 44, 14.
puteos cruore mutatos 18, 5.
putre ſolum 49, 15. *putres* galeæ 21, 135. *putria* antra 33, 174. *putribus* ſaxis 20, 277.
Pylades deſereret Oreſtem 3, 108.
Pymæa poſt bella 40, 13.
Pyracmon nectit thoraca 7, 195. conſtruxit opus 33, 238.
Pyrenæa ilex 24, 313. Pyrenæi juvenci 18, 406.
trans Pyrenæum 26, 200.
Pyrois puer 31, 141.
Pyrrhæ ſæcula 15, 43.
Pyrrhus æqualis erat mihi 8, 366. *Pyrrhi* aurum 8, 414. ſævi 15, 125. fuga 26, 128. pulſi 26, 132. Pyrrho tremendas togas 18, 463. cedente 24, 32. Pyrrhum conferat 21, 371. Aeaciden 26, 125. incendia miſcentem 26, 145. contra 26, 154.
Pythagoras tacendo dixit 17, 91. Pythagoræ monitus 17, 157.
Pythius axis 16, 16. *Pythia* culmina 22, 401. *domus* 25, 4.
Python domitus 2, 1. proſtratus 8, 537. Pythone extincto 1, 189. peremto 2, 15. ſtrato 101, 39.

Q

Qua libet uſque 36, 335. finis erat 1, 67. poſſidet æthera 1, 83. pandit litus 3, 123.
quadrifidus labor Phœbi 1, 268.
quadrigæ inſanæ 8, 63. quadrigis diverſis 15, 255. niveis 26, 127. vere coronatis 22, 422. aſſueta arva 28, 618. Tartareis 35, 217. quadrigas volucres 17, 282.
quæris meritum 22, 123. quærit reos 5, 495. *libera* ſæcula 24, 89. opes 27, 8. non quærat pretium 28, 610. quærebat dubius 21, 72. quæreret artes 29, 234. quæſiſſem fœdera mundi 3, 4. quæram te qua parte poli? 36, 428. quæſiſſe novum honorem 22, 327. quærenti mihi expediat 48, 8. *quæſita* manu 36, 303. quærendus inani ratione (*Nilus*) 47, 12.
quæſitor crimina pertentat 5, 477.
quæſtor neuter fuit 74, 16.
quæſtus numeroſior 18, 219. vindicta fuit 21, 99. quæſtum ſeralem 5, 445. quæſtu ſatiabere 3, 199. nullo 25, 57.
qualis, non unde ſatus 22, 124.
quam, omiſſo potius 20, 205.
quantæ cohortes 31, 90. quanto milite 31, 91. *quantis* fornacibus 22, 197.
quaſſat ebur 24, 352. quaſſare coronas 31, 91. quaſſans aera 28, 259. quaſſatis faucibus (*Aetnæ*) 36, 186.
quatit fragor arva 3, 132. (*Boreas*) Alpes 39, 137. unda Petrum 99, 13. quatiam tympana 36, 131. quateret ventus puppes 3, 219. quatiebat furore corda 3, 225. quatiens juvencos 20, 387. pinum 33, 40. quatitur mare 10, 154. *Niphates* 36, 263.
quatuor amnes 20, 259.
querceta Maricæ 1, 259. rorabunt favis 3, 373.
quercus vagas ire coegi 3, 158. veſtita ſpoliis 3, 339. *Chaoniæ* rurſus locutæ 7, 118. civica 29, 182. Dodonia ceſſerit 33, 31. amica Jovi 35, 108. proxima 36, 352.

36, 352. ingentes 39, 40. quercum ſtraviſſe 8, 345. ad ſidera tendens 22, 372. fatidicam 26, 137. comitem trahit 34, 22. ingentem germine parvo 52, 15. quercu tempora velaret 24, 72. ſub ingenti 31, 9.
querelæ humanæ 39, 9. querelis muliebribus 19, 51. gratis affata 22, 278. excuſſis muliebribus ore 26, 270. impulit 28, 360. falſis incuſare 28, 429. teneris 29, 100. *ereptis* 31, 108. cum magnis mihi inſtar 36, 33. querelas tales orditur 15, 27. mutas in fila abrumpit 36, 160.
queror repulſas 28, 362. queritur hæc ſecum 10, 20. tardos non ire jugales 36, 138. queruntur clade accepta 20, 500. querar funera dictis 28, 281. queri mœſta fronte 28, 159. dura de matre 36, 212.
querula alite 14, 21.
queſtus flebilis 3, 127. ad nubila rumpit inanes 35, 249. parentis pertulerim 36, 46.
quæ Luna 17, 107.
quicunque fuit, quicunque futurus 22, 319. quaſcunque per oras 1, 133.
quies impacata pelagi 3, 71. optata 3, 264. priſca 3, 357. nulla 15, 167. parta 17, 61. 19, 52. *imperioſa* 17, 241. parva 20, 121. neglexerit 26, 239. amica reddit 27, 2. vitæ 28, 151. non adeo toleranda 33, 111. nulla poteſt placare 36, 291. quietem patiuntur 5, 7. rumpe 20, 221. placidam ſervare 85, 5.
quieſcunt ultima regna 33, 222. vix toto corde quierat 5, 327.
Quincti *ſeges* 15, 111.
quippe metus pœnæ? 20, 210.
Quirinali amictu 8, 157. Quirinales cinctus 18, 28.
Quirinus frena regit 22, 370. *Quirini* vexilla 8, 8. majeſtas 24, 99. ſedem 26, 101. ſceptra 28, 642. Quirino bellatore 8, 492. laceſſito 26, 639. ſociante plebem caſtris 28, 9.
Quirite epulis repleto 12, 17. Quirites contenti 18, 409. *Grajos* 20, 136. videant 22, 391. petiere 24, 54. plauſere 26, 451. evocat ad roſtra 28, 587. annum videre 28, 652.
quiſque *i. e. quiſquam* 3, 224.
quiſquis es 36, 304.
quo mille miniſtræ? 36, 189.
quo, i. e. *quo uſque* 3, 47.
quonam uſque morati cunctamur? 15, 368.
quocunque vocaris 3, 170.
quod juberent 29, 163. *ſervet* bruma roſas 36, 223. *lateant* ſub palmite colles 40, 39.
quota pars tui ſint? 5, 513.

R

Rabidæ Sibyllæ 8, 147. rabidas voces 26, 520. rabidis bellis 21, 188. vocibus 3, 44.
rabies innata 3, 48. parcendi 3, 237. *Martis* 7, 73. Mauruſia 8, 39. livoris 13, 10. ſervi 18, 184. arcana 20, 25. ſævum ſuaderet 21, 166. pejor ſæviret 26, 98. fracta quievit 26, 432. invidiæ 29, 231. Tyrrhena dedignata teneri 33, 150. inopina leonum 36, 166. armatur 78, 2. in rabiem redit 5, 141. rabiem depoſuere 17, 121. motura 20, 190. deſiſſe dolent 20, 526. exegit in armos 35, 211. livoris placare 36, 291. emollit 39, 28. juvabat 101, 78.
radiat quantus in ore pater! 8, 518. radiant in caſſide vultus 1, 118. flores 3, 209. enſes 5, 16. oculi jubar 44, 17. radiare ſecures 1, 232. Tonantem 7, 132. aquas 20, 260. mari rubro 29, 4. radiantia tergora villis 101, 97. radiatur ſinus 35, 48. *radiato* murice 8, 552.
radio deſcripſerat axes 17, 275. radii propinqui 8, 65 radios ſerenos infecit 3, 130. ardentes 6, 7. inſuetos vibrat 8, 180. *permutant* 10, 86. ſolis laceſſunt

ſunt 24, 66. retundunt 28, 21. attritos manu 36, 161. radiis ſtringebat Aemum 5, 336. redimita comam 20, 528. auri 21, 79. ſuperbis 22, 443. omnia luſtrat 28, 412. principis & ſolis 28, 539. beatis aſtrorum 29, 48. pubeſcentibus criſtarum 35, 51. potentibus 47, 35. obſtantibus 60, 5.
radice revulſa 20, 29. *concreta* 28, 77. radicibus vibratis 35, 153.
ramoſo metallo 24, 291.
rami virentes Heliadum 28, 164. ſtridunt 36, 399. ramorum frigore 35, 105. ramis fruitur 10, 64. coniferis 33, 203. *limina* prætexere 35, 320. innexis 36, 334. *pro* ſupplicibus 39, 41. ſororum 40, 11. *ramos* Panchaia dabit 7, 211. vile virentes Heſperidum 8, 38. ingentes 10, 245. fulgentes metallo 35, 291. incomtos 36, 77. onerat 36, 348. ebeni vellit 47, 22.
rapidus Eurus 1, 100. ſanguis 7, 101. *rapidi* Olympi 15, 18. rapido tumultu 35, 255. rapidum ingenium 3, 109.
rapina uberiore 18, 195. rapinæ locum 36, 439. rapinas orbis 3, 194. rapinis perpetuis crevere 5, 318. aliis 20, 150.
rapio fœdera alienæ tedæ 10, 28. rapis tergora 101, 98. ſpicula 101, 111. rapit morbus urbes 3, 303. curſum 18, 375. ſæcula 28, 391. nox polum 36, 235. te nulla clades 44, 108. humores (*canis*) 47, 34. Cytherea maritum 48, 32. ſacra, profana 80, 2. *rapiunt* vellera fucos 3, 207. rapiat decus 22, 181. raperem agmen 28, 299. raperes oſcula mariti 29, 217. rapuit leti de faucibus urbes 8, 58. te flamma juventæ 26, 498. tibi pugnas 36, 286. rapuerunt urbes 20, 568. rapiet ignota ſub nube vetuſtas 1, 33. *rape* me Gildoni 15, 145. *rapuiſſe* annes 5, 121. a quibus rapturus 17, 283. rapturus flamine campos Boreas 33, 73. rapturi faucibus 28, 568. *rapitur* quocunque videt 10, 108. rapi Babylona videre 7, 201. vates 20, 45. raptus ab igne pater 50, 38. *rapta* dies 33, 96. raptam ſocia tellure 33, 145. rapto vixiſſe 20, 206. raptis armis 22, 271. *raptos* cibos 26, 350.
raptas funera curru 21, 100. raptarem membra 15, 255.
raptor virginibus inſtat 15, 166. nos prævenit 36, 305. raptoris inferni 33, 1. feri 35, 208. raptorem divum 36, 55. raptores tulere 35, 261. raptoribus ſociis 36, 281.
raptus timens 33, 138. futuros 35, 12. lugebat alumnæ 36, 178. raptu mella trahit 5, 461. ducta Proſerpina 33, 27.
rareſcere noctem 35, 331.
rarus, qui ſcripta ferat 41, 7. rara intermicat Arctos 1, 26.
raſtris projectis 26, 465. ad raſtros ſudare 20, 196.
ratio movet 17, 228. ventoſa favoris vani 26, 113. quæ tibi cum pedibus? 79, 1. rationis inops 20, 429. ratione in rerum abſtruſa 17, 148. ſalutis 29, 211. ſagaci 45, 35. *inani* 47, 12. ſollicita 48, 1.
ratis deſcenſura nutat 15, 221. tarda 24, 359. rati turbatæ 26, 272. ratem turbatam 8, 61. ſalvam 19, 66. victricem 26, 8. merces vecturam 36, 364. molitur tellure *ib.* figebat 100, 7. rates ſubmerſæ ſedere 8, 628. victrices 10, 178. frugiferas 15, 58. ratibus arcere procellas 1, 239. correptis 20, 469. onuſtis 24, 325.
rauca nutrix 20, 372. rauci fori 52, 8. *raucæ* Paduſæ 31, 109. rauco turbine 33, 69. *tractu* 36, 242. raucis thiaſis 36, 422.
Ravennæ antiquæ 28, 494.
rebellis Antæe 3, 287. rebelli motu ſtrepuiſſe 28, 213. cervice 33, 155. parte 37, 90. rebellem invade 15, 339. prædam 46, 23. rebelles Furiæ 1, 138. urgerent odiis 20, 212. acie pulſare 21, 238. ſtupuere 26, 373.
reboat fragor 28, 616.
recanduit clipei orbis 15, 211.

recedit victa 10, 64. quodcunque *litibus* 17, 64. pons 28, 543. receſſit horror 35, 146. recedentis venti veſtigia 3, 73.
recenſet cuneos 31, 87. recenſent luſtra 28, 392.
recenſitis faſtis 20, 60.
receptat Scythiam 3, 308.
receſſus Atlanteos 1, 35. 10, 280. Tartareos 5, 524. abſtruſos 8, 275. horrendos 24, 157. Apennini 24, 307. *inconſulti* 28, 29. Stygios 33, 120. ſidereos 101, 88. receſſu imo Barathri 3, 379. ingenti 15, 524. *tuo* inventum 17, 89. Aventino 22, 405. tenebroſo carceris 36, 82. damnare 36, 212. fatidico 81, 2. ingenti ſummota regio 86, 1.
recidivus ſanguis 44, 66.
quo recidit poteſtas? 15, 45.
recidat injuſta 17, 98. reciſo orbe 20, 585. reciſum ima ſtirpe laurum 36, 76. reciſis vitiis a ſtirpe 3, 56.
recipit ſomnos 5, 139. recepit opes 5, 157. currus imperium flammæque modum 8, 68. vires 24, 80. victos in gremium 24, 150. cura reductum 28, 100. fœdere gentes 29, 58. recepti muneris 98, 21. recepto Pæane 26, 598. receptam Marte Heſperiam 28, 91. receptos fructus 28, 584. *receptas* partes 8, 391.
recitet ore tuto 74, 20.
recluſis Alpibus 26, 197. foribus 36, 153.
recolens mente pompam 28, 423. recoletur opimis dapibus 1, 262.
reconderet enſem 21, 114. recondam fragmenta 28, 316.
recordor certamina 26, 104.
recte vivere 36, 273.
rector inclite 1, 136. nullus ineſſet 3, 3. longævus carinæ 8, 420. *Eous* 18, 105. animarum 35, 156. rectorem fovens 28, 95. rectore puero 15, 297. rectores regendos dedit 17, 50. Libyæ 24, 100. rectoribus orbis 28, 39.
recti veteris veſtigia 17, 136. rectum diſcedere 3, 178. præponere utilibus 22, 103. recto ore 6, 6. *lumine* 101, 53.
recumbunt campo 36, 380.
recurrit halitus 1, 117. *ſtemma* 12, 30. *arbiter* 18, 241. honos 18, 487. *recurrens* unda 8, 630.
recurſus inſperati 3, 331. ſubitos flexiſſe 8, 541. tumidos Oceani 17, 107. poſt quinos annorum 23, 23 inconfuſos 28, 623. recurſu oris 31, 37.
recurvo roſtro 20, 230.
recuſo telum non eſſe 37, 30. ſi tanta recuſas 15, 308. recuſat vagina ſiccum gladium 5, 234. recuſem noſſe 26, 303.
reddis quæcunque amiſimus 22, 204. reddit talia contra 15, 379. *reddidit* ſceleri crimen 15, 400. redde te plagis autumni 3, 364. te labori 17, 140. juſſa Jovi 33, 93. *me* mihi 39, 43. reddite mihi nunc primum 15, 230. vociferans 36, 270. reddere poſſeſſa 5, 158. reddentia Oceanum 1, 215. redditur non vox, non ſpiritus oris 36, 152. lux orbi 36, 243. in ore parens 50, 24. redduntur tectis & agris 26, 42.
redis in cælum patremque 98, 25. redit proles antiqua 3, 52. in rabiem 5, 141. cæſa pollentius Hydra 8, 254. vir in currum 87, 5. redeunt in corda 26, 212. *redibat* duplici fultus conſorte 8, 204. unde redi neſcis? 5, 387. *redeuntis* ævi 95, 1. redeunte amne 28, 498. redeuntia ſæcula 1, 2. in ſe cornua 5, 374.
redegerat in jura 28, 336.
redimiret tempora candor 8, 195. redimire ſerto 29, 2. redimente capillum mitra 20, 185. redimitur aſtris 10, 273. hiems arcu 35, 99. redimitus ſagittis 21, 254. redimita comas 17, 274. comam radiis 20, 528. cervix 36, 246. redimitæ Nymphæ 22, 345.
redemti dominorum ſtrage 26, 618. redemto conſorte 29, 12.
reditus præſentes revolvit 28, 268. ſecundos annue 40, 57. certum iter

iter tendere 100, 8. reditum ob ducum 28, 2.
cui redolent cinnama 22, 420. *redolentibus* gremiis 29, 87.
reducis animas in corpora 98, 20. reducit ad arbitrium plebis 24, 116. ſoles 52, 13. reducat te in caſtra 24, 214. reduxi leges libertatemque 5, 388. reduxit luctus fortuna 50, 551. reductus intra clauſtra 8, 80. *turba* 15, 249. reducta libertate 7, 105. *cornua* 31, 143. reducto ſenſu 20, 518. ore 22, 429. *reductis* ponderibus 17, 324. canibus 36, 447.
redundat igne 5, 468. redundant eloquio 1, 150. aquæ 47, 7. redundantem Aetnam 55, 33.
reducis formæ 44, 41. *reduci* fortunæ 28, 1. reducem complectitur 20, 187. optares 29, 216. reduces excepit domus 8, 212. habenas 36, 242.
refert regina 1, 136. pagina 1, 197. diva 3, 368. ex ordine cauſas 28, 590 te patriis laribus 28, 604. ille 31, 56. referunt maculis patres 17, 306. ſolenni Baccho 35, 67. referres ſub corde diem 28, 581. rettulit unda notas 4, 10. morem neglectum 21, 329. rettulimus tropæum 10, 118. refer ora 28, 423. in ſuperna 36, 107. Latona 36, 306. referre benefacta 24, 182. relatu prodere 3, 249. tempeſtiva 10, 312. mirum 15, 362. res mira 21, 340. *referente* ſocero mercedem 29, 185.
refixas opes 8, 497.
refloruit ætas 17, 261.
refluum imperium 15, 282. refluis undis 3, 91. refluos in amnes 29, 80. ſinus 60, 4. refluas arenas 7, 58.
reformat in faciem ſaxi 35, 95. emeritos artus 44, 25.
refovit orantem 28, 426.
refugum arcum 21, 68. refugo lumine 6, 9. Partho 8, 531. *ſole* 15, 399. Peloro 26, 222. viſu 33, 189. amictu 44, 6. refugos in ortus 1, 172.
refulſit numen 10, 240. libertas 20, 543. princeps, Latium, Roma 26, 374.
refundit luxu 15, 164. opes 75, 10. *refudit* ſerta 18, 91. refuſus molliter obliqua parte equi, Chiron 9, 6. refuſa nocte 98, 24. *refuſum* anguem 26, 22. *refuſis* lacrimis 15, 127. *refuſas* temone habenas 17, 199.
regalis aula 3, 113. origo 29, 37. regale culmen 28, 64. jubar 5, 144. *tumens* 5, 344. pignus 15, 310. regales famuli 18, 149. *notas* 18, 486. regalibus ſertis 44, 85. auſpiciis 8, 1. vitiis 8, 272. votis 10, 121.
regia humida 1, 265. erexit tibi tædas 3, 97. cæleſtis 7, 151. te protulit 8, 124. Bocchi pallebit 15, 342. cecidit 17, 32. ſe ſuſtulit 18, 415. utraque damnat 19, 35. dignatur 20, 69. necdum ſopierat cantus 21, 3. cui creditur 22, 62. *attollens* apicem 28, 42. Neptuni 37, 119.
regifico ſplendere paratu 5, 340. regificis deliciis 8, 337.
regina refert 1, 136. candida 35, 18. non ſprevit deum 40, 23. abſens fave 40, 57. cælicoliſum 101, 37. reginæ regina feras 10, 174. ornes comam 29, 5. reginarum ſub armis 18, 322. reginas parit 22, 361.
regio omnis ſonat 2, 11. immunis maneret 5, 25. quæ dedit hoc Numen 8, 136. mœrebat vaſtata 15, 358. quæ reſtat 15, 452. funeſta 28, 274. impervia famæ feceſſit 31, 63. ſit nulla immunis 33, 223. pallida lætatur 35, 326. humida flammarum 49, 17. *regione* remotas vias 3, 240. diverſa 24, 296. ſuprema 26, 554. regionibus patriis 24, 155.
regius undique ſanguis 28, 552. regia in vulnera 20, 482. crimina 21, 240.
regnatne maritus? 36, 181. regnant roſæ 10, 247. gurgite alto 26, 333. flammæ 48, 57. regnabat aper 101, 106. regnate cælo 36, 328. regnare rogatus meruit 8, 48. terris dediſti 22, 389. docuit 24, 120. didicit 29, 49. regnante luna per Arcton 1, 22. regnata ſæcula patri 36, 35.

regnum poteras hoc ore mereri 10, 263. sibi vindicat 15, 156. conspiret 18, 398. germine fecundet 22, 239. confidet Rhodano 26, 300. regni Romani 15, 457. nescius 16, 12. hoc fortuna tenes 18, 24. legitimam umbram 21, 273 propagandi 21, 373. *parentem* 22, 166. lacerum corpus 22, 202. discrimine 26, 13. arcanum 26, 103. membra 26, 436. Eoi 26, 517. pro parte 28, 83. lumina 28, 234. dotes 29, 180. picei caligine 36, 90. genius 40, 48. tanti consortia 95, 3. sub regno vivere 17, 164. regno privato 3, 195. consona doceas 22, 69. Romuleo 26, 332. humum tenebo 26, 531. prætulit otia 31, 76. Heliconis 40, 19. regna defensa 5, 1. commissa 8, 355. non debes nostro favori 8, 379. fratrum 12, 36. defensum cucurrit 15, 377. tot tenet 18, 212. magna tueri 20, 94. recepit 24, 80. vertit luxuries 24, 160. mortalia 26, 67. ultimo quiescunt 33, 222. prodita 36, 63. hæc colit 44, 8. Aethiopum migrantia 47, 16. fervida 49, 18. per regna natorum venis 7, 182. trans regna cibos quæsitos 20, 332. regnorum numeros 31, 86. regnis triumphatis 1, 83. *geminis* 15, 218. suscipitur 18, 143. servilibus 20, 593. augurium dedit 29, 103. tuis cedent 35, 297. cæleſtibus 37, 1.

regis vitam letumque 33, 59. regit hasta gradus 26, 483. conamina nisus 45, 34. *longe* sua membra 45, 19. regunt pacem justitia, viribus arma 2, 18. gentes victas naturo moderamine 7, 183. jura 20, 344. regat Assyrios 28, 85. regant cuncta 29, 66. verba pecudes 51, 20. regebat obsequium 21, 82. quot rexerit in ordine gentes 1, 58. regent vela 1, 245. regendo longe 1, 127. tumidus 44, 87. regens rerum momenta consilio 26, 117. regentem jura 5, 82. regente voce 51, 4. regentum exempla 21, 168. regor auspiciis 15, 500. regitur terra fretumque 40, 36. regi fortuna, non arte 3, 18. posse creditur orbis 28, 410.

regressu tuo 26, 435.

regula vestibulo suffixa 18, 202.

Regulus voluit reverti 15, 79. Regule, tibi prorogat æternam famam 8, 411. quis te nosset? 21, 381.

rejectæ vento chlamydes 50, 15.

relabentes undas 29, 79.

relanguit animis 33, 68.

relaxat mores 1, 153. se Erebi squalor 35, 330.

relegam vestigia 26, 529. carmina 74, 6. relegens exordia 22, 430. *stamina* telæ 29, 32. labris avenas 31, 37. labris orbem 61, 5.

relegat plaga 21, 250. *victum* 26, 144. Siculas in oras 33, 139. relegasset nomen morum piorum 20, 127.

relevare genus humanum 36, 34.

religio labefacta cadebat 3, 15. religione vetusta 21, 230. loci accenditur 36, 358.

relligiosa silex 33, 201.

religant crines 35, 324. religata somno dapibusque 28, 472.

relinquit spatio ventos 17, 207. relinquunt quantum inter se Tanais Nilusque 8, 44. prostrata 39, 29. relinquas numerum Marii 8, 641. ne præteriens oculis 50, 19. relinquat barbariem 5, 78. *reliquit* clausos montes ut plana 8, 103. *fines* invidiæ 24, 39. relinques carmina 31, 44. relinquens saltus 1, 186. relinquor sola domi 36, 259. relinqui sibi nil vincendum 8, 377. non fas est 21, 325. indictum tacitumque 49, 9. relictus virginitatis honos 36, 279. relicta prima sede 1, 20. metu arva 101, 99. relictos retro amnes 28, 145.

relliquias tradit armis 3, 310. numerasse breves 28, 158. sui 44, 95.

reliquus i genti 28, 227.

relucent limina 44, 95. reluxit fidus avi 8, 189. salus 24, 64.

reluctatis rebus 33, 42.

remanere vitam 98, 21.
remeat cruentus 28, 478. remeant beati 1, 47. remeavit ſanus 39, 46. remeare liceret 15, 108. remeaſſe leges 21, 331. remeantem rurſus ad umbras 29, 150.
remenſo Pado 28, 302. Nilo 40, 13.
remigis dextera 24, 327. remige Medo 3, 335. infeſto 22, 252. aurato 28, 376. *ſurdo* 29, 22. remigibus canoris 17, 331. cæſis 28, 138.
remigat alnum 35, 178.
remigio favebit (*ſilva*) 36, 369.
remitto prima 28, 383. *remittit* prodeſſe occulto 22, 37. ſe rurſus victa 36, 294. *remittas* cave vota ſecura 8, 333. remittat errorem pietate 24, 110. flatus 74, 19. *remittebas* ſponte ſortem fratri 28, 85. *remiſit* Sol cælum commune 8, 191. nil officii 21, 283. remitte corda 4, 14. remitti Zephyris bruma cœpta 5, 101. corda cœperat 15, 132. remiſſum mente tota 22, 143.
remoliri clauſtra 18, 195.
remoraturas rumpe 41, 19.
remoratur occiduum ignem 7, 180.
removent Aquilonibus undas 85, 3. removit parmam 8, 12. removete greſſus 33, 4. *remotæ* ſorte 10, 325. remoto partu 19, 42. penitus orbe 29, 84. remotas trans ambages 1, 34. regione vias 3, 240. rerum vias 36, 30.
remordet cura 26, 302.
remugit templum 33, 10.
remi reluctantes 21, 178. frenantur 36, 258. remorum ſonos 15, 43. remis Theſſalicis 3, 173. audacibus 7, 56. ingreſſa profundum 24, 148. habiles (*fluvii*) 26, 338. rudibus ſollicitavit aquas 32, 2. ſonuere novales 47, 40. remos experta ſtagna 5, 27. Bromios 24, 365. vacuos egit 35, 360.
renarrant clades 26, 621.
renaſci exitio 44, 51. renata nobilitate virent 1, 15. renati virture 26, 43.
renidet ſalus 20, 501. renident Pangæa 8, 179. frena gemmis 70, 3. *renidentes* hyacinthis galeas 22, 90.
renovat ſuffragia 28, 10. vires 48, 18. renovant cœtus 25, 3. renovaſſe lucem 26, 438.
rere quod multo minus 36, 198.
reparant diſpendia 17, 120. vigorem amiſſum 49, 99. reparavit juventam 22, 414. amictum 26, 168. reparare decus 26, 571. reparatur majeſtas 28, 4.
repectit ſe barba in fontes 1, 223. repexo crine 22, 240. repexi crinem jugales 1, 3. *repexam* cæſariem 48, 10.
reppulit hydros 3, 42. ab inceptis 18, 512. omnes 20, 583. Myſos 21, 95. Hannibalem 26, 149. arma 29, 41. Aetna faces 50, 4. repellens manum 28, 485.
rependis naſcendi vices 33, 58. rependit magna 15, 258. acies 26, 633. vicem 28, 612. rependi una morte 5, 423. rependens facta 17, 228. lance pari 49, 75.
repentinus fragor 1, 211.
repperit conſilium 28, 235. repertum ſervaſſe 22, 326.
repertor tormentorum 18, 163. trabeis 22, 322. mundi 95, 11. lucis 98, 2.
repeto clarum ſophos 74, 18. reperis parentem 95, 19. repetit fila lyræ 34, 14. repetunt armenta cantus 26, 410. non repetam 36, 303. *repetet* ſuffragia 18, 438. repetens iram 28, 111. repetente ſupernas plagas 28, 96. repetitus honos 17, 146. repetita clades 26, 284. repetito murice 22, 333.
replet omne 28, 545. repleri rura dumis 36, 37.
reponit nato quod dederas 10, 304. *membra* capiti 24, 129. membra toro 27, 3. congeriem patriam 44, 92. *reponas* parta 26, 502.
reportat dicta 33, 76. 41, 9.
repoſcens libertatem 33, 173.
repreſſit nox iter 26, 253. flatum 35, 349. repreſſas fauces 50, 31.
reptat Melampus 18, 316. reptabat per vada 20, 443. reptares

per herbam 29, 90. reptaſti per ſcuta puer 7, 22. reptavit in ſinu 3, 93. placido tractu 24, 172. in arena 52, 3. reptantem nepotem 24, 179. reptata Tonanti Creta 8, 134.
repugnat ille 22, 259.
repulſa gaudeat 22, 98. repulſam meruit 31, 79. repulſas triſtes in amore 28, 361.
repulſus raucos umbonum 15, 433. repulſu lucis 17, 106.
reputant annos 26, 265.
requies Sirenes 36, 205. non erit 36, 318. publica morborum 49, 69. o requies, o decus 36, 416. requiem membris negaret 8, 245. mercede paciſci 21, 211. hanc terris dabant 26, 361. latura piis 35, 303.
requieſcit ſub quercu 31, 9. requierunt murmura 33, 88. requieſce viator 84, 1.
requiris natam 36, 315. requirit hoc de more 1, 159. requirunt fortem 15, 234.
res hominum 3, 12. accommoda turbæ 3, 112. Pandioniæ 8, 508. incompoſitas tumidasque 15, 293. novas concire 21, 244. incognita hæc 26, 289. tuas conſtrinxit in arctum 26, 492. rem peragi 33, 218. re de ſumma 20, 91. rerum diſcrimina 37, 62. decus 44, 64. pacem 36, 57. remotas vias 36, 30. machina 35, 280. ſacrarum penetralia 33, 25. moles publica 29, 134. maxima gloria 29, 48. geſtarum cauſas & eventus 28, 589. uſus 28, 129. ſaluti 28, 119. ſedula 28, 96. de culmine 26, 392. maxima 1, 130. apex 5, 5. turbine funeſto 5, 90. habenas 7, 83. *principe* immenſo 8, 23. caput inſuperabile 15, 459. in arcem 18, 171. tantarum cumulos 21, 11. culmine ruituro 21, 142. in terrore 21, 294. iæta vel aſpera momenta 25, 116. *hiems* 26, 152. per devia 26, 174. 36, 316. ſemina 48, 2. pater 49, 83. indocilis 52, 9. fidem 68, 5. potens 95, 1. rebus alte levantibus intumuit 1, 40. elatis confidere 5, 440. in arctis 8, 407. 20, 354. Romuleis 8, 619. humanis 18, 24. Eois 18, 754. tot ſimul objectis 21, 305. regendis 24, 116. confuſis 26, 432. Romanis 28, 418. dubiis 28, 582. Latiis 29, 63. imponere 31, 75. iterum reluctatis 33, 42. addite nova numina 35, 371.
reſcindite turres 37, 31. reſciſſa contis gloria oris 26, 586.
reſcierit latebras 36, 208.
reſcribe roganti 42, 17.
reſerat curvamina dorſi 5, 413. portas auſtrales 7, 171. bellua rictus 8, 250. reſerant mapalia 24, 344. venas 49, 97. reſeranda clauſtra 1, 107.
reſervat majora miracula 24, 225.
reſides poſt annos 25, 1. nervos 34, 15. fluctus 86, 2.
reſedit laſſa 18, 270. *dea* 31, 26. Cocytos 33, 86.
reſidens dubium 101, 93.
reſiſtis pro labente 22, 283. reſtitit tot funere contra unus 8, 57. *Antiochus* 18, 216. rex Aegyptius 20, 253. ut vidit Venerem 31, 39. reſtiteris cautus ad fraudes 21, 292. reſtiteras poſcentibus 22, 220. reſtiterant Medis 26, 187.
reſolvit in luxum 26, 367. reſoluta gelu gemma 57, 8. lex mortis 99, 12. *reſoluto* corde 20, 233.
reſonant convexa 24, 190. limina 44, 4. reſonabat Creta 3, 289. ager Palladium 31, 25. reſonent ſi centenis vocibus ora 1, 55. raſtris oſſa 21, 137. reſonantes fletibus agros 101, 102.
reſpectans æthera 28, 273. limina 29, 215.
reſpectus honeſti 8, 268. reſpectu cladis non exſpectato 36, 149.
reſperſus pulvere 7, 37. jugulo domini 8, 75. reſperſi muricę plumas 31, 141.
reſpexit te 37, 106. *reſpice* Muſa 25, 10. humiles 39, 34.
reſpirant faſti 19, 13. paſcua 24, 343. ſidera 29, 53. Tartara 35, 334. reſpirare corda 20, 117. reſpirantibus aſtris 5, 455.

reſplendet

resplendet gloria 21, 16. resplendent Syrtes 36, 446.
responsura seges colono 18, 19. choris fistula 31, 99. non responsuros juvencos 36, 169.
responsat Athos 20, 162.
responsa dant lacrimas 36, 293. morandi rettulerant 28, 356. ardua dedere 24, 104. effecta probasti 21, 296. verentur legati 8, 516. *colebat* 15, 256. secutus 17, 150. dabat 18, 379. juberent 20, 56. daturus 20, 217. ardua dederis 21, 295. responsis tristibus 21, 256.
respuis honorem 22, 283. quam in hostem respuit 15, 277. præcepta 28, 109. ingestum 31, 77. iras 33, 147. respuat curam 17, 160. respueres honorem 22, 181. respuere offensas 22, 43.
restinxit flammas 26, 291.
restituit fasces 24, 7. sceptris 28, 98. restituunt populos 20, 589. restituat priscum morem 28, 403.
restat, quod pereat 20, 1. quid mihi nisi Roma? 20, 533. restant litora 37, 64. quæ pericula? 39, 26.
resultant voce 1, 176. Tartara 36, 389. *resultet* pompa 31, 51. resultans parma pulsu 28, 629. tenerum 101, 16.
resumit scelerum ingenium 5, 141. bellum 15, 332. *resume* diadema 10, 259.
resupinati postes 36, 147.
resurgit e tumulo 99, 11. resurgat fortuna 39, 45. resurgere fessas gentes vidimus 1, 168. resurgens Græcia 21, 183.
retardat bruma 3, 242. non mons, non silva 15, 473. cornipedes 35, 224. retardant tela 28, 483. retardatam juventam 18, 345.
retia rara 24, 292. innectere lustris 35, 241.
retegit mammam 1, 88. retegunt insidias 22, 214.
retentat Sicaniam 17, 203. turmas 28, 254.
retentus vivos imitata dextera 5, 438.
retexit iter 28, 133. Phlegram 37, 4. retexunt talia longo sermone 15, 325.
reticet Pelion 5, 43. reticent 36, 293. reticente te 42, 10.
retinent ripæ Nilum 47, 28.
retorsit oculos 33, 192. retorserit mille vias 44, 27. *retorto* ornatu 1, 86.
retro juga petunt fluvii 18, 353. liquerat arma 28, 461. *solutis* crinibus 36, 382. ferire 45, 47.
retundunt radios 28, 21. *rettudit* hostiles animos 28, 302. retusus frater (*lunæ*, *sol*) 1, 23. retusi cordis 20, 47. *retusa* fronte 35, 135.
revexit sors dominum 26, 370. onus optatum 54, 6.
revellit pontes 3, 270. Rhodopen 37, 69. revelli imperium juvat 5, 206. revulsa tellure 1, 49. revulso carcere 33, 43.
revelat Gorgonos ora 35, 205. revelato ab ore 37, 88.
reverentia vera nostri 1, 141. mensæ 3, 229. frangit virtutis stimulos 5, 202. patrum fixa manet 8, 504. medii frangat barbariem 17, 250. fulta fide stabat 22, 87. crevit 28, 35. *prisca* 29, 140. soceri 30, 7. patris obstitit 35, 234. patris prohibet 36, 292. vestri vetat 42, 7. facit fœdus commune 44, 82. flammæ 50, 3.
revertere casu nullo turbata 36, 136. reverti nunquamne fas erit? 15, 199. me cogis 17, 174. ad mores 20, 155. ignara 20, 430. properas 28, 181. pugnant 35, 196. prohibent fata 36, 107. vitam famamque jube 39, 44.
revinxit nexu pio 24, 153. revinctus terga 33, 153. revinctos latices 3, 167.
revirescere laurus 28, 38.
revisunt lares 26, 620. sortem patrui 29, 123. revisere cara pignora 5, 266.
revocabile damnum 20, 488.
revocat pelles 5, 79. tempora 22, 427. custodia pignoris 36, 115. *revocant* electra (*Heliades*) 7, 125. Pana 28, 20. *currus* 35, 318. revocare apes 28, 260. meatus 37, 10. revocamur mediis ab armis

armis 5, 213. revocantur in unum amnem 47, 32. revocata ſæcula rurſus 3, 357.
revolvit reditus 28, 268. revolvam priſca 18, 474. facta 21, 35. revolvuntur ſæcula 44, 105. revolutus culmine fati 8, 132. revoluta Tethys 3, 132. tela 7, 94. caput 20, 315. agmina 28, 636. revoluto cardine 22, 476.
reus addictus 28, 279. Muſis tenebor 49, 7. reum facturus 22, 121. reos cernunt roſtra 24, 106. exitii flores 36, 439.
rex Mæonius 3, 165. tui eſſe cum poteris 8, 262. ignotus 15, 244. ſilentum 37, 45. regis ſanguinei 34, 11. ſummi terrigenûm 36, 351. fragrantis 44, 80. regi fero 33, 54. Tartareo 33, 215. regem ducturum examina pratis 8, 381. horrificum belli 48, 44. rege ſub pio 24, 115. reges ſub juga venturi 3, 375. attonitos 8, 445. paritura 10, 253. clientes 15, 196. tribuit 18, 381. *flaventes* 21, 203. quos dederis 21, 237. famulos 24, 22. captos egere 26, 127. antiquos loquitur 29, 162. caſtra movent 35, 125. purpurei 35, 300. miſticum paupere turba *ib.* Chaldæi 99, 3. regum cruor 20, 478. peremtorum oſſa 21, 137. matrem 24, 175. catervæ 26, 109. ruinæ 39, 16.
Rhadagaiſus, *Scytharum & Gothorum dux* 3, 308.
Rhadamanthus agit juxta 5, 480.
Rhætia vires occupat 26, 279. *ſublimis* in Arcton prominet 26, 330. ſe Danubii jactat Rhenique parentem *ib.* quo jungitur Heſperiæ oræ 26, 340. defenſa 26, 414. aſpera 8, 442.
in Rhætos vias 28, 232.
Rhamnuſia dea 26, 631.
Rhenus famuletur 1, 161. torpuit 3, 133. *explorat* paſcentes 5, 112. ſerviet 10, 278. vos tuliſſet 15, 312. doluit 17, 54. quas gentes alit 26, 569. pacatur 31, 91. trans Rheni cornua 8, 652. *bifidos* tractus 21, 199. aquis 21, 202. pacator 24, 13. pacati 22, 246. arundine 24, 305. parentem 26, 331. glacies 36, 321. triumphos 72, 13. Rheno toto 7, 18. catenato 24, 25. pro Rheno poturus Halyn 20, 251. Rhenum pacare 8, 440. victum 8, 457. translatum 15, 374. noſtrum video 18, 395. imbellem 21, 20. edomuit 21, 196. minacem cornibus 21, 220. tutum 26, 422. tenebant 28, 413. Rhene, te conſumit 26, 336.
Rheſi ſopiti 28, 473. Rheſum vigilem 28, 482.
Rhodanus *velox* 5, 111. ferox 17, 53. donat ariſtas 22, 393. Rhodani procera cohors 21, 159. *torrentis* alumnas 51, 1. Rhodano invectæ claſſes 18, 404. *ſtimulatus* Arar 20, 269. conſidet regnum 26, 300. Rhodanum bibimus 24, 58.
Rhodiis indulſiſſe 24, 226.
Rhodope cana gelu 3, 335. deſeritur 5, 291. concuſſa 20, 163. nimboſa 21, 130. nil profuit 26, 177. porrexit rupes 34, 19. Rhodopen gementem 8, 50. *Mars* donat 33, 135. revellit 37, 69.
Rhodopeia ſaxa 7, 113. *flumina* 8, 526. culmina 39, 37.
Rhœton flectere 9, 13.
rhomphæa ultrix feriat 77, 9.
rictus letiferos 3, 261. immanes referat 8, 250. patulos ſerpentum 21, 262. ſatiavit aquis 24, 311. patuli 36, 339. armantem in vulnera 101, 91.
ridet Aegæus 1, 190. ridebas lumine recto 101, 54. *riſit* Democritus 17, 90. de crimine rumor 22, 294. floribus 29, 71. *riſerunt* floribus amnes 17, 272. riſerit puer 34, 32. ridebit funera victor 5, 168. ridebunt algæ virides 3, 387. ridere leges 10, 201. ridens lanugo 1, 70. ridentes calathos 35, 139. rideri nefas 18, 348.
riget Saturnia zona 7, 168. inclementia formæ 33, 82. ambitus 49, 50. rigent ferrata ſæcula 22, 448. corda ferro 26, 303. ſetæ 45, 7. animata 46, 6. rigeret bruma imbribus 101, 66. riguere gelu 37, 112. riguiſſe dapes 3, 167. rigens adamante 5, 470.

5, 470. rigentem triſte Danubium 21, 125. *rigentes* togæ 1, 205. adamante muri 26, 213.
rigeſcent ſæcula 20, 113.
rigida Gorgo 3, 280. *rigidam* Nioben 20, 405. rigidis lupatis 1, 82.
rigat unda Garumnæ 5, 113. quicquid Tethys 5, 148. convexa Noti Eridanus 28, 177.
rigor æternus cæli 8, 30. nimius triſte 8, 403. *quantus* 8, 513. formoſus 10, 324. unde nivibus 17, 110. nobilitat 21, 32. *rigorem* inractum vitio ſervare 1, 41. mollire digitis 8, 593. ſolibus indomitum 58, 1. rigore imperfecto 56, 3.
rimas per tenues ferri 20, 385.
rimatur aurum 1, 50. 22, 112. ſilvas 5, 256. ſpeluncas 24, 309. *devia* habenis 35, 168. lumine campos 36, 441. ſemina rerum 48, 2. rimari juga canibus 15, 357. rimata latentes motus 29, 236.
rimoſa ſaxa 33, 172. rimoſam patriam 5, 464. *rimoſas* vias 49, 16.
ripa pretioſa 1, 53. divite 36, 372. ripæ turrigeræ 1, 229. ruptæ 3, 64. flagrantis 3, 120. Phlegethonteæ murmura 33, 88. totæ fremerent in pocula 36, 26. retinent Nilum 47, 28. ripam inculoditam 26, 429. ripis famulis 7, 203. geminis 17, 55. totis 22, 188. frondentibus 28, 195. munitior hoſtis 28, 481. roſeis 29, 72. numeroſis 39, 58. ruptis 49, 71. 5, 64. ripas hoſtiles 8, 443. tacitas 17, 334. cum videat 21, 224. Alpheas 26, 575. antiquas flumina mutarunt 37, 65. *plenas* æquantia ſtagna 49, 51.
Riphæo aquilone 3, 242. ab axe 28, 31. Riphæa glacie 7, 149. flabra 21, 124. frigora 36, 321. Riphæis ab oris 20, 151.
riſus blandus 3, 99. ſubit 5, 69. ſocci 18, 299. teneros 22, 346. riſum moviſſe 17, 311. 20, 335. me famulis relinquis 20, 535. riſu tanto 18, 141. facili mollescere 35, 313. effuſo 36, 210.
ritus Auſonios deformes ſumere 5, 83. in Latios tranſiſtis 8, 487. patriæ refugit 20, 204. ad priſcos pecudum 28, 152. ritu echini 45, 17. pluviæ 10, 297. diſſona barbaries 17, 249. *Amæzonio* 18, 499. quo periere viri 19, 18. pecudum 20, 499. Pentheo 22, 213. matris 24, 152. grandinis aut morbi 26, 174. mago 28, 348.
rivus flammeus 22, 469. immunis 60, 1. rivi labentis murmura 3, 214. deficiunt 36, 239. rivis communibus 28, 27. mobilibus 35, 104. flagrantibus 35, 315. rivos raucos ſudantia cornua 1, 221.
robur in armis 7, 144. 21, 31. ingenio 10, 315. præſtare 17, 153. torpuit 20, 156. juventæ 26, 74. lectum 26, 313. rarum decerpere 28, 250. militis 29, 61. & arma perdidimus 33, 95. nodoſum 101, 112. roboris invicti 101, 12. robore Eoo 18, 400. hoſtem muniri 22, 96. Gabino 24, 83. toto niti 26, 274. pollebat 26, 533 cum reliquo 28, 285. Celerini 31, 72. primo 101, 69. raro 101, 104. robora Gallica Eoaque 5, 105. notiſſima Marti 15, 416. feriant 21, 230. ſenſu carentia 26, 18. lædere 36, 355. *perfudit* ſucco 36, 402.
rogas ultro volentem 1, 164. rogant vitam veniamque 8, 86. ſe invicem voce 26, 411. roget in convivia menſæ ſociæ 1, 253. rogare ad thalamos nati 40, 22. rogando flexura 1, 76. *rogantes* trabeas 22, 3. rogari mollior 10, 38.
rogo Herculeo 7, 115. ſenium poſiture 44, 50. parturiente 44, 62. rogum planxere parentes 35, 356. rogis innumeris 8, 469. peroſis 26, 513. rogos meruere 15, 407.
Roma claro cingatur ſenatu 1, 19. ire parat 1, 75. ſtetit ante ducem 1, 124. magna audet 6, 16. ſtipavit te 8, 583. aurea 12, 20. exitii timens 15, 17. feſſa negatis frugibus *ib.* *par* mihi ſubiit 15, 60. *altera* 15, 113. deos *recepit*

cepit deditque 15, 131. nec te patiemur inultam 15, 204. aut ruet, aut ſtabit 15, 460. heredem te voluit relinqui 18, 215. pependit inter ſupplicium 21, 376. vidit 22, 377. adſpice virum 24, 2. ſervata 24, 51. fatetur 24, 78. præſcia fati 24, 180. exercita furiis plebis 26, 51. vertice celſior 26, 77. tibi conſulitur 26, 96. refulſit 26, 375. perſonuit 26, 450. ſperata 26, 477. *tonat* 26, 511. reſtat 26, 533. medullis inolevit 28, 78. mea mihi contingat 28, 67. moriens te viderem 28, 295. palam vultus confeſſa coruſcos 28, 360. videndam ſe obtulit 28, 530. Romæ magnæ æmula 5, 54. cura 8, 503. famulabitur Africa 15, 207. latura pudorem 17, 269. famem 21, 309. dominæ 22, 224. ſpoliis 28, 193. Romam comitantur 1, 79. ſervire clienti 8, 361. afflavit meliore juventa 15, 208. pietas ſubit 18, 384. ſervaſſet 20, 128. contemnere ſueti 20, 339. eat 22, 269. neſcio quam 26, 505. non temnere 26, 647.

Romanus labor 18, 221. eris 20, 229. carcer 21, 240. Romani nominis 8, 59. regendi 8, 309. ſcelerum ſprevere miniſtros 15, 270. doloris 18, 374. ævi 26, 232. fori 43, 2. Romano pudori 20, 159. favori 28, 95. Romanum vulnus 22, 205. Romana per oppida 1, 163. poteſtas 1, 193. ſalus 3, 283. 29, 189. potentia 5, 4. manus 5, 52. ſceptra 7, 67. vetuſtas 8, 398. vota 8, 522. culmina 10, 316. *ſtabant* 15, 242. inſignia 18, 462. legio 20, 576. gaudia 21, 1. ripa 21, 224. oppida 26, 539. Romanæ aulæ 8, 219. Romanam pacem 10, 225. manum 26, 490. Romanis floribus 17, 84. ceſſurus Macedo 24, 166. rebus 28, 418. Romanos menſus numero 21, 348. fontes 42, 13. Romanas vires 3, 307. manus 77, 10.

Romuleus Tibris 1, 226. Romulei fetus 1, 97. *faſces* 7, 1. Romuleo amictu 20, 62. regno 26, 332. Romuleas *fegetes* 15, 75. leges 21, 331. Romuleis rebus 8, 819. veſtibus 22, 366. arcibus 24, 124. ſub mœnibus 25, 57.

Romule, ignoſce parenti 20, 142.

Romula virtus 26, 261.

rorabunt querceta favis 3, 373. roranti curru 44, 4. *rorantes* ignibus hortos 22, 467. rorantia tela venenis 1, 188. *colla* 3, 246.

in rorem manant 36, 252. *rore* pio ſpargens 28, 327. oborto genas violavit 33, 191. fecundo glebas maritat 35, 89. albet ager 36, 232. roribus vernis 10, 249.

roſa matura 10, 248. latet nodo *ib.* roſæ geminæ 10, 247. non labra æquant 20, 265. fluxere 29, 90. exſpirare 36, 241. roſarum imbres 31, 117. roſis frenat delphina 10, 156. umbratus 15, 444. ſtellata 35, 130. connexis 40, 10. roſas armat ſpina 14, 10. induit ſanguineo ſplendore 35, 92. innoxia bruma ſervet 36, 223.

roſcida electra 7, 125. *luna* 24, 288. *mala* 31, 14. gramina 35, 104.

roſeus ignis 1, 5. *roſeo* cornu 22, 463. roſeis ripis 29, 72. alumnis 35, 48. convallibus 36, 85. floribus 48, 29. roſeas criſtas 33, 14.

roſetis ſubitis 12, 8.

roſtrata (*corona*) ambit 29, 183.

roſtro recurvo 20, 230. roſtra ſplendida 22, 390. reos cernunt 24, 106. circumfuſa turbine vulgi 24, 201. agnoſcunt curules 28, 644. ad roſtra Quirites evocat 28, 587. roſtris quaſſatis 15, 491. calcatis 26, 82. ſubjectis 28, 42.

rota in numis Nemeſi ſignum additur 26, 631.

rota ſulcavimus Iſtrum 7, 150. ſocerum fallente 29, 178. pulvere labens 33, 185. præceps Ixiona torquet 35, 335. rotæ membra findunt 35, 159. ſparſere cruorem 37, 84. *rotam* feſtinam urget

urget 5, 337. ſegnem flectere 10, 15. flexit 26, 632. rotarum curſu 1, 101. *nexus* 3, 342. pulſu 36, 236. volucrum ſigna 36, 431. rotas ligat axe 1, 81. ante ſuas ire 23, 18. rotis ſtagna frangunt 5, 28. ſubſidunt 20, 105. ultricibus 21, 98. ducta 24, 328. terga ſecti (*fluvii*) 26, 339. coruſcis 44, 6.
rotatu cæli rapido 17, 77.
rotat aura tripodas 2, 12. ſaxa 3, 270. facem circum membra 28, 326. Oeten 37, 66. *rotet* dum polus aſtra 5, 527. flammas 17, 326. membra 20, 360. rotant ſcopulos 33, 169. rotanti equo 35, 122. rotantem ſaxa 35, 57. rotantes facem nimbi 1, 207. *rotetur* mucrone cervix 15, 465. rotatum caput 20, 524.
rubet Halys 5, 32. dies 45, 5. igneus ardor 45, 7. rubent ora 24, 246. in pectore ſulci 36, 426. rubeant germine menſes 36, 225. oculi 101, 34. *pruinæ* 12, 10. rubuit Alpheus 4, 9. Nilus 34, 43. Pholoë *ib.* rubuere nives 7, 99. rubebunt greges ſponte 3, 385. rubere toro Tyrio 70, 8. rubens pro Polluce 1, 244. enſe 7, 36. *Zona* 15, 148. prodigiale cometes 33, 232. rubentis Pactoli ſtagna 3, 102. rubenti ore 22, 327. *rubentem* Zonam 21, 337. *rubentes* veris honore flores 29, 7. *vere* calathos 31, 116. equos 37, 9.
rubra æquora 7, 210. 24, 362. *in* alga 48, 15. litora 52, 18. *rubri* æquoris receſſus 5, 242. maria 8, 600. 40, 14. fulminis 35, 229. rubro in æquore 3, 278. *profundo* 10, 168. 36, 320. *Oceano* 15, 454. *mari* 18, 16. 29, 4. 62, 2. rubris *arenis* 15, 33. *fluctibus* 31, 61.
rubeſcit occaſu 17, 56. rubeſcunt floribus 10, 187.
Rubicon torquebit Tibrin 28, 365. *Rubiconis* amœni 43, 1.
rubiginis plenam haſtam 15, 25. rubigine excuſſa 15, 212. ruris infectum 17, 175. nigras falces 22, 194. ſqualent prata 36, 239.
rubicunda Africa 22, 257.
rubor incanduit ore confeſſus ſecreta 10, 9. *vernus* 35, 90. exhauſtus gelu pallet 36, 88. ruboris quid poterit flagrare 18, 253. ruborem miſcet 10, 268. rubores multos acuere 83, 4.
rubos timeat 14, 9.
rudentes expediunt 15, 480. per madidos mero 24, 368. varios aptare 26, 276.
rudis gratia 8, 589. *Auguſtus* 10, 2. noſtra 36, 215. rudem vitæ 28, 65. *lunam* 28, 541. *favillam* 44, 68. rudes venæ 1, 51. *lacrimæ* 10, 80. rudibus in annis 7, 85. remis 32, 2. ſilvis 36, 366.
rudentes magna mole 17, 297.
Ruſinus prodigium 3, 92. præbeat ſtrages 3, 361. terras accendere bellis inchoat 5, 7. hinc agit 5, 92. præcipit 5, 219. callidus affatu 5, 367. origo mali 20, 539. Ruſini pœna 3, 189. funera 5, 338. hæres 20, 550. Ruſino populandus ager 3, 189. collatus eris 3, 256. collecta manus 3, 314. cognita 5, 294. facit ſodales 5, 319. meditante nefas 29, 234. Ruſinum perculit horror 5, 130. divide 5, 424. notat 5, 496. depulit 15, 304. per Ruſinum geritur 5, 212. Ruſine, te otia juvant 3, 140. pars quota tui ſint 5, 513.
rugis perſulcata 3, 135. deformibus 20, 67. rugas in aniles defluxit 18, 39. implet lacrimis 19, 26.
rugoſior uva paſſa 18, 111.
ruina una delere 21, 96. fida 49, 48. ruinæ Phaëthonteæ damna 1, 258. miſcere populos 5, 18. tædet 20, 147. regum 39, 16. ruinam ancipitem 26, 6. ſubitam dedit 26, 346. traxere 36, 379. ſeram tractura 44, 33. ruinis Romanis 5, 206. ſeriem meditata ira 26, 172. ruinas Phaëthonteas 7, 124. regni 20, 306. in noſtras conjuravere 36, 199.
rumor alitur diſſenſu 3, 70. levior 18, 347. trepidus 20, 305. riſit

visit 22, 294. miserabilis cucurrit 26, 199. iniquus 29, 231. rumorem belli 15, 13. rumore prævento 8, 102. audito 10, 160. falso 26, 367. accepto 26, 404. Getarum audito 28, 532. secundo 31, 63. rumorum avidus 8, 279. rumoribus aurem pandit 22, 47.

rumpit ad nubila questus 35, 249. rumpunt silentia cantus 35, 329. rupit Inarimen 36, 183. æthera ululatu 3, 130. montes Alpinos 8, 637. suspiria tales in voces 15, 235. superbia voces 26, 520. confinia Nereus 33, 142. rupimus Alpes 5, 389. rupissent fidem 33, 43. rumpe quietem 20, 221. moras 26, 546. 41, 19. rumpere Delon 37, 115. rupturas fidem tædas 20, 483. rumpitur pinus 44, 35. rumpi calorem mentis 5, 288. rupta Alpe 15, 82. ruptæ Thermopylæ 26, 187. rupto Niphate 18, 16. Tauro 20, 468. ruptis ripis 3, 64. 49, 71. nubibus 20, 168. Alpibus 26, 547. ruptas Alpes 28, 442.

ruis vesane 3, 196. ruit *commota* fera 5, 396. in vetitum 20, 52. in rupes 20, 425. amnis fonte 33, 170. illa tamen 36, 229. Megæra 36, 387. ruunt ad gaudia 5, 430. per saxa torrentesque 13, 473. regione diversa 24, 296. præcipites 26, 175. in turmas aciemque 33, 38. utraque virgo 35, 20. torta pernicius hasta 35, 199. fluvii trepidi 36, 6. incendia 49, 71. perjuria in prolem 75, 5. magna repente 91, 2. ruat per pectora Phœbus 1, 56. ruant lapsu graviore 3, 23. terrore 21, 189. *ruebat* silvas 21, 128. in sua damna 26, 543. rueret vetustas 20, 124. ruerent in mollia 8, 247. ruerint tot hiemes 44, 28. ruerant pro limite regni 21, 373.

ruendi signa dedit 37, 60. ruens prona 29, 151. ruenti cessura 26, 80. nulla mobilitas 36, 137.

ruitura iam jam pondera 8, 60.

rupes conscia 1, 125. Scythicæ 3, 152. profunda 3, 252. illos haud vetarent 5, 184. Alpinas 5, 304. pendula 5, 507. nemori commoda 17, 178. doctæ 28, 34. carmina sitientes 34, 19. oppositæ 35, 170. gelidas feris 48, 54. in rupes ruit 20, 425. rupis in vertice summo 24, 240. vagæ 26, 7. sectæ viscera 28, 503. arcanæ inane 49, 30. rupe de celsa 19, 65. Tarpeia 28, 45. summa levatus Enipeus 37, 70. devexa 49, 53. rupibus Caucasiis 8, 107. secretis 20, 27. prætentis 33, 147. sub antri 36, 67. Idæ 36, 371.

rursus continuationem notat 7, 184.

ruris longi 17, 175. rure pro paterno 22, 119. rura canunt 2, 12. sulcata 8, 418. manibus subdita nullis 10, 60. finduntur 18, 112. excolet 20, 196. tyranno libera 22, 191. flamine fove 35, 86. per florea 35, 118. dumis repleri 36, 38. per nova 101, 4. libera 101, 100. lugentia colonos 101, 108.

rusticus Dictator 15, 112. rustica genitrix 26, 358. numina 28, 201. 31, 18.

rutilantes crinibus alas 21, 38.

rutili anni 22, 450. rutilæ arenæ Pactoli 1, 54. *rutilis* columnis 22, 341. *rutilos* fontes 3, 197. tractus 17, 111.

S

Sabæis levibus 18, 321. ab extremis 35, 83. Sabæos dociles 8, 306.

Sabæa messe 21, 58. Sabæum cumulum 44, 43. Sabæos *lucos* 10, 210.

Sabinos tolerare 15, 106.

Saces tentoria fixerat 21, 157.

sacer horror 28, 33. sacra tibi datur arbor 35, 292. ab umbra 36, 356. sacri partus 22, 342. fontes 101, 129. *sacro* somno 18, 418.

18, 418. ſacra, profana rapit 80, 2. ſacris natalibus 29, 76. *vulneribus* 11, 14. obſequiis 18, 147. *præſepibus* 29, 192. lupatis 73, 2.
ſacerdos liniger ſuſpirat 8, 573. doctus purganda 28, 326. connubium celebrat 48, 27.
ſacramenta tua petit 8, 486.
ſacraria inconcuſſa 8, 256. reverenda 28, 599. Ditis pingit 33, 264.
ſacrilego textu 36, 158.
ſacrivæ arbores 21, 230.
ſacrare paternos manes 44, 72. ſacrata oppida 7, 122.
ſacri ſævi 18, 162. ſinceri 95, 21. ſacra frequentant 8, 577. ſi placent 18, 277. adventus tui 28, 126. *inter* prima poli 49, 84. ſacris nocturnis 3, 154. naturæ mundique 17, 10. placidis 44, 89.
ſæcla melioris metalli 22, 454. ſæclis præteritis 26, 289. cunctis 26, 635. futuris 29, 10. tam multis 98, 14.
ſæcula redeuntia 1, 2. in longa ducent faſti 1, 279. revocata rurſus 3, 357. deleri placuit 5, 207. *mortalia* 5, 473. forment meliore metallo 7, 184. diſcant 8, 99. *Pyrrhæ* 15, 43. impenſa bello 15, 88. detergis 17, 191. videre 18, 233. evolvite priſca 20, 60. corrupta 20, 114. in lucem fudit 22, 11. inculta 22, 198. aurea texit 22, 335. vario diſtincta metallo 22, 447. ferrata rigent *ib.* argentea candent *ib.* libera quærit 24, 90. incidunt 26, 266. damnaret 28, 152. circumflexa rapit 28, 391. poſtplurima 28, 643. tibi debent Trajanum 29, 55. longa evolvunt 33, 53. *cuncta* ſtipantur 35, 311. regnata patri 36, 35. revolvuntur 44, 104. dividit aſtris 49, 83. longa caſæ unius numeret 52, 4. per ſæcula maneat luctu 37, 58. *in ſæcula* ibant libri 17, 115.
ſævit per ſingula 3, 305. peſtifer aër 15, 515. in auctorem 19, 12. Lacheſis 36, 411. dextra 77, 3. ſæviat unguibus 14, 6. urſa 22, 459. ſæviret tumultu 35, 255. rabies 26, 98. cum ſæviret dies 8, 64. ſævire cælum videres 5, 178.
ſævi bellis & fluctibus anni 29, 27. ſævum gentibus amnem 22, 188.
ſævitia jocandi 18, 25. laurum polluit 24, 218. ſævitiæ cui tanta facultas? 36, 94. ſævitiam vanam 21, 102.
ſagax Aegyptus 3, 147.
ſagittas ignavas de crine traxit 7, 21. dirigat 8, 530. Cupidineas 10, 71. tendere 11, 2. cupidas arcete 24, 273. *ſagittis* crinita Meroë 10, 223. intenta 18, 239. *redimitus* 21, 254. imbutis melle 31, 142. laſcivis 33, 226. rudibus 37, 121. compoſitis crinem vallata 47, 23.
ſagittiferæ pecudis 45, 48.
ſalis quidquid æquora verrunt 35, 295. ſalem niveum deſpumat 49, 58. ſales per vanos 20, 336. docti 31, 65. ſalibus lætis 17, 311. miſtis 18, 360. aſperſis 22, 170.
ſalictis flamma incubuit 39, 38.
Salius rura colat 21, 222.
Salmoneus audax fulmine 5, 514. Salmonea inſontem 68, 13.
ſaltandi dociles 20, 341.
ſaltus feros relinquens 1, 186. Arcadiæ 3, 286. turiferos 7, 71. perquirite 24, 281. riguos 35, 5. varios 35, 123. virides viſere 36, 203.
ſaltus volantes 26, 217. ſaltu vincere valles 7, 47. librato 17, 323. facili contemtum 26, 178.
ſalubres ſtellas 28, 18.
ſalve, gratiſſima tellus 33, 192. largitor undæ 49, 67.
ſalus Romana 3, 283. 29, 189. certa ſtabat 15, 56. renidet 20, 502. hic Romana ſtabat 21, 374. inopina reluxit 24, 65. graviter ſpectata 26, 114. ſua quemque obſtringit 28, 609. alterno pollice ducta redit 41, 2. populis errat 47, 18. inemta 49, 70. ſalutis dubiæ dux vatesque 26, 268. propriæ immemor 28, 467. ratione 29, 211.

211. ſaluti rerum 28, 119. ſalutem apportet 15, 263. peperere 26, 362.
ſalutat vexilla 5, 366. blande 10, 251. ſolem 44, 45. ſalutant te galeæ 28, 631. ſalutantum turba 3, 213. ſtudiis 20, 64. *ſalutato* Tibride 28, 520. ſalutatis ſignis 26, 462.
ſancit pacem 26, 573. connubia 31, 129. omina fœdere 35, 364.
ſancta parens 36, 115. ſancto choro 40, 52. ſanctum ſenem 22, 71. ſoceri nomen 26, 304. *hoc* eſto 36, 65. ſanctam canitiem 50, 30. *ſancte*, te nunquam pigebit 10, 305. *pater* 15, 354. ſanctorum ope 77, 5. ſanctarum comarum 20, 281.
Sangarius ſanguine ibit 20, 291. Sangarium fundunt 20, 263.
ſanguinei cordis 8, 241. regis 34, 11. ſanguineo nimbo 18, 5. igne 33, 231. morſu 70, 7. *ſplendore* 35, 92. ſanguineæ jubæ 2, 4. notæ belli 4, 10. ſanguineis campis 15, 361. Gallis 35, 269.
ſanguis miſcebitur alter 5, 167. rapidus 7, 101. tractus ab aula 13, 6. dum noſter in orbe erit 15, 341. pretioſior auro erat 26, 608. undique regius 28, 552. quis venerabilior? 29, 36. lectiſſimus orbi 31, 61. exſudat ab ubere 36, 127. recidivus 44, 66. ſanguinis materni ortu 10, 30. noſtri gaudia 33, 194. *affectum* 69, 2. propinqui 71, 4. ſanguine tanto quæſitum imperium 5, 50. calcato tingi 5, 432. merito placavit Manes 8, 97. niti 8, 220. nimio non abundat 10, 269. Tyrio 14, 26. Romano 15, 95. largo 17, 309. corrupto 20, 17. ſordida veſtem 20, 110. qualis ibit Sangarius 20, 290. deterſo 21, 119. largo 21, 133. nullo 21, 218. Auſonio 24, 186. manantes rictus 24, 311. vivo 26, 257. quam largo calefecerit amnes 26, 515. laudato 26, 593. inviſo pavit 28, 116. mutavit fluctus 28, 209. Latio 28, 396. frena calent 35, 102. concreto 46, 22. præceps æſtuat 48, 45. hoſtili maculetur 77, 13.
ſanie craſſa turpis 35, 212.
ſanantur ulcera 20, 14.
ſani gurgitis 17, 235.
ſapit oſculum 14, 13.
Saporem perculit 20, 481.
Sappho modulatur 10, 235.
ſarciri damnum poteſt 22, 315.
Sardiniam retentat 17, 203.
Sardoam dixere 15, 508.
Sardoos ſinus 26, 218.
Sarmata deſcendit 3, 310. *diſcors* 8, 485. portas 20, 338. conto pepulit 21, 111. Sarmatas flavos 14, 15.
Sarmaticos pati Coros 1, 132. Sarmaticas alas 7, 148. Sarmaticis ripis 31, 88.
ſatelles ſtetit 20, 558.
ſatiavit aquis 24, 312. ſatiavimus iram 15, 36. ſatiarit arenis 3, 101. ſatiatur cornus vulnere 3, 353. ſatiantur lumina 24, 197. ſatietur Juno 36, 327. ſatiabere quæſtu 3, 199. donis 31, 45. ſatiare cladibus 28, 275.
ſatis viſum 33, 99. eſt vidiſſe ſemel 37, 94.
in ſatis procubuiſſe 26, 32.
Saturnius iras ſentiat 37, 16. Saturnia Zona 7, 168. *ſtagna* 21, 178. otia 36, 20.
Saturnus attrivit opes 76, 7. Saturni ſemita pigra 22, 439. *veteres* laxabo catenas 33, 114. tertius hæres 35, 168. proles 35, 280. ſidera 75, 2. Saturno me genuit 36, 272.
ſaturare famem 44, 13. ſaturantur murice 3, 208. ſaturata roſa roribus 10, 248.
ſatus qualis, non unde 22, 124.
Satyri circum 8, 808. acres 24, 364.
ſaucius formidine 20, 455. ungue cortex 31, 122. ictu vertex Oſſæus 35, 182. ſaucia nubila 1, 102. vento Cynthia 8, 426. puppis 28, 139. flumina 29, 176. ſilex 48, 42. ſaxa 49, 24.
Savi potor 22, 192.
Saxona venturum 22, 255. frenat 31, 89. Saxone fuſo 8, 31. victo 10, 219. *domito* 18, 392.

ſaxum rude 62, 3. ſaxi prærupti 17, 78. in faciem reformat 37, 95. nigri miracula 48, 13. cum murmure rauci 49, 63. liquidi miracula 58, 5. ſaxo minantes aras 28, 504. ſaxa Rhodopeia 7, 113. rotet 8, 330. grandinis 17, 109. inhoſpita 26, 219. 8, 137. per rimoſa 33, 172. ferit 35, 173. nulli pervia 36, 384. obnoxia telis 48, 55. ſaucia ſecant 49, 24. muſica 100, 3. ſaxis putribus 20, 277.
ſcabie laceras aures 18, 136.
ſcandit montes 26, 322. ſcandat tribunal 5, 382. ſcandebat Athon 21, 127. ſcandere qui neſcis 79, 2.
Scapulas tutabimur 18, 76.
ſcelerata ſitis 3, 220.
ſcelus per varium 8, 72. eſt eunuchis 18, 298. majus patior 18, 482. non putabo 36, 301. in ſcelus impellere 20, 155. ſceleris pars 22, 301. ſceleri non dabitis murum 8, 109. reddidit crimen 15, 400. ſervatis pœnam 20, 36. profano 21, 272. ſcelerum inventor 7, 102. miniſtros 15, 270. priorum 20, 506. cupidine 21, 245. matrem 22, 111. delicta priorum 26, 503. divitiis 28, 134. oblitæ Eumenides 35, 343.
ſcena ardua 17, 326. triſtis 18, 292. Neronis 20, 61. tanta paratur 29, 26. viva 49, 45. ſcenæ ſolliciti 20, 339.
ſceptriferi parentis 29, 130.
ſceptrum geſſere manu 1, 205. capeſſere fervet 5, 295. ſublime Jovis 24, 210. rapiat 37, 32. ſceptri hæres 5, 163. ſceptro trabali 35, 173. ſceptra geſtanda parabat 5, 442. Romana 7, 67. tibi dabantur 8, 176. dabat 15, 97. eunuchi ferat 18, 324. tenebat 22, 52. Quirini 28, 642. daret miles 31, 75. ſitu ſqualent 33, 81. majora dabuntur 35, 279. ſceptris inferre minas 3, 306. ſubdidit Oceanum 8, 42. propior facies 10, 264. muliebribus 18, 428. reſtituit 28, 98.
Schœneïda volucrem 29, 170.
ſcinditis Pangæa juvencis 21, 135. *ſciſſo* velamine 3, 33.
ſcire peto, quæ form mali 36, 300. poteſtis, quid ſit 92, 3.
Scipiades major 23, 1. noſter Stilicho 23, 21. Scipiadæ præclari 18, 455. quis vos noſſet? 21, 381. tremendi Pœnis 22, 384. virtus 26, 141. Scipiadum gentem 29, 42. Scipiadas prætulerim 1, 149.
Scipio ſudavit uterque 15, 95.
Sciron (*latro*) 3, 253.
Scironia rupes 26, 188.
ſcitamur heriles caſus 36, 248.
ſcopuloſa inſula 15, 512.
ſcopuli flagrantis 36, 392. nec latuere mari 37, 64. per ſcopulos iret claſſibus 5, 123. ſcopulos immanes 8, 104. irridens 28, 271. rotant 33, 169. ſcopulis conjectis 1, 106. nivalibus Aemi 3, 340. revulſis 7, 93. 26, 71. ſeptem 24, 135. coëuntibus 26, 2. peruſtis 33, 151. incluſa palus 35, 179. ſtagnantibus 44, 106. duratos armos 101, 110.
Scorpius grandine tundat olivas 22, 465.
Scotica tela 22, 254.
Scotus movit Iernen 22, 251. Scoto truci 26, 417. Scotum ſecutus 7, 55. frenat 31, 90. Scotorum cumulos 8, 33.
ſcribit ſenex 22, 434. *ſcribunt* fidera 22, 476. *ſcribat* Halys 18, 434. ſcribent te in floribus 1, 278. ſcribere deſierit 22, 307. hortatur amor 42, 8. tibi dedecori? 41, 24. ſcripſiſſe priorem pœnitet 42, 5. ſcribendi labor 41, 3. ſcribentis voce Serenæ 40, 47. *ſcriptæ* arenæ 17, 134.
ſcripta ferat 41, 7. ſcriptis peragenda 21, 303. monebas 29, 237. deſponderat puellam 40, 53.
ſcruratur iter 33, 173. ſcrutetur Iberos 52, 21. ſcrutatus devia ſilvæ 101, 90.
Scylla novos mirata canes 18, 294. Scyllæ fames 3, 296.
Scyllæa antra 36, 447. Scyllæos inter fremitus 100, 2.

Scyria *virgo* 10, 16.
Scytha exercitus 18, 508. Scythis acerbis 11, 25.
Scythiæ vergentis in ortus 3, 323. progenies 24, 255. in jugulum 26, 602. *templis* 36, 282. trans Scythiam comitabitur 17, 197. Scythiam receptat 3, 308.
Scythicus Araxes 1, 160. Scythica convalle 37, 22. Scythicæ rupes 3, 152. Scythico ab axe 22, 368. ſub Jove 74, 2. Scythicum pectus 20, 180. Scythicis ſilvis 18, 248. Trionibus 20, 238. Scythicos arcus 7, 27. Triones 8, 474. Scythicas iras 31, 135.
ſeceſſit ſic quæ regio? 31, 63.
ſecerni negant 5, 223.
ſecat parcendo 26, 122. natatu 36, 333. tenebras luce 44, 20. ſecant arva volatu 33, 185. ſecuit tentoria 28, 469. nave profundum 32, 1. livor naſcentia fata 39, 31.
ſecretus doceas 22, 69. ſecreta curarum 33, 214. ima profundi prodit 35, 117. in parte tectorum 36, 170. montis patent 49, 43. *litora* Nili naſcentis 5, 244. ſenectæ relegis 17, 67. Beli 21, 62. fatorum 26, 197. Getarum noſſe 28, 236. *fidelis* 29, 139. poli 33, 27. ſecreti numinis 28, 611. ſecreto fonte 47, 11. ſecretum poſſe dari vitiis 8, 273. meruit 22, 306.
ſectæ diverſæ 17, 69.
ſector citatur 8, 498.
ſecundat incepta 22, 364.
ſecunda fama fori 43, 2. ſecundo de jure certare 1, 21. *mucrone* 20, 573. ſecundis deis 26, 52.
ſecurim ſtrictam 11, 36. vibrat 22, 376. 36, 358. ſecuri ſtricta 3, 247. alia 19, 7. Thermodontiaca 35, 66. ſecures ſtrictas 1, 232. Latiæ 7, 6. laurigeras 8, 14. fraternas 8, 656. Suſa premant 15, 32. tradat 17, 337. vibrare 18, 465. deformatæ 20, 130. infames labuntur 20, 521. defenſæ ſurgunt 21, 9. poſt emeritas 24, 101. conſcendant roſtra 24, 201. ad noſtras 22, 312. comitata tropæa 28, 15. ſextas 28, 647.
ſecurus fati 8, 394. damni 28, 219. habeto 36, 303. *ſecura* tori 10, 229. futuri 15, 64. fortunæ virtus 17, 2. *gloria* 17, 62. damni 20, 52. maneres conjugii 31, 57. vaporis glacies 33, 166. poli 47, 6. ſecuræ comæ 2, 8. ſecuri vulneris equi 5, 362. ſecurum degere 20, 19. *cælum* 39, 10. te fama non vehit 74, 12. ſecuris ſilvis 24, 283. ſecuras undas 57, 5. *ſecurior* remeat 8, 615.
ſedit iterum 20, 302. ſententia 33, 121. ſedere rates ſubmerſæ 8, 628. *hæc* ubi genero 15, 415. comæ rigidæ 20, 234. pectore Latii cultus 12, 366. ſederit ſicubi olim 36, 164. ſedendi gloria 36, 14. ſedens ima valle 1, 210. pariar 15, 375. ſedentem cum patre 28, 70.
ſedes profugis 3, 266. vicina Leoni 3, 365. animæ removit 8, 240. aurea 8, 584. hæc ampliſſima 17, 22. *hæc* potuit contingere multis 17, 144. ſuas poſſuit 22, 13. arcani 22, 445. capacior laudis 28, 385. paternas 33, 246. prima datur 36, 9. obſcurior exquirenda 36, 121. vacuas 36, 154. non ulla capit 98, 7. *ſedis* ſummæ faſtigia 31, 67. ſedem mutare licet 24, 156. Quirini 26, 101. deſtituunt 26, 508. ſede prima relicta 1, 20. de triſti 3, 74. merita 5, 2. concuſſa 5, 497. fugavit 15, 412. a parva profectas 24, 139. *propria* locavit 28, 23. qua? 28, 316. tua relicta 35, 216. in parva morari 98, 6. ſedibus certis 17, 184. geminis 18, 50. a ſuis errat 28, 408. Zephyri relictis 29, 116. trepidis 33, 8.
ſedili pigro 20, 388. ſedilia ferrata 3, 39. complete 18, 470.
ſeditio non illaudata 5, 226. lenita cadat 17, 248. humilis clamoſa 26, 467. occulta parari 28, 252.
ſedantur gemitus 35, 330.
ſedula ire parat 1, 76. materies 25, 16. rerum 28, 97.

seges undique ferri circumfusa micat 5, 390. Mavortia ferri 7, 135. Quincti Curiique 15, 111. responsura colono 18, 19. arida interlucet 18, 116. frugem latura 18, 495. fraudarit colonum 21, 164. præbuit auxilium 24, 95. libata 26, 162. comitata vestit iter 33, 188. sponte grandesceret 36, 24. picturata jaculisque rigens in prælia crescit 45, 12. segetis *aënæ* 17, 316. *in segetem* crescentis belli 26, 26. segetem levi motu percurrere 7, 199. segetes *Romuleas* 15, 75. Iberas 18, 407. unde tot allatæ? 21, 314. per cultas 28, 296. Phariæ 29, 60.

segnis cætera 3, 239. ad artem 18, 78. ad ferrum 20, 395. ambigat 26, 548. amor 29, 227. stella 44, 37. segnes nimium 15, 492. segnibus planctibus 26, 272.

segnities ne marceat ulla 10, 206. non tanta Tonanti 36, 135.

sejuncta potestas Laribus 28, 407.

semel Istrum transvecta 26, 170.

semen aulæ fluit 12, 22. semine de alto 1, 142. permisto 17, 303. de uno 20, 490. jacto 21, 322. Cappadocum 29, 192. quo ducti 31, 53. de Hyperionio 35, 44. surgit 44, 23. semina currere vacuo motu 3, 16. *laudum* 7, 59. dissona partu 20, 43. dissolvat 22, 462. belli 26, 26. caussæ 29, 35. cunctis præbes 33, 57. justis discessere locis 33, 248. sui 44, 95. vivida cæli 101, 25. *rerum* 48, 2. in semina verbi 98, 4.

semideis fingunt 21, 47.

semifer torvus 10, 145. semiferi Senis 7, 61. *juvenci* 28, 634. *ilibus* 37, 81. semiferos partus 18, 1.

seminecem mergi 5, 65.

Semiramis mentita virum 18, 339.

Semiramiæ turres 1, 162.

semirutæ turres 1, 109. *semirutas* telas 36, 155.

semita velox lunæ 22, 438. pigra Saturni *ib.* nota 26, 286. operosa 28, 521. divino gressu claruit 33, 229. *humida* interviret 35, 100. aratri 49, 26.

semivir sublatus 18, 171. exul erit 20, 22.

senator plaudit 24, 49.

senatus Romani culmina 16, 7. Byzantius 19, 57. consuit 20, 64. bella censeret 21, 327. antiqui 22, 402. meruit 24, 55. decreta 24, 86. votis 24, 212. collecti *delubra* 28, 74. senatum bellatorem 15, 53. commovit 15, 408. plaudentem 20, 135. Eoum 31, 68. senatu claro cingatur Roma 1, 19. juncto stipante 1, 231. Palatino circumvallata 8, 11. toto 8, 583. infecundo 18, 471. poscente 25, 9. sub judice 28, 591.

senecta pacis 20, 278. senectæ emeritæ 15, 115. *Cecropiæ* 17, 67. *metum* 26, 53. nemoris 36, 353.

senectus vicina leto 3, 31. reformidat 18, 94. nulli obstat 22, 410. non exarmata 26, 484. bello discussa 28, 534. grata 31, 63. moritur 44, 103. (*senectutem*) intulerat pax 28, 534.

senex obscenior 18, 302. te audit 22, 169. verendus 22, 434. Mæonius 10, 234. Syracusius 68, 6. senis infandi 20, 61. Mæonii 29, 20. seni per tot certamina ducto 26, 493. senem longævum mentita 3, 135. sanctum 22, 71. mutatum plumis 28, 171. consumit 44, 60 domus videt 52, 2. senes severi 7, 128. cessere juventæ 17, 18. lascivi 20, 327. *prisca* temnunt 28, 548. senum cura 28, 557. vota 50, 28. senibus fluviis 36, 14. senior pater 29, 57. seniore supernas repetente plagas 28, 95.

senilis animus curis gravibus 1, 154. senili gelu 44, 36. seniles artus 3, 144.

senium juris 8, 505. excludit luco Juventas 10, 85. hunc mihi præponit 30, 6. ævi 36, 21. luctu tractura 36, 259. positure 44, 50. senit colorem 15, 209. senio confectus 15, 446. ignoscant 20, 389. *iterum* vernante 21, 316. neglecto squalent 28, 410.

Senonum arva 3, 132. furiis 15, 126. ligones 24, 92. sanguine 26, 291.

ſenſus minaces 3, 98. corrumpentia dona 7, 187. adverte 15, 388. corporis damnat 17, 75. *jungere* 17, 161. tuos alienent 22, 49. *caligine* hebetat 22, 133. pignora ſtimulant 26, 301. humanos expulit 33, 5. pii 38, 4. audacia traxit 74, 7. voxque dei 59, 2. ſenſum detraxerat 5, 48. intra legentis 21, 77. ſenſu a noſtro diſcedere poſſit 1, 173. ambiguo 3, 18. dolor hæret in alto abditus 5, 280. celeri 18, 361. nullo prætereunt 20, 117. reducto 20, 518. vivo carentia membra 48, 54. carentia robora 26, 17. fraudata ætas 26, 521. diurno 27, 1. celeri occurrere dolis 28, 237. vigili proſpicis 29, 229. ſenſibus nitidis 17, 193. figenda verba 22, 155. libratur orbi 24, 10. manſuram tradite facem 14, 17.

ſententia traxit mentem dubiam 3, 1. anceps volvit dubias eventus 5, 199. potior 15, 353. mentis 28, 292. requirenti certa ſedit 33, 121. vatis 42, 9. ſentit faſtigia juris 28, 41. ſuſpiria 35, 264. verbera 44, 3. ſentiat ardores 33, 225. iras 37, 16. ſenſit necem 4, 12. manum 38, 47. nova lumina 99, 9. ſentiet iratam ægida 36, 60. fulminis ictum *ib.* ſentire nefas 20, 10. nullum laborem 24, 207. latebras mortales 101, 25.

ſeparat vis nulla tenorem 15, 207. aſtris mortalia 35, 299. confinia 44, 61.

ſepultus nuſquam totieſque 5, 453. ſepultæ gentes 35, 326. *ſepultum* jure mancipium 18, 211. ſepultis viva admiſces 35, 221. ſepultos gemitus 3, 257. meminiſſe deſinit 22, 50. ſepultas gentes 20, 148.

ſepes aurea circuit 10, 56.

ſepti bellis 20, 486.

ſepoſuiſſet ebur 34, 2.

ſeptem ſcopulis 24, 135.

ſeptem geminas arces 12, 19.

ſeptena voce reſultant 1, 176. ſeptreno gurgite 3, 185. ſeptenos montes 15, 104.

ſeptimus lunaris globus 35, 298.

ſepta intra luas 26, 504.

ſepulcro parvo procede 18, 458. veteri 20, 232. rupto prodire 26, 443. ingenti fata ſolatus 39, 18. ſepulcris paribus damnata 37, 59. falſis 44, 50.

ſequitur viarum indicia 36, 440. pars cætera pectus 101, 32. ſequimur quocunque vocaris 3, 170. ſequuntur prolem fata 1, 16. plaudentes 10, 172. ducum mores 21, 169. ſequatur quæ tale conjugium 33, 119. ſequebar cauſæ alterius viam 3, 15. ſequebatur facta livor 24, 38. ſequi amorem 5, 261. invitat 20, 236. pone imperat 22, 453. hunc digna tua virtus 39, 21. ſequentum flatu 28, 279. ſecutus cælum 32, 11. mundum ſollicita ratione 48, 1. ſecutæ præcepta 1, 263. ſecutam curſu ferroque 29, 169. ſecuti lumen Magi 98, 18.

Serena ire comes 28, 93. minor natu 29, 118. hoc poteris eſſe 40, 34. contenta 72, 14. Serenæ fama 10, 120. ſidereæ 10, 252. meæ pignus 15, 310. thalamis 21, 73. titulis 29, 33. ſcribentis voce 40, 47. doctæ 55, 3. pietate 70, 11. caſtæ manibus 73, 12. Serenam redimere ſerto 29, 2. poſtgenitam 29, 49. pulcram 29, 69.

ſerenat aër aquæ terga 49, 36.

ſerenus ingreditur 35, 312. ager 36, 232. reſpice 39, 33. ſereni *frons* 8, 425. ſerenum ver 1, 272. perpetuum 17, 208. conjuratum ſplendere 26, 49. tibi ſervatum 28, 542. ſereno tuo riſit natura 8, 183. curriculo 22, 439. *lapſu* 33, 13. convexa patent 35, 91. *ſerenos* ſtatres 17, 167. *imbres* 47, 5.

Seres tondent ſtamen 1, 179. *vellera* dabunt 7, 211. te adorent 8, 258. tribuere ſubtemina 8, 601. te vellere ditent 18, 226. Serum volamina 10, 211. ſtamine 18, 304.

ſericum 1, 179.

ſerica oneri 20, 338. rubra criſpentur 28, 577. frena fucantem 22, 350.

ſeries Curii 18, 457. denſior geſtorum 21, 139. Aelia 29, 56. extrema accipit 36, 12, ſeriem gentis 8, 21. meditata ruinis ira 26, 172. pulcram 28, 419. pugnarum 29, 221. fatorum 33, 52.
ſeria jocis miſcet 22, 165.
ſermo qui duceret aures 17, 20. captatur 22, 163. ſermonis mella politi 17, 251. fucati opem 28, 593. ſermone *crebro* 8, 269. parentis fruitur 10, 230. longo 15, 325. longe petito 26, 384. medio 28, 426. blando 29, 138. tenero 35, 323. ſermonum permiſſa poteſtas 5, 74. gratia mecum 36, 205.
ſerpens calcata 3, 228. multus per nubila tumet iratus 7, 139. complectitur antrum 22, 428. ſquamis viret *ib.* ebria 24, 367. ſerpentes necarunt 101, 63. ſerpentum torti hiatus 3, 66. vago volatu 5, 178. virides ſpumas 15, 173. rictus 21, 262. oſſa 36, 342. ſerpentibus *fulvis* 33, 199. feſſis 35, 161. iunis vivit 37, 89. armes Hydram 101, 40.
ſerpit per membra ſilex 37, 99. languida 46, 4. ſerpunt hederæ 35, 111.
Serranus conſul 3, 203. *dictator* 8, 415. Serrane, jugera ſcindis 18, 454.
ſertum Martia laurus erat 23, 20. ſerto Pierio 29, 2. ſerra diſperſa 10, 154. ſtellantia 10, 274. *ſpicea* 15, 137. refudit 18, 91. *flaventia* comarum 36, 126. florea 49, 10. ſertis *calidis* thalami 21, 5. fragrantibus 22, 471. noſtris cupiant ornari 35, 87. inſolitis miteſcere 35, 145. regalibus 44, 85. tuis tempora vincta 101, 7.
ſervator juris 21, 163. fœderis 26, 496. ſervatorem videant 22, 391
ſervilis laurea 18, 503. *pubes* 18, 509. horror 26, 272. ſervile gemens 15, 365. ſervili crimine 18, 26. ſervilibus regnis 20, 593. arvis 24, 126.
Servilius egit 18, 217.
ſervit Africa 21, 18. cui machina rerum 35, 281. ceu conſtricta 51, 7. ſerviat hoc genus 18, 332. mare 37, 33. ſerviret adhuc 18, 57. ſervirent legibus 21, 167. ſervire coacti 3, 194. tyranno 5, 390. ultro cupiat Barbarus 8, 485. cuperet 17, 165. famulo 20, 319. dati 26, 541. lupatis 1, 82. 73, 2. ſerviſſe ligones 24, 92. ſervitum ducor 35, 264.
ſervitium (*Eugenius*) 1, 138. pati 11, 28. vetuſtum 18, 43. expulit 22, 325. ſub principe credit 24, 114. ſervitii jugum 8, 260. ordo 18, 150. ſervitio pares 20, 352. ſubactus 21, 217. populos traxerat 26, 618.
ſervatis pœnam ſceleri 20, 36. ſervant veſtigia 28, 174. ſervant orbem ſtabilem 2, 17. quos ſervavit amat 28, 388. ſervaveris urbem 24, 69. ſervare quietem 85, 5. rigorem intactum virio 1, 41. ſervaſſe repertum 22, 326. juvencam 21, 313. ſervantia continuum ſimili lege tenorem fata 1, 17.
ſerus munera offert 22, 151. redit 36, 168. ſera fides veri 26, 554. ſeri tranſacta gemunt 20, 501. ſerum, quod initat, creditur 20, 53.
ſervus erit 18, 479. ſervi admiſſus in uſum 18, 142. rabies 18, 184.
ſeta ſævior aper 53, 2. ſetæ mentitæ cornua 46, 6. nigræ ſe jungit 46, 15. per ſetam vis alta meat 46, 18. ſetis rigidum 24, 319. trifidis horrebant 101, 109. ſetas flaventes (*leonis*) 26, 327.
ſeu tu vir, ſeu Numen 3, 171.
Severi bellatores 28, 421.
ſevera antra 2, 14. ſeveram canitiem 33, 49. ſeveras genas 3, 135.
ſexus quid poſſit uterque 1, 201. hic imperat 18, 322. alter pepulit, nec ſuſcipit alter 18, 467. alter in armis 20, 224. ſolus diſcrimina dabat 35, 29. ſexum vicere 17, 154. virilem 20, 139. domini mutaſſe 20, 552. fate-

tur 24, 246. *ſexu* recepto 11, 34. utroque 22, 360. gemino ſplendida 29, 68. in debiliore 50, 18.
ſibilet glaciale 22, 459.
ſibilus vibratur 101, 33. ſibila vulgi 5, 399. mentitur 7, 141. nota magiſtri 26, 409. minentur 28, 568.
Sibylla cœca 19, 38. Sibyllæ rabidæ delubra 8, 148. *carmina* immota ſtant 15, 29. auguriis 24, 166.
ſic comparandi 1, 49.
ſic famuletur - timeat - fluat 1, 160. *eat* 20, 156. ſic placida, ſic ſevera mente 22, 66. non Aethiopum pererrem campos 74, 1. viribus vincor 37, 17.
Sicambri comitentur 15, 373. gladios curvent 21, 222. flavente cæſarie 24, 18. Sicambris flavis 26, 419. Sicambros in medios 10, 279. *conf.* & *Syc.*.
Sicambria detonſa 18, 383.
Sicania Marcelle ferox 18, 456. Sicaniam trifidam 17, 204. ferens 35, 160. quærit 36, 140.
Sicani dixere 35, 112.
Sicanos fines 33, 218.
ſicca ſpicula 24, 269. ſicco lumine 15, 130. ſiccum gladium 5, 235. ferrum 22, 16.
ſicubi ſederit olim 36, 164.
Siculus honos 50, 42. Sicula incude laborat 7, 192. Siculi *juvenci* mugitus 15, 187. Pelori 36, 255. *Siculæ cavernæ* 35, 173. Siculo tyranno 18, 165. Siculum æquor 4, 9. fretum 15, 81. Pelorum 28, 287. Siculis jugis 24, 314 terris 33, 139. arvis 36, 84. *Siculos* ad amores 21, 187. Siculas urbes 24, 142. in oras 33, 139.
ſicut erat 7, 163. erant 36, 382.
ſidereus gener 17, 166. ſidereæ acies 1, 23. Serenæ 10, 252. alumnæ 36, 178. ſidereo gurgite 28, 178. ſupercilio 40, 58. ſidereum onus 8, 570. ſidereis jubis 3, 352. ſidereos artus 31, 3. receſſus 101, 88. *ſidereas* aves 20, 330. *in* ulnas 29, 219. turres 37, 32.
Sidonii maris 8, 600. Sidoniæ *matres* 15, 191. Sidonio oſtro 5, 450. 33, 273. Sidonias inter *juvencas* 10, 113. veſtes 10, 212. chlamydes 22, 88.
ſidus dulce oſtendere dei 3, 275. novum invitant 7, 172. avi reluxit 8, 190. ſperant 20, 507. imperii 28, 23. cognatum 44, 18. ſideris inſtar 26, 458. ſidere adjecto 5, 3. *Hyperboreo* 5, 240. *quo* dextra regatur 8, 424. coruſco 11, 1. *corrupto* 15, 40. ſub gemino 19, 35. *certo* 20, 197. *non* fertur 20, 424. excuſſo 22, 272. brumali 26, 322. *quo* 28, 445. clementi fovit 31, 120. medio lunæ 101, 120. ad ſidera prolatæ moles 5, 136. nomen tollunt 24, 196. *ſidera* cum proferrent partus 1, 146. donent 3, 142. pete 3, 363. non ſemper pacem habent 26, 62. teſtor 5, 165. quid *proſunt* 8, 30. parturit æther 10, 275. volvebat 15, 214. *contuſa* 15, 496. ſeptem 17, 103. oblu&tata polo *ib.* liquimus 17, 171. vaga 21, 63. *ſcribunt* 22, 476. fœdavit 26, 247. reſpirant 29, 53. afflata 33, 2. *damnavit* lu&tu 35, 240. ſunt altera nobis 35, 283. mirantur Fauni 36, 17. concuſſit 36, 66. famulantia 40, 35. Siria 101, 124. regit 68, 12. vaga Saturni 75, 2. cognoſcere 76, 2. nova luſtrantes 68, 16.
Signifer *Zodiacus* 1, 241. vergit in Auſtrum 3, 364. 17, 120. titubavit 21, 145. *ſublimis* Latiæ aulæ 28, 22. lætiſſimus 33, 102. mentitus 68, 9.
ſignifer nec ullus 10, 296. *premitur* nec ullo pondere 15, 419.
ſignat caſus 22, 292. ſignant nubila 33, 180. ſignet titulos 26, 644. ſignabat jura 18, 380. ſignavit liquido tramite nubes 7, 163. Olympo 28, 170. ſignabitis annum 8, 654. ſignare cælum corona 10, 272. ſignatur tempora cornu 35, 54. veſtem acu 44, 87. ſignatus flore juventæ 22, 351. ſignatum bene tempus 1, 265. ſignati ferro 20, 343. ſignandum annum 22, 452.
ſignum dat 1, 206. ſigna ruendi dedit 37, 60. rotarum 36, 431.

deis adverſa tuli 35, 256. *doloris* 35, 123. impia tollis 33, 65. intulit Oceano 29, 49. verbere inſonuit 28, 625. movet 28, 495. attollere 3, 86. Aegypti (*magica*) 3, 147. adverſa furori 3, 266. communia canunt 3, 348. fleviſſet 7, 25. quid ferant appareat 8, 192. Mavortia 10, 187. obvia tuliſſet 15, 247. Martia 18, 505. præmittunt 20, 31. contra tot 20, 54. Romana 20, 225. molleſcunt 20, 562. tremenda inferret 23, 10. anni prioris 26, 238. ſpirantia 26, 612. *volantia* nubibus 28, 46. cognata 28, 401. ad tua ſigna vocas 7, 176. *ad ſigna* revireſcere laurus 28, 38. ſignis privatis 5, 77. tot 5, 151. innumeris 7, 193. bellorum poſitis 8, 8. *Helleſpontiacis* 18, 256. excitis 20, 406. *diſſona* turba 21, 152. tuis jungi 21, 234. *junctis* 21, 333. jubet 24, 85. undique properantibus 26, 405. ſalutatis 26, 462. collatis 45, 27. *femineis* 76, 6.

ſilentia æterna 5, 490. rupere 8, 144. adhibere ſomno 18, 418. vaſta 21, 228. ſuſpenſa 26, 457. fleverunt montes 34, 7. tenebroſa rumpunt 35, 329. nocturna 36, 404. quem habitura finem? 42, 1.

Silenus clavum intorquet 24, 363.

ſilet pars ſtupefacta 36, 448. ſilent antra 28, 29. atria 33, 84. ſilenti populo 35, 237. *ſilentes* anni 17, 157. ſilentum rex 37, 45.

ſilex religioſa templi 33, 201. quæ per membra ſerpit? 37, 99. anhela flagrat 48, 42. cocta 49, 20. prodigioſa 57, 4. mira 60, 7. membra ligat 87, 7.

ſilva lanigera 1, 180. paſcebat leonem 3, 285. Gallica 17, 308. carinas texuit 21, 314. ſecuta chelyn 34, 8. favis undaret 36, 25. ſuperbit 36, 337. longa, fortis 36, 367. minax ſtat corpore toto 45, 11. ſilvæ ferant mella 1, 250. loqui 28, 32. *inſtar* habet haſta 35, 25. frondoſæ penetralia 101, 70. devia 101, 90. ſilvam cædere 8, 344. facilem juvencis 101, 102. ſilvarum decus omne timorque 24, 319. ſilvas trepidas 5, 256. vaſtas opponite 8, 105. ſic flagraſſe 8, 470 involvant 17, 238. curvatas glacie 21, 128. migrantes 22, 172. timidas inclinant 33, 206. ſteriles 101, 104. ad ſilvas redit 27, 4. ſilvis fractis 8, 538. advectum delphina 18, 355. ſubmiſſis 20, 173. exſectis 22, 198. dominaris 24, 237. ſecuris 24, 283. ſub horrendis 26, 359. vaſtis 26, 408. opacis 28, 518. turiferis 35, 81. caris pepulit 36, 285. rudibus 36, 366.

ſilveſtres deos 31, 19.

ſimilis monſtratur 10, 107. ſui 17, 212. ſimilem conſilio, vel Marte 17, 162. in ſimiles clementia 18, 189. ſimiles ſibi conjunxit 18, 342. cauſas 47, 24.

ſimius ſimulator 18, 303.

Simois intremuit 21, 264. miratur 36, 372. Simoënta canit 9, 20.

ſimplex gratia 8, 283. pudor 28, 565. triplici in nomine 98, 28. ſimplice cultu 3, 217. *ſimplices* lacrimas 14, 4.

ſimul ira obruit virum, ſimul mœror 5, 197.

ſimulacra pallida 3, 127. ferrea 5, 359. Martia 8, 539. pompæ 28, 374. viva 28, 573. certa mali 36, 69.

ſimulator oris humani 18, 303.

ſimulare fidem 3, 98. ſimulata Cynthia 68, 10. ſimulati juris 28, 7.

ſincera bonorum ſors 21, 25. ſinceri ſacri 95, 21.

ſingula ceu nondum tranſacta timet 36, 260. per ſingula cernens 28, 565.

ſingultus varios 26, 407.

Sinis (*latro*) 3, 252.

ſiniſter fetus 3, 29.

ſinuatur in arcum 10, 149. in orbes 35, 15. menſa 94, 1. ſinuantur curvo ductu 5, 375. *ſinuare* molles fugas 8, 540. Oceanum 33, 268.

ſinuoſa draconum membra 33, 179. *ſinuoſæ* terræ 15, 517.
ſinus laxus 1, 89. maternos 5, 68. in *ſacros* 8, 127. tot *curvare* 8, 462. carbaſeos 20, 183. *cingit* 20, 447. longos tentare 32, 7. cæruleus 35, 48. *regales* vinctura 35, 95. ſtellantes 35, 363. cincta 36, 377. in noſtros fudit 37, 127. abſtruſos 49, 42. refluos 60, 4. virginei tumuere 95, 8. virgineos habitare 98, 5. impleſſent venti 100, 6. in ſinu reptavit 3, 94. ſinu *Ambroſio* 10, 110. geſtaverat 15, 394. in ipſo bella naſcuntur 20, 576. vaſto 22, 427. conſanguineo te recipit 33, 106. dulci ferre 36, 174.
Siren dulce malum pelago 100, 1. Sirenes requies 36, 205. Sirenum cantus tenaces 29, 23. Sirenas volucres abegit 36, 190.
Sirius ardens 3, 241. 59, 5. allatret 22, 466. urit flores æſtibus 29, 6. violis pepercit 31, 120. ſævo igne nocet 49, 92. Sirium torrentiorem 11, 20.
Siria ſidera 101, 124.
ſiſtit rapidas (*mulas*) 51, 12.
ſiſtro Amazonio 18, 499. *ſiſtris* ſonat 8, 574.
ſitiebant ſtamina 33, 259. ſitiens plus 22, 112. haurire cruorem 26, 604. ſitientes carmina rupes 34, 19. *ſitientia* pila cruores 5, 232. ſitientibus fruſtra ægris 27, 9. hominum aras 36, 282. populis 47, 18.
ſitis ſcelerata 3, 220. iſta cruoris 5, 152. decepta 5, 510. conſumit venas 48, 21. ſitim prohibere fontibus 44, 14. dolia vincant 77, 12. ſiti ardebit 3, 104.
ſitum mutavere 33, 142.
ſitu exeſos ligones 22, 195. fœdo ſqualent 33, 81. campos horrere 36, 37.
ſive - ſeu 1, 80.
ſmaragdo virides loricas 22, 89. ſmaragdis virent 8, 586. *trabibus* 10, 88. ſmaragdos virides 70, 17. 73, 8. inter Erythræas 28, 563.
Smyrna dedit 29, 147.
ſoboles fulgentior 1, 240. magnorum regum 10, 253. ſobolem promiſſam 22, 336. fratris amavit 29, 107. non tribuit Lucina ſecundam 33, 123.
ſobria mens 18, 229.
ſocci riſus 18, 299. *ſocco* pulpita perſonat 17, 313.
ſocer æquoreus 9, 3. Auguſti 13, 9. futurus 21, 78. docuit regnare 24, 120. ſoceri *faces* 15, 309. Auguſti 22, 233. ſanctum nomen 26, 304. obſequiis certant 72, 12. ſocero te felicior 22, 78. cum duce 28, 425. referente mercedem 29, 185. ſocerum Auguſti 24, 166. fallente rota 29, 178. confeſſus 35, 230. ſoceros inflexit 40, 45.
ſocias pudicas 24, 241.
ſociat dextras 3, 223. flores 35, 140. ſociarent Orphea 40, 1. ſociare *ſuprema* circuitu 5, 373. catervas 21, 233. ſociantur ſubitis furtis 48, 39.
ſocia corona itipant 35, 56. ſociis venalibus 21, 64.
ſocius ſuſpectior hoſte 28, 309. ſocium ſprevere 18, 150. ſumebat honorum 28, 66. ſocio te 8, 351. ſociis his fretus 15, 194. tot amiſſis 28, 130. ſocios patres admittere 8, 581. bella dabunt 20, 222. pejores legit 20, 558. apportet an hoſtes 26, 456.
Socratico ab ordine 17, 87.
ſocrus arida 18, 269.
ſodalis Cycni 28, 174. ſodalem abſens eloquio doce 41, 19. ſodales unanimos turbare 3, 105. inter lætos 8, 376. Martī (*fluvii*) 26, 339. *Boreæ ib.* auferret 28, 313.
ſol flammigeris mundum comple. xus habenis 1, 1. occurrit equis 8, 66. ardentior 8, 181. patiens cælum commune *remiſit* 8, 191. quicquid *imbuit* 8, 389. occiduus 8, 426. 15, 494. vel progrediens, vel occiduus 21, 161. quantum igneus ambit 22, 60. tibi præparat annum 22, 423. infecerat igni genas 31, 42. dux auroræ 35, 46. medio inſtitit altior axi 36, 234. oriere 41, 14. glaciali

glaciali frigore victus 101, 125. ſolis orbita 5, 155. ante *fidem* 7, 2. vapores 5, 207. habenæ 15, 153. equos 21, 84. in ortus 21, 338. avem 22, 419. equi 22, 470. habenis 28, 193. & principis radiis 28, 539. purior fervor 44, 15. vapore 47, 17. ſoli tenebras indicat 17, 129. ſolem combibit veſtis 8, 552. *tardum* diſcedere cupit 10, 288. ad urruunque 15, 48. condit 20, 239. levat *ib.* æquore levat 29, 51. naſci fecerat 35, 44. didicere pati 35, 198. Elyſium 35, 284. ſalutat 44, 45. palleſcere 48, 3. ſole peruſta arundo 1, 218. cum roſeo 7, 131. *afflatus* vicino 15, 348. *refugo* 15, 399. *nimio* 21, 250. verito 26, 235. aſſiduo 33, 259. fruuntur communi 35, 261. ſoles rapidos 8, 341. admittere 10, 250. geminos 18, 7. pari 20, 411. accenſos ſuſtinet 28, 215. torrentes temperat 35, 105. condit, reducit 52, 13. ſolibus torrida (*Libya*) 5, 42. *ora* pallidior 18, 260. effecto pulvere 21, 350. matutinis 35, 120. indomitum rigorem 58, 1.

ſolatia dabit 5, 19. tribuit 8, 93. clari fati feret 15, 381. propriæ ſorti 18, 205. darent 20, 355. mortis ſibi miſſurus 21, 339. ferat 28, 308. magni luctus reſtituens animo 29, 105. erepta ſibi lugebant 34, 3.

ſolitum timoris 25, 15.

ſolidatur culmen 33, 242. ſolidata terga Danubii 5, 27. *ſolidatam* galeam 15, 210.

ſolidis lymphis 101, 67.

ſolidis ſex emptus 92, 3.

ſolium Crœſi 3, 198. Parrhorum 8, 214. auroræ 28, 84. ante ducis 33, 49. ſolio pulſus 15, 409. pollentem 18, 213. *avito* 20, 457. fultus eburno 24, 199. 28, 588. rudi fultus 33, 79. generi 40, 50.

ſollennis campus 28, 5. ſollenne ſecundis rebus vitium 22, 161. ſollennia omina 8, 612. referunt Baccho 35, 67.

ſollers hiems 56, 3.

ſollertia *abdita* 17, 41. juris 21, 32. Pæoniæ curæ 26, 121. fallat 29, 32. parit artes 36, 32. artis 50, 23. mundi decepta 98, 13.

ſollicitas ſigna 18, 506. ſollicitat pudorem 33, 132. ſollicitavit aquas remis 32, 2. ſollicitare me ſtudium ſolet 27, 12. ſollicitante die 60, 6. *ſollicitatur* equis 44, 3. ſollicitatus Athos 3, 336.

ſollicitus ſopor 3, 212. *pudor* 14, 3. æther 26, 379. ſolliciti ſcenæ 20, 339. pro te votis 22, 174. ſollicitæ vitæ 36, 23. *ſollicito* pollice 17, 127. curſu 33, 29. viſu 98, 17. ſollicitum pudorem 35, 325. ſollicitis collibus 1, 50. *ſollicitas* telas 72, 15.

Solonem talem ſenſere 8, 507.

ſolatur vulnera 10, 46. labores 22, 343. infantes gremio 35, 47. alummum dictis 44, 49. dolorem 35, 276. ſolabor curas 33, 110. ſolabitur æſtus 17, 196. ſolantia fauces carmina 43, 5. ſolatus fata ſepulcro 39, 18.

ſolſtitio Meroën tentabimus 1, 135.

ſolum pollutum 20, 38. ſcinde 20, 195. nudum 20, 298. expoſitum calcare 26, 428. fatale virtutis 26, 637. commune 39, 56. putre 49, 15. ſoli effoſſi operta 8, 332. vires 17, 178. jura 26, 10. ſolo reddere cives 15, 200. *lapſuro* 24, 340. pendenti 26, 348. victrici 23, 25.

ſolvis noxia pectora 98, 19. ſolvit equos 1, 122. lites 5, 494. *mare*, ventos, fulmina 10, 126. fluvio 18, 296. tumorem pectoris 48, 47. ſolvant prælia 15, 276. cum ſolveret onus matris 1, 146. claſſem 15, 485. obſeſſos 21, 115. maſſas 24, 235. ſolvet lacrimis 5, 91. ſolvite Titanas vinclis 37, 28. ſolvere corda nectare 1, 247. ſolvitur in laticem 36, 251. quo ſolvimur omnes 44, 101. ſolvi arcus imperat 5, 229. ſolutus ſtupris 15, 446. ſubſidit 28, 344. ſoluti ſtudiis 20, 510. ſolutæ clauſtris leges 26, 37. prelis telæ 31, 101. *ſolutis* lacrimis 5, 258. legibus 15, 140. nivibus 26, 167. crinibus retro 36, 382.

somniferam virgam 33, 78.
somnia fingere possent 18, 172. Aegyptia 18, 313. narrari 26, 228. non nobis 26, 544. aurigæ currus 27, 5. irrita misit 27, 22. monent variis infausta figuris 36, 124. per somnia fatur 15, 329. vidi 36, 437.
somnus alternum rapiat anhelitum 14, 24. frena Lethæa regens 15, 213. tempora frustratur 22, 140. favet 27, 15. erat mecum 36, 206. non erit 36, 318. somni inter præscripta ducti 18, 67. illi sub nivibus 26, 360. otia 29, 144. unanimi consortia 35, 368. somno soluti 8, 335. membra fessa resolveris 11, 21. *sacro* 18, 418. longo excita 25, 1. religata 28, 472. si placido cessissent lumina 29, 91. sparso 33, 274. longo torpentia antra 34, 51. omni perit Proserpina 36, 70. indulget 80, 1. somnum reliquum detersit pollice 31, 27. excussere 36, 110. per somnos 15, 354. in somnos labitur 5, 327. somnos recipit 5, 139. permisit inertes 7, 41. teneros carpebat 15, 328. incestos exciter 15, 447. *monitos* imagine certa dignantur 22, 217. quæsitum 31, 1.
sonipes hostilis 5, 35. prætentet profundum 8, 347. calcaribus arsit 8, 546. nobilis 10, 289. ignarus habenæ 15, 439. illustret circum 17, 284. Massylus 26, 148. depastus frondes 28, 240. ambustus 28, 344. felix 73, 1.
sonitus accepit 1, 209. sonitu exhaustus inani 28, 262.
Sonno docet 21, 241.
sonat regio 2, 11. plorabile verbis 18, 261. turba 24, 357. parma grave 28, 628. sonant convivia cantu 22, 142. verbera 35, 333. templa numine 101, 2. ora 101, 35. terga 45, 26. sonet parentem 28, 493. sonuit rupes 1, 125. sonuere quidquid atria 17, 88. sonare cornua rauca 5, 57. sonantibus arvis 36, 423.
sonorus Phlegethon 3, 119. sonora fluctibus subitis 15, 512. sonoras torrentum furias 7, 45.
sontes pariter justique 20, 508. sontibus hydris 33, 39.
sonus attigit aurem 26, 412. fit 37, 6. sonos heriles 8, 67. ducis ab ore 34, 52. barbaricos 51, 8.
Sophene venit in mercem 18, 220.
sophos clarum repeto 74, 18.
sopierat cantus 21, 4. sopire labores 5, 324. sopitæ artes 17, 264. sopito pectore 27, 2. sopitis cantibus 34, 1. sopitos torpore populos 36, 22.
sopor nigras diffuderat alas 5, 325. irriguus 27, 10. fingere nil potuit majus 27, 25. ora decet 31, 6. ille bonus 36, 276. soporis *nube* 21, 309. taciti fraude 28, 477. sopori materno facies ingesta 36, 81. soporem sollicitum curis abruptura 3, 212. leto junxere 20, 437. sopore æstivo jaceat 47, 41.
soporiferas vices 36, 404.
soporatis linguis 33, 281.
sordent tibi citharæ 31, 48. sordere tabo 7, 82. sordenti alumno 26, 358.
sordibus purgatis 20, 383.
soror stirpe 10, 41. & uxor 20, 88. Augusta 28, 553. nata Jove 29, 23. sororis fata 29, 187. nomen 36, 211. munera 70, 1. per *sororem* testatur 18, 263. sororem fidam 29, 113. fraudatam sole 26, 235. *sorores* infernas vocat 3, 27. reduces (*Musæ*) 4, 1. frondosæ 7, 125. *Idaliæ* 10, 100. Stygiæ 20, 31. fronde mutatas 28, 171. Honoriades 29, 131. nunc ite 35, 119. cupidas 35, 238. conjuravere 36, 198. sororum numerosa turba 9, 3. præsidio 36, 229. nobilium ramis 40, 11. penetralia 101, 3.
sors durissima 18, 71. sincera bonorum 21, 26. aspera fati 28, 283. sortis diræ 5, 90. privatæ *contagia* 8, 123. miræ munere 26, 445. supremæ 33, 100. *conscia* 46, 8. sorti propriæ 18, 205. sortem ducunt 1, 156. præbere 1, 157. meam *linque* 3, 363. *in tuam* transtulit urbes 15, 259. paratam 28, 84. novam jactantia flumina 28, 513. patrui 29, 124. alienam linque 35, 220. cognoscere 36, 298. *sorte* remotæ 10, 325. divina genitum 36, 61. patria florens 42, 18. parili 101, 63.

101, 63. ſortes malignæ 26, 552. nec incertas verſat urna 35, 332.
ſortita animum 1, 154. Veneris figuram 91, 3.
ſoſpitis patriæ 26, 434. ſoſpite te 22, 201. me 26, 523. qua 36, 417.
ſpado conſul 18, 296. Tireſias 18, 315. tranſibis 19, 33. ſuccinctus 20, 62.
ſpargit coactas (*mulas*) 51, 11. colla (*equus*) 70, 10. ſparſit nihil vigoris 20, 498. *ſparſere* cæſariem 8, 446. violas imbresque roſarum 31, 118. ſparge diem meliore coma ſol 1, 3. *ſpargere* glandes funda 7, 50, ſpargens rore pio 28, 327. *ſpargentes* flammas 17, 325. ſpargitur turbidus aër 49, 35. ſparguntur in omnes 21, 33. ſpargentur viæ flore 22, 400. ſparſa comam 24, 303. ſparſo ſomno 33, 274. ſparſas (*mulas*) anguſtat 51, 11.
ſparſiones theatrales 1, 43.
Spartacus congreſſus 26, 155. Spartace, lenis Rufino collatus eris 3, 255.
Spartanus proculcet acervos 8, 471. fregit Athenas 24, 162. Spartane Eurota 1, 237. Spartanis matribus 17, 153.
Spatale diadema ferebat 10, 167.
ſpatioſi tractus 2, 7. ſpatioſior India tradita Poro 39, 19.
ſpatium vix præbuit orbis 8, 478. naturæ 16, 11. meriti 24, 43. viſus non capit 24, 132. morandi 26, 118. relictum ſupplebat aranea 36, 157. pugnæ diſcriminat 37, 74. ætatis edax 59, 6. ſpatii multo æquore 5, 172. ſpatio indulget 10, 249. *relinquit* ventos 17, 207. debilitatur amor 41, 12. nil fallente modum 45, 33. ingenti fuſus lacus 49, 2. ſpatiis cedentes 21, 48. parvis 28, 364. nigrantibus Erebi 33, 279. internigrantibus 45, 14. terræ 95, 14.
ſpecies celſa poteſtatis 10, 320. armati nitet 20, 73. Romana 22, 402. non *diſſona* cœtu 28, 6. levis Triviæ 35, 27. apparuit aulæ 36, 148. tales armentorum 54, 1. in ſpeciem plantæ ſe figurat 15, 507. primæ 45, 15. ſpeciem lætam prætendere fraudi 22, 35. *inter aulæ* 28, 558. fratris ademti ſibi reddit 29, 110. ſpecie amiſſa 8, 83. exigui *fundi* 15, 158.
ſpectator ſocii 18, 450. vel cauſa agendi 28, 440.
ſpectacula impia 5, 63. totos *conſumant* montes 17, 309. poſcere 20, 365. illuſtrare 24, 239. debita reddit monti 28, 272. regia 62, 1.
ſpectata graviter ſalus 26, 114.
in *ſpeculis* fati reſtitit 15, 249. pendere 26, 570.
ſpeculatus ab arce 33, 212.
ſpeculi vultus egebat judicio 10, 106. *ſpeculo* ſe damnare 18, 94.
ſpecu gelido 11, 19.
ſpelæa metuenda ferarum 26, 354.
ſpelunca tegebat 7, 77. immenſi ævi 22, 426.
Sperchius lavit comas 26, 183.
ſpernebat munera 3, 201. nec ſprevit regina domum 40, 23. ſprevere patrem 28, 106. ſperne artus ſeniles 3, 144. ſpreviſſe poteſt 22, 183. ſemel 28, 366. ſperni faciles 18, 426. *ſpreto* auxilio 21, 235.
ſperat nihil 36, 141. conjugium Dianæ 37, 40. ſperata veni 5, 98.
ſpes anxia agit mentem 1, 66. votumque *ſpoli* 7, 10. irrita valli concidit 7, 91. ægra 10, 14. *fecunda* 10, 294. unica 15, 62. ſuas commiſit aſylo 15, 391. ſola mari 18, 245. nulla ſalutis 20, 276. non exſtat 20, 324. una in te 20, 591. improba nunquam lætata diu 26, 73. omnis abit 26, 281. vana 26, 388. proſpera addita menti 26, 469. exemta Getæ *ib.* Italas auget 28, 24. una deæ 35, 138. ſpem fragilem vitæ tuebor 5, 12. fovens 28, 447. ſpe nutrire 20, 433. captus inani 21, 345. eluſæ 22, 223. major 24, 6. luſit urbem 28, 367. propiore tori 28, 524. trepidante 29, 96.
ſpicis illuſtris 22, 256.
ſpicea ſerta 15, 136.
ſpicula direxit 3, 81. tendunt 5, 462. tendere cornu 7, 49. noſtra tyrannum figant 8, 359. *Gortynia* tendis

tendis 8, 528. torquet 21, 354. *Cyclopum* 22, 27. poſcit 24, 268. flammea intendunt 31, 20. in illum rapis 101, 111. ſparſiſſe 45, 2.
ſpina devehit (*fluvium*) 49, 55.
ſpira devehit (*fluvium*) 49, 55. ſpiram retorquens 26, 65. ſpiris tegeret montes 2, 3. remiſſis 5, 364. Zephyros tranant 33, 184. *dilapſus* in æquor 37, 114. tardantur 101, 32.
ſpiraminis actu 48, 36.
ſpiritus letifer 35, 202. oris 36, 151. ardet ſtammis 101, 123. famulatur incluſus 68, 7. inſons 98, 27.
ſpirat figuris 8, 592. *opus* Minervam 22, 341. ſulphur 33, 154. quicquid Panchaia 35, 81. ſolum ignem 49, 15. conjugium Dianæ 37, 40. ſpirant præſagia 28, 34. præcordia Phœbum 33, 6. altaria fumo 44, 96. *ſpirent* crateres 10, 197. ſpiravere notis animæ 33, 240. ſpirans ruptas Alpes 28, 442. ſpirantia balſama 1, 252. ſigna 26, 612.
ſplendet Boſporus 3, 175. gloria oris 26, 587. ſplendere ligones cogit 22, 195. ſerenum 26, 49. ſplendentior igni clipeus 37, 77.
ſplendor honore creſcat 17, 15. ſuus eſt famulis 18, 30. hic juvenci 31, 69. ſplendore vario cingant 33, 102. ſanguineo induit 35, 92. nigro *ib.* ſplendoribus tremulis 1, 123.
ſpoliat ditem 3, 299. ſpoliaverit ætas 47, 30. ſpoliamur amicis 39, 24.
ſpolium rapis 101, 98. ſpoliis liventibus Cœi 36, 347. agreſtibus 35, 139. avitis 31, 71. juſtis 28, 406. Romæ 28, 193. micantes arcus 28, 50. Vindelicis auctam 26, 415. veſtita quercus 3, 339. onuſtus 8, 653. Indorum 10, 217. ditat 15, 197. Firmi jungantur Sildonis opima 15, 343. nec ſufficit 18, 250. repletus 20, 228. gravis 20, 572. Alamanorum 24, 17. indutos arcus 24, 67. aſſuetum 26, 94.
ſpondebat ducem 21, 45. ſponderet meliora manu 26, 268. ſponderent proſpera 20, 57. ſpondente fidem 18, 420.
ſponſa relicta mihi 10, 29.
ſponte carina decidit in fluctus 8, 91. tuus florebit ager 13, 197. crematur 44, 57.
ſpumis furialibus undantes 3, 76. ſanguineis 22, 350. ditibus aëni 35, 96. infectæ arenæ 35, 203. perfunde 73, 8. *ſpumas* requirit ſerpentum virides 15, 172.
ſpumeus vapor 49, 64.
ſpumat torrens 3, 272. ſpumant oblivia 33, 281. ſpumet aper 34, 243. gemma 60, 3. ſpumavit veneno 2, 9. ſpumare tuis mavult luparis 8, 564. ſpumantem arripis 101, 115. *ſpumantia* æquora 29, 124.
ſqualet inops pecudum 5, 40. ſqualent agri 18, 244. neglecto ſenio 28, 410. ſceptra ſitu 33, 80. ſqualebat limes 33, 258. cæſaries 36, 86. ſqualebit oriens 20, 566. ſqualere metallo 1, 182. *ſqualentem* clipeum 15, 24.
ſqualida mater 22, 425. nunc 36, 418.
ſqualor Erebi 35, 331. ſqualore repletus carcer 18, 177. remoto 24, 123.
ſquamis veſtit 18, 295. viret 22, 429. intermicat aurum 33, 183.
ſquameus auro 8, 524.
ſtabilis orbis 2, 17. *ſtabili* pro ditione rerum 8, 213. jure 31, 68. ſtabiles curſus 22, 435. portas 35, 143.
ceu *ſtabulum* mandat 20, 93. ſtabuli decus 35, 209. ſtabulo inani 36, 165. ſtabulis minari 7, 81. *Nereidum* 8, 555. *notior* 18, 61. paternis 18, 246. terribilem 18, 388. cum ſtabulis natantia armenta 47, 42.
ſtagnant corpora 1, 111. ſtagnantia vina 3, 373. ſtagnantibus antris 37, 117. *ſcopulis* 44, 106. *ſtagnantior* Aegæo (*Nilus*) 47, 38.
ſtagni patiens (*ſilva*) 36, 369. ſtagna Tagi 1, 51. aurea Pactoli 3, 102. experta remos 5, 28. *Timavi* numerantur 7, 120. invia 8, 596. ſecare 15, 350. manſueſcunt 15, 524. *immiſſa* ſpument 17, 331. *Saturnia* 21, 178. Charybdis armarit 29, 20. intemerata paludis 33, 112. marcida Lethes

thes 33, 280. per Tyrrhena 36, 185. lacu hærent 49, 51. plenas æquantia ripas *ib.* ſtagnis in imis 24, 359. extremis Oceani 26, 640.
ſtamine micantes cinctus 1, 179. maligno *fatorum* 3, 177. *gemmato* 10, 214. pretioſo 18, 304. fletus detergunt 20, 375. *fati* 28, 267. *in moto* Delos errat 35, 34. confuſo 36, 155. letali 49, 93. reſplendens balteus 71, 1. flamina gemmarum 8, 596. jungebat dictis 15, 203. neſſe 18, 274. ad priſtina reſtituam 20, 401. telæ relegens 29, 32. cui noſtra laborant 33, 56. ſtriebant ſole 33, 259. rupit Lacheſis 35, 354. in te dura legunt Parcæ 44, 109.
ſtatione vigili 5, 59. digna locavit 8, 238. humili 28, 21.
ſtatuiſſe deos hæc 49, 82.
ſtella *audax* 8, 185. *dubitanda* nihil *ib.* languida crine retuſo 8, 186. ſegnis languet 44, 37. ſtellæ pereant 24, 41. palleſcunt 39, 9. ſtellarum more 28, 453. ſtellas fugat hinnitu Aethon 8, 562. ſalubres optima edere fata 28, 18. accendit in auro 33, 252. æquat 44, 11. ſtellis futuris parat convexa 1, 242. quibus eſſe ſodalis dignetur 7, 174.
ſtellantis Olympi 7, 33. ſtellantes ſinus 35, 363. ſtellantia ſerta 10, 274.
ſtellata roſis 35, 130. domus 36, 8. *ſtellati* crines 8, 209.
ſtelliger Eridanus 28, 176.
ſtemma Cæſareum 12, 30.
ſtemmata, quid? 10, 214.
ſterili ſub conſule 18, 496. ſteriles per æſtus 24, 277. annos 33, 34. ornos 36, 73.
ſternebat colonos 101, 108. ſtravere Getas 35, 65. ſtraviſſent omnia 5, 186. ſternere toros 18, 127. Martem 37, 38. leto 101, 86. ſtraviſſe calent 39, 29. ſtrato Pythone 101, 39.
Steropes conum criſpare feſtinat 7, 195. conſtruxit opus 33, 239.
Stilicho paratur ad bellum 3, 345. turmas agebat 3, 350. corda remitte lyræ 4, 13. ſuccurre patriæ 5, 95. Phœbi properabat ad ortus 5, 101. lætior hoſte propinquo 5, 171. tentoria figet 5, 246. tu mihi dux 5, 275. i nunc 5, 301. hac petit dextra 5, 402. bellipotens 7, 144. alio deflexerat actu 8, 481. fateor 10, 34. promiſſa tibi vota peregit 10, 302. hic eſt 10, 319. comas necte corona 13, 2. ſocer, pater eſt 13, 12. quid iniquum molitur 15, 289. contra talia reddit 15, 379. proſpicit orbi 17, 265. quid vincere differs 18, 500. memor imperii 20, 126. dum regeret 20, 415. ſimul Auroram agnovit 20, 531. oblatum Martem arripuit 28, 210. fatalis ſemper 28, 301. in quibus haud unquam arvis? 28, 318. pulcer adventat 28, 456. tibi perſolvit laborum mercem 28, 579. alio creſcebat in axe 29, 83. variis ſpectatus in armis 29, 179. promeruit jugalem coronam 29, 185. eligitur ductor 29, 208. elegit 31, 93. mavortia confert munera 72, 13. Stilichonis magnanimi 3, 259. minas 5, 146. iter 8, 458. animum 15, 318. habenis 20, 544. cura 28, 100. Stilichone oppoſito 7, 162. tuo ſubnixus 8, 431. ſocio 10, 220. cognato 15, 323. relicto 20, 517. inſtante 28, 320. miſſo 28, 431. in Stilichone ſalus renidet 20, 502. cum Stilichone jungere ſenſus 17, 162. gener pacem Germanis dabat 18, 378. *cæterum hoc nomen ſæpe occurrit* 21--26
Stilichonia virgo 10, 177.
ſtillantia ſtagna rudibus venis 1, 51.
ſtimulator Martis 5, 501.
ſtimulat in arma 35, 207. ſtimulant ſenſus 26, 301. ſtimulando vulnus acerbat 3, 182. ſtimulatus Rhodano Arar 20, 269.
ſtimuli invidiæ 3, 25. ſtimulis amorum 8, 252. immanibus 15, 349. ardet 17, 226. Phœbi 20, 46. te movere 35, 215. ſollicitæ vitæ impellere 36, 23. accenſa tubarum agmina 45, 26. malignis 24, 37. ſtimulos virtutum 7, 59. Veneris 18, 468. patris 21, 121. juſtos præbent 26, 615. novercales 34, 29.
ſtipitis recti tenorem 36, 362. ſtipite de molli 1, 179. inexhauſto 18, 126.

ſtipant ſocia corona 35, 56. volantem 44, 76. ſtipavit te 8, 583. ſtipabunt Flaminiam 22, 397. ſtipate Eutropium 18, 472. ſtipante ſenatu 1, 231. latus caterva 8, 441. ſtipantibus æthera templis 28, 47. ſtipatur curia 3, 40. ſociis 5, 76. ſtipantur campi 21, 257. Amores circum nurum 22, 356. ſæcula 35, 311.
ſtiria adſtringit ſeras 26, 327.
a ſtirpe reciſis 3, 56. ima reciſam 36, 76. de ſtirpe Cereris 36, 329. ſtirpibus cruentis 24, 353.
ſtat favor 17, 263. fides 22, 295. juventus 36, 15. fines penetrare Noti 26, 323. ſubito 44, 49. cruor in venis 99, 16. *ſtant* omina 20, 8. *pulvere* Syrtes 21, 257. mœnia ferro 33, 236. ſtes licet in populo 10, 318. ſtabat reverentia 22, 87. ſtabant ante fores 33, 285. *ſtaret* turba cadentum 7, 101. ſtetit ante ducem Roma 1, 124. *ira* minor conſilio 21, 335. Oceano 24, 148. obſide fati 26, 318. ſtererat pene lapis 37, 98. ſtare pudicitiam credas 1, 195. *fulmen* coëgi 3, 158. licet Delo 101, 62. nihil prorſus putat 79, 4. diu pulcris negatur 91, 1.
ſtrages in cumulum creſcunt 1, 110. præbeat 3, 362. barbaricas 72, 13. ſtrage Arctoa 7, 26. pudenda 26, 158. dominorum 26, 618. civili 28, 118. ſtragibus repletos cumulos 15, 40. Illyricis 20, 111. cruentis 21, 132.
ſtrata ſurgunt 3, 211. mollia 26, 353. ſtratis mollibus exſurgit 31, 29.
ſtrepitus inanes 8, 280. 24, 28. *maligni* 39, 5. tantus furit 45, 28. ſtrepitum mutavit 51, 14. ſtrepitu parvæ noxæ 22, 40. excita 31, 26. cornipedum 36, 236. cum nullo 49, 57.
ſtrepuere chori 1, 175. ſtrepuiſſe motu rebelli 28, 213.
ſtridunt Zephyri 1, 101. angues 33, 12. rami 36, 399. ſtridens bruma 3, 242. *ſtridentes* morbi 28, 323.
ſtridor terriſonus 21, 109. ſtridorem conſequitur 20, 174. ſtridore tenui umbrarum 3, 126. ferox 37, 90.
ſtridula fraxinus 3, 218. *veſtigia* 37, 8.
ſtringimus tela 33, 98. ſtringat te laurus 37, 35. ſtringebat radiis Aemum 5, 336. *ſtringebant* vulnera 29, 175. ſtringere cæſariem crinali cultu 1, 85. ſtringentia latus æquora 28, 289. ſtringitur edera æſculus 14, 19. *nutu* meo 15, 372. volatu 22, 274. ſtrictas ſecures 1, 232.
ſtruxere triumphi 24, 68. torum 37, 123. ſtruxerat capillum in orbem 20, 185. ſtructa cubilia muſco 1, 212.
ſtruthio 20, 310.
Strymona fumantem 10, 310. permutant 15, 476. contemtum ſaltu 26, 178.
ſtudioſa relinquens partem neglectam 10, 105.
ſtudium laborat 25, 13. Muſarum 27, 11. ſtudio videndi flagravit 21, 56. nititur eodem 22, 129. Muſarum dedite 31, 46. flagrat eundi 36, 226. ſtudiis Pieriis pollent 1, 150. *incumbit* 17, 65. ſatis indultum 17, 138. hærere 18, 263. ſalutantum 20, 64. ſoluti 20, 510. talibus alternant 22, 269. popularibus 24, 47. communibus ornent 24, 265. tantis patriæ 28, 339. flagrat 28, 604. *finem* fecere procellæ 29, 207. communibus 30, 5. levibus dextram laxat 35, 144. quantis procorum cingebar! 36, 412. maternis 73, 14.
ſtupet acies 28, 51. ſtupuit orantem 17, 23. Mulciber 35, 174. ſtupuere mutati 20, 518. Symplegades 26, 8. te Libyci ſinus 34, 45.
ſtupor plurimus amnibus 24, 349.
ſtupra ad fœda 26, 84. ſtupris ſolutus 15, 446. advigilat 22, 140.
Stygia peſtis 3, 304. Stygiæ nubes 3, 62. ſorores 20, 31. Stygii negotia fori 5, 494. armenti 33, 282. canis 34, 34. Stygio tyranno 35, 264. Stygiis catenis 7, 185. Stygios receſſus 33, 120. Stygias ad umbras 5, 167.
Stymphalidas appetis arcu 34, 37.
Stymphale memorande 45, 1.

Styx liventibus ambit interfusa vadis 33, 22.
fuaderent nil turpe 21, 167.
fub pro ad 1, 81.
fub nube ignota rapiet 1, 33. fub numine probet mores 29, 29.
fubaurato dorfo 28, 577.
fubderet legibus 23, 8. fubdidit fceptris Oceanum 8, 42. fubdiderint vinclis 26, 69. fubdita nullis manibus rura 10, 60. Geryoni tellus 54, 2.
fubducit vela 20, 5. fubducere morti 24, 74. fubducitur labris aqua 35, 336. fubductus mole 21, 146.
fubis voce dicturum plura 8, 352. *fubit* torquere clavum 17, 46. loquentem 17, 173. nomen 20, 208. difcrimen 24, 102. laudem belli 29, 228. fubeant culpam 18, 477. fubifti fupplicii nomen 95, 16. *fubiit* par mihi Roma 15, 60. fubire hominem 98, 11. fubeunte freto urbes 1, 228. *fubitæ* catenæ 15, 366.
fuberrant montibus 1, 254.
fubigit ingenio 18, 367. fubigat Medos 3, 374. fubegi *humeris* terras Pontumque 15, 114. fubactus fervitio 21, 217. fubactum quicquid vivit 3, 292.
fubicit Cybele 36, 134.
fubjicit lafcivior 18, 358. fubjecta feræ prætereunt 39, 27.
fubito æquore 17, 330. *fubitum* votum 1, 230.
fubjugat hoftes 28, 249.
fubjungitur annis 44, 30.
fublevat enfem 1, 89. flammea 22, 358. ratis vix unum 24, 358.
fubligat cæfariem 22, 472.
fublimis patruus 29, 104. quam nuper eram! 36, 412. *fublime* certamen 3, 297. *fublimes* mole 20, 101. feruntur 50, 8. fublimior toto orbe ferebar 28, 277.
fubmifere tiaram 28, 72. fubmiffa phalanx 28, 631.
fubnectens flammea gemmis 21, 83.
fubnixus duplici vita 17, 333. *fubnixa* cœno vada 20, 443. fubnixas jugis ædes 28, 49.
fubrepit crinibus humor 36, 251. fubrepfit in aulam 3, 177.
fubrifit crudele 20, 108.
fubfedit fluitante fide 15, 247. fubfederit furto calliditas 29, 232.
fubfidiis peditum 26, 597.
fubfidit folutus 28, 345. terra 37, 72. fubfidunt rotis 20, 105. fubfident omnia 8, 110. fubfidere montes 26, 526.
fubfiftere periclis 20, 368.
fubftringit amictus 10, 284. comam gemmis 28, 527.
fubtemine rubro notat 33, 257.
fubter effoffi fundamina campi 35, 164.
fubterluit Oriona 28, 178.
fubtermeat pontes 49, 61.
fubtrahimus te Latio 20, 599. fubtraxit (*jacula*) 45, 13.
fuccedit novus 44, 70. fuccedant otia 4, 13. fucceffit laurea 21, 5. Theffala fato 29, 13. fucceffërat antri gremio 31, 2. fuccedent opibus 18, 223. fuccede meis curis 7, 152. fuccedente te 28, 102.
fuccendit pinum 3, 121. fuccendunt tædas 35, 347. fuccenfa per genas purpura 33, 271. mens facibus pudoris 22, 221.
fucceffus fuperant adverfa Catonis 8, 411. novis fucceffibus urgent 21, 2. prior 25, 7. tegit 29, 95. pro fucceffu nimius 26, 118. fucceffu læta 46, 10. fucceffibus patriis 8, 638. dederint omen 28, 14. crebris amens 28, 441.
fuccidere pinus 36, 359. fuccifa libido 18, 191.
fuccidui greffus 36, 153.
fuccingit miniftras 18, 95. *fuccincta* Ceraunia nullis nimbis 21, 174. fuccinctior hoc magis 28, 299.
fuccrefcit feges (*jaculorum*) 45, 13.
fuccumbunt regno 3, 195. fuccubuit damnis 24, 144. fuccumbent terga 18, 507. fuccumbere fibi cuncta pofcit 5, 153. *fignis* 10, 194.
fuccurre patriæ 5, 94. ruenti 20, 592. meo exitio 35, 271. precanti 37, 127. fuccurrere morti 4, 164. properat 28, 462.
fucci arboribus fluentes 3, 150. fucco arcano 36, 402. fuccos varios requirit 15, 172. fparfos bibunt 36, 233.
fudes denfæ 26, 216. fudibus alternis 5, 128.

ſudas prælia 10, 111. *ſudant* alæ 29, 62. ſudent venæ balſama 1, 252. ſudabat aratro 3, 203. ſudavere juvenci 18, 407. ſudabit Suevus 8, 655. ſudare doce ſodales 20, 196. te non ſudante 7, 146. ſudantes pondere fratres 50, 1. ſudantia cornua rivos 1, 221. ſudata marito fibula 35, 16. Zona Serenæ manibus 73, 12. *ſudatas* vomere meſſes 24, 94.

ſudor per membra calet 1, 117. *hic* me petit 20, 395. Herculeus 53, 4. ſudore æquali 8, 343. Palæſtræ 8, 532. deum teſtatus 8, 574. noſtro receptam Libyam 15, 334. multo parari 26, 537. ſoceri 28, 354. tanto 33, 238. feſſi 49, 65. ſudoribus ora rubent 24, 245.

Suëvus crinitus 8, 655. Suëvi frena 7, 28. Suëvo triſti 18, 394. *Suëvis* flenda hauſimus 15, 37. flavis 18, 380. Suëvos contudimus 21, 190.

ſufferre moras 101, 26. imperium 101, 85. diem tuendo 101, 115.

ſufficiunt odiis 3, 231. ſufficeret natus 21, 39. ſuffecit mandaſſe deam 40, 43.

ſuffragia reperat 18, 438. tibi deculerant 20, 49. auguſta campi 28, 10. vera peregit 29, 210.

ſuffundit ſanguine venas 17, 219.

ſuggeſſerit quicquid ira 78, 4.

ſui parcus tumor 45, 29. impavidus horrôr 50, 14. ipſe opus 98, 9. impatiens morbus 3, 32. ipſe nuntius 8, 101. nuntia facies 36, 81. ſe pharetra, ſeſe utitur arcu 45, 42.

ſulcator piger lateris 35, 340.

ſulcabat arenas 10, 148. ſulcavit arundo Notos 31, 144. ſulcavimus Iſtrum rota 7, 150. ſulcabit juga currus 20, 300. ſulcatus Addua ſocero 28, 489.

Sulcos Carthagine ductos 15, 518.

Sulcus quid? 33, 145. 35, 161.

ſulcus findetur 3, 381. armiger 21, 324. ſulci grandes in pectore rubent 36, 426. grandes ſaxa ſecant 49, 23. ſulcos galeis *virides* 26, 25. ſulcis dividuis 1, 102. mollire novales 17, 177. genarum 18, 110. *omnibus* admugit 36, 443.

ſulfur inexhauſtum ſpirat 33, 154. ſulfuris in venas 49, 73. ſulfure odoro vitiatus 1, 257. *cæruleo* 28, 325. admiſſo 36, 399.

ſulfurei montis 33, 175. ſulfureæ plagæ 49, 18. ſulfureo dorſo 35, 162.

Sulla quid tale geſſiſſe carcere fertur? 3, 253.

ſum. erat cernere 1, 46. jam totus quod timuit 37, 101. futuri cœca gaudia 20, 545. notam 26, 253. cæca 33, 138. *futurum* omne deſpicitur 20, 50. futura per ſomnos panduntur 15, 354.

ſummota receſſu ingenti regio 86, 1.

ſumma cadunt ſubito 91, 2. *ſummo* æquore 44, 1.

ſumeret nomen mariti 21, 6. *ſumſit* te imperium 17, 48. prælia 24, 184. præconia pii 28, 117. *cognomina* ducum 31, 82. ſumſerat moderamina mundi 29, 47. ſumite vires 3, 60. ſumere ritus 5, 83. ſumenda faſtigia juris 22, 313.

ſupellex Auguſta 22, 93. ſpoliis quæſita 26, 624.

ſuper tuliſſet faſtus 20, 192.

ſuperbia adjuncta inquinat egregios mores 8, 305. auſa tentare mentem 17, 244. longe diſceſſit 22, 160. vitium rebus ſolemne ſecundis *ib.* odiis regna vertit 24, 161. accenſa 26, 520. grata matris 36, 416.

ſuperbit victor 5, 116. fletibus vulgi 15, 73. torus 21, 79. annus nomine 28, 659. ſilva exuviis 36, 337. celſa ditione 44, 88.

ſuperbus cæde 7, 35. natis paribus 8, 205. ſuperbi venere 28, 395. *oris* honos 36, 88. ſuperbum te dixiſſe convenit 42, 3. ſuperbos flectit 26, 43. ſuperbis viribus 53, 1. ſuperbior paſſu intrat 10, 98. morte 11, 15.

ſupercilii umbra 10, 268. ſupercilio ſidereo 40, 58.

ſupereminet maritos 1, 200. agmen Cyane 35, 61.

ſuperinſultans Mavors 37, 83.

in ſuperna refer 36, 107. ſupernæ juſtitiæ 50, 27. ſuperni curriculi geſta 5, 480. ſupernis abſtulit 35, 239. ſupernas plagas 28, 95.

ſuperas fulmen 48, 52. quod ſuperat 49, 53. ſuperes culmina Pythia 22, 401. ſuperet virtute paren.

parentem 10, 338. ſuperate vapores ſolis 7, 206. ſuperare laborat 22, 44. tres duces 26, 143. ſuperata vetuſtas 3, 283.
ſuperſtes nato moriente 3, 248. mens buſto 8, 234. ſibi gens rara 8, 477. tantis populis 28, 227. parte 35, 23. manes 44, 108.
quid ſupereſt damnis? 39, 26. ſupereſſe nil ratus 26, 472. plus ex parvo 99, 8.
Superi curarent terram 3, 2. continuant gaudia 21, 1. cingunt 22, 209. meruere 35, 287. *ſuperûm* labes 5, 498. inſidias 36, 200. crimen 7, 65. Superis par volucer 44, 11. ſpectantibus 101, 130. Superos infenſos 20, 487. laceſſunt 37, 7. convocat 37, 42. tetigere querelæ 39, 9.
ſupinato lumine 101, 116.
ſupino crine 20, 360.
ſuppeditat tempora 22, 427.
ſupplebat ſpatium 36, 158.
ſupplex purpura 8, 47. Triviæ 17, 291. ſupplice crine 29, 224. cum vultu 33, 50. cantu 44, 46. ſupplicibus tuis minorem 15, 412. moveri 18, 364. populis 28, 37. *pro* ramis 39, 41.
ſupplicium miſerabile pacis 15, 100. deforme 21, 377. exegere 26, 194.
ſupplicii mora 20, 53. nomen ſubiſti 95, 16. ſuppliciis crudelibus fruitur 3, 235. cruentis 18, 45. utile mancipium 19, 30. fruitur 28, 112. teror 36, 102. feſſos 39, 33.
ſuppoſuit armos 15, 365.
ſuprema circuitu ſociare parant 5, 372. *ſupremæ* ſortis 33, 100.
ſuras compede ſignati 20, 342.
ſurdo remige 29, 22.
ſurgit de ſede 3, 74. origo 8, 129. paries berillo 10, 90. in altum 18, 181. ſemine 44, 23. in aurigam currus 87, 2. ſurgunt lumina 83, 1. cubilia floribus 48, 29. electra in columnas 33, 243. crimina 18, 397. herbæ 1, 116. ripæ 1, 229. ſtrata 3, 211. pericula 5, 15. *ſecures* 21, 9. omina certius 28, 24. ſurgat inertia divitiis 22, 130. ſurgant elato temone jugales 1, 4. *cubilia* gazis 10, 226. ſurgebat bellum 21, 274. purpura violæ 29, 92. ſurge parens 26, 52. ſurgere cœperat nemus 2, 6. haſtas videres 5, 177. ſurgens per nubila haſta 35, 24 ſurgentia inter ſmaragdos colla 28, 593.
ſurripit ſeſe ſequenti 10, 139. ſurriperes nos leto 95, 17. ſurripuit ſe pœnæ 21, 346.
ſus dapibus devota futuris 20, 445. ſuis immundi pingues artus 5, 487. *lanigeri* pellem 10, 183. more 20, 445.
Suſa pharetratra 15, 33.
Suſanna ſancta 77, 6.
ſuſcipis in fratrem 15, 278. Heſperiam 28, 91. ſuſcipiunt pœnæ 18, 46. ſuſcipiant te roſtra 22, 390. ſuſciperet rerum habenas 29, 112. ſuſcepi gremio 3, 93. *ſuſceperat* comitem 28, 424. ſuſcipe myrrham 99, 4. ſuſcipitur regnis 18, 143. ſuſceptum puerum 22, 345.
ſuſcitat enſes 20, 281.
ſuſpectus dubie ne agas 8, 278. ſuſpecta nobis ne foret (*Cytherea*) 36, 208.
ſuſpendit criſtas 3, 346. fata ruinæ 15, 74. *onus* diverſum 18, 208. amictus gemma 35, 17. onus tantum 48, 34. ſuſpendite lumina 10, 207. *ſuſpenſus* in oſcula matris 10, 116. ſuſpenſa gaudia 1, 234. virgo 3, 282. *agmina* 8, 544. *morte* 15, 263. claſſe 15, 526. ſilentia 26, 457. hæret Ceres 36, 260. *alituum* cohors 44, 77 *ſuſpenſum* amorem 22, 399. hoſtem rapturi faucibus 28, 568. ſuſpenſo principe 21, 70.
ſuſpexere deæ 36, 86.
ſuſpiria preſſam morantia vocem 5, 260. quid ſibi vellent 10, 3. rupit tales in voces 15, 235. inter alta 20, 533. mulces 24, 211. primi amoris 35, 264. dolor laxavit 36, 179.
ſuſpirat moles 20, 444. populus 10, 67. ſuſpirat 18, 269. ſuſpirant gemitus 3, 258. *pharetræ* 31, 12. *fulmine* pelles 36, 343. ſuſpiravere calorem 21, 57.
ſuſtentat pedem 49, 48. ſuſtentet pectora 77, 3. ſuſtentare procellas 18, 265.
ſuſtinet nepotes 22, 238. arma 36, 348. ſuſtinuere diem 6,

12. ſuſtinuiſſe patrem læva 50, 16.
ſuſurret leve calamis 12, 13.
ſuſurro occulto 18, 87.
ſuus dum eſt Marſya 20, 266. ſuo contenta aſpectu 37, 93.
Sycambri ſparſere cæſariem 8, 446. *vid. & Sic.*
Syenen per atram 47, 19.
Syllæ dolis 28, 383.
ſyllaba nutat 79, 3.
Symplegada inſtabilem 20, 30. Symplegades inſtabiles 3, 173. ſuperbæ 26, 9, hærent *ib.*
Synnada cedit 20, 273.
Syphacem durum 15, 91.
Syracoſius ſenex 68, 6.
Syriæ tractus 5, 33. flos 18, 250. caput 20, 571. Syriam redemit 18, 200.
Syrtis non cunctabitur 36, 322. *Syrtes* Gætulæ 21, 257. ratibus complere 21, 334. *ad* anhelas 24, 276. reſplendent 36, 446. *Syrtibus* intrabit undas 8, 438. *laxatis* 15, 143. prætentis 15, 315.

T

Tabes morbi 28, 244.
tabeſcente galea 28, 344.
Tabraca ſcit 18, 410. memoratur 19, 71. ſuſcepit 21, 359.
tabulæ infelices 8, 497. *tabulis* quæſivi vultum 10, 24. notior 18, 61. *tabulas* mutavit 18, 34. *loquaces* 26, 19. *honorum* 31, 85. in tabulas ſecti dentes 24, 347.
tabo ſordere juvenci 7, 82. infecta mapalia 15, 360.
taces Sibylla 19, 38. taceat Nereida 1, 202. Auſter 12, 43. Cornelia 29, 42. tacuit prælia 28, 400. livor 29, 212. voraga 55, 350. tacebunt delubra 35, 246. tacuiſſe partem 21, 13. *tacendo* dixit 17, 90. taceri nequeunt umbracula 36, 123. dignum 36, 312.
tacitus prætereare 49, 8. tacita Arctos 1, 22. ambage 26, 552. *taciti* Fauni 36, 17. tacitæ artificis manus 30, 20. tacito lapſu 31, 40. *veneno* 36, 250. tacitum relinqui 49, 9.
tactum Midæ 24, 232. tactu pulchro 3, 166. levi 17, 315. raro 18, 93. immitis 49, 31.
tæda felix 13, 4. tædæ junxere 3, 83. alienæ fœdera 10, 28. ardentes 24, 339. *primæ* lumina 40, 1, tædas felices erexit 5, 97. levavit conjugio tuo 7, 155. feſtas 8, 644. parari 10, 229. ſimiles videat 10, 339. Eumenidum 20, 484. certantes 21, 88. *trans* caput jaculatur 28, 330. rapturas ſecum cantata piacula 28, 330. accendit 29, 188. *primas* attollere 31, 33. patiere mariti 35, 279. feſtas 35, 347. informatura 36, 331. tales tibi geſtare 36, 407.
tædia menſis latura 18, 124. longa ſubirent 20, 99. tanta te cœperunt 20, 534. cœpti ſubeunt 26, 478.
Tænara intrat 35, 307.
Tænario curru 33, 2.
Tagus te ſtipavit 8, 582. intumeſcat auro 12, 32. ſatiavit 24, 311. Tagi ſtagna 1, 51. tempeſtas 3, 102. *ſtagna* ſplendida 17, 286. ripa 29, 115. Tagum micantem 22, 230. tumentem 29, 71.
tale conjugium 33, 119. quid tale ferunt? 20, 62.
Tanais Nilusque 8, 44. irriget 26, 57. Tanain trans gelidum 3, 324. per extremum 7, 205. ſuperbum 26, 603. rigentem 35, 66.
Tanaquil præſcia fatorum 29, 16.
tangunt levius communia 36, 197. tangeret aſtra 2, 4. tetigere locum 1, 104. fores 31, 116. ſuperos querelæ 39, 9. tangere Cymothoën 29, 127.
Tantalus lingua audax 5, 514. invenit undas 35, 337.
Tantaleis labris 35, 336.
tantum hoc 36, 299.
tantus eris 8, 379. erat 35, 340. tanti militis 15, 299. non fuit 26, 99. *tanta* funera 3, 249. *nomina* 18, 61. tantæ galeæ 28, 631. tanto milite 5, 299. tantum maris 10, 256. tantis annis 26, 490.

excubiis 28, 43. tantos annos 22, 223.
tardatur imagine formæ vitreæ 36, 268. tardantur ſpiris 101, 32. tardatus erroribus 1, 257. tardata Ceres 36, 357.
tardus meatu 28, 197. *tardæ* compedis 19, 3. tardo ortu 101, 14. *tardum* ſolem 10, 288.
Targibilus ſimulare fugam 20, 432. tonat 20, 466. *Targibilum* aggreditur 20, 176. tumidum 20, 399.
Tarenti Oebalii 17, 158.
Tarpeja rupe 28, 45. *Tarpejo* Jovi 28, 375. 54, 4. Tarpejas *arces* 15, 30. 21, 214.
Tarquinii faſtus 8, 310. Tarquinio mirante 28, 487. exule 29, 156. Tarquiniis ademti faſces 18, 449. Tarquinios reducat 15, 124.
Tartarea bipenni 36, 79. aura 101, 33. Tartareo paratu 15, 180. regi 33, 215. verbere 74, 5. Tartaream tubam 20, 145. Tartareis e faucibus 26, 449. quadrigis 33, 217. Tartareos receſſus 5, 525.
Tartarus edidit 22, 110. Tartara pigra 3, 122. patefacta ciebo 33, 114. impia reſpirant 35, 334. frementia luctu *ib.* conſpirent 36, 64. reſultant 36, 390. omnia complebat 37, 3.
Tarteſſia tigris 10, 161.
Tarteſſiaco vado 41, 14. Tarteſſiacis arenis 3, 101.
taurina cornua 1, 220. tympana 24, 364. taurino viſcere 45, 38.
taurus quatiens mugitibus urbes 34, 33. Dictæa poſſederat arva 101, 120. tauri opifex 18, 163. amati 54, 7. taurum dira minantem 101, 134. ſævum cornu *ib.* taurorum colla 24, 301. juga 26, 24. tauros alacres 22, 21. lavas 54, 3.
Taurorum clauſtra 18, 249.
Tauri margine 18, 216. Taurum ducat Hyas 15, 497. Tauro rupto 20, 468.
taxos peſtiferas 36, 386.
Taygeti juga 17, 290. 35, 244. de vertice 24, 259. culmina 26, 193.
tecto in omni 10, 107. per *tecta* vagum fluvium 15, 41. tecta parant epulis 1, 264. notiſſima 3, 138. majora tuis culminibus 3, 204. adſpergere fontibus 10, 209. hæc flagrant, hæc natant 20, 35. quæ candida lucent 22, 227. latere matribus 24, 63. Tonantis 28, 44. Gortynia 28, 634. ad ſua te ferebat 29, 99. parentis viſuræ 29, 130. Cereris Cyclopum firmata manu 33, 235. tectorum in parte ſecreta 36, 170. tectis vacuis 26, 369. conſurgere 28, 544.
teda *vid. tæ.*
Tegeæe nepos Atlantis 33, 89.
Tegeen tuemur 26, 576.
tegmine excuſſo 6, 3. convexo 60, 1.
tegit ſucceſſus 29, 96. tegunt ſeſe commiſſa 5, 506. tegat manus 77, 10. tegeret montes 2, 3. texit draconem 24, 173. late cavernas 36, 395. nominis umbra pauperiem 40, 46. texere corda 95, 11. texerat urbem clipeo 28, 486. texiſſet te proditio 26, 517. texiſſe conſilium 28, 236. tegens ramis 36, 335. tectura cicatrix vulnus 22, 205. tegi indignata Arctos 1, 27. alte ſecreta 26, 197.
tela quærere victum 20, 371. telæ *ſolidæ* 8, 595. noſtræ 22, 338. nocturnæ ſtamina 29, 32. Dioneæ 31, 102. conſona fila 35, 42. labor illi 36, 204. telas vitreas percurrens 1, 225. pati 18, 274. contriſtat frigore 33, 263. ſemirutas 36, 155. ſollicitas urget 72, 15.
Telephus ſanus remeavit 39, 46.
tellus te cuncta loquetur 1, 278. communis erit 3, 380. nullis habitata colonis 5, 40. longiſſima 5, 302. redimita nuptiali vere 12, 2. vaſtata 15, 81. copta coli 21, 25. gratiſſima 33, 192. colonis redditur 35, 185. quidquid alit 35, 295. conjuret 37, 55. telluris exiguæ inops 5, 452. jam certus eras 17, 114. ſubeunte globo 26, 236. cur nullus honos? 37, 19. tellure revulſa 1, 49. cuncta 17, 49. Emathia 26, 497. ſocia 33, 145. Phrygia 36, 114. edomita 44, 109. illidens 101, 59. purgata 95, 19. *molitur* ratem 36, 364.
telum nulli deo jaculabile 20, 167. non eſſe recuſo 37, 30. teli mortalis 28, 347. tela non retardant 28, 483. Scotica 22, 253. vibrantibus 21, 266. credit Leo 70, 453.

parari 20, 308. rorantia venenis 1, 188. movit 3, 262. trifulca 6, 14. revoluta 7, 94. Dircæa 8, 533. domitura Gigantas *ib.* non ulla nocendi 10, 329. pati 18, 274. geras 20, 209. Piſæa 29, 167. hæſerunt medullis 31, 145. Cyclopia ſtringimus 33, 97. manibus fabricata Cyclopum 35, 251. notæ excepit 74, 14. telorum non prodiga ira 45, 30. in longe-telis fiducia 15, 436. telis vibratis 5, 58. *miſtis* 8, 82. excepti 26, 252. adverſis invadi 36, 71. paribus concurrere 39. 8. cæleſtibus 44, 59. tremendis 101, 71. propriis munitur 45, 40. tuis obnoxia, ſaxa 48, 55. amoris 90, 1.

temerare delubra 26, 102. temeratus nube 17, 208. temerata veſtitu profano membra 8, 126. temeratæ Italiæ 26, 560.

temnis Olympum 26, 511. *temnunt* priſca ſenes 28, 548. temnebat amnes 28, 146. temnere Romam 26, 647.

temone elato 1, 4. *ingenti* 17, 199. recedunt 24, 332. jugales ligat 33, 278. obliquo 35, 196.

Tempe irrita 26, 181.

temperies juſta 10, 269. quid me juvit? 15, 152. *inſtruit* 22, 107. benigna mentis 31, 65. mitis oberrat plagas 33, 261. habitanda viris *ib.* temperiem ſervant 17, 218. *cælo* belloque referret 26, 153.

temperat arva 1, 260. deos Amor 10, 75. ardua proræ 17, 44. pecus 20, 428. frigore ſoles 35, 106. præcordia 48, 48. tholos 49, 62. animos 50, 23. temperet omnia 20, 348. a venatibus 24, 271.

tempeſtas pretioſa Tagi 3, 102. formidata tyranni 5, 269. ventique negabunt 15, 503. *proditur* oris 17, 220. prima reliquit 20, 579. prorupit 21, 247. circumſtetit 26, 111. caput læſura pependit *ib.* Cimbrica 26, 641. excita ſtagnis *ib.* immiſſa procubuit campis *ib.* belli fremuit 29, 209. tempeſtate ſub nulla 1, 134. cruenta campi 7, 76. ſalubri complet 44, 99. tempeſtates futuras 17, 44.

tempeſtiva relatu 10, 342.

templum Cecropium 33, 10. centum accline columnis 44, 91. templi colendi religioſa ſilex 33, 200. delubra communia 48, 24. ad templa redis 28, 339. templa Inachia 1, 196. eunuchi 18, 326. nubibus æquata 24, 67. aurea vovere 28, 1. Cirrhæa teneto 37, 35. Parnaſſia 101, 2. dicavit 50, 42. templis ſtipantibus æthera 28, 47. adfuit 28, 597. *Cybele* digreditur 36, 137. Scythiæ 36, 282.

tempus bene ſignatum 1, 266. parare epulas 5, 311. agi promiſſa minasque 15, 428. nacta ſuum 20, 40. antevenis 22, 152. diſtulerat 22, 316. penetrabile nacti 26, 278. rem peragi 33, 218. meruit 47, 25. *in tempus* abuſi 15, 267. temporis alieni 8, 187. tempore *arrepto* 20, 193. quanto 20, 563. tam parvo 21, 218. plus longo firmat 22, 48. uno 24, 141. tanto 29, 1. feſto 34, 13. tempora commoda differt 3, 315. proſpera ſperantur 8, 619. in *nomen* ventura tuum *ib.* auri priſci 17, 123. polluat conſul 18, 286. trahimus 20, 394. dilata 21, 374. agendi 22, 140. ſuppeditat revocatque 22, 426. longæ viæ 24, 2. ventris 101, 21. contraria mundo vehit 47, 36. moderata 28, 550. temporibus variis 28, 394.

tempora redimitæ Nymphæ 22, 345. velaret quercu 24, 72. florea vincta ſertis 101, 8. exutus lauro 101, 19. temporibus levantur cornua 1, 221.

tenaces Sirenum cantus 29, 23.

tendis impavidus contra 3, 333. *tendit* præcordia ſpes 1, 66. in ſimiles actus 19, 75. ad Italiam 20, 527. per talia loca 26, 348. ad penates 33, 178. per gramina 35, 37. per inane poteſtas 35, 281. manus in Pallada 37, 110. in orbem alienum 44, 74. *tendunt* clauſtra 1, 106. ſpicula 5, 462. oculos 20, 515. manus in verbera 31, 113. criſtas 33, 14. tendebat ad arces 3, 172. *veſtigia* 10, 146. prope litora 21, 129. onus Alcmenam 101, 22. tetendit in geminos axes 24, 139. fugam 28, 320. *tendere* ſpicula cornu 7, 50.

contum 8, 540. ſagittas 11, 2. curſum 20, 466. 28, 291. palmas 36, 109. certum iter reditus 100, 7. tenditur in longum 15, 521. curſus 24, 276.
tenebræ dant locum 36, 389. tenebras (*carcerem*) parat 3, 235. ſoli indicat 17, 129. ſpiſſas efflant 37, 48. luce ſecat 44, 19. tenebris damnavit opes 1, 43. ſubmerſa virtus 8, 222. remeate 18, 459. diſcuſſis 22, 11. infernis 20, 231. *mediis* exuta 26, 36. pulſis emergere 26, 316. quantum præclarior lux 28, 480. lucem obducam 33, 115. cælum condentia nubila 47, 2. arenæ 49, 40.
tenebroſus carcer 3, 57. tenebroſa ſilentia 35, 329.
tenes collecta 21, 35. de genitore ſuperbos animos 101, 55. tenet utrumque crimen 42, 4. materies cognata 87, 4. tenemus ſemper 35, 286. teneris metas 1, 68. teneant animos exempla 29, 149. teneant Tritones 19, 67. tenebas concluſa 21, 108. tenebat pignora, nurus, prædam 28, 298. aſtra 33, 117. tenebant ſegnius iſtrum 28, 413. deum 35, 171. cum teneret frena Italiæ 1, 59. tenerent opes, rura, domos 21, 297. tenuere vocem 1, 235. fugam 19, 70. te oblivia 36, 99. te non longe fores 37, 45. ſinus virginei 95, 8. tenebo humum 26, 530. tenebis omnia jure 8, 261. fortunatum autumnum 35, 292. tenebit mea vota 28, 363. tenebunt me non frigora 36, 321. tenere benefacta 22, 42. tenuiſſe Lyciam 18, 204. *tentura* virum 46, 19. tenetur nullo prodigio 35, 9. nubibus 44, 37. tenetur ſub jure 33, 51. tenebor reus 49, 7. teneri legibus 7, 202. vix poterat Germania 26, 425. Roma viſa 26, 477. rabies dedignata 33, 149.
tener fletus 3, 94. tenero ævo 28, 424. ſermone 35, 323. tenerum pudorem 33, 131. reſultans 101, 16. teneris moribus 36, 227.
tenorem ſervantia fata 1, 17. *veſtrum* vis nulla ſeparat 15, 206. juſti flectere 17, 212. recti ſtipitis 361, 361. ſervat 45, 33.
tentat ſe jactare parem 1, 18. moveri 35, 160. tentabat tramite montes 28, 230. modos 31, 37. tentaret afflictos ferro 26, 389. tentaſti greſſus 101, 69. tentabimus Iſtrum 1, 135. tentare urbem 28, 186. longos ſinus 32, 7. aditu 33, 159. nocendo 37, 105. tentanda precibus 1, 165. non tentandas iras 26, 399.
tentoria ſequor 3, 348. larga ne redundent deliciis 8, 337. fixerat 21, 158. ſecuit 28, 469.
tenui dicto 36, 284. Maroni 41, 23.
tenuavit ſpatium ætatis 59, 6. tenuatus funere (*Alaricus*) 28, 128. tenuata furtim 45, 15.
tepebat enſis 7, 103. tepentes equi 1, 122.
tepeſcat ſol 101, 127.
tepidus Notus 1, 271.
tepor maternus 6, 4. incluſus 57, 5. teporem alternum 20, 95.
ter ſonuit rupes 1, 125.
Tereus in volucrem ſe vertit 18, 293. *fabula* 20, 363.
tergemini ducis 34, 39. tergemino Geryoni 54, 2.
tergunt laquearia 22, 277. terſiſſe labem 22, 308.
tergo verbera removit 8, 617. verbera ceſſavere 18, 100. pulſato 35, 197. excuſſo 45, 20. *a tergo* nil timet 18, 363. *poſt terga* mundum relinquam 5, 245. reductas veſtes 20, 183. pendent ſagittæ 35, 32. terga ſolidata Danubii 5, 26. ſqualentia *murice viva* 10, 150. in libera 18, 184. conſcia 18, 507. verbere defeſſi 20, 351. dat miles 20, 582. ſagittis armatæ 24, 244. glacialia 26, 339. premor 28, 280. dabat bellis 28, 490. ſaucia revinctus 33, 153. maculoſa 33, 182. vibrata ſonant 45, 26. glauca aquæ 49, 36. rubere 70, 8. regia alipedis 71, 2.
tergora prodigioſa Gigantum 36, 340. radiantia villis 101, 97.
terminus ſortis 5, 89. odiis idem qui armis 8, 114. *præſcripſit* 17, 43. immobilis hæret 20, 293. ditionis 24, 159.
terna Gratia 29, 88. ternas Hecate variata figuras 33, 15. *animas* 37, 82.

terit membra curru 37, 84. ævum 44, 12. teror ſuppliciis 36, 102. *teritur* majeſtas 3, 229. gratia formæ 29, 225. cacumen 33, 160. teruntur arva 7, 119. terens querceta 1, 259.
Terpſichore movit barbiton 9, 9.
terra coronat dominum 1, 116. hoſpita 9, 2. perdidit numen 17, 123. marique 20, 469. auguriis calcata ſiniſtris 28, 274. informat equos 28, 571. pependit 33, 251. parens 37, 1. genitura nefas *ib.* quid poreſt 37, 17. ſubſidit ſine culmine 37, 72. diviſa ſuos in natos *ib.* fretumque 40, 36. levis natat 49, 46. ſedula juvit 50, 36. terræ *ſinuoſæ* 15, 517. ſemper lapſuræ 15, 76. innumeræ 22, 218. pelagique labores 29, 26. trepidæ viſcera 48, 5. Vulcania ubera 49, 17. ſpatiis 95, 14. terram aquilis cognoſcere 16, 17 perurit 101, 123. terrarum pande vias 40, 59. terris everſis 5, 424. Eois 8, 215. quam bene diſpoſitum 18, 157. quid fertile? 18, 495. tutius æquor 19, 547. pereuntibus 20, 590. tibi commiſſis 21, 141. quibus orti 31, 53. ab imis 33, 10. relictis 35, 263. cingentibus æquor clauditur 85, 4. terras ambitque vehitque aër 8, 288. domui 15, 47. in quas tranſibis? 19, 33. reſtituit 22, 199. ſanguine quæſitas 24, 186. proprias defendere 26, 176. linquere 32, 7. cognatas prohibent 33, 144.
terrenis lacertis 28, 190.
terret cornu 33, 228. nimium 36, 120. terrebant ſimulacra mali 36, 69. terruit Herculis ora 3, 79. Phaëthon 28, 188. terrebis jaculis 19, 55. nec territus decedam 5, 20.
terribilis inſtat vivis 15, 165. terribili lucro 5, 438.
terrificant Atlanta 24, 336.
terrificum in agmen 37, 75. *verberat* 45, 23. terrificis molibus 33, 163.
terrigenæ ferirent 21, 323. terrigenûm regis 36, 351. terrigenas procubuiſſe 26, 31. *viros* 35, 167.
terriſonus ſtridor 21, 109.
territat lunæ labor 26, 233.
terror ſeverus 1, 92. amens 3, 257. valuit pro vulnere 20, 453. gratus 100, 4. terroris minus habitura 18, 413. terrorem dolor augebat 33, 83. terrore finitimo Martis 5, 56. miſto 5, 144. nullo moveri 8, 514. tanto exempli recentis 20, 547. ſolo ruant 21, 189. in tanto rerum 21, 294. ſolo contentus 22, 25. nullo potuit pati 24, 193. ſolo 26, 422. remoto 28, 59. vano 28, 447. domanda 33, 133. terrorem expers ætas 26, 160. terroribus denſis 20, 462.
teſſera felix legionibus iret 21, 331.
teſte cruore 4, 12. ſub benigno 22, 124. dea 29, 29. te 44, 104. ſine teſte creatus Nilus 47, 13. teſtes ſibi jungere Muſas 23, 5. flammæ 35, 231.
teſtor manes & ſidera 5, 165. vos flumina 21, 132. primordia noctis 33, 111. amicitiam 43, 6. veteres honores 101, 9. teſtatur gaudia 1, 191. mentem 5, 81. te 10, 319. Mithram 21, 63. crinibus Iſtrum 31, 127. teſtatus ſudore deum 8, 574. teſtata dei adventum 33, 9.
teſtudo protecta 8, 331. volat 18, 352. teſtudine blanda 17, 252. Apollinea 20, 257.
tetrius fucata 22, 135.
Tethys revoluta 3, 132. Hiſpana Germanaque 17, 50. ſpumavit 22, 252. Cimbrica 26, 535. Tethyos ambages 1, 35. alternæ 7, 58. *Iberæ* gremio 36, 320. pabula 44, 16.
tetrica Pallade 22, 275. tetricis legibus 14, 32.
Teutonicus vomer 18, 406. Teutonico furori 26, 292.
texit aurea ſæcula 22, 335. cumulum 44, 43. texebat avenas cera 31, 35. *munera* matri 33, 245. chlamydes oſtro & auro 72, 8. texuit carinas 21, 315. munera manibus ſuis 70, 2. texentem carmina 20, 458. texitur ales litera 15, 477. *turba* malorum 20, 394. figura 94, 3. texuntur crimina 8, 495. texras fugas 28, 623.
textilis arte mira balteus 71, 1.
texti margine 33, 267.

textu in tali 8, 589. docto 10, 213. sacrilego 36, 158.
thalami sacri 10, 131. *claustris* 20, 553. sertis 21, 5. jura 24, 262. expertes 29, 119. fores 31, 116. expertes 36, 279. festæque faces 36, 409. thalamo conferte triumphos 10, 227. pulsus 19, 22. thalamum componite 10, 213. acceptum reddit 10, 304. committere lenoni 18, 130. emturos 29, 164. purpura velat 48, 30. per thalamum carmina (*i. e. Epithalamium*) 30, 1. *in thalamum* extollere vestes 35, 321. ducitur virgo 35, 362. surgeret Pelion 9, 1. thalamis genialibus 5, 96. intendere carmen 8, 650. *variis* 10, 26. attollens jubar 14, 1. instat adulter 15, 166. Arcadii 15, 226. *ab imis* 18, 156. femineis 20, 392. Serenæ 21, 73. regum nectit 24, 53. futuris 29, 82. præfecit ducem 31, 32. prohibes 33, 103. thalamos herbis pallentes deserit 1, 212. consanguineos 7, 154. *sparsos* venenis 8, 37. servare pudicos 18, 99. caligantes 33, 3. virgineos 36, 76. ad nati rogare 40, 22.
Thalia docte subjecta catervæ 16, 2. fruitur choris 25, 2. Graja 42, 14. Thaliæ docili 10, 237.
Thaumantida nimbis cinctam 36, 1.
theatrales sparsiones 1, 43.
theatri cuneos 5, 398. Erechthei 18, 292. theatra mira præbuerant 40, 6. theatris claris 17, 280. indulgere dies 20, 86.
Thebis trucibus 15, 286. cecidit 24, 163. Thebas sustentat 8, 132. deplorat 18, 291. reversæ 20, 522.
Thebæo monte 44, 91.
Thecla prospera 77, 10.
Themis longæva cecinit 33, 217. Themidis antra severa 2, 14. Themin magnam 33, 107.
Theodore, nil relictum 17, 14. redi 17, 173.
Thermantia *aurea* 10, 339. arridet 22, 359. prior natu 29, 118. agnovit patrui curam 29, 186.
Thermodontiaca securi 35, 66.
Thermopylæ ruptæ 26, 188.
Thero domat 24, 250. rimatur 24, 309.
Theseus fugeret Pirithoum 3, 107.
Thessaliæ pascua 73, 6. Thessaliam implet 5, 179. teneret 35, 179.
Thessalicis remis 3, 417. Thessalicos crines 10, 19.
Thessalides pulchræ 20, 201. Thessalidas castra secutas 26, 237.
Thessalonica 5, 280.
Thessala (*Saga*) 3, 146. *casta* 29, 13.
Thessalus ager 5, 43. gemit 26, 182. Thessala gens 8, 543.
Thetis exsilit antris 37, 118. Thetin reginam 9, 22. promeruisse 10, 175.
Thetys ultima rigat 5, 148. te præfert 11, 7. mitior 18, 392. Gætula 33, 148. *cunabula* præbet 35, 46. *Thetyos* gremium 8, 597.
Theudosius 3, 51. uterque exsultat 22, 422. privatus adhuc 29, 98. *Theudosii* majorque minorque 15, 216. Theudosium colebas 22, 52.
thiasi terribiles 33, 204. *thiasis* raucis fruebar 36, 423. thiasos spectat 20, 280.
tholos temperat 49, 62.
Thomas pectora sustentet 77, 3.
thoraca nectit 7, 195. thoracum *nexus* 5, 260. igneus horror 10, 192.
Thrace repulsis nubibus exuitur 8, 179. angusta 8, 475. Thracen gelidam 20, 21. vastantia tot millia 21, 107.
Thracius Orpheus 10, 234. vates 34, 49. Thracia æstiva 15, 476. arva 20, 104. flumina 21, 132. Amphitrite 26, 337. agmina 28, 473. belli tempestas 29, 208. arva 34, 10. rura 40, 2.
Thrax erat 28, 483. Thraces Thyni 20, 247. poterant fateri 26, 165. Thracum mœnia 5, 45. per ardua tendunt 5, 291. ruinæ 20, 147. pruinas 20, 412. sudore 26, 537. finibus 28, 107. domitor 28, 483. Thracas defende tuos 3, 338.
Threïcia in hasta 8, 525. Threïcio solo 26, 171. Orphei 40, 33. Threïciis in oris 26, 574.
Thule impervia ratibus 7, 53. incaluit sanguine 8, 32. Thulen Hyperboreo damnatam sidere 5, 240. *cernere* 24, 156. tremefecit 26, 204.

thuriferis ſilvis 35, 81. thuriferos ſaltus 7, 71.
thure ſacro vocata 1, 195. calentibus aris 22, 12. pro thure damus carmen 39, 42. thura ſuſcipe deus 99, 4.
Thyeſteis menſis 1, 171. Mycenis 36, 388.
Thyeſtes natam duxiſſe cantatur 18, 289. Thyeſten junxere 3, 84.
Thyeſtiadæ pœnas 28, 113.
thymum Hyblæum raptura 35, 125.
Thyni Thraces 20, 247.
thyrſus Mæonius 33, 19. thyrſis infectis ſanguine 20, 523. thyrſos pampineos 8, 603. Lyæi implorat 20, 295.
tiara Crœſi 3, 198. *tiaram* ſubmiſere 28, 71.
tiaras barbarus *conſurgeret* 8, 216.
Tiberinus accepit ſonitus 1, 209.
Tiberina per oſtia 18, 404. inſula 24, 173. Tiberino gramine 28, 183.
Tiberim ligat 17, 200.
tibia Aegyptia 8, 576. canat 10, 195. flatu pulſanda 17, 312. *cecidit* 20, 256. tibiæ pervigiles 14, 30.
Tibrinas per undas 29, 17.
Tibris reſonet 12, 17. *neſciat* hoc 18, 436. vexit meſſes 24, 94. inaugurat annum 28, 12. te adoret 28, 425. cernit 28, 641. Tibridis ſoboles 8, 578. in morem 22, 189. Tibride defenſo 20, 127. cum proprio 26, 505. ſalutato 28, 520. Tibrim attonitum 18, 447. Tibrin patrem 26, 578. torquebit 28, 365. trajecit 28, 486. Tibri præcincte tropæis 35, 178. Tibri in Romuleo 1, 226.
Ticinus pulcer 28, 196.
tigna polire 22, 323.
Tigranen conferat 21, 370.
tigris Tarteſſia 10, 161. *Parthica* velat 33, 17. Caſpia 36, 107. tigride mobilius 3, 90. cum varia 34, 27. tigres blandæ 8, 605. virgatas 21, 66. inſolitæ mirantur 24, 369.
Tigris ſe dividit ab Aemo 18, 196. tremebat 28, 415. Tigridis trans flumina 20, 484. Tigrin transgreſſus 21, 53. cum *Tigride* 28, 86. a Tigride quantum diſtant Gades 8, 43. victo 8, 316. de Achæmenio 10, 224. de flavo 44, 83.
Timavus novem in ora conſurgens 28, 198. *Timavi* Phrygii ſtagna 7, 120. *Timavo* deploratum vulnus 26, 562.
times, ne timeare 21, 341. timet plus ipſe qui terret 8, 290. cuncta 18, 182. *nil* a tergo 18, 362. ſingula 36, 261. pro domino natura 36, 62. mortali pietate 101, 46. nil 101, 53. timent tranſiluiſſe modum 49, 52. timent inſignia 1, 162. te 20, 227. virgulta Booten 36, 225. timui vobis 15, 298. timuit veniens 21, 209. quod jam totus erat 37, 101. timuiſtis inani fruſtra animo 26, 381. timuiſſe fateris 15, 304. timens exitii 15, 17. timentes Meroën 1, 135. orbi 33, 48. timentum munera 20, 319. 22, 181. timeri ſtudeant 17, 230.
timidum me dixiſſe convenit 42, 3. timidas ſilvas 33, 206.
timor oberrat intra tecta 5, 94. nullus ab hoſte 5, 298. pulcer cernenti 5, 364. Aegæi 10, 162. glacie alligat Iſtrum 20, 165. ſilvarum 24, 319. pares effecerat 26, 41. ingenio loquax 26, 223. plurima fingi permittens credique *ib.* impulit 28, 449. opifex 28, 533. judex 29, 211. apparet ſubitus 35, 188. indeloco 36, 353. timoris ſolitum 25, 15. timorem ingeminant noctes 36, 69. indignum partu depone 101, 51. timores pertulimus 26, 205. levant 35, 323. attoniti pecudum 98, 16.
tineæ turpes 18, 114. *tineas* pulvere reſperſus 18, 260.
quid tingis lumina? 31, 137. tinxerit oſtro 33, 273. tincta colorum alternantes vices 45, 14.
tinnitu revocare apes 28, 261.
Tiphys fertur 26, 4. Tiphyn gloria vexit 26, 11.
Tireſias ſpado 18, 315.
tirone tanto 21, 315.
Tirynthius alter 34, 49.
Tiſiphone hydris crinita 33, 40.
Titan profiluit ſtratis 5, 339. legit annum 22, 451. ſignavit 28, 170.

Titana laceſſit 1, 94. domas 10, 114. invalidum 35, 49. nondum luce gravem *ib.* criſtatum radiis *ib.* colit 44, 90. Canis armat 47, 33.
Titanes habent cælum 36, 182. Titanum tenebras 5, 524. dolores 37, 2. minas 40, 28. Titanibus inceſtis 33, 66. Titanas ſolvite 37, 28.
Titanius ales 44, 7. Titania pubes 33, 44.
titubant ſuccidui greſſus 36, 153.
titulus creſcit 22, 318. nobilior 26, 29. *tituli* adulantes 20, 79. *titulo* ſe prodat 20, 345. creſcere 22, 317. perenni 28, 373. *titulum* anni 18, 10. levem 22, 288. annuit 25, 9. titulis novis 24, 191. famulantibus 28, 654. Serenæ 29, 33. titulos duplices ſignet 26, 644. auferre labori 28, 353.
Tityos deliquit 5, 515. membra reſolvat 7, 160. erigit artus 35, 338. Tityon quid dicam? 37, 25.
Tmarii Jovis 26, 18.
toga Latia 8, 16. *majore* 8, 654. onerare artus 18, 301. decuit 22, 367. radiante 28, 372. togæ *habitum* 5, 84. *decreto* 21, 330. Romanæ tutela 28, 598. Latiæ 42, 14. togam emeritam 19, 59. calcatam 22, 381. togas *rigentes* 1, 206. æquales 15, 61. tremendas 18, 463. *femineas* 20, 107. gemmatas 22, 89.
togatus miles 8, 9. imperat bellaturo 24, 85. togatum hunc redde 24, 215. togatis ducibus 28, 595.
tolerare vapores 1, 131. hoc genus 18, 414. non tolerandus amor 89, 2. toleranda non adeo quies 33, 111.
tollis ſigna 33, 65. tollebant capita 36, 370. ſuſtulit ſe faſtu 18, 416. tolle animum læta ſerenum 101, 49. tollere canitiem 50, 30. tollitur clamor 26, 461. Oſſa 37, 69. tolluntur in altum 3, 22. humo 44, 40. tolli uno de limine faſces 1, 233. ſublatus in æthera fragor 28, 615. ſublata ſecundis colla 5, 446. *audacia* 37, 107. ſublatæ alis 36, 255.
Tomi veteres 31, 70.
Tonantis progenies 101, 10. iram 39, 39. genibus procubuit 15, 26. iter 22, 437. tecta 28, 44. obſequium 28, 349. germina 35, 76. germane & gener 35, 367. Tonanti adjuncta 1, 128. tenero reptata Creta 8, 134. *Eleo* 17, 289. placuere 20, 293. non tanta ſegnities 36, 134. magno grata cunabula 101, 131. Tonantem junctum Bromio 7, 132. cogis *mugire* 10, 112. 48, 53. placare 18, 160. contra conjurant 33, 38. Tonante vivo 36, 183.
tondent Seres 1, 179.
Tonitru ſonoro cuncta concutiens 22, 27. vanas deludimus aures 33, 98. falſo 68, 13. tonitrua *eliſa* 5, 222. *fracta* 17, 108. rauca calcat 17, 210.
tonas Cicerona 41, 4. tonat clamore Oſſa 5, 182. *Targibilus* 20, 466. ſeu cælum, ſeu Roma 26, 511. talia ore 33, 84. mons 36, 396. tonant civilia bella 7, 64. tonent nubes 48, 7. tonuerunt omina nimbi 1, 208. cavernæ 35, 173.
tonſis lentandis 17, 42. inſudant 24, 364.
tormenta rotant ſcopulos 33, 169. hunc necant 39, 25. fatigant 5, 512. parari 20, 308. tormentorum repertor 18, 163.
torpedinis diræ artem 46, 1.
torpet dextera 24, 326. torpent membra fame 48, 20. torpuit Rhenus 3, 133. enſis 18, 513. robur 20, 157. Hebrus 34, 18. ſilex 57, 4. torpebimus indecores 3, 58. torpens frigore 1, 269. torpentes plagas 33, 262.
torpeſcere luxus 5, 486.
torpor novus 20, 391. qui me ligat 37, 99. torpore paterno ſopitos 36, 22.
Torquati deſpue mores 8, 403. *truces* 18, 452.
torquet verbere curas 8, 252. ſpicula 21, 355. Auſter arenas 35, 310. mobile iter 49, 60. torquent habenæ Solis bis ſenas hiemes 15, 154. torqueat annus veſtigia nova 1, 6. fulmina 17, 112. ad ſuperos axes Delon 37, 116. torquebas arcum 21, 68. torquebant curæ 3, 243. torſiſti tela 35, 250. torſit viſus degeneres 6, 9. telum 20, 167. torſerit miſſile 15, 437. torſiſſet fulminis alas 35, 229. prope 37, 87.

torquebit Tibrin 28, 365. torquere laborem 1, 268. clavum 17, 46. torquens lumina 36, 261. torquetur pace futura 5, 138. torquentur in orbem 28, 636. torquebere votis 24, 4. torta hasta 35, 199. torti hiatus serpentum 3, 66. tortis anfractibus 28, 519.
torque decoro evincta 22, 241.
torrens tumidus 3, 269. frangitur 3, 271. torrentis Rhodani 51, 1. torrente fixo 35, 350. torrentes immane fremant 17, 237. torrentum sonoras furias 7, 47.
torrentius amne 35, 198.
torrentes soles 35, 105. torrentiorem Sirium 11, 20.
torus superbit 21, 79. tori casti 21, 33. lege 22, 76. spe propiore 28, 524. regalis 29, 93. tanti fortuna 29, 161. augurium 35, 141. toro *devota* regina 8, 645. madido 14, 28. fixus 15, 177. tuendo 18, 81. membra reponit 27, 3. vicina virginitas 33, 138. *Tyrio* 70, 8. torum hunc legere 1, 202. strata dedere 26, 353. nescire 33, 35. strukere 37, 123. toris surgunt herbæ 1, 116. fulgentibus surgunt strata 3, 211. Nereis 7, 116. purpureis 10, 151. augendis 40, 30. excussis 101, 93. toros junge 10, 122. *heriles* 12, 3. sternere 18, 127. eunuchi 19, 43. desertos 36, 164. priores cæli 48, 32.
torvus dictis & vulnere 5, 401. *torva* voluptas frontis 8, 518. *parens* 33, 128. Megæra 36, 387.
tota arte 1, 95.
trabali vecte 17, 317. sceptro 35, 172.
trabeæ succedant armis 7, 5. *accedunt* 17, 14. cinctu 28, 561. *trabeam* gerit 8, 12. trabearum insignia 22, 218. *trabeas* auratas parat 1, 178. exul post 3, 249. dabat 15, 97. accipit 18, 370. dedit 19, 10. induerat 20, 24. *rogantes* 22, 3. auro graves 22, 340. ultro dedit 24, 87. Bruti 28, 642. cum *trabeis* venere triumphi 8, 640. in trabeis crescret 18, 119. de *trabeis* actum esset 20, 123. trabeis adspirant 18, 464. nasci moras 22, 258. ultor 22, 322. secundis 22, 407. fulgentibus 24, 198. reparatur majestas 28, 4.
trabeatus ingreditur 22, 370. adit delubra 28, 74. trabeata domus 17, 337. *anus* 18, 9. trabeato colono 8, 418.
trabes pictæ 17, 328. *cingunt* arva 28, 619. auratæ 40, 42. *trahibus* smaragdis 10, 88. æneis 33, 242.
tractat regnorum numeros 31, 86. tractari nescit 18, 423.
tractus tenues producit in aurum longum 1, 181. spatiosi 2, 7. amœni Syriæ 5, 33. in imos 8, 249. rutilos 17, 111. oleæ felix 17, 179. ad bifidos 21, 199. tractum tenuere secundum 36, 10. tractu ab angusto 5, 348. vario 7, 141. algenti 7, 168. quarto 10, 148. placido 24, 172. perpetuo 28, 290. volucri 33, 180. *rauco* 36, 242. maxima 101, 31. segni obnoxia 46, 3. rapido 47, 8. tractibus occiduis 8, 73. *insopitis* 26, 23.
tradas desidiæ 22, 67. tradunt atavi 28, 334. se unius imperiis 29, 206. tradiderint se famulis 20, 517. tradere umbris 35, 252. tradente me dolos 3, 97. traderis populo silenti 35, 238. *tradimur* heu 5, 261. tradetur genero 36, 63.
tragicos modos 20, 363.
trahit sibi quisque ducem 5, 225. *hastam* 15, 25. lucem 31, 72. comitem 34, 22. trahimus tempora 20, 394. trahunt esseda 51, 18. *trahat* nubes 17, 109. arte procos 29, 31. trahebat augurium pejore via 26, 262. traheret simul omnia 26, 115. traherent victos 20, 102. reges 24, 22. *traxi* funera 3, 155. de crine *fugittas* 7, 21. traxit audacia sensus 74, 7. sententia mentem dubiam 3, 2. quodcunque avaritia 15, 164. *iter* 17, 18. ad exemplum 22, 117. ab umbris 26, 449. plagas 33, 262. vario fortuna tumultu 52, 5. traxere moras 1, 103. 21, 375. stamina 8, 595. phalanges planctu 15, 406. *palatia* 18, 145. ruinam 36, 379. traxerat populos servitio 26, 617. traxisse polo mentem 36, 41. Neptunum revinctum 37, 37. morem 45, 46. trahens cuncta secum 26, 202. tractura senium luctu 36, 259. quid *trahor* ulterius? 18, 500. trahitur cæca carina 3, 277. Delos 35, 35. de pectore vultus 35, 341. arcanis nodis 48, 37.

limes

limes 59, 2. trahi pignora 26, 85. tractus ab aula ſanguis 13, 5.
Trajani gloria 8, 316. Trajanum tibi debent 29, 56. Trajane tui labores 21, 193.
trajecit Tibrin 28, 486. trajecerat latus mucrone 7, 102.
tramite inopino 5, 29. liquido 7, 163. anguſto 20, 422. occulto 28, 230. ſecuro 32, 6. flexo 35, 99.
tranant Zephyros 33, 184. tranavimus Iſtrum 26, 489. tranaverit Iſtrum 77, 7. tranare ſonoras torrentum furias 7, 45.
tranquillus curſus 3, 45. tranquilla vis animi 8, 513. poreſtas 17, 239. *tranquilli* Pii 28, 421.
trans Styga, trans Erebum 5, 523. *Indos* Eurumque 44, 2.
Tranſalpina meſſe 18, 409.
tranſcribit in uſus bellorum 18, 382. tranſcripſit ſibi proprium 15, 161.
tranſcurrit gratia in prolem 22, 51. tranſcurrite Bacchi metas 7, 208. tranſcurrere nimbos 44, 39. transcurrens egit 21, 195.
tranſit nodos 46, 21. ſpectacula regia 62, 1. tranſiſtis in Latios ritus 8, 487. tranſire inter Barbaricas cohortes 7, 112. avidos cornipedes 35, 223. tranſiſſe novercæ in mores 36, 40.
transferat fontes 55, 1. transferret ſeſe in hoſtes 5, 133. tranſtulit urbes 15, 258. jura 68, 6. tranſtulerat nomen 21, 272. transferre bellum 28, 303.
transfluxere dies 41, 5.
transfuga fratris 15, 261. mundi 18, 15. frequens 28, 250.
transfundit ſecum Libyam 15, 282. transfunderet gentes 8, 51.
tranſgreſſa leænas animo 36, 98.
tranſigit enſe 37, 80. tranſegit ævum 52, 1. tranſacta nondum 36, 261.
tranſilit uno volatu 20, 170. puellares annos 29, 140. *muros* 35, 165. tranſiluiſſe modum 49, 52.
translucent pectore frondes 31, 7.
tranſinittit arenas curſu 20, 311. tranſinittunt mella 29, 10. tranſmiſerit Auſter 24, 103. tranſmittere paro 15, 370. Tyrrhenum 21, 333. tranſmiſſæ vitæ 17, 141.
tranſtra ligant ederæ 24, 366.
tranſvehitur Tuſcos 22, 273. tranſvecti amnem 21, 206.
tranſverberat latus ictu 5, 404.
Trebiam geminaſſent 26, 387. poſt Trebiam 24, 145.
tremebundus eques 36, 265. tremebunda monebas 29, 237.
tremefecit Thulen 26, 204. tremefacta atria 33, 84. inſula 36, 235.
tremiſcas inſidias 101, 47. tremiſcat, quem fregit clade 15, 413.
tremit orbe coruſco 22, 276. *votum* 33, 132. tremebat inſula monſtrum 3, 291. tremebant pœnas 20, 505. levius 28, 414. tremuit Africa 24, 105. tremuerunt gaudia 15, 228. urbes 19, 48. tremuiſſe Jovem 26, 64. tremendus aper corpore 101, 106. tremendum gladio 28, 177.
tremor bacchatus per operta 20, 27. quis tibi per membra? 29, 213. vibrat oſſa 36, 152. fuſus per metallum palluit 50, 12.
tremulis ſplendoribus 1, 123. tremulos colores 5, 356. gradus 26, 483.
trepidat nuptæ ſollicitus pudor 14, 3. trepidant humiles 24, 105. trepidare fuga 7, 202. trepidans acies 28, 52. trepidante ſpe 29, 96. *trepidantibus* officiis 28, 523.
trepida pietate 21, 117. trepidæ carinæ 3, 275. *trepido* ore 22, 358. *trepidi* duces 20, 65. trepidis muris 28, 443. trepidas Alpes laxaverat 1, 74. ſilvas 5, 256.
tribuit ſobolem 33, 123. tribuat fruges 36, 52.
tribunal ſublime ſcandat 5, 382. 18, 311. lætum 8, 611. *celebrate* 18, 472. geminum 20, 587. conſcendentem 22, 267. Romanum ſtupuit 28, 338.
tribus ditandas vocavit 28, 73.
tributum debet 24, 279. tributi continui 8, 496 tributa orbis poſſeſſi 17, 38. tributis Illyricis 22, 207.
tridenti incumbas 20, 37.
trifida cuſpide 35, 181. trifidis linguis 101, 34. ſetis 101, 109.
Trinacria finis erit 15, 457. diffiſa ponto 26, 220. *pars* Italiæ 33, 140. tota decreſcit 33, 189. victa 35, 186. diſceſſit hiatu *ib.* celet depoſitum 36, 119 dederit 50, 43.
Trinacria deſerta 36, 288.
Triones pigros 7, 205. gelidi 8, 429. Scythicos 8, 474. *exarmati* 21, 17. *inter* geminos 22, 458. patrios oblita

oblita 26, 169. cingant ſplendore 33, 102. inoccidui 37, 11. *Trionibus* Scythicis 20, 238.
triplex Geryones 3, 294. Gratia 31, 8. triplici in nomine 98, 28. triplicem latratum 33, 85.
Triptolemi angues 33, 12.
tripodas aura rotat 2, 12. *repetens* 28, 31.
triremem in bellatricem 28, 136.
triſtibus ne doleant aures 26, 206.
triſulcam Trinacriam 33, 145. triſulcis linguis 3, 95.
Triton ſub fluctibus ibat 10, 137. pectora appulerat 10, 180. *innexus* arundine 28, 378. improbus 29, 127. Tritona *rapidum* 10, 129. *Tritones* teneant 19, 67.
Triton proximus hortis Heſperidum 21, 252. Tritona *virgineum* bibit 8, 36.
Tritonia memor 15, 129. colitur 18, 324. *faveat* cœptis 20, 396. pectine duxit 22, 332. velat Gorgone 24, 168. *caſſide* Typhona gerit 35, 21. tibi rapuit pugnas 36, 286. virgo profilit 37, 91.
Triviæ ſupplex 17, 291. confert 29, 141. ſpecies 35, 27. Triviam Latona monet 10, 236. precatus 28, 328.
triviis calcandus ſpargitur 5, 447.
triumphat *magna cervice* 5, 294. in animis hominum 24, 29. ultore nato 28, 112. triumphet toties de una gente 15, 345. cum triumpharet (*Scipio*) 23, 15. triumphantem generum 28, 580. triumphati Iſtri 28, 648. triumphato ab Iſtro 7, 25. triumphatis regnis 1, 83.
triumphus Pauli Mariique 26, 126. *triumphi* confirmavere juſtitiam 8, 98. venere 8, 639. Pompejani 18, 221. Ancyrani 20, 416. quicquid ſtruxere 24, 68. montani 24, 329. certi auſpicium 26, 452. triumpho juſto magnoque 15, 429. tanto 22, 260. Getico 28, 202. ingenti Manes ductura 35, 13. triumphum inſignem noſtra de plebe canunt 3, 54. quantum rapuit fortuna 5, 194. merui 7, 146. præclarum ducite 36, 329. magnum det 77, 11. triumphis paribus 1, 139. felicibus apta 26, 636. parvum induit 28, 67. Latiis 28, 507. triumphos novos 4, 11. laurigeros 7, 12. *omnes* thalamo conferte 10, 227. vix numerat 12, 25. cecinit 21, 4. reſtituit 21, 385. ſecum creviſſe 22, 65. ingentes geminant 26, 295. fontes abſolve 28, 406. Giganteos 33, 152. inſignes de vate 39, 53. Rheni 72, 13.
Troada flentem 20, 405.
Trojæ funera 18, 291.
Trojanam Minervam 18, 328.
tropæum immane rettulimus 10, 117. commune 26, 644. vive noſtrum 28, 228. tropæi inſtar 24, 97. tropæa comitata ſecures 28, 15. tropæis me ditat 3, 345. geminis fulgens 7, 57. innumeris 8, 45. paribus 15, 367. inclitus 21, 81. tuis 21, 247. amicta 24, 205. aluit 26, 34. iisdem 28, 120. civilis diſſenſus 28, 394. Libycis 29, 43. *Latiis* præcincte 35, 177. ætheriis 36, 354.
truculentior Auſter 35, 308.
trudis avaritiam 22, 113. trudat nos ad bellum 15, 490. truſere penatibus 18, 131. truditur patria exul 8, 495. undique exul 39, 25. latex 49, 14.
truncavit aquas ſocias 37, 70. truncantur artus 20, 18. truncatus manibus & armis 26, 89. truncato cornu 29, 176.
truncus capiti ſuperſtes 26, 301. *truncis* immergere plantas 7, 76. affixæ facies 36, 341. truncos habiles 36, 361.
trunces religione lucos 21, 230. Amores 31, 111.
tui ipſe opus 98, 9. *veſtri* reverentia 42, 7.
tuba Auſtralis ſonuit 21, 248. civili 33, 65. nimborum ſonuit 37, 60. tubæ Latiæ 1, 198. ſtridore 15, 449. juſſere 26, 582. *tubam* Mauri dignabere 15, 380. Tartaream inflare 20, 145. ante tubam ſervit 21, 192. tubarum clangore 10, 195. armorumque potens 35, 141. ſtimulis accenſa 45, 26. tubas optatas 7, 75. inter frementes 11, 25. in medias 23, 12.
tueris longum electos 8, 489. tanta mole 22, 282. hanc cum Superis 24, 174. tuetur fratrem cura 22, 78. tuemur Tegeen 26, 576. tuentur jura 3, 69. devota mente 21, 232. tueborſpem vitæ 5, 11. tuere meum locum

locum 8, 386. tueri aurum 18, 128. longinqua 21, 311. Meroën 31, 73. pignora 36, 391. præſidio miro 45, 9. tuendo cogis ſufferre diem 101, 115. tuens obliquis oculis 26, 519. tuentibus antrum Faunis 31, 19. adverſa oculis 37, 109. tuendus magno 15, 239.
Tulli exemplum 15, 254.
tum pro tunc 5, 416.
tumet per nubila ſerpens 7, 139. molliter clivus 49, 12. tument poſt terga dracones 8, 545. fila 33, 255. in tua fata 101, 44. *tumeant* certamine 22, 96. tumebat rex 3, 165. tumerent vina fontibus 36, 25. tumens *regale* 5, 344. tanta prole 37, 5.
tumeſcit Lydia 24, 61. *virginitas* matura 31, 125. Nilus 47, 29. *gemma* 56, 4. tumeſcunt animi 18, 176. tumere ſinus virginei 95, 8. tumuiſſe lacte 35, 352.
tumidus torrens 3, 269. Euphrates 7, 69. ſonipes 10, 291. *ira* 29, 135. regendo 44, 87. *tumidum* luminibus micat 19, 121. *tumidas* res 15, 293. *in* iras 33, 32.
tumor durat adhuc ſævitque 3, 72. præſens (*ira*) 5, 117. *me* impulerit 39, 7. *parcus* ſui 45, 29. tumorem pectoris ſolvit 48, 47. tumore parvo 35, 101.
tumultus ſedare 8, 256. molire 20, 146. redeunt in corda 26, 212. punire 26, 383. dubios agnovit 35, 154. tumultum abſtulit 3, 20. *ſacrum* ſedare 15, 133. *aulæ* 21, 308. veterem diſcrevit natura 33, 247. tumultu ſolito 5, 10. quatitur 15, 482. omnia concuſſa 19, 53. in vario vocum generumque 21, 162. magno 31, 112. rapido ſæviret 35, 255. tanto res agitanda 36, 7. vario traxit fortuna 52, 5.
tumulo arcuit umbras 15, 396. amici 21, 103. e tumulo reſurgit 99, 11. tumulus dedit inferias 8, 96. tumulos tectura cupreſſus 35, 108
tundunt pectora 36, 129. tunditur procellis 3, 276. quicquid unda 17, 204.
turba potens 37, 63. Briareïa 36, 188. cum paupere 35, 301. ſalutandum 3, 213. cadentum 7, 100. licentior 14, 31. *reductus* 15, 249. procax 18, 92. infelix 18, 466. diſſona linguis 21, 153. iners atque impia 22, 79. arenæ 26, 164. effunditur 26, 462. verenda 27, 24. felix natorum 33, 108. victrix 35, 166. turbæ incautæ 8, 336. obſcuræ 18, 153. una facies 28, 545. turbam dediſti 15, 104. tuam ingredior 101, 6.
turbidus Orci janitor 3, 294. *flamine* crebro 7, 37. turbida novitas 21, 148. lamenta 35, 354.
turbine medio rerum 3, 260. funeſto rerum 5, 90. repulit haſtas 7, 95. miſto 8, 50. ſaxi prærupti 17, 78. accito 20, 152. Aegæo 21, 287. vulgi 24, 200. ſub pulvereo 26, 458. rauco 33, 69. turbinibus mediis 15, 502.
turbat agmina 35, 142. turbant fila 20, 375. turbet Hydaſpen 1, 80. turbavit gaudia 39, 32. turbaverat Auſter pluviis 28, 540. turbaſſet opus 28, 225. turbare odiis 3, 105. Getas 37, 77. turbatur Lipare 35, 174. *turbantur* manes 1, 112. turbata fides 7, 63. capillos 31, 28. nullo caſu 36, 136.
turget humus in herbas 35, 91. turgent cinnama 10, 94. mendacia monſtris 18, 351.
turgidus alloqueris 22, 159.
turmæ ſimiles 18, 255. equeſtri 26, 579. totæ diſcedere 28, 253. turmis diſcretis 5, 105. criſtatis 7, 133. turmas fugatas 3, 350. in medias equitum 8, 349. equitum 21, 102. niveas ducit 35, 64. barbaricas 44, 83. in turmas ruunt 33, 38
turmalis buccina 15, 447.
Turno moriente 21, 97.
turpe fuit 20, 58. ferumque putes 22, 15. dictu 24, 83. nihil ducit 36, 278.
turpat canitiem 19, 25.
turrigeræ ripæ 1, 229. turrigeram Cybelen 33, 179.
turris pericli 3, 265. e culmine 5, 62. porrigitur 5, 469. *aurea* 20, 283. turre in ærata 18, 82. turres ſemirutæ 1, 109. Semiramiæ 1, 162. attollite 8, 104. per innocuas 17, 329 ſubitas erexit 28, 535. pronas 33, 211. confligere 35, 152. ſidereas reſcindite 37, 31.

turribus invalidis 26, 214. ab altis 26, 456.
turrita genitrix 24, 170. Cybelle 36, 271.
Tuſcis collibus 28, 184. Tuſcos tranſvehitur 22, 273.
tutela togæ 28, 598.
tuto narrare 29, 220. non vident cometen 33, 232.
tutandos natos 22, 54.
tuta quærere 8, 78. tutum nihil nocenti 8, 100. tuto ore 74, 20. tutior alis 3, 279.
Tydiden attollant 28, 470.
tympana ad rauca 18, 278. convertit 20, 301. taurina 24, 365. mugitum frenant 33, 207. ſi quatiam 36, 131. planctus reddunt *ib.* ad tympana ſuſcitat enſes 20, 281.
Typhoëia cervix 36, 183.
Typhoëus vinclis proſiliat 7, 159. vinctus 27, 17. *rapiat* fulmen ſceptrumque 37, 32. Typhoëo turbante Jovem 26, 63.
Typhona caſſide cælatum 35, 22.
tyrannus *tertius* occubuit 15, 6. mollis 19, 21. tyranni gemini 8, 72. muniti gladiis vivant ſeptique venenis 8, 292. ſecura 15, 147. domiti 20, 537. cæſi 21, 140. periere 28, 398. facinus 29, 155. duri imperium 101, 85. Argolici 101, 117. tyranno nulli ſervire 5, 390. Siculo 18, 165. libera rura 22, 190. dicente 33, 84. Stygio 35, 264. tyrannum ſpicula figant 8, 358. debellatum 8, 635. novum 28, 88. durum immitemque 36, 34. tyrannus geminis 1, 108. 26, 284. ſors iſta convenit 8, 290. funereis 15, 466. tyrannos proſtratos 18, 313.
Tyria majeſtate 21, 79. veſte 24, 179. *Tyrii* Cadmi 21, 318. agri 21, 344. Tyrio in oſtro 7, 15. ſanguine 14, 26. potenti 15, 520. veneno 44, 20. toro 70, 8. Tyrios fucos 3, 207. ornatus 18, 422. Tyrias vires 23, 9. arenas 55, 3.
Tyrrhena unda 15, 455. ora 15, 482. 17, 204. rabies 33, 150. per ſtagna 36, 185. Tyrrhenum tranſmittere 21, 333. Tyrrhenam manum 28, 485. Tyrrhenas per undas 24, 356.

V

Vacas numinibus votiſve 29, 224. vacat luxuriæ Venerique 10, 54. *ſecura* tyranni 15, 147. choris epulisque 20, 584. nec naſci potuiſſe 101, 13. vacant epulis 35, 327. vacet mihi aula 10, 191. *vacent* plectra laudi 24, 267. vacaret ignominia 18, 234. leto 20, 483. flamma 22, 176.
vacca leonum metuens 34, 6.
vaccinia induit nigro ſplendore 34, 92.
vacuus motus 3, 16. donis 20, 178.
vadis impiger 101, 89.
vado paluſtri 35, 59. vada in proxima mergi 5, 64. Caſpia 7, 71. per adverſa 15, 489. per cunctantia 20, 443. vadis mutatis in vina 1, 251. ſub imis 10, 141. brevibus 20, 430. quinque 26, 337. omnibus una natura 28, 512. liventibus 33, 23. vitreis 33, 268. 49, 32.
vagina tegat gladios 10, 192.
vagitus audire putes 22, 347. vagitum ferocem 8, 153. vagitu deſpuit ignem 35, 52.
vagatur mors 35, 355. vagantur alta cervice 3, 53. confuſi 20, 421. lætius 20, 511 vagari per fraudes 18, 139. vagandi certa lege 28, 622.
vagus excurrens 8, 80. impune per tabulas 17, 327. exſultat pelago 32, 11. fons 60, 2. *amnis* 36, 270. *vaga* convicia 39, 10. ſidera 75, 2. vago mucrone 7, 55. crine 26, 247. lapſu 47, 15. igne 49, 62. vagæ quercus 3, 158. *vires* 18, 264. rupis 26, 7. vagas faces 50, 4. alumnas 51, 2.
valet memorare 29, 51. deprendere 48, 9. valent inflectere 8, 300. quid valeant ſigna 3, 148. valuere mereri 26, 90. tantum ſtrepitus maligni? 39, 5. *vale* Phrygiæ tellus 20, 296. longum 35, 234. *Muſa* 41, 24. valete flumina 20, 298.
Valentis igne abſumti 26, 610. Valenti fida dextera 21, 37.

validus cæstus 1, 238.
vallata mari rupes 26, 188. profundo rubro 36, 320. sagittis crinem gens 47, 23.
vallum non exsuperabile 5, 127. vallo præbenda vigil custodia 8, 324. inclusa gens 8, 479. advigilat 20, 428. calcato 28, 446. vallis distantibus 5, 172.
vallis fraudi accommoda 8, 327. exiguæ finibus 21, 108. Murcia 22, 404. avitæ 26, 410. cavæ assensu 28, 615. vallem profundam æquavere 1, 110. flammeus ambit rivus 22, 468. liquidi fundi 49, 37. valle ima sedens 1, 210. prærupta 28, 501. incurva 35, 72. subgelida Cappadocum 73, 4. valles vincere saltu 7, 47. novas 8, 482. per Caucasias 20, 152. per ignotas 20, 422. stragibus æquavit 21, 131. vallibus in Phrygiis 35, 267.
vanescit inanis impetus 33, 74. Cynthia 44, 38. vanescaret in exiguum ignem 26, 248.
vana umbra 36, 96. quid moraris? 36, 313. vanas aures 33, 98.
vapor spumeus 49, 64. vaporis tanti secura 33, 166. innocui alimenta 44, 16. vapore anni 28, 241. continuo solis 47, 17. vapores Libycos tolerare 1, 131. solis superate 7, 206. Aethiopum 21, 180. obducti nequeunt hærere 36, 398. coronatas 49, 45. *vaporibus* enses fluxere 28, 346.
vaporat aura ostia Nili 44, 100.
vapulat fascibus 19, 8.
variabat ventum 31, 38. variarat clipeum 1, 95. variantur gemmis 35, 94. variata voluptas 3, 210. ternas figuras Hecate 33, 15. luce 47, 4.
varia Phœbe 3, 9. cum tigride 34, 27. varii mundi 98, 13.
vastator Austri & Boreæ 8, 29. gentis Achivæ 20, 214.
vastant armenta 24, 337. vastabam quos omnibus annis 26, 541. vastabat saltum 3, 286. vastare penum 18, 194. vastato profundo 28, 141. vastata pascua 56, 168.
vasta Aethiopum 8, 34.
vates ignarus 1, 71. pervigilant 19, 40. sine more rapi 20, 45. in majus ferant 26, 14. senior 26, 444. exercuit opus 29, 11. lætatus 34, 13. vatis pectora 16, 6. Cumanæ 18, 11. pii 40, 24. Cei 42, 9. vati præbuit 27, 25. suo 40, 4. vatem veram probabis 22, 338. tuum despicis 41, 11. vate se 18, 313. noto 25, 4. de paupere 39, 53. vatum cura 23, 4. veterum carmina 29, 146. doctorum munera 101, 8. parens 74, 13. vatibus arma fabricata 21, 105. ipsis nescia veri sera fides 26, 553.
uber (*fertilitas*) palmitis 26, 504.
uberis humani expers 20, 253. vitrei libamina potat 35, 53. ab ubere rapitur castrandus 18, 46. *exsudat* sanguis 36, 127. ubera quæsivit 3, 95. prima dabant 29, 87. Vulcania terræ 49, 18. uberibus solitum pasci 7, 78. *sanctis* crescis 8, 159.
ubertim lacrimæ cadebant 29, 214.
uda Iris 60, 5. udæ Naïdes 36, 16.
vectes nulli poterant excludere 18, 81. *vecte* impositio 8, 573. trabali 17, 318.
vectigal patrium solvere 22, 200. ignotum rettulit 24, 98. ferri 26, 538. novum contulit 29, 63. connubiale 40, 18.
vector cœrula tentabo 17, 82.
vehit aquas 47, 7. tempora 47, 36. puppes 28, 498. fama 1, 34. te penna 3, 280. vehant messes 22, 395. vexit urbem 17, 152. gloria 26, 12. Ossa Olympum 35, 257. vectus curru equi 3, 263. ad altum 31, 83. vecta per altum 10, 129. vecti per nubila 31, 111.
Vejos tolerare 15, 107.
velamine scisso 3, 33. gramineo 44, 75. velamina *herbida* 5, 109. Serum (*i. e. serica*) 10, 211. mira sumit 31, 102. in tua 72, 15.
velamenta asperat 8, 586. fulva 21, 260.
vellit coralia 10, 169. portas & mœnia 35, 143. ramos, dentes 47, 22. vellunt vultus & lumina 5, 410. *vellite* funem 15, 488. vellere Pelion 26, 74. morsu 46, 14. vellitur fundo 33, 157. *vulso* æthere 35, 228.
velleris aurati 26, 23. *vellere* te Seres ditent 18, 226. vellera frondea 1, 180. *Seres* dabunt 7, 211. *pinguia* 20, 385. vitas 20, 469. muta-

vit 29, 73. fucantur 35, 95. vellerибus murice tinctis 3, 385.
velat humeros 1, 224. lumina demissa 5, 255. Gorgone 24, 168. honos crinem 28, 164. tigris 33, 17. velant favos examine 5, 465. conspectum 85, 1. velavit arundine frontem 35, 359. velari oftro credidit 5, 450.
velox ad facinus 3, 240. victoria 7, 87. semita lunæ 22, 438. velocior Euro 1, 100.
veli in modum 20, 312. vela naufraga 15, 222. *ligant* 15, 481. tremunt vento 18, 113. subducit procellæ 20, 5. penetrassent vapores 21, 180. pandere Noto 32, 8. turgida 74, 4. velorum alis 28, 138. velis tegitur Jonium 8, 461. Niliacis 15, 59. *Judaicis* 18, 357. omnibus hærere 20, 473. succurrere 26, 275. tumidis 36, 367.
vena vomit aurum 29, 77. venæ irriguæ sudent 1, 252. venam porrectam 59, 1. in venis stat cruor 99, 16. venis rudibus stillantia stagna 1, 51. vacuis 20, 17. purpureis 20, 273. venenatis 46, 17. venas rimata sequaces 17, 40. rabidas 17, 219. in meas disperge 35, 85. sanguis inundat 44, 66. calore compescit 47, 34. sitis consumit apertas 48, 21. in sulfuris 49, 73. referant 49, 97.
venabula tendit 5, 397. premant 17, 294.
venales plausus 28, 606.
venator *ligat* saltus 5, 377. toro membra reponit 27, 3.
venatrices pharetras 8, 161.
venatus atrox patuit 20, 524. venatu cingere saltus 15, 356. posito 35, 245. venatibus certis 1, 187. sociis 21, 64. a solitis 24, 270.
venditat perjuria 26, 567.
venditor improbe legum 5, 501. amittat 20, 586.
vendit honores 3, 180. 20, 561. patriam 15, 267. vendere otia 21, 210. vendidum potuit 18, 38. venditus ipse vendere cuncta cupit 18, 206.
venenum nigrum levat 101, 35. veneno vipereo spumavit 2, 9. mensa suspecta 15, 181. invalido 17, 170. tacito læsa 36, 250, *Tyrio* 44, 20. gelido 46, 5. venena noxia effudit 3, 67. haurire 15, 90. noxia miscere 15, 271. venenis nigris rorantia tela 1, 188. Gorgoneis 8, 36. septi tyranni 8, 292. infusis 10, 70. incestare lunare jubar 26, 237. *placidis* 33, 181.
venire sub hasta 18, 210.
venerabilis illi vocor 15, 307, ibas 21, 44. venerabilior sanguis 29, 36.
veneratus amicos vultus 17, 133. venerando pondere 50, 1.
Veneti montes 12, 7. Venetos amnes 28, 194.
veniam poscere ret 5, 132. dant culpæ 20, 597. das victis 22, 23. negant 25, 12. *leti* 26, 90. præberet 26, 522. posco 39, 12.
venit ipse 26, 461. veniunt in mercem 18, 220. venerit ad summi fastigia juris 1, 58. veni sperate 5, 98. visura 36, 108. *venisse* jam volunt 20, 506. venientem finibus Thracum 28, 107. ventura notant 20, 494. venturi præscia 35, 109. *venturum* Jovem 75, 3.
venari tuto liceat 21, 229. venantem ducunt 22, 215. venantum vocibus 20, 310. venata jugis 24, 314.
ventris tempora 101, 21. ventrem invitant pretio 20, 329. ventre latebant 26, 256.
ventilat patricius 18, 109. uvas 31, 5.
ventosa ratio favoris 26, 113. pabula 44, 15.
ventus quateret puppes 3, 219. discurrens 33, 171. furit *ib.* discusserit arbore nidum 36, 144. venti recedentis vestigia 3, 73. dum feriant littora 5, 527. conjurati 7, 98. *laborant* 8, 461. pulsare timent 10, 53. diversi 15, 55. cupiant te mergere 19, 69. frenantur & undæ 34, 17. irrita verba ferant 36, 134. non indiga 47, 6. unde fluant 48, 5. impulsu 49, 35. de puppe ferentes impleissent sinus 100, 6. vento ingesto 8, 553. citatas favillas 20, 472. citatis jubis 24, 335. jactatur & unda 28, 140. rejectæ chlamydes 50, 15. ventum dissimilem variabat 31, 38. ventis aspera 1, 270. perustis 3, 303. repulsum 21, 358. dubiis 22, 255. horrea diteſcant 22, 396. fluitent 28, 567. ventos spatio relin-

relinquit 17, 207. nunciat ratibus 33, 234.
venum dari 3, 179. redibat 18, 37.
Venus promta 8, 265. aurea 10, 74. ſolio ſubnixa coruſco 10, 99. navigat 10, 152. ſtupefacta 10, 241. ſpernat Adonidem 11, 16. accendit magis quæ refugit 14, 12, vino calefacta 15, 182. invecta columbis 22, 354. ſucceſſerat gremio antri 31, 1. accelerat præcepta 33, 227. dolo gaudens 35, 12. prima ingerit 36, 220. laxat in otia curas 48, 23. & Luna 76, 6. Veneris auras clementes 7, 165. adventu 10, 184. ſtimulos 18, 468. ad partes ingeniumque redi 19, 60. donum 31, 15. prato 31, 119. 40, 9. artes 35, 266. figuram 91, 3. Veneri vacat 10, 54. vigilat noctes 15, 450. ſervire 18, 345. nudat penetralia mentis 33, 213. inaccenſum pectus 33, 224. junctæ 36, 281. *in Venerem* vivunt frondes 10, 65. Venerem cinxere 10, 171. quærat Dione 36, 433. ſibi promittit 37, 40. gemma figurat magnetica 48, 26. conſule 69, 6.
ver ſerenum 1, 272. pratis te pingat 1, 273. perculit hoſtem 15, 16. fertile 22, 464. viridem monti reparavit amictum 26, 168. toties curſibus actum 44, 28. flore notat 52, 12. veris æterni pater indulgentia 10, 55. æterno honore 29, 7. pater Zephyre 35, 73. germina 35, 132. vere *nuptiali* 12, 1. *coronatis* quadrigis 22, 423. rubentes calathos 31, 116.
verax fabula 26, 442.
verbere Tartareo pulſus 74, 5. alterno movens 36, 139. inſonuit 28, 625. cogis equum 28, 226. torquet curas 8, 251. aſſiduo undarum 15, 220. audito 18, 507. deſſi terga 20, 351. ad verbera transmittit 5, 479. in verbera proni tendunt manus 31, 113. ſub verbera torpuit 18, 513. verbera inania 3, 49. tua poſceret Arion 8, 554. tergo removit 8, 618. non audit 17, 187. poſcis 17, 223. tergo ceſſavere 18, 100. nota timet 19, 2. aquarum 21, 289. ſenſerunt 35, 197. nulla ſonant 35, 333. vicina ſentit 44, 3.
verberat lacertos planctu 35, 249. leones 36, 49. *terrificum* 45, 23. urbes cuſpide 48, 22.
verbi in ſemina 98, 4. *verbo* incluſum 95, 7. *in verba* iret adhuc dolor 15, 201. verba ſpirantia virus 15, 285. figenda ſenſibus 22, 156. regant pecudes 51, 20. communia negant Muſæ 81, 3. verbis quæ differis 8, 356. fractis ſonat plorabile 18, 261.
verborum tranſitive poſitorum exempla 1, 52.
verecundis cauſſis 22, 222.
vereri deſiſte 36, 304. verendus nigra majeſtate 33, 79. verenda turba 27, 24. *verendum* chaos 35, 195. verendos bellis annisque 26, 480.
vergit in Auſtrum 3, 364. 5, 348. judex 18, 209. vergentis Scythiæ in ortus 3, 323.
verna nutritus 20, 353.
vernant in carmina rupes 3, 152. criſtæ fulgure 35, 147. paſcua 49, 19. vernabant lanugine vultus 8, 200. vernans tori regalis imago 29, 93. *vernante* ſenio 21, 316.
vernus rubor 35, 90.
Verona adjungis cumulum 28, 202. proxima 52, 17.
verris humum crine 29, 225. verrit veſtigia 22, 248. verrunt quidquid ſalis æquora 35, 295. verrat marmora 20, 360. *verrebant* brachia crines 10, 145.
verſiculos notavi 74, 9. laceras 79, 2.
verſat onus 61, 2. *verſavit* nomen 22, 300. verſabere vomeris ictu 33, 196.
verſus meos ne laceres 77, 2. 14. claudicat 79, 3.
vertex Oſſæus 35, 183. vertice toto luxuriat 1, 217. flavo 5, 110. 10, 242. *Phrygio* 8, 195. lacero 15, 137. Aemi 20, 106. crinigero 21, 203. in ſummo rupis 24, 240. proximus aſtris 26, 470. de herboſo 35, 71. meo conceptum 36, 59. ſocio deſpectant lucum 36, 375. rutilo 44, 18.
vertigine molli 20, 359.
vertit imperium 5, 53. *vocabula* 18, 34. in proprium caput 23, 2. regna 24, 161. in ſe barbariem 28, 221. præſepia 34, 11. vertunt in cædem 18, 251. in ſe furiis 22, 212.

jugales ad paſcua 35, 319. vertere in peſtem 36, 257. verte faces trans æquora 20, 150. vertere mortalia 18, 142. vertitur in ſe omen 19, 11. quo vertimur? 37, 98. vertetur dies in ortus 1, 172. verti oppida 35, 153.
verubus figat 20, 448. verus ductor 26, 468. vera pavoris 20, 470. ſcrutari 26, 258. *juventus* 26, 467. ſi referunt 26, 506. non fuiſſe gaudet 36, 111. veri ſera fides 26, 554. duxere figuram 35, 43. ſi quid deprendere valet 48, 8. verum merſum latebris educere 8, 512. videri pernegat 17, 75. contexere 17, 86. *veris* nil æquale dabunt 26, 27. *veros* in principis annos 15, 303. *verior* genitor 24, 122.
veſana delubra 33, 204.
veſcitur ferri rigore 48, 17.
Veſevi jugi compage fracta 36, 184.
Veſta colitur 18, 324. *faces* tranſtulit 24, 169. Veſtæ ſanctæ 15, 129.
Veſtalis virginitas 18, 329.
veſtibulo patenti 18, 202.
veſtigia laſſa venti 3, 73. preſſa calcato ſanguine tingi 5, 432. firmaſti recto greſſu 7, 39. indolis magnæ 8, 373. *biſpida* 10, 146. veteris recti 17, 136. pendula figat 17, 323. nulla ſtarent 20, 125. clara ſonent 20, 313. verrit 22, 248. fixit 26, 170. mea relegam 26, 529. ſervant 28, 173. ebria firmat 33, 19. condunt culmi 33, 187. ſub tua venient 35, 300. lambit fons 36, 253. indignantes arenas 36, 385. quæ me ducent? 36, 429. *ſtridula* volventes 37, 8. parva catuli 45, 8.
veſtigat Honos virtutem 17, 7. veſtigare freturn glaciale 21, 177. domum Boreæ 36, 324.
veſtit ſquamis 18, 295. litus oliva 26, 319. iter ſeges 33, 188. *ebur* atria 33, 242. victoria nemus 36, 338. veſtiat ora ridenti lanugine ætas 1, 70. veſtire gelu 26, 167. pluma 44, 68. figura corporea 95, 5. veſtita hiems nives 1, 270. diem croceum Aurora 20, 529. æra cibis 46, 12. veſtitos gramine campos 36, 231.
veſtis ſolem *combibit* 8, 552. odoratæ ſtudium 20, 335. Gortynia 35, 33. poplite fuſa tenus *ib.* veſti cuſtodes dabantur 18, 417. veſtem Getarum 5, 83. pendere vetant 24, 247. murice perfuſam 44, 86. contingit 99, 15. *veſte* apprenſa increpat 5, 381. fulva 22, 230. Tyria 24, 179. veſtes purpureas 1, 183. connexuit angue 3, 118. picturatæ 3, 208. Sidonias 10, 212. Tyrio ſanguine fulgidas 14, 26. reſciſſæ 15, 136. poſt terga reductas 20, 184. per varias tranſit 26, 605. & cingula comit 28, 525. explicat 29, 142. collectæ nodantur 35, 40. *cultas* 35, 321. mutatas nigreſcere 36, 72. *veſtibus* reductis 18, 87. humeros ambit 22, 365.
veſtium lacerandarum mos 3, 33.
veſtitus par equis 5, 361. *meos* calcari 18, 491. veſtitu profano 5, 126.
vetat domari 3, 314. calor 49, 34. vetarent rupes 5, 184. vetuere minas 33, 48. in vetitum ruit 20, 52. vetito æquore 35, 189. mari 41, 16.
veteris Probini facta 1, 29. veteres ornantur 17, 93.
vetuſtas rapiet ſub nube ignota 1, 33. Græca 1, 198. ſuperata 3, 383. Romana & Graja 8, 398. falſis eluſa auſpiciis 15, 121. cuncta 17, 91. 20, 251. exacta 18, 287. deriſa rueret 20, 124. defenſa 22, 321. canit 26, 124. vitioſa arripuit 44, 35.
vetuſto ære floreat 1, 18.
vexillum navale dares 21, 173. vexilla veneranda 5, 366. *Quirini* 8, 8. *moveri* feſtinant 15, 420. *peditum* 18, 254.
vexat alnum turbine 21, 287. urbem 24, 219. vexaſſet fulmina 33, 47. vexare fidem terum 3, 65. pacem 5, 10. animum curis 35, 278. *ſmaragdos* 70, 7. vexari pios 3, 14. vexatum corpus 22, 202.
Uſens tardatus erroribus 1, 257.
via cauſæ alterius 3, 15. difficilis 8, 328. fit 20, 168. pejore 26, 263. ſacra 28, 603. viæ eundæ vitandæque 20, 420. ſpargentur flore 22, 401. longæ tempora 24, 3. inſtruit 26, 550. Flaminiæ 41, 8. plus habet 52, 22. inter dura 84, 4. viam laxavit

5, 24. ferre per cærula freti 7, 199. inveniet virtute 15, 320. fatis aperire 18, 140. vix terendam pandunt 26, 342. clauſerat 28, 457. admittit 28, 503. molitur 33, 276. viarum ſpatio 5, 137. dura 8, 435. fidem 35, 188. indicia 36, 440. vias regione remotas 3, 241. longas egit 8, 102. longas peregit 10, 98. inceſtare 20, 77. centum meditata nocendi 20, 175. plebe latere 24, 63. morantur 24, 328. in aſtra negatas munire 26, 70. per ſolitas 26, 287. ſubitas exquirere 28, 232. præbuit arte 32, 4. longas inchoat 36, 406. terrarum pande 40, 59. mille retorſerit 4, 27. limoſas perforat unda 49, 16. in patulas plumbi 49, 56. certas adeant 51, 4. varias itque reditque 59, 4. corporis arcti inire 98, 6.

viator requieſce 84, 1.

vibrat radios 8, 180. rabies 20, 26. fulmina 24, 167. *tremor* oſſa 36, 152. ſecurim 36, 358. 22, 376. *vibravit* ardor in undis 35, 2. vibrare colores 5, 356. ſecures 18, 465. faces 31, 97. vibrans ignobile jaculum 26, 464. vibratur ſibilus 101, 33. vibrata membra 20, 359. ſerica 28, 576. terga 45, 25. vibrati nimbi 1, 208. *vibrato* ferro 5, 230. *vibratis* crinibus 5, 108. in altum clipeis 28, 628. radicibus 35, 153. vibranda tibi tentatur cornus avita 8, 521.

vicem jaculi implevit 20, 454. quantam rependit 28, 613. frenorum agit 51, 10. vice patris 26, 493. mira 28, 533. vices mutare 1, 12. lucis noctisque 3, 6. gratæ rediere 10, 303. rerum fatique 26, 83. Martis 28, 283. noſtras tibi impleret 28, 432. naſcendi 33, 58. ſoporiferas explicuere 36, 405. caras dabit 42, 2. natales 44, 51. alternantes colorum 45, 14. iniquas ætatis ſentire 98, 10. vicibus (*viciſſim*, *per vices*) ſermonum permiſſa poteſtas 5, 74. *gratis* formare loquentes 17, 85. nullis 20, 418.

vicinus gravis auxilio 20, 513.

vicina Leoni ſedes 24, 208. toro virginitas 33, 130.

victima par mitigat umbras 8, 94. trahitur 15, 414. expiet 18, 20.

victor ſuperbit 5, 116. ſecurus 5, 168. proſilias toro 14, 28. Gradivus 22, 368. Eridanus 26, 195. regno tenebo humum 26, 530. ab hoſte redis 34, 40. ornabere opimis 39, 54. victoris decus 21, 6. victori ſeſe daturus 50, 252. favent 21, 233. ſecuto 28, 297. victorem poſt fata petit 37, 91. fama ſparſerat 101, 118. *pro victore* redit 18, 254. victores Probi (*patris*) 1, 62. victoribus præda fuit 26, 86. ſacras undas Clitumni 28, 506.

victoria non eſt *tanti* 5, 249. velox 7, 87. ſæpius nocuit 8, 336. *ſequitur* faſces 8, 640. nullis hæſit nodis 15, 10. fregit 18, 213. te nobis eripuit 20, 538. nulla clarior 21, 368. advexit ſecum Muſas 23, 19. totis exſurgens ardua pennis 24, 204. egit te placidis moribus 24, 216. plena datur 26, 132. pacem ſancit 26, 573. nulla eſt major 28, 248. *ales* 28, 597. tutela togæ *ib.* *auſpex* 28, 653. veſtit nemus 36, 338. præſtat mundum 37, 15.

victoriolæ ſceptris impoſitæ 24, 210.

victrix cucurri 15, 48. turba 35, 166. victrici ſolo 28, 25. victricem manum 20, 532. victrices rates 10, 178. victricia caſtra 1, 137. fata 24, 127. claſſica 29, 218. victricibus aquilis 7, 16. ederis 8, 609.

victum communem quærere 20, 371. victu fœdo 17, 191. Chaonio 36, 42.

videt quem non ipſa 20, 316. quodcunque videtis 37, 14. vident res ante 20, 500. non tuto, non impune cometen 33, 233. viderem moriens te Roma 28, 295. vidi per ſomnia 36, 437. vidiſti quodcunque fuit 44, 104. vidiſtis in illo me quoque

quoque 28, 433. videbo te talem 36, 436. vidiſſe ſemel ſatis eſt 37, 94. viſu obſtupuit 1, 234. videndo periere 37, 113. viſura veni 36, 108. videbar ſecunda 36, 415. videndam ſe Roma obtulit 28, 530.
viduatur honos armati 101, 113. viduata remigibus puppis 28, 137. viduatis montibus 101, 81. viduatas judice leges 17, 117.
viget ima parte 35, 23. vigent ſæcula revocata 3, 358. vigebat mos 20, 211. vigerent libertate 26, 105.
vigil avarus 27, 8. vigili ſenſu 29, 229. vigiles noctes 7, 48 primos excierant 28, 455.
vigilat Veneri noctes 15, 450. vigilet Mallius 80, 4. vigilantia excubiis lumina 28, 234. vigilantibus curis 18, 362.
vigor redit 15, 209. ſe diffudit in membra 26, 437. per membra volutus 44, 65. vigoris ætherii 20, 498. vigorem ſecretum ſervant 48, 19. amiſſum reparant 49, 99.
vilis amor 3, 282. *vile* virentes ramos 8, 37. putat 101, 89. viles iras 35, 213. vilia arma 26, 397. vilior ultra privatos paterere lares 10, 256.
villa pactus 18, 199.
villis flavi comis 101, 97.
vimen erat 10, 170. vimine texto 35, 138. vimina ſicca 10, 95.
vinxit ingenium 57, 3. vincturo mentes carmine 26, 21.
vincla muta ferarum 5, 483. ingeſta 15, 365. vinclis profiliat 7, 160. punire 21, 239. ſubdiderint 26, 69. laxatis 33, 44. ſolvite 37, 28. nec famulæ 51, 15.
vincit amicos meritis 22, 45. amor 22, 412. copia pluviam 24, 231. latex flumina 60, 7. vincat ratione metus 17, 99. amor 42, 8. vincant pœnas 5, 519. vinceret matribus 29, 68. vicit manu 26, 144. vicere patrem nati 1, 61. tarde, vinci pene fuit 21, 375. vincetuum pudorem 22, 329. vincite prælia 26, 570. vincere aſcenſu montes 7, 46. planitiem curſu *ib.* differs 18, 500. viciſſe nunquam, decorum 28, 402. deos 37, 37. vincendi modum 26, 119. vincor ſic viribus ullis? 37, 18. vincitur fletu 35, 274. vincamur in munere 8, 276. vinci obvia 8, 484. cauſa, non robore 15, 431. didicere 26, 11. docuit 26, 140. miſerum 28, 402. patiare rogamus 31, 136. imperio majore 35, 236. cœpiſſe pudet 101, 28. mirantem 101, 116. victus animi 3, 170. odit 5, 116. ſol frigore 101, 125. ambitus 29, 211. luſtrorum numero 44, 31. victa malo Creta 101, 120. victi acie 19, 17. victis piam ſervavit laurum 24, 217. victos recepit 24, 150. vincendum ſibi nil relinqui 8, 377.
vinctu hærens 17, 322.
vincula cognatæ 10, 262. poſcat 11, 30. nectite 14, 18. lucratur 18, 137. diſſolvi patitur 22, 40. mentis 26, 311. rigidi ferri 36, 94. vix aptanda feris *ib.* poſt Lemnia 36, 275. in vincula cogit 24, 315. ſub vincula irent 8, 605. traximus 15, 95.
Vindelicis ſpoliis 26, 415. Vindelicos ſaltus 26, 365.
vindemia quales tegeret colles 17, 180.
Vindice deductum morem 8, 613.
vindex patris 23, 16. juventus 26, 150. tardior patriæ 26, 434. vindicis annum 22, 413. quo vindice 1, 167.
vindicat te civem 8, 131. ſe ira 24, 84. flumina 26, 195. campus 26, 573. ſibi clavum regendum 29, 203. ſibi brumam 35, 106. tepor undas ſecuras 57, 5. *qui* vindicet ibit 8, 109. leges 20, 188.
vindicta pia 8, 363. mundi 20, 21. quæſtus fuit 61, 99. manebat 21, 341. quæ prior? 26, 93. plena rediit 26, 639. reddita parenti 28, 121. vindictam mandaſſe 15, 384. legum præſtare 17, 225.

vinea fraudarit colonum 21, 164.
vino madentes excubiæ 10, 79. calefacta Venus 15, 182. in vina mutatis vadis 1, 251. vina ſtagnantia fluent 3, 384. ſpumea 9, 8. petit 18, 271. fluens 22, 264. bibunt Eumenides 35, 344. tumerent fontibus 36, 25. in liquentia permutat lymphas 99, 5.
violæ non æquant crines 10, 266. purpura ſurgebat 28, 92. violis prætexite fontem 1, 249. interſerit algas 10, 157. fuſcis 35, 129. violas ſparſere 31, 118. collectas Veneris prato *ib.* dulci ferrugine pingit 35, 93.
violaria ſparſos bibunt ſuccos 36, 233.
violentia fati 26, 382.
violentius Auſtris 3, 90.
violavit rore genas 33, 190. violare diem 3, 63. Minervam 37, 41. violaſſe lætatus 26, 508. violati maluerunt reddere 22, 57.
viperea Meduſa 3, 281. viperæ pharetræ 21, 263. vipereum venenum 2, 9.
vir ſeu Numen 3, 171. redit in currum 87, 5. viri hic manſere 28, 417. ferrati 28, 571. viro digno nectenda 10, 276. timido nimiumque remiſſo 20, 203. uni conceſſa 21, 26. in uno 26, 375. ardente 29, 152. cum proprio 29, 226. toto moriens 37, 89. virum pejorem mirata 3, 138. te faciet 11, 40. ſimilem conſilio vel Marte 17, 163. da quemcunque 18, 29. profuerat manſiſſe 18, 56 natæ adjunxit 21, 91. ordiri 22, 75. in ſuos migrare annos 29, 14. timeret commotum 29, 137. monebas 29, 237. tentura 46, 19. virorum decus 18, 297. laude cenſeri 29, 66. funera 101, 79. calcantum oneri 49, 47. viris nuper peremtis 15, 186. fortibus 17, 268. undare 28, 546. viros audaces 17, 294. deeſſe 18, 243. devehit ad terram 19, 74. ceſſiſſe 20, 58. ſimiles 20, 133. tantos 21, 76.
virago venata 24, 314. Hippolyte 35, 63.
Virbium *reductum* 11, 17.
viret ſquamis 22, 429. lucus 44, 2. herba 49, 22. virent renata nobilitate 1, 16. Smaragdis 8, 587. viſcera felle 49, 96. virebat proles 33, 122. *virens* hydra 3, 290. virentes notæ 33, 182. virentibus maculis 36, 266.
vires conſuetas ſumite 3, 60. magicæ 3, 145. Romanas 3, 307. per tuorum ducum 8, 476. contingant juventæ 10, 326. geminas libravit 15, 250. ſoli noſſe 17, 178. murmure confeſſus 17, 233. abſtulit hoſti 18, 54. vagas 18, 264. frangendas 20, 309. mutatæ 20, 415. armati 21, 17. fractas reſumſit 21, 317. Tyrias fracturus 23, 9. amiſſas recepit 24, 80. exercere 26, 108. noſtras occupat 26, 279. imperii ſparſas conſtringit in unum 31, 86. *nobis* tulit 33, 94. pertulerat 39, 47. novas præſtatura 44, 47. tibi ſuppeditat 44, 102. augebat 101, 78. nomine merito ſignatas 46, 2. proprias renovat 48, 18. alterius pati 49, 78. indomitæ 52, 19. tibi det 77, 6. viribus fulmineis impellens hoſtem 1, 73. fuſis, collectis 8, 79. collectis 17, 92. magnis quæſitæ exuviæ 20, 199. validis 24, 73. cognatis 28, 220. totis 36, 379. ſic ullis vincor? 37, 17. præduris 37, 66. ſuperbis 53, 2.
vireſcunt atria 10, 86. cum vireſceret prima parte ævi 1, 63.
vireta decorent Bætin 12, 31.
virga regit 15, 440. *moderantur* equos 21, 259. *virgam* ſomniferam quatiens 33, 78.
virgatas tigres 21, 66.
Virgilius non accuſat 74, 15.
virgineus cruor 14, 27. virginei ſinus 95, 8. virgineo agmine 24, 263. crine 29, 18. more 35, 151. ludo 36, 162. *virgineum* Tritona 8, 36. virgineos thalamos 36, 75. ſinus, 98, 5.

virginitas Veſtalis 18, 329. *crudæ* 24, 247. matura tumeſcit 31, 126. vicina toro 33, 131. communis 35, 208. cælumque negatur 35, 292. virginitatis honos 36, 280. virginitate ſalva 99, 2.
virgo fraudis adhuc expers 10, 17. redimitur aſtris 10, 273. exit 21, 81. ignara, cui ſimplex calet ore pudor 28, 564. nova dotetur 31, 52. ducitur in thalamum 33, 362. limina linquere non audebat 36, 202. virginis ſuſpenſæ amor 3, 282. ora fulgentia 17, 132. maturæ 21, 69. colla 48, 11. pro virgine certant 33, 133. virginibus raptor inſtat 15, 166. optantur flores 24, 56.
Virgo germina maturet 22, 465. cuſtos imperii 24, 206.
virgulta ſtrata 24, 340. *fetu* pubeſcant 35, 79. verna 36, 225. per virgulta vagantur 31, 13.
viridis adulter 17, 304. avis 20, 331. *viridi* milite 21, 324. jaſpide 28, 526. metallo 35, 291. viridem *juvencum* 10, 164. *virides* equos 7, 197. *ſpumas* ſerpentum 15, 173. *pardos* 24, 345. *galeis* ſulcos 26, 25. *manus* 26, 260.
viridantia membra 28, 561.
virilis lingua 51, 10. viriles minime munditiæ 20, 336.
virtus laurum meruit 28, 355. Romula emicat 26, 261. tertia Scipiadæ 26, 140. gaudet 23, 5. in quo tua maxima 22, 296. eventus ſibi latura ſecundos 21, 285. obruta paupertate 22, 121. feſſa 21, 284. una deſudet 20, 602. pura 20, 75. provida 18, 402. unica 18, 98. reducit 17, 146. objectet membra ſui diviſa 17, 97. fracta metu 3, 260. intumuit 5, 183. *inflammata* 5, 231. digna legi 8, 47. *major* & *utilior* fato conjuncta potenti 8, 221. vile *latens* 8, 222. tenebris ſubmerſa *ib.* æmula 15, 349. ipſa ſibi pretium 17, 1. ſecura fortunæ *ib.* laudis nil indiga 17, 4. animo creſcat 17, 15. major in adverſis micuit 21, 284. pervigil contra fata *ib.* meritis obnoxia 28, 387. mutua tegit 28, 417. tua digna ſequi hunc 39, 21. nullum reticenda per ævum 101, 87. nec vulnera timet 101, 113. virtutis judicium 21, 74. fatale ſolum 26, 637. femineæ opus 29, 12. virtutem veſtigat Honos 17, 7. virtute ſola emitur poteſtas 7, 188. patris 8, 377. inveniet viam 15, 320. reliquit invidiæ fines 24, 39. renati 26, 43. pia flammatus 28, 467. non minori 29, 158. paravit dotes regni 29, 180. inferior purpura 31, 79. paterna ne confidas 31, 132. tanta 50, 31. virtutes creſcite 17, 261. variæ 28, 584. virtutum ſtimulos 7, 59. ingrata comes ſuperbia 22, 162.
virtutibus cani ævi 24, 106. obvia invidiæ rabies 29, 230.
virus ſpirantia verba 15, 285. furiale 20, 188. in alto condere 22, 34.
vis Hydræ 3, 296. tranquilla animi 8, 514. quæ animaverit aſtra 17, 101. ſua non tutata diu 26, 566. extincta 28, 304. quæ tanta cavernas glomerat 33, 170. improba ferri impedit 36, 109. quæ Sirenas abegit? 36, 190. alta 46, 18. vi poſcere 31, 77.
viſcere taurino 45, 38. viſcera invadit ferro 5, 403. felle canduerint 17, 225. poſt matris 18, 46. rupis 28, 503. feſſa hæſerunt infecunda 33, 124. montis 33, 175. nudata ſodit 35, 210. *telis* invadi 36, 71. naſcuntur 37, 26. terræ concutiat 48, 5. languida 49, 96. compleri partu 95, 9. per viſcera duxit hiemes 46, 7. poſt viſcera dignus credi numen 101, 11. viſceribus merſit ferrum 18, 446. in mediis 26, 577.
viſimus ædes 17, 278. viſere cura fuit 28, 508. ſaltus 36, 203. viſura veni 36, 108.
viſis obriguit 36, 111.
viſus degeneres 6, 9. dirige 20, 133. non capit ſpatium 24, 132. inoffenſos ſub gurgite ducit 35, 116. viſu ſevero luſtrat 5, 496. non ſolito 15, 19. ſolo cognoſcere 33, 158. refugo 33, 189. dubio agnoſcere 36, 91. obſtupuit 36, 234. 1, 234. letifero 37, 97. cruentus 101, 92. ſollicito luſtrantes 98, 17.

vita conceſſa dolori 3, 237. regentis 8, 301. dum maneret 15, 306. traxit iter 17, 17. duplici ſubnixus 17, 333. ſpondente fidem 18, 420. ſilveſtribus abdita luſtris 36, 44. indiſcreta feris *ib.* vitæ licentia 1, 152. a limine prima 7, 10. ferre pudorem 15, 451. pars nulla perit 17, 64. tranſmiſſæ 17, 141. ambiguus 18, 51. priori 19, 5. barbaricæ te reddere 20, 226. in limine 22, 63. principium finemque 26, 32. rudem 28, 65. quies 28, 151. commiſſa 35, 304. ſollicitæ ſtimulis 36, 23. geminæ confinia 44, 70. ſervandæ 45, 31. noſtræ induſtria 45, 44. plus habet 52, 22. crimina 95, 4. vitam metitur 5, 138. poſt emeritam 5, 473. *librat* 15, 72. commiſit aſylo 15, 391 nocentem efflat 20, 454. debere armis 24, 77. freto tueri 26, 219. dedit anguis 26, 446. debet amori 28, 610. letumque regis 33, 59. objectare procellis 36, 364. *jube* reverti 39, 44. alternam petit 44, 26. meruit ferro 48, 16. porrigis 49, 1. remanere jubes 98, 21. reddere 98, 30.
vitali fulgore 44, 57. vitales plagas 33, 260. viralibus ſectis 26, 123.
vitiantur arenæ 35, 203. vitiatus ſulfure 1, 256.
vitioſa vetuſtas 44, 35.
vites diſponat 20, 197. vitibus denſis ligatur 20, 271. conſerit 22, 199. intexti antri 31, 2.
vitium ſolemne 22, 161. vitiis a ſtirpe reciſis 3, 56. regalibus 8, 273. diſtantibus inter ſe 15, 162. domandis 17, 97. cœcus ineſt amor 20, 50. pigris 20, 207.
vitas tua vellera 20, 460. vitant impendentia 20, 499. vitaſſe te non dolemus 28, 226.
vitrei uberis 35, 53. vitreo mundo 75, 1. vitreæ telæ 1, 225. *formæ* 36, 268. *vitreis* ſub antris 12, 34. 28, 147. vadis 49, 32. 33, 267.
vitro in parvo 68. 1.
vittas nullas meriti 18, 330.
vitulam ambit 33, 127.
vitulus audax 8, 385.
viridus æquat ſtellas 44, 11. vivida frondet 1, 219.
vivit opus 8, 591. nihil afflatum 36, 240. ſerpentibus imis 37, 90. *vivunt* in Venerem frondes 10, 65. fixis legibus 22, 435. vivat quo metu machina 17, 102. licentia 18, 499. *vixerit* domino uno 18, 31. vivite concordes 31, 130. vivere caſte 8, 264. fontes 28, 32. recte 36, 293. vixiſſe rapto 20, 205 cavernis 26, 224. victura funera 3, 156. victuri cineres 44, 67. vivitur exiguo melius 3, 215. ſub teſte benigno 22, 125.
vivus color 26, 437. viva voluptas prati 3, 209. ſimulacra 28, 574. ſepultis admiſces 35, 221. ſcena 49, 45. *pocula* 60, 4. vivo ſanguine 26, 257. arcu 28, 502. de pumice 35, 103. ſenſu 48, 54. ad vivum penetrant 20, 16. vivum opus 68, 8. vivis annexus amor 22, 50. complexibus 48, 35. aquis 56, 4. vivos retentus 5, 438.
ulta pudicitiam 29, 157. ultum furias iret 22, 84.
ulcera alte ſuffuſa 20, 13. tractat 26, 121.
ulmos in ſummas 31, 16. pampinus induit 35, 111.
ulnis lævibus ſuſtulit 8, 167. niveis 20, 187. fortibus 101, 136. ulnas in ſidereas exciperes 29, 219. duplices colligit in nodum 50, 17.
Ulpius belli potens 28, 335.
Ulpia progenies 8, 19. fora 28, 646.
ulterius moraris 36, 314.
ultima regna 33, 222.
ultor debitus imminet 3, 369. cum tenderet 10, 179. ſerus 20, 142. trabeis 22, 322. primævus 23, 8. patriæ 26, 434. exercitus 37, 27. 21, 326. ultorem cinge floribus 4, 6. te rogat 15, 403. exuſis ſe promitteret 21, 243. ultore nato 28, 112.
ultra quid? 28, 293.
ultrices genas 22, 136. furias 39, 14. *pharetras* 69, 5. ultricibus rotis 21, 98.
ultro volentem rogas 1, 164. *acceptis* omnibus 8, 124. *ſervire* 8, 484.

8, 484. *parebitur* juſſis 15, 321. *pacem* implorantibus 18, 378.
ululatus conjugis 26, 625. ululatu terrifico 3, 130. ululatibus inſanis 15, 134. ſacris 20, 302. bacchatur 33, 205.
ululantia Dindyma Gallis 35, 269. *ululata* aula puerperiis 8, 140. Phœbe 26, 234.
Ulyſſes 3, 124. Ulyſſem expavit 29, 145.
umbone vaſto 20, 387. late coruſco 21, 128. minaci 35, 224. umbonum fremitum repulſusque 15, 434. pulſu 28, 629.
umbra *flava* prætenditur 1, 93. gravat lacus infernos 5, 456. Romani nominis 8, 59. ſupercilii 10, 268. animoſa 18, 452. fœdatam reddidit 20, 256. *clipei* 22, 274. quo quemque vocavit 31, 11. vana fallimur 36, 96. ab ſacra 36, 356. fretis annatat 36, 444. nominis tui texit 40, 46. ſub populea 101, 20. nominis veteris 92, 1. umbone Erymantheæ 8, 468. urbanæ 20, 409. *vacant* epulis 35, 327. umbram nati conſpicit 10, 109. in qualem fluximus? 15, 45. meam fugiet 15, 338. *infauſtam* 18, 131. lanuginis 18, 343. legitimam regni prætenderat 21, 273. *Latii* 26, 198. dubiam lanuginis 31, 42. umbrarum ſtridore volantum 3, 126. potens 33, 56. umbras ad Stygias 5, 167. diras alludere videt 5, 328. Auguſtas 8, 95. cognatas 15, 396. ſimiles corporis oſtendant 28, 512. quas tulit autumnus 44, 29. ad umbras remeantem 29, 150. ab umbris traxit 26, 447. umbris crudelibus 35, 251.
umbracula defenſura calorem 8, 341. geſtant 18, 464. nequeunt noſtra taceri 36, 123.
umbrabat laurus thalamos 36, 76. umbravere caput rami 28, 164. *umbratus* roſis 15, 444.
umbroſa abies 36, 349. umbroſæ fores 37, 45. umbroſo averno 33, 116.
unanimes fratres 1, 231. ſodales 3, 105. equi 87, 3.
unanimi fratres 7, 189. ſomni 35, 368.
unda illiſa 3, 272. rettulit notas 4, 10. Garumnæ *retro* pernicior 5, 113. vilior promeruit 8, 20. recurrens 8, 631. ratem ferat 19, 66. coëunte 26, 334. Aganippea 29, 8. pulſet utrumque latus 29, 204. obmutuit 31, 108. diem merſerat 33, 274. concluſa 49, 16. quatit Petrum 99, 13. *denſa* mucronum 45, 23. undæ miteſcunt 26, 273. Caſtaliæ 28, 27. Pæoniæ 49, 67. undam per tenuem 15, 521. puram bibis 101, 74. undarum verbere 15, 220. flammas 49, 75. undis noſtris celebrabitur 1, 261. refluis incertius 3, 91. proceſſerat 10, 170. mirantibus 20, 164. in tantis bellorum 20, 507. laudum obruimur 21, 139. ſe credidit 32, 5. tacitis 33, 87. in tremulis 35, 2. ſpumantibus 37, 86. in prægelidis 101, 68. undas in piſcoſas 5, 489. fregit remis 7, 56. in vitreas 10, 128. laborantes 17, 318. ſulcandas 20, 426. aggerat 20, 439. celeres vincebat 21, 200. ſciſſas incitat 28, 458. Clitumni 28, 506. relabentes 29, 79. fuderit elatas 44, 106. produxerit 47, 27. ſecuras vindicat, pacatas removent aquilonibus 85, 3. per fractas 86, 3. per undas vectum 24, 172.
undatim ventilat uvas 31, 5.
unde datæ populis leges 33, 30.
undant populis penates 1, 46. undaret ſilva favis 36, 25. undare ſinus maternos cruore 5, 68. opulentia linguæ 17, 21. viris 28, 545. undaſſe divitiis 29, 71. Cocyton Lyæo 35, 353. undantem urnam 35, 70. flammarum hiatum 36, 395. undantes ſpumis iræ 3, 76. anguibus haſtas 5, 177.
undoſa domo 28, 147. undoſi crines 10, 145. *undoſam* fidem 26, 48.
unguenta redolent 15, 183. unguentis marcidus ibit 15, 445.
ungue pedes creſcere ſenſit 7, 78. genas ſecat 20, 193. ab tenero 28, 79. duro ſaucius cortex 31, 122. ungues auratos 33, 18.

unguibus fævis ferit 6, 10. fæviat 14, 6. *ingesta* vincla 15, 366. piis 22, 416. infensis 31, 135. viscera fodit 35, 210.
ungula culmos proterat 7, 200. non sentit arenas 8, 548.
unica tantum despicior 36, 100.
unus toties 98, 28. una mihi hæc 36, 309. uno cruore 29, 156. metu 20, 285. *lapsu* 1, 103. *in uno* 5, 315. 28, 641. 39, 47. unum ab omnibus docebo 28, 437. posse necari 101, 38. in unum constringit 31, 86.
vocabula meritus Felix 15, 421. quanta *vertit* 18, 34. pulchra prætentas 20, 207. illusa dubiis fatis 26, 557. *germana* natò addidit 29, 109.
vocat ad limina 3, 28. ad sua tecta 20, 326. qua usus 28, 217. vocabant fata 26, 172. vocavit quo umbra 31, 10. voeatus tantis studiis 28, 339. vocati donis precibusve 21, 204. vocatam thure Junonem 1, 195.
volatus per inane 8, 142. geminos 16, 15. volatum implumem 94, 3. volatu vago serpentum 5, 178. celeri 17, 270. uno 18, 376. uno transilit 20, 169. stringitur 22, 273. vulturis intercepto 26, 265. meliore 31, 114. inferiore secant arva 33, 184. colorato 36, 3. trepido 37, 47. vulnifico 45, 2.
Volcanius amnis 33, 170.
volitat gens 5, 149. volitare rumor 18, 347.
volat trans æquora 10, 47. testudo 18, 352. pulverulenta 20, 313. volant divini ignes 26, 510. carmina non reditura 43, 8. cuncta 78, 3. volans sublime 10, 182. volantes animæ 22, 432. saltus 26, 216. *volantia* nubibus signa 28, 46.
velit, quod nolit 5, 314. voluisse visus 15, 307. frustra aliquid dolebis 28, 427.
volucer Junonius 35, 97. par Superis 44, 11.
volucris equi 3, 262. volucri tractu 33, 180. volucrem sub pectore pascit 37, 21. volucres impletura 20, 408. cunctæ ex orbe 22, 418. undique concurrunt 31, 105. picturatæ 40, 3. tuas, Stymphale 45, 1. puellæ 100, 1. volucrum equorum 5, 31.
volumina moritura 8, 538.
voluntas mutata 36, 280.
volvis omnia 18, 23. quid plurima volvis anxius? 5, 330. volvit (*sol*) sæcula 1, 2. nemus 3, 270. sententia anceps dubios eventus 5, 199. mundum 68, 11. volvunt quod fluvii 35, 296. volvebat curas 28, 149. *volvere* sic Parcæ 35, 6. volvere annales 24, 183. volventes vestigia 37, 8. *volvimur* fatis 36, 411. volvuntur vota 27, 1. volvi caligine 3, 12. volutus per colla 3, 94. vertice crinalis murus 20, 283. volutam pisce (*Nereida*) 10, 160.
voluptas viva prati 3, 209. variata 3, 210. immensa 5, 68. metuenda 5, 364. *torva* frontis 8, 518. non secura 10, 82. tu prima, tu postrema mihi 36, 414. ipsa dabat mortem 100, 9. voluptatum hamis 22, 138.
volutat secum 33, 118.
vomer Teutonicus 18, 406. vomeris impatiens 15, 150. rigidi versaberis ictu 33, 196. opus 49, 26. vomere adunco 3, 381. presso 18, 112. sub offenso 21, 135. Cadmi 21, 318. sudatas messes 24, 94. proscindit terras 47, 1.
vomit aula luem 19, 14. vena aurum 29, 77. nimbos 33, 161. vomerent prælia 8, 52. vomens aurea dona manus præceps 1, 49.
vorago tacuit 33, 350.
vorat caudam 22, 430. Istrum 26, 337. morsu 93, 2.
vortice hiberno 3, 269. spumoso 17, 238. vorticibus anhelis 33, 24.
votum subitum 1, 230. damnavit 3, 169. spesque *poli* 7, 10. completur 8, 430. *tremit* 33, 132. voti *permissi* 8, 618. *tanti* miracula 22, 379. avari famem 24, 229. *ignarus* 29, 83. arcani conscia

conſcia 29, 95. tanti callida 35, 11. voto longo ſpes tendit præcordia 1, 66. quanto pectora flagrabant 7, 74. pavido 15, 67. moras auferre 22, 226. peracto 36, 244. vota non tua te moveant, ſed publica 8, 295. *ſecura* cave remittas 8, 333. Romana moratur 8, 522. congrua 9, 12. ſocer cunctatur 10, 21. promiſſa peregit 10, 302. *pati* poſſent 18, 172. mariti celebrabat 20, 90. plebeja 24, 50. volvuntur 27, 1. fefellit eventus 28, 87. publica caluiſſe 28, 334. mea tenebit 28, 363. communia matrum 36, 408. *debita* canant 40, 62. in tua 101, 77. *proſpera* 49, 6. ſenum 50, 28. pia 54, 4. votorum nuncia 17, 270. votis regalibus annue 10, 121. domini læta 12, 18. ignavis 20, 394. optatior victoria 21, 369. veris & non fallacibus 22, 174. *juſſit* adeſſe ſuis 23, 24. dubiis torquebere 24, 4. annue 24, 213. incertis 26, 46. vanis 26, 273. nimiis obſtat 26, 631. omnibus arripuit 28, 211 favens aër 28, 537. incertis erexerat aulam 29, 160. vacas 29, 224. hoc poteris eſſe meis 40, 34. majoribus invidet 40, 55. aptiſſimus orbis 101, 55. omnibus expoſcite 80, 3.

vox hæc intonet 14, 35. per mare tranſeat *ib.* una nunciat 15, 12. tenuis 15, 21. nec ulla capit laudem 24, 133. clara edita 26, 545. humana 29, 51. jucunda 31, 26. non redditur 36, 151. blanda carinas alligat 36, 257. ſenſusque dei 95, 2. una ratem figebat 100, 7. vocis acutæ 18, 340. diverſæ 26, 617. voci præcluſæ frena remiſit 28, 265. vocem oppreſſam tenuere 1, 235. inoffenſam ſervat 17, 217. expromit anhelam 20, 390. tribuant mutis 49, 3. voce ſeptena reſultant 1, 176. ſubis dicturum plura 8, 352. avida 8, 498. cum tali ſequuntur 10, 172. non feroci 10, 320. tremula 18, 263. tremente 19, 28. inani 20, 515. ſe invicem rogant 26, 411. magna ciet 28, 195. majore 28, 510. movens talia 33, 192. placida 35, 276. tali compellat 36, 113. blanda canens 40, 26. ſcribentis Serenæ 40, 47. regente 51, 4. non cauta 74, 9. cum voce exſultant 35, 365. voces extortas 5, 170. notabat 15, 202. in tales ſuſpiria rupit 15, 235. innumeras moderatus 17, 316. tales profert 22, 230. centenas 22, 185. rabidas rupit 26, 520. tales dedit 35, 233. vocum diſcrimina 5, 107. vario tumultu 21, 162. vocibus rabidis 3, 44. *manſuris* 17, 27. venantum 20, 310.

Uranie redimita comas 17, 274.

Uranius noverat 75, 4.

ad Urbem penetrabis 26, 547. *ad* fluvium 26, 555.

urbs æmula Romæ 5, 54. æquæva polo 26, 54. clara 44, 90. urbis dilectæ 28, 79. preces 28, 357. vicinæ 52, 9. urbi atronitæ 15, 83. *Eoæ* 15, 226. obſeſſæ 15, 275. dederit 26, 600. quicquid præmittitur 28, 522. urbem per mediam 7, 129. vexit carinis 17, 151. unam concedimus 20, 39. ingreditur 22, 369. ſervaveris 24, 69. trepidam vexat 24, 219. Marte petivit 26, 507. tentare deorum 28, 186. terruit 37, 49. urbe in obſeſſa 5, 61. capta 26, 199. conceſſa 26, 299. *triumphantem* 28, 580. urbes Phrygias 36, 103. dubiæ nutant 33, 157. famulas auroræ 29, 116. per tot cucurri 5, 31. per æriſonas 26, 234. Siculas 24, 142. ignaras Martis 20, 567. accenſas 20, 471. ſecuras 20, 275. geminas interfluit 1, 227. placidas cum cerneret 3, 26. abſurde 5, 215. quas quiſque petat, quas devoret 5, 323. per Mæonias 8, 602. placidæ 12, 38. revinxi legibus 15, 47. ſubindant 15, 143. numeroſas 15, 259. inter placidas 17, 172. condidit 18, 337. in geminas 20, 28. pateant 20, 210. urbibus inter ſe congreſſis 26, 392. ægris 26, 437. hoſtes nunciat 33, 234.

urges te proclivior 8, 178. *electos* crebris

crebris ſuccedentibus 8, 490. urget mandata 17, 240. amor 26, 405. ſic Atropos 33, 216. opus motibus 68, 8. urgent ſucceſſus 21, 2. urgebat curas 21, 70. telas 72, 15. urgerent majora licet 26, 391. urgete manus feſtinas 3, 344. urgere puellas 18, 275. damnis 37, 20. urgetur procellis 5, 100.
urna projecta 3, 133. aurata 20, 172. luditur 28, 5. fulta ſub gremio 28, 169. *Minoia* 35, 332. urnæ madidæ prodigus 22, 461. ad urnam judicis trahunt 5, 459. urnam commendat herilem 1, 213. commovet 22, 363. undantem declinat 35, 70.
urit frigoribus Boreas 29, 6. Sirius æſtibus *ib.* urunt maculis 18, 429. urat æſtas 22, 461. ure cuncta dolis 33, 221.
urſa frigore ſæviat 22, 459. dura educat 26, 135. clara mari ſe proluet 41, 16.
urſi conveniunt 17, 297. urſis ingerit truculentos 5, 483. urſos informes 24, 310. frigore ſegnes *ibid.*
uſque adeone? 1, 166. 22, 246. 39, 1. uſque adeone puer? 8, 362.
uſus ſenſum detraxerat 5, 48. proclivior in pejora 8, 262. provocat 8, 344. quocunque vocaverit 10, 204. fortior naturâ 17, 185. in bellorum 18, 382. in diverſos 22, 102. in meos vertere coëgi 26, 538. rerum ſic admonet 28, 129. qua vocat 28, 217. in varios aptantur 29, 59. nutriat artes 36, 32. in uſum ſervi admiſſus 18, 142. dominandi excitat 24, 108. uſum rapiendi 22, 118. non vilem commodat 31, 98. varium ſilvis accommodat 36, 366. fragilem corporis 49, 85. uſu experior 8, 356. haud unquam tanto mihi venerit 10, 130. aſſiduo 17, 45. longo laſſatus 18, 62.
ut pereat 18, 411. *provocet* animos 36, 30. *audax* arguar 42, 11.
utraque virgo ruunt 35, 20
uterus felix 1, 204. creſcat Mariæ 10, 340. uteri caros labores 33, 194. *immemor* 36, 427. utero retecto 26, 260. incluſum 95, 7. uterum nobiliorem 17, 304. *equæ* 70, 4. ex utero editus cæcus 99, 9.
utile magis facto 15, 387. ſupplíciis mancipium 19, 30. utilibus præponere rectum 22, 103.
utitur ſe pharetra, ſeſe jaculo, ſeſe arcu 45, 42.
uva paſſa rugoſior 18, 111. uvis madentibus ambiat 1, 274. gravidis 22, 466. uvas ventilat 31, 5.
Vulcania ubera terræ 49, 17.
Vulcani cum lare 37, 86.
vulgavit iter 26, 285. vulgaverit rumor 20, 305.
vulgus mobile mutatur 8, 302. ignobile 18, 513. captivum 26, 616. convexum gradibus circi 28, 614. innumerum famulantur Averni iners 33, 21. ſacrum 35, 71. vulgi copia 15, 443. taciti ſuffragia 21, 49. quæ millia! 22, 397. denſi turbine 24, 200. pavidi pectora 26, 314. concordia 28, 604. ignavi domitor 35, 214.
vulnerat cornipedes 3, 311. fugiens 45, 22.
vulnifico volatu 45, 2.
vulnus acerbat 3, 182. fixit Amor 10, 7. continuum 20, 574. Romanum 22, 205. deploratum 26, 563. in *vulnus* aberrat mens 10, 7. vulneris certi petitor 8, 529. pro vulnere terror valuit 20, 453. vulnere largo ſatiatur 3, 353. ſubito percuſſus 5, 65. caſti 18, 468. chartæ 19, 19. peracto 20, 4. *Alpino* 21, 317. famæ 22, 380. nullo territa 24, 145. proprio 29, 154. pingui 31, 123. languidus 36, 62. vulnera recentia 5, 116. ſolatur 10, 46. nocturni prælii 14, 29. ad obvia 17, 302. in regia 20, 482. geminata venenis 21, 352. nati lavit 28, 172. ſtringebant 29, 175. cognatæ invidiæ 36, 200. virtus non timet 101. 113. vulnere ſanant 49, 97. in vulnera ſævit 78, 3. vulneribus *ſævis* 11, 14. quæſita arva 15, 76. mederis 24, 207. pars nulla vacat 26, 586.

26, 586. ora fatiſcunt 36, 426. gravibus medere 39, 44.
vulpem vetulam 18, 145. vulpibus addit fallaces 5, 484.
vultur manſurus 5, 511. cornua profert 18, 352. lateris ſulcator invitus trahitur de pectore 35, 341. vulturis volatu 26, 266. vulture ſub ſævo 37, 25.
Vulturnus rapax 1, 256.
vultus radiant in caſſide 1, 118. cæcus 3, 34. ante patrum 3, 247. populi quis erat? 5, 86. avidos 5, 410. in *ſuos* rediere 8, 84. nondum vernabant lanugine 8, 200. iratos attollat 8, 427. ſpeculi egebat judicio 10, 106. dignior aula 10, 264. verendos 10, 324. notos oſtendere 15, 337. amicos 17, 133. novi infantum 20, 42. *comti* 20, 337. honeſtat 21, 26. reos fracturum 21, 362. dilectos 22, 179. exſangues 28, 156. conſeſſa coruſcos 28, 359. niveos infecit purpura 33, 270 quis equorum 36, 249. oſtentare ſuos 36, 275. attollunt 50, 5. faber diviſit 50, 26. innumeros dedit 87, 1. vultum *tabulis* quæſivi 10, 24. flammea aurora 20, 528. certum mentique parem componere 22, 36. præclarum 26, 357. pulcrum addebant 28, 531. attollens gurgite flentem 39, 57. dei veneratus herilem 44, 93. vultu hirſuto nitent 1, 214. impavido 7, 113. præſentia damnet 15, 174. conjugis 20, 181. ſupplice captivoque 21, 212. ſereno 22, 10. decoro 22, 431. dilecto 24, 197. roranti 28, 162. mortali 28, 191. madido 29, 215. cum ſupplice 33, 50 toto fluunt incendia 35, 316. certo manſurum 36, 13. invito flumina prorumpunt 36, 128. hæc aſpice tanto 101, 50. mollire 48, 45. vultibus addunt flammea 35, 324.
uxor neverat 1, 224. ſic, ſic mater eris 31, 137. uxoris decus 18, 73.
uxorius Mulciber 10, 59.

X

Xanthus ſpreviſſet Achillem 8, 557. Xanthum volucrem 72, 9.
Xerxen ſecutus exercitus 5, 120.
xylinum 1, 179.

Z

Zephyrus perdominetur annum 12, 44. ſe prodat ab Indis 26, 58. veris pater 35, 73. irrorat flatibus annum *ib.* Zephyri ſtridunt 1, 101. *per* metas 8, 647. teporem alternum 20, 95. ſedibus 29, 115. Zephyro colono 10, 61. *marito* mobilior 36, 266. Zephyrum in valle ſedentem 35, 73. Zephyris frangi 1, 218. bruma remitti cœpta 5, 101. curſu non ceſſura 24, 252. melioribus halant 35, 288. Zephyros faventes 15, 526. impetus exceſſit 28, 476. tranant 33, 184. *prælapſa* 36, 3. antevolant 44, 21.
Zona Saturnia 7, 168. *rubens* 15, 148. cinge uterum equi 70, 4. te liget 73, 11. variata colorum floribus *ib.* Zonæ flammigeræ 47, 9. Zonam *rubentem* 21, 337. *Jovis* incoluit 22, 7. Zonas ſeptem Olympi 24, 135.

LIPSIAE,

EX OFFICINA I. G. I. BREITKOPFII.

ADDENDA EMENDANDA

1, 22 in Var. Lect. leg. *Atraciam.*
68 in fine del. comma.
111 in nota v. 4 leg. *excidisse ponamus.*
135 *tentabimus.*
156 *propriam.*
183 ad notam. Quin hoc ipso loco recte usus est, ad abjudicandos huic Probæ centones, Fontaninus antiquitt. Hortæ p. 206, cujus disputationem probarunt Kromayerus & Fabricius.
203 Pelion. O duplici.
204 in fine versus interpungendum. In Var. Lect. leg. *Claverio.*
2, 7 V. L. speciosis *Vien. unde* spatiosis *conj. Camers.*
3, 36 gressu.
186 Var. Lect. manet.
202 not. v. 9 leg. Non. 4, 405.
344 *urgete.*
5, 177 no. v. 9 rictu argenteo
268 *Te sine.*
527 Var. lect. rotat-feriunt *vulg.*
8, 233 no. leg. ἡγεμονικὸν.
446 Sygambri.
10, 4 *Insipiens* volui, quod adnotatio docet: sed forte fuerit, cui magis *incipiens* placeat.
83 Leg. in contexto, ventis. & add. Var. lectio, pennis *vulg.*
10, 146 ubi *bisidum cornu* Tritonis illustratur, addi possunt nummi Imperatt. apud Gessnerum Tab. 112, 37. it. 116, 54. 171, 12 & 173, 21: itemque marmor in Admirand. antiq. Ro. Tab. 51 ubi Triton vehit Venerem. Talis est Pelorus 37, 81 & Mimas v. 89.
178 Del. punctum in fine versus.
179 attritis cum tenderer.
15 tit. Var. Lect. In Vicentina editione hic vocatur liber tertius, nempe in Rufinum, quod etiam in præmissa operibus vita Claudiani indicatur, cum *tres in Rufinum* libri memorentur.
438 *Dextra.*
17, 12 potestas.
205 Var. lect. tot limina *vulg.*
235 Var. lect. dementia sævi, *vel* clementia cani *conj. Camers.*
18, 15 tentat.
164 novo.
264 *Vagas vires* interpretatur tremulas, fluctuantes, Niclasius meus cui indicem Claudiani bonum & divitem debemus.
20, 37 Nacta ducem.
351 defossi.
448 frusta.
21, 87 evincta.
22, 69 V. L. *pro* secretas, ceu cernas *posuisse se dicit Camers.*
308 ad Var. Lect. post *Heins.* add. *Sed Adversf.* 3, 4 p. 431 Rasisse, *ait, perperam Barthius.*

22, 322

ADDENDA EMENDANDA

22, 322 *Tritonia.*
392 no. v. 4 del. Prætorem.
24, 135 ad notam, add. dicta ad 96, 9.
26, 26 Martis.
146 toto.
175 in Var. Lect. clauſtra *vel* luſtra.
255 coſtis.
360 ad notam, conf. dicta ad 70, 4.
28, 86 *Tigride.*
204 Auſoniis.
469 *Barbara.*
29, 176 pallebant.
33, 44 no. v. 7 *παντοχόθεν.*
20 innumerum.
33, 62 no. extr. leg. Eligat quisque.
122 ad notam add. Ceterum acriter & non minore apparatu quam contentione contra *Ennam* pro *Aetna*, & vicinia Catanæ ſuæ, propugnat Petrus Carrera Monum. hiſtor. urbis Catanæ 2, 3: cujus operis quod rationem non habuere neque Heinſius neque Spanhemius, neſcio cui cauſæ adſcribendum ſit. Prodierat Italice (*Memorie hiſtoriche della Città di Catania*) jam 1639 fol. recuſum deinde Latine inter rerum Sicularum ſcriptores Grævianos. Ac forte difficile fuerit cauſam illam dijudicare, nec injucunda tamen animi adverſio.
231 ad Var. lect. *Gronov. de pernicie & caſu Indæ* n. 19 p. 173 *enumerat* XXV *Codd. in quibus* Præceps, & XV, *qui habent* Præpes.
35, 3 De maris luce & ſplendore nuperæ ſunt obſervationes in libello menſtruo *Biblioth. des Sciences* To. 10, 2 p. 342 ex Adanſoni hiſt. Senegalliæ.
352 undaſſe.
36, 1 cinctam.
32 pariat.
40, 1 Omina tedæ *Heinſ. Adverſ.* 1, 9 p. 93.
19 totoque.
44, 1 no. † verſu tertio a fine leg. *intra ea.*
45, 38 Quid ſi legamus, *taurino e viſcere* nervos?
47, 11 Non recte de Voſſiana ſententia relatum quacunque culpa video. Minus peccatum fuerit, ſi in media illa nota legamus, *vanitatis arguas*, non *arguit.*
49, * Ita eſt ut dixi. Vix mentionem facit Claudiani & Caſſiodorii Vandellus. Conſiderat plantas aquis innaſcentes atque inſecta, refert de viribus medicis.
50 De Piis fratribus monimenta omnia collegit Petrus Carrera in opere modo laudato ad 33, 122 præſertim 3, 22 p. 291.
45 in media nota leg. *Sequentia.*
66 in verſus primi interpretatione omiſſum *ovans*, quod reſpondeat verbo *ἀνενάζασα.*
96, 9 *ὀχῆα* forte rectius reddidiſſem *currum.*
101, 32 leg. *Tardantur ſpiris.*
112 leg. clavato.